

2017

TESCİL BELGESİ

YILLIK MALİ RAPOR 2016

**SOCIETE
GENERALE**

EKİP RUHUNU BİRLİKTE İNŞA EDİYORUZ

İÇİNDEKİLER

BAŞYAZI	5	5 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK	241
1 SOCIETE GENERALE'İN TARİHÇESİ VE PROFİLİ	7	Taahhütler, zorluklar ve amaç	242
1. Tarihçe	8	1. Kurumsal sorumluluk yönetişimi	244
2. Societe Generale'in Profili	9	2. Makul finansman uygulama	247
3. Güçlü evrensel bankacılık modeline dayalı kârlı büyüme stratejisi	10	3. Societe Generale iklim için harekete geçiyor	258
4. Grubun temel iş kolları	14	4. Societe Generale dayanışma ve taahhüdü destekliyor	266
2 GRUP YÖNETİM RAPORU	25	5. Societe Generale çalışanlarını her gün destekliyor	275
2016'nın Önemli rakamları	26	6. Ekler	292
1. Societe Generale Grubunun ana faaliyetleri	28	7. Çapraz referans tablosu	296
2. Grup faaliyetleri ve sonuçları	30	6 MALİ BİLGİLER	299
3. Temel İş Kolu faaliyet ve sonuçları	50	1. Konsolide mali tablolar	302
4. Önemli yeni ürün veya hizmetler	56	2. Konsolide mali tablolara ilişkin notlar	309
5. Konsolide bilanço analizi	58	3. Konsolide mali tablolara dair Kanuni Denetçi raporu	427
6. Mali politika	62	4. Societe Generale Yönetim Raporu	430
7. Önemli yatırımlar ve elden çıkarmalar	63	5. Mali tablolar	436
8. Devam eden iktisaplar ve önemli sözleşmeler	63	6. Ana şirket mali tablolarına ilişkin notlar	438
9. Maddi duran varlıklar	63	7. Mali tablolara dair Kanuni Denetçi raporu	488
10. Kapanış sonrası olaylar	63	HISSE SENETLERİ, SERMAYE VE HUKUKİ BİLGİLER	491
11. 31 Aralık 2016 itibarıyla coğrafi bölgeler ve faaliyetler hakkında bilgiler	64	1. Societe Generale hissesi	492
3 KURUMSAL YÖNETİŞİM	67	2. Paylara bölünmüş sermayeye ilişkin bilgiler	495
1. Kurumsal yönetim yapısı ve ana organlar	68	3. Ek bilgiler	504
2. Başkanın kurumsal yönetim raporu	81	4. Tüzükler	506
3. Grup Üst Düzey Yönetimine Ödenen Ücretler	96	5. Yönetim Kurulunun İç Kuralları	511
4. Kanuni denetçilerin ilgili taraf anlaşmaları ve taahhütleri ile ilgili özel raporu	128	6. Son 12 ayda yayımlanan düzenleyici bilgilerin listesi	518
5. Başkanın dahili kontrol ve risk yönetimi raporu	132	8 TESCİL BELGESİNDEN SORUMLU KİŞİ	519
6. Kanuni Denetçilerin Başkanın dahili kontrol ve risk yönetimine ilişkin raporu hakkındaki özel raporu	152	1. Tescil Belgesinden sorumlu kişi	520
4 RİSKLER VE SERMAYE YETERLİLİĞİ	155	2. Tescil Belgesinden sorumlu kişinin beyanı	520
1. Önemli rakamlar: güçlü ve dengeli bir mali konum	156	3. Mali tabloların denetlenmesinden sorumlu kişi	521
2. Risk yönetimi	158	9 ÇAPRAZ REFERANS TABLOLARI	523
3. Sermaye yönetimi ve yeterliliği	169	Tescil Belgesi çapraz başvuru tablosu	524
4. Kredi riskleri	181	Yıllık mali rapor çapraz başvuru tablosu	526
5. Piyasa riskleri	204	BAŞLICA TEKNİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ	527
6. Operasyonel riskler	214		
7. Yapısal faiz oranı ve döviz kuru riskleri	221		
8. Likidite riski	225		
9. Uyum ve itibarla ilgili riskler	232		
10. Diğer riskler	238		

Kullanılan kısaltmalar:

Milyon Euro: EUR m Milyar Euro: milyar Euro

FTE: Tam Zamanlı Çalışan Sayısı

Sıralamalar: sıralamalara ilişkin tüm referansların kaynağı açıkça belirtilmiştir. Belirtilmediği durumlarda, sıralama kurum içi kaynaklara dayanmaktadır.

2017 TESCİL BELGESİ

YILLIK MALİ RAPOR 2016

Bu tescil belgesi, 8 Mart 2017 tarihinde, Fransız Finans Piyasaları Kurumunun (AMF) Genel Düzenlemesinin 212-13 maddesi uyarınca AMF'ye ibraz edilmiştir. Yanında AMF tarafından onaylanan bir işlem notu olması halinde finansal işlemleri desteklemek amacıyla kullanılabilir. Bu belge, belgeyi düzenleyen tarafından hazırlanmıştır ve sorumluluğu imzalayanlara aittir.

TRANSPARENCE LABEL OR

Bu etiket, Yıllık Şeffaflık Sıralaması kriterlerine göre en şeffaf
Tescil Belgelerini göstermektedir

Bu tescil belgesi internette www.societegenerale.com adresinde mevcuttur

Lorenzo Bini Smaghi
Societe Generale Başkanı

Frédéric Oudéa
Societe Generale İcra Kurulu Başkanı

BAŞKAN VE İCRA KURULU BAŞKANININ MESAJI

Societe Generale Grubu 2016'da sağlam bir ticari ve mali performans göstererek dönüşümünde yeni bir dönüm noktasına imza attı. Belirsiz bir ortamda faaliyet gösteren Grup, güçlü sinerjiler oluşturmuş farklı üç temel faaliyet alanına dayanan dengeli bankacılık modelinden fayda görmüştür. Dahası, Banka müşterilerinin güvenini ve çalışanlarının bağlılığını kazanmıştır.

Çeşitli iş kollarımız yeni müşteri büyümesi bakımından güçlü bir ivme yaşamıştır. Faaliyet gösterdiğimiz ekonomileri finanse etme rolümüzü en geniş ölçüde yerine getirdik.

Grup ayrıca operasyonel disiplin sergilemiş ve mali sağlamlığını artırmıştır. Risk Maliyetimizin son derece düşük seviyesi, kredi portföyümüzün ve risk yönetimimizin yapısal kalitesine işaret etmektedir. Ayrıca, 2016 sonunda sermaye oranımızı %11.5'lik bir CET1 ile başarılı bir şekilde güçlendirerek yasal zorunluluğun oldukça üstüne çıktık.

Genel olarak, 2016'daki yüksek performansımız bu son üç dönüşüm yılında olumlu sonuçlar bildirebilmemizi sağlamıştır. Yasal bakımdan daha az elverişli ve çok daha kısıtlı olan bir ekonomik ortamda, 2014-2016 stratejik planında belirlenen taahhütlerimize uygun olarak modelimizi basitleştirdik, sermaye tahsisini optimize ettik ve geleceğin iş kollarına yatırım yapmaya devam ettik. Kendimiz için belirlediğimiz mali hedeflerin çizdiği güzergaha uygun olarak, büyüme ve operasyonel mükemmeliyet bakımından potansiyelimizi gösterdik ve yapısal karlılığımızda önemli iyileşmeler görüldü.

Aynı zamanda Grup, Kurumsal Sosyal Sorumluluk politikalarını da güçlendirmiştir. COP21 için iklimle ilgili katı taahhütlerde bulunduktan bir yıl sonra, Grup kömüre özel finansmanı durduracağını ilan etmiş ve yenilenebilir enerjilere desteğini artırarak müşterilerinin düşük karbonlu bir ekonomiye yönelmesine yardımcı olmuştur. Buna ek olarak Grup, iş yerinde çeşitlilikle ilgili yeni taahhütler imzalamış, özellikle 2016'da 10. yıldönümünü kutlamış olan Kurumsal Dayanışma Vakfı vasıtasıyla toplum hizmeti inisiyatiflerini sürdürmüştür. KSS ve şeffaflık bakımından dünya lideri bir bankacılık aktörü olma kararlılığımıza uygun olarak 2016'da, RobecoSam mali dışı değerlendirmesine katılan bankaların ilk çeyreğindeki konumumuzu güçlendirmeyi başardık.

Paydaşlarımızla sürdürdüğümüz güven ilişkisini güçlendirmeye yönelik proaktif bir yaklaşıma kendimizi adayarak bütün çalışanlarımız için 2017 başlarında bir Kültür ve Davranış programı başlattık. Paylaşılan değerlerimize dayanan program, günlük davranışlarımıza yol göstermek ve olumlu eylemlerle farkımızı ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Bu güçlü temellerden ve olumlu ivmeden kuvvet alarak ve Yönetim Kurulunun himayesi altında Societe Generale, müşterilerinin yararına ve bütün paydaşlarının menfaatine olacak şekilde 2017'de gelişim ve dönüşümündeki yeni aşamaya hazırlanacaktır.

Lorenzo Bini Smaghi
Societe Generale Başkanı

Frédéric Oudéa
Societe Generale İcra Kurulu Başkanı

150 yıldan uzun süredir 67 ülkede 145,700'ü aşkın çalışan müşterilerimize hizmet vermektedir.

Değerlerimiz: ekip ruhu, yenilikçilik, sorumluluk, adanmışlık

"Karmaşık ve hızla değişen bir bankacılık sektöründe bizi diğerlerinden ayıran şeyler kültürümüz, birlikte daha iyi çalışma yöntemlerimiz ve değerlerimizi müşterilerimizin yararına hayata geçirmektir."

Frédéric Oudéa, İcra Kurulu Başkanı

Amacımız

İlişki odaklı, faaliyet gösterdiği piyasalarda referans alınan, müşterilerine yakın ve ekiplerinin kalitesi ve adanmışlığı sebebiyle tercih edilen bir banka olmak.

1

SOCIETE GENERALE'İN TARİHÇESİ VE PROFİLİ

1. Tarihçe	8
2. Societe Generale'in Profili.....	9
3. Güçlü evrensel bankacılık modeline dayalı kârlı büyüme stratejisi	10
Yeni gelişmeler ve genel görünüm.....	13
4. Grubun temel iş kolları.....	14
Fransa Bireysel Bankacılık	16
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri.....	19
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	22

1. TARİHÇE

Napoleon III, 4 Mayıs 1864 tarihinde Societe Generale'in kuruluş kararnameini imzalamıştır. İlerleme idealiyle hareket eden bir grup sanayici ve finansör tarafından kurulan bankanın misyonu daima "ticaret ve sanayinin büyümesinin desteklenmesi" olmuştur.

Societe Generale, kuruluşundan bu yana en gelişmiş teknolojiyi kullanan finansal inovasyona dayalı çeşitlendirilmiş bir bankacılık modelini takip ederek ekonomiyi modernleştirmek için çalışmaktadır. Fransa'daki şube ağı sürekli büyüyerek, 1870'de 46 olan şube sayısı 1940 yılında 1500 şubeye ulaşmıştır. Savaşlar arasındaki dönemde, mevduat bakımından Fransa'nın lider kredi kurumu haline gelmiştir.

Societe Generale, bir yandan da Latin Amerika, Avrupa ve Kuzey Afrika'da bulunan birçok ülkenin ekonomik kalkınması için gerekli altyapıyı finanse ederek uluslararası platformda da büyümeye başlamıştır. Bu büyümeye, uluslararası bir perakende ağına kurulması eşlik etmiştir. Banka, 1871 yılında Londra'da ilk şubesini açmıştır. I. Dünya Savaşı'nın arifesinde, Societe Generale doğrudan veya bağlı şirketleri aracılığıyla özellikle Rusya'da olmak üzere 14 ülkede faaliyet göstermekteydi. Bu ağ, daha sonra New York, Buenos Aires, Abidjan ve Dakar şubelerinin açılması ve merkez Avrupa'daki finansal kurumların hisselerinin iktisabıyla genişletilmiştir.

Societe Generale, 2 Aralık 1945 tarihli Fransız kanunuyla kamulaştırılmış ve Fransa'nın yeniden yapılandırılmasının finansmanında aktif bir rol oynamıştır. Banka savaşı takip eden müreffeh on yıllarda atılım yapmış ve piyasada lider konumunda bulunduğu orta vadeli iskonto kredileri ve finansal kiralama sözleşmeleri de dâhil olmak üzere şirketler için yenilikçi ürünleri piyasaya sürerek, bankacılık tekniklerinin artan kullanımına katkıda bulunmuştur.

Societe Generale, 1966-1967 tarihli Fransız Debré kanunlarının ardından gerçekleştirilen bankacılık reformlarının avantajlarından yararlanarak yeni bir ortama uyum sağlama yeteneğini kanıtlamıştır. Grup bir yandan işbirliği yaptığı şirketleri desteklemeye devam ederken, diğer yandan vakit kaybetmeden faaliyetlerini bireysel müşterilere yoğunlaştırmıştır. Bu şekilde, ailelere sunduğu kredi ve tasarruf ürünlerini çeşitlendirerek bir tüketici toplumunun doğmasına yardım etmiştir.

Haziran 1987'de Societe Generale başarılı bir borsa arzıyla özelleştirilmiştir ve hisseler Grup çalışanlarına sunulmuştur. Societe Generale Grubu, büyük bir dönüşüm geçirmekte olan ekonomik bir ortamda kimliğini yeniden doğrulamış ve gücünü kanıtlamıştır. Daha sonra Boursorama adını alacak olan ve şu anda internet bankacılığının lideri olan Fimatex'i 1995'de kurarak ve 1997'de Cr dit du Nord'u satın alarak Fransa'daki ağını genişletmiştir. Uluslararası çapta, Çek Cumhuriyeti'ndeki Komer ni Banka, Romanya'daki BRD ve Rusya'daki Rosbank vasıtasıyla Orta ve Doğru Avrupa'da güçlenmiş, ve Afrika'da, diğerlerinin yanı sıra Fas, Fildişi Sahilleri ve Kamerun'da büyümesini sağlamlaştırmıştır. Grubun 67 ülkede aktif olarak çalışan 145,700 çalışanı* bulunmaktadır ve 31 milyondan fazla müşteriye desteklemektedir(1). Temel değerleri olan takım ruhu, inovasyon, sorumluluk ve taahhüt çerçevesinde sürdürülebilir büyüme stratejisini benimseyerek dönüşüm sürecine devam etmektedir. Geleceğe sağlam bir şekilde odaklanmış olan şirket, müşteri ve çalışanlarının ihtiyaçlarını en iyi şekilde öngörebilmek amacıyla dijital çağın fırsatlarını inançlı bir şekilde kucaklamış, böylelikle 21. yüzyılın bankasını v coda getirmiştir. Grup, 150 yıllık deneyiminin verdiği güven ve reel ekonomiyi geliştirme taahhüdüyle faaliyetlerinin merkezine müşteri memnuniyetini koymaya devam etmektedir.

* 2015 sonu itibarıyla geçici personel hariç bordrolu çalışan sayısı.

(1) Sigorta poliçesi sahipleri hariç.

2. SOCIETE GENERALE'İN PROFİLİ

Societe Generale, Avrupa'nın önde gelen finansal hizmet gruplarından biridir. Grup, çeşitlendirilmiş ve dengeli bankacılık modelini esas almak suretiyle, kaynaklarını ekonomiyi ve müşterilerinin planlarını finanse etmek için kullanarak finansal gücünü sürdürülebilir büyüme stratejisiyle birleştirmektedir.

Avrupa'daki sağlam konumu ve güçlü potansiyele sahip ülkelerdeki faaliyetleriyle, Grubun 145,700 çalışanı dünya genelinde 31 milyondan fazla bireysel müşteriye, büyük şirketlere ve kurumsal yatırımcılara(1) geniş bir yelpazede danışmanlık hizmetleri ve finansal çözümler sunmaktadır. Grup, birbirini tamamlayan üç iş kolu temelinde kurulmuştur:

- Fransa'da Societe Generale, Crédit du Nord ve Boursorama markaları altında Bireysel Bankacılık. Bu markaların her biri, dijital dönüşümün en uç noktasında çok çeşitli ürünlerle tam kapsamlı finansal hizmetler sunmaktadır;

- Gelişmekte olan bölgelerdeki ağlarla ve kendi pazarlarının lideri olan uzmanlaşmış işletmelerle Kurumlara yönelik Uluslararası Bireysel Bankacılık, Sigorta ve Finans Hizmetleri;

- Onaylı uzmanlık hizmetleri, uluslararası alanda önemli pozisyonlar ve entegre çözümler sunan Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, Özel Bankacılık, Varlık Yönetimi ve Menkul Kıymetler Hizmetleri.

7 Mart 2017'de Societe Generale'in uzun vadeli kredi notu A (Fitch Ratings, Standard & Poor's ve R&I), A (Yüksek) (DBRS), A2 (Moody's) idi.

Societe Generale sosyal sorumluluk taşıyan ana yatırım endekslerine kayıtlıdır: DJSI (Global ve Avrupa), FTSE4Good (Global ve Avrupa), Euronext Vigeo (Avrupa, Euro Bölgesi ve Fransa), ESI Excellence (Avrupa) - Ethibel ve STOXX ESG Leaders endekslerinden dördü ve MSCI Düşük Karbonlu Liderler Endeksi.

* 2015 sonu itibarıyla geçici personel hariç bordrolu çalışan sayısı.

(1) Sigorta poliçesi sahipleri hariç.

ÖNEMLİ RAKAMLAR

	2016	2015	2014	2013	2012
Sonuç (milyon EUR)					
Net bankacılık geliri	25.298	25.639	23.561	22.831	23.110
. Fransa Bireysel Bankacılık	8.403	8.550	8.275	8.235	8.161
. Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	7.572	7.329	7.456	8.012	8.432
. Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	9.309	9.442	8.726	8.710	8.349
. Kurumsal Merkez	14	318	(896)	(2.126)	(1.832)
Brüt faaliyet geliri	8.481	8.746	7.545	6.432	6.672
Maliyet/gelir oranı (öz mali yükümlülüklerin yeniden değerlemesi ve DVA hariç)	%65,6	%67,7	%67,7	%67,4	%67,5
Faaliyet geliri	6.390	5.681	4.578	2.380	2.737
Grubun net geliri	3.874	4.001	2.692	2.175	774
Öz Kaynaklar (milyar EURO)					
Grup öz kaynakları	62,0	59,0	55,2	51,0	49,8
Toplam konsolide öz kaynaklar	66,0	62,7	58,8	54,1	54,1
Vergi sonrası ROE	+%7,3	%7,9	%5,3	%4,4	%1,1
Toplam Sermaye Oranı (1)	%17,9	%16,3	%14,3	%13,4	%12,7
Krediler ve mevduatlar (milyar EURO)					
Müşteri kredileri	373	358	330	314	327
Müşteri mevduatları	397	360	328	320	305

(1) 2014 ila 2016 rakamları CRR/CRD4 kurallarına dayalıdır; 2013 rakamları Basel 3 proforma rakamları, 2012 rakamları ise Basel 2.5 çerçevesindedir.

Not: Rakamlar, ilgili mali yılda yayımlanan rakamlardır. Tanımlar ve ilgili olası düzeltmeler 44 - 49. sayfalardaki yöntem notları kısmında verilmektedir.

3. GÜÇLÜ EVRENSEL BANKACILIK MODELİNE DAYALI KÂRLI BÜYÜME STRATEJİSİ

Societe Generale Grubu 31 milyon şirket, kurumsal ve bireysel müşterinin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmiş ve Grubun risk çeşitlendirebilmesini ve güçlü piyasa konumlarından yararlanabilmesini sağlayan üç tamamlayıcı dayanak üzerinde yapılandırılmış sağlam ve çeşitlendirilmiş bir iş modeli oluşturmuştur:

- Fransa Bireysel Bankacılık;
- Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri;
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri.

Grup, coğrafi mevcudiyet (elde edilen gelirin yaklaşık %75'i olgun piyasalardan, %25'i hızla gelişmekte olan piyasalardan gelmektedir) ve iş portföyü (gelirlerin ve risk ağırlıklı varlıkların yaklaşık %60'ı Bireysel Bankacılık faaliyetleri, %20'si Finans ve Danışmanlık hizmetleri, %20'si ise Küresel Piyasalardaki faaliyetlerden elde edilmektedir) bakımından uygulanan modelin dengesini muhafaza ederek gelişimini sürdürmeyi planlamaktadır. Grup, Bireysel Bankacılık alanındaki gelişimini köklü bir geçmiş ve piyasaları hakkında kapsamlı bilgiye sahip olduğu ve lider konumda bulunduğu Avrupa ve Afrika'ya yoğunlaştıracaktır. Küresel Bankacılık ve Yatırım Çözümleri alanındaki gelişimini, ürün uzmanlığını ve Amerika Birleşik Devletleri ve Asya'daki uluslararası ağını kullanarak EMEA bölgesinin (Avrupa, Orta Doğu ve Afrika) sınırlarının ötesine genişletmektedir.

Grubun stratejik önceliği, müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesi, katma değer ve inovasyon alanlarındaki gayretlerini artırarak ticari gelişimini sürdürmektir. Mükemmeye ulaşmak için gayret göstermek Grubun ortak değeridir ve spesifik olarak her bir iş koluna, müşteri segmentine ve coğrafi bölgeye uyarlanmıştır. Grup, özellikle bilgi sistemlerinin dönüşümünü ve süreçlerinin dijitalizasyonunu hızlandırarak dijital dönüşümüne devam etmektedir. Dahası, Societe Generale eCAC40 2016 Ödüllerinde, Grubun köklü dönüşümünü takdir eden ve Societe Generale'i çoğu dijital bankanın ve finans kuruluşunun lideri haline getiren üçüncülük ödülünü almıştır.

Organik büyüme sadece iş kollarında büyümeyle değil, aynı zamanda her bir temel iş kolu dahilinde ve bunlar arasında dahili kâr sinerjilerinin geliştirilmesiyle teşvik edilecektir (Özel Bankacılık ve Bireysel Bankacılık ağları arasında daha fazla işbirliği, bütün Yatırım Hizmetleri zinciri boyunca işbirliği, Sigorta iş kolu ile Fransa ve Uluslararası Bireysel Bankacılık ağları arasında işbirliği vb.).

Hem ekonomik hem de yasal düzenlemeler açısından zorluklar arz etmeye devam ettiği kesin olan bir ortamda, Grup, maliyetlerini (devam eden maliyet düşürme programı, kaçınılmaz maliyetlerin yakından denetimi ve bilgi sistemlerinin iyileştirilmesi ve süreçlerin otomasyonu vasıtasıyla

işletme verimliliğinin artırılması yoluyla), risklerini (kredi defteri kalitesinin muhafaza edilmesi, operasyonel risk, uyum ve risk kültürü gayretlerinin sürdürülmesi ve bilançonun güçlendirilmesi yoluyla) ve sermaye tahsisini katı ve disiplinli bir şekilde yönetmeye devam etme kararlılığındadır.

Fransa Bireysel Bankacılık, Grubun çeşitlendirilmiş bankacılık stratejisinin üç dayanağından birini teşkil etmektedir.

Bu faaliyetin modeli, her geçen gün daha fazla uzmanlaşmaya ve özelleştirmeye dayalı daha yakın bir yaklaşıma odaklı müşteri davranış ve beklentilerindeki hızlı gelişme temelinde önemli dönüşümler geçirmiştir.

Fransa Bireysel Bankacılık, üç markasının birbirini tamamlayan niteliğine katkıda bulunmaya devam etmektedir:

- Bireyler, profesyoneller, işletmeler, yerel makamlar ve birliklerden oluşan geniş yelpazedeki bir müşteri tabanını destekleyen Societe Generale çok kanallı ilişki bankacılığı ağı;
- Toplum odaklı bölgesel bankalar ağı aracılığıyla özgün bir yerel bankacılık modeli geliştiren Crédit du Nord;
- Yenilikçi bir iş modeli ve cazip bir fiyat konumlandırma modeliyle övünen Fransa'nın lider internet bankası Boursorama.

Grup, Fransa Bireysel Bankacılık birimi vasıtasıyla müşteri memnuniyeti ve müşterinin korunması bakımından standartları belirlemeyi hedeflemektedir. Grup, bu hedefi gerçekleştirerek, müşteri sadakatini artırmayı, yeni bireysel müşteriler kazanmaya devam etmeyi ve kurumsal müşteriler için lider bir oyuncu olarak pozisyonunu güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Societe Generale halihazırda mobil cihazlarla ilgili olarak lider banka ve Twitter'daki en ulaşılabilir banka olarak tanınmaktadır(1). 2016'da 900 milyon üzerinde bağlantıyla (yıl içinde +%11), dijital ortam, müşterileri için bankanın ana giriş noktası haline gelmiştir.

2016'da son derece dinamik müşteri kazanma sürecini sürdürmüş olan Boursorama 2017'nin daha en başında milyon müşteri seviyesine ulaşmış olup 2020'ye kadar 2 milyon müşteriyi aşma hedefini sürdürmektedir.

Fransa Bireysel Bankacılık, Societe Generale ve Crédit du Nord markalarının operasyonlar ve ilişkilerle ilgili dönüşümünü hızlandırmayı hedeflemektedir ve ayrıca büyüme etkenlerini geliştirmeye ve iyileştirmeye devam edecektir:

- bütün bölge genelinde devreye sokulacak 100 civarında "pro alanın" oluşturulması ve 2020'ye kadar 200,000 yeni "pro" müşteri kazanma hedefiyle Societe Generale'in profesyonel müşterilerine yönelik yeni ilişki bankacılığı modeli;

(1) 2016'nın ikinci çeyreğinde Colomus Consulting tarafından gerçekleştirilen araştırma. 3 Kasım 2016'da yayımlanan araştırma Fransa'da faaliyet yürüten 18 perakende bankadan oluşan bir panelle ilgili olup bireysel müşterileri hedeflemektedir: Axa Banque, B For Bank, Banque Populaire, BNP Paribas, Boursorama, Caisse d'Epargne, CIC, Crédit Agricole, Crédit du Nord, Crédit Mutuel, Fortuneo, Hello Bank!, HSBC, ING Direct, La Banque Postale, LCL, Monabanq, Societe Generale. Bankalar için ortalama 7 saatlik bir yanıt süresine karşılık, Societe Generale için 9 dakikalık bir yanıt süresiyle, Societe Generale uygulaması Apple Store'da seçilen 18 bankanın günlük hesap yönetimi uygulamaları arasında en iyi puana sahiptir.

- SG Entrepreneurs, Bireysel Bankacılık, Özel Bankacılık, Kurumsal ve Yatırım Bankacılığı, Gayrimenkul Birimi ve akış ve dış ticaret uzmanlarının uzmanlığının bir araya getirilmesi;
- banka sigorta modelinin sunduğu bankacılık ürünlerini tamamlayan yeni hizmetler;
- yüksek net değere sahip müşterilerin beklentilerini karşılamak için Özel Bankacılıkla sinerjiler.

Yaklaşık olarak 31 milyon bireysel, profesyonel ve kurumsal müşteriyi 65 ülkede faaliyet gösteren Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri, Grubun çeşitlendirilmiş bankacılık stratejisinin ikinci dayanağıdır.

Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri, yüksek potansiyelli piyasalardaki lider konumları, operasyonel verimliliğe ve dijital dönüşüme yönelik inisiyatifleri ve güçlü sinerjileri sayesinde Grup için karlı bir büyüme motivasyonudur. Bu birim son birkaç yıl zarfında portföyünün odağını yeniden belirlemek, daha optimize bir model getirmek ve risk profilini güçlendirmek suretiyle kayda değer bir dönüşüm geçirmiştir.

Uluslararası Bireysel Bankacılık faaliyetleri temel olarak, daha büyük bir büyüme potansiyelinden ve çok daha elverişli bir faiz oranı ortamından yararlanan (Euro Bölgesine kıyasla) Euro Bölgesi dışındaki bölgelerde bulunmaktadır. Grup, Batı Avrupa'da, Rusya ve Afrika'da ve Grubun uzmanlığını kanıtlayarak lider konumda bulunduğu bütün alanlarda Uluslararası Bireysel Bankacılık faaliyetlerini geliştirmeye devam etmeyi hedeflemektedir.

- Orta ve Doğu Avrupa'da Grubun stratejisi, varlığını, kritik çoğunlukla lider pozisyonunda bulunduğu piyasalara odaklamaktır. Grup özellikle sağlam konumunu korumayı, Çek Cumhuriyeti'ndeki kârlılığını artırmayı ve Romanya'daki kârlılığını geri kazanmayı sürdürmeyi planlamaktadır. Bu bölgedeki strateji ayrıca, Gürcü iştiraki Bank Republic'in Ekim 2016'daki tasfiyesiyle ve Hırvat iştiraki Splitska Banka'nın satılması anlaşmasıyla ilgili Aralık 2016'daki duyurusuyla daha etkili ve sadeleştirilmiş bir sistemi de kapsamaktadır;
- Rusya'da üç markasıyla (Rosbank, DeltaCredit ve Rusfinance), yabancı sermayeye sahip 2 numaralı özel bankacılık grubu konumundadır. Grup özellikle, Rosbank'ın bireysel faaliyetlerinin dönüşümüne ve kurumsal faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik planını uygulamaya devam etmiştir;
- Afrika/Asya/Akdeniz Havzasında ve Denizaşırı bölgede Grup, Afrika'da en büyük varlığa sahip üç uluslararası bankadan biri (Fildişi Sahilleri ve Kamerun'da lider banka, Cezayir'de lider özel sektör bankası, Gine ve Senegal'de en büyük ikinci banka) olma konumunu geliştirmek suretiyle kıtada güçlü ekonomik büyüme ve banka hesaplarını yaygınlaştırma potansiyelinden yararlanmayı amaçlamaktadır.

Buna ek olarak, bir dizi dijital inisiyatif ve ortaklığı hayata geçirmek ve özellikle de bir pan-Afrika mobil ödeme ürününü piyasaya sunmak suretiyle gelişimini hızlandırmayı planlamaktadır.

Kurumlara yönelik Finansal Hizmetler, iyi bir kârlılık seviyesiyle rekabet gücü yüksek bir pozisyon elde etmiştir. ALD Automotive ve Sigorta da dinamik büyüme potansiyeline sahiptir. Dahası, bütün bu iş kolları proaktif dijital dönüşüme ve inovasyon programlarına kendilerini adanmışlardır.

- Sigortacılık alanında Grup (i) banka sigorta modelinin bütün Bireysel Bankacılık piyasaları ve bütün segmentler (hayat sigortası, kişisel koruma ve hayat dışı sigorta) genelinde yayılımını ve (ii) bilhassa ürün yelpazesini geliştirmek için dijital stratejisinin uygulanmasını hızlandırmak için çaba gösterecektir.
- Operasyonel Araç Kiralama ve Filo Yönetiminde Grubun hedefi, hızla değişen mobilite sektöründe yeni etkinlikler ve hizmetler geliştirmek suretiyle küresel lider konumunu (bağlı sigorta şirketleri ve finansal kiralama şirketleri hariç olmak üzere Avrupa'da 1. ve dünyada 3.) geliştirmektir. 2016 zarfında ALD Automotive, 61,500 araçlık filosuyla Fransa'da operasyonel araç kiralama bakımından 7. sırada bulunan Parcour Group'un iktisabını tamamlamıştır. Buna ek olarak, Macaristan ve Bulgaristan'da faaliyet gösteren MKB'nin iktisabıyla Orta ve Doğu Avrupa'daki ve Orta Amerika ve Arjantin'de ortaklıklar kurmak ve Peru'da bir ofis açmak suretiyle Latin Amerika'daki varlığını güçlendirmiştir. Grup, 9 Şubat 2017'de ALD Automotive hisselerini piyasa şartlarına tabi olarak 2017'de borsada dolaşıma sokma niyetini bildirmiştir. Grup, ALD Automotive'in hakim hissedarı olarak kalacak, iştirakinin büyüme stratejisini hem finansman hem de ticari ilişkilerin geliştirilmesi bakımından aktif olarak destekleyecektir.
- Son olarak, Satıcı ve Ekipman Finansmanı'nda Grup, kârını artırmak ve kârlılığını geliştirmek için Avrupa'nın lideri ve dünyanın önde gelen aktörlerinden biri olma konumunu geliştirmeyi planlamaktadır. Grup, tutarlı bir müşteri odaklı yaklaşıma, inovasyona ve uzmanlığa dayalı olarak satıcılara ve müşterilere yönelik küresel standardı belirlemeyi amaçlamaktadır.

Grup ayrıca Özel Bankacılık faaliyetleri ve bölgesel Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı platformları aracılığıyla ve ticari bankacılık hizmetlerini geliştirerek (ticaret finansmanı, nakit yönetimi, ödeme hizmetleri ve faktoring) birimin iş kolları ile Grubun geri kalanı arasındaki sinerjileri teşvik etmeye devam edecektir.

Faaliyetlerini müşteri odaklı bir modele göre geliştirdikten ve yasal düzenlemelerdeki değişikliklere uyum sağladıktan sonra Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri birimi artık temel faaliyetlerinde piyasa payını güçlendirebilmek için çok elverişli bir konumdadır. Bazı aktörlerin stratejilerini gözden geçirdikleri ve faaliyetlerini küçülttükleri hızla değişen bir rekabet ortamında bu konuma gelinmiştir. Dahası, bu birim dayanıklılığını kanıtlamıştır ve işletmeler arası faaliyetlerin ilişkisel modeli, yeni teknolojilerden işletmeden Müşteriye yönelik faaliyetlerin ilişkisel modelinden daha az etkilenmelidir. Grup artık Avrupa'da giderek büyüyen aracısız iş yapma ortamından ve yeni işlem sonrası hizmetlerin gelişiminden yararlanabilecek konumdadır.

Bu doğrultuda Grup, inovasyonun ve dijitalleşmenin en uç noktasında yüksek katma değerli ve duruma özel çözümler sunarak geniş ve çeşitli müşteri tabanını (işletmeler, finansal kuruluşlar, varlık yönetim kurumları, kamu kuruluşları, yüksek net değerli bireyler) desteklemeye ve bunlara daha iyi hizmet vermeye devam edecektir. Grup özellikle aşağıdakileri planlamaktadır:

- Avrupa'da yeni müşteriler elde edecek, finansal kurumlarla işlerini artıracak ve Avrupa'daki HNWI müşteri tabanını genişletecektir;
- doğal kaynakların ve yapılandırılmış finansmana yatırım yapacak, 'oluştur-dağıt' çözümleri geliştirecek ve birincil piyasa faaliyetlerini geliştirerek Avrupa'da aracısız kredi işlemlerini destekleyecektir;

- hisse senedi türevleri, yapılandırılmış ürünler ve tahvil dağıtım faaliyetleri geliştirerek Global Piyasa faaliyetlerindeki lider konumunu güçlendirecektir;
- emanet ve fon yönetim platformunu ve Temel Aracılık Hizmetleri faaliyetlerini geliştirmek suretiyle işlem sonrası hizmetlerde öncü olacaktır;
- Avrupa ülkelerinde Özel Bankacılığı ve Lyxor'u geliştirecektir. Kasım 2016'da Grup, İngiltere'deki yeni Özel Bankacılık markası Kleinwort Hambros'un lansmanını duyurmuştur. Kleinwort Hambros'un lansmanı, Societe Generale'in İngiltere'deki Özel Bankacılık faaliyetlerini güçlendirmek için Haziran 2016'da Kleinwort Benson'u iktisabının ve devamında Societe Generale Private Banking Hambros ile birleşmesinin ardından gerçekleştirilmiştir. Bu işlem, Societe Generale Özel Bankacılık kolunun Avrupa'daki çekirdek piyasalarda, özellikle de İngiltere'de gelişimini hızlandırma stratejisinin bir parçasını oluşturmaktadır.

2017'de Grup bir yanda yeni ve daha sıkı yasal düzenlemeler ortamına uyumu sağlarken müşterilerinin ihtiyaçlarına, nadir kaynakların (sermaye ve likidite) optimize edilmiş tüketimine ve ayrıca masraf kontrolü ve sıkı bir risk yönetimine yakından odaklanma stratejisini sürdürecektir.

Varlıklarının kalitesinden, dengeli, çeşitli ve müşteri odaklı modelinden ve son birkaç yıldır sürdürülen dönüşüm çabalarından güç alan Grup, büyüme fırsatlarını yakalamak için güçlü bir konumdadır.

EN SON GELİŞMELER VE GELECEKTEKİ BEKLENTİLER

Makroekonomik bağlam 2016'da belirsiz ve zıtlıklarla dolu olmaya devam etmiştir. Euro Bölgesinde Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) genişlemeci para politikası ve petrol fiyatlarının düşük seyretmeye devam etmesi, yavaş olmakla birlikte büyümeye katkıda bulunmuştur. Amerika Birleşik Devletleri'nde, zorlu geçen 2016'nın birinci yarısının ardından faaliyetler toparlanmış, ancak yine de tam potansiyelini gerçekleştirememiştir. Bunun sonucunda, işsizlik oranlarının düşük seyretmesine karşın Fed (ABD merkez bankası), önceki sıkı para politikaları döngülerine kıyasla kilit faiz oranı artışlarını daha düşük bir oranda tutmak zorunda kalmıştır. Son olarak, ekonomik modelindeki değişikliğin bir sonucu olarak Çin'in büyümesindeki yapısal yavaşlamanın ve her ikisi de yetersiz yatırımlar oranlarıyla karşı karşıya kalan Brezilya ve Rusya'nın yaşadığı zorlukların da gösterdiği gibi, gelişmekte olan ülkelerde 2015'den beri görülen ılımlı büyüme oranları teyit edilmiştir. Buna ek olarak, ayrıca politik riskin aniden tekrar ortaya çıkması da 2016'ya damgasını vurmuştur.

Bu belirsizliklerin birçoğu 2017'de devam edecek ve bu da hisse senedi ve döviz piyasalarında dalgalanmaya yol açabilecektir. Bu durum ışığında merkez bankaları özellikle Euro Bölgesinde para politikalarını uygun hale getirerek küresel ekonomiyi desteklemeye devam etmelidir.

Yasal düzenlemeler bakımından 2016, üç dayanağından ikisi (yani Tek Denetim Mekanizması ve Tek Karar Mekanizması) artık yürürlüğe girmiş olan Bankacılık Birliğinin daha da gelişmesine ve böylelikle Avrupa bankacılık sektörünün sağlamlığına ve dengeliğine katkıda bulunmasına tanık olmuştur. Bankalar ayrıca özkaynaklarını güçlendirmeye devam etmiş, yeni borç oranı gerekliliklerine (MREL - Özkaynaklar ve Nitelikli Borçlar için Asgari Şartlar - ve TLAC - Toplam Zarar Karşılama Kapasitesi) hazırlanmaya başlamıştır. Yeni Basel 4 reformlarıyla ilgili tartışmalar devam etmektedir ve nihayetinde risk ağırlıklandırma modellerinin gözden geçirilmesini gerektirebilir.

OECD ülkelerinde yavaş iyileşme ve Çin'in ekonomik modelinde devam eden geçiş dönemi 2017'de küresel ekonomiye damga vuracaktır.

Euro Bölgesi 2016'da sürekli ekonomik büyümeyi sağlamakta zorlanmış ve bu da kamu açıklarının azaltılmasını yavaşlatmıştır. ECB uyumlu para politikasını en azından 2017 sonuna kadar sürdürerek, enflasyonun düşük kalmasının gerektiği bir ortamda (her ne kadar bölgede 2016'da gözlemlenen oranın biraz üstünde olsa da) piyasa faiz oranlarını düşük seviyelerde tutmalıdır. Amerika Birleşik Devletleri'nde Fed 2015'de başlattığı sıkı para politikasını, yeni ABD yönetiminin genişlemeci ekonomi politikasının ilk etkileriyle güçlenebilecek olan ülkenin büyüme ivmesine bağlı bir hızla sürdürmelidir. Birbirinden farklı bu para politikalarına karşın hem Avrupa'da hem de Amerika Birleşik Devletleri'nde, uzun vadeli oranlarda yavaş bir artışla verim eğrisinde hafif bir dikleşme gözlemlenebilir.

2016'da gelişmekte olan ülkelere bölgeden bölgeye farklılık gösteren ılımlı bir büyüme görülmüştür. Özellikle Çin'in büyüme modelindeki değişiklik nedeniyle bu eğilimin 2017'de de devam etmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, emtia üreten ülkeler emtia fiyatlarındaki orta düzeydeki artıştan faydalanacaktır. Bilhassa petrol fiyatları, 2016 sonunda OPEC ile imzalanan üretim kısıtlama anlaşması ile desteklenecektir.

Ayrıca, 2016'daki bir dizi olayı müteakip ortaya çıkan son derece belirsiz jeopolitik ortamın 2017'ye damgasını vurması olasıdır. Birkaç önemli Avrupa Birliği ülkesinde önemli seçimler yapılacaktır (Hollanda, Fransa ve Almanya) ve bu yıl ayrıca Brexit müzakerelerinin başlangıcına şahit olacaktır. Buna ek olarak, istikrarsızlık ve gerginlik kaynağı olan birkaç bölge

(Ortadoğu'da ve Çin Denizi'nde) ve belli büyük dünya güçleri (Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve Çin) arasındaki ilişkilerdeki potansiyel bir bozulma küresel ekonomiyi olumsuz yönde etkileyebilir. 2017 ayrıca yasal düzenleme çerçevelerinin (Basel reformları, IFRS vb.) istikrar sağlamasına şahit olabilir ve bu durum birçok banka için mali krizle başlayan özkaynak artışları döngüsünün sonuna işaret edebilir. Bu bağlamda bankalar, sürdürülebilir bir uzun vadeli büyüme modelinin geliştirilmesi ve ekonomiyi finanse etme kapasitelerini koruma konularında zorluklarla karşı karşıya kalmaya devam edecektir. Gerçekten de, yakın zamanda yasal kısıtların konması belli bankacılık faaliyetlerinin kârlılığına etki edecek sektördeki belli işleticilerin stratejisini ve gelişme modelini etkileyecektir.

Avrupa'da, Euro Bölgesi dahilinde bu yıl yapılacak çeşitli seçimler nedeniyle 2017'nin Bankacılık Birliği'nin üçüncü dayanağında, bir Avrupa mevduat garantisi imkanının oluşturulmasıyla ilgili çok az ilerlemeye tanık olması olasıdır. Nihayetinde, bu imkan Avrupa bankacılık sektörünün istikrarına ve güçlendirilmesine katkıda bulunacaktır, fakat bankacılık aktörleri açısından önemli maliyetler getirebilir.

Son olarak bankalar, faaliyet ve ilişki modellerini kökten dönüştürmelerini gerektirecek bir dizi temel değişikliğe, özellikle de teknolojik değişikliklerdeki hızlanmaya uyum sağlamaya devam etmelidirler.

Bu bağlamda, Grubun 2017 için öncelikleri aşağıdakiler olacaktır:

- dijital dönüşümünü, özellikle de hem Fransa'da hem de yurt dışında Bireysel Bankacılık ağlarının dijitalleştirilmesini sürdürmek ve desteklemek;
- Fransa'da çevrimiçi bankacılıktaki lider konumunu güçlendirmek amacıyla Boursorama'nın proaktif gelişimini sürdürmek;
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerinin dengeli iş modelini güçlendirmek için yeni piyasa bağlamına uyum sağlama yönündeki çabalarını sürdürmek;
- operasyonel araç kiralama ve filo yönetimi faaliyetlerinin çekiciliğini artırmak ve elverişli piyasa şartlarına tabi olarak ALD Automotive'in IPO'suyla bunların büyüme potansiyelinden yararlanmak;
- bilhassa yaklaşık 15 milyar Euro değerindeki ek varlıkla Societe Generale Sigorta iş kolunun konularında önemli bir güçlenme imkanı yaratacak olan Aviva Fransa'nın Antarius'taki %50'lik hissesinin iktisabıyla entegre banka sigortacılığı modelinin gelişimini sürdürmek;
- bir yandan organizasyonunu basitleştirmek, diğer yandan ilgili masraflar ve riskler üzerinde sıkı bir kontrol sağlamak suretiyle müşteri odaklı modeline geçişi tamamlamak;
- Grubun paydaşları, özellikle de müşterileri arasında güveni sağlamlaştırmayı ve değerleri, liderlik vasfını ve dürüst davranışı Grubun dönüşümünün merkezine yerleştirerek Societe Generale kültürünü geliştirmeyi hedefleyen Kültür ve Davranış programını uygulamak.

Dahası, Grup 2017 sonuna doğru açıklanacak olan orta vadeli bir stratejik plan üzerinde çalışmaktadır.

FRANSA BİREYSEL BANKACILIK

39,000 çalışan

810,000 kurum, profesyonel ve birlik de dahil olmak üzere
12 milyon müşteri

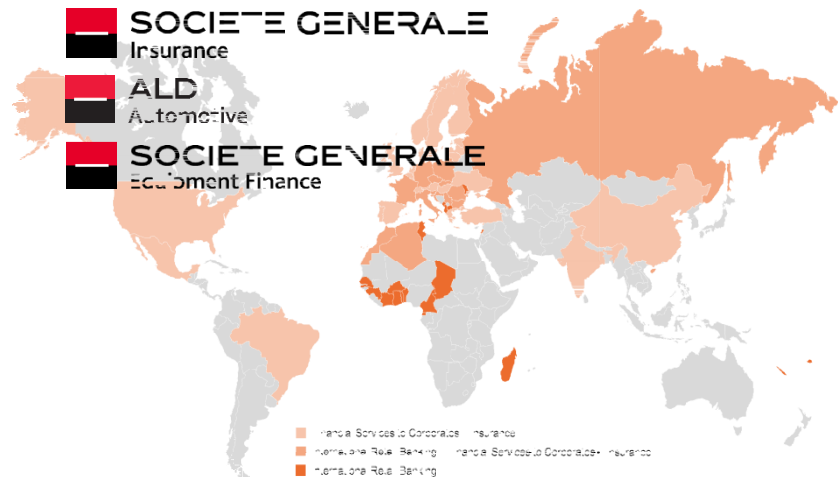
185 milyar EURO ödenmemiş kredi

ULUSLARARASI BİREYSEL BANKACILIK VE FİNANS HİZMETLERİ

73,000 çalışan

1 milyon kurumsal müşteri
ve 13 milyon sigorta poliçesi
sahibi de dahil olmak üzere
32 milyon müşteri, 108
milyar Euro tutarında
ödenmemiş kredi

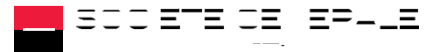
KÜRESEL BANKACILIK VE YATIRIMCI ÇÖZÜMLERİ

21,000 çalışan

Yönetim altındaki varlıklar (Lyxor ve Özel Bankacılık): 222 milyar EURO

Emanet altındaki varlıklar: 3,955 milyar EURO

Ödenmemiş krediler: 149 milyar EURO

4. GRUBUN TEMEL İŞ KOLLARI

TEMEL İŞ KOLLARINA İLİŞKİN ÖNEMLİ RAKAMLAR

	Fransa Bireysel Bankacılık			Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri			Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Çalışan sayısı (bin)(1)	38,8	39,3	39,9	72,6	73,3	78,4	20,5	21,7	19,8
Şube sayısı	2.993	3.085	3.128	3.583	3.735	3.934	n/s	n/s	n/s
Net bankacılık geliri (milyon EURO)	8.403	8.550	8.275	7.572	7.329	7.456	9.309	9.442	8.726
Grubun net geliri (milyon EURO)	1.486	1.417	1.205	1.631	1.077	381	1.803	1.808	1.918
Brüt defter yükümlülükleri(2) (milyar EURO)	190,4	188,2	178,1	129,3	123,8	121,0	152,2	138,0	124,2
Net defter yükümlülükleri(3) (milyar EURO)	184,8	182,6	172,4	107,8	104,5	102,9	149,3	134,9	120,6
Bölüm aktifleri (milyar EURO)	218,0	219,4	201,8	277,6	260,9	255,0	757,1	733,9	744,1
Tahsis edilen ortalama sermaye (yasal)(4) (milyon EURO)	10.620	9.750	9.963	10.717	9.572	10.190	15.181	14.660	13.060

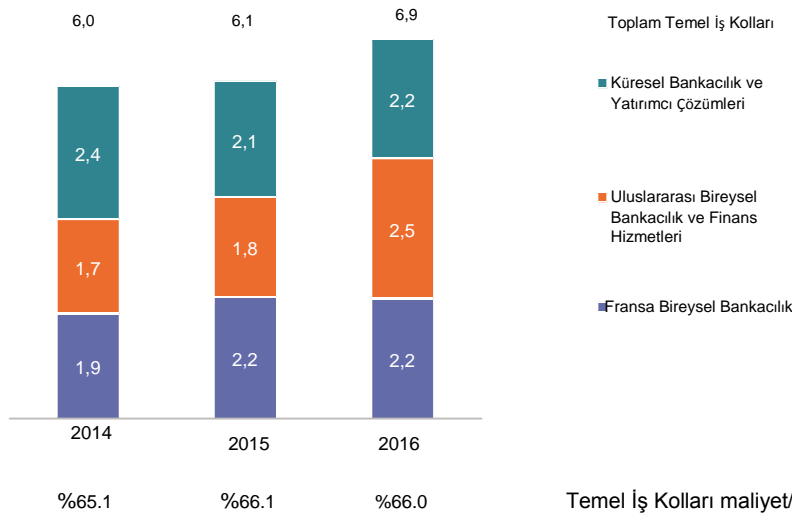
(1) 2015 sonu itibarıyla geçici personel hariç bordrolu çalışan sayısı.

(2) Müşteri kredileri, mevduatlar ve bankaların borçlu olduğu krediler, kiralama finansmanı ve benzer anlaşmalar ve işletme kiralari. Yeniden satın alma anlaşmaları hariçtir. IFRS 5 çerçevesinde yeniden sınıflandırılan işletmeler hariçtir.

(3) İşletme kiralari hariç net defter yükümlülükleri.

(4) 2016: ortalama tahsis edilmiş sermaye, risk ağırlıklı varlıkların %11'i üzerinden hesaplanmıştır; 2014 ve 2015: ilgili mali yıllarda yayımlanan veriler (ortalama tahsis edilmiş sermaye RWA'ların %10'u üzerinden hesaplanmıştır).

İŞ KOLLARINDAN GELEN FAALİYET GELİRİ (MİLYON EURO)

Temel İş Kolları maliyet/gelir oranı

FRANSA BİREYSEL BANKACILIK

Fransa Bireysel Bankacılık, 11.5 milyon bireysel müşteri ve yaklaşık 810,000 profesyonel ve kurumsal müşteri ve birliklerden oluşan çeşitlendirilmiş müşteri tabanının ihtiyaçlarına uygun geniş yelpazede ürün ve hizmetler sunmaktadır.

Yaklaşık 33,600(1) profesyonelin uzmanlığından, 3,000 şube dahil çok kanallı etkili bir dağıtım sisteminden, en iyi uygulamalar havuzundan ve basitleştirilmiş süreçlerinden yararlanan Fransa Bireysel Bankacılık, birbirini tamamlayan üç markanın gücünü bir araya getirmektedir: Tanınmış bir ulusal banka olan Societe Generale; bölgesel bankalar grubu olan Crédit du Nord ve büyük bir internet bankası olan Boursorama Banque.

Bu ağlar, akış ve ödemelerin yönetiminde Küresel İşlemler ve Ödeme Hizmetleri (GTPS) tarafından desteklenmektedir.

Societe Generale Grubu, üç markasıyla Fransa bireysel müşteri mevduatları ve kredileri piyasasında (sırayla %7.3 ve %7.8'in üzerinde pazar payına sahiptir(2)) ve finans dışı kurumsal müşteri mevduatlarında (yaklaşık %13.2) ve kredilerinde (yaklaşık %7.4) sağlam bir yer edinmiştir.

Bireysel bankacılık ağları, geleceğin ilişki odaklı bankacılık grubunu inşa etmek üzere yenilenmektedir. Fransa Bireysel Bankacılık aşağıdaki konularda uzmanlaşmıştır:

- tanınmış müşteri hizmetleri;
- Fransa'da internet bankacılığında ve mobil bankacılıkta lider konum;
- satış hızı;
- müşterilerinin ihtiyaç ve beklentilerine sürekli uyum sağlama.

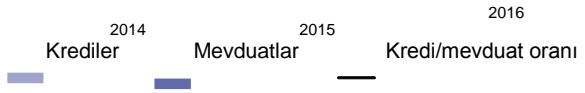
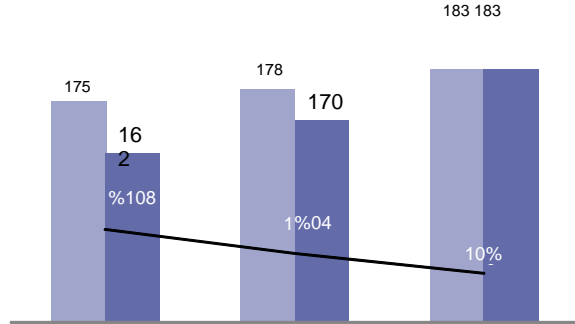
Fransa Bireysel Bankacılık, tüm segmentlerde müşteri memnuniyetini iyileştirmenin yanı sıra, değer katan hizmetleri daha da geliştirme ve iş kollarının uluslararası genişlemesini destekleme gayreti içindedir. Bu amaçla, özellikle Sigorta, Özel Bankacılık ile Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı kanalıyla olmak üzere, uzmanlaşmış iş kolları arasındaki sinerjilerden yararlanmaktadır.

Örneğin, Fransa Bireysel Bankacılık, Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri bünyesinde faaliyet gösteren iştirakler olan Sogecap ve Sogessur aracılığıyla sigorta ürünlerinin dağıtımını yapmaktadır.

Net hayat sigortası girişi 2016 yılında 1.7 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Yönetimi altındaki hayat sigortası varlıkları, 2015 yılı sonundaki toplam 88.3 milyar Euro rakamına kıyasla 2016 yılı sonunda toplam 90.7 milyar Euro tutarına ulaşmıştır.

KREDİLER VE MEVDUATLAR (MİLYAR EURO)

* Ortalama üç aylık ödenmemiş krediler.

Ağlar, 2015 yılındaki 178 milyar Euro rakamına kıyasla 2016 yılında 183 milyar Euro olarak gerçekleşen ortalama ödenmemiş kredilerdeki artışla, ekonomiyi desteklemeye ve projelerini finanse etmelerinde müşterilerine yardım etmeye devam etmektedir. Aynı zamanda ve mevduat akışlarıyla ilgili yoğun rekabet ortamında, dinamik mevduat akışları yasal kısıtlara uyacak şekilde kredi-mevduat oranının iyileştirilmesine yardımcı olmuştur.

Societe Generale Ağı

"Müşteri hizmetleri" kategorisinde Bronz Twitter ödülü

Societe Generale Ağı, aşağıdaki üç önemli gücüne dayanarak, işlerini kendisine emanet eden 8.1 milyon bireysel müşterisinin ve 448.000(3) profesyonel, kurum ve ticari müşterisinin ihtiyaçlarına uygun çözümler sunmaktadır:

- genellikle milli varlıkların büyük bir kısmının odaklandığı kentsel alanlarda bulunan yaklaşık 23.000(4) çalışan ve 2,113 şube;
- Kurumsal finansman ve ödeme araçları da dâhil olmak üzere, tasarruf araçlarından varlık yönetimi çözümlerine kadar komple ve çeşitlendirilmiş bir ürün ve hizmet yelpazesi.
- kapsamlı ve yenilikçi bir çok kanallı sistem: İnternet, mobil, telefon ve Agence Directe (çevrimiçi şube).

(1) Tam Zamanlı Çalışan Sayısı.

(2) Ekim 2016 sonu itibarıyla, kaynaklar Societe Generale hesaplamaları, Banque de France.

(3) 2016'da sayma yönteminde değişiklik.

(4) BT ve ağı merkez ofisleri dahil.

DAĞITIM PROGRAMININ DÖNÜŞÜMÜ

Societe Generale, 2015 yılının sonunda müşteri ihtiyaçlarındaki esaslı değişiklikleri karşılamak ve beşeri hizmetlerle dijital hizmetleri en iyi şekilde birleştiren bir banka olmak üzere, dağıtım programına yönelik birkaç yıl sürecek bir dönüşüm planı açıkladı.

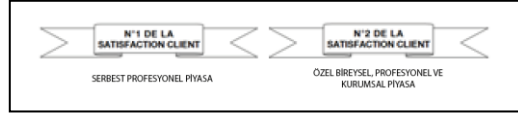
Müşteriler, her geçen gün daha hızlı hizmet, hizmet kalitesi ve hayatlarının önemli noktalarında uzman bilgisine erişim talep etmektedir. Bu bağlamda, Societe Generale bilhassa mobil uygulaması vasıtasıyla dijital hizmetler yelpazesini genişletmeye çaba göstermiştir: müşteriler hesaplarındaki önemli olaylarla ilgili bilgilendirilmek üzere uyarılar alabilmekte ve ayrıca banka kartlarını da çevrimiçi olarak yönetebilmektedir. İnternet sitesinin ve mobil uygulamanın başarısı, 2016'da yaklaşık 900 milyon olarak gerçekleşen artan bağlantı sayısına yansımaktadır. Dahası, artık uzaktan hesap açılabilmesi de mümkündür. Buna ek olarak, müşteriler günlük işlemlerinin büyük çoğunluğunu haftanın altı günü hafta içi saat 22:00'a, Cumartesi ise 20:00'a kadar açık olan Müşteri ilişkileri merkezini arayarak yapabilmektedir.

2016'da banka 190 ek şubeyi, haftanın yedi günü daha uzun çalışma saatlerine sahip self-servis alanlarıyla donatmıştır. Şube, müşterilerin bizzat veya uzaktan uzman tavsiyelerinden yararlanabildiği daha kişisel etkileşimlerin gerçekleştirildiği bir yer haline gelecektir. Societe Generale 2020 yılında, hayatlarının önemli dönemlerinde müşterilerini desteklemek üzere üst düzeyde uzmanlık sunacak olan, ülke genelinde yaklaşık 1,800 şubeden oluşan (2014 yıl sonu itibarıyla 2,221, yani yaklaşık %20 azalma) bir ağıdan yararlanmayı hedeflemektedir.

Societe Generale ağı, ekonomiyi destekleme taahhüdünün bir parçası olarak müşterilerinin yatırım projelerini finanse etmelerine yardım etmektedir. 2015 yılında ticari müşteri (profesyoneller, şirketler, birlikler ve kamu sektörü) mevduatları 43 milyar Euro ve kredileri 58 milyar Euro iken, bu rakamlar 2016 yılında sırasıyla 49 milyar ve 58 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir.

Banka, girişimcilerle daha yakın ilişkiler geliştirme isteğinin gerçekleştirilmesinde Orta Üst Sınır Yatırım Bankacılığı (MCIB) platformuna güvenmektedir. Fransız KOBİ'lerinin ve orta sermayeli şirketlerinin Kurumsal ve Yatırım bankası MCIB, borsada işlem gören ve görmeyen orta-üst ölçekli şirketlere (hem dahili hem de harici) gelişimlerinde destek vermek için Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleriyle işbirliği halinde çalışmaktadır. Bu şirketlere geniş bir yelpazede entegre Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı hizmetleri (danışmanlık, banka veya pazar finansmanı, özel sermaye) sunmaktadır. MCIB ekibi, Paris'te ve Societe Generale ağına altı bölgesel biriminde yerleşik 120 profesyonelden oluşmaktadır: Lille, Renne, Strasbourg, Marseille, Lyon ve Bordeaux. Bu platform, özellikle girişimcileri hedefleyen Özel Bankacılık hizmetinin tamamlayıcısıdır ve bireysel hizmete ve hızlı çözüm sunmaya dayalıdır.

Dahası, 2016 ortalarından beri Kurumsal Bankacılık ve Yatırımcı Bankacılığının, Gayrimenkul Biriminin uzmanlıklarını ve dış ticaret ve sermaye akışı uzmanlarını bir araya getiren "SG ENTREPRENEURS" aracı, Societe Generale ağı dahilindeki kurumsal müşterilerinin büyüme ve transferini içeren kapsamlı bir teklif geliştirmektedir.

Crédit du Nord Ağı

Bireysel müşteri tabanı yaklaşık 5.8 milyon cari hesap ile Societe Generale Ağı portföyünün önemli bir bileşenidir.

Bireysel müşteri mevduatları, 2015 yılındaki 79 milyar Euro tutarından 2016 yılında 82 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bireysel müşterilere verilen kredi tutarları, 2015 yılında 75 milyar Euro iken 2016 yılında 77 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamın %88'ini konut kredileri teşkil etmektedir.

Societe Generale, 2014 yılından beri Özel Bankacılık programını güçlendirmiş ve şu anda Fransa'da 80 merkezi olan Societe Generale Özel Bankacılık ile gerçekleştirilen ortaklık ile yüksek net değere sahip bireysel müşterileri hedef alan bir satış programı geliştirmiştir. Yeni Özel Bankacılık programının net girişleri 2015 yılına kıyasla keskin bir artış göstermiş (+%15), yönetimi altındaki varlıklar 54 milyar Euro rakamına ulaşmıştır.

Kurumsal piyasada 2016'ya güçlü bir satış ivmesi damgasını vurmuştur. 2016 sonunda Banka 89,000'in üzerinde kurumsal müşteriye hizmet vermektedir (1) (2015'e kıyasla +%3).

Kaynak: 11 büyük Fransız bankacılık grubunun müşterileri arasında gerçekleştirilen CSA 2016 rekabet gücü barometresi.

Crédit du Nord Grubu, sekiz bölgesel bankadan (Courtois, Kolb, Laydernier, Nuger, Rhône-Alpes, Société Marseillaise de Crédit, Tarneaud ve Crédit du Nord) ve Orta Üst Sınır Yatırım segmentinde uzmanlaşmış yatırım hizmetleri sağlayıcısı ve aracılık şirketi olan Gilbert Dupont'dan oluşmaktadır. Grup, uzmanlığa, inovasyona ve memnuniyete dayalı olarak müşterileri ile yakın bir ilişki geliştirmektedir. Müşterileri, hem bölgesel bir bankanın hem de ulusal ve uluslararası bir grubun avantajlarına dayanan Grupla olan ilişkilerinden yararlanmaktadır.

Yerel ekonomi piyasası hakkında derinlemesine bilgi sahibi olan Grubun bankaları, faaliyetlerinin yönetiminde büyük oranda özerkliğe sahip KOBİ'ler gibi yapılandırılmıştır. Bu sayede hızlı kararlar ve müşteri taleplerine uygun yanıtlar verebilmektedirler.

Crédit du Nord Grubunun yaklaşık 7.800 çalışanı ve 880 şubeden oluşan ağı, 2 milyondan fazla bireysel müşteriye, 290.000 profesyonel müşteriye ve birliğe, 49.500'den fazla ticari ve 59,500 kurumsal müşteriye hizmet vermeye hazırdır.

2016 yılı ortalama rakamlarına göre, Crédit du Nord'un ödenmemiş mevduatları toplam 39.9 milyar Euro'ya (2015 yılında bu rakam 36 milyar Euro'dur) ve ödenmemiş kredileri 37.8 milyar Euro'ya (2015 yılında bu rakam 36.3 milyar Euro'dur) ulaşmıştır.

(1) 2016'da sayım yönteminde değişiklik yapılmıştır.

Profesyonel müşteriler, grubun önceliklerinden biridir. Bu nedenle Cr  dit du Nord ağı, profesyonel müşterilere günlük işlemlerinde yardımcı olmak ve özellikle serbest meslek sahiplerine özel teklif ve tavsiyelerle planları hakkında danışmanlık sunmak amacıyla spesifik i   gerekliliklerini karşılamak için bir sistem kurmuştur. Tüm   zel ve profesyonel müşterilerin bankacılık ihtiyaçları, aynı   ube içinde ve aynı kişinin yetkisiyle karşılanmaktadır.

Bu ağıda bulunan bankalar tarafından her gün kurulan ve kişisel dikkate ve danışmanlık hizmetlerine dayalı olan ilişkilerin m  kemm  l kalitesi, CSA tarafından büyük Fransız bankacılık gruplarının müşterileri ile gerçekleştirilen rekabet anketlerine(1) yansımaktadır. 2016'nın ilk çeyreğinde gerçekleştirilen bu anketlerde, Cr  dit du Nord genel memnuniyet sıralamasında yine lider konumunda olup, üç piyasası (Bireysel, Profesyonel ve Kurumsal Müşteriler) bakımından ikincidir.

Gilbert Dupont ve MCIB (Orta   st Sınır Yatırım Bankacılığı), Soci  te Generale'in KOB   müşterilerine yönelik sermaye piyasaları alanında düzenli olarak birlikte çalışmaktadır. Bu i  birliğı, ilk halka arzları, sermaye artırımlarını ve menkul kıymetlerin (hisse senetleri veya bonolar) ikincil halka arzlarını içerir. Gilbert Dupont, uzmanlık alanında hizmet sunmakta ve Orta   st Sınır piyasa işlemleri bakımından Soci  te Generale Grubu'nun dağıtım kapasitesini güçlendirmektedir.

Boursorama

Les Dossiers de l'  pargne – 2016 Sürümü

1995 yılında kurulan, Soci  te Generale'in tamamen kendisine ait iştiraki olan Boursorama, Fransa'da üç faaliyet alanının öncüsü ve lideridir: internet bankacılığı,   evrimi  i aracılık hizmetleri ve ekonomi ve borsa haberlerinde lider portal olan boursorama.com internet sitesiyle   evrimi  i finansal bilgilendirme hizmetleri.

2016 sonunda 977.000 müşterisiyle hızla müşteri kazanmaya devam etmekte ve 2020'ye kadar Fransa'da 2.000.000'un üzerinde m   terisiye sahip olma hedefini s  rd  mektedir.

Boursorama müşterileri istedikleri mobil cihaz üzerinden aşağıdaki özelliklere sahip genis bir bankacılık ürün ve hizmetleri yelpazesine erişebilmektedirler:

- piyasalara yatırım yapmaya yönelik eksiksiz bir ürün yelpazesi (hisse senetleri, endeks fonları, varantlar, sertifikalar, turbolar, SRD (  deme erteleme hizmeti), CDF'ler, Döviz) de dahil olmak üzere UCITS ve hayat sigortası araçları gibi kapsamlı ürünler (geleneksel bankacılık ürünleri - banka kartı, tasarruf hesapları, konut kredileri, kişisel krediler) ve yatırım ürünleri;
- yenilikçi (müşteriler yalnızca birkaç tıklama ile hesap açabilir, ücretsiz hesap konsolidasyonu ve yönetimi hizmetlerini sunan (diğer bankalardaki hesaplar da dahil) kişiye özel bankacılık alanlarındaki özel para yönetim araçlarını kullanabilirler;
- ve bunları düşük ve şeffaf ücretlerle yapabilirler (Boursorama Banque   st üste dokuz yıldır "Fransa'daki En Hesaplı Banka" olarak gösterilmiştir (Le Monde Argent,   ubat 2017);

- ve iyi hizmet ve emniyet sunmaktadır (saat 22:00'a kadar ulaşılabilen danışmanlar, güvenli işlemler, SMS uyarıları vb.).

2016'da, bankacılık internet sitesinin ve mobil uygulamaların tamamen elden geçirilmesinin yanı sıra Boursorama, 18 ya   üzeri herkese açık olan ve herhangi bir gelir veya varlık şartına tabi olmayan bir bankacılık teklifi olan Welcome'in devreye alınmasıyla ürün ve hizmet yelpazesini genişletmiştir.

Boursorama Grubu ayrıca, SelfTrade markasıyla (www.selftrade.es) İspanya'da da mevcuttur (  evrimi  i aracılık ve bankacılık).

Küresel İşlem ve   deme Hizmetleri

Euromoney
Dergisi -
2016 Global
M  kemm  liye
t   d  lleri

Global Finans
Dergisi – Ticaret
Finansmanı ve
Tedarik Zinciri
Finansmanı
  d  lleri 2017

EMEA Finans Dergisi
Hazine Hizmetleri
  d  lleri 2016

Fimetric
Finans   d  lleri
2016

Grubun Fransa Bireysel Bankacılık kolunun bir parçası olan ve Grubun tüm dağıtım ağılarına ve müşterilerine hizmet veren Küresel İşlem ve   deme Hizmetleri (GTPS), Soci  te Generale'in ödeme ve akış hizmetleri uzmanıdır.

50'dan fazla ülkede ticari hizmet veren GTPS, bireyler, profesyoneller, kurumlar, şirketler ve finansal kurumlar dahil tüm müşteri türlerini hedeflemektedir.

Neredeyse 1.900   alı  anı olan GTPS, iki alanda faaliyet göstermektedir:

- Küresel İşlem Bankacılığı (GTB), (satış ve bankacılık) akışlarının ve ödemelerinin yönetiminde desteğı ihtiyac duyan ticari müşterilerine genis bir yelpazede hizmet sunmaktadır. Bu hizmetler aşağıdakileri içermektedir:

- nakit yönetimi;
- uluslararası ticarete yönelik finansman hizmetleri;
- muhabir banka işlemleri;
- faktöring;
- bu faaliyetlerle bağılantılı döviz işlemleri.

GTB ekiplerinin uzmanlığı sürekli ödüllendirilmektedir: GTB, "EMEA bölgesindeki en iyi Nakit Yönetimi Hizmeti" (EMEA Finans, 2016), "Fransa'nın En İyi Ticaret Finansmanı Sağılayıcısı" (Küresel Finans, 2016), "EMEA Bölgesindeki En İyi Faktöring Kurumu" (EMEA Finans, 2016) ve "  st  n İşlem Bankacılığı Hizmetleri Sağılayıcısı" (Fimetric, 2016) olarak gösterilmiştir.

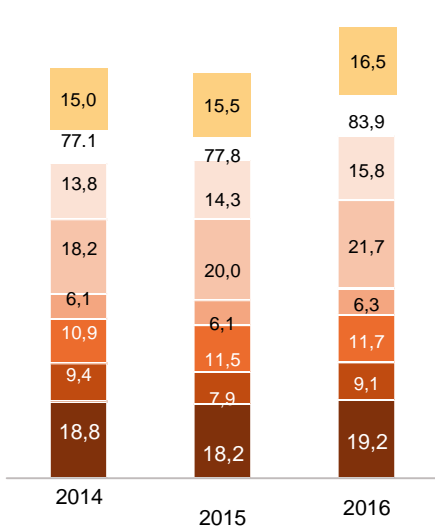
- Küresel İşlem Bankacılığı (GTB) ayrıca, ödeme ve nakit yönetimi ürünlerinin geliştirilmesi, bankacılık çözümleri m  hendisliğı (işleme sisteminde projelerin ve geliştirmelerin yönetimi), akı   yönetimi ve işlemlerin gerçekleştirilmesini kapsayan i   hizmetler sunmaktadır.

(1) 11 büyük Fransız bankacılık grubunun müşterileri arasında gerçekleştirilen CSA 2016 rekabet gücü barometresi.

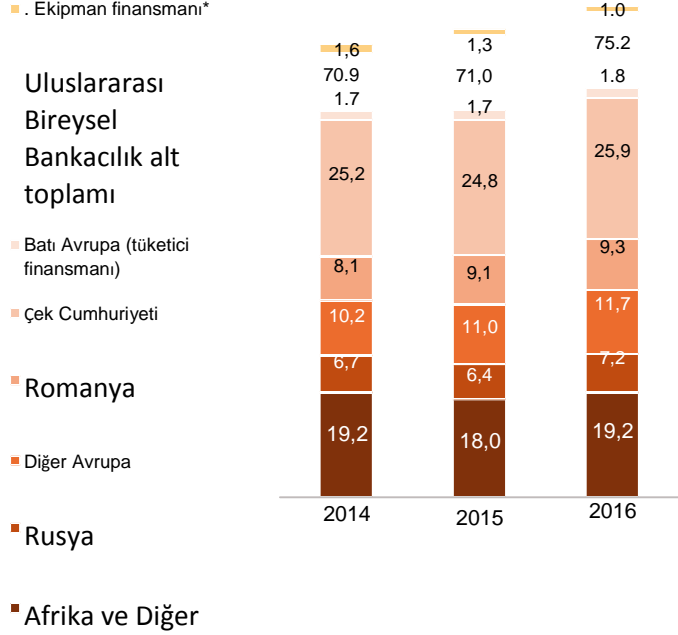

ULUSLARARASI BİREYSEL BANKACILIK VE FİNANS HİZMETLERİ

KREDİ ALACAKLARI (MİLYAR EURO)

MEVDUAT ALACAKLARI (MİLYAR EURO)

* Faktoring hariç.

Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri (IBFS) iş kolu aşağıdakileri içermektedir:

- Uluslararası Bireysel Bankacılık faaliyetleri üç bölgeye ayrılmıştır: Avrupa, Rusya ve Afrika ve Denizaşırı;
- ve uzmanlaşmış üç iş kolu (Sigorta; Operasyonel Araç Kiralama ve Filo Yönetimi ve Satıcı ve Ekipman Finansmanı).

Grubun hedefi, bu iş kolu aracılığıyla, ekonomik ve toplumsal ortamdaki değişikliklere adapte olup, hızla büyüyen bölgelerdeki ağının gücünden faydalanmak ve Grubun müşterilerinin uluslararası büyümesinde destek vermek suretiyle, bireysel ve ticari müşterilerine daha iyi hizmet sunmaktır. IBFS, stratejisini ilişki odaklı evrensel bankacılık modelini, ürün yelpazesini genişleterek müşteri tabanını genişletmeye ve risk yönetimini ve kıt kaynakların dağılımını sürekli optimize etmeye gayret ederken gelirlerin iyileştirilmesini hedefleyen uzmanlığın dağıtımını ve bir araya getirilmesi üzerine temellendirmiştir.

IBFS, 54 ülkede hizmet veren neredeyse 73,000 çalışanı(1) ve 65 ülkedeki ticari faaliyetleriyle, 18 milyondan fazla bankacılık müşterisine (bireysel, profesyonel ve kurumsal müşteriler) ve 13 milyon sigorta poliçesi sahibine geniş bir yelpazede ürün ve hizmet sunmayı taahhüt etmektedir.

Birbirini tamamlayan bir dizi uzmanlık alanıyla övünen IBFS, faaliyet gösterdiği farklı piyasalardaki sağlam ve takdir edilen konumunun tadını çıkarmaktadır.

Uluslararası Bireysel Bankacılık

Uluslararası Bireysel Bankacılık, Uluslararası Bankacılık ağları hizmetleri ile tüketici finansmanı faaliyetlerini birleştirmektedir. Bu ağlar büyüme politikaları ile hızla büyümektedir ve halen Avrupa, Rusya, Akdeniz Havzası ve Sahra Altı Afrika gibi faaliyette bulunduğu çeşitli bölgelerde lider konumda bulunmaktadır. Farklı gelişim bölgelerindeki ekonomilerin finansmanına yardımcı olmaktadır. Grup bu şekilde, yüksek potansiyele sahip bu coğrafi bölgeler aracılığıyla faaliyetlerinin gelişimine destek olmaya devam edecektir.

AVRUPA

Grubun Fransa, Almanya ve İtalya'da büyük ölçüde tüketici finansmanı hizmetlerinde faaliyet gösterdiği Batı Avrupa'da, temel olarak araç finansmanı piyasalarındaki güçlü büyüme nedeniyle ödenmemiş krediler 2016 yılında %11 oranında artarak 15,8 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Çek Cumhuriyeti'nde Komerční Banka (KB), 21,7 milyar Euro tutarındaki ödenmemiş kredileri, yaklaşık 391 şubesi ve 8.128 çalışanı (FTE) ile Aralık 2016 itibarıyla bilanço büyüklüğü bakımından üçüncü sıradadır. 1990 yılında kurulan ve 2001 yılında Societe Generale'in iştiraki haline gelen KB, bireysel müşterilere yönelik evrensel bankacılık hizmetlerini (özellikle günlük bankacılık hizmetlerinin tamamen elden geçirilmesi de dahil olmak üzere) geliştirmiş ve kurumsal müşteriler ve belediyelerle olan geleneksel ilişkilerini artırmıştır. KB Grubu ayrıca ESSOX ile bir dizi tüketici kredisi, Modra Pyramida ile mortgage kredileri ve ayrıca Özel Bankacılıkla işbirliği halinde geliştirilmiş bir yelpaze sunmaktadır. 2016'da KB prestijli danışmanlık şirketi Fincentrum'dan "Yılın Bankası 2016" ödülünü almıştır.

(1) Dönem sonunda geçici personel hariç çalışan sayısı.

Romanya'da BRD, 810 şubesiyle ülkenin lider özel bankacılık ağıdır ve Eylül 2016 itibarıyla mevduatlarda yaklaşık %14, kredilerde ise %13 düzeyindeki pazar payıyla bilanço büyüklüğü bakımından 2. sırada gelmektedir. Societe Generale Grubu 1999 yılında BRD'nin ana hissedarı olmuştur. BRD Grubunun faaliyetleri 3 ana iş koluna ayrılmıştır: Bireysel Bankacılık (bireysel ve profesyonel müşteriler, KOBİ'ler), Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı ve BRD Finans ile Tüketici Finansmanı. Banka, Global Finance dergisi tarafından "Yılın En İyi Bankası" seçilmiştir (15 Mart 2016).

Avrupa'nın diğer bölgelerinde, Societe Generale, başta önemli bir bölgesel aktör olduğu Balkanlar ve Polonya olmak üzere sekiz ülkede faaliyet göstermektedir. Ödenmemiş krediler ve mevduatlar Aralık 2016 sonu itibarıyla 11.7 milyar Euro'ya ulaşarak sırasıyla %7 ve %10 oranında artış göstermiştir. Slovenya, Karadağ ve Makedonya'da SKB Banka, Societe Generale Karadağ ve Ohridska Banka, The Banker, Euromoney ve Global Finance dergilerinden kendi ülkelerinde 2016 zarfında birkaç defa ödül almışlardır.

Grubun bölgedeki stratejisi, varlığını kritik bir çoğunlukla lider bankalar arasında konumlandırabileceği piyasalara odaklanmaktır. Bu doğrultuda, 2016 yılında Societe Generale Gürcü iştiraki olan Bank Republic'teki çoğunluk hissesini (%93.64) satmış ve Hırvat iştiraki Splitska Banka'nın elden çıkarılmasıyla ilgili kesin bir anlaşma yapıldığını duyurmuştur.

RUSYA

Grup evrensel bankacılık modelini geliştirmektedir ve 2016 sonu itibarıyla sırasıyla 9.1 milyar Euro ve 7.2 milyar Euro olan ödenmemiş krediler ve mevduatlarıyla bilanço büyüklüğü bakımından Rusya'da yabancı sermayeyle finanse edilen 2. büyük bankacılık grubu olarak öne çıkmıştır. Societe Generale, Rusya'da farklı bireysel ve kurumsal müşteri piyasalarını hedefleyen birkaç şirket aracılığıyla hizmet vermektedir: Rosbank, Rusfinance ve DeltaCredit kuruluşları.

Grubun Rusya'daki dönüşümü devam etmektedir ve bu süreçte tüm şirketler kendi uzmanlık alanlarını yönetmektedir: DeltaCredit konut kredilerinde, Rusfinance Bank taşıt kredilerinde uzmanlaşmıştır; Rosbank ise daha çok "günlük bankacılık işlemleri" odaklı ürün ve hizmetler sunmaya devam etmektedir. Kurumsal müşterilerde, özellikle Rus ve çok uluslu büyük şirketler hedeflenerek finansman ve yatırım faaliyetlerine odaklanılmaktadır (SG CIB ile ortak olarak). Aynı zamanda, günümüzün zorlu ortamında operasyonel verimlilik ve risk azaltma faaliyetleri de başlıca odak noktaları olmaya devam etmektedir.

Dahası, Grup Rusya'da Sigorta faaliyetlerinde (Societe Generale Sigorta) ve kurumsal finansal hizmetlerde diğer konsolide kuruluşlar vasıtasıyla faaliyet göstermektedir.

AFRİKA VE DENİZ AŞIRI

Afrika'da Societe Generale, 18 ülkedeki faaliyetleri vasıtasıyla bankacılık ve finans sisteminin gelişimine olan adanmışlığını ve katkısını sürdürmektedir. Grup, kıta genelindeki gelişimini hızlandırmak için bölgenin güçlü ekonomik büyüme potansiyelinden yararlanmayı ve banka hesaplarını yaygınlaştırmayı (bugünün oranları pek çok Afrika ülkesinde %20'nin altındadır) planlamaktadır.

Grup, Akdeniz Havzası'nda temel olarak Fas'ta (1913'ten beri), Cezayir'de (1999'dan beri) ve Tunus'ta (2002'den beri) faaliyet göstermektedir. Genel olarak bu durum 2 milyonun üzerinde müşteriye sahip 745 şubeyi kapsamaktadır. 31 Aralık 2016 tarihinde, ödenmemiş mevduatlar 9.3 milyar Euro, ödenmemiş krediler ise 10.4 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir.

Sahraaltı Afrika'da Grup, özellikle Fildişi Sahilleri'nde (kredi ve mevduatlarda lider), Senegal (kredi ve mevduatlarda 2. sırada) ve Kamerun (ödenmemiş kredilerde 1. sırada) olmak üzere, köklü bir geçmişe ve güçlü bir konuma sahip olduğu 14 ülkede faaliyet göstermektedir. Banka zaman içinde faaliyetlerini geliştirmiş, Togo ve Mozambik'te yeni imtiyazlarla yakın zamanda genişlemiştir (2015). 2016'da bölge ödenmemiş kredilerde 4.7 milyar Euro (+%9) ve mevduatlarda 6.2 milyon Euro (+%10) rakamlarıyla önemli bir artış kaydetmiştir. Societe Generale'e Kamerun'da EMEA Finance dergisi tarafından üst üste iki yıl "En İyi Banka" ve "En İyi Yatırım Bankası" ödülleri verilmiştir. Societe Generale de Banques en Côte d'Ivoire iki defa "Fildişi Sahilleri'nin En İyi Bankası" ödülünü almıştır (EMEA Finance dergisi ve Global Finance tarafından verilmiştir).

Deniz aşırı ülkelerde Grup, 40 yıldan fazla bir süredir faaliyette bulunduğu Reunion ve Mayotte, Batı Hint Adaları (Martinique, Guadeloupe ve Guiana), Fransız Polinezyası ve New Caledonia'da köklü bir yere sahiptir. Societe Generale, bu bölgelerde bireysel ve kurumsal müşterilere Fransa'da sunduğu aynı hizmetleri sunmaktadır.

Sigorta (Societe Generale Sigorta)

Societe Generale Grubu'nun Sigortacılık iş kolu, bireysel, profesyonel ve kurumsal müşterilerin hayat sigortası yatırım çözümleri, kişisel koruma ve mal ve kaza sigortası alanlarındaki ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

İş kolu 2,200'ün üzerinde çalışana sahiptir(1).

Entegre banka sigortacılığı modeline göre, Societe Generale Sigorta'nın hayat ve hayat dışı sigorta şirketleri, Grubun Fransa'daki ve uluslararası perakende ağı üzerinden sekiz kategoride geniş bir yelpazede sigorta ürün ve hizmetleri sunmaktadır: hayat sigortası, yatırım çözümleri, emeklilik tasarruf planları, kişisel koruma, sağlık sigortası, kredi hayat sigortası, grup hayat sigortası, mal ve kaza sigortası ve çeşitli risk sigortaları.

2016 yılında Societe Generale Sigorta, tüm faaliyetlerinde sunduğu hizmetleri daha da geliştirmiş ve Fransa'da ve diğer ülkelerde poliçe sahiplerine sunduğu avantajları artırmıştır. Societe Generale Sigorta, mevduat girişlerini birime bağlı poliçelere yönlendirmek ve Fransa'da ve yurt dışında korumanın geliştirilmesini hızlandırmak suretiyle iş karmasının dönüşümünü başarıyla tamamlamıştır.

Societe Generale Sigorta iş kolunun hayat sigortası yatırım çözümlerinde tüm ödenmemiş borçlar %4 artış kaydederek 98 milyar Euro'ya ulaşmış, birime bağlı poliçelerin yüzdesi 2015'teki %21 rakamına kıyasla 2016 yılında %23 olarak gerçekleşmiştir. Kişisel koruma ve mal ve kaza sigortasında kâr oranı 2015'e göre %10 artmıştır.

(1) Dönem sonunda geçici personel hariç çalışan sayısı.

Societe Generale Group tarafından Şubat 2015'te yapılan ve Aviva Fransa'nın, Credit du Nord ağılarına özel bir şirket olan ve Aviva Fransa ve Credit du Nord'un birlikte sahibi olduğu Antarius'taki %50 hissesini satın alma opsiyonunu kullanma niyetinin açıklandığı duyurunun ardından, Grup, Aviva'yla, fiilen 1 Nisan 2017 tarihinde uygulamaya konacak olan iktisabın şartlarına dair bir sözleşmenin imzalandığını duyurmuştur. Bu iktisap Grubun Sigorta iş kolunun konumlarını önemli oranda güçlendirmektedir.

2016'da Societe General Sigorta, banka sigortacılığı modelinin dijital dönüşümünü hızlandırma becerisini ve müşterilere, ortaklara ve dağıtım ağılarına yönelik inovasyon yeteneklerini kanıtlamıştır. Kişisel Koruma Sigortasında Societe Generale Sigorta, eksiksiz bir dijital paket oluşturarak hem yaşlılara hem de bakım verenlere yönelik tekliflerle bağımlılığın sigortalanmasına ve desteklenmesine yönelik iki yeni inovatif çözümle yelpazesini genişletmiştir. Çek Cumhuriyeti'nde yeni bir konut sigortası başlatılmış ve Komerční Banka ve Modra Pyramida vasıtasıyla dağıtılmıştır: 3 özelliği bir arada (duvarlar, içindekiler ve mesuliyet) sunan bu basit teklif Çek pazarında inovatif bir modeldir.

Kurumlara Yönelik Finansal Hizmetler

OPERASYONEL ARAÇ KİRALAMA VE FİLO YÖNETİMİ (ALD AUTOMOTIVE)

ALD Automotive, hem yerel hem de uluslararası piyasalardaki her ölçekteki şirkete operasyonel araç kiralama ve filo yönetimine dayalı kurumsal hareketlilik çözümleri sunmaktadır. Bu faaliyet, operasyonel kiralamanın mali faydalarını, özellikle bakım, lastik yönetimi, yakıt tüketimi, sigorta ve araç değişimi de dâhil olmak üzere yüksek kaliteli bir tam kapsamlı hizmetle birleştirmektedir. ALD Grubu yaklaşık 6,000 çalışana sahiptir.

ALD Automotive bütün kiralama şirketleri arasında en geniş coğrafi kapsama sahiptir (41 ülke) ve yaklaşık 1.4 milyon aracı yönetmektedir. Gelişmekte olan pazarlar hakkında benzersiz bir bilgi birikimine sahiptir ve Kuzey Amerika'da Wheels, Avustralya ve Yeni Zelanda'da FleetPartners, Güney Afrika'da Absa, İrlanda'da Johnson & Perrot, Arjantin'de AutoCort ve Orta Amerika'da Arrend Leasing ile ortaklıklar kurmuştur. Yeni ortaklıklar ve hedefe yönelik iktisaplar (2016'da +76,000 araç) ve özellikle Parcour's Grubun (+66,000 araç) iktisabı sayesinde ALD Automotive KOBİ'ler arasında müşteri tabanını güçlendirmekte ve Fransa ve Avrupa'da büyümesini hızlandırmaktadır. İş kolu şimdi çok markalı operasyonel araç kiralama ve filo yönetiminde Avrupa'da 1., dünya çapında ise üçüncü sıradadır.

Hareketlilik çözümlerinde bir öncü olan ALD Automotive, müşterilerin, filo yöneticilerinin ve sürücülerin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmiş bir teklifle en iyi desteği sunmak amacıyla sürekli yenilik yapmaktadır. Müşteri odaklı bu stratejinin başarısı büyük ölçüde teyit edilmiştir. ALD Automotive Fransa, operasyonel araç kiralama pazarında aralıksız dokuzuncu kez "2017 Müşteri Hizmetleri" ödülünü kazanmıştır (Mayıs-Temmuz 2016 tarihleri arasında Inference Operations-Viséo Cİ tarafından yürütülen anket).

Piyasa şartlarına tabi olmak kaydıyla Societe Generale ALD iştirakini, sınırlı bir hissenin elden çıkarılmasıyla 2017'de borsaya sokmayı amaçlamaktadır. Bu stratejik operasyon ALD'nin büyümesini hızlandırmasını ve hareketlilik sektöründe lider haline gelmesini sağlayacaktır. Halen kritik bir çoğunluktan ve kendini kanıtlamış bir büyüme kapasitesinden yararlanan ALD'nin borsaya girişi, yeni satış kanalları ve ortaklıklar vasıtasıyla büyümesini hızlandırması için yeni fırsatlar sunacak, büyüme fırsatlarını yakalama kabiliyeti kazandıracaktır. Societe Generale ALD'nin kontrolünü elinde tutacak olup iştirakinin büyüme stratejisini ticari ilişkilerin gelişiminde aktif olarak desteklemeye devam edecektir.

SATICI VE EKİPMAN FİNANSMANI (SGEF)

Societe Generale Ekipman Finansmanı, satıcı ve profesyonel ekipman finansmanı alanında uzmanlaşmıştır. Bu iş kolu, satıcılar (profesyonel ekipman imalatçıları ve distribütörleri) ve bankacılık ağı ile yapılan ortaklık sözleşmeleri aracılığıyla ve aynı zamanda doğrudan yürüttüğü faaliyetleriyle hizmet vermektedir. Societe Generale Ekipman Finansmanı, uzmanlığını üç ana sektörde geliştirmektedir: ulaştırma, endüstriyel ekipmanlar ve ileri teknoloji ürünleri.

Avrupa'da lider konumda bir şirket olan SGEF, 2,200'ün üzerinde çalışanıyla⁽¹⁾ 36 ülkede faaliyet göstermekte ve 17.2 milyar Euro değerinde bir portföyü yönetmektedir. Büyük uluslararası şirketlerden KOBİ'lere kadar çok çeşitli müşterilerden oluşan geniş bir müşteri tabanına sahiptir ve bu müşterilere çok geniş yelpazede ürünler (finansal kiralama, krediler, kiralama, alacak satın alma, vb.) ve hizmetler (sigorta, hizmetlerle birlikte kamyon kiralaması) sunmaktadır.

Kiralama sektörü tarafından sürekli takdir edilen Societe Generale Ekipman Finansmanı, 24 Kasım 2016'da Paris'te düzenlenen *Leasing Life Ödülleri*'nde "KOBİ Avrupa Şampiyonu" seçilmiştir.

(1) Dönem sonunda geçici personel hariç çalışan sayısı.

KÜRESEL BANKACILIK VE YATIRIMCI ÇÖZÜMLERİ

Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerinin (GBIS) amacı, dünya genelindeki seçme işletmeler, finansal kurumlar, yatırımcılar, varlık yöneticileri ve aile ofisleri ve özel müşterilere kurumsal bankacılık ve yatırım bankacılığı, varlık yönetimi, özel bankacılık ve menkul kıymetler hizmetleri sunmaktır.

İhraççılar ile yatırımcılar arasındaki ekonomik akışın merkezinde bulunan GBIS birimi, müşterilerinin özel ihtiyaçlarına göre kişiselleştirilmiş çeşitli hizmetler ve entegre çözümler sunarak, onlara uzun süreli destek vermektedir.

GBIS 38 ülkede 18,000 çalışan* sahiptir ve 53 ülkede faaliyet göstermektedir.

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı ve Menkul Kıymetler Hizmetleri

Bu faaliyetler iki ticari markayı bir araya getirmektedir: Societe Generale Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı (SG CIB) ve Societe Generale Menkul Kıymetler Hizmetleri (SGSS). 36 ülkede yaklaşık 15,000 çalışan* ile bu markalar, Grubun operasyonlar yürüttüğü bölgelerin ana mali piyasalarında faaliyet göstermektedir ve Avrupa'daki geniş faaliyet alanına ek olarak Orta ve Doğu Avrupa, Orta Doğu, Afrika, Kuzey ve Güney Amerika ve Asya-Pasifik bölgelerinde temsilcilik ofislerine sahiptir. Müşterilerine dört uzmanlık alanında, yenilikçiliği, danışmanlık hizmetlerini ve kaliteli performansı birleştiren ihtiyaca özel finansal çözümler sunmaktadırlar: yatırım bankacılığı, finansman, piyasa faaliyetleri ve yatırımcı hizmetleri.

İhraççılara (ticari işletmeler, finans kurumları, ülkeler ve kamu sektörü) gelişimleri için stratejik danışmanlık hizmetleri ve bu gelişim için finansman olanakları ve risklere karşı koruma elde etmek için piyasa erişimi sağlamaktadırlar. Ayrıca belirlenmiş risk/getiri hedeflerine uygun olarak tasarruf yönetimi yapan yatırımcılara hizmetler sunmaktadırlar. Banka; varlık yöneticileri, emeklilik fonları, aile ofisleri, hedge fonları, ülke fonları, kamu kurumları, özel bankalar, sigorta şirketleri veya distribütörler gibi niteliği fark etmeksizin her türden yatırımcıya, lider araştırma uzmanlığına dayanarak hisse senetleri, sabit gelir, kredi, döviz ve emtia piyasalarına ve çok geniş yelpazede benzersiz çapraz varlık çözümlerine ve danışmanlık hizmetlerine kapsamlı erişim sunmaktadır. Bu hizmetler, tam kapsamlı yatırımcı hizmetleri ile bütünleştirilmektedir.

Grubun amacı, iş kolları ile bölgeler arasında dengeli bir model benimseyerek Euro Bölgesinin lider kurumsal ve yatırım bankaları arasında yer almaktır; aynı zamanda operasyonel verimliliğini ve risk profilini iyileştirmek üzere ve daima en iyi müşteri hizmetlerini sunma temel hedefi doğrultusunda uyguladığı modeli dönüştürmeye devam etmektedir.

Pozisyonlarını güçlendirmek ve çapraz satışı kolaylaştırmak amacıyla, birim iki iş koluna ayrılmıştır:

- Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Çözümleri, çoklu ürün vizyonu ve optimize edilmiş varlık çözümleri sunan küresel piyasaları ve Yatırımcı Hizmetlerini tamamen entegre ve küresel bir platformda birleştirmektedir.
- Finansman ve Danışmanlık bölümü, stratejik Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı müşterileriyle küresel ilişkileri, birleşme ve iktisap danışmanlık hizmetleri, diğer kurumsal finans danışmanlık hizmetlerini ve finansman faaliyetlerini (yapılandırılmış finansman, fon toplama (borç veya hisse senedi), finansal mühendislik ve ihraççılar için hedging çözümleri) yönetir ve geliştirir.

KÜRESEL PİYASALAR VE YATIRIMCI HİZMETLERİ

Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri iş kolu, müşterileri için "Sabit Gelir, Kredi, Para Birimleri ve Emtialar", "Hisse Senetleri", "Temel Hizmetler" ve Menkul Kıymetler Hizmetleri" çözümlerini bir arada sunan benzersiz sermaye piyasaları geliştirmeye devam etmektedir. İş kolu, bu çerçevede lider bir finans kurumunun gücünü, faaliyetlerinde pazar lideri konumunda bulunan bir aracının müşteri odaklı yaklaşımıyla birleştirmektedir. 2016'da Societe Generale, ürün ve hizmetlerinin mükemmeliyeti nedeniyle prestijli "Türevler Şirketi" (IFR) ve "Yılın Yapılandırılmış Ürünler Şirketi" ödüllerini (Risk Ödülleri) almıştır.

Uzmanlar (mali mühendisler, satış yetkilileri, borsa simsarları ve uzman danışmanlar), finansal piyasaların her geçen gün daha fazla birbirine bağlandığı günümüzde müşterilerine yardımcı olabilmek için, tüm müşterilerin spesifik ihtiyaçlarına ve maruz kaldığı risklere özel olarak tasarlanmış çözümler sunmak üzere benzersiz bir entegre platformun avantajlarından yararlanmaktadırlar.

SABİT GELİR, KREDİ, PARA BİRİMİ VE EMTİALAR

Sabit gelir, kredi, para birimi ve emtia (FICC) faaliyetleri, SG CIB müşterilerinin sabit gelir, kredi, para birimi ve emtia faaliyetleriyle ilgili likiditeyi, fiyatlamayı ve riskten korunmayı sağlayan kapsamlı bir ürün ve hizmet yelpazesini kapsamaktadır.

- Londra, Paris, Madrid ve Milano'da ve ayrıca ABD ve Asya-Pasifik bölgesinde yerleşik sabit gelir, para birimi ve kredi ekipleri, geniş bir yelpazede akış ve türev ürünleri sunmaktadır. Kapsam dahilindeki çok çeşitli dayanaklarla (döviz ürünleri, özel ve devlet tahvilleri, gelişmekte olan veya likiditesi yüksek piyasalar, nakit veya türevler), müşterilerine kaliteli araştırma, varlık ve borç yönetimi ihtiyaçlarına özel çözümler ve bunlara ek olarak risk yönetimi ve gelir optimizasyonu koşulları sağlamaktadırlar ve ayrıca düzenli olarak takdir edilmektedirler⁽¹⁾.

* Dönem sonunda geçici personel hariç tam zamanlı eşdeğeri (FTE) çalışan sayısı.

(1) Structured Products Awards Europe 2016 tarafından "Yılın FICC şirketi" ve Euromoney FX anketi 2016 tarafından "No. 2 Global Şirketler".

- Emtialar: SG CIB, 20 yılı aşan tecrübesiyle enerji ve maden piyasalarında önemli bir aktördür ve üreticilere yönelik tarımsal emtia çözümleri geliştirmiştir. SG CIB, şirketler ve kurumsal yatırımcılar ile birlikte çalışmakta ve riskten korunma ve yatırım çözümleri sunmaktadır. SG CIB, 2016 Risk & Enerji Riski Emtia sıralamasındaki lider konumunu muhafaza etmiştir⁽¹⁾.

HİSSE SENETLERİ

Dünyanın başlıca birincil ve ikincil hisse senedi piyasalarındaki köklü mevcudiyeti ve çok eskiye dayanan yenilikçi geleneği, SG CIB'yi tüm nakit, türev ve hisse senedi araştırma faaliyetlerini kapsayan geniş kapsamlı bir çeşitlendirilmiş çözüm gamında lider konumuna getirmektedir. Hisse Senetleri, Grubun özellikle çok başarılı olduğu alanlardan biridir. Bu uzmanlık, birkaç yıldır sektör ve bankanın müşterileri tarafından takdir edilmektedir. Bu doğrultuda Societe Generale, 2016 yılında "Hisse Senedi Türevleri Bakımından En İyi Banka" (Global Finans) ve "En İyi Hisse Senedi Şirketi" (Avrupa Yapılandırılmış Ürünler ve Türevler Ödülü) seçilmiştir.

Ayrıca, Societe Generale'in araştırması, pazar stratejileri geliştirmek için kullanılan piyasa eğilimlerinin yorumlanmasını basitleştirmekte ve düzenli olarak takdir edilmektedir⁽²⁾.

TEMEL HİZMETLER

Temel Hizmetler birimi, Grubun Mayıs 2014'te Crédit Agricole'nin Newedge'deki %50 payını satın almasının ardından 2015 yılında kurulmuştur.

Bu iş kolu, takas faaliyetlerini, Temel aracılık hizmetlerini ve elektronik ve yarı elektronik işlem hizmetlerini bir araya getirmektedir.

Temel Hizmetler, nakitte ve borsaya kayıtlı türev araçlarda tam kapsamlı çapraz varlık hizmetlerine küresel erişim imkanı veren geniş bir yelpazede uzmanlık sunmaktadır. İş Kolu, müşteri gereksinimlerini her zaman karşılama imkanı sunan en gelişmiş teknolojiye dayalı kesintisiz hizmetle 130'dan fazla dünya piyasasına ve işlem platformuna tek erişim noktası görevi görmektedir. Bu yaklaşım sektör tarafından birçok defa takdir edilmiştir; bunlardan en dikkat çekicisi The Hedge Fund Journal tarafından 2016'da verilen "En İyi Küresel Çok Varlıklı Temel Aracılık" ödülüdür.

MENKUL KIYMETLER HİZMETLERİ

Societe Generale Menkul Kıymetler Hizmetleri (SGSS), finansal piyasalardaki en son gelişmeleri ve yasal değişiklikleri takip ederek aşağıdakiler dahil olmak üzere geniş bir yelpazede en gelişmiş hizmetleri sunar:

- pazar lideri bir takas hizmetleri yelpazesi;
- tüm varlık sınıflarını kapsayan saklama ve emanet bankası hizmetleri;
- karmaşık finansal ürünlerin yöneticilerine yönelik fon yönetim hizmetleri;
- temel olarak hisse senedi opsiyonu planlarını, çalışan paylarını, vb. içeren ihraççı hizmetleri;
- likidite yönetim hizmetleri (nakit ve menkul kıymetler);
- destek hizmetlerinden fon dağıtımına kadar tam kapsamlı hizmet sunan devir acentesi hizmetleri.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla emaneti altındaki 3.955 milyar Euro (31 Aralık 2015 tarihinde bu rakam 3,984 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir) tutarındaki varlıklarla SGSS, Avrupa emanet şirketleri arasında 2. sıradadır. Buna ek olarak, emanet hizmeti sunduğu 3,200'den fazla yatırım fonu ve değerlendirme hizmeti sunduğu 4,000'den fazla yatırım fonu ile Avrupa'da yönetimi altındaki varlıkların toplamı 602 milyar Euro'ya ulaşmıştır (31 Aralık 2015'de bu rakam 589 milyar Euro'dur).

2016'da SGSS Funds Europe Ödülleri tarafından "Yılın Avrupalı Yöneticisi" seçilmiştir.

FİNANSMAN VE DANIŞMANLIK

Bu birim, Sigorta ve Yatırım Bankacılığı ile Küresel Finans faaliyetlerini birleştirmektedir.

Sigorta ve Yatırım Bankacılığı ekipleri, işletmelerden, finansal kuruluşlardan ve kamu sektöründen oluşan müşterilerine aşağıdaki unsurlara dayalı entegre, küresel, kişiye özel bir yaklaşım sunmaktadır:

- birleşmeleri ve iktisapları, ilk halka arz yapılandırmasını içeren ve ayrıca hisselerin ikincil halka arzlarını içeren kapsamlı stratejik danışmanlık hizmetleri. SG CIB, özsermaye piyasaları ve hisse senedine dayalı piyasalarda ve ayrıca kurumsal ve mali kuruluşlar için Euro cinsinden ihraçlarda lider konumundadır⁽³⁾. Birim 2016'da, Global Sermaye Tahvil Ödülleri'nden "Kurumsal Borç Sermaye Piyasalarında (DCM) Toplamda En Etkileyici Banka" ve The Banker'dan "En Yenilikçi Hisse Senedi Bağlantılı Şirket" ödülleri başta olmak üzere bir dizi ödül almıştır;
- Küresel Finans ve Bireysel Bankacılık ekipleri ile ortak girişimler kurulması yoluyla, optimize fon toplama çözümlerine erişim.

⁽¹⁾ "1 Numaralı Genel Satıcı" ve "1 Numaralı Araştırma"

⁽²⁾ Extel'den "1 Numaralı Global Ekonomi"; "1 Numaralı Global strateji"; "1 Numaralı İndeks Analizi" ve "1 Numaralı Çok Varlıklı Araştırma".

⁽³⁾ 'No. 6 Bütün Uluslararası Euro Cinsi Tahviller' ve 'No. 3 Bütün Uluslararası Euro Cinsi Şirket Tahvilleri' Thomson Reuters'den alınmıştır.

Küresel Finans ekipleri, ihraççılara üç temel alanda (fon toplama, yapılandırılmış finansman ve faiz oranı, döviz kuru, enflasyon ve emtia risklerine karşı stratejik koruma) kapsamlı bir teklif ve entegre çözümler sunma konusunda sahip oldukları küresel uzmanlığa ve sektör bilgisine güvenmektedir.

Grup tarafından sunulan fon toplama (borç ve hisse senetleri) çözümleri, ihraççılara tüm küresel pazarlara erişim olanağı sağlama ve yenilikçi stratejik finansman ve iktisap veya LBO (kaldıraçlı satın alma) finansmanı çözümleri yaratma kabiliyeti sayesinde mümkün olabilmektedir.

İş kolu, müşterilerine birçok sektörde dünyaca tanınan yapılandırılmış finansman uzmanlığını sunmaktadır: doğal kaynaklar ve enerji (bu sektörde SG CIB 2016'da Energy Risk tarafından "Yılın Emtia Finansmanı Şirketi" seçilmiştir); uluslararası ticaret (prestijli "En İyi İhracat Finansmanı" unvanına sahiptir); ve altyapı ve varlıklar. Bankanın proje finansman ekipleri de Project Finance International tarafından verilen "Yılın Danışmanı" ödülünü almıştır.

Arasız iş yapmanın giderek arttığı bir ortama ve yeni düzenlemelere rağmen, SG CIB dağıtım kapasitelerinin artırılmasına ve kayda değer sinerjiler üretmeyen operasyonların iyileştirilmesine odaklı yeniden konumlandırma sürecine devam etmektedir.

Varlık Yönetimi ve Özel Bankacılık

Bu iş kolu, Varlık Yönetimini (Lyxor Varlık Yönetimi) ve Societe Generale Özel Bankacılık markası altında faaliyet gösteren Özel Bankacılığı kapsamaktadır. İş kolu 2,700'ün üzerinde çalışana sahiptir*.

ÖZEL BANKACILIK

Societe Generale Özel Bankacılık servet yönetiminde önemli bir oyuncu olup, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Vergi Davranış Kuralları uyarınca, varlık mühendisliği ve yatırım ve finansman çözümlerinde uzmanlaşmış ekipleriyle yerli ve uluslararası müşterilerine varlık yönetimi hizmetleri sunmaktadır.

Ocak 2014'ten bu yana ve Fransa Bireysel Bankacılık birimi ile işbirliği içinde, Societe Generale Özel Bankacılık, Fransa'da ilişki bankacılığı modelini geliştirmiş ve 500.000 Euro'dan fazla defter değerine sahip tüm bireysel müşterilerine sunduğu hizmetlerin kapsamını genişletmiştir. Bu müşteriler, 80 bölgesel acente ağını ve Özel Bankacılığın uzman ekiplerinin teknik bilgilerini bir araya getiren bir hizmetten faydalanma imkanına sahiptir.

Societe Generale Özel Bankacılık ayrıca, (Fransa hariç) Avrupa'daki ticari operasyonlarının güçlendirilmesiyle Avrupa, Ortadoğu ve Afrika bölgesine tekrar odaklanma stratejisini sürdürmüştür. Asya'daki (2013 ve 2014) ve Bahamalar'daki (2016) özel bankacılık faaliyetlerinin elden çıkarılmasının ardından Banka, Haziran 2016'da Kleinwort Benson'ın İngiltere'deki ve Manş Denizi Adaları'ndaki özel bankacılık faaliyetlerini Oddo & Cie'den iktisap etmiştir. Bu iktisabın ardından Societe Generale Özel Bankacılık, özel bankacılık faaliyetlerini birleştirmek ve bölgedeki lider konumunu güçlendirmek amacıyla Kleinwort Benson ve Societe Generale Private Banking Hambros'u birleştirerek Kleinwort Hambros'u oluşturmuştur. Societe Generale Özel Bankacılık 15 ülkede hizmet sunmaktadır.

2016'da Societe Generale Özel Bankacılığın stratejisi kabul görmüş, banka "Müşteri İlişkileri Hizmetleri ve Katılım Bakımından Öne Çıkan Özel Banka" (Private Banking International) seçilmiştir. Ayrıca Global Finance tarafından "Batı Avrupa'da Girişimciler için En İyi Özel Banka" seçilmiştir.

2016 sonunda, Özel Bankacılığın yönetimi altındaki ödenmemiş varlıkların değeri toplamda 116 milyar Euro'ya ulaşmıştır (2015 yılı sonunda bu rakam 113 milyar Euro'dur).

LYXOR ASSET MANAGEMENT

Lyxor Asset Management ("Lyxor"), Societe Generale'in tamamı kendisine ait iştiraki olup 1998 yılında kurulmuştur. Kurumsal müşterilerine yapılandırılmış, endeks ve alternatif yatırım çözümleri sağlayan geniş bir yelpazede yenilikçi ve etkili yatırım ürünleri ve hizmetleri sunmaktadır.

Uzman araştırmalarına dayalı gelişmiş risk yönetimi ve müşteri memnuniyeti odaklı hizmetleriyle Lyxor'un uzmanları tüm varlık sınıflarında sürdürülebilir performans sunmaya gayret etmektedir.

Piyasanın en deneyimli aktörlerinden biri olan Lyxor, borsada işlem gören fonların (ETF'ler) sunumunda Avrupa'da 3. sıradadır (%9.9 pazar payı) (1). 13 mali piyasada 220 ETF'si işlem görmektedir. Lyxor, tahsisatlarını bütün varlık sınıfları (hisse senetleri, para piyasaları, emtialar) çapında çeşitlendirmek üzere yatırımcılara esnek yatırım çözümleri sunmaktadır. Lyxor 2016'da, başta Avrupa Yapılandırılmış Ürünler ve Türevler Ödülleri'nin bir parçası olarak "En İyi ETF Şirketi" olmak üzere bir dizi ödül almıştır.

2016 yılı sonunda, Lyxor'un yönetimi altındaki işlem gören varlıkların değeri toplamda 106 milyar Euro'ya ulaşmıştır (2015 sonunda bu rakam 104 milyar Euro'dur).

* Dönem sonunda geçici personel hariç tam zamanlı (FTE) çalışan sayısı.

(1) Kaynak ETFIGI, Aralık 2016 sonunda yönetim altındaki toplam varlıklara göre sıralama.

2

GRUP YÖNETİM RAPORU

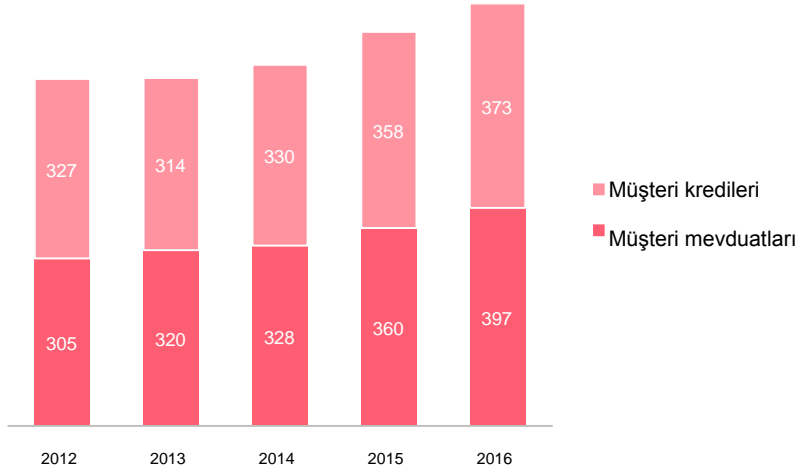
2016'nın Önemli rakamları	26	Grup öz kaynakları	58
1. Societe Generale Grubunun ana faaliyetleri	28	Ödeme gücü oranları	59
2. Grup faaliyetleri ve sonuçları	30	Grubun borç politikası	60
Konsolide gelir tablosunun analizi.. 30 Temel İş Kollarının Faaliyet ve Sonuçları	32	Uzun vadeli derecelendirmeler, kısa vadeli derecelendirmeler, karşı taraf derecelendirmeleri ve mali yıl içindeki değişiklikler	61
Temel İş Kolu Bakımından Sonuçlar	32	7. Önemli yatırımlar ve elden çıkarmalar	62
Fransa Bireysel Bankacılık	33	8. Devam eden iktisaplar ve önemli sözleşmeler	63
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	35	9. Maddi duran varlıklar	63
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	39	10. Kapanış sonrası olaylar	63
Kurumsal Merkez	43	11. 31 Aralık 2016 itibarıyla coğrafi bölgeler ve faaliyetler hakkında bilgiler	64
Tanımlar ve metodoloji, alternatif performans ölçümleri	44		
6. Mali politika	58		
4. Önemli yeni ürün veya hizmetler	50		
5. Konsolide bilanço analizi	56		
Konsolidasyon kapsamında önemli değişiklikler	57		
Önemli konsolide bilanço kalemlerinde değişiklikler	57		

2016'NIN ÖNEMLİ RAKAMLARI

Krediler ve mevduatlar (milyar EURO)

+%30

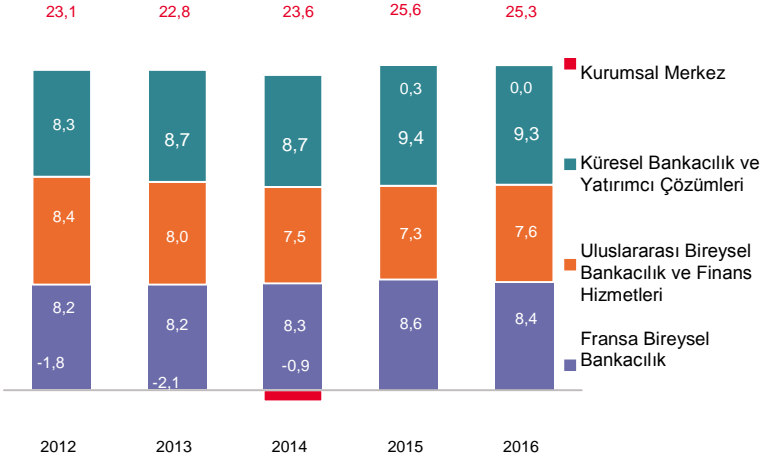
**2012'DEN BERİ
MÜŞTERİ
MEVDUATLARINDA
ARTIŞ**

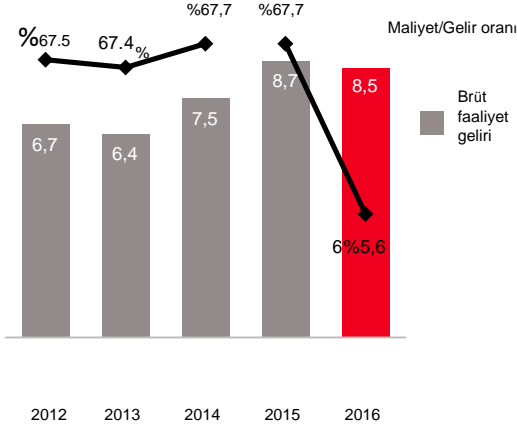
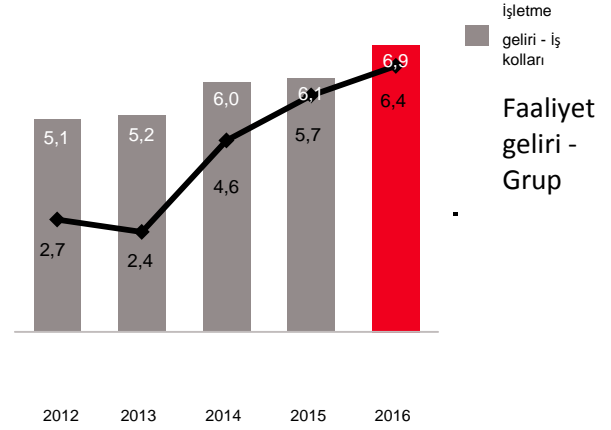
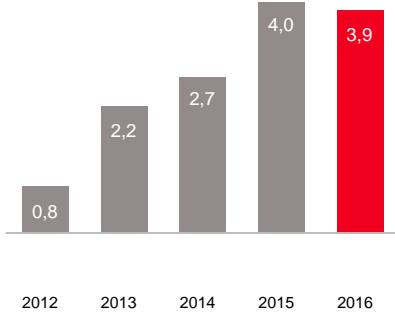
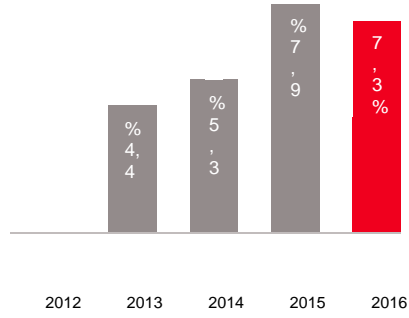
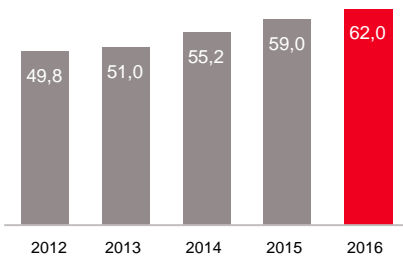
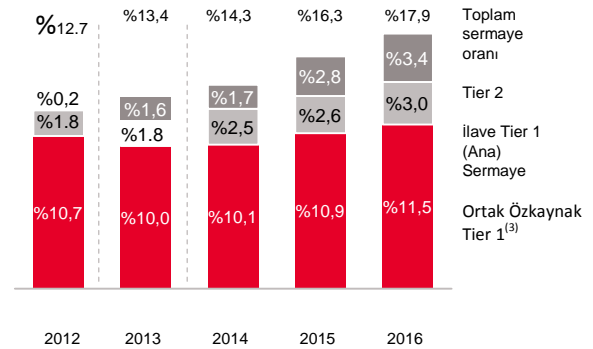

Net bankacılık geliri (milyar Euro)

+%9.5

**2012'DEN BERİ NET
BANKACILIK GELİRİNDE
ARTIŞ**

Brüt faaliyet geliri (milyar Euro) ve maliyet/gelir oranı (%)**Grup faaliyet geliri ve iş kollarından gelen faaliyet geliri (milyar Euro)****Grup net geliri (milyar Euro)****Vergi sonrası özkaynak karlılığı****Grup öz kaynakları (milyar EURO)****B.I.S. oranı (%)⁽²⁾**

(1) Grubun öz kaynak karlılığı, kur farkı karşılıkları ve derinlemesine ikincil borç senetleri ve tarihsiz ikincil borç senetleri hariç olmak üzere ve bu senetlerin sahiplerine ödenecek faizler düşüldükten sonra gerçekleşmemiş sermaye zararları ve kazançları dahil edilmeksizin Grup öz kaynaklarının IFRS uyarınca (IAS 32 - 39 ve IFRS 4 dâhil) ortalamasına göre hesaplanmıştır.

(2) CRR/CRD4 kuralları tahtında 2014, 2015 ve 2016 verileri; 2013 proforma Basel 3; 2012. Basel 2,5:

(3) Ortak Özkaynak Tier 1 Sermayesi, Basel 3 Tier 1 sermayesinden Tier 1'e uygun hibrid sermayenin çıkarılması olarak tanımlanır.

1. SOCIETE GENERALE GRUBU TEMEL FAALİYETLERİ

SOCIETE GENERALE GRUBU

Kurumsal Merkez		Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri (IBFS)	
FRANSA			
> Societe Generale*		> Sogessur	%100,0
> Générifinance	%100,0	> Sogécap	%100,0
> SG Financial SH	%100,0	> CGL Group	%100,0
> Sogéparticipations	%100,0		
> Societe Generale SFH	%100,0	> Temsys	%100,0
> Societe Generale SCF	%100,0	> Banque Française Océan Indien	%50,0
> Sogefim Holding	%100,0		
> Genegis I	%100,0		
> Genevalmy	%100,0		
> Valminvest	%100,0		
> Sogemarché	%100,0		
> Sogecampus	%100,0		
AVRUPA			
		> Eurobank, Polonya	%100,0
		> Hanseatic Bank, Almanya	%75,0
		> Komerčni Banka A.S., Çek Cumhuriyeti SG Express Bank, Bulgaristan	%60,7
		> SKB Banka, Slovenya	%99,7
		> SG Banka SRBIJA, Sırbistan	%100,0
		> SG-Splitska Bank, Hırvatistan**	%100,0
		> BRD-Groupe SG, Romanya	%60,2
		> Rosbank Group, Rusya	%100,0
		> Fidelity SPA, İtalya	%100,0
		> ALD Lease Finanz, Almanya	%100,0
		> SG Equipment Finance Group, Almanya ALD International Group, Fransa	%100,0
		>	%100
AFRİKA - AKDENİZ			
AMERİKA KİTASI		> SG Marocaine de Banques, Fas	%57,5
		> SG Cezayir	%100,0
ASYA – AVUSTRALYA			

* Ana şirket

** 31.12.2016'da tasfiye sürecinde olan şirket

Notlar:

– belirtilen yüzdeler Grubun iştirake sahip olduğu sermayenin yüzdesini göstermektedir;
 – gruplar temel faaliyetlerini yürüttükleri coğrafi bölge altında listelenmektedir.

SOCIETE GENERALE GRUBU			
Fransa Bireysel Bankacılık (RBDF)		Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri (GBIS)	
FRANSA			
> Societe Generale*		> Societe Generale*	
> Crédit du Nord	%100,0	> Inter Europe Conseil (IEC)	%100,0
> Boursorama	%100,0	> Lyxor Asset Management	%100,0
> Franfinance	%100,0	> CALIF	%100,0
> Sogefinancement	%100,0	> Descartes Trading	%100,0
> Sogelease France	%100,0		
> Sogeprom	%100,0		
AVRUPA			
		> Societe Generale Bank&Trust Lüksemburg	%100,0
		> SG Hambros Limited Birleşik Krallık	%100,0
		> SG Investments Ltd Birleşik Krallık	%100,0
		> Societe Generale International Ltd İngiltere> SG Effekten, Almanya	%100,0
		SG Issuer, Lüksemburg	%100,0
		Kleinwort Benson Bank Ltd	%100,0
		İngiltere > SGSS Spa, İtalya	%100,0
		SG Private Banking, İsviçre	%100,0
		SG Private Banking, Monaco	%100,0
		> Societe Generale* şubeleri: Londra, Birleşik Krallık Milano, İtalya Frankfurt, Almanya Madrid, İspanya	
AMERİKA KİTASI			
		> Banco SG Brazil SA, Brezilya	%100,0
		> SG Americas, Inc. Amerika Birleşik Devletleri	%100,0
		> SG Americas Securities, LLC Amerika Birleşik Devletleri	%100,0
		> SG Americas Securities Holdings, LLC Amerika Birleşik Devletleri	%100,0
		> Societe Generale* şubeleri: New York, Amerika Birleşik Devletleri Montreal, Kanada	
ASYA – AVUSTRALYA			
		> Societe Generale Ltd, Çin	%100,0
		> SG Securities Asia International Holdings Ltd, Hong Kong SG Securities Korea Co Ltd, Güney Kore	%100,0
		> SG Securities Japan Limited, Japonya	%100,0
		> Societe Generale* şubeleri: Tokyo, Japonya Seul, Güney Kore Singapur	Hong Kong Taipei, Tayvan Mumbai, Hindistan
AFRİKA - AKDENİZ			

2. GRUP FAALİYETLERİ VE SONUÇLARI

Kullanılan yöntemlerin tanımları ve detayları 44. sayfada ve devamında verilmiştir.

Yıldız işaretini izleyen bilgiler Grup yapısındaki değişiklikler göz önüne alınarak ve sabit döviz kuru kullanılarak düzeltilmiş hali gösterir.

KONSOLİDE GELİR TABLOSU ANALİZİ

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	25.298	25.639	-%1,3	-%0.5*
Faaliyet giderleri	(16.817)	(16.893)	-%0,4	+%0.3*
Brüt faaliyet geliri	8.481	8.746	-%3,0	-%2.0*
Net risk maliyeti	(2.091)	(3.065)	-%31,8	-%30.6*
Faaliyet geliri	6.390	5.681	+%12,5	+%13.1*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	129	231	-%44,2	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	(212)	197	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(1.969)	(1.714)	+%14,9	
Net gelir	4.338	4.395	-%1,3	
Azınlık payları	464	394	+%17,8	
Grubun net geliri	3.874	4.001	-%3,2	-%1.0*
Maliyet/Gelir oranı	%66,5	%65,9		
Tahsis edilen ortalama sermaye	46.523	44.889	+%3,6	
Vergi sonrası ROE	%7,3	%7,9		
Toplam Sermaye oranı	%17,9	%16,3		

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Net bankacılık geliri

Grubun net bankacılık geliri, 2015'e kıyasla -%1,3 düşerek 2016'da toplamda 25.298 milyon Euro olmuştur.

Grubun öz mali yükümlülüklerinin yeniden değerlemesinin muhasebe etkisi 2015 yılındaki +782 milyon Euro'luk pozitif etkiye kıyasla 2016'da toplam -354 milyon Euro'dur. DVA etkisi, 2015'deki -111 milyon Euro'ya kıyasla 2016'nın tamamında -1 milyon Euro olmuştur. Bu iki faktör, Grubun sonuçlarının analizinde yeniden beyan edilen ekonomi dışı kalemleri teşkil etmektedir.

Ekonomi dışı kalemler hariç olmak üzere net bankacılık geliri yıl için 25,653 milyon Euro'ya ulaşarak 2015'e göre +%2.7 artmıştır. Bu rakama Kurumsal Merkezde kaydedilen, H1'deki Visa Europe hisselerinin 725 milyon Euro karşılığında elden çıkarılmasından kaynaklanan sermaye kazancı dahildir. Bu bir defalık kalem için tekrar beyan edildiğinde, ekonomi dışı kalemler hariç Grup net bankacılık geliri 2015 ve 2016 arasında genel olarak dengelidir.

- Fransa Bireysel Bankacılığın (RBDF) net bankacılık geliri 2016'da 2015'e kıyasla -%3.5 oranında düşüş göstermiştir (PEL/CEL etkisi hariç olmak üzere). Düşük faiz oranlarının hakim olduğu bir ortamda Fransa Bireysel Bankacılık ticari inisiyatiflerini artırmış, sinerjiler ve ücret üreten faaliyetler geliştirmeye devam etmiştir.

- Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetlerinin (IBFS) net bankacılık geliri 2015'e kıyasla 2016 yılında +%2.6 artmıştır. Bu performansı dinamik sigorta faaliyetleri (yıl için +%7.0) ve Kurumlara Finans Hizmetleri bakımından iyi geçen bir yıl (2015'e kıyasla 2016'da +%10.7) desteklerken, Uluslararası Bireysel Bankacılık gelirleri Afrika'da (2015'e kıyasla 2016'da +%6.4) artmış, Rusya ve Romanya'da toparlanmıştır.
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri (GBIS) gelirleri, daha az elverişli piyasa şartları nedeniyle 2015'e kıyasla 2016'da biraz daha düşüktür (-%2.0). Ticari faaliyetler 2015'deki iyi geçen bir yılın ardından hem Finans ve Danışmanlıkta hem de Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetlerine iyi bir seviyede devam ederken, piyasa belirsizlikleri Aktif ve Varlık Yönetiminde yatırımcıları kısıtlamıştır.

Faaliyet giderleri

Grubun faaliyet giderleri, 2016'da toplamda -16.817 milyon Euro'ya (2015'e kıyasla -%0.4) ulaşmıştır. 2016 yılının 1. çeyreğindeki Euribor cezasının kısmen geri ödenmesi dikkate alınmadığında (218 milyon Euro), 2016 faaliyet giderleri, Grubun taahhütlerine uygun olarak 2015'e kıyasla genel olarak dengelidir (+%0.8). Uygulanan tasarruf planıyla ilgili tekrarlanmayan giderler 2016'da -230 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Brüt faaliyet geliri

Grubun brüt faaliyet geliri, 2015'deki 8.746 milyon Euro'ya kıyasla 2016'da toplamda 8,481 milyon Euro olmuştur. Öz mali yükümlülüklerinin yeniden değerlemesinin ve DVA'nın etkileri hariç olmak üzere brüt faaliyet geliri, başta Visa Europe hisselerinin elden çıkarılmasından elde edilen sermaye kazancı (725 milyon Euro) nedeniyle 2015'deki 8,075 milyon Euro'ya kıyasla 2016'daki 8.836 milyon Euro rakamı ile önemli oranda yüksektir.

Risk maliyeti

Grubun net risk maliyeti 2015'e kıyasla 2016'da -2,091 milyon Euro ile -%31.8 oranında düşerek Grubun risk profilinde yıllar içindeki iyileşmeyi yansıtmıştır. 2016'nın 4. çeyreğindeki 150 milyon Euro'luk bir ek net karşılığın (veya 2016'ya göre 350 milyon Euro'luk ek bir net karşılığın) ardından davaya konu işlem karşılıkları 2016 sonunda toplamda 2 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Ticari risk maliyeti (ödenmemiş kredilerin bir kesiri olarak ifade edilmektedir) düşmeye devam ederek 2016'da 37 taban puana gerilemiştir (2015'deki 52 taban puan).

- Fransa Bireysel Bankacılık ticari risk maliyeti 2015'deki 43 taban puana karşılık 2016'da 36 taban puana ulaşmıştır.
- 2016'da 64 taban puanla (2015'de 102 taban puan) önemli oranda düşük gerçekleşen Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetlerinin risk maliyeti, kredi portföyünün kalitesini iyileştirmek için uygulanan politikaların etkililiğine işaret etmektedir. Kredi temerrüt oranı üç yıl zarfında iki puan azalırken (%8.9'dan %6.7'ye), karşılık oranı aynı süre zarfında 9 puan artmıştır (%68'den %77'ye).
- Daha dikkat çekici bir sonuç da, Rusya ve Romanya'daki risk maliyetinin önemli oranda düşük gerçekleşmesidir. Rusya'da 2015'deki 293 taban puandan 2016'da 182 taban puana, Romanya'da 2015'deki 185 taban puandan 2016'da 98 taban puana gerilemiştir.
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerinin risk maliyeti yıl için 20 taban puan gibi düşük bir seviyede gerçekleşmiştir (2015'de 27 taban puan).

Brüt şüpheli alacaklar oranı 2016'da %5.0'a düşmüştür (2015'de %5.3). Grubun şüpheli alacaklar için brüt karşılama oranı %64'te kalarak 2015'e göre istikrarlı seyretmiştir.

Faaliyet geliri

Grubun faaliyet geliri 2015'deki 5,681 milyon Euro'ya karşılık, 2016 yılında 6,390 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Ekonomi dışı kalemlerin çıkarılması durumunda Grubun faaliyet geliri 2015'deki 5,010 milyon Euro'ya karşılık, 2016'da toplam 6.745 milyon Euro olmuştur.

Belli özel risklerle ilgili olarak petrol/gaz veya maden/metalurji sektörü riski, Grubun genel riskinin sırasıyla %3 ve %1.5'ini temsil etmektedir. Bu nedenle, hiçbir ticari sektörün %10'u (finansal olmayan şirketler için risk yüzdesi) aşmadığı çeşitlendirilmiş bir portföye sahip olan Societe Generale için önemli bir risk teşkil etmemektedir.

Grubun coğrafi riski bakımından ana risk, Societe Generale'in toplam riskinin %42'sini temsil eden Fransa olmaya devam etmektedir. Ekonomik bir yavaşlamanın görüldüğü belli ülkelerden (Çin, Türkiye) kaynaklanan risk ise Grup seviyesinde önemsizdir. Brexit oylaması da Grubun, taahhütlerinin %5.9'unu temsil eden İngiltere'ye sınırlı oranda maruziyeti nedeniyle temel olarak ülke, büyük kurum ve mali kuruluş riski üzerinde çok nispi bir etkiye sahiptir. Hatırlatma olarak, Grubun İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden planlanan çıkışının sonuçlarına ilişkin durumuyla ilgili olarak, Grubun faaliyet altyapısı Kıta Avrupası ve İngiltere arasında ayrı bir organizasyon yapısına dayalı olup, Birleşik Krallık'ta faaliyetlerini yürütmek için gerekli bütün yetkilere, ruhsatlara ve altyapıya sahiptir. Grup, başta Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı ve Özel Bankacılık olmak üzere bütün faaliyet alanlarında, 2016'da Birleşik Krallık'ta Kleinwort Benson'un özel bankacılık faaliyetlerinin iktisabıyla konumunu güçlendirdiği Birleşik Krallık'taki aktif varlığını sürdürme niyetini tekrarlamıştır.

Net gelir

Grubun net geliri 2016 yılında 3,874 milyon Euro'ya ulaşmıştır (2015'de 4,001 milyon Euro). Bu rakam tekrarlanmayan kalemler içermektedir: Visa Europe hisselerinin elden çıkarılmasının (vergi sonrası 662 milyon Euro) ve Hırvat iştirakin elden çıkarılmasının (vergi sonrası 235 milyon Euro) ve esasen 2020 yılı için Fransa'da kurumlar vergisindeki değişikliklerden kaynaklanan bilanço varlıklarına dahil ertelenmiş vergiler için yapılan ayarlamaların (-286 milyon Euro) sonuçları.

Ekonomi dışı kalemler için düzeltmeler yapıldığında (öz mali yükümlülüklerin yeniden değerlemesi ve DVA) Grubun net geliri 2016 yılında 4,107 milyon Euro'ya ulaşmış (2015 yılında 3,561 milyon Euro) ve önceki yıla göre +%15.3 artış göstermiştir.

Bu artış, temel olarak işletmelerin sağlıklı ticari faaliyetlerine dayanan önceki yıla kıyasla +518 milyon Euro tutarındaki iyileştirilmiş gelirleri, kontrollü faaliyet giderleri ve Grubun risk profilindeki yapısal iyileşmeyle bağlantılı risk maliyetindeki düşüşle desteklenmektedir.

Grubun 2016 yılı ROE oranı, 2015'deki %7.9 (ve ekonomi dışı kalemler hariç %7.0) oranına karşılık %7.3'te veya ekonomi dışı kalemler hariç tutulduğunda %7.8'de kalmıştır.

Hisse başına gelirler 2016 için 4.26 Euro veya ekonomi dışı kalemler hariç tutulduğunda 4.55 Euro olarak gerçekleşmiştir (2015'de 4.49 Euro veya ekonomi dışı kalemler hariç tutulduğunda 3.94 Euro).

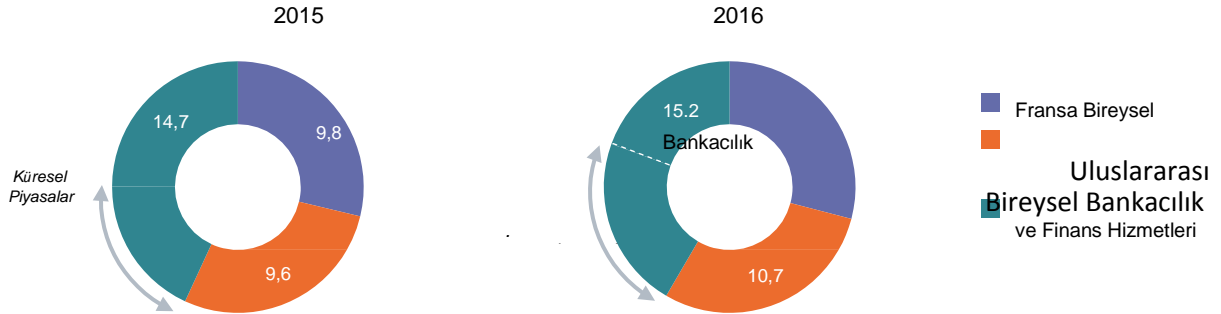
3. TEMEL İŞ KOLLARININ FAALİYETLERİ VE SONUÇLARI

TEMEL İŞ KOLU BAZINDA SONUÇLAR

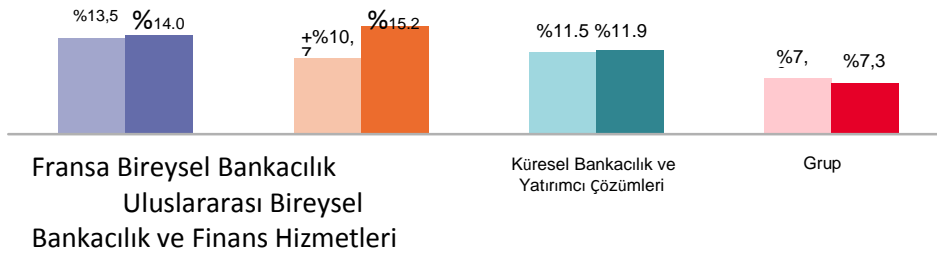
(milyon EURO)	Fransa Bireysel Bankacılık		Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri		Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri		Kurumsal Merkez		Grup	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Net bankacılık geliri	8.403	8.588	7.572	7.382	9.309	9.502	14	167	25.298	25.639
Faaliyet giderleri	(5.522)	(5.486)	(4.273)	(4.307)	(6.887)	(6.940)	(135)	(160)	(16.817)	(16.893)
Brüt faaliyet geliri	2.881	3.102	3.299	3.075	2.422	2.562	(121)	7	8.481	8.746
Net risk maliyeti	(704)	(824)	(779)	(1.246)	(268)	(404)	(340)	(591)	(2.091)	(3.065)
Faaliyet geliri	2.177	2.278	2.520	1.829	2.154	2.158	(461)	(584)	6.390	5.681
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	51	42	37	71	30	95	11	23	129	231
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	(12)	(26)	58	(37)	24	97	(282)	163	(212)	197
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gelir vergisi	(730)	(853)	(697)	(502)	(386)	(482)	(156)	123	(1.969)	(1.714)
Net gelir	1.486	1.441	1.918	1.361	1.822	1.868	(888)	(275)	4.338	4.395
Azınlık payları	0	0	287	250	19	18	158	126	464	394
Grubun net geliri	1.486	1.441	1.631	1.111	1.803	1.850	(1.046)	(401)	3.874	4.001
Maliyet/Gelir oranı	%65,7	%63,9	%56,4	%58,3	%74,0	%73,0	n/s	n/s	%66,5	%65,9
Tahsis edilen ortalama sermaye	10.620	10.690	10.717	10.356	15.181	16.086	10.006*	7.757*	46.523	44.889
ROE	%14,0	%13,5	%15,2	%10,7	%11,9	%11,5	n/s	n/s	%7,3	%7,9

* Grubun toplam sermayesi ile ana faaliyetlerine tahsis edilen sermaye arasındaki fark olarak hesaplanmıştır.

TEMEL İŞ KOLLARINA SERMAYE TAHSİSİ (MİLYAR EURO CİNSİNDEN YILLIK ORTALAMA)

TEMEL İŞ KOLLARI İÇİN RONE DEĞİŞİKLİĞİ VE 2015 VE 2016 ARASINDA GRUP ROE ORANI

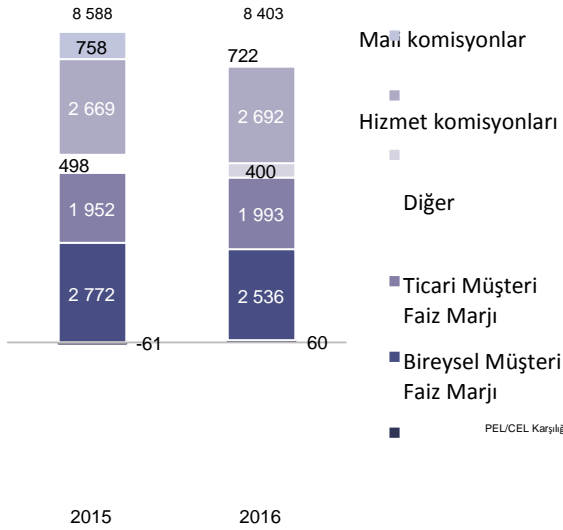
Bu grafikte birinci sütun 2015 yılını, ikinci grafik ise 2016 yılını temsil etmektedir.

FRANSA BİREYSEL BANKACILIK

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	8.403	8.588	-%2,2	-%3,5
Faaliyet giderleri	(5.522)	(5.486)	+%0,7	
Brüt faaliyet geliri	2.881	3.102	-%7,1	-%10,8*
Net risk maliyeti	(704)	(824)	-%14,6	
Faaliyet geliri	2.177	2.278	-%4,4	
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	51	42	+%21,4	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	(12)	(26)	-%53,8	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(730)	(853)	-%14,4	
Net gelir	1.486	1.441	+%3,1	
Azınlık payları	0	0	n/s	
Grubun net geliri	1.486	1.441	+%3,1	
Maliyet/Gelir oranı	%65,7	%63,9		
Tahsis edilen ortalama sermaye	10.620	10.690		

* PEL/CEL etkisi hariç

FRANSA BİREYSEL BANKACILIK NBG DÖKÜMÜ (MİLYON EURO)

Fransa Bireysel Bankacılık sağlam bir ticari ivmeden yararlanmış ve 2016'da düşük faizli bir ortamda sağlıklı gelirler elde etmiştir.

Üç tamamlayıcı markasıyla (Societe Generale, Credit du Nord ve Boursorama), Fransa Bireysel Bankacılık 2016'da müşteri tabanını güçlendirmiştir: 400,000'in üzerinde yeni müşteriyle Grup 2016'da 11,5 milyon bireysel müşteriye sahip olmuştur (2015'e kıyasla +%4). 2016 sonunda 977,000'in üzerinde müşteriyle, yani 2015'e kıyasla +%29'luk bir artışla, Fransa'nın lider mobil bankası olan Boursorama büyüme stratejisini uygulamış ve Ocak 2017 sonunda 1 milyon müşteri seviyesine ulaşmıştır.

İş segmentinde Fransa Bireysel Bankacılık, 2016 yılında bu piyasadaki yeni girişimler sayesinde yaklaşık 4,000 yeni şirketle ilişkiler kurmuştur (2015'e kıyasla +%4). Bunlara SG Entrepreneurs'un lansmanı ve ülke çapında planlanan "pro noktaları" ("escapes pro") oluşturulması da dahildir. Credit du Nord'un profesyonel segmentteki uzmanlığı da 2016'da takdir görmüştür (2016 CSA araştırmasına göre serbest mesleklerde müşteri memnuniyetinde 1 numara).

Fransa Bireysel Bankacılık, projelerinin finansmanında bireysel ve kurumsal müşterilere destek olmaya devam etmiştir. Ortalama ödenmemiş krediler 2015 karşısında +%2.9 artarak 183.3 milyar Euro'ya ulaşmış, konut kredilerinde keskin bir artış (+%4.9) sergilemiştir. Konut kredisi üretimi 2016'da 18.2 milyar Euro'luk yüksek bir seviyeye ulaşmıştır: her ne kadar 2015'deki rekor seviyeye kıyasla %30 düşmüş olsa da, 2014'teki seviyeye (+%40) kıyasla önemli bir artış kaydedilmiştir. Kurumsal yatırım kredisi üretimi de sağlıklı olmuştur: 2016'da +%8.9 artarak 9.5 milyar Euro'ya ulaşmış, 2016'daki ortalama ödenmemiş kredilerde +%1.5'lik bir artışa yol açmıştır.

2016'daki 183.2 milyar Euro'yla ortalama ödenmemiş bilanço mevduatları, vadesiz mevduatlardaki sağlam büyümenin (+%16.4) etkisiyle önemli oranda daha yüksek olmuştur (+%7.6). Böylelikle ortalama kredi/mevduat oranı %100'e ulaşmıştır (2015'de %105). Fransa Bireysel Bankacılık, başta Fransa'daki Özel Bankacılığın net girişi %22'lik bir artış (3.6 milyar Euro'ya) ve ödenmemiş hayat sigortası borçlarında +%2.1'lik bir artış olmak üzere, büyümesindeki itici güçler arasında mükemmel ticari performanslar sergilemiştir.

Grubun gelirleri, düşük faiz oranlarının hakim olduğu bir ortamın olumsuz etkilerinden ve yeniden yapılandırılan mortgage kredilerindeki artıştan etkilenmeleri nedeniyle bu olumlu ticari ivmeyi sadece kısmen yansıtmaktadır. PEL/CEL karşılıklarının etkisinin nötralize edilmesinden sonra net bankacılık geliri (net bankacılık geliri bakımından rekor bir yıl olan) 2015'e kıyasla 2016'da %-3.5 düşerek 8.343 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Net faiz geliri (PEC/CEL karşılığı hariç) 2015'e göre %-5.6 gerilemiştir: bu durum, düşük faiz oranlarının ve yeniden yapılandırılan kredi borçlarının olumsuz etkisini yansıtmaktadır ve daha yüksek marjlı kredilerin üretilmesi ve sağlam mevduat girişleri bu etkileri yalnızca kısmen hafifletmektedir.

Fransa Bireysel Bankacılık 2016'da istikrarlı komisyonlarla ticari faaliyetlerinin dayanıklılığını kanıtlamıştır. Yeni müşteriler tarafından imzalanan ürün sayısındaki zaman içindeki artışın ve profesyonel ve kurumsal müşterilere yönelik ticari çabaların teşvikiyle hizmet komisyonları 2016'da +%0.8 artmıştır. Mali piyasa ortamından etkilenen mali komisyonlar 2015'e kıyasla gerilemiştir (2015'e kıyasla -%4.7).

Fransa Bireysel Bankacılık faaliyet giderleri 2015'e kıyasla 2016'da biraz daha yüksek olmuştur (+%0.7). Doğrudan masraflar, önceki yıllarda sarf edilen gayretler doğrultusunda özellikle personel ve faaliyet giderlerinin sıkı bir yönetimiyle kontrol altında tutulmaya devam etmektedir. Buna paralel olarak Grup dijital dönüşüm sürecindeki ve hızlı büyüyen işletmelerdeki yatırımlarına devam etmiştir. Dönüşüm planının bir parçası olarak Grup 2016'nın başlangıcından beri Fransa'da 92 şube kapatmıştır.

2016'da faaliyet geliri, portföyün kalitesini (2015'e kıyasla 2016'da -%14.6) yansıtan net risk maliyetindeki önemli düşüşün desteğiyle 2,177 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir (2015'e kıyasla -%4.4).

Fransa Bireysel Bankacılık, Grup net gelirin 2015'e kıyasla +%3.1 artış gösteren 1,486 milyon Euro'luk bir katkıyla 2016'da sağlam bir kârlılık elde etmiştir. Aynı dönem zarfında Fransa Bireysel Bankacılığın RONE'si 2015 karşısında 50 taban puanlık artışla %14.0 olmuştur.

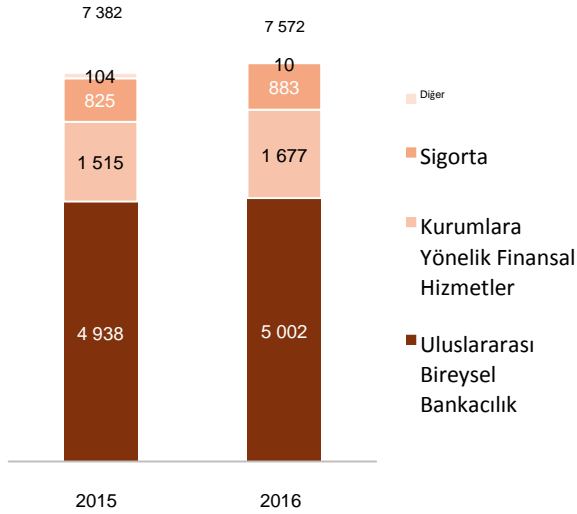
ULUSLARARASI BİREYSEL BANKACILIK VE FİNANS HİZMETLERİ

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	7.572	7.382	+%2,6	+%4,0*
Faaliyet giderleri	(4.273)	(4.307)	-%0,8	+%0,7*
Brüt faaliyet geliri	3.299	3.075	+%7,3	+%8,5*
Net risk maliyeti	(779)	(1.246)	-%37,5	-%34,8
Faaliyet geliri	2.520	1.829	+%37,8	+%36,6
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	37	71	-%47,9	-%47,1
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	58	(37)	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(697)	(502)	+%38,8	+%37,9*
Net gelir	1.918	1.361	+%40,9	+%39,6*
Azınlık payları	287	250	+%14,8	+%15,2*
Bildirilen Grup net geliri	1.631	1.111	+%46,8	+%45,1
Maliyet/Gelir oranı	%56,4	%58,3		
Tahsis edilen ortalama sermaye	10.717	10.356		

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Not: Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri ayağı için yukarıda verilen sonuçlar, Uluslararası Bireysel Bankacılık, Kuruluşlara sunulan Finans Hizmetleri ve Sigorta iş kollarının sonuçlarını ve iş kollarının faaliyetleri ile doğrudan ilgili olmayan gelir ve giderleri de içermektedir.

ULUSLARARASI BİREYSEL BANKACILIK VE FİNANS HİZMETLERİ NBG DÖKÜMÜ (MİLYON EURO)

Birimin net bankacılık geliri bütün bölgeler ve iş kollarındaki güçlü ticari ivmenin teşvikiyle 2015 karşısında +%2,6 artarak 2016'da toplamda 7.572 milyon Euro olmuştur. Faaliyet giderleri kontrol altında tutulmaya devam edilerek aynı dönem için 4.273 milyon Euro (-%0,8) olarak gerçekleşmiştir. Sonuç olarak, 2016 yılı brüt faaliyet geliri toplamda 3.299 milyon Euro olmuştur (+%7,3). Net risk maliyeti 2016'da, makroekonomik ortamdaki iyileşmeden ve özellikle de Avrupa ve Rusya'daki risk yönetimi çabalarından dolayı -%37,5'lik bir düşüşle 779 milyon Euro'ya ulaşarak önemli bir iyileşme göstermiştir. Birimin Grup net gelirine katkısı 2016'da, Avrupa ve Afrika'nın rekor katkısı, SG Rusya'nın yıla ait pozitif kazançları ve Sigorta ile Kurumlara yönelik Finans Hizmetleri iş kollarının iyi performansı sayesinde 2015'e göre önemli bir artışla (+%46,8) 1.631 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Uluslararası Bireysel Bankacılık

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	5.002	4.938	+%1,3	+%3,9*
Faaliyet giderleri	(3.025)	(3.071)	-%1,5	%2,0
Brüt faaliyet geliri	1.977	1.867	+%5,9	+%6,9*
Net risk maliyeti	(716)	(1.030)	-%30,5	-%28,3*
Faaliyet geliri	1.261	837	+%50,7	+%48,8*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	18	17	+%5,9	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	46	(11)	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(313)	(189)	+%65,6	
Net gelir	1.012	654	+%54,7	
Azınlık payları	271	241	+%12,4	
Bildirilen Grup net geliri	741	413	+%79,4	+%76,9*
Maliyet/Gelir Oranı	%60,5	%62,2		
Tahsis edilen ortalama sermaye	6.371	6.147	+%3,6	

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Aralık 2016 sonunda Uluslararası Bireysel Bankacılık ödenmemiş krediler toplamı 83.9 milyar Euro olmuştur. Bu rakam, 2015 sonuna kıyasla +%7.8'lik (+%6.6) bir artışı temsil etmekte olup, yurt içi talebin Avrupa Merkez Bankası'nın uyumlu para politikasından yararlanmaya devam ettiği Avrupa'daki ve Afrika'daki dinamik faaliyetleri teyit etmiştir. Mevduat akışı sağlam olmuştur. Ödenmemiş mevduatlar 2015 sonuna kıyasla +%5.9 (+%4.9*) oranında artarak 75.2 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Uluslararası Bireysel Bankacılık gelirleri 2015 karşısında +%1.3 artarak 5,002 milyon Euro'ya ulaşmış, faaliyet giderleri de %-1.5 oranında düşerek 3,025 milyon Euro olmuştur. Brüt faaliyet geliri 2015'e göre +%5.9 artarak 1,977 milyon Euro'ya ulaşmıştır. 2016'da 741 milyon Euro ile Uluslararası Bireysel Bankacılık Grup net gelirine katkısı 2015'e kıyasla %79.4 daha yüksek olmuştur. Bunun nedeni temel olarak, özellikle Romanya'daki performans artışıyla katkısı 551 milyon Euro'ya ulaşan Avrupa'daki performansın iyileşmesidir. Ayrıca Rusya'daki durumda da kayda değer bir iyileşme olmuştur.

Batı Avrupa'da ödenmemiş krediler Aralık 2015 sonuna kıyasla Aralık 2016 sonunda +%10.6'lık bir artışla 15.8 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Araç finansmanı dönem zarfında bilhassa dinamik olmaya devam etmiştir. 2016 yılında gelirler toplamda 693 milyon Euro, brüt faaliyet geliri ise 326 milyon Euro olmuştur. Grup net gelirine yapılan katkı 2015'e kıyasla +%23.2 artarak 154 milyon Euro'ya ulaşmıştır Çek Cumhuriyeti'nde Grup 2016'da sağlam bir ticari performans sergilemiştir. Ödenmemiş krediler, bireylere ve büyük şirketlere dinamik kredi üretiminin teşvikiyle Aralık 2015 sonu karşısında +%8.7 artarak 21.7 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Ödenmemiş mevduatlar

önceki yıla göre +%4.7 artış göstererek 25.9 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bu olumlu hacmin etkisine karşın, sürekli düşük seyreden faiz ortamı dikkate alındığında 2016 yılı gelirleri 1,031 milyon Euro ile sabit kalmıştır. Aynı süre zarfında faaliyet giderleri 541 milyon Euro ile kontrol altında tutulmuştur ve 2015 karşısında istikrarlı seyretmiştir (+%0.4, -%0.6). Grubun net gelirine katkısı, 2015'deki 217 milyon Euro karşısında 210 milyon Euro ile yüksek seviyesini korumuştur.

Romanya'da ekonomik ortam iyileşmeye devam etmektedir. Ödenmemiş krediler temel olarak bireysel müşteri ve büyük şirket segmentlerindeki büyüme nedeniyle önceki yıla göre +%4.3 (+%4.7*) artarak 6.3 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Ödenmemiş mevduatlar 9.3 milyar Euro ile önceki yıla göre %2.0 (%2.4*) daha yüksek olmuştur. Bu bağlamda, net bankacılık geliri 2016'da +%1.5 (+%2.5*) artarak 528 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir. Titiz maliyet kontrolü sayesinde faaliyet giderlerinde istikrar sağlanarak (-%0.3, +%0.6*) 337 milyon Euro seviyesinde kalmıştır. Dönem boyunca risk maliyetinde görülen kayda değer iyileşme ile BRD Grubu, 2015 yılındaki 19 milyon Euro'nun ardından Grubun net gelirine 55 milyon Euro katkı sağlamıştır.

Diğer Avrupa ülkelerinde ödenmemiş krediler temel olarak bireysel müşteri segmentinde ve neredeyse bütün işletmelerde sağlıklı bir büyüme seviyesiyle 2015 sonuna kıyasla +%2.3 artarak (+%7.4*) 11.7 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Mevduat girişi, ödenmemiş mevduatların önceki yıla göre +%6.8 (+%9.8*) artmasıyla 11.7 milyar Euro ile kârlı olmuştur. 2016'da gelirler +%1.6 (+%3.9) artarken faaliyet giderleri -%1.2 (+%1.8) gerilemiştir. Grup net gelirine yapılan katkı 132 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Rusya'da ortam normalleşmeye devam etmektedir. Sağlıklı kurumsal faaliyeti teyit eden başka işaretler de mevcuttur ve bireysel müşteriler için kredi üretiminde toparlanma devam etmiştir. Araç kiralama ve mortgage faaliyetleri bilhassa sağlıklı olmuştur. Grup yapısında değişiklikler ve sabit kurda düzeltildiğinde, ödenmemiş krediler 2015 sonu karşısında 9.1 milyar Euro'ya %-3.2* düşmüştür (Ruble'nin dönem zarfında Euro karşısındaki değer artışı dikkate alınınca mutlak verilere göre +%16.2). Ödenmemiş mevduatlar 2015 sonuna kıyasla -%4.7 düşerek 7.2 milyar Euro olmuştur. SG Rusya(1) için net bankacılık geliri 2016'da -%5.1 düşerek 688 milyon Euro olmuştur (+8.3%*). Faaliyet giderleri 519 milyon Euro seviyesinde kontrol altında kalmıştır (-2015'deki +%0.5 karşısında -%13.0*). Dönem zarfında işletme altyapısında devam eden iyileştirme çalışmaları özellikle

Rosbank'ın 67 şubesinin kapanmasıyla sonuçlanmıştır. Genel olarak SG Rusya, Grup net gelirine 2016 yılında 8 milyon Euro'luk bir katkı sağlamıştır. 2015'de SG Rusya -156 milyon Euro'luk bir zarar kaydetmiştir.

Afrika'da ve Grubun faaliyet gösterdiği başka bölgelerde ödenmemiş krediler 2016'da +%5.8 (+%6.3*) artış göstererek, başta kurumsal segment olmak üzere Afrika'da sağlıklı bir ivme sergilemiştir (Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle ödenmemiş krediler +%6.2 veya +%7.0 yükselmiştir). Ödenmemiş mevduatlarda +%6.7 (+%7.4*) oranında artış sağlanmıştır. Net bankacılık geliri, 2015'e kıyasla artış (+%3.2) sergileyerek 2016'da 1,408 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Aynı dönemde, Grubun ticari gelişimiyle birlikte Faaliyet giderleri +%3.2 oranında artmıştır. Grup net gelirine yapılan katkı 2015'e kıyasla +%17.4 artarak 223 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Sigorta

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	883	825	+%7,0	+%7,3
Faaliyet giderleri	(339)	(327)	+%3,7	+%4,0*
Brüt faaliyet geliri	544	498	+%9,2	+%9,5*
Net risk maliyeti	0	0	n/s	n/s
Faaliyet geliri	544	498	+%9,2	+%9,5*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	0	0	n/s	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	0	(1)	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zarar	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(174)	(159)	+%9,4	
Net gelir	370	338	+%9,5	
Azınlık payları	2	1	+%100,0	
Bildirilen Grup net geliri	368	337	+%9,2	+%9,5*
Maliyet/gelir oranı	%38,4	%39,6		
Tahsis edilen ortalama sermaye	1.719	1.655	+%3,9	

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Sigorta iş kolu 2016'da, özellikle de Fransa'da kayda değer bir ticari dinamizm sergilemeye devam etmiştir. Ödenmemiş hayat sigortası tasarrufları Aralık 2015 sonuna kıyasla +%3.7 artış göstererek 98.3 milyar Euro'ya yükselmiştir. Net giriş 2016'da 2.1 milyar Euro'ya ulaşmıştır ve bu rakam neredeyse tamamen birime dayalı ürünlerden elde edilmiştir (birime dayalı ürünlerin payı 2015'deki %56 karşısında 2016'da %99'u temsil etmektedir). Koruma bakımından da (Kişisel Koruma ve Mal / Kaza sigortaları) iş kolu dinamik bir yıl geçirmiştir: primler Fransa'da faaliyetlerdeki hareketlenme ve devam eden uluslararası genişleme sayesinde 2015'e kıyasla +%9.4 artmıştır.

Sigorta iş kolu 2016 yılında iyi bir mali performans sergilemiş, net bankacılık geliri +%7,0 artarak 883 milyon Euro'ya ulaşmıştır ve maliyet/gelir oranındaki düşük seyir devam etmiştir (2016 yılında %38,4). İş kolunun Grubun net gelirine katkısı 2016 yılında +%9,2 artışla 368 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Societe Generale Group tarafından Şubat 2015'de yapılan ve Aviva Fransa'nın, Credit du Nord ağılarına özel bir şirket olan ve Aviva Fransa ve Credit du Nord'un birlikte sahibi olduğu Antarius'taki %50 hissesini satın alma opsiyonunu kullanma niyetinin açıklandığı duyurunun ardından Grup 9 Şubat 2017 itibarıyla Aviva'yla, fiilen 1 Nisan 2017 tarihinde uygulamaya konacak olan iktisabın şartlarına dair bir sözleşmenin imzalandığını duyurmuştur. Bu iktisap Grubun sigorta iş kolunun konumlarını önemli derecede güçlendirmektedir ve ödenmemişlerde 110 milyar Euro'luk eşiği aşmasını sağlamaktadır. Bu işlem Grubun mali oranları üzerinde önemli herhangi bir etki yapmamıştır.

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

(1) SG Rusya, Rosbank, Delta Credit Bank, Rusfinance Bank, Societe Generale Sigorta, ALD Automotive ve bunların konsolide bağlı şirketlerinden oluşmaktadır.

Kurumlara Yönelik Finansal Hizmetler

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	1.677	1.515	%+10,7	+%7.7*
Faaliyet giderleri	(825)	(774)	%+6,6	%2,0
Brüt faaliyet geliri	852	741	+%15,0	+%13.7*
Net risk maliyeti	(58)	(119)	-%51,3	-%51.3*
Faaliyet geliri	794	622	+%27,7	+%26.2*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	19	55	-%65,5	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	0	0	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(230)	(195)	+%17,9	
Net gelir	583	482	+%21,0	
Azınlık payları	5	2	x2.5	
Bildirilen Grup net geliri	578	480	+%20,4	+%18.8*
Maliyet/Gelir oranı	%49,2	%51,1		
Tahsis edilen ortalama sermaye	2.497	2.267		

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Kurumlara yönelik Finansal Hizmetler 2016'da ticari dinamizmini korumuştur.

Piyasa şartlarına tabi olmak kaydıyla Societe Generale ALD iştirakini, sınırlı oranda bir hissenin elden çıkarılmasıyla 2017'de borsaya sokmayı amaçlamaktadır. Bu stratejik operasyon ALD'nin büyümesini hızlandırmasını ve hareketlilik sektöründe lider haline gelmesini sağlayacaktır.

Societe Generale'in tamamına sahip olduğu ALD, son yıllarda güçlü bir büyüme sergilemiştir. Avrupa'da 1. ve dünyada 3. olarak (bağlı sigorta şirketleri ve finansal kiralama şirketleri hariç) operasyonel araç kiralamada küresel bir lider haline gelmiş olup 41 ülkeyi kapsayan bir coğrafi kapsama yaklaşık olarak 1.4 milyon aracı yönetmektedir.

Önemli bir büyüme potansiyeli olan (özellikle bireyler için operasyonel araç kiralamanın gelişmesiyle) hızla değişen bir hareketlilik sektöründe bu liderlik konumunun ve inovatif kapasitesinin verdiği güçle ALD, hareketlilik çözümlerinde global bir lider olma yolundadır.

Halihazırda kritik bir çoğunluktan ve kendini kanıtlamış bir büyüme kapasitesinden yararlanan ALD'nin borsaya girişi, yeni satış kanalları ve ortaklıklar vasıtasıyla büyümesini hızlandırması için yeni fırsatlar sunacak, büyüme fırsatlarını yakalama kabiliyeti kazandıracaktır.

Societe Generale ALD'yi Grup içinde önemli ticari ve mali sinerjilere sahip yüksek katma değerli bir iş kolu olarak görmektedir. Borsada işlem görmesiyle desteklenen gelecekteki büyümesi, Grup için değer oluşturmaya devam edecektir. Societe Generale, ALD'nin kontrolünü elinde tutacak olup iştirakinin büyüme stratejisini ticari ilişkilerin gelişiminde aktif olarak desteklemeye devam edecektir.

ALD 2012 yılında beri takdir edilen bir ihraççıdır. Societe Generale'in yeniden finansmanında önemli bir rol oynamasıyla bireysel ihraç politikasına devam edecektir.

Ekipman Finansmanının ödenmemiş kredileri, nakliye ve endüstriyel ekipman sektörlerinin teşvikiyle Aralık 2015 karşısında +56.1 (+%5.5*) oranında artarak 16.5 milyar Euro'ya ulaşmıştır (faktöring hariç). Yeni iş marjları, yoğun rekabetin görüldüğü bir ortama karşın dayanıklı olmuştur.

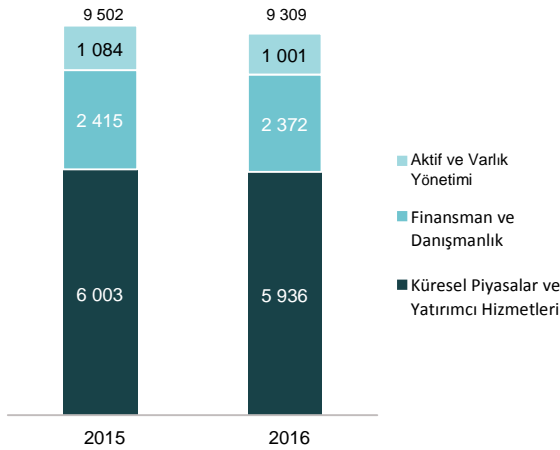
Kuruluşlara sunulan Finans Hizmetlerinde net bankacılık geliri 2016 yılında +%10.7* artışla 1,677 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Faaliyet giderleri, iş kollarının güçlü büyümesiyle birlikte 825 milyon Euro ile (2015 karşısında +%6.6) dönem zarfında daha yüksek olmuştur. Faaliyet geliri 2015 karşısında +%27.7 artışla 794 milyon Euro'ya ulaşmıştır ve Grup net gelirine olan katkı 2015'e kıyasla +%20.4 artışla 578 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

KÜRESEL BANKACILIK VE YATIRIMCI ÇÖZÜMLERİ

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	9.309	9.502	-%2,0	-%0,8*
Faaliyet giderleri	(6.887)	(6.940)	-%0,8	+%0,1*
Brüt faaliyet geliri	2.422	2.562	-%5,5	-%3,3*
Net risk maliyeti	(268)	(404)	-%33,7	-%33,8*
Faaliyet geliri	2.154	2.158	-%0,2	+%2,4*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	30	95	-%68,4	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	24	97	-%75,3	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(386)	(482)	-%19,9	
Net gelir	1.822	1.868	-%2,5	
Azınlık payları	19	18	+%5,6	
Bildirilen Grup net geliri	1.803	1.850	-%2,5	+%3,4*
Maliyet/Gelir oranı	%74,0	%73,0		
Tahsis edilen ortalama sermaye	15.181	16.086	-%5,6	

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

KÜRESEL BANKACILIK VE YATIRIMCI ÇÖZÜMLERİ
NBG DÖKÜMÜ (MİLYON EURO)

Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri gelirleri 2016'da toplam 9.309 milyon Euro olmuştur (2015'e kıyasla -%2,0 düşmüştür). 2013'te ödenen Euribor cezasının kısmen geri ödenmesi ve yasal masraflardaki (Tek Karar Fonunun katkısı dahil) keskin artışın ve masraf tasarruf planlarının uygulanmasıyla üretilen dönüşüm masraflarının dengelenmesine yardım eden giderlerin sıkı kontrolü sayesinde faaliyet giderleri daha düşük seyrederken 2015'e kıyasla -%0,8'de kalmıştır. 2016 sonu itibarıyla, masraf tasarruf planlarıyla ilgili hedeflerin %75'i gerçekleştirilmiştir: Euribor cezasının kısmi geri ödenmesi haricinde faaliyet giderleri, RMBS davasının anlaşmaya bağlanması ve tasarruf planlarıyla ilişkili masraflar (-140 milyon Euro) 2015'e göre daha düşük olmuştur. Maliyet/gelir oranı 2016'da %74 olmuştur.

Brüt faaliyet geliri 2016'da -%5,5 azalarak 2.422 milyon Euro olmuştur.

Risk net masrafı 2016'da -268 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir (2015'de -404 milyon).

Birimin faaliyet geliri 2016'da toplamda 2.154 milyon Euro olmuştur (2015'e kıyasla istikrarlı).

Birimin Grubun net gelirine katkısı 2016'da 1.803 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Birimin RONE oranı 2016'da %11,9'a ulaşmıştır.

Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	5.936	6.003	-%1,1	+%0.4*
Faaliyet giderleri	(4.390)	(4.566)	%-3,9	-%2.4*
Brüt faaliyet geliri	1.546	1.437	+.%7,6	+%9.3*
Net risk maliyeti	(4)	(66)	-%93,9	-%93.9*
Faaliyet geliri	1.542	1.371	+%12,5	+%14.3*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	4	6	-%33,3	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	0	0	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(327)	(361)	-%9,4	
Net gelir	1.219	1.016	+%20,0	
Azınlık payları	14	14	+%0,0	
Bildirilen Grup net geliri	1.205	1.002	+%20,3	+%22.1*
Maliyet/Gelir oranı	%74,0	%76,1	-%2,8	
Tahsis edilen ortalama sermaye	8.609	9.243	-%6,9	

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Politik ve ekonomik belirsizliğin damgasını vurduğu bir ortamda Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetlerinin net bankacılık geliri 2016'da 5,936 milyon Euro ile (2015 karşısında -%1.1) dirençliliğini kanıtlamıştır ve iş modelimizin çevikliği ve birkaç yıldır uygulanan başarılı dönüşümü bir kez daha teyit etmiştir. İş kolunun uzmanlığı 2016 yılında, IFR tarafından verilen "Yılın Türev Şirketi" unvanıyla tekrar takdir görmüştür.

Hisse senetlerinde net bankacılık geliri, 2015'e kıyasla -%16,7 düşerek 2016'da toplamda 2.099 milyon Euro olmuştur. 2015'in ilk yarısındaki çok iyi performansa karşılık, 2016'nın ilk yarısındaki gerilemenin ardından geleneksel olarak daha az elverişli olan yılın ikinci yarısında sağlıklı bir ticari ivme sergilemiştir. İş kolu, artan müşteri talebine yanıt vermekte yapılandırılmış ürünlerdeki takdir edilen pozisyonlarından yararlanmayı bilmiştir. Bu iyi performans, özellikle Grubun liderliğini teyit ettiği (Euronext Global hacimlere göre 3.sırada) nakit faaliyetlerde piyasalardaki artışa karşın hacimlerdeki düşüşlerin dengelenmesine yardımcı olmuştur.

2,556 milyon Euro ile Sabit Gelir, Para Birimleri ve Emtiaların net bankacılık geliri 2015 karşısında 2016'da +%16.2 artmıştır. Hem akış hem de yapılandırılmış ürünler bakımından canlı bir ortamda iş kolu, faiz ürünleri ve emtialardaki dinamik etkinliğin itici gücüyle kilit imtiyazlarında ticari varlığını güçlendirmek için uygulanan yeniden yapılandırmadan yararlanmıştır. Artan gelirler, çeyreğin ikinci kısmında tekrarlayan dalgalanmadan ve daha güçlü bir yatırımcı iştahından yararlanan faiz etkinlikleri, emtialar ve yapılandırılmış ürünler ile teşvik edilmiştir.

Temel Hizmetlerin net bankacılık geliri, ticari faaliyetlerde bir artışı ve pazar payı kazançlarını yansıtarak, 2015'e kıyasla +%4.5 artışla 2016'da toplam 621 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Menkul Kıymetler Hizmetlerinin gelirleri, yılın birinci yarısındaki düşüşten olumsuz yönde etkilenecek 2016 yılında 2015'e kıyasla -%4.1 oranında gerilemiştir. Yılın ikinci yarısında komisyonlardaki keskin artış, süregelen elverişsiz faiz ortamında sağlam bir ticari dinamizmi yansıtmaktadır. Menkul Kıymetler Hizmetlerinin emaneti altındaki varlıklar, önceki yıla göre -%0.7 düşerek Aralık 2016'da 3,955 milyar Euro olmuştur. Yönetimi altındaki varlıklar +%2.2'lik bir artışla 602 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Finansman ve Danışmanlık

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	2.372	2.415	-%1,8	+%0.1*
Faaliyet giderleri	(1.539)	(1.533)	+%0,4	+%3,9*
Brüt faaliyet geliri	833	882	-%5,6	-%6.1*
Net risk maliyeti	(247)	(312)	-%20,8	-%21.1*
Faaliyet geliri	586	570	+%2,8	%2,0
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	(2)	(6)	-%66,7	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	28	98	-%71,4	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(53)	(58)	-%8,6	
Net gelir	559	604	-%7,5	
Azınlık payları	3	3	+%0,0	
Bildirilen Grup net geliri	556	601	-%7,5	-%8.1*
Maliyet/Gelir oranı	%64,9	%63,5		
Tahsis edilen ortalama sermaye	5.581	5.685	-%1,8	

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Finansman ve Danışmanlık birimi, 2016'da, 2015'teki yüksek seviye karşısında -%1.8 düşüşle 2,372 milyon Euro'luk bir gelirle iyi bir performans sergilemiştir. Sermaye piyasası faaliyetleri yılın başındaki aynı trendde devam ederek hem iktisap finansmanı hem de kaldıraçlı finansmanda sağlıklı bir ticari ivmenin teşvikiyle iyi bir gelir seviyesini muhafaza etmiştir.

Borç Sermaye Piyasalarındaki faaliyetler de dinamik olmuştur.

Aktif ve Varlık Yönetimi

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim	
Net bankacılık geliri	1.001	1.084	-%7,7	-%9,9*
Faaliyet giderleri	(958)	(841)	+%13,9	+%7,2*
Brüt faaliyet geliri	43	243	-%82,3	-%68,3*
Net risk maliyeti	(17)	(26)	-%34,6	-%34,6*
Faaliyet geliri	26	217	-%88,0	-%72,4*
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	28	95	-%70,5	
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	(4)	(1)	n/s	
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s	
Gelir vergisi	(6)	(63)	-%90,5	
Net gelir	44	248	-%82,3	
Azınlık payları	2	1	+%100,0	
Bildirilen Grup net geliri	42	247	-%83,0	-%62,7*
Maliyet/Gelir oranı	%95,7	%77,6		
Tahsis edilen ortalama sermaye	991	1.158	-%14,4	

* Grup yapısındaki değişiklikler için ve sabit döviz kurları üzerinden düzeltilmiş haliyle.

Aktif ve Varlık Yönetimi iş kolunun net bankacılık geliri, faaliyet seviyesi düşük belirsiz bir piyasa ortamının hakim olduğu 2016'da toplamda 1,001 milyon Euro olmuştur (2015 karşısında % -7.7 düşüş).

Özel Bankacılık'ta 2016, Kleinwort Benson'un iktisabı ve İsviçre'deki imtiyazımızın yeniden konumlandırılmasıyla temel coğrafi piyasalarımıza tekrar odaklanma stratejimizin sürdürülmesinin damgasını vurduğu bir geçiş yılı olmuştur. Özel Bankacılık'ın yönetim altındaki varlıkları, Fransa'da dinamik bir girişle 2015 sonuna kıyasla +%2.7 artarak Aralık 2016 sonunda 116 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Net bankacılık geliri, hala "bekle ve gör" yaklaşımını sürdüren bir piyasada 2016'da -%7.1'lik bir düşüşle 208 milyon Euro olmuştur.

Brüt kâr sağlıklı bir seviyede kalmıştır.

Lyxor'un yönetim altındaki varlıkları, yükselen piyasalar ve yapılandırılmış ürün segmentlerinde ve ETF'lerde güçlü bir girişle desteklenerek 2015 sonu karşısında +%2.4'lük bir artışla 106 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Lyxor Avrupa'da ETF segmentindeki üçüncülüğünü %9.9'luk bir pazar payıyla güçlendirmiştir (2016 sonunda - kaynak ETFGI). Gelirler, yılın birinci yarısındaki elverişsiz piyasa ortamında 2015 karşısında -%11.5 düşüşle 161 milyon Euro olmuştur.

KURUMSAL MERKEZ

(milyon EURO)	2016	2015	Değişim
Net bankacılık geliri	14	167	-%91,6
Faaliyet giderleri	(135)	(160)	-%15,6
Brüt faaliyet geliri	(121)	7	n/s
Net risk maliyeti	(340)	(591)	-%42,5
Faaliyet geliri	(461)	(584)	-%21,1
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	11	23	-%52,2
Diğer varlıklardan net kazançlar veya zararlar	(282)	163	n/s
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	0	0	n/s
Gelir vergisi	(156)	123	n/s
Net gelir	(888)	(275)	n/s
Azınlık payları	158	126	+%25,4
Bildirilen Grup net geliri	(1.046)	(401)	n/s

Kurumsal Merkez aşağıdakileri içermektedir:

- Grubun merkezinin mal yönetimi,
- Grubun özkaynak portföyü,
- Grup için Hazine fonksiyonu,
- fonksiyonlar arası projelerle ilgili bazı maliyetler ve Grup tarafından karşılanan ve iş kollarına fatura edilmeyen maliyetler.

Kurumsal Merkezin net bankacılık geliri 2016'da toplamda 14 milyon Euro'ya (2015'de 167 milyon Euro) ve Grubun öz mali yükümlülüklerinin yeniden değerlemesi hariç tutulduğunda 368 milyon Euro'ya (2015'de - 615 milyon Euro) ulaşmıştır. Kurumsal Merkezin brüt faaliyet geliri 2015'deki 7 milyon Euro'ya kıyasla 2016'da -121 milyon Euro olmuştur.

Öz mali yükümlülüklerinin yeniden değerlemesi için yeniden beyan edildiğinde, brüt faaliyet geliri 2016'da -233 milyon Euro (2015'de -775 milyon Euro) olarak gerçekleşmiştir. Bu değişiklik temel olarak Visa hisselerinin elden çıkarılmasından elde edilen sermaye kazancının 2016'nın 2. çeyreğinde kaydedilmesine atfedilebilir. Visa sermaye kazancı hariç tutulduğunda, ekonomi dışı kalemler hariç brüt faaliyet geliri 2016'da -492 milyon olmuştur.

2016 yılı net risk maliyeti, 2015 yılındaki 600 milyon Euro'ya kıyasla 350 milyon Euro tutarındaki davaya konu işlem karşılıklarını içermekte ve bu rakamla bu karşılıkların toplamı 2 milyar Euro'ya ulaşmaktadır.

Kurumsal Merkezin Grup net gelirine katkısı 2016'da -1,046 milyon Euro olmuştur (2015'de -401 milyon Euro).

TANIMLAR VE METODOLOJİ ALTERNATİF PERFORMANS ÖLÇÜMLERİ

Çerçeve

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren mali yıla ait mali bilgiler, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen ve bu tarihler itibarıyla yürürlükte olan IFRS muhasebe ilkelerine ve yöntemlerine göre hazırlanmıştır.

2015 mali yılına ait bilgilerin, normatif sermaye tahsisatının (daha önceki %10 yerine 1 Ocak 2016 itibarıyla RWA'nın (risk ağırlıklı varlıklar) %11'inin esas alınarak) hesaplanmasına ilişkin kurallardaki değişikliklerden dolayı yeniden beyan edildiğine dikkatinizi çekeriz.

Sermaye Tahsisi

2016 yılında, normatif sermayenin sermaye tüketimleri esas alınarak iş kollarına tahsisi, CRR kurallarına göre belirlenmiştir (azınlık payları ve sigorta faaliyetleri ile ilgili sermaye tüketimi düzeltmesi dikkate alındıktan sonra, her bir iş koluna yüklenebilir Ortak Özkaynak Tier 1 sermayesinin tüketimi ile takviye edilen iş kollarının risk ağırlıklı varlıklarının %11'i). Bu nedenle, bu sermaye tahsis kuralı Grubun 3 temel iş kolu için geçerlidir (Fransa Bireysel Bankacılık, Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri, Kurumsal Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri) ve Grup için geçerli yasal kısıtlamalar dikkate alınarak, faaliyetlere göre sermaye tüketiminin ve bu faaliyetlerin özerk ve tek tip bazda kârlılık seviyelerinin değerlendirilmesine imkan verir.

Net Bankacılık Geliri

Her bir temel iş kolunun net bankacılık geliri (NBG) aşağıda belirtilen gelirleri içermektedir:

- faaliyetlerinden elde edilen gelirler;
- para birimine göre uzun vadeli oranlar esas alınarak hesaplanan ve ana faaliyetlere tahsis edilen normatif sermaye getirisi. Bunun karşılığında, Grubun farklı iş kollarının performanslarının karşılaştırılabilmesi için, defter sermayesi aynı oran üzerinden tekrar Kurumsal Merkeze devredilmektedir.

Ayrıca, temel iş kollarının konsolide edilmemiş işletmelerin hisse senetlerinin elden çıkartılmasından kaynaklanan sermaye kazançları ve zararları ve Grubun sinai ve banka hisse portföylerinin yönetiminden elde edilen gelirler, bu menkul kıymetlerin satışa hazır mali varlıklar olarak sınıflandırılmaları nedeniyle NBG altında muhasebeleştirilmektedir.

Faaliyet giderleri

Temel iş kollarına ilişkin faaliyet giderleri Grubun 31 Aralık 2016 tarihli konsolide bilançolarının Not 8.1'inde sunulan bilgiye (bkz. s. 397) karşılık gelmekte olup, bunların doğrudan giderlerini, yönetim giderlerini ve prensipte temel iş kolları arasında neredeyse tamamen tekrar dağıtılan merkez ofis masraflarının bir payını içermektedir. Kurumsal Merkez sadece, belirli teknik düzeltmelerin yanı sıra, kendi faaliyetleri ile ilgili giderleri muhasebeleştirilmektedir.

Maliyet/Gelir Oranı

Maliyet/gelir oranı, net bankacılık gelirine göre bir iş kolunun faaliyet giderlerini gösterir. Bu gösterge bir sistemin etkililiğinin bir ölçümünü sunar (bkz. terimce).

IFRIC 21 düzeltmesi

IFRIC 21 düzeltmesi, sadece ilgili çeyrekle ilgili bölümün, yani toplamın bir çeyreğinin tahakkuk ettirilmesi için vadeleri geldiğinde (ortaya çıkaran olay) hesaplarda tamamı tahakkuk ettirilen masrafların sonucunu düzeltir. Bu düzeltme, analiz edilen dönem zarfında gerçekleştirilen faaliyetlere atfedilebilecek masraflar hakkında daha ekonomik bir fikir sunmak için tahakkuk ettirilen masrafların mali yıla uygun şekilde yayılmasını içerir. IFRIC 21 düzeltmesinin uygulanmasıyla, borç yaratan olayın belli bir süre zarfında meydana gelmesi halinde daha önce tedricen tahakkuk ettirilen masraf artık bir bütün olarak bir defada tahakkuk ettirilmektedir.

Ekonomi dışı kalemler

Ekonomi dışı kalemler, Grubun öz mali yükümlülüklerinin yeniden değerlemesine ve türev araçlardaki borç değeri düzeltmesine (DVA) karşılık gelmektedir. Bu iki faktör, piyasanın Grupla ilgili karşı taraf riskine ilişkin değerlendirmesini yansıtan öz kazançların tahakkuk ettirilmesini sağlar. Ayrıca, bu öz kazançlar hariç tutulurken faaliyetlerini ölçmek için Grubun net bankacılık geliri ve kazançları bakımından tekrar beyan edilirler. Dahası, bu kalemler ihtiyat oranı hesaplamalarına dahil edilmez.

Diğer düzeltmeler

Grup, gerçek performansını daha kolay anlayabilmek için kazançlarını ve masraflarını düzeltmeye ihtiyaç duyabilir. Bilhassa, Fransa Bireysel Bankacılık için Grup, net bankacılık gelirini PEL/CEL hariç şekilde (maliyet/gelir oranı, brüt faaliyet geliri ve faaliyet geliri), yani düzenlenmiş tasarruflara özel taahhütleri kapsayan karşılıklar bakımından düzeltilmiş şekilde bildirir. Diğer amaca özel düzeltmeler de döneme ait belli kazanç ve masrafların bir defalık tabiatına bağlı olarak uygulanabilir. Bu kalemler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

milyon EURO

2016	Net Bankacılık	Faaliyet giderleri	Diğer	Risk Maliyeti	Grubun Net Geliri
Şirketin kendi mali borçlarının yeniden	(354)				(232) Kurumsal Merkez
DVA'nın muhasebe etkisi*	(1)				(1) Grup
CVA'nın muhasebe etkisi**	54				37 Grup
Euribor cezasının geri ödenmesi		218			218 Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri
Visa'nın satışından gelen sermaye	725				662 Kurumsal Merkez
DTA'ların gözden geçirilmesi			(286)		(286) Kurumsal Merkez
Splitska Banka'nın elden çıkarılması			(235)		(235) Kurumsal Merkez
İhtilaflar için karşılıklar				(350)	(350) Kurumsal Merkez
PEL/CEL karşılığı	60				39 Fransa Bireysel Bankacılık
RMBS davası		(47)			(47) Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri

milyon EURO

2015	Net Bankacılık	Faaliyet giderleri	Diğer	Risk Maliyeti	Grubun Net Geliri
Şirketin öz mali yükümlülüklerinin yeniden	782				513 Kurumsal Merkez
DVA'nın muhasebe etkisi*	(111)				(73) Grup
CVA'nın muhasebe etkisi**	22				15 Grup
PEL/CEL karşılığı	(61)				(38) Fransa Bireysel Bankacılık
İhtilaflar için karşılıklar				(600)	(600) Kurumsal Merkez
Amundi'nin satışından gelen sermaye			165		147 Kurumsal Merkez

* Ekonomi dışı kalemler.

** Bilgi amaçlıdır. Bu veriler, özellikle dayanak ROE'nin hesaplanması için Grup seviyesinde dikkate alınan düzeltmelere dahil edilmemektedir.

Risk Maliyeti

Net risk maliyeti, her mali yıl esnasında faaliyetlerinin doğasında olan risk maliyetini yansıtabilmek için temel iş kollarına yansıtılır. Tüm Grubu ilgilendiren değer düşüklüğü zararları Kurumsal Merkez tarafından kaydedilir.

Societe Generale'in net ticari maliyet riski baz puan olarak ifade edilir. Ticari risk karşılıklarına olan net dağılımın kapanış tarihinden önceki dört çeyreğin sonunda ödenmemiş kredi ortalamasına bölünmesi ile hesaplanır. Bu gösterge, dayanakların her birinin risk seviyesinin işletme kiralrı da dahil olmak üzere bilanço kredi taahhütlerinin bir yüzdesi olarak değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Bu hesaplamada kullanılan kilit kalemler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

		2016	2015
Fransa Bireysel Bankacılık	Net Risk Maliyeti (milyon Euro)	679	773
	Brüt kredi borçları (milyon Euro)	188.049	181.467
	Baz puan cinsinden Risk Maliyeti	36	43
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	Net Risk Maliyeti (milyon Euro)	763	1.185
	Brüt ödenmemiş krediler (milyon Euro)	118.880	115.982
	Baz puan cinsinden Risk Maliyeti	64	102
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Net Risk Maliyeti (milyon Euro)	292	365
	Brüt ödenmemiş krediler (milyon Euro)	148.223	136.344
	Baz puan cinsinden Risk Maliyeti	20	27
Societe Generale Grubu	Net Risk Maliyeti (milyon Euro)	1.723	2.316
	Brüt ödenmemiş krediler (milyon Euro)	465.773	443.613
	Baz puan cinsinden Risk Maliyeti	37	52

Şüpheli alacaklar için brüt karşılama oranı

"Şüpheli alacaklar", yasal düzenlemelerdeki anlamı dahilinde temerrütte olan alacaklardır.

Brüt şüpheli alacaklar oranı, brüt ödenmemiş kredilerle ilgili olarak bilançoda tahakkuk ettirilen şüpheli alacakları hesaplar.

Şüpheli alacaklara ilişkin brüt karşılama oranı, sağlanan herhangi bir teminat dikkate alınmadan, yasal düzenlemelerdeki anlamı dahilinde temerrütte olarak tanımlanan brüt alacaklara ilişkin kredi riskiyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen karşılıkların oranı olarak hesaplanır. Bu karşılama oranı temerrütteki alacaklarla ilişkili azami artık riski ölçer ("şüpheli alacaklar").

Diğer Varlıklardan Elde Edilen Net Gelir

Diğer varlıklardan elde edilen net gelir, işletme sabit varlıklarından elde edilen veya Grubun konsolide bir bağlı şirketin kontrolünü bırakmasından kaynaklanan sermaye kazanç ve zararlarını ve ayrıca Grup bir işletmenin kontrolünü ele aldığı anda derhal düşürülen şerefiye değerini ve daha önce Grubun yıl içinde tamamen konsolide şirketlerinde tuttuğu potansiyel payların yeniden değerlemesini içerir.

Şerefiye Değer Düşüklüğü Zararı

Şerefiye değer düşüklüğü zararları ilgili faaliyeti gerçekleştiren temel iş kolu tarafından muhasebeleştirilir.

Gelir Vergisi

Grubun vergi pozisyonu merkezden yönetilir.

Gelir vergisi her bir temel iş koluna, söz konusu iş kolunun faaliyetlerini gerçekleştirdiği ülkelerde uygulanan yerel vergi oranını dikkate alan normatif vergi oranına ve elde ettiği gelirlerin niteliğine göre yansıtılır. Grubun konsolide şirketlerine yüklenen gelir vergileri ile stratejik dayanakların normatif vergilerinin toplamı arasındaki fark, Kurumsal Merkeze devredilir.

ROE, RONE

Grubun ROE (Özkaynak Karlılığı) oranı IFRS kapsamında Grubun ortalama özkaynakları baz alınarak hesaplanır.

Bu oran aşağıda belirtilenleri içermektedir:

- çevrim yedekleri dışında, doğrudan öz kaynaklar hesabı altında muhasebeleştirilen gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş sermaye kazançları veya zararları
- derinlemesine ikincil borç senetleri;
- özkaynak olarak yeniden sınıflandırılmış tarihsiz ikincil borç senetleri.

Bu orandan aşağıda belirtilenler düşülmektedir:

- derinlemesine ikincil borç senetlerinin ve yeniden beyan edilmiş tarihsiz ikincil borç senetlerinin sahiplerine ödenecek faizler;
- hissedarlara ödenecek temettülerle ilgili bir karşılık.

ROE oranını hesaplamak üzere kullanılan net gelir, Grubun ilgili dönemde derinlemesine ikincil borç senetlerinin sahiplerine ve 2006'dan itibaren derinlemesine ikincil borç senetlerinin sahiplerine ve yeniden beyan edilen, tarihsiz ikincil borç senetlerinin sahiplerine ödenecek olan, vergi etkisinden arındırılmış faiz tutarı hariç net gelirine dayalıdır.

RONE (Normatif Özkaynak Karlılığı), Grubun iş kollarına tahsis edilen ortalama normatif özkaynağın karlılığını belirler (yukarıdaki "sermaye tahsisatı"na bakınız). 2015 mali yılıyla ilgili rakamlar, iş kollarının risk ağırlıklı varlıklarının %11'ine dayanan, 1 Ocak 2016 tarihinden beri yürürlükte bulunan tahsisat prensibini dikkate alacak şekilde düzeltilmiştir.

Bu hesaplamada kullanılan kilit kalemler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

milyon EURO

Dönem Sonu

	2016	2015
Özkaynaklar Grup payı	61.953	59.037
Derinlemesine ikincil borç senetleri	(10.663)	(9.552)
Tarihsiz ikincil borç senetleri	(297)	(366)
Derinlemesine ikincil borç senetlerinin ve tarihsiz ikincil borç senetlerinin hamillerine ödenecek vergiden arındırılmış faiz, derinlemesine ikincil borç senetlerinin ve tarihsiz ikincil borç senetlerinin hamillerine ödenen faiz, ihraç primi amortismanları	(171)	(146)
Çevrim yedekleri dışında, öz kaynaklar hesabı altında muhasebeleştirilen gerçekleşmemiş kazançlar veya zararlar	(1.273)	(1.582)
Temettü karşılığı	(1.759)	(1.593)
ROE öz sermayesi	47.790	45.798
Ortalama ROE öz sermayesi	46.531	44.889

RONE hesaplama: Temel İş Kollarına tahsis edilen ortalama sermaye (milyon Euro)

	2016	2015
Fransa Bireysel Bankacılık	10.620	10.690
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	10.717	10.357
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	15.181	16.085

MADDİ ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI (MÖK)

Grubun MÖK oranı, birikimli ortalama defter sermayesi (Grup payı), varlıkların ortalama net şerefiye değeri ile bu özkaynak yöntemine göre muhasebe işlemleri gerçekleştirilen şirketlerin hissedarlıklarına ilişkin ortalama şerefiye değeri hariç olmak üzere maddi sermaye esas alınarak hesaplanır.

MÖK oranını hesaplamak için kullanılan net gelir, Grubun ilgili dönemde şerefiye değer düşüklüğü zararı, derinlemesine ikincil borç senetlerinin vergiden arındırılmış faiz tutarı (dönem için şirket dışı taraflara ödenen ihraç ücretleri, derinlemesine ikincil borç senetlerinin ihraç primi ile ilgili indirim ücreti dahil), cari dönem için özkaynak olarak tahakkuk ettirilen tarihsiz ikincil borç senetlerinin vergiden arındırılmış faiz tutarı (dönem için şirket dışı taraflara ödenen ihraç ücretleri, tarihsiz ikincil borç senetlerine ilişkin ihraç primine yönelik indirim ücreti dahil) hariç net gelirine dayalıdır.

Hisse Başına Kazanç

Hisse başına kazanç hesaplaması için, IAS 33 uyarınca "Grubun ilgili döneme ilişkin net geliri", ihraç edilen ve özkaynak olarak kaydedilen menkul kıymetlerin kısmi geri alımlarından kaynaklanan sermaye kazançlarının/zararlarının ve bu tutarlara ilişkin faiz ödemelerinin tutarlarına göre vergi etkisinden arındırılmış olarak düzeltilir.

Hisse başına kazanç şirketin kendi hisseleri ve hazine hisseleri hariç tutularak, fakat aşağıdakileri içerecek şekilde Grubun düzeltilmiş dönem net gelirinin tedavüldeki adi hisselerin ortalama sayısına oranı olarak hesaplanır:

(a) Grubun elinde tuttuğu alım-satım hisseleri; ve

(b) likidite sözleşmesi kapsamında elde tutulan hisseler.

Grup ayrıca hisse başına düzeltilmiş, yani ekonomi dışı kalemlerin etkisi için düzeltme yapılan kazançlarını rapor etmektedir (öz mali yükümlülüklerin yeniden değerlemesi ve DVA (Borç Değerleme Düzeltmesi)).

Ortalama hisse sayısı (bin)	2016	2015
Mevcut hisseler	807.293	805.950
Kesintiler		
Hisse opsiyonu planlarını karşılamaya tahsis edilmiş hisseler ve personele sağlanan ücretsiz hisseler	4.294	3.896
Diğer öz hisseler ve hazine hisseleri	4.232	9.551
EPS'nin hesaplanmasında kullanılan hisse sayısı	798.768	792.503
Grubun net geliri	3.874	4.001
Derinlemesine ikincil borç senetleri ve tarihsiz ikincil borç senetleri için ödenecek vergiden	(472)	(442)
Kısmi geri alımlar üzerinden ödenecek vergiden arındırılmış sermaye kazancı	0	0
Düzeltilmiş Grup net geliri	3.402	3.559
EPS (Euro olarak)	4,26	4,49
EPS* (Euro olarak)	4,55	3,94

* Şirketin öz mali yükümlülüklerinin yeniden değerlemesi ve DVA için düzeltilmiştir.

Net Varlık, Somut Net Varlık Değeri

Net varlıklar Grubun özkaynaklarından oluşmaktadır, aşağıda belirtilenler ise hariçtir:

- daha önce borç olarak tahakkuk ettirilmiş olan derinlemesine ikincil borç senetleri, tarihsiz ikincil borç senetleri;
- ve derinlemesine ikincil borç senetlerinin ve tarihsiz ikincil borç senetlerinin sahiplerine ödenecek faiz, fakat Grubun elinde tuttuğu alım-satım hisselerinin ve likidite sözleşmesi kapsamında sahip olunan hisselerin defter değeri eski haline getirilmiştir

Maddi net varlıklar özkaynak yöntemi kapsamında varlıklardaki ve şerefiyedeki net şerefiye bakımından düzeltilmektedir.

Hisse Başına Net Varlık Değerini veya Hisse Başına Maddi Net Varlık Değerini hesaplamak üzere, hisse başına defter değerinin hesaplanmasında kullanılan hisse sayısı, şirketin kendi hisseleri ve hazine hisseleri hariç ihraç edilen hisselerin sayısıdır; ancak aşağıdaki hisseler dahildir

- Grubun elinde tuttuğu alım-satım hisseleri;
- ve likidite sözleşmesi kapsamında elde tutulan hisseler.

Dönem Sonu	2016	2015
Özkaynaklar, Grup payı	61.953	59.037
Derinlemesine ikincil borç senetleri	(10.663)	(9.552)
Tarihsiz ikincil borç senetleri	(297)	(366)
Derinlemesine ikincil borç senetlerinin ve tarihsiz ikincil borç senetlerinin hamillerine ödenecek vergiden arındırılmış faiz, derinlemesine ikincil borç senetlerinin ve tarihsiz ikincil borç senetlerinin hamillerine ödenen faiz, ihraç primi amortismanları	(171)	(146)
Şirketin alım-satım portföyündeki öz hisselerinin defter değeri	75	125
Net Varlık Değeri	50.897	49.098
Firma değeri	4.709	4.533
Net Maddi Varlık Değeri	46.188	44.565
NAPS'nin hesaplanmasında kullanılan hisse sayısı*	799.462	796.726
Hisse Başına Net Varlık Değeri (NAPS)* (EUR)	63,7	61,6
Net Maddi Varlık Değeri (EUR)	57,8	55,9

* Kullanılan hisse sayısı, şirketin öz hisseleri ve hazine hisseleri hariç, fakat Grubun elinde bulundurduğu işlem yapılan hisseler dahil olmak üzere 31 Aralık 2016 itibarıyla ihraç edilmiş olan adi hisselerin sayısıdır.

İhtiyat sermayesi ve ödeme gücü oranları

Societe Generale Grubunun Ortak Özkaynak Tier 1 sermayesi ilgili CRR/CRD4 kuralları uyarınca hesaplanmaktadır.

Tam kapsamlı ödeme gücü oranları, aksi belirtilmedikçe temettüler dahil edilmeksizin cari mali yıla at cari kazançlar için proforma olarak sunulmaktadır.

Kademeli oranlara atıfta bulunulduğu durumlarda, aksi belirtilmedikçe bunlar cari mali yıla ait kazançları içermemektedir.

Kaldıraç oranı, Ekim 2014 tarihli kanun hükmünde kararname hükümleri de dahil olmak üzere yürürlükteki CRR/CRD4 kurallarına göre hesaplanmaktadır.

4. ÖNEMLİ YENİ ÜRÜN VEYA HİZMETLER

İş Kolu	Yeni Ürün veya Hizmet	
Fransa Bireysel Bankacılık	SG Opcimmo (Şubat 2016, Societe Generale)	Paris bölgesinde (Ile de France) ve Avrupa'da ofis gayrimenkulü vasıtasıyla veya gayrimenkule odaklanmış şirketler vasıtasıyla portföylerini çeşitlendirmek ve potansiyel kazançlar elde etmek isteyen müşteriler için, asgari sekiz yıllık bir yatırım aralığına sahip ve herhangi bir sermaye teminatı kapsamayan, bir olağan menkul kıymet hesabı olarak mevcut bulunan yeni bir gayrimenkul tasarruf ürünü. Fonun bir bölümü tahvillere ve nakde yatırılmaktadır.
	İyileştirilmiş Jazz international opsiyonu (Mart 2016, Societe Generale)	Bireysel müşterilerimizin uluslararası işlemlerle ilgili beklentilerini karşılamak üzere Jazz günlük bankacılık paketimizin uluslararası opsiyonunu elden geçirerek, Euro bölgesi dışındaki ödemeler, para çekme işlemleri ve transferler için muafiyet sağlayan dört faturalandırma seviyesi ekledik.
	Takdire bağlı yönetimli faktöring (Nisan 2016, Societe Generale)	Faktöring hizmeti, satılan alacakların toplam bakiyesi yerine fatura bazında özel yönetimi (gizli veya açık) içerecek şekilde genişletilmiştir. Mevcut hizmete eklenen bu yeni yönetim yöntemi, müşterilerin borçlularla olan ilişkilerini (yatırma, tahsisat, tahsilat) tam olarak sürdürmelerine ve alacaklarını kredi sigortası yoluyla teminat altına alabilmelerine izin vermektedir. Dahası, işlem internet sitesi müşterilerin raporları yönetebilmelerine ve ödenmemiş alacakları detaylı olarak takip edebilmelerine imkan vermektedir.
	Profesyonel müşteri sabit oranlı kredi sözleşmelerimiz e dahil edilmiş esneklik maddeleri (Nisan 2016, Societe Generale)	Müşterinin talebi üzerine aylık kredi taksitleri belli şartlar altında değiştirilebilmektedir. Her bir değişiklik arasında asgari 12 aylık bir süre olacak şekilde herhangi bir gecikmiş ödemenin veya talebin olmadığı kredilerin ıftası için ödemeler azaltılabilmekte, artırılabilmekte veya askıya alınabilmektedir.
	Profesyonel müşteriler için "uzaktan takip" seçeneekli çoklu risk sigortası (Haziran 2016, Societe Generale, Kurumlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)	Bu yeni sigorta poliçesi geniş bir teminat kapsamı sunmaktadır <ul style="list-style-type: none"> ■ Profesyonel varlıkların korunması; ■ Üçüncü taraf mesuliyeti teminatları (düzenlemeye tabi mesleklere ilişkin, zorunlu olup sıklıkla profesyonel örgütleri tarafından halihazırda sağlanan mesleki sorumluluk sigortası hariç); ■ İşletme (brüt kar marjı zararları, ek masraflar) veya şerefiye değeri için mali koruma; ■ İşyerinin uzaktan izlenmesi opsiyoneldir.
	Takdire Bağlı Yönetim Hizmeti kapsamında yeni seçenekler (Temmuz 2016, Societe Generale, Kurumlara Yönelik)	Hayat sigortası ve teminat poliçeleri için Takdire Bağlı Yönetim hizmetine yeni seçenekler eklenmiştir. Müşteriler artık sözleşmelerinin bir kısmının yönetimini uzmanlara devrederken takdire bağlı yönetim yetkilerinin dışındaki belirli araçlar üzerinde doğrudan kontrolü ellerinde tutabilirler.
	Sogenactif 2.0 (Eylül 2016, Societe Generale)	Societe Generale'in çevrimiçi ödeme kabul hizmetinin, duyarlı ağ ödeme sayfalarına, mevcut ödeme araçlarının genişletilmiş bir seçkisine, yedi adet yeni standart güvenli ödeme aracına ve diğer 45 opsiyonel araca sahip yeni bir versiyonu. Sogenactif 2.0, perakendecilere daha büyük bir bağımsızlık sunan daha sezgisel bir yönetim arayüzü sağlamaktadır.
	SCPI Pinel Amundi Sélection Logement (Eylül 2016, Societe Generale)	Yeni kiralık konutlara odaklı bu SCPI (gayrimenkul yatırım şirketi), müşterilerimizin dokuz yıl zarfında yatırılan tutarın %18'i (yani dokuz yıl boyunca yılda %2) oranında bir gelir vergisi indirimi elde edebilmesine imkan veren Pinel vergi planına uygundur. Yatırım dönemi 15 ila 17 yıl arasında olup yatırım tutarı 10,000 Euro ile 300,000 Euro arasındadır.

İş Kolu	Yeni Ürün veya Hizmet
Dinamik şifreleme özellikli banka kartı Amundi Sélection Logement (Kasım 2016, Societe)	Visa banka kartlarımızda (VPAY, Visa, Visa Premier, Visa Infinite) mevcut bulunan yeni bir seçenek: olağan kart doğrulama kodu (kartın arkasındaki üç haneli kod) yerine, her saat otomatik olarak değişen "dinamik" bir kod gösteren bir ekran bulunmaktadır. Bu özellik, müşterilerimize ödeme alışkanlıklarını değiştirmek zorunda kalmadan ek güvenlik sağlamaktadır.
Credit du Nord <i>jedecare.com</i> platformuna katılıyor (Ekim 2016)	<i>jedecare.com</i> , Fransız Yeminli Muhasebeciler Ulusal Birliği (<i>Conseil Supérieur de l'Ordre des Experts Comptables</i>) tarafından oluşturulmuş, yeminli muhasebecilere yönelik elektronik bir platformdur. Yeminli muhasebeciler hesap beyanlarını platform üzerinden otomatik olarak gönderebilmektedirler ve buna karşılık şirket müşterilerinin vergi beyanlarını Credit du Nord Grubuna göndermektedir.
Araç sigortası Credit du Nord (Aralık 2016, Credit du Nord, Kurumlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)	Credit du Nord Grubu araç sigortasını doğrudan bireysel müşterilerine satmaktadır.
Yeni çevrimiçi abonelik süreci (Nisan 2016, Boursorama)	Nisan ayında, müşterilerin bütün ürün yelpazesi için herhangi bir cihazdan çevrimiçi giriş yapabilmelerini kolaylaştıran ve hızlandıran ve aynı zamanda da işlem sürelerini iyileştiren bir süreç başlatılmıştır.
Çocuklar için hayat sigortası (Mayıs 2016, Boursorama)	Mayıs ayında Boursorama çocuklar için bir hayat sigortası hizmeti başlattı: Boursorama Vie hayat sigortası poliçesi, giriş ücreti ödemeksizin müşterilerin çocuklarına sunulmaktadır.
Yeni mobil uygulama (Eylül 2016, Boursorama)	Yeni internet sitesiyle aynı kodları kullanan ve müşterilere bütün cihaz türlerinde sorunsuz ve tutarlı bir deneyim sunmak için tasarlanmış yeni bir mobil uygulama.
Welcome (Eylül 2016, Boursorama)	Herhangi bir gelir veya varlık şartı aranmaksızın, Visa Classic kartıyla ayda 1.50 Euro'dan 18 yaş üstü herkese açık bir bankacılık hizmeti olan Welcome'ın lansmanı.
Contactless Paylib (Mayıs 2016, Cetelem)	Contactless Paylib müşterilere, Fransa'da ve yurt dışında temassız ödeme terminaleri olan dükkanlarda 20 Euro'nun üzerindeki alışverişler de dahil olmak üzere her tür alışverişin ödemesini mobil cihazlarıyla yapabilmelerini sağlamaktadır.
SEPA mail vasıtasıyla fatura ödeme (Ekim 2016, GTPS)	Güvenli interbank mesaj hizmeti SEPA mail'e dayalı bu yenilik, kredi verenlerin müşterilerine ilgili faturayı da içeren bir elektronik ödeme talebi gönderebilmelerini sağlamaktadır. Bunun üzerine müşteriler, ödemeyi çevrimiçi bankalarıyla doğrulamak suretiyle otomatik olarak oluşturulan bir kredi transferiyle fatura ödemesi yapabilmektedir.
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	Bu ücretsiz "Gençlik paketi", 20-25 yaş arası genç müşterilere bir cari hesap, bir tasarruf hesabı ve Societe Generale Burkina Faso ağına dahil bütün ATM'lerden ve Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği kapsamındaki bütün ortak ATM'lerden para çekme imkanı veren bir GIM UEMOA HIBISCUS banka kartı sunmaktadır. Yine pakete dahil olan bir mobil bankacılık ağı olan MESSALIA vasıtasıyla, genç müşteriler banka hesaplarıyla ilgili bilgileri cep telefonlarından alabilmektedirler. Bu hizmet gençlerin bankacılık hizmetlerine daha ağına olmasına yardım etmektedir.
Sogepay (Mart 2016, Uluslararası Bireysel Bankacılık)	Bir mobil ödeme çözümü olan Sogepay'ın 7 Mart 2016 tarihindeki lansmanından bu yana, SGBCI'nin müşterileri banka hesaplarını borçlandırmak suretiyle cep telefonlarıyla ödeme yapabilmektedirler. Sogepay'ın teknik unsurları MTN Cote d'Ivoire ile işbirliği halinde geliştirilmiştir. Çözümün lansmanı yapılan sürümü, müşterilerin MTN kontör kazanmalarına ve banka hesap bakiyelerini kontrol edebilmelerine imkan vermektedir. Tamamen güvenli ve USSD teknolojisi sayesinde kullanımı kolay olan çözüm yakında hesaptan hesaba transferlere, üçüncü taraf hesaplarına transferlere, alışveriş ödemelerine ve kamu hizmetleri ödemelerine (ulusal enerji/su tedarikçileri) izin verecek şekilde geliştirilecektir.
Apple Watch için özel bankacılık uygulaması (Şubat 2016, KB – Çek Cumhuriyeti) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	Bu uygulama KB müşterilerinin hesap bakiyelerini incelemelerine, en son yaptıkları işlemlere erişmelerine ve en yakın ATM'yi bulabilmelerine izin vermektedir.

İş Kolu

Yeni Ürün veya Hizmet

Temassız kartlar ve çıkartmalar (Mart 2016; SGME – Karadağ) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Temassız teknoloji tüketicilerin 15 Euro altındaki tutarlarda mal ve hizmetler için bir PIN kodu girmeden ödeme yapabilmelerini sağlamaktadır.</p> <p>Bir MasterCard Debit veya MasterCard Debit Gold kartı olan müşterilere verilen MasterCard çıkartması, aynı teknolojiyi kullanan bir diğer üründür. Çıkartmalar, temassız kartlarla aynı şekilde temassız işlemlere ve çalışmaya izin vermektedir.</p>
Kredi kartı destekli yeni makbuz çözümü (Mart 2016; Hanseatic Bank, Almanya) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Merkezi Berlin'de bulunan bir FinTech olan OptioPay'le ortaklık halinde, Alman bankası, "Vorteilswelt" (avantajlar dünyası) müşteri avantaj portalına bir kupon platformu eklemiştir.</p> <p>Bu platform üzerinden Hanseatic Bank veya eş markalı kredi kartı hamilleri Amazon, Ikea, Adidas, Esprit veya iTunes gibi çeşitli mağazalardan oluşan geniş bir yelpazede ödedikleri fiyatın iki katına kadar değeri olan kuponlar seçebilirler.</p>
"Vip mobile" (Eylül 2016; SGS, Sırbistan) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Societe Generale Sırbija (SGS) ve Sırbistan'ın 3. en büyük ağ operatörü olan Vip mobile, SGS banka hesaplarının Vip mobile satış noktalarında açılabilmesine izin veren inovatif bir konseptte dayanan bir ortaklık için anlaşma imzalamıştır.</p> <p>Aynı zamanda, hesaplarını SGS'ye aktaran bütün Vip mobile müşterileri, satın almak isteyecekleri herhangi bir cep telefonunda 5,000 Sırp dinarına (40 Euro) kadar indirimlerden yararlanabileceklerdir.</p>
"MOJA BANKA mobil uygulaması" (Ekim 2016; OBSG, Makedonya) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Bu yüksek düzeyde güvenli ve interaktif mobil bankacılık uygulaması müşterilerin mobil cihazlarını Ohridska Banka'nın bir sanal şubesi olarak kullanabilmelerini sağlamaktadır.</p> <p>Müşteriler bütün hesaplarındaki, kartlarındaki, kredilerindeki ve mevduatlarındaki bakiyeyi ve işlemleri, nerede olurlarsa olsunlar ve hangi cihazı kullanırlarsa kullansınlar kontrol edebileceklerdir. Ayrıca çeşitli türlerde ödemeler yapabilecek, döviz çevirebilecek, kurları inceleyebilecek, şube ve ATM'lerin yerlerini tespit edebilecek ve şube ofisleriyle temas kurabileceklerdir.</p>
"Kurumsal müşteriler için FX işlemlerinin dijitalleştirilmesi" (Aralık 2016; SGEB, Bulgaristan) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Societe Generale Expressbank (SGEB) e-bankacılık platformunda yeni bir fonksiyon olan "Bank On Web Pro"yu uygulamaya koymuştur. Bu yenilikçi çözüm müşterilerin gerçek zamanlı olarak spot döviz işlemleri için imtiyazlı kurlar talep etmelerine ve almalarına izin vermektedir.</p>
"Vergi ödeme" (Temmuz 2016; SGMA, Fas) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Societe Generale Fas (SGMA), Otomatik Para Çekme Makineleri (ATM) üzerinden bir vergi ödeme hizmeti başlatmıştır. Müşterilerin yeni, elektronik ve basitleştirilmiş bir hizmetten yararlanarak vergilerini vergi dairesinde beklemek zorunda kalmadan ödeyebilmelerine izin vermektedir.</p>
"Memurlar için ilk sağlık sigortası poliçesi" (Aralık 2016; SG Kamerun) (Uluslararası Bireysel Bankacılık)	<p>Societe Generale Kamerun, Allianz Kamerun'la ortaklık halinde Memur Paketini, bu müşteri segmentine özel ilk sağlık sigortası poliçesinin lansmanı ile zenginleştirmiştir. Memurun tıbbi giderlerinin %80'i Allianz Kamerun tarafından (FCFA 500,000'lik bir tavana kadar) karşılanacaktır.</p>
ALD free (Mart 2016; ALD Automotive Hollanda) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)	<p>ALD Automotive, çalışanların hareketlilik paketlerini farklı nakliye biçimlerini birleştirmek suretiyle şekillendirebilmelerini sağlayacak bir platform olan ALD free hizmetinin lansmanını yapmıştır.</p>

İş Kolu	Yeni Ürün veya Hizmet
<p>My ALD uygulaması (Mayıs 2016; ALD Automotive) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)</p>	<p>MY ALD, sürücülerin bütün ALD Automotive hizmetlerine erişebilmelerini sağlayacak benzersiz ve kapsamlı bir mobil uygulamadır. My ALD mobil uygulamasıyla şirket aracı sürücüleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Geo-takip fonksiyonunu kullanarak yakıt istasyonları, otoparklar ve başka yararlı hizmetleri hızla bulabileceklerdir. ■ Tek tıklamayla yardım isteyebileceklerdir. ■ Sözleşmeleriyle, araçla ve diğer yararlı belgelerle ilgili her tür bilgiyi hemen kontrol edebileceklerdir. ■ Kişiselleştirilmiş alarmlar sayesinde artık yeni bir hizmeti asla kaçırmayacaksınız.
<p>"ALD choice" (Eylül 2016; ALD Automotive Hollanda) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)</p>	<p>ALD Choice, ALD Automotive'in müşteri filosunun tam operasyonel kontrolünü üstlendiği bir hareketlilik çözümüdür. Şirketlere masraflarını azaltma konusunda yardımcı olmayı ve kiralık araç sürücülerine tam bir seçme özgürlüğü sağlamayı hedeflemektedir. Bu teklif her tür araç için geçerlidir: yeni kiralanan araçlar, düşük kilometreli ikinci el araçlar veya düşük bir ek vergi yükümlülüğü bulunan araçlar.</p>
<p>"ALD sharing" (Ekim 2016; ALD Automotive Finlandiya) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)</p>	<p>Bu ürün, işletmelere kurumsal araç paylaşma çözümleri sunmaktadır. Bunun amacı profesyonel hareketliliği daha akıllı bir şekilde yönetmektir. ALD Automotive bütün bakım, onarım, lastik değiştirme ve hatta araç yıkama görevlerini üstlenmektedir. Ayrıca esneklik: araç artık ihtiyaç duyulmaması halinde altı ay sonra iade edilebilir.</p>
<p>"Dijital tescil hizmeti" (Kasım 2016; SGEF İskandinavya) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)</p>	<p>SGEF Norveç, Norveç'in resmi tescil bürosuyla bağlantılı bir dijital tescil hizmeti sunan Norveç'teki ilk şirkettir. Bu hizmet, bir tescil numarası olan ekipmanlarla / araçlarla (her tür tekerlekli araç ve makine) ilişkili leasing sözleşmelerinin çevrimiçi olarak anında resmen tescil edilebilmesini sağlamaktadır.</p>
<p>Borsa Yatırım Fonu (ETF) birim bağlantılı hayat sigortası sözleşmesi (Haziran 2016; Oradéa Vie, Unep et Lyxor) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)</p>	<p>Kurumsal yatırımcılar arasında popüler olan endekslemenin ilk defa bireylerin erişimine açıldığı "Unep Seçim İzleyiciler" adlı yeni bir sözleşme.</p> <p>Oradéa Vie tarafından sağlanan bir sözleşme, Unep sözleşmeleri dağıtan Bağımsız Mali Müşavirler (IFA'lar) tarafından satılmaktadır.</p> <p>Müşterilerin Lyxor'da üç tema temelinde ETF'ler arasında arbitraj yetkisini devrettikleri, serbest olarak erişilebilen fakat aynı zamanda da Lyxor tarafından idare edilen bir Lyxor ETF'leri listesi (50 ila 100 arasında) içermektedir: Avrupa, dünya geneli veya %50 dünya geneli ve %50 Avrupa.</p>
<p>Protect Invest (Şubat 2016, SOGELIFE Bulgaristan ve Societe Generale Expressbank) (Kuruluşlara Yönelik Finansal Hizmetler ve Sigorta)</p>	<p>Tamamen Societe Generale Expressbank'ın (SGEB) "Prestijli Müşteriler"ine özel ilk sigorta ürünü olan Protect Invest, müşterilerin sigorta kapsamının korumasından yararlanırken bir yandan da mali piyasaların performansından yararlanabilmelerini sağlayan uzun vadeli bir yatırım çözümüdür.</p> <p>Bu ürün, mevduatlara faiz oranlarının halihazırda çok düşük olduğu ve birim bağlantılı hesap piyasasında büyüme vaat eden bir alternatif sunarak bankanın tasarruflarına katkıda bulunmaktadır.</p>
<p>Kişisel Koruma Sigortası: Yaşlılar için Bağımsız Yaşam Teminatı ve Yaşam Destek Teminatı (Ekim 2016, Sogécap)</p>	<p>Bu sigorta hizmetleri, yaşlılara ve yardımcı yaşam durumlarında bakıcılarına destek vermek üzere tasarlanmıştır. Hizmetler Fransa Bireysel Bankacılık ağının bireysel müşterilerine yöneliktir.</p>

İş Kolu

Yeni Ürün veya Hizmet

	"Yeni 3'ü 1 arada mal sigortası – My Home Insurance" (Temmuz 2016; Komerční Pojistovna (KP), Çek Cumhuriyeti) (Kuruluşlara Yönelik Finans Hizmetleri ve Sigorta)	Bu 3'ü 1 arada paket bina, içindekiler ve üçüncü taraf mesuliyeti teminatlarını birleştirmektedir. Bu ürün, bu teminatların genellikle üç farklı polise tarafından sunulduğu Çek piyasasında benzersizdir.
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	SG Akıllı Düşük Dalgalanma Endeksi (Haziran 2016) (Global Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri)	SG Akıllı Düşük Dalgalanma Endeksi, STOXX Europe 600 Brüt Kazanç Endeksindeki, yani Benchmark'taki bir kısa pozisyonla ilişkili iSTOXX Düşük Varyans Düzeltmeli Beta Endeksi'ndeki bir uzun pozisyonu taklit etmeyi amaçlamaktadır. Uzun/kısa stratejisi iSTOXX Düşük Varyans Düzeltmeli Beta Endeksin Benchmark karşısında daha iyi performans çıkarmasını mümkün kılar. Endeksin bileşimi aylık olarak gözden geçirilir. Her bir revizyon tarihinde, uygun tahviller son altı ay zarfındaki dalgalanmalarına göre sınıflandırılır. En az dalgalanmaya sahip olan ve likidite filteresine uygun olan 120 tahvil, endeksin oluşturulması için tutulur.
	SGI Çapraz Varlık İkili İvme Stratejisi Endeksi (Mart 2016) (Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri)	SGI Varlıklar Arası İkili İvme Stratejisi Endeksi, Mizuho Alternative Investments, LLC tarafından tasarlanan nicel bir model temelinde finansal araçlara ve fiziksel emtiaya ilişkin hisse senetleri ve vadeli işlem sözleşmeleriyle bağlantılı çeşitli endekslere maruziyet suretiyle kazanç elde etmeyi hedefleyen sistematik ve kurallara dayanan bir çapraz varlık stratejisinin varsayımsal performansına pozisyon sağlar. Model, hisse senetleri, sabit gelir, döviz ve emtia endekslerinden meydana gelen bir evren genelinde işlem gören en likit araçları kullanan sistematik bir arbitraj stratejisi izleyen uzun/kısa trendlere dayalıdır. Piyasalar genelinde ve belirlenen süreler boyunca fiyat hareketi trendlerini izleyen tekrarlayan trendleri takip etmeyi hedefler. Piyasaların hem uzun hem de kısa taraflarında varsayımsal kar fırsatlarından yararlanmayı amaçlamaktadır.
	Lyxor Geliştirilmiş Mimari Programı (Ocak 2016, Lyxor)	LYXOR, sigorta poliçeleri yoluyla ENGIE Grubunun emeklilik borçlarını kapsayacak 2.5 milyar Euro'luk bir yatırım aracını oluşturması, yönetmesi ve idare etmesi için seçilmiştir. ENGIE'nin sigortacıları öncelikli olarak hem performansın hem de masrafların verimli bir yönetimini sunan modern, açık bir mimariye sahip, çoklu fonlu bir yatırım çözümü istemişlerdir. Bu özel çok fonlu çözüm, duyarlı portföy yönetimi, bütünsel bir yaklaşım yoluyla iyileştirilmiş risk yönetimi ve geniş bir aktif, pasif ve alternatif stratejiler dizisine erişim sunmaktadır. Mekanizmanın, ENGIE'nin Fransa'daki emeklilik varlıklarından başlayarak uluslararası ölçeğe uzanması amaçlanmaktadır.
	"Lyxor AM – Büyüyen ve Sorumlu Yatırım Endeksi" (Temmuz 2016, Lyxor)	Lyxor AM – Büyüyen ve Sorumlu Yatırım Endeksi, Lyxor Varlık Yönetimi tarafından danışmanlık sağlanan sentetik bir temettüden arındırılmış bir kaldıraçlı hisseler sepetinin performansını yakalamak üzere tasarlanmıştır. Endeks Danışmanı, Avrupalı hisseleri büyüme, değerlendirme ve sürdürülebilirlik göstergeleri gibi bir dizi skorun bir kombinasyonuna göre sıralamaktadır. Her bir özsermaye tahsisatı bir risk bölgeleme metodolojisi izlenerek belirlenecektir. Bahsi geçen metodolojinin amacı çeşitlendirilmiş ve risk dengeli bir portföyün elde edilmesidir.
	"T42" (Eylül 2016, Societe Generale Menkul Kıymetler Hizmetleri)	T2S, temel, sınırsız ve nötr ödeme hizmetleri sağlamak suretiyle 23 ana emanetçiye erişim sağlayan teknik bir platformdur. Piyasalar gittikçe artarak beş dalga halinde platforma geçmektedirler. Bu bağlamda, T42 projesi Societe Generale Menkul Kıymetler Hizmetlerini (SGSS) bu yeni paradigmadaki kilit oyuncuların biri olarak konumlandırmayı hedeflemektedir. SGSS, bütün T2S piyasalarında müşterilerimiz için bölgesel bir işlem sonrası ortağı haline gelerek müşterilerin emanetçi ağlarının basitleştirilmesine yardımcı olacaktır. Bölgesel ödeme ve emanet merkezi çözümü 2020'ye kadar bir dizi aşama halinde sunulacaktır.
	"Lyxor Evolution Sabit Gelir fonu" (Eylül 2016, Lyxor)	Bir UCITS formatında günlük likiditeli ilk alternatif çok yöneticili sabit gelir fonu olan Lyxor Evolution Sabit Gelir fonunun (Evolution) lansmanı. Evolution, sıfıra yakın faiz oranlarının hakim olduğu bir ortamda yatırımcıların kazanç elde edebilmek için yeni performans motivasyonlarından yararlanabilmelerini sağlamaktadır. Evolution, yatırımcılara, tamamı münhasıran Sabit Gelir, Kredi ve Forex dayanaklarını içeren ve sektörün lider oyuncularından yönetilen geniş bir özelleştirilmiş alternatif stratejiler yelpazesine erişme imkanı sağlamaktadır. Bu stratejiler kombinasyonu, yatırımcıların çeşitlendirilmiş ve yeni bir performans motivasyonları karmaşasına erişmesini sağlayarak onlara asimetrik risk evrenine uygun hale getirilmiş bir çözüm sunmaktadır.

İş Kolu	Yeni Ürün veya Hizmet
<p>“Lyxor/Kingdon fonu” (Eylül 2016, Lyxor)</p>	<p>Lyxor / Kingdon Global Uzun-Kısa Özsermaye Fonunun (“Fon”) lansmanı ve böylelikle günlük likiditeli ilk küresel özsermaye yöneticisi olarak Kingdon’ı UCITS platformuna ekleyerek Alternatif UCITS hizmetini genişletmek üzere Kingdon Capital Management L.L.C. (Kingdon) ile ortaklık.</p> <p>Fon, farklı bölgeler ve sektörlerin yatırım yaptığı bir portföy bulundurmak, uzun ve kısa yatırımların bir kombinasyonundan yararlanmak ve Fonun piyasa riskini aktif şekilde yönetmek suretiyle yatırımcıların portföylerinin özsermaye çeşitliliğini iyileştirmeye odaklanmıştır. Fon, özsermaye piyasalarına göre daha düşük dalgalanmaya sahip riske göre uyarlanmış cazip getiriler elde etmeyi amaçlamaktadır.</p>
<p>“DocBox, EZcash, Call2Dist” (Eylül 2016, Societe Generale Menkul Kıymetler Hizmetleri)</p>	<p>Üç yenilikçi hizmet, son birkaç yıl zarfında daha yüksek kazançlar ve çift haneli büyüme sağlamış olan Özel Sermaye, Gayrimenkul veya Kredi sektörlerinde yatırımlar vasıtasıyla yatırımcılara sabit gelir piyasalarında bulunanlara göre daha iyi kazançlardan yararlanma imkanı verir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ SGSS Galerisinde yatırım verilerinin ve belgelerinin yönetilmesine yönelik bir modül olan “DocBox”; ■ Özel Sermaye anlaşması tamamlama aşamasını hızlandırmaya yönelik bir kredi limiti olan “EZcash”; ■ Özel Sermaye için gelişmiş bir sermaye çağrı hizmeti olan “Call2Distw”;
<p>SGI Çapraz Varlık Trend Takip Endeksi (Ekim 2016) (Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri)</p>	<p>SGI Çapraz Varlık Trendi Takip Endeksi, Sabit Gelir, Özsermaye, Döviz ve Emtia piyasalarındaki eğilimleri yakalamayı hedefleyen sistematik bir strateji uygulamaktadır. Çeşitli zaman dilimleri genelinde mutlak bir ivme yöntemi, 50 dayanakta uzun, kısa ve nötr pozisyonlar almakta kullanılmaktadır. Endeks, yükselen piyasalardaki olumlu potansiyelin yanı sıra piyasanın gerilediği dönemlerde savunmacı bir risk profili sunar. CTA yatırımlarına, daha düşük ücretli (yılda 50bp) likit ve daha şeffaf bir alternatif teşkil eder.</p>
<p>SG Japonya Kalite Gelir Endeksi (Ekim 2016) (Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri)</p>	<p>Societe Generale Küresel Nicel Özsermaye Araştırma ve Mali Mühendislik ekipleri işbirliğiyle geliştirilen SG Japonya Kalite Gelir Endeksi, temettülerin kârlılığının özsermaye getirilerinden daha yüksek performans gösterdiği gerçeğini dikkate alarak, hem cazip hem de sürdürülebilir temettülere sahip şirketlerin performansını ölçer.</p>

5. KONSOLİDE BİLANÇO ANALİZİ

AKTİFLER

(milyar EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Kasa, merkez bankalarındaki paralar	96,2	78,6
Kâr veya zarar yoluyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar*	514,7	519,6
Finansal riskten koruma türevleri	18,1	16,5
Satılmaya hazır finansal varlıklar	139,4	134,2
Bankalardan alacaklar	59,5	71,7
Müşteri kredileri	426,5	405,3
Faiz oranı riskine karşı korunmaya konu olan portföylerin yeniden değerlendirme farkları	1,1	2,7
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	3,9	4,0
Vergi varlıkları	6,4	7,4
Diğer varlıklar*	84,8	69,1
Satılmaya hazır duran varlıklar	4,2	0,2
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar	1,1	1,4
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	21,8	19,4
Şerefiye	4,5	4,4
Toplam	1.382,2	1.334,4

*Tutarlar, emtia envanterlerinin sunumundaki bir değişikliğin ardından, 2015'de yayımlanan mali tablolara göre yeniden beyan edilmiştir.

PASİFLER

(milyar EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Merkez bankalarına borçlar	5,2	7,0
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal borçlar	455,6	455,0
Finansal riskten koruma türevleri	9,6	9,5
Bankalara borçlar	82,6	95,5
Müşteri mevduatları	421,0	379,6
İhraç edilen borçlanma senetleri	102,2	106,4
Faiz oranı riskine karşı korunmaya konu olan portföylerin yeniden değerlendirme farkları	8,5	8,1
Vergi borçları	1,4	1,6
Diğer borçlar	94,2	83,1
Satılmaya hazır duran yükümlülükler	3,6	0,5
Sigorta şirketlerinin teknik karşılıkları	112,8	107,3
Karşılıklar	5,7	5,2
İkincil borçlar	14,1	13,0
Özkaynaklar	62,0	59,0
Azınlık Payları	3,7	3,6
Toplam	1.382,2	1.334,4

KONSOLİDASYON KAPSAMINDAKİ BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLER

31 Aralık 2015 tarihinde geçerli kapsama kıyasla 31 Aralık 2016 tarihindeki konsolidasyon kapsamındaki başlıca değişiklikler aşağıdaki gibidir:

PARCOURS

- 3 Mayıs 2016'da ALD Automotive, esasen Fransa'da olmak üzere Avrupa'da bulunan Wendel'in bir iştiraki olan Parcours Grubunu iktisap etmiştir. Bu iktisap ALD Automotive'in KOBİ'ler ve VSB'ler nezdindeki konumunu güçlendirmesini ve Fransa uzun vadeli kiralama işindeki büyümesini hızlandırmasını sağlamıştır.

KLEINWORT BENSON

- 6 Haziran 2016 tarihinde Societe Generale Hambros Ltd., Kleinwort Benson Bank Limited ve Kleinwort Benson Channel Islands Holdings Limited'i iktisap etmiştir. Bu iki kuruluş, Grubun ilişki odaklı referans özel banka haline gelme amacına uygun olarak temel piyasalarda Özel Bankacılık alanında büyüme stratejisinin bir parçası olarak iktisap edilmiştir.

BANK REPUBLIC

- 20 Ekim 2016'da Grup, Gürcü iştiraki Bank Republic'teki çoğunluk hissesini (%93.64) Gürcistan'daki ikinci büyük banka olan TBC Bank Group PLC'ye satmıştır. Societe Generale halihazırda TBC Bank Group PLC'de sınırlı bir azınlık hissesine sahiptir.

ÖNEMLİ KONSOLİDE BİLANÇO KALEMLERİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER

31 Aralık 2016'da, Grubun konsolide bilançosu 31 Aralık 2015'e (1,334.4 milyar Euro) kıyasla 47.8 milyar Euro artışla (+%3.6) toplamda 1,382.2 milyar Euro olmuştur.

Kasa, merkez bankalardan alacaklar (31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 96.2 milyar Euro) 31 Aralık 2015'e kıyasla 17,6 milyon Euro (+%22,4) artış göstermiştir.

Kar veya zarar yoluyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar 31 Aralık 2015'e kıyasla 4.9 milyar Euro azalırken (-%0.9), kar veya zarar yoluyla gerçeğe uygun değer üzerinden borçlar +0.6 milyar Euro (+%0.1) artmıştır.

Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal araçlar esasen aşağıda belirtilenlerden oluşur:

- borç ve özkaynak araçları;
- alım-satım türevleri;
- yeniden satın alma sözleşmeleri tahtında satılan menkul kıymetler ve yeniden satış sözleşmeleri tahtında satın alınan menkul kıymetler;
- menkul kıymet borç verme sözleşmeleri ve borç alınan menkul kıymetlere ilişkin ödenecek tutarlar.

Kar veya zarar yoluyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar ve borçlar, 31 Aralık 2015'e kıyasla yatay bir seyir izlemiştir.

İtfa edilmiş maliyet üzerinden tahakkuk ettirilmiş, yeniden satış sözleşmeleri çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler de dahil olmak üzere müşteri kredileri 31 Aralık 2015'e kıyasla 21.2 milyar Euro (+%5.2) artış göstermiş olup, gayrimenkul kredileri, nakit krediler, diğer krediler, onaylanmış açık krediler ve yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satın alınan menkul kıymetlerdeki talep artışını yansıtmaktadır.

İtfa edilmiş maliyet üzerinden tahakkuk ettirilen yeniden satış sözleşmeleri tahtında satılmış menkul kıymetler dahil olmak üzere müşteri mevduatları, temel olarak pek çok coğrafi bölgedeki düzenlenmiş tasarruf hesabı girişleri, vadesiz mevduatlar ve vadeli mevduatlardaki büyümeden dolayı 31 Aralık 2015'e kıyasla 41.4 milyar Euro (+%10.9) artış göstermiştir.

İtfa edilmiş maliyet üzerinden tahakkuk ettirilen yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satın alınan menkul kıymetler dahil bankalardan alacaklar, yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satın alınan menkul kıymetlerdeki düşüş nedeniyle 31 Aralık 2015'e kıyasla 12.2 milyar Euro (-%17) gerilemiştir.

İtfa edilmiş maliyet üzerinden tahakkuk ettirilen yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satılan menkul kıymetler dahil bankalara borçlar, yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satılan menkul kıymetlerdeki ve vadeli mevduatlardaki düşüş nedeniyle 31 Aralık 2015'e kıyasla 12.9 milyar Euro (-%13.5) gerilemiştir.

Diğer varlıklar ve diğer borçlar, garanti depozitolarındaki düşüş nedeniyle 31 Aralık 2015'e kıyasla sırasıyla 15.7 milyar Euro (+%22.8) ve 11.1 milyar Euro (+%13.3) artmıştır.

Grup özkaynakları, 31 Aralık 2015 tarihindeki 59 milyar Euro'ya kıyasla, 31 Aralık 2016'da 62 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bu artış, büyük ölçüde aşağıdaki kalemlerden kaynaklanmıştır:

- 31 Aralık 2016'da mali yıl için net gelir: +3.9 milyar EUR;
- 2015 mali yılına ilişkin temettü ödemesi: -2.3 milyar EUR;
- bir derinlemesine ikincil borç senedi ihracı: +1.3 milyar EUR.

Azınlık hisseleri dikkate alındığında (3.7 milyar Euro) Grubun özkaynakları 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 65.7 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir.

6. MALİ POLİTİKA

Grubun mali politikasının amacı, hissedarlara kısa ve uzun vadede sağlanan getiriyi azami düzeye çıkartabilmek amacıyla özkaynak kullanımını optimize etmek ve diğer taraftan Societe Generale'in piyasa durumuna ve Grubun hedef derecelendirmesine uygun sermaye düzeyi oranlarını (Ortak Özkaynak Tier 1, Tier 1 ve Toplam Sermaye oranları) korumaktır.

GRUP ÖZKAYNAKLARI

Grup özkaynakları 31 Aralık 2016'da toplam 62 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Hisse başına net varlık değeri 63.66 Euro, hisse başına net maddi varlık değeri ise 57.77 Euro olmuştur. Defter sermayesi, derinlemesine ikinci dereceden tahviller kapsamındaki 10.7 milyar Euro ve daimi ikinci dereceden tahviller kapsamındaki 0.3 milyar Euro'yu kapsamaktadır.

31 Aralık 2016'da Societe Generale doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin %1,02'sini (alım satım amacı için elde tutulan hisseler hariç) temsil eden 8.3 milyon Societe Generale hissesine sahiptir.

2010'dan beri Grup yeni "Basel 3" yönetmeliklerinin uygulanmasına ilişkin düzenleme değişikliklerini uygulamak amacıyla sermayesini güçlendirmek ve sınırlı kaynakların dikkatle yönetimine ve proaktif risk yönetimine odaklanmak suretiyle büyük bir yeniden hizalama programı başlatmış durumdadır.

2016'da Grup, 22 Ağustos 2011'de harici bir yatırım hizmetleri sağlayıcısıyla imzalanan likidite sözleşmesi kapsamında 8.9 milyon Societe Generale hissesi iktisap etmiştir. Bu süre zarfında Societe Generale ayrıca likidite sözleşmesi kanalıyla 8,9 milyon Societe Generale hissesini devretmiştir.

Grubun sermayesine ve hissedarlık yapısına ilişkin bilgiler, işbu Tescil Belgesinin sayfa 495 ve devamındaki 7. bölümünde bulunmaktadır.

ÖDEME GÜCÜ ORANLARI

Grup, sermaye yönetiminin bir parçası olarak, ödeme gücü seviyesinin daima stratejik hedefleri ve yasal yükümlülükleri ile uyumlu olmasını temin eder.

Grup ayrıca, özellikle sorun giderme kurallarını uygulamak amacıyla Toplam Sermaye Oranının (Ortak Özkaynak Tier 1+ ek Tier 1 ve Tier 2'de tahakkuk ettirilen melez menkul kıymetler) teminatsız kıdemli borç verenler için yeterli güvenlik tamponu sunmasını sağlamaktadır (bkz. Bölüm 4.3, sayfa 169).

Ortak Özkaynak Tier 1(1) sermaye oranı, 31 Aralık 2015'deki %10,9 rakamına kıyasla 31 Aralık 2016'da %11,5 olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2016'da Grubun kademeli Ortak Özkaynak Tier 1 oranı, 2015 Aralık sonundaki 11,4'ten %11,8'e ulaşmıştır.

Ekim 2014 tarihli Kanun Hükmünde Kararnameyi içeren CRR/CRD4 kurallarına göre hesaplanan kaldıraç oranı Aralık 2015 sonundaki %4,0 karşısında 31 Aralık 2016'da %4,2'ye ulaşmıştır. Böylelikle, 2016 sonu için hedef oran seviyesinin %4-4,5 olarak belirlendiği tahmini ilerlemeye uygun olarak gerçekleşmiştir.

Tier 1 oranı 2015 sonuna kıyasla +101 taban puan yükselerek %14,5 olarak gerçekleşmiştir. Toplam Sermaye Oranı 2016 sonunda bir yılda +158 taban puan yükselerek %17,9'a ulaşmıştır.

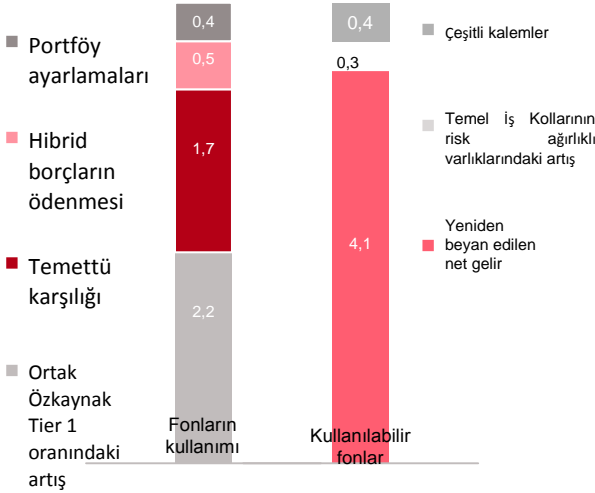
Öngörülen TLAC oranı 2016 sonunda %21,1'de kalmıştır. Grup, bilhassa imtiyazsız kıdemli araçların ihracı sayesinde gelecekteki TLAC düzenleme şartına (1 Ocak 2019'dan itibaren %19,5) uymayı planlamaktadır.

Fransız Resmi Gazetesinin (Journal Officiel) 10 Aralık 2016 tarihli 0287. sayısında yayımlanan 9 Aralık 2016 tarih ve 2016-1691 sayılı Fransız Kanunu, ikinci derece araçlardan sonra ve imtiyazlı borç araçlarından önce konumlandırılmış, tasfiye zararlarını karşılaması amaçlanan yeni bir borçlanma senetleri kategorisi getirmek suretiyle Fransız kredi kuruluşlarının zorunlu tasfiyesi durumunda uygulanacak alacaklı hiyerarşisinde değişiklik yapmıştır. Bu yeni kategoriye giren ihraçlara ilişkin sözleşmelerin, alacaklılar hiyerarşisindeki bu sıralamayı özellikle göstermesi gerekecektir. Yeni kategori TLAC ve MREL'e uygun menkul kıymetlerin ihracına izin vermektedir. TLAC ve MREL'i düzenleyen yasal çerçeveye dair ayrıntılı bilgi s. 163'teki Risk faktörleri başlıklı 4.1. Bölümün 11. maddesinde verilmektedir.

Yasal çerçeve dahil sermaye yönetimine ilişkin ayrıntılı bilgiler bu Tescil Belgesi'nin 4. Bölümünde sayfa 169 ve devam eden sayfalarda sunulmaktadır.

2016 yılında Grubun sermaye üretimi, bir yandan risk ağırlıklı varlıklardaki büyümenin ve operasyon portföyündeki gelişmelerin (özellikle yıl içindeki elden çıkarma ve iktisaplar) finanse edilmesini, diğer yandan da temettü dağıtımını ve melez kupon ödemelerini garanti etmek üzere yeterli kâr marjının sağlanmasını ve belirlenen stratejiye uygun olarak sermaye oranlarının güçlendirilmesini sağlamıştır.

2016 YILINDA GRUP ÖZKAYNAKLARININ OLUŞUMU VE KULLANIMI

2016'da Ortak Özkaynak Tier 1 sermayede meydana gelen değişiklikler aşağıdaki gibidir:

Kullanılabilir fonlar (4,8 milyar EUR):

- 4,1 milyar Euro'luk yeniden beyan edilmiş net gelir(2);
- Temel İş Kollarının risk ağırlıklı varlıklarında 0,3 milyar Euro'ya karşılık gelen büyüme;
- 0,4 milyar Euro'ya karşılık gelen

çeşitli kalemler. Fonların kullanımı (4,8

milyar EUR):

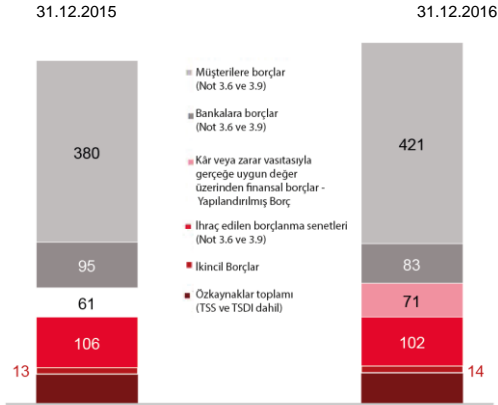
- 0,4 milyar tutarında portföy düzeltmeleri;
- özkaynaklara kaydedilen hibrid borcun 0,5 milyar EUR olarak ücretlendirilmesi;
- 1,7 milyar Euro'luk temettü karşılığı;
- Kullanılabilir fonlar ile fon kullanımı arasındaki 2,2 milyar Euro tutarındaki fark, Ortak Özkaynak Tier 1 sermaye oranını güçlendirmektedir.

(1) Ödeme gücü/kaldıraç oranları, aksi belirtilmedikçe geçici hükümlerden yararlanılmaksızın (tam kapsamlı) CRR/CRD4 kurallarına göre hesaplanmıştır. Cari mali yıl için temettü karşılıkları düşülmüş proforma geçmiş yıllar kârları sunulmuştur.

(2) Net gelir ihtiyat amaçlı olarak yeniden beyan edilmiştir: şerefiye değer düşüklüklerine ilişkin düzeltmeler, öz mali yükümlülüklerin yeniden değerlemesi ve Grubun Temel İş Kollarının portföyündeki düzeltmeler (özellikle yıl zarfındaki iktisaplar).

GRUBUN BORÇ POLİTİKASI*

FONLAMA YAPISI:

Grubun fonlama yapısının dökümü aşağıdaki gibidir:

- tarihsiz ikincil borç senetleri (31 Aralık 2016 itibarıyla 11.1 milyar Euro'yu ve 31 Aralık 2015 itibarıyla 10.0 milyar Euro'yu temsil etmektedir;
- Grup tarafından ihraç edilen borçlanma senetleri; bu senetlerin dökümü aşağıdaki gibidir:
  - tarihli ikincil borçlar (2016 sonunda 14.5 milyar Euro ve 2015 sonunda 13.0 milyar Euro),
  - uzun vadeli düz kıdemli imtiyazsız borçlar (2016 sonunda 1 milyar Euro, Aralık 2016 tarihli Sapin 2 kanununun yürürlüğe konmasının ardından MREL ve TLAC oranları için uygun olan yeni borç türünün ilk ihracı),
  - uzun vadeli düz kıdemli imtiyazlı borçlar (2016 sonunda 31.3 milyar Euro ve 2015 sonunda 33.9 milyar Euro),
    - aşağıda belirtilen araçlar vasıtasıyla ihraç edilen ipotekli tahviller: SGSCF (2016 sonunda 7.6 milyar Euro ve 2015 sonunda 8.9 milyar Euro); SGSFH (2016 sonunda 9.3 milyar Euro ve 2015 sonunda 9.7 milyar Euro); ve CRH (2016 sonunda 6.6 milyar Euro ve 2015 sonunda 7.1 milyar Euro),
  - menkul kıymetleştirmeler ve diğer teminatlı borç ihraçları (2016 sonunda 4.9 milyar Euro ve 2015 sonunda 4.4 milyar Euro),
  - aracı kuruluşlar (2016 sonunda 10.1 milyar Euro ve 2015 sonunda 9.0 milyar Euro),
  - alım-satım defterine kaydedilen ihraç edilmiş borçlanma senetleri ve K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanılarak ölçülen ihraç edilmiş borçlanma senetleri dahil olmak üzere, K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden bildirilen mali yükümlülükler.

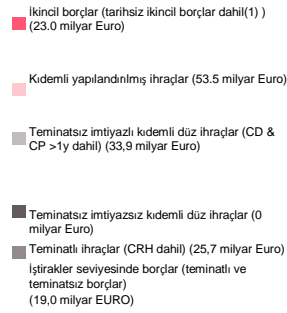
■ müşterilere borçlu olunan tutarlar, özellikle de mevduatlar. Fon kaynakları ayrıca, bu grafiğe dahil edilmeyen 31 Aralık 2015'deki 178.5 milyar Euro'ya kıyasla 31 Aralık 2016'da toplam 171.1 milyar Euro olan menkul kıymet borç verme/borçlanma işlemleri ve K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen yeniden satın alma sözleşmeleri tahtında satılmış menkul kıymetler vasıtasıyla fonlamayı (konsolide mali tablolara ekli Not 3.1'e bakınız) içerir.

Societe Generale Grubunun borç politikası, yalnızca temel iş kollarına bağlı ticari faaliyetlerin büyümesine yönelik finansman sağlamak ve borç yenilemek amacıyla değil, aynı zamanda Grubun piyasaya erişim kabiliyetine ve gelecekteki büyümesine uygun geri ödeme programlarını devam ettirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Grubun borç politikası iki temel ilkeye dayanmaktadır:

- ilk olarak, istikrarını güvence altına almak için Societe Generale Grubunun yeniden finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesine yönelik aktif bir politikanın sürdürülmesi;
- ikinci olarak, varlıkları ve borçlarının vadeleri ile tutarlı olarak eşleşen bir Grup yeniden finansman yapısının benimsenmesi.

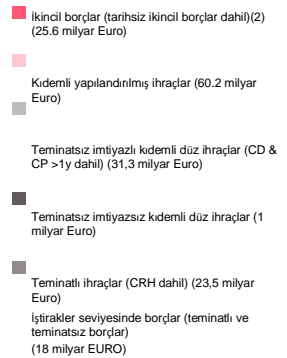
31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA GRUBUN UZUN VADELİ BORÇLARI: 155.1 MİLYAR EUR*

* 31 Aralık 2015 itibarıyla Grubun kısa vadeli borçları toplamda 35.9 milyar Euro'dur ve bu rakamın 9.0 milyar Euro'luk kısmı aracı kuruluşlar tarafından ihraç edilmiştir.

(1) Bu rakamın 10,0 milyar Euro'luk kısmı "diğer özkaynak araçları" olarak muhasebeleştirilmiştir (konsolide mali tablolar, özkaynaklardaki değişiklikler kısmına bakınız).

31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA GRUBUN UZUN VADELİ BORÇLARI: 159,6 MİLYAR EUR*

* 31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun kısa vadeli borçları toplamda 39.3 milyar Euro'dur ve bu rakamın 10.1 milyar Euro'luk kısmı aracı kuruluşlar tarafından ihraç edilmiştir.

(1) Bu rakamın 11,1 milyar Euro'luk kısmı "diğer özkaynak araçları" olarak muhasebeleştirilmiştir (konsolide mali tablolar, özkaynaklardaki değişiklikler kısmına bakınız).

* Grup likidite risk yönetimine ilişkin ek bilgiler bu Tescil Belgesi'nin 4. Bölümü'nde sayfa 225 ve devam eden sayfalarda ve sayfa 376'da konsolide mali tablolara ekli Not 4.3'te yer almaktadır.

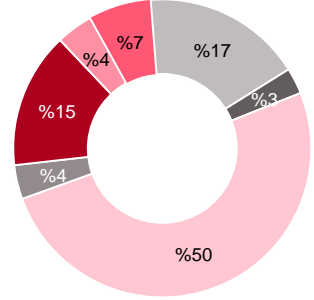
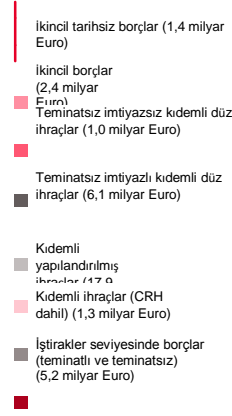
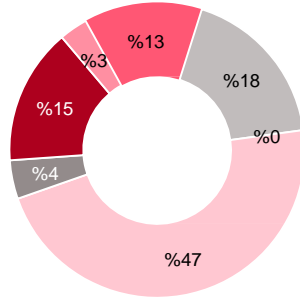
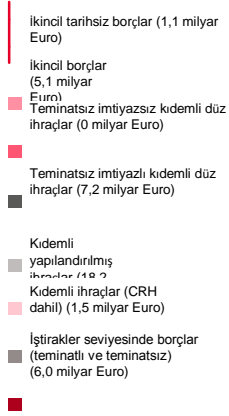

Buna göre Grubun uzun vadeli finansman planı, orta ve uzun vadede bir likidite fazlası pozisyonunu devam ettirmek amacıyla yıl içinde fırsatçı olmayan bir ihraç politikası temelinde kademeli olarak ve koordineli bir şekilde uygulanmıştır.

2016 sonunda, 2016 finansman programı kapsamında üretilen likidite miktarı öncelikli ve ikincil borçlarda 35.3 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Ana şirket seviyesinde elde edilen likidite 31 Aralık 2016 itibarıyla 30.1 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Yeniden finansman kaynaklarının dökümü, kıdemli düz imtiyazlı teminatsız ihraçlarda 6.1 milyar Euro, kıdemli düz imtiyazsız teminatsız ihraçlarda 1 milyar Euro, kıdemli yapılandırılmış ihraçlarda 17.9 milyar Euro, teminatlı ihraçlarda (SG SFH) 1.25 milyar Euro, ikincil Tier 2 borçlarında 2.4 milyar Euro ve ikincil ilave Tier 1 borçlarında 1.4 milyar Euro şeklindedir. İştirak düzeyinde, 31 Aralık 2016 tarihinde 5.2 milyar Euro elde edilmiştir.

2015 FİNANSMAN PROGRAMI: 39.1 MİLYAR EURO | 2016 FİNANSMAN PROGRAMI: 35.3 MİLYAR EURO

UZUN VADELİ DERECELENDİRMELER, KISA VADELİ DERECELENDİRMELER, KARŞI TARAF DERECELENDİRMELERİ VE MALİ YIL İÇİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

Aşağıdaki tablo Societe Generale'in karşı taraf derecelendirmelerini ve kıdemli uzun vadeli ve kısa vadeli derecelendirmelerini 31 Aralık 2016 itibarıyla özetlemektedir.

	DBRS	FitchRatings	Moody's	R&I	Standard & Poor's
Uzun vadeli/kısa vadeli karşı taraf derecelendirmeleri	AA/R-1 (Yüksek)	A	A1(CR)/P-1(CR)	Yok	Yok
Uzun vadeli üst düzey derece	A (Yüksek) (Stabil)	A (Stabil)	A2 (Stabil)	A (Stabil)	A (Stabil)
Kısa vadeli orta düzey derece	R-1 (Orta)	F1	P-1	Yok	A-1

2016 mali yılı zarfında DBRS'den (A Yüksek), FitchRatings'den (A), Moody's'den (A2), R&I'den (A) ve Standard & Poor's'den (A) uzun vadeli kıdemli derecelendirmeler "Stabil" bir görünümü korumuştur.

Dört derecelendirme kuruluşu tarafından verilen kısa vadeli kredi notlarında dönem içinde değişiklik olmamış ve DBRS, FitchRatings, Moody's ve S&P notları sırasıyla R-1 (Orta), F1, P-1 ve A-1 olarak kalmıştır.

Derecelendirme kuruluşları bir karşı taraf derecelendirme sistemini gittikçe daha fazla uygulamaya başlamışlardır. Bu aşamada, karşı taraf derecelendirme / değerlendirmeleri uygulayan kuruluşlar DBRS, FitchRatings ve Moody's ve dereceleri sırasıyla AA/R-1 (Yüksek), A ve A1 (CR)/P-1(CR)'dir.

7. ÖNEMLİ YATIRIMLAR VE ELDEN ÇIKARMALAR

Grup 2016'da temel iş kollarının ve kıt kaynaklarının yönetimine odaklanan stratejisine paralel olarak hedefli bir iktisap ve elden çıkarma politikasını devam ettirmiştir.

İş kolu	Yatırımların tanımı
2016	
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	Parcours Grubunun (Fransa'da operasyonel araç kiralama) iktisabı.
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Kleinwort Benson Grubunun (İngiltere ve Manş Denizi Adalarında özel bankacılık) iktisabı
2015	
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	MCB Mozambique'in %65 payının iktisabı.
Fransa Bireysel Bankacılık	Boursorama'nın %20,5 payının ve münhasır kontrolünün iktisabı. İspanya'daki Selftrade Bank'ın %49 payının ve münhasır kontrolünün iktisabı.
2014	
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	Rosbank'ın %7 payının iktisabı ve böylece Grup payının %99,4'e yükselmesi.
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Newedge'in %50 payının ve münhasır kontrolünün iktisabı.
Fransa Bireysel Bankacılık	Bir ihale teklifinin ve satın alma yoluyla ortaklıktan çıkarma işleminin ardından Grubun Boursorama'daki payının %55,3'ten %79,5'e yükselmesi.
Kurumsal Merkez	Euronext NV'nin %3 payının iktisabı.

İş kolu	Yatırımların tanımı
2016	
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	Gürcistan'da Bank Republic'in %93,6'sının elden çıkarılması
Kurumsal Merkez	Grubun Visa Europe'taki hissesinin elden çıkarılması.
Kurumsal Merkez	Axway'deki %8,6 hissenin elden çıkarılması.
2015	
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	Brezilya'da tüketici kredisi piyasasından çekilme.
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Şirketin ilk halka arz tarihinde Amundi'deki tüm payların (%20) elden çıkarılması.
Kurumsal Merkez	Hazine hisselerinin elden çıkarılması (Societe Generale'in toplam hisselerinin %1'i) Sopra Steria'da Geninfo'nun sahip olduğu %7,4 hissenin elden çıkarılması.
2014	
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Asya'daki (Hong Kong ve Singapur) özel bankacılık operasyonlarının satışı.
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Amundi'deki %5 payın Crédit Agricole'a satışı ve Grup payının %20'ye gerilemesi.

8. DEVAM EDEN İKTİSAPLAR VE ÖNEMLİ SÖZLEŞMELER

Halen devam eden önemli yatırımların finansmanı

Halen devam eden yatırımlar, Grubun olağan fon kaynakları kullanılarak finanse edilecektir.

Bekleyen alımlar

27 Şubat 2015'de, Societe Generale, Aviva France ile Credit du Nord arasındaki Antarius vasıtasıyla yönetilen sigorta ortaklığını tasfiye edeceğini ve Aviva France'ın Antarius'taki %50 hissesi için satın alma opsiyonunu kullanacağını duyurmuştur. İktisabın uygulanması 1 Nisan 2017'de gerçekleşecektir.

Devam eden elden çıkarma işlemleri

21 Aralık 2016'da Grup, Hırvatistan'daki tamamına sahip olduğu iştiraki Splitska Banka'yı satmak üzere OTP Bank grubuyla kesin bir sözleşme yaptığını duyurmuştur. Bu işlem ilgili bütün mercilerin onayına tabidir.

9 Aralık 2016'da Grup, Boursorama vasıtasıyla Boursorama'nın Alman iştiraki Onvista AG'deki bütün hissesini Comdirect Bank AG'ye satmayı kabul ettiğini duyurmuştur. Satışın 2017'nin birinci yarısının sonundan önce, gerekli yasal izinlerin tamamlanmasının ardından tamamlanması beklenmektedir.

9 Şubat 2017'de Grup, piyasa şartlarına tabi olmak kaydıyla ALD iştirakini, sınırlı bir hissenin elden çıkarılmasıyla 2017'de borsaya sokmayı amaçladığını duyurmuştur.

9. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Societe Generale Grubunun maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla brüt defter değeri 30.9 milyar Euro'dur. Bu rakam arsa ve bina (5.4 milyar EUR), uzmanlaşmış finansman firmaları tarafından kiralanmış varlıklar (20.2 milyar EUR) ve diğer maddi varlıklardan oluşmaktadır (5.3 milyar EUR).

Grubun yatırım amaçlı mal varlıklarının, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla brüt defter değeri 0,8 milyar Euro'dur. Maddi duran varlıkların ve yatırım amaçlı mal varlıklarının net defter değeri 20 milyar Euro'ya ulaşmıştır ve bu rakam 31 Aralık 2016 tarihli konsolide bilançonun %1.5'ini temsil etmektedir. Societe Generale'in faaliyetlerinin niteliği sebebiyle, maddi duran varlıklar Grup seviyesinde önem taşımamaktadır.

10. KAPANIŞ SONRASI OLAYLAR

31 Aralık 2016 tarihinden sonra Grubun finansal ya da ticari konumunu büyük ölçüde etkileyebilecek hiçbir kapanış sonrası gelişme olmamıştır.

11. 31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA COĞRAFİ BÖLGELER VE FAALİYETLER HAKKINDA BİLGİLER

20 Şubat 2014 tarih ve 2014-158 sayılı Kararla tadil edilen Fransız Para ve Finans Kanunu Madde L.511-45, kredi kurumlarının konsolidasyon kapsamına dahil işletmelerinin tüm Ülke ve bölgelerdeki konumları ve faaliyetlerine ilişkin bilgileri iletmesini gerektirmektedir.

Societe Generale'in, ülke veya bölge bazında personel ve mali bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Bölgelerin listesi, konsolide mali tablolara ilişkin Not 8.6'da verilmektedir.

Ülke	Personel*	NBG*	Kurumlar vergisi öncesi kazanç*	Kurumlar vergisi*	Ertelenmiş kurumlar vergisi*	Diğer vergiler*	Teşvikler*
Güney Afrika	85	12	5	(1)	(1)	(1)	-
Arnavutluk	410	26	7	(1)	-	(1)	-
Cezayir	1.463	156	92	(23)	(2)	(4)	-
Almanya	3.044	756	242	(0)	(21)	(38)	-
Avustralya	24	14	0	-	1	(0)	-
Avusturya	38	11	3	(1)	(0)	(0)	-
Belçika	456	155	69	(15)	(3)	(15)	-
Benin	254	18	(17)	(0)	1	(0)	-
Bermuda(1)	-	9	9	-	-	-	-
Brezilya	407	123	96	(40)	6	(2)	-
Bulgaristan	1.517	124	51	(7)	2	(11)	-
Burkina Faso	284	38	22	(4)	(2)	(1)	-
Kamerun	631	76	13	(12)	8	(5)	-
Kanada	72	46	13	1	0	(1)	-
Çin	490	62	25	0	0	0	-
Güney Kore	113	129	64	(31)	9	(5)	-
Fildişi Sahilleri	1.231	141	69	(15)	(0)	(9)	-
Hırvatistan	1.389	166	63	(11)	(2)	(6)	-
Curaçao(2)	-	0	(1)	-	-	(1)	-
Danimarka	166	71	44	(7)	(2)	(5)	-
Birleşik Arap Emirlikleri	46	3	(3)	-	-	(0)	-
İspanya	639	283	112	(19)	1	(20)	-
Estonya	-	-	0	-	-	-	-
Amerika Birleşik Devletleri	2.343	1.602	158	(8)	258	(6)	-
Finlandiya	102	55	39	(2)	(5)	-	-
Fransa	50.609	11.958	1.577	(445)	(798)	(1.058)	-

Ülke	Personel*	NBG*	Kurumlar vergisi öncesi kazanç*	Kurumlar vergisi*	Ertelenmiş kurumlar vergisi*	Diğer vergiler*	Teşvikler*
Gürcistan	-	41	20	(2)	(1)	-	-
Gana	579	84	23	(7)	1	(1)	-
Cebelitarık	47	16	0	-	(0)	(0)	-
Yunanistan	38	5	2	(0)	(0)	-	-
Gine	305	38	17	(6)	0	(1)	-
Ekvator Ginesi	298	34	10	(6)	2	(0)	-
Hong Kong	1.068	605	202	(28)	(6)	(0)	-
Macaristan	-	-	0	-	-	-	-
Man Adası	-	(0)	0	-	-	-	-
Guernsey	130	25	(10)	(0)	-	-	-
Cayman Adaları(3)	-	-	0	-	-	-	-
İngiliz Virgin Adaları	-	-	0	-	-	-	-
Hindistan(4)	5.642	73	75	(34)	2	(10)	-
İrlanda	42	44	31	(4)	-	(0)	-
İtalya	2.005	702	258	(56)	8	(30)	-
Japonya	300	307	162	(19)	(18)	(3)	-
Jersey	320	76	19	(1)	0	(3)	-
Letonya	-	-	0	-	-	-	-
Lübnan	-	-	23	-	-	-	-
Litvanya	-	-	0	-	-	-	-
Lüksemburg	1.458	764	491	(57)	(11)	(29)	-
Makedonya	388	25	7	(1)	0	(1)	-
Madagaskar	825	48	23	(5)	0	(3)	-
Malta	-	-	0	-	-	-	-
Fas	3.750	416	123	(47)	(8)	(6)	-
Mauritius	-	(0)	0	-	-	-	-
Meksika	102	11	3	(1)	(1)	(2)	-
Moldova	718	30	15	(1)	0	(0)	-
Monako	242	104	41	(14)	-	(0)	-
Karadağ	297	24	8	(1)	0	(3)	-
Norveç	325	116	60	(11)	(23)	(1)	-
Yeni Kaledonya	301	77	35	(13)	(1)	(0)	-
Hollanda	187	46	16	(0)	2	(0)	-
Filipinler(5)	-	-	-	-	-	-	-
Polonya	2.955	235	39	(7)	(3)	(19)	-
Fransız Polinezyası	290	50	13	(6)	(2)	(1)	-
Portekiz	95	16	9	(3)	1	-	-
Çek Cumhuriyeti	8.562	1.200	637	(110)	2	(63)	-
Romanya	8.582	622	239	(38)	1	(19)	-
Birleşik Krallık	3.460	1.799	638	(108)	(21)	(173)	-
Rusya Federasyonu	16.026	705	108	(37)	3	(6)	-
Senegal	785	70	18	1	(6)	(8)	-

Ülke	Personel*	NBG*	Kurumlar vergisi öncesi kazanç*	Kurumlar vergisi*	Ertelenmiş kurumlar vergisi*	Diğer vergiler*	Teşvikler*
Sırbistan	1.301	104	40	(0)	(3)	(5)	-
Singapur	221	136	(24)	(2)	(13)	(0)	-
Slovakya	59	14	5	(2)	0	(0)	-
Slovenya	860	120	80	(13)	(0)	(9)	-
İsveç	150	60	32	(4)	(3)	0	-
İsviçre	613	260	29	(11)	(10)	(3)	-
Tayvan	35	26	9	(3)	0	(0)	-
Çad	218	23	(2)	0	1	(2)	-
Togo	23	4	0	(0)	0	(0)	-
Tunus	1.246	105	41	(14)	2	(6)	-
Türkiye	65	7	(11)	-	(1)	(4)	-
Ukrayna	-	-	0	-	-	-	-
Toplam	130.727	25.298	6.307	(1.313)	(655)	(1.600)	-

* Personel: Kapanış tarihi itibarıyla tam zamanlı çalışanlar (FTE). Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerin personeli hariçtir.

NBG: Grup içi karşılıklı işlemler elimine edilmeden önce, ilgili bölgenin konsolide tabloya Euro cinsinden katkısına göre net bankacılık geliri. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerin net geliri, doğrudan vergi öncesi kazançlara kaydedilir, bu şirketlerin katkısı bulunmamaktadır.

Vergi öncesi kazanç: Grup içi karşılıklı işlemler elimine edilmeden önce ilgili bölgelerin konsolide tabloya katkısına göre vergi öncesi kazanç. Kurumlar vergisi* IFRS uyarınca, ertelenmiş vergilerden cari vergilerin ayrılmasıyla konsolide mali tablolarda sunulduğu şekliyle.

Diğer vergiler: Diğer vergiler, diğerlerinin yanı sıra bordro vergilerini, C3S vergisini ve yerel vergileri içerir. Bu veriler, konsolide raporlardan ve yönetim raporundan alınır.

Alınan kamu teşvikleri: Bir kerelik veya yenilenebilir esasa göre açıkça tanımlanmış bir projenin tamamlanması için bir kamu kurumu tarafından verilen eşleşmeyen veya iade edilmeyen teşvikler.

- (1) Bermuda'daki işletmelerden elde edilen gelirler sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri ve Fransa'da vergilendirilir.
- (2) Curaçao'daki işletmeden elde edilen gelir Fransa'da vergilendirilir.
- (3) Cayman Adaları'ndaki işletmelerden elde edilen gelirler sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık ve Japonya'da vergilendirilir.
- (4) Hindistan'daki personelin büyük bölümü, yeniden faturalandırma gelirinin NBG'ye değil genel yönetim giderlerine kaydedildiği bir ortak hizmetler merkezinde görevlendirilir.
- (5) Faaliyeti bulunmayan tasfiye sürecindeki kuruluş.

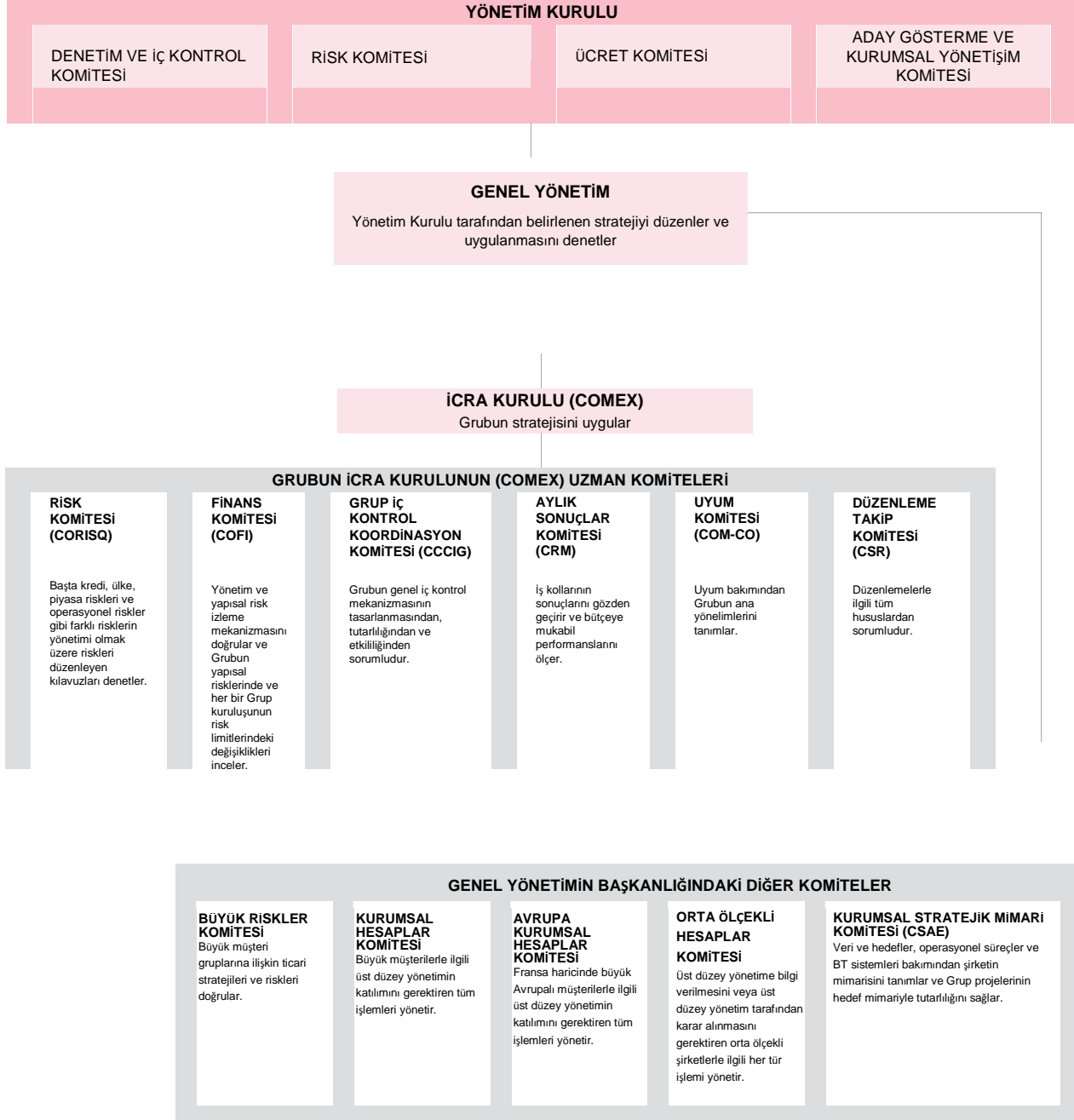
3

KURUMSAL YÖNETİŞİM

1. Kurumsal yönetim yapısı ve ana organlar..... 68
Yönetişimin ve denetim komitelerinin yapısının sunumu 68
Yönetim Kurulu..... 69
Genel Yönetim 76
İcra Kurulu Başkanı, İcra Kurulu Başkanı Yardımcıları ve Yönetim Kurulu Üyeleri hakkında ek bilgiler 78
İcra Kurulu 78
Grup Yönetim Komitesi 79
2. Başkanın kurumsal yönetim raporu... 81
Kurumsal yönetim rejimi hakkında beyan 81
Yönetim Kurulu 81 Yönetim Kurulu Başkanı 88
Kurul Komiteleri 89 Yönetim Kurulu ve üyeleri hakkında değerlendirme 94
Eğitim 94
Hissedarların Genel Kurula katılımına ilişkin özel koşullar 94
Şirket Yöneticilerine ödenen huzur hakkı 95
İcra Kurulu Başkanlarına verilen ücret ve aynı haklar ve Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 225-100-3 sayılı maddesi Uyarınca bilgilerin açıklanması 95
3. Grup Üst Düzey Yönetiminin Ücretleri . 96
Hissedar onayına tabi olmak kaydıyla İcra Kurulu Başkanlarının Ücretlerini Düzenleyen Politika 96 2016 yılı İcra Kurulu Başkanlarının Ücretleri 102
Societe Generale hisse mülkiyeti ve bulundurma yükümlülükleri 107
İcra Kurulu Başkanı Olmayan Diğer İcra Kurulu Üyelerinin Ücretleri 108
İcra Kurulu Başkanlarının ve Yöneticilerin Societe Generale Hisselerinde Yaptığı İşlemler 108
AMF tavsiyeleri uyarınca standart tablolar 109
2016 mali yılı için İcra Kurulu Başkanlarına ödenmesi gereken ya da verilen ve hissedarların oylamasına sunulan ücret unsurları 120
Çalışan hisse planları 127
4. Kanuni denetçilerin ilgili taraf anlaşmalarına ve taahhütlerine ilişkin özel raporu 128
5. Başkanın dahili kontrol ve risk yönetimi raporu 132
Risk türleri132 Risk İştahı 133
Risk haritalama çerçevesi ve stres testleri .. 136
Risk oyuncuları ve yönetim..... 137
İç kontrol144 Mali ve idari bilgilerin üretiminin ve yayımlanmasının kontrolü 149
6. Kanuni Denetçilerin Başkanın dahili kontrol ve risk yönetimine ilişkin raporu hakkındaki özel raporu 152

1. KURUMSAL YÖNETİŞİM YAPISI VE ANA ORGANLAR

YÖNETİŞİMİN VE DENETİM KOMİTELERİNİN YAPISININ SUNUMU

Yönetim Kurulunun yapısı bu Tescil Belge'sinin 69. sayfası ve devam eden sayfalarında sunulmaktadır. Yönetim Kurulunun yetkilerinin tanımlandığı Yönetim Kurulunun Dahili Kuralları Bölüm 7, sayfa 511'de yer almaktadır. Kurul çalışmaları sayfa 87'de verilmektedir.

Genel Yönetim ve İcra Kurulunun yapısı, bu Bölümün ilgili kısımlarında (bkz: sayfa 76, 78 ve 79) sunulmaktadır.

Farklı Yönetim Kurulu Komiteleri ve bunların yetkileri, faaliyet raporları ile birlikte Başkanın Kurumsal Yönetişime İlişkin Raporunda (s. 81) ve

Başkanın özellikle aşağıdaki hususları kapsayan, iç kontrol ve Risk Yönetimiyle ilgili raporunda (s. 132) sunulmuştur:

- Yönetim Kurulu Başkanının rolü ve faaliyetleri hakkında rapor, sayfa 88;
- Denetim ve İç Kontrol Komitesi (CACI), sayfa 89;
- Risk Komitesi, s. 91, bu iki komitenin rolü, s. 138;
- Ücret Komitesi, s. 92;
- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi, s. 93.

YÖNETİM KURULU

(1 OCAK 2017 itibariyle)

Doğum tarihi: 29 Kasım 1956

İlk tayin tarihi:

2014

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2018
2,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours
Société

Générale 75886
Paris Cedex 18

Lorenzo BINI SMAGHI

Yönetim Kurulu Başkanı
Bağımsız Direktör

Özgeçmiş

Université Catholique de Louvain'den (Belçika) İktisadi Bilimler Diplomasına ve Chicago Üniversitesi İktisadi Bilimler alanında doktora derecesine sahip bir İtalyan vatandaşıdır. Kariyerine 1983 yılında Banca d'Italia'nın Araştırma Departmanı'nda ekonomist olarak başladı. 1994'te Avrupa Para Enstitüsü'nün Politika Birimi Başkanı olarak atandı. Ekim 1998'de İtalya Ekonomi ve Finans Bakanlığı'nda Uluslararası Finansal İlişkiler Genel Müdürlüğü görevine getirildi. 2001-2005 yılları arasında SACE Başkanı olarak görev yaptı. Haziran 2005 - Aralık 2011 arasında Avrupa Merkez Bankası'nın İcra Kurulu üyesi olarak görev yaptı. 2012 - 2016 arasında SNAM'ın (İtalya) Yönetim Kurulu Başkanlığını yaptı. Halihazırda Italgas (İtalya) ve ChiantiBanca (İtalya) Yönetim Kurulu Başkanı'dır.

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- Yönetim Kurulu Başkanı: Italgas (İtalya) (4 Ağustos 2016'dan beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- Yönetim Kurulu Başkanı: ChiantiBanca (İtalya) (11 Nisan 2016'dan beri).
- Direktör: TAGES Holding (İtalya) (2014'ten beri).

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- Yönetim Kurulu Başkanı: SNAM (İtalya) (2012 - 27 Nisan 2016).
- Direktör: Morgan Stanley (İngiltere) (2013 - 2014).

Doğum tarihi: 3 Temmuz 1963

İlk tayin tarihi: 2009

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2019

Elinde bulunan hisse sayısı: 131,145 adet.

"Societe Generale
Actionnariat (Fon E)"
üzerinden 1.972 adet hisse

İş adresi: Tours Société
Générale 75886 Paris Cedex
18

Frédéric OUDÉA

İcra Kurulu Başkanı

Özgeçmiş

Frédéric Oudéa, École Polytechnique ve École Nationale d'Administration mezunudur. 1987 - 1995 yılları arasında Maliye Bakanlığının Denetim Birimi, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı, Bütçe Bakanlığı ve Hazine ve İletişim Bakanlığı Kurulu olmak üzere Fransa'da üst düzey kamu görevlerinde bulunmuştur. 1995 yılında Societe Generale'e katılmış ve Londra'daki Kurumsal Bankacılık şubesi müdür yardımcılığından aynı şubenin müdürlüğüne terfi etmiştir. 1998 yılında Küresel Özkaynak Denetim ve Geliştirme Müdürlüğüne getirilmiştir. Mayıs 2002'de Societe Generale Group'un Mali İşler Müdür Vekili olarak atanmıştır. Ocak 2003'te Mali İşler Müdürü olarak atanmıştır. 2008'de Grubun İcra Kurulu Başkanı olarak atanmıştır. Mayıs 2009'dan Mayıs 2015'e kadar Societe Generale Başkanlığını ve İcra Kurulu Başkanlığını yapmıştır. Mayıs 2015'de Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu Başkanlığı ve İcra Kurulu Başkanlığı makamlarını ayrıarak Frédéric Oudéa'yı İcra Kurulu Başkanı tayin etmiştir.

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Yok.

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

Yok.

Robert CASTAIGNE

Şirket Müdürü Bağımsız Direktör, Denetçiler ve İç Denetim Komitesi Üyesi, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Üyesi.

Özgeçmiş

Ecole Centrale de Lille ve Ecole Nationale Supérieure du Pétrole et des Moteurs mühendislik mezunudur. İktisat doktora derecesine sahiptir. Tüm kariyerini önce mühendis olarak başladığı, daha sonra farklı birimlerde görev aldığı Total SA şirketinde sürdürmüştür. 1994 – 2008 yılları arasında Total SA'da Mali İşler Müdürü ve İcra Kurulu Üyesi olarak görev almıştır.

Doğum tarihi: 27 Nisan

1946

İlk tayin yılı: 2009

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2018

1,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours Société

01 47 55 00 00

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören Fransız şirketlerinde

- *Direktör:* Sanofi (2000'den beri), Vinci (2007'den beri).

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- *Direktör:* Novatek (Rusya) (2015'den beri).

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

Yok.

Barbara DALIBARD

SITA Grubu İcra Kurulu Başkanı

Bağımsız Direktör

Özgeçmiş

Paris *École Nationale Supérieure* (ENS) *École Nationale Supérieure des Télécommunications* mezunudur ve Matematik alanında yüksek lisans derecesine sahiptir. 1982-1998 arasında France Télécom'da çeşitli görevlerde bulunmuştur. Sonra Alcatel-Lucent Group'un bağlı şirketi Alcanet International SAS'ın Yönetim Müdürü olmuş ve ardından Orange France için "İş" piyasası Başkanlığı ve Orange Business Başkan Yardımcılığı görevlerini yürütmüştür. 2003 - 2006 yılları arasında France Télécom'da "Kurumsal Çözümler" birimi Müdürü, ardından "Kurumsal İletişim Hizmetleri" birimi Müdürü olarak görev yapmıştır. 2006-2010 yılları arasında Orange Business Services Genel Direktörlüğünü yapmıştır. 2010'da, Grup Yönetim Komitesi üyesi ve SNCF Voyages'in Başkanı olduğu SNCF Grubuna katıldı. 2014'te SNCF Voyageurs İcra Kurulu Başkanlığı görevine atandı. Temmuz 2016'dan beri SITA Grubunun İcra Kurulu Başkanlığı görevini yürütmektedir.

Doğum tarihi: 23 Mayıs

1958

İlk tayin yılı: 2015

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2019

1,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: 26 Chemin de Joinville
Po Box 31 1216 Cointrin
Cenevre (İsviçre)

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören Fransız şirketlerinde

- *Denetim Kurulu Üyesi:* Michelin (2008'den beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- *Yönetim Kurulu Üyesi:* SITA Grubu (İsviçre) (1 Temmuz 2016'dan beri).

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- *Başkan:* VSC Grubu (2010 - 1 Mayıs 2016).

- *Denetim Kurulu Üyesi:* Wolters Kluwer (Hollanda) (2009 - 2015).

- *Direktör:* Eurostar International Limited (İngiltere) (2010 - 1 Mayıs 2016), NTV (Nuovo Trasporto Viaggiatori S.p.A.) (İtalya) (2009 - 2015).

Kyra HAZOU

Şirket Müdürü Bağımsız Yönetici, Denetim ve İç Kontrol Komitesi Üyesi, Risk Komitesi Üyesi

Özgeçmiş

İngiliz ve ABD vatandaşı olup, Washington'daki (ABD) Georgetown University Hukuk Bölümü'nden Hukuk Doktoru derecesi ile mezundur. Kyra Hazou, Londra ve New York'ta bir süre avukatlık yaptıktan sonra 1985 – 2000 yılları arasında Salomon Smith Barney/Citibank Sorumlu Müdürlüğü ve Bölgesel Genel Müşavirlik görevlerini üstlendi. 2001 – 2007 yılları arasında İngiltere'de icra yetkisi olmayan Yönetici ve Finans Hizmetleri Denetim ve Risk Komitesi üyeliği yaptı.

Doğum tarihi: 13 Aralık

1956

İlk tayin yılı: 2011

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2019

1,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours Société Générale
75886 Paris Cedex 18

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Yok.

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

Yok.

Jean-Bernard LÉVY

EDF Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı Bağımsız Yönetici, Ücret Komitesi Başkanı, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Üyesi.

Özgeçmiş

École Polytechnique ve Télécom Paris Tech mezunudur. 1978 - 1986 yılları arasında France Télécom'da mühendis olarak hizmet vermiştir. 1986 – 1988 yılları arasında Posta ve Telekomünikasyon Bakan Yardımcısı Gérard Longuet'nin teknik danışmanlığını yapmıştır. 1988 – 1993 yılları arasında Matra Marconi Space Telekomünikasyon Uyduları Müdürlüğü görevini üstlenmiştir. 1993 – 1994 yıllarında Fransa Sanayi, Posta, Telekomünikasyon ve Dış Ticaret Bakanı Sn. Gérard Longuet'nin Bakanlar Kurulu Yöneticiliği görevini yürütmüştür. 1995 – 1998 yılları arasında ise Matra Communication Başkanı ve İcra Kurulu Başkanıydı. 1998 - 2002 yılları arasında, Oddo et Cie'de İcra Kurulu Başkanı ve ardından Kurumsal Finansmandan sorumlu Yönetim Ortağı olarak hizmet vermiştir. 2002 yılında Vivendi'ye İcra Kurulu Başkanı olarak katılmıştır. 2005-2012 yılları arasında Vivendi Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmıştır. 2012-2014 arasında Thalès Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı olarak görev yapmıştır. Kasım 2014'ten beri EDF Başkanı ve İcra Kurulu Başkanıdır.

Doğum tarihi: 18 Mart

1955

İlk tayin yılı: 2009

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2017

1,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: 22-30 avenue de Wagram 75008 Paris

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören Fransız şirketlerinde

- Başkan ve İcra Kurulu Başkanı: EDF* (2014'ten beri).

Borsada işlem görmeyen Fransız şirketlerinde

- Direktör: Dalkia* (2014'ten beri), EDF Energie Nouvelles* (2015'den beri).

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- Yönetim Kurulu Başkanı: Edison S.p.A* (İtalya) (2014'ten beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- Yönetim Kurulu Başkanı: EDF Energy Holdings* (İngiltere) (2015'den beri).

* EDF Group

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- Başkan ve İcra Kurulu Başkanı: Thalès (2012 - 2014), SFR (2012).
- Yönetim Kurulu Başkanı: Vivendi (2005 - 2012).
- Denetim Kurulu Başkanı: Viroxis (2007 - 2014), Groupe Canal+ (2008 - 2012), Canal + France (2008 - 2012).
- Yönetim Kurulu Başkanı: JBL Consulting & Investment SAS (2012 - 2014), Activision Blizzard, Inc (ABD) (2008 - 2012), GVT (Brezilya) (2009 - 2012).
- Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı: Maroc Telecom (Fas) (2007 - 2012).
- Direktör: Vinci (2007 - 2015), DCNS (2013 - 2014).

Doğum tarihi: 5 Ağustos

1950

İlk tayin yılı: 2011

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2019

1,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours Société Générale
75886 Paris Cedex 18

Ana-Maria LLOPIS RIVAS

Global Ideas4all S.L. Kurucusu, Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı.

Bağımsız Direktör, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Üyesi

Özgeçmiş

11 yıl İspanya bankacılık sektöründe (Banesto and Santander Group) görev almış ve bir online banka ve aracılık şirketi kurmuştur. Bir mali müşavirlik şirketi olan Razona'da İcra Başkanı, ardından danışmanlık şirketi Indra'da Mali Piyasalar ve Sigorta Piyasaları İcra Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Aynı zamanda, o sıralar ABN-AMRO'nun Denetim Kurulunun bir üyesi olan Reckitt-Benckiser İcra yetkisi olmayan Yönetici ve Denetim Komitesi üyesi olarak görev yapmıştır. Halihazırda Ideas4all, S.L. kurucusu, Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı olmanın yanı sıra DIA Group SA'nın İcra yetkisi olmayan Yönetim Kurulu Başkanındır.

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- *Yönetim Kurulu Başkanı:* DIA Group SA (İspanya) (2011'den beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- *Kurucu, Başkan ve İcra Kurulu Başkanı:* Global Ideas4all, S.L. (İspanya) (2008'den beri).

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- *Direktör:* AXA İspanya (İspanya) (2013 - 2015), Service Point Solutions (İspanya) (2009 - 2012), R&R Music (İngiltere) (2012 - 2014).

Doğum tarihi: 1 Nisan

1949

İlk tayin yılı: 2015 Görev

süresinin sona erdiği tarih: 2019

1,200 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: 1 place Samuel-de-Champlain Faubourg de l'Arche
92930 Paris La Défense

Gérard MESTRALLET

ENGIE Yönetim Kurulu Başkanı Bağımsız Yönetici, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Başkanı ve Ücret Komitesi Üyesi.

Özgeçmiş

École Polytechnique ve École Nationale d'Administration mezunudur. 1984 yılında Başkan Özel Danışmanı ve ardından endüstriyel ilişkilerden sorumlu Kıdemli İcra Kurulu Başkan Yardımcısı olarak Compagnie Financière de Suez'e katılmadan önce Fransız İdaresinde çeşitli görevler yaptı. 1991'de Societe Generale Belçika'nın İcra Müdürlüğüne atandı. Temmuz 1995'de, Compagnie de Suez'in Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı oldu; Haziran 1997'de Suez Lyonnaise des Eaux'nun Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürüttü ve son olarak 2001'de Suez'in Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı görevini üstlendi. Temmuz 2008'den Mayıs 2016'ya kadar ENGIE'nin (daha önce GDF SUEZ) Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı olarak hizmet vermiştir. Mayıs 2016'dan beri, Başkanlık ve İcra Kurulu Başkanlığı makamlarının ayrılmasının ardından Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören Fransız şirketlerinde

- *Yönetim Kurulu Başkanı:* ENGIE* (2008'den beri), SUEZ* (2008'den beri).

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- *Denetim Kurulu Üyesi:* Siemens AG (Almanya) (2013'ten beri).

* ENGIE Group

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- *Yönetim Kurulu Başkanı:* Electrabel* (Belçika) (2010 - 26 Nisan 2016), ENGIE Energy Management Trading* (Belçika) (2010 - 18 Mart 2016), Engie Energie Services* (2005 - 2 Mayıs 2016), GDF SUEZ Rassembleurs d'Energies S.A.S* (2011 - 2014), GDF SUEZ Belgium* (Belçika) (2010 - 2014).
- *Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı:* Aguas de Barcelona (İspanya) (2010 - 2015).
- *Direktör:* International Power* (İngiltere) (2011 - 1 Mayıs 2016), Saint-Gobain (1995 - 2015), Pargesa Holding SA (İsviçre) (1998 - 2014).

Doğum tarihi: 10 Mart

1953

İlk tayin yılı: 2016 Görev

süresinin sona erdiği tarih: 2020

1,500 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours Société

Générale 75886 Paris Cedex 18

Juan Maria NIN GENOVA

Şirket Müdürü Bağımsız Direktör, Risk Komitesi ve Ücret Komitesi Üyesidir.

Özgeçmiş

İspanyol uyruklu ve Deusto Üniversitesi (İspanya) ve Londra İktisat ve Siyasal Bilimler Okulu (İngiltere) mezunu bir avukat ve ekonomisttir ve kariyerine İspanya Avrupa Topluluğu Bakanlığı'nda Program Yöneticisi olarak başlamıştır. 1980'den 2002'ye kadar Santander Central Hispano'da Genel Müdür olarak görev yaptıktan sonra 2007'ye kadar Banco Sabadell'in danışmanlığını yapmıştır. 2007'de La Caixa İcra Kurulu Başkanlığı görevine atanmıştır. Temmuz 2011'de üstlendiği Caixa bank Başkan Yardımcılığı ve Danışman Yardımcılığı görevlerini 2014'e kadar sürdürmüştür.

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- **Direktör:** DIA Group SA (İspanya) (2015'ten beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- **Direktör:** Grupo de Empresas Azvi S.L.* (İspanya) (2015'den beri), Azora Capital S.L.* (İspanya) (2014'ten beri).

* Grupo de Empresas Azvi, S.L

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- **Yönetim Kurulu Başkanı:** VidaCaixa Assurances (İspanya) (2014), SegurCaixa Holding SA (İspanya) (2007 - 2014).
- **Başkan Yardımcısı ve Danışman Yardımcısı:** Caixabank SA (İspanya) (2011 - 2014).
- **Denetim Kurulu Üyesi:** ERSTE Group Bank AG (Avusturya) (2009 - 2014), Grupo Financiero Inbursa (Meksika) (2008 - 2014), Banco BPI (Portekiz) (2008 - 2014).
- **Direktör:** Naturhouse (İspanya) (2014 - Temmuz 2016), Grupo Indukern* (İspanya) (2014 - Temmuz 2016), Gas Natural (İspanya) (2008 - 2015), Repsol SA (İspanya) (2007 - 2015).

Doğum tarihi: 7 Nisan

1957

İlk tayin yılı: 2008

Görev süresinin sona erdiği tarih: 2020

2,048 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours Société Générale
75886 Paris Cedex 18

Nathalie RACHOU

Şirket Müdürü Bağımsız Direktör, Risk Komitesi Başkanı, Denetim ve İç Kontrol Komitesi Üyesi.

Özgeçmiş

HEC mezunu. Nathalie Rachou 1978 – 1999 yılları arasında Banque Indosuez and Crédit Agricole Indosuez bünyesinde farklı pozisyonlarda görev almıştır: kambist, aktif/pasif yönetim müdürü, Carr Futures International Paris (Paris Vadeli İşlemler Borsasında Banque Indosuez'e bağlı olarak alım-satım yapan komisyon ortağı) kurucusu ve daha sonra İcra Kurulu Başkanı, Banque Indosuez Kurumsal Sekreteri ve Crédit Agricole Indosuez Döviz ve Döviz Opsiyonları Küresel Müdürü. 1999 yılında Londra'da bir varlık yönetim şirketi olan Topiary Finance Ltd.'yi kurmuştur. 2015'den beri Rouvier Associés'te Kıdemli Danışmanlık görevini yürütmektedir. 2001'den beri Fransa için Dış Ticaret Danışmanıdır.

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören Fransız şirketlerinde

- **Direktör:** Veolia Environnement (2012'den beri), Altran (2012'den beri).

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- **Direktör:** Laird PLC (İngiltere) (1 Ocak 2016'dan beri).

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- **Direktör:** Liautaud & Cie (2000 - 2013), Topiary Finance (İngiltere) (1999 - 2014).

Doğum tarihi: 5 Eylül 1958

Alexandra SCHAAPVELD

Şirket Müdürü Bağımsız Yönetici, Denetim ve İç Kontrol Komitesi Başkanı, Risk Komitesi Üyesi

Özgeçmiş

Hollanda vatandaşı olup Oxford Üniversitesi (İngiltere) Siyaset, Felsefe ve İktisat mezunudur ve Rotterdam Erasmus Üniversitesi'nden (Hollanda) Kalkınma Ekonomisi master derecesine sahiptir. Kariyerine Hollanda'da ABN AMRO Group'ta başlamış ve 1984 - 2007 yılları arasında Yatırım Bankacılığı biriminde bankanın büyük kurumsal müşterilerinin sorumluluğu da dahil olmak üzere çeşitli konumlarda bulunmuştur. 2008'de Royal bank of Scotland Group'un Batı Avrupa Yatırım Bankacılığı Müdürü olarak atanmıştır.

İlk tayin yılı: 2013

Görev süresinin sona erdiği tarih:
2017

1,000 adet hisseye sahiptir.

İş adresi: Tours Société Générale
75886 Paris Cedex 18

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem gören Fransız şirketlerinde

- Denetim Kurulu Üyesi: Vallourec SA (2010'dan beri).

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- Denetim Kurulu Üyesi: Bumi Armada Berhad (Malezya) (2011'den beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- Denetim Kurulu Üyesi: FMO (Hollanda) (2012'den beri).

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- Denetim Kurulu Üyesi: Holland Casino* (Hollanda) (2007 - Haziran 2016).

* Vakıf.

France HOUSSAYE

Çalışanlarca seçilmiş direktör Rouen Şubesinde Ürün ve Ortaklık Koordinatörü Ücret Komitesi Üyesi

Özgeçmiş

1989 yılından bu yana Societe Generale'de görev yapmaktadır.

Doğum tarihi: 27 Temmuz

1967

İlk tayin yılı: 2009

Görev süresinin sona erdiği tarih:
2018

İşyeri adresi: Tours Société

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Yok.

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

Yok.

Béatrice LEPAGNOL

Çalışanlarca seçilmiş direktör Agen şubesinde Birlik faaliyetleri danışmanı

Özgeçmiş

1990 yılından bu yana Societe Generale'de görev yapmaktadır.

Doğum tarihi: 11 Ekim

1970

İlk tayin yılı: 2012

Görev süresinin sona erdiği tarih:
2018

İşyeri adresi:

Tours Société

Générale 75886 Paris

Cedex 18

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Yok.

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

Yok.

GENEL YÖNETİM

(1 OCAK 2017'de)

Frédéric OUDÉA

İcra Kurulu Başkanı

Özgeçmiş

Bkz. sayfa 69.

Doğum tarihi: 3 Temmuz 1963

Elinde bulunan hisse sayısı:
131,145 adet, "Societe
Generale Actionnariat (Fon
E)" üzerinden 1.972 adet
hisse

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Yok.

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

Yok.

Séverin CABANNES

İcra Kurulu Başkan Yardımcısı

Özgeçmiş

Crédit National, Elf Atochem ve sonrasında La Poste Group için çalışmıştır (1983-2001). Societe Generale'ye 2001 yılında 2002'ye kadar Grup Mali İşler Müdürü olarak katıldı. Steria Group'ta strateji ve finansman sorumlu İcra Kurulu Başkan Yardımcısı ve daha sonra İcra Kurulu Başkanı (2002-2007) görevlerinde bulunmuştur. Ocak 2007'de Societe Generale'in Grup Kurumsal Kaynaklar Başkanı olmuştur. Mayıs 2008'den beri İcra Kurulu Başkan Yardımcısıdır.

Hali hazırda bulunduğu diğer görevler

Yok.

Son beş yıl zarfında başka şirketlerdeki görev ve pozisyonları

- *Direktör:* Credit du Nord (2007 - 19 Mayıs 2016), Amundi Group (2009 - 2015), TCW Group (Amerika Birleşik Devletleri) (2009 - 2013).
- *Denetim Kurulu Üyesi:* Steria Sca Group (2007 - 2014).

Doğum tarihi: 21 Temmuz 1958

Elinde bulunan hisse sayısı:
62,127 adet, "Societe Generale
Actionnariat (Fon E)" üzerinden
1.420 adet hisse

Doğum tarihi: 9 Mart 1960
Elinde bulunan hisse sayısı:
47,891 adet

Bernardo SANCHEZ INCERA

İcra Kurulu Başkan Yardımcısı

Özgeçmiş

İspanyol vatandaşıdır. 1984 – 1992 yılları arasında Paris'te Crédit Lyonnais La Défense Kurumsal İlişkiler Müdürlüğü ve Kurumsal İşler Şubesi Başkan Yardımcılığı görevlerini üstlendi. 1992-1994 arasında Crédit Lyonnais Belgium Yöneticisi ve İcra Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. 1994–1996 yılları arasında Banca Jover Spain'de Yönetici Yardımcısıydı. 1996 – 1999 yılları arasında ise Zara France'ın İcra Kurulu Başkanıydı. 1999–2001 yılları arasında Inditex Group Uluslararası İşler Müdürü, ardından 2001'den 2003 yılına kadar LVMH Mode et Maroquinerie Europe ve LVMH Fashion Group France Başkanı olarak görev yapmıştır. 2003 – 2004 yıllarında Vivarte France İcra Kurulu Başkanı, ardından 2004 yılından 2009 yılına kadar Monoprix France İcra Genel Müdürlüğü görevlerini yürütmüştür. Societe Generale'e Kasım 2009'da katılmış olup 1 Ocak 2010 tarihinden bu yana İcra Kurulu Başkan Yardımcılığı pozisyonundadır.

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem görmeyen Fransız şirketlerinde

- *Yönetim Kurulu Başkanı:* Boursorama (2015'den beri), Credit du Nord (2014'ten beri).
- *Direktör:* Sogécap (2010'dan beri).

Borsada işlem gören yabancı şirketlerde

- *Direktör:* BRD – Groupe SOCIETE GENERALE SA (Romanya) (2011'den beri).
- *Denetim Kurulu Üyesi:* PJSC Rosbank (Rusya) (2010'dan beri).

Borsada işlem görmeyen yabancı şirketlerde

- *Denetim Kurulu Üyesi:* Societe Generale Marocaine de Banques (Fas) (2010'dan beri).

Son beş yıl zarfında diğer grup şirketlerindeki görev ve pozisyonları

- *Direktör:* Societe Generale de Banques au Sénégal (Senegal) (2010 - 2015), Societe Generale de Banques au Cameroun (Kamerun) (2010 - 2015), Societe Generale de Banques en Côte d'Ivoire (Fildişi Sahilleri) (2010 - 2015), Compagnie Générale de Location d'Equipements (2011 - 2014), Franfinance (2010 - 2014), ALD Automotive Group Plc (İngiltere) (2010 - 2014), National Societe Generale Bank (Mısır) (2010 - 2013).
- *Denetim Kurulu Üyesi:* Komerční Banka A.S (Çek Cumhuriyeti) (2010 - 2015).

16 OCAK 2017'DEN BERİ

Doğum tarihi: 15 Ocak 1968
Elinde bulunan hisse sayısı:
18,474 adet, "Societe
Generale Actionnariat (Fon
E)" üzerinden 18.248 adet
hisse

Didier VALET

İcra Kurulu Başkan Yardımcısı

Özgeçmiş

Ecole Polytechnique, Ecole Nationale de la Statistique et de l'Administration Economique ve Société Française des Analystes Financiers mezunudur. 1992 - 1996 arasında Banque Indosuez Ekonomik ve Mali Araştırma Departmanı'nda analist olarak görev yaptı. 1996 - 1999 arasında Dresdner Kleinwort Benson'a Özkaynak Araştırma Analisti olarak katıldı. 2000'de, Societe Generale grubuna katılarak 2008'e kadar çeşitli görevlerde çalıştı. 2008'de grubun Baş Mali İşler Görevlisi ve ardından Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı Başkanı oldu. 2013 - 2017 arasında Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, Özel Bankacılık, Varlık Yönetimi ve Menkul Kıymet Hizmetleri Müdürü olarak görev yaptı. Bu görevini yürütürken 2017'de İcra Kurulu Başkan Yardımcılığı'na atandı.

Halihazırda bulunduğu diğer görevler

Borsada işlem görmeyen Fransız şirketlerinde

- *Başkan:* Inter Europe Conseil (2010'dan beri).
- *Direktör:* Sogécap (2013'ten beri).

Son beş yıl zarfında diğer grup şirketlerindeki görev ve pozisyonları

- *Başkan ve İcra Kurulu Başkanı:* SG Financial Services Holding (2008 - 2012).
- *Yönetim Kurulu Başkanı:* SG Americas Securities Holdings, LLC (Amerika Birleşik Devletleri) (2016)
- *Direktör:* Société Générale SFH (2011 - 2012), Boursorama (2011 - 2012), Newedge Group (2008 - 2012), Amundi (2009 - 2012).
- *Denetim Kurulu Üyesi:* PJSC Rosbank (Rusya) (2012 - 2016).

İCRA KURULU BAŞKANI, İCRA KURULU BAŞKAN YARDIMCILARI VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ HAKKINDA EK BİLGİLER

Menfaat çatışmasının olmaması

Yönetim Kurulunun bilgisi dahilinde:

- İcra Kurulu Başkanının, İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının ve Yönetim Kurulu üyelerinin Societe Generale'e karşı olan görevleri ile diğer yükümlülükleri veya kişisel menfaatleri arasında bir çıkar çatışması ortaya çıkma ihtimali söz konusu değildir. Gerektiğinde, Yöneticilerle ilgili çıkar çatışmaları Yönetim Kurulu Dahili Kurallarının 14. Maddesine tâbidir;
- bir hissedar, müşteri, tedarikçi veya başka tarafla yukarıda belirtilen kişilerin seçilmesiyle ilgili hiçbir düzenleme veya anlaşma yapılmamıştır;
- yukarıda belirtilen kişiler arasında hiçbir akrabalık bulunmamaktadır;
- yukarıda belirtilen kişilerden herhangi biri için, Societe Generale sermayesindeki payını elinden çıkartmasıyla ilgili olarak yasal kısıtlamalar haricinde hiçbir kısıtlama söz konusu değildir.

Sabıka bulunmaması

Yönetim Kurulunun bilgisi dahilinde:

- son beş yıl içinde İcra Kurulu Başkanı, İcra Kurulu Başkan Yardımcıları veya bir Yönetim Kurulu üyesi aleyhinde dolandırıcılıktan mahkumiyet kararı tebliğ edilmemiştir;
- İcra Kurulu Başkanı, bir İcra Kurulu Başkan Yardımcısı veya bir Yönetim Kurulu üyesi, son beş yıl içinde (Yönetim Kurulu, Müdürler Kurulu veya Denetim Kurulu üyesi veya bir yönetici sıfatıyla) bir iflas, tasfiye veya kapatma işlemine müdahil olmamıştır;
- İcra Kurulu Başkanı, herhangi bir İcra Kurulu Başkan Yardımcısı, Yönetim Kurulunun herhangi bir görevdeki üyesi herhangi bir adli takibe ve/veya devlet mercilerinin veya düzenleyici mercilerin herhangi bir resmi yaptırımına konu olmamıştır;
- İcra Kurulu Başkanı, İcra Kurulu Başkan Yardımcıları veya bir Yönetim Kurulu üyesinin, son beş yıl içerisinde mahkeme kararıyla hisse senedi ihraç eden bir kuruluşun idare, yönetim veya denetim kurulu üyesi olarak görev yapması veya hisse senedi ihraç eden bir kuruluşun yönetimine dahil olması veya işlerini yönetmesi engellenmemiştir.

İCRA KURULU

16 OCAK 2017 İTİBARIYLA

İcra Kurulu, İcra Kurulu Başkanının sahip olduğu yetkiye dayanarak Grubun stratejik yönetiminden sorumludur.

İSİM	SOCIETE GENERALE GRUBUNDAKİ TEMEL POZİSYONU
Frédéric OUDÉA	İcra Kurulu Başkanı
Séverin CABANNES	İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
Bernardo SANCHEZ INCERA	İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
Didier VALET	İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
Gilles BRIATTA	Genel Sekreter ve Grup Uyum Müdürü
Laurent GOUTARD	Societe Generale Fransa Bireysel Bankacılık Müdürü
Caroline GUILLAUMIN	Grup İletişim Müdürü
Didier HAUGUEL	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Eş Başkanı
Philippe HEIM	Grup Mali İşler Müdürü
Édouard-Malo HENRY	Grup İnsan Kaynakları Müdürü
Françoise MERCADAL-DELASALLES	Grup Kurumsal Kaynaklar ve İnovasyon Müdürü
Diony LEBOT	Grup Risk Direktörü
Jean-Luc PARER	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Eş Başkanı

GRUP YÖNETİM KOMİTESİ**(16 OCAK 2017 İTİBARIYLA)**

Grubun yaklaşık 60 üst düzey yöneticisinden oluşan Grup Yönetim Komitesi, Grup stratejisini ve Grubun menfaatine olan konuları görüşmek ve tartışmak için bir araya gelir.

İSİM	SOCIETE GENERALE GRUBUNDAKİ TEMEL POZİSYONU
Frédéric OUDÉA	İcra Kurulu Başkanı
Séverin CABANNES	İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
Bernardo SANCHEZ INCERA	İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
Didier VALET	İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
Gilles BRIATTA	Kurumsal Sekreter ve Grup Uyum Müdürü
Laurent GOUTARD	Societe Generale Fransa Bireysel Bankacılık Müdürü
Caroline GUILLAUMIN	Grup İletişim Müdürü
Didier HAUGUEL	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Eş Başkanı
Philippe HEIM	Grup Mali İşler Müdürü
Edouard-Malo HENRY	Grup İnsan Kaynakları Müdürü
Diony LEBOT	Grup Risk Direktörü
Françoise MERCADAL-DELASALLES	Grup Kurumsal Kaynaklar ve İnovasyon Müdürü
Jean-Luc PARER	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Eş Başkanı
Hervé AUDREN de KERDREL	Grubun Mali İşler Müdür Vekili
Pascal AUGÉ	Global İşlemler ve Ödeme Hizmetleri Müdürü
Philippe AYMERICH	Crédit du Nord İcra Kurulu Başkanı
Alain BOZZI	Grup Uyum Müdürü
Pavel ČEJKA	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Operasyon Müdürü
Marie CHEVAL	Boursorama İcra Kurulu Başkanı
Thierry D'ARGENT	Kuvertür ve Yatırım Bankacılığı Müdürü,
Véronique DE LA BACHELERIE	Societe Generale Bank and Trust İcra Kurulu Başkanı
Bruno DELAS	Fransa Bireysel Bankacılık İnovasyon ve Bilgi Teknolojileri Başkanı
Pierre-Yves DEMOURES	İnsan Kaynakları Müdür Yardımcısı
Frank DROUET	Global Piyasalar Başkanı
Marie-Christine DUCHOLET	Societe Generale Ekipman Finansmanı İş Kolu Ekipman ve Satıcı Finansmanı Müdürü
Claire DUMAS	Fransa Bireysel Bankacılık Mali İşler Müdürü
Ian FISHER	Kültür ve Davranış Programı Başkanı
Patrick FOLLÉA	Societe Generale Özel Bankacılık Müdür Yardımcısı ve Societe Generale Özel Bankacılık Fransa Müdürü
Olivier GARNIER	Grup Baş Ekonomisti

İSİM	SOCIETE GENERALE GRUBUNDAKİ TEMEL POZİSYONU
Jean-Marc GIRAUD	Soruşturma ve Denetim Müdürü
Carlos GONÇALVES	Global Teknoloji Hizmetleri Müdürü
Donato GONZALEZ-SANCHEZ	Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, Özel Bankacılık, Varlık Yönetimi, Menkul Kıymet Hizmetleri Müdürü ve İspanya ve Portekiz Grup Ülke Müdürü
Jean-François GRÉGOIRE	Grup Risk Müdür Yardımcısı
Eric GROVEN	Societe Generale Fransa Bireysel Bankacılık Müdür Yardımcısı
Alvaro HUETE	Global Finans Başkan Yardımcısı ve İngiltere için GLFI Başkanı
Arnaud JACQUEMIN	Grup Genel Sekreter Yardımcısı
Jochen JEHMLICH	GEFA Group İcra Kurulu Başkanı ve Societe Generale Ekipman Finansmanı İcra Kurulu Başkan Yardımcısı
William KADOUCH-CHASSAING	Mali İşler Müdürü Yardımcısı ve Grup Strateji Müdürü
Jean-Louis KLEIN	Societe Generale Özel Bankacılık Fransa Kurumsal Hesaplar Müdürü
Slawomir KRUPA	Societe Generale Amerika Kıtası İcra Kurulu Başkanı
Albert LE DIRAC'H	Komerční Banka Yönetim Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı ve Grup Çek Cumhuriyeti ve Slovakya Ülke Müdürü
Christophe LEBLANC	Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, Özel Bankacılık, Varlık Yönetimi ve Menkul Kıymet Hizmetleri Operasyon Müdürü
Xavier LOFFICIAL	Dönüşüm, Süreçler ve Bilgi Sistemleri Müdürü
Anne MARION-BOUCHACOURT	Grup Çin Ülke Müdürü
Mike MASTERSON	ALD Automotive Operasyonel Araç Kiralama ve Filo Yönetimi Müdürü
Laetitia MAUREL	Grup Medya İlişkileri Müdürü
Alexandre MAYMAT	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Afrika/Asya/Akdeniz Havzası ve Denizaşırı Bölge Müdürü,
Jean-François MAZAUD	Özel Bankacılık Müdürü
Christophe MIANNÉ	Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, Özel Bankacılık, Varlık Yönetimi, Menkul Kıymet Hizmetleri Müdür Yardımcısı
Hikaru OGATA	Societe Generale Asya Pasifik İcra Kurulu Başkanı
Dmitry OLYUNIN	Rosbank İcra Kurulu Başkanı
Pierre PALMIERI	Global Finans Başkanı
Philippe PERRET	Sigorta İş Kolları Müdürü
Sylvie PRÉA	Kurumsal Sosyal Sorumluluk Direktörü
Bruno PRIGENT	Societe Generale Menkul Kıymetler Hizmetleri Küresel Müdürü
Sylvie RÉMOND	Kuvertür ve Yatırım Bankacılığı Müdürü,
Sadia RICKE	İngiltere Grup Ülke Başkanı ve İngiltere Kuvertür ve Yatırım Bankacılığı Başkanı
Giovanni-Luca SOMA	Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri Avrupa Bölge Müdürü
Catherine THERY	Grup İç Kontrol Koordinasyon Müdürü ve "İşletme Risk Yönetimi" (ERM) Program Direktörü
Vincent TRICON	Societe Generale Orta Üst Sınır Yatırım Bankacılığı Müdürü
Guido ZOELLER	Grup Almanya Ülke Müdürü ve Societe Generale Almanya Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı Faaliyetleri Müdürü

2. BAŞKANIN KURUMSAL YÖNETİŞİM RAPORU

KURUMSAL YÖNETİŞİM REJİMİ BEYANI

Societe Generale, kote şirketler için AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarını uygulamaktadır (Kasım 2016, bundan böyle "AFEP- MEDEF Kuralları" – belgeye www.afep.com'dan erişilebilir). Societe Generale, "uy veya açıkla" ilkesi uyarınca, AFEP-MEDEF Kuralları kapsamındaki tüm tavsiyelere uyduğunu beyan eder.

Yönetim Kurulunun ve Komitelerin çalışmaları Dahili Kurallara tâbidir (bundan sonra "Dahili Kurallar").

13 Ocak 2017 tarihli toplantısı sırasında Yönetim Kurulu huzur hakkı tahsisıyla ilgili yeni kuralları ve yönetmeliklerdeki (örn. denetim reformu) ve AFEP-MEDEF Kurallarındaki değişikliklerle ilgili çeşitli uyarlamaları dahil etmek için Dahili Kuralları güncellemiştir.

Dahili Kurallar ve Şirket Tüzükleri işbu Tescil Belgesine dahildir (bkz. Bölüm 7).

YÖNETİM KURULU

1. Yönetişimin Organizasyonu

Yönetim Kurulu 15 Ocak 2015 tarihinde, 19 Mayıs 2015 tarihli Genel Kurul toplantısının ardından Başkanlık ve İcra Kurulu Başkanlığı görevlerinin ayrılmasına karar vermiştir. Bu tarihte, Yönetim Kurulu İkinci Başkan Yardımcılığı konumundaki Lorenzo Bini Smaghi Yönetim Kurulu Başkanı olmuş, Frédéric Oudéa ise İcra Kurulu Başkanlığı görevini muhafaza etmiştir.

Frédéric Oudéa'ya iki İcra Kurulu Başkanı Yardımcısı asiste etmektedir:

- Séverin Cabannes (Mayıs 2009'dan beri görevdedir) daha çok aşağıdaki faaliyetlerden sorumludur : Finans, Risk, Kaynaklar, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri;
- Bernardo Sanchez Incera (1 Ocak 2010'dan beri görevdedir) ise daha çok Fransa Bireysel Bankacılığın tamamından ve Uluslararası Bireysel Bankacılık ve

Finans Hizmetlerinden sorumludur.

13 Ocak 2017'de Yönetim Kurulu üçüncü İcra Kurulu Başkan Yardımcısı olarak Didier Valet'yi atamaya karar vermiştir.

16 Ocak 2017'den itibaren Bernardo Sanchez Incera daha çok perakende müşterilerine (bireyler, profesyoneller, KOBİ'ler vb.) özel bütün faaliyetlerden; Didier Valet bütün büyük ticari ve kurumsal faaliyetlerden; Severin Cabannes ise özellikle kaynakların, riskin, finansın ve uyumun takibinden sorumludur.

2. İcra Kurulu Başkanının yetkilerine getirilen sınırlamalar

Şirket yönetmelikleri veya Yönetim Kurulu, görevlerini mevcut yasa, yasal düzenleme ve Yönetim Kurulunun onaylamış olduğu tüzük, Dahili Kurallar ve talimatlara göre yürüten İcra Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının yetkilerini herhangi bir şekilde kısıtlamamaktadır.

Yönetim Kurulunun önceden onayının alınması gereken durumlar (belirli tutarların üzerindeki stratejik yatırım projeleri vb.) Dahili Kuralların 1. Maddesinde belirtilmiştir. Aşağıda, 86. sayfada Kurulun uzmanlığına bakınız.

3. Yönetim Kurulunun Yapısı

31 Aralık 2016 itibarıyla Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından atanan 11 Yöneticiden ve personeli temsil eden iki Yöneticiden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu toplantılarına İş Konseyinin bir temsilcisi de katılmaktadır, ancak bu temsilcinin oy hakkı bulunmamaktadır.

Genel Kurul tarafından atanan Yöneticilerin görev süresi dört yıldır. Bu görev sürelerinin sona erme tarihleri farklıdır ve her yıl iki ila beş Yönetici tayin edilir veya görev süreleri yenilenir. Societe Generale'in çalışanları tarafından seçilen ve görevleri 19 Mart 2015 tarihinde yenilenen iki Direktör, France Houssaye ve Betarice Lepagnol'un görev süresi üç yıldır (2015-2018).

Yöneticilerin yaş ortalaması 59'dur.

Dokuz Yönetim Kurulu Üyesi, bir veya birkaç Yönetim Kurulu komitesinin üyesidir.

31 Aralık 2016 itibariyle Yönetim Kurulunun yapısı

Yönetim Kurulu Üyeleri	Cinsiyet	Yaşı ⁽¹⁾	Tabiiyeti	İlk atama tarihi	Görev süresinin sonu (GM)	Kurula görev yaptığı yıl sayısı ⁽²⁾	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Üyesi olduğu Kurul komitesi	Borsada işlem gören şirketlere görev yaptığı dönem sayısı
Lorenzo BINI SMAGHI Yönetim Kurulu Başkanı	E	60	İtalyan	2014	2018	3	Evet	-	2
Frédéric OUDÉA İcra Kurulu Başkanı	E	53	Fransız	2009	2019	8	Hayır	-	1
Robert CASTAIGNE	E	70	Fransız	2009	2018	8	Evet	CACİ ⁽³⁾ CONOM ⁽⁴⁾	4
Barbara DALIBARD	K	58	Fransız	2015	2019	2	Evet	-	2
Kyra HAZOU	K	60	İngiliz/Amerikalı	2011	2019	6	Evet	CACİ ⁽³⁾ CR ⁽⁵⁾	1
France HOUSSAYE	K	49	Fransız	2009	2018	8	Hayır	COREM ⁽⁶⁾	1
Béatrice LEPAGNOL	K	46	Fransız	2012	2018	5	Hayır	-	1
Jean-Bernard LÉVY	M	61	Fransız	2009	2017	8	Evet	CONOM ⁽⁴⁾ COREM Başkanı ⁽⁶⁾	3
Ana Maria LLOPIS RIVAS	K	66	İspanyol	2011	2019	6	Evet	CONOM ⁽⁴⁾	2
Gérard MESTRALLET	E	67	Fransız	2015	2019	2	Evet	CONOM ⁽⁴⁾ COREM Başkanı ⁽⁶⁾	3
Juan Maria NIN GENOVA	E	63	İspanyol	2016	2020	1	Evet	CR ⁽⁵⁾ COREM ⁽⁶⁾	2
Nathalie RACHOU	K	59	Fransız	2008	2020	9	Evet	CACİ ⁽³⁾ CR ⁽⁵⁾ Başkanı	4
Alexandra SCHAAPVELD	K	58	Hollandalı	2013	2017	4	Evet	CACİ ⁽³⁾ Başkanı CR ⁽⁵⁾	3

(1) 31 Aralık 2016 tarihindeki yaşı.

(2) 23 Mayıs 2017 tarihinde toplanacak bir sonraki Genel Kurul Toplantısı itibariyle.

(3) Denetim ve İç Kontrol Komitesi;

(4) Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi.

(5) Risk Komitesi

(6) Ücret Komitesi.

2016 yılında Yönetim Kurulunun yapısındaki değişiklikler

Yönetim Kurulu Üyesi	Ayrılanlar	Atama	Yenileme	Tabiiyeti
Michel CİCUREL	18 Mayıs 2016			Fransız
Yann DELABRIÈRE	18 Mayıs 2016			Fransız
Juan Maria NIN GENOVA		18 Mayıs 2016 ⁽¹⁾		İspanyol
Nathalie RACHOU			18 Mayıs 2016	Fransız
Emmanuel ROMAN		18 Mayıs 2016		Fransız
Emmanuel ROMAN	1 Aralık 2016			Fransız

(1) 1 Eylül 2016 itibariyle geçerlidir.

3.1 DENEYİMLİ VE BİRBİRİNİ TAMAMLAYAN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Yönetim Kurulunun yapısı, denklik ilkesine uygun şekilde tecrübe, uzmanlık ve bağımsızlık arasında bir denge sağlanacak şekilde oluşturulur. Yönetim Kurulu Üyelerinin seçiminde finans dünyasındaki ve uluslararası büyük şirketleri yönetmedeki

tecrübe ve uzmanlık temel kriter olarak alınır. Her yıl, Kurulun oluşturulmasında tesis edilen bu denge, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi ve Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir. Yönetim Kurulu Üyelerinin uzmanlıklarının analizi, bu kişilerin sahip olduğu farklı profillerin Bankanın tüm faaliyetlerini ve faaliyetlerine ilişkin riskleri kapsayan bütüncü niteliğini gösterir.

3.2 YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN UZMANLIĞI

Aşağıdaki tablo Yönetim Kurulu Üyelerinin ana uzmanlık alanlarını ve deneyimlerini özetlemektedir. Biyografiler 69-75. sayfalardaki Bölüm 3.1'de görülebilir.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	Bankacılık, Finans	Diğer iş kolu	Uluslararası	Kısa özgeçmiş
Frédéric OUDÉA	X		X	Biyografi sayfa 69'da görülebilir.
Lorenzo BINI SMAGHI	X		X	Para politikası/Enerji/Ekonomi
Robert CASTAIGNE		X	X	Finans/Muhasebe/Enerji/Büyük uluslararası şirketlerin yönetimi
Barbara DALIBARD		X	X	Telekomünikasyon/Dijital/Hizmetler/Büyük uluslararası şirketlerin yönetimi
Kyra HAZOU	X		X	Hukuk/Bankacılık ve maliye yönetmelikleri
Jean-Bernard LÉVY		X	X	Enerji/Finans/Büyük uluslararası şirketlerin yönetimi
Ana Maria LLOPIS RIVAS	X		X	Bireysel Bankacılık/Uzaktan bankacılık/Inovasyon
Gérard MESTRALLET		X	X	Enerji/Finans/Hizmetler/Büyük uluslararası şirketlerin yönetimi
Juan Maria NIN GENOVA	X		X	Bankacılık/Finans/Büyük uluslararası şirketlerin yönetimi
Nathalie RACHOU	X		X	Finans/Yatırım Bankacılığı
Alexandra SCHAAPVELD	X		X	Finans/Yatırım Bankacılığı
France HOUSAYE	X			Bireysel Bankacılık
Béatrice LEPAGNOL	X			Bireysel Bankacılık

3.3 YÖNETİM KURULUNDA KADIN VE ERKEKLERİN DENGELİ TEMSİLİ

31 Aralık 2016 itibarıyla Yönetim Kurulu yedi kadın ve altı erkekten meydana gelmektedir, yani %53.8'ü veya 27 Ocak 2011 tarihli kanunun hükümleri uyarınca çalışanları temsil eden iki Yöneticinin hariç tutulması halinde %45.5'i kadındır.

3.4 %90'I AŞAN ORANDA BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

AFEP-MEDEF Kurallarına göre ve Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi tarafından sunulan raporu esas alarak Yönetim Kurulu, bu raporda tanımlanan bağımsızlık kriterleri ışığında 31 Aralık 2016 itibarıyla tüm üyelerinin durumuna ilişkin bir inceleme gerçekleştirmiştir.

Yönetim Kurulu özellikle, Grup ve Yöneticilerinin yönettikleri şirketler arasındaki bankacılık ve danışmanlık ilişkilerini, bu ilişkilerin Yöneticilerin bağımsız karar vermesini etkileyecek önem ve mahiyette olup olmadıklarını belirlemek amacıyla incelemiştir. Bu analiz, birkaç parametreyi (şirketin toplam borcu ve likiditesi, banka borçlarının toplam borçlara

oranı, Societe Generale'in taahhütlerinin tutarı ve bu taahhütlerin toplam banka borçlarına kıyasla önemi, danışmanlık süresi, diğer ticari ilişkiler) içeren çok kriterli bir değerlendirmeye dayalıdır.

Bu inceleme özellikle Jean-Bernard Lévy, EDF Başkanı ve İcra Kurulu Başkanı ve Gérard Mestrallet, ENGIE Başkanı için gerçekleştirilmiştir.

Komite, bu iki incelemede de Yöneticiler, yönettikleri gruplar ve Societe Generale arasındaki ekonomik, finansal ve diğer ilişkilerin 2016'nın ilk aylarında yapılan incelemeyi değiştirecek mahiyette olmadığını gözlemlemiştir. Societe Generale'in bu kişilerin yönettikleri grupların borcunun finanse edilmesindeki rolü, Komitenin değerlendirme kriterleri ile uyumlu görünmektedir (%5'in altındadır). Bu nedenle bu kişiler halen bağımsız olarak değerlendirilmektedirler.

2016'da SITA İcra Kurulu Başkanlığı görevine getirilen Barbara Dalibard'la ilgili olarak ise Yönetim Kurulu bütün bağımsızlık kriterlerine uygun olduğunu ve Societe Generale'in bu şirketle hiçbir finansman ilişkisinin olmadığını teyit etmiştir.

Frederic Oudea ve çalışanları temsil eden yönetim kurulu üyeleri haricindeki diğer Yönetim Kurulu Üyeleri için bağımsızlık kriterleri doğrulanmıştır (aşağıya bakınız).

3.5 AFEP-MEDEF KURALLARININ BAĞIMSIZLIK KRİTERLERİ BAKIMINDAN YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN POZİSYONLARI

Yönetici	Kriter 1	Kriter 2	Kriter 3	Kriter 4	Kriter 5	Kriter 6	Kriter 7
Lorenzo BINI SMAGHI	0	0	0	0	0	0	0
Frédéric OUDÉA	X	0	0	0	0	0	0
Robert CASTAIGNE	0	0	0	0	0	0	0
Barbara DALIBARD	0	0	0	0	0	0	0
Kyra HAZOU	0	0	0	0	0	0	0
France HOUSSAYE	X	0	0	0	0	0	0
Béatrice LEPAGNOL	X	0	0	0	0	0	0
Jean-Bernard LÉVY	0	0	0	0	0	0	0
Ana Maria LLOPIS RIVAS	0	0	0	0	0	0	0
Gérard MESTRALLET	0	0	0	0	0	0	0
Juan Maria NIN GENOVA	0	0	0	0	0	0	0
Nathalie RACHOU	0	0	0	0	0	0	0
Alexandra SCHAAPVELD	0	0	0	0	0	0	0

Anahtar: "0" AFEP-MEDEF Kurallarının kriterlerine göre bağımsızlık kriterinin karşılandığını gösterir. "x" AFEP-MEDEF Kurallarının kriterlerine göre bağımsızlık kriterinin karşılanmadığını gösterir.

Kriter 1: son beş yıl zarfında (i) şirketin, şirketin konsolide ettiği bir şirketin, şirketin ana şirketinin veya bu ana şirket tarafından konsolide edilen bir şirketin çalışanının veya icra Kurulu Başkanının veya (ii) şirketin konsolide ettiği bir şirketin, şirketin ana şirketinin veya o ana şirket tarafından konsolide edilen bir şirketin bir direktörünün statüsü.

Kriter 2: çapraz yöneticiliğin bulunup bulunmadığı.

Kriter 3: önemli iş ilişkilerinin bulunup bulunmadığı. Kriter 4: bir icra görevlisi

ile yakın aile bağlarının bulunup bulunmadığı.

Kriter 5: önceki beş yıl içinde şirket Kanuni Denetçisi olarak görev yapmamış olmak. Kriter 6: on iki

yıldan daha uzun bir süre şirket Yöneticisi olarak görev yapmamış olmak.

Kriter 7: büyük hissedarların temsilcisi olup olmadığı.

31 Aralık 2016 itibarıyla, AFEP-MEDEF Kurallarının çalışan temsilcilerini hariç tutan hesaplama kuralı uygulandığında 13 Direktörün 10'u, yani Yönetim Kurulu üyelerinin %90.9'u bağımsızdır.

Bu oran, Yönetim Kurulunun AFEP-MEDEF Kurallarında tavsiye edildiği üzere Yöneticilerin %50'sinin bağımsız olması hedefinin çok üzerindedir.

3.6 YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ÇALIŞMA AZMI

2016'da Lorenzo Bini Smaghi bütün Kurul toplantılarına başkanlık etmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerinin, Yönetim Kurulu ve Komite toplantılarına katılım oranları çok yüksektir.

Toplantı başına ortalama katılım oranı Yönetim Kurulu toplantılarında %93 (2015'de %98), İnceleme ve İç Denetim Komitesi (CACI) için %100 (2015'de %98),

Risk Komitesi (CR) için %98 (2015'de %95), Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi (CONOM) için %91 (2015'de %88) ve Ücret Komitesi (COREM) için %96 (2015'de %97) olmuştur.

2016'DA KATILIM	Yönetim Kurulu		CACI		CR		CONOM		COREM	
	Toplantı sayısı	Katılım oranı	Toplantı sayısı	Katılım oranı	Toplantı sayısı	Katılım oranı	Toplantı sayısı	Katılım oranı	Toplantı sayısı	Katılım oranı
Lorenzo BINI SMAGHI	10	%100								
Frédéric OUDÉA	10	%100								
Robert CASTAIGNE ⁽¹⁾	10	%100	10	%100	7	%100	2	%100		
Michel CICUREL ⁽²⁾	6	%100					4	%100	4	%100
Barbara DALIBARD	7	%70								
Yann DELABRIÈRE ⁽²⁾	4	%67								
Kyra HAZOU	10	%100	10	%100	10	%100				
France HOUSSAYE	10	%100							7	%100
Béatrice LEPAGNOL	10	%100								
Jean-Bernard LÉVY	10	%100					6	%86	7	%100
Ana Maria LLOPIS RIVAS ⁽³⁾	9	%90					2	%100		
Gérard MESTRALLET	8	%80					6	%86	6	%86
Juan Maria NIN GENO VA ⁽⁴⁾	2	%100			2	%67			3	%100
Nathalie RACHOU	10	%100	10	%100	10	%100				
Emmanuel ROMAN ⁽⁵⁾	3	%75								
Alexandra SCHAAPVELD	10	%100	10	%100	10	%100				
2016'da yapılan toplantı sayısı		10		10		10		7		7
Ortalama katılım oranı (%)		%93		%100		%98		%91		%96

(1) 1 Eylül 2016'ya kadar CR üyesi, 1 Eylül 2016'dan itibaren CONOM üyesi.

(2) 18 Mayıs 2016'ya kadar.

(3) 1 Eylül 2016'dan itibaren CONOM üyesi.

(4) 1 Eylül 2016 itibarıyla.

(5) 18 Mayıs 2016'dan 1 Aralık 2016'ya kadar.

5. Yönetim Kurulunun Çalışması

Yönetim Kurulunun işleyişi Dahili Kurallara tâbidir (bkz. sayfa 513, Dahili Kurallar Madde 6). Yönetim Kurulu Başkan tarafından, herhangi bir şekilde ya da Yöneticilerin üçte birinin talebi üzerine toplanır. Yönetim Kurulu, başta yıllık ve konsolide hesapları onaylamak amacıyla olmak üzere yılda en az sekiz kez toplanır.

Özellikle Yönetim Kurulu toplantılarına hazırlanmalarını sağlamak amacıyla ve görevlerini ifa etmeleri için Yönetim Kurulu Üyelerine gerekli bilgiler verilir. Şirketle ilgili tüm önemli ve yararlı bilgiler ve kayda değer olaylarla ilgili bilgiler de Yönetim Kurulu Üyelerine iletilir. Tüm Yönetim Kurulu Üyeleri, görev ve yetkilerini yerine getirebilmeleri için gerekli eğitimi alırlar.

6. Kurulun çalışması

2016 yılında Yönetim Kurulu, ortalama süresi üç saat olan 10 toplantı yapmıştır. Yöneticilerin katılım oranı toplantı başına ortalama %93 olmuştur (2015'de %98). Bu toplantılar haricinde Yönetim Kurulu gündem konuları hakkında bir dizi konferans çağırısı yapmıştır.

Her yıl olduğu gibi Yönetim Kurulu yıllık, altı aylık ve üç aylık hesapları hazırlamış ve bütçeyi gözden geçirmiştir. 2016'da gerçekleştirilen elden çıkarma/iktisap operasyonlarını müzakere etmiştir.

Kurul, 2016'da her toplantıda düzenleme gereklilikleri ışığında Grubun likidite profilini ve aynı zamanda sermaye eğilimini izlemeye devam etmiştir. Aynı şekilde her toplantıda devam eden önemli ihtilaflara ilişkin gelişmeleri takip etmiştir.

Kurul bir günlük bir seminer zarfında Grubun stratejisini ve ana iş kollarını ve ayrıca rekabet ortamını incelemiştir.

2016 yılında ele alınan başlıca konular aşağıdaki gibidir:

- Grubun davranış kuralları;
- Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyeti;
- Uluslararası Bireysel Bankacılık faaliyetleri;
- Sigorta işi;
- Menkul kıymetler hizmetleri;
- KSS (kurumsal sosyal sorumluluk) politikası;
- bilgi sistemleri ve BT güvenliği;
- karar ve geri kazanım planları;
- uyum;
- insan kaynakları;
- Grubun imajı.

Yönetim Kurulu, Grubun organizasyonuna ve faaliyetlerine ilişkin yasal değişiklikler ve bu değişikliklerin sonuçları hakkında bilgi almıştır (özellikle Fransa'daki bankacılık kanunu, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Volcker kuralı ve Tarullo yönetmeliği, vb.).

Kurul, riskler açısından Grubun statüsünü düzenli olarak değerlendirmiştir. Grubun risk iştahı ve risk haritası tartışılmıştır. Genel piyasa risk limitlerini onaylamıştır. Riskler ve iç kontrol konusunda Fransa İhtiyatı Düzenleme ve Karar Kurumu'na (ACPR) sunulan Yıllık Raporları ve ayrıca ACPR ve ECB'nin denetimlerinden sonra hazırlanan takip mektuplarına verilen yanıtları gözden geçirmiştir. Ayrıca Amerika Birleşik Devletleri'ndeki düzenleyicilerin tavsiyeleri doğrultusunda atılan adımları değerlendirmiştir.

Yönetim Kurulu, icra kurulu başkanlarının ve ayrıca Başkanın performanslarını değerlendirmiş ve ücretlerini belirlemiştir. Performans hisse planları hakkında karar vermiştir. İş ve ücret eşitliğine ilişkin uygulanan politikayı görüşmüştür. Son olarak, huzur haklarının tahsisini gözden geçirmiştir (bkz. sayfa 95).

Yönetim Kurulu Yıllık Genel Kurula sunulan kararları hazırlamış ve onaylamıştır.

Aynı şekilde, Genel Yönetim halefiyet planını görüşmüştür.

Kurul, her yıl işleyişiyle ilgili bir değerlendirme yapmaktadır. 2016 yılı değerlendirmesinin sonuçları bu raporun değerlendirme bölümünde belirtilmiştir (bkz. sayfa 94).

Ocak 2017'de, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesinin tavsiyesiyle Yönetim Kurulu, Dahili Kuralları yeni hükümler (örn. denetim reformu) içerecek ve Kurul ve Komitelerin rollerini netleştirecek şekilde güncellemiştir.

Ocak 2017'de Kurul Didier Valet'yi İcra Kurulu Başkan Yardımcısı olarak atamış, ücretini belirlemiş ve kendisiyle ilgili işten ayrılma sonrası taahhüdü (emeklilik rejimi) için yetki vermiştir.

Yönetim Kurulu Ocak 2017'de, önceki mali yıllarda imzalanmış ve yetkilendirilmiş olan ve 2016 mali yılı içinde devam eden ilişkili taraf anlaşmaları ve taahhütleriyle ilgili bir yıllık değerlendirme gerçekleştirmiştir. Bu anlaşma ve taahhütler, İcra Kurulu Başkan Yardımcıları için emeklilik taahhütleri ve Şirket ile Sn. Oudéa arasındaki rekabet etmeme anlaşmasıdır. Kurul, geçerliliği süren devam eden emeklilik taahhütlerinin sürdürülmesi gerektiğini düşünmektedir. Rekabet etmeme anlaşmasıyla ve yeni ilişkili taraf anlaşma ve taahhütleriyle ilgili olarak 100 ve 101. sayfalara bakınız.

Kurul ayrıca, 2016 yılında İcra Kurulu Başkanı veya Yönetim Kurulu Başkanı, İcra Kurulu Başkan Yardımcılarından biri, bir Yönetici veya Societe Generale'in %10'un üzerinde oy verme hakkına sahip bir hissedar ile Societe Generale'in doğrudan veya dolaylı olarak hisse sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu Fransız veya yabancı bir bağlı şirketi arasında doğrudan veya dolaylı yeni bir ilişkili taraf anlaşması imzalanmadığını teyit etmiştir. Kanun uyarınca, olağan şartlar çerçevesinde imzalanan olağan anlaşmalar bu değerlendirmeden hariç tutulmuştur.

Son olarak, bankacılık denetçileri (ECB ve ACPR) bir Yönetim Kurulu Toplantısına katılmıştır. ECB, Societe Generale'in de dahil olduğu Avrupa bankalarının yönetişimine ilişkin bir inceleme gerçekleştirmiştir. Bu incelemenin ardından Yönetim Kuruluna bir takip yazısı gönderilmiş olup, bu yazıda yer alan çoğunluğu uygulamaya yönelik tavsiyeler 2016'da uygulamaya konmuştur. Buna uygun olarak, Risk Komitesinin ve Denetim Komitesinin yapısı Genel Kurul sonrasında değiştirilmiştir.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI:

1. Yönetim Kurulu Başkanının Rolü:

Yönetim Kurulu, 19 Mayıs 2015 tarihinde Başkanlık ve İcra Kurulu Başkanlığı görevlerinin ayrılmasının kararlaştırılmasının ardından, Lorenzo Bini Smaghi'yi Yönetim Kurulu Başkanı olarak tayin etmiştir.

Başkanın görevleri Dahili Kuralların 5. maddesinde belirtilmektedir.

Dahili Kuralların 5. Maddesi aşağıdaki gibidir:

5.1 - Başkan Yönetim Kurulunu toplantıya çağırır ve toplantılara başkanlık eder. Toplantıların program ve gündemini organize eder. Yönetim kurulunun işlerini organize edip yönetir ve faaliyetleri hakkında Genel Kurula rapor verir. Hissedarlar Genel Kurul Toplantılarına başkanlık eder.

5.2 - Başkan şirketin organlarının düzgün işleyişini ve özellikle Yönetim Kurulu bünyesinde oluşturulmuş ve kendisinin de oy hakkı olmadan katılabileceği Komitelerle ilgili olarak en iyi kurumsal yönetim uygulamalarının uygulanmasını sağlar. Bu Komitelerce görüşülmek üzere sorular sorabilir. Kurumsal yönetim, iç kontrol ve risk yönetimine ilişkin Rapordan sorumludur.

5.3 - Görevleriyle ilgili her tür bilgiyi alır. İcra Kurulu Başkanı ve ilgili olduğu durumlarda İcra Kurulu Başkan Yardımcıları tarafından Grupla ilgili önemli olaylar hakkında düzenli olarak bilgi alır. Yönetim Kuruluna bilgi verebilecek her tür bilgi veya belgenin açıklanmasını isteyebilir. Aynı amaçla, Kanuni Denetçileri ve İcra Kurulu Başkanına bilgi verdikten sonra Grubun herhangi bir üst düzey yöneticisini dinleyebilir.

5.4 - Yönetim Kurulu Üyelerinin görevlerini yerine getirebilecek durumda olduklarından ve gerekli bilgileri aldıklarından emin olur.

5.5 - İstisnai durumlar veya başka bir Yönetim Kurulu Üyesine bilhassa tevdi edilen görevler haricinde, Yönetim Kurulu adına konuşmaya yetkili olan tek kişidir.

5.6 - Tüm şartlarda Şirketin imajını ve değerlerini geliştirmek için elinden gelen en iyi çabayı gösterir. - Genel Kurul ile mutabakat halinde, özellikle yurt içinde ve yurt dışında önemli müşteriler, düzenleyiciler, büyük hissedarlar ve resmi makamlarla yapılan anlaşmalar olmak üzere üst düzeydeki anlaşmalarda Grubu temsil edebilir.

5.7 - Görevlerini yerine getirmek için gerekli maddi kaynaklara sahiptir.

5.8 - Başkanın hiçbir icrai sorumluluğu yoktur, bu sorumluluklar, kanunlar tarafından konulan sınırlar dahilinde ve Şirketin kurumsal yönetim kurallarına ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenen talimatlara uygun bir şekilde Şirketin stratejisini öneren ve uygulayan Genel Yönetim tarafından yerine getirilir.

2. Yönetim Kurulu Başkanının Faaliyetlerine Dair Rapor:

2016'da Yönetim Kurulu Başkanı Gruba haftada en az üç gün ayırmıştır.

Bütün Kurul toplantılarına ve icra oturumlarına başkanlık etmiştir. Ayrıca bütün Komitelerin toplantılarına katılmıştır. Başta Yönetim Kurulunun performansını görüşmek ve ayrıca Yönetim Kurulu Üyelerini tek tek değerlendirmek üzere bunlarla bire bir görüşmeler yapmıştır. Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesinin Başkanıyla yeni Yönetim Kurulu Üyelerinin işe alınmasına dair prosedürleri incelemiştir. Ayrıca Grubun başlıca kıdemli yöneticileri ile bir araya gelmiştir (İcra Kurulu üyeleri, iş kollarının veya fonksiyonların müdürleri). Başta Fransa'daki bankacılık ağı olmak üzere belli makamları ziyaret etmiştir.

Birkaç kez Avrupa'da bankacılık düzenleyicileri ile toplantılar yapmıştır. IMF'nin yıllık toplantılarına katılmış, ECB'yle bir dizi toplantı düzenlemiştir. Başkan ayrıca, Avrupa içinde ve dışında halka açık sayısız etkinliğe katılmış ve çeşitli konularda konuşmalar yapmıştır (makro ekonomi ve özellikle bankacılık düzenlemeleri). Başkan ayrıca medyada belli durumlarda görüş bildirmiş, müşterilerle, yatırımcılarla ve hissedarlarla görüşmüştür. Genel Kurul toplantısı hazırlıklarının bir parçası olarak başlıca hissedarlar ve vekillerle toplantılar yapmıştır. Son olarak Başkan, Grubun yönetim sistemini yatırımcılara sunmak amacıyla New York ve Boston'da tanıtım turlarına katılmıştır.

KURUL KOMİTELERİ

Yönetim Kurulu 2016'te dört Komite tarafından desteklendi:

- Denetim ve İç Kontrol Komitesi;
- Risk Komitesi;
- Ücret Komitesi;
- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi.

Her bir komite dört üyeden meydana gelmektedir. Hiçbir Yönetim Kurulu Üyesi ikiden fazla Komitenin üyesi olamaz. Her bir Komite en az bir kadın ve bir erkek üye ile en az bir adet yabancı içerir.

Çalışanları temsil eden bir Yönetim Kurulu Üyesi Ücret Komitesine üyedir. Bir Yönetim Kurulu Üyesi hem Risk Komitesinin hem de Ücret Komitesinin üyesidir.

ECB'nin temsilcileri bir Risk Komitesi ve bir Denetim ve İç Kontrol Komitesi toplantısına katılmıştır. Fed ve ECB ayrıca Risk Komitesinin ve Denetim ve İç Kontrol Komitesinin Başkanıyla görüşmüştür.

Kurulun dört Komitesinin görevleri Dahili Kuralların 10. ila 13. Maddelerinde belirtilmiştir (bkz. Bölüm 7).

1. Denetim ve İç Kontrol Komitesi

Societe Generale'nin 1995'den bu yana Denetim Komitesi bulunmaktadır. Bu Komite, 2010 yılında Denetim, İç Kontrol ve Risk Komitesi haline gelmiştir. Bu Komite Ocak 2015'de, CRD4 Direktifi uyarınca Denetim ve İç Kontrol Komitesi ve Risk Komitesi olarak ikiye ayrılmıştır.

31 Aralık 2016'da Komite dört bağımsız Yönetim Kurulu Üyesinden meydana gelmektedir: Sn. Hazou, Sn. Rachou, Sn. Schaapveld ve Sn. Castaigne. Komite başkanı Sn. Schaapveld'dir.

Bankacılık, banka mali işler yöneticiliği, denetçi veya hukuk müşavirliği pozisyonlarında çalışmış veya çalışmakta olan kişiler olmaları sebebiyle, Komite üyelerinin tümü özellikle finans ve muhasebe alanları ile iç kontrol analizi konularında uzmandır.

Dahili Kuralların 10. Maddesi aşağıdaki gibidir:

10.1 - Denetim ve İç Kontrol Komitesinin görevi muhasebe ve mali bilgilerinin hazırlanması ve kontrolüne ilişkin meselelerin izlenmesi ve iç kontrol, ölçüm, izleme ve risk denetim sistemlerinin verimliliğinin izlenmesidir.

10.2 - Komite, özellikle aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- mali bilgilerin hazırlanma sürecinin izlenmesinin sağlanması, özellikle mevcut sistemlerin kalitesinin ve güvenilirliğinin incelenmesi, bunların iyileştirilmesi için tekliflerde bulunulması ve süreçteki bir aksaklık durumunda düzeltici eylemlerin uygulanmasının sağlanması;
- bilhassa verilen bilgilerin anlaşılır olduğunun doğrulanması ve yıllık hesapların ve konsolide yıllık hesapların hazırlanmasında benimsenen muhasebe yöntemlerinin uygunluğunun ve tutarlılığının değerlendirilmesi amacıyla, Yönetim Kuruluna sunulacak olan taslak hesapların incelenmesi;
- Kanuni Denetçilerin seçimine dair prosedürün yürütülmesi ve Yönetim Kuruluna, atanmaları veya görev sürelerinin uzatılması ve ayrıca ücretleri ile ilgili olarak 16 Nisan 2014 tarih ve (AB) 537/2014 sayılı yönetmeliğin 16. madde hükümleri uyarınca hazırlanan bir görüşün bildirilmesi;
- yürürlükteki yönetmelikler uyarınca Kanuni Denetçilerin bağımsızlığının temin edilmesi;
- Fransız Ticaret Kanunu'nun L. 822-11-2 maddesi ve Yönetim Kuruluna kabul edilen politika uyarınca, Kanuni Denetçilerin bağımsızlığına yönelik risklerin ve bu kişilerce uygulanan koruma tedbirlerinin analiz edilmesinden sonra hesapların onaylanması haricinde sağlanan hizmetlerin onaylanması;
- Kanuni Denetçilerin çalışma programının incelenmesi ve daha genel olarak hesapların Kanuni Denetçiler tarafından denetlenmesinin yürürlükteki düzenlemelere uygun olarak takibi;

g) muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanmasına ve işlenmesine yönelik usuller bakımından iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin etkililiğinin takibinin sağlanması. Bu amaçla Komite özellikle aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- İş segmentlerinin, birimlerin ve ana iştiraklerin iç kontrol ve risk kontrol çalışmalarının gözden geçirilmesi,
- Grubun periyodik takip programının incelenmesi ve iç kontrol departmanlarının organizasyonu ve işleyişi hakkında görüş bildirilmesi,
- bankacılık ve piyasa denetim organlarına gönderilen takip mektuplarının incelenmesi ve bu yazılara taslak cevaplar hakkında görüş bildirilmesi;
- iç kontrol bakımından düzenlemelere uymak amacıyla hazırlanan raporların incelenmesi.

10.3 - Hesapların onaylanması görevinin sonuçları, bu görevin mali bilgilerin bütünlüğüne ne şekilde katkıda bulunduğu ve bu süreçte oynadığı rol da dahil olmak üzere görevlerinin ifası hakkında Yönetim Kuruluna düzenli olarak rapor verir. Yönetim Kuruluna karşılaşılan her tür zorluğu gecikmeksizin bildirir.

10.4 - Kanuni Denetçiler Komite aksi yönde karar almadıkça Denetim ve İç Kontrol Komitesi toplantılarına davet edilebilir. Bu toplantılar dışında da kendilerine danışılabilir.

10.5 - Denetim ve İç Kontrol Komitesi veya Başkanı ayrıca iç kontrol fonksiyonlarının (risk, uyum, iç denetim) başkanlarını ve ayrıca Mali İşler Müdürünü ve gerekmesi halinde hesapların hazırlanmasından, iç kontrolden, risk kontrolünden, uyum kontrolünden ve periyodik kontrolden sorumlu yöneticileri dinler.

10.6 - Denetim ve İç Kontrol Komitesi, Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilen ve uygun finansal, muhasebe, denetim veya iç kontrol becerilerine sahip en az üç Yönetim Kurulu Üyesinden oluşmaktadır. Komite üyelerinin en az üçte ikisi, AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarında tanımlandığı şekilde bağımsızdır.

DENETİM VE İÇ KONTROL KOMİTESİNİN (CACİ) 2016 YILI FAALİYET RAPORU

Komite 2016 yılında %100 katılımın sağlandığı (2015 yılında %98) on toplantı gerçekleştirmiştir.

Her hesap kapanış döneminde Komite, Finans Birimi tarafından hazırlanan mali tabloların sunumunu dinlemeden önce ve yönetimin katılımı olmaksızın Kanuni Denetçilerle görüşmüştür. Hesap kapatma için yapılan toplantıların bazılarında ilgili çeyreğin önemli konularını görüşmek üzere İcra Kurulu Başkanlarından biri de katılmaktadır.

Başta bilanço yönetimi, iç kontrol ve planlanan alımların mali boyutları olmak üzere belli konularda diğer yöneticiler tarafından daha detaylı sunumlar yapılmıştır.

Komite, taslak haldeki yıllık, altı aylık ve üç aylık konsolide mali tabloları Yönetim Kuruluna sunulmadan önce gözden geçirmiş ve bu hesaplar hakkındaki görüşünü Yönetim Kuruluna bildirmiştir.

İç kontrolle ilgili yıllık raporu inceler.

Komite, iç kontrol ve telafi planlarının izlenmesiyle ilgili birkaç hususu da görüşmüştür (Amerika Birleşik Devletleri'nde kara para aklama ile mücadele, Libor/Euribor bildirimlerinin ve diğer gösterge oranların kontrolü). Komite ayrıca Genel İnceleme Departmanı ve İç Kontrol Birimi tarafından gerçekleştirilen çalışmaları düzenli olarak gözden geçirmiştir. Önemli uyum sorunları hakkında kendisine bilgi verilmiştir. İç kontrolle ilgili yıllık raporu incelemiştir. Genel İnceleme Departmanı ve denetim ekiplerinin programları ile denetim tavsiyelerine ilişkin takip prosedürlerini gözden geçirmiştir. Faaliyetleri gözden geçirmiştir.

Grubun bu alanda belirlediği kurallar çerçevesinde bağlı şirketlerin Denetim Komitelerinin faaliyetlerini incelemiştir.

Ayrıca Grubun ACPR'den gelen takip yazılarına yanıt taslakları ve ayrıca ECB'ye ve yabancı düzenleyici mercilere yanıt taslakları hakkında görüşüne başvurulmuştur. ECB'nin önerilerinin uygulanmasının düzenli olarak takibinden sorumludur.

Yıl boyunca ele alınan ana konu başlıkları aşağıdaki gibidir:

- iktisaplar ve elden çıkarmaların gözden geçirilmesi;
- uyum biriminin genel organizasyonu, küresel çerçeve, rol ve sorumluluklar;
- kara para aklamanın önlenmesi;
- işletme Risk Yönetimi (risk kültürü);
- kurtarma ve çözüm planları;
- vergi yönetimi;
- müşterilerin korunması;
- Volcker Kuralına uyum;
- Özel Bankacılık/Hambros, İsviçre.

Komite Bangalore'ye seyahat etmiştir (aşağıya bakınız). Denetim programını ve Kanuni Denetçi ücretlerine ilişkin 2016 bütçesini görüşmüştür.

2. Risk Komitesi

31 Aralık 2016'da Risk Komitesi dört bağımsız Yönetim Kurulu Üyesinden meydana gelmektedir: Sn. Hazou, Sn. Rachou, Sn. Schaapveld ve Sn. Nin Genova. Komite başkanı Sn. Rachou'dur.

Bankacılık, banka mali işler yöneticiliği, denetçi veya hukuk müşavirliği pozisyonlarında çalışmış veya çalışmakta olan kişiler olmaları sebebiyle, Komite üyelerinin tümü özellikle finans ve muhasebe alanları ile risk analizi konularında uzmandır.

Dahili Kuralların 11. Maddesi aşağıdaki gibidir:

11.1 - Risk Komitesi, mevcut ve gelecekteki her türlü riske ilişkin genel strateji ve risk iştahı hakkında Yönetim Kuruluna görüş sunar ve bu stratejinin uygulanmasının kontrolünde Yönetim Kuruluna yardım eder.

11.2 - Komite, özellikle aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- a) risk iştahıyla ilgili belgeler hakkında Yönetim Kurulu tartışmalarının hazırlanması;
- b) risk kontrol prosedürlerinin gözden geçirilmesi ve genel risk limitlerinin belirlenmesi hususunda danışmanlık verilmesi;
- c) likidite riskinin tespit edilmesi, yönetilmesi ve izlenmesi için kullanılan strateji, politika, prosedür ve sistemlerin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve sonuçların Yönetim Kuruluna sunulması;
- d) Grubun küresel karşılık ayırma politikası ile önemli tutarlara ilişkin belirli karşılıklar hakkında görüş bildirilmesi;
- e) risklere dair bankacılık düzenlemelerine uygunluk sağlamak için hazırlanan raporların incelenmesi;
- f) özellikle bu amaçla Finans Bölümü, Risk Bölümü ve Kanuni Denetçiler tarafından üretilen iç yazışmalar ışığında risk kontrol politikasının ve bilanço dışı taahhütlerin izleme politikasının gözden geçirilmesi;
- g) görevi kapsamında Fransa Para ve Finans Kanunu bölüm II ve III'de belirtilen ve müşterilere sunulan ürün ve hizmet bedellerinin

Şirketin risk stratejisi ile uyumlu olup olmadığının gözden geçirilmesi. İlgili bedellerin riskleri doğru olarak yansıtmadığı durumlarda Yönetim Kurulunu bilgilendirir ve bu husustaki düzeltici eylem planı hakkında görüş bildirir.

- h) Ücret Komitesinin görevlerine halel gelmeksizin, ücret politikası kapsamında sağlanan girişim ve uygulamaların Şirketin maruz kaldığı riskler açısından durumu, sermayesi, likiditesi ve ayrıca beklediği fayda ihtimali ve zamanı açısından uygun olup olmadığının gözden geçirilmesi;
- i) Şirketin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki faaliyetleriyle ilgili işletme risk yönetiminin incelenmesi⁽¹⁾.

11.3 - Şirketin risk durumunu ilgilendirilen tüm hususlarda bilgilendirilir. Risk Yönetiminden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi veya harici uzmanlardan hizmet alabilir.

11.4 - Kanuni Denetçiler, Komite aksi yönde karar almadıkça Risk Komitesi toplantılarına davet edilir. Bu toplantılar dışında da kendilerine danışılabilir.

Risk Komitesi veya Başkanı ayrıca iç kontrol fonksiyonlarının (risk, uyum, iç denetim) başkanlarını ve ayrıca Mali İşler Müdürünü ve gerekmesi halinde hesapların hazırlanmasından, iç kontrolden, risk kontrolünden, uyum kontrolünden ve periyodik kontrolden sorumlu yöneticileri dinler.

11.5 - Risk Komitesi, Yönetim Kurulu tarafından atanan ve risklerle ilgili gerekli bilgi, beceri ve uzmanlığa sahip en az üç Yönetim Kurulu üyesinden oluşur. Komite üyelerinin en az üçte ikisi, AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarında tanımlandığı şekilde bağımsızdır.

(1) ABD Merkez Bankası'nın Geliştirilmiş İhtiyati Standart Kurallarının şartları uyarınca Risk Komitesi, Şirketin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki faaliyetlerini incelemek için üç ayda bir toplantılar düzenler. Risk Komitesinin bu konuyla ilgili yükümlülükleri, Şirketin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki faaliyetleriyle ilgili işletme risk yönetiminin incelenmesini içermektedir. Bu bakımdan, Risk Komitesi:

- a) ABD'de bulunan Şirketin Grup Risk Direktöründen düzenli olarak raporlar almalıdır;
- b) Şirketin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki birleştirilmiş faaliyetleriyle ilgili risk yönetimi sistemini incelemelidir ve
- c) Şirketin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki likidite riskini incelemelidir.

RİSK KOMİTESİNİN 2016 YILI FAALİYET RAPORU

Risk Komitesi mali yıl boyunca on kez toplanmıştır. Üyelerinin toplantılara katılma oranı %98'dir (2015'de %95).

Grup Risk Direktörü her toplantıda risk ortamındaki değişiklikler ve önemli konular hakkında Risk Komitesine rapor verir. Komite risk iştahıyla ilgili belgeleri inceler ve ICAAP ve ILAAP hakkındaki kararları hazırlar. Düzenli olarak aşağıdakileri inceler:

- risklere genel bakış ve risk haritalaması;
- Yönetim Kurulunun kararına sunulmak üzere hazırladığı risk limitleri;
- Grubun likidite durumu;
- stres testi çalışmalarının sonuçları;
- itibar tablosu;
- uyum tablosu.

2016'da birkaç gündem maddesini BT güvenliği ve bilgi sistemleriyle ilgili konulara ayırmıştır. Başlıca ihtilaflar ve vergi ihtilafları hakkında bilgi almıştır. Risk Biriminin yapısı ve ERM Projesini gözden geçirmiştir. Ayrıca Uyum Birimi ile ilgili bir değerlendirme gerçekleştirmiştir. Düzenlemelerle ilgili projelere özel risk alanlarını incelemiştir. Ayrıca Yönetim Kurulunun kurtarma ve çözüm planları hakkındaki çalışmasını hazırlamıştır. Ayrıca, düzenlemeye tâbi personelin (piyasa profesyonelleri ve diğerleri) ücretlerindeki risklerin dikkate alınması hakkındaki görüşünü Ücret Komitesine bildirmiştir.

Uzman finansal hizmetler ve yabancı ülke kullanımı ile ilgili riskleri incelemiştir. Kasım'da Komite, Denetim ve İç Kontrol Komitesiyle, işlem uygulama sistemlerini ve Hindistan ortamındaki işletme şartlarını incelemek amacıyla Bangalore'ye seyahat etmiştir. Komite ayrıca Accenture'un dış kaynaklı yatırım bankacılığı faaliyetlerinden sorumlu iştiraki olan APTP'yle ve ayrıca Deutsche Bank ve Hintli kuruluşlarla görüşmüştür.

3. Ücret Komitesi

31 Aralık 2016'da Ücret Komitesi üç bağımsız Yönetici (Sn. Lévy, Sn. Mestrallet ve Sn. Nin Genova) ve bir çalışan temsilcisi (Sn. Houssaye) olmak üzere dört Yönetim Kurulu Üyesinden oluşmaktadır. Komitenin başkanlığını bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Lévy yürütmüştür.

Komite üyeleri, başta Grubun risk politikası bakımından olmak üzere, ücret politikaları ve uygulamalarını değerlendirmek için gerekli becerilere sahiptir.

Dahili Kuralların 12. Maddesi aşağıdaki gibidir:

12.1 - Ücret Komitesi, başta icra kurulu üyelerinin (*dirigeants mandataires sociaux*) ücretleri ve ayrıca riskler ve Şirketin riskleri ve risklerin yönetimi üzerinde etkisi olabilecek ücretler olmak üzere Yönetim Kurulunun ücretlerle ilgili kabul ettiği kararları hazırlar.

12.2 - Komite, aşağıdaki konularda yıllık bir değerlendirme hazırlar:

- a) Şirketin ücret politikası ilkeleri;
- b) Şirketin icra kurulu üyelerine (*mandataires sociaux*) ve ayrıca farklı olmaları halinde Etkili Kıdemli Yöneticilere sağlanan ücret, ödenekler ve aynı haklar;
- c) bankacılık yönetmelikleri kapsamında tanımlanan düzenlemelere tabi kişilerin ücret politikası.

12.3 - Risk Müdürünün ve Uyum Müdürünün ücretlerini kontrol eder.

12.4 - Görevi için gerekli olan ve özellikle Avrupa Merkez Bankası'na gönderilen yıllık raporla ilgili tüm bilgileri alır.

12.5 - İç kontrol hizmetleri veya harici uzmanlardan yardım alabilir.

12.6 - Komite, özellikle

- a) kredi kuruluşlarıyla ilgili düzenlemelere uygun olarak, AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kuralları tarafından sağlanan ilkeleri ve

profesyonel standartları, icra kurulu başkanlarına (*dirigeants mandataires sociaux*) yönelik ücret politikasının ilkelerini ve özellikle de ödenekler ve aynı yardımlar, sigorta veya emeklilik yardımları ve bütün Grup şirketlerinden alınan her tür yardım da dahil olmak üzere bu ücretin yapısını ve tutarını belirlemeye yönelik kriterleri Yönetim Kuruluna sunar ve uygulamalarını sağlar;

- b) icra kurulu başkanlarının (*dirigeants mandataires sociaux*) yıllık performans değerlendirmelerini hazırlar;

- c) performansa dayalı hisselerin ve hisse senedi opsiyonlarının tahsisine ilişkin politika hakkında Yönetim Kuruluna öneri sunar ve lehtar listesi hakkında kanaat belirtir;

- d) çalışan tasarruf planına ilişkin Kurul kararlarını hazırlar;
- 12.7 - En az üç Yönetim Kurulu Üyesinden oluşur ve çalışanlar tarafından seçilen bir Yönetim Kurulu Üyesine sahiptir. Komite üyelerinin en az üçte ikisi, AFEP-MEDEF Kurallarında tanımlandığı şekilde bağımsızdır⁽¹⁾. Yapısı, risklerin yönetimi, özkaynaklar ve Şirket likiditesi açısından ücret politika ve uygulamaları hakkında yetkin ve bağımsız bir karar verme imkanı tanımaktadır.

(1) Komiteler bünyesindeki bağımsızların oranlarının hesaplanmasında AFEP-MEDEF Kuralları çalışanları dikkate almamaktadır.

ÜCRET KOMİTESİNİN 2016 YILI FAALİYET RAPORU

Ücret Komitesi mali yıl boyunca yedi kez toplanmıştır. Üyelerinin toplantılara katılma oranı %96'dır (2015'de %97).

Komite, toplantıları sırasında Yönetim Kurulunun İcra Kurulu Başkanlarının statüsü ve ücretleri ile ilgili kararlarını hazırlamıştır. Uzun vadeli ya da ertelenmiş ücretlerin takibine ilişkin kararları hazırlamıştır. Özellikle Yönetim Kurulu Başkanının ücretlendirilmesine ilişkin kararları hazırlamıştır. Ocak 2017'de, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı tayin edilen Dider Valet'nin ücretine dair kararı hazırlamıştır.

Komite İcra Kurulu Üyelerinin değerlendirmelerini hazırlamıştır. Kendileriyle ilgili olarak Yönetim Kuruluna yıllık hedefler önermiştir.

Ücret Komitesi, CRD4 Direktifi ve bu Direktifin Fransa yasalarına aktarılmış versiyonuna uygun olarak, Grubun ücret politikalarının hem yönetmeliklere hem de şirketin risk yönetimi politikasına ve sermaye hedeflerine uygunluğunu sağlamıştır.

Komite, başta yürüttükleri faaliyetler Grubun risk profili üzerinde önemli etki doğuran personel olmak üzere Grup içerisinde uygulanmakta olan ücret politikası esaslarını yürürlükteki yeni yönetmelik ve düzenlemelere göre gözden geçirmiştir. Komite, toplantılarından bazılarını bu incelemeye ve düzenlemeye tâbi personel için teklif edilen yapının yeni ve özellikle karmaşık olan kurallara uygunluğunu sağlamaya ayırmıştır. Komite özellikle, ücret politikasının faaliyetlerden kaynaklanan riskleri etkili bir biçimde dikkate almasını ve çalışanların risk yönetim politikalarına ve mesleki standartlara uygun hareket etmesini sağlamış ve bu hususta Denetim, İç Kontrol ve Risk Komitesiyle görüş alışverişinde bulunmuştur. Komite ayrıca dış ve iç kontrol organlarının çalışmalarından yararlanmıştır. Son olarak, ücretlere ilişkin yıllık raporu incelemiştir. Ücret politikası, 96. ve devam eden sayfalarda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Komite son olarak hisse (ya da hisse eşdeğeri) tahsis planlarını Yönetim Kuruluna sunmuştur.

Komite, Kurulun Şirket genelinde cinsiyet eşitliğine ilişkin çalışmasını hazırlamıştır.

4. Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi dört bağımsız Yönetim Kurulu Üyesinden oluşmaktadır: Sn. Llopis Rivas ve Sn. Castaigne, Sn. Lévy ve Sn. Mestrallet. Komite başkanı Sn. Mestrallet'dir.

Komite üyeleri, aday gösterme ve kurumsal yönetişim politikaları ve uygulamalarını değerlendirmek için gerekli becerilere sahiptir.

Dahili Kuralların 13. Maddesi aşağıdaki gibidir:

13.1 - Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi:

- a) Direktörlerin ve Komite üyelerinin atanması ve ayrıca, özellikle bir pozisyonun beklenmedik bir şekilde münhal hale gelmesi durumunda icra kurulu üyelerinin (mandataires sociaux) yerine geçecek kişiler hakkında gerekli araştırmaları yaptıktan sonra Yönetim Kuruluna teklifler sunmaktan sorumludur. Bu amaç doğrultusunda, Yönetim Kuruluna sunulacak olan seçme kriterlerini hazırlar, kadınların ve erkeklerin Yönetim Kurulunda dengeli temsil edilmesiyle ilgili olarak gerçekleştirilecek bir hedef hakkında Yönetim Kuruluna öneri sunar ve bu hedefe ulaşmak için tasarlanmış bir politika geliştirir⁽¹⁾;
- b) Yönetim Kurulunun çalışmalarının yapısını, boyutunu, terkiibini ve etkililiğini düzenli olarak gözden geçirir ve Yönetim Kurulunun ve üyelerinin yıllık değerlendirmesinin gerçekleştirilmesiyle ilgili her tür öneriyi Yönetim Kuruluna sunar;

- c) Yönetim Kurulunun Etkili Kıdemli Yöneticilerin, İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının ve Grup Risk Direktörünün seçilmesine ve tayin edilmesine ilişkin politikalarını düzenli olarak gözden geçirir ve bu hususlarda önerilerde bulunur;
- d) daha genel olarak, Yönetim Kurulunun kurumsal yönetişim meselelerini incelemesi için gereken hazırlık işlerini yerine getirir. Yönetim Kuruluna Tescil Belgesine dahil edilecek Yönetim Kurulu sunumu ve bilhassa bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin listesi için öneride bulunur;
- e) Grup İcra Kurulu üyelerinin ve bu kurulun üyesi olmayan kurumsal departman başkanlarının tayin edilmesinden önce bilgilendirilir. Bu kıdemli memurlara (dirigeants) ilişkin yedekleme planları hakkında bilgilendirilir. 13.2 - En az üç Yönetim Kurulu Üyesinden oluşur. Komite üyelerinin en az üçte ikisi, AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarında tanımlandığı şekilde bağımsızdır. İcra Kurulu Başkanı gerektiği şekilde Komitenin çalışmalarına katılır.

(1) Kredi kuruluşlarının hedef ve politikası ile bunların uygulama koşulları, 26 Haziran 2013 tarih ve (AB) 575/2013 sayılı yönetmeliğin 435. maddesinin 2(c) paragrafı uyarınca halka açıklanır.

2016 YILI ADAY GÖSTERME VE KURUMSAL YÖNETİŞİM KOMİTESİ FAALİYET RAPORU

Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi 2016 yılında yedi kez toplanmıştır. Katılım oranı %91'dir (2015'de %88).

Komite Genel Kurul için kararları hazırlamıştır. Yönetim Kurulunun Dahili Kurallardaki güncelleme teklifini incelemiştir. Harici bir şirketin yardımıyla yeni Yönetim Kurulu üyelerinin adaylıklarını hazırlamış, seçimi Yönetim Kuruluna sunmuştur. Bu amaç doğrultusunda seçim kriterlerini belirlemiş ve Kurulun dengeli bir terkiibini sağlamıştır. Her bir aday Komitenin bir veya daha fazla üyesi tarafından alınmıştır.

Komite bu seçim aşaması hakkında Yönetim Kuruluna bilgi vermiştir. İcra kurulu üyeleriyle ilgili olarak Komite bir yedekleme planı belirlemiş ve Didier Valet'nin Frederic Oudea'nın teklifi doğrultusunda İcra Kurulu Başkanı Yardımcısı olarak atanmasıyla ilgili olarak Yönetim Kuruluna olumlu görüş bildirmiştir. Grup Risk Direktörünün atanmasıyla ilgili olarak Komite, izlenen usulün doğrulanmasından sonra olumlu görüş bildirmiştir. Komite Başkanı, Yönetim Kurulu Başkanıyla birlikte Kurulun değerlendirilmesine dair usulü incelemiştir (bkz. sayfa 94). Değerlendirme anketi Komite tarafından doğrulanmıştır.

Başta Yönetim Kurulu Üyelerinin bağımsızlığının değerlendirildiği bölüm olmak üzere Yönetim Kurulunun 2016 yılı Yıllık Raporunun Kurumsal Yönetişim bölümüyle ilgili incelemesini hazırlamıştır.

YÖNETİM KURULUNA VE ÜYELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Yönetim Kurulu, 2000'den bu yana her yıl bir toplantısının bir bölümünü, harici uzman bir danışman tarafından her üç yılda bir gerçekleştirilen bir değerlendirmeyi esas alarak ve diğer yıllarda Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesinin denetiminde gerçekleştirilen mülakatlara veya anketlere dayalı olarak Kurulun çalışmalarının değerlendirilmesine ayırmaktadır. Bu bakımdan, Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesinin rolü değerlendirmeyi hazırlamak ve başlatmak (Temmuz'da), ardından sonuçları derleyerek sunumlarını hazırlamak (Kasım'da) ve Yönetim Kurulu tarafından görüşülmek üzere (Ocak'ta) sunmaktır. Her iki durumda da cevaplar bir özet belgede isim belirtilmeden sunulur ve Yönetim Kurulunun görüşmelerinde esas alınırlar.

2016 için Yönetim Kurulu dışarıdan bir değerlendirmeye başvurmayla karar vermiştir ve bu iş Spencer Stuart şirketine verilmiştir. Bu değerlendirme, yönetimdeki değişiklikten bir yıl sonra Yönetim Kurulunun toplu işleyişine ve ayrıca her bir Yönetim Kurulu üyesinin bireysel olarak değerlendirilmesine odaklanmıştır. Bu değerlendirmede Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi tarafından doğrulanan bir mülakat rehberi esas alınmıştır. Bireysel değerlendirmeler için her bir Yönetim Kurulu üyesine diğer üyelerin her birinin katkısı hakkındaki görüşü sorulmuştur.

Bireysel değerlendirmelerin sonuçları Yönetim Kurulu Başkanı tarafından her bir Yönetim Kurulu üyesi ile tartışılmıştır.

EĞİTİM

Yeni Yönetim Kurulu üyeleri talepleri üzerine eğitim alır ve Grup genelindeki personelle tanışırılır. Bu tanıştırma Yönetim Kurulu Sekreteri tarafından düzenlenir. Genel Yönetimin üyelerinin her biriyle ve İcra Kurulu üyelerinin her biriyle en az bir toplantıyı kapsar. 2016'da piyasa riskleri hakkında bir eğitim oturumu düzenlenmiştir. Dahası, çalışanları temsil eden Yönetim Kurulu üyeleri de Grubun mali iletişimi hakkında özel eğitim almışlardır. Son olarak, yıllık seminer ve Yönetim Kurulu toplantıları sırasında ele alınan belli konular Yönetim Kurulu üyelerine görevlerini yerine getirmeleri için elzem olan eğitimi sağlamak üzere tasarlanmaktadır (örneğin, yasal ortamdaki veya rekabet ortamdaki değişiklikler hakkında).

Toplu değerlendirme 13 Ocak 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında tartışılmıştır. Genel olarak, Yönetim Kurulu üyeleri Kurulun dinamikleri ve performansından tatmin olduklarını bildirmiş, hatta 2013'teki en son harici değerlendirmeden beri bir iyileşme olduğuna işaret etmişlerdir.

Vurgulanan iyileştirmeye açık alanlar, gündemin yasal düzenlemelerle ilgili yükümlülükler ve stratejik veya ticari konular arasında daha dengeli bir şekilde dağıtılmasıyla ve tartışmalara daha fazla zaman tanınmasıyla ilgili olmuştur. Çalışma ortamı ve Yönetim Kurulu üyeleri arasındaki ve Genel Yönetim ile olan ilişkiler son derece olumlu görülmüştür. Kurul mevcut büyüklüğünü ve yapısındaki dengeyi korumak istemektedir. Yönetim Kurulunun işleyişiyle ilgili birkaç detay iyileştirmeye açıktır (sunumlar ve tartışmalar arasında daha iyi bir denge, daimi bir seminer, stratejik konularda daha fazla tartışma, insan kaynakları konularına daha fazla önem verilmesi, icra oturumunun daha iyi yapılandırılması, yeni Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi hakkında daha fazla tartışma).

Dahası, ele alınan konuların gittikçe daha teknik bir hale gelen niteliği, Yönetim Kurulu üyelerine, özellikle de çalışanları temsil eden Yönetim Kurulu üyelerine daha iyi eğitim sağlanması ihtiyacını doğrulamaktadır.

Yönetim Kurulu hakkındaki değerlendirmenin bir parçası olarak, Yönetim Kurulu üyelerinin özellikle de muhasebe kuralları, risk ve uyumla ilgili eğitim programlarının geliştirilmesine karar verilmiştir. Ocak 2017'de, kara para aklamayla mücadele ve piyasa riskleri hakkında bir eğitim gerçekleştirilmiştir.

HİSSEDARLARIN GENEL KURULA KATILIMINA İLİŞKİN BELİRLİ KOŞULLAR

Hissedarların Genel Kurula katılımı ile ilgili koşul ve şartlar Tüzükte (bkz. Bölüm 7) tanımlanmıştır. Bu kuralların özeti Tescil Belgesinin 7.3. Bölümünde yer almaktadır.

Bulletin des Annonces Légales Obligatoires'te (Fransa Zorunlu Yasal Duyurular Gazetesi) yayımlanan toplantı çağrısında açıklanan koşullar tahtında herhangi bir hissedar İnternet üzerinden Genel Kurula katılabilir.

ŞİRKET YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE ÖDENEN HUZUR HAKKI

18 Mayıs 2016 tarihli Genel Kurulda yıllık huzur hakkı tutarı 1.250.000 Euro'dan 1,500,000 Euro'ya çıkarılmıştır. Bu yıllık tutarın 1,430,000 Euro'su 2016 mali yılıyla ilgili olarak kullanılmıştır. Bu artış, bankacılık gruplarının Yönetim Kurulu üyelerinin gittikçe artan sorumluluklarıyla ve görevlerini yerine getirmekte harcanan zamandaki önemli artışla gerekçelendirilmektedir.

Huzur hakkının Yönetim Kurulu üyelerini arasında tahsisini düzenleyen kurallar, Dahili Kuralların 15. Maddesi ile belirlenmiştir (bkz. Bölüm 7).

1 Ocak 2016'dan itibaren, tahsis edilen huzur hakları tutarı, Denetim ve İç Kontrol Komitesi Başkanı ile Risk Komitesi Başkanı arasında bölünen 130,000 Euro tutarındaki götürü bir meblağ oranında azaltılmıştır.

Bakiye %50 sabit, %50 değişken olarak ayrılmaktadır. Yönetim Kurulu üyesi başına sabit kısım sayısı 6'dır.

Ek sabit kısımlar aşağıdaki gibi tahsis edilmektedir:

- Denetim ve İç Kontrol Komitesi veya Risk Komitesi Başkanı: 4 kısım;
- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi veya Ücret Komitesi Başkanı: 3 kısım;
- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi veya Ücret Komitesi Üyesi: 0.5 kısım;
- Denetim ve İç Kontrol Komitesi veya Risk Komitesi Üyesi: 1 kısım.

Huzur haklarının değişken kısmı, yıl sonunda Yönetim Kurulu toplantılarının veya çalışma toplantılarının ve her bir Yönetim Kurulu üyesinin katıldığı her bir Komite toplantısının sayısı ile orantılı olarak bölünür. Ancak aynı günde yapılan Ücret Komitesi ve Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi toplantıları, her iki Komitenin üyeleri için bir birim olarak hesaplanır. Bu durum, Denetim ve İç Kontrol Komitesi ve Risk Komitesi toplantıları için de geçerlidir.

Başkan ve İcra Kurulu Başkanı huzur hakkı ödemesi alamaz.

İCRA KURULU BAŞKANLARINA VERİLEN ÜCRET VE AYNİ HAKLAR ve FRANSA TİCARET KANUNU'NUN L. 225-100-3 SAYILI MADDESİ UYARINCA BİLGİLERİN AÇIKLANMASI

Başkan Raporunda yer alan, Yönetim Kurulunun İcra Kurulu Başkanlarına verilen ücret ve ayni hakların hesaplanması konusunda hazırlanmış olduğu ilke ve kuralların tarif edildiği bilgiler "Ücret ilkeleri" başlığı altında bu Bölüme dahil edilmiştir (bkz. sayfa 96).

"Fransa Ticaret Kanunu, Madde L. 225-100-3'te öngörülen bilgiler" adlı kısım sayfa 499'daki 7. Bölümde yer almaktadır.

3. GRUP ÜST DÜZEY YÖNETİMİNE ÖDENEN ÜCRETLER

HİSSEDAR ONAYINA TABİ OLMAK KAYDIYLA İCRA KURULU BAŞKANLARININ ÜCRETLERİNİ DÜZENLEYEN POLİTİKA

İcra Kurulu Başkanlarının ücretlerini düzenleyen ve aşağıda sunulan politika Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde, Ücret Komitesinin tavsiyelerinin ardından belirlenmiştir.

Çalışmaları sırasında Ücret Komitesi bağımsız bir şirket olan Willis Towers Watson tarafından yürütülen çalışmaları temel almıştır. Bu çalışmalar CAC 40'ın yanı sıra bir kıyas noktası teşkil eden benzer Avrupalı bankalardan meydana gelen bir gruba dayalı olup aşağıdakilerin değerlendirilmesini sağlamıştır:

- İcra Kurulu Başkanlarının genel ücretinin bir akranlar grubuna kıyasla rekabetçiliği;
- İcra Kurulu Başkanlarının performansını değerlendirmek için Grup tarafından belirlenen kriterlere kıyasla Societe Generale'in sonuçları ve
- İcra Kurulu Başkanlarının performansı ve ücretleri arasındaki korelasyon.

"Sapin 2 Kanunu" olarak bilinen, şeffaflık, yolsuzlukla mücadele ve ekonominin modernizasyonu hakkında 9 Aralık 2016 tarihli Fransız Kanunu uyarınca bu politika Genel Kurulun onayına sunulmuştur. Genel Kurulun politikayı reddetmesi durumunda Yönetim Kurulu makul bir süre içinde toplanacaktır ve bu süre zarfında 2016'da uygulanan prensipler yürürlükte kalacaktır.

Buna ek olarak 2018'den itibaren ister yıllık olsun ister olağandışı, değişken ücretler, ödenmeden önce Genel Kurul toplantısında onaylanmalıdır.

Ücret ilkeleri

İcra Kurulu Başkanlarına yönelik ücret politikası Şirketin üst düzey pozisyonlarının en parlak adayları çekmesini ve kalıcı olarak motivasyon ve sadakati teşvik etmesini, bir yandan da uygun bir uyum ve risk yönetimi sağlanmasını hedeflemektedir. Ayrıca Grubun stratejisinin hissedarlar, müşteriler ve personel lehine, Grubun Davranış Kurallarında belirlenen ilkelere uygun olarak uzun vadede uygulanması amacıyla da tasarlanmaktadır.

Bu politika, İcra Kurulu Başkanlarının ücretlerinin genel bir değerlendirmesi yapılırken ücret bileşenlerinin ve başka her tür yardımın eksiksiz oluşunu da dikkate almaktadır. Bu farklı unsurların Grubun genel menfaatine olacak şekilde dengeli olmasını sağlar. "Performans için ödeme yap" ilkesine uygun olarak, değişken ücretlendirme belirlenirken mali performans kriterlerine ek olarak mali olmayan hususlar da dikkate alınmaktadır; bu tür mali olmayan hususlara bilhassa kurumsal sosyal sorumlulukla ilgili unsurlar ve Grubun liderlik modeline uyum da dahildir. Değişken ücretlendirmeyle ilgili olarak, performans yıllık ve çok yıllık bir temelde, hem Societe Generale'in için performansı hem de piyasası ve rakiplerine kıyasla performansı dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca, İcra Kurulu Başkanlarına ödenen ücretler aşağıda belirtilenlerle de uyumludur:

- 26 Haziran 2013 tarihli CRD4 Direktifi: bu Direktifin amacı geçerli risk yönetimine uygun ücret politika ve uygulamalarının uygulanmasını sağlamaktır. CRD4 ulusal kanuna aktarılmış olup, ücretlendirmeyle ilgili ilkeleri 1 Ocak 2014'ten bu yana yürürlükte;
- AFEP-MEDEF Kurallarında yer alan tavsiyeler ve
- "Sapin 2 Kanunu" olarak bilinen, şeffaflık, yolsuzlukla mücadele ve ekonominin modernizasyonu ile ilgili Fransız Kanunu.

İcra Yetkisi Olmayan Başkanın Ücretlendirilmesi

Lorenzo Bini Smaghi'nin ücreti Yönetim Kurulu tarafından deneyimi, itibarı ve sorumluluklarının yanı sıra bilhassa bankacılık sektöründeki piyasa uygulamaları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu ücret, yılda brüt 850,000 Euro tutarında olup 19 Mayıs 2015 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmasından beri değişmemiştir. Kendisi herhangi bir huzur hakkı ödemesi almamaktadır.

Görevini yerine getirmesi sırasında tam bağımsızlığın temini için kendisine değişken ücret, menkul kıymet veya Societe Generale'in veya Grubun performansına bağlı herhangi bir ücret ödenmemektedir.

Paris'teki görevlerini yerine getirmesi için kendisine şirket tarafından konaklama imkanı sağlanmıştır.

Genel Yönetime Ödenen Ücretler

ÇEŞİTLİ İLGİLİ TARAFLARIN BEKLENTİLERİNİN DİKKATE ALINDIĞI DENGELENMİŞ ÜCRETLENDİRME.

İcra Kurulu Başkanlarının ücreti üç unsura ayrılmıştır:

- Sabit Ücret (FR), deneyim ve sorumlulukları ödüllendirir ve piyasadaki uygulamaları dikkate alır; Genel ücretlendirmenin önemli bir kısmına karşılık gelmektedir.
- Yıllık Değişken Ücret (AVR) yıl içindeki performansı ve İcra Kurulu Başkanlarının Societe Generale Grubunun başarısına katkısı ödüllendirir.
- Uzun Dönemli Teşvikler (LTI'ler) İcra Kurulu Başkanları ile hissedarların menfaatleri arasındaki ilişkiyi güçlendirme ve İcra Kurulu Başkanlarına uzun vadeli performans gerçekleştirmek için teşvik sunma amaçlıdır. LTI'lerin hakedişi bir hazır bulunma şartına tabi olup dört ila altı yıllık dönemler üzerinden iç ve dış kriterlere göre ölçülen Grup performansına dayalıdır.

CRD4 ve ayrıca Mayıs 2014'teki Genel Kurul toplantısında verilen yetki uyarınca, değişken ücretlendirme (yani yıllık değişken ücretlendirme artı uzun vadeli teşvikler) için sabit ücretin %200'ü oranında bir tavan uygulanmaktadır. Ayrıca, İcra Kurulu Başkanları hakediş ve elde tutma süreleri boyunca finansal riskten koruma veya sigorta stratejilerini uygulamaktan men edilir.

SABİT ÜCRET

AFEP-MEDEF kurallarında yer alan tavsiyelere uygun olarak sabit ücretler, şirketi ve piyasadaki uygulamaları etkileyen olaylarla tutarlılığı sağlamak üzere nispeten uzun aralıklarla değerlendirilir.

Buna göre, İcra Kurulu Başkanı Frédéric Oudéa'nın sabit ücreti 1,300,000 Euro ve İcra Kurulu Başkan Yardımcıları Séverin Cabannes ve Bernardo Sanchez Incera'nın sabit ücretleri 800,000 Euro'dur. Bu tutarlar 19 Mayıs 2015 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş olup 18 Mayıs 2016 tarihli Ortak Genel Kurulda onaylanmıştır.

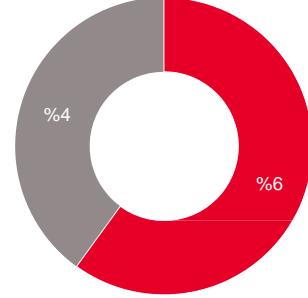
13 Ocak 2017'de Yönetim Kurulu tarafından İcra Kurulu Başkan Yardımcısı tayin edilen Didier Valet'nin yıllık sabit ücreti diğer İcra Kurulu Başkan Yardımcıları ile aynı seviyede, yani 800,000 Euro olarak belirlenmiştir.

Ücret Komitesinden gelecek bir teklif temelinde bu sabit maaşlarda yapılacak her tür değişiklik yürürlüğe girmeden önce Genel Kurul tarafından onaylanmalıdır.

YILLIK DEĞİŞKEN ÜCRET

GENEL İLKELER

Yıllık değişken ücretin %60'ı nicel kriterlere, %40'ı ise nitel kriterlere dayanmakta ve dolayısıyla Grubun stratejisi ve liderlik modeline uygun olarak yönetim becerilerinin değerlendirilmesiyle Grubun mali performansının değerlendirilmesini birleştirmektedir.

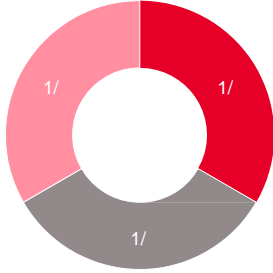
■ Nicel kriterler yıllık mali performansa dayalıdır. Göstergeler ve hedef gerçekleştirme seviyeleri, temelde Gruba ve her bir İcra Kurulu Başkanının denetimi kapsamındaki iş kollarına ait bütçe hedefleri esas alınarak Yönetim Kurulu tarafından önceden belirlenmektedir.

■ Nitel kriterler, temelde Grubun stratejisine, operasyonel verimliliğine ve risk yönetimine ve ayrıca KSS politikasına ilişkin kilit hedeflerin gerçekleştirilmesine dayalıdır.

Nicel kısım

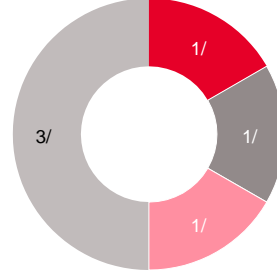
Frederic Oudea ve Severin Cabannes için nicel kısım, her bir gösterge eşit ağırlıklı olacak şekilde Grubun hisse başına kazanç, brüt faaliyet geliri ve maliyet/gelir oranı açısından hedeflerinin gerçekleştirilmesi esas alınarak ölçülür. İcra Kurulu Başkan Yardımcıları Bernardo Sanchez Incera ve Didier Valet içinse, hem bir bütün olarak Grubu hem de bu kişilerin spesifik sorumluluk alanlarını içeren ekonomik kriterler göz önünde bulundurulur.

Frédéric Oudéa ve Séverin Cabannes

■ Brüt faaliyet geliri ■ Hisse başına kazanç ■ Maliyet/gelir oranı

Bernardo Sanchez Incera ve Didier Valet

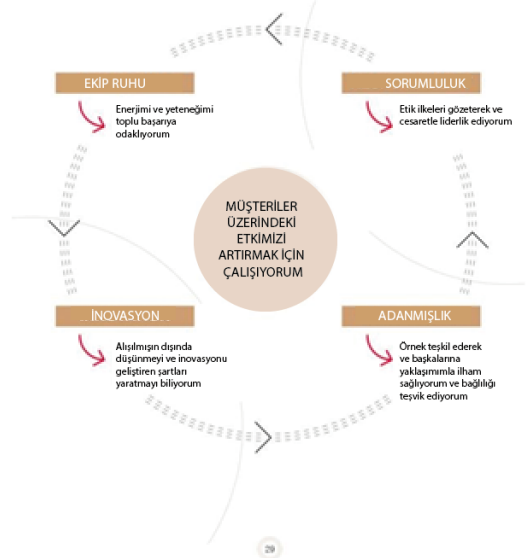
■ Her bir İcra Kurulu Başkanının sorumluluk kapsamı:
– Brüt faaliyet geliri (1/3)
– Vergi öncesi kazanç (1/3)
– Maliyet/Gelir Oranı (1/3)

Nitel kısım Her yıl Yönetim Kurulu bir sonraki mali yıl için altı ila on adet nitel hedef belirlemektedir. Bu hedeflerin çoğu toplu olup Genel Yönetim dahilinde elzem olan ekip ruhunu yansıtmaktadır. Her bir İcra Kurulu Üyesine özel hedefler, ilgili sorumluluk alanlarına göre belirlenir.

Yan tarafta sunulduğu üzere Grubun liderlik modeline göre belirlenen bu hedefler üç temel alana dayanmaktadır:

- Grubun stratejisi ve iş kolları;
- operasyonel verimlilik ve risk yönetimi;
- bilhassa Societe Generale'in maliye dışı derecelendirme kuruluşu RobecoSam tarafından belirlenen banka sıralamalarının üst çeyreğindeki konumuyla yansıtılan, kurumsal sosyal sorumluluk hedeflerine ulaşılması.

LİDERLİK MODELİ

YILLIK DEĞİŞKEN ÜCRETİN HAK EDİŞİ VE ÖDENMESİ

Bir yandan hissedarların menfaatlerine uygunluğu teşvik ederken, ücretlendirme ve Grubun risk iştahı hedefleri arasındaki korelasyonu güçlendirmek amacıyla ve CRD4 Direktifi uyarınca, yıllık değişken ücretin en az %60'ının hak edışı orantılı olarak üç yıl boyunca ertelenmektedir. Bu uygulama, hem nakit ödemeler hem de Grubun kârlılığı ve özsermayesi bakımından uzun vadeli hedeflere ulaşılması kaydıyla sağlanan hisseler veya hisse eşdeğerleri için geçerlidir; ilgili miktar, hedeflere ulaşılmaması halinde azaltılmaktadır. Dahası, Yönetim Kurulu, İcra Kurulu Başkanları tarafından alınan bir kararın Şirketin sonuçları veya imajı açısından bilhassa önemli sonuçlar doğurduğunu gözlemlemesi halinde, ertelenmiş değişken ücretin tamamen veya kısmen ödenmesini tekrar gözden geçirmeye karar verebilir (malus şartı).

Son olarak, mevcut görev süresinin sona ermesine kadar, ertelenmiş yıllık değişken ücretin hak edışı de hazır bulunma koşuluna tâbidir. Bu koşulun istisnası şu şekildedir: emeklilik, ölüm, işgöremezlik, görevlerini ifa etme ehliyetine sahip olmama veya Yönetim Kurulu ile stratejik bir konuda ters düşme gerekçesiyle fesih.

Mevcut görev süresinin sona ermesinden sonra hazır bulunma koşulu geçerliliğini kaybeder. Bununla birlikte, Yönetim Kurulu, İcra Kurulu Başkanının ayrılmasından sonra İcra Kurulu Başkanının görev süresi zarfında alınan bir kararın Şirketin sonuçları veya imajı açısından bilhassa önemli sonuçlar doğurduğunu gözlemlemesi halinde ertelenmiş değişken ücretin tamamen veya kısmen ödenmesini tekrar gözden geçirmeye karar verebilir.

TAVAN

AFEP-MEDEF Kurallarına uygun olarak, 1 Eylül 2014'ten bu yana yıllık değişken ücretin tavanı, İcra Kurulu Başkanının yıllık sabit ücretinin %135'i ve İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının yıllık sabit ücretinin %115'i olarak belirlenmiştir.

UZUN VADELİ TEŞVİKLER

GENEL İLKELER

İcra Kurulu Başkanlarını Şirketin uzun vadeli gelişimine dahil etmek ve menfaatlerini hissedarların menfaatleriyle birleştirmek amacıyla 2012'den beri, hisseleri veya hisse eşdeğerlerini içeren uzun vadeli teşvikler sağlanmaktadır.

AFEP- MEDEF Kurallarının önerilerine uyum amacıyla, Yönetim Kurulu her yıl

Societe Generale hisselerinin veya hisse eşdeğerlerinin İcra Kurulu Başkanlarına sunulması konusunda önceki yılın mali tablolarının onaylandığı toplantıda karar alır; sunulan hisse veya hisse eşdeğerlerinin rayiç değeri diğer ücret unsurlarıyla orantılı olup önceki yıllardaki uygulamalara uygun olarak belirlenir. Bu rayiç değer Yönetim Kurulu toplantısından önceki günün hisse kapanış fiyatı esas alınarak belirlenmektedir.

Ayrıca, İcra Kurulu Başkanlarına görev sürelerinin sona ermesi üzerine uzun vadeli teşvikler verilemez.

UZUN VADELİ TEŞVİKLERİN HAK EDİŞİ VE ÖDENMESİ

Önceki yıllarda olduğu üzere plan aşağıdaki gibidir:

- hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin dört ve altı yıllık hak ediş dönemleri ile iki taksit halinde ödenmesi ve bunu bir yıllık bir alıkoyma süresinin izlemesi; böylece endeksleme süreleri sırasıyla beş ve yedi yıla çıkmaktadır;
- hak ediş dönemleri zarfında hazır bulunma şartına ve bir performans şartına tabi olmak kaydıyla kesin hak ediş. Hak ediş, tüm hak ediş dönemi boyunca 11 Avrupa emsalinin ilgili gelirine kıyasla Toplam Hissedar Gelirindeki (TSR) artışla ölçülen, Societe Generale hissesinin nispi performansına bağlıdır. Böylece, hak edişin tamamı ancak Societe Generale'in TSR'si örneklemin en üst çeyreğinde olduğu sürece hak edilecektir; bu medyan değerin biraz üzerinde ise, hak ediş oranı teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin toplam sayısının %50'si olacaktır ve TSR performansı çok düşüğe hiçbir hisse veya hisse eşdeğeri hak edilmeyecektir. Grubun, uzun vadeli teşviklerin kesin hak edişinden önceki yılda kârlı olmaması durumunda, Societe Generale hissesinin performansına bakılmaksızın hiçbir ödeme yapılmayacaktır.
- ilgili İcra Kurulu Başkanının Gruptan emekli olması veya yapısındaki veya teşkilatındaki değişiklikler nedeniyle Gruptan ayrılması durumu haricinde her tür sapma plan kapsamındaki ödemenin iptaline yol açacaktır; bahsi geçen emeklilik veya ayrılma durumunda ise hisseler veya ödemeler Yönetim Kurulunca gözlemlenen ve değerlendirilen performans temelinde sağlanacaktır.

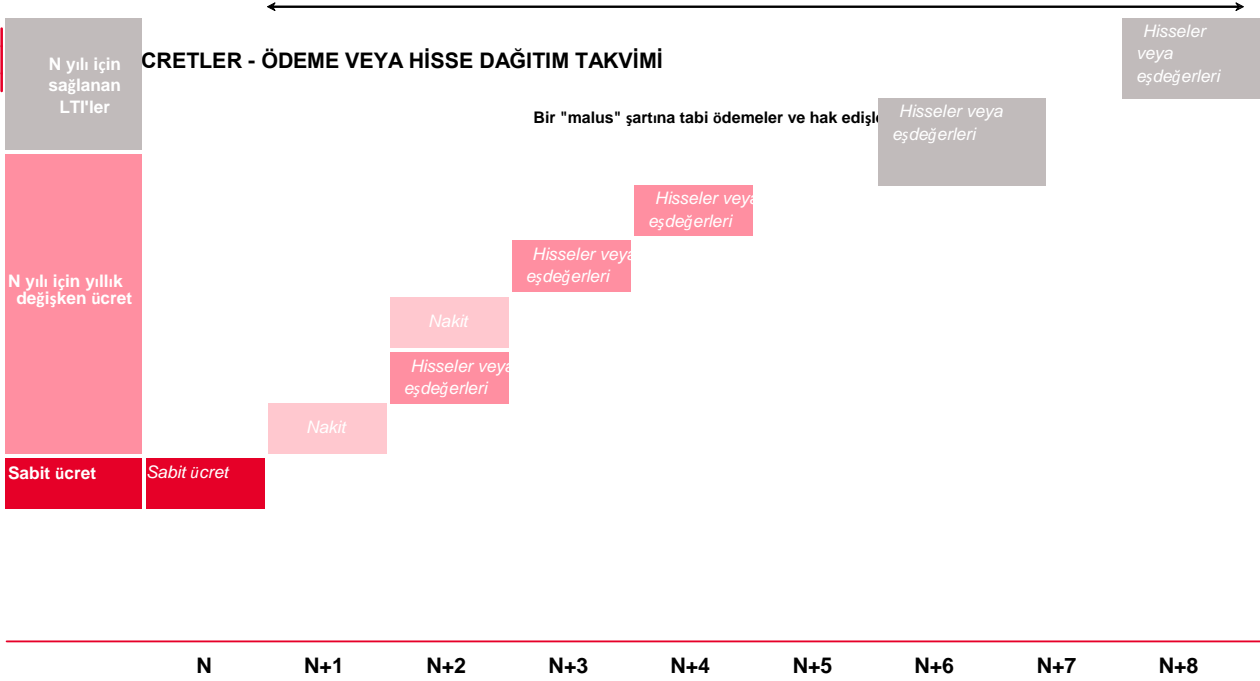
Son olarak, uzun vadeli teşviklerin lehtarları da bir "malus" şartına tabi olacaklardır. Böylelikle, Yönetim Kurulu, İcra Kurulu Başkanları tarafından alınan bir kararın Şirketin sonuçları veya imajı açısından bilhassa önemli sonuçlar doğurduğunu gözlemlemesi halinde uzun vadeli teşviklerin tamamen veya kısmen ödenmesini tekrar gözden geçirmeye karar verebilir.

TAVAN

AFEP-MEDEF Kuralları uyarınca Yönetim Kurulu 8 Şubat 2017'de, sunulan uzun vadeli teşviklerin (IFRS kapsamında ölçülen) toplam tutarını sınırlandırmaya karar vermiştir. Limit, yıllık değişken ücret için belirlenen seviyeyle aynı olacak şekilde belirlenmiştir. Bu doğrultuda, sağlanan tutar Frederic Oudea için yıllık sabit ücretin %135'i, İcra Kurulu Başkan Yardımcıları için ise %115'i tutarındadır.

Bu yeni hüküm, hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin kesin hak ediş değerinin mevcut tavanına ek olarak uygulanır. Bu değer için, uzun vadeli teşviklerin sağlandığı yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla Societe Generale Grubu hissesi başına defter değerinin bir katına tekabül eden bir tutarda tavan uygulanır.

Her durumda, yürürlükteki düzenlemelere uygun olarak, sağlanan değişken bileşen (yani yıllık değişken ücret artı uzun vadeli teşvikler) sabit ücretin iki katını aşmamalıdır.

İstihdam sonrası haklar: emeklilik maaşları, kıdem tazminatı, rekabet etmeme maddesi

EMEKLİLİK MAAŞI

Frédéric Oudéa, 2009 yılında Başkan ve İcra Kurulu Başkanı olarak atandığında istifa ederek iş akdini feshettiğinden artık Societe Generale'in sağladığı ek emeklilik haklarından faydalanamayacaktır.

EK EMEKLİLİK TAHSİS PLANI

Sn. Cabannes ve Sn. Sanchez Incera, İcra Kurulu Başkanı olmadan önce üst düzey yönetici olmalarından ötürü ek emeklilik tahsis planından doğan haklarını korumaktadırlar (1).

1991'de uygulamaya konan ve Fransız Sosyal Güvenlik Kanunu'nun L.137-11. maddesi şartlarını yerine getiren bu ek plan, bu tarihten itibaren atanan ve "dış sınıflandırma" statüsündeki kıdemli yöneticilere, Fransız Sosyal Güvenlik emeklilik haklarını talep ettikleri tarihten itibaren bir ek emekli maaşı sağlamaktadır. Böylelikle toplam emekli maaşları aşağıdakilerin çarpımına karşılık gelmektedir:

- AGIRC emeklilik ödemesi "B Dilimi" üzerindeki sabit ücret oranının son on yıllık kariyerdeki ortalaması artı sabit maaşlarının %5'ine kadar değişken ücret;
- Societe General'de hizmet verilen yıl sayısının 60'da birine eşit, yıllık %1.67 oranındaki emeklilik hakkının potansiyel iktisabına karşılık gelen oran (hesaba katılan hizmet yılı 42'yi aşamaz).

Societe General'deki mesleki hizmet nedeniyle alınan AGIRC "C Dilimi" emeklilik bu toplam emeklilik ödemesinden düşülür. Societe Generale'in sorumluluğunda olan ek tutar üç veya daha fazla çocuğu olan hak sahipleri ve ayrıca Fransız Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenmiş yasal emeklilik yaşı sonrasında emekli olan hak sahipleri için artırılmıştır. Lehtarın "Dış Sınıflandırma" statüsünü alması üzerine elde ettiği AGIRC "B Dilimi" puanlarının tam orana dayanan hizmet değerinin üçte birinden düşük olamaz.

Bu haklar, emeklilik talep eden çalışanın Şirkette çalışıyor olmasını gerektirir.

Potansiyel emeklilik hakları her yıl, tahakkuk ettirilmiş aktüeryal ilkelere dayalı olarak tahmini kıdeme ve emeklilik yaşında öngörülen maaşa göre hesaplanır. Bu haklar bir sigorta şirketi ile ön finansmana tabidir.

Didier Valet'nin 13 Ocak 2017 tarihinde İcra Kurulu Başkanı olarak tayin edilmesiyle Yönetim Kurulu, Sn. Valet'nin bir çalışan olarak kendisine uygulanan kıdemli yöneticilere yönelik ek emeklilik planı hakkını muhafaza etmesini sağlayacak bir ilişkili taraf taahhüdü için yetki vermiştir. Bu ilişkili taraf taahhüdü Mayıs 2017'deki Genel Kurulda hissedarların onayına sunulacaktır.

Kanunun öngördüğü üzere, lehtarın Şirketteki kariyerini tamamlaması şartına dayalı ek emekli maaşlarındaki yıllık artış, tayininden itibaren aşağıdaki performans şartına tabi olacaktır: herhangi bir yıl için potansiyel emeklilik hakları, ancak o yıla ilişkin değişken ücret performans şartlarının en az %80 oranında yerine getirilmiş olması durumunda sağlanacaktır. %50 veya altı performans seviyeleri için emekli maaşlarında herhangi bir artış olmayacaktır. %80 ile %50 arasındaki bir başarı oranı durumunda, yıl için sağlanacak yardımlar doğrusal yöntem esas alınarak hesaplanacaktır.

(1) Sn. Cabannes ve Sn. Sanchez Incera ile yapılan ilişkili taraf anlaşmaları, sırasıyla 19 Mayıs 2009 ve 25 Mayıs 2010 tarihli Genel Kurul toplantılarında onaylanmıştır.

IP VALMY EK EMEKLİLİK FONU

Sn. Cabannes, Sn. Sanchez Incera ve Sn. Valet ayrıca, İcra Kurulu Üyeleri olarak atanmalarından önce çalışan olarak hak kazandıkları ek tanımlanmış katkı payı emeklilik planı hakkına sahip olmaya devam etmektedirler.

Fransız Genel Vergi Kanunu'nun 83. Maddesi çerçevesinde oluşturulan bu tanımlanmış katkı planı 1995 yılında uygulamaya konmuştur. Şirkette en az bir yıl süreyle çalışan tüm çalışanların üye olması zorunlu olan bu plan, lehtarlarına tavanı Fransız Sosyal Güvenlik tavanının iki katı olarak belirlenmiş olan, ücretlerinin %0,1'ine tekabül eden yıllık ertelenmiş hayat boyu gelir hakkı sunmaktadır. Bu planın %1,5'i Şirket tarafından, %0,5'i ise çalışanlar tarafından finanse edilmektedir. Bu plan Valmy sigorta şirketi tarafından sigortalanmıştır.

SOCIETE GENERALE YÖNETİM MENSUPLARI İÇİN KIDEM TAZMİNATI

Yönetim Kurulu 8 Şubat 2017'de, İcra Kurulu Başkanlarının veya İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının görevlerinin feshi durumunda Gruptan ayrılımlarını düzenleyen kuralları uyumlaştırmaya karar vermiştir. Kurallar piyasadaki uygulamalar ışığında tanımlanmış olup AFEP-MEDEF Kurallarına uygundur.

İlişkili taraf sözleşmeleri ve taahhütleri Mayıs 2017'deki Genel Kurulda hissedarların onayına sunulacaktır.

REKABET YASAĞI

İcra Kurulu Başkanları (Frederic Oudea, Severin Cabannes, Bernardo Sanchez Incera ve Didier Valet) Societe Generale yararına, finansal kuruluşların standart uygulamalarına uygun olarak, İcra Kurulu Başkanı olarak görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren altı aylık bir süre zarfında geçerli olacak bir rekabet etmeme şartı imzalamışlardır. Bu şart bu kişilerin Avrupa'da (Birleşik Krallık da dahil olmak üzere Avrupa Ekonomik Bölgesi olarak tanımlanmaktadır) borsada işlem gören bir kredi kuruluşunda veya Fransa'da borsada işlem görmeyen bir kredi kuruluşunda aynı seviyedeki bir pozisyonu kabul etmelerini yasaklamaktadır. Bunun karşılığında sabit maaşlarını almaya devam edebilirler.

Yalnızca Yönetim Kurulu ilgili İcra Kurulu Başkanının görev süresinin sona erme tarihine kadar bu şarttan feragat edebilir. Bu durumda İcra Kurulu Başkanı artık herhangi bir taahhülle bağlı olmayacak ve bununla ilgili olarak kendisine herhangi bir meblağ ödenmeyecektir.

Rekabet etmeme anlaşmasının ihlali durumunda ilgili İcra Kurulu Başkanından derhal altı aylık sabit maaşa eşit bir meblağ ödemesi talep edilecektir. Böyle bir durumda Societe Generale herhangi bir mali tazminat ödeme yükümlülüğünden ibra olur ve ayrıca ihlalden sonra ödenmiş olabilecek herhangi bir mali tazminatın iadesini talep edebilir.

Bu tutar, AFEP-MEDEF Kurallarında belirlendiği üzere 24 aylık sabit ve değişken yıllık ücret limitinin altındadır.

KIDEM TAZMİNATI

AFEP-MEDEF Kurallarının tavsiyeleri uyarınca Frederic Oudea 2009'da Başkan ve İcra Kurulu Başkanı pozisyonuna tayininde istihdam sözleşmesinden feragat etmiştir. Böylelikle, 15 yıla yakın hizmet vermiş bir çalışan olarak yararlanacağı yardım ve teminatlara ilişkin haklarından vazgeçmiştir. Benzer şekilde, İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının istihdam sözleşmelerinin askıya alınmasının bir sonucu olarak, bu kişilere varsa kanuni veya akdi kıdem tazminatı olarak ödenecek tutarlar sıfır seviyesinde olacaktır.

Bunun sonucu olarak 8 Şubat 2017'de Yönetim Kurulu, ancak bir İcra Kurulu Başkanının görevinin Societe Generale Group'tan ayrılmasının istenmesi sonucunda feshedilmesi durumunda ödenecek olan bir kıdem tazminatı maddesi uygulamaya karar vermiştir.

Bu kıdem tazminatının şartları aşağıdaki gibidir:

- Ödeme ancak Yönetim Kurulunca öyle kabul edilmesi üzerine, Gruptan isteği dışında ayrılması durumunda yapılacaktır. Ciddi suistimal, istifa veya İcra Kurulu Başkanının görevinin kendisinden kaynaklanan nedenlerle uzatılmaması durumlarında herhangi bir ödeme yapılmayacaktır;
- Ödeme, İcra Kurulu Başkanının görev süresinin sona ermesinden önceki üç yıl zarfında yıllık değişken ücretlendirme hedeflerinin ortalamada en az %60'lık bir genel başarı oranında gerçekleştirilmesi şartına bağlı olacaktır.
- Ek kıdemli yönetici emekli maaşına hak kazanmasını sağlayacak Fransız Sosyal Güvenlik emekli maaşını talep etmeden önceki altı ay zarfında görevinden ayrılan bir İcra Kurulu Başkanına kıdem tazminatı ödenmeyecektir;
- Ödeme iki yıllık sabit maaş tutarında olacaktır ve böylece AFEP-MEDEF Kurallarına uygun, yani iki yıllık sabit ve değişken yıllık ücret şeklinde olacaktır.

Kıdem tazminatı ve rekabet etmeme ödemesinin toplamı hiçbir durumda AFEP-MEDEF Kurallarında önerilen tavanı aşmayacaktır (yani iki yıllık sabit ve değişken yıllık ücret artı ilgili olması halinde istihdam sözleşmesi kapsamında öngörülen başka bir kıdem tazminatı, özellikle de her tür akdi kıdem tazminatı).

İcra Kurulu Başkanlarının diğer hakları

İcra Kurulu Başkanları, profesyonel kullanımın yanı sıra şahsi olarak da kullanabilecekleri kendi şirket arabalarına sahip olmanın yanı sıra çalışanlarla aynı sağlık ve ölüm/işgöremezlik teminatı sağlayan sigorta hakkına sahiptirler.

İSTİSNAİ DEĞİŞKEN ÜCRET

Societe Generale genel olarak İcra Kurulu Başkanlarına istisnai değişken ücret ödememektedir. Bununla birlikte, ücret politikasının tüm boyutlarının önceden onaylanmasını zorunlu kılan yeni mevzuat ışığında Yönetim Kurulu, belirli çok özel durumlarda, örneğin Şirket üzerindeki etki veya ihtiyaç duyulan taahhüt ve ilgili zorluklar nedeniyle gerekli olması halinde ek değişken ücret ödeme hakkını saklı tutmaya karar vermiştir. Bu ödeme gerekçelendirilecek ve AFEP-MEDEF Kurallarının ücretlendirmeye ilgili genel ilkelerine ve ayrıca Fransız Mali Piyasalar Kurumunun (AMF) tavsiyelerine uygun olarak belirlenecektir.

Ödeme, yıllık değişken ücretin tabi olduğu aynı şartlara göre, yani üç yıllık bir dönem zarfında kısmen ertelenmiş olarak ve hak ediş bakımından aynı şartlara tabi olacak şekilde yapılacaktır. Sabit kısmın %200'ünün tavan olarak uygulandığı değişken ücrete dahil edilecektir.

Yeni bir İcra Kurulu Başkanının Atanması

Genel kural olarak, bu ücretlendirme politikasında tanımlanan ücret bileşenleri ve yapısı, bahsi geçen politika yürürlükteyken atanan bütün yeni İcra Kurulu Başkanlarına, sorumlulukları ve mesleki tecrübeleri temelinde uygulanacaktır. Aynı prensip İcra Kurulu Başkanlarına sağlanan bütün diğer menfaatler (ek emeklilik planı, sigorta vb.) için de geçerli olacaktır.

Bu nedenle Yönetim Kurulu, yeni İcra Kurulu Başkanının sabit maaşını bu unsurlar ışığında, mevcut İcra Kurulu Başkanlarının maaşlarına ve benzer Avrupa finans kuruluşlarının uygulamalarına uygun olarak belirlemekle sorumludur.

Son olarak, Societe Generale Grubunun dışından seçilecek bir yeni İcra Kurulu Başkanı, uygun olması halinde önceki işvereninden ayrılırken vazgeçtiği ücretin tazminatı görevi görecektir. Bu ücret erteleme temelinde sağlanacak olup İcra Kurulu Başkanlarının ertelenmiş değişken ücretine uygulanacak olanlara benzer performans şartlarının yerine getirilmesi koşuluna tabi olacaktır.

İCRA KURULU BAŞKANLARININ 2016 ÜCRETİ

İcra Yetkisi Olmayan Başkanın Ücretlendirilmesi

Lorenzo Bini Smaghi'nin ücreti yılda brüt 850,000 Euro tutarında olup 19 Mayıs 2015 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmasından beri değişmemiştir.

Değişken ücret, huzur hakkı, menkul kıymet veya Societe Generale veya Grup performansına bağlı tazminat almamaktadır.

Paris'teki görevlerini yerine getirmesi için kendisine şirket tarafından konaklama imkanı sağlanmıştır.

Genel Yönetime Ödenen Ücretler

İcra Kurulu Başkanlarının ücretlendirilmesini düzenleyen politika, ilgili çeşitli tarafların beklentilerini dikkate alan dengeli bir ücretlendirme sağlamaktadır. Prensipler 96 ve 102. sayfalarda detaylı olarak sunulmuştur.

SABİT ÜCRET

İcra Kurulu Başkanlarının sabit ücretleri 2016 mali yılı zarfında değişmemiştir. Sabit ücret, İcra Kurulu Başkanı için 1,300,000 Euro, İcra Kurulu Başkan Yardımcıları için ise 800,000 Euro tutarındadır.

2016 MALİ YILI İÇİN YILLIK DEĞİŞKEN ÜCRET

2016 YILI PERFORMANS BELİRLEME VE DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

15 Mart 2016'da Yönetim Kurulu İcra Kurulu Başkanlarının 2016 mali yılı yıllık değişken ücretine dair değerlendirme kriterlerini belirlemiştir. Bu kriterler aşağıdaki gibidir:

Nicel kısım

İcra Kurulu Başkanı için nicel kısım, her bir gösterge eşit ağırlıklı olacak şekilde Grubun hisse başına kazanç, brüt faaliyet geliri ve maliyet/gelir oranı açısından hedeflerinin gerçekleştirilmesi esas alınarak ölçülmüştür. İcra Kurulu Başkan Yardımcıları içinse, 98. sayfada belirtildiği üzere hem bir bütün olarak Grubu hem de bu kişilerin spesifik sorumluluk alanlarını içeren ekonomik kriterler göz önünde bulundurulmuştur.

Bu göstergeler, ilgili sorumluluk kapsamı ve hissedarlar için değer üretme üzerinden operasyonel verimlilik ve risk yönetimi bakımından hedefleri yansıtmaktadır. Hem mali hem de operasyonel unsurları içeren bu göstergeler doğrudan doğruya Grubun stratejisiyle bağlantılı olup önceden belirlenmiş bir bütçeye uyuma dayanmaktadır.

8 Şubat 2017 tarihli toplantısında Yönetim Kurulu aşağıdaki başarı oranlarını kaydetmiştir:

- Frédéric Oudéa: Hedeflerin %79'una ulaşılmıştır,
- Séverin Cabannes: Hedeflerin %76'sına ulaşılmıştır,
- Bernardo Sanchez Incera: Hedeflerin %79'una ulaşılmıştır.

Nitel kısım Yönetim Kurulu ayrıca 15 Mart 2016 tarihli toplantısında nitel hedefler de belirlemiştir. Bunlar, başta Grubun devam eden dönüşümü, risk yönetimi ve yasal uyum, uygun sermaye yönetimi, maliyet tasarruflarının uygulanması, müşteri memnuniyeti, inovasyonun teşviki, Kültür ve Davranış programının uygulamaya konması ve çeşitlilik ve kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) girişimlerine ilişkin devam eden çabalarla ilgili hedefler olmak üzere, Grubun ve iş kollarının stratejisinin uygulanmasıyla ilgili hedeflere dayanmaktadır.

2016 için bu hedefler ışığında Yönetim Kurulu 8 Şubat 2017 tarihli toplantısında ve Ücret Komitesinin önerisi temelinde Genel Müdürlüğün her bir üyesinin başarı oranını %88 olarak belirlemiştir. Bilhassa, 2016'da Paris'te Les Dunes teknoloji parkının açılışı, Afrika'da mobil bankacılığın tanıtılması ve yeni kurulan şirketlerle daha yakın işbirliği gibi bir dizi yüksek profilli gelişme ile sergilenen inovasyon projelerindeki hızlanmayı dikkate almıştır. Yönetim Kurulu ayrıca Grubun liderlik modelinin devreye sokulmasını ve ana hedeflerinden biri değerleri, liderlik kalitesini ve davranışsal bütünlüğü Grubun dönüşümünün merkezine koyan bir Societe Generale kültürünün geliştirilmesi olan Kültür ve Davranış programının başlatılmasını takdir etmiştir. Son olarak Yönetim Kurulu, Grubun kömürle ilişkili faaliyetlerin finansmanını keserek yenilenebilir enerjilere daha fazla fon sağlaması gibi güçlü taahhütlerini yansıtan Societe Generale'in ana küresel yeşil endekslere dahil edilmesinin ve finans dışı derecelendirme kuruluşlarından alınan notlarındaki iyileşmenin işaret ettiği KSS alanındaki sürekli gelişmeyi vurgulamıştır.

Hedef gerçekleştirme oranları aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

		Nicel hedefler						Nitel hedefler	2016 hedefleri için genel başarı oranı	
		Her bir icra Kurulu Başkanının sorumluluk kapsamı					Toplam nicel hedefler			
		Grup kapsamı								
		HBK	B FG	M/G oranı	BFG	VÖK				M/G oranı
F. Oudéa	Ağırlık Başarı oranı	%20	%	%20	-	-	-	%60	%40	%83
		1	%15	%16	-	-	-	%48	%35	
S. Cabannes	Ağırlık Başarı oranı	%1	%10	%10	%10	%10	%10	%60	%40	%81
		9	%7	%8	%7	%7	%8	%46	%35	
B. Sanchez Incera	Ağırlık Başarı oranı	%1	%10	%10	%10	%10	%10	%60	%40	%83
		6	%7	%8	%8	%9	%7	%48	%35	

Not: Yüzdelere bu grafik için en yakın tam sayıya yuvarlanmıştır
HBK: Hisse Başına Kazanç
BFG: Brüt faaliyet geliri
VÖK: Vergi öncesi kar
M/G oranı: Maliyet/gelir oranı

İcra Kurulu Başkanının yıllık değişken ücreti böylece %83'lük bir genel başarı oranına mukabil olarak 1,450,262 Euro tutarına ulaşmıştır.

İcra Kurulu Başkanının 2.7 milyon Euro'ya ulaşan 2016 yılı ücreti (2016 yılına ait sabit maaşının ve 2016'da hak edilen yıllık değişken ücretinin toplamı) Societe Generale SA Fransa'nın bir çalışanının ortalama brüt ücretinin 49 katını temsil etmektedir.

İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının yıllık değişken ücreti:

- Séverin Cabannes için %81'lik bir genel başarı oranına karşılık gelen 744,630 Euro;
- Bernardo Sanchez Incera için %83'lük bir genel başarı oranına karşılık gelen 761,466 Euro.

GEÇMİŞTE İCRA KURULU BAŞKANLARINA ÖDENEN YILLIK DEĞİŞKEN ÜCRETLER

(EURO olarak*)	Önceki yıllara ait brüt değişken ücret							2016 için Brüt yıllık değişken ücret	2017'de nakit olarak ödenen
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Toplam tutar	
Sn. Oudéa	0(1)	1.196.820	682.770	1.194.600	1.406.070	948.767	1.474.200	1.450.262	290.052
Sn. Cabannes	320.000	665.281	310.144	670.176	705.120	539.978	712.080	744.630	148.926
Sn. .	N/A(2)	667.662	391.440	560.112	619.718	494.632	759.920	761.46	152.293

*Veriliş tarihindeki Euro cinsinden nominal değer.

(1) Sn. Oudéa, 2009 mali yılı için değişken ücretinden feragat etmiştir.

(2) Sn. Sanchez Incera, 1 Ocak 2010 tarihinde Societe Generale Grubunun İcra Kurulu Başkanı olarak tayin edilmiştir.

2016 İÇİN DEĞİŞKEN ÜCRETLERİN HAK EDİŞİ VE ÖDENMESİ

Banka Yöneticilerine uygulanabilir standartlar (CRD4) uyarınca, Yönetim Kurulu yıllık değişken ücrete ilişkin hak ediş ve ödeme koşullarını aşağıdaki şekilde tanımlamıştır:

- teberru edilen toplam tutarın %40'ını temsil eden ve hisse eşdeğerlerine çevrilmiş olan yarısı bir yıl süreyle devredilemez olan Mart 2017'deki hak ediş kısmı;
- teberru edilen toplam tutarın % 60'ını temsil eden, iki performans koşuluna tabi olarak üçte ikisi hisse eşdeğeri olmak üzere üç yıl ertelenmiş üç eşit hisseye ayrılan bir hak edilmemiş kısım: Grup kârlılığı ve Temel Tier Bir seviyesi. Her bir kesin hak ediş tarihinden sonra altı aylık bir elde tutma dönemi uygulanır.

Hisseler veya hisse eşdeğerleri halinde teberru edilen değişken kısmın tutarı, Yönetim Kurulu tarafından her yıl Mart ayında belirlenen ve Kurul toplantısından önceki son 20 işlem gününe dayalı işlem ağırlıklı ortalamaya tekabül eden bir hisse fiyatı üzerinden dönüştürülür.

Geçerli görev süresi dolana kadar, ertelenmiş yıllık değişken unsurun hak edışı ek olarak hazır bulunma koşuluna tâbidir. Bu koşulun istisnaları şu şekildedir: emeklilik, ölüm, işgöremezlik, görevlerini ifa etme ehliyetine sahip olmama ve Yönetim Kurulu ile stratejik bir konuda ters düşme gerekçesiyle fesih.

Görev süresinin dolmasından sonra, hazır bulunma koşulu geçerliliğini kaybeder. Ancak, eğer İcra Kurulu Başkanının görevden ayrılmasından sonra Kurul onun görev süresi esnasında alınan bir kararın, Şirketin akıbeti veya imajı üzerinde önemli sonuçları olduğunu tespit ederse, ertelenmiş yıllık değişken ücretin tamamının veya bir kısmının ödenmesini yeniden değerlendirmeye karar verebilir.

Yıllık değişken ücretin hisse eşdeğerleri halinde ödenen kısmı, uygulanabildiğinde zorunlu elde tutma dönemi boyunca temettü ödemesine eşdeğer bir tutarın ödenmesine yol açar. Hak ediş dönemi esnasında hiçbir temettü ödenmez.

İcra Kurulu Başkan Yardımcılarına ödenen değişken ücret, Societe Generale şirketlerinden ya da Yöneticilik yaptıkları Grup dışındaki şirketlerden aldıkları huzur hakkı tutarında azaltılır. İcra Kurulu Başkanına huzur hakkı ödemesi yapılmaz.

2016 İÇİN UZUN VADELİ TEŞVİKLER

2012'den beri İcra Kurulu Başkanlarına uygulanan uzun vadeli teşvik planı yenilenmiştir. Bu plan, şirketteki İcra Kurulu Başkanlarını uzun vadeli ilerlemeye dahil etmeyi ve onların çıkarlarını hissedarların çıkarları ile bağdaştırmayı amaçlamaktadır.

Hak ediş için birkaç yıldır uygulanmakta olan mevcut tavana ilave olarak, Yönetim Kurulu aynı zamanda uzun vadeli teşviklerin tahsis için de bir üst sınır getirmiştir. Bu üst sınır yıllık değişken ücretle aynı seviyede belirlenmiştir. Bu yüzden Frédéric Oudéa'nın uzun vadeli teşviklerinin üst sınırı, yıllık sabit ücretinin %135'i olarak belirlenmiştir. İcra Kurulu Başkan Yardımcıları için üst sınır yıllık sabit ücretlerinin %115'idir.

Her halükarda, yürürlükteki yönetmeliklere göre, tahsis edilen değişken bileşen (yani yıllık değişken ücret artı uzun vadeli teşvikler) sabit ücretin iki katını aşmamalıdır.

Bu esasa göre ve önceki yıllarla aynı doğrultuda, Yönetim Kurulu 8 Şubat 2017 tarihli toplantısında 2016 teşvik planını aşağıdaki şekilde uygulamaya karar vermiştir:

- tahsis değeri zaman içerisinde değişmez, IFRS'ye uygun olarak ifade edilir. Karşılık gelen hisse sayısı Societe Generale'nin hisselerinin 7 Şubat 2017 tarihindeki defter değerine dayanarak hesaplanmıştır;
- hisseler dört ve altı yıllık hak ediş dönemleri ile iki taksit halinde ödenir ve her bir hak ediş döneminden sonra bir yıllık elde tutma dönemi uygulanır; böylece endeksleme dönemleri beş ve yedi yıla çıkmaktadır;
- kesin hak ediş, hak ediş dönemleri süresince hazır bulunma koşuluna ve performans koşuluna tabidir. Hak ediş, tüm hak ediş dönemleri boyunca 11 Avrupa emsalinin ilgili gelirine kıyasla Toplam Hissedar Gelirindeki (TSR) artışla ölçülen, Societe Generale hissesinin nispi performansına bağlıdır. Bu yüzden, hak edişin tamamı ancak eğer Societe Generale'in TSR'si örneklemin en üst çeyreğinde ise hak edilecektir; eğer bu medyan değerin biraz üzerinde ise, hak ediş oranı teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin toplam sayısının %50'si olacaktır ve TSR performansı çok düşükse hiçbir hisse veya hisse eşdeğeri hak edilmeyecektir.

Eksiksiz hak ediş şablonu aşağıda gösterilmektedir:

SG Derecesi	Derece 1	Derece 2	Derece 3	Derece 4	Derece 5	Derece 6	Derece 7	Derece 8	Derece 9	Derece 10	Derece 11	Derece 12
	1*	2	3									
Verilen maksimum sayının %'si olarak	%100			%83,3	%66,7	%50			%25			0

* Örnekteki en yüksek derece.

2016 emsal örnekleme aşağıdaki bankalardan oluşur: Barclays, BBVA, BNP Paribas, Crédit Agricole, Crédit Suisse, Deutsche Bank, Intesa Sanpaolo, Nordea, Santander, UBS ve Unicredit.

- Hisselerin nihai ödeme değeri hisse başına 77 EURO, yani Societe Generale Grubu hisselerinin 31 Aralık 2016 tarihindeki defter değerinin yaklaşık 1.2 katı ile sınırlı olacaktır.
- Uzun vadeli teşviklerin kesin hak ediş yılından önceki yıl için Grubun karlılığının (Grubun kendi borcunun yeniden değerlemesinin ve Borç Değeri Düzeltmesinin muhasebe etkileri kesinlikle hariç tutularak Grubun net gelirin göre ölçülür) yokluğunda, Societe Generale hissesinin performansına bakılmaksızın hiçbir ödeme muaccel olmayacaktır.
- İlgili İcra Kurulu Başkanının Gruptan emekli olması veya yapısındaki veya teşkilatındaki değişiklikler nedeniyle Gruptan ayrılması durumu haricinde her tür ayrılma, plan kapsamındaki ödemenin iptaline yol açacaktır; bahsi geçen emeklilik veya ayrılma durumunda ise hisseler veya ödemeler Yönetim Kurulunca gözlemlenen ve değerlendirilen performans temelinde sağlanacaktır. Son olarak, uzun vadeli teşviklerin lehtarları aynı zamanda bir "malus" şartına tabidir. Bu yüzden, eğer Kurul özellikle de Grubun Davranış Kurallarında tanımlanan Societe Generale'in beklentileri ile aynı doğrultuda olmayan davranışlar veya eylemler veya Societe Generale tarafından kabul edilebilir sayılan seviyeyi aşan bir risk alma tespit ederse, uzun vadeli teşviklerin tamamının veya bir kısmının ödenmesini yeniden değerlendirmeye karar verebilir.

Aşağıdaki tabloda 2016 yılına ilişkin plan kapsamında her bir İcra Kurulu Başkanına teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin adedi ve bunların defter değeri belirtilmektedir:

	Defter değeri üzerinden tutar *	Teberru edilen maksimum sayı
Frédéric Oudéa	850,000 EURO	32,717
Séverin Cabannes	570,000 EURO	21,940
Bernardo Sanchez Incera	570,000 EURO	21,940

* LT'lerin tahsisine karar verilen 8 Şubat 2017 tarihindeki Yönetim Kurulu Toplantısından bir önceki günkü hisse fiyatı baz alınarak.

İSTİHDAM SONRASI HAKLAR: EMEKLİ MAASLARI, KIDEM TAZMİNATI, REKABET ETMEME KOŞULU

EMEKLİLİK MAASİ

Frédéric Oudéa, 2009 yılında Başkan ve İcra Kurulu Başkanı olarak atandığında istifa ederek iş akdini feshettiğinden artık Societe Generale'in sağladığı ek emeklilik haklarından faydalanamayacaktır.

EK EMEKLİLİK TAHSİS PLANI⁽¹⁾

31 Aralık 2016'da, Sn. Cabannes'in hizmet süresi ve o tarihteki referans ücreti baz alınarak, taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin koşullara bakılmaksızın ve 63 yaşında emeklilik varsayımına dayanarak, kendisinin potansiyel emeklilik maaşı hakları tahmini yıllık 183,042 EURO'luk bir emeklilik maaşını temsil etmektedir (yani kendisinin AFEP-MEDEF Kurallarında tanımlanan referans ücretinin %11.9'u).

31 Aralık 2016'da, Sn. Sanchez Incera'nın hizmet süresi ve o tarihteki referans ücreti baz alınarak, taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin koşullara bakılmaksızın ve 63 yaşında emeklilik varsayımına dayanarak, kendisinin potansiyel emeklilik maaşı hakları tahmini yıllık 152,094 EURO'luk bir emeklilik maaşını temsil etmektedir (yani kendisinin AFEP-MEDEF Kurallarında tanımlanan referans ücretinin %9.7'si).

IP VALMY EK EMEKLİLİK FONU

31 Aralık 2016'da, Sn. Cabannes ve Sanchez Incera sırasıyla yıllık 838 EURO ve 484 EURO tutarında ertelenmiş ömür boyu gelir hakkı elde etmişlerdir.

2016'DA GEÇERLİ KIDEM TAZMİNATI

Aşağıda düzenlenen hükümler tüm 2016 mali yılı boyunca uygulanmıştır. Değişiklikler 2017 mali yılının başlangıcından itibaren yürürlüğe konmuştur (bkz. sayfa 101).

2016'da, İcra Kurulu Başkanının kıdem tazminatı alma hakkı yoktu.

Sn. Cabannes ve Sn. Sanchez Incera, İcra Kurulu Başkanlığı görevlerinden çekilmelerini gerektiren herhangi bir durumda tazminat karşılığı almaya hak kazanmamışlardır. Göreve getirilmeden önceki iş sözleşmeleri görev süreleri boyunca askıya alınmış olsa da, tek taraflı fesih halinde bu sözleşmelerde öngörülen tazminat, askıya alınma tarihinde söz konusu sözleşme çerçevesinde geçerli olan ücret üzerinden ödenecektir. Her halükarda, söz konusu tazminat iki yıllık toplam ücreti aşmayacaktır.

(1) Sn. Cabannes ve Sn. Sanchez Incera ile yapılan ilişkili taraf anlaşmaları, sırasıyla 19 Mayıs 2009 ve 25 Mayıs 2010 tarihli Genel Kurul toplantılarında onaylanmıştır.

2016'DA GEÇERLİ REKABET ETMEME KOŞULU

Aşağıda düzenlenen hükümler tüm 2016 mali yılı boyunca uygulanmıştır. Değişiklikler 2017 mali yılının başlangıcından itibaren yürürlüğe konmuştur (bkz. sayfa 101).

Sayın Frédéric Oudéa İcra Kurulu Başkanlığı görevini bırakırsa, Fransa'da veya Fransa'daki borsada işlem gören bir sigorta şirketinde veya kredi kuruluşunda ya da borsada işlem görmeyen Fransa'daki bir kredi kuruluşunda göreve gelmesini engelleyen bir rekabet etmeme maddesine tabi hareket etmek zorunda kalacaktı. Bunun karşılığında, sabit maaşını almaya devam edebilecekti. Ancak taraflar bu maddeden feragat etme hakkına da sahiptiler. Rekabet etmeme maddesi 18 aylık süre boyunca geçerliydi ve Sn. Oudéa'nın sabit maaşı tutarında ödeme öngörülmüştü. Geçerliliği AFEP-MEDEF Kurallarında tavsiye edilen 24 aylık limitin altında kaldı.

İcra Kurulu Başkan Yardımcıları 2016'da herhangi bir rekabet etmeme maddesine tâbi değildi.

İCRA KURULU BAŞKANLARININ DİĞER HAKLARI

İcra Kurulu Başkanları kendilerine hem özel hem de mesleki kullanım için tahsis edilmiş şirket aracına ve sağlık ve ölüm/maluliyet hakları bakımından çalışanlarla aynı kapsamı sağlayan bir sigortaya sahiptirler.

İcra Kurulu Başkanlarına sağlanmış başka bir hak söz konusu değildir.

SOCIETE GENERALE HİSSE SAHİPLİĞİ VE ELDE BULUNDURMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ

2002'den beri, AMF'nin önerilerine uygun olarak ve İcra Kurulu Başkanlarının çıkarlarını Şirketinkilerle uyumlu hale getirmek için, İcra Kurulu Başkanlarının belirli asgari sayıda Societe Generale hissesine sahip olmaları zorunlu tutulmaktadır. 7 Mart 2011'de, Yönetim Kurulu aşağıdaki yükümlülükleri belirlemiştir:

- İcra Kurulu Başkanı için 80.000 hisse;
- İcra Kurulu Başkan Yardımcıları için 40.000 hisse. Bu

hissedarlık yükümlülüklerinin tamamı 2016'da yerine getirilmiştir.

15 Mart 2016'da, Yönetim Kurulu asgari hissedarlık eşiklerini aşağıdaki şekilde arttırmaya karar vermiştir:

- İcra Kurulu Başkanı için 90.000 hisse;
- İcra Kurulu Başkan Yardımcıları için 45.000 hisse.

Aynı zamanda eski çalışan olan İcra Kurulu Başkan Yardımcıları, şirket mevduat planı kapsamında doğrudan veya dolaylı olarak hisselerine sahip olabilir.

Bu asgari hissedarlık gerekliliği Frédéric Oudéa, Séverin Cabannes ve Bernardo Sanchez Incera tarafından halihazırdaki görev sürelerinin sonuna yani 2019'a kadar ve Didier Valet tarafından da beş yıl görev yaptıktan sonra karşılanmalıdır. Gerekliliğin karşılanması beklenirken, İcra Kurulu Başkanı, opsiyon kullanım masraflarını ve ilgili sosyal güvenlik ücretlerini ve vergilerini düşükten sonra, Societe Generale hisse planları üzerinden teberru edilen veya hisse opsiyonlarını kullanmalarından doğan hisselerin %50'sini söz konusu tarihe kadar elinde tutmak zorundadır.

Yasa uyarınca ayrıca, İcra Kurulu Başkanlarının Societe Generale hisse planları üzerinden teberru edilen veya hisse opsiyonlarını kullanmalarından doğan müktesep hisselerin belli bir yüzdesini görev süreleri dolana kadar kayıtlı bir hesapta tutmaları gerekmektedir. Yönetim Kurulu bu yüzdeyi hisseler için 2016 hisse tahsisleri için hak edilmiş hisselerin %20'si ve hisse opsiyonları için, vergi ve diğer zorunlu kesintiler ve ayrıca hisselerin satın alınmasının finansmanında kullanılan sermaye kazançları çıkartıldıktan sonra, opsiyonların kullanılması ile elde edilen sermaye kazançlarının %40'ı olarak belirlemiştir.

Bu yüzden İcra Kurulu Başkanları önemli ve artan sayıda hisseye sahip olmak zorundadırlar. İcra Kurulu Başkanlarının hakediş ve elde tutma dönemleri boyunca hisselerini veya opsiyonlarını finansal koruma altına almaları yasaktır.

İcra Kurulu Başkanlarının bu yükümlülüklerine aynen uyulduğunu gösteren bilgileri her yıl Yönetim Kuruluna sunmaları gerekir.

Kurula sundukları beyanlarında, İcra Kurulu Başkanları Societe Generale hisselerini ya da Société Générale Actionnariat (E Fonu) hisselerini riskten koruma işlemine tabi tutmadıklarını doğrulamış ve gelecekte de böyle bir eylemde bulunmamayı taahhüt etmiştir.

İCRA KURULU BAŞKANI OLMAYAN DİĞER İCRA KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ

Ücret

İcra Kurulunun diğer üyelerinin ücretleri CRD4 uyarınca belirlenir. Bu ücretler Genel Yönetim tarafından belirlenir ve Ücret Komitesi tarafından gözden geçirilir. Aşağıda belirtilen iki bileşenden oluşmaktadır:

- her üyenin sorumluluklarına ve ayrıca piyasadaki uygulamalara göre belirlenen sabit maaş;
- Genel Merkezin takdiriyle hem bir önceki mali yıla ait Grup sonuçlarına hem de kişinin niteliksel ve niceliksel performansına bağlı olarak belirlenen yıllık değişken ücret.

Ayrıca, 2016 yılı için Grup Risk Müdürüne ve Grup Uyum Müdürüne verilen ücretler Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. CRD4'te düzenlenen kurallar çerçevesinde, bu değişken ücret, tamamı hazır bulunma ve performans koşullarına ve uygun risk ve

uyum yönetimine tabi olan bir hak edilmemiş bileşenden oluşur. Bu bileşen beş yıl süreyle ertelenir ve en az yarısı Societe Generale hisselerine veya hisse eşdeğerlerine tahsis edilir (hak edilmiş kısmın %50'sini ve hak edilmemiş kısmın %60'ını temsil eder).

Beş yıl süreyle ertelenmiş değişken ücret bileşeni, bir diğer ifadeyle uzun vadeli teşvik, hak edilmemiş kısmın %40'ını temsil eder. Bu bileşen zorlu bir koşula, yani tüm hak ediş dönemi boyunca Societe Generale hisselerinin 11 Avrupa emsaline kıyasla Toplam Hissedar Gelirindeki (TSR) artışla ölçülen nisbi performansına tâbidir

Bu ücrete ek olarak, İcra Kurulu üyeleri aynı zamanda Şirketin toplu sözleşmeler çerçevesinde oluşturulan genel teşvik ve kâr paylaşımı planlarından doğan haklara da sahiptirler.

Son olarak, İcra Kurulu üyeleri kendilerine hem özel hem de mesleki kullanım için tahsis edilmiş şirket aracına sahiptirler.

2016 yılı için ücret aşağıdaki gibiydi (milyon Euro):

(milyon EURO)	Sa bit ücret	Değişken ücret		To plam ücret
		Hak edilmiş nakit kısm	Ertelen miş kısm	
İcra Komitesinin 31.12.2016 tarihindeki diğer üyeleri(1)	4.4	1.5	5.6	11.5

(1) Bu tutarlar, Sn. Guillaumin, Lebot, Sn. Mercadal-Delassalles ve Sn. Briatta, Goutard, Hauguel, Heim, Henry, Ottenwaelter, Parer ve Valet'e İcra Komitesi üyesi oldukları dönemde yapılan ödemeyi içermektedir.

Societe Generale hissedarlık yükümlülükleri

İcra Komitesi üyelerinin elinde bulundurması gereken minimum hisse sayısı yıllık toplam ücretlerinin ortalamasına bağlıdır. Bu sayı azami 80.000 hisse olarak belirlenmiştir.

Üst düzey yöneticiler, minimum hissedarlık seviyesine gelene kadar Societe Generale hisse tahsis planı kapsamında sahip oldukları hisselerin yarısını ellerinde tutmak zorundadır. Hisseler doğrudan veya dolaylı olarak Şirket Tasarruf Planı vasıtasıyla tutulabilir.

İCRA KURULU BAŞKANLARININ VE YÖNETİCİLERİN SOCIETE GENERALE HİSSELERİNDE YAPTIĞI İŞLEMLER

AMF Genel Yönetmeliği 223-26'ncı Maddeye uygun olarak yayımlanan özet beyan.

(EURO olarak)

	İşlem Tipi	Tarih	Tutar
Nathalie RACHOU Yönetim Kurulu Üyesi bir işlem gerçekleştirmiştir:	1,000 hisse iktisabı Societe Generale	12.02.16	27,658
Juan Maria NIN GENOVA Yönetim Kurulu Üyesi bir işlem gerçekleştirmiştir:	1,500 hisse iktisabı Societe Generale	15.09.16	47,565

AMF TAVSİYELERİNE UYGUN STANDART TABLOLAR

Tablo 1

HER İCRA KURULU BAŞKANININ ÜCRETİ VE TAHSİS EDİLEN HİSSE OPSİYONLARI, HİSSELERE VE HİSSE EŞDEĞERLERİNE DAİR ÖZET(1)

(EURO olarak)	2015 Mali yılı	2016 Mali yılı
Lorenzo BINI SMAGHI(2), 19 Mayıs 2015 tarihinden beri Yönetim Kurulu Başkanı		
Mali yılla ilgili ücret (Tablo 2'de ayrıntılı olarak verilmiştir)	553,562	902,819
Mali yıl için teberru edilen opsiyonların değeri (tablo 4'te ayrıntılı olarak verilmiştir)	0	0
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri	0	0
Toplam	553,562	902,819
Frédéric OUDEÁ, 19 Mayıs 2015 tarihinden beri Başkan ve İcra Kurulu Başkanı		
Mali yılla ilgili ücret (Tablo 2'de ayrıntılı olarak verilmiştir)	2,780,125	2,756,187
Mali yıl için teberru edilen opsiyonların değeri (tablo 4'te ayrıntılı olarak verilmiştir)	0	0
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri(3)	850,500	850,000
Toplam	3,630,625	3,606,187
Séverin CABANNES, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı		
Mali yılla ilgili ücret (Tablo 2'de ayrıntılı olarak verilmiştir)	1,518,491	1,551,041
Mali yıl için teberru edilen opsiyonların değeri (tablo 4'te ayrıntılı olarak verilmiştir)	0	0
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri(3)	567,000	570,000
Toplam	2,085,491	2,121,041
Bernardo SANCHEZ INCERA, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı		
Mali yılla ilgili ücret (Tablo 2'de ayrıntılı olarak verilmiştir)	1,566,639	1,567,754
Mali yıl için teberru edilen opsiyonların değeri (Tablo 4'te ayrıntılı olarak verilmiştir)	0	0
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri(3)	567,000	570,000
Toplam	2,133,639	2,137,754

(1) Euro cinsinden, brüt olarak, vergi öncesi ifade edilen ücret.

(2) Bu tablo yalnızca 19 Mayıs 2015 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmasından bu yana Sn. Bini Smaghi tarafından alınan ücreti içerir. 19 Mayıs 2015'den önce Yönetim Kurulu Üyesi olarak alınan ücret için Tablo 3'e bakınız.

(3) Bu planın ayrıntıları, sayfa 105 ve devamındaki sayfalarda bulunan İcra Kurulu Başkanlarının ücretine ilişkin bölümde verilmiştir.

Tablo 2

İCRA KURULU BAŞKANLARININ ÜCRETİNE DAİR ÖZET⁽¹⁾

(EURO olarak)	2015 Mali yılı		2016 Mali yılı	
	Ödenen tutarlar	Mali yıl için ödenecek	Ödenen tutarlar	Mali yıl için ödenecek
Lorenzo BINI SMAGHI, Başkan ⁽²⁾				
- Sabit ücret	526,528	526,528	850,000	850,000
- ertelenmemiş yıllık değişken ücret	0	0	0	0
- ertelenmiş yıllık değişken ücret	0	0	0	0
- istisnai ücret	0	0	0	0
- huzur hakkı	0	0	0	0
- aynı gelirler(3)	27,034	27,034	52,819	52,819
Toplam	553,562	553,562	902,819	902,819
Frédéric Oudéa, İcra Kurulu Başkanı				
- Sabit ücret	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000
- ertelenmemiş yıllık değişken ücret(4)	189,753	294,840	294,840	290,052
- ertelenmiş yıllık değişken ücret(4)	1,072,957	1,179,360	812,854 ⁽⁶⁾	1,160,210
- istisnai ücret	0	0	0	0
- huzur hakkı	0	0	0	0
- aynı gelirler(5)	5,925	5,925	5,925	5,925
Toplam	2,568,635	2,780,125	2,413,619	2,756,187
Séverin CABANNES, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı				
- Sabit ücret	800,000	800,000	800,000	800,000
- ertelenmemiş yıllık değişken ücret(4)	92,947	142,416	128,954	148,926
- ertelenmiş yıllık değişken ücret(4)	546,671	569,664	447,179 ⁽⁶⁾	595,704
- istisnai ücret	0	0	0	0
- huzur hakkı	15,050	0	13,462	0
- aynı gelirler(5)	6,411	6,411	6,411	6,411
Toplam	1,461,080	1,518,491	1,396,006	1,551,041
Bernardo SANCHEZ INCERA, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı				
- Sabit ücret	800,000	800,000	800,000	800,000
- ertelenmemiş yıllık değişken ücret(4)	63,186	151,984	118,711	152,293
- ertelenmiş yıllık değişken ücret(4)	513,722	607,936	394,169 ⁽⁶⁾	609,173
- istisnai ücret	0	0	0	0
- huzur hakkı	35,740	0	33,273	0
- aynı gelirler(5)	6,719	6,719	6,288	6,288
Toplam	1,419,367	1,566,639	1,352,441	1,567,754

(1) Euro cinsinden, brüt olarak, vergi öncesi ifade edilen ücret. İcra Kurulu Başkanlarına ödenen uzun vadeli teşviklerin ayrıntıları Tablo 1 ve 7'de verilmiştir.

(2) Bu tablo yalnızca 19 Mayıs 2015 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmasından bu yana Sn. Bini Smaghi tarafından alınan ücreti içerir. 19 Mayıs 2015'den önce Yönetim Kurulu Üyesi olarak alınan ücret için Tablo 3'e bakınız.

(3) Şirket lojmanı sağlanması.

(4) Yıllık değişken ücret hesaplama kriterlerinin ayrıntıları, İcra Kurulu Başkanlarının ücretlerine ilişkin bölümde verilmektedir.

(5) Şirket arabasının sağlanması.

(6) Ödenmiş tutarların ayrıntılı dökümü için aşağıdaki tabloya bakınız.

2016 YILINDA İCRA KURULU BAŞKANLARINA ÖDENEN ERTELENMİŞ YILLIK DEĞİŞKEN ÜCRETİN DÖKÜMÜ

(EURO olarak)

2016 mali yılında ödenen ertelenmiş yıllık değişken ücret

	2012 ⁽¹⁾	2013 ⁽²⁾	2014 ⁽³⁾	2014 ⁽⁴⁾	2016 yılında toplam ödenen
Geçerli performans koşulu ve koşulun durumu	31.12.2015 tarihinde Temel Tier 1* > %8 Koşul karşılandı.	31.12.2015 tarihinde Temel Tier 1* > %8 ve 2015 Grup net geliri>0 Koşul karşılandı.	Yok	31.12.2015 tarihinde Temel Tier 1* > %8 ve 2015 Grup net geliri>0 Koşul karşılandı.	
Sn. OUDEA	262,647	196,156	164,298	189,753	812,854
Sn. CABANNES	147,331	98,374	93,479	107,995	447,179
Sn. SANCHEZ INCERA	123,131	86,455	85,657	98,926	394,169

* Basel 3 koşulları çerçevesinde ölçülen Temel Tier 1 oranı.

- (1) Elde tutma dönemi boyunca ödenen temettü dahil olmak üzere 2012 mali yılı için Mart 2016'da hak edilen ve Ekim 2016'da teslim edilen hisselerin değeri.
- (2) Elde tutma dönemi boyunca ödenen temettü dahil olmak üzere 2013 mali yılı için Mart 2016'da hak edilen ve Ekim 2016'da teslim edilen hisselerin değeri.
- (3) 2014 mali yılına ilişkin yıllık değişken ücretin, Societe Generale hisse fiyatına endekslenen hak edilmiş kısmı.
- (4) 2014 mali yılına ilişkin yıllık değişken ücretin, nakit olarak tahsis edilen ve endekslenmeyen hak edilmemiş kısmının ilk taksidi.

Tablo 3

İCRA YETKİSİ GÖREVLİ OLMAYAN YÖNETİCİLERİN ALDIĞI HUZUR HAKKI VE DİĞER ÜCRETLER TABLOSU

(EURO olarak)	2015'de alınan tutarlar		2016'da alınan tutarlar		Ödemeler/Ücretler	
	2014 mali yılı için bakiye	2015 mali yılı için hak ediş ödemesi	2015 mali yılı için bakiye	2016 mali yılı için hak ediş ödemesi	2015 mali yılı için	2016 mali yılı için*
Lorenzo BINI SMAGHI⁽¹⁾						
Huzur hakları	19,144	19,949	-	-	19,949	-
İlişkili Taraf Anlaşması ⁽²⁾	-	-	-	-	120,000	-
Robert CASTAIGNE						
Huzur hakları	67,780	39,298	79,714	60,357	119,012	132,381
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Michel CİCUREL						
Huzur hakları	51,259	26,798	55,403	46,273	82,201	54,320
İlişkili taraf anlaşması	-	-	-	-	-	-
Barbara DALIBARD						
Huzur hakları	-	-	31,092	23,137	31,092	67,180
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Yann DELABRIÈRE						
Huzur hakları	28,273	19,949	24,311	20,119	44,260	30,323
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Jean-Martin FOLZ						
Huzur hakları	56,545	33,048	-	-	33,048	-
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Kyra HAZOU						
Huzur hakları	67,780	41,581	79,714	60,357	121,295	127,460
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
France HOUSSAYE						
Huzur hakları ⁽³⁾	51,259	29,081	56,811	42,250	85,892	106,225
Societe Generale maaşı	-	-	-	-	50,212	49,588
Béatrice LEPAGNOL						
Huzur hakları ⁽⁴⁾	31,146	19,949	31,092	26,155	51,041	77,835
Societe Generale maaşı	-	-	-	-	37,320	38,031
Jean-Bernard LÉVY						
Huzur hakları	48,771	33,048	67,559	50,297	100,607	127,383
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Ana Maria LLOPIS RIVAS						
Huzur hakları	31,146	19,949	31,092	26,155	51,041	83,571
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Gérard MESTRALLET						
Huzur hakları	-	-	74,340	41,244	74,340	120,280
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Juan Maria NIN GENOVA						
Huzur hakları ⁽⁵⁾	-	-	-	-	-	42,543
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Gianemilio OSCULATI						
Huzur hakları	37,689	-	-	-	-	-
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Nathalie RACHOU						
Huzur hakları	67,780	41,581	121,421	87,445	163,002	213,618
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-

(EURO olarak)	2015'de alınan tutarlar		2016'da alınan tutarlar		Ödemeler/Ücretler	
	2014 mali yılı için bakiye	2015 mali yılı için hak ediş ödemesi	2015 mali yılı için bakiye	2016 mali yılı için hak ediş ödemesi	2015 mali yılı için	2016 mali yılı için*
İcra Yetkisi Olmayan Yöneticiler						
Emmanuel ROMAN						
Huzur hakları ⁽⁵⁾	-	-	-	-	-	33,263
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Alexandra SCHAAPVELD						
Huzur hakları	46,485	41,581	121,421	87,445	163,002	213,618
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Anthony WYAND						
Huzur hakları	166,096	110,217	-	-	110,217	-
Diğer ücretler	-	-	-	-	-	-
Toplam (huzur hakları)					1,250,000	1,430,000

* 2016 mali yılında kazanılan huzur haklarının kalanı Ocak 2017 sonunda Yönetim Kurulu üyelerine ödenmiştir.

- (1) Bu tablo yalnızca 19 Mayıs 2015 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmasından önce Sn. Bini Smaghi tarafından alınan ücreti içerir. 19 Mayıs 2015'den beri Başkan olarak alınan ücret için Tablo 1'e bakınız.
- (2) Şirket ile Lorenzo Bini Smaghi arasındaki, 31 Temmuz 2014 tarihinde yürürlüğe giren ve 30 Nisan 2015 tarihinde sona eren anlaşma. 19 Mayıs 2015 tarihinde Genel Kurul tarafından onaylanmıştır. Bu anlaşma çerçevesinde, Sn. Bini Smaghi 2014 mali yılı için 80,000 EURO ve 2015 mali yılı için 120,000 EURO almıştır.
- (3) Societe Generale sendikası SNB'ye ödendi.
- (4) Societe Generale sendikası CFDT'ye ödendi.
- (5) Yeni Yönetim Kurulu Üyelerine hak ediş ödemesi yapılmadı.

Tablo 4

İHRAÇÇI VEYA HERHANGİ BİR GRUP ŞİRKETİNİN MALİ YILDA HER İCRA KURULU BAŞKANINA TEBERRU ETTİĞİ HİSSE ALIMLI VEYA TEBERRU OPSİYONLARI

Yönetim Kurulu 2016 yılında opsiyon vermemiştir.

Tablo 5

HER BİR İCRA KURULU BAŞKANI TARAFINDAN MALİ YIL İÇİNDE KULLANILMIŞ HİSSE ALIMLI VEYA TEBERRU OPSİYONLARI

İcra Kurulu Başkanları 2016 yılı içerisinde hiçbir opsiyon kullanmamıştır.

Tablo 6

HER BİR İCRA KURULU BAŞKANINA TEBERRU EDİLEN HİSSELER

İhraççı veya herhangi bir grup şirketinin mali yılda her bir İcra Kurulu Başkanına teberru ettiği Societe Generale hisseleri.

EURO cinsinden Tutarlar	Teberru tarihi	Teberru gerekçesi	Yıl içinde teberru edilen hisse sayısı	Hisselerin konsolide finansal tablolarında kullanılan yöntemeye dayalı değeri ⁽¹⁾	Performans koşullarının değerlendirilme tarihi	Hisselerin devredildiği tarih	Performans koşulları
Sn. OUDEA	18.05.2016 ⁽¹⁾	2015 mali yılı için yıllık değişken ücret ödemesi	8,956	270,292	29.03.2018	30.09.2018	evet (2)
			8,956	259,008	29.03.2019	30.09.2019	evet (2)
		2015 mali yılı için ödenecek uzun vadeli teşvikler	22,494	496,443	31.03.2020	01.04.2021	evet (2)
			22,494	476,198	31.03.2022	01.04.2023	evet (2)
Sn. CABANNES	18.05.2016 ⁽¹⁾	2015 mali yılı için yıllık değişken ücret ödemesi	4,326	130,559	29.03.2018	30.09.2018	evet (2)
			4,326	125,108	29.03.2019	30.09.2019	evet (2)
		2015 mali yılı için ödenecek uzun vadeli teşvikler	14,996	330,962	31.03.2020	01.04.2021	evet (2)
			14,996	317,465	31.03.2022	01.04.2023	evet (2)
Sn. SANCHEZ INCERA	18.05.2016 ⁽¹⁾	2015 mali yılı için yıllık değişken ücret ödemesi	4,616	139,311	29.03.2018	30.09.2018	evet (2)
			4,617	133,524	29.03.2019	30.09.2019	evet (2)
		2015 mali yılı için ödenecek uzun vadeli teşvikler	14,996	330,962	31.03.2020	01.04.2021	evet (2)
			14,996	317,465	31.03.2022	01.04.2023	evet (2)

(1) Değişken ücretin ve uzun vadeli teşviklerin tutarları 10.02.2016 ve 15.03.2016 tarihlerindeki Kurul toplantılarında belirlenmiştir. Karşılık gelen performans hisseleri 18.05.2016 tarihindeki Kurul toplantısında teberru edilmiştir.

(2) Yıllık değişken ücretin hak edilişi iki koşula tabidir: Grup kârlılığı ve Temel Tier Bir seviyesi. Uzun vadeli teşviklerin hak edilişi iki koşula tabidir: kârlılık ve bir emsaller grubuna kıyasla ilgili nispi TSR. Performans koşulları 2016 Tescil Belgesinin 92 ve 93'üncü sayfalarında ayrıca detaylandırılmıştır.

Tablo 7

HER BİR İCRA KURULU BAŞKANI TARAFINDAN MALİ YIL İÇİNDE ALINAN HİSSELER(1)

	Teberru tarihi	Mali yıl içinde alınan hisse adedi	
Sn. BINI SMAGHI	Yok		Yok
	14.03.2013		7,999
Sn. OUDEA	13.03.2014		5,974
	14.03.2013		4,487
Sn. CABANNES	13.03.2014		2,996
	14.03.2013		3,750
Sn. SANCHEZ INCERA	13.03.2014		2,633

(1) 2012 ve 2013 mali yılları için 2013 ve 2014'te teberra edilen ertelenmiş yıllık değişken ücretler. Not: Hisse geri alım programından alınan hisseler.

HER BİR İCRA KURULU BAŞKANI TARAFINDAN MALİ YIL İÇİNDE ALINAN HİSSE EŞDEĞERLERİ(1)

	Teberru tarihi	Mali yıl içinde hak edilen hisse eşdeğeri adedi	Ödenen tutar
Sn. BINI SMAGHI	Yok	Yok	Yok
Sn. OUDEA	02.05.2012	37,500	1,315,766
Sn. CABANNES	02.05.2012	25,000	877,178
Sn. SANCHEZ INCERA	02.05.2012	25,000	877,178

(1) İcra Kurulu Başkanları için uzun vadeli teşvik planı kapsamında alınan hisse eşdeğerleri. 2016'daki bu hisse eşdeğerleri, 2 Mayıs 2012 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından hisse eşdeğeri şeklinde teberra edilen ve hak edili tamamen Societe Generale hisse fiyatının emsallerine mukabil nispi performansına dayalı LTI'lerin ikinci taksitine karşılık gelir. 2015 yılının başında yapılan hisse performans değerlendirmesine göre Societe Generale örneklemin ilk üçüncü sırasında yer almaktadır.

Not: ertelenmiş yıllık değişken ücret olarak alınan hisse eşdeğerleri sayfa 111'deki Tablo 2'de gösterilmiştir.

Denetlenmiş | Tablo 8

HİSSE TAAHHÜT VEYA SATIN ALMA OPSİYONU KAYITLARI - TAAHHÜT VEYA SATIN ALMA OPSİYONU BİLGİLERİ⁽¹⁾

Genel Kurul Toplantı Tarihi	27.05.2008	27.05.2008
Yönetim Kurulu Toplantı Tarihi	09.03.2010	09.03.2009
Taahhüt edilebilir veya satın alınabilir hisselerin toplam sayısı ⁽²⁾	1,000,000	1.344.552 ⁽⁶⁾
İcra Kurulu Başkanları tarafından taahhüt edilebilir veya satın alınabilir hisselerin sayısı ⁽³⁾		
Sn. OUDEA	0	0
Sn. CABANNES	0	0
Sn. SANCHEZ INCERA	0	0
Teberru tarihinde görevde bulunan İcra Kurulu üyeleri tarafından taahhüt edilebilir veya satın alınabilir hisselerin sayısı	415,596	155,289
Toplam lehtar sayısı	684	778
. Teberru tarihinde görevde bulunan İcra Kurulu üyelerinin sayısı	10	7
Opsiyon kullanma başlangıç tarihi	09.03.2014	31.03.2012
Son kullanım tarihi	08.03.2017	08.03.2016
Taahhüt veya satın alma fiyatı (EUR) ⁽⁴⁾	41,2	23,18
Kullanım şartları (planın birden fazla taksit içerdiği durumlar)		
Gerçeğe uygun değer (teberru tarihindeki hisse fiyatının %si)	%26	%27
31.12.2016 tarihinde taahhüt edilen hisse sayısı	83,950	413,760
İptal edilen veya süresi dolan taahhüt veya satın alma opsiyonlarının toplam adedi	658,184	930,038
Mali yıl sonundaki bakiye taahhüt veya satın alma opsiyonları	257,866	754
Potansiyel sulandırma etkisi ⁽⁵⁾	%0,03	%0,00

(1) Bu planlardan kaynaklanan personel maliyetleri konsolide mali tablolara ilişkin Not 5.3'te sunulmaktadır (s. 389).

(2) Bir opsiyon kullanılması bir Societe Generale hissesi hakkı vermektedir. Bu tablo sermaye artışları sonrasında gerçekleştirilen düzeltmeleri dikkate almaktadır. Bu satır, teberru tarihinden itibaren kullanılan opsiyonları hesaba katmaz.

(3) 2008'de Sn. Oudéa ve Sn. Cabannes İcra Kurulu Başkanları olarak atanmıştır. 2010'da Sn. Sanchez Incera İcra Kurulu Başkanı olarak atanmıştır.

(4) Taahhüt veya satın alma fiyatı, Yönetim Kurulu toplantısından önceki 20 işlem günündeki Societe Generale hisselerinin ortalama piyasa fiyatına eşittir.

(5) Sulandırma etkisi, taahhüt edilebilecek kalan opsiyon sayısının ana sermayeyi oluşturan hisselerin adedine bölünmesiyle elde edilen sonuçtur.

(6) Başlangıçta İcra Kurulu Başkanlarına teberru edilen, ancak bu kişiler tarafından feragat edilen 320.000 opsiyon dahildir. ▲

Tablo 9

İCRA KURULU BAŞKANI OLMAYAN EN İYİ ON ÇALIŞANA TEBERRU EDİLEN HİSSE TAAHHÜT VEYA SATIN ALMA OPSİYONLARI VE BU ÇALIŞANLAR TARAFINDAN KULLANILAN OPSİYONLAR

	Toplam teberru edilen opsiyon/taahhüt edilen veya satın alınan hisse adedi	Ağırlıklı ortalama fiyat (EURO olarak)
Mali yılda en fazla opsiyon veren ihraççı ve kapsamdaki bir şirket tarafından, opsiyon sayısı en yüksek olan ihraççının ve kapsamdaki ilgili şirketin on çalışanına (İcra Kurulu Başkanları hariç) tahsis edilmek üzere verilen opsiyonlar*	0	0
İhraççı ve yukarıda belirtilen şirketlerle ilgili olarak elde tutulan ve satın alınan veya taahhüt edilen opsiyon sayısı en yüksek ihraççı ve şirketlerin on çalışanı tarafından mali yılda kullanılan opsiyonlar	77,412	37,73

* Societe Generale 2016 yılında hisse opsiyonu teberru etmemiştir.

Denetlenmiş I Tablo 10

TEBERRU EDİLEN PERFORMANS HİSSELERİNİN KAYDI - TEBERRU EDİLEN PERFORMANS HİSSELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

Genel Kurul Toplantı Tarihi	18.05.2016	20.05.2014	22.05.2012	22.05.2012	25.05.2010	25.05.2010
Yönetim Kurulu Toplantı Tarihi	18.05.2016	12.03.2015	13.03.2014	14.03.2013	02.03.2012	02.11.2010
Toplam teberru edilen hisse adedi	2,478,926	1,233,505	1,010,775	1,846,313	2,975,763	5.283.520 ⁽⁵⁾
İcra Kurulu Başkanlarına teberru edilen hisselerin sayısı ⁽²⁾	140,769					
Sn. OUDEA	62,900	-	-	-	-	-
Sn. CABANNES	38,644	-	-	-	-	-
Sn. SANCHEZ INCERA	39,225	-	-	-	-	-
Toplam lehtar sayısı	6,495	6,733	6,082	6,338	6,363	
Hak ediş tarihi	aşağıdaki tabloya bakınız	31.03.2017 (R)	31.03.2016 (R)	31.03.2015 (R)	31.03.2014 (R)	29.03.2013 (R) 31.03.2015 (NR) (1. taksit)
		31.03.2019 (NR)	31.03.2018 (NR)	31.03.2017 (NR)	31.03.2016 (NR)	31.03.2014 (R) 31.03.2016 (NR) (2. taksit)
Elde tutma döneminin son tarihi (1)	aşağıdaki tabloya bakınız	31.03.2019	31.03.2018	31.03.2017	31.03.2016	29.03.2015 31.03.2016
Performans koşulları ⁽³⁾	evet	evet	evet	evet	evet	evet
		36.4 (R)	37.8 (R)	26.1 (R)	21.9 (R)	35.8 (R)
		34.9 (NR)	38.1 (NR)	27.1 (NR)	22.5 (NR)	34.6 (NR) (1. taksit)
Gerçeğe uygun değer (EURO olarak) ⁽⁴⁾	aşağıdaki tabloya bakınız					34.6 (R) 33.2 (NR) (2. taksit)
31.12.2016 tarihinde hak edilen hisse sayısı	0	148	650,046	1,201,218	2,787,956	4,354,448
İptal edilen veya süresi dolan hisselerin toplam adedi	35,739	45,895	51,453	119,588	187,807	929,072
Yıl sonunda ödenmemiş performans hisseleri	2,443,187	1,187,462	309,276	525,507	0	0

R=Fransa'da mukim vergi mükellefleri.

NR = Fransa dışında mukim vergi mükellefleri

(1) Sadece Fransa'da mukim vergi mükellefleri için.

(2) İcra Kurulu Başkanları için, ayrıca 2017 yılı Tescil Belgesinin 6 ve 7 no'lu Tablolarına bakınız.

(3) Geçerli performans koşulları "Kurumsal Yönetişim, Çalışan hisse planları" kısmında açıklanmaktadır.

(4) Gerçeğe uygun değer arbitraj değerlendirme yöntemi kullanılarak hesaplanır.

(5) Grubun tüm çalışanlarına, yani 79 ülkede 159,000 kişiye sağlanan "bedelsiz hisse planı".▲

2016 PERFORMANS HİSSELERİ PLANININ ÖZETİ(1)

Genel Kurul Toplantı Tarihi	18.05.2016			
Yönetim Kurulu Toplantı Tarihi	18.05.2016			
Toplam teberru edilen hisse adedi	2,478,926			
Hak ediş tarihi	29.03.2018 (1. taksit)	29.03.2019	31.03.2020 (1. taksit)	31.03.2021
	29.03.2019 (2. taksit)		31.03.2022 (2. taksit)	
Elde tutma döneminin son tarihi	30.09.2018 30.09.2019	Yok	01.04.2021 01.04.2023	02.10.2021
Gerçeğe uygun değer (EURO) ⁽²⁾	30,18 (1. taksit)	29,55	22,07 (1. taksit)	32,76
	28,92 (2. taksit)		21,17 (2. taksit)	

(1) Yıllık çalışan LTI planı ve bankacılık yönetmeliklerinde tanımlanan düzenlenmiş kişilere (İcra Kurulu Başkanları ve İcra Kurulu üyeleri dahil) uygulanan spesifik sadakat ve ücret politikası kapsamındaki hak edişler çerçevesinde.

(2) Gerçeğe uygun değer arbitraj değerlendirme yöntemi kullanılarak hesaplanır.

Tablo 11

İCRA KURULU BAŞKANLARININ 2016'DAKİ POZİSYONU

	Görev süresi		İş sözleşmesi ⁽¹⁾⁽⁴⁾		Ek emeklilik planı ⁽²⁾		Görevden ayrılma veya pozisyon değiştirme nedeniyle doğan veya doğması muhtemel ücret veya haklar		Rekabet etmeme maddesi ile ilgili ücret ⁽³⁾	
	başlangıç	bitiş	evet	hayır	evet	hayır	evet	hayır	evet	hayır
Sn. BINI SMAGHI, Yönetim Kurulu Başkanı Sn. OUDEA,	2015 ⁽⁵⁾	2019		X		X		X		X
	(6)							X	X	
İcra Kurulu Başkanı	2008	2019	X		X		X ⁽⁷⁾		X ⁽⁷⁾	
Sn. CABANNES, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı	2008	2019	X		X		X ⁽⁷⁾		X ⁽⁷⁾	
Sn. SANCHEZ INCERA, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı	2010	2019	X		X		X ⁽⁷⁾		X ⁽⁷⁾	

(1) AFEP-MEDEF Kurallarındaki tavsiyeler uyarınca, aşağıdaki kişiler görev süreleri boyunca bir iş sözleşmesine sahip olamaz: Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan ve İcra Kurulu Başkanı ve Yönetim Kurulu olan şirketlerin İcra Kurulu Başkanı.

(2) İlave emeklilik planlarının ayrıntıları 100. sayfada yer almaktadır.

(3) Sn. Frédéric Oudéa'nın rekabet etmeme maddesine ilişkin ücret bilgileri 107. sayfadadır.

(4) Sn. Cabannes, Sn. Sanchez Incera ve Valet'nin iş sözleşmeleri görev süreleri boyunca askıya alınmıştır.

(5) Sn. Bini Smaghi 19 Mayıs 2015 itibarıyla Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmıştır.

(6) Sn. Oudéa Mayıs 2008'de İcra Kurulu Başkanı, Mayıs 2009'da Başkan ve İcra Kurulu Başkanı ve 19 Mayıs 2015'de İcra Kurulu Başkanı olarak atanmıştır.

(7) 2017 mali yılından itibaren İcra Kurulu Başkanlarına ödenen kıdem tazminatı ve rekabet etmeme maddesine ilişkin ücret, ilişkili taraf anlaşmalarının ve 23 Mayıs 2017 tarihinde Genel Kurulun onayına sunulan taahhütlerin kapsamındadır.

2016 MALİ YILI İÇİN İCRA KURULU BAŞKANLARINA ÖDENMESİ GEREKEN YA DA TEBERRU EDİLEN VE HİSSEDARLARIN OYLAMASINA SUNULAN ÜCRET BİLEŞENLERİ

Tablo 1

Lorenzo BINI SMAGHI, Yönetim Kurulu Başkanı		
2016 mali yılında ödenmesi gereken veya teberru edilen ücret bileşenleri	Oylamaya sunulan tutar ya da defter değeri	Açıklama
Sabit ücret	850,000 EURO	19 Mayıs 2015 tarihli Yönetim kurulu kararına göre 2016'da ödenen brüt sabit ücret.
Yıllık değişken ücret	Yok	Lorenzo Bini Smaghi değişken ücret almamaktadır.
Huzur hakları	Yok	Lorenzo Bini Smaghi huzur hakkı almamaktadır.
Aynı hakların değeri	52,819 EURO	Paris'teki görevlerini yerine getirmesi için Sn. Smaghi'ye şirket tarafından konaklama imkanı sağlanmıştır.

Tablo 2

Frédéric OUDÉA, İcra Kurulu Başkanı

2016 mali yılında
ödenmesi gereken
veya teberru edilen
ücret bileşenleriOylamaya sunulan
tutar ya da defter
değeri

Açıklama

Sabit ücret	1,300,000 EURO	31 Temmuz 2014 tarihli Yönetim kurulu kararına göre 2016'da ödenen brüt sabit ücret. Mayıs 2015'de Yönetim Kurulu Başkanı ile İcra Kurulu Başkanı görevleri ayrıldığında onaylanmıştır.
Yıllık değişken ücret		Frédéric Oudéa iki alt bileşene ayrılan yıllık değişken bir ücretten faydalanmaktadır: % 60'lık kısım finansal hedeflere ve % 40'lık kısım da nitel hedeflere dayalıdır. Bu unsurlar 2017 Tescil Belgesinin 102. sayfasında açıklanmaktadır.
<i>bunun ertelenmemiş yıllık değişken ücret kısmı</i>	290,052 EURO (nominal tutarı)	Bu yıllık değişken ücretin tavanı yıllık sabit ücretin %135'idir. 2016 Performansının değerlendirilmesi - Yönetim Kurulu tarafından Mart 2016'da tanımlanmış nicel ve nitel kriterler ve 2016 mali yılında gözlenen başarı oranları dikkate alındığında, Sn. Oudéa'nın yıllık değişken ücreti 1.450.262 EURO olarak belirlendi(1). Bu tutar kendisinin maksimum yıllık değişken ücretin %83'ü oranında genel hedef başarı oranına karşılık gelir (2017 Tescil Belgesinin 103. sayfasına bakınız).
<i>bunun ertelenmiş yıllık değişken ücret kısmı</i>	1,160,210 EURO (nominal tutarı)	Kredi kurumlarına uygulanabilir CRD4 uyarınca, yıllık değişken ücrete ilişkin ödeme koşulları aşağıdaki gibidir: ■ Yıllık değişken ücretin % 60'ı 2017, 2018 ve 2019 mali yılları için belirlenmiş Grup karlılık ve Temel Tier 1 hedeflerinin gerçekleştirilmesi şartına bağlıdır. Bunun üçte ikisi <i>orantılı</i> olarak 3.5 yılına devredilebilir Societe Generale hisselerine çevrilir; ■ bu yıllık değişken ücretin geriye kalan % 40'lık kısmına ise yarısı Mart 2017'de ödenmek ve diğer yarısı bir yıllık elde tutma dönemine tabi olarak Societe Generale hisse eşdeğerlerine dönüştürülmek üzere derhal hak kazanılır.
Çok yıllık değişken ücret	Yok	Frédéric Oudéa herhangi bir çok yıllık değişken ücret almamaktadır.
İstisnai ücret	Yok	Frédéric Oudéa herhangi bir istisnai ücret almamaktadır.
Mali yılda teberru edilen opsiyonların değeri	Yok	Frédéric Oudéa'ya 2009'dan bu yana hiçbir hisse senedi opsiyonu verilmemiştir.
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri	850,000 EURO (07.02.2017 tarihinde IFRS 2'ye uygun değer) Bu tutar 32,717 hisse eşdeğerinin teberru edilmesine karşılık gelir.	2012'den bu yana, İcra Kurulu Başkanları şirketin uzun vadeli ilerlemesine daha yakından dahil olmalarını sağlamak ve menfaatlerini hissedarların menfaatleri ile aynı çizgiye getirmek amacıyla hisseler ya da hisse eşdeğerlerinden oluşan bir uzun vadeli teşvik planına hak kazanmıştır. 2016 yılı için Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihli toplantıda onaylanmış olan planın ayrıntıları aşağıdaki gibidir: ■ teberrular için, yıllık değişken ücretin üst sınırına benzer bir üst sınır getirilmiştir; ■ dört ve altı yıllık hak ediş dönemleri ile iki taksit halinde teberru edilen ve hak edişten sonra bir yıllık elde tutma dönemi uygulanan, böylece endeksleme dönemleri beş ve yedi yıla çıkan 32,717 hisse teberru edilmiştir; ■ kesin hak ediş hazır bulunma ve performans koşullarına tabidir. Performans koşulu, tüm hak ediş dönemleri boyunca 11 Avrupa emsaline kıyasla Societe Generale'in Toplam Hissedar Getirisindeki (TSR) artışla ölçülür. Bu yüzden, hak edişin tamamı ancak eğer Societe Generale'in TSR'si örneklemin en üst çeyreğinde ise hak edilecektir; eğer bu medyan değer biraz üzerinde ise, hak ediş oranı teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin toplam sayısının %50'si olacaktır ve TSR performansı çok düşüğe hiçbir hisse veya hisse eşdeğeri hak edilmeyecektir. ■ Uzun vadeli teşviklerin kesin hak ediş yılından önceki yıl için Grubun karlılığının (Grubun kendi borcunun yeniden değerlemesinin ve Borç Değeri Düzeltmesinin muhasebe etkileri kesinlikle hariç tutularak Grubun net gelirine göre ölçülür) yokluğunda, Societe Generale hissesinin performansına bakılmaksızın hiçbir ödeme muaccel olmayacaktır. ■ İlgili İcra Kurulu Başkanının Gruptan emekli olması veya yapısındaki veya teşkilatındaki değişiklikler nedeniyle Gruptan ayrılması durumu haricinde her tür ayrılma, plan kapsamındaki ödemenin iptaline yol açacaktır; bahsi geçen emeklilik veya ayrılma durumunda ise hisseler veya ödemeler Yönetim Kurulunca gözlemlenen ve değerlendirilen performans temelinde sağlanacaktır. ■ Son olarak, Yönetim Kurulu nihai hak ediş değerine hisse başına 77 EUR, yani Societe Generale Grubunun 31 Aralık 2016'daki hisse başına net defter değerinin yaklaşık 1.2 katı oranında bir üst sınır uygulamaya karar vermiştir. Hak ediş, 18 Mayıs 2016 tarihli 19'uncu Genel Kurul kararına uygun olarak teberru edilmiştir ve sermayenin % 0.01'inden daha azını temsil etmektedir.
Huzur hakları	Yok	
Aynı hakların değeri	5,925 EURO	Frederic Oudea'ya şirket aracı tahsis edilmiştir.

(1) Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017'de belirlenen nominal değer.

İlişkili taraf anlaşmalarını ya da taahhütlerini düzenleyen prosedür uyarınca bir hissedar oylamasına sunulan ya da sunulmuş, ilgili mali yıl için muaccel olan ya da teberru edilen ücret bileşenleri	Oylamaya sunulan tutar ya da defter değeri	Açıklama
Kıdem tazminatı	Yok	Frederic Oudea, 2016'da kıdem tazminatına hak kazanmamıştır.
Rekabet etmeme maddesi	Mali yıl için ödenecek tutar yoktur	Sayın Frédéric Oudéa 2016'da İcra Kurulu Başkanlığı görevini bırakmış olsaydı, Fransa'da veya Fransa dışında borsada işlem gören bir sigorta şirketinde veya kredi kuruluşunda ya da borsada işlem görmeyen Fransa'daki bir kredi kuruluşunda göreve gelmesini engelleyen bir rekabet etmeme maddesine tabi hareket etmek zorunda kalacaktı. Bunun karşılığında, sabit maaşını almaya devam edebilecekti. Ancak taraflar bu maddeden feragat etme hakkına da sahiptiler. Rekabet etmeme maddesi 18 aylık süre boyunca geçerliydi ve Sn. Oudéa'nın sabit maaşı tutarında ödeme öngörülmüştü. Geçerliliği AFEP-MEDEF Kurallarında tavsiye edilen 24 aylık limitin altında kaldı.
Ek emeklilik planı	Yok	Frederic Oudea bir ek emeklilik planına sahip değildir.

Tablo 3

Séverin CABANNES, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı

2016 mali yılında
ödenmesi gereken
veya teberru edilen
ücret bileşenleriOylamaya sunulan
tutar ya da defter
değeri

Açıklama

Sabit ücret	800,000 EURO	2016'da ödenen brüt sabit ücret
Yıllık değişken ücret		Séverin Cabannes iki alt bileşene ayrılan yıllık değişken bir ücretten faydalanmaktadır: % 60'lık kısım finansal hedeflere ve % 40'lık kısım ise nitel hedeflere dayalıdır. Bu unsurlar 2017 Tescil Belgesinin 102. sayfasında açıklanmaktadır. Bu yıllık değişken ücretin tavanı, yıllık sabit ücretin %115'idir.
<i>bunun ertelenmemiş yıllık değişken ücret kısmı</i>	148,926 EURO (nominal tutar)	2016 Performansının değerlendirilmesi - Yönetim Kurulu tarafından Mart 2016'da tanımlanana nicel ve nitel kriterler ve 2016 mali yılında gözlenen başarı oranları dikkate alındığında, Sn. Cabannes'in yıllık değişken ücreti 744,630 EURO olarak belirlendi(1). Bu tutar kendisinin maksimum yıllık değişken ücretinin %81'i oranında genel hedef başarı oranına karşılık gelir (2017 Tescil Belgesinin 103. sayfasına bakınız). Kredi kurumlarına uygulanabilir CRD4 uyarınca, yıllık değişken ücrete ilişkin ödeme koşulları aşağıdaki gibidir:
<i>bunun ertelenmiş yıllık değişken ücret kısmı</i>	595,704 EUR (nominal tutar)	<ul style="list-style-type: none"> Yıllık değişken ücretin % 60'ı, 2017, 2018 ve 2019 mali yılları için belirlenen Grup kârlılık ve Temel Tier 1 hedeflerinin gerçekleştirilmesi şartına bağlıdır. Bunun üçte ikisi orantılı olarak 3.5 yılına devredilebilir Societe Generale hisselerine çevrilir; bu yıllık değişken ücretin geriye kalan % 40'lık kısmına ise yarısı Mart 2017'de ödenmek ve diğer yarısı bir yıllık elde tutma dönemine tabi olarak Societe Generale hisse eşdeğerlerine dönüştürülmek üzere derhal hak kazanılır.
Çok yıllık değişken ücret	Yok	Séverin Cabannes herhangi bir çok yıllık değişken ücret almamaktadır.
İstisnai ücret	Yok	Séverin Cabannes herhangi bir istisnai ücret almamaktadır.
Mali yılda teberru edilen opsiyonların değeri	Yok	Séverin Cabannes'ye 2009'dan bu yana hiçbir hisse senedi opsiyonu verilmemiştir.
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri	570,000 EURO (07.02.2017 tarihinde IFRS 2'ye uygun değer) Bu tutar 21,940 hisse eşdeğerinin teberru edilmesine karşılık gelir.	2012'den bu yana, İcra Kurulu Başkanları şirketin uzun vadeli ilerlemesine daha yakından dahil olmalarını sağlamak ve menfaatlerini hissedarların menfaatleri ile aynı çizgiye getirmek amacıyla hisseler ya da hisse eşdeğerlerinden oluşan bir uzun vadeli teşvik planına hak kazanmıştır. 2016 yılı için Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihli toplantıda onaylanmış olan planın ayrıntıları aşağıdaki gibidir:
		<ul style="list-style-type: none"> teberru için, yıllık değişken ücretin üst sınırına benzer bir üst sınır getirilmiştir; dört ve altı yıllık hak ediş dönemleri ile iki taksit halinde teberru edilen ve hak edişten sonra bir yıllık elde tutma uygulanan; böylece endeksleme dönemleri beş ve yedi yıla çıkan 21,940 hisse teberru edilmiştir; kesin hak ediş hazır bulunma ve performans koşullarına tâbidir. Performans koşulu, tüm hak ediş dönemleri boyunca 11 Avrupa emsaline kıyasla Societe Generale'in Toplam Hissedar Getirisindeki (TSR) artışla ölçülür. Bu yüzden, hak edişin tamamı ancak eğer Societe Generale'in TSR'si örneklemin en üst çeyreğinde ise hak edilecektir; eğer bu medyan değer biraz üzerinde ise, hak ediş oranı teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin toplam sayısının %50'si olacaktır ve TSR performansı çok düşerse hiçbir hisse veya hisse eşdeğeri hak edilmeyecektir. Uzun vadeli teşviklerin kesin hak ediş yılından önceki yıl için Grubun karlılığının (Grubun kendi borcunun yeniden değerlemesinin ve Borç Değeri Düzeltmesinin muhasebe etkileri kesinlikle hariç tutularak Grubun net gelirine göre ölçülür) yokluğunda, Societe Generale hissesinin performansına bakılmaksızın hiçbir ödeme muaccel olmayacaktır. İlgili İcra Kurulu Başkanının Gruptan emekli olması veya yapısal veya teşkilatındaki değişiklikler nedeniyle Gruptan ayrılması durumu haricinde her tür ayrılma, plan kapsamındaki ödemenin iptaline yol açacaktır; bahsi geçen emeklilik veya ayrılma durumunda ise hisseler veya ödemeler Yönetim Kurulunca gözlemlenen ve değerlendirilen performans temelinde sağlanacaktır. Son olarak, Yönetim Kurulu nihai hak ediş değerine hisse başına 77 EUR, yani Societe Generale Grubunun 31 Aralık 2016'daki hisse başına net defter değerinin yaklaşık 1.2 katı oranında bir üst sınır uygulamaya karar vermiştir.
Huzur hakları	13,462 EURO	Hak ediş, 18 Mayıs 2016 tarihli 19'uncu Genel Kurul kararına uygun olarak teberru edilmiştir ve sermayenin % 0.01'inden daha azını temsil etmektedir.
Aynı hakların değeri	6,411 EURO	İcra Kurulu Başkan Yardımcılarına ödenen değişken ücret, diğer Societe Generale Grubu şirketlerinden aldıkları huzur hakkı tutarında azaltılır.
		Séverin Cabannes'e şirket aracı tahsis edilmiştir.

(1) Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017'de belirlenen nominal değer.

İlişkili taraf anlaşmalarını ya da taahhütlerini düzenleyen prosedür uyarınca bir hissedar oylamasına sunulan ya da sunulmuş, ilgili mali yıl için muaccel olan ya da teberru edilen ücret bileşenleri	Oylamaya sunulan tutar ya da defter değeri	Açıklama
Kıdem tazminatı	Yok	Séverin Cabannes 2016'da şirketteki görevinin feshi nedeniyle bir kıdem tazminatına hak kazanmamıştır.
Rekabet etmeme maddesi	Mali yıl için ödenecek tutar yoktur	Séverin Cabannes 2016'da bir rekabet etmeme maddesine tabi değildir.
Ek emeklilik planı	Yok	<p>Severin Cabannes, İcra Kurulu Başkanı olarak atanmadan önce bir çalışan olarak kendisine uygulanan üst düzey müdürlere ilişkin ek emeklilik tahsis planından doğan haklarını korumaktadır. 1991'de getirilen ve Fransız Sosyal Güvenlik Kanununun L137-11 Maddesinin hükümlerine uygun olan bu ek plan, lehtarlar sayfa 100'de açıklandığı gibi SG tarafından kapsama alınacak olan bir yıllık emeklilik planı sağlamaktadır. Bu ödenek özellikle Societe Generale bünyesindeki kıdeme ve sabit maaşların AGIRC emeklilik maaşının "B Dilimini" aşan oranına dayalıdır.</p> <p>Potansiyel emeklilik hakları her yıl, tahakkuk ettirilmiş aktüeryal ilkelere dayalı olarak tahmini kıdeme ve emeklilik yaşında öngörülen maaşa göre hesaplanır. 31 Aralık 2016'da, Sn. Cabannes'in hizmet süresi ve o tarihteki referans ücreti baz alınarak, taahhüdün yerine getirilmesine ait koşullara bakılmaksızın ve 63 yaşında emeklilik varsayımına dayanarak, kendisinin potansiyel emeklilik maaşı hakları tahmini yıllık 183,042 EURO'luk bir emeklilik maaşını temsil etmektedir (yani kendisinin AFEP-MEDEF Kurallarında tanımlanan referans ücretinin %11.9'u).</p> <p>İlişkili taraf anlaşmalarını düzenleyen prosedür uyarınca, bu taahhüt Yönetim Kurulu tarafından 12 Mayıs 2008 tarihinde yetkilendirilmiş ve 19 Mayıs 2009 tarihinde (7. karar) Genel Kurul tarafından onaylanmıştır.</p> <p>Sn. Cabannes aynı zamanda, İcra Kurulu Başkanı olarak atanmadan önce bir çalışan olarak kendisine uygulanan tanımlanmış katkı paylı ek emeklilik planından doğan haklarını korumaktadır.</p> <p>Fransa Genel Vergi Kanunu'nun 83. Maddesi çerçevesinde oluşturulan bu tanımlanmış katkı payı planı 1995 yılında uygulamaya konmuştur. Şirkette en az bir yıl süreyle çalışan tüm çalışanların üye olması zorunlu olan bu plan, lehtarlarına tavanı Fransa Sosyal Güvenlik tavanının iki katı olarak belirlenmiş olan, ücretlerinin %0,1'i oranında ertelenmiş hayat boyu gelir hakkı sunmaktadır. Bu planın %1,5'i şirket tarafından, %0,5'i ise çalışanlar tarafından finanse edilmektedir. 31 Aralık 2016'da, Sn.Cabannes 838 EURO tutarında ertelenmiş ömür boyu gelir hakkı elde etmiştir.</p>

Tablo 4

Bernardo SANCHEZ INCERA, İcra Kurulu Başkan Yardımcısı

2016 mali yılında
ödenmesi gereken
veya teberru edilen
ücret bileşenleriOylamaya sunulan
tutar ya da defter
değeri

Açıklama

Sabit ücret	800,000 EURO	2016'da ödenen brüt sabit ücret
Yıllık değişken ücret		Bernardo Sanchez Incera iki alt bileşene ayrılan yıllık değişken bir ücretten faydalanmaktadır: % 60'lık kısım finansal hedeflere ve % 40'lık kısım ise nitel hedeflere dayalıdır. Bu unsurlar 2017 Tescil Belgesinin 102. sayfasında açıklanmaktadır. Bu yıllık değişken ücretin tavanı, yıllık sabit ücretin %115'idir.
<i>bunun ertelenmemiş yıllık değişken ücret kısmı</i>	152,293 EURO (nominal tutarı)	2016 Performansının değerlendirilmesi - Yönetim Kurulu tarafından Mart 2016'da tanımlanan nicel ve nitel kriterler ve 2016 mali yılında gözlenen başarı oranları dikkate alındığında, Sn. Oudéa'nın yıllık değişken ücreti 761,466 EURO olarak belirlendi(1). Bu tutar kendisinin maksimum yıllık değişken ücretin %83'ü oranında genel hedef başarı oranına karşılık gelir (2017 Tescil Belgesinin 103. sayfasına bakınız). Kredi kurumlarına uygulanabilir CRD4 uyarınca, yıllık değişken ücrete ilişkin ödeme koşulları aşağıdaki gibidir:
<i>bunun ertelenmemiş yıllık değişken ücret kısmı</i>	609,173 EURO (nominal tutarı)	■ Yıllık değişken ücretin % 60'ı, 2017, 2018 ve 2019 mali yılları için belirlenen Grup kârlılık ve Temel Tier 1 hedeflerinin gerçekleştirilmesi şartına bağlıdır. Bunun üçte ikisi <i>orantılı</i> olarak 3.5 yıllığına devredilebilir Societe Generale hisselerine çevrilir; ■ bu yıllık değişken ücretin geriye kalan % 40'lık kısmına ise yarısı Mart 2017'de ödenmek ve diğer yarısı bir yıllık elde tutma dönemine tabi olarak Societe Generale hisse eşdeğerlerine dönüşürülmek üzere derhal hak kazanılır.
Çok yıllık değişken ücret	Yok	Bernardo Sanchez Incera herhangi bir çok yıllık değişken ücret almamaktadır.
İstisnai ücret	Yok	Bernardo Sanchez Incera herhangi bir istisnai ücret almamaktadır.
Mali yılda teberru edilen tutar yoktur	Yok	Bernardo Sanchez Incera'ya 2010'dan bu yana hiçbir hisse senedi opsiyonu verilmemiştir.
Mali yıl için uzun vadeli teşvik planı kapsamında teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin değeri	570,000 EURO (07.02.2017 tarihinde IFRS 2'ye uygun değer) Bu tutar 21,940 hisse eşdeğerinin teberru edilmesine karşılık gelir.	2012'den bu yana, İcra Kurulu Başkanları şirketin uzun vadeli ilerlemesine daha yakından dahil olmalarını sağlamak ve menfaatlerini hissedarların menfaatleri ile aynı çizgiye getirmek amacıyla hisseler ya da hisse eşdeğerlerinden oluşan bir uzun vadeli teşvik planına hak kazanmıştır. 2016 yılı için Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihli toplantıda onaylanmış olan planın ayrıntıları aşağıdaki gibidir: ■ teberrular için, yıllık değişken ücretin üst sınırına benzer bir üst sınır getirilmiştir; ■ dört ve altı yıllık hak ediş dönemleri ile iki taksit halinde teberru edilen ve hak edişten sonra bir yıllık elde tutma dönemi uygulanan, böylece endeksleme dönemleri beş ve yedi yıla çıkan 21,940 hisse teberru edilmiştir; ■ kesin hak ediş hazır bulunma ve performans koşullarına tâbidir. Performans koşulu, tüm hak ediş dönemleri boyunca 11 Avrupa emsaline kıyasla Societe Generale'in Toplam Hissedar Getirisindeki (TSR) artışla ölçülür. Bu yüzden, hak edişin tamamı ancak eğer Societe Generale'in TSR'si örneklemin en üst çeyreğinde ise hak edilecektir; eğer bu medyan değer biraz üzerinde ise, hak ediş oranı teberru edilen hisselerin veya hisse eşdeğerlerinin toplam sayısının %50'si olacaktır ve TSR performansı çok düşüğe hiçbir hisse veya hisse eşdeğeri hak edilmeyecektir. ■ Uzun vadeli teşviklerin kesin hak ediş yılından önceki yıl için Grubun karlılığının (Grubun kendi borcunun yeniden değerlemesinin ve Borç Değeri Düzeltmesinin muhasebe etkileri kesinlikle hariç tutularak Grubun net gelirine göre ölçülür) yokluğunda, Societe Generale hissesinin performansına bakılmaksızın hiçbir ödeme muaccel olmayacaktır. ■ İlgili İcra Kurulu Başkanının Gruptan emekli olması veya yapısındaki veya teşkilatındaki değişiklikler nedeniyle Gruptan ayrılması durumu haricinde her tür ayrılma, plan kapsamındaki ödemenin iptaline yol açacaktır; bahsi geçen emeklilik veya ayrılma durumunda ise hisseler veya ödemeler Yönetim Kurulunca gözlemlenen ve değerlendirilen performans temelinde sağlanacaktır. ■ Son olarak, Yönetim Kurulu nihai hak ediş değerine hisse başına 77 EURO, yani Societe Generale Grubunun 31 Aralık 2016'daki hisse başına net defter değerinin yaklaşık 1.2 katı oranında üst sınır uygulamaya karar vermiştir. Hak ediş 18 Mayıs 2016 tarihli 19'uncu Genel Kurul kararına uygun olarak teberru edilmiştir ve sermayenin % 0.01'inden daha azını temsil etmektedir. İcra Kurulu Başkan Yardımcılarına ödenen değişken ücret, diğer Societe Generale Grubu şirketlerinden aldıkları huzur hakkı tutarında azaltılır.
Huzur hakları	33,273 EURO	Bernardo Sanchez Incera'ya şirket aracı tahsis edilmiştir.
Aynı hakların değeri	6,288 EURO	

(1) Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017'de belirlenen nominal değer.

İlişkili taraf anlaşmalarını ya da taahhütlerini düzenleyen prosedür uyarınca bir hissedar oylamasına sunulan ya da sunulmuş, ilgili mali yıl için muaccel ya da teberru edilen ücret bileşenleri	Oylamaya sunulan tutar ya da defter değeri	Açıklama
Kıdem tazminatı	Yok	Bernardo Sanchez Incera 2016'da şirketteki görevinin feshi nedeniyle bir kıdem tazminatına hak kazanmamıştır.
Rekabet etmeme maddesi	Yok	Bernardo Sanchez Incera 2016'da bir rekabet etmeme maddesine tabi değildi.
Ek emeklilik planı	Mali yıl için ödenecek tutar yoktur	<p>Bernardo Sanchez Incera, İcra Kurulu Başkanı olarak atanmadan önce bir çalışan olarak kendisine uygulanan üst düzey müdürlere ilişkin ek emeklilik tahsis planından doğan haklarını korumaktadır.</p> <p>1991'de getirilen ve Fransız Sosyal Güvenlik Kanununun L137-11 Maddesinin hükümlerine uygun olan bu ek plan, lehtarlar sayfa 100'de açıklandığı gibi SG tarafından kapsama alınacak olan bir yıllık emeklilik planı sağlamaktadır. Bu ödenek özellikle Societe Generale bünyesindeki kıdeme ve sabit maaşların AGIRC emeklilik maaşının "B Dilimini" aşan oranına dayalıdır.</p> <p>Potansiyel gelir hakları her yıl, tahakkuk ettirilmiş aktüeryal ilkelere dayalı olarak kıdeme ve emeklilik yaşında öngörülen maaşa göre hesaplanır. 31 Aralık 2016'da, Sn. Sanchez Incera'nın hizmet süresi ve o tarihteki referans ücreti baz alınarak, taahhüdün yerine getirilmesine ait koşullara bakılmaksızın ve 63 yaşında emeklilik varsayımına dayanarak, kendisinin potansiyel emeklilik maaşı hakları tahmini yıllık 152,094 EURO'luk bir emeklilik maaşını temsil etmektedir (yani kendisinin AFEP-MEDEF Kurallarında tanımlanan referans ücretinin %9.7'si).</p> <p>İlişkili taraf anlaşmalarını düzenleyen prosedür uyarınca, bu taahhüt Yönetim Kurulu tarafından 12 Ocak 2010 tarihinde yetkilendirilmiş ve 25 Mayıs 2010 tarihinde (8. karar) Genel Kurul tarafından onaylanmıştır.</p> <p>Sn. Sanchez Incera aynı zamanda, İcra Kurulu Başkanı olarak atanmadan önce bir çalışan olarak kendisine uygulanan tanımlanmış katkı paylı ek emeklilik planından doğan haklarını korumaktadır. Fransa Genel Vergi Kanunu'nun 83. Maddesi çerçevesinde oluşturulan bu tanımlanmış katkı payı planı 1995 yılında uygulamaya konmuştur. Şirkette en az bir yıl süreyle çalışan tüm çalışanların üye olması zorunlu olan bu plan, lehtarlarına tavanı Fransa Sosyal Güvenlik tavanının iki katı olarak belirlenmiş olan, ücretlerinin %0,1'i oranında ertelenmiş hayat boyu gelir hakkı sunmaktadır. Bu planın %1,5'i şirket tarafından, %0,5'i ise çalışanlar tarafından finanse edilmektedir. 31 Aralık 2016'da, Sn. Sanchez Incera yıllık 484 EURO tutarında ertelenmiş ömür boyu gelir hakkı elde etmiştir.</p>

ÇALIŞAN HİSSE PLANLARI

Genel politika

Grup 2011'den beri hisse senedi satın alma ve taahhüt opsiyonlarının tahsisini askıya almıştır. Genel Kurulun verdiği yetkiyle Fransa'da 2006 yılından bu yana ve Fransa dışında 2009'dan bu yana bedelsiz hisse ihracı yapılmaktadır. Yönetim Kurulu Ücret Komitesinin önerilerine dayanarak şu politikayı tanımlamıştır: üç spesifik çalışan kategorisinin uzun vadeli sadakatini ödüllendirmek, motive etmek ve güvenceye almak için performans hisselerinin teberru edilmesi. Bu çalışanlar şunlardır:

- sorumlulukları gereği Grubun elde ettiği sonuçlara önemli katkıda bulunan çalışanlar;
- uzmanlıkları iş piyasasında çok talep gören yüksek potansiyel sahibi çalışanlar;
- yaptıkları işler şirkete önemli artı değer kazandıran çalışanlar.

Ayrıca, mesleki faaliyetleri Grubun risk profilini etkileyen, 1 Ocak 2014 tarihinden beri geçerli olan CRD4'e uygun olarak tanımlanmış personel kategorileri (düzenlenmiş kişiler olarak anılacaktır) için geçerli spesifik sadakat ve ücret politikası kapsamında, İcra Kurulu Başkanlarının ve ilgili işletmelerden bazı çalışanların değişken ücretinin bir bölümü performans hisseleri olarak ertelenmektedir.

Teberrular kategori ve lehtar olma seviyesi ne olursa olsun tamamen hak ediş tarihinde Grup bünyesinde hazır bulunma ve toplu performans şartına bağlıdır. AFEF-MEDEF Kurallarındaki tavsiyeler uyarınca, Grup İcra Kurulu Başkanlarına zorlu ve önceden belirlenmiş Grup performans koşulları uygulanmaktadır.

Bu mali enstrümanların teberru edilmesi, IFRS2'ye uygun olarak Şirketin mali tablolarında personel giderleri altında gösterilmektedir.

2016 Planı

Ücret Komitesinin teklifi üzerine, Yönetim Kurulu 18 Mayıs 2016 tarihli toplantısında, o gün daha erken saatte alınan 19 ve 20 no'lu Genel Kurul kararları uyarınca belirli personele performans hisseleri teberru etmiştir.

19 no'lu karar uyarınca, bankacılık yönetmeliklerinde tanımlanan düzenlenmiş kişiler (İcra Kurulu Başkanları ve İcra Kurulu Üyeleri dahil) için spesifik sadakat ve ücret politikası çerçevesinde teberru edilen performans hisseleri, hisse sermayesinin %0.16'sını temsil etmekte olup, toplamda yaklaşık 1,270,000 hisseye tekabül eder. Bunların hak ediş dönemleri iki ila altı yıl arasında değişmekte olup, bunu en az altı aylık bir elde tutma dönemi izler. Bu hisselerin tamamı, her temel iş koluna ve faaliyet alanına özgü performans koşullarına tabidir.

20 no'lu karar uyarınca, 5,867 no'lu uzun vadeli teşvik planının lehtarları toplamda yaklaşık 1,215,000 hisse, yani hisse sermayesinin %0.15'ini almaktadırlar. İcra Kurulu Başkanları ve Grup Yönetim Komitesinin üyeleri bu planın lehtarları olmamıştır. Plan lehtarları, %41'i Fransa dışında olmak üzere neredeyse 75 farklı ülkede çalışan diğer çalışan kategorilerinde yer alan (icra yetkisi olmayan yöneticiler dahil) 2,379 kadın ve 3,488 erkekten oluşmuştur.

Tüm hisseler hak ediş dönemleri süresince hazır bulunma koşuluna ve Societe Generale Grubunun net gelirine dayalı bir performans koşuluna tabidir. Hisselere her lehtar tarafından kesin olarak üç yıl sonra hak kazanılacaktır.

4. KANUNİ DENETÇİLERİN İLİŞKİLİ TARAF ANLAŞMALARI VE TAAHHÜTLERİ HAKKINDA RAPORU

Bu, Fransızca hazırlanmış ilişkili taraf anlaşmaları ve taahhütleri hakkında kanuni denetçi raporunun İngilizceye yapılmış serbest bir tercümesidir ve verilmesinin yegâne amacı İngilizce konuşan okuyuculara kolaylık sağlanmasıdır. İlişkili taraf anlaşmaları ve taahhütleri hakkındaki bu rapor, Fransız kanunları ve Fransa'da geçerli olan mesleki denetim standartları ile birlikte okunmalı ve bunlara göre yorumlanmalıdır. Belirtilen anlaşmalar, yalnızca Fransa Ticaret Kanunu'nda öngörülen anlaşmalar olup, rapor, IAS 24 veya muadili olan diğer muhasebecilik standartlarında tanımlanan ilişkili taraf işlemleri için geçerli değildir.

ERNST & YOUNG et Autres
1/2, place des Saisons
92400 Courbevoie - Paris-La Défense 1
değişken sermayeli S.A.S.

DELOITTE & ASSOCIES
185, avenue Charles de Gaulle
92524 Neuilly-sur-Seine Cedex

SOCIETE GENERALE
Société
Anonyme 17,
cours Valmy
92972 Paris-La Défense

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ilişkin mali tabloların onaylandığı
Hissedarlar Genel Kurulu

Hissedarlara,

Şirketinizin kanuni denetçileri olarak bazı ilişkili taraf anlaşmaları ve taahhütlerine dair raporumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Bizlere bildirilen söz konusu anlaşmaların ve taahhütlerin kayıt ve şartlarını ve şirketin bunlardaki çıkarlarının gerekçelerini, bize bildirilmiş olan veya çalışmamız sırasında tespit ettiğimiz bilgiler çerçevesinde sizlere bildirmek durumundayız. Söz konusu anlaşma ve taahhütlerin lehte veya uygun olup olmadıkları hakkında bir görüş bildirme ya da bunların gerçekten var olup olmadıklarını araştırma sorumluluğumuz bulunmamaktadır. Bu anlaşma ve taahhütlerin sağlayacağı menfaatleri, bu anlaşma ve taahhütler onaylanmadan önce değerlendirme sorumluluğu, Fransa ticaret kanununun R. 225-31 sayılı Maddesine göre tarafınıza aittir.

Ayrıca, Fransa Ticaret Kanununun R. 225-31 sayılı Maddesine göre Hissedarlar Genel Kurulunun onaylamış olduğu anlaşma ve taahhütlerin yıl içerisinde uygulanmaları konusunda gereken yerlerde sizleri bilgilendirmek durumundayız.

Fransa Ulusal Kanuni Denetçiler Kurumunun (Compagnie Nationale des Commissaires aux Comptes) bu tarz görevlerle ilgili olarak yayımladığı mesleki kurallara uymak için gerekli olduğunu düşündüğümüz prosedürleri uygulamış bulunuyoruz. Bu prosedürler, bize sunulan bilgilerin alındıkları belgelerdeki bilgilere uygun olup olmadıklarının doğrulanmasını öngörmektedir.

Hissedarlar Genel Kurulunun onayına sunulan anlaşma ve taahhütler

YIL İÇERİSİNDE YETKİ VERİLEN ANLAŞMA VE TAAHHÜTLER

Fransa ticaret kanununun L. 225-38 Maddesine göre, yıl içerisinde Hissedarlar Genel Kurulunun onayına sunulmasına yetki verilmiş herhangi bir anlaşma veya taahhütten haberdar olmadığımızı size bildiririz.

YIL SONUNDAN BERİ YETKİ VERİLEN ANLAŞMA VE TAAHHÜTLER

Yıl sonundan beri yetki verilen aşağıdaki anlaşmaların ve taahhütlerin Yönetim Kurulu tarafından daha önceden onaylandığı hususunda tarafımıza bilgi verilmiştir.

1- İcra Kurulu Başkanı Sayın Frédéric Oudéa

a) İçerik ve amaç

Sayın Frédéric Oudéa ile ilgili rekabet etmeme maddesi

Kayıt ve Şartlar

Sayın Frédéric Oudéa ile ilgili rekabet etmeme maddesi, Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde onaylandı ve 22 Mayıs 2012 tarihinde imzalanan "rekabet etmeme maddesi" anlaşmasını sona erdirdi.

Görev süresinin sona ermesini müteakip altı ay boyunca, Fransa'da veya Fransa dışında borsada işlem gören bir bankada veya sigorta şirketinde ya da borsada işlem görmeyen Fransa'daki bir bankada benzer bir pozisyonda görev almaması şartıyla, aynı dönemde Sayın Frédéric Oudéa İcra Kurulu Başkanı olarak temel sabit ücretine eşit aylık işten çıkarma tazminatına hak kazanacaktır. Ancak şirketin bu maddeden feragat etme hakkı saklıdır.

Anlaşmanın şirketin menfaatine olduğunu doğrulayan gerekçeler

Yönetim Kurulunuz bu anlaşmayı şu şekilde gerekçelendirmiştir: Yönetim Kurulu Üst Düzey Yönetim ekibi üyelerinin kendi istekleri dışında işten ayrılması durumunda ödenecek işten çıkarma tazminatlarını tadil etmek ve uyumlaştırmak istemektedir. Bu şartlar rekabet etmeme ve işten çıkarma tazminatları maddelerini içeren yeni AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarını ve piyasa uygulamalarını dikkate almak için belirlenmiştir.

Rekabet etmeme maddesi, kurumsal görevlilerin Gruptan ayrılması halinde Grubu korumayı amaçlamaktadır. Bankacılık sektörü uygulamalarıyla uyumludur. Kapsam ve uygulama, Fransa hukukunun icra edilemezliğe ilişkin hukuki mülahazalarını yerine getirmektedir.

b) İçerik ve amaç

Sayın Frédéric Oudéa lehine işten çıkarma tazminatları

Kayıt ve Şartlar

Sayın Frédéric Oudéa lehine işten çıkarma tazminatları Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde onaylanmıştır.

İşten çıkarma tazminatları aşağıdaki hususları içerir:

- İşten çıkarma tazminatları Gruptan yalnızca isteği dışında ayrılma durumunda ve Yönetim Kurulunca isteği dışında ayrıldığının doğrulanması üzerine ödenecek olup, istifa, Sayın Frédéric Oudéa'nın isteğiyle görev süresinin yenilenmemesi veya ağır ihmal durumunda herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.
- İşten çıkarma tazminatlarının ödenmesi, görev süresinin sona ermesinden önceki son üç mali yılda, yıllık ücretinin değişken kısmına ilişkin genel başarı oranının ortalamada en az %60'a ulaşmasına tabi olacaktır.
- Üst düzey yöneticiler için ek emeklilik tahsisinden faydalanma hakkını gerektiren Sosyal Güvenlik emekli maaşının bağlanmasıdan önceki altı ay içinde ayrılma durumunda hiçbir işten çıkarma tazminatı ödenmeyecektir.
- İşten çıkarma tazminatlarının tutarı iki yıllık temel sabit ücrete eşit olacaktır ve AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarında tavsiye edilen iki yıllık temel sabit ve değişken ücretin tavanını aşamaz.

Ayrıca, Sayın Frédéric Oudéa'nın uzun vadeli teşvik planının bir parçası olarak tahsis edilen ve halen hak edilmekte olan hisseler veya hisse eşdeğerleri, kendisinin Gruptan ayrılması durumunda hazır bulunma şartı artık karşılanmayacağından kaybedilecektir. Emeklilik veya Grubun yapısında veya organizasyonundaki bir değişiklikle ilgili bir ayrılma durumunda, hisseler muhafaza edilecek veya ödemeler Yönetim Kurulu tarafından gözlemlenen ve değerlendirilen performans dikkate alınarak yapılacaktır.

Anlaşmanın şirketin menfaatine olduğunu doğrulayan gerekçeler

Yönetim Kurulunuz bu anlaşmayı şu şekilde gerekçelendirmiştir: Yönetim Kurulu Üst Düzey Yönetim ekibi üyelerinin kendi istekleri dışında işten ayrılması durumunda ödenecek işten çıkarma tazminatlarını tadil etmek ve uyumlaştırmak istemektedir. Bu şartlar rekabet etmeme ve işten çıkarma tazminatları maddelerini içeren yeni AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarını ve piyasa uygulamalarını dikkate almak için belirlenmiştir.

İşten çıkarma tazminatları, Üst Düzey Yönetim ekibi üyelerinin kendi istekleri dışında işten ayrılması durumunda üst düzey yöneticileri korumayı amaçlamaktadır. FEP/MEDEF tavsiyeleri uyarınca, Sayın Frédéric Oudéa 2009'da Başkan/İcra Kurulu Başkanı olarak görevlendirildiği tarihte iş sözleşmesinden feragat etmiştir. Böylece bir çalışan olarak yaklaşık on beş yıl süreyle faydalandığı hakları ve garantileri kaybetmiştir.

2- İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Didier Valet

İçerik ve amaç

Sayın Didier Valet lehine emekli maaşı taahhüdü

Kayıt ve Şartlar

Sayın Didier Valet lehine emekli maaşı taahhüdü 13 Ocak 2017 tarihinde Yönetim Kurulunuz tarafından, 16 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe girmek üzere onaylanmıştır.

Bu taahhüt uyarınca, Sayın Didier Valet bir çalışan olarak kendisi için geçerli olan, üst düzey yöneticiler için ek emeklilik planı haklarını muhafaza etmektedir. 1991 yılında düzenlenen bu ek plan, lehtarlarına Sosyal Güvenlik emekli maaşının bağlandığı tarihte, aşağıdakilerin sonucuna eşit bir toplam emeklilik ödemesi yapılmasını öngörmektedir:

- asıl sabit maaşın en fazla %5'i ile sınırlı değişken kısım miktarınca artırılmış, AGIRC (Fransa üst düzey yönetici emeklilik fonu) emeklilik ödemesi "B Dilimi"ni aşan kariyerin son on yıllık asıl maaş tutarının ortalaması;
- şirketinizdeki mesleki hizmet yılı sayısı ile 60 arasındaki rasyoya eşit oran.

Şirketinizdeki mesleki hizmeti nedeniyle hak kazanılan AGIRC "C Dilimi" emeklilik, bu toplam emeklilik ödemesinden düşülür. Şirketiniz tarafından yapılacak ek ödeme, en az üç çocuğu olan hak sahipleri ve ayrıca Sosyal Güvenlik emekli maaşı bağlanma tarihi için yasal emeklilik yaşı geldikten sonra emekli olanlar için artırılır. Şirketinizin "Üst düzey grup yöneticileri" kategorisinde görevlendirilmesinden itibaren yönetici olarak hak kazandığı AGIRC "B Dilimi" puanlarının tam oranına dayanan hizmet değerinin üçte birinden düşük olamaz.

Muntazar hakların yıllık hak edışı 2017'den itibaren aşağıdaki performans koşullarına tabi olacaktır: "bir yıla ilişkin potansiyel ömür boyu gelir ödemesi hakları, ancak aynı yılın değişken ücret performans koşullarının en az %80'inin yerine getirilmesi halinde tamamen hak edilecektir. %50 ve altındaki bir performans için, ömür boyu gelirden hiçbir artış yapılmayacaktır. %80 ila %50 arasında bir performans oranı için, o yıla ilişkin hakların hak edışı doğrusal yöntem esas alınarak hesaplanacaktır".

Haklar çalışanın emekli maaşı bağlandığı zaman şirkette hazır bulunmasına tabidir.

Anlaşmanın şirketin menfaatine olduğunu doğrulayan gerekçeler

Yönetim Kurulunuz bu anlaşmayı şu şekilde gerekçelendirmiştir: Yönetim Kurulu Sayın Valet'nin, diğer İcra Kurulu Başkan Yardımcıları gibi bir çalışan olarak kendisi için geçerli olan üst düzey yönetici ek emeklilik planını muhafaza etmesini istemiştir.

3- İcra Kurulu Başkan Yardımcıları Sn. Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet

a) İçerik ve amaç

Sn. Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet lehine işten çıkarma tazminatları.

Kayıt ve Şartlar

Sn. Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet lehine işten çıkarma tazminatları Yönetim Kurulunuz tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde onaylanmıştır.

İşten çıkarma tazminatları aşağıdaki bileşenleri içerir:

- İşten çıkarma tazminatları Gruptan yalnızca istekleri dışında ayrılma durumunda Yönetim Kurulunca isteği dışında ayrıldığına doğrulanması üzerine ödenecek olup, istifa, Sayın Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet'nin isteğiyle görev sürelerinin yenilenmemesi veya ağır ihmal durumunda herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.
- İşten çıkarma tazminatlarının ödenmesi, görev süresinin sona ermesinden önceki son üç mali yılda, yıllık ücretinin değişken kısmına ilişkin genel başarı oranının ortalamada en az %60'a ulaşmasına tabi olacaktır.
- Üst düzey yöneticiler için ek emeklilik tahsisinden faydalanma hakkını gerektiren Sosyal Güvenlik emekli maaşının bağlanmasından önceki altı ay içinde işten ayrılma durumunda hiçbir işten çıkarma tazminatı ödenmeyecektir.
- İşten çıkarma tazminatlarının tutarı iki yıllık temel sabit ücrete eşit olacaktır ve AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarında tavsiye edilen iki yıllık temel sabit ve değişken ücretin tavanını aşamaz.

Ayrıca, Sayın Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet'nin uzun vadeli teşvik planının bir parçası olarak tahsis edilen ve halen hak edilmekte olan hisseler veya hisse eşdeğerleri, bu kişilerin Gruptan ayrılması durumunda hazır bulunma şartı artık karşılanmayacağından kaybedilecektir. Emeklilik veya Grubun yapısında veya organizasyonundaki bir değişiklikle ilgili bir ayrılma durumunda, hisseler muhafaza edilecek veya ödemeler Yönetim Kurulu tarafından gözlemlenen ve değerlendirilen performans dikkate alınarak yapılacaktır.

Anlaşmanın şirketin menfaatine olduğunu doğrulayan gerekçeler Yönetim Kurulunuz bu anlaşmayı şu şekilde gerekçelendirmiştir: Yönetim Kurulu Üst Düzey Yönetim ekibi üyelerinin istekleri dışında görevden ayrılması durumunda ödenecek işten çıkarma tazminatlarını tadil etmek ve uyumlaştırmak istemektedir. Bu şartlar rekabet etmeme ve işten çıkarma tazminatları maddelerini içeren yeni AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarını ve piyasa uygulamalarını dikkate almak için belirlenmiştir.

İşten çıkarma tazminatları Üst Düzey Yönetim ekibi üyelerinin kendi istekleri dışında işten ayrılması durumunda üst düzey yöneticileri korumayı amaçlamaktadır. İcra Kurulu Başkan Yardımcılarının iş sözleşmeleri göreve başladıklarında askıya alınmıştır. Bu itibarla, onlara verilecek yasal veya toplu sözleşme kapsamındaki işten çıkarma tazminatlarının tutarı asgari olacak veya hiçbir ödeme yapılmayacaktır.

b) İçerik ve amaç

Sayın Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet lehine rekabet etmeme maddesi.

Kayıt ve Şartlar

Sayın Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet lehine rekabet etmeme maddesi Yönetim Kurulunuz tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde onaylanmıştır.

Görev süresinin sona ermesini müteakip altı ay boyunca, Fransa'da veya Fransa dışında borsada işlem gören bir bankada veya sigorta şirketinde ya da borsada işlem görmeyen Fransa'daki bir bankada benzer bir pozisyonda görev almamaları şartıyla, aynı dönemde Sayın Bernardo Sanchez Incera, Séverin Cabannes ve Didier Valet İcra Kurulu Başkan Yardımcıları olarak temel sabit ücretlerine eşit aylık işten çıkarma tazminatına hak kazanacaktır. Ancak şirketin bu maddeden feragat etme hakkı saklıdır.

Anlaşmanın şirketin menfaatine olduğunu doğrulayan gerekçeler

Yönetim Kurulunuz bu anlaşmayı şu şekilde gerekçelendirmiştir: Yönetim Kurulu Üst Düzey Yönetim ekibi üyelerinin kendi istekleri dışında görevden ayrılması durumunda ödenecek işten çıkarma tazminatlarını tadil etmek

uyumlaştırmak istemektedir. Bu şartlar rekabet etmeme ve işten çıkarma tazminatları maddelerini içeren yeni AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kurallarını ve piyasa uygulamalarını dikkate almak için belirlenmiştir.

Rekabet etmeme maddesi, kurumsal görevlilerin Gruptan ayrılması halinde Grubu korumayı amaçlamaktadır. Bankacılık sektörü uygulamalarıyla uyumludur. Kapsam ve uygulama, Fransa hukukunun icra edilemezliğe ilişkin hukuki mülahazalarını yerine getirmektedir.

HALİHAZIRDA HİSSEDARLAR GENEL KURULU TARAFINDAN ONAYLANMIŞ OLAN ANLAŞMA VE TAAHHÜTLER

Yıl içinde geçerliliği devam eden, Hissedarlar Genel Kurulu tarafından onaylanmış herhangi bir anlaşma veya taahhüt hakkında tarafımıza bilgi verilmemiştir.

Ayrıca, Hissedarlar Genel Kurulunun önceki yıllarda onayladığı aşağıdaki anlaşma ve taahhütlerin yıl içinde uygulanmadıkları tarafımıza bildirilmiştir.

1- Sn. Frédéric Oudéa, İcra Kurulu Başkanı

İçerik ve amaç

Sayın Frédéric Oudéa lehine rekabet etmeme maddesi

Kayıt ve Şartlar

Sayın Frédéric Oudéa ile ilgili rekabet etmeme maddesi Yönetim Kurulu tarafından 24 Mayıs 2011 tarihinde yetkilendirilmiş ve 22 Mayıs 2012 tarihinde Hissedarlar Genel Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Görev süresinin sona ermesini müteakip on sekiz ay boyunca Fransa'da veya Fransa dışında borsada işlem gören bir bankada veya sigorta şirketinde ya da Fransa'da borsada işlem görmeyen bir bankada benzer bir pozisyonda görev almaması şartıyla, aynı dönemde Sayın Frédéric Oudéa İcra Kurulu Başkanı olarak temel sabit ücretine eşit aylık işten çıkarma tazminatına hak kazanacaktır. Ancak şirketin bu maddeden feragat etme hakkı saklıdır.

Bu rekabet etmeme maddesinin 13 Ocak 2017 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından yeniden değerlendirilmesini müteakip, bu taahhüt Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde değiştirilmiş ve Hissedarlar Genel Kurulunun onayına tabi anlaşmalar ve taahhütler bölümünde tarafınıza sunulmuştur.

2- İcra Kurulu Başkan Yardımcıları Sn. Bernardo Sanchez Incera ve Séverin Cabannes

İçerik ve amaç

Sayın Bernardo Sanchez Incera ve Sayın Séverin Cabannes lehine emekli maaşı taahhüdü.

Kayıt ve Şartlar

Bernardo Sanchez Incera lehine emekli maaşı taahhüdü Yönetim Kurulunuz tarafından 12 Ocak 2010 tarihinde yetkilendirilmiş ve 25 Mayıs 2010 tarihli Hissedarlar Genel Kurulunuz tarafından onaylanmıştır.

Sayın Séverin Cabannes lehine emekli maaşı taahhüdü Yönetim Kurulunuz tarafından 12 Mayıs 2008 tarihinde yetkilendirilmiş ve 19 Mayıs 2009 tarihli Hissedarlar Genel Kurulunuz tarafından onaylanmıştır.

Bu taahhütler uyarınca, Sn. Bernardo Sanchez Incera ve Séverin Cabannes, Yardımcı İcra Kurulu Başkanı sıfatıyla ilk atanmalarından önce çalışanlar olarak kendileri için geçerli olan kıdemli yöneticilere yönelik ilave emeklilik planının sağladığı hakları muhafaza etmektedirler. 1991 yılında düzenlenen bu ek plan, lehtarlarına Sosyal Güvenlik emekli maaşının bağlandığı tarihte, aşağıdakilerin sonucuna eşit bir toplam emeklilik ödemesi yapılmasını öngörmektedir:

- asıl sabit maaşın en fazla %5'i ile sınırlı değişken kısım miktarınca artırılmış, AGIRC (Fransa üst düzey yönetici emeklilik fonu) emeklilik ödemesi "B Dilimi"ni aşan kariyerin son on yıllık asıl maaş tutarının ortalaması;
- şirketinizdeki mesleki hizmet yılı sayısı ile 60

arasındaki rasyoya eşit oran.

Şirketinizdeki mesleki hizmeti nedeniyle hak kazanılan AGIRC "C Dilimi" emeklilik bu toplamdan düşülür. Şirketiniz tarafından yapılacak ek ödeme, en az üç çocuğu olan hak sahipleri ve ayrıca Sosyal Güvenlik emekli maaşı bağlanma tarihi için yasal emeklilik yaşı geldikten sonra emekli olanlar için artırılır. Şirketinizin "Üst düzey grup yöneticileri" kategorisinde görevlendirilmesinden itibaren yönetici olarak hak kazandığı AGIRC "B Dilimi" puanlarının tam oranına dayanan hizmet değerinin üçte birinden düşük olamaz.

Haklar çalışanın emekli maaşı bağlandığı zaman şirkette hazır bulunmasına bağlıdır.

Neuilly-sur-Seine ve Paris-La Défense, 7 Mart 2017

Kanuni Denetçiler
Fransızca aslını imzalayanlar

DELOITTE & ASSOCIES
José-Luis Garcia

ERNST & YOUNG et Autres
Isabelle Santenac

5. BAŞKANIN İÇ KONTROL VE RİSK YÖNETİMİ RAPORU

Bu rapor Fransa ticaret kanununun L. 225-37 Maddesi uyarınca hazırlanmıştır(1). Rapor, konsolide haldeki Societe Generale Grubunun iç kontrol süreçlerini özetlemekte olup, Grubun faaliyetlerinin ve iştiraklerinin durumunun veya prosedürlerin pratikte uygulanmasının ayrıntılı şekilde açıklanması yönünde bir amaç taşımamaktadır. Grubun halka arz gerçekleştiren her bir sınırlı sorumlu Fransız iştirakinin Başkanı, spesifik bir rapor hazırlamak zorundadır.

Bankacılık işlemlerinin doğasından kaynaklanan risklerin kapsam ve çeşitliliği söz konusu olduğunda iç kontrol, risk yönetim politikasında faaliyetlerin sürdürülebilirliği açısından önemli bir rol oynayan hayati bir enstrümandır.

Ulusal düzeyde tanımlanmış katı bir düzenleyici çerçevenin parçası olmakla birlikte uluslararası düzeydeki bir takım projelerin (Basel Komitesi, Avrupa Birliği) odağı konumundadır. İç kontrol, Grubun tüm alanlardaki tüm personelini ilgilendiren bir konudur. Asıl sorumluluk operasyon personelinde olsa da, başta Risk Bölümü, Grup Kurumsal Sekreteryası, Finans Departmanı ve İç Denetim Bölümü olmak üzere birçok Kurumsal Bölüm de süreçle yakından ilgilidir. Bu kurumların tamamı bu raporun hazırlanmasına katkıda bulunmuştur. Rapor, Denetim ve İç Kontrol Komitesi tarafından gözden geçirildikten sonra Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

RİSK TÜRLERİ

Grubun risk yönetim çerçevesi aşağıdaki ana kategorileri içerir:

- Yapısal faiz ve döviz kuru riski: döviz kurlarındaki değişikliklere bağlı olarak faiz marjındaki veya sabit oranlı yapısal pozisyonun değerindeki kayıp riski. Yapısal faiz ve döviz kuru riskleri ticari faaliyetlerden ve kurumsal merkezi işlemlerden kaynaklanır.
- Likidite ve fonlama riski: likidite riski Grubun finansal yükümlülüklerini makul bir maliyetle karşılayamaması olarak tanımlanır. Fonlama riski, Grubun faaliyetlerinin gelişimini ticari hedeflerine uygun olarak ve rekabetçi bir maliyetle finanse edememe riski olarak tanımlanır.
- Kredi ve karşı taraf riski (yoğunlaşma etkileri dahil): Grubun müşterilerinin, ihraççıların veya karşı tarafların finansal taahhütlerini yerine getirememelerinden kaynaklanan zarar riskleri. Kredi riski, piyasa işlemlerine ve menkul kıymetleştirme faaliyetlerine bağlı karşı taraf riskini de içerir. Kredi riski ayrıca, bireysel, ülke ve sektör yoğunlaşma riskleriyle daha da artabilir.
- Piyasa riski: piyasa parametrelerindeki değişiklik, bu parametrelerdeki dalgalanma ve bunlar arasındaki korelasyon nedeniyle finans araçlarının değerinin düşme riskidir. Bu parametreler, bunlarla sınırlı olmamak üzere döviz kurları, faiz oranları ile menkul kıymetlerin (özkaynak, bonolar), emtiaların, türev araçlarının ve diğer varlıkların fiyatlarını içermektedir.
- Operasyonel riskler: süreçlerdeki, personel veya bilgi sistemlerindeki yetersizliklerden veya aksamalardan veya harici olaylardan kaynaklanan kayıplara ilişkin risk. Bu riskler şunları içerir:
  - Uyumsuzluk riski (yasal riskler ve vergi riskleri dâhil): Grubun faaliyetlerini düzenleyen hükümlere uyulmamasından kaynaklanan, mahkeme tarafından hüküm verilmiş, idari veya disiplin yaptırımlarına veya önemli finansal kayıplara ilişkin risk;
  - İtibar riski: müşterilerin, karşı tarafların, hissedarların, yatırımcıların veya düzenleyicilerin

negatif algısından kaynaklanan ve Grubun iş ilişkilerini devam ettirmesini veya yeni iş ilişkilerine başlamasını ya da finansman kaynaklarına erişimini olumsuz etkileyen riskler;

- Suistimal riski: çalışanların veya kurumun kendisinin kurumsal suistimalleri veya usulsüz davranışları sebebiyle müşterilere, piyasalara veya Grubun kendisine veya genel olarak bankacılık sektörünün imajına ve itibarına zarar gelme riski.
- Model riski: Grup faaliyetlerinin seyri içerisinde modellerden istifade etmektedir. Belirli bir model seçmek ve o modelin parametrelerini ayarlamak ister istemez gerçeğin basitleştirilmesini gerektirir ve hatalı bir risk değerlendirmesine yol açabilir.
- Stratejik risk: belirli bir işletme stratejisinin seçilmesine özgü veya Grubun stratejilerini uygulamayı başaramamasından kaynaklanan riskler;
- Uzmanlaşmış finans faaliyetlerine ilişkin risk: Grup, başta operasyonel araç kiralama şirketi olmak üzere, uzmanlaşmış finansal hizmetler bölümü üzerinden artık değer riskine de (bir varlığın kiralama sözleşmesinin sona erdiği tarihteki net satış değerinin öngörülenden daha düşük olması) açık bulunmaktadır.
- Sigorta faaliyetlerine ilişkin risk: Grup, bağlı sigorta şirketleri nedeniyle, sigortacılık işinden kaynaklanan bazı risklere de maruz kalmaktadır. Bilanço yönetimi risklerine (faiz oranı, değerlendirme, karşı taraf veya kur riski) ek olarak, bu riskler prim fiyatlandırma riski, ölüm riski ve taleplerdeki artış riskini de içerir.
- Özel sermaye riski: elde tutulan özel sermaye niteliğindeki finansal araçlara ilişkin kayıp riski.
- Ayrıca, hem fiziksel (şiddetli hava şartlarının sıklığında artış) hem de geçişle ilgili (yeni karbon yönetmelikleri) iklim değişikliğiyle ilgili riskler Grubun mevcut risklerini arttırmabilecek faktörler olarak tanımlanmıştır.

(1) Bu raporun Kurumsal Yönetişim bölümü için sayfa 67 ve devamındaki sayfalara bakınız.

RİSK İŞTAHI

Risk iştahı Grubun kendi stratejik hedeflerine ulaşmak için almaya hazır olduğu risk seviyesi olarak tanımlanır. Risk iştahı Grup seviyesinde tespit edilir ve iş kollarına ve iştiraklere operasyonel olarak tahsis edilir; aşağıda özetlenmiş olan "Risk İştahı Çerçevesi"nde açıklandığı gibi takip edilir.

Genel Çerçeve

YÖNETİŞİM

Yönetim Kurulu Grubun Genel Yönetim tarafından önerilen risk iştahını onaylar. Risk Bölümü ve Finans ve Gelişim Bölümü Grubun risk iştahını belirler ve Grup Uyum Bölümü ile birlikte takibini ve uygulanmasının ikinci seviye kontrolünü sağlar. İç Denetim Bölümü periyodik olarak Risk İştahı Çerçevesinin etkinliğini inceler.

RİSK İŞTAHININ BELİRLENMESİ VE TAHSİSİ

Risk iştahı aşağıdakilere dayalı olarak geliştirilir ve tahsis edilir:

- Grubun maruz kaldığı tüm önemli risklerin düzenli olarak tespiti ve değerlendirilmesi; bu uygulama ileriye yönelik ölçüm araçlarına (stres testleri) dayanır;
- stratejik ve finansal planın geliştirilmesini sağlamak için, bir temel senaryo ve ayrıca üç yıllık bir en kötü durum senaryosu bazında Grubun kârlılığının ve ödeme gücünün geçici değerlendirilmesi;
- iş kollarının risk/kârlılık profilini ve büyüme potansiyellerini dikkate alarak, risk iştahının Grup içerisinde uygun seviyeye kadar tahsis edilmesi.

Grubun risk iştahı, Societe Generale'in risk iştahını yöneten genel kılavuzların, politikaların, hedeflerin, sınırların ve eşiklerin belirlendiği bir belge ile resmileştirilir. Bu belge yıllık olarak gözden geçirilir.

Her yıl bütçe sürecini müteakip, Risk Bölümü ve Finans Bölümü, Grup seviyesinde kârlılık ve mali sağlamlık hedeflerini (kredi notu, ödeme gücü, likidite) Genel Yönetimin sorumluluğu altında Yönetim Kuruluna sunar.

Bu hedefler aşağıdakileri sağlamak için tasarlanmıştır:

- mümkün olan durumlarda yeni yönetmeliklerin uygulanmasından önce harekete geçerek, yeterli bir güvenlik marjı ile Grubun tabi olduğu mevzuata ilişkin yükümlülüklerle (özellikle yasal asgari ödeme gücü, kaldırma ve likidite oranları) uyum;
- bir güvenlik marjı vasıtasıyla stres senaryolarına yeterli direnç (düzenleyiciler tarafından standart hale getirilen veya bir Grup iç süreci ile tanımlanan stres).

Grubun maruz kaldığı önemli risklerle ilgili risk iştahı, sınırlar ve eşiklerle düzenlenir. Bu metrikler Grubun finansal hedeflerine ulaşmasına ve Grubun kârlılık profilini yönlendirmesine yardımcı olur.

RİSK İŞTAHININ KURUM İÇERİSİNDE TAHSİSİ

Risk iştahının kurum içerisinde tahsis stratejik ve finansal plan ve risk yönetim çerçevelerine dayalıdır.

Finans Bölümünün önerisine dayalı olarak, Grup seviyesinde tanımlanan finansal hedefler bütçe ve stratejik ve finansal planın bir parçası olarak iş kolları seviyesinde bütçe tahsis hedeflerine ayrılır.

Bu süreç tamamlandıktan ve Genel Yönetim tarafından onaylandıktan sonra, Grup temel ve stres altındaki senaryolardan elde edilen finansal tahminleri, önceden önerilen finansal hedeflerin karşılandığını doğrulayarak Yönetim Kuruluna sunar.

Aynı şekilde, mali hedeflere ilaveten ve Finans ve Risk Bölümlerinin önerisine dayalı olarak, Grup seviyesinde tanımlanan limitler ve eşikler, daha sonra bu limit ve eşikleri aşağı yönde tahsis etmekten ve bunları kendi faaliyet alanı içerisinde takip etmekten sorumlu olacak olan dayanaklar ve iş kolları arasında operasyonel olarak tahsis edilir.

Grubun ana iştirakleri kendi risk iştahlarını tanımlarlar, metrikleri kendi organizasyonları içerisinde tahsis ederler ve uygun bir risk iştahı çerçevesi uygularlar. Kurumsal Bölümler ve onların fonksiyonları Grubun risk iştahına uyumu sağlarlar. İştiraklerin risk iştahı kendi Yönetim Kurulları tarafından onaylanır.

Risk İştahı Beyanı

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİMİ HEDEFLEYEN FARKLI BİR BANKA MODELİ

Societe Generale, sağlam bir Avrupa tabanına sahip çeşitlendirilmiş ve dengeli bir bankacılık modeline ve belirli güçlü uzmanlık alanlarında hedefe yönelik küresel mevcudiyete dayalı sürdürülebilir gelişim sağlamaya çalışmaktadır; Grup aynı zamanda kendi müşterileriyle, kazandığı güven üzerine kurulu uzun vadeli ilişkiler sürdürmeye ve tüm paydaşlarının beklentilerini karşılamaya çalışmaktadır.

Bu hedefler aşağıdakilerle sonuçlanır:

- üç tamamlayıcı ayağa (Fransa Bireysel Bankacılık, Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri) dayalı, Grubun faaliyetleri (Bireysel Bankacılık, Uluslararası Finans Hizmetleri, Yatırım Bankacılığı ve Yatırımcı Çözümleri) ile önemli bir yere sahip Bireysel Bankacılık arasında dengeli bir sermaye tahsisine sahip bir organizasyon. Küresel Piyasa faaliyetlerine sınırlı bir sermaye tahsis edilir;
- elde edilen gelirlerin büyük bir kısmının gelişmiş ülkelerden geldiği coğrafi açıdan dengeli bir model. Grup Avrupa ve Afrika'daki bireysel müşterilerine özel çeşitlendirilmiş bir iş portföyü geliştirmektedir. Grup, işletme, kurumsal ve yatırımcı müşterileri için, uzmanlığı dünya genelinde kabul edilen faaliyetleri sürdürmektedir;
- Grubun korunması gereken kıymetli bir varlık olarak gördüğü itibarına verilen önem.

Grubun büyüme stratejisi, mevcut uzmanlık alanlarına, yüksek kalitedeki müşteri tabanına ve Grup içinde sinerji arayışına odaklanmaktadır.

GÜÇLÜ BİR FİNANSAL PROFİLE DAYANMA

Societe Generale aşağıdakileri gerçekleştirerek, çeşitlendirilmiş bankacılık modeliyle uyumlu güçlü bir finansal profile dayanan sürdürülebilir kârlılığı sağlamaya gayret etmektedir:

- iş kollarının kârlılığının ve kalıcı şekilde gelişiminin hedeflenmesi;
- Grubun işletmelerinin ve rekabetçi pozisyonunun gelişimine uygun bir maliyetle finansal kaynaklara erişime imkan veren bir hedef derecelendirmenin korunması;
- aşağıdakileri temin etmek için sermaye ve melez borç hedeflerinin kalibrasyonu:
  - temel senaryodaki yasal asgari gerekliliklerin bir güvenlik tamponuyla karşılanması,
  - Grubun hedef derecelendirmeye ve geleceğe yönelik yasal oranlara (örneğin Toplam Zarar Karşılama Kapasitesi (TLAC)) ilişkin hedefleriyle uyumlu, yeterli bir alacaklı koruma seviyesi;
- bir likidite stres oranındaki hayatta kalma ufkunu dikkate alarak ayarlanan yükümlülüklerinde esnekliğin, yasal LCR (Likidite Karşılama Oranı) ve NSFR (Net İstikrarlı Fonlama Oranı) oranlarına ve kısa vadeli toptan fonlamaya bağımlılık seviyesine uyumun sağlanması;
- finansal kaldıraçın kontrol edilmesi.

Grubun hissedarlarına ilişkin hedefi, maruz kalınan risklere oranla yeterli bir kârlılığın sağlanmasıdır. Bu yüzden, kârlılığın ölçülmesinde ve yönetilmesinde ve ayrıca ürün ve hizmet fiyatlandırmasında risk/kazanç oranı dikkate alınır.

Ana riskler için risk iştahını şekillendiren ilkeler aşağıda özetlenmiştir.

YAPISAL FAİZ ORANI VE DÖVİZ KURU RİSKLERİ

Grup yapısal riskleri değerlendirir ve katı bir şekilde kontrol eder. Faiz oranı riskini, döviz kuru riskini ve çalışanlara sağlanan haklar üzerindeki riski kontrol etme mekanizması, çeşitli işletmelerin (işletmeler ve iş kolları) her birine uyarlanan hassaslık ve stres limitlerine dayalıdır.

LİKİDİTE VE FONLAMA RİSKLERİ

Grup kendi likidite profilinin sağlığını üç tamamlayıcı unsura dayalı olarak değerlendirir:

- likidite riskinin kontrolü.
  - Grup likidite riskini, piyasa erişim kısıtlama riskini de dikkate alarak, gün içi de dahil olmak üzere çeşitli zaman ufukları üzerinden değerlendirir.
- fonlama riskinin kontrolü.
  - Fon toplama kapasitesi üç yıllık bir zaman ufku üzerinden değerlendirilir.
- yasal yükümlülükler (LCR ve NSFR) uyum.

Likidite profilinin sağlığı, Grubun ihtiyat kapsamı dahilinde, önemli yabancı para birimlerindeki likidite durumu dikkate alınarak değerlendirilir.

Grubun özellikle likiditeyi düzenleyen yerel yasal yükümlülükler tabi olan büyük işletmeleri, likidite profillerini Grupla bağlantılı olarak değerlendirir ve spesifik olarak izlerler.

Likidite ve fonlama riskleri çerçevesi, Grubun ILAAP (İç Likidite Yeterliliği Değerlendirme Süreci) süreci içinde belirlenir.

KREDİ VE KARŞI TARAF RİSKLERİ (YOĞUNLAŞMA ETKİLERİ DAHİL)

Grup kredi riskleri üstlendiğinde, bankanın köklü bir güven ilişkisi içerisinde olduğu müşterileri ve orta vadede kârlı işletme gelişimi için potansiyel sunan potansiyel müşterileri hedef alarak, orta ve uzun vadeli müşteri ilişkilerine odaklanmaktadır.

Bir kredi işleminde riskin kabul edilebilirliği her şeyden önce kredi alanın taahhütlerini yerine getirme kapasitesine bağlıdır. Bir karşı tarafın yükümlülüklerinde temerrüde düşmesi durumunda kayıp riskini azaltmak için teminat istenir, ancak istisnai durumlar hariç olmak üzere, teminat alınması risk almanın tek gerekçesi olamaz.

Grup bireysel ve sektör yoğunlaşma riskini kontrol ederek ve riski diğer finansal ortaklarla paylaşılarak yayma politikası izleyerek riski çeşitlendirmeye gayret eder.

Grup, yabancı ülkelerdeki faaliyetleri açısından stratejik seçimlerini yansıtan ve yüksek riskli ülkelerde yoğunlaşmayı sınırlandıran bir ülke riski maruziyetini muhafaza etmeye çalışmaktadır.

Grup portföy kalitesini yakından izlemek üzere, üç ayda bir izlenen bir dizi kredi portföyü kalitesi göstergesi kullanarak uyarı eşikleri oluşturmuştur.

Grup yoğunlaşma riski arz eden veya spesifik veya doğası gereği yüksek risk profiline sahip olan sektörler veya kredi işlem türlerine özel kredi politikaları tanımlar. Bu mekanizma portföy limitleriyle desteklenir.

Özellikle Bireysel Bankacılıkla ilgili olarak:

- konut kredisi kriterleri finanse edilen mülkün değerini dikkate almakla birlikte, öncelikli olarak kredi alanın krediyi geri ödeme kabiliyetine ilişkin bir analiz esas alınır. Grup Fransa'da konut kredisi (*Crédit logement*) garantisi için uygun olan kredileri tercih eder;
- tüketici kredisi faaliyetleri, öncelikli olarak bireysel bankacılık faaliyetleriyle sinerji yoluyla geliştirilecektir. Bu faaliyetler bireysel bankacılık ağının müşterisi olmayan kredi alanları hedef aldığı anda, özel uzmanlığa ve sağlam risk izleme araçlarına sahip özel işletmelere güvenilir.
- Grup özel bankacılık faaliyetlerindeki kredi riski için orta derece bir risk iştahına sahiptir. Bu iş kolu doğası gereği düşük riskli müşterileri hedef alır ve bu risk iştahına uyumlu olarak ihtiyatlı bir kredi politikası uygular.

PIYASA RİSKLERİ

Grubun piyasa faaliyetleri için iş geliştirme stratejisi, öncelikli olarak geniş yelpazede ürünler ve çözümlerle müşteri taleplerini karşılamaya odaklanmaktadır. Piyasa riski çeşitli göstergeler (stres testleri, Riske Maruz Değer (VaR) ve stres altında Riske Maruz Değer (SVaR), "duyarlılık" ve "nominal" göstergeler gibi) için bir dizi limit vasıtasıyla katı bir şekilde yönetilir.

Bu limitlerin düzenli olarak gözden geçirilmesi bunların piyasa koşullarındaki her türlü değişikliği yakından yansıtmalarını sağlar.

Bu limitler dahilinde, tüm faaliyetleri ve ana risk faktörlerini kapsayan küresel stres testi limiti, Grubun piyasa riski iştahını belirlemede önemli bir rol oynar. Bütçelenen Net Bankacılık Geliri oranına uygulanan Küresel Stres Testi şeklindeki bir limitte temsil edilen risk/kazanç oranı spesifik izlemeye tabidir.

Bankanın kendi adına gerçekleştirdiği alım-satım işlemleri, bu işe özel bir iştirak içerisinde (Descartes Trading) gerçekleştirilir ve sınırlı risk iştahına tabidir.

OPERASYONEL RİSKLER (UYUM RİSKİ DAHİL)

Grubun operasyonel risk iştahı yoktur, ancak sürekli gelirin yaklaşık %1'i oranında bir potansiyel kaybı üstlenmeye hazırdır.

Grubun faaliyetleri finansal ve bankacılık faaliyetlerini düzenleyen tüm kanun ve yönetmeliklere katıyen uymaktadır. Grup özellikle aşağıdakilere gayret etmektedir:

- faaliyetleri kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele kurallarına uyan müşteri ve ortaklarla çalışmak;
- uluslararası ambargolarla ve mali cezalarla ilgili kurallara uyan müşterilerle çalışmak ve işlemleri bunlara uygun olarak tamamlamak;
- özellikle müşterilerin korunmasını ve piyasa bütünlüğünü düzenleyen yönetmeliklere ve ayrıca kendi vergi ve yolsuzlukla mücadele taahhütlerine uygun olarak işlemleri tamamlamak, bunlara uygun ürünler ve danışmanlık hizmetleri sunmak ve bunlara uyan ortaklarla çalışmak;
- çıkar çatışmalarını öngörmek ve yönetmek;
- müşterilerinin ve çalışanlarının verilerini korumak;
- çalışanları arasında bir uyum kültürü geliştirmek ve onların endişelerini ifade edebilmelerini ve şikayetlerini iletebilmelerini ("İsimsiz ihbar") sağlamak.

Grup tüm çalışanları için geçerli değerler ve davranış ilkeleri belirlemiştir:

- müşterilerle ve uygulamalarının bütünlüğü ile ilgili olarak çalışan sadakatinin üzerinde durur;
- işlerin etik ve sorumlu bir şekilde yürütülmesini sağlayacak şekilde çalışanların davranışına rehberlik eden güçlü bir kültür geliştirir. Bu kültür, Değerler (ekip ruhu, inovasyon, sorumluluk, bağlılık), bir Davranış Kuralları Rehberi ve her bir Grup değerine ilişkin olarak çalışanlardan beklenen davranış ve becerileri tanımlayan bir liderlik modeli vasıtasıyla yayılır.
- özellikle İK süreçlerinin (işe alım, eğitim, değerlendirmeler vs.) bu değerler ve davranış ilkeleri ile uyumlu hale getirilmesi yoluyla bunların uygulanmasını ve bunlara uyulmasını sağlar.

İtibarıyla ilgili olarak, Societe Generale çok dikkatli davranmakta olup, İcra Kuruluna ve Yönetim Kuruluna ayrılan bir performans değerlendirme panosu vasıtasıyla sunulan bir dizi göstergeye istinat eder. İtibarına gelecek risklerin önlenmesi ve tespiti, Grubun tüm faaliyet uygulamalarına entegre edilmiştir: Grubun itibarını korumak çalışanların Grup değerlerinden haberdar edilmesini de içerir.

Grup, sosyal ve çevresel sorumluluk ruhu çerçevesinde, tüm Grup genelinde geçerli iç kurallarda ortaya konan bir dizi iş ahlakı ilkesine uygun olarak hareket etmeyi taahhüt etmiştir.

RİSK HARİTALAMA ÇERÇEVESİ VE STRES TESTLERİ

Grup risk haritalama çerçevesi

Risk haritalama grubun risk tanımlama sürecinin yıllık olarak gözden geçirilmesidir. Risk tespiti Grubun risk profilinin genel değerlendirmesine katkıda bulunur ve İç Sermaye Yeterlilik Değerlendirme Süreci (ICAAP) gibi çeşitli görevlerde kullanılır. Risk Bölümü tarafından Genel Yönetimin yetkisi altında hazırlanan risk haritası yıllık olarak Yönetim Kurulunun Risk Komitesine sunulur.

Bu yaklaşımın amacı kredi, piyasa riskleri ve operasyonel ve yapısal riskler dahil olmak üzere Grubun maruz kaldığı başlıca risk türlerindeki önemli potansiyel kayıpları tahmin etmektir. Risk haritası potansiyel kayıpları tanımlanmış kapsamlar dahilinde spesifik senaryolarla eşleştirir. Değerlendirme, tarihsel verileri kullanarak uzman analizlerini ve çeşitli istatistiksel yaklaşımları birleştirir.

Stres testleri

Stres testleri veya kriz simülasyonları, bir faaliyetteki gerilemenin, bir portföyün, faaliyetin veya işletmenin davranışı üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmek için kullanılmaktadır. Societe Generale'de bu test ve simülasyonlar, risklerin tanımlanması, değerlendirilmesi ve yönetilmesinde ve Grubun sermaye yeterliliğinin riskler bakımından değerlendirilmesinde kullanılırlar. Bu doğrultuda, bu test ve simülasyonlar, Grubun ve Grup faaliyetlerinin ve portföylerinin esnekliğinin önemli bir göstergesi olup, risk iştahının tanımlanmasında temel bileşendirler. Grubun stres testi çerçevesi kredi riskini, piyasa riskini, operasyonel riski, likidite riskini ve yapısal faiz oranı ve kur risklerini kapsar.

Stres testleri, Grubun ekonomi uzmanlarının hazırladığı aşırı ancak olası varsayımsal ekonomi senaryolarına dayanmaktadır. Bu senaryolar, muhtemel karşı önlemler dikkate alınarak ve nicel yöntemler uzman değerlendirmeleri (risk, finans veya iş kolları) ile sistematik olarak birleştirilerek Grubun faaliyetleri üzerindeki etkilerine dönüştürülür.

Bu itibarla, mevcut stres testi çerçevesi şunları içerir:

- Grup Risk İştahı ve İç Sermaye Yeterlilik Değerlendirme Sürecinin (ICAAP) hazırlanmasının bir parçası olarak bütçe sürecine dâhil edilen yıllık küresel bir stres testi. Bu test özellikle Grubun ihtiyat oranlarıyla uyumluluğunu kontrol etmek için kullanılır. Test, Grubun tüm faaliyetlerini kapsamaktadır ve üç yıllık bir dönemi kapsayan iki makro ekonomik senaryoya dayanmaktadır: temel bir makro ekonomik bütçe senaryosu ve temel senaryoya dayalı, ciddi ancak olası bir stres durumuna yönelik

bir makro ekonomik senaryo. Her senaryo çok sayıda ülke ve bölge için geliştirilir ve bir dizi ekonomik ve finansal değişken içerir. Her küresel senaryo iki seviyede uyumludur: ulusal senaryolar arasındaki uyumluluk ve her bir ülke için ulusal toplamlardaki eğilimlerin uyumluluğu;

- hem düzenli olarak hem talebe dayalı olarak gerçekleştirilen özel kredi stres testleri (portföy, ülke ve faaliyetlere ilişkin); bu testler küresel analizi daha detaylı bir yaklaşımla tamamlar ve kredi riski yoğunluğu dahil olmak üzere riskin tanımlanmasının, değerlendirilmesinin ve operasyonel yönetiminin ince ayarına imkan sağlar.
- piyasa parametrelerindeki (endeksler, kredi marjları vs.) aşırı bir değişiklikten kaynaklanan kayıplar tahmin edildiği spesifik piyasa stres testleri . Bu stres testi risk değerlendirmesi tüm Grubun piyasa faaliyetlerine uygulanmaktadır. Egzotik parametreler (bkz. bu rapordaki "Piyasa riskleri" bölümü) dahil olmak üzere, tüm önemli risk faktörlerine şoklar uygulayan bir geçmişe dayalı (3) ve varsayımsal (15) senaryolar dizisine dayalıdır.
- operasyonel risk açısından Grubun sermayesini kalibre etmek üzere senaryo analizlerini ve zarar modellemelerini kullanan ve tarihsel kesitin kapsamadığı nadir ve aşırı zararlara maruziyeti de içeren ciddi ekonomik senaryolarla bağlantılı operasyonel zarar maruziyetinin değerlendirilmesinde kullanılan operasyonel risk testleri;
- Grubun yapısal sabit oranlı pozisyon değerini ve faiz oranı marjının yapısal faiz oranı riskine hassasiyetini analiz edecek stres testleri. Grup farklı faiz oranı verim eğrisi konfigürasyonlarına (yükselen ve düşen) olan bu hassasiyetleri ölçer;
- stresli bir piyasa ortamında Grubun faaliyetine devam edebileceği sürenin belirlenmesine yönelik likidite stres testleri.
- ve son olarak, Grubun risk iştahı çerçevesi içerisinde tanımlanmış olan asgari ödeme gücü seviyesi gibi belirli kilit göstergelerin potansiyel kritik eşiklere ulaşmasıyla sonuçlanabilecek senaryoları değerlendirmek için yürütülen ters stres testleri.

Dahili stres testi uygulamalarının yanı sıra, Grup, Avrupa Bankacılık Kurumu ve Avrupa Merkez Bankası tarafından denetlenen büyük ölçekli uluslararası stres testlerine katılmak üzere seçilen Avrupa bankalarından biridir.

"TEMEL" VE "STRESLİ" EKONOMİK SENARYOLARIN TANIMI**Temel senaryo**

Bu senaryo formüle edildiği tarihteki en muhtemel gidişatı temsil etmeyi amaçlar. En son ekonomik durum ve ekonomi (bütçesel, parasal, kur) politikasındaki trendler dahil olmak üzere gözlemlenen bir dizi faktöre dayalı olarak geliştirilir. Bu gözlemlenen faktörlere dayalı olarak, ekonomistler belirli bir zaman dilimi içerisindeki ekonomik ve finansal değişkenler için en muhtemel gidişatı belirlerler.

Stresli Senaryo

Stres senaryosu, şiddeti sebebiyle seçilen geçmişteki bir "temel" durgunluk sırasında gözlemlenene benzer bir ölçekte, temel senaryodan ayrılan bir iş kaybını (gerçek GDP rakamlarına dayalı olarak) simüle etmeyi amaçlar. Bu sistematik bir stres senaryosudur, yani temel senaryoda tahmin edilen gidişat ne olursa olsun, temel durgunluk sabit kaldığı müddetçe ölçek bakımından bir dönemden diğerine sabittir. Stres senaryosu, tetikleyici olayın belirtilmemesi bakımından geneldir. Stres senaryosunun diğer ekonomik ve finansal değişkenler üzerindeki etkisi, temel senaryodan sapması ölçülerek tespit edilir.

RİSK AKTÖRLERİ VE YÖNETİMİ

Bankanın faaliyet gösterdiği tüm işlerde, piyasalarda ve bölgelerde yüksek performanslı ve etkin bir risk yönetim sisteminin uygulanması, hem Societe Generale Grubu için kritik bir taahhüttür, hem de güçlü risk kültürü ve faaliyetlerinin geliştirilmesi arasındaki dengedir.

Kurumsal Risk Yönetim Programı (ERM)

ERM programının ilk safhası 2011 ve 2015 arasında yürütülmüş ve risk önleme ve yönetiminin bankanın işlerinin günlük yönetimine entegrasyonunu arttırmıştır. Bu program aracılığıyla gerçekleştirilen eylemler ve devam etmekte olan eylemlerin sonuçlandırılması, mevcut operasyonel ekiplerin standart görevlerine entegre edilmiştir. Risk kültürünün güçlendirilmesi stratejik "Kültür ve Davranış" programına (bkz. ortak değerlere dayalı bir ilişki bankacılığı kültürü, sayfa 243) dahil edilmiştir.

Programın 2016'da başlayan ikinci safhası, denetim makamları tarafından konulan risk iştahı çerçevesi ile ilgili gerekliliklerin tüm boyutları için

(yönetişim, süreçler, politika resmileştirme, hedeflerin düzenlenmesi, takip v.s.) ve bunların entegrasyonu ve çerçevenin yazılı olarak resmileştirilmesi de dahil uygun dokümantasyonu bakımından bu gerekliliklere uyumu sağlamayı amaçlayan tüm faaliyetlerin koordine edilmesini içerir.

Risk yönetimine dahil olan aktörler

Grup risk yönetimi iki ana üst düzey organ tarafından yönetilir: Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim.

Genel Yönetim yılda en az bir kez (koşullar gerektirdiğinde daha sık) Grubun risk yönetim stratejisinin ana hatlarını ve bu stratejide yapılan önemli değişiklikleri Yönetim Kuruluna sunar.

Yönetim Kurulu içerisinde, Risk Komitesi daha spesifik olarak risklerin izlenmesine dair dahili çerçevenin tutarlılığının kontrolünden, bu çerçeveye ve ayrıca mevcut yasa ve yönetmeliklere uygunluğun sağlanmasından sorumludur.

Yönetim Kurulunun Denetim ve İç Kontrol Komitesi risk kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde işlemlerini sağlar.

YÖNETİM KURULUNUN DENETİM VE İÇ KONTROL KOMİTESİNİN ROLÜ*

Denetim ve İç Kontrol Komitesinin görevi muhasebe ve mali bilgilerin hazırlanmasına ve kontrolüne ilişkin meselelerin izlenmesi ve iç kontrol, risk değerlendirme, izleme ve yönetim sistemlerinin verimliliğinin izlenmesidir.

Komite, özellikle aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- mali bilgilerin hazırlanma sürecinin izlenmesi, özellikle de mevcut sistemlerin kalitesi ve güvenilirliğinin incelenmesi, bunların iyileştirilmesi için önerilerde bulunulması ve süreçte herhangi bir hata tespit edilmesi halinde gerekli düzeltici önlemlerin alınmasının sağlanması;
- başta verilen bilgilerin anlaşılır olduğunun doğrulanması ve münferit ve konsolide mali tabloların hazırlanmasında uygulanan muhasebe yöntemlerinin uygunluk ve tutarlılığının değerlendirilmesi olmak üzere Yönetim Kuruluna sunulacak olan taslak mali tabloların incelenmesi;
- Kanuni Denetçilerin seçimine dair prosedürün yürütülmesi ve atanmaları veya görev sürelerinin uzatılması ve ayrıca ücretleri ile ilgili olarak 16 Nisan 2014 tarih ve (AB) 537/2014 sayılı yönetmeliğin 16. madde hükümleri uyarınca hazırlanan bir görüşün Yönetim Kuruluna bildirilmesi;
- yürürlükteki yönetmelikler uyarınca Kanuni Denetçilerin bağımsızlığının temin edilmesi;
- Fransa ticaret kanununun L. 822-11-2 Maddesi ve Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen politika uyarınca, Kanuni Denetçilerin bağımsızlığına yönelik risklerin ve bu kişilerce uygulanan koruma tedbirlerinin analiz edilmesinden sonra hesapların onaylanması haricinde sağlanan hizmetlerin onaylanması;
- Kanuni Denetçilerin çalışma programının incelenmesi ve daha genel olarak, Kanuni Denetçilerin yürürlükteki yönetmelikler uyarınca mali tabloların tasdik sürecini izlemelerinin sağlanması;
- muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanmasına ve işlenmesine yönelik usuller bakımından iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin etkililiğinin takibinin sağlanması. Bu amaçla Komite özellikle aşağıdaki hususlarda sorumludur:
  - iş segmentlerinin, bölümlerin ve ana iştiraklerin iç kontrol ve risk yönetim çalışmalarının gözden geçirilmesi,
  - Grubun iç denetim programının incelenmesi ve iç kontrol departmanlarının organizasyonu ve işleyişi hakkında görüş bildirilmesi,
  - Bankacılık ve piyasa denetim makamları tarafından gönderilen takip mektuplarının incelenmesi ve bu yazılara taslak cevaplar hakkında görüş bildirilmesi;
- iç kontrol bakımından düzenlemelere uymak amacıyla hazırlanan raporların incelenmesi.

Komite, 2016 yılında on defa toplanmıştır.

YÖNETİM KURULUNUN RİSK KOMİTESİNİN ROLÜ*

Risk Komitesi, mevcut ve gelecek her türlü riske ilişkin genel strateji ve risk iştahı hakkında Yönetim Kuruluna danışmanlık sunar ve bu stratejinin uygulandığının doğrulanmasında Kurula yardım eder.

Komite, özellikle aşağıdaki hususlardan sorumludur:

- Yönetim Kurulunun risk iştahı ile ilgili belgeler hakkındaki müzakerelerinin hazırlanması;
- risk kontrol prosedürlerinin gözden geçirilmesi ve genel risk limitlerinin belirlenmesi hususunda danışmanlık verilmesi;
- likidite riskinin tespit edilmesi, yönetilmesi ve izlenmesi için kullanılan strateji, politika, prosedür ve sistemlerin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve sonuçların Yönetim Kuruluna sunulması;
- Grubun genel karşılık ayırma politikası ile büyük yekûnlara ilişkin belirli karşılıklar hakkında görüş bildirilmesi;
- risklere dair bankacılık yönetmeliklerine uymak için hazırlanan raporların incelenmesi;
- özellikle bu amaçla Finans Bölümü, Risk Bölümü ve Kanuni Denetçiler tarafından hazırlanan iç yazışmalar ışığında risk yönetim politikasının ve bilanço dışı taahhütlerin izleme politikasının gözden geçirilmesi;
- görevi kapsamında Fransa Para ve Finans Kanunu bölüm II ve III'de belirtilen ve müşterilere sunulan ürün ve hizmet bedellerinin Şirketin risk stratejisi ile uyumlu olup olmadığının gözden geçirilmesi. İlgili bedellerin riskleri doğru olarak yansıtmadığı durumlarda Yönetim Kurulunu bilgilendirir ve bu husustaki düzeltici eylem planı hakkında görüş bildirir.
- Ücret Komitesinin görevlerine hâle gelmeksizin, ücret politikasında öngörülen teşviklerin ve uygulamaların, Şirketin maruz kaldığı riskler açısından durumu, sermayesi, likiditesi ve ayrıca beklenen faydaların gerçekleşme ihtimali ve zamanlaması açısından tutarlı olup olmadığının gözden geçirilmesi;
- Şirketin Birleşik Devletlerdeki faaliyetleri ile ilgili işletme risk yönetiminin incelenmesi.

Komite, 2016 yılında on defa toplanmıştır.

* Dahili Kuralların 13 Ocak 2017 itibarıyla geçerli olan versiyonu.

Genel Yönetimin başkanlık ettiği, iç kontrol ve risk yönetiminin merkezi gözetiminden sorumlu uzman komiteleri şunlardır:

- 2016 yılında 18 kez toplanan Risk Komitesi Grubun risk stratejisini, farklı risklerin (kredi, ülke, piyasa ve faaliyet riskleri) yönetim şeklini ve risk izleme sisteminin yapısını ve uygulanmasını görüşmektedir. Grubun, büyük münferit kredi risklerinin incelenmesine odaklanmış olan bir Büyük Kredi Riskleri Komitesi de vardır.
- Grubun finansal stratejisini tanımlayan ve kıt kaynakların (sermaye, likidite, bilanço, mali kapasite) kontrolünü, bunların tahsis edilmesini ve yapısal risklerin izlenmesini sağlayan Finans Komitesi.
- iç kontrol mekanizmasının istikrarını ve etkinliğini bir bütün olarak yöneten Grup İç Kontrol Koordinasyon Komitesi.
- Grubun İcra Kurulu üyelerinden oluşan ve Grubun uyum bakımından yönelimlerini tanımlamak için üç ayda bir toplanan Uyum Komitesi. Uyum Başkanı, dönem içerisinde olan önemli olayları, uyum sistemi hakkında bir güncellemeyi, başlıca yasal gelişmeleri ve projelerin ilerleme durumunu sunar.
- şirketin veri, referans sistemleri, operasyonel süreçler ve bilgi sistemleri bakımından mimarisini tanımlayan Şirketin Stratejik Mimari Komitesi. Aynı zamanda Grup projeleri ile tanımlanmış Grup mimarisi arasında tutarlılık sağlar.

Grubun Temel İş Kollarından bağımsız Kurumsal Bölümleri risklerin yönetimi ve iç kontrolüne katkı sağlamaktadırlar.

Kurumsal Bölümler, Grup stratejisini yönetmesi için ihtiyaç duyduğu tüm bilgileri İcra Kurulu Başkanının yetkisi dahilinde İcra Kuruluna sunar.

Kurumsal Birimler doğrudan Genel Yönetime veya Grup Kurumsal Sekreterine (Kurumsal Sekreter de aslında doğrudan Genel Yönetime bağlıdır) bağlıdır ve Grup içindeki uyumdan sorumludur.

- Risk Bölümünün ana sorumlulukları, Genel Yönetimin himayesi altında ve Finans Bölümü ve Temel İş Kolları ile işbirliği içerisinde Grubun risk iştahını tanımlayarak (iş kollarına ayrılmış) Grubun faaliyetlerinin ve karlılığının gelişimine katkıda bulunmak ve bir risk yönetim ve izleme sistemi tesis etmektir.

Risk Bölümü fonksiyonlarını yerine getirirken, işletmelerden bağımsız olarak, ancak başlattıkları işlemlerin birincil sorumluluğunu üstlenen Temel İş Kolları ile yakın işbirliği içerisinde çalışır.

Buna göre, Risk Bölümü:

- Grubun Risk fonksiyonunu hiyerarşik veya fonksiyonel olarak yönetir. Bu düşünceyle, Risk Yönetimi Müdürü, 3 Kasım 2014 tarihli Emirde tanımlanan Grubun Risk fonksiyonundan sorumludur,
- Finans Bölümü ile müştereken Grubun risk iştahını düzenlemekten sorumludur;
- tüm Grup risklerini tanımlar;
- çapraz işletme riskleri dahil olmak üzere, bu riskler için bir yönetim ve izleme sistemi uygulayarak ve bu risklerin

niteliği ve boyutu hakkında Genel Yönetime ve denetim yetkililerine düzenli olarak rapor verir;

- işletmelerin hedeflerini ve bunlara ilişkin risk sorunlarını dikkate alarak risk politikasının tanımlanmasına katkıda bulunur;
  - risk analiz, değerlendirme, onay ve izleme yöntem ve prosedürlerini tanımlar ve onaylar;
  - Şirket müdürleri tarafından teklif edilen işlem ve limitleri onaylar,
  - risk izleme bilgi sistemini tanımlar ve onaylar ve bu sistemin işletmelerin ihtiyaçlarına uygunluğunu sağlar.
  - Grup Finans Bölümü kendi finansal yönetim sorumluluklarına ilave olarak aynı zamanda yoğun muhasebe ve finans kontrolleri yürütür. Bu itibarla:
    - Karşılıklı Muhasebe Faaliyetleri Departmanı kendi sorumluluğu altındaki işletmeler için (Societe Generale SA'nın) muhasebe, mevzuat ve vergi randımanından sorumludur; aynı zamanda kendi kapsamındaki işletmeler için süreçlerin sürekli geliştirilmesinden ve yönetiminden de sorumludur;
    - ALM Departmanının, Bilanço ve Küresel Hazine Yönetim Departmanının ve Stratejik Finansal Yönetim Departmanının görevleri bu raporun 140'nci sayfasındaki "Yapısal riskler ve likidite riskleri" bölümünde detaylandırılmıştır.
  - Hiyerarşik olarak Grup Finans Bölümüne (1 Ocak 2016'dan beri) ve fonksiyonel olarak da Temel İş Kollarının yöneticilerine bağlı olan Temel İş Kollarının Finans Departmanları, mali tabloların yerel seviyede doğru bir şekilde hazırlanmasını sağlarlar ve Gruba sunulan konsolide finansal raporlardaki bilgilerin kalitesini kontrol ederler.
  - Kurumsal Sekretere bağlı olan Grup Uyum Bölümü uyumdan sorumludur ve Grubun bankacılık ve yatırım faaliyetlerinin kendileri için geçerli olan tüm kanunlara, yönetmeliklere ve etik prensiplere uygun olmasını sağlar. Aynı zamanda itibar risklerinin önlenmesini de sağlar.
- 2017'de uygulamaya konacak olan gelecekteki organizasyonun altında, Grup Uyum Bölümü doğrudan Genel Yönetime rapor verecektir.
- Grup Hukuk Departmanı Kurumsal Sekretere bağlıdır ve gerektiğinde Grubun iştiraklerinin ve şubelerinin hukuk departmanları ile birlikte Grup faaliyetlerinin güvenliğini ve hukuka uygunluklarını takip eder;
  - Grup Vergi Departmanı Kurumsal Sekretere bağlıdır ve Fransa'da ve yurt dışında yürürlükte bulunan tüm vergi yasalarına uygunluğu takip eder.
  - Grup İnsan Kaynakları Bölümü diğer görevlerinin yanı sıra, ücret politikalarının uygulanmasını da takip eder.
  - Grup Kurumsal Kaynaklar Bölümü özellikle bilgi sistemlerinin güvenliğinden sorumludur.
  - Grup İç Denetim Bölümü Grup İç Denetim Müdürünün yetkisi kapsamında kurum içi denetimlerden sorumludur.

Risk Bölümü, Uyum Bölümü ve Bilgi Sistemi Güvenliği Departmanı görevlerini yerine getirirken, temel iş kollarındaki ve Kurumsal Bölümlerdeki, bunlara doğrudan veya fonksiyonel olarak bağlı temsilciler tarafından oluşturulan fonksiyonlara dayanırlar.

Son gönüllü sayıma göre (31 Aralık 2016):

- Grup Risk fonksiyonu, 5122 tam zamanlı çalışana (FTE) sahiptir (Grup Risk Bölümündeki 806 FTE dahil);
- Uyum fonksiyonunda yaklaşık 1,700 FTE bulunmaktadır;
- Bilgi Sistem Güvenliği fonksiyonunda yaklaşık 320 FTE sayılmıştır.

Risk yönetimi

YAPISAL RİSKLER VE LİKİDİTE RİSKLERİ

Grup konsolide kuruluşlarındaki yapısal faiz oranını ve döviz kuru risklerini mümkün olduğunca azaltmayı hedeflemektedir. Bu nedenle, ticari ve Kurumsal Merkez işlemleri mümkün olduğunda faiz oranı ve kur oranı risklerine karşı korunur. Yapısal faiz oranı riski maruziyeti, her bir kuruluş için ve Grup için genel olarak belirlenen duyarlılık limitlerine uymak zorundadır. Döviz kurlarına ilişkin Grup politikası, kendi ödeme gücü oranının döviz kuru dalgalanmalarına duyarlılığını azaltan bir döviz kuru pozisyonunu muhafaza etmektedir.

Yapısal riskler Grup Finans Bölümünün Aktif ve Pasif Yönetimi Departmanı tarafından yönetilir. Bu departman tüm işletmeler için geçerli (Risk Bölümünün başkanlık ettiği özel komite tarafından onaylanan) normatif ilkeleri ve modelleme yöntemlerini tanımlar. Aynı zamanda yapısal riskler için izleme göstergeleri ve global stres testi senaryoları geliştirir. Son olarak, ALM Departmanı Grubun iş kollarının ve işletmelerin kendileri için geçerli çerçeveye uyup uymadıklarını kontrol eder.

Grubun ALM modellerinin onaylanmasına odaklanan ikinci savunma hattı görevleri ve bunların sonucunda oluşan risk izleme, Grup Risk Bölümünün Piyasa Riski Departmanı tarafından yürütülür ve bu işe ayrılmış bir ALM Risk İzleme Departmanı tarafından takviye edilir. Bu Departman ALM modelleme ilkeleri ile model kalibrasyonlarını ve geriye dönük testi onaylar. Aynı zamanda Finans Bölümünün ALM risk göstergelerinin tanımı, stres testi senaryoları ve ilgili risk çerçevesi ile ilgili önerilerini analiz eder. İkinci savunma hattı olarak, ALM Risk Departmanı ayrıca risk limitlerine ve eşiklerine uyulmasını sağlar ve birinci seviye kontrol ekipleri ile koordinasyon içerisinde ALM risk çerçevesini periyodik olarak gözden geçirir.

Her işletme yapısal riskler üzerinde birinci seviye kontroller yürütür ve risk raporları hazırlamak ve riskten korunma seçeneklerini geliştirmek ve uygulamak suretiyle maruz kalınan riskleri düzenli olarak değerlendirmekten sorumludur. Her işletme Grup standartlarına ve kendileri için belirlenen limitlere uymak zorundadır.

Likiditenin nadir bir kaynak olduğu göz önüne alındığında, Grubun amacı:

- likidite stresi dönemlerinde nakit çıkışlarını karşılamak için yeterli tamponlar bulundururken diğer taraftan faaliyetlerini normal şartlar altında mümkün olan en iyi oranlarla finanse etmek;
- finansman ihtiyaçlarının zamanlaması ile uyumlu olarak piyasa fonlamasına ve finansman stabilitesine bağımlılığını yöneterek, kendi faaliyetleri için finansman stabilitesini sağlamak;
- hedeflerine yakın kısa ve uzun vadeli derecelendirmelerini muhafaza etmek.

Grubun müşteri mevduatlarını tamamlayan kısa ve uzun vadeli finansman planının kapsamı, kısa vadede düşük yoğunlaşmayla ihtiyatlı bir yapıdayken ürünler ve bölgeler bakımından çeşitliliği temin etmektedir.

Finans Bölümünün Stratejik Finansal Yönetim Departmanı kıt kaynakları Grubun risk iştahı ve bütçe hedeflerine uygun olarak yönetmekten sorumludur.

Finans Bölümünün Bilanço ve Global Hazine Yönetimi Departmanı, özellikle bir likidite krizi durumunda finans planlarını ve ihtiyat fonlaması planlarını uygulayarak Grubun bilançosunu ve likiditesini yönetmekten sorumludur.

KREDİ RİSKİ

Societe Generale'in kredi politikası, bir kredi riski gerektiren herhangi bir taahhüdün, müşteri ve müşterinin işi hakkında sağlam bir bilgiye ve işlemin amaç ve yapısının ve borcun geri ödeneceği kaynakların anlaşılmasına dayalı olması gerektiği prensibine dayanmaktadır. Kredi kararları aynı zamanda işlem yapısının karşı tarafın temerrüdü durumunda zarar riskini minimize etmesini sağlamalıdır.

En önemli riskleri asgariye indirmek için, belli ülkeler, coğrafi bölgeler, sektörler, ürünler veya müşteri tipleri için limitler belirlenmiştir. Buna ek olarak, büyük yoğunlaşma riskleri de bütün Grup için düzenli olarak analiz edilmektedir.

Risk Bölümü Temel İş Kolları ile birlikte, Grup içerisindeki kredi risk yönetimini denetlemek için, kredi riski politikasına dayalı bir kontrol ve izleme sistemi tanımlamıştır. Kredi riski politikası Yönetim Kurulunun Risk Komitesi tarafından düzenli olarak incelenmektedir.

Risk Bölümü içerisinde, kredi riski denetimi, iş kolları (Fransa Bireysel Bankacılık Ağları, Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri) tarafından organize edilmekte ve işletmeler arası yaklaşımla (ülke riskinin ve finansal kuruluşlarla ilişkili riskin izlenmesi) departmanlar tarafından desteklenmektedir. Piyasa Riski Departmanı karşı taraf riskini değerlendirme yöntemlerini tanımlar.

Risk Bölümü bünyesindeki departmanların her biri, aşağıda belirtilen hususlardan sorumludur:

- müşteriler, müşteri grupları veya işlem tipleri itibarıyla küresel ve bireysel kredi limitlerinin belirlenmesi;
- satış departmanları tarafından sunulan işlemlere, mevcut yetki devri sistemine uygun olarak yetki verilmesi;
- kredi notunun veya dâhili müşteri derecelendirme kriterlerinin onaylanması;
- büyük risklerin, spesifik kredi portföylerinin ve riskli karşı tarafların izlenmesi ve denetlenmesi;
- özel ve genel karşılık ayırma politikalarının onaylanması.

Ayrıca, özel bir departman tarafından kapsamlı portföy analizleri yapılmakta ve ilgili makamlara sunulacak olanlar da dahil olmak üzere, bu analizlere ilişkin raporlar düzenlenmektedir. Risk Bölümünün faaliyetleriyle ilgili olarak Risk Komitesi aylık rapor ve Genel Yönetime spesifik analizler sunulmaktadır.

PIYASA RİSKLERİ

Risk maruziyeti yönetiminin ana sorumluluğu ön büro müdürlerine ait olmakla birlikte, denetim sistemi, işletmelerden bağımsız olan Risk Bölümünün Piyasa Riski Departmanının yetkisi kapsamındadır.

Bu departman:

- uygun limitlere dayalı etkili bir piyasa riskleri izleme sisteminin varlığını ve uygulanmasını sağlar;
- Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim tarafından belirlenmiş genel limitler çerçevesinde, farklı işletmeler tarafından sunulmuş limit taleplerini değerlendirir ve bu limitlerdeki gelişmeleri izler;
- Grup Risk Komitesine Grup faaliyetine göre uygun piyasa riskleri limitlerini önerir;
- piyasa riski değerlendirme yöntemlerini tanımlar;
- riski ve sonuçlarını hesaplamak için kullanılan değerlendirme modellerini onaylar;
- piyasa riski karşılıklarını (yedekler ve kazançlardaki ayarlamalar) hesaplama metodolojilerini tanımlar.

Bu farklı görevlerin yürütülmesi için, Piyasa Risk Departmanı, aşağıdaki yöntemlerle sürekli ve günlük olarak Grubun piyasa pozisyonunu izleyen, Grubun Kurumsal ve Yatırım Bankacılığı kolunun Piyasa Analistleri ve Onay Topluluğu (MACC) tarafından verilen veri ve analizleri kullanır:

- resmi ve güvenli prosedürlere dayanarak piyasa risk göstergelerinin günlük olarak hesaplanması ve belgelenmesi;
- bu göstergelerin raporlanması ve birinci seviye analizi;
- Piyasa Risk Departmanı ile birlikte her bir faaliyet için belirlenmiş limitlerin günlük izlenmesi;
- kaynakları onaylamak ve parametreleri belirlemek için kullanılan yöntemleri tanımlama sorumluluğu Piyasa Riski Departmanında olmak üzere, riskleri ve sonuçları hesaplamak için kullanılan piyasa parametrelerinin onaylanması;
- pozisyonların brüt itibari değerinin izlenmesi ve kontrolü. Bu sistem, Piyasa Risk Departmanı ile işbirliği içinde tanımlanan tüm enstrümanlar ve masalar için geçerli alarm seviyelerine dayalı olup, olası usulsüz işlemlerin tespitine katkıda bulunmaktadır.

MACC, Piyasa Risk Departmanı ile işbirliği içinde, piyasa operasyonlarına ilişkin risk göstergelerinin belirlenmesi için kullanılan bilgi sisteminin mimarisini ve fonksiyonlarını tanımlar ve bu sistemin iş kollarının ihtiyaçlarına cevap vermesini sağlar. Piyasa risk yönetimi alanındaki kilit olayları özetleyen aylık bir rapora ek olarak, VaR (Riske Maruz Değer) limitlerinin ve stres testlerinin (aşırı senaryolar) ve diğer başlıca piyasa riski ölçümlerinin (duyarlılık, nominal, vb.) çeşitli seviyelerde (Societe Generale, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri veya Küresel Piyasa) kullanımına ilişkin günlük bir rapor Genel Yönetime ve iş kollarının yöneticilerine sunulur.

RİSK ÖLÇME PROSEDÜR VE METODOLOJİLERİ

Gruba kendi denetim yetkilileri tarafından aşağıdaki yetkiler verilmiştir:

- kredi riski için, kredi riski maruziyetlerinin çoğu için derecelendirme bazlı dâhili bir yaklaşım (IRB yaklaşımı) kullanmak.

Hali hazırda, belirli seçilmiş faaliyetler ve riskler için standart yaklaşım kullanılmaktadır. Bunlar Grubun yasal sermayesi üzerinde sınırlı bir etkiye sahiptir. Derecelendirme modellerinin izlenmesine ilişkin sistem yürürlükteki yönetmelikler uyarınca öngörüldüğü şekliyle çalışır durumdadır. Bu sistem bu Tescil Belgesinin 4. Bölümünde detaylı olarak açıklanmıştır; standart yaklaşım kapsamındaki bu riskler için, Societe Generale esasen Standard & Poor's, Moody's ve Fitch Ratings tarafından verilen harici derecelendirmeleri kullanmaktadır.

- piyasa riski için dâhili modeller kullanmak (VaR - Riske Maruz Değer, Stresli Var, IRC - İlave Risk Yükümlülüğü ve CRM - Kapsamlı Risk Ölçümü).

Bu modeller ilgili işlemlerin neredeyse tamamını karşılamaktadır. Yalnızca bazı işlemlerin hesaplamalarında hâlâ standart yöntem kullanılmaktadır. Son birkaç yıl içinde, Grup kendi hesaplama sisteminde önemli iyileştirmeler uygulamıştır,

bu iyileştirmeler denetim makamları tarafından onaylanmıştır.

- piyasa işlemlerine ilişkin karşı taraf riski için, EEPE (Etkif Beklenen Pozitif Risk Tutarı) göstergesini hesaplamak için 2013 yılından beri dâhili modeli kullanmak.

Karşı taraf riskine bağlı Temerrüt Tutan (EAD) "basit" ürünler için 2012'den beri bu göstergeye dayalı olarak hesaplanmaktadır ve Aralık 2013'ten itibaren kullanımı daha karmaşık türev ürünlere genişletilmiştir. Bu yöntem işlemlerin yaklaşık %96'sı için kullanılmaktadır (eski Newedge kapsamı hariç). Grup, bu işlemlerin kalan kısmı için piyasaya göre değerlendirme yöntemini kullanmaktadır.

- operasyonel riskler için, Gelişmiş Ölçüm Yöntemini (AMA) kullanmak.

Son olarak, hem işleme alınan ürünlerdeki hem de ilgili risk yönetim tekniklerindeki değişikliklere uyum sağlamak için bilgi sistemleri yerel (bankacılık kurumlarında) ve merkezi olarak (Risk Departmanı) düzenli olarak güncellenmektedir.

OPERASYONEL RİSKLER (BİLGİ SİSTEMLERİNE İLİŞKİN RİSKLER DAHİL)

Operasyonel Riskler Departmanı, operasyonel risklerin (bilgi sistemlerine ilişkin riskler dahil) işletmeler arası takibini ve Grup genelinde yönetilmesini sağlar ve Genel Merkeze, Yönetim Kuruluna ve bankacılık denetleme kurumlarına bu konuda yapılacak tüm raporlamalardan sorumludur. Aynı zamanda risk önleme sisteminin istikrar ve bütünlüğünü iyileştirmeye yönelik çalışmalar yapar. Operasyonel risklerin tanımlanması, değerlendirilmesi ve yönetilmesi amacıyla Grup içinde prosedürler ve araçlar ortaya konmuştur:

- Risk önleme ve kontrol sistemlerinin kalitesini dikkate alarak, içsel ve artık risk seviyelerinin doğru bir haritasını çıkaran Risk ve Kontrol Öz Değerlendirme;
- Faaliyet zararlarına yönelik riskler açısından yukarı yönlü alarm sağlayan Önemli Risk Göstergeleri;
- Grubun maruz kalabileceği, sık olmayan ancak şiddetli potansiyel zararların hesaplandığı senaryo analizleri;
- Operasyonel risklerin gerçekleşmesi sonrasındaki dahili zararlar ve bankaların uğradığı zararlara ilişkin veri toplama ve analizler;
- Grup genelindeki operasyonel risklerle ilgili ana eylem planlarının izlenmesi.

İş Devamlılık ve Kriz Yönetimi birimi Operasyonel Risk Departmanına bağlıdır. Bu birim, özellikle düzenli testlerle Grubun iş devamlılığı ve kriz planlarını iyileştirmeye ve bu konunun Grup genelinde entegrasyonunu desteklemeye adanmıştır.

Bilgi Sistemleri Güvenliği ve Bilgi Teknolojisi operasyonel risklerinden sorumlu bir yönetici, bu alandaki genel risk yönetimi sistemini Grup seviyesinde koordine etmekten sorumludur.

Bilgi Sistemleri Güvenliği ve risklerine ilişkin yönetim, izleme ve iletişim sistemi, Grup düzeyinde Bilgi Sistemleri Güvenliği Müdürü ve Kurumsal Kaynaklar Bölümü bünyesindeki BT Risk Yönetimi tarafından koordine edilir. Bu sistem her temel işletme, iş kolu ve kurumunda uygulanmaktadır.

Grup operasyon seviyesinde olayları yöneten, bilgi sistemleri güvenliği alanındaki gelişmeleri izleyen ve gerek Grup içinde gerek Grup dışında birden fazla bilgi ve denetim kaynağından yararlanarak siber suçlarla mücadele eden bir Bilgisayar Acil Durum Müdahale Ekibine güvenmektedir.

Banka tarafından kullanılan güvenlik riski yönetim sistemleri en iyi uygulamalara (esasen ISO 27002 ve Fransız Ulusal Bilgi Sistemleri Güvenliği Kurumunun güvenlik standartları) dayalıdır ve Bilgi Güvenliği fonksiyonu tarafından sürekli izlenir. Bu sistemler dört geniş kategoride gruplandırılabilir: Farkındalık, Önleme, Tespit ve Müdahale.

Bankalar için her geçen gün önemli bir hale gelen siber suç riski, Bilgi Sistemleri Güvenliği ve Operasyonel Risk fonksiyonları tarafından işbirliği içerisinde ele alınır ve Genel Yönetim tarafından Bilgi Güvenliği Ana Planı çerçevesinde izlenir.

Genel Yönetim ve tüm iş kolları, beş stratejik alana dayalı olan Bilgi Güvenliği Ana Planının uygulanmasına ilişkin kılavuzları doğrular:

- en hassas Grup uygulamalarının güvenceye alınması;

- hassas verilerin güvenceye alınması;
- siber saldırılara karşı tespit ve müdahale kapasitesinin geliştirilmesi;
- müşterilerimizin çevrimiçi işlemlerinin güvenceye alınması;
- çalışanlarımızın ve müşterilerimizin siber suç riskleri hakkındaki farkındalıklarının artırılması.

Bilgi Güvenliği Ana Planı, ilerlemeyi değerlendirmek ve kaynakların tahsisini düzenlemek için üç ayda bir Genel Yönetim tarafından kontrol edilir. Bu Plan, teknolojik gelişmeleri, yeni tehditlerin ortaya çıkışını veya yeni kullanımları (örneğin bulut bilgi işlem) yansıtacak şekilde düzenli olarak güncellenir.

2020 yılı için yeni Bilgi Güvenliği Ana Planına yönelik yapısal odak noktasının tespiti, iş kolları ile işbirliği içerisinde Bilgi Sistemleri Güvenliği fonksiyonu tarafından üstlenilmiştir. Amaç, bilgi güvenliğiyle ilgili risklerin anlaşılmasını ve yönetimini sağlamak ve özellikle dijital geçiş dönemi esnasında Societe Generale'in dijital mirasını korumaktır.

Bir merkezi ekip bilgi güvenliği ile ilgili olmayan Bilgi Teknolojisi operasyonel risklerinden sorumludur. 2016'da, yönetsel denetim kontrolleri ve yeni Bilgi Teknolojisi ve Güvenlik birinci seviye kontrol sistemi arasındaki ilişki çoğu işletme tarafından tanımlanmış ve onaylanmıştır. Yeni Bilgi Teknolojisi ve Güvenlik sisteminin iş kollarında uygulamaya konma süreci devam etmektedir.

UYUMSUZLUK RİSKİ

Grup Kurumsal Sekreteri, Grubun uyumunun izlenmesinden sorumludur. Ayrıca Grubun hukuk ve vergi güvenliği ile uyumunu sağlar.

Grup Kurumsal Sekreterine aşağıdakiler yardım eder:

- Uyum Departmanı, Grubun bankacılık ve yatırım hizmetlerinin tabi olduğu tüm yasa, yönetmelik ve etik ilkelere uyulduğunu ve tüm personelin iyi davranış kurallarına ve bireysel uyumluluğa riayet ettiğini kontrol eder. Homojen bir standart çerçeve geliştirir, bu çerçeveye uyulmasını sağlar ve tüm taraflar için uyum ve itibar risklerinin önlenmesi hakkında farkındalık artırma etkinliklerini ve eğitimleri organize eder.

Uyum Departmanı dört disiplinlerarası departman (Grup Finansal Güvenlik, Yönetişim, uzmanlık ve koordinasyon, Kontrol ve Stratejik geliştime) ve iş kollarının uyumunu denetlemeye ayrılmış üç ekip halinde teşkilatlanmıştır. Uyum Departmanı, Uyum fonksiyonunu ve fonksiyonun Grubun işletmelerinin her birinde yönetişimi ve tanımlanan ilkelerin adaptasyonundan ve uygulanmasından sorumlu olan Uyum Görevlileri ağına koordine eder ve denetler.

- Kurumsal Sekreterin başkanlık ettiği ve aylık olarak toplanan Grup Uyum Komitesi, özellikle Temel İş Kollarının ve Kurumsal Bölümlerin Uyum Görevlilerinden ve ayrıca İç Kontrol Koordinasyon ve Hukuk Departmanlarının müdürlerinden ve İç Denetim Bölümünün ve Operasyonel Risk Departmanının temsilcilerinden oluşur. Komite Grup genelinde dönem boyunca meydana gelen en önemli olayları gözden geçirir, alınacak önlemlere karar verir ve bu önlemlerin uygulanmasını takip eder. Yasal hususların ve düzenlemelerin takibinde tespit edilen ana konular Hukuk Departmanı Başkanı tarafından sunulur. Temel İş Kollarında ve Kurumsal Bölümlerde uygulanmakta olan sistem düzenli olarak denetlenir.

- yasal ve vergisel açıdan uyumu ve tüm Grup faaliyetlerinin güvenliğini takip eden Hukuk ve Vergi Departmanları.

Bu Kurumsal Bölümler iştiraklerde aynı tür görevleri icra eden departmanlar üzerinde hiyerarşik veya işlevsel yetkiye sahiptir. Kurumsal Bölüm ekipleri,

hukuki ve mali politikalarda düzenlenen kılavuzları yönlendirirler ve uyum, izleme ve eğitimden ve ayrıca ilgili bilgilerin Grup geneline dağıtılmasından sorumludurlar.

ÜCRET POLİTİKASI VE RİSK

Avrupa Sermaye Gereklikleri Direktifi (CRD3) tarafından tanımlanan yasal çerçeve uyarınca 2010 yılının sonundan itibaren Societe Generale değişken ücret belirlemek için özel bir yönetim şekli uygulamaktadır. Bu Direktifin getirmiş olduğu kurallar, finans piyasası profesyonellerine ilaveten artık kontrol görevi üstlenenler de dahil olmak üzere, yaptıkları iş çalışmakta oldukları kurumların risk profiline etki eden tüm kişiler için geçerlidir.

Ücret Komitesinin teklifi uyarınca Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ilkelere göre bu çalışanların ücretleriyle ilgili uygulanacak yöntem ve süreçler, hem bu kişilerin gerçekleştirdikleri işlemlerin mali sonuçlarını, hem de bu sonucun tüm risklerin kontrolü ve yönetimi ile elde edilmesinde kullanılan yöntemi ve ayrıca bu kişilerin risk ve uyum politikalarına verdikleri önemi dikkate almaktadır. Kontrol görevi yapan çalışanlara ödenen ücret, kontrol ettikleri işlemlerin sonuçlarından bağımsız olmakla birlikte yürüttükleri faaliyete özel kriterlere bağlıdır.

Ücretin değişken bölümü ertelenmemiş bir kısmı ve üç yıl içerisinde orantılı olarak teberru edilen,

hazır bulunma, performans ve muhtemel geri alma koşullarına tabi olan ertelenmiş bir kısmı içerir. Bu ücretin en az yüzde ellisi, hisse veya hisse eşdeğeri araçlar şeklinde verilir. Bu ödeme koşulları, ücretlendirmeyi şirketin performansı ve risk beklentisine uygun hale getirmeyi amaçlar.

Risk Bölümü ve Uyum Bölümü bu politikanın tanımlanmasına ve uygulanmasına katkıda bulunmaktadır.

Avrupa Direktifi CRD4'te tanımlanan düzenleyici çerçeve 1 Ocak 2014 tarihinden beri yürürlüktedir. Bu çerçeve, faaliyetleri Grup risk profili üzerinde önemli etkiye sahip olan kişilerin veya kontrol fonksiyonu çalışanlarının değişken ücretlerinin belirlenmesine ilişkin kuralları değiştirmez. Yukarıda açıklanan ilkeler ve yönetim, Grup bünyesinde halen yürürlüktedir.

Ayrıca, Societe Generale ücret politikasının 26 Temmuz 2013 tarihli bankacılık faaliyetlerinin ayrılması ve düzenlenmesi hakkında Fransız kanununun ve Volcker Kuralının gerekliliklerine uygunluğunu sağlamak için alım-satım yetkisi sahipleri ile ilgili spesifik bir sistem ve yönetim kurmuştur.

İTİBAR RİSKİ

Uyum Departmanı her üç ayda bir, özellikle Grup İletişim Bölümü dahil olmak üzere Temel İş Kollarından ve Kurumsal Bölümlerden gelen bilgileri kullanarak, her üç ayda bir risk itibarı tablosu oluşturur. Bu tablo Uyum Komitesi üyelerine üç ayda bir ve Denetim ve İç Kontrol Komitesi üyelerine en az yılda iki kez iletilir.

Ayrıca, iş kollarının uyum yetkilileri yeni işlem türlerini, ürünleri, projeleri veya müşterileri onaylamak için teşkil edilen çeşitli organların (yeni ürün komiteleri, geçici komiteler vb.) üyeleridirler ve müzakere edilen girişime ilişkin risklerin, özellikle de itibar riskinin düzeyiyle ilgili değerlendirmeleri konusunda yazılı bir beyan hazırlamak zorundadırlar.

YENİ ÜRÜN VE FAALİYETLERLE İLGİLİ RİSKLER

Her Bölüm tüm yeni ürünleri, projeleri, iş kollarını veya faaliyetleri, Risk Bölümü ve ilgili Temel İş Kolları/Kurumsal Bölümler tarafından müştereken yönetilen bir Yeni Ürün Komitesine sunmalıdır. Amaç bir yeni ürünün, projenin, iş kolunun veya faaliyetin lansmanından önce aşağıdakileri sağlamaktır:

- tüm ilişkili risklerin tam olarak tanımlanması, anlaşılması ve doğru bir şekilde ele alınması;
- uyum konularının yürürlükteki yasa, yönetmelik ve mesleki etik kuralları ve Grubun itibar riski bakımından değerlendirilmesi;

- tüm destek fonksiyonlarının dahil edilmesi ve bu konuda herhangi bir tereddüdün söz konusu olmaması.

Bu komitenin temelinde yeni bir ürünün hazırlanması, mevcut ürünlerin yeni bir ortamla uyumlu hale getirilmesi veya yeni bir ekip veya sistemle ilgili faaliyetlerin transferi gibi kavramları içine alan yeni ürünle ilgili geniş tanım yer almaktadır.

Tüm Grup genelinde 2016 yılı boyunca 637 Yeni Ürün Komitesi toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İÇ KONTROL

Çerçeve

İç kontrol tüm bankacılık kurumlarına uygulanabilir yasal bir çerçevenin bir parçasıdır.

Fransa'da, bankacılık kurumlarında iç kontroller yürütme şartları 3 Kasım 2014 tarihli Emirde tanımlanmıştır. Tüm kredi kurumları ve yatırım şirketleri için geçerli olan bu Emir, iç kontrol kavramını tanımlamakla birlikte söz konusu şirket faaliyetlerine ilişkin çeşitli risklerin değerlendirilmesi ve yönetimi ile ilgili bir dizi özel koşulu ve denetim organının iç kontrollerin nasıl gerçekleştirildiğini değerlendirmesi gereken prosedürleri tanımlar.

Basel Komitesi kredi kurumları tarafından gerçekleştirilen iç denetimlerde dikkate alınmak zorunda olan dört ilke belirlemiştir: bağımsızlık, evrensellik, tarafsızlık ve kaynakların yeterliliği.

Bu ilkeler Societe Generale Grubunda direktifler üzerinden uygulanmaktadır. Bu direktiflerden biri Grubun iç kontrolüyle ilgili genel çerçeveyi ortaya koyarken bir diğeri Grubun Denetim Sözleşmesini oluşturmakta, diğerleri de kredi riskleri, piyasa riskleri, faaliyet riskleri, yapısal faiz oranı, döviz kuru ve likidite risklerinin yönetilmesi, uyum kontrolü ve itibar risklerinin kontrolü ile ilgilidir.

Kontrol bir standartlar ve prosedürler yapısına dayalıdır.

Tüm Societe Generale Grubu faaliyetleri, hepsi birlikte "Normatif Dokümantasyon" olarak adlandırılan bir dizi belgedeki kural ve prosedürlere göre yönetilmektedir. Bu dokümanlar:

- Grup personeli için geçerli eylem ve davranışlara yönelik kuralların belirtildiği belgelerden;
- İşletmelerin yapılarını ve görev sorumluluk paylaşımını tanımlayan belgelerden;
- Her iş ve faaliyete özel yönetim kurallarını ve dahili prosedürleri tarif eden belgelerden oluşmaktadır.

Normatif Dokümantasyon esas olarak şunları içerir:

- Societe Generale Grubunun yönetim biçimini, İşletmelerin ve Kurumsal Birimlerin yapı ve görevlerini ve işletmeler arası sistem ve süreçlerin uygulanma ilkelerini (Davranış Kuralları, Sözleşmeler vb.) tanımlayan Direktifler;
- faaliyet ve yönetim ilkelerine dair uygulama çerçevesini, sunulan ürün ve hizmetlerin tabi oldukları kuralları ve ayrıca kurum içi prosedürleri belirleyen kılavuzlar.

Normatif Dokümantasyon Grup içerisinde yasa hükmüne sahiptir. Grup Kurumsal Sekreterliğinin sorumluluğuna girmektedir.

Normatif Dokümantasyona ek olarak ayrıca her Grup faaliyetine özel belli çalışma prosedürleri uygulanmaktadır. Geçerli kurallar ve prosedürler aşağıda sıralanan temel iç kontrol kurallarına uyulmak üzere tasarlanmıştır:

- görevler ayrılığı;
- tüm işlemlerin anında ve geri alınamaz şekilde kaydedilmesi;
- farklı kaynaklardan gelen bilgilerin mutabakatının sağlanması.

Çok sayıda ve doğası itibarıyla değişen riskler tüm iş süreçlerinde mevcuttur. Bu yüzden risk yönetim ve kontrol sistemleri bankanın hedeflerine ulaşabilmesi için kilit niteliktedir.

İç kontrol sistemi, yürütülen faaliyetlerin ve organizasyonun ve prosedürlerin aşağıdakilere uygun olmasını sağlayan tüm yöntemlerle temsil edilir:

- yasal ve düzenleyici hükümler;
- mesleki ve etik uygulamalar;
- şirketin icra organı tarafından tanımlanan dahili kurallar ve kılavuzlar.

İç kontrol özellikle aşağıdakileri amaçlar:

- aksaklıkları önlemek;
- ilgili riskleri değerlendirmek ve risklerin yönetilmesini sağlamak için yeterli kontrol uygulamak;
- dahili süreçlerin, özellikle de varlıkların korunmasına yardımcı olanların yeterliliğini ve etkinliğini sağlamak;
- düzensizlikleri saptamak;
- finans ve yönetim bilgilerinin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve kullanılabilirliğini sağlamak;
- bilgi ve iletişim sistemlerinin kalitesini kontrol etmek.

İç kontrol sistemi beş temel ilkeye dayalıdır:

- Tüm risk türlerini ilgilendiren ve Grubun tüm şirketlerine uygulanabilir olan, kontrollerin kapsamının etraflı olması;
- her bir çalışanın ve yöneticinin aldıkları veya kontrol ettikleri risklerin yönetiminden ve ilgilendikleri veya sorumlusu oldukları faaliyetlerin kontrolünden bireysel olarak sorumlu olması;
- uzmanlıklarına ve bağımsızlıklarına uygun olarak, fonksiyonların normatif kontrollerin tanımlanmasından ve bunların üçü için ikinci seviye daimi kontrolün uygulanmasından sorumlu olması;
- kontrollerin ilgili riskin büyüklüğü ile orantılı olması;
- iç denetimin bağımsızlığı.

İç kontrol sistemi, Basel Komitesinin metinleri uyarınca "üç savunma hattı" modeline göre organize edilmiştir:

- Birinci savunma hattı Grubun hem iş kolları hem de kurumsal bölümleri (kurumsal bölümlerde kendi faaliyetleri ile ilgili olarak) içindeki tüm çalışanlarından ve operasyonel yönetiminden oluşur.

Operasyonel yönetim, risklerden, bunların önlenmesinden ve yönetiminden (diğer şeylerin arasında, birinci seviye daimi kontrol tedbirlerini devreye sokarak) ve kontrollerde ve/veya süreç yönlendirmede tespit edilen hatalara karşılık düzeltici veya telafi edici tedbirlerin uygulanmasından sorumludur.

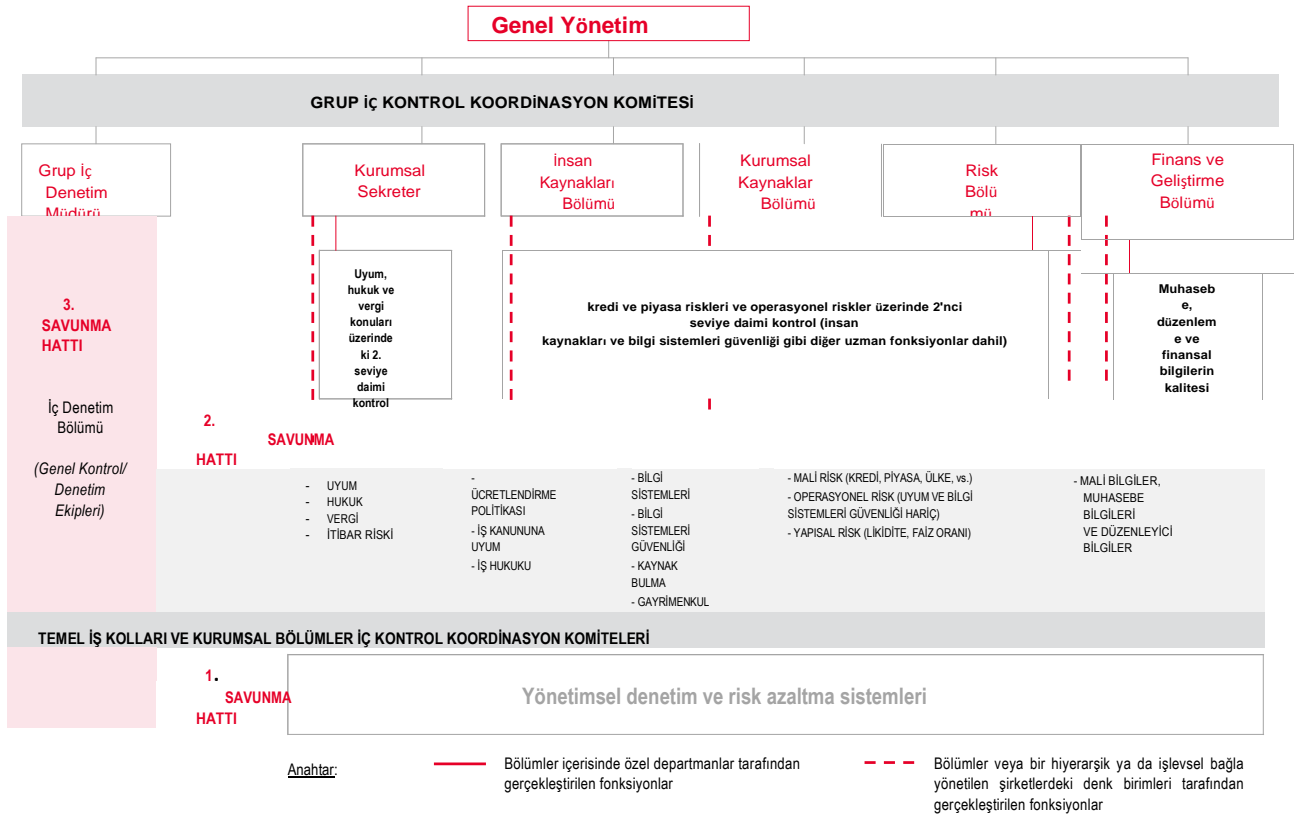
- İkinci savunma hattı uyum, finans ve risk fonksiyonları tarafından sağlanır.

İç kontrol çerçevesi dahilinde bu fonksiyonlar, operasyonel yönetimin sorumluluğu altında, tesis edilen standartların, tanımlı prosedürlerin, yöntemlerin ve kontrollerin öngörülmesi şeklinde etkin olarak uygulanması vasıtasıyla faaliyetleri etkileyen risklerin güvenceye alınmasının ve yönetiminin sağlanmasını sürekli olarak doğrulamakla görevlidir.

Bu doğrultuda, bu fonksiyonlar kendi ilgili alanlarında birinci savunma hattında uygulanacak kontrolleri ve diğer risk yönetim vasıtalarını tanımlamak için ve bunların etkin şekilde uygulandığını kontrol etmek için gerekli uzmanlığı sağlamalıdır; Grubun tüm riskleri üzerinde ikinci seviye daimi kontrolü, kendi oluşturdukları veya

diğer uzman fonksiyonlar (örneğin kaynak bulma, hukuk, vergi, insan kaynakları, bilgi sistemleri güvenliği v.s.) ve iş kolları tarafından oluşturulan kontrolleri kullanarak yürütülür.

- Üçüncü savunma hattı, İç Denetim ve Genel Denetim fonksiyonlarını içeren İç Denetim Bölümü tarafından sağlanır. Bu bölüm iş kollarından ve daimi kontrol fonksiyonundan kesinlikle bağımsız olan iç denetimleri icra eder.
- Bir İcra Kurulu Başkan Yardımcısının sorumluluğu altındaki iç kontrol kordinasyonu, aynı zamanda Grup seviyesinde de sağlanır ve her Temel İş Kolunda ve Kurumsal Bölümde Uygulanır.

İç kontrol sisteminin genel uyum ve etkinliğinden bir İcra Kurulu Başkan Yardımcısı sorumludur. İcra Kurulu Başkan Yardımcısı, ayrıca Kurumsal Sekreter, Grup Risk Müdürü, Mali İşler Müdürü, Grup Bilişim Müdürü, İnsan Kaynakları Müdürü, Grup İç Denetim Müdürü ve İç Kontrol Koordinasyon Müdüründen oluşan Grup İç Kontrol Koordinasyon Komitesine de (Grup ICCO) başkanlık etmektedir.

Her yıl, İç Kontrol Koordinasyon Müdürü İcra Komitesi üyelerine, 3 Kasım 2014 tarihli Emrin 258'den 266'ya kadar olan Maddeleri uyarınca oluşturulmuş olan, İç Kontrol ve Risk Yönetimine ilişkin Grup Yıllık Raporunu sunar.

Grup İç Kontrol Koordinasyon Komitesi 2016'te 11 toplantı gerçekleştirmiştir. Komite Temel İş Kollarının ve Kurumsal Birimlerinin tümünün risk kontrol ve yönetim sistemini gözden geçirmiştir. Ayrıca, Komite aşağıdaki işletmeler arası konuları ele almıştır:

- Volcker kuralına ve bankacılık faaliyetlerinin ayrılması ve düzenlenmesi hakkındaki Fransız bankacılık kanununa uyumun izlenmesi;
- operasyonel sistemin kurtarma ve çözüm planlarına dahil edilmesi;
- uyum, risk ve kontrol hususlarının süreçlere ve BT projelerine entegrasyonu;
- BT ve Güvenlik fonksiyonları bünyesindeki yönetimsel kontrolün doğrulamalarının sonuçları hakkında üç ayda bir rapor verilmesi;
- kredi, piyasa ve yapısal riskler için ikinci seviye kontrol çerçevesi;
- dış kaynaktan alınan önemli hizmetler (IOBSP dahil) için sistemin izlenmesi;
- Risk Bölümünün BCBS 239 programına dahil edilmesi;
- zayıf göstergelerin tespiti;
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri (GBIS) dahilinde faaliyet güvenliği;
- müşteri hak taleplerinin işleme konması;
- yolsuzlukla mücadele;
- iç kontrol ve risk değerlendirme sistemlerinin uyumluluğunun incelenmesi ve bunların uygulamaya konması hakkında güncelleme;
- 30 Kasım 2014 tarihli Emirde listelenen "yeni riskler" için kontrol sistemi;
- yapısal faiz ve kur oranı risklerinin daimi kontrolü;
- insan kaynakları süreçlerinin uyumu (çıkar çatışmaları, yolsuzluk v.s.);
- Newedge'in entegrasyonundan sonra temel aracılık faaliyetlerinin riskleri ve kontrolleri;
- Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri arasındaki ortak girişimlerin riskleri ve kontrolleri;
- MIFID II uyum projesinin ilerlemesi;
- kuralların, teknik standartların ve iyi uygulamaların arşivlenmesi hakkındaki iç iletişimlerdeki iyileştirmelere devam edilmesi;
- bilgi güvenliği ve verilerin korunması.

İç kontrol sürecine katılanların eylemlerini koordine etmek üzere Grup düzeyinde uygulanan yapı, tüm Temel İş Kollarında ve Kurumsal Bölümlerde devreye sokulur. Grubun Temel İş Kollarının ve Kurumsal Bölümlerinin tümü birer İç Kontrol Koordinasyon Komitesine sahiptir. Temel İş Kolu müdürü veya Kurumsal Bölüm başkanlığını yürüttüğü bu Komiteler, Temel İş Kolu veya Kurumsal Bölüm iç denetim ve sürekli kontrol yetkili müdürlerini ve ayrıca Grup İç Kontrol Koordinasyon Müdürü ve Grup düzeyindeki kontrol birimlerinin müdürlerini bir araya getirir.

Sürekli kontrol sistemi

Grubun daimi kontrol sistemi aşağıdakilere dayalıdır:

- sürekli kontrol sisteminin mihenk taşı oluşturarak, iş kollarının sorumluluğu altındaki birinci seviye sürekli kontrol. Operasyonel seviyede güvenliği, kaliteyi, düzenliliği ve tamamlanmış olan işlemlerin geçerliliğini sağlamayı hedefler.

2016 yılında Societe Generale:

- uçtan uca süreç analizine dayalı olarak kontrollerin anlamlılığının gözden geçirilmeye;
- spesifik durumlarda ve ilgili yöneticilerin yetkisi altında, en kritik süreçleri emniyet altına almak için kontrollerin yapılmasına ithaf edilmiş kaynakların yerine getirilmesine,
- üç Kurumsal Bölüm altında toplanan (Kurumsal Sekreteryaya, Risk Bölümü ve Finans Bölümü), iş kollarından bağımsız ikinci seviye daimi kontrole ve 2016'da ivme kazanmaya devam etmiştir.

Grup finans, risk ve uyum fonksiyonları arasında paylaşılan tek bir ekip oluşturarak, büyük Uluslararası Bireysel Bankacılık iştirakleri içindeki ikinci seviye kontrol çerçevesi için hedef organizasyonunu tanımlamıştır.

BİRİNCİ SEVİYE DAİMİ KONTROL

İş kolları ve kurumsal bölümler dahilinde faaliyetlerin bir parçası olarak yürütülen birinci seviye daimi kontrol işlemlerinin ve faaliyetlerinin güvenliğini ve kalitesini garanti altına alır.

Birinci seviye daimi kontrol şunlardan oluşur:

- risk önleme sistemleri: bunlar operasyon süreçlerine dahil edilen güvenlik kuralları ve kontrolleri (otomatik veya başka türlü) veya işletim prosedürlerine dahil edilen yerel kontrollerdir ("operasyonel kontroller" teşkil eden mekanizmalar grubu);
- yönetsel denetim: hat yöneticileri kendi sorumlulukları altındaki sistemlerin doğru işleyip işlemediğini kontrol ederler. Resmîleştirilmiş yönetsel denetim kontrolleri, esas olarak normatif kontroller kitaplığındaki kilit kontrollerin adaptasyonu ile ilgilidir. Yönetsel denetim, özel ekipler tarafından örneğin daha sıkı veya otomatik kontroller gerektiren en hassas süreçler üzerinde veya öz kontrol uygulamalarından kaçınmak için ve/veya kontrol görevlerinin paylaşılmasının verimliliği artırdığı durumlarda yürütülen kontrollere dayalı olabilir.

Organizasyon seçimi ne olursa olsun, yöneticiler kendilerine bağlı ekipler tarafından yürütülen süreçlerin denetimini ellerinde bulundurulur; üretim kalitelerinden ve tespit edilen anormallikleri düzeltmekten sorumludurlar.

Her iş kolunda bir "birinci seviye daimi kontrol koordinasyonu" kurulur. Bu kontrol koordinasyonu, kontrollerin tasarımı ve raporlanmasından ve çalışanların kontrol hususları ile ilgili olarak farkındalıklarının artırılmasından ve eğitiminden sorumludur.

İKİNCİ SEVİYE DAİMİ KONTROL

İkinci seviye daimi kontrol ikinci savunma hattının görevlerinden biridir. Yerleşik standartların, tanımlanmış prosedürlerin, yöntemlerin ve kontrollerin öngörüldüğü şekilde etkin olarak uygulanması vasıtasıyla, operasyonel yönetimin sorumluluğu altında daima faaliyetlerin güvenliğini ve risk yönetimini sağlamayı içerir.

İkinci savunma hattı bu rolü iki farklı yolla gerçekleştirir:

- ya bağımsız ve resmi "ikinci gözlemci" kontrolleri vasıtasıyla: örneğin belirli bir eşiğin üzerindeki kredi dosyalarının bağımsız olarak incelenmesi, limit ihlallerinin bağımsız olarak incelenmesi veya risk yönetiminde kullanılan hesaplama modellerinin bağımsız olarak onaylanması vasıtasıyla. Bu "ikinci gözlemci" kontrolleri aynı zamanda ikinci savunma hattının diğer hedefini, yani en önemli risk üstlenme kararları hakkında bir bağımsız görüş bildirme ve risk üstlenme alanında uzmanlık sağlama hedefini de karşılar;
- ya da yönetsel denetim ve operasyonel kontrollerin gözden geçirilmesi yoluyla kontrollerin uygunluğunu ve birinci seviye daimi kontrolün kalitesini teyit etmek (seçmeli kontroller ve/veya örnekleme) ve birinci seviye kontrollerin uygulanmasında her türlü anormallikleri tespit etmek ve birinci savunma hattı vasıtasıyla uygun takibi sağlamak için uygulanacak "kontrollerin kontrolü" vasıtasıyla. Bu değerlendirmeler örneklemeyle dayalı olarak, dokümanter kontroller ve yerinde testler vasıtasıyla yapılır.

Bu inceleme ikinci seviye kontrol ekipleri tarafından, değerlendirmeye alınan konu için birinci seviye kontrollerin etkinliği hakkında nitelikli bir görüşün formüle edilmesiyle sonuçlanır.

Grup içindeki ikinci seviye daimi kontrol Kurumsal Bölümlere rapor veren ve aşağıdaki fonksiyonlardan sorumlu olan ekipler tarafından uygulanır:

- muhasebe bilgileri, yasal ve mali bilgilerin kalitesi ile ilgili olarak Finans fonksiyonu;
- muhasebe veya operasyonel nitelikte olanların dışındaki, hukuki ve vergi kontrolleri dahil olmak üzere uyum kontrolleri ile ilgili olarak Uyum fonksiyonu;
- kredi ve piyasa riskleri, yapısal riskler ve operasyonel riskler ile ilgili olarak Risk fonksiyonu. Risk fonksiyonu farklı iş kollarına özgü riskleri (özellikle dolandırıcılık) ve kaynak bulma, iletişim, gayrimenkul, insan kaynakları ve Bilgi Teknolojisi süreç ve sistemleri ile ilgili riskleri içerir.

İç denetim

Grup Teftiş ve Denetim Müdürünün sorumluluğu altında bulunan İç Denetim Bölümü (bundan böyle "DCPE" olarak anılacaktır) Genel Denetim (DCPE/INS) ve İç Denetim (DECPE/AUD) ekiplerinden oluşur. Destek fonksiyonları Teftiş ve Denetim ekiplerine operasyonel destek sağlar. Bu destek fonksiyonları DCPE'nin planın uygulanmasının izlenmesini, önerileri ve eğitimleri iyileştirmesini sağlar. Ayrıca, Genel Denetimin sorumluluğu altında bulunan yeni oluşturulan bir ekip de (INS/DAT) tüm faaliyet alanları için veri yönetimi ve veri analizleri ile ilgili girişimleri uygulamaktan sorumludur. Görevini yerine getirmek amacıyla, Grubun İç Denetim Bölümüne nicel ve nitel bir bakış açısıyla yeterli kaynak sunulur. Grubun Dahili Denetim Bölümü yaklaşık 1,265 personelden oluşur.

Üçüncü savunma hattı olarak, DCPE, Grubun işletme teşekküllerinde, objektif, titiz ve tarafsız bir şekilde profesyonel standartlar doğrultusunda icra edilen bağımsız denetimler gerçekleştirirler. DCPE, Grubun tüm kurum ve faaliyetlerini kapsar ve herhangi bir kısıtlama olmaksızın faaliyetlere herhangi bir açıdan yaklaşabilir. Görevlerinin bir parçası olarak, DCPE, icra edilen işlemlerin uyumunu, fiili olarak maruz kalınan risklerin seviyesini, prosedürlerin uygun şekilde uygulanmasını ve Grubun daimi kontrol sisteminin etkinliğini ve uygun tabiatını teyit eder. DCPE aynı zamanda denetlenen teşekkülün yönetiminin risklere duyarlılığını değerlendirir ve Grubun davranış kurallarına ve beklenen profesyonel uygulamalara uygunluğu değerlendirir.

DCPE bünyesinde, her İç Denetim departmanı Grubun organizasyonu ile aynı doğrultuda spesifik bir faaliyet alanından sorumludur. Fransa İç Denetim ekipleri doğrudan Grup Teftiş ve Denetim Müdürüne bağlıdır. Yurt dışında, İç Denetim ekipleri DCPE'nin yönetimine güçlü bir fonksiyonel rapor verme hattına sahiptir (kadrolama, denetim planları, denetim görevleri ve izleme üzerinde kontrol).

Genel Denetim ekipleri kapsamlı bir görev alanına sahiptirler ve onaylamaları ve stratejik denetimleri ve danışmanlık görevlerini dünya genelinde icra ederler. Görevlerinin bir parçası olarak, Genel Denetim ekipleri yönetimin eylemlerini değerlendirmeye özel önem verirler. Genel Denetim aynı zamanda Grup seviyesindeki stratejik projelerle uğraşır ve Grup Genel Yönetiminin talebiyle her türlü spesifik konuya müdahale edebilir.

DCPE'nin Görevlerini yerine getirmek için, Genel Teftiş ve Denetim ekipleri bir sonraki yılın müdahale planını tanımlamak için yıllık risk değerlendirmesi üzerinde birlikte çalışırlar. DCPE ekipleri düzenli aralıklarla müşterek görevlerde birlikte çalışırlar. Risk yönetiminde tespit edilen kusurları düzeltmek için önerilerde bulunurlar ve genellikle Grup içerisindeki faaliyetleri ve risk yönetimini geliştirirler. DCPE ekipleri bilahare bu önerilerin etkin uygulanmasından sorumludurlar. İç Denetim Bölümü Grubun organizasyonuna uygun dört ayrı denetim bölümünden oluşmaktadır:

- Bireysel Bankacılık Afrika ve Fransa: Fransa'da Bireysel Bankacılık faaliyetlerinin (RBDF işleri) denetimini ve aynı zamanda Fransa'daki Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri (IBFS işleri) iş kolunun faaliyetlerinin ve ayrıca Grubun Afrika, Akdeniz havzası ve Fransa Denizaşırı Departmanlarının tüm faaliyetlerinin denetimini yönetir;
- Avrupa ve Rusya Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri: Grubun Avrupa ve Rusya'daki iştiraklerinin ve şubelerinin dört ayrı bölgeye dayalı olarak (Orta Avrupa, Karadeniz, Rusya ve Batı ve Güneydoğu Avrupa (Alman ve İtalyan merkezleri)) denetiminden sorumludur;
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri: Fransa'da GBIS faaliyetlerinin denetiminden ve aynı zamanda Grubun İngiltere, Lüksemburg, Güney ve Kuzey Amerika ve Orta Doğu ve Asya'daki faaliyetlerinin denetiminden sorumludur;
- Bilgi Sistemleri ve Kurumsal Bölümler: bu departman Grubun BT sistemlerinin ve özellikle finans ve muhasebe, uyum ve risk alanları olmak üzere Kurumsal Bölümlerin ve bunların iştiraklerinin denetiminden sorumludur. Aynı zamanda dahili modellerle ilgili risklerden de sorumludur.

BT denetim ekipleri, BT güvenliği konusunda güçlü deneyime ve İç Denetim Bölümündeki tüm ekiplerle iletişim kurma kabiliyetine sahip bir küresel birim olarak oluşturulur.

Faaliyet alanlarında bölümlerin denetimini kapsamanın yanı sıra, Kurumsal Bölümlerin denetiminden sorumlu ekipler aynı zamanda diğer denetim ekiplerini Grup genelinde özellikle uyuma veya finansmana ilişkin hususlarda izler.

Grup Teftiş ve Denetim Müdürü doğrudan, düzenli olarak toplantılar yaptığı Grup İcra Kurulu Başkanına

rapor verir. Grup Teftiş ve Denetim Müdürü Grup İcra Komitesi tarafından düzenlenen, İcra Kurulu Başkanı tarafından başkanlık edilen kendi uzmanlık alanlarındaki toplantılara katılır.

Grup Teftiş ve Denetim Müdürü düzenli aralıklarla Yönetim Kurulu Başkanı ile ve Denetim ve İç Kontrol Komitesinin ve Risk Komitesinin başkanlarıyla toplantı yapar. Yönetim Kurulunun Dahili Kurallarının 10 ve 11'inci Maddelerine uygun olarak bunların toplantılarına katılır.

Grup Teftiş ve Denetim Müdürü düzenli olarak Grup Genel Yönetimini ve Denetim ve İç Kontrol Komitesini, Grup içerisindeki risk yönetiminin ve önerilerin uygulanma durumunun bir genel bakışını sağlamak için kendi denetimlerinin ana bulguları hakkında bilgilendirir ve yıllık müdahale planının tamamlanması hakkında rapor verir. Yıllık müdahale planı Genel Yönetim tarafından onaylanır ve doğrulanmak üzere yılda bir kez Denetim ve İç Kontrol Komitesine sunulur. Son olarak, Grup Teftiş ve Denetim Müdürü ayrıca, İç Kontrol Hakkındaki Yıllık Raporun iç denetim kısmını 3 Kasım 2014 tarihli Emir uyarınca Denetim ve İç Kontrol Komitesine sunar.

İç Denetim Bölümü çeşitli Grup seviyelerinde (Temel İş Kolu, iş kolu, iştirak vs.) İç Kontrol Koordinasyon Komitelerine ve Denetim Komitelerine iştirak eder. Kendi denetim faaliyeti ile denetim planı ve önerilerin izlenmesi hakkında rapor verir. Aynı zamanda bu komitelerin dikkatinin çekilmesi gereken her türlü hususu sunabilir.

Grup Teftiş ve Denetim Müdürü, aynı zamanda Grubun Kanuni Denetçileriyle ve düzenleyicilerin temsilcileriyle düzenli olarak temas halindedir. DCPE, Avrupa Merkez Bankasına ("ECB") ve Fransa İhtiyati Denetim ve Karar Kurumu'na (*Autorité de Contrôle Prudentiel et de Resolution*, "ACPR"), çalışmalarının tamamlanması, denetimlerinin ana bulguları ve önerilerin uygulanmasının izlenmesi hakkında üç ayda bir rapor verir. Denetim planı yıllık olarak ECB'ye ve ACPR'ye sunulur.

Tüm iştiraklerde veya Grubun mevcut olduğu ülkelerde, DCPE müdürü yerel Grup teşekkülünün yönetimi, Denetim Komitelerinin üyeleri ve yerel düzenleyiciler ile yerel olarak uygulanabilir tüzüklere ve yönetmeliklere uygun olarak, düzenli olarak temas halindedir.

MALİ VE İDARİ BİLGİLERİN ÜRETİM VE YAYINLANMASININ KONTROLÜ

Süreç içerisindeki aktörler

Birden fazla katılımcı mali bilgilerin üretilmesi sürecine katkıda bulunmaktadır:

- Yönetim Kurulu ve daha spesifik olarak onun Denetim ve İç Kontrol Komitesi, Yönetim Kuruluna sunulacak taslak halindeki mali tabloları inceleme, bunların hazırlandığı süreçte geçerli koşulları kontrol etme ve ayrıca uygulanan muhasebe ilke ve yöntemlerinin hem konuyla ilgili olmasını hem de tutarlı olmasını sağlama görevlerine sahiptir. Denetim reformuna uygun olarak, İç Kontrol Komitesinin mali bilgilerin detaylandırılması sürecinin takibindeki rolü güçlendirilmiştir. Aynı zamanda Grubun finansal yazışmalarını onaylar. Kanuni Denetçiler görevlerini yerine getirdikleri süreç zarfında Denetim ve İç Kontrol Komitesi ile toplantı yapar.
- Grubun Finans Bölümü bağlı şirketlerin ve Temel İş Kollarının bir dizi standart rapor şeklinde topladığı tüm muhasebe bilgilerini ve yönetim bilgilerini bir araya getirir. Bu bilgileri, Grubun genel idaresinde kullanılabilir ve üçüncü şahıslara (denetim kurumları, yatırımcılar vb.) ifşa edilebilir nitelikte olmaları için konsolide eder ve onaylar;
- İştiraklerin ve Temel İş Kollarının Finans Bölümleri, idari ofislerin kaydettiği muhasebe veri ve girişleri üzerinde ve ön bürolar tarafından sunulan yönetim verileri üzerinde sertifikasyon gerçekleştirir. Yerel düzeyde istenen mali tablo, belge ve mevzuat bilgilerini bir araya getirmekten ve Grubun Finans Bölümüne raporlar (muhasebe verileri, mali kontrol, düzenleme raporları vs.) sunmaktan sorumludur. Bu faaliyetleri kendi başlarına yapabilirler ya da kendi sorumlulukları altındaki hazırlama görevini finasta faaliyet gösteren ve Grup Finans Bölümünün yönetimi altında bulunan Ortak Hizmet Merkezlerine devredebilirler. Küresel Yatırım ve Bankacılık Çözümlerinin Finans Departmanı bünyesinde, Ürün Kontrol departmanları daha spesifik olarak piyasa faaliyetlerinin gelir tablosunun ve bilançonun oluşturulması ve onaylanmasını iş kollarından bağımsız olarak ve Piyasa Analistleri ve Onay Departmanı ile koordinasyon içinde garanti etmekten sorumludur. Özellikle alım satımı gerçekleştirilen mali enstrümanların değerlerinin onaylanmasıyla ve ön büro tarafından oluşturulan mali sonuçların idari ofisler tarafından ortaya konan muhasebe sonuçları ile mutabakatını gerçekleştirmekle görevlidirler;
- Risk Bölümü, kredi, piyasa ve faaliyet risklerinin kontrolü için Grubun Temel İş Kollarından ve iştiraklerinden gelen risk izleme verilerini konsolide eder. Bu bilgiler Grubun idari yapılarına ve üçüncü şahıslara gönderilen iletilerde kullanılmaktadır. Ayrıca, Risk Bölümü, Grubun Finans Bölümü ile işbirliği içinde, ödeme gücü oranının oluşturulması da dahil olmak üzere Basel 3 onay sürecinden de sorumludur.
- Arka ofisler ön ofislere tüm destek görevlerini yerine getirmekten ve sözleşmeye dayalı ödemeleri ve teslimleri sağlamaktan sorumludur. Diğer sorumlulukları arasında, finans işlemlerinin mali olarak gerekçelendirilip gerekçelendirilmediğini kontrol etmek, işlemleri kaydetmek ve ödeme araçlarını yönetmek bulunur.

Grup Finans Bölümü, muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin yukarıda açıklandığı üzere konsolide edilmesi dışında önemli kontrol görevlerinden de sorumludur:

- Grubun sermaye işlemlerinin ve mali yapısının mali yönlerini izleme;
- Grubun aktiflerini ve pasiflerini yönetme ve bunun sonucunda, Grubun mali pozisyonunu ve yapısal risklerini tanımlama, yönetme ve kontrol etme;
- düzenleyici mali oranlara uyulmasını sağlama;
- Grup muhasebe standartlarını, çerçevelerini, prensiplerini ve prosedürlerini tanımlama ve bunlara uyulmasını sağlama;
- Grup tarafından yayınlanan tüm mali ve muhasebecilik verilerinin doğruluğunu teyit etme.

Muhasebe standartları

Yerel mali tablolar yerel muhasebe standartlarına göre hazırlanır ve Grubun konsolide mali tabloları, Avrupa Birliğinin kabul etmiş olduğu Uluslararası Mali Raporlama Standartları (IFRS) dikkate alınarak Grubun Finans Bölümü tarafından tanımlanan standartlara göre hazırlanır. Grup Finans Bölümü uygulamakta olan normatif yönetmelikleri izleyen ve yasal düzenlemede yapılan değişikliklere uyulması için yeni iç standartlar oluşturan özel ekiplere sahiptir.

Mali bilgilerin ve muhasebe bilgilerinin hazırlanma prosedürü

Grup içerisindeki her kurum aylık bazda kendi muhasebe yönetim beyanlarını hazırlar. Bu bilgiler daha sonra her ay Grup düzeyinde konsolide edilir ve üç ayda bir piyasalara yönelik olarak yayınlanır. Rapor edilen veriler Temel İş Kollarının Finans Departmanları tarafından veya onların sorumluluğu altında devredilerek finasta faaliyet gösteren Ortak Hizmet merkezleri tarafından icra edilen ve Grup Finans Bölümüne gönderilen analitik incelemelere ve uyumluluk kontrollerine tabidir. Grubun Finans Bölümü konsolide mali tablolarını, yönetim raporlarını ve zorunlu beyanlarını Genel Merkeze ve ilgili üçüncü şahıslara gönderir.

Esasen tüm prosedürler sürekli gelişmekte olan ürün ve yönetmeliklere uygun hale getirilmektedir. Ayrıca gerektiğinde adaptasyon için özel eylem planları uygulanabilir.

Mali verilerin ve muhasebe verilerinin oluşturulması sürecini düzenleyen iç kontrol prosedürleri

Muhasebe verileri ön bürolardan bağımsız olarak bir araya getirilmektedir.

İdari ve orta ofisler tarafından ve ürün kontrol ekipleri tarafından satış ekiplerinden bağımsız olarak bir araya getirilen muhasebe ve yönetim verilerinin bu sayede hem doğru hem de tarafsız olmaları sağlanmaktadır. Bu ekipler Grubun mali veriler ve muhasebe verileri ile ilgili prosedürlerince tanımlanmış bir dizi kontrol gerçekleştirmektedir:

- raporlanan tüm bilgilerin ekonomik olarak gerekçelendirilmesinin günlük olarak doğrulanması;
- belirlenen süreler içinde özel prosedürler kullanılarak muhasebe ve yönetim verilerinin mutabakatının yapılması.

Grubun mali faaliyet ve organizasyonunun her geçen gün daha karmaşık bir hal aldığı göz önünde bulundurulduğunda, personel eğitimi ve BT araçları düzenli olarak güncellenerek muhasebe verilerinin ve yönetim verilerinin üretim ve kontrol süreçlerinin etkin ve güvenilir olması sağlanmaya çalışılmaktadır.

KONTROL KAPSAMI

Gerçekte Grubun şirketlerinde uygulanan iç kontrol prosedürleri mali bilgilerin ve muhasebe bilgilerinin kalitesinin garanti altına alınması ve özellikle de aşağıdakileri sağlamak üzere düzenlenmiştir:

- Grubun muhasebe kayıtlarına girilen işlemlerin kapsamlı ve doğru olmalarını sağlamak;
- belli işlemler için kullanılan değerlendirme yöntemlerini onaylamak;
- işlemlerin mevcut muhasebe yönetmeliklerine uygun olarak ilgili vergi dönemine doğru şekilde atanmasını, hesaplarda doğru şekilde kaydedilmesini sağlamak ve Grup mali tablolarını hazırlarken kullanılan hesap toplamalarının mevcut yasal düzenlemelere uygun olmalarını sağlamak;
- Grup yönetmeliklerine uygun olarak konsolide edilmesi gereken tüm kurumların dâhil edilmesini sağlamak;
- muhasebe verilerinin BT sistemi üzerinde oluşturulması ve BT sistemi üzerinden iletilmesiyle ilgili operasyonel risklerin doğru kontrol edilip edilmediğinin, gerekli ayarlamaların olması gerektiği yapıp yapılmadığının, muhasebe ve yönetim bilgilerinin mutabakatının yeterli olup olmadığının ve nakit ödeme akışlarının ve işlemlerden kaynaklanan diğer unsurların kapsamlı ve yeterli olup olmadıklarının kontrol edilmesi.

TEMEL İŞ KOLLARININ FİNANS DEPARTMANLARI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN KONTROL

Her bağlı şirketin Finans Departmanı mali tabloların doğruluk ve istikrarını ilgili muhasebe standartları (iştirakler için yerel standartlar ve IFRS ve şubeler için Fransız standartları) çerçevesinde kontrol ederek onaylar. Bildirilen bilgilerin doğruluğunu garanti altına almak için kontroller yapar.

Her bağlı şirketten konsolide edilmek üzere alınan veriler, yerel olarak Grubun muhasebe ilkelerine uygun hale getirildikten sonra iştirakler tarafından kurumsal muhasebe verileri arasından alınır.

Her iştirak, şirketin mali tablolarından konsolidasyon aracı ile bildirilen mali tablolara geçişi açıklayabilmelidir.

Temel İş Kolunun finans departmanları, ayrıca kendi faaliyet alanlarına giren mali tabloların kalitesini ve doğruluğunu sağlamaya yardımcı olur. Bu doğrultuda, muhasebe kontrolü bakımından temel görevleri aşağıdaki gibidir:

- ilgili zorlukları hesaba katarak, her veri üreticisinin yeterli kaynaklara sahip olmasını sağlamak;
- denetim önerilerinin uygulanmasını ve ilgili eylem planlarının ilerlemesini denetlemek;
- kilit kontrolleri yürütmek için prosedürleri tanımlamak ve bunların sonuçlarını üç ayda bir onaylamak.

FİNANSTA FAALİYET GÖSTEREN ORTAK HİZMET MERKEZLERİ TARAFINDAN KONTROL

Finansta faaliyet gösteren Ortak Hizmet Merkezleri, Fransız ve IFRS standartlarına uygun olarak hazırladıkları mali tablolar üzerinde muhasebesel, vergisel ve yasal bilgilerin güvenilirliğini sağlamak için gerekli birinci seviye kontrolleri icra ederler:

- veri kalitesi ve uyumluluk kontrolleri (sermaye, menkul kıymetler, döviz, bilançonun ve gelir tablosunun mali toplamaları, standartlardan sapmalar);
- kendi sorumlulukları altındaki mali tabloların gerekçelendirilmesi ve onaylanması;
- mali tabloların şirketler arası mutabakatı;
- yasal beyanname kontrolleri;
- vergi yüklerinin ve bilançolarının (cari, ertelenmiş ve gümrük vergileri) kanıtlarının doğrulanması.

Bu kontroller yönetsel denetim ve Grup muhasebe onay süreci içerisinde bildirilir.

Ortak Hizmet Merkezleri aynı zamanda, aşağıdakilerden oluşan bir süreç izleme yaklaşımı uygulamaktadır:

- faaliyetlerin sorunsuz yürütülmesini sağlamak, her türlü gecikmeyi tahmin etmek ve görevleri önceliklendirmek için ekiplerin işlerinin ve ilerlemesinin çeşitli dönüm noktalarına göre izlenmesi;
- düzeltici eylem planlarını önermek, koordine etmek ve izlemek için mali tabloların hazırlanmasını etkileyen olayların bildirilmesi;
- kilit göstergeler: son teslim tarihlerinin ve muhasebe, yasal ve vergi raporlarının kalitesinin izlenmesi; manuel girişler; dahili/iştirakler arası/nakit açıklar;
- eylem planlarının takibi.

Bu kontroller Ortak Hizmet Merkezlerinin, Temel İş Kollarının Finans Departmanlarına ve Grup Finans ve Muhasebe Bölümüne tüm gerekli bilgileri vermesini sağlar.

GRUP FİNANS BÖLÜMÜ TARAFINDAN DENETİM

Kurumlar tarafından oluşturulan mali tablolar Grup standartlarına göre yeniden beyan edildiklerinde merkezi bir veri tabanına girilir ve konsolide tabloların oluşturulması için işleme alınırlar.

Konsolidasyondan sorumlu departman, konsolidasyon kapsamının geçerli muhasebe standartlarına uygun olup olmadığını kontrol eder ve konsolidasyon için kendisine gelen veriler üzerinde birden fazla kontrol gerçekleştirir. Bu kontroller şunları içerir:

- toplanan verilerin uygun şekilde bir araya getirildiğinin onaylanması;
- tekrarlanan ve tekrarlanmayan konsolidasyon girdilerinin teyit edilmesi;
- konsolidasyon sürecindeki kritik noktaların teferruatlı olarak işleminden geçirilmesi;
- karşılıklı işleyen/şirketler arası hesaplardaki her türlü bakiye farkların işleminden geçirilmesi.

Bu departman son olarak özet verilerin analitik incelemesini yaparak ve mali tablolarındaki belli başlı toplam değerlerin birbirine uygunluğunu kontrol ederek, tüm konsolidasyon sürecinin uygun şekilde icra edilmesini sağlar. Mali yıl içinde özkaynaklardaki karşılıklardaki ve ertelenmiş vergilerdeki tüm değişiklikler de aynı zamanda analiz edilir.

Grup Finans Bölümü aynı zamanda, ikinci seviye muhasebeden ve Societe Generale'in muhasebe, düzenleyici ve finansal bilgilerinin kalitesini kapsayan yasal daimi kontrollerden sorumlu olan özel bir ekibe sahiptir. Bu ekip aynı zamanda Grup içerisindeki tüm ikinci seviye kontrol sistemini koordine etmekten de sorumludur.

Amaç aşağıdakileri sağlamaktır:

- birinci seviye kontrollerin tanımlanmış, uygulanmış ve etkin olması ve tespit edilen anormalliklerin düzeltici tedbirlerin uygulanmasını sağlaması;
- spesifik hususlarda veya iktisap işlemlerinin bir parçası olarak müdahaleler aracılığıyla Grup muhasebe standartlarının uygun şekilde uygulanmasının ve tüm iş kollarındaki işlemlerin homojenliğinin sağlanması.

Bu ekip, ayrıca birinci seviye kilit kontrolleri üç aylık bazda onaylama sistemini yönetmek ve koordine etmekten sorumludur.

Muhasebe denetim sistemi

MUHASEBE BİLGİLERİ, MALİ BİLGİLER VE YÖNETİM BİLGİLERİNİN OLUŞTURULMASI SÜREÇLERİNE KATILAN TÜM OPERASYON PERSONELİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN KONTROLLER

Operasyon personeli, kendi yönetim ekiplerinin doğrudan sorumluluğu altında sürekli gözetim uygulaması üzerinden kendi faaliyetini izleyerek muhasebe verileri ve ilgili muhasebe işlemleri üzerinde yapılan kontrollerin kalitesini devamlı olarak tasdik eder.

İÇ DENETİM BÖLÜMÜNÜN DENETİMLERİ VE UZMANLAŞMIŞ DENETİM EKİPLERİ VASITASIYLA YAPILAN KONTROLLER

Denetim ekipleri, görevlerinin bir parçası olarak denetlenen şirketler tarafından oluşturulan muhasebe ve yönetim verilerinin kalitesine katkıda bulunan kontrol ortamının kalitesini teyit ederler. Birtakım hesapları kontrol ederler, muhasebe verileri ve yönetim verileri arasındaki mutabakatları ve muhasebe verilerinin üretim ve kontrolüne yönelik sürekli gözetim prosedürlerinin kalitesini değerlendirirler. Aynı zamanda BT araçlarının performansını ve manuel işlemin doğruluğunu değerlendirirler.

Kurumsal Bölümleri denetlemekten sorumlu olan ekip aynı zamanda Grup Finans Bölümünü de denetlemekten sorumludur. Özel bir işletme sorumlusunun yetkisi altında bulunan ekip, Grup çapındaki muhasebe ve mali hususlarla ilgili tüm denetimleri koordine eder ve izler. Ekip Grubun ana muhasebe risklerinin tespit edilmesinde uzmanlık sunar ve Grubun muhasebe bilgilerinin doğruluğu için en önemli olarak kabul edilen alanlarda muhasebe standartlarının yeterli uygulanıp uygulanmadığını doğrulamak için denetimler yürütür. Ekip aynı zamanda muhasebe risklerinin denetlenmesinde hisse uzmanlarına yardımcı olmak için eğitim oturumları gerçekleştirir ve metodolojiler geliştirir.

Denetim bulgularına dayalı olarak, bu ekipler belirli şirketlere veya faaliyetlere yönelik daha spesifik girişimler vasıtasıyla bu süreci iyileştirmek amacıyla muhasebe verilerinin, mali veriler ve yönetim verilerinin hazırlanması ve kontrolünde yer alan taraflara tavsiyeler verir.

GENEL DENETİM DEPARTMANININ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ KONTROLLER

Grup Genel Denetim ekipleri tipik olarak, görevleri kapsamında muhasebe denetimleri yürütürler ve böylelikle muhasebe verilerinin, mali verilerin ve idari verilerin oluşturulmasına müdahil olan personel tarafından gerçekleştirilen kontrollerin kalitesini gözden geçirirler.

SOMUT KURTARMA PLANI VE ÇÖZÜM İÇİN VERİ TOPLAMA

2011'de G20 ülkeleri, Finansal İstikrar Kurulu tarafından tanımlanan, sistemik bankalara yönelik güvenilir çözüm ve kurtarma planlarının geliştirilmesini ve bunların uzun vadede uygulanmasını denetlemeye yönelik ilkeleri kabul etmiştir. Avrupa Birliği genelinde geçerli kurtarma ve çözüm planını tanımlayan Avrupa Direktifi Ağustos 2015'De yerini Fransız Para ve Finans Kanununa bırakmıştır. 2016'nın sonunda, Avrupa Komisyonu, nitelikli borçlara ilişkin şartları güçlendirerek ve yasal sermayeye uygun ikincil borçlar ve öncelikli borçlar (imtiyazlı öncelikli borçlar) arasında yeni bir öncelikli borç sıralaması (imtiyazlı olmayan öncelikli borçlar) oluşturarak, bankanın yükümlülüklerinin hissedarlar ve kreditorler tarafından karşılanmasını (bail-in) kolaylaştırmak için mevcut kuralları tamamlama amaçlı bazı öneriler yayımlamıştır.

Grubun banka tarafından hazırlanan kurtarma planı, Grubun çok ciddi krizlerle bağımsız bir şekilde başa çıkabilmesine imkan veren önleyici koşulları tanımlayarak esnekliğini güçlendirir. Plan ciddi bir mali krizin etkin yönetimi için gerekli olan tüm unsurları içermektedir: ihtiyat ve uyarı sistemi, kriz yönetim planı, kriz

iletişimi, duruma bağlı olarak sağlıklı bir mali durumu yeniden tesis edecek kurtarma seçeneklerinin listesi. Kurtarma planı denetim makamları tarafından değerlendirilir.

Societe Generale tarafından çözüm planının geliştirilmesi için hazırlanan veri toplama, örneğin mevduatlar ve ödeme araçları ile başlamak üzere ekonomi için önemli olan faaliyetleri korumak ve Grubun çeşitli bileşenlerinin değerini korumak ve yatırımcıların ve hissedarların uğradığı nihai kayıpları sınırlandırmak için üstlenilebilecek olan stratejiler ve tedbirler dahil olmak üzere, çözüm makamının çözüm planını hazırlamak için ihtiyaç duyduğu bilgileri içerir.

Çok gizli olan kurtarma planı, veri toplama ve çözüm planı, uygulanacak yöneltmelilerdeki ve makamların çalışmalarındaki değişiklikleri yansıtacak şekilde düzenli olarak tamamlanır.

2016'da, Tek Çözüm Kurulu Societe Generale Grubu için gelecek çözüm planı üzerinde çalışmaya başlamıştır.

6. KANUNİ DENETÇİLERİN BAŞKANIN İÇ KONTROL VE RİSK YÖNETİMİ RAPORU HAKKINDA ÖZEL RAPORU

Bu belge Fransızca yayınlanmış bir raporun İngilizce tercümesidir ve sadece İngilizce konuşan kullanıcıların rahatlığı içindir. Bu rapor Fransız kanunları ve Fransa'da geçerli olan meslek standartları ile birlikte okunmalı ve bunlara göre yorumlanmalıdır.

DELOITTE & ASSOCIES

185, avenue Charles de Gaulle
92524 Neuilly-sur-Seine Cedex
S.A. sermayesi 1,723,040€
Commissaire aux Comptes

Membre de la compagnie régionale de Versailles

ERNST & YOUNG et Autres

1/2, place des Saisons
92400 Courbevoie - Paris-La Défense 1
S.A.S. değişken sermaye.
Commissaire aux Comptes

Membre de la compagnie régionale de Versailles

Société Générale Yönetim Kurulu Başkanı tarafından hazırlanan raporla ilgili olarak Fransa Ticaret Kanununun L. 225-235 sayılı Maddesi uyarınca hazırlanan kanuni denetçi raporu

Hissedarlara,

Société Générale kanuni denetçileri olarak ve Fransa ticaret kanununun L. 225-235 sayılı Maddesi uyarınca, şirketinizin başkanının 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ilgili olarak Fransa Ticaret Kanununun L. 225-37 sayılı Maddesi çerçevesinde hazırlamış olduğu rapor hakkındaki raporumuzu sunuyoruz.

Başkan, şirket tarafından uygulanan iç kontrol ve risk yönetim prosedürleri hakkında ve ayrıca kurumsal yönetim konusunda Fransa Ticaret Kanununun L. 225-37 sayılı maddesinin öngördüğü diğer bilgileri içeren bir rapor hazırlayarak bu raporu Yönetim Kurulunun onayına sunmakla görevlidir.

Bizim görevimiz:

- muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanması ve işleme alınması ile ilgili iç kontrol ve risk yönetim prosedürleri konusunda Başkanın raporunda yazılı tüm bilgiler hakkında bir rapor sunmak ve
- raporun Fransa Ticaret Kanununun L. 225-37 sayılı maddesinin öngördüğü diğer bilgileri de içerdiğini teyit etmektir. Ancak bizim görevimiz bu diğer bilgilerin gerçeğe uygun olup olmadıklarını doğrulamak değildir.

Söz konusu çalışmamızı Fransa'da geçerli meslek standartları çerçevesinde gerçekleştirdik.

Muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanması ve işleme alınması ile ilgili iç kontrol ve risk yönetim prosedürleri hakkında bilgi

Meslek standartları, muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanması ve işleme alınması ile ilgili iç kontrol ve risk yönetim prosedürleri hakkında Başkanın raporundaki bilgilerin adil olup olmadıklarını değerlendirmek için gerekli prosedürleri uygulamamızı öngörmektedir. Bu prosedürler esas olarak şunlardan oluşmaktadır:

- muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanması ve işleme alınması ile ilgili iç kontrol ve risk yönetim prosedürleri hakkında bir görüş sahibi olarak Başkanın raporunda sunulan bilgilerin mevcut dokümanları esas alıp almadıklarını anlamak;
- bu bilgilerin ve mevcut dokümanların hazırlanmasında yapılan işlemler hakkında görüş sahibi olmak;
- yapmış olduğumuz çalışma sırasında muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanması ve işleme alınması ile ilgili iç kontrol ve risk yönetim prosedürlerine dair görmüş olduğumuz bir eksikliğin Başkanın raporunda doğru bir şekilde yansıtılıp yansıtılmadığını tespit etmek.

Yapmış olduğumuz çalışmaya göre, yönetim kurulu başkanının Fransa Ticaret Kanununun L. 225-37 sayılı Maddesi uyarınca hazırlamış olduğu rapordaki muhasebe bilgilerinin ve mali bilgilerin hazırlanması ve işleme alınması ile ilgili şirketin iç kontrol ve risk yönetim prosedürlerine dair bilgiler hakkında rapor etmemizi gerekli kılacak bir sorun bulunmamaktadır.

Diğer bilgiler

Yönetim Kurulu Başkanı tarafından hazırlanan raporun Fransa Ticaret Kanununun L. 225-37 sayılı maddesinin öngördüğü diğer bilgileri de içerdiğini teyit etmektedir.

Neuilly-sur-Seine ve Paris-La Défense, 7 Mart 2017

Kanuni Denetçiler
Fransızca aslını imzalayanlar

DELOITTE & ASSOCIES
José-Luis Garcia

ERNST & YOUNG et Autres
Isabelle Santenac

BASİTLEŞTİRME

İÇ KONTROL

Bu bölüm Grubun maruz kaldığı çeşitli risklerin kilit unsurlarını ve Grubun asgari yasal gerekliliklere uyma kapasitesini tanımlamak için düzenlenmiştir.

RİSK TESPİTİ VE HARİTALAMASI

Societe Generale Grubu kendi bankacılık faaliyetleri ve işletmelerinin ilgili alanlarındaki faaliyetleri ile ilgili risklere maruz kalmaktadır. Grubun tespit ettiği ana riskler kredi ve karşı taraf riski, piyasa riskleri, operasyonel riskler, likidite ve fonlama riskleri ve yapısal faiz ve döviz kuru riskleridir. Grup aynı zamanda, özel sermaye riski ve sigorta faaliyetleri ile ilgili riskin yanı sıra bir modelleme riski ve stratejik riske de maruzdur.

Bu risklerin bir özeti, her kategorinin bir tanımı ile birlikte, önceki bölümde bulunan Başkanın İç Kontrol Hakkındaki Raporunda verilmiştir.

ÇERÇEVESİ VE YÖNETİM KURULU TARAFINDAN DENETİM

Bankacılık riskleri üç ana kategoriye ayrılır: kredi riskleri, piyasa riskleri ve operasyonel riskler.

Bu riskler bunların değerini şirketin bilançosu üzerinde (Risk Ağırlıklı Varlıklar (RWA) bölümü altında) ölçebilecek şekilde değerlendirilir ve ağırlıklandırılır.

İlgili risklerin niteliğini ve seviyesini yönetmek için ve bu risklerin etkili şekilde değerlendirmesini ve kontrolünü sağlamak için, tüm taahhüt kararları için bir iç kontrol çerçevesi uygulanır. Bu çerçeve Bölüm 3'te (Başkanın İç Kontrol ve Risk Yönetimi Hakkındaki Raporu) daha detaylı olarak tanımlanmıştır.

BAĞIMSIZ DENETİM MAKAMLARI TARAFINDAN DENETİM VE YAYINLAMA GEREKLİLİKLERİ

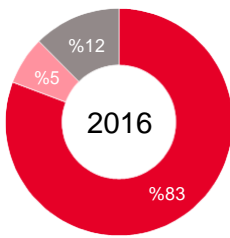
Harici denetim bakımından, yürürlükteki yönetmelikler uyarınca bankaların sermayelerinin belirli bir kısmını maruz kaldıkları riskleri karşılamak için tutmaları gereklidir. Bu, bankaların kendi mali dengelerini veya küresel finans sisteminin mali dengelerini tehlikeye atmadan kendi işlerinin yürütülmesinin doğasında var olan belirsizliklere karşı koyabilmelerini sağlar. Böylece, risk ağırlıklı varlıklara ve diğer taahhütlere dayalı olarak, bir yüzde olarak (ihtiyatlı sermaye/RWA'ya göre hesaplanan sermaye oranı) ifade edilen bir sermaye gerekliliği tespit edilir.

Kamu makamları bankalar tarafından alınan riskleri sınırlamak için oranlar belirlemiştir: sermaye gereklilikleri (özellikle bir toplam oran ve CET1 oranı), riskin yönetimi (kaldıraç oranı), kısa vadeli fonlama gereklilikleri (Likidite Karşılama Oranı, LCR) ve uzun vadeli fonlama gereklilikleri (Net İstikrarlı Fonlama Oranı, NSFR).

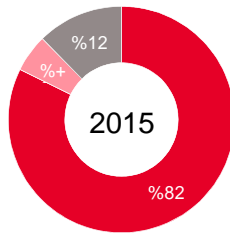
Denetim makamları ihtiyat kesintilerini veya ilavelerini dikkate alarak her oran için asgari uyum seviyelerini belirler. Düzenli teftiş ve denetimler vasıtasıyla, değerlendirilen risklerin ışığında risk değerlendirme ve yönetim çerçevesinin yeterliliğini ve Grubun ihtiyat sermayesi seviyesinin uygunluğunu teyit ederler; aynı zamanda iyileştirme önerilerinde de bulunabilirler.

Societe Generale Grubunun ihtiyat denetim makamı Avrupa Bankacılık Kurumu adına hareket eden Avrupa Merkez Bankasıdır.

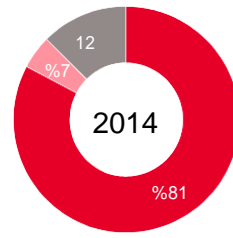
KREDİ RİSKİ GRUBUN RİSK AĞIRLIKLIL VARLIKLARININ %80'İNDEN FAZLASINI TEMSİL EDER

■ Kredi RWA Payı

■ Piyasa RWA Payı

■ Operasyonel RWA Payı

4

RİSKLER VE SERMAYE YETERLİLİĞİ

1. Önemli rakamlar: güçlü ve dengeli bir mali pozisyon ..	156
2. Risk yönetimi	158
Risk izlemekten sorumlu bölümlerin	
rolleri ve sorumlulukları	158
Risk faktörleri	160
3. Sermaye yönetimi ve yeterliliği.	169
Yasal çerçeve	169
Uygulama kapsamı – İhtiyat kapsamı	170
Yasal sermaye	174
Sermaye gereklilikleri	178
Sermaye yönetimi	179
Kaldıraç oranı yönetimi	179
Büyük risklerin oranı	180
Finansal holding oranı	180
4. Kredi riskleri	181
Kredi riski yönetimi:	
organizasyon ve yapı	181
Kredi politikası	181
Risk denetim ve izleme sistemi	182
Yenileme riski	183
Kredi riskinden korunma	185
Risk ölçümü ve iç derecelendirmeler	187
Nicel bilgiler	195
5. Piyasa riskleri	204
Organizasyon	204
Bağımsız fiyatlandırma onayı	205
Piyasa riskini ölçme	
ve limitleri tanımlama yöntemleri	205
%99 Riske Maruz Değer (VAR)	206
Stres testi değerlendirmesi	209
Piyasa riski sermaye gereklilikleri	213
6. Operasyonel riskler	214
Operasyonel risk yönetimi:	
organizasyon ve yönetim	214
Operasyonel riskin ölçülmesi	214
Operasyonel risk izleme süreci	215
Operasyonel risk modelleme	218
Operasyonel risk sigortası	219
Sermaye gereklilikleri	220
7. Yapısal faiz oranı ve döviz kuru riskleri	221
Yapısal faiz oranı ve döviz kuru risklerinin yönetiminin	
organizasyonu	221
Yapısal faiz oranı riski	222
Yapısal döviz kuru riski	224
8. Likidite riski	225
Yönetişim ve organizasyon	225
Grubun likidite riski	
yönetimi yaklaşımı	226
Likidite yedeği	227
Yasal oranlar	227
Bilanço programı	228
9. Uyum ve itibar riski	232
Uyum	232
Riskler ve davalar	237
10. Diğer riskler	238
Özkaynak riski	238
Stratejik riskler	240
Faaliyet riski	240
Sigorta faaliyetlerine ilişkin riskler	240
Çevresel ve sosyal riskler	240

Bu bölüm finansal araçlara bağlı risk yönetimi hakkında bilgiler ile sermaye yönetimi ve Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IFRS'de öngörülen düzenleyici oranlara uyum hakkında bilgiler içermektedir.

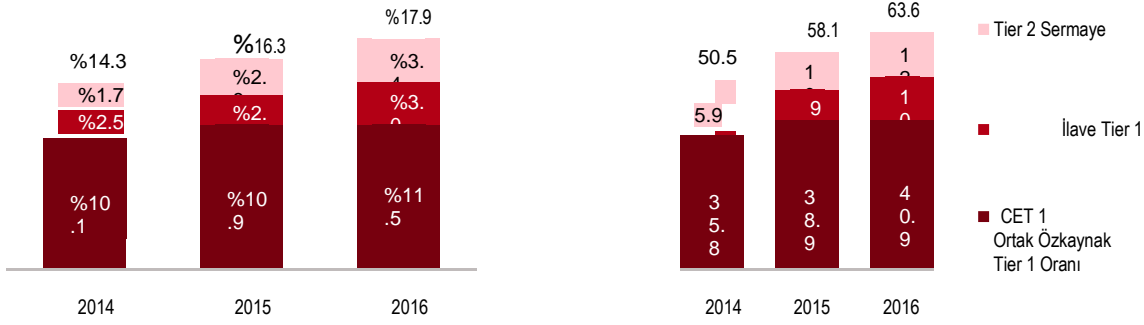
Bu bilgilerin bazıları konsolide mali tablolara ilişkin notların ayrılmaz bir parçasıdır ve kanuni denetçiler tarafından denetlenmiştir. Bu bilgi "Denetlenmiş" notuyla gösterilir (**II** sembolü denetlenmiş bölümün sonunu gösterir).

Pillar 3 ve ihtiyati açıklamalar ile ilgili tüm bilgiler www.societegenerale.com web sitesinde, Yatırımcılar kısmında, Tescil Belgesinde ve Pillar 3'te mevcuttur.

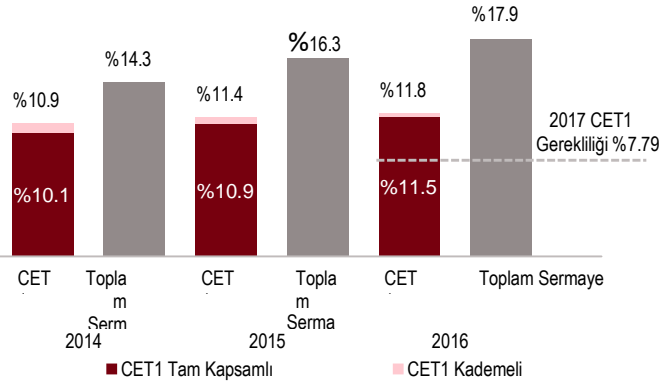

1. ÖNEMLİ RAKAMLAR: GÜÇLÜ VE

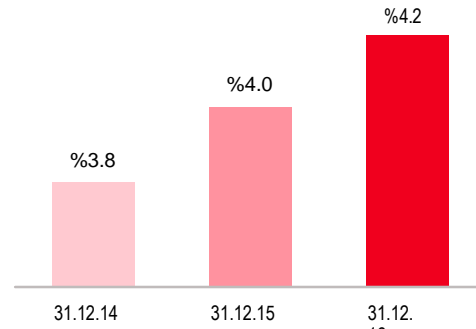
TOPLAM SERMAYE ORANI⁽¹⁾ (% OLARAK VE MİLYAR EURO CİNSİNDEN)

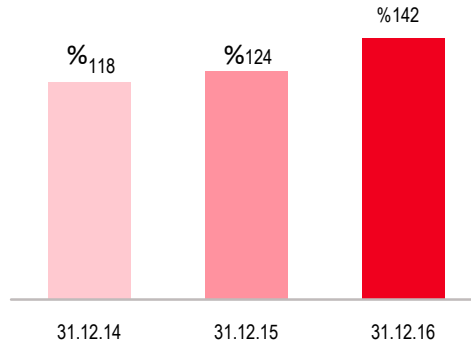
KADEMELİ VE TAM KAPSAMLI CET1 VE TOPLAM SERMAYE ORANLARI⁽¹⁾

KALDIRAÇ ORANI⁽¹⁾⁽²⁾

BİR AYLIK LİKİDİTE KARŞILAMA ORANI (LCR)

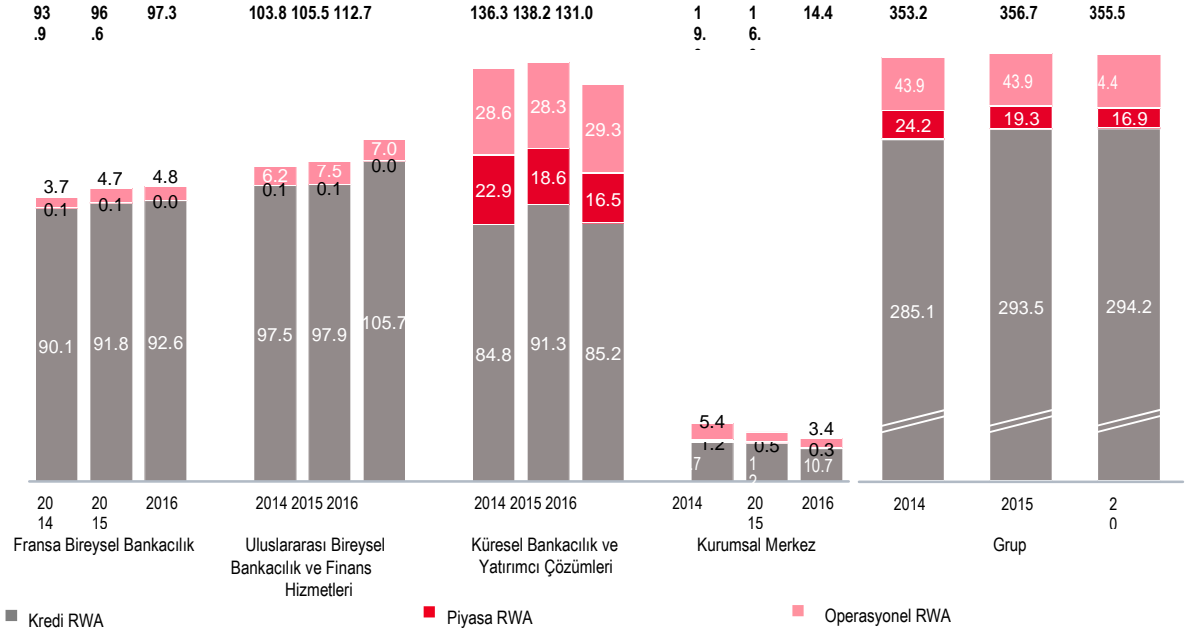
(1) Her yıl 31 Aralık'ta rapor edilen, Danimarka sigorta uzlaşması dahil olmak üzere 26 Haziran 2013 tarihinde yayınlanan CRR/CRD4 kurallarına göre hesaplanan tam kapsamlı oranlar.

(2) Avrupa Komisyonu tarafından Ekim 2014'te kabul edilen (kanun hükmünde kararname) CRR kurallarına göre hesaplanmış tam kapsamlı oran.

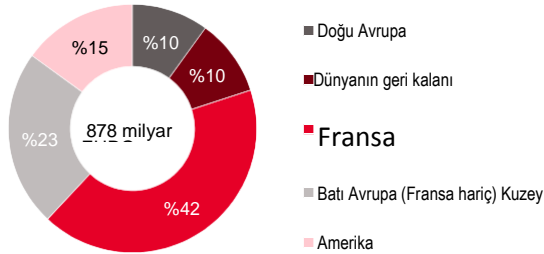

DENGELİ BİR MALİ POZİSYON

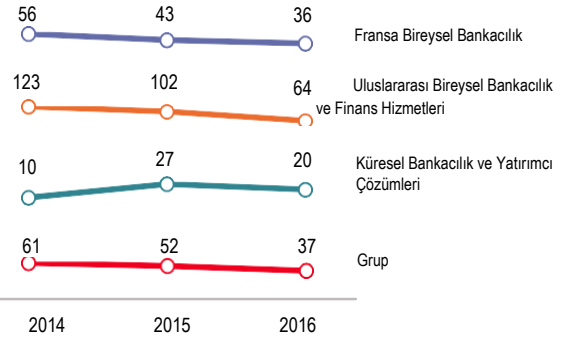
RİSK AĞIRLIKLİ AKTİFLER (DÖNEM SONU, MİLYAR EURO CİNSİNDEN)

GRUP KREDİ RİSKİ MARUZİYETİNİN COĞRAFİ DAĞILIMI (EAD 31.12.2016)

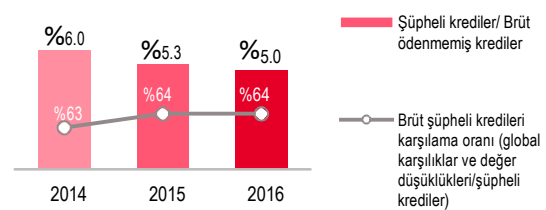
BAZ PUAN CİNSİNDEN RİSKİN TİCARİ MALİYETİ⁽²⁾

EAD İLAVE GÖSTERGELERİ

	31.12.14	31.12.1
Toplam Grup maruziyeti (milyar)	722	878
Endüstrileştirilmiş ülkelerde Grup EAD'si	%86	%89
Grubun yatırım yapılabılır karşı	%64	%65

BRÜT ŞÜPHELİ KREDİLER

(1) EAD, Fransa kanunlarına aktarılan Sermaye Gerekliği Direktifine (CRD) uygun olarak sunulur.

(2) Yıllık karşılık ve değer düşüklüğü giderleri, kapanış tarihinden önceki dört üç aylık dönemin ortalama dönem sonu ödenmemiş meblağlarına bölünerek hesaplanmıştır.

Fransız Para ve Finans Kanunu Madde R 511-16-1'in hükümleri uyarınca, Societe Generale'in varlık getirisi (konsolide hesaplara göre toplam bilançoya bölünen Net Gelir) 2016 yılında %0.31, 2015 yılında ise %0.33 olarak gerçekleşmiştir. İhtiyat esasına göre (tam kapsamlı) bu oran 2016 yılında %0.31 ve 2015 yılında %0.23'tür (Tablo 7'deki Grup Net Gelirinin ihtiyat amacıyla Toplam Bilanço'ya bölünmesiyle hesaplanmıştır (Tablo 2)).

2. RİSK YÖNETİMİ

Bu bölümün amacı Societe Generale Grubunun maruz olduğu riskleri ve ilgili yönetim çerçevesini sunmaktır.

Societe Generale Grubu denetim makamlarının gözetimine ve kredi kuruluşları ve yatırım şirketleri için geçerli sermaye gereklilikleri hakkında yönetmeliklere (26 Haziran 2013 tarihli (AB) 575/2013 sayılı Yönetmelik) tabidir.

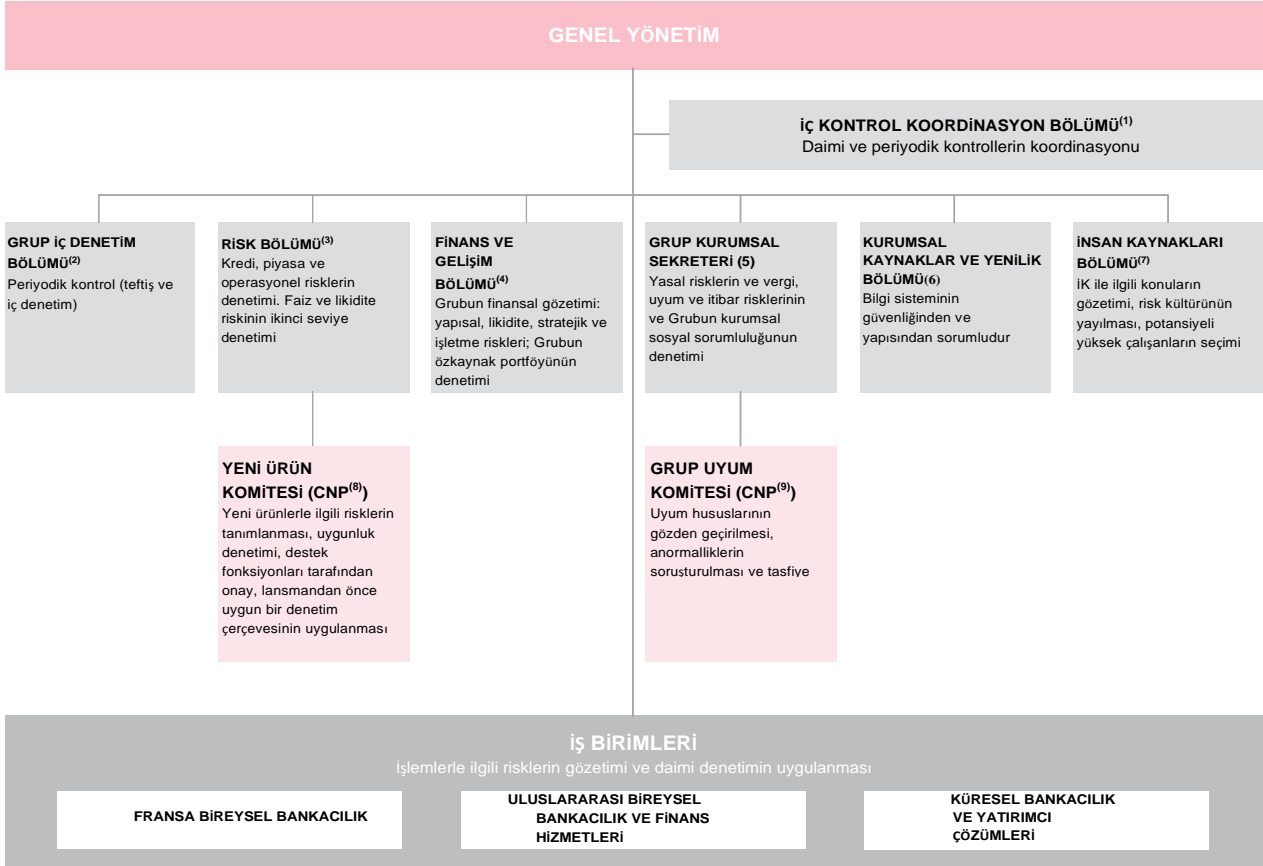
Basel Anlaşmasının Üçüncü Yapısal Bloku çerçevesinde, yayımlanmış mali bildirimlerin iyileştirilmesi amacı doğrultusunda detaylı ve standart hale getirilmiş bir beyan Risk Raporuna ilave edilmiştir (rapor ve Üçüncü Yapısal Blok çapraz referans tablosu Grubun web sitesinde mevcuttur).

Risk sınıflandırma sistemi ve risk yönetiminin temel prensipleri Başkanın İç Kontrol ve Risk Yönetimi Hakkında Raporunda detaylandırılmıştır (Bölüm 3.5).

RİSK İZLEMEDEN SORUMLU BÖLÜMLERİN ROL VE SORUMLULUKLARI

Denetlenmiş | Yüksek performanslı ve etkin bir risk yönetimi yapısının uygulanması ve ayrıca güçlü bir risk farkındalığının ve yenilikçiliğin desteklenmesi arasındaki dengenin korunması, Societe Generale için faaliyet gösterdiği bütün iş kollarında, piyasalarda ve bölgelerde kritik bir faaliyettir. Grubun en üst seviyede denetlenen risk yönetimi, yürürlükteki yönetmeliklere, özellikle de 3. Kısım

2014 tarihli, bankacılık sektöründeki şirketlerin iç kontrolü ve Fransa İhtiyati Denetim ve Karar Kurumu'nun (*Autorité de Contrôle Prudentiel et de Resolution*, ACPR) kontrolüne tabi ödeme hizmetleri ve yatırım hizmetleri hakkındaki Emre ve Avrupa Yönetmelikleri CRR/CRD4'e uygundur. ▲ (bkz. Kurulun Uzmanlığı, sayfa 86.)

(1) Daimi ve periyodik kontroller, sayfa 144 ve devamı.

(2) Bkz. sayfa 147.

(3) Kredi riski, sayfa 181; Piyasa riskleri, sayfa 204; Operasyonel riskler, sayfa 214.

(4) Yapısal riskler, sayfa 221; Likidite riski, sayfa 225; Özkaynak riski, sayfa 238.

(5) Yasal riskler ve vergi riskleri, sayfa 423; uyum ve itibar riskleri, sayfa 232; kurumsal sosyal sorumluluk, sayfa 241.

(6) Bkz. sayfa 142 (bilgi sistemleri ile ilgili riskler) ve sayfa 219 (Operasyonel Risk Sigortası).

(7) Bkz. sayfa 275 ve devamı, özellikle sayfa 276 (değişen mesleklerin desteklenmesi), sayfa 277 (İşe alım: Grubun ihtiyaç duyduğu yeteneklerin çekilmesi), sayfa 277 (Eğitim) ve sayfa 143 (Ücret politikası).

(8) Yeni Ürün Komiteleri, sayfa 143.

(9) Grup Uyum Komitesi, sayfa 142.

Denetlenmiş I Grubun risk yönetimi stratejisinin başlıca hedefleri spesifik olarak şunlardır:

- Finans Bölümü ve iş bölümleri ile müştereken Grubun risk iştahını tanımlayarak, Grubun işlerinin ve karlılığının geliştirilmesine katkıda bulunmak;
- bir risk yönetim ve izleme sistemi oluşturarak Grubun sürdürülebilirliğine katkıda bulunmak;
- risk yönetim sisteminin işletmelerden bağımsız, ancak başlattıkları işlemlerin birincil sorumluluğunu üstlenen temel iş kolları ile yakın işbirliği içerisinde yürütülmesini bağdaştırmak.

Bu uygulama aşağıdaki şekilde olabilir:

- yönetim, kontrol ve risklerin organizasyonuna yönelik açık ilkeler;
- Grubun risk iştahını tespit etmek ve resmi olarak tanımlamak;
- etkin risk yönetim araçları;
- Şirketin her seviyesinde geliştirilen ve kurulan bir risk farkındalığı. ▲

Bölüm 3'te (sayfa 132'den itibaren) yer verilen Başkanın Raporu, Grubun konsolide iç kontrol prosedürlerinin ve risk yönetim politikasının bir genel değerlendirmesini sunar.

DENETLENMİŞ I RİSK TÜRLERİ (BAŞKANIN İÇ KONTROL VE RİSK YÖNETİMİ RAPORU)

Grubun risk yönetim çerçevesi aşağıdaki ana kategorileri içerir:

- Kredi ve karşı taraf riski (yoğunlaşma etkileri dahil): Grubun müşterilerinin, ihracçıların veya karşı tarafların finansal taahhütlerini yerine getirememelerinden kaynaklanan zarar riskleri. Kredi riski piyasa işlemlerine ve menkul kıymetleştirme faaliyetlerine bağlı karşı taraf riskini de içerir. Ayrıca, kredi riski bireysel, ülke ve sektör yoğunlaşma riskleriyle daha da artabilir.
- Piyasa riski: piyasa parametrelerindeki değişiklik, bu parametrelerdeki dalgalanma ve bunlar arasındaki korelasyon nedeniyle finans araçlarının değerinin düşme riskidir. Bu parametreler, bunlarla sınırlı olmamak üzere döviz kurları, faiz oranları ile menkul kıymetlerin (özkaynak, bonolar), emtiaların, türev araçlarının ve diğer varlıkların fiyatlarını içermektedir.
- Operasyonel riskler: süreçlerdeki, personel veya bilgi sistemlerindeki yetersizliklerden veya aksamalardan veya harici olaylardan kaynaklanan kayıplara ilişkin risk. Bu riskler şunları içerir:
  - Uyumsuzluk riski (yasal riskler ve vergi riskleri dâhil): Grubun faaliyetlerini düzenleyen hükümlere uyulmamasından kaynaklanan mahkeme tarafından hüküm verilmiş, idari veya disiplin yaptırımlarına veya önemli finansal kayıplara ilişkin risk;
  - İtibar riski: yatırımcıların veya düzenleyicilerin negatif algısından kaynaklanan ve Grubun iş ilişkilerini devam ettirmesini veya yeni iş ilişkilerine başlamasını ya da finansman kaynaklarına erişimini olumsuz etkileyen riskler;
  - Suistimal riski: çalışanların veya kurumun kendisinin kurumsal suistimalleri veya usulsüz davranışları sebebiyle müşterilere, piyasalara veya Grubun kendisine veya genel olarak bankacılık sektörünün imajına ve itibarına zarar gelme riski.

- Yapısal faiz ve döviz kuru riski: faizdeki veya döviz kurlarındaki değişikliklere bağlı olarak faiz marjındaki veya sabit oranlı yapısal pozisyonun değerindeki kayıp riski. Yapısal faiz ve döviz kuru riskleri ticari faaliyetlerden ve kurumsal merkez işlemlerinden kaynaklanır.
- Likidite ve fonlama riski: likidite riski Grubun kendi finansal yükümlülüklerini makul bir maliyetle karşılayamaması olarak tanımlanır. Fonlama riski, Grubun faaliyetlerinin gelişimini ticari hedeflerine uygun olarak ve rekabetçi bir maliyetle finanse edememe riski olarak tanımlanır.
- Uzmanlaşmış finans faaliyetlerine ilişkin risk: Grup, başta operasyonel araç kiralama şirketi olmak üzere, uzmanlaşmış finansal hizmetler bölümü üzerinden artık değer riskine de (bir varlığın kiralama sözleşmesinin sona erdiği tarihteki net satış değerinin öngörülenden daha düşük olması) açık bulunmaktadır.
- Özel sermaye riski: özel sermaye niteliğindeki finansal araçlarla bağlantılı kayıp riski.
- Stratejik risk: belirli bir işletme stratejisinin seçilmesine özgü veya Grubun stratejilerini uygulamayı başaramamasından kaynaklanan riskler;
- Model riski: Grup faaliyetlerinin seyri içerisinde modellerden istifade etmektedir. Belirli bir model seçmek ve o modelin parametrelerini ayarlamak ister istemez gerçeğin basitleştirilmesini gerektirir ve hatalı bir risk değerlendirmesine yol açabilir.
- Sigorta faaliyetlerine ilişkin risk: Grup, sigorta iştiraklerinden dolayı sigortacılık faaliyetlerinden kaynaklanan bazı risklere de maruz kalmaktadır. Bilanço yönetimi risklerine (faiz oranı, değerlendirme, karşı taraf veya kur riski) ek olarak, bu riskler prim fiyatlandırma riski, ölüm riski ve taleplerdeki artış riskini de içerir.
- Ayrıca, hem fiziksel (şiddetli hava şartlarının sıklığında artış) hem de geçişle ilgili (yeni karbon yönetmelikler) iklim değişikliğiyle ilgili riskler Grubun mevcut risklerini arttırabilecek faktörler olarak tanımlanmıştır. ▲ - Bkz. sayfa 259 "İklim değişikliği risklerini yönetmek için bir sistem"

RİSK FAKTÖRLERİ

1. Küresel ekonomi ve finansal piyasalar Grubun ticari faaliyetlerini, finansal durumunu ve faaliyet sonuçlarını büyük ölçüde ve olumsuz yönde etkileyebilecek önemli belirsizlikler göstermeye devam etmektedir.

Küresel bir finansal kuruluşun bir parçası olarak, Grubun faaliyetleri genellikle Avrupa'daki, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ve dünyanın diğer yerlerindeki finansal piyasalarda ve ekonomik koşullarda meydana gelen değişikliklere karşı hassastır. Grup, başka şeylerin yanı sıra, özellikle sermaye veya kredi piyasalarını etkileyen krizlerden, likidite kısıtlamalarından, bölgesel veya küresel resesyonlardan, emtia fiyatlarındaki (petrol dahil olmak üzere) büyük dalgalanmalardan, döviz kurlarından veya faiz oranlarından, enflasyondan veya deflasyondan, ülke borcu oranlarındaki düşüşlerden, yeniden yapılandırılmalarından veya temerrütlerden ya da olumsuz jeopolitik olaylardan (terörizm ve askeri karışıklıklar dahil olmak üzere) ötürü piyasa koşullarında ve ekonomik koşullarda önemli düzeyde bir kötüye gidişle karşı karşıya kalabilir. Hızlı bir şekilde gelişebilecek ve bu nedenle koruma sağlanamayacak bu tür olaylar, kısa veya daha uzun süreler için finans kuruluşlarının işletme ortamını etkileyebilir ve Grubun finansal durumu, faaliyetlerinin sonuçları veya risk maliyeti üzerinde önemli bir olumsuz etkiye sahip olabilir.

Mali piyasalar geçtiğimiz yıllarda, çeşitli Euro Bölgesi ülkelerinin ülke borçları ile ilgili endişelerin, Birleşik Devletler para politikasında sertleşme yönünde adımlar atılmasıyla ilgili belirsizliğin ve Çin ekonomisinin yavaşlaması ile ilgili korkuların bir sonucu olarak, önemli aksamlar yaşamıştır. Bazı petrol üreten ülkelerin fiyat düşüşlerine yetersiz ayarlama yapması bir başka belirsizlik kaynağıdır. Geçtiğimiz günlerde Birleşik Krallık ve Birleşik Devletlerde yapılan oylamalar artan korumacılık eğilimlerine geri dönüş riski göstermiştir. Böyle bir hareket, onaylanması ve güçlü korumacı tedbirlerin uygulanmasıyla sonuçlanması halinde, uluslararası ticaretin gücünü etkileyebilir. Ayrıca, bu ani ve büyük siyasi değişikliklerin yarattığı belirsizlik ve AB ülkelerinde yaklaşmakta olan seçimlerin potansiyel sonuçları, finansal piyasaların oynaklığını artırırken ekonomik faaliyetleri ve kredi talebini etkileyebilir.

Euro bölgesinde uzun süren zayıf talep ve düşük enflasyon, deflasyon riskini artırmaktadır, bu durum geçmişte bankaları olumsuz etkilemiştir ve gelecekte de özellikle bireysel bankaların faiz oranı marjları üzerinde etkili olmak üzere, düşük faiz oranları vasıtasıyla etkilemeye devam edebilir. Grup, Devletlerin, finansal kuruluşların veya diğer kredi taraflarının ödeme güçlüğü içerisine girmeleri veya Gruba karşı yükümlülüklerini yerine getiremez hale gelmeleri durumunda önemli zararlarla karşı karşıya kalabilecektir. Euro bölgesinde yaşanan krizin yeniden başlaması, Grubun varlıklarının kalitesinde önemli azalışlara ve bu durumdan etkilenen ülkelerdeki kredi zararlarında artışa neden olabilecektir. Grubun, aktiflerinin değerini, geçmiş dönem trendleri esas alınarak belirlenmiş olan tahmini tahsil edilebilirlik oranlarına uygun şekilde tahsil edememesi (bu oranların yetersiz kalma olasılığı mevcuttur) de yine Grubun performansını olumsuz yönde etkileyebilecek olan faktörler arasında yer almaktadır. Bariz bir makro ekonomik gerileme dönemi olması halinde, Grubun Euro bölgesindeki veya Orta ve Doğu Avrupa'dakiler gibi Euro bölgesiyle yakın bağlantısı olan ülkelerdeki işletmelerin ve/veya iştiraklerinin sermayelerinin yeniden değerlendirilmesini desteklemek için kaynak ayırması da gerekli olabilecektir. Grubun belirli ülkelerdeki faaliyetleri ve/veya bağlı şirketleri, yerel veya ulusal makamlar tarafından uygulanacak ve işini, finansal durumunu ve faaliyetlerinin sonuçlarını olumsuz şekilde etkileyebilecek acil yasal tedbirlere veya kısıtlamalara tabi olabilecektir.

2. Hükümetler, merkez bankaları ve düzenleyici kurumlar tarafından alınan bir takım olağanüstü tedbir, değiştirilebilir veya iptal edilebilir ve Avrupa seviyesindeki tedbirler uygulama riskleriyle karşı karşıyadır.

Finansal krize bir tepki olarak hükümetler, merkez bankaları ve düzenleme yetkilileri, finansal kurumların ve ülkelerin desteklenmesi ve böylece finansal piyasaların istikrara kavuşturulması amacıyla bazı önlemler almışlardır. Merkez bankaları, uzunca bir dönem faiz oranlarını tarihlerindeki en düşük seviyelere çekerek, finansal kuruluşların nakde erişimlerini kolaylaştıracak önlemlere başvurmuşlardır. Bazı merkez bankaları, bankalara sağladıkları likiditenin miktarını ve süresini artırmaya, teminat şartlarını rahatlattırmaya ve bazı durumlarda da piyasadaki devlet tahvillerini, şirket tahvillerini ve ipoteğe dayalı menkul kıymetleri doğrudan satın alarak, finansal sisteme önemli tutarlarda nakit pompalanmasını sağlayan "geleneksel olmayan yöntemler" uygulamaya karar vermişlerdir. Bu merkez bankaları tek başına veya birlikte hareket ederek politikalarını sıkılaştırmaya karar verebilirler, bu da finans sistemine likidite akışını önemli derecede ve birdenbire düşürebilir ve faiz oranlarının seviyesini etkileyebilir. Birleşik Devletler'de, Fed Aralık 2015'de kendi ana faiz oranını yükseltmeye başlamıştır ve piyasa şu anda bu faiz oranlarının artış hızına ve Donald Trump liderliğindeki yeni ABD yönetiminin izlediği bütçe ve mali politikaya olan potansiyel para politikası tepkisine odaklanmış durumdadır. Para politikasındaki bu tür değişiklikler ve bunların potansiyel etkileri hakkındaki endişeler finansal piyasalardaki dalgalanmayı artırabilir ve ABD faiz oranlarını önemli derecede artırabilir. Küresel büyümenin ve ABD ekonomik büyümesinin gücünün belirsizliğine bakıldığında, bu gibi değişiklikler finansal kuruluşlar ve dolayısıyla da Grubun işi, finansal durumu ve faaliyet sonuçları üzerinde önemli olumsuz etkilere yol açabilir.

Euro bölgesinde, Haziran 2014'ten beri Avrupa Merkez Bankası ("ECB") kendi ana faiz oranlarını (mevduat kredileri için negatif faiz oranları dahil) düşürmüş, iki adet Hedefe Yönelik Daha Uzun Vadeli Yeniden Finansman Operasyonları ("TLTRO") başlatmış ve çeşitli varlık satın alma programları (varlığa dayalı menkul kıymetler – "ABS", ipotekli tahviller, devlet tahvilleri ve 2016'dan beri şirket tahvilleri) başlatmış ve bunları güçlendirmiştir. Aralık 2016'da, ECB kendi varlık satın alımlarının aylık tutarının, Nisan 2016'dan bu yana ayda 80 milyar EURO olan tutara kıyasla Nisan 2017'den itibaren ayda 60 milyar EURO'ya düşürüleceğini ve bu varlık satın alımlarının Aralık 2017'ye kadar uzatılacağını duyurmuştur. Tüm bu önlemlere rağmen, bazı Euro bölgesi ülkelerinde sınır ötesi sermaye akışını kısıtlayan ulusal politikalarla yol açabilecek yeni bir finansal gerilimin ortaya çıkması ihtimali göz ardı edilemez.

3. Grubun sonuçları bölgesel piyasa risklerinden etkilenebilecektir

Grubun sonuçları, faaliyet yürüttüğü ana piyasalardaki (Fransa, diğer Avrupa Birliği ülkeleri ve Birleşik Devletler) ekonomik, mali ve siyasi durumlara önemli ölçüde duyarlıdır. Fransa'da, Grubun ana piyasasında büyüme ve düşük faiz oranlarındaki düzelme konut piyasasında bir yükselişe sebep olmuştur, ancak bu alandaki faaliyetlerdeki potansiyel bir kötüleşme, Grubun işleri üzerinde önemli bir olumsuz etkiye sebep olabilir ve kredi talebinde düşüşe, ödenmemiş borçlarda artışa ve varlık değerlerinde azalmaya yol açabilir. Diğer Avrupa Birliği ülkelerinde, örneğin Birleşik Krallık'ta Avrupa Birliğinden fiili olarak çıkmasını ("Brexit") müteakip, mevcut ekonomik iyileşmede meydana gelebilecek bir yavaşlama veya durma, kredi zararlarında artışa veya daha yüksek karşılık ayırma seviyelerine yol açabilir.

Grup, başta Rusya ve diğer Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri ve Kuzey Afrika olmak üzere, gelişmekte olan piyasalarda ticari bankacılık ve yatırım bankacılığı faaliyetlerinde bulunmaktadır. Gelişmekte olan piyasalardaki sermaye piyasaları ve menkul kıymet alım-satım işlemleri, gelişmiş piyasalara göre daha tutarsız ve siyasi istikrarsızlık ve kur oynaklığı gibi belirli spesifik risklere daha açık olabilmektedir. Yüksek belirsizlik seviyelerinin bu piyasalarla ve dolayısıyla ilgili riskle ilgili olarak kalıcı olması muhtemeldir. Bu piyasaları etkileyen olumsuz ekonomik veya siyasi değişikliklerin, Grubun işi, sonuçları ve mali durumu üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilir.

Bu durum özellikle Rusya için geçerlidir. Ukrayna krizinin bir sonucu olarak, Mart 2014'ten bu yana Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği ve diğer ülkeler ve uluslararası kurumlar, Rusyalı birey ve şirketlere bir takım yaptırımlar uygulamaktadır. Bu yaptırımlar ve küresel petrol fiyatlarındaki kayda değer düşüş, rublenin değerini, Rusya'nın mali durumunu ve ekonomik faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Jeopolitik tansiyonun artması ve/veya Batılı ülkeler ve/veya Rusya tarafından ilave yaptırımların uygulanması halinde başka olumsuz gelişmelerin ortaya çıkması riski mevcuttur.

4. Grup, Fransa da dahil olmak üzere rekabetin oldukça yoğun olduğu sektörlerde faaliyet göstermektedir.

Grubun faaliyet gösterdiği global ve yerel piyasalarda yoğun bir rekabet söz konusudur. Global ölçekte Grup, özellikle ana faaliyet alanlarında (Fransa Bireysel Bankacılık, Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri ve Kurumsal Bölümler) faaliyet gösteren kuruluşlarla rekabet içerisinde Aralarında Fransa'nın da bulunduğu yerel piyasalarda ise, Grup, yerel bankalarla, finansal kuruluşlarla, finansal ve diğer hizmetler sunan kuruluşlar ve bazı durumlarda resmi kuruluşlarla rekabet etmek durumundadır. Bu rekabet, Grubun faaliyet gösterdiği tüm iş alanları için geçerlidir.

Fransa'da bankacılık ve finansal hizmetler sektöründe büyük ölçekli yerel rakiplerin ve çevrimiçi bireysel bankacılık hizmetleri ve finansal hizmetler gibi yeni piyasa rakiplerinin varlığı, Grubun hemen tüm ürün ve hizmetleri açısından rekabetin artmasına neden olmuştur. Fransa piyasası olgunlaşmış bir piyasadır ve Grup da iş alanlarının büyük bir kısmı itibarıyla bu pazarda önemli bir paya sahiptir. Grubun finansal durumu ve bu durumdan elde ettiği sonuçlar, önemli alanlarda sahip olduğu pazar paylarını arttıramaması veya bir kısmını kaybetmesi halinde olumsuz yönde etkilenebilecektir. Grup ayrıca, önemli oranda var olduğu diğer coğrafi pazarlarda da yerel rakipleriyle rekabet içerisinde. Zaman içinde, mali hizmetler sektörünün belli sektörleri, geniş bir mali hizmetler yelpazesi sunan kurumların başka şirketler tarafından iktisap edilmesi veya bunlarla birleşmesi ya da iflas ilanında bulunmaları sonucunda daha da yoğun hale gelmişlerdir. Bu tür değişiklikler Grubun diğer rakiplerinin daha büyük sermaye kaynaklarından veya daha geniş bir ürün ve hizmet yelpazesi veya coğrafi çeşitlilik sunma yeteneği gibi başka avantajlardan yararlanmasına yol açabilecektir. Tüm bu faktörlerin ve rakiplerin fiyatları düşürerek pazar payını artırma çabalarının neticesinde, Grup geçmişte fiyatlandırma baskılarına maruz kalmıştır ve gelecekte de aynı baskılara maruz kalma olasılığı mevcuttur.

Global ölçekte ve Fransa'da yerel ölçekte ve diğer kilit piyasalarda yaşadığı yoğun rekabet, Grubun ticari faaliyetlerini, faaliyet sonuçlarını ve finansal durumunu önemli ölçüde etkileyebilir.

5. İtibarın zarar görmesi Grubun rekabet konumuna zarar verebilecektir.

Grubun finansal güç ve dürüstlük bakımından sahip olduğu itibar, sadakati geliştirmek ve müşteriler ve diğer karşı taraflarla (denetçiler, tedarikçiler vs.) ilişkilerini geliştirmek açısından kritik önem taşımaktadır. İtibarı kendisine atfollunabilir olaylardan, kontrol tedbirlerindeki kusurlardan, kendi taahhütlerine veya stratejik kararlarına (iş faaliyetleri, risk iştahı vs.) uymamaktan ve başkalarının onun kendi kontrolü dışındaki eylemlerinden zarar görebilir. Grupla ilgili olumsuz yorumlar haklı olsun veya olmasın, işleri ve rekabetçi pozisyonu üzerinde olumsuz etkilere sahip olabilir.

Grubun itibarı kendi iç kontrol tedbirlerindeki bir zayıflıktan (operasyonel risk, düzenleyici risk, kredi riski vs.) veya çalışanlar tarafından örneğin müşterilere ilişkin bir hatalı davranışın akabinde (tüketici koruma kurallarına uymama) veya piyasa bütünlüğünü etkileyen sorunlardan (piyasa bozucu filler ve çıkar çatışmaları) olumsuz yönde etkilenebilir. Grubun itibarı aynı zamanda harici dolandırıcılıktan da etkilenebilir. Benzer şekilde, itibarla ilgili hususlar aynı zamanda şeffaflık eksikliğinden, iletişim hatalarından veya finansal sonuçlarının bir yeniden ifade edilmesinden veya düzeltmelerinden de kaynaklanabilir. Bu tür olayların etkisi içeriğe ve bunların yoğun medya haberlerinin odağı haline gelip gelmediğine bağlı olarak değişebilir. İtibarın zarar görmesi, Grubun ticari faaliyetlerinin sonucu veya finansal durumu üzerinde veya çalışanları cezbetme ve elinde tutma kabiliyetini olumsuz etkileri olabilecek bir iş veya yatırımcı güveni kaybına veya bir müşteri kaybına (ve potansiyel müşteriler) dönüşebilir.

6. Grup, kontrolünde olmayan nedenlerden ötürü kısıtlanabilecek olan, finansmana ve diğer likidite kaynaklarına erişime güvenmektedir.

Kısa ve uzun vadeli fonlara erişebilme becerisi, Grubun işleri için önemlidir. Societe Generale, mevduat kabul ederek, uzun vadeli borç, borç senetleri ve ticari senetler tanzim ederek ve banka kredileri veya kredi limitleri olarak, herhangi bir teminata dayalı olmaksızın kendisine fon yaratmaktadır. Grup ayrıca, yeniden satın alma sözleşmeleri akdetmek de dahil olmak üzere varlıklarının büyük bir kısmını teminata dayalı olarak finanse etmeye çalışmaktadır. Grubun teminatlı veya teminatsız borç piyasalarına kabul edilebilir olduğunu düşündüğü koşullar üzerinden erişim sağlayamaması veya müşteri mevduatlarındaki önemli düşüşler de dahil olmak üzere, öngörülemeyen nakit veya ek teminat akışlarına maruz kalması halinde, likiditesi zarar görebilir. Ayrıca, Grubun müşteri mevduatlarını toplamada tatmin edici bir seviyeyi koruyamaması halinde (örneğin rakiplerin mevduat sahiplerine ödemeyi kabul ettikleri faiz oranlarını yükseltmeleri ve buna göre müşterilerin mevduatlarını başka yere aktarmaları nedeniyle), Grup daha pahalı fonlama kaynaklarına başvurmak zorunda kalacak ve bu da Grubun net faiz marjında ve sonuçlarında düşüşe yol açacaktır.

Grubun likiditesi aynı zamanda, genel piyasa bozulmaları, üçüncü tarafları etkileyen faaliyet zorlukları, finansal hizmetler sektörü hakkındaki genel olumsuz düşünceler, Grubun kısa veya uzun vadeli finansal beklentileri, kredi oranlarındaki değişiklikler veya Gruba veya diğer finansal kuruluşlara ilişkin piyasa algıları gibi Grubun kontrol veya tahmin edemediği faktörlerden olumsuz bir şekilde etkilenebilir.

Grubun kredi puanlarının Grubun fonlara erişimi ve ayrıca belli ticaret gelirleri üzerinde önemli bir etkisi olabilir. Bazı OTC alım-satım sözleşmeleri ve diğer menkul kıymet sözleşmeleriyle bağlantılı olarak Grubun kredi oranlarındaki bir düşüş durumunda belirli muhataplara ek teminatlar vermesi gerekebilir. Derecelendirme kuruluşları özellikle yönetim, kazançların seviye ve kalitesi, sermaye yeterliliği, fon bulma, likidite, risk iştahı ve yönetimi, varlık kalitesi, stratejik yönelim, iş çeşitliliği ve borç yapısı gibi ihraççıya özel belli faktörleri izlemeye devam etmektedirler. Buna ek olarak, bankanın faaliyet gösterdiği yasal ortamı ve mevzuat ortamını ve makroekonomik ortamı da dikkate almaktadırlar. Bu yüzden, yukarıdaki faktörlerin herhangi birinde bir kötüye gitme, Grubun veya Avrupa bankacılık endüstrisindeki diğer aktörlerin derecelendirmesinin düşmesine yol açabilir.

Grubun kredi notunun belirli bir eşğin altına düşmesinin ardından gerekli teminatı temin edememesi ve borçlanma sürelerindeki temerrüt durumu gibi belirli olayların gerçekleşmesi halinde, borç verenler Grubun bazı borçlarının ödenmesini daha erken bir tarihe alma hakkına sahiptir. İlgili borç verenlerin, temerrüde düşmesi nedeniyle ödenmemiş tüm tutarları muaccel ilan etmesi durumunda, Grup kabul edilebilir şartlarda yeterli veya belki de hiçbir alternatif finansman kaynağı bulamayabilir ve Grubun varlıkları ödenmemiş borçlarının tümünü karşılamak için yeterli olmayabilir.

Ayrıca, Grubun sermaye piyasalarına erişim yeteneği ve uzun vadeli teminatsız finansman maliyeti, Grubun kontrol veya tahmin edemediği tahvil ve kredi türleri piyasalarındaki kredi faiz farklarıyla doğrudan ilgilidir. Likidite kısıtlamaları, Grubun işi, finansal durumu, faaliyetlerinin sonuçları ve karşı tarafların yükümlülüklerini karşılama yeteneği üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olabilir.

7. Finansal piyasaların uzun süreli düşüş eğilimi veya bu piyasalardaki azalan likidite aktifleri satmayı zorlaştırabilir ve önemli kayıplara yol açabilir.

Grubun işlerinin birçoğunda, özellikle de varlık fiyatlarında uzun süreli bir finans piyasası düşüşü, söz konusu piyasalardaki faaliyet seviyesini düşürebilir veya likiditesini düşürebilir. Bu gelişmeler, Grubun bozulan pozisyonlarını zamanında elden çıkaramaması veya pozisyonlarının korunmasını ayarlayamaması halinde önemli zararlara yol açabilir. Bu durum, özellikle Grubun, doğaları gereği görece daha likit olan piyasalarda elinde bulundurduğu varlıklar için geçerlidir. Düzenlenmiş piyasalarda veya diğer halka açık işlem platformlarında işlem görmeyen, bankalar arası türev ürün sözleşmeleri gibi varlıklar, borsa işlem fiyatlarından ziyade Grubun dahili modelleri esas alınarak değerlendirilmektedir. Varlık fiyatlarındaki bu gibi düşüşlerin takibi veya tahmin edilmesi zordur ve Grubun öngöremeyeceği zararlara yol açabilir.

Düşük faiz oranlarının ve uyumlu para politikalarının devam etmesi finans piyasalarındaki bazı katılımcıların yeni davranışlara girmek için getiri arayışına girmesine sebep olabilir, bu da vadelerin uzamasına, ürün karmaşıklığının artmasına ve yeni piyasa uygulamalarının ortaya çıkmasına yol açabilir. Bu durum finans piyasalarının stres dönemlerindeki likiditesini düşürebilir ve piyasaların altüst olması veya ani bir çöküş riskini artırabilir, bu da Grubun sahip olduğu varlıkların zarar etmesine veya değerlerinde bir düşüklüğe yol açabilir.

8. Finansal piyasaların dalgalanması Grubun ticari ve yatırım faaliyetlerinden önemli ölçüde zarar etmesine yol açabilir.

Finans piyasalarındaki dalgalanma, Grubun borç, döviz, emtia ve sermaye piyasalarında ve özel sermaye, taşınmaz varlıklar ve diğer yatırımlarla ilgili ticari ve yatırım pozisyonlarını olumsuz yönde etkileyebilir. Son yıllarda piyasalarda ciddi düşüşler ve aşırı piyasa dalgalanmaları meydana gelmiştir ve gelecekte de tekrar edebilir ve bu da Grubun sermaye piyasası işlemlerinden önemli ölçüde zarar etmesine yol açabilir. Bu gibi zararlar; swaplar, vadeli sözleşmeler, opsiyonlar ve yapılandırılmış ürünler gibi birçok işlem ve hedge ürünlerini de kapsayabilecek ölçüde geniş kapsamlı olabilir.

Finans piyasalarındaki dalgalanma, trendlerin öngörülmesini ve etkin ticari işlem stratejilerinin uygulanmasını zorlaştırmaktadır ve aynı zamanda fiyatlar düştüğünde net pozisyon fazlalığından ve fiyatlar yükseldiğinde net açık pozisyonlardan zarar etme riskini artırmaktadır. Bu gibi zararlar, önemli ölçüde olması halinde, Grubun ticari faaliyetlerden elde ettiği sonuçlar ve finansal durumu üzerinde önemli olumsuz etkiler yaratabilir.

9. Faiz oranlarındaki değişiklikler Grubun bankacılık ve varlık yönetimi faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyebilir.

Grubun faiz gelirinden kaynaklanan performans payı, Avrupa ve Grubun faaliyette bulunduğu diğer piyasalardaki faiz oranlarının değişmesinden ve dalgalanmasından etkilenebilir. Faiz oranına olan hassasiyet, piyasa faiz oranlarındaki değişiklikler ve net faiz marjları ve bilanço değerlerindeki değişiklikler arasındaki ilişkiyi ifade eder. Grubun faiz borçlarıyla, alacaklı olduğu faiz tutarının birbirine uymaması (yeterli korumanın yokluğunda), Grubun faaliyetlerden elde ettiği sonuçları etkileyebilir.

10. Döviz kurlarındaki dalgalanmalar Grubun ticari faaliyetlerinden elde ettiği sonuçları olumsuz yönde etkileyebilir.

Grubun ana faaliyet para birimi Euro'dur. Bununla birlikte, Grubun faaliyetlerinin önemli bir kısmı, ABD Doları, İngiliz Sterlini, Japon Yeni, Çek Korunası, Rumen Leyi ve Rus Rublesi gibi Euro dışındaki para birimleri üzerinden gerçekleştirilmektedir. Grup gelir ve giderlerinin veya varlık veya borçlarının farklı para birimlerinde kayıtlı olması ölçüsünde kur hareketlerinin etkilerine açıktır. Grubun konsolide mali beyanlarını borçlarının çoğunun para birimi olan Euro cinsinde açıklaması nedeniyle Grup ayrıca mali beyanlarının hazırlanmasında dönüştürme riskine de maruzdur. Bu para birimlerinin Euro'ya dönüştürme döviz kurundaki dalgalanmalar, döviz kuru riskini sınırlamak için aldığı koruma önlemlerine rağmen, konsolide faaliyet sonuçlarını, finansal durumunu ve nakit akışlarını olumsuz yönde etkileyebilir. Döviz kurlarındaki dalgalanmalar ayrıca, Grubun Euro bölgesi dışında kalan iştiraklerine yaptığı yatırımlarının değerini de (Euro cinsinden) etkileyebilecek özellikte olabilir.

11. Grup kendisinin faaliyet gösterdiği ülkelerde yoğun denetim ve düzenleme çerçevelerine tabidir ve bu düzenleme çerçevelerindeki değişiklikler Grubun işleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir.

Grup, faaliyette bulunduğu tüm ülkelerde kapsamlı denetim ve düzenlemelere tabidir. Bankalara uygulanan kurallar öncelikle bu bankaların risk maruziyetlerinin sınırlandırılmasını, istikrar ve itibarlarının muhafaza edilmesini, maruz kaldıkları risklerin sınırlandırılmasını ve müşterilerin, mevduat sahiplerinin, kredi verenlerin ve yatırımcıların korunmasını amaçlamaktadır. Finansal hizmet sağlayıcılarına uygulanan kurallar, diğer hususların yanı sıra finansal enstrümanların satışını, plasmanını ve pazarlanmasını düzenlemektedir. Grubun bankacılık teşekkülleri faaliyette bulundukları ülkelerin sermaye yeterliliğine ve likiditeye ilişkin şartlarına da uygun hareket etmek durumundadır. Bu kural ve yönetmeliklere uymak, önemli kaynaklara sahip olmayı gerektirmektedir. Yürürlükteki yasa veya yönetmeliklere uymamak, cezai yaptırımlara, Grubun itibarının zarar görmesine, faaliyetlerin zorunlu olarak askıya alınmasına veya işletme lisanslarının iptaline yol açabilmektedir.

Son finansal krizin baş göstermesinden beri, çeşitli ulusal ve uluslararası yasama ve düzenleme organları ve diğer kuruluşlar tarafından bir dizi önlem önerilmiş, tartışılmış ve yürürlüğe konmuştur. Bu önlemlerin bazıları halihazırda uygulanmışken bazıları da henüz görüşülme aşamasındadır. Dolayısıyla bu önlemlerin gelecekteki etkilerinin veya bazı durumlarda olası sonuçlarının doğru tahmin edilmesi zordur.

Özellikle, 1 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe giren Sermaye Gerekliklikleri Yönetmeliği (CRR) ve Sermaye Gerekliklikleri Direktifi 4 (CRD4) yoluyla Basel 3 reformları Avrupa Birliğinde uygulanmaktadır ve belirli gereklikliklerin 2019 yılına kadar veya daha sonra aşamalı olarak devreye girmesi öngörülmektedir. Basel 3, daha dirençli bir bankacılık sektörünü teşvik etmek amacıyla sermaye ve likidite yönetmeliklerini güçlendirmeye yönelik uluslararası bir düzenleyici çerçevedir. Ek zarar karşılama gerekliklikleri de dahil olmak üzere global bankaların sistemik risk maruziyetine hitap eden öneri ve önlemler Basel Komitesi ve 2009'daki G20 Londra zirvesinin ardından kurulan Mali İstikrar Kurulu tarafından benimsenmiştir. Başka global bankaların yanı sıra Societe Generale FSB (Mali İstikrar Kurulu) tarafından "sistemik olarak önemli bir banka" (G-SIB) olarak gösterilmiştir ve bunun sonucu olarak da ek sermaye tamponu gereklerine tabi olacaktır.

Fransa'da, 26 Temmuz 2013 tarihli ve 2013-672 No'lu bankacılık faaliyetlerinin ayrılması ve düzenlenmesi hakkında Kanun (Fransız

mevzuatını AB finans hukuku ile uyumlu hale getirmek için çeşitli önlemler öngören 20 Şubat 2014 tarihli ve 2014-158 No'lu Karamame uyarınca değiştirilmiş hali), önemli kredi kuruluşları tarafından yürütülen ve "spekülatif" (yani ekonominin finansmanı için gerekli kabul edilmeyen) olarak kabul edilen bazı faaliyetlerinin ayrılmasını şart koşturmaktadır. Kanun tahtında bir istisna uygulanmadığı sürece (piyasa oluşturma, hazine yönetimi gibi), bu yükümlülük bankaların kendi hesaplarına gerçekleştirdiği tüm alım-satım faaliyetlerini kapsamaktadır. Bankacılık Kanununa göre, Grup ilgili faaliyetleri 1 Temmuz 2015'ten itibaren bir özel iştirake tahsis etmiştir.

Fransız mevzuatını AB finans hukuku ile uyumlu hale getirmek için çeşitli önlemler öngören 20 Ağustos 2015 tarihli ve 2015-1024 No'lu Karamame ("Karamame"), kredi kuruluşlarının ve yatırım şirketlerinin kurtarılması ve çözülmesi için bir çerçeve tesis eden 15 Mayıs 2014 tarihli ve 2014/59/AB sayılı Direktifi ("BRRD") Fransız hukukuna aktarmak için Fransız Para ve Finans Kanununun (Code monétaire et financier) hükümlerini tadil etmiştir. Bankacılık kanununda yer alan hükümlerin birçoğu etkisi bakımından Karamamenin hükümlerine benzetilmektedir. 17 Eylül 2015 tarihli ve 2015-1160 sayılı Karar ve 11 Eylül 2015 tarihli ve (i) kurtarma planlaması, (ii) çözüm planlaması ve (iii) kuruluşlar veya gruplar için çözümlenebilirliği değerlendirme kriterleri hakkındaki üç emir, BRRD'yi Fransız hukukuna uygulayan Karamamenin hükümlerine ek olarak 20 Eylül 2015'de yayımlanmıştır.

Karamame ECB'nin doğrudan denetimine tabi olan kredi kuruluşlarının (Societe Generale gibi) ve finansal sistemin önemli bir parçasını temsil eden kredi kuruluşlarının ve yatırım şirketlerinin, bu kuruluşlar tarafından kendi finansal pozisyonlarındaki önemli bir bozulmayı müteakip bunu eski haline getirmek için alınacak önlemleri hesaba katan bir kurtarma planı hazırlamalarını ve ECB'ye sunmalarını gerektirmektedir. Karamame ACPR'nin çözüm sürecindeki kuruluşlar üzerindeki yetkilerini, özellikle şirket elden çıkarmalarına, köprü görevi gören bir kuruluşun kurulmasına, bunların varlıklarının bir varlık yönetim aracına devrine veya bunların sermaye araçlarının ve geçerli borçlarının (kefalet aracı olarak anılacaktır) defter değerini düşürmeye ve dönüştürmeye veya şartlarının değiştirilmesine (ödemelerin vade tarihini ve/veya ödenecek faizlerini değiştirme ve/veya ödemelerin geçici olarak askıya alınması emri verme dahil) izin vererek genişletmektedir. Bu reformlar Grup ve onun yapısı ve özkaynak ve borçlanma senetlerinin değeri üzerinde önemli etkiye sahip olabilir.

Kredi kuruluşlarının ve bazı yatırım şirketlerinin bir Tek Çözüm Mekanizmasının ve bir Tek Çözüm Fonunun çerçevesi içinde çözümlenmesi için tek tip kurallar ve tek tip prosedür tesis eden 15 Temmuz 2014 tarihli ve 806/2014 sayılı AB Yönetmeliği, Tek Çözüm Kurulunu ("SRB") meydana getirmiştir. 1 Ocak 2015'den beri, SRB çözüm planlaması amaçları için bilgi toplama ve ACPR ile işbirliği yapma yetkisine sahiptir. 1 Ocak 2016'dan itibaren, ACPR'nin çözüm yetkileri Tek Çözüm Mekanizması çerçevesinde SRB'nin yetkileri tarafından hükümsüz bırakılmıştır. Bu mekanizmanın yürürlüğe girmesi, Grubu ve yapısını halihazırda öngörülemeyecek bir şekilde etkileyebilir.

Kasım 2014'ten bu yana, Societe Generale ve Euro bölgesindeki tüm diğer önemli finansal kuruluşlar, tek denetim mekanizmasının uygulanmasının bir parçası olarak ECB'nin denetimine tabidir. Yukarıda düzene koyulduğu gibi, Societe Generale de aynı zamanda Ocak 2016'dan beri Tek Çözüm Mekanizmasına tabidir. Bu yeni denetim yapısının Grup üzerindeki tam etkisi henüz tam olarak değerlendirilememektedir.

MREL oranı ("kendi fonları ve elverişli pasifler için Minimum Gereklilik") BRRD'de tanımlanmıştır ve Kararname ile Fransız kanununda yürürlüğe konmuştur. 1 Ocak 2016'da yürürlüğe girmiştir. MREL oranı çözüm halinde kayıpları karşılamaya elverişli kendi fonları ve elverişli pasifler için minimum bir gereksinimdir. Bu gereklilik, kurumun toplam pasiflerinin ve kendi fonlarının bir yüzdesi olarak ifade edilen kendi fonlarının ve elverişli pasiflerinin meblağı olarak hesaplanır.

TLAC oranı ("Toplam Zarar Karşılama Kapasitesi") G20'nin talebi üzerine FSB tarafından oluşturulmuştur. Kasım 2015'de FSB, TLAC Ön Protokolü dahil olmak üzere, "Çözüm Halinde Zarar Karşılama ve G-SIB'lerin Sermaye Yapısını Yeniden Düzenleme Kapasitesi Hakkındaki İlkeleri"ni tamamlamıştır. Harici ve dahili TLAC için yeni bir uluslararası standart getirmiştir. 9 Kasım 2015'de yayımlanan ve G20 Liderleri tarafından Antalya'da onaylanan nihai Ön Protokol, G-SIB'ler için yeni bir uluslararası standart oluşturacak olan aşağıdaki TLAC prensiplerini öngörmektedir:

(i) G-SIB'lerin, Basel 3 çerçevesinde ortaya konan asgari düzenleyici gerekliliklerin yanı sıra TLAC oranı gerekliliğini de karşılaması gerekebilir. Özellikle de, G-SIB'lerin 1 Ocak 2019'dan itibaren, Basel 3 yasal sermaye tamponlarının yanı sıra çözüm grubunun risk ağırlıklı varlıklarının en az %16'sı oranındaki bir asgari TLAC şartını (Asgari TLAC RWA) karşılaması gerekebilir. 1 Ocak 2022'den itibaren, Asgari TLAC RWA oranı en az %18 olacaktır. Asgari TLAC aynı zamanda 1 Ocak 2019'dan itibaren Basel 3 kaldırılacak oranı paydasının (Asgari TLAC Kaldırılacak Oranı Riski) en az %6'sı ve 1 Ocak 2022'den itibaren de en az %6.75'i olmalıdır. Ülke yetkili makamları bu minimum standartların üzerinde ilave olarak şirkete özel gereklilikler uygulayabilir.

(ii) Ön Protokol TLAC'ye elverişli harici araçlar için ana özellikleri belirler. TLAC araçları, yasal onaya tabi olarak sınırlı bir ödemede önceliğe sahip borç (2019'da Risk Ağırlıklı Varlıkların %2.5'i, 2022'de Risk Ağırlıklı Varlıkların %3.5'i) içermesine izin verilecek olan AB bankaları hariç olmak üzere, faaliyetlere ait pasiflere bağlı olmalıdır. TLAC araçlarının en az bir yıllık vade tarihi kalmış olmalıdır. Sigortalı mevduatlar, vadesiz veya kısa vadeli mevduatlar, türevler ve yapılandırılmış tahviller hariçtir.

(iii) Sırayet riskini azaltmak için, G-SIB'lerin, diğer G-SIB'ler tarafından kendi TLAC pozisyonlarından çıkarılan elverişli harici TLAC araçlarının ve pasiflerine maruziyeti düşürmesi gerekebilir.

MREL ve TLAC oranlarının Grup ve onun yapısı üzerindeki etkisi halihazırda tam olarak tahmin edilemez, ancak Grubun mali pozisyonu ve fon maliyeti önemli derecede etkilenebilir.

Birleşik Devletler 2010 Dodd-Frank Wall Street Reformu ve Tüketici Koruma Kanunu ("Dodd-Frank Kanunu"), bankacılık denetim ve düzenlemesini geliştirmek ve finansal istikrara katkıda bulunmak üzere önemli finansal düzenleme reformları için genel bir çerçeve sağlamaktadır. Dodd-Frank Kanunu ve Birleşik Devletlerde yürürlüğe konan diğer benzer mali kriz sonrası yönetmelikler maliyetleri arttırmış, işleri kısıtlamış ve daha büyük bir düzenleme denetimine ve bankaları olumsuz etkileyen ilave tedbirler riskinin artmasına yol açmıştır. Dodd-Frank Kanunu aynı zamanda Birleşik Devletler piyasa düzenleyicilerine, ağırlıklı olarak CFTC ve SEC'e Societe Generale üzerinde artan bir düzenleme ve yargı yetkisi vermiş ve Grubu ilave kontrol ve takip tedbirlerine tabi tutmuştur.

Dodd-Frank Kanunu aynı zamanda sistemik risk gözetimini, bankalar için ihtiyat normlarını ve sistematik olarak önemli olan başarısız finans kuruluşlarının muntazam çözülmesini, tezgah üstü türev araçların düzenlenmesini ve tüketici ve yatırımcı korumasını geliştiren ve ayrıca bankacılık kuruluşlarının ve bunların bağlı şirketlerinin kendi adlarına yürüttükleri alım-satım faaliyetleri ve koruma fonlarını ve özel sermaye fonlarını içeren belirli işlemlerle ilgili kabiliyetini düzenleyen yeni tedbirler de öngörmektedir.

Her ne kadar bazı kurallar ve düzenlemeler halen taslak halde, henüz yürürlüğe konmamış veya uzatılmış geçiş dönemlerine tabi olsa da, kuralların çoğunluğu tamamlanmıştır ve ilave maliyetlere ve Grubun faaliyetleri üzerinde bazı kısıtlamaların konmasına yol açmış veya açacaktır. Yeni Birleşik Devletler yönetimi farklı siyasi hedefler beyan etmiştir ve her ne kadar bu farklılıklar halihazırda bilinmese de, alternatif finansal düzenlemeleri yürürlüğe sokabilir. Bu yeni politikalar ve her türlü önerilen yeni düzenleme veya mevzuat kabul edildiğinde, Grubun faaliyetlerini ve/veya Societe Generale tarafından ihraç edilen menkul kıymetlerin değerini ve likiditesini etkileyebilir.

2012'de yayımlanan Avrupa Piyasası Türev Ürünler Altyapı Düzenlemesi (EMIR), bu piyasanın istikrarını ve şeffaflığını artırmak için türev piyasası katılımcılarına yeni sınırlamalar getirmektedir. EMIR özellikle, bu iştirakçilerin yeterince likit ve standart kabul edilen ürünlerde takas merkezlerini kullanmasını, tüm türev ürün işlemlerinin bir ticari havuza bildirilmesini ve takas merkezleri tarafından takas edilmeyen borsa dışı (OTC) türevler için risk azaltma prosedürlerinin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Bu tedbirlerin bazıları halihazırda yürürlükteyken (örneğin bazı faiz oranı ve kredi türevleri için zorunlu merkezi takas), diğerlerinin 2017'de yürürlüğe gimesi beklenmektedir (örneğin takas edilmemiş işlemler için başlangıç ve değişim teminatlarının takası), bu da bunların etkilerinin doğru olarak tahmin edilmesini güçleştirmektedir. Başlangıç ve değişim teminatlarının takas gerekliliği, yoğun teminat anlaşmaları müzakerelerini içerir. İlaveten, menkul kıymet finansman işlemlerinin ve yeniden kullanımın şeffaflığı hakkındaki 25 Kasım 2015 tarihli ve 2015/2365 sayılı AB Yönetmeliği, 23 Aralık 2015 tarihinde Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmelik, menkul kıymet finansman işlemlerinin veri depolama kuruluşlarına bildirilmesi gerekliliği de dahil olmak üzere, bazı yükümlülükler için EMIR'in muadilidir. Aynı zamanda bu işlemlerde alınan teminatın tekrar kullanımı riskle ilgili olarak karşı taraflara bilgi verme yükümlülüğü hakkında bir temel hüküm içerir. Dodd-Frank Kanunu çerçevesinde, tezgah üstü takas edilmemiş türev ürünlerle ilgili başlangıç teminatı takas gerekliliklerinin ilk safhası 1 Eylül 2016'da yürürlüğe girmiştir.

Ocak 2015'de Avrupa Bankacılık Kurumu (EBA), ihtiyatlı değerlemeye ilişkin gereklilikleri düzenleyen Yasal Teknik Standartların ("RTS") nihai taslağını yayımlamıştır. Varlıkların rayiç değerinin ihtiyatlı değerlemesi CRD3'te belirtilmiş olmasına rağmen, RTS, Avrupa genelinde tek tip bir İhtiyatlı Değerleme uygulamasını getirmektedir. Ek Değerleme Düzeltmeleri (AVA), ihtiyatlı değerlendirme ile gerçek muhasebe değeri arasındaki fark olarak tanımlanmaktadır. Bunlar "Ortak Özkaynak Tier 1 Sermayesinden" düşülür ve bu yüzden bankanın sermaye yeterliliği oranını etkileyebilir.

Son olarak, yasal çerçevenin uyumlaştırılmasını artırmaya ve bankalar arasında Risk Ağırlıklı Varlıkların (RWA) ölçülmesindeki çeşitliliği azaltmaya yönelik ek reformlar üzerinde düşünülmektedir. Özellikle, piyasa riski için dahili olarak modellenmiş ve standardize edilmiş yaklaşımlar reformunun nihai metni (piyasa riski için minimum sermaye gereklilikleri) Ocak 2016'da yayınlanmıştır. CRR2 çerçevesi aracılığıyla yürürlüğe konması Avrupa seviyesinde devam etmektedir ve kesin takvim henüz belirlenmemiştir. Resmi Gazetede yayınlanma tarihinden sonra bankalara iki yıllık bir uygulamaya koyma süresi verilmiştir. Bankaların 2020 sonundan veya 2021 başından itibaren yeni standartlar çerçevesinde rapor vermesi beklenmektedir.

12. Grup, karşı taraf riskleri ve yoğunlaşma riskleriyle karşı karşıya bulunmaktadır.

Grup, işlem yapma, kredi verme, mevduat kabul etme, takas işlemleri ve ödeme ve diğer faaliyetlerinin olağan seyri içerisinde çok sayıda karşı tarafla ilgili kredi risklerine maruz kalmaktadır. Söz konusu karşı taraflar, diğerlerinin yanı sıra kurumsal müşterileri, aracı kurumları ve borsa ajanlarını, ticari bankaları ve yatırım bankalarını, takas merkezlerini ve özerk devletleri içerir. Grup, herhangi bir karşı tarafın yükümlülüklerini yerine getirememesi ve elinde bulundurduğu ek teminatın değerinin veya nakde çevrildiğindeki tutarının, ilgili alacağın veya türev riskinin toplam bedelini karşılamayacak tutarda olması halinde zarar edebileceğini fark edebilir. Grubun koruma ve diğer risk yönetimi stratejilerinin bir çoğu, yine finansal hizmetler sunan karşı taraf kuruluşlarla yapılan işlemler içermektedir. Bu karşı tarafların temerrüdü veya ödeme güçlüğü içerisinde girmesi, Grubun koruma ve diğer risk yönetimi stratejilerinin etkinliğini azaltabilecek ve Grubun ticari faaliyetlerini, bu faaliyetlerden elde ettiği sonuçları ve finansal durumunu önemli ölçüde olumsuz yönde etkileyebilecektir. Takas merkezleri ile ilgili olarak, düzenleyici makamlar bazı tezgah üstü olarak işlem gören finansal araçların mali krizi müteakip zorunlu mahsuplaştırılmasını teşvik etmiş veya düzenlemişlerdir, bu da Grubun ve diğer mali piyasa iştirakçilerinin bu karşı taraflara maruziyetini arttırmıştır: bunların herhangi birinin temerrüdü Grubu önemli derecede etkileyebilir.

Grup, ayrıca belirli karşı taraflara, kredi alanlara veya ihraççılara (bağımsız ihraççılar da dahil olmak üzere) veya belirli ülkelere veya sektörlerle olan maruziyetini de yoğunlaştırmış olabilir. Söz konusu karşı taraflara ilişkin derecelendirme düşüşleri, temerrütler veya ödeme acizleri ya da söz konusu ülkelerdeki veya sektörlerdeki ekonomik koşullardaki bozulma, Grubun işleri, faaliyetlerinin sonuçları ve finansal durumu üzerinde özel bir olumsuz etkiye sahip olabilir. Grubun bağımsız kuruluşlara, sektörlerle ve ülkelere ilişkin kredi riski düzeyini sınırlandırmak ve izlemek için kullandığı sistemler, kredi riskinin yoğunlaşmasını engellemede etkili olamayabilir. Bu tür bir risk yoğunlaşması, ekonomik koşullar ve piyasa koşulları rakipleri için genel olarak iyi olduğu zaman bile Grup için kayıplara yol açabilir.

13. Diğer finansal kuruluşların ve piyasa katılımcılarının mali sağlamlığı ve faaliyetleri, Grubu olumsuz yönde etkileyebilir.

Grubun finansman, yatırım ve türev araç işlemlerinde bulunma yeteneği, diğer finansal kuruluşların veya piyasa katılımcılarının sağlam yapısı nedeniyle olumsuz bir şekilde etkilenebilir. Finansal hizmet kuruluşları, alım-satım, takas, karşı taraf, fonlama ilişkileri ve diğer ilişkiler nedeniyle birbirleriyle bağlantılıdır. Bu nedenle, finansal hizmet kuruluşlarının bir veya daha fazlasının başarısız olması, hatta bu yöndeki söylentiler veya sorular ya da genel olarak finansal hizmetler endüstrisindeki güven kaybı, piyasa çapında likidite azlığına ve başka zararlarla ya da başarısızlıklara neden olabilir. Grup broker ve borsa ajanları, ticari bankalar, yatırım bankaları, karşılıklı fonlar ve hedge fonları ve düzenli olarak işlem gerçekleştirdiği diğer kurumsal müşteriler de dahil olmak üzere finansal piyasadaki karşı tarafların etkisine doğrudan ve dolaylı olarak açıktır. Bu işlemlerin birçoğu karşı tarafların veya müşterilerin temerrüdü halinde Grubu kredi riskine maruz bırakmaktadır. Onaylanmış işlem sayısının artmakta olduğu ve artmaya devam edeceği ve böylece iki taraflı pozisyonlarımızı azaltırken takas merkezlerine maruziyetimizi arttıracığı unutulmamalıdır.

14. Grubun koruma stratejileri bütün zarar risklerinin önlenmesi açısından yeterli olmayabilir.

Grubun, faaliyetleriyle ilgili çeşitli risklere karşı uyguladığı vasıtaların ve stratejilerinin işe yaramaması halinde, önemli miktarlarda zararlar söz konusu olabilecektir. Stratejilerinin birçoğu geçmişteki ticaret modellerine ve gelecekte uygun olmayabilecek korelasyonlara dayalıdır. Örneğin, Grup herhangi bir varlıkla ilgili fazla pozisyon aldığı anda, bu pozisyonunu, geçmiş dönemlerde dengeleyici bir yönde hareket etmiş olan diğer bir varlıkla ilgili açık pozisyon olarak koruma altına alabilir. Ancak, söz konusu koruma, fazla pozisyonla ilgili maruz kaldığı riskin sadece bir kısmını kapsayabilir ve kullanılan stratejiler, ileriye yönelik tüm risklere karşı koruma sağlayamayabilir veya her türlü piyasa koşulları altında ya da gelecekte ortaya çıkabilecek tüm risk türleri konusunda gereken riskleri hafifletme etkinliğine sahip olmayabilir. Piyasalarda meydana gelen beklenmedik değişiklikler de Grubun koruma stratejilerinin etkililiğini azaltabilir.

15. Grubun faaliyet sonuçları ve finansal durumu yeni karşılıklarda meydana gelebilecek önemli artışlardan veya kredi zararlarına yetersiz karşılık ayrılmasından olumsuz yönde etkilenebilir.

Grup, kredi verme faaliyetleri çerçevesinde oluşabilecek zararlar için düzenli olarak karşılık ayırmaktadır. Grubun, gelir tablolarında "risk maliyeti" adı altında gösterilen toplam kredi zararı karşılıkları, söz konusu krediler konusunda yaptığı tahsil edilebilirlik değerlendirmeleri üzerine temellendirilmektedir. Bu değerlendirme, geçmiş kayıp deneyimi, sağlanan borç vermenin tutarı ve tipi, endüstri standartları, geçmiş ödenmesi gereken krediler, bazı ekonomik şartlar ve her türlü garantilerin ve teminatın miktarı ve tipi dahil olmak üzere, çeşitli faktörlerin bir analizine dayanmaktadır. Bu değerlendirmeleri yaparken gösterdiği özen bir yana, Grup geçmişte kredi zararları için karşılıklarını artırmak mecburiyetinde kalmıştır ve temerrütlerdeki artışı veya başka nedenleri takiben gelecekte de karşılıklarını önemli miktarda artırmak mecburiyetinde kalabilecektir. Kredi zararı karşılıklarındaki önemli artışlar, Grubun kendileri için herhangi bir karşılığın kaydedilmediği kredilerle ilgili risk tahminlerinde ortaya çıkabilecek önemli değişiklikler veya kredi zararlarının ayrılan karşılıklardan daha yüksek olması Grubun ticari faaliyetlerden elde ettiği sonuçlar ve finansal durumu üzerinde önemli olumsuz etkilere neden olabilir.

16. Grup, yanlış olması halinde mali beyanları üzerinde önemli bir etkiye yol açabilecek olan varsayım ve öngörülere dayanmaktadır.

Grup Yönetimi, Grubun konsolide mali tablolarının hazırlanması amacıyla Mali Bilgiler kısmında (Bu Tescil Belgesinin 6. Bölümü) açıklanan IFRS muhasebe ilkelerini uygularken, gelir tablosunda kaydedilen rakamlar, bilançoda aktifler ve pasiflerin değerlemesi ve konsolide mali tabloların notlarında açıklanan bilgiler üzerinde etkisi olabilecek varsayımlar ve tahminlerde bulunur.

Grup Yönetimi, bu varsayım ve tahminlerde bulunmak için muhakeme yapar ve konsolide mali tabloların hazırlandığı tarihte mevcut olan bilgileri kullanır. Mahiyeti itibarıyla tahminlere dayalı değerlemeler gelecekte meydana gelişlerine ilişkin riskler ve belirsizlikleri içerir. Dolayısıyla gelecekteki gerçek sonuçlar bu tahminlere göre farklılık gösterebilir ve bunun da Grubun mali tabloları üzerinde önemli bir etkisi olabilir.

Tahmin kullanımı genellikle aşağıdaki değerlemelerle ilgilidir:

- bilançoda veya mali tabloların notlarında gösterilen, aktif piyasada kote olmayan finansal araçların rayiç değeri;
- finansal varlıklar (krediler ve alacaklar, satılmaya hazır finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar), kiralama finansmanı ve benzer anlaşmalar, maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ve şerefiyedeki değer düşüklüğü tutarı;
- borçlar altında muhasebeleştirilen karşılıklar (karmaşık bir yasal ortamda davalara ilişkin karşılıklar ve çalışanlara sağlanan haklar için karşılıklar dahil), Sigorta şirketlerinin sigortalama yedekleri ve kar paylaşımı;

- bilançoda belirtilen ertelenmiş vergi varlıkları miktarı;
- her bir işletme kombinasyonu için belirlenen ilk şerefiye değeri ve
- konsolide bir iştirakin kontrolünün elden çıkması halinde, uygun olan durumlarda Grubun o kuruluşdaki payının rayiç değeri.

17. Grup finansal durumunu veya faaliyet sonuçlarını olumsuz yönde etkileyebilecek yasal risklerle karşı karşıyadır.

Grup ve Grubun bazı eski ve mevcut temsilcileri, çeşitli türde hukuki, idari veya cezai kovuşturmalara kapsamında yer alabilir. Bu kovuşturmaların büyük bir bölümü, Grubun olağan faaliyetleri sırasında yapılan işlemlerden veya olaylardan kaynaklanır. Son yıllarda, kısmen zorlu piyasa ortamı nedeniyle bankalar ve yatırım danışmanları gibi aracı kuruluşlara karşı müşteriler, mevduat sahipleri, alacaklılar ve yatırımcılar tarafından açılan davaların ve resmi makamlar tarafından başlatılan soruşturmanın sayısında bir artış meydana gelmiştir. Bu durum, Grubun ve diğer finansal kuruluşların bu dava ve soruşturmalar nedeniyle uğradıkları zararlarda ve itibar kayıplarında artışlara neden olmuştur. Bu tür davalar ve yasal icra işlemleri aynı zamanda Grubun faaliyetlerini, mali durumunu ve faaliyet sonuçlarını olumsuz etkileyebilecek hukuki, idari, vergi veya cezai para cezalarına da yol açabilir. Devam eden en önemli kovuşturmalar için, bkz. "Uyum ve itibar riskleri ve yasal riskler".

Grubun işletmelerini ilgilendiren davaların ve kovuşturmaların, özellikle de davaların farklı türden davacılar tarafından açıldığı, belirsiz veya belirtilmeyen tutarlarda tazminat tutarlarının talep edildiği veya emsali görülmemiş yasal talepler içeren davaların ne şekilde sonuçlanacağını kestirebilmek oldukça zordur.

Grup Yönetimi, finansal tabloları hazırlarken, dahil olduğu hukuki, idari, mali, cezai ve tahkim kovuşturmalarının sonuçları ile ilgili bazı tahminlerde bulunmakta ve bu konularda olası ve tahmin edilebilir zararlar için bir karşılık ayırmaktadırlar. Bu tahminlerin doğru çıkması veya Grup tarafından ayrılan karşılıkların söz konusu zararları karşılamada yetersiz kalması halinde, Grubun finansal durumu veya faaliyet sonuçları bu durumdan önemli ölçüde olumsuz yönde etkilenebilecektir.

18. Grup, bir iktisapta bulunması halinde entegrasyon sürecini maliyet etkin bir şekilde yönetemeyebilir veya beklenen faydayı sağlayamayabilir.

Grup, iktisap edeceği şirketleri veya varlıkları seçerken bu şirketleri titiz bir analiz sürecine tabi tutmaktadır. Ancak, bu analizler çoğunlukla çeşitli nedenlerden dolayı tam kapsamlı olarak tamamlanamaz. Bunun neticesinde, özellikle iktisap öncesinde tam ve kapsamlı bir durum tespiti yapılamadığında, iktisap edilen bazı şirketler istenmeyen varlıklar içerebilir veya Grubun daha fazla riske maruz kalmasına yol açabilir.

Yeni iktisap edilen bir şirketin entegrasyonu, genelde iş geliştirme ve pazarlama çabalarının etkin bir şekilde koordine edilmesini, kilit konumdaki yöneticilerin şirkette kalmasının sağlanmasını, yeni personel alımını ve gerekli eğitimlerin verilmesini ve bilgi teknolojisi sistemlerinin konsolidasyonunu gerektirir. Bu görevlerin uygulanması tahmin edilenden daha zor olabilir veya beklenenden daha fazla yönetim süresi ve kaynaklar gerektirebilir. Benzer şekilde, Grup beklenenden daha yüksek entegrasyon maliyetleri ve daha düşük tasarruflar deneyimleyebilir veya gelirleri beklenenden daha düşük olabilir. Sinerji yaratma hızı ve derecesi de belirsizdir.

19. Grubun risk yönetimi sistemi etkin olmayabilir ve Grubun önemli zararlara neden olabilecek beklenmedik ve öngörülemeden risklere maruz kalmasına yol açabilir.

Grup, risk yönetimi politikalarının, prosedürlerinin ve risk değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesine önemli miktarlarda kaynak ayırmıştır ve ayırmaya devam etme düşüncesindedir. Bununla birlikte, kullanmakta olduğu risk yönetimi teknikleri ve stratejileri, ilgili ekonomik piyasa ortamlarının tümünde karşı karşıya bulunduğu risklerin azaltılması veya belirlemediği ya da öngörmediği riskler de dâhil olmak üzere her türlü risk karşısında yeterli olmayabilir. Grubun risk yönetiminde kullandığı bazı kalitatif araçlar ve metrikler, gözlemlenmiş geçmiş dönem piyasa davranışları üzerine temellendirilmiştir. Grup, karşı karşıya bulunduğu risklerin değerlendirilmesi amacıyla gözlemlerinde istatistiksel araçlardan ve benzeri diğer araçlardan yararlanmaktadır. Bu araçlar ve metrikler, Grubun öngörmediği veya istatistiksel modeller yardımıyla doğru şekilde değerlendiremediği ileriye yönelik kesin risklerin belirlenmesinde başarılı olamayabilir. Bu risklerin öngörülememesi veya yönetilememesi, Grubun ticari faaliyetlerini, finansal durumunu ve faaliyetlerinin sonuçlarını önemli ölçüde etkileyebilir.

20. Grubun iş yaptığı kuruluşları etkileyen operasyonel başarısızlık, fesihler veya kapasite sınırlamaları veya Grubun bilgi teknolojisi sistemlerinin başarısızlığı veya ihlali zararlara yol açabilmektedir.

Grup, müşteriler ve nakdi mutabakatın veya menkul kıymet işlemlerinin kolaylaştırılmasında kullandığı mali araçlar (takas muhabirleri, borsalar ve takas daireleri gibi) dahil olmak üzere üçüncü tarafların operasyonel başarısızlığı, feshedilmesi veya kapasite sınırlamaları riskine maruz kalmaktadır. Gittikçe artan sayıdaki türev işlemlerin, mevcut durumda veya yakın gelecekte borsalarda takas edilmesi gerekmektedir veya yakın gelecekte edilecektir ve bu da Grubun bu risklere olan maruziyetini artırmaktadır ve bu tür bir başarısızlık, fesih veya sınırlama, Grubun yeterli ve uygun maliyetli alternatifler bulma yeteneğini etkileyebilir.

Birçok finansal kuruluşun takas muhabirleri, borsalar ve takas daireleriyle olan bağlantıları ve bu kuruluşların gittikçe artan yoğunlaşması, bir kurum veya kuruluştaki bir operasyonel başarısızlığın Grubun iş yapma yeteneğini önemli derecede etkileyebilecek sektör çapında bir operasyonel başarısızlığa yol açması riskini artırmaktadır. İster piyasa katılımcıları arasında olsun ister finansal araçlar arasında, sektörlerin yoğunlaşması, ayrı karmaşık sistemlerin sıklıkla hızlı bir şekilde entegrasyonunun gerekmesi nedeniyle bu riskleri artırmaktadır. Grup müşterileriyle giderek daha fazla birbirine bağlı duruma geldiğinden, müşterilerinin bilgi teknolojisi ve iletişim sistemleri bakımından da operasyonel riskle karşı karşıya kalmaktadır. Herhangi bir başarısızlık, fesih veya sınırlama, Grubun işlem yapma, müşterilerine hizmet sunma, risk maruziyetini yönetme veya faaliyetlerini genişletme yeteneğini olumsuz etkileyebilir veya müşterilerinin mali açıdan zarar görmelerine veya borçlanmalarına, likiditesinin zarar görmesine, faaliyetlerinin kesintiye uğramasına, yasal müdahalelere ve itibar kaybına yol açabilir.

Buna ek olarak, finansal kurumlar dâhil giderek artan sayıda şirket, bilgi teknolojileri güvenlik sistemlerine izinsiz girme girişimleri ve hatta bu sistemlere ilişkin ihlaller yaşamaktadır ve bu şirketlerin bir kısmı, gizli bilgilerinin kaybı, çalınması veya ifşa edilmesiyle sonuçlanan bilgisayar ağlarına yönelik gelişmiş ve hedefli saldırılara maruz kalmıştır. Yetkisiz erişim, hizmetleri engellemek veya zarar vermek veya bilgi sistemlerini sabote etmek için kullanılan teknikler sık sık değiştiğinden ve genellikle bir hedefe yönelmeden önce fark edilemediğinden, Grup bu teknikleri öngöremeyebilir veya bunlara karşı etkili önlemleri zamanında uygulayamayabilir. Benzer şekilde, teknik, dahili ve harici dolandırıcılık değişikdir ve yeni saldırı teknikleri geliştirmek için düzenli olarak dolandırıcılara yol göstererek, finansal faaliyetlerin ve müşteri davranışının teknolojik evrimini yakından takip eder. Bu eylemler Grubun işleri üzerinde önemli bir olumsuz etkiye sahip olabilir ve faaliyete dayalı zararlara yol açabilir.

Grup, faaliyetlerini yürütmede ağırlıklı olarak iletişim ve bilgi sistemlerinden yararlanmaktadır. Bu sistemlerin kısa süreli veya geçici sürelerle de olsa devre dışı kalması, kesintiye uğraması veya güvenliğinin ihlal edilmesi, ticari faaliyetlerde aksamalara neden olabilir ve bu durum bilgilerin kurtarılması ve doğrulanması ile ilgili ek zararlara, itibar kaybına ve olası iş kayıplarına yol açabilir. Grubun bilgi sistemlerinin devre dışı kalması, kesintiye uğraması veya güvenliğinin ihlal edilmesi, Grubun ticari faaliyetlerini, bu faaliyetlerinin sonuçlarını veya finansal durumunu önemli ölçüde olumsuz yönde etkileyebilir.

21. Grup, salgın hastalıklar, terör saldırıları veya doğal afetler de dahil olmak üzere öngörülemeden olaylar veya felaketler nedeniyle zarar görebilir.

Bir salgın hastalık veya başka yaygın sağlık sorunu (veya bu tür bir durumdan endişe duyulması), terörizm veya doğal afetler gibi öngörülemeden durumların veya felaketlerin meydana gelmesi ekonomik ve mali kesintilere, Grubun işini sürdürme yeteneğine zarar verebilecek (seyahat sınırlamaları veya etkilenen çalışanların yerlerinin değiştirilmesi de dahil) operasyonel zorluklara yol açabilir ve Grubun sigorta faaliyetlerini önemli zararlara ve gider artışlarına (tekrar sigortalama primleri gibi) maruz bırakabilir.

22. Grup, piyasadaki gerilemeler sırasında aracılık faaliyetlerinden ve diğer komisyona ve ücrete dayalı faaliyetlerden düşük gelirler elde edebilir.

Grup, piyasalarda yaşanan gerileme sırasında, müşteriler için gerçekleştirdiği işlemlerin hacminde bir düşüş ve sonuç olarak bu faaliyetten elde ettiği gelirlerde azalma yaşamıştır. Grubun, ileride periyodik olarak ve beklenmedik bir şekilde gerçekleşebilecek olan piyasa gerilemelerinde benzer bir eğilim yaşamayacağına ilişkin herhangi bir garanti yoktur. Ayrıca, bir finansal işlem vergisinin uygulamaya konması gibi yürürlükteki yönetmeliklerde yapılacak değişiklikler, Grubun müşterileri adına gerçekleştirdiği işlemlerin hacmini etkileyebilir ve bu işlemlerden elde edilen gelirlerde düşüşe yol açabilir. Ayrıca, Grubun müşterilerinin portföylerini yönetmek için aldığı ücretler çoğu zaman portföylerin değerine veya performansına dayalı olduğundan, müşterilerinin söz konusu portföylerinin değerini azaltan veya çekilen meblağ miktarını arttıran bir piyasa gerilemesi, Grubun varlık yönetimi, emanet bankacılığı ve özel bankacılık faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri azaltabilir.

23. Grubun nitelikli çalışanları çekme ve elinde tutma yeteneği, faaliyetlerinin başarısı bakımından kritik öneme sahiptir ve bu konudaki bir başarısızlık Grubun performansını önemli ölçüde olumsuz etkileyebilir.

Societe Generale'in çalışanları, şirketin en önemli kaynaklarından biridir ve sektörde nitelikli personel rekabeti oldukça yoğundur. Yetenekli çalışanları çekmek ve elde tutmak için Grubun kariyer yolları, eğitim ve gelişim fırsatları ve rakiplerle ve pazardaki uygulamalarla tutarlı ücret seviyeleri sunması gerekmektedir. Grubun yüksek nitelikli çalışanları çekmeye devam edememesi durumunda, özellikle şirketin rekabet konumu ve müşteri memnuniyeti performansı önemli oranda olumsuz etkilenebilecektir. Ayrıca, Avrupa'daki finans sektörü, primler ve diğer teşvik dayalı ücretler ve/veya bazı ücret türleri için ertelenmiş ödemelerle ilgili kurallar da dahil olmak üzere, çalışan ücretlerine ilişkin çok daha katı düzenlemelerle karşı karşıya kalmaya devam edecektir

ve Grup, finans sektörünün tüm katılımcıları gibi, kalifiye çalışanları çekmek ve elde tutmak için bu değişen ortama uyum sağlamak zorunda kalacaktır.

2014'te, Avrupa Ekonomik Alanında bankalar için geçerli olan CRD4 Direktifi bazı personel kategorilerine ilişkin sabit bileşenle ilgili olarak, değişken ücret bileşeni üzerine bir tavan getirmiştir. Bu yasal sınırlama, riske uyarlanmış performansa dayalı değişken bileşen ile ilgili Grubun sabit ücrette bir nispi artışa sebep olabilir. Bu, her ikisi de Grubun personel maliyetleri bakımından rekabetçi pozisyonuna ve esnekliğine zararlı olabilecek olan, kilit personeli cezbetmede ve elde tutmada güçlüklerle ve etkilenen kitlenin sabit maliyet tabanında bir artışa yol açabilir.

3. SERMAYE YÖNETİMİ VE YETERLİLİĞİ

YASAL ÇERÇEVE

Denetlenmiş | Son yıllarda yaşanan finansal krize tepki olarak, G20 tarafından yetkilendirilen Basel Komitesi, bankacılık sektörünün esnekliğini artırmayı amaçlayan sermaye ve likiditenin yönetimine ilişkin yeni kurallar getirmiştir. Yeni Basel 3 kuralları Aralık 2010'da yayımlanmıştır. Bu kurallar, 1 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe giren bir direktif (CRD4) ve bir yönetmelikle (CRR) Avrupa kanununa aktarılmıştır.

Basel 3 tarafından tanımlanan genel çerçeve üç yapısal blok etrafında yapılandırılmıştır:

- 1. Yapısal Blok, minimum ödeme gücü gerekliliklerini belirler ve bankaların riskleri ölçmek ve ilgili sermaye gerekliliklerini hesaplamak için kullanmaları gereken kuralları standart veya daha ileri kurallara göre tanımlar;
- 2. Yapısal Blok, yetkili makâmın uyguladığı önleyici denetimle ilgilidir; denetim otoritelerinin, denetlenen kredi kuruluşlarıyla sürekli bir diyalog içinde, 1. Yapısal Blok kapsamında hesaplanan sermaye gerekliliklerinin yeterliliğini değerlendirmesine ve bu kuruluşların maruz oldukları tüm risklere ilişkin ilave sermaye gerekliliklerini kalibre etmesine imkan sağlar;
- 3. Yapısal Blok, piyasa katılımcılarının, belirli bir kurumun sermaye, risk maruziyeti, risk değerlendirme süreçleri ve neticede sermaye yeterliliğini daha iyi değerlendirmesine imkan verecek bir dizi nicel ve nitel kamuoyunu bilgilendirme şartı geliştirerek piyasa disiplini teşvik etmektedir.

Sermaye bakımından, bankaların ödeme gücünü güçlendirmek üzere uygulamaya konan başlıca yeni tedbirler aşağıdaki gibidir:

- sermayenin tanımının, özellikle indirim kurallarının değiştirilmesi, standart Ortak Özkaynak Tier 1 (veya CET1) oranının ve melez menkul kıymetler için yeni Tier 1 sermaye elverişlilik kriterlerinin tanımlanmasıyla baştan sona revizyonu ve uyumlaştırılması;
- CVA'daki (Kredi Değeri Düzeltmesi) risk değişikliklerini hesaplamaya ve merkezi karşı taraf (CCP) risklerinden korunmaya yönelik, piyasa işlemlerindeki karşı taraf risklerine ilişkin yeni sermaye gereklilikleri;
- sıkıntılı dönemlerde zararları karşılamak için kullanılabilecek sermaye tamponlarının oluşturulması. Yeni kurallar, bankaların olumsuz koşullarda ödeme gücünün korunmasına yönelik bir koruma tamponu ve bir döngüsel tampon oluşturmalarını gerektirmektedir. Ayrıca sistemik öneme sahip bankaların ek bir tampon oluşturmaları gerekmektedir. Bu itibarla, sistemik öneme sahip bir banka (GSIB) olarak Societe Generale Grubu, Ortak Özkaynak Tier 1 oranı şartını ilave %1 oranında artırmıştır. Sermaye tamponlarına ilişkin gereklilikler, 1 Ocak 2016'dan itibaren kademeli olarak yürürlüğe girmiştir ve Ocak 2019'dan itibaren tam olarak uygulanacaktır;
- dağıtımlar üzerinde, temettülere, AT1 araçlarına ve değişken ücrete ilişkin kısıtlamaların oluşturulması;

- bu önlemlere ek olarak, yüksek kaldıraç oranlarının büyüklüğünü ve neticede kullanımını sınırlandırmaya yönelik önlemler alınacaktır. Bu noktada, Basel Komitesi bir kaldıraç oranı tanımlamıştır ve bu orana ilişkin nihai düzenlemeler Ocak 2014'te yayımlanmış ve Komisyonun (AB) 2015/62 sayılı Yönetmeliğine dahil edilmiştir. Kaldıraç oranı, bankanın Tier 1 sermayesini, türevler ve emeklilik fonları kalemlerini yeniden beyan ederek bilanço içi ve bilanço dışı kalemlerle karşılaştırmaktadır. Bankalar bu oranı 2015'den itibaren yayımlamakla yükümlüdür.

Yasal perspektiften, kredi ve operasyonel risk çerçevelerini revize eden Basel 4 reformunun lansmanı 2016 yılına damga vurmuştur. 2017'nin başında, GHOS (İdareciler ve Denetim Müdürleri Grubu) Basel 4 paketinin onaylanacağı toplantıyı süresiz olarak ertelemiştir. Bu doğrultuda, bu hükümlerin yürürlüğe konma tarihi halen belirsizdir. Ayrıca, 23 Kasım 2016'da, Komisyon CRR2/CRD5 için kendi taslak metnini yayınlamıştır. Hükümlerin çoğunluğu CRR2'nin yürürlüğe girmesinden iki yıl sonra yürürlüğe girecektir. Üç taraflı toplantıların son tarihine bakıldığında, muhtemelen en erken 2019'dan önce olmayacaktır. Nihai hükümler ancak Avrupa yasal sürecinin sonunda bilinecektir. Bu itibarla, metinler değişikliklerin yapılması olasıdır.

Bu reform halihazırda sonuçlandırılmış olan Basel metinlerini Avrupa hukukuna aktarmayı amaçlamaktadır:

- kaldıraç oranı: 2017'de Basel Komitesi tarafından getirilecek bir standardın G-SIB'lere ilişkin ek sermaye gereklilikleri ile sonuçlanacağını hesaba katarak, %3'lük bir Tier 1 minimum gerekliliği belirlenmiştir;
- Net İstikrarlı Fonlama Oranının (NSFR) aktarılması, büyük riskler, türev ürünlerin karşı taraf riskinin hesaplanması için standart yöntem, piyasa riski çerçevesinin (Ticari Portföyün Temel İncelemesi – FRTB) ve bankacılık defterindeki faiz oranı riski (Bankacılık Defterindeki Faiz Oranı Riski – IRRBB) ile ilgili standardın reformu;
- 2. Yapısal Blok çerçevesi içinde 2. Yapısal Blok Gerekliliği (P2R) ile 2. Yapısal Blok Kılavuzu (P2G) arasındaki ayrımın Direktife dahil edilmesi.

Son olarak, Avrupa Merkez Bankası 1 Ocak 2017'den itibaren yürürlüğe girecek olan 2. Yapısal Bloka (P2R veya "2. Yapısal Blok Gerekliliği") ilişkin ilave sermaye gereklilikleri seviyesini onaylamıştır. Bu seviye Societe Generale için %1.50 olarak düzenlenmiştir. Birleştirilmiş yasal tamponlar (döngüsel tampon hariç) dikkate alındığında, kademeli CET1 oranı 2017'de %7.75 olacaktır.

GSIB gereklilikleri hakkında detaylı bilgiler ve diğer ihtiyati bilgiler Grubun web sitesi www.societegenerale.com, da "Tescil Belgesi" ve "3. Yapısal Blok" bölümleri altında mevcuttur.

2016 yılı boyunca, Societe Generale Grubu faaliyetleri için geçerli olan bütün asgari oran gerekliliklerine uymuştur.

UYGULAMA KAPSAMI – İHTİYAT KAPSAMI

Grubun ihtiyatlı raporlama kapsamı, ayrı bir sermaye denetimine tâbi olan sigortacılık iştirakleri hariç olmak üzere, tamamen ve orantılı olarak konsolide edilmiş iştiraklerinin tümünü içermektedir.

Grubun düzenlemeye tabi iştiraklerinin tamamı münferiden kendi ihtiyat taahhütlerine uymaktadır.

Konsolidasyon kapsamı dışındaki düzenlenmeye tabi olmayan iştirakler en az yılda bir kez olmak üzere periyodik değerlendirmelere tabidir. Yasal sermaye gereklilikleri ile ilgili her türlü farklılık, Grubun konsolide mali tablolarında yeterli şekilde karşılanmıştır.

TABLO 1: MUHASEBE KAPSAMI İLE İHTİYAT RAPORLAMA KAPSAMI ARASINDAKİ FARK

Aşağıdaki tablo muhasebe kapsamı (konsolide Grup) ile ihtiyat kapsamı (bankacılık düzenlemelerinin gereklilikleri) arasındaki temel farklılıkları sunmaktadır.

İşletme türü	Muhasebe işlemi	CRR/CRD4 çerçevesinde ihtiyati işlem
Finansal faaliyette bulunan iştirakler	Tam konsolidasyon	İştirakin faaliyetlerine dayalı sermaye gerekliliği
Sigorta faaliyetinde bulunan iştirakler	Tam konsolidasyon	Ağırlıklı özkaynak değeri
Niteliği itibarıyla finansal faaliyete sahip holdingler, ortak girişimler	Özkaynak yöntemi	Ağırlıklı özkaynak değeri

Aşağıdaki tabloda, ihtiyat kapsamında konsolide bilançonun ve hesap bilançosunun mutabakatı verilmektedir. Belirtilen tutarlar muhasebe verileridir ve risk ağırlıklı varlıkların, EAD'nin veya ihtiyat sermayesinin bir ölçümü değildir. Sigorta faaliyetleriyle ilgili olmayan iştirakler ve holdinglerle ilgili ihtiyat filtreleri, önemsiz derecedeki ağırlıkları (<%0.4) sebebiyle bir arada gruplandırılmıştır.

TABLO 2: KONSOLİDE BİLANÇO İLE HESAP BİLANÇOSUNUN MUTABAKATI

31.12.2016 tarihi itibarıyla
AKTİFLER
(milyon EURO)

	Konsolide bilanço	Sigortaya bağlı düzeltmeler ⁽¹⁾	Konsolidasyon yöntemine bağlı diğer düzeltmeler	İhtiyat kapsamında hesap bilançosu
Merkez bankalarındaki nakit ve varlıklar	96,186	(0)	0	96,186
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar	514,715	(32,264)	48	482,499
Finansal riskten koruma türevleri	18,100	(428)	-	17,672
Satılmaya hazır varlıklar	139,404	(75,302)	26	64,128
Kredi kurumlarına verilen kredi ve avanslar	59,502	(7,342)	453	52,613
<i>kredi kurumlarına verilen ikinci dereceden krediler</i>	157	-	-	15
Müşterilere verilen kredi ve avanslar	397,643	897	0	398,540
Kira finansmanı ve eşdeğer işlemler	28,858	-	-	28,858
Makro korumaya konu kalemlerin yeniden değerlemesi	1,078	-	-	1,078
Vade tarihine kadar elde tutulan finansal varlıklar	3,912	-	-	3,912
Vergi varlıkları	6,421	(37)	2	6,386
<i>geçici farklardan kaynaklananlar hariç gelecekteki kârlılığa bağlı ertelenmiş vergi varlıkları</i>	1,547	-	658	2,205
<i>geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları</i>	3,783	(683)	3,100	-
Diğer aktifler	84,756	(622)	(4)	84,130
<i>tanımlı emeklilik fonu varlıkları</i>	59	-	-	-
<i>1,096</i>	<i>3,457</i>	<i>(125)</i>	<i>59</i>	<i>4,428</i>
Satılmaya hazır duran varlıklar	4,252	-	-	4,252
Bağlı şirket ve iştiraklere yapılan öz kaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar				
Maddi ve maddi olmayan varlıklar	21,783	(664)	1	21,120
<i>kiralama hakları hariç maddi olmayan varlıklar</i>	1,717	-	(72)	1,645
Şerefiye	4,535	-	4	4,539
AKTİFLER TOPLAMI	1,382,241	(112,305)	405	1,270,341
31.12.2016 tarihi itibarıyla PASİFLER (milyon EURO)	Konsolide Bilanço	Sigortaya bağlı düzeltmeler ⁽¹⁾	Konsolidasyon yöntemine bağlı diğer düzeltmeler	İhtiyat kapsamında hesap bilançosu
Merkez bankaları	5,238	-	-	5,238
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden borçlar	455,620	1,102	-	456,722
Finansal riskten koruma türevleri	9,594	2	-	9,596
Kredi kurumlarına borçlar	82,584	(1,310)	147	81,421
Müşterilere olan borçlar	421,002	2,017	-	423,019
Borçlanma senetleri	102,202	4,586	-	106,788
Faiz oranı riskine karşı korumalı portföylerin yeniden değerlendirilmesi	8,460	-	-	8,460
Vergi borçları	1,444	(317)	11	1,138
Diğer Borçlar	94,212	(5,002)	247	89,457
Satışa hazır tutulan duran varlıklarla ilgili borçlar	3,612	-	-	3,612
Sigorta şirketlerinin teknik karşılıkları	112,777	(112,777)	-	-
Karşılıklar	5,687	(23)	0	5,664
İkincil borçlar	14,103	246	-	14,349
<i>koruma kalemlerine ilişkin yeniden değerlendirme farkları</i>	<i>13,541</i>	<i>241</i>	<i>-</i>	<i>13,782</i>
<i>dahil paraya çevrilebilir ikincil borç senetleri</i>	<i>1,316,535</i>	<i>(111,476)</i>	<i>405</i>	<i>1,205,464</i>
Toplam borçlar	1,316,535	(111,476)	405	1,205,464
Özkaynak				
Özkaynak, Grup payı	61,953	(0)	(	61,953
<i>sermaye ve ilgili karşılıklar</i>	<i>19,986</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>19,986</i>

(1) İhtiyatı rapor verme kapsamı dışındaki iştiraklerin yeniden beyan edilmesi ve iştiraklerle ilgili grup içi işlemlerin yeniden konsolidasyonu.

31.12.2015 tarihi itibarıyla
AKTİFLER
(milyon EURO)

	Konsolide bilanço	Sigortaya bağlı düzeltmeler ⁽¹⁾⁽¹¹⁾	Konsolidasyon yöntemine bağlı diğer düzeltmeler	İhtiyat kapsamında hesap bilançosu
Merkez bankalarındaki nakit ve varlıklar	78,565	(0)	0	78,565
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar	519,333	(28,258)	42	491,117
Finansal riskten koruma türevleri	16,538	(378)	-	16,160
Satılmaya hazır varlıklar	134,187	(72,328)	25	61,884
Kredi kurumlarına verilen kredi ve avanslar	71,682	(7,530)	267	64,419
<i>kredi kurumlarına verilen ikinci dereceden krediler</i>	458	-	-	458
Müşterilere verilen kredi ve avanslar	378,048	882	17	378,947
Kira finansmanı ve eşdeğer işlemler	27,204	-	-	27,204
Makro korumaya konu kalemlerin yeniden değerlemesi	2,723	-	-	2,723
Vade tarihine kadar elde tutulan finansal aktifler	4,044	-	-	4,044
Vergi varlıkları	7,367	(25)	2	7,344
<i>geçici farklardan kaynaklananlar hariç gelecekteki kârlılığa bağlı ertelenmiş vergi varlıkları</i>	1,671	-	696	2,367
<i>geçici farklardan doğan ertelenmiş vergi varlıkları</i>	4,257	-	(699)	3,558
Diğer aktifler	69,398	(978)	18	68,438
<i>tanımlı emeklilik fonu varlıkları</i>	32	-	-	32
Satılmaya hazır duran varlıklar	171	-	-	171
İştirakler ve bağlı şirketlere yapılan özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar	1,352	3,108	(130)	4,330
Maddi ve maddi olmayan varlıklar	19,421	(649)	1	18,773
<i>kiralama hakları hariç maddi olmayan varlıklar</i>	1,511	-	(46)	1,465
Şerefiye	4,358	-	5	4,363
AKTİFLER TOPLAMI	1,334,391	(106,154)	246	1,228,482

31.12.2015 tarihi itibarıyla
PASİFLER
(milyon EURO)

	Konsolide bilanço	Sigortaya bağlı düzeltmeler ⁽¹⁾⁽¹¹⁾	Konsolidasyon yöntemine bağlı diğer düzeltmeler	İhtiyat kapsamında hesap bilançosu
Merkez bankaları	6,951	-	-	6,951
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden borçlar	454,981	1,412	-	456,393
Finansal riskten koruma türevleri	9,533	2	-	9,535
Kredi kurumlarına borçlar	95,452	(823)	61	94,690
Müşterilere olan borçlar	379,631	2,039	46	381,716
Borçlanma senetleri	106,412	4,415	-	110,827
Faiz oranı riskine karşı korumalı portföylerin yeniden değerlendirme karşılığı	8,055	-	-	8,055
Vergi borçları	1,571	(528)	9	1,052
Diğer Borçlar	83,083	(4,811)	131	78,403
Satışa hazır tutulan duran varlıklarla ilgili borçlar	526	-	-	526
Sigorta şirketlerinin teknik karşılıkları	107,257	(107,257)	-	-
Karşılıklar	5,218	(22)	0	5,196
İkincil borçlar	13,046	245	-	13,291
<i>koruma kalemlerinin yeniden değerlendirme farkları dahil itfa edilebilir ikincil borç senetleri</i>	12,488	240	-	12,728
Toplam borçlar	1,271,716	(105,328)	247	1,166,635
ÖZKAYNAK				
Özkaynak, Grup payı	59,037	(0)	(1)	59,036
<i>sermaye ve ilgili karşılıklar</i>	19,979	-	-	19,979
<i>diğer sermaye araçları</i>	8,772	-	-	8,772
<i>geçmiş yıl kârları</i>	4,921	-	(0)	4,921
<i>birikmiş diğer kapsamlı gelirler (doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilen kâr ve zararlar dahil)</i>	21,364	-	(1)	21,363
<i>net gelir</i>	4,001	-	0	4,001
Azınlık payları	3,638	(826)	0	2,811
Özkaynaklar toplamı	62,675	(826)	(1)	61,848
TOPLAM PASİFLER	1,334,391	(106,154)	246	1,228,482

(1) İhtiyati rapor verme kapsamı dışındaki iştiraklerin yeniden beyan edilmesi ve iştiraklerle ilgili grup içi işlemlerin yeniden konsolidasyonu.

İhtiyati raporlama kapsamı dışındaki ana Grup şirketleri aşağıdaki gibidir:

TABLO 3: İHTİYATİ RAPORLAMA KAPSAMI DIŞINDAKİ İŞTİRAKLER

Şirket	Faaliyet	Ülke
Antarius	Sigorta	Fransa
ALD RE Belirlenmiş Faaliyet Şirketi	Sigorta	İrlanda
Catalyst RE International Ltd.	Sigorta	Bermuda
Societe Generale Strakhovanie Zhizni LLC	Sigorta	Rusya
Sogelife	Sigorta	Lüksemburg
Genecar – Societe Generale de courtage d'assurance et de réassurance	Sigorta	Fransa
Inora Life Ltd.	Sigorta	İrlanda
SG Strakhovanie LLC	Sigorta	Rusya
Sogecap	Sigorta	Fransa
Komerčni Pojstovna A.S.	Sigorta	Çek Cumhuriyeti
La Marocaine Vie	Sigorta	Fas
Oradea Vie	Sigorta	Fransa
Société Générale RE SA	Sigorta	Lüksemburg
Sogessur	Sigorta	Fransa
Societe Generale Life Insurance Broker SA	Sigorta	Lüksemburg
SG Reinsurance Intermediary Brokerage, LLC	Sigorta	ABD
La Banque Postale Financement	Banka	Fransa
SG Banque au Liban	Banka	Lübnan

Societe Generale'in ihtiyati konsolidasyon kapsamı dışındaki denetime tâbi finansal iştiraklerin ve iştiraklerin tamamı, ilgili ödeme gücü gereklilikleriyle uyum içerisindedir. Daha genel olarak, tüm düzenlenmiş Grup girişimleri ilgili düzenleyicileri tarafından konulan ödeme gücü gereksinimlerine tabidir.

Denetim makamı, bazı Grup işletmelerinin münferit olarak veya mümkün olan durumlarda alt konsolide esasına dayalı olarak

ihtiyat gerekliliklerinin uygulanmasından muaf olabileceklerini kabul etmiştir. Buna göre, Societe Generale SA münferit olarak ihtiyat gerekliliklerine tabi değildir.

Ana şirket ve iştirakleri arasındaki her türlü özkaynak transferi veya borçların geri ödemesi, yerel olarak uygulanabilir sermaye ve likidite gerekliliklerine uygun olarak yapılacaktır.

YASAL SERMAYE

Uluslararası finansal raporlama standartları (IFRS) uyarınca hazırlanan raporlara göre, Societe Generale'in yasal sermayesi aşağıdaki bileşenleri içermektedir:

Ortak Özkaynaklar Tier 1 sermaye

CRR/CRD4 yönetmelikleri uyarınca, Ortak Özkaynak Tier 1 sermayesi esas olarak aşağıdakilerden oluşmaktadır:

- adi hisseler (geri satın alınan hisseler ve hazine hisseleri hariç) ve ilgili hisse senedi prim hesapları;
- dağıtılmamış kar
- diğer kapsamlı gelir bileşenleri;
- diğer yedekler;
- CRR/CRD4 ile sınırlı azınlık payı.

Ortak Özkaynak Tier 1 sermayesinden yapılan indirimler esasen aşağıdakileri içermektedir:

- tahmini temettü ödemesi;
- şerefiye ve ilgili ertelenmiş vergi yükümlülükleri hariç maddi olmayan varlıklar;
- Nakit akışı finansal korumasına ilişkin gerçekleşmemiş sermaye kâr ve zararları;
- öz kredi riski geliri;
- vergi zararlarının sonraki yıla aktarılmasından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları;
- bir eşiği aşan geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları;
- ertelenmiş vergilerden arındırılmış tanımlı emeklilik planlarından doğan varlıklar;
- İç Derecelendirmeye Dayalı (İDD) yaklaşımla risk ağırlığına tâbi tutulan müşteri kredileri ile alacaklarından beklenen muhtemel zararlar ile ilgili değer düzeltmeleri ve kümülatif değer düşüklüğü zararlarının tutarı arasındaki müspet farklar;
- nözkaynak portföyü risklerinden beklenen zararlar;
- ihtiyatlı değerlendirme gerekliliklerinden kaynaklanan değer düzeltmeleri
- risk ağırlıklı toplam maruziyetlerinin hesaplanmasına dâhil edilmeyen ve %1,250 oranı üzerinden ağırlıklandırılan menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar;

İlave Tier 1 Sermaye

CRR/CRD4 Yönetmeliği uyarınca, ilave Tier 1 sermayesi, doğrudan banka tarafından ihraç edilen ikinci dereceden tahvillerden oluşmaktadır ve aşağıdaki özelliklere sahiptir:

- bu araçlar daimidir ve teminatsız derinlemesine ikinci dereceden yükümlülükler oluşturmaktadır. Vadeli ve vadesiz ikincil

borçlar dâhil olmak üzere tüm diğer yükümlülüklerden sonra ve yalnızca adi hisse sahibi hissedarlarından önce gelir;

- bunun yanı sıra Societe Generale, kendi takdirine bağlı olarak bu araçlarla bağlantılı faiz ve kuponları ödememeyi tercih edebilir. Bu ödeme, dağıtılabilir kalemlerden yapılır;
- bir ödeme artışını veya diğer geri ödeme teşviklerini içermezler;
- bir zararı karşılama kapasitesine sahip olmalıdırlar;
- Avrupa Merkez Bankası'nın ön onayına tâbi olarak, Societe Generale, ihraç tarihinden itibaren beş yıl geçmesi kaydıyla belirli tarihlerde bu araçları itfa etme seçeneğine sahiptir.

İlave Tier 1 sermayesi indirimleri, esasen aşağıdakiler için geçerlidir:

- İlave Tier 1 hibrid hazine hisseleri;
- elde tutulan finans sektörü şirketleri tarafından ihraç edilen İlave Tier 1 hibrid hisseleri.
- ilgili kuruluşlarda minimum T1 gerekliliğini aşan azınlık payı.

Tier 2 Sermaye

Tier 2 sermaye aşağıdakileri içerir:

- vadesiz derinlemesine ikinci dereceden tahviller;
- vadeli ikinci dereceden tahviller;
- (i) İç Derecelendirmeye Dayalı (İDD) yaklaşımla risk ağırlığına tâbi tutulan müşteri kredileri ve alacaklarından kaynaklanan değer düzeltmeleri ve kümülatif değer düşüklüğü zararları tutarı ile (ii) İDD yaklaşımıyla kredi risk ağırlıklı varlıklar toplamının %0.6'sına kadar olan öngörülen zararlar arasındaki müspet fark;
- genel kredi risk ağırlıklı varlıklar toplamının %1.25'ine kadar olan, standart yaklaşımla risk ağırlığına tabi tutulan müşteri kredileri ve alacaklarından kaynaklanan kümülatif değer düşüklüğüne ilişkin kredi riski değer düzeltmeleri.

Tier 2 sermayesi indirimleri, esasen aşağıdakiler için geçerlidir:

- Tier 2 hibrid hazine hisseleri;
- elde tutulan finans sektörü şirketleri tarafından ihraç edilen Tier 2 hibrid hisseleri;
- ilgili şirketlerde asgari sermaye gerekliliğini aşan azınlık hisseleri.

Tüm sermaye araçları ve bunların özellikleri çevrimiçi olarak (www.societegenerale.com / Investors / Registration Document and Pillar 3) adresinde detaylandırılmıştır.

TABLO 4: ÖDEME GÜCÜ SERMAYE GEREKLİLİKLERİNE UYGUN BORÇLANMA ARAÇLARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

(milyon EURO)	31.12.2015	İhraçlar	İtfalar	İhtiyati denetim değerlendirme kesintisi	Diğerleri	31.12.2016
Tier 1'e uygun borçlanma enstrümanları	9,338	1,423	0	0	101	10,862
Tier 2'ye uygun borçlanma enstrümanları	11,143	2,410	(27)	(620)	133	13,039
Toplam uygun borçlanma enstrümanları	20,481	3,833	(27)	(620)	234	23,901

Ödeme gücü oranı

Ödeme gücü oranı, grubun özkaynağını kredi risk ağırlıklı varlıkların tutarıyla karşılaştırılarak belirlenir ve sermaye gerekliliği piyasa riskleri ve operasyonel riskler için 12.5 ile çarpılır.

1 Ocak 2014'ten bu yana yeni yasal çerçeve, CET1 oranı ve Tier 1 oranı için asgari gereklilikleri belirlemektedir. 2015'de, 2. Yapısal Blok gerekliliği hariç olmak üzere, CET1 için minimum gereksinim %4'tür ve Tier 1 için ise %5.5'tir. Toplam özkaynak gereksinimi CET1, AT1 ve Tier2 sermayesi dahil olmak üzere %8 olarak belirlenmiştir. 2016 yılı için, CET1 için minimum gereksinim %4.5, Tier 1 için ise %6 olacaktır.

2016'da, 2. Yapısal Blok çerçevesinde, Avrupa Merkez Bankası (ECB) tarafından yapılan Denetim İnceleme ve Değerlendirme Sürecinin (SREP) sonuçlarına uygun olarak, Societe Generale Grubunun %9.5'lik bir Ortak Özkaynak Tier 1 (CET1) oranını (kademeli oran, koruma tamponu dahil, ancak döngüsel tampon hariç) karşılaması gerekmektedir. Buna göre, Grubun ihtiyat sermayesi gerekliliği 1 Ocak 2016 itibarıyla %9.75'tir.

1 Ocak 2017'de, Societe Generale Grubu için geçerli Ortak Özkaynak Tier 1 (CET1) gerekliliği %7.75 olarak düzenlenmiştir (döngüsel tampon hariç).

Finansal İstikrar Kurulunun (FSB) şart koştuğu, bu SREP oranına ek olarak uygulanacak olan G-SIB tamponu %0.50'dir ve daha sonra 2019'da %1'e ulaşmaya kadar her yıl %0.25 arttırılacaktır.

Döngüsel tampon, aynen koruma tamponları gibi, genel tampon gerekliliğinin tespit edilmesinde rol oynar. Döngüsel tampon oranı ülke tarafından belirlenir. Tüm işletmeler,

her bir ülke için, bu ülkelerdeki risk maruziyetlerini hesaba katacak şekilde ayarlanmış ortalama döngüsel tampon oranını ölçerek kendi döngüsel tampon gerekliliğini hesaplar. 1 Ocak 2016 itibarıyla yürürlükte olan döngüsel tampon oranı, oranın tavan yaptığı bir geçiş dönemiyle (2016'da %0.625, 2017'de %1.25 ve 2018'de %1.875), genellikle ülkeden ülkeye %0 ila %2.5 arasında değişmektedir.

Societe Generale Grubu için 2016'daki döngüsel tampon gerekliliği önemsiz orandadır.

TABLO 5: SOCIETE GENERALE İÇİN 01.01.2017 İTİBARIYLA İHTİYAT SERMAYESİ GEREKLİLİĞİNİN (% OLARAK) DÖKÜMÜ - TAM KAPSAMLI ORAN

	01.01.2017
1. Yapısal Blok için minimum gereklilik	%4.50
2. Yapısal Blok (P2R) için minimum gereklilik	%1.50
Koruma tamponu için minimum gereklilik	%1.25
Sistemik tampon için minimum gereklilik	%0.50
Döngüsel tampon için minimum gereklilik	%0.04
CET1 oranı için minimum gereklilik	%7.79

TABLO 6: YASAL SERMAYE VE CRR/CRD4 ÖDEME GÜCÜ ORANLARI - TAM KAPSAMLI

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Özkaynaklar (Grup payı)	61,953	59,037
Derinlemesine ikinci dereceden tahviller	(10,663)	(9,552)
Vadesiz ikinci dereceden tahviller;	(297)	(366)
Derinlemesine ikinci derece ve vadesiz ikinci derece senetlerden arındırılmış konsolide öz sermaye, Grup payı	50,993	49,119
Azınlık payları	2,623	2,487
Maddi olmayan duran varlıklar	(1,626)	(1,443)
Şerefiye	(4,709)	(4,533)
Teklif edilen temettüler (Hissedarlar Genel Kurulu) ve derinlemesine ikinci derece ve vadesiz ikinci derece senetlere ilişkin faiz giderleri	(1,950)	(1,764)
İndirimler ve yasal düzeltmeler	(4,394)	(5,000)
Ortak Özkaynaklar Tier 1 Sermaye	40,937	38,865
Derinlemesine ikinci dereceden senetler ve imtiyazlı hisseler	10,862	9,338
Diğer ilave Tier 1 sermaye	(113)	46
İlave Tier 1 sermaye indirimleri	(138)	(137)
Tier 1 Sermaye	51,548	48,112
Tier 2 araçları	13,039	11,143
Diğer Tier 2 sermaye	374	278
Tier 2 indirimleri	(1,400)	(1,400)
Toplam yasal sermaye	63,561	58,134
Toplam risk ağırlıklı varlıklar	355,478	356,725
Kredi riski ağırlıklı varlıklar	294,220	293,543
Piyasa riski ağırlıklı varlıklar	16,873	19,328
Operasyonel risk ağırlıklı varlıklar	44,385	43,854
Ödeme gücü oranları		
Ortak Özkaynak Tier 1 Oranı	%11.5	%10.9
Tier 1 Oranı	%14.5	%+13.5
Toplam sermaye yeterliliği oranı	%17.9	%16.3

31 Aralık 2016'da kademeli CRR/CRD4 ödeme gücü oranı, %18.2'lik bir toplam oran için (31 Aralık 2015'de %16.8) toplamda Ortak Özkaynaklar Tier 1'de %11.8 (31 Aralık 2015'de %11.4) ve Tier 1'de %14.8 (31 Aralık 2015'de %14.0) olmuştur.

31 Aralık 2016 tarihinde Özkaynaklar (Grup payı) toplamda 62 milyar EURO olmuştur (31 Aralık 2015 tarihinde 59 milyar EURO).

Azınlık payları ve ihtiyat düzenlemeleri dikkate alındıktan sonra CET1 yasal sermayesi 31 Aralık 2015 tarihindeki 38.9 milyar Euro'ya karşılık, 31 Aralık 2016 tarihinde 40.9 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir.

Aşağıdaki tabloda bu değişikliğe ilişkin temel faktörler gösterilmektedir.

TABLO 7: YASAL KESİNTİLER VE CRR/CRD4 KAPSAMINDAKİ DÜZELTMELER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Muhasebeleştirilmemiş azınlık hisseleri	(1,102)	(1,131)
Ertelenmiş vergi varlıkları	(2,123)	(2,318)
<i>İhtiyatı Değerleme Düzeltmesi</i>	(746)	(735)
Öz yükümlülüklerin değerindeki değişikliklere ilişkin düzeltmeler	468	200
Diğer	(891)	(1,016)
Toplam CRR/CRD4 yasal kesintileri ve düzeltmeleri	(4,394)	(5,000)

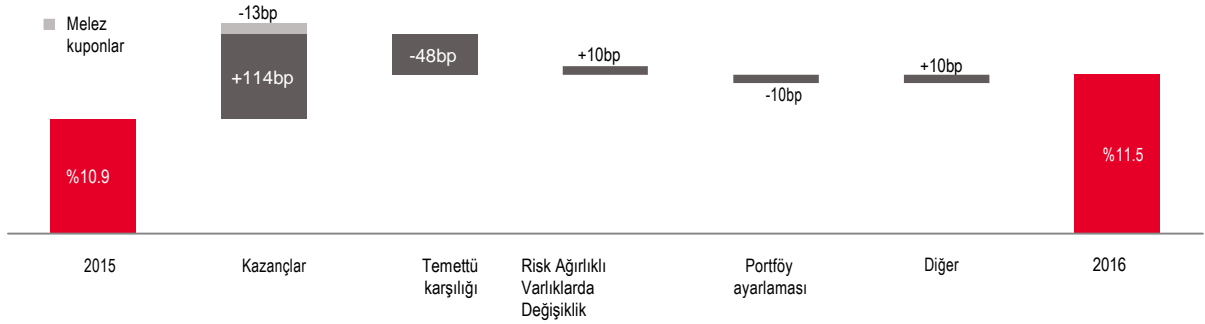
CRR/CRD4 ihtiyat kesintileri ve düzeltmeleri aşağıdakilere dahil edilmiştir

- İç Derecelendirmeye Dayalı (İDD) yaklaşıma göre ölçülen müşteri kredileri ile alacaklarından beklenen muhtemel zararlar ile ilgili değer düzeltmeleri ve kümülatif değer düşüklüğü zararlarının tutarı arasındaki müspet farklar;
- özkaynak portföyü risklerinden beklenen zararlar;

“Diğerleri” başlıca aşağıdakileri içerir:

- nakit akışı finansal korumasına ilişkin gerçekleşmemiş kâr ve zararlar;
- ertelenmiş vergilerden arındırılmış tanımlı emeklilik planlarından doğan varlıklar;
- risk ağırlıklı toplam tutarların hesaplanmasına dâhil edilmeyen ve %1,250 oranı üzerinden ağırlıklandırılan menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar;

TAM KAPSAMLI ORTAK ÖZKAYNAKLAR TİER (CET1) ORANINDA DEĞİŞİKLİKLER

Danimarka sigorta uzlaşması dahil olmak üzere CRR/CRD4 kurallarına göre hesaplanan tam kapsamlı Ortak Özkaynaklar Tier 1 oranı, 31 Aralık 2015 tarihindeki %10.9'a karşılık, 31 Aralık 2016 tarihinde %11.5 olarak gerçekleşmiştir. Bu artış esasen mali yıldaki kazançlar sebebiyledir.

SERMAYE GEREKLİLİKLERİ

Basel 3 Anlaşması, bankaların maruz kaldığı risklerin daha doğru bir biçimde değerlendirilmesi için, asgari sermaye gerekliliklerinin hesaplanması için yeni kurallar tesis etmiştir. Kredi riski için kredi risk ağırlıklı varlıkların hesaplanmasında, risk ağırlıklı varlıkların tespitine yönelik

iki yaklaşıma dayalı olarak işlemin risk profili dikkate alınır: (i) standart yöntem ve (ii) dahili karşı taraf derecelendirme modellerine dayalı gelişmiş yöntemler.

Aşağıdaki tablo 2015'inkine kıyasla değiştirilmiş ve 3. Yapısal Blokun revizyonunun bir parçası olarak Avrupa Bankacılık Kurumu (EBA) tarafından tanımlanan OV1 tablosunun formatı kullanılarak hazırlanmıştır.

TABLO 8: GRUP SERMAYE GEREKLİLİKLERİ VE RİSK AĞIRLIKLİ VARLIKLAR (MİLYON EURO CİNSİNDEN)

	RWA		Sermaye gereklilikleri	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Kredi riski (karşı taraf kredi riski - CCR hariç)	260,632	258,748	20,851	20,700
standart yaklaşım	106,105	106,701	8,489	8,536
Temel IRB (F-IRB) yaklaşımı	3,998	3,678	320	294
Gelişmiş IRB (F-IRB) yaklaşımı	133,241	129,907	10,659	10,393
İçsel derecelendirmelere dayalı yaklaşım çerçevesinde özkaynaklar	17,288	18,462	1,383	1,477
Karşı taraf kredi riski	30,860	32,219	2,468	2,578
Kredi Değerleme Düzeltmesi	5,089	5,534	407	443
CCP garanti fonlarına katkı	899	710	72	57
Ödeme riski	8	2	1	-
Bankacılık defterindeki menkul kıymetleştirme riskleri	1,821	1,864	146	149
IRB yaklaşımı	154	328	13	26
IRB Denetim Formülü Yaklaşımı (SFA)	27	42	2	3
Dahili Değerlendirme Yaklaşımı (IAA)	1,380	1,205	110	96
Standart Yaklaşım (SA)	260	289	21	23
Piyasa riski	16,873	19,328	1,350	1,546
Standart Yaklaşım (SA)	1,238	1,988	99	159
Dahili Modeller Yaklaşımı (IMA)	15,635	17,340	1,251	1,387
Faaliyet riski	44,385	43,854	3,550	3,508
Temel Gösterge Yaklaşımı (BIA)	0	0	0	-
Standart Yaklaşım (SA) / Alternatif Standart Yaklaşım (ASA)	3,071	3,137	246	251
Gelişmiş Ölçüm Yaklaşımı	41,314	40,717	3,305	3,257
Taban ayarlaması	0	0	0	-
Toplam	355,478	356,725	28,438	28,538

Risk ağırlıklı varlıklardaki ve sermaye gereksinimlerindeki değişiklikler

Aşağıdaki tablo risk ağırlıklı varlıkları ana faaliyetlere göre sunmaktadır (tam kapsamlı).

TABLO 9: PİLLAR'LARA GÖRE RİSK AĞIRLIKLİ VARLIKLAR (RWA) VE RİSK TÜRÜ (MİLYAR EURO CİNSİNDEN)

	Kredi	Piyasa	Operasyonel	Toplam 2016	Toplam 2015
Fransa Bireysel Bankacılık	92.56	0.03	4.75	97.34	96.65
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	105.69	0.04	6.98	112.71	105.51
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	85.23	16.51	29.25	131.03	138.18
Kurumsal Merkez	10.74	0.29	3.37	14.40	16.39
Grup	294.22	16.87	44.39	355.48	356.73

31 Aralık 2016 itibarıyla, Risk Ağırlıklı Varlıkların (355.5 milyar EURO) dökümü aşağıdaki gibidir:

- kredi riski, Risk Ağırlıklı Varlıkların %83'üne tekabül etmektedir (%36'sı Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetlerine ait);
- piyasa riski, Risk Ağırlıklı Varlıkların %5'ine tekabül etmektedir (%98'i Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerine ait);
- operasyonel risk, Risk Ağırlıklı Varlıkların %12'sine tekabül etmektedir (%66'sı Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerine ait);

SERMAYE YÖNETİMİ

Denetlenmiş I Grup, sermayesinin yönetiminin bir parçası olarak (Finans Bölümünün denetimi altında) ödeme gücü seviyesinin daima aşağıdaki amaçlarla uyumlu olmasını temin etmektedir:

- finansal sağlamlığını muhafaza etmek ve Risk İştahı hedeflerine uymak;
- organik büyümeyi ve iktisaplar yoluyla büyümeyi finanse etmek üzere finansal esnekliğini korumak;
- Grubun stratejik hedeflerine göre çeşitli iş kollarına yeterli sermaye tahsisi;
- stres senaryoları durumunda Grubun dirençliliğini korumak;
- çeşitli paydaşlarının beklentilerini karşılamak: denetçiler, borç ve tahvil yatırımcıları, derecelendirme kuruluşları ve hissedarlar.

Grup dahili ödeme yeteneği hedeflerini bu amaçlara ve yönetmelik eşiklerine göre belirlemektedir.

Grup kendi sermayesinin yeterliliğini değerlendirmek için, Grubun sermaye oranlarının yeterliliğini yasal tahditlerin ışığı altında ölçen bir dahili süreç sahiptir. ▲

KALDIRAÇ ORANI YÖNETİMİ

Grup kendi kaldıraç etkisini, 10 Ocak 2014 tarihli kanun hükmünde kararname ile değiştirilen kaldıraç oranı kuralları uyarınca yönlendirmektedir.

Kaldıraç oranının yönlendirilmesi, Grubun kendisi için belirlediği hedef oran seviyelerini gerçekleştirmek için Tier 1 sermaye tutarının (oranın payı) kalibre edilmesi ve Grubun kaldıraç riskinin (oranın paydası) kontrol edilmesi anlamına gelir. Bu noktada, farklı iş kollarının "kaldıraç" riski Finans Bölümünün kontrolü çerçevesinde sınırlandırılmıştır.

Grup, Basel Komitesi önerilerindeki asgari %3'ün oldukça üzerinde konsolide bir kaldıraç oranına ulaşmayı hedeflemektedir. Kaldıraç oranı, asgari gerekliliklerin belirlenmesi için bir gözlem aşamasındadır. Bu oranlar belirlendiğinde, Grubun hedefi de gerektiği gibi düzeltilmektedir.

31 Aralık 2016'da Grubun Ortak Özkaynak Tier 1 oranı %11,5'e (tam kapsamlı) ve %11,8'e (aşamalı olarak uygulanmış) ulaşmıştır.

2016 yılında Grubun sermaye üretimi, bir yandan risk ağırlıklı varlıklardaki büyümeyi ve operasyon portföyündeki gelişmeleri (özellikle yıl içindeki iktisaplar) finanse etmiş, diğer yandan da temettü ve melez kupon ödemelerini garanti etmek üzere yeterli bir kâr marjını sağlamıştır.

Buna ek olarak, Grup üç stratejik ayağı arasında dengeli bir sermaye dağılımı sağlamıştır:

- Fransa Bireysel Bankacılık;
- Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri;
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri.

Grubun üç ayağının her biri, risk ağırlıklı varlıkların (RWA) tamamının yaklaşık üçte birine karşılık gelmektedir ve Fransa ve Uluslararası Bireysel Bankacılık (toplam iş kolu kredi ve alacaklarının %59'undan fazlası) ve kredi riskleri (Grubun risk ağırlıklı varlıklarının %67'sini temsil eder) en büyük payı temsil etmektedir.

31 Aralık 2016'da, Grubun risk ağırlıklı varlıkların %0.3 düşerek 355.5 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir; 2015 Aralık sonunda bu rakam 356.7 milyar Euro'dur.

2016 yılı sonunda, yüksek Ortak Özkaynak Tier 1 sermaye ve ilave Tier 1 sermaye oranları ve Grubun kaldıraç riski kontrolü neticesinde Societe Generale'in kaldıraç oranı %4.2 olarak gerçekleşmiştir (2015 sonunda %4.0). Societe Generale'in aktif kârlılığı (yani Net Gelirin konsolide hesap başına toplam bilançoya bölümü) 2016'da %0.31 ve 2015'de %0.33 olarak gerçekleşmiştir. İhtiyat esasına göre (tam kapsamlı) bu oran 2016 yılında %0.31 ve 2015 yılında %0.23'tür; bu oranlar, sayfa 171'deki Tablo 2 de yansıtılan Grup Net Gelirinin ihtiyat amaçları doğrultusunda Toplam Bilançoya bölünmesiyle hesaplanmıştır (Tablo 2, sayfa 171).

TABLO 10: KALDIRAÇ ORANI ÖZETİ VE İHTİYATLI BİLANÇO İLE KALDIRAÇ RİSKİNİN MUTABAKATI

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Tier 1 sermaye⁽¹⁾	51 548	48,112
İhtiyatlı bilançodaki toplam varlıklar ⁽²⁾	1,270,341	1,228,482
Bilançoda muhasebeleştirilen ancak kaldıraçtan hariç tutulan emanet varlık düzeltmeleri	0	0
Türev finansal araçlara ilişkin düzeltmeler	(111,830)	(88,837)
Menkul kıymet finansman işlemlerine ilişkin düzeltmeler ⁽³⁾	(22,029)	(25,097)
Bilanço dışı alacaklar (kredi ve teminat taahhütleri)	90.602	90.374
Teknik ve ihtiyat amaçlı düzeltmeler (Tier 1 sermaye ihtiyat indirimleri)	(10,232)	(10,117)
Kaldıraç oranı riski	1.216.851	1.194.805
CRR tam kapsamlı kaldıraç oranı⁽⁴⁾	%4.2	%4.0

(1) Sermayenin genel değerlendirmesi Tablo 5, Yasal sermaye ve Basel 3 ödeme gücü oranında mevcuttur.

(2) İhtiyatı kapsamda konsolide bilançonun ve hesap bilançosunun mutabakatı için, bkz. Tablo2.

(3) Menkul kıymetler finans işlemleri: yeniden satın alma, menkul kıymet borç verme veya borç alma işlemleri ve diğer benzer işlemler.

(4) Ekim 2014'te Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen (kanun hükmünde kararname) CRR'ye dayalı tam kapsamlı oran.

BÜYÜK RİSK MARUZİYETLERİ ORANI

CRR (Avrupa Sermaye Gereklilikleri Yönetmeliği), büyük risk maruziyetlerini düzenleyen hükümler içermektedir. Buna göre, Societe Generale Grubu, tek bir lehtar üzerinden maruz kaldığı net risklerin toplam tutarının Grubun sermayesinin %25'ini aşan risklere maruz kalmamalıdır.

Büyük maruziyet oranını hesaplamak için kullanılan elverişli sermaye, Tier 2 sermayesinin meblağı üzerinde bir sınır olmak üzere, toplam yasal sermayedir. Tier 2 sermaye, Tier 1 sermayenin üçte birini aşamaz.

Basel Komitesinin büyük riskler hakkındaki nihai kuralları CRR2 vasıtasıyla Avrupa'ya aktarılacaktır. Halihazırdaki CRR ile kıyaslandığında başlıca değişiklik yasal limitin (%25) hesaplanmasıdır, bu değişiklik bundan böyle Tier 1'in (toplam sermayenin yerine) bir oranı ve sistemik kuruluşlar için bir çapraz spesifik limitin (%15) getirilmesi olarak ifade edilecektir.

FİNANSAL HOLDİNG ORANI

Societe Generale Grubu aynı zamanda Fransa İhtiyati Denetim ve Çözüm Kurumunun ilave denetimine tabi olan bir "Finansal Holding" olarak da tanımlanmaktadır.

31 Aralık 2016 tarihinde Societe Generale Grubunun finansal holding özkaynağı, bankacılık ve sigortacılık faaliyetlerine ilişkin ödeme gücü gerekliliklerini karşılamaktadır. 31 Aralık 2015'de finansal holding oranı %194'tü, bu oran

62 milyar EURO'luk bir "Finansal Holdingin kendi fonları" payından ve 32 milyar EURO'luk bir "Finansal Holding yasal gerekliliği" paydasından oluşmaktaydı.

4

KREDİ RİSKLERİ

KREDİ RİSKİ YÖNETİMİ: ORGANİZASYON VE YAPI

Risk Bölümü, Grubun kredi riski yönetimi ile ilgili çerçevenin oluşturulması amacıyla, işletme birimleri ile işbirliği yaparak ve kredi riski politikasını esas alarak, bir kontrol ve izleme sistemi oluşturmuş bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenli aralıklarla Yönetim Kurulunun Risk Komitesi tarafından değerlendirilmekte ve onaylanmaktadır.

Kredi riski denetimi, iş kolları (Fransa Bireysel Bankacılık Ağları, Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri) tarafından organize edilmekte ve işletmeler arası yaklaşımla (ülke riskinin ve finansal kuruluşlarla ilişkili riskin izlenmesi) departmanlar tarafından desteklenmektedir. Buna ilaveten, karşı taraf riski değerlendirme metodlarının tanımı Piyasa Riski Bölümü tarafından sağlanır. Risk Bölümü bünyesindeki departmanların her biri, aşağıda belirtilen hususlardan sorumludur:

- Müşteriler, müşteri kategorileri veya işlem tipleri itibarıyla global ve bireysel kredi limitlerinin belirlenmesi;
- satış departmanları tarafından gönderilen işlemler için onay verilmesi;
- derecelendirme veya dâhili müşteri derecelendirme kriterlerinin onaylanması;
- büyük risklerin ve çeşitli spesifik kredi portföylerinin izlenmesi ve denetlenmesi;
- özel ve genel karşılık ayırma politikalarının onaylanması.

Ayrıca, özel bir departman tarafından kapsamlı portföy analizleri yapılmakta ve ilgili makamlara sunulacak olanlar da dahil olmak üzere, bu analizlere ilişkin raporlar düzenlenmektedir. Risk Bölümünün faaliyetleriyle ilgili olarak Grup Risk Komitesine (CORISQ) aylık rapor ve Genel Yönetime de spesifik analizler sunulmaktadır.

KREDİ POLİTİKASI

Denetlenmiş | Societe Generale'in kredi politikası, herhangi bir kredi riski taahhüdünün onaylanmasının, müşteri ve müşterinin işi hakkında sağlam bir bilgiye ve işlemin amaç ve yapısının ve borcun geri ödeneceği kaynakların anlaşılmasına dayanması gerektiği ilkesine dayalıdır. Kredi kararları aynı zamanda işlem yapısının karşı tarafın temerrüdü durumunda zarar riskini minimize etmesini sağlamalıdır. Ayrıca kredi onay süreci müşterinin de içerisinde olduğu grubun tüm taahhütlerini dikkate almaktadır. Risk onayı, risk iştahına paralel olarak Grubun risk yönetimi stratejisinin bir parçasını oluşturmaktadır.

Risk onay süreci, dört ana ilke üzerine temellendirilmiştir:

- kredi riski (borçlu riski, ödeme/teslim riski, ihraççı riski, yenileme riski) içeren bütün işlemler önceden yetkilendirilmelidir;
- işlemleri analiz etme ve onaylama sorumluluğu, risk yönetimine tutarlı bir yaklaşım sağlanması için

spesifik bir müşteri veya müşteri grubuna ilişkin bütün izin taleplerini inceleyen özel olarak bu işten sorumlu birincil müşteri ilişkileri birimine ve risk birimine aittir.

- birincil müşteri ilişkileri birimi ve risk birimi birbirinden bağımsız olmalıdır;
- kredi kararları sistematik olarak, birincil müşteri ilişkileri birimi tarafından sağlanan ve Risk Birimi tarafından onaylanan dahili risk derecelendirmelerine (borçlu derecelendirmesi) dayalı olmalıdır.

Risk Bölümü, güçlü korelasyonlara sahip sektörel risklerin azaltılmasına yönelik olarak, belirli ülkeler, coğrafi bölgeler, sektörler, ürünler veya müşteri tipleri açısından uygun gördüğü limitler konusunda CORISQ'e tavsiyelerde bulunmaktadır. Limit tahsisleri Grup Genel Müdürlüğün nihai onayına tabidir ve riske maruz kalan işletme birimlerini ve Risk Bölümünü içeren bir süreç dayalıdır.▲

RİSK DENETİM VE TAKİP SİSTEMİ

Portföy incelemesi ve sektör risk takibi

Yetkilendirme limitleri karşı tarafça belirlenmektedir ve kredi onay süreci karşı tarafın ait olduğu gruba ait genel yetkilendirme limitine uygun olmalıdır.

Münferit büyük riskler, Genel Yönetimin başkanlık ettiği Büyük Riskler Komitesi tarafından incelenmektedir. Societe Generale büyük maruziyetleri idare eden yönetmeliklere uymaktadır⁽¹⁾.

Yoğunlaşmalar, dâhili bir model kullanılarak ölçümlenmekte ve büyük ölçekli riskler için münferit yoğunlaşma limitleri belirlenmektedir. İhlal edilen yoğunlaşma limitleri, risk maruziyetlerinin azaltılması ve/veya kredi türleri kullanılarak risken korunma pozisyonlarıyla kontrol altında tutulmaktadır.

Odaklanma Komitesi toplantılarında en büyük karşı taraflar için yoğunlaşma hedefleri belirlenmektedir.

Buna ek olarak Grup, karşı taraf veya iş sektörü tipinin analizi yoluyla bütün kredi portföyünü düzenli olarak gözden geçirmektedir. Sektör araştırmasına ve düzenli sektör yoğunlaşma analizine ek olarak bankanın Genel Müdürlüğünün ve/veya Risk Bölümünün ve/veya işletme bölümlerinin talebi üzerine sektör araştırmaları ve daha ayrıntılı ticari portföy analizleri gerçekleştirilmektedir.

Ülke Riskinin Takibi

Bir riskin (kredi, teminat, garanti veya türev), riske ilişkin ülkedeki değişen yasal, politik, ekonomik, sosyal ve mali şartlardan olumsuz yönde etkilenme eğiliminde olması durumunda ülke riski ortaya çıkar.

Bir ülke de dahil olmak üzere (ülke riskleri ayrıca karşı taraf risk limitleri sistemi tarafından da kontrol edilmektedir) her tür karşı tarafa maruziyeti içermektedir.

Ülke riskleri iki temel kategoriye ayrılmaktadır:

- politik ve transfer olanaksızlığı riski yerel devlet mercilerinin fiil veya önlemlerinden (borçlunun taahhütlerini yerine getirmesini yasaklama kararı, kamulaştırma, el koyma, mübadele olanaksızlığı vb.) , iç çatışmalardan (isyan, iç savaş vb.) veya harici olaylardan (savaş, terörizm vb.) kaynaklanan ödememe risklerini kapsamaktadır.
- ticari risk belli bir ülkedeki bütün karşı tarafların kredi kalitesinin her bir karşı tarafın ayrı ayrı mali durumunda bağımsız olarak ulusal bir ekonomik veya mali kriz nedeniyle zarar görmesi durumunda meydana gelir. Bu bir makroekonomik bir şok (faaliyette ani bir yavaşlama, sistemik bankacılık krizi vb.) paranın değerinin düşmesi veya muhtemelen başka temerrütleri de beraberinde getiren bir ülke dış borç temerrüdü olabilmektedir.

Ülkeler için dahili puanları ve yönetim göstergeleri temelinde genel limitler ve daha güçlü bir risk takibi oluşturulmuştur. Denetim gelişmekte olan piyasalarla sınırlı değildir.

Ülke limitleri yıllık olarak Genel Müdürlük tarafından onaylanmaktadır. Ayrıca, ülkenin durumunun kötüleşmesi veya kötüleşmesinin beklenmesi durumunda herhangi bir zamanda aşağı yönde değiştirilebilmektedirler.

Bütün Grup riskleri (teminatlar, türevler, krediler ve garantiler) bu takipte göz önünde bulundurulmaktadır. Ülke Riski metodolojisi, ülke limitleri çerçevesinde bir ilk risk ülkesi ve bir de son risk ülkesi belirler (garantilerin etkisinden sonra).

Koruma fonlarının özel takibi

Koruma fonları, Grup için önemli karşı taraflardır. Düzenlemeye tabi olup olmamasına ve nihai yatırımcının niteliğine bakılmaksızın, koruma fonları belli riskler ortaya koymaktadırlar: önemli oranda kaldıraçtan ve ayrıca likit olmayan mali araçları kapsayan yatırım stratejilerinden yararlanabilmektedirler ve bu da kredi riski ve piyasa riski arasında güçlü bir bağlantıya yol açmaktadır.

Koruma fonu sektörüyle ilgili faaliyetler, Genel Yönetim tarafından belirlenmiş olan bir global limitler seti dahil olmak üzere, çeşitli kurallar çerçevesinde yürütülmektedir:

- bu segmentte alınabilecek maksimum yenileme riskini kontrol eden Kredi VaR limiti;
- Piyasa risklerine ve koruma fonlarındaki hisselerle teminat altına alınan finansman işlemleriyle ilgili risklere uygulanan stres testi limiti.

Kredi stres testleri

Kredi risklerini belirleme, izleme ve yönetme amacıyla, Risk Bölümü bir ülkeye, bağlı bir şirkete veya bir faaliyete ilişkin bir dizi spesifik stres testi gerçekleştirmek için iş kollarıyla birlikte çalışır. Bu spesifik stres testleri, yapısal olarak risk taşıdığı belirlenen portföyler üzerinde gerçekleştirilen tekrarlayan stres testleri ile ortaya çıkan riskleri tanımlamak üzere tasarlanmış aralıklı stres testlerinden oluşmaktadır. Bu stres testlerinin bir kısmı Risk Komitesine sunulur ve ilgili faaliyetlerin nasıl yönetileceğini belirlemek için kullanılır.

Küresel stres testleri gibi özel stres testleri de Grup sektör uzmanları ve ekonomistler tarafından tanımlanan bir temel senaryoyu ve bir stres senaryosunu esas alır. Temel senaryo, ilgili faaliyete veya ülkeye ilişkin durumun derinlemesine bir analizini içerir. Stres senaryosu, hem nicel (ülkenin GDP'sindeki değişiklikler, işsizlik oranı, bir sektördeki bozulma) hem de nitel açıdan bir krizin gelişimi hakkındaki tetikleyici olayları ve varsayımları açıklar.

Portföy analizi işlevi çerçevesinde yapılandırılmış olan Risk Bölümü ekipleri, bu ekonomik senaryoları risk parametreleri üzerindeki etkilere dönüştürür (temerrüt riski, temerrüt oranı, temerrüde düşme halinde karşılık oranları, vb.). Bu noktada, kullanılan öncü yöntemler, özellikle ekonomik koşullarla risk parametreleri arasındaki tarihsel ilişkiye dayanır. Küresel stres testlerinde olduğu gibi, yasal Pillar ile bağlantılı olarak, stres testlerinde Grubun stres koşullarının hakim olduğu bir ortamda en fazla yoğunlaştığı karşı taraflara ilişkin karşı taraf performansının olası etkileri rutin olarak hesaba katılır.

(1) Büyük risk maruziyetleri, sayfa 180

Değer düşüklüğü

Değer düşüklüğü, ödenmekte olan kredileri kapsayan homojen varlıklara ilişkin değer düşüklüklerini ve temerrüde düşen karşı tarafları kapsayan spesifik değer düşüklüklerini içerir.

Uygulanabilir muhasebecilik ilkeleri bu Tescil Belgesinin sayfa 359, 6'ncı Bölümünde verilen konsolide mali tabloların Not 3.8'inde düzenlenmiştir.

HOMOJEN VARLIK GRUPLARINDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Homojen varlık gruplarına ait değer düşüşleri homojen olan portföylere ayrılan kolektif değer düşüşleri olup bireysel seviyede herhangi bir objektif temerrüt kanıtının görülmemesine rağmen değer düşüşüne açık bir risk profiline sahiptirler.

Bu homojen gruplar hassas karşı tarafları, sektörleri ve ülkeleri içerirler. Portföyün sektöre, ülkeye veya karşı taraf tipine göre yapılan düzenli analizleri vasıtasıyla tanımlanmaktadır.

Bu değer düşüşleri temerrüt oranları ve temerrüt sonrası zarar oranları hakkındaki varsayımlar temelinde hesaplanmaktadır. Bu varsayımlar özel nitelikleri, ekonomik ortama olan hassasiyetleri ve geçmiş veriler temelinde homojen gruplara göre kalibre edilmektedir. Risk Bölümü tarafından düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

ÖZEL DEĞER DÜŞÜŞÜ

Belli karşı taraflar için özel değer düşüşleri kaydetme kararları objektif temerrüt kanıtı bulunduğu zaman alınır. Değer düşüşü meblağı ödenecek olan meblağların geri kazanılma olasılığına bağlıdır. Beklenen nakit akımları karşı tarafın mali durumuna, ekonomik beklentilerine ve ödeme talebinde bulunulan veya bulunulabilecek garantilere dayanır.

Aşağıdaki koşullardan en az biri doğrulandığı zaman bir karşı tarafın temerrüde düşmüş olduğu addedilir:

- karşı tarafın mali pozisyonundaki önemli ölçüde bozulmanın, karşı tarafın genel taahhütlerini (kredi yükümlülüklerini) yerine getirme ihtimalini büyük olasılıkla engellemesi, böylece borç yapılandırması yapıp yapılmaması fark etmeksizin banka için zarar riski yaratması; ve/veya
- kredi türüne (mal veya diğer) bakılmaksızın, vadesi 90 günü aşan bir veya daha fazla alacak kaydedilmesi (2013 yılında EBA'nın yeniden yapılandırılan kredilere ilişkin olarak yayımladığı teknik standart uyarınca, ilk yapılmayan ödemede temerrüde düşmüş olarak kabul edilen, koşullu olarak yeniden yapılandırılan krediler hariç) ve/veya
- bir kurtarma prosedürünün başlatılması; ve/veya
- borcun bir yıldan daha kısa bir süre önce yeniden yapılandırılmış olması; ve/veya
- iflas, kanuni likidasyon veya cebri tasfiye gibi yasal bir işlemin devam ediyor olması.

Grup, bir karşı tarafın tüm ödenmemiş borçları için temerrüt bulaşma ilkesini uygular. Borçlunun bir grubun parçası olması halinde, söz konusu grubun tüm ödenmemiş borçları da genellikle temerrüde düşmektedir.

YENİLEME RİSKİ

Yenileme riski, yani piyasa işlemleriyle ilgili karşı taraf riski, bir kredi riski türüdür (karşı tarafın temerrüdü halinde olası zarar). Karşı tarafın temerrüde düşmesi halinde, işlemlerin Grup açısından pozitif bir piyasa değeriyle yenilenmesinin cari maliyetini temsil eder. Yenileme riskine neden olan işlemler, diğerlerinin yanı sıra, menkul kıymetler geri alım anlaşmaları, menkul kıymetlerin borç verilmesi ve alınması, Ödeme Karşılığı Teslimatla (DVP) alım/satım işlemleri veya döviz işlemleri ve tezgah üstü olarak veya merkezî karşı taraf takas merkezleri (CCP) ile alım satımı yapılan swaplar, opsiyonlar, vadeli işlemler gibi türev sözleşmeleridir.

Ekonomik bakış açısından, pozisyonları takip etmek için, Societe Generale Monte-Carlo simülasyonlarından kaynaklanan iki gösterge kullanmaktadır:

- özellikle bir müşteriler portföyünün açık olduğu risklerin analiz edilmesi için uygun olan mevcut ortalama risk;
- Riske Maruz Kredi Riski (CVaR): münferit karşı tarafların risk limitlerinin belirlenmesinde kullanılan ve en kötü olasılıkların ilk %1'i saf dışı bırakıldıktan sonra maruz kalınabilecek olan en büyük zarar.

Societe Generale ayrıca, piyasa parametreleriyle ilgili herhangi bir aşırı şok söz konusu olduğunda, tüm karşı taraflarla yapılan işlemlerin piyasa değerindeki değişimlere bağlı risk tutarlarının hesaplanmasında kullanılan bir dizi stres testi senaryosu geliştirmiştir.

Piyasa işlemleriyle ilişkili karşı taraf risklerinin yönetimi

Denetlenmiş | Societe Generale, temerrüt hallerinde zararlarını asgariye indirmek için kredi ve karşı taraf riskleri tutarının dikkatli bir şekilde izlenmesine büyük önem verir. Tüm karşı taraflar (bankalar, diğer finansman kuruluşları, şirketler, kamu kuruluşları ve CCP) için karşı taraf limitleri belirlenmektedir.▲

Olası yenileme riskini ölçmek üzere, Societe Generale bir iç model kullanmaktadır: mahsuplaşma ve korelasyon etkileri dikkate alınarak karşı taraflarla piyasa işlemlerinin gelecekteki gerçek değeri modellenir. Tahminler, geçmiş dönem piyasa riski faktörlerinin analizleri esas alınarak ve garantiler ve ek teminatlar göz önünde bulundurularak Risk Bölümü tarafından geliştirilen Monte-Carlo modellerinden türetilmektedir.

Bu dahili model, karşı taraf riskine ilişkin yasal sermaye gerekliliklerini tespit etmek için kullanılan bir metrik olan Etkitif Beklenen Pozitif Risk Tutarı (EEPE) hesaplamak için kullanılır.

Bireysel karşı taraf limitlerinin belirlenmesi

Karşı tarafların kredi profilleri düzenli aralıklarla gözden geçirilmekte ve ilgili enstrümanların hem türü, hem de vadesi itibarıyla limitler belirlenmektedir. Karşı tarafların gerçek kredi itibarları ve yasal dokümanlarının sağlamlığı, bu limitlerin belirlenmesinde kullanılan iki unsurdur.

Bilgi teknolojisi sistemleri hem ticaret erbablarının hem de Risk Bölümünün karşı taraf limitlerinin aşılmasını sağlamalarına imkan verir.

Denetlenmiş ! Bankanın karşı taraflarındaki herhangi bir önemli zayıflama acil dahili kredi notu incelemelerini gerektirir. Daha duyarlı karşı taraflar veya daha karmaşık finans araçları için daha spesifik denetim ve onaylama süreçleri devreye sokulur.▲

Düzenleyici çerçeve dahilinde Temerrüt Tutarının(1)'in hesaplanması

Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution (ACPR – Fransız İhtiyati Denetim ve Çözüm Kurumu), Efektif Beklenen Pozitif Risk Tutarını (EEPE) hesaplamak için, belirli bir karşı tarafın bir yıllık bir dönem içerisindeki beklenen ortalama pozitif risk tutarına karşılık gelen yukarıda tanımlanmış dahili modelin kullanımını onaylamıştır.

Bu dahili model, eski Newedge'in (Societe Generale Investment Limited) faaliyet alanı hariç olmak üzere, işlemlerin %96'sını kapsar.

Diğer işlemler içinse Grup piyasaya göre değerlendirme yönteminden yararlanmaktadır. Bu yöntemde Bankanın karşı taraf riskine ilişkin EAD, tüm işlemlerin pozitif piyasa değerlerinin toplanması (yenileme maliyeti) ve bu toplamın ek bir değerle artırılması suretiyle belirlenmektedir. CRD (Sermaye Gereklilikleri Direktifi) esaslarına göre hesaplanan bu ek değer, işlemin türüne ve kalan vadeye göre işlemin nominal değerine uygulanan sabit bir yüzdendir.

Her iki durumda da netleştirme anlaşmalarının etkileri ve ek teminat, dahili modele simüle edilerek veya gerçeğe uygun değerlendirme yönteminde belirtilen netleştirme kuralları uygulanarak ve garanti veya ek teminatlar düşülerek dikkate alınır. Yasal sermaye gereklilikleri ayrıca borçlu karşı tarafın içsel derecelendirme sonuçlarına bağlı olmaktadır.

Karşı taraf riskine ilişkin kredi değerlendirme düzeltmesi

Türevler ve menkul kıymet finansmanı işlemleri, karşı taraf riskini hesaba katacak bir Kredi Değerleme Düzeltmesine (CVA) tabidir. Grup, günlük bir teminat tamamlama çağrısına tabi olmayan veya teminatın riski yalnızca kısmen kapsadığı tüm müşterileri bu düzeltmeye dahil eder. Bu düzeltme aynı zamanda her karşı taraf için mevcut olan mahsuplaşma anlaşmalarını da yansıtmaktadır. CVA, Grup işletmesinin karşı tarafa, karşı tarafın temerrüde düşme olasılığına (işletmenin temerrüde düşmemesi şartına bağlı olarak) ve temerrüt halinde zarara karşı beklenen pozitif risk tutarı esas alınarak belirlenir.

Ayrıca, 1 Ocak 2014'ten bu yana finansal kuruluşlar, 10 günlük değişiklikleri kapsayan CVA'ya ilişkin sermaye gerekliliklerini belirlemekle yükümlüdür. Karşı tarafların kapsamı, EMIR'de (Avrupa Piyasası Türev Ürünler Altyapı Düzenlemesi) tanımlanan mali karşı taraflara veya türevleri belirli eşikleri aşacak şekilde veya korumanın dışındaki amaçlar için kullanan belirli şirketlere indirgenmiştir. Societe Generale, bu sermaye gereksinimlerini hesaplamak için kapsamın %65'ini kapsayan bir dahili model uygulamıştır. Kullanılan yöntem piyasa VaR'ının hesaplanması için kullanılanla aynı yöntemdir (Tescil Belgesinin "Piyasa Riski" bölümüne başvurun):

%99 güven seviyesi ile, karşı tarafların kredi marjlarında gözlemlenen değişimlere bağlı olarak CVA'da meydana gelen değişikliklerin tarihsel bir simülasyonunun gerçekleştirilmesini içerir. Hesaplama gözlemlenen kredi faiz farkı değişiklikleri üzerinden, bir yanda bir yıllık bir dalgalanan dönem üzerinden (CVA üzerindeki VaR), diğer yandan kredi faiz farkları ile ilgili önemli bir gerilim dönemine tekabül eden bir yıllık bir sabit geçmiş penceresi (CVA üzerindeki gerilimli VaR) üzerinden yapılır. İlgili sermaye gereksinimleri, düzenleyici kurum tarafından belirlenen her bir bankaya özel bir çarpan değeriyle çarpılan bu iki hesaplamaların toplamına eşittir. Standart yaklaşımla belirlenen geriye kalan kısım için, Societe Generale Sermaye Gereklilikleri Yönetmeliği tarafından tanımlanan kuralları uygular: yeniden hesaplanan vade ile çarpılan EAD'nin normatif bir faktörle ağırlıklandırılması.

Bu riskin yönetilmesi ve yasal sermaye bedeli, Grubu ana finansal kuruluşlara karşı koruma (Kredi Temerrüt Swapları gibi) almaya yöneltmiştir. Bu koruma, kredi riskinin azaltılmasına ek olarak, bunların karşı tarafların kredi faiz farklarındaki değişikliklerden kaynaklanan değişkenliklerini de azaltmaktadır.

Ters eğilim riski ayarlaması

Ters eğilim riski, karşı taraf temerrütleri olasılığının da aynı zamanda artması sebebiyle Grubun bir karşı tarafa maruziyeti kuvvetli bir şekilde arttığında meydana gelen risktir.

Ters eğilim riski iki şekilde ortaya çıkabilir:

- bazı piyasa faktörleri ile karşı tarafın kredi itibarı arasında önemli bir korelasyonun bulunduğu genel ters eğilim riski.
- risk tutarının doğrudan karşı tarafın kredi kalitesiyle ilişkili olduğu spesifik ters eğilim riski;

Spesifik ters eğilim riski, sermaye gerekliliklerini hesaplarken uygulanan bir ek değer vasıtasıyla, tahsis edilmiş yasal sermaye gerekliliklerine tabidir. Bir spesifik ters eğilim riski ile karşı karşıya olduğu tespit edilen işlemler, EEPE hesaplamasında, karşı tarafın temerrüdü hipoteziyle yeniden değerlendirilir. Daha spesifik olarak, bu işlemler geleneksel yöntemle i) karşı tarafın özkaynakları için bir boş değer ve ii) karşı tarafa ihraç edilen tahviller için geri alma oranına eşit bir değer dikkate alınarak yeniden değerlendirilir. Bu süreç bu tür bir işleme ilişkin karşı taraf riskleri ile ilgili sermaye gerekliliklerinde bir artışa yol açar. Aynı zamanda ekonomik karşı taraf riski de (yenileme riski) artarak bu tür bir işleme ilişkin risk kısıtlanır, çünkü risk limiti çerçevesinde hiçbir değişiklik yoktur.

Genel ters eğilim riski stres testleri vasıtasıyla izlenir (belirli bir karşı taraf ile ilgili tüm işlemleri kapsayan tekli veya çoklu risk faktörlerine dayalı, aynı zamanda küresel piyasa riski stres testleri için de uygulanabilir senaryolara bağlı stres testleri):

- üç ayda bir yapılan, tüm karşı taraflarla ilgili stres testlerinin, karşı tarafların kalitesinin ve ilgili pozisyonlarının müşterek olarak bozulmasına bağlı en olumsuz senaryoları tanımlamayı mümkün kılan bir analizi;
- Sistemik Önele Sahip Finans Kuruluşları (SiFi) ile ilgili olarak, limitlerle çerçevelendirilmiş özel stres testlerinin aylık takibi.

(1) Bir kredinin temerrüdü durumundaki risk tutarı (EAD), bu kredinin nominal tutarına eşittir. Bir türev ürünün olası zarar tutarı, karşı tarafın temerrüde düşmesi halinde gerçeğe uygun değerlemesidir ve yalnızca istatistiksel olarak tahmin edilir. Bu nedenle, türev ürünlerin EAD tutarının hesaplanmasında, biri gerçeğe uygun değerlendirme yöntemini ve diğeri dahili model yaklaşımını uygulayan iki yöntem kullanılmaktadır (yukarı bakınız).

KREDİ RİSKİNE KARŞI KORUNMA

Denetlenmiş I Garantiler ve ek teminatlar

Grup hem piyasa hem de ticari bankacılık faaliyetleri için kredi riski hafifletme teknikleri kullanmaktadır. Bu teknikler borçlunun borcunu ödeyememe riskine karşı tam veya kısmi koruma sağlar.

İki ana kategori vardır:

- Kişisel garantiler, birincil borçlunun temerrüde düşmesi halinde, onun yerine geçmek üzere üçüncü şahısların taahhütleridir. Bu garantiler, bankalar ve benzeri kredi kurumları, ipotek garantörleri (örneğin Fransa'daki Crédit Logement), monoline veya multi-line sigortacılar, ihracat kredisi acenteleri ve benzeri özel kurumlar tarafından sağlanan koruma taahhüt ve mekanizmalarını içermektedir. Ayrıca kredi sigortası ve kredi türevleri de (koruma satın alma) bu kategoriye girmektedir;
- Teminat ise mülk, mal veya değerli madenler gibi fiziksel varlıklar veya nakit, yüksek kalitede yatırımlar ve menkul kıymetler ve sigorta poliçeleri gibi mali enstrümanlar şeklinde olabilir.

Teminat değerine, teminatın kalite ve likidite durumunu yansıtabilecek şekilde uygun alım-satım farkları uygulanır.

Grup kendi risklerini garantileri çeşitlendirerek yönetmektedir: fiziki teminat, kişisel garantiler ve diğerleri (CDS dahil).

Kredi onay sürecinde teminatların ve ek teminatların değerinin, bunların kanuni bakımdan uygulanabilirliklerinin ve garantörün yükümlülüklerini yerine getirme yeteneğinin bir değerlendirmesi yapılmaktadır. Bu süreç zarfından garanti veya teminatın Sermaye Gereklikleri Direktifi (CRD) kriterlerini başarılı bir biçimde karşılaması sağlanır.

Garantör derecelendirmeleri şirket içinde yılda en az bir kez gözden geçirilir ve teminat yılda en az bir kere yeniden değerlendirilmeye tabidir. Risk departmanı, işletme bölümleri tarafından garanti ve teminatların düzenli bir şekilde otomatik olarak veya bilirkşi kanaatine istinaden tesis edilen operasyonel prosedürlerin yeni bir kredinin onay aşamasında veya kredi uygulamasının yıllık yenilemesinde onaylanmasından sorumludur.

Garanti ve teminat tavan oranı, ödenmemiş kredi tutarı eksi karşılıklar olarak belirlenmiştir; yani 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 265,08 milyar Euro'dur (31 Aralık 2015'de 248,59 milyar Euro) ve bunun 131,68 milyar Euro'su bireysel müşteriler, 133,39 milyar Euro'su diğer türlerdeki karşı taraflardan oluşmaktadır (31 Aralık 2015'de sırasıyla 128,74 milyar Euro ve 119,85 milyar Euro).

Bu garantilerin ve ek teminatların kapsadığı ödenmemiş krediler esasen 31 Aralık 2016 tarihinde 222,10 milyar Euro tutarında kredilere ve alacaklara ve 39,01 milyar Euro tutarında bilanço dışı taahhütlere karşılık gelmektedir (31 Aralık 2015'de sırasıyla 207,95 milyar Euro ve 37,06 milyar Euro).

Münferit olarak değer kaybetmemiş ödenmemiş krediler için alınan garantiler ve ek teminatlar, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 2,21 milyar Euro'dur (31 Aralık 2015'de 2,11 milyar Euro) ve bunun 1,21 milyar Euro'su bireysel müşteriler, 0,99 milyar Euro'su diğer türlerdeki karşı taraflardan oluşmaktadır (31 Aralık 2015'de sırasıyla 1,24 milyar Euro ve 0,87 milyar Euro).

Münferit olarak değer kaybetmiş krediler için alınan garantiler ve ek teminatlar, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 7,32 milyar Euro'dur (31 Aralık 2015'de 6,69 milyar Euro) ve bunun 3,42 milyar Euro'su bireysel müşteriler, 3,90 milyar Euro'su diğer türlerdeki karşı taraflardan oluşmaktadır (31 Aralık 2015'de sırasıyla 3,13 milyar Euro ve 3,56 milyar Euro). Bu tutarların tavan limiti, münferit olarak değer kaybetmiş ödenmemiş krediler tutarındadır.

Kurumsal yoğunlaşma riskini yönetmek üzere kredi türevlerinin kullanılması

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bünyesindeki Kredi Portföyü Yönetimi (CPM) ekibi, aşırı portföy yoğunlaşmalarının azaltılması ve belirli bir karşı tarafın kredi itibarındaki bir bozulma durumunda derhal harekete geçilmesi amacıyla, Risk Bölümü ve temel iş kollarıyla yakın işbirliğinde bulunmaktan sorumludur. CPM artık kredi ve borç portföyü için nadir kaynakların yönetiminden sorumlu departmanla birleştirilmiştir.

Grup, kredi türevlerini kurumsal kredi portföyünün yönetilmesinde kullanır. Bunlar temelde şahıs, sektör ve coğrafi yoğunlaşmaların azaltılması ve proaktif bir risk ve sermaye yönetimi uygulanması amacıyla hizmet eder. Aşırı yoğunlaşma yönetim politikası kapsamında kişisel koruma satın alınır. Örneğin, en fazla korunan on isim kişisel korumaların toplam meblağının %96'sına tekabül etmektedir (31 Aralık 2015'de %90). Bu amaçla satın alınan Kurumsal kredi türevlerinin (Kredi Temerrüt Swapı, CDS) değeri, alınan garanti taahhütleri kapsamında bilanço dışı taahhütler olarak kayda geçirilmektedir.

Kurumsal kredi türevleri aracılığıyla gerçekleştirilen toplam bakiye koruma alımı 2016 Aralık sonu itibarıyla 0,8 milyar Euro'ya düşmüştür (2015 yılı Aralık sonu itibarıyla 0,7 milyar Euro).

Varlık (31 Aralık 2015'deki 7,1 milyar Euro'ya karşılık 31 Aralık 2016'da 3,9 milyar Euro) ve borç (31 Aralık 2015'deki 7,3 milyar Euro'ya karşılık 31 Aralık 2016'da 4,2 milyar Euro) olarak muhasebeleştirilen tutarlar, esas olarak bir işlem faaliyeti kapsamında, ancak aynı zamanda yukarıda belirtilen korumalar kapsamındaki kredi türevlerinin adil değerine karşılık gelmektedir.

2016'da, Avrupa yatırım yapılabilir ihracatlarından (iTraxx endeksi) kaynaklanan Kredi Temerrüt Swapları (CDS) marjları, yıl başındaki açılış seviyelerine tekrar daralmadan önce, yılın ilk yarısında genişlemiştir. Portföyün marjların genişlemesine olan genel hassasiyeti düşüşe geçmiştir, çünkü korumanın ortalama vadesi artık çok daha kısadır.

Tüm koruma, ortalaması AA- olmak üzere, BBB+ veya daha üstü derecelendirmeye sahip banka karşı taraflardan (bundan böyle esasen takas merkezleri vasıtasıyla) alınmıştır. Grup aynı zamanda her türlü karşı tarafa ilişkin olarak risklerin aşırı yoğunlaşmasından kaçınmaya dikkat etmektedir.

Piyasa işlemleriyle ilişkili karşı taraf risklerinin hafifletilmesi

Societe Generale, risklere açık olma durumunu hafifletici bazı tekniklerden yararlanmaktadır. Piyasa işlemleriyle uğraşan taraflarla ilgili olarak, söz konusu taraflarla, mümkün olduğu ölçüde fesih-takas kızı master anlaşmalar yapmaya çalışmaktadır. Temerrüt halinde bu anlaşmalar tüm muaccel ve ödenmesi gereken tutarların netleştirilmesini sağlar. Bu sözleşmelerde genellikle gerekli ek teminatın belirli aralıklarla (çoğunlukla günlük bazda) yeniden değerlemeye tabi tutulması ve karşılık gelen marj tamamlama tutarlarının ödenmesi söz konusu olmaktadır. Teminatlar büyük oranda nakitten ve yüksek oranlı hazine bonosu gibi yüksek kalitede likit aktiflerden oluşmaktadır. Aktiflerin düşük kalitelerini ve/veya likiditesini yansıtabilecek şekilde uygun kesintilerin yapılması şartıyla işlem yapılabilir diğer aktifler de kabul edilmektedir.

Buna göre, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla tezgah üstü (OTC) işlemlerin çoğu teminat altına alınmıştır: miktar bakımından⁽¹⁾, piyasa değeri pozitif işlemlerin %65'i (Societe Generale tarafından teminat alınmıştır) ve piyasa değeri negatif işlemlerin %72'si (Societe Generale tarafından teminat verilmiştir) teminatlıdır.

OTC ek teminatın yönetimi operasyonel riskin asgariye indirilmesi amacıyla sürekli olarak takip edilmektedir:

- her teminatlı işlemin risk değeri günlük bazda onaylanır;
- ek teminat, nakit veya menkul değerler; ertelenmiş işlemlerin takibi, vb.);
- teminat tamamlama çağrılarında dair anlaşmazlıkları önlemek ve/veya çözmek için düzenleyici tarafından belirlenen dönemlerde (genellikle günlük) teminatlı tüm bakiye işlemlerin karşı taraf teminatlarıyla mutabakatı sağlanır;
- yasal ihtilaflar kurul tarafından günlük bazda takip edilir ve gözden geçirilir.

Ayrıca, yönetmelikler daha çok sayıda OTC türev araçlarının, yetkili makamlarca onaylanmış ve ihtiyati yönetmeliklere tabi olan takas merkezleri vasıtasıyla takas edilmesini teşvik etmekte veya öngörmektedir. Bu bağlamda, 2012'de Avrupa Piyasası Altyapı Yönetmeliğinde (EMIR), bu piyasanın istikrarını ve şeffaflığını artırmak için türev piyasası katılımcıları hakkında çeşitli tedbirler yayımlanmıştır. EMIR özellikle, bu iştirakçilerin yeterince likit ve standart kabul edilen ürünlerde merkezi karşı tarafların kullanmasını, tüm türev ürün işlemlerinin bir takas veritabanına bildirilmesini ve merkezi karşı taraflarca takas edilmeyen OTC türevler için risk azaltma prosedürlerinin (örneğin ek teminatın takası, zamanında onay, portföy sıkıştırma(2) v.s.) uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Bu tedbirlerin bazıları halihazırda yürürlükteyken (portföy mutabakatı, anlaşmazlık çözümü, ilk takas yükümlülüğü), diğerlerinin aşama aşama yürürlüğe girmesi beklenmektedir (takas edilmeyen işlemler için başlangıç teminatının ve değişim teminatının takası). Özellikle, Dodd-Frank Kanununda tanımlanan, Amerikan karşı taraflarla yapılan takas edilmeyen OTC türev işlemleri için başlangıç teminatlarının zorunlu takası ile ilgili ilk aşama, 1 Eylül 2016'da yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, 2016 Aralık sonu itibarıyla, OTC işlemlerinin %17'si (nominal tutarın %45'i) takas merkezleri vasıtasıyla takas edilmiştir.

Kredi sigortası

İhracat kredi kurumlarının (Coface ve Exim gibi) ya da çok taraflı kurumların (Avrupa Yeniden Yapılandırma ve Geliştirme Bankası - EBRD gibi) kullanılmasına ilave olarak, Societe Generale kredilerinin bir kısmını hem ticari hem de siyasi tüm ödememe risklerine karşı korumak için son yıllarda özel sigortacılarla olan ilişkilerini geliştirmektedir.

Bu faaliyet, Grubun Genel Yönetimi tarafından onaylanan bir risk çerçevesi ve izleme sistemi kapsamında yürütülmektedir. Bu sistem, katı uygunluk kriterlerini yerine getirmek zorunda olan karşı taraf sigortacıyla ilgili vadeye dayalı alt limitlerin ve bireysel limitlerin öngörüldüğü toplam faaliyet limitini esas almaktadır.

Bu politikanın uygulanması genel olarak risklerin sağlıklı bir şekilde azaltılmasına katkıda bulunmaktadır.▲

TABLO 11: TEMİNAT

(milyon EURO)	31.12.2016			31.12.2015		
	Kişisel garantiler	Teminat	EA D	Kişisel garantiler	Teminat	EAD
Ülke Riskleri	5.318	44	197.182	5.666	733	180.710
Kurumlar	2.222	1.364	130.218	2.334	1.129	100.912
Şirketler	21.772	40.703	306.598	23.011	38.605	290.879
Bireysel	69.845	42.752	177.086	68.195	41.808	171.199
Diğer	40	228	49.257	69	272	46.685
TOPLAM	99.197	85.090	860.342	99.275	82.546	790.385

(1) Takas dairelerinde takas edilen OTC anlaşmaları hariçtir.

(2) i) Risklerin mahsup edilebileceği anlaşmaların belirlenmesini ve ii) aynı bakiye risk tutarını muhafaza ederken daha düşük sayıda işlemle değiştirilmelerini içeren süreç.

RİSK ÖLÇÜMÜ VE İÇSEL DERECELENDİRMELER

2007'de, Societe Generale maruz kaldığı risklerin çoğunluğu için, en gelişmiş kredi riski sermaye gereksinimini hesaplamak için İçsel Derecelendirmeye Dayalı (IRB) yaklaşımı kullanmak konusunda bağlı bulunduğu denetim makamlarından gerekli onayı almıştır.

Ön yetki verilmiş olduğundan, Grubun belirli faaliyetleri ve riskleri için standart yaklaşımdan IRB yaklaşımına geçiş, seçici ve sınırlı şekilde uygulanmaktadır.

TABLO 12: BASEL YÖNTEMİNE GÖRE EAD DÖKÜMÜ

	31.12.2016	31.12.2015
IRB	%75	%77
Standart	%25	% 23
Toplam	%100	%100

TABLO 13: GRUP İÇİN IRB VE STANDART YAKLAŞIMLARIN UYGULAMA KAPSAMI

	IRB (İçsel Derecelendirmeye Dayalı) Yaklaşımı	Standart Yaklaşım
Fransa Bireysel Bankacılık	Portföylerin çoğunluğu	SOGELEUSE iştirakine ait olanlar da dahil olmak üzere, bazı bireysel müşteri portföyleri
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	KB (Çek Cumhuriyeti), CGI, Fiditalia, GEFA ve SG Finans, SG leasing SPA ve Fraer Leasing SPA, SGEF Italy adlı iştirakler	Diğer iştirakler
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı portföylerinin büyük kısmı Özel Bankacılığa gelince, Menkul Kıymetler Hizmetleri ve Aracılığı, esasen aşağıdaki iştiraklerin bireysel portföyleri: SG Hambros, SGBT Luxembourg, SGBT Monaco, SG Private Banking Suisse	Özel Bankacılığa gelince, Menkul Kıymetler Hizmetleri ve Aracılığı, bankalara ve şirketlere verilen maruziyetler
Kurumsal Merkez	Portföylerin çoğunluğu	

tutarlarının bir bölümünü içerir;

İç yaklaşımın genel çerçevesi

Denetlenmiş I IRB metodu altında kendi sermaye gereksinimlerini hesaplamak için, Societe Generale, Risk Ağırlıklı Varlıkları (RWA) ve işlemin tabiatına, karşı tarafın kalitesine ve riski hafifletmek için alınan tüm önlemlere bağlı olarak maruz kalınabilecek bir kayıp olan Beklenen Kaybı (EL) tahmin eder.

Societe Generale, RWA değerini hesaplamak için dahili risk ölçme sistemini kullanarak kendi Basel parametrelerini kullanır:

- Temerrüt Durumundaki Risk (EAD) değeri, bir karşı tarafın temerrüde düşmesi durumunda Grubun maruz kaldığı risk olarak tanımlanır. EAD, bilançoda kaydedilen risk tutarlarını (krediler, alacaklar, tahsil edilecek gelirler, piyasa işlemleri, vb.) ve dahili veya yasal Kredi Dönüşüm Oranları (CCF) kullanılarak hesaplanan bilanço dışı risk

- Temerrüt Olasılığı (PD): bankanın karşı tarafının bir yıl içinde temerrüde düşme olasılığıdır;
- Temerrüt Halinde Kayıp (LGD): bir karşı tarafın temerrüde düşmesinden kaynaklanan zarar ile temerrüt tarihindeki risk tutarı arasındaki orandır.

Societe Generale Grubu aynı zamanda aşağıdakileri de dikkate almaktadır:

- kefilin risk ağırlığının borçlunun risk ağırlığından daha uygun olması durumunda, PD, LGD ve kefilin risk ağırlığı hesaplamasının borçlununkilerle ikame edilmesi suretiyle (risk maruziyeti kefile doğrudan maruziyet olarak değerlendirilir) garanti ve kredi türevlerinin etkisi;
- garanti olarak kullanılan teminatlar (fiziki veya finansal). Bu etki, ilgili havuzlardaki LGD modelleri düzeyinde veya satır bazında hesaba katılır.▲

Oldukça sınırlı bir dereceye kadar, Societe Generale Fransız iştiraki Franfinans Kuruluşlarına tahsis edilen ihtisas kredileri portföyü risklerine aynı zamanda Temel IRB yaklaşımını da uygulamaktadır (bu yaklaşımda LGD ve CCF parametreleri doğrudan denetim makamı tarafından belirlenirken, yalnızca Temerrüt Olasılığı banka tarafından tahmin edilir).

Grup ayrıca, ABCP (Varlığa Dayalı Ticari Senetler) menkul kıymetleştirmeye ilişkin yasal sermaye gereksiniminin hesaplanmasında Dâhili Değerlendirme Yaklaşımını (IAA) kullanmak üzere düzenleyici makamdan yetki almıştır. IRBA yöntemi çerçevesinde sermaye gereksinimi hesaplama hedeflerinin yanı sıra, Grubun kredi riski ölçüm modelleri, Grubun operasyonel faaliyetlerinin yönetimine katkıda bulunmaktadır. Bunlar aynı zamanda işlemleri yapılandırarak, fiyatlandırmak ve onaylamak için bir araç teşkil ederler ve iş kollarına ve Risk Departmanına verilen onay limitlerinin düzenlenmesine katılırlar.

Toptancı müşterilere ilişkin kredi riski ölçümü

Dahili Basel parametrelerinin öngörülmesinde kullanılan Grubun kredi riski ölçme sistemi, uzman görüşü ile birlikte kantitatif bir değerlendirme mekanizması kullanmaktadır.

Kurumsal, Bankacılık ve Ülke portföylerine ilişkin ölçme sistemi, üç ana dayanağı esas alır:

- bir karşı taraf derecelendirme sistemi;
- her bir işlemin niteliğine göre otomatik olarak Temerrüt Halinde Kayıp (LGD) ve Kredi Dönüşüm Oranı (CCF) parametreleri tahsis eden bir sistem;
- derecelendirmelere (faaliyet alanı, revizyon sıklığı, derecelendirme onay prosedürü, vb.) ve modellerin gözetimi, geriye dönük test edilmesi ve doğrulanmasına ilişkin kuralların belirlenmesinde kullanılan bir grup prosedür. Diğerlerinin yanı sıra bu prosedürler, bu portföylere yönelik modellere kritik inceleme getiren insan muhakemesinin desteklenmesine yardımcı olur.

DERECELENDİRME SİSTEMİ

Derecelendirme sistemi, dahili bir ölçeğe göre tüm karşı taraflara bir derece verilmesini içerir; verilen her bir not Standard & Poor's tarafından 20 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen geçmiş veriler kullanılarak belirlenen bir temerrüt olasılığına karşılık gelir.

Aşağıdaki tabloda Societe Generale'in iç derecelendirme ölçeği ve ana Dış Kredi Değerlendirme Kuruluşlarının bu ölçeğe tekabül eden ölçekleri ve ayrıca ortalama tahmini temerrüt olasılığı verilmektedir.

Karşı tarafa verilen derece, genellikle bir modele göre teklif edilir ve ardından tüm karşı tarafların bireysel analizinden sonra Risk Departmanı uzmanları tarafından düzeltilir ve onaylanır.

Karşı taraf derecelendirme modelleri, özellikle de karşı tarafın tipine (şirketler, finansal kurumlar, kamu kurumları, vb.), ülkeye, coğrafi bölgeye ve şirketin büyüklüğüne (genellikle yıllık ciroya göre belirlenir) göre yapılandırılır.

Şirket derecelendirme modelleri, müşteri temerrüdüne ilişkin istatistik modelleri (regresyon yöntemleri) ile desteklenir. Bu modeller, karşı tarafların sürdürülebilirliğini ve ödeme gücünü değerlendiren finansal verilerden elde edilen nicel parametrelerle ekonomik ve stratejik boyutları değerlendiren nitel parametreleri bir araya getirir.

TABLO 14: SOCIETE GENERALE'IN İÇ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ VE DERECELENDİRME KURULUŞLARININ BU ÖLÇEĞE TEKABÜL EDEN ÖLÇEKLERİ

Karşı taraf iç derecelendirme notu	DBRS	FitchRatings	Moody's	S&P	1 yıllık temerrüt olasılığı
1	AAA	AAA	Aaa	AAA	%0,01
2	AA yüksek ila AA düşük	AA+ ila AA-	Aa1 ila Aa3	AA+ ila AA-	%0,02
3	A yüksek ila A düşük	A+ ila A-	A1 ila A3	A+ ila A-	%0,04
4	BBB yüksek ila BBB düşük	BBB+ ila BBB-	Baa1 ila Baa3	BBB+ ila BBB-	%0,30
5	BB yüksek ila BB düşük	BB+ ila BB-	Ba1 ila Ba3	BB+ ila BB-	%2,16
6	B yüksek ila B düşük	B+ ila B-	B1 ila B3	B+ ila B-	%7,93
7	CCC yüksek ila CCC düşük	CCC+ ila CCC-	Caa1 ila Caa3	CCC+ ila CCC-	%20,67
8, 9 ve 10	CC ve aşağısı	CC ve aşağısı	Ca ve aşağısı	CC ve aşağısı	%100,00

LGD MODELLERİ

Temerrüt halinde kayıp (LGD), işleme ilişkin tüm parametreler ve bir karşı tarafın temerrüdü durumunda alacağın kurtarılmasından kaynaklanan ücretler dikkate alınarak ölçülen bir ekonomik zarardır.

Bireysel müşteriler hariç olmak üzere, temerrüt halinde kaybın (LGD) tahmin edilmesinde kullanılan modeller, teminatın mevcut olup olmamasına ve varsa niteliğine bağlı olarak, yasal alt portföyler, varlık türü, işlemin veya karşı tarafın büyüklüğü ve coğrafi bölgesine göre uygulanır. Bu yöntem, özellikle kurtarma, prosedürler ve yasal ortam bakımından homojen risk havuzlarının tanımlanmasına imkan verir.

Bu kestirimler, temerrütteki kredilerin sayısının yeterli olması durumunda istatistiksel bir tabana göre inşa edilir. Bu durumda bu kestirimler, uzun vadede kurtarma verilerinin gözlenmesine dayalıdır.

Temerrütteki kredilerin sayısının yeterli olmaması durumunda, kestirim revize edilir veya bir uzman tarafından belirlenir.

CCF MODELLERİ (KREDİ DÖNÜŞÜM ORANI)

Grup, bilanço dışı alacaklarına ilişkin olarak, "çekim süreli vadeli kredi" ürünleri ve döner krediler için iç derecelendirme yaklaşımını kullanma yetkisine sahiptir.

TABLO 15: TOPTANCI MÜŞTERİLER - KULLANILAN MODELLER VE MODELLERİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

Modellenmiş Parametre	Portföy/Basel varlık kategorisi	Model sayısı	Model ve yöntem Temerrüt/zarar yıl sayısı
TOPTANCI MÜŞTERİLER			
Temerrüt Olasılığı (PD)	Ülke Riskleri	Uzman görüşüne göre derecelendirme	Uzman görüşü modeli, kuruluşların harici derecelendirmeleri kullanımı. Düşük temerrüt riski portföyü
	Kamu sektörü kurumları	Coğrafi bölgelere göre 4 model (FR-ABD-Çek Cumhuriyeti-Diğerleri).	Derecelendirme süreci için finansal oranların ve nitel bir anketin birleşimine dayalı istatistiksel modeller (regresyon). Düşük temerrüt riski portföyü
	Finansal kurumlar	Karşı tarafın türüne göre 5 model Bankalar, Sigortalar, Fonlar, Finansal araçlar, Fonların Fonları.	Nitel bir ankete dayalı uzman görüşüne bağlı modeller Düşük temerrüt riski portföyü
	Uzmanlaşmış Finansman	İşlemin türüne göre 5 model.	Nitel bir ankete dayalı uzman görüşüne bağlı modeller
	Büyük şirketler	Coğrafi bölgelere göre 9 model.	Derecelendirme süreci için finansal oranların ve nitel bir anketin birleşimine dayalı istatistiksel modeller (regresyon). 8 ila 10 yıl boyunca gözlenen temerrütler
	Küçük ve orta- büyüklükteki şirketler	Şirketin büyüklüğüne ve coğrafi bölgeye göre 12 model	Derecelendirme süreci için finansal oranların ve nitel bir anketin birleşimine dayalı istatistiksel modeller (regresyon). 8 ila 10 yıl boyunca gözlenen temerrütler
Temerrüt halinde kayıp (LGD)	Kamu sektörü kurumları - Bağımsız Ülkeler	4 model - Karşı tarafın türüne göre	Geçmiş verilere ve uzman görüşüne dayalı kalibrasyon 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
	Büyük şirketler - Sabit oran yaklaşımı	>20 model Teminatın türüne göre sabit oran yaklaşımı.	Uzman görüşü çerçevesinde düzeltilen geçmiş verilere dayalı kalibrasyon. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
	Büyük şirketler - İndirim Yaklaşımı	12 model Kurtarılabılır teminatın türüne göre indirim yaklaşımı.	Uzman görüşü çerçevesinde düzeltilen geçmiş piyasa verilerine dayalı kalibrasyon 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
	Küçük ve orta- büyüklükteki şirketler	13 model Teminatın türüne veya teminatın bulunmamasına göre sabit oran yaklaşımı	Uzman görüşü çerçevesinde düzeltilen geçmiş verilere dayalı kalibrasyon. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
	Proje finansmanı	10 model Projenin türüne göre sabit oran yaklaşımı.	Uzman görüşü çerçevesinde düzeltilen geçmiş verilere dayalı kalibrasyon. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
	Finansal kurumlar	8 model Karşı tarafın niteliğine göre sabit oran yaklaşımı: bankalar, sigortalar, fonlar vs. ve teminatın niteliği	Uzman görüşü çerçevesinde düzeltilen geçmiş verilere dayalı kalibrasyon. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
	Diğer spesifik portföyler	6 model: faktoring, satın alma opsiyonlu leasing ve diğer spesifik durumlar.	Uzman görüşü çerçevesinde düzeltilen geçmiş verilere dayalı kalibrasyon. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen zararlar
Kredi Dönüştürme Faktörü (CCF)	Büyük şirketler	3 model: Çekme süreli vadeli krediler, döner krediler, Çek Cumhuriyeti Kuruluşları.	Segmentlere göre kalibre edilen modeller. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen temerrütler.
Beklenen Zarar (EL)	Gayrimenkul işlemleri	Tasniflemeye göre 1 model.	Uzman görüşüne ve nitel bir ankete dayalı istatistiksel model Düşük temerrüt riski portföyü

GERİYE DÖNÜK TESTLER

Toptancı müşterilere ilişkin kredi sisteminin tümünün performans düzeyi, kestirimleri PD, LGD ve portföylere göre gerçek sonuçlarla karşılaştıran düzenli geriye dönük testlerle ölçülür.

Bu sistemin uyumluluğu, kullanılan parametreler ve analiz edilen eğilimlerle belirsiz alanları (döngüsellik, oynaklık, veri kalitesi, vb.) hesaba katan güvenlik marjları arasındaki tutarlılığa dayalıdır.

Uygulanan güvenlik marjları düzenli olarak tahmin, kontrol ve gerektiğinde revize edilmektedir.

Geriye dönük testlerin sonuçları, sistemin ihtiyatlılığının yeterli olmadığı düşünüldüğünde telafi edici planların veya ek sermaye gerekliliklerinin uygulanmasına gerekçe teşkil edebilir. Geriye dönük testlerin, telafi edici planların ve ek sermaye gerekliliklerinin sonuçları, müzakere edilmek ve onaylanmak üzere Uzmanlardan oluşan Kurula sunulur (bkz. Risk modellemesinin yönetimi, sayfa 194).

TABLO 16: RİSK PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TAHMİNİ VE FİİLİ PD DEĞERLERİ – TOPTANCI MÜŞTERİLER

Basel Portföyü	Tahmini temerrüt olasılığı (EAD-ağırlıklı ortalama)	31.12.2016	Geçmişe ait yıllık temerrüt oranı**
		Tahmini temerrüt olasılığı* (alacaklarla ağırlıklı aritmetik ortalama)	
Ülke Riskleri	%0.1	%+0,8	%0,2
Bankalar	%0.3	%2.1	%1,1
Kamu sektörü kurumları	%0.1	%0.3	%0.1
Uzmanlaşmış Finansman	%1.9	%3.0	%2.6
Büyük şirketler	%1,1	%2,9	%1.6
Küçük ve orta ölçekli şirketler	%3.6	%5.5	%3.7

Lütfen şu hususu dikkate alınız: 2016 için Temerrüt Olasılığı sonuçları, 14 Aralık 2016 tarihinde yayımlanan revize edilmiş EBA kılavuzları (EBA/GL/2016/11) uyarınca daha yüksek bir detaylandırma seviyesiyle rapor edilmektedir.

* Kredi sisteminin performansı, yönetmelikler uyarınca düzenli olarak yapılan geriye dönük testler vasıtasıyla ölçülür. Geriye dönük testlerde tahmini temerrüt olasılığı (alacaklarla ağırlıklandırılmış aritmetik ortalama) ile gözlemlenen sonuçlar (geçmişteki yıllık temerrüt oranı) karşılaştırılır, böylece derecelendirme sisteminin genel ihtiyatlılığı onaylanır.

**Geçmişteki yıllık temerrüt oranı, (2008 mali krizi ve 2010 ülke borçları krizi dikkate alınarak) daha uzun bir sürenin kullandığı Bankacılık ve Ülke portföyleri hariç olmak üzere beş yıllık bir dönem esas alınarak hesaplanmıştır.

TABLO 17: RİSK PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TOPTANCI MÜŞTERİLER İÇİN TAHMİNİ VE FİİLİ LGD VE EAD DEĞERLERİ

31.12.2016

Basel portföyü	Tahmini LGD*	güvenlik marjı hariç Fiili LGD	Fiili EAD** / tahmini EAD
Büyük kuruluşlar	%35	%25	%95
Küçük ve orta ölçekli şirketler	%40	%36	

* Birincil teminatsız LGD

**Modellenmiş CCF (döner, vadeli krediler), yalnızca temerrütler için.

31.12.2015

Basel portföyü	Tahmini LGD*	güvenlik marjı hariç Fiili LGD	Fiili EAD** / tahmini EAD
Büyük kuruluşlar	%34	%24	%95
Küçük ve orta ölçekli şirketler	%41	%37	

* Birincil teminatsız LGD

**Modellenmiş CCF (döner, vadeli krediler), yalnızca temerrütler için.

Bireysel müşterilerin kredi riski ölçümü

TEMERRÜT OLASILIĞI MODELLERİ

Bireysel müşteri karşı tarafların temerrüt olasılığının modellenmesi, varlıklarını IRBA yöntemiyle kaydeden Grubun her bir iş kolu için spesifik olarak gerçekleştirilir. Modeller, karşı tarafların ödeme davranışına dair verileri kapsar. Bu modeller müşteri türüne göre segmentlere ayrılır ve bireysel müşteriler, profesyonel müşteriler, çok küçük işletmeler ve gayrimenkul yatırım şirketlerine (SCI, Sociétés Civiles Immobilières) göre farklılık gösterir .

Her bir segmentteki karşı taraflar, istatistiksel modeller kullanılarak otomatik olarak homojen risk havuzlarında sınıflandırılır ve her birine temerrüt olasılıkları tahsis edilir.

Karşı taraflar istatistiksel olarak farklılık gösteren homojen risk havuzlarında sınıflandırıldıktan sonra, her bir ürün için ortalama uzun vadeli temerrüt oranları gözlenerek temerrüt olasılığı parametreleri tahmin edilir. Bu tahminler, Döngüsel (TTC) bazda olabildiğince tam bir temerrüt döngüsü tahmininde bulunmak için bir güvenlik marjı ile düzeltilir.

LGD MODELLERİ

Temerrüt halinde kaybın (LGD) tahmin edilmesinde kullanılan modeller, özellikle iş kollarının portföyleri tarafından uygulanır. LGD değerleri, teminatın mevcut olup olmamasına göre ürün bazında tahmin edilir.

Operasyonel kurtarma süreçleri ile tutarlı olarak, tahmin yöntemleri genellikle öncelikle kredinin feshi durumunda temerrüde düşen kredilerin oranını ve ardından kredinin feshedilmesiyle ortaya çıkan kaybı tahmin eden iki adımlı bir sürece dayalıdır.

Beklenen kayıplar, uzun vadede temerrüde düşen maruziyetlere ilişkin dahili geçmiş kurtarma verileri kullanılarak tahmin edilir. Bu tahminler bir gerileme döneminin muhtemel etkisini yansıtmak için güvenlik marjlarıyla düzeltilir.

CCF MODELLERİ

Societe Generale, bilanço dışı riskleri için perakende ve profesyonel müşterilerinin cari hesaplarındaki döner kredilere ve hesap kredilerine ilişkin tahminlerde bu modeli kullanır.

TABLO 18: BİREYSEL MÜŞTERİLER - KULLANILAN MODELLER VE MODELLERİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

Modellenmiş Parametre	Portföy/Basel varlık kategorisi	Model sayısı	Model ve yöntem Temerrüt/zarar yıl sayısı
BİREYSEL MÜŞTERİLER			
Temerrüt Olasılığı (PD)	Konut tipi gayrimenkul	İşletmeye, garantinin türüne (teminat, ipotek), karşı tarafın türüne (bireyler veya profesyoneller / VSB, gayrimenkul yatırım şirketi (SCI)) göre 12 model.	İstatistiksel tip model (regresyon), davranış skoru 5 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen temerrütler.
	Bireysel müşterilere diğer borçlar	İşletmeye, kredinin niteliğine ve amacına göre (kişisel kredi, müşteri kredisi, araç kredisi vs.) >20 model	İstatistiksel tip model (regresyon), davranış skoru 5 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen temerrütler.
	Yenilenebilir riskler	İşletmenin türüne, kredinin niteliğine göre (cari hesap kredisi, döner kredi veya müşteri kredisi) 13 model	İstatistiksel tip model (regresyon), davranış skoru 5 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen temerrütler.
	Profesyoneller ve çok küçük işletmeler	İşletmenin türüne, kredinin niteliğine (orta ve uzun vadeli yatırım kredileri, kısa vadeli kredi, araç kredisi), karşı tarafın türüne (bireysel veya gayrimenkul yatırım şirketi (SCI)) göre 14 model.	İstatistiksel model (regresyon veya segmentasyon), davranış skoru. 5 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen temerrütler.
Temerrüt halinde kayıp (LGD)	Konut tipi gayrimenkul	İşletmeye, garantinin türüne (teminat, ipotek), karşı tarafın türüne (bireyler veya profesyoneller / VSB, gayrimenkul yatırım şirketi (SCI)) göre 12 model.	Cari akışlara dayalı beklenen geri kazanılabilir nakit akışları istatistik modeli Model gerektiğinde uzman görüşü doğrultusunda düzeltilir. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen kayıplar ve geri kazanılabilir nakit akışları
	Bireysel müşterilere diğer borçlar	İşletmeye, kredinin niteliğine ve amacına göre (kişisel kredi, müşteri kredisi, araç kredisi vs.) >20 model	Cari akışlara dayalı beklenen geri kazanılabilir nakit akışları istatistik modeli Model gerektiğinde uzman görüşü doğrultusunda düzeltilir. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen kayıplar ve geri kazanılabilir nakit akışları
	Yenilenebilir riskler	İşletmenin türüne, kredinin niteliğine göre (cari hesap kredisi, döner kredi veya müşteri kredisi) 13 model	Cari akışlara dayalı beklenen geri kazanılabilir nakit akışları istatistik modeli Model gerektiğinde uzman görüşü doğrultusunda düzeltilir. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen kayıplar ve geri kazanılabilir nakit akışları
	Profesyoneller ve çok küçük işletmeler	İşletmenin türüne, kredinin niteliğine (orta ve uzun vadeli yatırım kredileri, kısa vadeli kredi, araç kredisi), karşı tarafın türüne (bireysel veya gayrimenkul yatırım şirketi (SCI)) göre 13 model.	Cari akışlara dayalı beklenen geri kazanılabilir nakit akışları istatistik modeli Model gerektiğinde uzman görüşü doğrultusunda düzeltilir. 10 yıldan uzun bir süre boyunca gözlenen kayıplar ve geri kazanılabilir nakit akışları
Kredi Dönüştürme Faktörü (CCF)	Yenilenebilir riskler	Rotatif ürünler ve kişisel hesap kredileri için işletmelere göre 10 kalibrasyon.	5 yıldan daha fazla süreyle gözlenen temerrütlere dayalı segmentlere göre kalibre edilen modeller.
Beklenen Zarar (EL)	Özel Bankacılık riskleri	Kayıpların gözlenmesinden elde edilen PD ve LGD.	PD/LGD bazlı bir yaklaşım içerisinde yeniden yapılandırılan modeller. Denetim makamları tarafından kullanım için onay beklemektedir.

GERİYE DÖNÜK TESTLER

Perakende müşteri sisteminin tamamının performans düzeyi, PD, LGD ve CCF modellerinin performansını ölçen ve tahmini rakamları gerçekleşen rakamlarla karşılaştıran düzenli geriye dönük testlerle ölçülmektedir.

Her yıl, homojen risk havuzları ile gözlemlenen ortalama uzun vadeli temerrüt oranları, temerrüt olasılıkları ile karşılaştırılır. Gerekliğinde, temerrüt olasılıkları kalibrasyonları yeterli bir güvenlik marjını korumak üzere düzeltilir. Modellerin farklılık düzeyleri ve portföy kompozisyonundaki değişiklikler de ölçülmektedir.

LGD bakımından geriye dönük testler, gözlenen ortalama ödeme düzeylerinin hesaplanması ile elde edilen son LGD tahmini ile yasal sermayenin hesaplanmasında kullanılan değerin karşılaştırılmasını içerir.

Bu durumda aradaki fark, olası bir ekonomik yavaşlamayı, tahmine ilişkin belirsizlikleri ve kurtarma süreçlerinin performansındaki değişiklikleri hesaba katmak üzere yeterli bir güvenlik marjını yansıtmalıdır. Bu güvenlik marjının uygunluğu, uzmanlardan oluşan bir Kurul tarafından değerlendirilir.

Aynı şekilde CCF için, tahminlerin ihtiyatlılık seviyesi, çekilmemiş tahmini kredi kullanımları ile gözlemlenen kredi kullanımları karşılaştırılarak yılda bir kez değerlendirilir.

Aşağıda PD için sunulan sonuçlar, yeniden yapılandırılmış modellerin halihazırda denetim makamları tarafından kullanılmak üzere yetkilendirme beklediği Bireysel Bankacılık istisna olmak üzere, Grup teşekküllerinin tüm portföylerini kapsamaktadır.

Ekipman Finansmanında uzmanlaşmış iştiraklerin bireysel müşterilere ilişkin risk tutarları, "VSB ve meslek mensupları" alt portföyü altında bireysel müşteri portföyüne entegre edilmiştir (GEFA, SGEF Italy, SG Finans risk tutarları).

Aşağıdaki rakamlar Fransız, Çek, Alman, İskandinav ve İtalyan kaynaklı risk tutarlarının toplamını vermektedir. Tüm Basel bireysel müşteri portföyleri için, uzun vadede gerçekleşen temerrüt oranı, tahmini temerrüt olasılığı verilerinden düşüktür ve bu da derecelendirme sisteminin genel muhafazakarlığını göstermektedir.

TABLO 19: TAHMİNİ RİSK PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TAHMİNİ VE FİİLİ PD DEĞERLERİ – BİREYSEL MÜŞTERİLER

31.12.2016

Basel Portföyü	Tahmini temerrüt olasılığı (EAD-ağırlıklı ortalama)	Tahmini temerrüt olasılığı* (alacaklarla ağırlıklandırılmış aritmetik ortalama)	Geçmişteki yıllık temerrüt oranı (5 yıllık geçmiş dönem)
Gayrimenkul kredileri**	%1.4	%1.4	%1.2
Bireysel müşterilere diğer borçlar	%+3,5	%4.7	%4,4
Döner kredi	%5.5	%5.5	%3.4
VSB ve profesyoneller	%4.6	%6.2	%5.8

* Kredi sisteminin performansı, yönetmeliklere uygun olarak, düzenli olarak yapılan geriye dönük testler vasıtasıyla ölçülür. Geriye dönük testlerde tahmini temerrüt olasılığı (alacaklarla ağırlıklandırılmış aritmetik ortalama) ile gözlemlenen sonuçlar (geçmişteki yıllık temerrüt oranı) karşılaştırılır, böylece derecelendirme sisteminin genel ihtiyatlılığı onaylanır.

**Garanti altına alınmış veya alınmamış maruziyetler.

TABLO 20: RİSK PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TOPTANCI MÜŞTERİLER İÇİN TAHMİNİ VE FİİLİ LGD VE EAD DEĞERLERİ – BİREYSEL MÜŞTERİLER

31.12.2016			
Basel Portföyü	Tahmini LGD*	Güvenlik marjı hariç gerçek LGD	Fiili EAD** / tahmini EAD
Gayrimenkul kredileri (garanti edilmiş risk tutarları hariç)	%17	%13	-
Döner krediler	%43	%39	%71
Bireysel müşterilere diğer borçlar	%26	%22	-
VSB ve profesyoneller	%26	%22	%77
Toplam Grup Bireysel Müşterileri*	%24	%20	%73

* Garanti edilmiş risk tutarları hariç.

** Bireysel ve profesyonel müşterilerin döner kredileri ve cari hesapları.

31.12.2015			
Basel Portföyü	Tahmini LGD*	Güvenlik marjı hariç gerçek LGD	Fiili EAD** / tahmini EAD
Gayrimenkul kredileri (garanti edilmiş risk tutarları hariç)	%17	%14	-
Döner krediler	%44	%41	%70
Bireysel müşterilere diğer borçlar	%25	% 23	-
VSB ve profesyoneller	%26	%21	%65
Toplam Grup Bireysel Müşterileri*	%24	%21	%67

* Garanti edilmiş risk tutarları hariç.

** Bireysel ve profesyonel müşterilerin döner kredileri ve cari hesapları.

Risk modellemelerinin yönetişi

Yönetişim, dahili kredi riski ölçüm modellerindeki değişikliklere ilişkin kararların geliştirilmesini, doğrulanmasını ve takibini içermektedir. Risk bölümü içindeki bağımsız ve özel bir doğrulama departmanı, IRB yönteminde kullanılan kredi modellerinin ve parametrelerinin doğrulanmasından ve derecelendirme sisteminin kullanımının izlenmesinden spesifik olarak sorumludur. Dahili model doğrulama ekibi, özellikle yasal kısıtlamalara, model risklerine, model kapsamındaki konulara ve iş kollarının stratejik önceliklerine göre gerçekleştirilmesi gereken çalışmanın mahiyetini ve kapsamını tespit ederek bir yıllık denetim planı hazırlar. Bu ekip, değerlendirme gerektiren iş kapsamlarının eş zamanlı genel bir değerlendirmesini (modelleme ve bankacılık özellikleri) yapmak üzere çalışmalarını İç Denetim Bölümü ile titiz bir şekilde koordine eder. Model doğrulama ekibi İç Denetim Bölümünün denetimlerine tabi kapsama dahildir.

Yeni modeller için dahili doğrulama protokolü ve yıllık geriye dönük test üç aşamaya ayrılmaktadır:

- doğrulama ekibinin modelin ve modelin oluşturulduğu ve/veya geriye dönük test edildiği ortamın kontrolünü ele aldığı ve beklenen çıktıların eksiksiz olmasını ve bir çalışma planı hazırlanmasını sağladığı bir hazırlık aşaması;
- modellerin kalitesinin değerlendirilmesi için gereken bütün istatistiksel ve bankacılık verilerinin toplanmasını amaçlayan bir inceleme aşaması. İstatistiksel bileşenlere sahip konular için, varlığı sonuçlar resmi olarak bir komite (Modeller Komitesi) çerçevesinde modelleme teşekküllerine sunulan bağımsız model kontrol teşekkülü tarafından bir değerlendirme yapılır.

- Uzmanlardan oluşan bir Komite etrafında yapılandırılmış ve dahili bir modelin Basel parametrelerinin bankacılık perspektifinden tutarlılığının doğrulanmasını hedefleyen bir doğrulama aşaması. Uzman Komitesi, Grup Risk Müdürüne ve ilgili iş kollarının Yönetimine raporlama yapan bir organdır.

Uzman Komitesi ayrıca, değerlendirme kılavuzlarının tanımlanmasından ve Model Komitesinin teklifi üzerine modellerin revize edilmesinden sorumludur. Bu kılavuzlarda, iş kollarının yasal gereklilikleri ve ekonomik ve finansal sorunları da dikkate alınır.

Sermaye gereksinimlerinin hesaplanmasında kullanılan dahili modellerin izlenmesine ilişkin 20 Mayıs 2014 tarih ve 529/2014 sayılı AB yönetmeliği uyarınca, Grubun kredi riski ölçüm sistemindeki değişiklikler, değişikliğin bu kurala göre değerlendirilen önem arz eden mahiyetine göre yetkili denetim organına üç tür bildirimde bulunulmasını gerektirir:

- önemli değişiklikler uygulamaya konmadan önce yetki talebinde bulunulur;
- Yönetmelikte tanımlanan kriterlere göre önemli olmayan değişiklikler denetçiye bildirilir. İki aylık bir süre içerisinde olumsuz bir tepki olması hariç olmak üzere, bu değişiklikler uygulanabilir;
- diğer değişiklikler, uygulamaya konduktan sonra yılda en az yılda bir kez spesifik bir raporla yetkili makamlara bildirilir.

KREDİ RİSKLERİ: SAYISAL BİLGİLER

Denetlenmiş I Bu bölümde kredi riskleri için EAD - Temerrüt Tutarı (bilanço içi ve dışı) ölçümü kullanılmıştır. Standart Yaklaşım çerçevesinde EAD, teminat ve karşılıklar hariç olarak hesaplanır. EAD dökümü, ikame etkisini dikkate alındıktan sonra garantörün özelliklerine göre yapılır (aksi belirtilmedikçe).▲

Aralık 2016'da Avrupa Bankacılık Kurumu (EBA) tarafından ihtiyati açıklama gereklilikleri hakkında kılavuzların (EBA/GL/2016/11) yayımlanmasını müteakip, yayımlanan bilgilerin sunumunda ve kapsamında değişiklikler yapılmıştır.

Özellikle, özkaynak yatırımları, sabit varlıklar ve tahakkuklar raporun kapsamına dahil edilmiştir. Portföye göre yapılan dökümler

artık %90'ı bu tür kalemlerden ve menkul kıymetleştirmeden oluşan bir "Diğer" kategorisi içermektedir.

Ayrıca, risk sınıflandırmalarında, 3. Yapısal Bloka ilişkin yeni EBA gereklilikleri ile bağlantı kurulacak şekilde COREP yasal mali tablolarının portföylerine atfı yapılır.

31 Aralık 2015 verileri iki yıl arasında bir karşılaştırma yapmaya imkan vermek için proforma olarak sunulur.

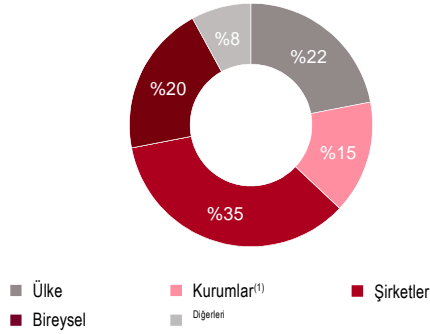
31 Aralık 2015'de, Grubun geçici EAD'si 806 milyar EURO idi ve özkaynak yatırımları (7 milyar EURO), sabit varlıklar (5 milyar EURO) ve tahakkuklar (13 milyar EURO) içeriyordu.

Denetlenmiş I Kredi Riski maruziyeti

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grubun Temerrüt Tutarı (EAD) 878 milyar EURO tutarındadır.

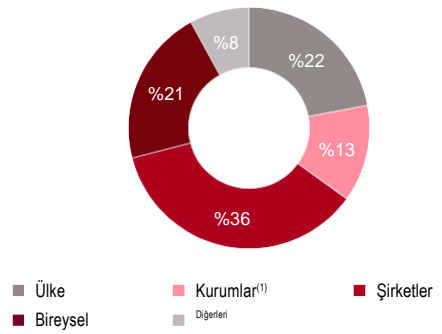
31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA RİSK SINIFI BAZINDA KREDİ RİSKİ TUTARI (EAD)

Bilanço içi ve dışı risk tutarları (EAD durumunda 878 milyar EURO)

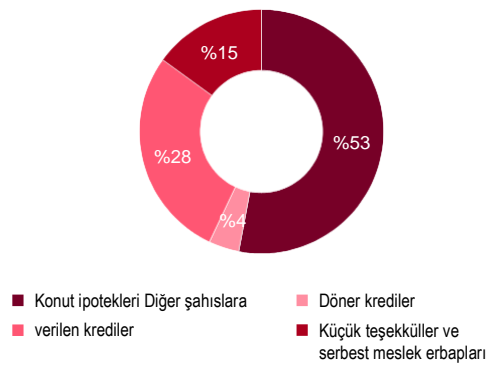
31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA RİSK SINIFI BAZINDA KREDİ RİSKİ TUTARI (EAD)

Bilanço içi ve dışı risk tutarları (EAD durumunda 806 milyar EURO).

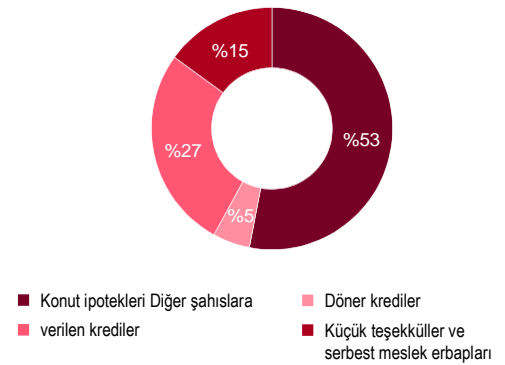
31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA RİSK SINIFI BAZINDA BİREYSEL KREDİ RİSKİ TUTARI (EAD)

Bilanço içi ve dışı risk tutarları (EAD durumunda 177 milyar EURO)

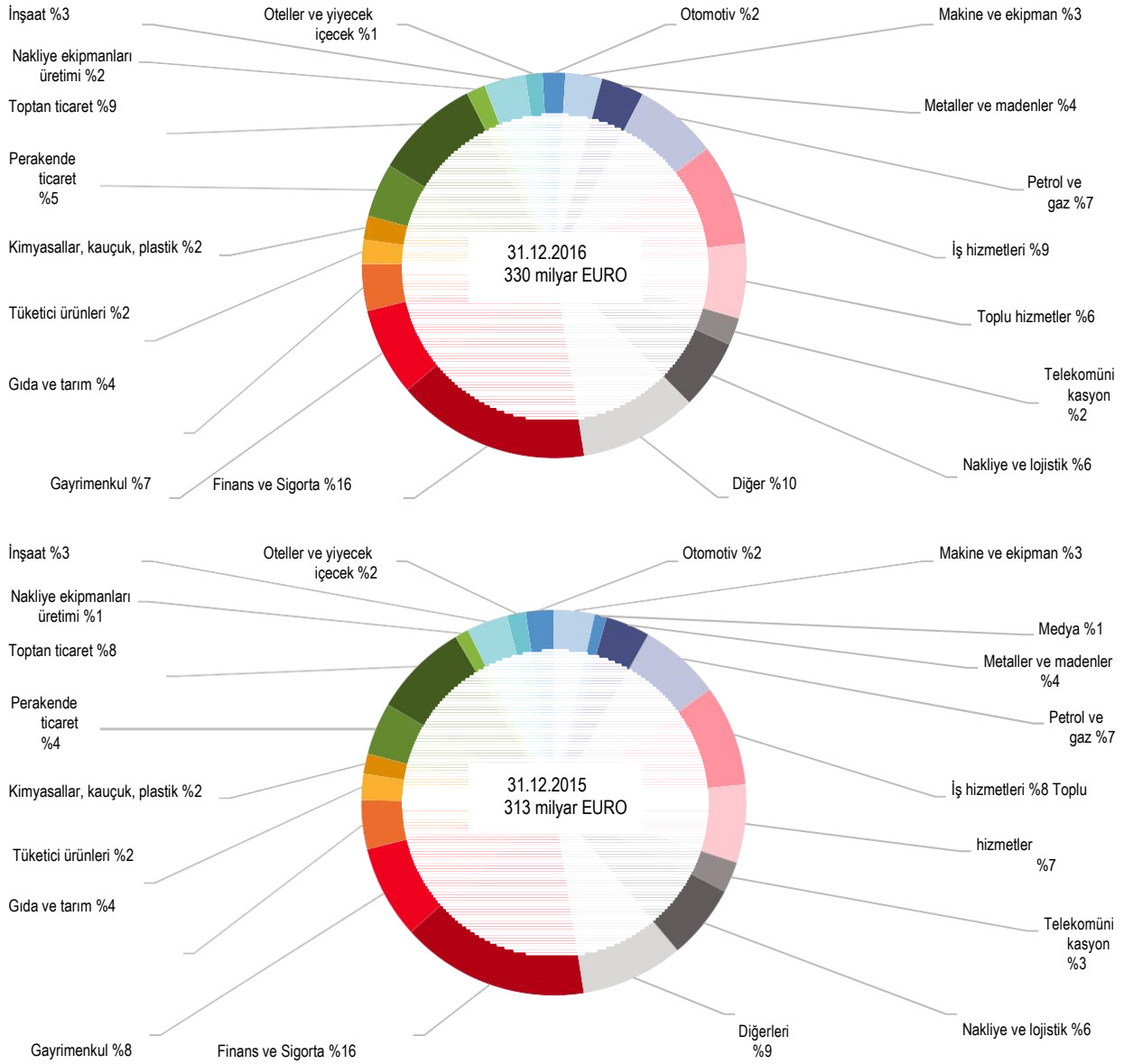
31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA RİSK SINIFI BAZINDA BİREYSEL KREDİ RİSKİ TUTARI (EAD)

Bilanço içi ve dışı risk tutarları (EAD durumunda 171 milyar EURO)

(1) Kurumlar: Basel sınıflandırması kapsamındaki banka ve kamu sektörü portföyleri.

GRUBUN KURUMSAL RİSK MARUZİYETİNİN SEKTÖREL DÖKÜMÜ (BASEL PORTFÖYÜ)

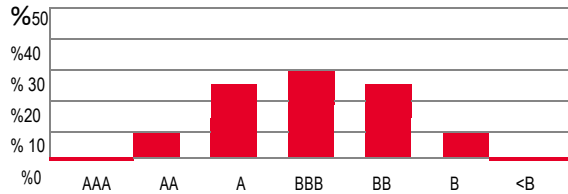

Kurumsal portföyün EAD'si, ikame etkisini dikkate almadan önce (kredi riskinin kapsamı: borçlu, ihraççı ve yenileme riski), Basel kuralları uyarınca (sigorta şirketleri dahil olmak üzere büyük şirketler, fonlar ve koruma fonları, KOBİ'ler, uzman finansman ve faktoring işletmeleri) borçlunun özelliklerine dayalı olarak sunulur.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Kurumsal portföy 330 milyar EURO tutarındadır (EAD olarak ölçülen bilanço içi ve bilanço dışı risk tutarları). Sadece Finans ve Sigorta sektörleri portföyün %10'undan fazlasını temsil etmektedir. Grubun en büyük on kurumsal karşı tarafa ilişkin risk tutarı, bu portföyün %4'ünü temsil etmektedir. ▲

Kurumsal ve banka karşı tarafları risk tutarı

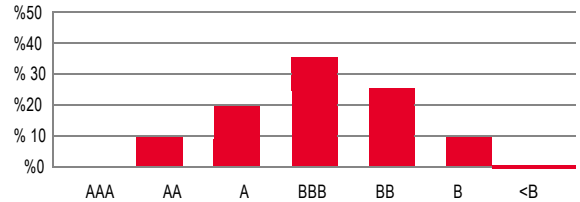
DENETLENMİŞ | 31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA RİSKİN KURUMSAL MÜŞTERİLER İÇİN İÇSEL DERECELENDİRMeye GÖRE DÖKÜMÜ (EAD %'Sİ CİNSİNDEN)

Denetlenmiş | Bu kapsam, tüm bölümler birleştirildiğinde tüm Kurumsal müşteri portföyleri için IRB yöntemi kapsamında bildirilen ödenmekte olan kredileri (ağırlığına göre uzmanlaşmış finansman ihtiyatı sınıflandırma kriterleri hariç) içermektedir ve 242 milyar Euro tutarında EAD'yi temsil etmektedir (standart yöntem dahil, 307 milyar Euro'luk Basel Kurumsal müşteri portföyüne ilişkin EAD hariç).

Societe Generale Grubunun Kurumsal risk tutarının derecelendirme itibarıyla dağılımı,

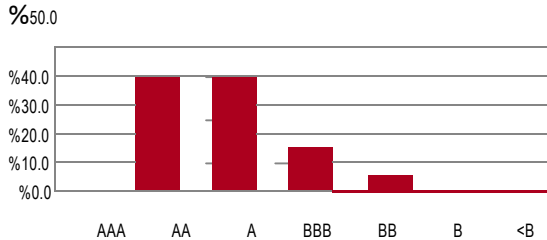
31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA RİSKİN KURUMSAL MÜŞTERİLER İÇİN İÇSEL DERECELENDİRMeye GÖRE DÖKÜMÜ (EAD %'Sİ CİNSİNDEN)

portföyün sağlamlığını göstermektedir. Bu dağılım, S&P muadili olarak yukarıda gösterilen dahili müşteri derecelendirme sistemi üzerine temellendirilmiştir.

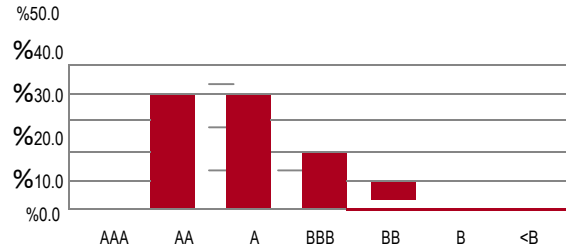
31 Aralık 2016'da portföyün büyük bir kısmı (Kurumsal müşterilerin %65'i), bir yatırım yapılabilir derecelendirmesine sahiptir (yani S&P'ye eşdeğer iç derecelendirmesi BBB'den yüksek olan karşı taraflar). Yatırım sınıfına girmeyen karşı taraflarla yapılan işlemler, maruz kalınan riski azaltmak için sıklıkla ek teminatlar ve garantilerle desteklenmektedir.

DENETLENMİŞ | 31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA RİSKİN GRUP BANKACILIK MÜŞTERİLERİ İÇİN İÇSEL DERECELENDİRMeye GÖRE DÖKÜMÜ (EAD %'Sİ CİNSİNDEN)

Denetlenmiş | Bu kapsam, tüm bölümler birleştirildiğinde tüm Banka müşterisi portföyleri için IRB yöntemi kapsamında bildirilen ödenmekte olan kredileri (ağırlığına göre uzmanlaşmış finansman ihtiyatı sınıflandırma kriterleri hariç) içermektedir ve 55 milyar Euro tutarında bir EAD'yi temsil etmektedir (standart yöntem dahil, 130 milyar Euro'luk Basel Banka müşterisi portföyüne ilişkin EAD hariç). SG Grubunun banka karşı taraf risk tutarlarının derecelendirme itibarıyla dağılımı, portföyün sağlamlığını göstermektedir.

31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA RİSKİN GRUP BANKACILIK MÜŞTERİLERİ İÇİN İÇSEL DERECELENDİRMeye GÖRE DÖKÜMÜ (EAD %'Sİ CİNSİNDEN)

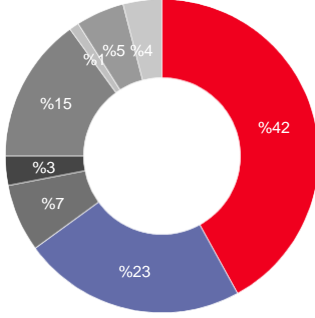

Bu dağılım, S&P muadili olarak yukarıda gösterilen dahili müşteri derecelendirme sistemi üzerine temellendirilmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla risk tutarı, yatırım yapılabilir karşı taraflar (risk tutarının %93'ü) ve gelişmiş ülkeler (%92) üzerinde yoğunlaşmış durumdadır.▲

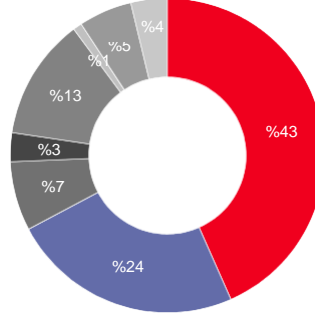
Denetlenmiş I Grubun kredi riski maruziyetinin coğrafi dökümü

31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA GRUBUN KREDİ RİSKİ MARUZİYETİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ (TÜM MÜŞTERİ TÜRLERİ DÂHİL):878 MİLYAR EURO

Fransa
Batı Avrupa AB
Kuzey Amerika
Asya Pasifik
Batı Avrupa (Fransa hariç)
AB hariç Doğu Avrupa
Latin Amerika ve Karayipler
Afrika ve Orta Doğu

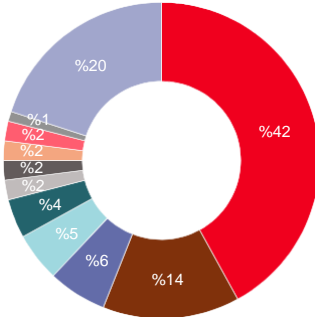
31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA GRUBUN KREDİ RİSKİ MARUZİYETİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ (TÜM MÜŞTERİ TÜRLERİ DÂHİL):806 MİLYAR EURO

Fransa
Batı Avrupa AB
Kuzey Amerika
Asya Pasifik
Batı Avrupa (Fransa hariç)
AB hariç Doğu Avrupa
Latin Amerika ve Karayipler
Afrika ve Orta Doğu

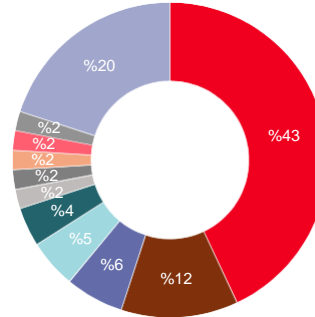
31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun bilanço içi ve bilanço dışı risk tutarının %89'u başlıca sanayileşmiş ülkelerde yoğunlaşmıştır. Ödenmemiş kredilerin toplam tutarının yaklaşık yarısı Fransız müşterilere verilenlerden oluşmuştur (bireysel müşteri portföyünde %27 ve bireysel müşteri portföyünde %15 risk maruziyeti). ▲

İLK ON ÜLKEDE GRUBUN KREDİ RİSKİ MARUZİYETİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ
31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA:712 MİLYAR EURO

Fransa
Almanya
Lüksemburg
Japonya
Amerika Birleşik Devletleri
Çek Cumhuriyeti
İtalya
Diğerleri
Birleşik Krallık
İsviçre
Rusya Federasyonu

İLK ON ÜLKEDE GRUBUN KREDİ RİSKİ MARUZİYETİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ
31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA:649 MİLYAR EURO

Fransa
Almanya
Lüksemburg
Japonya
Amerika Birleşik Devletleri
Çek Cumhuriyeti
İtalya
Diğerleri
Birleşik Krallık
İsviçre
Rusya Federasyonu

Grubun ilk on ülkedeki risk maruziyeti 31 Aralık 2016 itibarıyla toplam risk maruziyetinin %80'ini (EAD'nin 712 milyar EURO'su) temsil etmekte olup, 2015'deki yüzde ile aynıdır (31 Aralık 2015 itibarıyla EAD'nin 649 milyar EURO'su).

TABLO 21: İLK BEŞ ÜLKEDE RİSK SINIFI BAZINDA GRUBUN KREDİ MARUZİYETİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ (%)

	Fransa		Amerika Birleşik Devletleri		Birleşik Krallık		Almanya		Çek Cumhuriyeti	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Ülke	%20	%19	%32	%37	%9	%6	%21	%19	%25	%29
Kurumlar	%8	%7	%25	%15	%39	%39	%25	%20	%5	%5
Şirketler	%30	%30	%34	%38	%39	%43	%25	%31	%32	%30
Bireysel Müşteriler	%36	%37	%0	%0	%5	%6	%21	%21	%34	%32
Diğerleri	%6	%7	%9	%10	%8	%6	%8	%8	%4	%4

Karşı taraf riski

TABLO 22: YÖNTEM VE RİSK SINIFI BAZINDA KARŞI TARAF RİSKİ, EAD VE RWA (MİLYON EURO)

Karşı taraf riskinin dökümü aşağıdaki gibidir:

31.12.2016									
	IRB			Standart			Toplam		
Risk sınıfı	Risk Tutarı	EAD	RWA	Risk Tutarı	EAD	RWA	Risk Tutarı	EAD	RWA
Ülke	10.442	10.442	235	56	56	56	1	10.498	236
Kurumlar	19.639	19.639	4.411	38.213	38.213	38.213	941	57.852	5.352
Şirketler	51.010	51.010	14.754	4.754	4.754	4.754	4.344	55.764	19.098
Bireysel Müşteriler	42	42	5	249	249	249	15	291	20
Diğerleri	15	15	0	1.062	1.062	1.062	1.062	1.077	1.062
Toplam	81.148	81.148	19.406	44.333	44.333	44.333	6.363	125.481	25.770

31.12.2015									
	IRB			Standart			Toplam Risk sınıfı		
	Risk Tutarı	EAD	RWA	Risk Tutarı	EAD	RWA	Risk Tutarı	EAD	RWA
Ülke	11.485	11.577	321	160	160	144	11.645	11.73	465
Kurumlar	17.452	17.589	4.521	23.94	23.94	1.263	41.398	41.53	5.784
Şirketler	46.866	46.637	15.976	4.510	4.510	4.258	51.376	51.14	20.23
Bireysel Müşteriler	55	55	15	2	2	2	58	58	18
Diğerleri	37	37	33	185	185	185	222	222	218
Toplam	75.896	75.896	20.866	28.804	28.803	5.852	104.699	104.699	26.718

Kredi ve karşı taraf riskleri için risk ağırlıklı varlıklarda (RWA) ve sermaye gerekliliklerindeki değişim

TABLO 23:YÖNTEM VE RİSK SINIFI BAZINDA RİSK AĞIRLIKLIL VARLIKLARDA (RWA) DEĞİŞİM (KREDİ VE KARŞI TARAF RİSKİ MİLYON EURO OLARAK)

	RWA - IRB	RWA - Standart	RWA - Toplam	Sermaye gereklilikleri - IRB	Sermaye gereklilikleri - Standart	Sermaye gereklilikleri - Toplam
Önceki raporlama dönemi sonu itibarıyla RWA (31.12.2015)	174.456	113.552	288.008	13.956	9.084	23.041
Varlık büyüklüğü	2.934	(1.365)	1.569	235	(109)	125
Varlık kalitesi	(807)	(227)	(1.035)	(65)	(18)	(83)
Model güncellemeleri	98	0	98	8	0	8
Metodoloji	0	0	0	0	0	0
Satın almalar ve elden çıkarmalar	0	1.129	1.129	0	90	90
Döviz hareketleri	867	1.199	2.065	69	96	165
Diğer	(2.055)	(659)	(2.713)	(164)	(53)	(217)
Raporlama dönemi sonu (31.12.2016) itibarıyla RWA	175.493	113.628	289.121	14.039	9.090	23.130

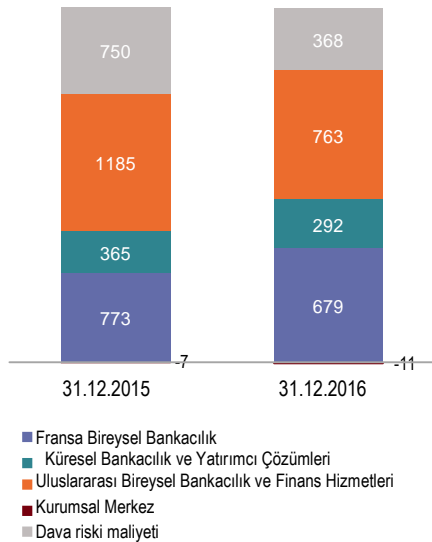
Yukarıdaki tablo, verileri CVA (Kredi Değeri Düzeltmesi) olmadan sunmaktadır.

CVA, 31 Aralık 2016 itibarıyla 5,1 milyar EURO tutarındadır (31 Aralık 2015 tarihinde 5,5 milyar EURO). Kredi riski ağırlıklı varlıklar önceki yıla kıyasla 31 Aralık 2016 itibarıyla biraz artmıştır.

Bu artış kısmen hacimlerdeki artıştan ve kısmen döviz etkisinden kaynaklanmaktadır.

Net risk maliyeti

GRUBUN NET RİSK MALİYETİNDEKİ DEĞİŞİM (MİLYON EURO)

Grubun 2016'daki net risk maliyeti -2.091 EURO olup, 2015'e kıyasla -%31,8 düşüktür ve Grubun risk profilinde yıldan yıla iyileşmeyi göstermektedir. Dava konuları karşılığı, 2016 için 350 milyon EURO tutarındaki ilave net karşılığa ek olarak, 2016 sonunda toplam 2 milyar EURO tutarındadır.

Riskin ticari maliyeti (dava konuları hariç, kapanış tarihinden önceki takvim yılının başında ortalama varlıklara ilişkin baz puanı cinsinden, işletme kiralama dâhil) düşmeye devam etmiştir. Bu rakam 2016 için toplam 37 baz puandır (2015'de 52 baz puana).

- Fransa Bireysel Bankacılıkta, riskin ticari maliyeti azalmış olup, 2015'deki 43 baz puana kıyasla 2016 için 36 baz puanla, kredi onay politikasının kalitesini yansıtmaktadır.
- 2016'da 64 baz puanla (2015'de 102 baz puan) önemli oranda düşük gerçekleşen Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetlerinin risk maliyeti, kredi portföyünün kalitesini iyileştirmek için uygulanan politikaların etkililiğine işaret etmektedir.

Daha açık bir ifadeyle, Rusya ve Romanya'daki risk maliyeti önemli ölçüde daha düşük olup, sırasıyla 2015'deki 293 ve 185 baz puandan 2016'da 182 ve 98 baz puana düşmüştür.

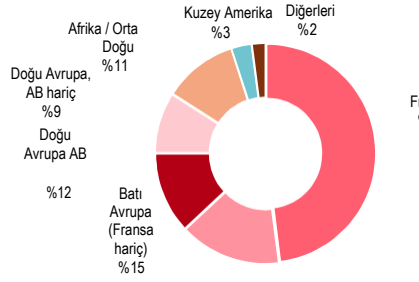
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerinin risk maliyeti cari yıl için 20 baz puandır (2015'de 27 baz puan).

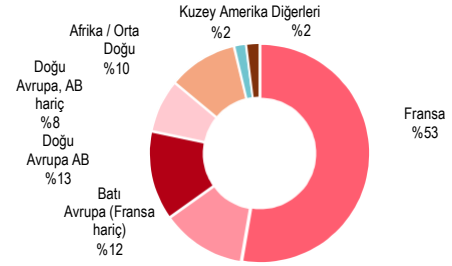
Denetlenmiş | Kredi riskleri için özel karşılıklar ve değer düşüklükleri

Kredi risklerine ilişkin değer düşüklükleri ve karşılıklar, temel olarak şüpheli ve ihtilaflı krediler (müşteri kredileri ve alacakları, bankalardan alacaklar, işletme kiralama, kiralama finansmanı ve benzer anlaşmalar) için ayrılır.

31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE ŞÜPHELİ VE İHTİLAFLI KREDİLERİN DÖKÜMÜ

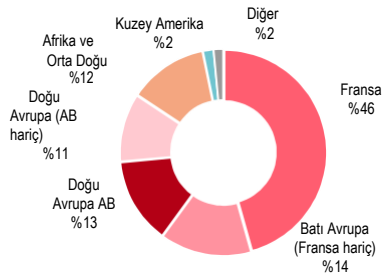

31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE ŞÜPHELİ VE İHTİLAFLI KREDİLERİN DÖKÜMÜ

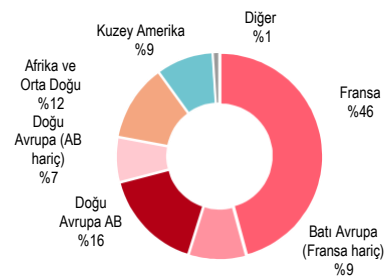

31 Aralık 2016 itibarıyla münferiden değer düşüklüğüne uğramış bu krediler 23,9 milyar EURO tutarındadır (31 Aralık 2015 tarihinde 24,6 milyar EURO).

31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA COĞRAFİ BÖLGEYE GÖRE KARŞILIKLARIN VE DEĞER DÜŞÜKLÜKLERİNİN DÖKÜMÜ

31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA COĞRAFİ BÖLGEYE GÖRE KARŞILIKLARIN VE DEĞER DÜŞÜKLÜKLERİNİN DÖKÜMÜ

31 Aralık 2016 itibarıyla bu krediler için ayrılan karşılık veya değer düşüklüğü 13,6 milyar EURO tutarındadır (31 Aralık 2015 tarihinde 14,3 milyar EURO).

Denetlenmiş I Homojen varlık gruplarına ait değer düşüklüğü

31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun homojen varlık grupları için karşılıkları 1,5 milyar EURO tutarındadır (31 Aralık 2015 tarihinde 1,4 milyar EURO). ▲

TABLO 24: ŞÜPHELİ KREDİLER KARŞILIĞI (MİLYAR EURO)

	31.12.2016	31.12.2015
Brüt defter yükümlülükleri	479,1	461,4
Şüpheli krediler	23,9	24,6
Brüt şüpheli krediler oranı	%5,0	%5,3
Özel karşılıklar	13,7	14,3
Homojen varlık gruplarına ait karşılıklar	1,5	1,4
Brüt şüpheli kredileri karşılama oranı (Genel karşılıklar/şüpheli krediler)	%64	%64

Kapsam: müşteri kredileri, bankalardan alacaklar, işletme kiralamaları, kiralama finansmanı ve benzer anlaşmalar. Garantiler ve teminat ile ilgili ayrıntılar sayfa 185'de yer almaktadır.

Yeniden yapılandırılmış borçlar

Denetlenmiş I Societe Generale Grubu için, "yeniden yapılandırılmış" borç ifadesi, borçlunun ödeme gücünü kaybetmesi (ödeme gücünün kaybedilmesinin zaten gerçekleşmiş olması veya borç yeniden yapılandırılmazsa kesinlikle gerçekleşecek olmasına bakılmaksızın) sebebiyle tutarı, vadesi veya mali koşulları sözleşmeyle değiştirilmiş olan kredileri anlamına gelir. Societe Generale, yeniden yapılandırılmış kredilere ait tanımını EBA tanımına uygun hale getirmiştir.

Yeniden yapılandırılmış borçlar, uygulanmakta olan kredi onay kurallarına göre ve ana paradan veya tahakkuk eden faizden vazgeçmeden bir iş ilişkisi tesis etmek veya var olan bir ilişkiyi geliştirmek amacıyla bankanın borcunu yeniden müzakere etmeyi kabul ettiği müşterilerle gerçekleştirdiği ticari yeniden müzakereleri kapsamaz.

Herhangi bir borcun yeniden yapılandırılması söz konusu müşterileri Basel temerrüt kategorisine, kredileri ise şüpheli kredi sınıfına sokar.

Kredileri yeniden yapılandırılan müşteriler, banka bu müşterilerin gelecekteki taahhütlerini karşılayabileceklerinden emin olmadığı sürece ve en az bir yıl boyunca temerrüt kategorisinde tutulurlar.

Yeniden yapılandırılmış borçların tutarı 31 Aralık 2016 itibarıyla 6,85 milyar EURO'dur.▲

TABLO 25: YENİDEN YAPILANDIRILMIŞ BORÇ (MİLYON EURO)

	31.12.2016	31.12.2015
Tahsili mümkün olmayan yapılandırılmış borç	5.819	6.036
Tahsili mümkün yapılandırılmış borç	1.031	992
Toplam yeniden yapılandırılmış borç	6.850	7.028

Denetlenmiş | Şüpheli olmayan ancak vadesi geçmiş kredi ve avanslar

Bilanço içi kredi portföyündeki ödenmemiş kredilerin dökümü aşağıdaki gibidir:

TABLO 26:ŞÜPHELİ OLMAYAN ANCAK VADESİ GEÇMİŞ KREDİ VE AVANSLAR (MİLYAR EURO)

	31.12.2016					31.12.2015				
	1 ile 30 gün ar	31 ile 90 gün ar	91 ile 180 gün arası	180 günde	Toplam	1 ile 30 gün ar	31 ile 90 gün ar	91 ile 180 gün arası	180 günde	Toplam
Bankalardan alacaklar (A)	0,03	0,02	0,00	0,00	0,05	0,04	0,03	0,01	0,00	0,08
Ülke (B)	0,06	0,00	0,00	0,00	0,06	0,02	0,08	0,03	0,00	0,13
Şirketler (C)	1,74	0,64	0,14	0,22	2,74	1,03	1,20	0,18	0,29	2,70
Bireysel Müşteriler (D)	2,08	0,76	0,06	0,04	2,94	2,08	0,83	0,08	0,08	3,07
Müşteri kredileri (E = B + C + D)	3,88	1,40	0,20	0,26	5,74	3,13	2,11	0,29	0,37	5,90
Toplam (F = A + E)	3,91	1,42	0,20	0,26	5,79	3,17	2,14	0,30	0,37	5,98

Yukarıdaki tabloda gösterilen tutarlar, öncelikli olarak “31 günden az” kategorisini etkileyen teknik sebeplerle vadesi geçmiş kredi ve avansları içermektedir. Teknik sebeplerle vadesi geçmiş krediler, valör tarihi ile müşterinin hesabında muhasebeleştirme tarihi arasındaki gecikmeden dolayı vadesi geçmiş olarak sınıflandırılan kredilerdir.

Şüpheli olmayan, beyan edilen toplam vadesi geçmiş krediler en azından bir muhasebeleştirilmiş vadesi geçmiş meblağı olan tüm alacakları (ödenmemiş anapara, faiz ve vadesi geçmiş meblağ) içermektedir. Bu geri ödenmemiş krediler ilk ödemenin vadesi geçer geçmez bir izleme listesine konulur.

31 Aralık 2016 tarihinde, vadesi geçmiş tutarları içeren ödenmemiş tahsili mümkün aktifler, borçlanma araçları hariç ve teknik sebeplerle vadesi geçmiş krediler dâhil olmak üzere değer düşüklüğüne uğramamış bilanço içi aktiflerin %1,3'üne (toplamda 440,10 milyar EURO) karşılık gelmektedir. Tutar, 31 Aralık 2015 tarihine kıyasla istikrarlıdır (borçlar/menkul kıymetler hariç ödenmemiş tahsili mümkün aktiflerin %1,4'ü).▲

5 .PİYASA RİSKLERİ

Denetlenmiş I Piyasa riskleri, piyasa parametrelerindeki değişiklik, bu parametrelerdeki dalgalanma ve bunlar arasındaki korelasyon nedeniyle finansal araçların değerindeki düşme riskidir. Bu parametrelere, sınırlı olmamak üzere döviz kurları, faiz oranları, menkul kıymetlerin (hisse senetleri veya tahviller), emtiaların, türev araçların ve diğer varlıkların fiyatları dahildir. Bütün alım-satım hesapları işlemleriyle ve ayrıca bankacılık hesapları portföyleriyle ilgilidirler.

ORGANİZASYON

Risk tutarının yönetimi öncelikle ön büro yöneticilerinin sorumluluğunda olmasına rağmen, denetim sistemi bağımsız bir yapı olan Risk Biriminin Piyasa Riski Departmanına dayanmaktadır.

Departman aşağıdakilerden sorumludur:

- uygun limitlere dayalı etkin bir piyasa riskleri çerçevesinin varlığını ve uygulanmasını sağlamak;
- Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim tarafından belirlenmiş genel limitler çerçevesinde ve bu limitlerin kullanımına dayalı olarak, farklı işletmeler tarafından sunulmuş limit taleplerini onaylamak;
- Grup Risk Komitesine Grup faaliyetine göre uygun piyasa riski limitleri teklif etmek;
- piyasa riskiyle ilgili sermaye gereksinimlerini hesaplamak için kullanılan içsel modelleri tanımlamak;
- piyasa riski ölçüm yöntemlerini tanımlamak;
- riskleri ve sonuçları hesaplamak için kullanılan yöntemleri onaylamak;
- piyasa riski karşılıklarının (yedekler ve kâr ayarlamaları) hesaplanması için kullanılan metodolojileri tanımlamak.

Bu farklı görevleri yürütmek için Piyasa Riski Departmanı, Grubun Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümü bünyesindeki risk metriklerinin üretimi, belgelendirilmesi ve birinci seviye analizinden sorumlu departman (MACC – Piyasa Analistleri ve Belgelendirme Topluluğu) tarafından sağlanan bilgilere güvenmektedir. MACC, Grubun piyasa pozisyonların sürekli, günlük ve bağımsız bir şekilde, özellikle aşağıdakiler vasıtasıyla izler:

- resmi ve güvenli prosedürlere dayalı piyasa risk göstergelerinin günlük olarak hesaplanması ve belgelendirilmesi;
- bu göstergelerin raporlanması ve birinci seviye analizi;
- Piyasa Riski Departmanı ile birlikte her bir faaliyet için belirlenmiş limitlerin günlük izlenmesi;
- riskleri ve sonuçları hesaplamak için kullanılan piyasa parametrelerinin doğrulanması (kaynağın onaylanmasından ve parametre belirleme yöntemlerinden Piyasa Riski Departmanı sorumludur);
- pozisyonların brüt itibari değerinin izlenmesi ve kontrolü: bu izleme, tüm araçlar ve masalar için geçerli alarm seviyelerine dayalıdır ve olası usulsüz işlemlerin tespitine de katkıda bulunmaktadır.

Buna göre, MACC, Piyasa Riski Departmanı ile birlikte, farklı iş kollarının ihtiyaçlarına cevap vermesini sağlamak üzere piyasa işlemlerine ilişkin risk göstergelerinin üretilmesi için kullanılan bilgi sisteminin mimarisini ve fonksiyonlarını tanımlar.

Piyasa risk yönetimi alanındaki kilit olayları özetleyen aylık bir rapora ek olarak, VaR (Riske Maruz Değer) limitlerinin ve stres testlerinin (aşırı senaryolar) ve diğer başlıca piyasa riski ölçümlerinin (duyarlılık, nominal, vb.) çeşitli seviyelerde (Societe Generale, Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri veya Küresel Piyasa) kullanımına ilişkin günlük bir rapor Genel Yönetime ve iş kollarının yöneticilerine sunulur.▲

BAĞIMSIZ FİYATLANDIRMA ONAYI

Piyasa ürünleri, mevcut olduğunda piyasa fiyatları üzerinden değerlendirilmektedir. Piyasa fiyatlarının mevcut olmaması hâlinde ise değerlendirme, parametre bazlı modeller kullanılarak yapılmaktadır.

İlk olarak, her değerlendirme modeli, Piyasa Riski Departmanı tarafından bağımsız bir şekilde onaylanır.

İkinci olarak, değerlendirme modellerinde kullanılan parametreler, gözlemlenebilir piyasa verilerinden elde edilmiş olsun veya olmasın, parametrelerin kaynakları Piyasa Riski Departmanı tarafından önceden onaylanmış olmak kaydıyla, Finans Bölümü ve MACC (Bağımsız Fiyatlandırma Doğrulama) tarafından kontrol edilir. Gerekirse elde edilen değerlemeler, Piyasa Riski Departmanı tarafından onaylanmış hesaplama metodolojileri esas alınarak karşılıklar veya düzeltmeler (alım satım fiyatları farkları ve likidite gibi) ile desteklenir.

Muhasebe değeri yönetişi, Küresel Piyasalar Bölümünün, Piyasa Riski departmanının ve Finans Bölümünün temsilcilerinin katıldığı iki değerlendirme komitesi tarafından yürütülür.

- Küresel Değerleme Komitesi en az üç ayda bir olmak üzere gerektiği zamanlarda finansal araç değerlendirme metodolojilerini (model iyileştirmeleri, yedek ayırma metodolojileri, parametre belirleme metodolojileri vb.) görüşmek ve onaylamak için toplanır. Finans Bölümünün başkanlık ettiği ve değerlendirme uzman ekibi (Değerleme Grubu) tarafından organize edilen bu komite dünya genelinde sorumluluğa sahiptir ve piyasa faaliyetlerindeki finansal araçlarla ilgili değerlendirme politikalarını onaylamaya yetkili tek organdır;
- Küresel Değerleme İnceleme Komitesi üç ayda bir yedeklerdeki değişiklikleri, değerlendirme düzeltmesi rakamlarını ve ilgili muhasebe etkilerini gözden geçirir. Bu analitik gözden geçirme Değerleme Grubu tarafından gerçekleştirilir.

Son olarak, bir Değerleme Politikaları derlemesi, paydaşlar arasındaki sorumlulukların dağılımını belirleyerek değerlendirme çerçevesini tanımlar.

Ayrıca, Ek Değerleme Düzeltmeleri (AVA'lar), CRD3'te (Sermaye Gereklilikleri Direktifi) belirtilmiş olan ilkelere ilave olarak, Avrupa Bankacılık Kurumu (EBA) tarafından yayımlanan, İhtiyatlı Değerleme ile ilgili gereklilikleri belirleyen Yasal Teknik Standartlara (RTS) uygun olarak gerçeğe uygun değerli varlıklar üzerinden hesaplanır. RTS, İhtiyatlı Değerlemede dikkate alınması gereken çeşitli belirsizlikleri tanımlar ve ulaşılması gereken bir hedef güven seviyesi belirler (banka, işlemin ihtiyatlı değerlemeden daha iyi bir fiyatla likide edilebileceğine dair %90 güven duymalıdır).

Bu çerçevede, beklenen değerlemeye kıyasla ilave çıkış maliyetleri doğurabilecek çeşitli faktörleri (model riski, yoğunlaşma riski, likidasyon maliyeti, piyasa fiyatlarında belirsizlik vb.) dikkate almak için, her bir risk maruziyeti için İhtiyatlı Değerleme Düzeltmeleri (PVA'lar) hesaplanır. Ek Değerleme Düzeltmeleri (AVA'lar), ulaşılması gereken hedef güven seviyesine uymak için, elde edilen İhtiyatlı Değerleme ile pozisyonların gerçeğe uygun muhasebe değeri arasındaki fark olarak tanımlanır. Bu AVA tutarları Ortak Özkaynak Tier 1 Sermayesinden düşülür.

Yönetişim açısından, İhtiyatlı Değerlemeye ilişkin konular, Küresel Piyasalar Bölümünün, Piyasa Riski Departmanının ve Finans Bölümünün temsilcilerinin katıldığı üç ayda bir düzenlenen metodoloji ve değerlendirme komitelerinin toplantıları sırasında görüşülür.

PIYASA RİSKİNİN ÖLÇÜLMESİNE VE LİMİTLERİN TANIMLANMASINA İLİŞKİN YÖNTEMLER

Denetlenmiş I Grubun piyasa risk değerlendirmesi limitler aracılığıyla izlenen üç ana göstergeye dayanmaktadır:

- %99 Riske Maruz Değer (VaR) yöntemi: yasal içsel model uyarınca, bu küresel gösterge, ticari faaliyetleri kapsamında Grubun karşılaştığı piyasa risklerinin günlük olarak izlenmesinde kullanılmaktadır;
- on yıllık bir çok tipi göstergesine dayanan stres testi ölçümü. Stres testi ölçümleri, Grubun sistemik riske ve olağan dışı piyasa şoklarına maruziyetinin sınırlandırılmasını ve izlenmesini mümkün kılar;

- duyarlılık (ticari faaliyetlerde alınan yerel riskleri gösterir), itibari (mahsup etkileri olmaksızın risk tutarlarının daha kolay anlaşılabilir bir büyüklük sıralamasını verir), yoğunlaşma veya elde tutma süresi vb. gibi tamamlayıcı ölçütler.

Ayrıca şu göstergeler de hesaplanır: günlük olarak stresli VaR ve haftalık olarak IRC (İlave Risk Yükümlülüğü) ve CRM (Kapsamlı Risk Ölçümü). Bu içsel modellerden kaynaklanan sermaye yükümlülükleri, kredi derecelendirme notunun değişmesinden kaynaklanan riskleri ve temerrüt risklerini dikkate alarak ve sermaye gerekliliklerinin konjonktürle aynı yönde hareket eden niteliğini sınırlandırarak VaR'yi tamamlar.▲

%99 RİSKE MARUZ DEĞER (VaR)

Denetlenmiş | Dâhili VaR Modeli 1996 yılının sonunda uygulamaya konmuş ve Düzenleyici Sermaye gereksinimlerinin hesaplanması için Fransa'daki düzenleyici kurum tarafından onaylanmıştır.

Riske maruz Değer, tanımlanmış bir zaman ufku boyunca ve belirli bir güven aralığı (Societe Generale için %99) için pozisyonlardaki potansiyel kayıpları değerlendirir. Kullanılan yöntem, çeşitli piyasalar arasındaki korelasyonu zımnen dikkate alan ve aşağıdaki ilkelere dayalı olan "tarihsel simülasyon" yöntemidir:

- Societe Generale'in pozisyonlarını gösteren risk faktörlerinin (faiz oranları, hisse senedi fiyatları, döviz kuru oranları, emtia fiyatları, volatiliteler, kredi marjları vb.) bir veri tabanında depolanması;
- dönen bir yıllık dönem boyunca bu parametrelerdeki bir günlük değişkenliklere karşılık gelen 260 senaryonun tanımı;
- bu 260 senaryonun günün piyasa parametrelerine uygulanması;
- 260 adet ayarlı piyasa parametrelerine istinaden günlük pozisyonların yeniden değerlendirilmesi.

Yukarıda açıklanan çerçevede, bir günlük %99 Riske maruz Değer, hesaplanan ikinci ve üçüncü en büyük kaybın ortalamasına karşılık gelir.

Piyasa risklerinin gündelik takibi, günlük olarak hesaplanan bir günlük VaR vasıtasıyla gerçekleştirilir. Ancak yasal sermaye gereklilikleri için, on günlük bir ufku dikkate almamız gerekmektedir, dolayısıyla bir günlük VaR değerini 10'un karekökü ile çarparak on günlük VaR değerini de hesaplarız. Bu metodoloji Basel 2 gerekliliklerine uygun olup, düzenleyici tarafından gözden geçirilmiş ve onaylanmıştır.

VaR değerlendirmesi, temel sınırlamaları aşağıdaki gibi olan bir modele ve belli birtakım geleneksel varsayımlara dayanmaktadır:

- tanım gereği, %99 güven aralığının kullanımı bu noktadan itibaren doğan kayıpları dikkate almaz; bu nedenle VaR normal piyasa koşulları altındaki kayıpların bir göstergesidir ve sıra dışı yüksek dalgalanmaları dikkate almaz;
- VaR, kapanış fiyatları kullanılarak hesaplanır, başka bir ifadeyle gün içi dalgalanmalar dikkate alınmaz.

Piyasa Riski Departmanı, stres testleri ve diğer ilave ölçümleri gerçekleştirerek VaR modelinin sınırlamalarını hafifletir.

Şu anda neredeyse tüm Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyetlerine (en karmaşık ürünler ile ilgili olanlar dâhil) ilişkin piyasa riskleri, Bireysel Bankacılık ve Özel Bankacılığın ana piyasa faaliyetlerinde olduğu gibi VaR yöntemi kullanılarak izlenir. Teknik sebeplerden dolayı veya getirilerin çok az olmasından ötürü VaR yönteminin kapsamında olmayan az sayıda faaliyet stres testleri kullanılarak izlenir ve sermaye yükümlülükleri standart yöntem kullanılarak ya da alternatif kurum içi yöntemlerle hesaplanır.

Modelin uygunluğu, negatif sonucun VaR değerini aştığı gün sayısının %99 güven aralığına uyup uymadığını doğrulamak üzere sürekli geriye dönük testlerle kontrol edilir.

Geriye doğru testte kullanılan günlük kar ve zarar, bilhassa portföy değerindeki (defter değeri) değişikliği ve yeni işlemlerin ve gün içinde değişikliğe uğrayan işlemlerin (satış marjları dahil), yeniden finansman maliyetlerinin, ilgili çeşitli komisyonların (brokerlik ücretleri, emanetçilik ücretleri vb.) ve ayrıca piyasa riski için sağlanan karşılıkların ve parametre ayarlamalarının etkisini içermektedir.▲

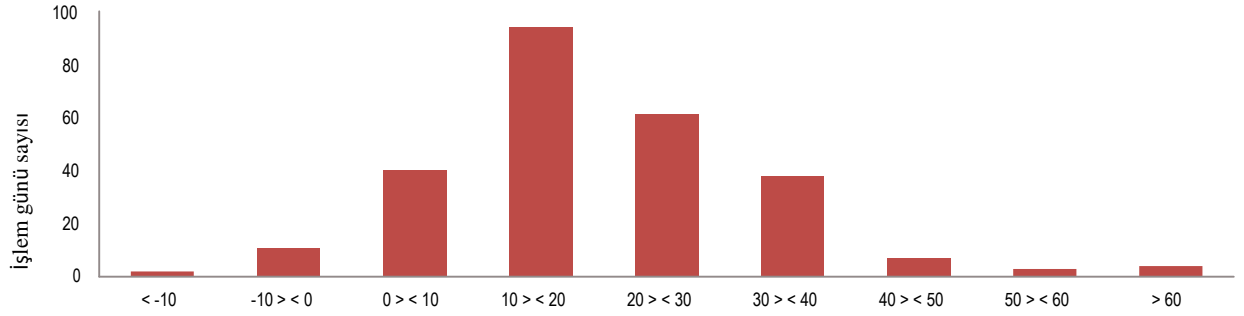
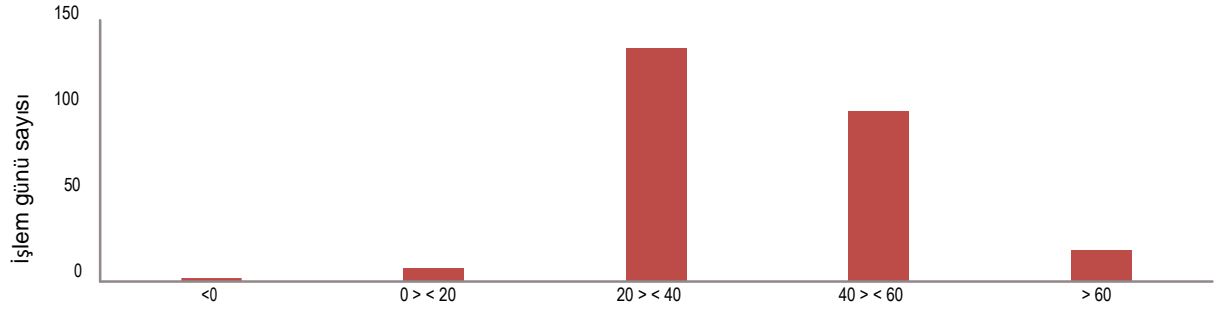
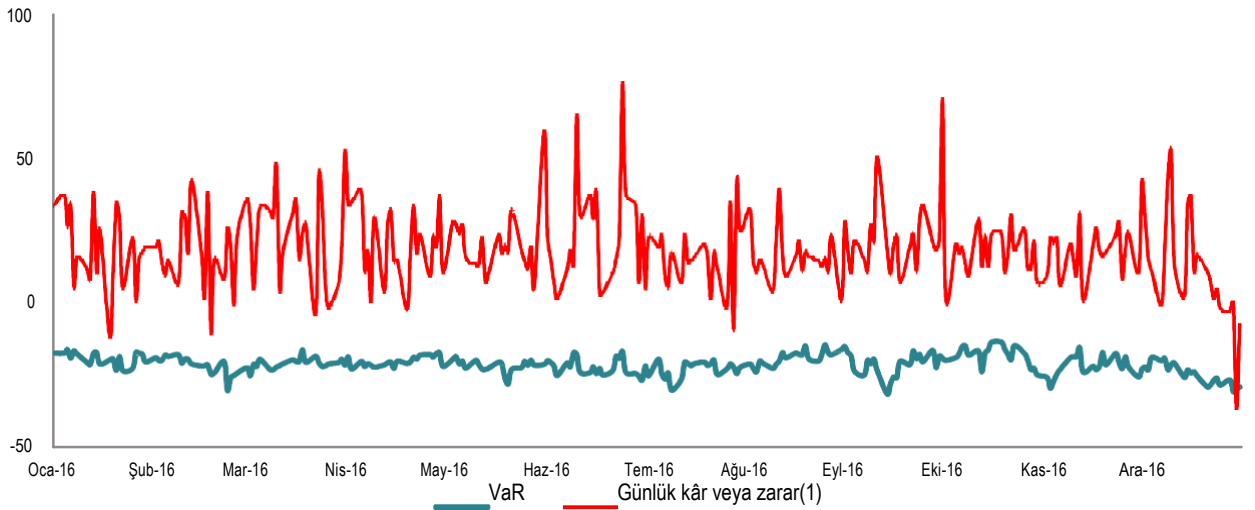
2016'da 13 kez günlük zarar gözlemlendi ve kısa vadeli çapraz kur baz eğrilerindeki önemli hareketlerden dolayı 29 Aralık 2016'da bir geriye dönük test ihlali gerçekleşti.

Aşağıdaki histogramlar bu günlük kar-zararın (P&L) 2016 boyunca dağılımını ve günlük P&L ile VaR arasındaki farkı göstermektedir (negatif değerler geriye dönük test ihlallerine karşılık gelmektedir).

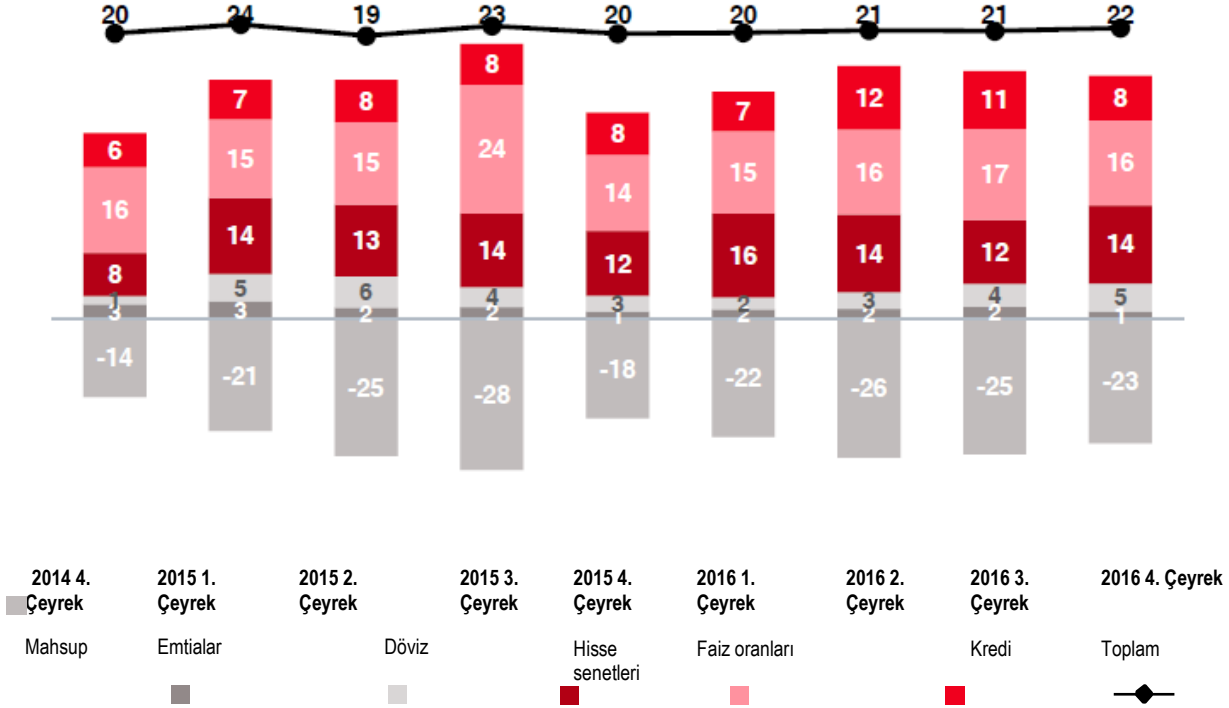
TABLO 27: YASAL ON GÜNLÜK %99 VaR VE BİR GÜNLÜK %99 VaR (MİLYON EURO)

	31.12.2016		31.12.2015	
	VaR (on günlük, %99) ⁽¹⁾	VaR (bir günlük, %99) ⁽¹⁾	VaR (on günlük, %99) ⁽¹⁾	VaR (bir günlük, %99) ⁽¹⁾
Dönem başı	55	17	66	2
Maksimum değer	99	31	99	3
Ortalama değer	67	21	68	2
Minimum değer	43	13	43	1
Dönem sonu	97	31	59	1

(1) Sermaye gereksinimlerinin içsel modelle değerlendirildiği kapsam üzerinden.

GÜNLÜK P&L⁽¹⁾ TİCARİ PORTFÖYLERİNİN DÖKÜMÜ (2016, MİLYON EURO)**GÜNLÜK VAR İLE GÜNLÜK P&L ARASINDAKİ FARK⁽¹⁾ (2016, MİLYON EURO)****TİCARİ PORTFÖYLERE AİT TİCARİ VAR (BİR GÜNLÜK, %99) VE GÜNLÜK P&L⁽¹⁾ (2016, MİLYON EURO)**

(1) Önceki sayfadaki Grup konsolide finansal tablolarının "%99 Riske maruz Değer (VaR)" bölümünde tanımlanan günlük kâr veya zarar.

DENETLENMİŞ RİSK FAKTÖRLERİ İTİBARI İLE TİCARİ VaR DAĞILIMI (BİR GÜNLÜK, %99) – 2015-2016 DÖNEMİNDE ÜÇ AYLIK ORTALAMADAKİ DEĞİŞİMLER (MİLYON EURO)

2016'da VaR seviyeleri (bir günlük, %99), belirsizliğin hakim olduğu bir piyasa ortamında, hisse senetleri konusundaki savunmacı bir risk profili nedeniyle genel olarak düşük (2016'da ortalama 21 milyon EURO) seyretmiş, bu duruma ciddi kısa vadeli piyasa ayarlamalarını beraberinde getiren birtakım beklenmedik önemli siyasi olaylar (Brexit, ABD seçimleri) katkıda bulunmuştur. VaR, birkaç kez 30 milyon EURO tutarına ulaşmış olup, bu nadir değişimler aşağıdakilerden kaynaklanmıştır:

- savunmacı hisse senedi pozisyonlarımızı cezalandıran aşağı yönlü hisse senedi volatilitesini yansıtan, yılın başında normalleşme senaryolarının VaR hesaplama çerçevesine dâhil edilmesi;

- yıl boyunca, başta hisse senetleri olmak üzere belirli risk faktörlerindeki piyasa hareketlerinden ötürü müşteri akımları ve pasif deformasyonlar ile ilgili yeni pozisyonlar;
- hisse senetlerinde yeni müşteri akımları ve Aralık'ta yeni değişken senaryoların hesaplama çerçevesine dâhil edilmesi.

Stresli VaR (SVaR)

2011'in sonunda, Societe Generale'e içsel modellerini başta VaR ile aynı kapsamda Stresli VaR olmak üzere CRD3 şartları ile tamamlamak üzere Fransa İhtiyatı Denetim ve Çözüm Kurumu (Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution – ACPR) tarafından izin verilmiştir.

%99 bir günlük SVaR için kullanılan hesaplama yöntemi VaR yaklaşımı kapsamında uygulanan yöntemle aynıdır. Bu yöntem bir günlük şoklar ve %99 güven aralığıyla bir tarihsel simülasyon gerçekleştirmeye dayanır. Dönen bir yıllık dönem üzerinden bir günlük dalgalanmalar için 260 senaryo kullanan VaR'ın aksine SVaR'da önemli bir mali gerilim dönemine denk gelen sabit bir yıllık bir geçmiş penceresi kullanılır.

Yasal sermayenin hesaplanması için kullanılan %99 on günlük SVaR, %99 bir günlük SVaR değerinin 10'un karekökü ile çarpılmasıyla elde edilir.

Düzenleyici tarafından onaylanmış bir yöntem kullanılarak belirlenen tarihsel stres penceresi tüm risk faktörlerindeki (öz kaynak, sabit gelir, döviz kurları, kredi ve emtialar ile ilgili riskler) ciddi şokları yakalar. Yıllık bir gözden geçirmeye tabidir. 2016'da bu pencere Eylül 2008 ile Eylül 2009 arasındaki dönem kapsamıştır.▲

Ortalama SVaR, ağırlıklı olarak hisse senetlerindeki daha savunmacı pozisyonlardan ötürü 2016'da 2015'e kıyasla azalmıştır.

TABLO 28: 2016'DA YASAL SVAR (ON GÜNLÜK, %99) VE VAR (BİR GÜNLÜK, %99) (MİLYON EURO)

	31.12.2016		31.12.2015	
	SVaR (on günlük, %)	SVaR (bir günlük, %)	SVaR (on günlük, %)	SVaR (bir günlük, %)
Dönem başı	155	49	243	7
Maksimum değer	216	68	299	9
Ortalama değer	142	45	172	5
Minimum değer	89	28	86	2
Dönem sonu	164	52	129	4

(1) Sermaye gereksinimlerinin içsel modelle değerlendirildiği kapsam üzerinden.

STRES TESTİ DEĞERLENDİRMESİ

Metodoloji

Denetlenmiş | Dâhili VaR modelinin yanı sıra, Societe Generale, risk maruziyetini olağan dışı piyasa olaylarını dikkate almak için stres testi simülasyonları kullanarak izler.

Bir stres testi, etkilenen pozisyonları tersine çevirmek veya riskten korumak için gereken süreye denk bir dönem boyunca piyasa parametrelerindeki aşırı bir değişimden kaynaklanan zararı tahmin eder.

Bu stres testi risk değerlendirmesi Bankanın tüm piyasa faaliyetlerinde uygulanır. Bu değerlendirme, 2008'de gözlemlenen olaylara dayanan "Societe Generale Kuramsal Finansal Kriz Senaryosu"nu (veya "Genelleştirilmiş" senaryo) içeren 18 (3 tarihsel ve 15 kuramsal) senaryoyu esas almaktadır. Bu senaryolar, egzotik parametreler de dâhil tüm önemli risk faktörlerine şoklar uygulamaktadır.

VaR modeliyle birlikte bu stres testi risk değerlendirme metodolojisi risk yönetimi çerçevesinin en önemli dayanaklarından birini teşkil etmektedir. Temel ilkeler aşağıdaki gibidir:

- stres testi, tarihsel ve kuramsal senaryolardan kaynaklanan en kötü senaryoya karşılık gelir;
- uygulanan şoklar, her bir risk faktörüne özgü zaman ufukları üzerinde kalibre edilir (zaman ufku en likit risk faktörü için 5 günden, en az likit faktörler için 20'den fazla güne kadar değişiklik gösterebilir);

- riskler, Bankanın piyasa faaliyetlerinin (tüm ürünler bir arada) her biri için, tarihsel ve kuramsal senaryolar kullanılarak her gün hesaplanır;
- stres testi limitleri bir bütün olarak Societe Generale'in faaliyeti ve sonrasında Grubun çeşitli iş kolları için belirlenir.

Çeşitli stres testi senaryoları Risk Bölümü tarafından, Grubun ekonomistler veya uzmanlar grubu ile birlikte düzenli olarak gözden geçirilir. Bu gözden geçirmeler, Piyasa Riski departman sorumlusunun, Societe Generale ekonomistlerinin ve Grubun Ticaret faaliyetlerinin temsilcilerinin katıldığı her altı ayda bir yapılan özel komite toplantılarında sunulur. Bu komite toplantıları şu konuları kapsar: senaryolardaki değişimler (oluşturma, ortadan kaldırma, şok gözden geçirme), senaryoların uygun risk faktörlerini kapsamaması, hesaplama açısından yapılan kestirimlerin gözden geçirilmesi, tüm sürecin doğru dokümantasyonu. Stres testi senaryolarını onaylamak için gereken yetki seviyesi öngörülen değişikliğin etkisine bağlıdır. 2016'nın sonunda şok kalibrasyonu için kullanılan zaman ufukları gözden geçirilmiştir: bazı parametreler (hisse senedi temettüleri, hisse senedi repoları, hisse senedi piyasalarında gizli ilişkiler) için, daha önce kullanılan zaman ufukları piyasa koşullarının evrimi bakımından yetersiz olup, bu durum bizi 2017'nin başında senaryolarda kullanılan şokları ayarlamaya sevk etmiştir.

TARİHSEL STRES TESTLERİ

Bu yöntem, 1995 yılından bu yana (bu tarihten itibaren finansal piyasalar küreselleşmiş ve giderek artan yasal gerekliliklere maruz kalmıştır) finansal piyasaları etkileyen büyük ekonomik krizlerin bir analizini içermektedir: bu krizler sırasında finansal varlıkların fiyatlarında meydana gelen değişiklikler (özkaynaklar, faiz oranları, döviz kurları, kredi marjları, vb.), bankanın ticari pozisyonlarına uygulandığında önemli zararlara sebep olabilecek bu risk faktörlerindeki olası değişikliklere dair senaryoların tanımlanması amacıyla analiz edilmiştir. Buna göre, Societe Generale Ekim - Aralık 2008 dönemine ilişkin üç önemli tarihsel senaryo kullanılmaktadır.

KURAMSAL STRES TESTLERİ

Kuramsal senaryolar Grubun ekonomistleriyle birlikte tanımlanır ve finansal piyasalarda büyük bir krize neden olabilecek olası olaylar dizisini (örn. büyük bir terör saldırısı, başlıca petrol üretici ülkelerde siyasi istikrarsızlık vb.) tespit etmeye yöneliktir. Grubun amacı, tüm uluslararası piyasalar üzerinde büyük yankıları olan aşırı fakat mümkün olayları seçmektir.▲

Buna göre, Societe Generale aşağıda açıklanan 15 kuramsal senaryoyu benimsemiştir:

- genelleştirilmiş senaryo (Societe Generale'in kuramsal finansal kriz senaryosu): Lehman Brothers'ın iflasından sonra finansal kurumlara olan güvenin azalması; sermaye piyasalarının çökmesi, temettülerde önemli düşüşler, kredi faiz farklarındaki kayda değer genişleme, kazanç eğrilerinde dairesel hareketler (kısa vadeli faiz oranlarında artış ve uzun vadeli faiz oranlarında düşüş), sağlam yatırımlara yönelim;
- GIIPS krizi: riskli ülke ihracılarına güvenin azalması ve Almanya gibi yüksek oranlı ülke ihracılarının faiz artırımları sonrasında endişenin diğer piyasalara da (hisse senedi gibi) sıçraması;
- Orta Doğu krizi: petrol ve diğer enerji kaynaklarında önemli şoklara, menkul kıymetler piyasasında çöküş ve getiri eğrisinin dikleşmesine neden olan Orta Doğu'daki istikrarsızlık;
- terör saldırısı: ABD'de, menkul kıymetler piyasasının çökmesine, faiz oranlarında önemli düşüşlere, kredi marjlarının genişlemesine ve USD'nin değer kaybetmesine yol açan önemli terör saldırıları meydana gelmesi;
- tahvil krizi: küresel tahvil piyasasında meydana gelen kriz nedeniyle bono ve sermaye kazançları arasındaki bağlantının ortadan kalkması, ABD'deki faiz oranlarında önemli artışlar (ve diğer ülkelerdeki faiz oranlarında daha ılımlı artışlar) meydana gelmesi, sermaye piyasalarında orta dereceli düşüşler gözlenmesi, kredi marjlarındaki güçlü genişleme sonucunda sağlam yatırımlara yönelim ve USD değerinin artması;
- Amerikan doları krizi: ABD'de ticari dengenin bozulması ve bütçe açığı oluşması, faiz oranlarının yükselmesi ve kredi marjlarının daralması nedeniyle, USD'nin önemli uluslararası para birimleri karşısında çökmesi;
- Euro bölgesi krizi: Euro kurlarında düşüş, Euro bölgesindeki faiz oranlarında önemli artış, Euro cinsinden ifade edilen özkaynaklarda önemli düşüş ve USD cinsinden ifade edilen özkaynaklarda önemli artış ve Euro kredi faiz farklarında kayda değer genişleme;
- Yen faiz arbitrajından vazgeçilmesi: para politikasında Japonya'nın yen faiz arbitrajı stratejilerinden vazgeçmesine neden olan değişiklik: kredi marjlarında ciddi genişleme, yen faiz oranlarında düşüş, ABD ve Euro bölgesi uzun vadeli faiz oranlarında yükseliş ve sağlam yatırımlara yöneliş;
- varlıklarda düşüş: Merkez Bankasının parasal genişleme rahatlatma politikalarını beklenmedik bir şekilde sonlandırmasıyla dünya genelinde faiz oranlarındaki ciddi artışla birlikte riskli varlıklarda (hisse senedi, kredi, yükselen piyasalar) genel bir düşüş;
- diğer iki Euro bölgesi kriz senaryosu: Yunanistan'ın Euro bölgesinden çıkması, bilhassa Avrupa'da riskli varlıklarda (özkaynak, kredi, yükselen piyasalar) yaygın bir düşüşün tetiklenmesi ve ABD ve Japonya bağımsız ülke faiz farklarında, ECB desteğiyle (Euro bölgesinde faiz oranlarının azalmasına yol açan OMT programının aktif hale gelmesi) veya ECB desteği olmaksızın (bankalar arası piyasadaki donmayı yansıtan taban oranların altüst olması) gerileyen bir daralma;
- Rusya krizi: Rus parasının ciddi değer kaybı, Rus hükümetinin temerrüdü, özellikle gelişmekte olan piyasalarda olmak üzere tahvil piyasalarında kriz ve hisse senetlerinde düşüş (bkz. Eylül 1998'deki Rusya krizi);
- büyük riskten koruma fonu krizi: tahvil piyasalarındaki bir krizin tetiklenmesiyle, büyük bir riskten koruma fonunun iflası eşliğine gelmesi neticesinde uluslararası mali sistemin altüst olması (Ekim 1998'de Long Term Capital Management şirketinin iflası eşliğine gelmesiyle görüldüğü üzere);
- ani ekonomik toparlanma: hisse senedi piyasalarında ve ABD ve Euro bölgesi faiz oranlarında keskin bir yükseliş (Mart 2003'te Irak savaşının başlamasının beklentisiyle görüldüğü üzere);
- hisse senedi balonunun patlaması: spesifik bir sektörde bir hisse senedi balonunun patlamasının ardından hisse senedi piyasalarında ciddi düşüş (Temmuz 2002'de Worldcom'un iflasıyla görüldüğü üzere)

2016'daki ortalama stres testleri⁽¹⁾

2016, değişken ve istikrarsız bir piyasa ortamına neden olan çok sayıda ekonomik ve siyasi belirsizlikten etkilenmiştir.

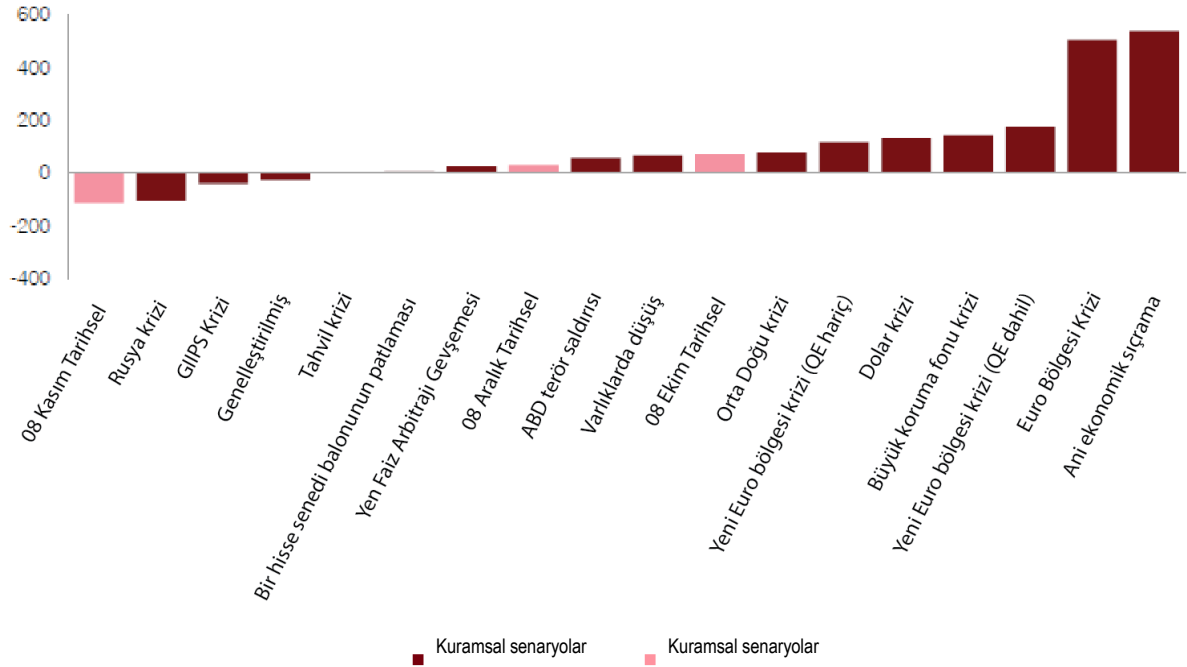
- dünya genelindeki ekonomik büyüme, esasen uluslararası mal ve hizmet ticaretinde azalma korkularını tetikleyen Brexit ile alakalı belirsizlikten ve ABD siyasetinin yeni atmosferinden ötürü düşük kalmıştır. Bu iki büyük siyasi olay, her şeye rağmen hızla normal koşullara dönen piyasalarda ciddi kısa vadeli ayarlamaları beraberinde getirmiştir;

- para politikalarını uyumlaştırma bağlamında 2016 yazında çok düşük seviyelere geriledikten sonra, uzun vadeli oranlar ABD seçimlerini müteakip nihayet artmıştır;

- Avrupa bankacılık sektörü özellikle İtalya ve Portekiz'de kırılganlığını sürdürmüştür.

Bu bağlamda, Grubun global stres testi, benimsenen düşük risk profilini yansıtan daha savunmacı hisse senedi pozisyonlarından dolayı, 2015'e göre azalarak (2015'e kıyasla -%49) 2016 boyunca düşük bir seviyede nispeten istikrarlı olmuştur. Sonuç olarak, 2016'da gözlemlenen en kötü senaryolar, hisse senedi faaliyetlerine nispeten ılımlı şoklar uygulayan senaryoları içermektedir.

STRES TESTİ SENARYOLARININ ETKİSİNİN SİMÜLASYONU (MİLYON EURO CİNSİNDEN 2016 ORTALAMALARI)

(1) Spesifik risk izlemeye tabi olan intikal eden varlıklar hariç.

Piyasa riski sermaye gereklilikleri

Societe Generale, 2011 yılında dahili piyasa riski modelleme sistemini VaR ile aynı kapsamda, özellikle Stresli VaR (önemli mali gerilişlerin yaşandığı bir döneme denk gelen bir yıllık tarihsel pencerenin kullanıldığı VaR), IRC (İlave Risk Yükümlülüğü) ve CRM (Kapsamlı Risk Ölçümü) ölçümlerini içerecek şekilde genişletmek için ACPR'nin onayını almıştır.

VaR ve Stresli VaR hakkındaki ayrıntılar bir önceki bölümde verilmiştir. IRC ve CRM, kredi derecelendirme notundaki değişim ve ihraççı temerrüdü riskleri ile ilgili borç araçlarına ilişkin sermaye yükümlülüğünü tahmin etmektedir. Societe Generale, bu sermaye yükümlülüklerini, yasal gereklilikler kapsamındaki çeşitli risk faktörlerini dağıtan ve bu faktörler arasındaki ilişkileri dikkate alan bir simülasyon modeli kullanarak tahmin etmektedir. IRC ve CRM %99,9 VaR faktörleri olup, %0,1 oranındaki en olumsuz koşulların elenmesinden sonra elde edilen en yüksek riske karşılık gelmektedir. Sermaye yükümlülükleri artımlıdır, başka bir ifadeyle VaR ve SVaR esas alınarak hesaplanan yükümlülükler eklenirler.

IRC ve CRM'nin hesaplandığı tüm portföyler için sabit bir yıllık likidite ufku kullanılır. Bu kuram, bu iki ölçütü (kredi derecelendirme notundaki değişimler ve CRM için piyasa parametrelerinin marjı) belirlemek için pozisyonlara uygulanan şokların anlık bir yıllık şoklar olduğu anlamına gelir. Bu kuramın daha kısa likidite ufuklarına kıyasla modeller ve sermaye açısından en ihtiyatlı seçenek olduğu görülmektedir.

Yönetişim

IRC ve CRM, yasal 1. Yapısal Blok gerekliliklerini karşılayan diğer içsel modellerle aynı yönetişime tabidir. Özellikle:

- bu ölçütler üzerinden haftalık bir analiz gerçekleştirilir;
- bu ölçütler düzenleyici tarafından tanımlanan standart stres testleriyle karşılaştırılır;
- model varsayımları en az yılda bir defa gözden geçirilir ve bir ardıl tutarlılık kontrolü gerçekleştirilir;
- metodoloji ve uygulanması Grubun İç Denetim Bölümü ve ACPR tarafından onaylanmıştır.

IRC, yönetmelikler uyarınca, menkul kıymetleştirme ve korelasyon portföyü dışında iç modeller kullanılarak ölçülmüş olan borç araçlarına uygulanır. Özellikle bonoları, CDS'leri ve ilgili türev ürünleri içerir.

CRM, likidite ihraççıları için CDO dilimleri anlamına gelen korelasyon portföyünü, "ilk temerrüt" ürünlerini ve CDS ve endeksler kullanılarak bunların riskten korunmasını içerir. Kredi derecelendirme notunda değişim ve temerrüt riskinin diğer fiyatlandırma risklerini de (örneğin, marj, ekonomik canlanma ve korelasyon riskleri) içerir. Son olarak, sermaye yükümlülüğü, içsel model kullanılarak hesaplanan yükümlülük ile piyasa risklerine ilişkin standart yöntem kullanılarak hesaplanan yükümlülüğün %8'i arasındaki en büyük değere karşılık gelir.

TABLO 29: IRC (%99,9) VE CRM (%99,9) (MİLYON EURO)

	31.12.2016	31.12.2015
İlave Risk Yükümlülüğü (%99,9)		
Dönem başı	354	338
Maksimum değer	396	619
Ortalama değer	286	383
Minimum değer	184	276
Dönem sonu	187	403
Kapsamlı Risk sermaye yükümlülüğü (%99,9)		
Dönem başı	163	172
Maksimum değer	263	295
Ortalama değer	194	150
Minimum değer	142	115
Dönem sonu	214	147

PİYASA RİSKİ SERMAYE GEREKLİLİKLERİ

TABLO 30: RİSK FAKTÖRÜ BAZINDA RWA VE SERMAYE GEREKLİLİKLERİ (PİYASA RİSKİ) (MİLYON EURO)

	Sermaye gereklilikleri			Risk ağırlıklı varlıklar		
	31.12.2016	31.12.2015	Değişim	31.12.2016	31.12.2015	Değişim
VaR	339	311	28	4.233	3.892	341
Stresli VaR	511	510	1	6.389	6.379	10
İlave Risk Yükümlülüğü (IRC)	187	403	(216)	2.343	5.038	(2.695)
Korelasyon portföyü (CRM)	214	163	51	2.669	2.031	638
İçsel modele göre ölçülen toplam piyasa riskleri*	1.251	1.387	(136)	15.635	17.340	(1.705)
Menkul kıymetleştirme pozisyonları ile ilgili spesifik risk	6	37	(31)	73	467	(394)
Döviz pozisyonları için ölçülen piyasa riski	48	41	7	600	513	87
Faiz oranları için ölçülen riskler (hariç)	20	33	(13)	246	414	(168)
Sahiplik payları için ölçülen risk	18	41	(23)	225	510	(285)
Emtialar için ölçülen risk	8	7	1	94	83	11
Standart yaklaşımla ölçülen toplam piyasa riskleri	99	159	(60)	1.238	1.987	(749)
Toplam	1.350	1.546	(196)	16.873	19.327	(2.454)

* Aşağıya bkz.: etkiye göre temel değişimleri gösteren tablo (Avrupa Bankacılık Kurumu tarafından tanımlanan etki türü) – CR8 ve CCR7 tabloları

TABLO 31: PİYASA RİSKİ TÜRÜ BAZINDA RWA VE SERMAYE GEREKLİLİKLERİ (MİLYON EURO)

	Sermaye gereklilikleri		Risk ağırlıklı varlıklar	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Döviz pozisyonları için ölçülen piyasa riski	96	75	1.206	941
Kredi için ölçülen risk (kesintiler hariç)	551	793	6.893	9.912
Emtialar için ölçülen risk	20	18	252	227
Sahiplik payları için ölçülen risk	304	306	3.805	3.821
Faiz oranları için ölçülen riskler	377	354	4.717	4.426
Toplam	1.350	1.546	16.873	19.327

Societe Generale'in piyasa riskiyle ilgili sermaye gereksinimlerinin %92'sinden fazlası bir içsel model yaklaşımı kullanılarak belirlenir. Standart yaklaşım temel olarak genel merkez tarafından alınan ve alım-satım hesaplarının bir parçası olmayan bir döviz kuru riski teşkil eden pozisyonların yanı sıra kurum içinde geliştirilen merkez BT araçlarına erişimi olmayan Grup iştirakleri ve Grubun içsel modelleri kullanmak için düzenleyiciden onay beklediği iştirakler için kullanılır.

Başlıca ilgili kuruluşlar Societe Generale Investment Limited (eski adıyla Newedge UK) ve bazı Uluslararası Bankacılık ve Finans Hizmetleri kuruluşlarıdır (Rosbank, SGMA, BRD, Splitska Banka, Mobiasbanca). Hem içsel model hem de standart yaklaşım çerçevesinde gözlemlenen, piyasa riski ile ilgili sermaye gereksinimlerindeki azalmanın sebebi temel olarak (i) IRC'de 2016'nın 2. çeyreğinden itibaren giderek yeniden güvenli ihraççılara konumlanmadan kaynaklanan bir azalma ve pozisyonlardaki bir azalma ile (ii) menkul kıymetleştirme portföyündeki pozisyonların amortizasyonudur.

IRB yaklaşımına göre RWA'daki değişim (milyon EURO)	VaR SVaR IRC		CRM Diğer Toplam RWA		Sermaye gereksinimleri		
Önceki dönem sonunda RWA (31.12.2015)	3.892	6.379	5.038	2.030	0	17.340	1.387
Yasal düzeltmeler	2.017	4.761	0	195	0	6.974	558
Önceki döneme ait gün sonu RWA	1.875	1.618	5.038	1.835	0	10.366	829
Risk seviyelerindeki hareket	(34)	(89)	(2.694)		0	(2.179)	(174)
Model değişiklikleri/güncellemeleri	367	82	0	0	0	449	36
Döviz hareketleri	8	16	0	0	0	25	2
Cari döneme ait gün sonu RWA	2.412	2.049	1.770	2.531	0	8.762	701
Yasal düzeltmeler	1.822	4.340	574	138	0	6.873	550
Dönem sonu RWA (31.12.2016)	4.233	6.389	2.343	2.669	0	15.635	1.251

6 .OPERASYONEL RİSKLER

OPERASYONEL RİSK YÖNETİMİ: ORGANİZASYON VE YÖNETİŞİM

Societe Generale, operasyonel risklerinin Grup genelindeki kontrol ve yönetimini güçlendirmek amacıyla süreçler, yönetim araçları ve kontrol altyapısı uygulamakta ve bunları sürekli iyileştirmektedir. Bunlar arasında, diğerlerinin yanı sıra kayıpların ve olayların izlenmesi, yönetsel denetim, iş sürekliliği planları⁽¹⁾, Yeni Ürün Komiteleri⁽²⁾ ve uyum risklerine⁽³⁾ ve bilgi sistem güvenlik risklerine⁽⁴⁾ tahsis edilmiş spesifik tamamlayıcı planlar yer almaktadır.

Operasyonel Risk Departmanı

Grubun Risk Bölümü bünyesindeki Operasyonel Risk Departmanı, temel iş kollarındaki ve Kurumsal Bölümlerdeki operasyonel risk personeli ile yakın işbirliği hâlinde çalışır.

Operasyonel Risk Departmanının başlıca sorumlulukları şunlardır:

- Operasyonel Risk fonksiyonunu organize etmek;
- iş bölümleri ve Kurumsal Bölümler ile işbirliğinde bulunarak Grubun operasyonel risk yönetimi sistemini tasarlamak ve uygulamak;
- Grup bünyesinde operasyonel riske yönelik yüksek teyakkuzu teşvik etmek.

Operasyonel Risk Departmanı şunlardan da sorumludur:

- genel Grup iş sürekliliği ve kriz yönetimi politikasını hazırlamak, politikayı yönetmek ve uygulanmasını koordine etmek;

- Grubun birinci seviye daimi kontrolü için planlar hazırlamak ve birinci seviye daimi kontrolü koordine eden yöneticileri organize etmek;
- operasyonel risklerle ilgili ikinci seviye daimi kontrol gerçekleştirmek; bunlara özellikle çeşitli iş kollarına özgü riskler ve satın alma, haberleşme, gayrimenkul, insan kaynakları ve bilgi teknolojileri ile ilgili riskler dâhildir.

Operasyonel Risk fonksiyonu

Operasyonel Risk Departmanına ilaveten, Operasyonel Risk fonksiyonu temel iş kollarında ve Kurumsal Bölümlerde görev yapan ve Grubun Operasyonel Risk Müdürünün operasyonel yetkisi dahilinde hareket eden Operasyonel Risk Yöneticilerini (ORM'ler) içerir.

ORM'ler, Grubun işletme birimleri genelinde faaliyet göstermektedirler ve işletme kollarında ve işletme birimlerinde görevli operasyonel risk yöneticilerinin desteğiyle ve ilgili işletme birimleri yöneticileriyle yakın işbirliği içerisinde, Grup prosedürlerinin ve esaslarının uygulanmasından ve operasyonel risklerin izlenmesi ve yönetilmesinden sorumludurlar.

Grup seviyesinde ve işletme birimleri, fonksiyonel bölümler ve iştirakler seviyesinde Operasyonel Risk Komiteleri teşkil edilmiştir.

OPERASYONEL RİSK ÖLÇÜMÜ

Societe Generale, operasyonel riskin ölçümüyle ilgili olarak, 2004 yılından beri, Sermaye Gereklilikleri Direktifinde önerilen Gelişmiş Ölçüm Yaklaşımını (AMA) benimsemiş bulunmaktadır. Ana grup kuruluşlarının tamamında uygulanan bu yaklaşım özellikle şunları mümkün kılar:

- risk maruziyetleri en yüksek olan işletmeleri tespit etmek;
- Grubun risk profili ve toplam sermaye gereksinimleri üzerinde en büyük etkisi olan risk türlerini tespit etmek;
- Grubun operasyonel risklerin yönetim hakkındaki farkındalık, teyakkuz ve yönetimini güçlendirmek.

2007'de Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (ACPR – Fransa İhtiyati Denetim ve Çözüm Kurumu), Societe Generale'de kullanımda olan sistemin ayrıntılı bir incelemesini gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak Gruba, Grubun operasyonel risklere ilişkin sermaye gereksinimlerini hesaplamak için, 1 Ocak 2008'den itibaren Basel 2 Uzlaşısı'nda tanımlanan en gelişmiş ölçüm yaklaşımını (AMA veya Gelişmiş Ölçüm Yaklaşımı) kullanma iznini vermiştir. Bu izin Societe Generale Grubunun toplam net bankacılık gelirinin %90'ından fazlasını kapsamaktadır.

(1) Bkz. Bölüm 3, sayfa 142 ve Bölüm 4, sayfa 217.

(2) Bkz. Bölüm 3, sayfa 143.

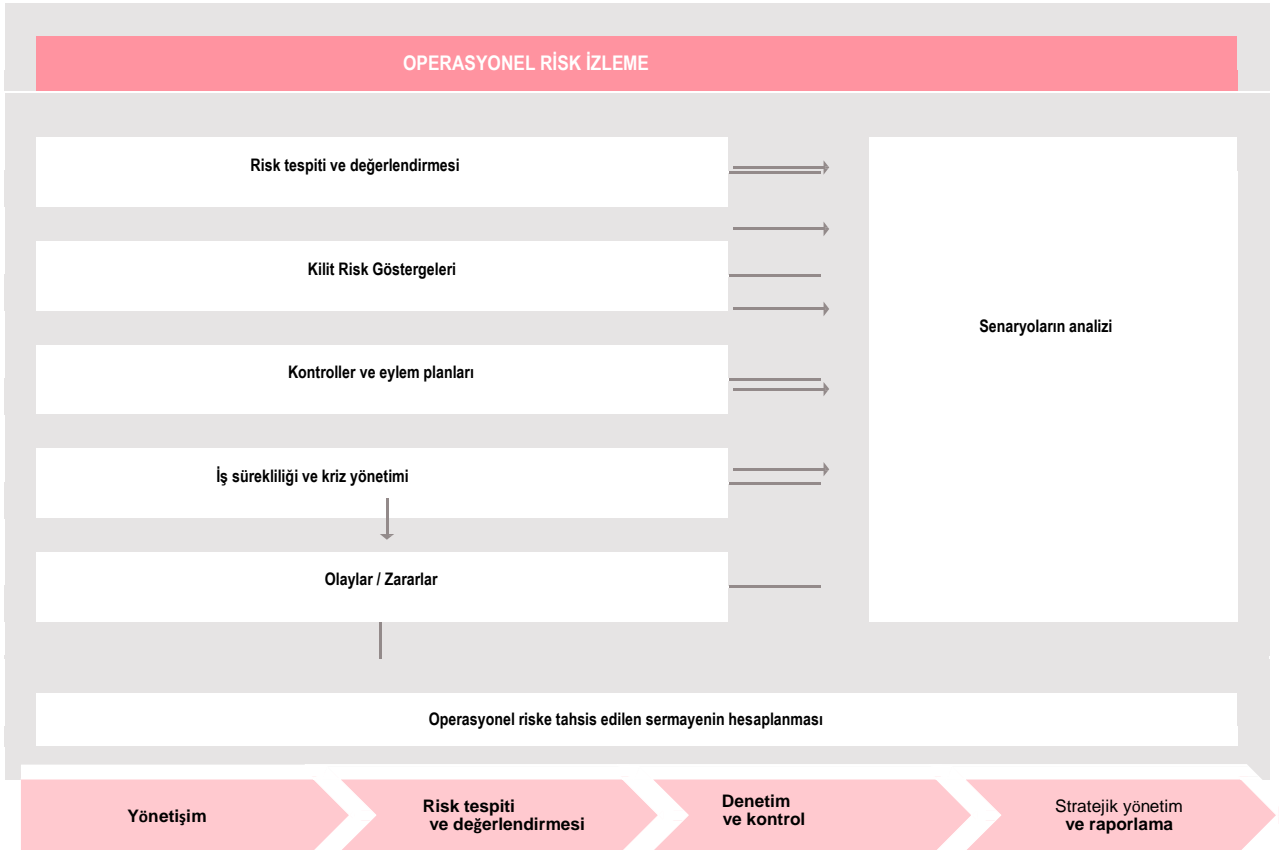
(3) Bkz. Bölüm 4, sayfa 232 ve devamı.

(4) Bkz. Bölüm 3, sayfa 142.

OPERASYONEL RİSK İZLEME SÜRECİ

Yönetmelikler⁽¹⁾ ile özel olarak oluşturulan çerçeveler, mümkün hâllerde mevcut prosedürler temelinde uygulanmıştır. Bunlara ilişkin başlıca hususlar, aşağıda belirtilmektedir:

- Operasyonel risk kayıpları hakkındaki dâhili verilerin toplanması;
- harici kayıp verilerinin analizi;
- senaryoların analizi;
- Risk ve Kontrol Öz Değerlendirme (RCSA) süreçleri;
- Kilit Risk Göstergeleri (KRI);
- daimi ikinci seviye kontrol;
- kriz yönetimi ve iş sürekliliği planlaması;
- dolandırıcılıkla mücadele;
- Yeni Ürün Komiteleri;
- harici hizmet sağlayıcıların izlenmesi.

(1) Yasal referans metinler:

- Kredi kuruluşları ve yatırım şirketleri için sermaye gereksinimlerine ilişkin 20 Şubat 2007 tarihli Emir – iç kontrol ve çevresel faktörler hakkında Madde 370;
- Sermaye Ölçümü ve Sermaye Standartlarının Uluslararası Düzeyde Uyumlaştırılması – Basel Bankacılık Denetim Komitesi – Haziran 2004;
- Operasyonel Risk Yönetimine ve Denetimine İlişkin İyi Uygulamalar – Basel Bankacılık Denetim Komitesi – Şubat 2003;
- CRBF'nin (Fransız Bankacılık ve Finansal Düzenleme Komitesi) 97-02 sayılı yönetmeliğinin yerini alan, 3 Kasım 2014 tarihli, kredi kuruluşları ve yatırım şirketlerinin içsel kontrolü ile ilgili Emir.

Societe Generale'in operasyonel riskleri sekiz olay kategorisi ve birbirini dışlayan 49 alt kategoride sınıflandırması, yürütmekte olduğu risk modelleme çalışmalarının kilometre taşlarından birini teşkil etmekte olup, sistem genelinde tutarlılık sağlamakta ve Grup bünyesinde çapraz analizler yapılmasına imkan vermektedir. Sekiz olay kategorisi şunlardır:

- ticari anlaşmazlıklar;
- resmî mercilerle anlaşmazlıklar;
- fiyatlandırma veya risk değerlendirme hataları;
- uygulama hataları;
- dolandırıcılık ve suç teşkil eden diğer faaliyetler;
- hileli ticaret;
- faaliyet kaynaklarının kaybedilmesi;
- BT sisteminde aksamalar.

Dâhili zarar verilerinin toplanması

Dâhili zarar (aynı zamanda kazançlar ve ramak kala zararlar) 2003'ten bu yana Grup genelinde derlenmekte olup, operasyon personelinin aşağıdakileri yapmasını mümkün kılmaktadır:

- düzeltici eylemleri tanımlayıp uygulama;
- kendi risk alanlarını daha iyi anlama;
- Grupta operasyonel riskler hakkındaki farkındalığı ve teyakkuzu güçlendirme.

Aşıldığında zarar (veya kazanç ya da ramak kala zarar) kaydedilen minimum eşik, Grup genelinde 10.000 EUR tutarındadır, ancak küresel piyasa faaliyetleri için bu eşik, faaliyetinin kapsamından ve ilgili hacimlerden dolayı 20.000 EUR tutarındadır.

Bu eşiklerin altında, zayıf sinyalli riskleri temsil eden zararlar Grubun çeşitli işletmeleri tarafından toplanır ve eğer bunlar aynı risk olayı ile ilgiliyse ve toplamı rapor eşikini aşıyorsa, toplu hâlde rapor edilir.

Risk ve Kontrol Öz Değerlendirmesi

Risk ve Kontrol Öz Değerlendirmesinin (RCSA) amacı, takibini iyileştirmek için Grubun operasyonel risklere maruziyetinin değerlendirilmesidir. Diğer risk yönetimi çerçevelerinin sonuçlarına (dâhili zararlar, kilit risk göstergeleri vb.) dayalı olarak, risk alanları fonksiyonlar tarafından ilgili uzmanlık sahaları esas alınarak tespit edilir ve Grup uzmanları ile görüşmeler yapılır.

Bunun hedefleri şunlardır:

- her bir işletmenin maruz olduğu temel operasyonel riskleri (önleme ve kontrol sistemlerini göz ardı ederken, "içsel", yani bir işletmenin niteliğine has riskler) tespit etmek ve değerlendirmek. Gerekli hâllerde, fonksiyonlar (örn. Uyum, Bilgi Sistemleri Güvenliği vb.) tarafından oluşturulan risk haritalaması, içsel risklerin bu değerlendirmesine katkıda bulunur;
- temel risk önleme ve hafifletme tedbirlerinin kalitesini değerlendirmek (varlıkları ve önemli riskleri tespit etme ve önlemedeki etkinlikleri ve/veya finansal etkiyi azaltma kapasiteleri dâhil);

- işletmelerin her birinin risk önleme ve hafifletme önlemleri alındıktan sonra geriye kalan risk maruziyetlerini ("artık risk") sigorta teminatını göz ardı ederek değerlendirmek;
- önleme ve hafifletme tedbirlerindeki eksiklikleri gidermek ve düzeltici eylem planları uygulamak;
- kilit risk göstergelerinin uygulanmasını kolaylaştırmak ve/veya desteklemek;
- gerekirse risk sigortası stratejisini uyarlamak. Bu uygulamanın bir parçası olarak, belli bir kapsama giren riskler, ikili bir şiddet ve sıklık ölçeği kullanılarak açıklanır.

Kilit risk göstergeleri

Kilit Risk Göstergeleri (KRI'lar), iş kolu risk profillerindeki değişikliklerin dinamik bir görünümünü (uyarı sistemi) sağlayarak genel operasyonel risk yönetimi sistemini tamamlar. Buna göre, düzenli KRI izlemesi, işletmelerin yöneticilerine Grubun operasyonel risk maruziyetini değerlendirmelerinde yardımcı olarak, kendilerine aşağıdakileri sağlar:

- nicel, doğrulanabilir risk ölçümü;
- risk profilindeki veya özel dikkat gösterilmesi veya eylem planı gerektiren kontrol ve önleme ortamındaki iyileşme veya bozulmalarla ilgili düzenli değerlendirme.

Spesifik bir gösterge tablosu vasıtasıyla üç ayda bir Grup seviyesinde KRI'ların ve operasyonel zararların bir çapraz analizi Grubun İcra Kuruluna sunulur.

Senaryoların analizi

Senaryo analizleri iki amaca hizmet eder: Gruba, olası önemli risk alanları konusunda bilgi sağlamak ve operasyonel risklerin karşılanması için gereken sermayenin hesaplanmasına katkıda bulunmak.

Sermaye gereksinimlerinin hesaplanmasında Grup, senaryoları aşağıdaki amaçlarla kullanmaktadır:

- sıklığı düşük/ciddiyet derecesi çok yüksek olaylardan kaynaklanan olası zararlara maruziyetinin ölçümü;
- dâhili zarar veri tarihçesi yetersiz olay kategorileriyle ilgili zarar dağılım tahminleri hakkında uzman görüşü sağlanması.

Uygulamada, dâhili ve harici zarar verilerinin yanı sıra dâhili çerçevenin (kontroller ve önleme sistemleri) ve harici ortamın (yasal ortam, iş ortamı, vb.) dikkate alınmasıyla, Gruba ilişkin olası etkilerin ciddiyetini ve sıklığını ölçen uzmanlar tarafından çeşitli senaryolar gözden geçirilir. İki tür senaryo için analizler gerçekleştirilir:

- işletmelerin ve departmanların sınırlarını aşan, çoğu durumda harici bir sebebi olan ve gerekirse bir iş sürekliliği planı (BCP) gerektiren ciddi olayları kapsayan ana Grup stres senaryoları;
- en dar anlamda iş sürekliliği kategorisine girmeyen ancak işletmelerin maruz kalabileceği beklenmedik zararların ölçülmesinde kullanılan iş kolu senaryoları. Portföyün çok sayıda senaryoda seyretilmesini engellemek ve Grubu şiddetli bir şekilde etkileyebilecek olan sistem risk odağını sürdürmek için özel eylemlerde bulunmaktadır.

Yönetişim özellikle aşağıdakileri yapmak üzere tesis edilmiştir:

- Risk Komitesi (CORISQ) tarafından yıllık senaryo güncelleme programının onaylanmasına imkan vermek;
- ilgili departmanların iç kontrol koordinasyon komiteleri (CCCI) veya özel amaçlı toplantılar aracılığıyla, temel iş kollarının ve Kurumsal Bölümlerin üst düzey yönetimi tarafından senaryoların onaylanmasına imkan vermek;
- Grup Risk Müdürünün başkanlık ettiği "Uzman Komiteleri" aracılığıyla Grubun risk hiyerarşisinin ve senaryoların uygunluğunu genel olarak gözden geçirmek.

Harici zararların analizi

Harici zararlar, bankacılık ve finans sektörü tarafından maruz kalınan operasyonel zararlar hakkındaki, harici sağlayıcılar tarafından yönetilen veri tabanlarından gelen veriler ve bankacılık sektörü tarafından konsorsiyumun bir parçası olarak paylaşılan verilerdir.

Bu veriler, dâhili zarar kayıtlarını sektör verileri ile kıyaslayarak Grubun operasyonel risklere maruziyetinin tespitini ve değerlendirmesini güçlendirmek için kullanılır.

Daimi ikinci seviye kontrol

Operasyonel Risk Departmanındaki daimi ikinci seviye kontrol, IS/ISS kontrollerinin gözden geçirilmesi için tayin edilmiş bir ekiple, tüm Grup iş kollarını kapsamaktadır.

Bu ikinci seviye kontroller iş kollarına özgü riskleri ve satın almalar, haberleşme, gayrimenkuller, insan kaynakları ve bilgi sistemleri ile ilgili operasyonel riskleri kapsar. Bunlarla amaçlanan, birinci seviye kontrollerin tanımlanması, uygulanması ve etkili olmasının sağlanması ve aykırı durumlar için düzeltici tedbirlerin uygulanmasıdır.

İkinci seviye kontrol ekiplerinin yaptığı doğrulamalar Grubun tüm iş faaliyetlerini ilgilendirmektedir. Bunlar her şeyden önce ana riskleri kapsayan kontrollere ve rastgele seçilen kontrollere uygulanır.

Kriz yönetimi ve iş sürekliliği

Kriz yönetimi ve iş sürekliliği sistemlerinin amacı potansiyel zararların müşteriler, personel, faaliyetler ve altyapı üzerindeki etkilerini mümkün olduğunca hafifletip, bu şekilde Grubun itibarını, markalarının imajını ve finansal direncini korumaktır. Sistemler aynı zamanda yasal gereklilikleri de karşılamaktadır.

Her bir Grup işletmesinin iş sürekliliği sistemlerinin uygulanmasında ve optimize edilmesinde kullanılan yaklaşım, uluslararası standartları karşılayan bir metodolojiye dayalıdır. Bu yaklaşım temel olarak, şirketin maruz kaldığı risklerin ve bu risklerin etkilerinin tanımlanmasını, çeşitli kriz senaryolarına (aşırı şoklar dâhil) direnme kapasitesine sahip etkin bir yanıtın uygulanmasını ve bu sistemlerin etkinliğinin muhafaza edilmesini içermektedir.

Dolandırıcılıkla mücadele

Grup, dolandırıcılığın önlenmesi ve tespitine özel dikkat göstermektedir. Dolandırıcılıktan kaynaklanan zararlar, özellikle tüm temel iş kollarında ve Kurumsal Bölümlerde etkili sistemlerin uygulanması sayesinde 2010 ile 2014 arasında dikkat çekici bir düşüş gösterdikten sonra kontrol altına alınmıştır. İkinci bir savunma hattı olarak hareket eden Operasyonel Risk Departmanı, Grup için zararlara neden olan dolandırıcılık olaylarını dikkatle izleyerek, kuruluşlar tarafından tanımlanan eylem planlarını izler ve en iyi uygulamaları paylaşır.

FAALİYET RİSKİ MODELLEMESİ

Grubun operasyonel risk modellemesi için kullandığı yöntem zarar dağılım yaklaşımına (LDA) dayanmaktadır.

Bu yaklaşım kapsamında operasyonel riskler her biri bir risk tipini ve Grup temel bir iş kolunu temsil eden segmentlerin kullanılmasıyla modellenmiştir. Geçmiş dâhil zararlar, harici zararlar veya senaryo analizlerine dayalı olarak operasyonel risklerin sıklığı ve ciddiyeti tahmin edilir ve her segment için yıllık zararların dağılımı hesaplanır. Bu yaklaşım, örneğin mülk hasarı ve salgın riskleri gibi temel iş kollarına ilişkin işletmeler ötesi riskleri ölçen senaryo analizleriyle desteklenir.

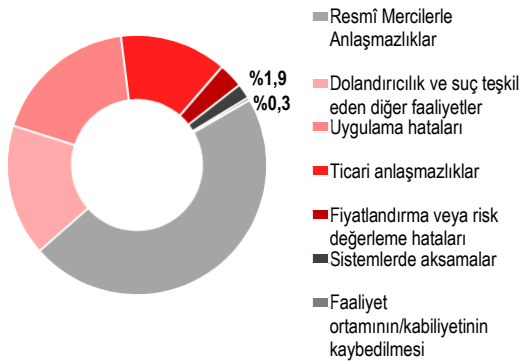
Her bir segmentle veya işletmeler ötesi senaryo analiziyle ilişkili münferit risklerin yanı sıra, model, çeşitli risk türleri ile temel iş kolları arasındaki farklılıkları ve Grubun düzenlediği sigorta poliçelerinin etkisini de dikkate almaktadır.

Bu durumda Grubun AMA (Gelişmiş Ölçüm Yaklaşımı) içsel modeli için uygun olan kapsamda faaliyet risklerine ilişkin yasal sermaye gereksinimleri, Grubun yıllık zarar dağılımı toplamının %99,9'u olarak tanımlanır.

Nicel veriler

Aşağıdaki grafikler 2012-2016 dönemi için risk kategorisine göre faaliyet zararlarının dökümünü vermektedir.

OPERASYONEL RİSK ZARARLARI: SOCIETE GENERALE RİSK OLAY TÜRÜNE GÖRE DÖKÜM – TUTAR

Son beş yıl içerisinde, Societe Generale'in operasyonel riskleri ortalamada Grubun toplam faaliyet zararlarının %95'ine tekabül eden dört tipte yoğunlaşmıştır:

- Resmi mercilerle anlaşmazlıklar, Grubun dönem içindeki faaliyet zararlarının %47'sini temsil etmektedir. Bu tür davalardan dolayı maruz kalınan zararlar nispeten yüksek zararlardır, bu yüzden bu kategori toplam zarar sayısının sadece %7'sini temsil etmektedir. 2016'da Euribor davasından kaynaklanan cezanın (2013'teki bir zarar) Avrupa Komisyonu tarafından düşürülmesi dikkat çekmiştir. Bu zarar şimdi, dönem içinde bu kategorideki zararların toplam tutarının %25'ine tekabül etmektedir.
- Uygulama hataları toplam faaliyet zararlarının %18'ini, dolayısıyla Grup için ikinci sıradaki zarar gerekçesini temsil etmektedir. Bu tip zararlar dönem içinde arttı; hâlde, yapılan işlemlerin hacmine bağlı olarak değişkenlikleri sürmektedir.

Societe Generale'in operasyonel risklere ilişkin toplam sermaye gereksinimi 2016 sonu itibarıyla 3,6 milyar EURO olup, risk ağırlıklı varlıklarda 44,7 milyar EURO tutarına tekabül etmektedir. Bu değerlendirme hem AMA yaklaşımı hem de Standart yaklaşım üzerinden sermaye gereksinimlerini kapsamaktadır.

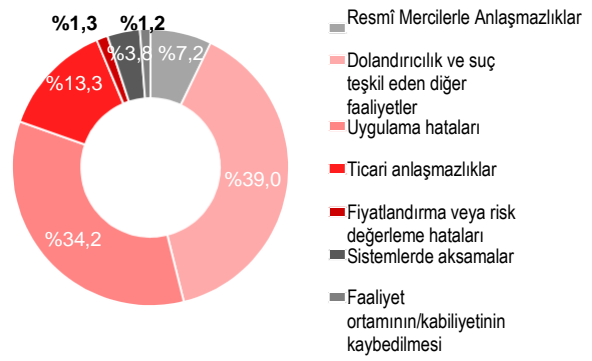
Risk modellemesinde sigorta teminatı

Societe Generale, yönetmeliklere uygun olarak, operasyonel riskler için yasal sermaye gereksinimlerini hesaparken sigorta poliçeleri tarafından sağlanan risk teminatını söz konusu gereksinimlerin %20'si oranındaki limit dâhilinde dikkate alır.

Bu sigorta poliçeleri, Grubun ana riskleri olan hukukî mesuliyet, dolandırıcılık, yangın ve hırsızlık risklerinin bir kısmı ile sistem kesintileri ve faaliyet kaynakları kaybindan kaynaklanan faaliyet kayıplarını karşılamaktadır.

Sigorta poliçeleri aracılığıyla risk azaltımı, operasyonel risklere ilişkin toplam sermaye gereksinimlerinde %6 düşüş ile neticelenmektedir.

OPERASYONEL RİSK ZARARLARI: SOCIETE GENERALE RİSK OLAY TÜRÜNE GÖRE DÖKÜM – OLAY SAYISI

- Üçüncü en büyük kategori olan dolandırıcılık ve suç teşkil eden diğer faaliyetler, dönem içindeki faaliyet zararlarının %16'sını temsil etmektedir (tutar bakımından). Bunlar, ağırlıklı olarak elektronik ödeme dolandırıcılığından ve tahsilata tabi finansman garantileriyle ilgili sahte belge üretiminden kaynaklanmaktadır.
- Ticari anlaşmazlıklar Grup faaliyet zararları toplamının %13'ünü temsil etmektedir. Bu kategorideki zararların tutarı geçen yıla kıyasla sabittir. Ancak emsallerimiz arasında gözlemlenen, büyük tutarlarla alakalı anlaşmazlıklar düşünüldüğünde, özellikle satılan ürünlerin seçimi, uyumları, dokümantasyonlarının kalitesi ve müşterilerin beklediği hizmetin kalitesi ile ilgili olarak teyakkuzda kalmaya devam etmemiz gerekmektedir.

Grup operasyonel riskinin diğer kategorileri (hileli ticaret, BT sistemlerinde aksamalar, faaliyet kaynaklarının kaybedilmesi vb.) hâlâ oldukça anlamlı düzeyde olup, Grubun 2012-2016 dönemi içindeki zararlarının hemen hemen %5'ini temsil etmektedir.

OPERASYONEL RİSK SİGORTASI

Sigorta aboneliği politikaları

GENEL POLİTİKA

Societe Generale, 1993 yılından beri Grubun operasyonel risklerinin sigorta yoluyla riskten korunması yönünde küresel bir politika uygulamaktadır.

Bu politika, maruz kalınan risklerle ilgili en kapsamlı ve en yüksek düzeyde garanti sunan teminatlar konusunda piyasanın araştırılmasına ve mümkün olan hâllerde, tüm işletmelerin bu garantilerden faydalanmalarının sağlanmasına dayanmaktadır. Teminatlar, önde gelen sigorta şirketlerinden alınmaktadır. Yerel mevzuatın şart koştuğu durumlarda, yerel sigorta şirketleriyle poliçe düzenlenmekte ve bu poliçeler daha sonra küresel programın bir parçasını oluşturan reasürans kuruluşlarının teminatları kapsamına alınmaktadır.

Ayrıca, belirli faaliyetlerle iştigal eden kuruluşlar için özel sigorta poliçeleri talep edilebilmektedir.

İşletmeler arasında sık görülen düşük risklerle ilgili bir havuz oluşturulması için, çeşitli sigorta sözleşmeleri, Grup bünyesinde oluşturulan bir reasürans şirketinin incelemesine sunulmaktadır. Bu yaklaşım, Grubun risk bilgilerinin ve yönetiminin iyileştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Ana teminatların açıklaması

GENEL RİSKLER

Binalar ve içerikleri, BT ekipmanları da dâhil olmak üzere ikame değerleri üzerinden sigortalanmaktadır. Yurt dışındaki terör faaliyetlerini kapsayan garantiler yenilenmiş durumdadır.

Mesleki sorumluluk dışında kalan yükümlülükler (faaliyetler, CEO'lar ve Direktörler, araçlar vb.) dünyanın her yerinde sigorta poliçeleri ile teminat altına alınmıştır. Sigortalanan tutarlar, faaliyet gereksinimlerine uygun olarak, bir ülkeden diğerine farklılıklar gösterebilmektedir.

OPERASYONLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLER

Sigorta, Grubun faaliyetlerine içkin risklerin sonuçlarının dengelenmesi yönündeki önlemlerden sadece biridir. Grubun izlediği risk takibi politikasını tamamlamaktadır.

HİRSIZLIK/DOLANDIRICILIK

Bu riskler, Bankanın dünya çapındaki tüm finansal faaliyetlerinin sigortalandığı "Geniş Kapsamlı Bankacılık Sigortası" poliçesinin kapsamına dâhil edilmiştir.

Kişisel kazanç elde etmek veya Gruba zarar vermek niyetiyle gerçekleştirilen kurum içi dolandırıcılıklar (bir çalışan veya bir çalışanın yardımıyla hareket eden üçüncü bir tarafça gerçekleştirilen) veya kurum dışı dolandırıcılıklar (kendi adına hareket eden üçüncü bir tarafça gerçekleştirilen) bu poliçenin kapsamına dahildir.

MESLEKİ SORUMLULUK

Personel veya yöneticiler aleyhindeki, mesleki faaliyetlerinden kaynaklanan her tür yasal takibin sonuçları küresel bir poliçe kapsamında sigortalanmaktadır.

FAALİYET ZARARLARI

Faaliyetlerde herhangi bir kaza sonucu meydana gelen aksaklıkların sonuçları, küresel bir poliçe kapsamında sigortalıdır. Bu poliçe, iş sürekliliği planlarını tamamlayıcı niteliktedir. Sigortalanan tutarlar, olayın meydana geldiği zamanla bir acil çözümün uygulanması arasında geçen süre zarfında maruz kalınan zararları karşılamaya yöneliktir.

SİBER SALDIRILAR

Özellikle veri hırsızlığını veya bilgisayar sistemlerinin bozulması veya tahrip edilmesini içeren yeni suç biçimlerinin hızla gelişmekte olduğu, bankacılık sektörüne özgü olmayan bir ortamda siber saldırı sigortası yaptırılmıştır. Bu sigorta, Grubun bir siber saldırı sonrasında uğrayabileceği çeşitli masrafların ve işlerin kesintiye uğramasından kaynaklanan zararlarının ve ayrıca bu tür durumlarda hukukî sorumluluktan doğan mali sonuçların tazminine yönelik teminat sağlar.

SERMAYE GEREKSİNİMLERİ

Societe Generale'in operasyonel riskle ilgili sermaye gereksinimleri esas olarak içsel model kapsamında hesaplanır (2016'da %93, 2015'e kıyasla istikrarlı).

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun risk ağırlıklı varlıklarını ve karşılık gelen sermaye gereksinimlerini sunmaktadır.

TABLO 32: OPERASYONEL RİSKE İLİŞKİN RİSK AĞIRLIKLIL VARLIKLAR VE SERMAYE GEREKSİNİMLERİ (MİLYON EURO)

	31.12.2016				31.12.2015			
	Standart yaklaşım	Gelişmiş Ölçüm Yaklaşımı kapsamında RWA (AMA)	Toplam RWA	Sermaye gereksinimleri	Standart yaklaşım kapsamında RWA	Gelişmiş Ölçüm Yaklaşımı kapsamında RWA (AMA)	Toplam RWA	Sermaye gereksinimleri
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	401	28.889	29.290	2.343	314	27.950	28.263	2.261
Kurumsal Merkez	418	2.946	3.364	269	354	2.988	3.342	267
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	2.205	4.773	6.978	558	2.431	5.070	7.501	600
Fransa Bireysel Bankacılık	47	4.706	4.753	380	38	4.709	4.747	380
Toplam	3 071	41.314	44.38	3.550	3.137	40.717	43.85	3.508

Operasyonel risk ağırlıklı varlıklar 2015 sonu ile 2016 sonu arasında sabit kalmıştır.

7. YAPISAL FAİZ ORANI VE DÖVİZ KURU RİSKLERİ

Denetlenmiş I Faiz oranı ve döviz kuru risklerine yapısal maruziyet, ticari işlemlerden ve ilişkili riskten koruma işlemlerinden, ayrıca kurumsal merkez işlemlerinden kaynaklanır.

Ticaret faaliyetlerle bağlantılı faiz oranı ve döviz kuru riskleri piyasa riskleri kategorisine ait olmaları sebebiyle yapısal risk ölçümü kapsamında çıkarılmışlardır. Yapısal ve piyasa risk tutarları, Grubun toplam faiz oranı ve döviz kuru oranı risk tutarlarını teşkil etmektedir.

Genel prensip yapısal faiz oranının ve döviz kuru risklerinin konsolide kuruluşlar dâhilinde mümkün olduğu ölçüde düşürülmesidir. Mümkün olduğunca, ticari işlemler ve kuruluşlar bünyesindeki kurumsal merkez operasyonları faiz oranı ve döviz kuru risklerine karşı mikro-hedging (her bir ticari işlemin münferiden riskten korunması) veya makro-hedging (bir hazine departmanı içinde benzer ticari işlemler portföylerinin riskten korunması) aracılığıyla korunur. Konsolide düzeyde, Grubun Ortak Özkaynak Tier 1 oranının kur dalgalanmalarına duyarlılığını asgariye düşürmek için bir yapısal döviz kuru pozisyonu korunur.

YAPISAL FAİZ ORANI VE DÖVİZ KURU RİSKLERİ YÖNETİMİNİN ORGANİZASYONU

Bu risklerin yönetimine ilişkin esaslar ve standartlar, Grup seviyesinde tanımlanmaktadır. Bu risklerin yönetilmesi, kuruluşlarının birinci derece ve en önemli sorumluluğudur. Grup Finans Bölümü bünyesindeki ALM (Aktif ve Pasif Yönetimi) Departmanı kontrol çerçevesini tamamlar.

Bir Genel Yönetim organı olan Grup Finans Komitesi

Grup Finans Komitesi:

- yapısal risk izleme, yönetim ve denetim sistemini doğrular ve denetler;
- konsolide raporlama kanalıyla Grubun yapısal risklerindeki değişiklikleri gözden geçirir;
- Grup Finans Bölümü tarafından önerilen tedbirleri inceler ve doğrular.

Finans Bölümü bünyesindeki ALM Departmanı

ALM Departmanı aşağıdakilerden sorumludur:

- Grup için yapısal risk politikalarını tanımlamak ve yapısal risklere yönelik risk iştahını resmileştirmek.
- farklı yapısal risk türleri için yönlendirme göstergelerini ve genel stres testi senaryolarını tanımlamak ve iş bölümleri ve kuruluşlar için ana limitleri belirlemek;
- Grubun yapısal risk maruziyetini analiz etmek ve riskten koruma stratejileri belirlemek;
- yapısal risklere dair yasal düzenlemeleri takip etmek;
- Grup için ALM ilkelerini tanımlamak;
- yapısal risk ölçütleri için normatif çevreyi tanımlamak, yöntemleri ve çerçeveyi modellemek;

- Risk Bölümü ve iş kolları ile birlikte onaylanan, yapısal risklere ilişkin olarak Grup kuruluşları tarafından kullanılan modelleri onaylamak;
- Grup yapısal riskleri hakkında envanter, konsolidasyon ve raporlama çalışmalarını gerçekleştirmek;
- yapısal risk limitlerine uyumu izlemek.

Risk Bölümü bünyesindeki ALM Risk Kontrol Departmanı

Grup bünyesinde kullanılan ALM modellerinin ve ilişkili çerçevelerin ikinci seviye denetimi Risk Departmanı bünyesindeki özel tahsis edilmiş bir servis tarafından temin edilir. Buna göre, bu departman ALM modellerinin metodolojik ilkeleri, parametreleri ve geriye dönük testleri hakkında görüş bildirir. Departman ALM departmanının risk göstergeleri, stres senaryoları ve yapısal risk çerçeveleri ile ilgili önerilerini analiz eder. Ayrıca bu çerçeveleri kapsayan risk limitlerinin ikinci seviye kontrollerini gerçekleştirir. Risk Departmanı Model Onaylama Komitesini organize eder ve başkanlığını yapar.

Kuruluşlar yapısal risk yönetiminden sorumludur

Bu kapsamda, kuruluşlar Grup seviyesinde tanımlı standartları uygular, kendi modellerini geliştirir, risk maruziyetlerini ölçer ve gerekli riskten korumaları uygulamaya koyar.

Her kuruluşun kendi Finansman Bölümüne rapor veren ve birinci seviye kontrolleri yürüten yanı sıra ortak bir BT sistemi üzerinden Grup Finans Bölümüne vermekten sorumlu kendi yapısal risk yöneticisi bulunmaktadır. Hem Fransa'daki hem de yurt dışındaki Bireysel Bankacılık kuruluşları genellikle geçici bir ALM Komitesine sahiptir. Bu komite geçerli kılınan modellerin uygulanmasından, faiz oranı ve döviz kuru risklerine maruziyetlerin yönetilmesinden ve Grup tarafından konulan ve Finans Komitesi ve iş kollarının ALM komiteleri tarafından doğrulanan limitlere uygun bir şekilde finansal riskten koruma programlarının uygulanmasından sorumludur.

DENETLENMİŞ İ YAPISAL FAİZ ORANI RİSKİ

Yapısal faiz oranı riski, her bir Grup işletmesinin yapısal faaliyetleri (ticari işlemler, ilişkili riskten koruma işlemleri ve kurumsal merkez işlemleri) kapsamında ölçülür.

Yapısal faiz oranı riski temel olarak her kuruluşun sabit oranlı tahmini pozisyonlarının artık boşluklarından (fazla veya açık) kaynaklanmaktadır.

Grubun Amacı

Yapısal faiz oranı riskini idare ederken, temel amaç riskin, her bir Grup işletmesinin yapısal faiz oranı riskine maruziyetini mümkün olduğunca azaltarak yönetilmesini sağlamaktır.

Bunun için her bir işletme ve Grubun tamamı Finans Komitesi tarafından onaylanmış duyarlılık limitlerine tabidir. Duyarlılık, getiri eğrisinde %1 paralel artış için gelecekteki (20 yıldan uzun süreli vadeler) artık sabit oranlı pozisyonların (fazla veya açık) net bugünkü değerindeki değişiklik olarak tanımlanır (başka bir ifadeyle, bu duyarlılık yıllık net faiz marjının duyarlılığıyla ilgili değildir). Grup seviyesinde belirlenen limit 1 milyar EURO tutarındadır.

Yapısal faiz oranı risklerinin ölçümü ve izlenmesi

Societe Generale, Grubun genel faiz oranı riskini ölçmek için bazı göstergeler kullanır. En önemli üç gösterge şunlardır:

- faiz oranı açığı analizi (vadeye kadar ödenmemiş sabit oranlı varlıklar ile yükümlülükler arasındaki fark): sabit oranlı pozisyonların takvimi, gerekli riskten koruma işlemlerinin özelliklerini değerlendirmek için başlıca göstergedir. Statik esasa dayalı olarak hesaplanır;
- net şimdiki değer duyarlılığı: kuruluşlar için limitleri belirlemek üzere kullanılan ek bir özet gösterge. Bilançonun net mevcut değerinin faiz oranındaki değişimlere duyarlılığı olarak hesaplanır. Bu ölçüm, Grubun maruz kaldığı tüm para birimleri için yapılır;
- çeşitli stres senaryolarında faiz marjının faiz oranlarındaki değişimlere duyarlılığı: bu ölçüm, dönen üç yıllık bir ufuk boyunca gelecekteki ticari üretimlerden kaynaklanan duyarlılığı dikkate alır. Dinamik esasa dayalı olarak hesaplanır;

Yapısal faiz oranı risklerine maruziyetini ölçmek için Grup boşlukları tespit etmek amacıyla bütün sabit oranlı varlıkları ve gelecekteki yükümlülükleri analiz eder. Bu pozisyonlar, sabit oran üzerinden ücretlendirilen veya hesaba geçirilen işlemlerden ve bu işlemlerin vadelerinden kaynaklanmaktadır.

Varlıklar ve yükümlülükler olayın gerçekleşmesinden önce bir eşleştirme yapılmaksızın ayrı olarak analiz edilir.

. Ödenmemiş varlıklar ve yükümlülüklerin vadeleri

işlemlerin sözleşmesel şartlarına,

geleneksel varsayımlara ve müşterinin geçmiş davranış biçimlerine (özellikle vadesiz mevduatlar, düzenlenmiş tasarruf hesapları, erken kredi geri ödemeleri ve öz sermaye için) dayalı olarak belirlenir.

Grup sabit oranlı pozisyonlarını (fazla veya açık) belirledikten sonra, faiz oranı değişimlerine duyarlılığı (yukarıda tanımlanmıştır) hesaplar. Bu duyarlılık,

getiri eğrisinde anlık bir %1'lik paralel artış için sabit oranlı pozisyonların net bugünkü değerindeki değişiklik olarak tanımlanır.

Grup, bu analize ek olarak, sabit oranlı pozisyonun farklı getiri eğrisi konfigürasyonlarına (dikleşme ve düzleşme) duyarlılığını analiz eder. Net faiz geliri duyarlılığının üç yıllık bir dönen ufuk boyunca ölçümü Grup tarafından önemli kuruluşların yapısal faiz oranı riskinin ölçülmesi için de kullanılır.

Grup 2016 boyunca faiz oranı riskine toplam duyarlılığını Grup yasal sermayesinin %1,5'inden az bir düzeyde ve 1 milyar EURO limitinin altında muhafaza etmiştir.

İş kollarının yapısal faiz oranı riskine ilişkin olarak aşağıdaki gözlemler yapılabilir:

- Fransa Bireysel Bankacılıkta, müşteri mevduatlarının bakiye tutarları genellikle sabit oranlı sayılmaktadır. Makro-risk koruması temel olarak, net şimdiki değerin ve gelir marjının faiz oranı riskine duyarlılıklarını (benimsenen senaryolara dayanarak) belirlenmiş limitler dâhilinde tutmak için faiz oranı swaplarının kullanılmasıyla oluşturulur. Aralık 2016 sonu itibarıyla, Fransa Bireysel Bankacılığın net şimdiki değerinin getiri eğrisinde anlık bir %1 paralel artış karşısındaki duyarlılığı, temel olarak Euro cinsinden varlıklarına ve yükümlülüklerine istinaden 64 milyon EURO tutarındadır.
- büyük kurumlarla yapılan işlemler genellikle mikro-risk korumalıdır ve bu sebeple herhangi bir artık faiz oranı riski arz etmez;
- uzmanlaşmış finansal hizmetler iştiraklerinin müşterileriyle yapılan işlemler genellikle mikro-risk korumalıdır ve bu sebeple yalnızca çok düşük bir faiz oranı riski arz eder;
- Finansal piyasalarının gelişiminin zayıf olduğu ülkelerde yer alan Grup iştirakleri ve şubelerindeki ticari işlemler yapısal faiz riski üretebilir. Bu kuruluşlar faiz oranı riskine karşı en uygun şekilde koruma sağlamada sıkıntılarla karşılaşabilirler, ancak limitler dâhilinde yönetilen bu pozisyonlar Grup seviyesinde çok düşük kalır;
- kurumsal merkez işlemleri riskten korumaya tabidir.

Grubun ödenmemiş kredilerinin %84'üne tekabül eden Grubun ana kuruluşları ve kurumsal merkez bünyesinde faiz oranı değişimlerine duyarlılık 31 Aralık 2016 itibarıyla 111 milyon EURO olmuştur (getiri eğrisinde anlık bir %1 paralel artış için).

TABLO 33:VADE BAZINDA İŞLETMELERİN %1'LİK FAİZ ORANI DEĞİŞİMİNE DUYARLILIKLARININ ÖLÇÜMÜ

(milyon EURO)	< 1 yıl	1-5 yıl	> 5 yıl	Toplam
Duyarlılık tutarı (31.12.2016)	15	9	8	1
Duyarlılık tutarı (31.12.2015)	(36)	(10)	91	45

Aynı işletmeler için boşluk ölçümlerinin (vade itibarıyla sabit bir oran üzerinden ödenmemiş aktif ve pasifler arasındaki fark) sonuçları aşağıdaki gibidir (aktifler eksi pasifler):

TABLO 34: VADEYE GÖRE FAİZ ORANI BOŞLUKLARI

(milyon EUR)

Vadeler	1 yıl	3 yıl	5 yıl	7 yıl
Boşluk tutarı (31.12.2016)	(3.662)	8.200	340	3.030
Boşluk tutarı (31.12.2015)	(6.340)	1.369	3.336	66

Grup, net faiz marjı üzerinde stres testleri kullanarak kârın piyasa faiz oranlarındaki değişimlere duyarlılığını analiz etmektedir.

31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun 2017 yılı için net faiz marjı duyarlılığı aşağıdaki gibidir:

TABLO 35: GRUBUN FAİZ MARJI DUYARLILIĞI

(milyon EUR)

	31.12.2016	31.12.2015
Faiz oranlarında 200 bp paralel artış	236	81
Faiz oranlarında 200 bp paralel düşüş	(207)	(145)
Faiz oranlarında 100 bp paralel artış	115	43
Faiz oranlarında 100 bp paralel düşüş	(64)	(85)
Dikleşme	(54)	(48)
Düzleşme	161	(87)

Hesaplamalar, ödenmemiş kredilerin 8/10'una tekabül eden, net şimdiki değer duyarlılığı açısından izlenmekte olan Grubun konsolide şirketlerinden ve kurumsal merkezden oluşan bir kapsamı içeren 31 Aralık tarihli toplu tahminlere dayanmaktadır.

Bilançonun dinamik vizyonu, devam eden işlemlerin amortismanına ve 2017 bütçesi için ayrılan ödenmemiş tutarlara dayalı işlem yenilemelerine göre değişiklik gösterir. Dikleşme varsayımlarında, kısa vadeli oranlar sabit kalırken uzun vadeli oranlarda 100 bp oranında bir artış öngörülmüştür. Düzleşme senaryosunda, uzun vadeli oranlar sabit kalırken kısa vadeli oranlarda 100 bp artışa olanak veren bir simülasyon kullanılır.

2017 yılının tamamında Societe Generale Grubunun faiz marjı duyarlılığı nispeten düşüktür. Getiri eğrilerinde +200bp paralel bir değişim olması hâlinde, duyarlılık pozitif ve net bankacılık gelirinin %1'inden azını temsil etmektedir.

Net faiz marjı duyarlılığı esas olarak aşağıdakiler üzerindeki etkilerden kaynaklanır:

- müşteri mevduatları: genel olarak mevduatlar için çok az faiz ödenir veya faiz ödenmez ve mevduat marjları esasen yeniden yatırım oranlarından elde edildiğinden, fiyatlandırma faiz oranlarındaki dalgalanmalardan yalnızca kısmen etkilenir;
- piyasa oranları kadar hızlı fiyatlandırma ayarlaması yapılmayan yeni kredi üretimi.

Devam eden müşteri işlemleri üzerindeki marj duyarlılığı, yeniden yatırılan mevduatlara ilişkin vadesi gelen tutarların yenilenmesinden ve finansal koruma sayesinde düşük seyreden faiz oranı farklılıklarına olan bakiye duyarlılık ve değişken faizli pozisyonların kullanımından kaynaklanmaktadır.

Fransa ve Uluslararası Bireysel Bankacılık faaliyetleri, ödenmemiş kredi marjları sabit kalırken mevduatlar daha yüksek oranlar üzerinden yeniden yatırılabilirliğinden, faiz oranlarındaki bir artışın olumlu etkisine maruz kalır. Bununla birlikte, marjdaki artış yeni kredi üretimi marjlarındaki düşüş (kredi oranları piyasa oranları kadar hızlı şekilde ayarlanmaz) ve fonlama maliyetlerindeki bir artışla kısmen dengelenir. Aksine, Bireysel Bankacılık faaliyetleri, mevduatların daha düşük oranlar üzerinden yeniden yatırılması ve ön ödemeler nedeniyle ödenmemiş kredi marjlarındaki düşüş neticesinde faiz oranlarındaki bir düşüşün olumsuz etkisine maruz kalır. Marjlardaki bu düşüş, yeni kredi üretimi marjlarındaki artış (müşteri kredi oranları piyasa oranları kadar hızlı şekilde ayarlanmaz) ve fonlama maliyetlerindeki bir düşüşle kısmen dengelenir.

DENETLENMİŞ İ DÖVİZ KURU RİSKİ

Yapısal döviz kuru riskleri esasen aşağıdaki hususlardan kaynaklanır:

- döviz cinsinden gösterilen sermaye iştirakleri ve döviz satın alınması yoluyla finanse edilen özsermaye yatırımları;
- yabancı iştiraklerdeki dağıtılmamış kârlar;
- belirli yabancı iştirakler tarafından yasal sebeplerle hisse senedi finansmanı için kullanılan para birimi dışında bir para biriminde yapılan yatırımlar.

Grubun Amacı

Grubun politikası, yabancı kuruluşlardaki net yatırımlarının risken korunmasını Ortak Özkaynak Tier 1 oranının döviz kurlarına duyarlılığını mümkün mertebe azaltacak şekilde kalibre etmeye dayanmaktadır. Bunun için, bu duyarlılığın Finans Komitesi tarafından onaylanmış sınırlar dahilinde kalmasını sağlayan bir döviz riski tutarını muhafaza etmek üzere risken koruma işlemleri gerçekleştirmektedir.

Yapısal döviz kuru risklerinin ölçümü ve izlenmesi

Grup, yapısal döviz kuru risklerine maruziyetini, ticari işlemlerden ve kurum merkezinden kaynaklanan ve yabancı para biriminde gösterilen bütün varlık ve yükümlülüklerini analiz etmek suretiyle ölçer.

Grup, yapısal döviz kuru pozisyonlarını izler ve Ortak Özkaynak Tier 1 oranının döviz kuru dalgalanmalarına karşı duyarlılığını yönetir.

2014 yılında yapısal pozisyonların takibi, Ortak Özkaynak Tier 1 oranının döviz kuru dalgalanmalarına olan duyarlılığını azaltmıştır (Ortak Özkaynak Tier 1 oranının duyarlılığı, Grubun bu döviz kurlarındaki risk iştahına göre belirlenen döviz kuru limitleri içinde yönetilir) ▲

Aşağıdaki tablo, Aralık 2014 için paranın %10 oranında değer kaybetmesi veya kazanmasının Grubun Ortak Özkaynak Tier 1 oranı üzerindeki etkisini göstermektedir.

TABLO 36:GRUBUN ORTAK ÖZKAYNAK TIER 1 ORANININ, PARA DEĞERİNDEKİ %10'LUK BİR DEĞİŞİME DUYARLILIĞI (BAZ PUAN CİNSİNDEN)

Para birimi	Paranın %10 değer kaybetmesinin Ortak Özkaynak Tier 1 oranı üzerindeki etkisi		Paranın %10 değer kazanmasının Ortak Özkaynak Tier 1 oranı üzerindeki etkisi	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
USD	2	(2)	(2)	2
CHF	1	1	(1)	(1)
RUB	0	0	0	0
RON	0	0	0	0
BRL	0	0	0	0
GBP	(1)	(1)	1	1
CZK	(1)	(1)	1	1
NOK	(1)	(1)	1	1
DİĞERLERİ	(2)	(4)	2	4

8. LİKİDİTE RİSKİ

Denetlenmiş | Likidite riski, vadeleri geldiğinde nakit akışlarını veya teminat gereksinimlerini makul bir fiyatla karşılayamama riski olarak tanımlanır.

YÖNETİŞİM VE ORGANİZASYON

Likidite riskinin yönetimi için geçerli ilkeler ve standartlar, Grubun likidite konusuna ilişkin görevleri aşağıda belirtilen yönetim organları tarafından tanımlanmaktadır:

■ Yönetim Kurulu:

- Grubun stres şartları altında faaliyet gösterebildiği süre de ("hayatta kalma ufkı") dâhil olmak üzere, Risk İştahı uygulamasının bir parçası olarak likidite riski toleransını belirler,
- Grubun likidite riski durumunu incelemek için düzenli olarak (en az üç ayda bir) toplanır;

■ İcra Kurulu;

- Grubun Finans Bölümünün sunduğu tekliflere dayalı olarak likidite bakımından bütçe hedeflerini belirler,
- Grubun Finans Bölümünün sunduğu tekliflere dayalı olarak işletmelere ve Grup Hazinesine likiditeyi dağıtır;

■ Finans Komitesi, yapısal riskleri izlemekten ve kıt kaynakları yönetmekten sorumlu organdır. Bu itibarla,

- CEO'nun ve bir CEO Yardımcısının başkanlığında, Finans ve Geliştirme Bölümlerinin Risk Departmanlarının ve işletmelerin temsilcileriyle her altı haftada bir bir araya gelir,
- yapısal likidite riskine ilişkin belirlenen limitleri denetler ve doğrular,
- düzenli olarak bütçeye ve likidite rotasına uyumu takip eder,
- gerekirse düzeltici önlemlerin uygulanmasına ilişkin kararlar alır,
- gerekirse likidite riski yönetimine ilişkin metodoloji konuları hakkında kararlar alır,
- yasal değişiklikleri ve bunların etkilerini inceler.

İşletmeler bünyelerindeki likidite riskini yönetmekten sorumludurlar ve doğrudan Grup Finans Bölümü tarafından denetlenirler. Denetim kapsamlarına giren kuruluşlar için geçerli yasal şartlara uyum temin etmelidirler.

Grup Finans Bölümü aşağıda belirtilen üç ayrı departman aracılığıyla, risk idare, uygulama ve kontrol fonksiyonları arasında ayrım ilkesine uygun olarak likidite riskini yönetir ve izler:

■ Stratejik ve Finansal Yönetim Departmanı aşağıdakilerden sorumludur:

- stratejik hedefler, yasal gereklilikler ve piyasa beklentileriyle uyumlu olarak Grubun mali rotasını belirlemek,
- likidite idaresinin, Grubun kârlılık ve kıt kaynaklar alanlarındaki diğer hedefleriyle uyumluluğunu sağlamak,
- işletmelerin bütçe hedeflerini teklif etmek ve izlemek,
- yasal ortamı izlemek ve işletmeler için likidite idaresi standartları geliştirmek;

■ Bilanço ve Küresel Hazine Yönetimi Departmanı aşağıdakilerden sorumludur:

- Grubun kısa vadeli ve uzun vadeli finansman planının uygulanmasını sağlamak,
- Grubun Hazine fonksiyonlarını denetleyip koordine etmek,
- piyasayı izlemek ve Grubun likidite yönetimi hedeflerinin tesisi ve işletmelere likidite tahsisi için operasyonel uzmanlığı doğrultusunda katkıda bulunmak,
- yeniden finansman işlemlerinde kullanılan ek teminatı yönetmek (Merkez Bankaları, ipotekli tahviller, menkul kıymetleştirme, teminatlı finansman) ve likidite yedeğini izlemek,
- kurum içi likidite çizelgeleri dâhil olmak üzere, Grubun merkezi finansman departmanını yönetmek (Grup bünyesinde likiditenin ve hisse senetlerinin yönetimi),
- Grup likidite eksikliği durumları için acil durum planı geliştirmek ve uygulamak,

■ Mali İşler Müdürüne bağlı olan ALM departmanı özellikle aşağıdakilerden sorumludur:

- Grubun maruz kaldığı yapısal riskleri (likidite, faiz oranları ve döviz kurları) denetlemek ve kontrol etmek,
- yapısal risk modellerini ve Grubun kuralları ve metodolojilerine uygunluklarını kontrol etmek ve Grubun bölümleri, iş kolları ve işletmelerinde risk limitlerine ve yönetim uygulamalarına uyumu izlemek.

Grup içinde kullanılan ALM modellerinin ve ilişkili risk çerçevesinin ikinci seviye denetimi Piyasa Riski Departmanı bünyesindeki özel bir ekip tarafından yürütülür. Buna göre, bu ekip likidite modellerinin metodolojik ilkeleri, parametreleri ve geriye dönük testleri hakkında görüş bildirir. Ekip, Finans Bölümünün risk göstergeleri, stres testi senaryoları ve likidite ile finansman riski çerçeveleri ile ilgili önerilerini analiz eder. Ayrıca bu çerçeveler kapsamında tanımlanmış risk limitlerine uyumun ikinci seviye kontrollerini gerçekleştirir.

GRUBUN LİKİDİTE RİSKİ YÖNETİMİ YAKLAŞIMI

Grubun başlıca amacı likidite riskini yönetmek ve yasal limitlere uymak suretiyle faaliyetlerinin en uygun maliyetli biçimde finanse edilmesini sağlamaktır. Likidite idaresi sistemi, Yönetim Kurulunun tanımladığı risk iştahı ile tutarlı bir aktif ve pasif hedef yapısına dayalı bir bilanço çerçevesi sağlar.

- aktif yapısı, işletmelerin faaliyetlerini likidite etkin ve hedef pasif yapısıyla uyumlu bir biçimde geliştirmelerine imkân vermektedir. Bu gelişim, Grup seviyesinde (statik ve stres senaryoları altında) belirlenen likidite boşluklarıyla ve yasal gerekliliklerle uyumlu olmalıdır;
- pasif yapısı, işletmelerin müşterilerden finansal kaynak toplama kabiliyetine ve Grubun risk iştahına uygun olarak piyasalarda sürdürülebilir bir şekilde finansal kaynak temin etme kabiliyetine dayalıdır.

Bu yönetim sistemi, referans ve stres senaryoları altında işletmelerin likidite boşluklarının, Gruptan temin edilen finansman ihtiyaçlarının, Grubun piyasada fon toplama kabiliyetinin, elverişli varlıkların ve işletmelerin yasal oranlara katkılarının ölçülmesine ve denetlenmesine dayalıdır. Bu çerçevede, likidite yönetiminin ilkeleri aşağıdaki gibidir:

1. İşletmeler, gerektiğinde bir (anti) dönüşüm pozisyonu yürütebilecek ve bunu belirlenmiş risk limitleri çerçevesi içinde yönetebilecek Grup Merkezi Hazinesini kullanarak, faaliyetlerinin limitleri dâhilinde likidite boşluklarını düşük veya sıfır statik boşluk düzeyinde tutmalıdırlar.
2. Sistemik, spesifik veya karma senaryolara dayanarak tesis edilen içsel likidite stres testleri Grup seviyesinde kontrol edilir. Bunlar, Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş hayatta kalma ufkuna uygunluğu sağlamak ve likidite yedeklerini kalibre etmek üzere kullanılır. Bunlara bir likidite krizi durumunda alınacak tedbirleri belirleyen bir İhtiyat Fonu Planı eşlik eder.

3. İşletmelerin finansman ihtiyaçları (kısa vadeli ve uzun vadeli), bayiliklerin gelişim hedefleri esas alınarak ve Grubun fon toplama hedefleri ve kabiliyetleri doğrultusunda belirlenir.
4. Gelecek geri ödemeleri karşılamak ve işletmelerin büyümesini finanse etmek için, işletmelerin topladığı kaynakları tamamlayan, uzun vadeli finansmana yönelik bir plan tasarlanmıştır. Bu plan, Grubun yatırım kabiliyetlerini dikkate alır ve piyasa yoğunlaşmasına ilişkin limitlere uyarken fon toplama maliyetini optimize etmeyi amaçlar. İhraççılar ve yatırımcı havuzları bakımından çeşitlendirme de amaçlanır ve yönetilir.
5. Grubun kısa vadeli kaynakları, yönetimlerine uygun dönemler boyunca ve piyasa konsantrasyon limitleri doğrultusunda işletmelerin kısa vadeli ihtiyaçlarına uyarlanır. Yukarıda açıklandığı üzere, belirlenmiş stres hayatta kalma ufkunun yanı sıra Grubun LRC hedefine (Likidite Karşılama Oranı, bkz. Yasal Oranlar bölümü) dayanarak aktif tarafındaki likidite yedeği dikkate alınarak ayarlanırlar.
6. Grubun likidite yönetimi, dayanakların/işletmelerin bu oranlara katkısı denetime tabi olduğundan, hedef yasal oranlarına (LCR, NSFR, kaldıraç) uyumu dikkate alır,

Son olarak, likidite, Grubu iç transfer fiyatlandırması planı vasıtasıyla maliyet açısından yönetilir. İşletmelere tahsis edilen finansman, Grup için likidite maliyetini yansıtmaması gereken ölçüler esas alınarak işletmelere yüklenir. Sistem, işletmeler tarafından harici finansman kaynaklarının kullanımını optimize edecek şekilde tasarlanmıştır ve bilanço finansmanının dengesini izlemek için kullanılmaktadır.

Societe Generale kendi likidite riskleri için özel bir değerlendirme gerçekleştirmiştir ve gelecek vadeleri karşılayabileceği kanaatindedir.▲

LİKİDİTE REZERVİ

Grubun likidite rezervleri, merkez bankalarındaki nakdi ve bir stres senaryosu çerçevesinde likidite çıkışlarını karşılamak üzere kullanılabilecek varlıkları içermektedir. Rezerv varlıkları kullanıma hazırdır, yani herhangi bir işlemde garanti ya da ek teminat olarak kullanılmamıştır. Bunlar, stres altında beklenen değerlemelerini yansıtmak üzere iskonto uygulandıktan sonra rezervlere dâhil edilir. Grubun likidite rezervi Grup içinde serbestçe transfer edilebilecek ya da kriz durumunda bağlı şirketlerin likidite çıkışlarını karşılamak için kullanılan varlıkları içerir: bu sebeple bağlı şirketlerdeki transfer edilemez fazla nakit (yasal oran tanımına göre) Grup likidite rezervine dâhil edilmez.

Likidite rezervi aşağıdakileri içermektedir:

- zorunlu rezervler hariç merkez bankası mevduatları;
- Satış veya repo işlemleriyle piyasada hızlıca transfer edilebilen menkul kıymetler olan Yüksek Kaliteli Likit Varlıklar (HQLA'lar); bu varlıklara, önemli endekslerde listelenen devlet tahvilleri, şirket tahvilleri ve hisse senetleri dâhildir (kesintilerden sonra). Bu HQLA'lar, bilinen ve düzenleyici mercilerce paylaşılan en son standartlara göre LCR'ye uygunluk kriterlerini karşılamaktadır. HQLA menkul kıymetlerine uygulanan kesintiler, LCR oranının payının belirlenmesine ilişkin bilinen en son metinlerde belirtilenlerle uyumludur;

- alacaklar, ipotekli tahviller ve Grubun elinde tuttuğu Grup alacaklarının menkul kıymetleştirmeleri dâhil merkez bankası uyumlu HQLA hariç Grup varlıkları.

Likidite rezervlerinin kompozisyonu, Finans Bölümü, Risk Bölümü ve Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri Yönetiminden oluşan özel bir kurul tarafından düzenli olarak değerlendirilir ve Finans Komitesinin verdiği yetkiyle gerekli düzeltmeler yapılır.

TABLO 37: LİKİDİTE REZERVİ

(milyar EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Merkez Bankası mevduatları (zorunlu rezervler hariç)	73	64
Hazır ve piyasada transfer edilebilir HQLA menkul kıymetleri (kesintilerden sonra)	79	90 ⁽¹⁾
Diğer hazır merkez bankası uyumlu varlıklar (kesintilerden)	16	13
Toplam	168	167⁽¹⁾

(1) 2015'de yayımlanmış verilere kıyasla düzeltilmiş veriler – 31.12.2015 itibarıyla daha önce yayımlanmış HQLA menkul kıymetleri 92 milyar EURO tutarındadır.

YASAL ORANLAR

Basel Komitesi, banka likidite riski profillerini düzenlemek için, uyumlaştırılmış parametrelere sahip iki standart oranın uygulanmasını tavsiye etmektedir:

- Likidite Karşılama Oranı (LCR), bankaların bir piyasa krizini ve bir özel krizi bir araya getiren ve bir ay süren önemli bir stres senaryosunda hayatta kalmak için yeterli likit varlıklar veya nakit bulundurmasını amaçlar.
- Net İstikrarlı Fonlama Oranı (NSFR), bir dönüşüm oranıdır ve bir yıllık dönemde fonlama ihtiyaçlarını sabit kaynaklarla karşılamaktadır.

Basel Komitesi LCR'ye ilişkin metinlerinin son versiyonunu Ocak 2013'te ve NSFR hakkındakileri 31 Ekim 2014'te tutarlı hâle getirmiştir.

Basel 3'ün CRD4 ve CRR1 kapsamında Avrupa Birliği hukukuna aktarılmış hâli, 1 Ekim 2014'ten itibaren uygulanmak üzere 27 Haziran 2013 tarihinde yayımlanmıştır. Fransız iç hukukuna aktarılmış hâli, Fransa Resmi Gazetesi'nde (Journal Officiel) 5 Kasım 2014 tarihinde yayımlanmıştır.

Avrupa Komisyonu'nun bir Kanun Hükmünde Karamamesiyle 10 Ekim 2014 tarihinde yayımlanan teknik standartlara dayanarak LCR tanımına son hâli verilmiştir. LCR, Avrupa düzeyinde 1 Ekim 2015'de yürürlüğe girmiştir. Tekabül eden asgari gereksinim 2016 için %70 olarak belirlenmiş olup, 1 Ekim 2018'den itibaren %100'e ulaşana kadar kademeli olarak artacaktır.

NSFR için, Avrupa Komisyonu Basel yönetmeliklerinin iç hukuka aktarımına ilişkin Kasım 2016'da bir teklif sunmuş olup, bu teklif üç taraflı bir toplantıda (Parlamento, Komisyon, Konsey) tartışılacaktır. Avrupa NSFR'nin yürürlüğe girişi yasama sürecinin süresine bağlı olacaktır ve 2019'dan önce gerçekleşmesi beklenmemektedir. Societe Generale Basel/Avrupa mevzuatını aktarma ve bunları Grup içindeki yönetim standartlarına adapte etme çalışmasına aktif olarak devam etmiştir. LCR, Grup seviyesinde artık Avrupa standartlarına dayalı olarak yönetilmektedir.

Avrupa yasal LCR gereksinimi, Ekim 2015'de %60 asgari gereksinimle uygulanmasından bu yana, 1 Ocak 2016'da %70'e yükselmiş olmakla birlikte, Societe Generale'in LCR'si her zaman %100'ü rahatlıkla aşan bir seviyede kalmıştır.

2016'nın sonunda LCR, 2015 sonundan daha yüksek ve %142 ile yasal gereksinimlerin oldukça üzerinde idi (2015 sonunda %124).

Bu durum, krizden beri Grubun likidite rezervlerini güçlendirmeye, yükümlülüklerinin ortalama vadesini uzatmaya ve kısa vadeli toptan finansmana olan bağımlılığı azaltmaya yönelik ciddi çabaların yansımasıdır. Her şeyden önemlisi, Grubun ciddi bir karma spesifik ve yaygın likidite krizine dayanma kabiliyetini ortaya koymaktadır.

BİLANÇO PROGRAMI

Grubun finansal yükümlülüklerini içeren ana satırlar, aşağıdaki şablona göre konsolide mali tablolara ilişkin Not 3.13'te sunulmaktadır:

FİNANSAL
YÜKÜMLÜLÜKLER

31.12.2016					
(milyon EURO)	Konsolide mali tablolara ilişkin notlar				
		0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL
Merkez bankalarına borçlar		5.235	2	1	0
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal	Not 3.1	234.561	8.103	7.879	16.439
Bankalara borçlar	Not 3.6	50.595	9.697	20.224	2.068
Müşteri mevduatları	Not 3.6	336.689	29.867	29.134	25.312
Varlığa dayalı borçlar	Not 3.6	31.005	21.063	35.437	14.697
İkincil borçlar	Not 3.9	296	90	2.302	11.415
					TOPLAM

Not: Bu yükümlülükler için planlama varsayımları konsolide mali tablolara ilişkin Not 3.13'te sunulmaktadır. Özellikle, veriler geçici faizler ve türevler hariç olarak gösterilmektedir. Sonuç olarak, öz kredi riskine ilişkin borç yeniden değerlemenin ve 31 Aralık 2016 itibarıyla tahakkuk eden faizin etkisi programa dâhil edilmemiştir.

31.12.2015					
(milyon EURO)	Konsolide mali tablola ra ilişkin				
		0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL
Merkez bankalarına borçlar		6.907	3	41	
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal	Not 3.1	189.718	17.101	22.946	34.989
Bankalara borçlar	Not 3.6	63.952	6.306	22.323	2.871
Müşteri mevduatları	Not 3.6	297.297	29.249	28.974	24.112
Varlığa dayalı borçlar	Not 3.6	25.126	25.095	41.542	14.649
İkincil borçlar	Not 3.9	319	1.155	2.613	8.959
					TOPLAM

Simetrik olarak, bu değerlere karşılık gelen finansal varlıkları içeren ana satırlar aşağıda verilmektedir.

FINANSAL VARLIKLAR

31.12.2016						
Konsolide mali tablolara ilişkin notlar						
(milyon EURO)		0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL	TOPLAM
Nakit değerler ve merkez bankalarından alacaklar		93.180	672	1.368	966	96.186
Kâr veya zarar üzerinden gerçeğe uygun değer						
üzerinden ölçülen finansal varlıklar,	Not 3.1	319.406	12.805			332.211
Satılmaya hazır finansal varlıklar	Not 3.3	128.861	8.526		2.017	139.404
Bankalardan alacaklar	Not 3.5	42.236	4.264	11.299	1.703	59.502
Müşteri kredileri	Not 3.5	103.586	52.652	147.769	93.636	397.643
Kiralama finansmanı ve benzer anlaşmalar	Not 3.5	2.172	5.821	15.378	4.887	28.858
31.12.2015						
Konsolide mali tablolara ilişkin not						
(milyon EURO)		0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL	TOPLAM
Nakit değerler ve merkez bankalarından alacaklar		75.786	636	1.319	824	78.565
Kâr veya zarar üzerinden gerçeğe uygun değer						
üzerinden ölçülen finansal varlıklar,	Not 3.1	328.013	2.991			331.004
Satılmaya hazır finansal varlıklar	Not 3.3	123.718	5.983		4.486	134.187
Bankalardan alacaklar	Not 3.5	57.178	5.578	7.969	957	71.682
Müşteri kredileri	Not 3.5	79.183	52.527	144.103	102.234	378.047
Kiralama finansmanı ve benzer						
	Not 3.5	2.506	5.460	14.153	5.085	27.204

anlaşmalar

Societe Generale, faaliyetlerinin niteliğinden dolayı, sözleşmeye dayalı bakiye vadeleri faaliyetlerini veya risklerini yansıtmayan türev ürünlere ve menkul kıymetlere sahiptir.

Genel kabul doğrultusunda, finansal varlıkların sınıflandırılmasında aşağıdaki bakiye vadeler kullanılmıştır:

1. Türevler hariç, kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen varlıklar (müşteri bağlantılı ticari varlıklar)

- Aktif piyasalarda kote edilen fiyatlar kullanılarak ölçülen pozisyonlar (L1 muhasebe sınıflandırması): üç aydan kısa vade.
- Kote edilen fiyatlar haricindeki gözlemlenebilir veriler kullanılarak ölçülen pozisyonlar (L2 muhasebe sınıflandırması): üç aydan kısa vade.
- Esasen gözlemlenemeyen piyasa verileri kullanılarak ölçülen pozisyonlar (L3): üç ay ile bir yıl arası vade.

2. Satışa hazır varlıklar (özellikle sigorta şirketi varlıkları ve Grubun likidite rezervi varlıkları)

- Aktif piyasalarda kote edilen fiyatlar kullanılarak ölçülen satışa hazır varlıklar: üç aydan kısa vade.
- Kote edilen fiyatlar haricindeki gözlemlenebilir veriler kullanılarak ölçülen tahviller (L2): üç ay ile bir yıl arası vade.
- Son olarak, diğer menkul kıymetler (özellikle uzun vadede elde tutulan hisseler): beş yıldan uzun vade.

Bilançoğu oluşturan diğer satırlarla ilgili olarak, diğer varlıklar ve yükümlülükler ve bunlarla ilgili uygulamaların dökümü aşağıdaki gibidir:

DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

31.12.2016							
Konsolide mali tablolarla ilişkin notlar							
(milyon EURO)	Plana dahil	Plana dâhil edilmeyen	0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL	TOPLAM
Faiz oranı riskine karşı korumaya konu olan portföylerin yeniden		8.460					8.460
Vergi yükümlülükleri	Not 6			984		460	1.444
Diğer yükümlülükler	Not 4.4		94.212				94.212
Satılmaya hazır duran yükümlülükler	Not 2.5		3.612				3.612
Sigorta şirketlerinin yüklenim rezervleri	Not 4.3		13.022	7.890	29.965	61.900	112.777
Karşılıklar	Not 8.3	5.687					5.687
Özkaynak		61.953					61.953

31.12.2015							
Konsolide mali tablolarla ilişkin notlar							
(milyon EURO)		Plana dâhil edilmeyen	0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL	TOPLAM
Faiz oranı riskine karşı korumaya konu olan portföylerin yeniden		8.055					8.055
Vergi borçları	Not 6			1.108		463	1.571
Diğer yükümlülükler	Not 4.4		83.083				83.083
Satılmaya hazır duran yükümlülükler	Not 2.5			526			526
Sigorta şirketlerinin yüklenim rezervleri	Not 4.3		11.199	7.710	29.195	59.153	107.257
Karşılıklar	Not 8.3	5.218					5.218
Özkaynak		59.037					59.037

DİĞER
VARLIKLAR

31.12.2016							
(milyon EURO)	Konsolide mali tablolarla ilişkin notlar	Plana dâhil edilmeyen	0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL	TOPLAM
Faiz oranı riskine karşı korumaya konu olan portföylerin yeniden		1.078					1.078
Vadeye kadar elde tutulacak finansal	Not 3.9					3.912	3.912
Vergi varlıkları	Not 6	6.421					6.421
Diğer varlıklar	Not 4.4		84.756				84.756
Satılmaya hazır duran varlıklar	Not 2.5		3.569	683			4.252
Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen bağlı şirket ve iştiraklere yapılan yatırımlar						1.	1.096
096							
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	Not 8.4					21.783	21.783
Şerefiye	Not 2.2					4.535	4.535

31.12.2015							
(milyon EURO)	Konsolide mali tablolarla ilişkin notlar	Plana dâhil edilmeyen	0-3 AY	3 AY-1 YIL	1-5 YIL	> 5 YIL	TOPLAM
Faiz oranı riskine karşı korumaya konu olan portföylerin yeniden		2.723					2.723
Vadeye kadar elde tutulacak finansal	Not 3.9					4.044	4.044
Vergi varlıkları	Not 6	7.367					7.367
Diğer varlıklar	Not 4.4		69.398				69.398
Satılmaya hazır duran varlıklar	Not 2.5		104	67			170
Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen bağlı şirket ve iştiraklere yapılan yatırımlar						1.	1.352
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	Not 8.4					19.421	19.421
Şerefiye	Not 2.2					4.358	4.358

1. Faiz oranı riskine karşı korumaya alınan portföylere ilişkin yeniden değerlendirme farkları, söz konusu portföylerin desteklediği işlemleri içerdiğinden plana dâhil edilmemiştir. Benzer şekilde, plana dâhil edilmesi gelir akışlarının erken açıklanmasına yol açacak vergi varlıkları planı kamuoyuna açıklanmamıştır.
2. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıkların kalan bakiyesi beş yıldan fazladır.
3. Diğer varlıklar ve Diğer yükümlülükler (garanti depozitoları ve tasfiye hesapları, muhtelif alacaklar), dönen varlık ve yükümlülükler olarak değerlendirilir.

4. Türev araçlara ilişkin taahhütlerin itibari vadeleri konsolide mali tablolara ilişkin Not 3.13'te sunulmaktadır. Bilançodaki kâr veya zarar üzerinden gerçeğe uygun değerle ölçülen türev araçlardaki işlemlerin net bakiyesi -6.135 milyon EURO tutarındadır (yukarıda belirtilen kurallara göre, bu bakiye vadesi 3 aydan az olan bir ticari yükümlülük olarak sınıflandırılır, bkz. konsolide mali tablolara ilişkin Not 3.4).
5. Satılmaya hazır duran varlıklar, ilişkili yükümlülükler gibi, bir yıldan kısa bir vadeye sahiptir.
6. İştiraklere ve bağlı şirketlere yatırımlar özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilir ve maddi ve maddi olmayan duran varlıkların vadesi 5 yıldan fazladır.
7. Karşılıklar ve özkaynak plana dâhil edilmemiştir.

9. UYUM VE İTİBAR RİSKİ

UYUM

Uyum, kanunlar ve yönetmeliklerden profesyonel, etik ve kurum içi standartlar ve ilkelere kadar ilgili bankacılık ve finans kurallarına uygun hareket etmeyi ifade eder.

Grup, bu kuralların gözetilmesini temin etmekle, müşterilerini ve genel olarak tüm karşı taraflarını ve çalışanlarını korumaya çalışır. Şirketin imajının korunması Grubun stratejik hedeflerinden biridir.

Bu taahhütlere uyulması sadece birkaç uzmanın değil, günlük görevlerinde uyum ve dürüstlük sergilemesi gereken tüm Grup çalışanlarının sorumluluğudur. Bu doğrultuda Grup, bir organizasyon ve düzenli olarak güncellenen katı bir doktrinler, prosedürler ve kurallar kümesi benimsemiştir.

Uyum sistemi

Uyum risklerini önlemeye yönelik sistem, tüm temel iş kolları, Kurumsal Bölümler ve Uyum fonksiyonu çalışanları için bağlayıcı olan bir ortak sorumluluğa dayanmaktadır:

- operasyonel kuruluşlar kanunlara ve yönetmeliklere, iyi mesleki davranış kurallarına ve Grubun iç kurallarına uyumu günlük işleriyle bütünleştirmektedir;
- Uyum fonksiyonunun iki ana görevi vardır: (i) görevlerini profesyonel ve yasal gerekliliklere uygun olarak ve Grubun taahhütleriyle uyum içinde gerçekleştirebilmeleri için operasyonel kuruluşlara tavsiyede bulunmak ve yardımcı olmak ve (ii) uyum risklerini izlemeye ve kontrol etmeye yönelik sistemin uygunluğunu ve etkinliğini izlemek ve değerlendirmek.

Grup Uyum Müdürü sıfatıyla Grubun Kurumsal Sekreterine bağlı olan Uyum fonksiyonu, Uyum Departmanının Kurumsal Sekreterlik bünyesindeki çalışanlarını ve temel iş kolları ve bağlı şirketler içinde görevlendirilmiş olan görevlileri kapsar.

Hukuk, İnsan Kaynakları, Vergi, Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Kurumsal Kaynaklar ve İnovasyon bölümleri ilgili uzmanlık sahalarının kapsamı dahilinde Uyum fonksiyonunu destekler.

Grubun Kurumsal Sekreteri, Uyum fonksiyonunun ve bu konuda ilgili mercilerle ilişkilerin genel koordinasyonundan sorumludur. Görevlerinde kendisine Grup Uyum Şefi yardımcı olur.

Uyum sisteminin etkinliği en yüksek Grup seviyesinde sürekli izlenir ve güçlendirilir:

- Societe Generale Grubunun Yönetim Kurulu, uyum risklerini önlemeye ve kontrol etmeye yönelik tedbirleri yıllık olarak gözden geçirir;
- Grubun Kurumsal Sekreteri İcra Kurulu üyesi sıfatıyla en önemli kararlar hakkında bilgilendirilir ve kararlara katılır. Denetim ve İç Kontrol Komitesinin (CACI) ve Risk Komitesinin (RC) tüm toplantılarına katılıp düzenli olarak sunumlar gerçekleştirir;

- Grubun uyuma ilişkin genel çerçevesini ve ilkelerini belirlemek için, Grup İcra Kurulunun üyelerini içeren Genel Müdürlük seviyesindeki bir Uyum Komitesi (COMCO) (en az) üç ayda bir toplanır. Bu toplantıda Grup Uyum Şefi dönemin önemli olaylarını sunar ve uyum sistemine, başlıca yasal gelişmelere ve devam eden projelerin durumuna ilişkin bir genel değerlendirme yapar. Her üç ayda bir İcra Kurulunun her bir üyesi bir itibar panosu ve bir uyum panosu alır ve uyumla ilgili önemli konuları rapor eder;
- Grubun Kurumsal Sekreteri, Grup Uyum Şefinin, çeşitli temel iş kollarından ve Finans ve Geliştirme Bölümünden, Kurumsal Kaynaklar ve İnovasyon Bölümünden uyum sorumlularının, İç Kontrol Koordinasyon Şefinin, Hukuk Bölümü Başkanının ve Operasyonel Risk Departmanından ve Genel Teftişten temsilcilerin katılımıyla Grup Uyum Komitesini (CCG) ayda bir kez toplar. Komite bütün Grup için dönemin en önemli olaylarını gözden geçirir, uygulanacak tedbirlere karar verir ve uygulanmalarını izler. Temel yasal ve düzenleyici gözetim konuları Hukuk Bölümü Başkanı tarafından takdim edilir. Temel iş kollarının ve Kurumsal Bölümlerin uyum sistemi düzenli olarak değerlendirilir.

UYUM DEPARTMANI

Uyum Departmanı, uyum kontrol ve izleme sistemini yönetir ve itibar riskini izler. Grubun uyum risklerinin önlenmesine yönelik sisteminin tutarlılığını, etkinliğini ve bankacılık denetleyicileri ve düzenleyicileri ile uygun ilişkilerin geliştirilmesini temin eder.

Uyum Departmanı tarafından yürütülen çalışma aşağıdaki ana görevlerle ilgilidir:

- genel normatif çerçevenin tanımlanıp uygulanması, söz konusu normatif çerçevenin hiyerarşik yetki kapsamında uyarlanması ve operasyonel uygulaması ya da fonksiyonel denetim kapsamında uygulanmasının izlenmesi;
- Hukuk Departmanı ile işbirliği içinde, bankacılık ve finans faaliyetleri için geçerli kanunlara ve yönetmeliklere uyumu sağlamaya yönelik prosedürlerin ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen davranış standartlarının geliştirilmesi;
- uyum direktiflerinin ve yönergelerinin Grup seviyesinde işlevsel tutulması, uyum kurallarının temel işletmelerin ve iş kollarının yönergelerine ve prosedürlerine dâhil edilmesinin onaylanması;
- kuruluşlar/faaliyetler içindeki, Grubun risk profili üzerinde ve düzenleyici gereklere tabi çalışanlarla ilgili olarak münferiden büyük etkisi olan uyum riski yönetiminin başta CRD IV olmak üzere yönetmeliklere uygun olarak bağımsız değerlendirilmesi;

- özellikle Grup yönetimi gösterge panolarının üç ayda bir oluşturulması sayesinde, tüm kuruluşlar içinde önemli olayların konsolidasyonu ve izlenmesi:
  - itibar riski gösterge panoları çeşitli önemli iç göstergelere (müşteri şikayetleri, sosyal iklim, siber suç ve dolandırıcılık, düzenleyici merci ilişkileri) ve dış göstergelere (e-itibar, dış barometreler, kurumsal ve sosyal sorumluluk ve tedarikçi ilişkileri) dayanarak Societe Generale Grubunun itibarını ölçer.
  - uyum gösterge panosu çeyrek yıla ilişkin kilit olayları sergiler. Konuya göre düzenlenmektedir: finansal güvenlik, müşteri koruma, düzenleyici mercilerle ilişkiler, piyasa bütünlüğü;
- Grup İcra Kuruluna rapor verilmesi ve Hukuk Departmanı ile koordinasyon içinde bankacılık denetleyicileri ve yasal denetleyiciler ile olan ilişkilerin izlenmesi;
- idari görevler ve Grup Uyum Komitesi için dosyaların hazırlanması.

Uyum Departmanı, Grubun işletmelerine tahsis edilmiş departmanlar ve işletmeler ötesi departmanlar hâlinde organize edilmiştir.

İşletmelere tahsis edilmiş dört departman bulunmaktadır: (i) "Bireysel Bankacılık ve Finansal Hizmetler" (Fransa ve Uluslararası), (ii) "Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri", (iii) "Özel Bankacılık" ve (iv) "Sigorta"; fonksiyonel olarak Uyum Departmanı Şefine bağlı olan Sigorta iş koluna tahsis edilen departman hariç, bu departmanlar için özel olarak Uyum Departmanı Şefine bağlı olan birer yönetici atanmıştır. Fransa'daki ve yurt dışındaki iştiraklerin uyum sorumluları, yerel yönetmeliklere bağlı olarak, hiyerarşik veya fonksiyonel bir bağlantı vasıtasıyla iş kolu uyum sorumlularına bağlıdır. Uyum fonksiyonunun hiyerarşik kapsamı 2016'da Societe Generale markası altındaki Fransa Bölge Departmanları ağının Uyum Sorumlularını içerecek şekilde genişletilmiştir.

İşletme ötesi departmanlar Grup çapında becerilerini ve uzmanlıklarını genişletmekten sorumludur:

- Kara Para Aklamayla Mücadele ve Terörün Finansmanını Önleme eylemleri, Müşterini Tanı yükümlülükleri (KYC) ve ambargo ve yaptırımlara yönelik "Grup Finansal Güvenliği" (AML/CTF);
- Fonksiyonun yasal çerçevesinin güncellemeleri, çalışanların uyum riskleriyle ilgili olarak farkındalığının artırılması ve eğitimi ve Grup seviyesinde düzenleyici projelerin koordinasyonu için "Uzmanlık ve Koordinasyon Yönetişi" (GEA);
- Daimi bir ikinci seviye uyum kontrolü sisteminin koordinasyonu ve uygulanması, davranış tüzüğü kapsamındaki personel faaliyetlerinin gözetimi, Grup Uyum Komitesinin (CCG) yönetimi ve "Grup" gösterge panolarının (uyum ve itibar) oluşturulması için "Kontrol" (CTL);
- "Küresel ve stratejik geliştirme" (GSD), emsal karşılaştırmaları, yasal gelişmelerin öngörülmesi ve desteklenmesi ve dönüşüm ve verimlilik projelerinin yürütülmesi ile ilgili olarak Grup Uyum Şefine yardımcı olur. Departman özellikle, Uyum fonksiyonu tarafından uygulanmakta olan Uyum Dönüşüm Programını (CTPI) koordine eder.

GRUBUN FİNANSAL GÜVENLİĞİ

Societe Generale, ambargo ve finansal yaptırımlara uyulmamasının yanı sıra, kara para aklama ve terörün finansmanı ile ilgili riskleri önlemeye ve tespit etmeye yönelik bir sisteme sahiptir. Sistem aşağıdaki gibi organize edilmiştir:

- Uyum Departmanı bünyesindeki Grup Finansal Güvenlik Departmanı (SFG) Grup genelinde sistemin genel koordinasyonunu sağlar, uygulanacak normatif çerçeveyi tanımlar ve yerel hükümlerin tutarlılığını temin eder;
- İş kolu uyum sorumluları, kapsamı dâhilinde Finansal Güvenlik sistemini uygularlar;
- Kara Para Aklamayla Mücadele Sorumluları (AMLO), işletmeleri içinde bu sistemin uygulanmasını sağlarlar.

Yurt dışındaki işletmeler, yerel yönetmeliklere uyarken, en azından Fransa'da geçerli yasal yükümlülüklerle ve Grup politikasına denk tedbirler uygulamalıdır. Yerel yönetmeliklerle ilave yükümlülükler getirildiğinde, bu yükümlülükler de uygulanmalıdır.

Grubun Finansal Güvenlik Departmanı (SFG), tanımlı kriterler bakımından en yüksek risk arz eden ve temel iş kollarıyla paylaşılan müşterilerin ve işlemlerin onaylanması; yerel yönetmeliklerce yasaklanmadığı sürece, tüm işletmelerde yürütülen şüpheli faaliyetlerin Kurumsal Bölümlere bildirilmesine imkân veren bilgi sirkülasyonlarının organizasyonu; kara para aklamayla ve terörün finansmanı ile mücadele etmek ve ambargo ve yaptırımlara uymak için gereken tüm bilgilerin Grup seviyesinde tek merkezde toplanması da dâhil olmak üzere, finansal risklerle ilgili bilgilerin yayılmasını ve paylaşılmasını organize eder.

SFG Departmanı, Grubun tüm Fransa işletmeleri için (doğrudan raporlama yapan Crédit du Nord and Boursorama Banque hariç) şüpheli faaliyetleri TRACFIN'e (Fransa Maliye Bakanlığı'nın bir dairesi) raporlar ve varlıkların dondurulması ve yetkilendirme talepleri hakkındaki raporları Societe Generale SA adına Fransız Hazinesine sunar. Fransa dışındaki işletmeler ve iştirakler için, AMLO'lar şüpheli faaliyetleri muadil yerel mercilere raporlar.

Senaryoları ve alarm eşiklerini güncellemek, ayrıca Grubun denetim araçlarının doğru konfigürasyonunu izlemek için SFG departmanı seviyesinde bir ekip tahsis edilmiştir.

UYUMUN UYGULANMASINA VE SÜRECE DAYALI BİR YAKLAŞIMIN GELİŞTİRİLMESİNE TAHSİS EDİLMİŞ UYGULAMALAR

Üç tür BT uygulaması yönetmeliklere uyumu ve özel dikkat gerektiren durumların tespitini sağlar:

- olağan dışı hesap akışları veya işlemler tespit edildiğinde alarmları tetikleyen profil çıkarma/senaryo yönetimi araçları. Daha açık bir ifadeyle, kara para aklamanın ve terörün finansmanının önlenmesi ve piyasanın kötüye kullanılması, fiyat manipülasyonu ve içeriden bilgi ticaretini tespit etmek için kullanılırlar;
- önceden tanımlanmış listelere (dâhili listeler, harici veri tabanları vb.) dayalı, ulusal veya uluslararası yaptırımların ve ambargoların hedefindeki belli kişilerin, ülkelerin ve faaliyetlerin ya da sabıkalı veya PEP (siyasi nüfuz sahibi kişi) statüsündeki kişilerin tespit edilmesi üzerine alarmları tetikleyen verileri filtrelemek için kullanılan araçlar;

■ ilgili mercilere (düzenleyiciler, üst düzey yönetim vb.) bildirilmek üzere bir kuruluşun, temel işletmenin, iş kolunun veya müşterinin spesifik nitelikleri hakkında raporlar/açıklamalar sağlayan raporlama/değerlendirme araçları. Uyum fonksiyonu aynı zamanda uyum risklerini haritalamaya ve değerlendirmeye yönelik bir araca, kişisel işlemlere ilişkin bir raporlama aracına ve şirket içi bilgilere erişimi olan kişiler listesini ve olası çıkar çatışmalarını yönetmeye yönelik bir araçlar setine sahiptir.

Bu araçlar yasal ve teknolojik değişikliklerin dâhil edilmesi ve operasyonel verimliliklerinin iyileştirilmesi için düzenli olarak güncellenir ve özellikleri geliştirilir.

Uyum politikalarının uygulanması

KARA PARA AKLAMAYLA MÜCADELE VE TERÖRÜN FİNANSMANININ ÖNLENMESİ (AML/CTF)

AML/CTF sisteminin verimliliğini ve Grup çalışanlarının teyakkuzunu artırmaya yönelik tedbirler 2016'da devam etmiştir.

Özellikle şunlardan bahsedilebilir:

- yıl içinde yoğunlaştırılan, Grubun tüm Fransa işletmelerinde şüpheli faaliyetlerin raporlanmasına tahsis edilen Kurumsal bölüm ekiplerinin güçlendirilmesi.
- nakit para yatırımlarını/para çekimlerini de içeren COSI projesinin (TRACFIN'ye yasal, sistemik raporlama) uygulanması;
- finansal güvenlik sorumlularına özel, "AML/CTF" sertifikasyonu için eğitim programının hayata geçirilmesi;
- bireysel finansal güvenlik dosyalarının işlenmesini ve paylaşımını ve çeşitli temel iş kolları arasında bilgi paylaşımını optimize etmeye yönelik projenin devam ettirilmesi;
- Dördüncü Avrupa Kara Para Aklamayla Mücadele Direktifi'nin yürürlüğe konmaya hazırlanması.

MÜŞTERİNİ TANI (KYC)

Müşterini Tanı sürecinin bir parçası olarak, finansal güvenlik bakımından Grubun müşteri bilgilerine ilişkin yükümlülükleri hakkındaki direktifi elden geçirilmiş ve Temmuz 2016'da yayımlanmıştır.

Operasyonel açıdan:

- müşteri kayıtlarının düzenli incelemesine özel önem verilmektedir.
- siyasi nüfuz sahibi kişilerin (PEP) filtrelenmesini tek merkezde toplama projesinin kapsamı yerel yönetmeliklerin sınırları dâhilinde artırılmıştır;
- müşteri bilgilerinin havuzda toplanması ve paylaşılması yerel yönetmeliklere uygun olarak genişletilmiştir.

Ayrıca, Grup için müşterilerinin finansal güvenlik risk profilleriyle ilgili ortak bir derecelendirme yöntemi tanımlamak üzere 2016'nın 2. çeyreğinin başında bir finansal suç riskine yönelik müşteri derecelendirme projesi (fcor) başlatılmıştır.

AMBARGOLAR VE FİNANSAL YAPTIRIMLAR

Ambargolar açısından, 2016'daki uluslararası ortam son derece karmaşık ve zorlu olmaya devam etmiştir. Avrupa ve Amerika rejimleri arasındaki farkların finans kurumları için ciddi operasyonel riskler doğurması muhtemeldir. Societe Generale Grubu, süregelen belirsizlikleri dikkate alarak, bu aşamada İran ile ticari faaliyetlerini yeniden başlatmayı düşünmemektedir.

2016 yılına özellikle öne çıkan hususlar aşağıdaki gibidir:

- Uyum fonksiyonunda, özellikle kurumsal ekip içinde, ambargolara tahsis edilmiş iş gücünün güçlendirilmesine devam edilmesi;
- özellikle Grup içindeki yapılanmalarının standartlaştırılması yoluyla filtreleme araçlarının işleyişinin uyumlaştırılması;
- yeni kuruluşlarının entegrasyonu ile alarmların merkezi olarak işlenmesi;
- "ambargolar ve finansal yaptırımlar" risk haritalama metodolojisinin elden geçirilmesi.

2015 ortasından itibaren uluslararası yaptırımlarla ilgili risklere ilişkin bir e-öğrenme programı tüm Grup çalışanları için zorunlu hâle getirilmiştir. 2016 sonunda, bütün Grupta bu eğitimin hayata geçirilmesi tamamlanmıştır. Riskle en fazla karşı karşıya kalan kişiler spesifik faaliyetlerine tahsis edilmiş yüz yüze eğitimden yararlanmıştır.

YOLSUZLUKLA MÜCADELE TEDBİRLERİ

Yolsuzlukla mücadele, yoğunluğu artmakta olan küresel bir savaştır. Birçok ülkenin yolsuzlukla mücadele kanunları vardır ve gerçek ve tüzel kişilere giderek ağırlaşan yaptırımlar uygulanmaktadır.

Societe Generale 2000 yılında Wolfsberg Grubunun bir parçası olarak ve 2003 yılında Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında belirli taahhütlerde bulunmuştur. Kara para aklamayla mücadele ve terörün finansmanını önleme mekanizması, bankacılık sisteminin üçüncü taraflarca yolsuzluk amaçlı kullanılmasının izlenmesini kapsamaktadır.

Societe Generale, yolsuzlukla mücadele etmek için, Davranış Tüzüğü'nün bir parçasını teşkil eden ve bu kapsamda BK Rüşvet ve Yolsuzluk Kanunu (2011) dâhil olmak üzere en katı yönetmeliklerle uyumlu katı ilkeler uygulamaktadır. Bu hükümler tüm Grup çalışanları için geçerli bir "yolsuzlukla mücadele" direktifine aktarılmıştır. Normatif kontroller dahilindeki bir kilit kontrol, yolsuzlukla mücadele ile ilgili iç ve dış yükümlülüklerle uyumu kontrol eder.

Grup çalışanlarının teyakkuzunu güçlendirmek için, 2013'te yolsuzlukla mücadele konusunda farkındalık artırmaya ilişkin bir eğitim gerçekleştirilmiştir.

Fransız Parlamentosu tarafından 8 Kasım 2016 tarihinde şeffaflık, yolsuzlukla mücadele ve ekonominin modernleştirilmesi ile ilgili yeni bir kanunun ("SAPIN II") kabulü, Fransa yasal çerçevesini en katı uluslararası uygulamalarla uyumlu hâle getirmektedir. Societe Generale, Haziran 2017'de yürürlüğe girmesi niyetiyle 2016'da sistemini gözden geçirmiştir. Grup, mevcut standartlarını karşılamaya devam etmeyi sağlamak adına sağlam bir normatif çerçeveye sahiptir. Grup 2017'de verimliliğini daha da güçlendirmeye yönelik girişimlerde bulunacaktır.

ÇALIŞAN ETİK KURALLARI

Etik politikalarına uyum, Societe Generale davranış kuralları kapsamında temel bir yükümlülüktür. Prosedürler ve bunların uygulanması dış personelin (hizmet sağlayıcıların çalışanları, geçici çalışanlar ve stajyerler) gözetimine ilişkin olanlar dâhil olmak üzere yakından incelenir.

3 Temmuz 2016 itibarıyla yürürlüğe giren, piyasanın kötüye kullanılması ile ilgili yeni Avrupa yönetmeliklerinin ("MAD II/MAR") şartları, Grubun içeriden bilgi ticareti ve piyasa manipülasyonu ile mücadeleyle ilişkin iç izleme sistemine dâhil edilmiştir.

ÇIKAR ÇATIŞMALARI

Grup, çıkar çatışmalarının önlenmesi hakkında, uygulanan ilkeleri ve mekanizmaları belirten bir yönergeye sahiptir. Bu yönerge, 2016'nın sonunda, yapılmakta olan yasal değişiklikleri dikkate alacak şekilde güncellenmiştir (müşteri koruma hakkında "MIF2" Avrupa yönetmeliğine bakınız).

Bu yönerge, potansiyel çıkar çatışmalarının iki kategorisini kapsamaktadır: birinci olarak, Grup ile müşterileri arasında veya Grubun müşterileri arasında ortaya çıkabilecek çıkar çatışmaları ve ikinci olarak, Grup ile çalışanları arasında ortaya çıkabilecek çıkar çatışmaları (özellikle bir çalışanın kişisel menfaatini ve/veya profesyonel yükümlülüklerini içeren faaliyetlerle ilgili). Yönerge, potansiyel çıkar çatışmalarının tespitine ilişkin, çıkar çatışmalarının haritalanması veya kaydedilmesi için bir araçta girdi olarak kullanılması gereken yükümlülükleri ortaya koyar.

PIYASANIN KÖTÜYE KULLANILMASI

3 Temmuz 2016 itibarıyla piyasanın kötüye kullanılması sistem reformunun (12 Haziran 2014 tarihli "Piyasanın Kötüye Kullanılması" yönetmeliği ve "MAD II/MAR" Direktifi) yürürlüğe girişinin bir parçası olarak, Uyum Departmanı, iş kolları tarafından tanımlanan eylem planlarının yasal bakımdan uygulanması ve izlenmesi için işletmeler ötesi bir projeyi koordine etmiştir. Bu amaçla, gerektiği hâllerde sürdürülebilir bir yaklaşım oluşturulurken, pratik çözümler uygulamaya konmuştur.

Otomatik tespit ve analiz araçlarının modernleştirilmesinin üzerinde özel olarak durulmuştur. Sistem ayrıca Kurumsal Bölümler ile işletmeler arasındaki koordinasyondan, ilgili personele yönelik bir eğitim programından ve normatif dokümantasyonun geliştirilmesinden faydalanmıştır. Hedeflenen çözüm 2017'de paralel olarak uygulanacaktır.

SAHİPLİK EŞİKLERİNİN AŞILMASI

Kayıtlı ihraççılarda Societe Generale'in elinde bulunan hisse paylarını ve oy haklarını izlemeye yönelik işletmeler ötesi araç, pay sahipliği eşiklerinin aşılması hakkındaki yönetmeliklere dünya genelinde (103 ülke) uyulmasını sağlar (kanun veya iç tüzükler uyarınca ya da halka arz dönemlerinde). Bu araç, elde tutulan dayanak özkaynak senetleriyle birlikte tüm hisse ve türev türlerini içerir. Bu varlıklar her bir ülkedeki spesifik kurallar uyarınca hesaplanır.

MÜŞTERİ KORUMANIN DENETLENMESİ

Müşteri korumanın denetlenmesi, bankacılık denetleyicilerinin ve düzenleyicilerinin giderek daha fazla dikkatini çeken bir alandır. Cezaların daha da artması mümkündür. Grup, müşteri koruma yaklaşımında ciddi ilerleme kaydetmiştir (olayların daha iyi bilinmesi, düzeltme planlarının uygulanması, normatif dokümantasyon ve düzenleyici projelerin yönetimi).

Atılan adımlara aşağıdakiler örnek verilebilir:

- Fransa İhtiyati Denetim ve Çözüm Kurumu'nun (Autorité de contrôle prudentiel et de résolution – ACPR) yeni müşteri koruma anketinin doldurulması;

- Uyum fonksiyonu bünyesinde, "MIF2" yönetmeliğinin uygulanmasını denetleyen bir program yapısı;
- Grup Risk fonksiyonuyla işbirliği içinde geliştirilen bir MOOC (Kitleleşmiş Çevrimiçi Açık Ders): kapsamlı işletmeler ötesi eğitim verme ihtiyacını karşılar ve müşteri korumayla ilgili denetim fonksiyonlarının mesleki eğitimine katkıda bulunur.

TALEPLER VE ARACILIK

Bir talep öncelikle müşteri memnuniyetine katkı sağlayan bir ticari işlem olarak değerlendirilir.

Müşteri taleplerini işleme konusunda temel iş kolları son üç yılda ciddi ilerleme kaydetmiştir. Temel iş kolları, nicel ve nitel izleme göstergeleriyle birlikte, özel amaçlı yönetim, organizasyon, insan ve BT kaynakları ve resmi prosedürlerden yararlanır. Gözlemlenen ilerleme aynı zamanda çalışanlar arasında yürütülen ciddi bilinçlendirme ve eğitim girişimlerinin sonucudur. Ocak 2017'de bir Grup "Müşteri şikayetlerini işleme koyma" yönergesi yayımlanmıştır. Bu yönerge, Avrupa'daki müşteri koruma tedbirlerinin bir parçası olarak ulusal düzenleyicinin tavsiyelerini ve "MIF2" yasal şartlarını içermektedir.

İTİBAR RİSKİNİN YÖNETİMİ

İtibar riskinin yönetimi bir iç direktife tabidir. Riskleri önlemek, tespit etmek, değerlendirmek ve kontrol etmek için kontrol yapısı prosedürleri uygulanır.

Bunlar aşağıda belirtilenler suretiyle Uyum Departmanı tarafından koordine edilir:

- itibar riski yönetimi açısından ilgili kontrollerin tanımlanması;
- itibar riskinin önlenmesi, tespiti, değerlendirilmesi ve kontrolüne yönelik stratejilerinde Grup çalışanlarının ve özellikle de temel iş kollarının uyum kontrol sorumlularının desteklenmesi;
- itibar riski bilincini artırmak için eğitim programları sunulması ve bunların güncellenmesi;
- risk yönetimi araçlarının (spesifik gösterge panosu) sonuçlarının tanımlanması, analiz edilmesi ve üç ayda bir Grup İcra Komitesi (COMEX) üyelerine ve altı ayda bir Denetim ve İç Kontrol Komitesine (CACI) bildirilmesi.

DiĞER YASAL KONULAR

2016'da, Uyum fonksiyonu, iş kolları ile işbirliği içinde, başta 26 Temmuz 2013 tarihli Fransa Bankacılık Kanunu, Volcker reformları, DFA ("Dodd-Frank Kanunu"), EMIR ("Avrupa Piyasa Altyapısı Düzenlemesi") Eckert Yasası, FATCA ("Yabancı Hesaplar Vergi Uyum Yasası") ve Ortak Raporlama Standartları ("CRS") olmak üzere çok sayıda önemli yönetmeliği kapsayan gelişim ve uyum seminerlerini devam ettirmiştir.

NORMATİF DOKÜMANTASYON VE BİLGİ PAYLAŞIMI

Grup Uyum fonksiyonu, görevlerini tamamlamak için, düzenli olarak güncellenen normatif dokümanlara (direktifler, yönergeler ve prosedürler) güvenmektedir.

2016'da Uyum fonksiyonu uyumlu ilgili normatif dokümantasyonun bilinmesini ve anlaşılmasını kolaylaştırmak üzere bir "Tıkla & Öğren" kitapçığı hazırlamıştır. "Tıkla & Öğren", çalışanların yasal şartları daha iyi anlamasına yardımcı olma amacını taşıyan pratik bir araçtır.

DAİMİ KONTROL SİSTEMİ

Uyum fonksiyonu, Societe Generale Grubunun işletmeler tarafından gerçekleştirilen kontrollerin kalitesini gözden geçirmek için daimi ikinci seviye kontrol uygulayan üç kontrol fonksiyonundan (risk ve finans fonksiyonları ile birlikte) biridir.

Bu kontrol sisteminin hayata geçirilmesi şu anda ikinci savunma hattının önemli bir bileşenidir.

Uyum ve Davranış Tüzüğü

En yüksek profesyonel standartları karşılayan etik kurallara uyum, Societe Generale Grubunun taahhütleri arasında yer almaktadır.

2006'dan bu yana çok sayıda kültür ve davranış semineri gerçekleştirilmiştir. Grup bir dizi katı iyi davranış doktrinleri ve kurallarına sahiptir. Grubun Ekim 2016'da güncellenen Davranış Tüzüğü, bu üç semineri içeren bir iç direktifin kapsamındadır (bkz. Bölüm 5.2 Davranış Tüzüğü).

Yayımlanan bireysel ve grup davranış ilkeleri ve kuralları, özellikle belli ülkelerdeki etik standartlar Grubun uyguladığı değerlerle ve taahhütlerle tutarlı olmadığında, mevcut kanunların ve yönetmeliklerin en sıkı uygulamasının ötesine geçmektedir.

Bu direktif sorumluluk seviyelerine bakılmaksızın tüm çalışanlar ve Grup yöneticileri için geçerli olup, özel bir durumdan dolayı gerekli olduğunda alarm prosedürlerini de belirler. Grup ihbarcılarını korur.

Sorumlu bankacılık aşağıdakileri temel alır:

- tanımak için yeterli bilgi toplamanın mümkün olmadığı bir müşteri ya da karşı taraf ile çalışmamak;
- bir işlemin ekonomik gerçekliğinin nasıl değerlendirileceğini anlamak;
- her koşulda her kararın gerekçesini sunabilmek. Sonuçta,

Grup:

- faaliyetleri, bir bankacının davranışına rehberlik eden kanunları veya ilkeleri ihlal edecek olan ülkelerde işlemler gerçekleştirmekten veya gerçek ya da tüzel kişilerle ilişkilere girmekten sakınacaktır;

- ekonomik gerçekliğini değerlendiremediği ya da şeffaf olmaması sebebiyle muhasebe veya etik ilkelerini ihlal ettiği kanısına yol açabilecek işlemlerde müşterilerle veya karşı taraflarla çalışmayacaktır;
- sunduğu ürünler ve hizmetler hakkında doğru, net ve yanlış anlamaya sebep olmayan bilgiler sunar ve söz konusu ürün ve hizmetlerin müşteri ihtiyaçlarına uygun olduğunu doğrular;
- her koşulda çıkar çatışmalarının önlenmesini, özel bilgilerin gizliliğini ve kişisel verilerin güvenliğini güvence altına alır ve bu bilgilerin etik ve şeffaf şekilde kullanılmasını sağlar.

Uyum fonksiyonunun dönüşüm programı

Grup, Uyum fonksiyonunun 2015-2020 dönüşüm dönemini kapsayan ve (i) iş birimleri, destek personelleri ve Kurumsal Bölümler dâhil olmak üzere tüm aktörler için geçerli olan yüksek teyakkuza ve bilinçlendirme vasıtasıyla uyum riski kontrolünü güçlendirmeyi, (ii) ilgili tüm süreçlerin operasyonel verimliliğini artırmayı ve (iii) uzun vadede denetleyici ve düzenleyici mercilerin şartlarını karşılamayı amaçlayan bir program başlatmıştır.

Bu program işe alım, eğitim veya özel bilgi sistemlerinin modernizasyonu açısından yönetişimin güncellenmesini ve Uyum fonksiyonuna daha büyük kaynaklar tahsis edilmesini öngörür.

2016'da Grubun iş birimlerinin her biri program ekibiyle işbirliği içinde bir çok yıllık yol haritası hazırlamıştır. Bu yol haritası, risk değerlendirmesinin güncellenmesinden kontrollerin güçlendirilmesine ve kilit unsurların (KYC, ambargolar ve yaptırımlar, AML, müşteri koruma, piyasanın kötüye kullanılması, vb.) gözden geçirilmesinden, normatif çerçevenin güncellenmesine ve eğitim ve iletişim girişimlerine kadar bir uyum riski yönetim programının tüm unsurlarını kapsamaktadır. Grup İcra Kurulu tarafından onaylanan bu çalışmalar, üç ayda bir Grup İcra Kurulu seviyesindeki her Uyum Komitesi toplantısında (COMCO) izlenir

Uyum fonksiyonu için hedef bir faaliyet modeline özel (hedef organizasyonu, makro süreçler, iyileştirilmiş veri kalitesi, yenilik yoluyla görevlerin endüstriyelendirilmesi vb.) çalışmalar da başlatılmıştır. Bu çalışmalar, yeni uygulamalara, diğer bankalar tarafından uygulanan yeni organizasyon modellerine ve son veri işleme gelişmelerine dayanmaktadır.

Bu program, Grup İcra Kurulunun ve Yönetim Kurulunun spesifik izlemesine tabi olan, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ticari faaliyetlere özgü bir bileşeni içermektedir. ABD Merkez Bankası, yıllık değerlendirme raporunda kaydedilmiş ilerlemeyi vurgulamakla birlikte üstlenilmiş girişimleri sonuçlandırmaya ve sürdürülebilirliklerini sağlamaya yönelik düzeltme çabalarının devam ettirilmesi çağrısında bulunmuştur. 2017'de üç savunma hattının (temel iş kolları, uyum fonksiyonu, iç denetim) desteğiyle bu programın yakından takibi devam edecektir.

Son olarak, programın yeni yönetmeliklerin uygulanmasına dahil olmasının, bu dönüşümü hızlandırmaya yardımcı olduğunu belirtmek gerekir.

2017'ye Bakış

Grup Uyum sistemi, her bir temel iş kolu için hazırlanan üç yıllık eylem planının bir parçası olarak 2017'de güçlendirilmeye devam edecektir.

Yasal ve operasyonel verimlilik hedeflerine ek olarak, Uyum fonksiyonunun dönüşüm programı Gruptaki tüm gelişmeleri dikkate almayı ve yeni teknolojileri kullanmayı amaçlar.

Temelde yönetim ve iç kontrol sistemini güçlendirme amaçlarıyla birkaç yıl önce başlatılan Grup Uyum fonksiyonunun geliştirilmesi kapsamında, 2017, iki ana stratejik projeye belirleyici bir yıl olacaktır:

- doğrudan Genel Müdürlük tarafından denetlenen, kuralları ve ilkeleri yasal gerekliliklerin ötesinde olan ve özellikle çalışanlar ve yönetim için eğitim ve bilinçlendirme girişimlerini geliştirmeyi amaçlayan "Kültür ve Davranış" programı (bkz. Bölüm 5.2 Kültür ve Davranış);
- Risk Bölümü ve Teftiş ve Grup Denetimi arasında olduğu gibi, Uyum Departmanı ile Grubun bir İcra Kurulu Başkan Yardımcısı arasında tam fonksiyona sahip bir Birim şeklinde kurulacak bağlantının incelenmesi ve uygulanması.

RİSKLER VE DAVALAR

Riskler ve davalar ile ilgili bilgiler sayfa 423'teki konsolide mali tablolara ilişkin Not 9'da yer almaktadır.

10. DİĞER RİSKLER

ÖZKAYNAK RİSKİ

Yatırım stratejileri ve amaç

Societe Generale Grubunun ticari olmayan özkaynak portföyüne ilişkin risk maruziyeti, Bankaların faaliyetleri ve stratejilerinin bazıları ile ilgilidir. Özkaynakları, özkaynağa dayalı finansal araçları, özkaynaklara yatırılan yatırım fonu birimlerini ve ödeme gücü oranlarının hesaplanması amacıyla özkaynaklardan çıkarılmayan, Grubun bağlı şirketlerindeki ve iştiraklerindeki varlıkları içerir. Genel anlamda, düzenleyici sermaye kapsamında olumsuz muameleye maruz kalmalarından dolayı, Grubun gelecekteki politikası, bu yatırımların sınırlandırılması yönündedir.

- Öncelikle Grup, temel olarak bu şirketlerle tarihsel veya stratejik ilişkilerini yansıtan bir endüstriyel varlıklar portföyüne sahiptir.
- Aynı zamanda, bu kuruluşlarla işbirliğini geliştirme anlayışıyla, stratejik amaçlara yönelik olarak belirli bankalarda bazı azınlık hisseleri bulundurmaktadır.
- Bunun yanında, alım-satım hesaplarına dâhil olmayan özkaynaklar, konsolidasyon kapsamında olmayan ve Fransa'da ve yurt dışında faaliyet gösteren küçük bağlı iştiraklerdeki Grup hisselerini içerir. Bu, başta Fransa Bireysel Bankacılık, Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı ve Güvenlik Hizmetleri faaliyetleri (bankacılık ağı, borsa kurumları, komisyonculuk, vb. ile yakından bağlantılı Fransa'daki özel sermaye faaliyetleri) olmak üzere, Grubun temel bankacılık faaliyetlerine yardımcı nitelikteki çeşitli yatırımları ve varlıkları içerir.
- Son olarak, Societe Generale'nin ve bazı iştiraklerinin, Fransa'daki ve Fransa dışındaki varlık yönetim faaliyetleri (özellikle Societe Generale tarafından geliştirilen yatırım ortaklıklarına yönelik başlangıç sermayesi) ile ilgili özkaynak yatırımları olabilir.

Bankacılık hesapları özkaynak yatırımlarının ve varlıklarının izlenmesi

Endüstriyel varlıklar portföyü, stratejik olmayan iş kollarının elden çıkarılmasıyla son yıllarda önemli ölçüde azalmıştır. Bu portföyde şu anda sınırlı sayıda yatırım bulunmaktadır. Grubun Finans Bölümü tarafından aylık olarak izlenmektedir ve gerektiğinde Grubun karşılık ayırma politikası çerçevesinde üç ayda bir değer düzeltmeleri tahakkuk ettirilir.

Grubun bankacılık faaliyeti ile bağlantılı varlıklar, üç ayda bir Grubun Finans Bölümü tarafından izlenir ve gerektiğinde Grubun karşılık ayırma politikası çerçevesinde üç ayda bir değer düzeltmeleri tahakkuk ettirilir. Fransa'daki özel sermaye faaliyetleri, Grubun İcra Kurulu tarafından periyodik olarak gözden geçirilen bütçe dâhilinde özel bir yönetime ve izlemeye tâbidir. Yatırım veya elden çıkarma kararlarında, finansal hususlar ve Grubun faaliyetlerine katkı göz önünde bulundurulur (müşterilerin gelişiminin desteklenmesi, akış faaliyetleri ile çapraz satış, Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, Özel Bankacılık, vb.).

Bankacılık hesapları özkaynaklarının değerlendirilmesi

Muhasebe açısından, Societe Generale'in alım-satım hesaplarında yer almayan özkaynak yatırımlarına ilişkin risk tutarı, bu özkaynak yatırımlarının sınırsız bir süre elde tutulabilecek veya her zaman satılabilecek olması ölçüsünde satışa hazır finansal varlıklar altında sınıflandırılır.

Societe Generale Grubunun alım-satım hesaplarında yer almayan özkaynak yatırımlarına ilişkin risk tutarı, bunların değer düşüklükleri düşülmüş defter değerine eşittir.

Aşağıdaki tablo, hem muhasebe kapsamında hem de yasal kapsamda

Aralık 2016 ve 2015 sonu itibarıyla risk tutarlarını

göstermektedir. Özellikle Grubun sigortacılık iştiraklerinin müşterileri adına elinde bulundurduğu özkaynak yatırımlarının yasal kapsama dâhil olmamasından dolayı, yasal verilerin konsolide mali tablolardaki verilerle mutabakatı yapılamaz.

TABLO 38: BANKACILIK HESAPLARI ÖZKAYNAK YATIRIMLARI VE VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Bankacılık hesapları özkaynak yatırımları ve varlıklar – Muhasebe	14.657	14.720
Özkaynaklar ve diğer özkaynak araçları (AFS)	12.447	12.091
Uzun vadede tutulan AFS menkul kıymetleri	2.210	2.629
Bankacılık hesapları özkaynak yatırımları ve varlıklar – İhtiyati kapsam	6.746	7.081
Borsaya kayıtlı hisseler	188	717
Borsaya kayıtlı olmayan hisseler	6.558	6.364

Gerçeğe uygun değerdeki değişiklikler Grup özkaynaklarında "Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş sermaye kârları ve zararları" kaleminde muhasebeleştirilir. Satış veya sürekli değer düşüklüğü durumunda, bu varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler, gelir tablosunda, "satılmaya hazır finansal varlıklardan elde edilen net kâr ve zararlar" kaleminde muhasebeleştirilir. Özkaynak yatırımlarından elde edilen temettüler, gelir tablosunda "Temettü geliri" altında muhasebeleştirilir.

Borsa kotuna alınmış hisse senetlerinde gerçeğe uygun değer, hisse kapanış fiyatları baz alınarak takdir edilir. Borsada kote olmayan hisse senetleri için gerçeğe uygun değer, finansal araç kategorisi bazında ve aşağıdaki yöntemlerden biri kullanılarak takdir edilir:

- eldeki net varlıkların payı;
- son dönemdeki şirketin hisselerini içeren işlemlere dayalı değerlendirme (hisselerin üçüncü taraflarca iktisabı, bilirliliği değerlemeleri, vb.);
- aynı sektördeki şirketlerin yer aldığı son işlemlere dayalı değerlendirme (kazançlar veya NAV çarpanları vb.).

TABLO 39: BANKACILIK HESAPLARI ÖZKAYNAKLAR VE VARLIKLAR NET KÂRLARI VE ZARARLARI

(milyon EURO)	31.12.20	31.12.20
Hisse satışından elde edilen kâr ve zararlar	752	374
Özkaynak portföyündeki varlıklarda değer	(36)	(28)
Özkaynaklar portföyü net gelirine oranı	56	56
Bankacılık hesapları üzerinden net	772	402
Gerçekleşmemiş varlık kârları/zararları	546	1.058
Tier 1 ve Tier 2 sermaye kapsamındaki	546	1.057

* proforma Basel 3

Karşılık ayırma politikası

Satışa hazır finansal varlıkların değer düşüklüğü bu Tescil Belgesinin 6. Bölümünde mali tablolara ilişkin Not 3.8'de açıklanmıştır (s. 359 ve devamı)

Yasal sermaye gereksinimleri

Grup, Basel 3 çerçevesinde risk ağırlıkları varlıkları hesaplamak için, alım-satım hesapları dışındaki özkaynak portföyünün çoğunluğu için basit risk ağırlıklandırma yöntemini uygular. Özel sermaye şirketlerindeki hisseler %190, borsa kotuna alınmış şirketlerdeki hisseler %290 ve sigorta iştiraklerimizdeki varlıklar dâhil borsa kotuna alınmamış şirketlerdeki hisseler %370 risk ağırlıklandırma katsayısı verilir. Ocak 2008'den önce iktisap edilen özel sermaye hisselerinin %150 üzerinden ağırlıklandırılabilmesine dikkat ediniz. Ayrıca hisse senedi sermayesinden indirilmedikleri takdirde, finans kuruluşlarının sermayesine yapılan önemli yatırımlara %250 ağırlıklandırma katsayısı verilir.

31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun alım-satım hesapları dışındaki özkaynak portföyüyle ilgili risk ağırlıklı varlıkları ve sermaye gereksinimleri aşağıdaki gibidir:

TABLO 40: BANKACILIK HESAPLARI ÖZKAYNAKLARI VE VARLIKLARI İLE İLGİLİ SERMAYE GEREKSİNİMLERİ⁽¹⁾

(milyon EUR)			31.12.2016			31.12.2015		
Özkaynaklar ve varlıklar	Yaklaşım	Ağırlıklandırma	Temerrüt tutarı	Risk ağırlıklı tutarı	Sermaye gereksinimleri	Temerrüt tutarı	Risk ağırlıklı tutarı	Sermaye gereksinimleri
Özel sermaye	Standart yaklaşım	%150	8	12	1	114	171	14
Özel sermaye	Basit yaklaşım	%190	233	442	35	121	229	18
Finansal menkul	Basit yaklaşım	%250	963	2.406	192	807	2.016	161
Kote edilmiş hisseler	Basit yaklaşım	%290	68	199	16	283	821	66
Kote edilmemiş hisseler ve sigorta	Basit yaklaşım	%370	4.499	16.647	1.332	4.706	17.412	1.393
Toplam			5.771	19.706	1.576	6.030	20.650	1.652

(1) Nakdi yatırımlar hariç.

STRATEJİK RİSK

Stratejik riskler, belli bir iş stratejisinin seçilmesinden veya Grubun stratejisini uygulamayı başaramamasından kaynaklanan risklerdir. Bunlar, Grubun stratejik yönünü onaylayan ve yılda en az bir kez gözden geçiren Yönetim Kurulu tarafından takip edilir. Ayrıca Yönetim Kurulu, stratejik yatırımları ve Grubun sonuçlarını, bilançosunun yapısını veya risk profilini ciddi şekilde etkileyebilecek herhangi bir işlemi (özellikle elden çıkarmalar ve iktisaplar) onaylar.

Stratejik yönetim, İcra Kurulu tarafından Genel Müdürlüğün yetkisi altında, Grup Yönetim Komitesinin yardımıyla yürütülür. İstisnalar dışında, İcra Kurulu haftada bir kez toplanır. Bu çeşitli organların yapısı bu Tescil Belgesinin Kurumsal Yönetişim bölümünde açıklanmıştır (s. 68 ve devamı). Yönetim Kurulu Dahili Kuralları (bu Tescil Belgesinin 7. Bölümünde s. 511’de verilmiştir) toplantıya çağırma prosedürlerini açıklamaktadır.

FAALİYET RİSKİ

Faaliyet riski, katlanılan giderlerin üretilen gelirlerden yüksek olması durumundaki zarar riskidir. Aylık gelir komitesi toplantıları aracılığıyla Finans Bölümü tarafından yönetilir.

Genel Yönetimin bir üyesinin başkanlık ettiği bu toplantılar sırasında, Grubun iş kolları, işin durumuna ilişkin sonuçlar ve yorumlarla birlikte, bütçe ve nadir kaynak (özellikle sermaye ve likidite) tüketimlerine ilişkin bir analiz sunarlar.

SİGORTA FAALİYETLERİNE İLİŞKİN RİSKLER

Grup, sigorta iştirakleri nedeniyle bu iş koluyla ilgili bazı risklere de maruz kalmaktadır. ALM risk yönetimine (faiz oranı, değerlendirme, karşı taraf ve kur oranları ile ilgili riskler) ek olarak bunlara prim fiyatlandırma riski, ölüm riski ile hayat sigortası ve salgınlar, kazalar, felaketler (depremler, fırtınalar, sınıai felaketler, terörizm veya askeri çatışmalar gibi) hayat sigortası dışındaki sigorta faaliyetleri ile ilgili yapısal risk dahildir.

Bu risklere ilişkin izleme yapısı ve ilgili konular bu Tescil Belgesinin 6. Bölümünde konsolide mali tablolara ilişkin Not 4.3’te açıklanmıştır (s. 376).

ÇEVRESEL VE TOPLUMSAL RİSKLER

Grubun çevresel ve sosyal konulara yaklaşımı bu Tescil Belgesinin 5. Bölümünde (s. 241 ve devamı) yer almakta olup, özellikle iklim değişikliğiyle ilgili risklere ilişkin bilgiler sayfa 258’de bulunabilir.

5

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK

Frédéric Oudéa'nın Mesajı.....	242
Taahhütler, zorluklar ve kararlılık.....	242
Grubun taahhütleri	242
Öncelikli KSS konuları	243
Referans banka.....	243
Ortak değerlere dayalı bir ilişki bankacılığı kültürü.....	243
1. Kurumsal sorumluluk yönetimi.....	244
KSS yönetimi	244
Paydaşlarla diyalog	245
Finans dışı değerlendirme	245
Banka yatırımcılara önem verir ...	246
2. Sorumlu finansman uygulama	247
Uygulamaların bağlılığı	247
Finansman ve yatırım faaliyetlerimizle ilgili olarak Ç&S taahhütlerin uygulanması	252
Pozitif Etki Finansmanı	254
Sosyal açıdan sorumlu yatırım (SSY)	254
Societe Generale kaynak bulma politikasının bir parçası olarak Ç&S taahhütleri:	
2018 Pozitif Kaynak Bulma Programı	256
3. Societe Generale iklim konusunda harekete geçiyor	258
İklim: strateji ve yönetim	258
Finansman ve diğer hizmetlerle ilişkili iklim değişikliği konularına dikkat.	259
Düşük karbonlu yatırımlarında müşterileri destekleme	259
Düşük karbonlu gelişme politikalarını desteklemeye yönelik ortaklıklar..	262
Grubun karbon ayakizinin azaltılması	262
4. Societe Generale dayanışmayı ve bağlılığı destekliyor	266
İnsan haklarına saygı	266
Güvencesizlikle mücadele ve savunmasız grupları koruma.....	268
Dayanışma bankacılığı faaliyetleri	270
KOBİ'leri, iş yaratmayı ve geliştirmekte olan ülkelerin kalkınmasını destekleme.....	272
5. Societe Generale çalışanlarını günü gününe destekler.....	275
Sorumlu bir işveren	275
Taahhüt: sponsorluk ve ortaklık	289
6. Ekler	292
Metodoloji hakkında notlar	292
Bağımsız onay mercinin, yönetim raporunda sunulan toplumsal, çevresel ve sosyal konsolide bilgilere ilişkin raporu	294
7. Çapraz başvuru tablosu.....	296
KSS uygunluk tablosu (Madde 225 – Grenelle II)	296

Frédéric Oudéa'nın mesajı:

"Societe Generale için sorumlu bir şirket olmak iş kollarımızın misyonunun temelinde yatar ve olmaya uğraştığımız referans ilişki bankasının özünü yansıtır. Ekonominin finansmanında 67 ülkede faaliyet gösteren kilit bir aktör olarak misyonumuz, projelerinin geliştirilmesinde, finansal araçlarının ve risk kuvertörlerinin yönetiminde onlara destek sunmak amacıyla gerçek kişilere, şirketlere ve kurumlara tavsiyeler vermek ve onlarla bağlantı kurmak için en iyi çözümler sunmaktır. Ekosistemimizdeki farklı paydaşlara karşı duyarlı olarak, bizi kuşatan çevre üzerinde uzun vadede olumlu etki yaratmaya çalışıyoruz.

2016'da, kesin ve iddialı ilkeler niteliği taşıyan ulusal ve uluslararası taahhütlerin imzalanması ile 2000'li yıllarda başlatılan proaktif yaklaşımımızı sürdürdük. 2016'da bir yandan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında Kadını Güçlendirme İlkeleri'ni ve diğer yandan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Küresel İş Dünyası ve Engelliler Sözleşmesi'ni imzalamakla, işyerinde ve toplumda çeşitliliği artırmada konusundaki azmimizi gösterdik. Ayrıca son on yıldır Kurumsal Vakfımız dezavantajlı kişilerin entegrasyonu ile ilgilenen hayır kurumlarını desteklemektedir (bu yıl 3 milyon EURO'ya ulaşan bütçemiz son on yılda üçe katlanmıştır) ve tüm dünyada yaklaşık 15.000 çalışan şirket tarafından düzenlenen girişimlere katılmıştır.

Societe Generale, COP21 doğrultusunda ilan edilen, finansmanını küresel sıcaklık artışının 2100'e kadar 2°C'nin altında sınırlandırmasına katkıda bulunmaya yönlendirme taahhüdünü uygulamıştır. .

Bu kararlı taahhüdün temel bir bileşeni, kömürlü termik santral projelerine ve ilgili altyapıya ilişkin tüm yeni finansmanları durdurma kararıdır. Societe Generale, tüm Avrupa kıyı ötesi rüzgar projelerine katılımının gösterdiği üzere, yenilenebilir enerji finansmanına desteğini ikiye katlamıştır. Grup aynı zamanda, Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın 2015 Pozitif Etki Finansmanı Manifestosu doğrultusunda Eylül 2016'da ikinci pozitif etki tahvillerini başarıyla piyasaya sürmüştür. Societe Generale, faaliyetlerinin çevresel ve sosyal etkilerini tespit edip uluslararası en iyi uygulamalarla uyumlu bir düzeye düşürerek bu girişimde öncü rol oynamıştır.

Societe Generale Grubu, KSS başarıları ve şeffaflığı bakımından kendini küresel oyun sahasının ön saflarında önemli bir oyuncu olarak konumlandırmaktadır. 2016'da Societe Generale, dünya genelinde RobecoSam anketlerini yanıtlayan 132 bankanın ilk dörtte biri arasındaki sırasını korumuştur. Grup, Dow Jones Sürdürülebilirlik Dünya Endeksi'ne da dâhil edilmiştir.

Bu doğrultuda, Grup müşterilerine hizmet sunmayı amaçlayan, sağlam ve sorumlu bir finansal aktör olmayı taahhüt etmektedir. Bu taahhüt Societe Generale'in işyerindeki yaşam kalitesine ve ekiplerin çeşitliliğine, ayrıca örnek bireysel ve toplu davranışımızı ifade eden kültürümüze davranış şeklimize verdiği özel öneme dayanmaktadır. Tüm çalışanlar için geçerli ve dört müşteri odaklı değerimize - ekip ruhu, inovasyon, sorumluluk ve bağlılık - dayalı olan, benimsemeye karar verdiğimiz liderlik modelinin küresel düzeyde en sorumlu bankalar arasında pozisyonumuzu sağlamlaştırmamıza olanak tanıyacağı kanaatindeyim."

TAAHHÜTLER, ZORLUKLAR VE KARARLILIK

GRUBUN TAAHHÜTLERİ

Societe Generale aşağıda yer alan belge ve sözleşmeler kapsamındaki değer ve ilkelere azami saygı göstererek işlerini yürütmektedir:

- Uluslararası İnsan Hakları Beyannamesi ve ek taahhütnameleri;
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) temel sözleşmeleri;
- UNESCO Dünya Miras Sözleşmesi;
- OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) Çok Uluslu İşletmelere yönelik Yönergeleri;
- Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan hakları Rehber İlkeleri (bkz. s. 266, İnsan haklarına saygı).

Buna ilaveten, Societe Generale'in 2000 yılından beri aşağıdaki kamusal veya özel girişimlere yönelik proaktif taahhütte bulunmuştur:

- 2000: Wolfsberg Grubu kurucu üyesi;
- 2001: Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finansman Girişimine (UNEP-FI) katıldı;
- 2003: insan hakları, çalışma koşulları ve yolsuzlukla mücadele konularında ilkeler benimsemeleri konusunda şirketleri teşvik eden Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesine katıldı.
- 2004: Çeşitlilik Sözleşmesini imzaladı (Fransa);
- 2007: Ekvator İlkelerini kabul etti (bkz. s. 252, Ekvator İlkeleri);

- 2007: KOBİ Paketi'ni imzaladı (Fransa);
- 2010: "Sorumlu Tedarikçi İlişkileri" Sözleşmesini imzaladı (Fransa);
- 2014: Şeffaf, dürüst lobiciliğin desteklenmesi amacıyla Fransa Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından organize edilen Ortak Bildiriyi imzaladı;
- 2014: Yeşil Tahvil İlkelerine destek;
- 2014: Lyxor, Sorumlu Yatırım İlkelerini (PRI) imzaladı;
- 2015: UNI Küresel Sendikalar Birliği ile Küresel Temel Haklar Sözleşmesini imzaladı;
- 2015: UNEP-FI "Pozitif Etki Manifestosu"nu uygulamaya koydu;
- 2015: Tropikal ormansızlaşmayla mücadele için Bankacılık Çevre Girişiminin (Tüketici Malları Forumu ile birlikte) "Soft Emtia Taahhüdü"ne katıldı;
- 2015: COP21 sırasında uygulama konan "Finansal Kuruluşlarda İklim Eylemlerini Yaygınlaştırma İlkeleri"ne iştirak etti;
- 2016: Kadını Güçlendirme İlkeleri – WEP, Birleşmiş Milletler Mesleki Eşitlik Sözleşmesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Küresel İş Dünyası Engelliler Sözleşmesini imzaladı.

ÖNCELİKLİ KSS KONULARI

Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) politikası, Grubun taahhütlerini yerine getirmesini ve iki tür zorluğa yanıt veren küresel stratejisiyle ilgili öncelikli alanlara göre sürdürülebilir ilerleme kaydetmesini sağlar:

- finans dışı derecelendirme kuruluşlarının ve özellikle RobecoSam'in beklentilerine özel ilgi göstererek, harici paydaşlar için görece önemlilik;
- orta ve uzun vadeli iş modeli üzerindeki potansiyel etkiler (sonuçlar, riskler, rekabetçilik, fırsatlar, inovasyon, Bankanın rolü, beşeri sermaye, operasyonel verimlilik).

Bu öncelikli konular (toplamda 17), önemlerine ve Grubun olgunluk ve performans düzeyine (hedeflerin varlığı, performans göstergeleri, finans dışı derecelendirme veya paydaşların bakış açıları) göre bir kurum içi uzmanlar grubuyla birlikte Grup KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Departmanı tarafından sınıflandırılmıştır.

Bu bölümde anlatıldığı üzere, Grubun 2016 için geliştirilen eylem öncelikler temsil ederler.

Elzem	<ul style="list-style-type: none"> ■ Müşteri memnuniyeti ■ KOBİ'leri, iş yaratmayı ve geliştirmekte olan ülkelerin kalkınmasını destekleme ■ Çevresel ve sosyal boyutlar dâhil olmak üzere kapsamlı risk yönetimi aracılığıyla Bankanın sürdürülebilirliği ■ Kurallar ve yönetmeliklere uyum
Çok önemli	<ul style="list-style-type: none"> ■ Şeffaf ve verimli kurumsal yönetişim ■ İş etik kuralları ■ Kariyer yönetimi/Hareketlilik ■ İstihdam edilebilirlik ■ Societe Generale faaliyetlerinde çevreye saygı ■ Societe Generale faaliyetlerinde insan haklarına saygı
Önemli	<ul style="list-style-type: none"> ■ "Sürdürülebilir kalkınma" ürünleri yelpazesi ■ Cazip ücret politikası ■ Çeşitlilik ■ İş yerinde yaşam kalitesi
İlgili	<ul style="list-style-type: none"> ■ Finansmana ilişkin çevreyle ilgili ve sosyal konu başlıkları hakkındaki uluslararası girişimlere katılma ■ Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) hususlarına ilişkin şeffaf, uygun ve güvenilir bilgiler
Görünürlük	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sponsorluk ve ortaklıklar

REFERANS BANKA

Societe Generale'in amacı Avrupa'nın önde gelen finans kurumları arasında KSS konusunda bir kıstas haline gelmektir. 2014'ten bu yana Grubun RobecoSam gibi derecelendirme kuruluşları tarafından ölçülen finans dışı performansı, yaklaşık 46.000 kişinin (Fransa'da bulunan Societe Generale personeli) ücret bileşenlerine dâhil edilerek bu kararlılık ortaya konmuştur.

. Bu kriter aynı zamanda değişken ücretlerinin bir bölümü belirlenirken CEO'ların ve/veya Yönetim Kurulu Üyelerinin değerlendirilmesinde uygulanan nitel kriterlerden biridir.

ORTAK DEĞERLERE DAYALI BİR İLİŞKİ BANKACILIĞI KÜLTÜRÜ

Societe Generale, müşterilerine yakın, ekiplerinin kalitesi ve bağlılığı için tercih edilen bir referans ilişki bankası olmayı amaçlamaktadır. Bu, müşteriyi Bankanın meşgalelerinin merkezine koyma anlamına gelmektedir.

Bunu başarmak için, Societe Generale, müşteriler yararına bu değerleri yansıtmaya gereken çalışan davranışlarına odaklanmadan önce, 2014'te temel değerlerini yeniden tanımlamıştır (köklü inovasyon ve ekip ruhu değerlerine taahhüt ve sorumluluk değerleri eklenmiştir). Çalışan davranışına yönelik bu yaklaşım, Societe Generale'in, faaliyetleri geliştirme (inovasyon) kararlılığını, birey olarak (bağılılık) ve grup olarak (ekip ruhu) örnek teşkil etme arzusunu ve etik kurallara dikkat ve kurallara uyumu (sorumluluk) bir araya getiren kurumsal kültürünü pekiştirmesine yardım eden yeni Societe Generale Liderlik Modeline dayanmaktadır. (Bkz.: s. 280. Ortak değerlere dayalı bir ilişki bankacılığı kültürü geliştirme).

Societe Generale, doğrudan Genel Yönetimin yetkisi dahilindeki stratejik Kültür ve Davranış programını 2016'da uygulamaya koyarak bu çalışmayı sürdürmeye karar vermiştir. Bu programın amacı, başta müşterileri olmak üzere tüm Banka paydaşlarının güvenliğini güçlendirmek ve değerleri, liderlik kalitesini ve dürüstlüğü dönüşümünün merkezine koyarak Societe Generale kültürünü geliştirmektir.

Bu program, ekonomik ve parasal işler hakkında uluslararası danışma grubu olan "G30"un "Bankacılık Davranışı ve Kültürü – Sürdürülebilir ve Kapsamlı Reform Çağrısı" başlıklı raporda yayımlanan tavsiyelerini uygulamayı amaçlamaktadır. Bu tavsiyeler beş ana tema etrafında düzenlenmiştir: Kültür algısını geliştirme; Yönetişim ve yönetim organlarının sorumlulukları; Performans yönetimi ve teşvikler; Personel gelişimi ve eğitimi ve Üç savunma hattının etkinliği.

1. KURUMSAL SORUMLULUK YÖNETİŞİMİ

KSS YÖNETİMİ

Organizasyon & yönetim

Grubun KSS stratejisi beş payandanın üzerinde durmaktadır: sorumlu finans, çevre ve iklim (ve ilişkili ürün ve hizmetler), sosyal ekonomi ve dayanışma ekonomisi (ve ilişkili ürün ve hizmetler), Grubun satın alma stratejisinde ve sorumlu bir işveren olarak örnek performans taahhüdü ve yurttaşlık sponsorluğu/ortaklıkları. Bunların tamamı bir yönetim, uyum ve iç kontrol prosedürleri, Davranış Tüzüğü, iç kurallar, direktifler ve talimatlar seti ile yönetilir ve izlenir.

Yönetim Kurulu Grup stratejisinin uygulanmasını gözden geçirmiş ve 2017-2020 KSS stratejisini onaylamıştır. Bunun yanında, 1 Ocak 2017 itibarıyla CEO, Banka Yönetim Komitesinin bünyesinde bir KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Direktörü atamıştır.

İcra Komitesi Grup KSS politikasının sınırlarını gözden geçirir ve KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Departmanından alınan raporlara dayanarak eylem planlarını düzenli olarak gözden geçirir. 2016'da Grubun İcra Kurulu dört kez (üç ayda bir) toplanarak, KSS stratejisi, sosyal ekonomi ve dayanışma ekonomisi ve özellikle kömür politikası hakkında olmak üzere Grubun iklim stratejisi gibi KSS ile ilgili konuları tartışmıştır.

Üst Yönetim Rejimininden (İngiltere) ve SOX Kanunundan (ABD) doğan tüm taahhütler Grubun en yüksek seviyesinde, geçerli oldukları yerde dikkate alınmıştır.

Ayrıca 2016'da gözden geçirilen Davranış Tüzüğü'nün bir parçası olarak, yönetim yapısı, Fransa Sapin 2 Kanunu'na uyumu denetlemeye yönelik spesifik bir izleme süreciyle güçlendirilmiştir (bkz. s. 248, Sorumlu lobi faaliyetleri ve bkz. s. 248 Etik Kurallar ve Yolsuzlukla Mücadele).

KSS Departmanı, Grubun temel iş kollarında konuşlanmış bir dâhili KSS yöneticileri grubu tarafından desteklenmektedir. Bu yöneticiler, eylem planlarını hayata geçirme, uygulama ve izlemekten sorumlu yaklaşık altmış kişiden oluşan bir "KSS destekçileri" ağına güvenir.

Grup Kurumsal Sekreteri aracılığıyla ve KSS yöneticileri ile birlikte Genel Yönetime bağlı olan KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Departmanı, Grubun KSS politikasını tanımlamak ve desteklemek, Bankanın küresel stratejisi dâhilinde uygulanmasını denetlemek ve KSS destekçilerinin faaliyetlerini ve tüm ilgili girişimleri koordine etmekten sorumludur. Ayrıca iş kollarına yardım eder, diyalogu teşvik eder ve en iyi uygulamaların yayılmasına yardımcı olur.

Artık bazı iş kolları bir KSS veya SSY bileşeni içeren ürünleri yapılandırmaktan sorumlu uzmanlara sahiptir. Bu uzmanlar, Banka müşterilerinin Bankanın KSS stratejisi ve teknik uzmanlığı konusunda bilgilendirilmesinde çok önemli bir rol oynarlar.

Grup, genel KSS performansını değerlendirmesine yardımcı olacak bir dizi nicel gösterge tanımlamıştır. 2005'ten itibaren her yıl, 2014'te tüm Grupta hayata geçirilen ve 1.500'den fazla kişinin katkıda bulunduğu özel amaçlı bir küresel KSS raporlama sistemi kullanılarak veriler toplanmakta, konsolide edilmekte ve analiz edilmektedir.

Farkındalık ve çalışan katılımına yönelik eylemler

Grubun web sitesinde KSS stratejisinin uygulanması hakkındaki tüm ilgili bilgileri sunan özel bir bölüm bulunmaktadır. Buna ek olarak 2009 yılında kurulmuş olan bir intranet Grubun tüm çalışanlarının ve yöneticilerinin KSS en iyi uygulamaları ve ilgili olaylar hakkında bilgi sahibi olmasına olanak vermektedir. Ayrıca iki aylık bir bülten Grubun iç işbirliği araçlarıyla koordine edilen topluluklar, KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma ile ilgili çok çeşitli konuları tartışmak için ilave materyaller sunmaktadır.

Her üç ayda bir tüm Genel Merkez çalışanlarına açık konferanslar düzenlenmektedir. 2016'da tartışılan konular arasında COP21 sonrası, iklim değişikliği, sosyal açıdan sorumlu yatırım, finans ve sosyal girişimcilik alanında dayanışma yer almaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Haftası, çeşitli departmanlar tarafından uygulanan girişimler sayesinde kararlılığını sergilemek ve bu zorluklar hakkında çalışanların farkındalığını artırmak için Gruba fırsat vermektedir. 2016'da, arka arkaya dört yıldır, kurum içi Çevre Verimliliği Ödülleri bankanın çevre politikasını destekleyen yeni projeleri tanıtmak için bir platform olmuştur. Bu plan, Bankanın tüm işletmelerinin ve iş kollarının Grubun CO₂ emisyonlarını azaltma çabasına katkıda bulunmasına olanak verir (Bkz. s. 262, Bir yönetim aracı olarak kurum içi karbon vergisi).

Societe Generale, çevresel, sosyal ve yönetimle ilgili (ESG) taahhütleri kapsamında, 7-8 Kasım 2016 tarihlerinde Paris'te sosyal açıdan sorumlu yatırım (SSY) konusunda, kurumsal müşterilerin, kurumsal yatırımcıların, araştırma ve analiz şirketlerinin, endeks sağlayıcılarının, özel bankaların, varlık yöneticilerinin ve kendi müşterilerinden bazılarının katıldığı bir Avrupa konferansı düzenlemiştir (bkz. s. 254, Sosyal Açıdan Sorumlu Yatırım).

Societe Generale, yıllık Grup İnovasyon Ödülleriyle yenilikçi KSS girişimlerini de teşvik etmektedir. 2016'da KSS, ex aequo ödülü alan iki yenilikle dikkatleri çekti: pozitif etki yükümlülükleri (bkz. s. 260, Enerji dönüşümünün zorluklarına karşı yenilikçi çözümler) ve Afrika'da yeni faaliyete giren şirketlere yönelik Senegal'de düzenlenen bir inovasyon yarışması olan ve Afrika ekosistemlerinin kalbinde gerçek bir inovasyon katalizörü olan Hackathon.

İnsan Kaynakları Bölümü, "İş Yerinde Yaşam" programının bir parçası olarak "İş Yerinde Refah" hakkında düzenli konferanslar düzenlemeye devam etmiştir (bkz. s. 284, İş yerinde çalışanların sıhhatine önem verme).

PAYDAŞLARLA DİYALOG

Societe Generale, mümkün hâllerde yasal ve düzenleyici gereklilikler doğrultusunda paydaşların beklentilerini daha iyi karşılamak için paydaşları dinlemeyi ve politikalarını uyarlamayı taahhüt etmiştir. Grup, her bir paydaşla ilgilenmek için özel atanmış ekiplerle şikayetlere ve taleplere yanıt vermeye yönelik bir politikaya sahiptir. Bankanın idare politikası, bu referans dokümanının kapsamındaki ilişkilere ve göstergelere dair bütünsel bir genel değerlendirmeye birlikte, her üç ayda bir Genel Yönetime iletilen "İtibar Riski" gösterge panosuna benzer, başarılarının bağımsız üçüncü taraf değerlendirmelerini içermektedir. Daha açık bir ifadeyle, Grup, aşağıdaki tarafları proaktif şekilde dinlemek için bir politikaya sahiptir:

- müşteriler;
- çalışanlar;
- yatırımcılar ve hissedarlar;
- düzenleyici makamlar;
- sivil toplum;
- tedarikçiler;
- medya;
- finans dışı derecelendirme kuruluşları.

Bkz. Grubun web sitesi ve derecelendirmelerinin analizi, s. 245, Finans dışı değerlendirme.

Sivil Toplum

Societe Generale, tüm paydaşlarıyla yapıcı diyalogu güçlendirmek için her türlü çabayı göstermektedir. Grup özellikle, etki alanları içinde Ç&S konularında kendisini uyarın veya politika ya da prosedürlerini ilerleme odaklı yaklaşım içinde uyarlamasına yardımcı olabilecek STK'leri dinlemeye ve onlarla konuşmaya isteklidir.

FİNANS DIŞI DEĞERLENDİRME

Grup, hem finansal hem de finans dışı derecelendirmelerine büyük önem vermektedir. Finans dışı derecelendirme kuruluşları, ESG uygulamalarını esas alarak Societe Generale Grubunu değerlendirir ve puanlar. Ana derecelendirme kuruluşlarından alınan puanlar, sunulan bilgilerin kalitesinin ve şeffaflığının harici ve bağımsız olarak tanınması anlamına gelir ve KSS eylemlerimizin mükemmel bir yansımasıdır. SSY yöneticileri, finans dışı kriterleri yatırım seçimlerine dâhil ederken bu puanları kullanmaktadır.

. Banka politikalarının geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin düzenli bilgi alışverişinde bulunulmasını temin eder.

Societe Generale, Ç&S izleme listesi vasıtasıyla, Banka tarafından finanse edilip edilmediklerine bakılmaksızın, kamuoyunda tartışma konusu haline gelen veya sivil toplum kampanyalarına konu olan projeleri, şirketleri ve sektörleri izler (bkz. s. 253, Ç&S İzleme Listesi).

Banka, finansman portföyünün veya diğer hizmetlerin etkisi hakkında kendisini bilgilendiren STK'lerin veya diğer sivil toplum üyelerinin taleplerini ve temaslarını tek merkezde toplamak için KSS Departmanından faydalanmaktadır. Mümkün hâllerde kurum içi bir soruşturma yürütülmekte ve belgelendirilen yanıtlar yazılı olarak veya uygun olduğunda toplantılarda sunulmaktadır. 2016'da Banka web sitesine "Diyalog ve şeffaflık" başlıklı yeni bir bölüm eklemiştir. (<https://www.societegenerale.com/en/news-and-media/dialogue-and-transparency>)

2016 yılı boyunca, Societe Generale çeşitli çalışma gruplarına ve yaklaşık bir düzine STK (Friends of the Earth, BankTrack, Greenpeace, Oxfam ve WWF dâhil) ile birlikte, gerek iki taraflı toplantılara gerekse birliklerin kendileri veya OECD, Ekvator İlkeleri Birliği, hatta Dünya Bankası tarafından düzenlenen daha geniş işişare toplantılarına katılmıştır.

STK'lerle tartışmalar üç ana konuya odaklanmıştır:

- başta kömürle ilgili finansman olmak üzere, iklimin finans sektörünün karşısına çıkardığı zorluklar;
- insan hakları;
- finans sektörünün UNESCO Dünya Mirası Alanlarının korunmasındaki rolü.

Societe Generale hisseleri önde gelen uluslararası SSY endekslerinde görülebilir. Dow Jones Sürdürülebilirlik Endeksi (DJSI) Dünya ve Avrupa, FTSE4Good, Euronext Vigeo, Ethibel ve STOXX gibi sürdürülebilir kalkınma endekslerinde listelenmiştir. 2016'da Grubun ana Sürdürülebilir Kalkınma puanları şöyledir: SAM: 84/100 (2015'te 82/100); VIGEO: 63/100 (2015'de 57/100); Sustainalytics: 74/100 (2015'te 75/100); FTSE4GOOD: 4/5 (2015'den beri sabit); MSCI: BBB (2015'den beri sabit); Karbon İfşa Projesi (CDP): B (2015'de 99B – yeni derecelendirme sistemi); Ecovadis: 68/100 (2015'den beri sabit); Bu bilgiler Grubun web sitesinde (www.societegenerale.com) mevcuttur.

BANKA YATIRIMCILARA ÖNEM VERİR

Özel bir ekip

Societe Generale, görevi Grubun stratejisi ve sonuçları hakkındaki finansal iletişimini denetlemek olan, kurumsal ve bireysel hissedar ilişkilerinden sorumlu bir departmana sahiptir.

Yatırımcılarla toplantı

Grup, stratejisini ve sonuçları sunmak ve çevreyle ilgili ve sosyal konu başlıkları dâhil olmak üzere görüşlerini paylaşmak amacıyla yatırımcılarıyla belirli aralıklarla toplantılar düzenler. 2016'da Societe Generale'in yönetimi ve Finans Departmanından ekipler Yatırımcı ilişkileri ekibi eşliğinde yaklaşık 100 tanıtım turu gerçekleştirmiş ve başlıca uluslararası finans merkezlerinde bir düzine aracı konferansına katılmıştır. Toplamda kurumsal hissedarlarımızın neredeyse %70'i ile bir araya gelmişlerdir.

Bunun yanında, ikinci Societe Generale pozitif etki yeşil tahvil ihracının bir parçası olarak 2016'da yeni bir tür tanıtım turu düzenlenmiştir. Toplanan paralar, özellikle iklim değişikliğiyle mücadelede katkıda bulunan projeleri finanse etmek için kullanılmaktadır (bkz. s. 254, Pozitif Etki Finansmanı). Bu, Ekim 2016'da Grubun SSY/KSS eylemlerini kurumsal yatırımcılarına sunması için mükemmel bir fırsat sunmuştur (sunum Grubun web sitesinden indirilebilir). Yatırım bankası ayrıca 7 Kasım 2016'da kendisine Societe Generale Grubunun KSS stratejisi hakkında birkaç toplantı yapma imkânı veren bir SSY/KSS günü düzenlemiştir.

Bireysel hissedarlarla bir diyalog politikası sürdürmek ve bunu geliştirmek Grup için bir önceliktir. Bu itibarla, Societe Generale özel hissedarlara yönelik, 25.000'den fazla ziyaretçi çeken bir ticaret fuarı olan 2016'daki Salon Actionaria'ya katılmıştır.

. Banka ayrıca Lyon, Rennes, Lille ve Strasbourg'da diğer ihraççılarla ortak dört bilgilendirme toplantısında yer almış olup, bu toplantıların her birine 150 ila 400 kişi katılmıştır.

Grup, yılda beş defa, her üç ayda bir bülten formatında ve Haziran ayında Yıllık Genel Kuruldan sonra basılı formatta Hissedarlara Mektup yayımlamaktadır. 2015'in sonlarında, Societe Generale, hissedarları için iOS ve Android akıllı telefonları ve tabletlerinde kullanılabilir bir uygulama başlatmıştır. Uygulama, hisse senedi fiyatları, basın bültenleri ve gelecek etkinliklerin takvimi gibi, hissedarların ihtiyaç duyduğu tüm bilgilere kolay ve anında erişim sağlamaktadır. Bu yeni araç, Grubun web sitesinde özel sayfalar, bir yardım hattı, Hissedarlar Kulübü ve diğer formatlarda hissedarların erişimine açık çok kanallı bilgilendirmeyi mükemmel bir şekilde tamamlamaktadır. Bir yıl önce piyasaya sürülen uygulama şimdiye kadar 3.000 defa indirilmiştir.

Özel hissedarlarının ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılamaya devam edebilmek için, Grup, 1988'de temel rolü Grubun özel hissedar ilişkileri ve iletişim politikası hakkında tavsiyede bulunmak olan bir Hissedarlar Danışma Komitesi kurmuştur. Komite yılda iki kez toplanmaktadır. Sorular Yıllık Genel Kurula yönlendirilmektedir.

Grup, 2016'da dijital hissedar ve yatırımcı iletişimi için, denetim firması Mazars ortaklığında Les Échos ve Investir/Le Journal des finances finans gazeteleri tarafından verilen 2016 En İyi Dijital İletişim Ödülü ile takdir edilmiştir.

2. SORUMLU FİNANSMAN UYGULAMA

UYGULAMALARIN BAĞLILIĞI

Harici hissedarlarına gösterilen bağlılık ve daha genel manada bankacılık ve finans uygulamalarının bütünlüğü Societe Generale'in itibarına önemli katkıda bulunmaktadır. Grup, bu kurallara riayeti temin ederek, kilit önemde bir kazanç elde etmektedir: bu kazanç müşterilerinin, tedarikçilerinin, hizmet sağlayıcılarının, çalışanlarının ve düzenleyici kurumların güvenidir.

Sorumluluğu ilişki bankacılığı kültürünün merkezine yerleştirme

Grup, tüm faaliyetlerinde güvene dayalı müşteri ilişkileri oluşturmayı amaçlar. Bu güvenin geliştirilmesi, aralarında Sorumluluğun da yer aldığı ortak değerlere dayanır: Grup, banka olarak, faaliyet gösterdiği ekonomilerin sürdürülebilir ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmasına katkıda bulunur. Grup, müşterilerinin ilgili risklerden tamamen haberdar olmalarını temin ederken, hedeflerine ulaşmalarında yardımcı olmaya gayret gösterir. Sorumlu ve etik olmak, geçerli kurallara mutlak uyum suretiyle tüm paydaşların uzun vadeli çıkarlarını korurken, müşterilerin ihtiyaçlarına hızlı yanıt vermeyi ifade eder. Sorumluluk aynı zamanda eylemde bulunma ve karar alma cesaretine sahip olmak ve görüşleri şeffaf bir şekilde ifade etmek demektir. Son olarak, sonuçların kendisi kadar sonuçlara nasıl ulaşıldığına da önem vermek anlamına gelir.

Davranış Kuralları

Grup, kurumsal imajını korumayı ve her çalışanın günlük faaliyetlerinde dürüstçe hareket etmesini temin etmeyi kendine stratejik hedef edinmiştir. 2011'den bu yana Kültür ve Davranış üzerinde önemli oranda çalışma yapılmıştır. Grup bir dizi katı iyi davranış yönergeleri ve kuralları benimsemiştir.

2016'da güncellenen Davranış Tüzüğü, Societe Generale'de profesyonel etiğin mihenk taşıdır. İnsan haklarına ve çevreye saygıyı, çıkar çatışmaları ve yolsuzluğun önlenmesini, kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadeleyle, piyasa bütünlüğüne saygıyı, veri korumayı, hediye ve ayrımlarla ilgili doğru davranmayı ve sorumlu kaynak bulmayı teşvik eder.

Bu kurallar, özellikle kanunları ve yönetmelikleri Grubun yüksek etik standartlarını karşılamayan belirli ülkelerde asgari yasal ve düzenleyici gerekliliklerin ilerisindedir.

Davranış Tüzüğü, sorumluluk seviyelerine bakılmaksızın tüm Grup çalışanlarının ve tüm yöneticilerin erişimine açıktır ve bunlar için geçerlidir. Uygun olduğu belirli durumlarda ihbar prosedürünü de detaylandırmakta ve ihbarda bulunanlar için koruma ilkesini vurgulamaktadır. Bu Davranış Tüzüğü Grubun web sitesinde mevcuttur (bkz. Bölüm 4.9, s. 236, Uyum ve Davranış Tüzüğü).

Vergi Davranış Kuralları

Grubun Kasım 2010'da Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Vergi Davranış Kuralları, özellikle OECD'nin talebiyle, zararlı vergi uygulamalarıyla mücadele için dünya çapında bir harekettir. Bu Kurallar Grubun web sitesinde mevcuttur.

Bu Kurallar kapsamında, Societe Generale, özellikle, işlemin etkinliğinin vergi makamlarından bilgi alıkonmasına bağlı olduğu durumlarda müşterilerle olan işlemleri kolaylaştırmaktan veya desteklemekten kaçınmayı taahhüt eder.

Bu amaçla, Grup, mali şeffaflık yönetmeliklerini (FATCA, vergilendirme alanında idari işbirliği hakkında AB Direktifi ve daha yakın zamanda Ortak Raporlama Standardı – CRS) uygulama taahhüdünü tam olarak yerine getirmektedir. Özel Bankacılık iş kolumuz bünyesinde hesaplara sahip olan tüm kuruluşların, G20 ve OECD tarafından Temmuz 2016'da konuşulmuş en yüksek mali şeffaflık standartlarını karşılayan ülkelerde yerleşik olduğunu özellikle belirtmek gerekir; tüm bu ülkeler Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesini onaylamış, Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Standardını (CRS) uygulamış ve OECD akran incelemesine göre "büyük ölçüde uyumlu" ve "uyumlu" şeklinde derecelendirilmiştir.

Uluslararası Özel Bankacılık müşterilerine kendilerini ilgilendiren her vergi bölgesindeki tüm vergi kanunlarına ve yönetmeliklerine uyma ödevleri hakkında bilgi gönderme politikası güçlendirilmiştir.

Buna ek olarak, Societe Generale 2003'ten beri, OECD tarafından işbirliği yapmayan vergi cennetleri olarak nitelendirilen ülkelerde işletmeler kurulmasını önlemeye yönelik olarak tasarlanmış katı kurum içi kuralları uygulamaktadır.

2010'da Societe Generale, Fransa tarafından işbirliği yapmayan ülkeler olarak belirlenmiş, listesi 21 Aralık 2015 tarihli bakanlık karamamesi (22 Aralık 2015 tarihli Fransa Resmî Gazetesi'nde yayımlanmıştır) ile güncellenmiş ülkelerde ve bölgelerde (NCCT'ler) yer alan tüm Grup yerleşkelerini kapatmaya karar vermiştir. Ayrıca, yerel faaliyetlere dayalı olarak Genel Müdürlük tarafından izin verilmedikçe, Societe Generale Grubu genişletilmiş bir ülkeler listesinde (yalnızca çok kısa bir süre önce OECD gri listesinden çıkarılmış ülkelere dayalı) yer alan ülkelerde yeni işletmeler kurulmasını yasaklamaktadır.

2016'da Societe Generale doğrudan veya dolaylı bu ülkelerde hiçbir aktif yerleşke bulundurmamaktadır. Societe Generale'in Brunei'de kullanmadığı bir bankacılık lisansı vardır.

Son olarak, Grup, Fransa Genel Vergi Yasası'na, özellikle de kârın Fransa'da uygulanan oranın %50'sinden daha azı üzerinden vergilendirildiği ülkelerde kurulu Grup kuruluşlarının Fransa'daki vergilendirmesini düzenleyen Madde 209 B'ye (Kontrol Edilen Yabancı Şirketlere ilişkin kurallar) uymaktadır.

Sorumlu lobi faaliyetleri

Bankanın faaliyetlerini etkileyen çok sayıda kural ve yönetmelik bulunmaktadır ve bunların hem sayıları hem de karmaşıklıkları giderek artmaktadır. Bu nedenle Societe Generale siyasi oyuncularla proaktif diyalog kumaya gayret etmektedir ve Kamu İşleri Departmanı, faaliyetlerimiz üzerinde etkisi olan herhangi bir mevzuat hakkındaki kamusal tartışmalara görünür ve yapıcı bir şekilde katkıda bulunmaktadır.

2014'te Societe Generale saygın ve şeffaf lobi faaliyetlerini güçlendirmek için Fransa Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından önerilen Ortak Bildiriyi imzalamıştır. Grup ayrıca kamusal makamlar ve temsilci kurumlar nezdinde sorumlu temsil için, amaçları aşağıdaki gibi olan bir Sözleşme yayımlamıştır:

- her yönetim seviyesinde Grubun düzenleyici makamların çalışmalarına katkıda bulunacağı koşulları belirlemek;
- Grup adına kamusal karar verme sürecine katılan çalışanlar ve üçüncü taraflar arasındaki kamusal tartışmaya katkıda bulunan şeffaf ve etik lobi faaliyetlerini teşvik etmek;
- kamusal makamlar ve temsilci kurumlar nezdinde temsili düzenleyen temel kuralları ortaya koymak.

Aşağıdaki taahhütler doğrultusunda hareket etmek:

- Kamu İşleri Departmanı içindeki ilgili başlıca çalışanlar, temsil faaliyetlerinin yürütüldüğü kurumların şeffaflık sicillerinde ilan edilir: Avrupa Birliği (Komisyon ve Parlamento), Fransız Parlamentosu (Ulusal Meclis ve Senato);
- sorumlu temsil politikası ile bağlantılı olarak Grup tarafından benimsenen başlıca tutumlar kamuya açıktır ve özellikle Grubun kurumsal web sitesinin "Sorumlu Finansman" bölümünden erişilebilir.

Etik Kurallar ve Yolsuzlukla Mücadele

Societe Generale 2000 yılında Wolfsberg Grubunun bir parçası olarak ve sonrasında yine 2003 yılında Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında bir dizi taahhütte bulunmuştur. Kara para aklamayla mücadele tedbirleri bankacılık sisteminin üçüncü taraflarca potansiyel yolsuzluk amacıyla kötüye kullanılmasının izlenmesini içermektedir.

Societe Generale, Davranış Tüzüğünde yer alan oldukça katı yolsuzlukla mücadele ilkeleri doğrultusunda faaliyet göstermektedir ve başta Birleşik Krallık Rüşvet Kanunu ve Sapin 2 Kanunu olmak üzere mümkün olan en yüksek standartlara riayet etmektedir. Bu standartların uygulanmasını oldukça yakından izlemektedir. Grup, 2001'den beri talimatlar hâlinde zorunlu eylemler ve kontroller hakkındaki bilgileri paylaşmakta olup, söz konusu bilgiler düzenli olarak güncellenmekte ve Grup genelinde uygulanmaktadır (bkz. bölüm 4.9, s. 232, Uyum ve itibar riski).

Müşteri memnuniyeti ve ombudsmanlık

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ

2014'te Societe Generale, kendi piyasalarında müşterilerine yakın, ekiplerinin kalitesi ve bağlılığı için tercih edilen bir referans ilişki bankası olma kararlılığını tekrar beyan etmiştir. Bu stratejik çabanın sonucunda, müşterilerin memnuniyetlerini ve tavsiye etme niyetlerini yönetmek amacıyla müşteri ilişkilerini ve müşteri deneyimini geliştirmeye yönelik çeşitli araçlar uygulamaya konmuştur.

Müşteri hizmetlerinin kalitesi ekip yönetiminin kalitesiyle yakından bağlantılı olduğundan ("dikkat simetrisi" ilkesi), Grup, müşteri odaklı değerleri doğrultusunda geniş bir yönetim destek sistemi geliştirmiştir.

FRANSA AĞI FAALİYETLERİMİZ

Ana Fransa Bireysel Bankacılık müşteri segmentleri (bireysel, profesyonel ve kurumsal müşteriler) dâhilinde, Societe Generale, uzmanlaşmış iştirakleri (Sogécap, Sogessur, Franfinance vd.) ve Credit du Nord, memnuniyet düzeylerini değerlendirmek için ilgili müşterilerinin ve ayrıca en iyi 11 Fransız bankasının müşterilerinin temsili örneklemeleri üzerinde anketler yapmaktadır. Bu anketler bankacılık ilişkisinin tüm boyutlarında genel ve detaylı müşteri memnuniyetini ortaya koymaktadır.

Societe Generale ağıyla müşteri memnuniyeti ölçümlerini iyileştirmek için, bu ulusal rakip anketi, bireysel müşteriler için her bir şubenin seviyesine kadar sonuçları mevcut olan memnuniyet anketleri ile desteklenmektedir (2016'dan beri her ay). Bu anketler önde gelen bağımsız hizmet sağlayıcılar (örn. piyasa araştırma kuruluşu CSA) tarafından yapılmaktadır. Her yıl 120.000 birey, 14.500 profesyonel müşteri ve 5.000 KOBİ Societe Generale adına tavsiye etme niyetleri ve genel memnuniyetleri ile, sorularıyla nasıl ilgilendiği ve sunulan hizmetlerin ihtiyaçlarına ve projelerine ne kadar uyduğu gibi müşteri memnuniyetinin en önemli hususları hakkında ankete tabi tutulurlar (her 18 ayda bir). Credit du Nord aynı zamanda her yıl 55.000 bireysel, profesyonel ve kurumsal müşteriye kişisel ve/veya profesyonel seviyede memnuniyetleri hakkında soru sormaktadır.

Societe Generale bugün lider mobil banka⁽¹⁾ Twitter'da en reaktif banka ve Twitter'da tüm soruları 30 dakika içinde yanıtlama taahhüdü için bir #TwitterAward (Twitter Ödülü) alan tek Fransız markası⁽²⁾ olarak tanınmaktadır. 2016'da 900 milyondan fazla bağlantıyla (önceki yıla göre %11 artış) dijital ortam, Bankanın müşterileri için ana giriş noktası haline gelmiştir.

Bu tedbirlerin birleşimi, Grubun kararlı müşteri odaklı stratejik yönelimini gerçeğe dönüştürmek amacıyla 2013'te uygulamaya konan Societe Generale'in şubelerine yönelik bir kalite belgelendirme programının temelini oluşturmaktadır. Mükemmellik kriterlerini karşılayan sertifikalı şubelerin yüzdesi 2013'ten beri istikrarlı bir şekilde artmıştır.

Zaman içindeki müşteri memnuniyeti seviyesi çalışanların değişken ücret bileşenini belirlemek için kullanılmaktadır, bireysel satış komisyonları ise birkaç yıl önce kaldırılmıştır (bkz. "Cazip ve ödüllendirici bir ücret politikası", s. 283).

(1) 2016'nın 2. çeyreğinde Columbus Consulting tarafından yapılan çalışma. Societe Generale uygulaması, diğer bankalar için ortalama 7 saate kıyasla Societe Generale için 9 dakikalık yanıt süresiyle, Apple Store'da seçilen 18 banka tarafından sunulan günlük bankacılık uygulamaları arasında en yüksek puana sahip uygulamadır.

(2) 10 Kasım 2016'da Societe Generale'e Müşteri kategorisinde Bronz #TwitterAward (Twitter Ödülü) verilmiştir.

Sahadaki ekiplerimizin çalışmasını desteklemek ve destek fonksiyonlarına bağlı düzeltici tedbirler gerçekleştirmek için, Genel Merkezdeki Kurumsal Bölümler 2013'te bir Hizmet Kültürü programı başlatmıştır. 2015 yılında, ağı ön, orta ve arka ofis ekiplerinin Genel Merkez ekipleri tarafından sağlanan hizmetlerden (genel ve özel) memnuniyet seviyesini ölçmek için bir iç barometre tesis eden nicel bir gösterge uygulamaya konmuştur. İkinci yılın sonuçları önemli bir iyileşmeyi göstermektedir ve birinci ankette ilgili olarak kendilerine gönderilen çalışan geribildiriminin analizinin ardından her bir bölüm tarafından atılan adımların başarısını teyit etmektedir. Müşteri memnuniyeti programımızın günlük yönetimi, her bir bölüm bünyesindeki etkili bir hizmet kültürü yetkilileri ağına dayanan Societe Generale Müşteri Memnuniyeti ve Bireysel Bankacılık Kalitesi bölümünün sorumluluğundadır.

Bankanın intranetleri, özellikle ilgili tüm aktörler için bu konuya özel sayfalarla çok çeşitli müşteri memnuniyeti konularını içermektedir.

Ayrıca Fransa Bireysel Bankacılık sigorta müşterilerinin memnuniyeti aşağıdaki ödüllerle takdir edilmiştir:

- Le Revenu'dan alınan hayat sigortası politikaları Altın Ödülü;
- Le Revenu tarafından verilen 31. Hayat Sigortası Oscar'ları;
- Dossier de l'Epargne tarafından verilen 2016 Mükemmellik Etiketi.

2016'da Societe Generale tarafından satılan hayat sigortası, kaza sigortası, emeklilik ve sağlık sigortası poliçeleri bağımsız uzman medya sektöründen toplam 20 ödül almıştır.

2015'den beri Boston Consulting Group tarafından yayımlanan Marka Savunuculuğu Endeksi, Boursorama'yı Fransa'da en çok tavsiye edilen banka olarak belirlemiştir. Çevrimiçi banka mükemmel tavsiye edilme seviyesini korumuştur (müşterilerin %91'i Bankayı arkadaşlarına ve ailelerine tavsiye etmekten memnundur⁽¹⁾); bu, sadece üç yılda iki katına çıkan Boursorama müşteri tabanındaki büyüme göz önüne alındığında dikkat çekici bir başarıdır (31 Aralık 2016 itibarıyla 977.350 müşteri, bir yılda +%30).

ULUSLARARASI BİREYSEL BANKACILIK AĞLARI

Uluslararası Bireysel Bankacılık ağı, müşteri memnuniyeti ve deneyimini koordine etmek ve ölçmek için, kademeli olarak tüm Bankacılık ve Tüketici Kredisi iştiraklerinde hayata geçirmekte oldukları, 2015'de başlatılan işletmeler ötesi bir girişim üzerinde çalışmaktadır. Bu program kuruluşlara müşteri deneyimini koordine etmek, müşteri ihtiyaçlarını sistemin tam merkezinde entegre etmek ve memnuniyeti ve memnuniyetsizliği tetikleyen faktörlerin yanı sıra rakiplerimize göre güçlü ve zayıf yanlarımızı tespit etmek için tek bir güvenilir araç sağlamaktadır. Bu araç, her ülkede kritik olarak belirlenen deneyimler için genel ve özel memnuniyet ile "anlık" memnuniyet anketlerinin analiziyle birlikte, Net Promoter Puanını (NPS) kullanmaktadır. Afrika, Doğu Avrupa ve Rusya genelinde on dört iştirak 2016'da planı uygulamaya koymuştur. Beş ülke daha 2017'de plana katılacaktır.

Aynı zamanda birkaç ülke (Polonya, Çek Cumhuriyeti, Sırbistan, Bulgaristan), yeni ülkeler ve hizmetler oluştururken müşterilerin görüşlerini de dikkate almak için müşterilerle beraber geliştirilen girişimleri uygulamaya koymuşlardır.

Müşteri ilişkilerini iyileştirme amacıyla, krediye erişimi kolaylaştırmak üzere Orta Avrupa'da (Polonya, Romanya, Çek Cumhuriyeti, Rusya) ön onaylı kredi ürünleri hayata geçirilmektedir.

KURUMSAL BANKACILIK VE YATIRIM BANKACILIĞI

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı da Net Promoter Puanına (NPS) dayalı yıllık anketler yapmaktadır. Bu anketler şu hususlara odaklanmaktadır:

- tüm bölgelerdeki başlıca Kurumsal müşteriler ve IF'lar. 300'ü aşkın kilit müşteri seçilmekte ve her iki yılda bir, bir direktör (CEO veya CFO) ile görüşmenin ve o müşterinin Societe Generale'in iş kollarından hangileriyle temasta olduğuna bağlı olarak daha spesifik elektronik soru formlarının yer aldığı bir anket yapılmaktadır. Bu anket, işletmeler ötesi sorunların saptanmasına olanak vermekte ve bu sorunlar gerekli düzeltici eylem hızlıca uygulanarak çözülebilmektedir;
- müşteri ilişkisi sırasında belirli kilit noktalarda spesifik izleme kampanyalarıyla birlikte, genel memnuniyeti ölçmek ve NPS'yi değerlendirmek için her iki yılda bir soru formu gönderilen (Haziran 2016'da 26.000 müşteri ankete tabi tutulmuştur) Özel Bankacılık segmenti;
- saklama hizmetleri (menkul kıymetler): kilit müşteri NPS'den alınan spesifik geribildirim ek olarak, tüm karşı taraflar arasında memnuniyeti ölçmek için düzenli olarak daha hedefe yönelik anketler yapılmaktadır;
- son olarak, müşterinin işlemlerden memnuniyeti, Yatırım Bankacılığı arka ofisleri tarafından yürütülen hedefe yönelik kampanyalarla günlük olarak izlenmektedir.

Bu anketlerin sonuçları, cari yıla ait tüm anketlerden alınan özet sonuçların yayımlanmasından hemen sonraki çeyrek yılda gerekli adımın atılmasını temin etmek için, Bankada en yüksek seviyede bir operasyonel idare komitesi tarafından analiz edilir.

TALEPLER VE OMBUDSMANLIK

Grubun temel işletmelerinin her biri şikayetlerin ele alınması ve takibi için kendilerine ait hedefe yönelik yönetime, yapıya, prosedürlere ve yöntemlere sahiptir.

Grup, özellikle Fransa Bireysel Bankacılık (Societe Generale, Boursorama Banque ve Credit du Nord) ve Sigorta iş kolu (ISO 9001) bünyesinde çalışan eğitime ve farkındalığına özel önem vermektedir ve bu, tüm süreçleri (müşteri şikayetleriyle ilgili kayıt, kalite kontrol ve zamanında yanıt) optimize etmeye yardımcı olmuştur. Müşteri bilgilendirme süreçleri de iyileştirilmiştir.

Grubun şikayet yönetim politikası, bir eskalasyon prosedürünün yanı sıra konuyu bir iç veya dış arabulucuya (Credit du Nord Grubu, Fransa Finans Piyasaları Kurumu ve Fransa Bankacılık Federasyonu ile ortaklaşa bir bağımsız üçüncü taraf arabulucu) havale etme imkânını içermektedir.

(1) Müşteri tabanı üzerinde her yıl yapılan bir OpinionWay çalışmasına göre (Haziran 2016'da gerçekleştirilmiştir).

FRANSA

Societe Generale Grubu, müşteri tarafından şubeye rapor edilen Bireysel Bankacılık ile ilgili şikayetlere veya problemlere süratle ve hatta anında çözüm bulmayı taahhüt etmektedir. Ancak Bankanın ve müşterisinin ilk düzeltme eylemi sonrasında hâlâ anlaşmazlık içinde olması hâlinde, müşteri, Müşteri ilişkilerine bir şikayette bulunabilir ve gerekirse (yani ihtilaf henüz çözülmediyse) konuyu hizmetleri tamamen ücretsiz olan ombudsmana havale edebilir. İstisnai durumlar haricinde, müşteriler Societe Generale'den 10 gün içinde veya ombudsmandan 90 gün içinde yanıt alacaktır.

Konunun ombudsmana havale edilmesi, Societe Generale tarafından 1996'dan beri uygulanan ve 2001'de yasa yapıcı tarafından kurumsallaştırılmış, dostane ve ücretsiz bir ihtilaf çözümü sürecidir. Banka, tüm bağımsız ombudsman kararlarına tamamen riayet edecektir.

Yeni yönetmelikler kapsamında, Societe Generale, hiyerarşik ve fonksiyonel olarak ombudsmana bağlı olan iki üyeden oluşan bir arabuluculuk hizmeti ihdas etmiştir. Bu hizmet, özel web siteleri aracılığıyla Societe Generale arabuluculuk sürecini kullanan tüm işletmelere açıktır. Hizmet, ASF ombudsmanı kullanan finans kurumları ve FBF ombudsmanı (ve duruma bağlı olarak AFNOR Sertifikasyon hizmetleri) kullanan Boursorama hariç olmak üzere, Fransa'daki tüm Societe Generale Grubu kuruluşları için geçerlidir.

Sn. Yves Gérard 1 Ocak 2015'den bu yana Societe Generale ve Credit du Nord Grubu için ombudsmanlık yapmaktadır. Sn. Gérard, Finansal ürünlerle alakalı ihtilaflar için AMF ombudsmanı ve sigorta ürünler için FFSA ombudsmanı ile birlikte çalışmaktadır.

2016'da ombudsman Societe Generale hakkında 4.226 mektup almış olup, bunların 3.948 adedi arabuluculuk talepleridir. Ombudsman, aynı yıl içinde 456 karar vermiştir; taleplerin çoğu arabuluculuk gerektirmemiştir. Credit du Nord Grubu ile ilgili olarak, 2016'da ombudsman 1.235 mektup almıştır, bunların 994'ü arabuluculuk talepleridir, 283'ü kabul edilebilir sayılmıştır ve 225'i karara bağlanmıştır.

Boursorama'ya gelince, tüm ulusal finansal ve ekonomik bilgilendirme web siteleri arasında 1. sırada yer almıştır. Büyüme için elzem olduğuna inandığı yüksek kaliteli hizmeti temin etmek için, çevrimiçi banka, AFNOR "WebCert" Sertifikasyonu (<https://certificats-attestations.afnor.org/certification=196861044288>) için gereken hizmet taahhütlerini üstlenmeyi seçmiştir. Dolayısıyla Boursorama Banque'ın müşteri hizmetleri departmanı mazeret teşkil eden şartlar haricinde müşteri şikayetlerini 15 iş günü içinde ele alıp yanıtlamayı taahhüt etmektedir. Ayrıca, bu sertifikasyon doğrultusunda, şikayetin ele alınma şeklinden memnun olmayan bir müşteri, yukarıda zikredilen taahhütlere istinaden konuyu doğrudan yazılı olarak AFNOR Sertifikasyon'a sevk edebilir.

YURT DIŞI

Yurt dışındaki işletmeler ve iştirakler için, müşteriler (yerel mevzuatta öngörülmesi halinde) Banka tarafından tayin edilen yerel bir ombudsmana veya meslek örgütleri tarafından onaylanan bir yerel arabulucu hizmetine başvurulabilir.

Müşterileri korumak için alınan tedbirler hakkında bilgi için, Bölüm 4.9, 234. sayfada bulunan Uyum politikalarının uygulanması kısmına ve ekonomik sıkıntı durumlarında müşterileri korumak için alınan proaktif tedbirler hakkında bilgi için 268. sayfada bulunan Güvencesizlikle mücadele ve savunmasız grupları koruma kısmına bakınız.

VERİ GÜVENLİĞİ VE VERİ KORUMA

Dijital dönüşümün küresel bağlamında, Grup, müşterilerine kolay kullanımlı, çabuk ulaşılabilir ve yüksek derecede güvenli bir dijital hizmet sunmak için bir yol bulmalıdır. Dolayısıyla Societe Generale sürekli olarak işlemlerini güvenceye almak ve verilerini korumak için yatırım yapmaktadır. Siber suçun tırmanması göz önüne alındığında, bu hayati bir mücadeledir. Grup, veri güvenliğini ve bankacılık gizliliğine uyumu garanti etmektedir. Grubun veri güvenliği ve koruması alanındaki uzmanlığı onu müşterilerin gözünde güvenilir bir ortak kılmaktadır.

İlişki modelinin dönüşümünün bir parçası olarak, Societe Generale'in Fransa ağı 2020 yılına kadar bilgi sistemine 1,5 milyar EURO yatırım yapacağını duyurmuştur; bu miktarın %5'i güvenliğe tahsis edilecektir.

DİJİTAL GÜVENLİK

Bilgi sistemleri güvenliğinin yönetimi için Grup çapında bir sistem bulunmaktadır. Bu sistem, Grup seviyesinde bir Operasyonel BT Riski ve Bilgi Sistemleri Güvenliği Yöneticisi tarafından koordine edilmektedir (bkz. Bölüm 3.5,

s. 142, bilgi sistemleriyle ilgili riskler dâhil Operasyonel Risk). Bu sistem her temel işletme, iş kolu ve kuruluşta uygulanmaktadır.

Siber suçla mücadele amacıyla Banka, Societe Generale müşterilerinin (Bireyler ve Şirketler) varlıklarını ve işlemlerini korumak için çözümler sunmaktadır. Örneğin 2016'da üç yeni sistem getirilmiştir.

- Güvenli Erişim: emir onay ve doğrulama sürecini (ödeme ve tahsilat emirleri) güvenceye almak için şirketlere yönelik özel bir çözüm. İşlemi başlatmak için kullanılan kanaldan bağımsız olarak onaylayıcı, bir uyarı alacak ve akıllı telefonundan, tabletinden veya PC'sinden kolayca onay verebilecektir.
- Dinamik kripto kartı: çevrimiçi alımlar yapmak için ek güvenli bir kart. Üç haneli güvenlik kodu her saatte bir yeni kod gösteren ve böylece çalınabilecek verileri geçersiz ve kullanışsız hale getiren bir küçük gömülü ekranla değiştirilir.
- Makine öğrenmesi: müşteri işlemlerini izlemek ve korumak için uygulamaya konmuş olan büyük veri araçlarına ek olarak, Banka, olağan dışı davranışları gerçek zamanlı olarak saptamak ve dolandırıcılık faaliyetlerini daha iyi öngörmek için büyük veri araçları uygulamaktadır.

Societe Generale, aşağıdaki yollarla kimlik avını (phishing) ve sosyal mühendisliği önleme çabalarını da sürdürmektedir:

- bankacılık işlemleri için özel olarak ek koruma sunan, Societe Generale ve Credit du Nord'un bireysel ve profesyonel müşterilerin ücretsiz ulaşabileceği bir güvenlik duvarı ve anti-virüs yazılımı olan Trusteer;
- gizli Uzaktan Bankacılık erişim kodlarının her 12 saatte bir değiştirilmesi şartı (2015'den itibaren bireysel müşterilere uygulanır);
- Güvenlik Kartı (bireysel ve profesyonel müşteriler için Güvenli Erişim muadili);
- Fransız polisiyle işbirliği içinde yürütülen, "CEO adına dolandırıcılık" (Fraude au Président) adlı dolandırıcılara ilişkin bir konferanslar dizisi (kurumsal müşteriler için).

Societe Generale, güvenlik tedbirlerini müşteri ihtiyaçlarına daha uygun olacak şekilde uyarlamak için sürekli gayret göstermektedir. Bu nedenle, müşterilerin akıllı telefonlarındaki ve tabletlerindeki Societe Generale ve Credit du Nord uygulamalarını korumak için tasarlanmış bir kötü amaçlı yazılım önleme çözümü 2016'da gözden geçirilmiştir.

Uluslararası ölçekte çeşitli çevrimiçi bankacılık servisleri müşteri verilerinin korunmasına ilişkin en iyi uygulama tavsiyelerini yayımlamaktadır.

KİŞİSEL VERİ KORUMA

Grup kişisel verilerin korunması konusunda bilhassa hassastır. Veri koruma yönetmeliklerine uyulması, Societe Generale bünyesinde kontrollü bir şekilde yeni teknolojiler ve BT sistemleri geliştirirken dikkate alınacak önemli bir husustur (bkz. Davranış Tüzüğü, s. 247).

Güvenilir bir ortak ve müşterilerinin kişisel verilerinin emanetçisi olarak Societe Generale müşteri verilerini üçüncü taraflara satmaz. Müşteri verileri yalnızca müşterilerin Gruptan beklediği hizmet ve ürün kalitesini temin etmek için kullanılır.

Societe Generale veri koruma sistemlerini güçlendirmeye 2007'de karar vermiştir. Bu nedenle, Hukuk Departmanı bünyesinde, gizlilikle ilgili bütün konularda uzmanlaşmış ve Fransa Veri Koruma Komisyonu (CNIL) ile birlikte çalışan yeni bir "Veri Koruma" departmanı ihdas etmiştir. Bu departman veri koruma gereksinimleri hakkında tüm Societe Generale kuruluşlarına yardım eder, tavsiyede bulunur ve bilgi verir, Grup iştiraklerinden gelen yardım taleplerine yanıt verir ve CNIL ile ilişkileri yürütür. Yeni bir otomatik veri işleme yöntemi uygulamaya geçirildiğinde veya değiştirildiğinde bu departmana danışılmalıdır. Aynı zamanda CNIL'e yapılan tüm bildirimleri merkezi olarak izler.

Yerel yönetmelikler ve Avrupa yönetmelikleri uyarınca, kurum içi talimatlar, müşteri ve çalışan verilerinin korunmasını garantilemek için uygulamada olan kuralları ve prosedürleri açıklamaktadır. .

Bu talimatların birinde, diğer Societe Generale Grubu işletmelerine gönderilecek kişisel veriler de dâhil olmak üzere kişisel verilerin Avrupa Birliği (AB) dışına gönderilmesini gerektiren herhangi bir veri işleme operasyonuna spesifik garantilerin (özellikle Avrupa Komisyonu'nun standart sözleşme maddelerinin imzalanması) eşlik etmesi ve CNIL tarafından onaylanması gerektiği belirtilmektedir.

Fransa'da Veri Koruma departmanı kendi intranet sitesini kurmuştur. Bu site geçerli kişisel özgürlükleri yineler, bilgiye erişim taleplerine yanıt verilmesine ilişkin prosedürü şubelere bildirir ve bu taleplere standart bir yanıt için bir şablon sunar. Societe Generale aynı zamanda müşterilerin kişisel verilerine erişim haklarına uyulmasını garanti etmek için uygun prosedürler tesis etmiştir. Bu prosedürler, erişim haklarının kullanılması için irtibata geçilecek departmanın bilgileri de dâhil olmak üzere, kişisel veri toplamak için kullanılan formlarda ve Societe Generale ürün ve hizmetlerine ilişkin genel ve özel kayıt ve şartlarda açıklanmaktadır. Müşteriler ayrıca, Grup bankalarının web sitelerindeki kişisel verilerin korunması ve kullanımı hakkındaki gerekli tüm bilgilere ulaşabilirler.

Çalışan verileri bakımından, Grup İnsan Kaynakları Departmanı hem iş adayları hem de mevcut çalışanlar için kişisel İK veri koruma kurallarını benimsemiştir. Bağlayıcı Kurumsal Kurallar (BCR) tüm dünyadaki Societe Generale Grubu işletmeleri için geçerli olup, bu kurallar, kişisel verilerin ve herhangi bir İK yönetimi sürecinden geçen potansiyel adayların ve mevcut çalışanların mahremiyeti için yeterli ve tektip bir koruma seviyesi sağlamak üzere tasarlanmıştır. Societe Generale ayrıca CNIL ile çalışması için bir Veri Koruma Yetkilisi atamıştır: bu Veri Koruma Yetkilisi tüm kişisel verilerin belirli veri koruma operasyonları kapsamında doğru şekilde korunmasını temin edecektir. Bunlara ilaveten, Societe Generale, 25 Mayıs 2018'de yürürlüğe girecek yeni Avrupa Veri Koruma Yönetmeliğine uyumu sağlamaya yönelik küresel bir program başlatmıştır.

FINANSMAN VE YATIRIM FAALİYETLERİMİZLE İLGİLİ OLARAK Ç&S TAAHHÜTLERİNİN UYGULANMASI

Çevresel ve Sosyal (Ç&S) taahhütler, girişimler ve standartlar

GENEL ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNERGELER

Societe Generale, etki alanı içinde hüküm süren çevresel, sosyal ve ekonomik yakınsama sorunlarının farkındadır ve bu sorunları iş uygulamalarında dikkate almaya kararlıdır. Yaklaşık son on yıldır Ç&S kriterlerinin değerlendirmesini kredi ve itibar riski politikalarına ve süreçlerine kademeli olarak dâhil etmektedir.

Yasal yükümlülüklerinin yanında, Grup, bu alanda birçok gönüllü taahhütte bulunmuştur (bkz. Grup taahhütleri, s. 242). Tüm bu yükümlülükler ve taahhütler Genel Ç&S Yönergelerinde ve ilgili işletme ötesi ve sektöre özel politikalarda belirtilmiştir. CEO tarafından imzalanan bu yönergeler tüm Grup geneli için geçerlidir. Başlangıçta Grubun Yatırım Bankacılığı faaliyetleri için geliştirilen, zamanla diğer bölümlerde hayata geçirilen bu yönergeler, içsel Ç&S değerlendirme prosedürleri için referans çerçeveyi tesis etmektedir. Grubun Genel Ç&S Yönergelerine Grubun web sitesinden ulaşılabilir. Bu yönergeler ekonomik ve sosyal ortamdaki Ç&S zorluklarında ortaya çıkan değişimleri yansıtmak üzere düzenli olarak revize edilir.

SEKTÖR VE SEKTÖR ÖTESİ Ç&S POLİTİKALARI

Societe Generale, Ç&S veya etik açıdan potansiyel olarak hassas görülen ve Grubun aktif rol oynadığı yaklaşık on bir sektör için spesifik politikalara sahiptir. Enerji ve madencilik, ekonomi ve Grup için önemli olmaları, hava emisyonları (sera gazı emisyonları dâhil) bakımından potansiyel olarak ciddi etkileri ve doğal çevre ile yerel topluluklar üzerindeki etkilerinden dolayı birtakım sektöre özgü politikaların kapsamında yer alır (barajlar ve hidroelektrik enerji, elektrik santralleri, kömür santralleri, sivil nükleer enerji ve petrol ile gaz).

Çiftçilik ve ormancılık sektörleri (tarım, balıkçılık ve tarım-gıda ormancılık ve palm yağı) için de bazı politikalar uygulanmaktadır. Savuma ve nakliye de kapsam dâhilindedir.

Societe Generale ayrıca 2012'den bu yana tüm Grup bankacılık ve finans operasyonlarına uygulanan ve özel işlemlerin ve müşterilerin gözden geçirilmesine ilişkin prosedürleri içeren özel bir sektörler ötesi biyoçeşitlilik politikası uygulamaktadır. Genel Ç&S Yönergeleri, UNESCO Dünya Mirası Sözleşmesi'ni de Banka tarafından imzalanan uluslararası sözleşmelerden biri olarak saymaktadır. Daha genel bir ifadeyle, "Kilit Biyoçeşitlilik Alanları" olarak belirlenmiş alanlara özel dikkat gösterilmektedir. Ekvator İlkeleri biyoçeşitlilik hakkındaki spesifik standartlarımızı da içermektedir ve sektör politikalarımızda açıklanan girişimlerden bazıları biyoçeşitliliğin korunmasını da ilgilendirmektedir.

Societe Generale'in Ç&S politikaları Bankanın insan haklarını koruma taahhütlerini de yansıtmaktadır (bkz. İnsan haklarına saygı, s. 266).

Banka bünyesindeki işletme ötesi çalışma grupları tarafından geliştirilmiş Ç&S politikaları İcra Kurulu tarafından onaylanır. Bu politikalar sektördeki başlıca Ç&S güçlüklerini ve risklerini detaylandırır, sektöre ilişkin kıyaslama amaçlı uluslararası standartları tanımlar ve müşteriler ve özel işlemler için değerlendirme kriterlerini belirler. Grubun sürekli iyileştirme taahhüdünün bir parçası olarak, sektör izleme, mevcut politikaların güncellenmesi ihtiyacını değerlendirmeyi mümkün kılar.

Ç&S politikaları halka açıktır ve Grubun web sitesinden ulaşılabilir (<http://www.societegenerale.com/en/measuring-our-impact>).

2016'da, iklim ve enerji dönüşümü açısından Banka taahhütlerinin operasyonel sunumunu uygulamak için beş sektör politikası güncellenmiştir.

Kömür santralleri ve madencilik politikaları, Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2°C Senaryosu (2DS) doğrultusunda Bankanın kömür sektörüyle alakasını azaltma taahhüdünü yansıtmak biçimde güncellenmiştir. Bilhassa bu iki portföy, kömür santralleri veya ilgili altyapıları için artık dünyanın hiçbir yerinde finansman sağlamamaya ve kömür madenlerinin ve ilgili altyapıların geliştirilmesine yönelik fonlama projelerini durdurmaya dair Grup tarafından 2015 ve 2016'da alınmış kararları birleştirmektedir. Bunun yanında, Grup, IEA 2DS (Çin hariç) doğrultusunda finanse ettiği enerji karmasının (kurulu MW) kömür kısmını 2020 sonuna kadar %19 azaltmayı ve kömür madencilik sektörüne ilişkin risk maruziyetini 2020 sonuna kadar %14 azaltmayı hedeflemektedir. Son olarak, Grup, kömür sektöründe çalışan şirketlerle yeni ilişkiler için özel kriterler belirlemiştir.

EKVATOR İLKELERİ

Grup tarafından 2007'de benimsenen ve 2013'te revize edile Ekvator İlkeleri (EP) Genel Ç&S Yönergelerinin temelindeki girişimlerden biridir. Societe Generale, bu yönergelere uyulmasını sağlamak için özel iç prosedürlere ve araçlara sahiptir. EP, girişime katılan 87 uluslararası finans kurumunun (1 Ocak 2017 itibarıyla) finansman ve tavsiye sağladığı projelerin Ç&S risklerini belirlemek, değerlendirmek ve yönetmek amacıyla bir ortak çerçeve görevi görür.

2015'de EP, birliğin üyeleri tarafından finanse edilen işlemlerin şeffaflığını artırmak için yeni yükümlülükler getirmiştir. Societe Generale o zamandan beri girişimi nasıl uyguladığı hakkında bir yıllık rapor yayımlamıştır. Ayrıca 2016'da, web sitesinde bu raporlama yükümlülüğüne tahsis edilmiş yeni bir sayfa oluşturmuştur (<https://cib.societegenerale.com/en/who-are/corporate-social-responsibility/equator-principles/>). Bu sayfa ilkelerin uygulanma şeklini açıklamakta ve EP kapsamına giren ve Bankanın fon desteği verdiği projelerin bir listesini sunmaktadır.

Banka her yıl EP Genel Kurul Toplantısına ve girişimin çalışma gruplarına katılmaktadır.

SOFT (KOLAY BOZULUR) EMTİA SÖZLEŞMESİ

2015'de Societe Generale, Tüketici, Bankacılık Çevre Girişimi ve Tüketici Malları Forumu tarafından tesis edilen "Soft Emtia Sözleşmesi"ne katılmıştır. Soft Emtia Sözleşmesinin amacı, soft emtia tedarik zincirlerinin dönüştürülmesine yardım ederek kurumsal müşterilerin 2020'ye kadar net sıfır ormansızlaşmanın sağlanmasına yardımcı olması için bankacılık endüstrisini harekete geçirmektir.

Grup, Soft Emtia Sözleşmesinin uygulamak için, yeni taahhüdünü içerecek biçimde 2016'da güncellenmiş olan, palm yağı, ormancılık ve tarım ile ilgili mevcut sektöre özgü politikalarını kullanmaktadır. Grup aynı zamanda Yatırım Bankacılığı iş kolunun girişimin hedefindeki sektörlerde ve bölgelerde çalışan tüm kurumsal müşterilerinin tam kapsamlı bir listesini oluşturmuştur.

Ç&S prosedürleri ve araçları

Grup, Ç&S taahhütlerini uygulamak için çeşitli prosedürler benimsemiştir (Genel Ç&S Yönergeleri ve politikaları ile Ekvator İlkeleri). Bu prosedürler, işlemler ve Bankanın bankacılık ve finans hizmetleri sağladığı müşterilerle ilgili Ç&S zorluklarının nasıl ele alınacağını açıklamaktadır. Başta yalnızca Yatırım Bankacılığı kolu ile alakalı olsalar da, şu anda geliştirilmekte ve Grubun finansman ve yatırım faaliyetlerinin tamamında kademeli olarak hayata geçirilmektedir. Bu prosedürler, potansiyel olarak olumsuz Ç&S etkilerinin tespitini, değerlendirilmesini ve uygun şekilde ele alınmasını kolaylaştırmaya ek olarak, sürdürülebilir kalkınma ile bağlantılı olarak pozitif etkiye sahip işlemleri tespit etmeyi de mümkün kılar. Bu ikili yaklaşım pozitif etki finansmanının temelinde yatar (bkz. Pozitif Etki Finansmanı, s. 254).

Grup 2016'da tüm araçlar ile prosedürler arasındaki tutarlılığı temin etmek için yeni bir talimat benimsemiştir.

Ç&S İZLEME LİSTESİ

Tartışmalı Ç&S konularının belirlenmesine yardımcı olmak için, Grup, kurum içi Ç&S uzmanları tarafından üç ayda bir güncellenen bir Ç&S izleme listesine sahiptir. Bu listede Societe Generale tarafından finanse edilip edilmediklerine bakılmaksızın, Ç&S konularıyla ilgili sebeplerle tartışma konusu olan veya sivil toplum kampanyalarına konu olan projeler, şirketler veya iş sektörleri yer almaktadır. Bu kurum içi liste küresel ölçekte izlemeye imkân verir; operasyonel ekiplere önceden uyarıda bulunmayı ve daha sıkı bir Ç&S değerlendirme süreci tesis etmeyi amaçlar.

Ç&S İSTISNA LİSTESİ

Ç&S izleme listesinin yanı sıra, yine üç ayda bir güncellenen bir istisna listesi mevcuttur. Burada anti-personel mayınları veya parça tesirli bombalar ile diğer çok tartışmalı silah türlerini üretmeleri, stoklamaları veya satmaları nedeniyle Savunma sektörü politikası kapsamında istisnaya tabi olan şirketler listelenmektedir. Bu tür şirketlere, bunların ana şirketlerine veya iştiraklerine bilerek bankacılık ve finans hizmetleri sunmamak Societe Generale'in politikasıdır. Bu liste 2016'da revize edilmiştir ve diğer sektörlerden şirketleri içerebilir.

İŞLEMLERİN Ç&S AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN PROSEDÜRLER

İşlemlerin Ç&S risklerinin ve etkisinin değerlendirilmesi, bu girişim kapsamında Ekvator İlkelerinin operasyonel olarak uygulanmasını içerir. Societe Generale, EP uygulama kapsamını, özsermaye piyasası işlemleri, borç sermaye piyasası işlemleri, birleşmeler ve iktisaplar ve iktisap finansmanı gibi, Ç&S açısından güçlükler yol açması muhtemel bir dizi işlemi içerecek şekilde gönüllü olarak genişletmiştir. Bu kapsamın dışında olsa dahi, Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümü tarafından gerçekleştirilen herhangi bir finansal işlem, finans kurumları haricinde müşteri ile alakalı Ç&S risklerinin belirlenmesini gerektirir.

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümü dâhilinde, özel bir Ç&S uzmanları ekibi işlemlerin ve müşterilerin Ç&S etkisini değerlendirme ve anlama konusunda satış yöneticilerine destek verir.

2016'da Societe Generale Ç&S taahhütlerini garantilemek için prosedürlerini güncellemeye ve güçlendirmeye devam etmiştir. Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümü bünyesinde önemli bir eğitim programı başlatmıştır. Bu program çerçevesinde Ç&S politikaları kapsamındaki sektörlerde çalışan iş kollarından (enerji, madencilik, ihracat finansmanı) ve Risk Bölümünden yaklaşık 300 çalışana eğitim verilmiştir. BT araçları, Risk Bölümünün kredi kararlarındaki işlemlerin Ç&S etkisinin değerlendirilmesine yardımcı olmak için güncellenmiştir.

Bankanın işlemlerin Ç&S etkisini değerlendirme prosedürü, bir tespit aşamasını ve onu takiben bir Ç&S değerlendirme ve bir eylem aşamasını içerir.

2016'da Ç&S incelemesinden geçen toplam 84 özel işlemin gerçekleştirilmesinden vazgeçilmiştir. Bu işlemler arasında 39 adet proje kredisi, 8 adet projeye ilgili kurumsal kredi ve 4 adet proje finansmanı ile ilgili tavsiye niteliğinde talimat Ekvator İlkeleri kapsamında yer almıştır. 2016'da Ç&S incelemesinden geçen özel işlemler için, EP kapsamında toplam yeni finansman 3,3 milyar EURO'ya ulaşmış ve 1,7 milyar EURO EP kapsamının dışında kalmıştır (Societe Generale'in gönüllü olarak genişletilmiş kapsamı).

MÜŞTERİ Ç&S DEĞERLENDİRME PROSEDÜRLERİ

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümü 2010'dan beri müşterilerinin Ç&S değerlendirmelerini yapmaktadır. Amaç, müşterilerinin faaliyetlerinden kaynaklanan Ç&S risklerinin tespit edilmesi ve ardından potansiyel tartışmalar, şirketin uygulamaları ve KSS açısından olgunluğu ışığında bu risklerin değerlendirilmesidir. Bu sürece satış yöneticileri katılır. Yüksek bir Ç&S risk düzeyi tespit edildiği takdirde, Societe Generale yeni bir müşteriyle bir ilişkiye girmemeye veya ilişki üzerinde kısıtlamalar koymaya ve/veya Ç&S uygulamalarını iyileştirmek için mevcut bir müşteriden spesifik bir taahhüt almaya karar verebilir.

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümünün tüm kurumsal müşterileri Ç&S risk değerlendirmesinden geçişlerdir. Grubun Ç&S politikalarının kapsamındaki sektörlerde çalışan müşterilerinin yaklaşık %4'ünün (2.800'den fazla grup) risk altında olduğu tespit edilmiştir ve dolayısıyla bu müşteriler daha ayrıntılı bir yıllık Ç&S incelemesine tabi tutulmaktadır.

Societe Generale Grubu, diğer temel iş kollarının müşterilerine ilişkin Ç&S incelemesini de kademeli olarak başlatmaktadır. Ç&S risk tespiti, değerlendirilmesi ve düzeltmesinin ortak ilkeleri iç operasyon prosedürlerine yansıtılmıştır. Fransa Bireysel Bankacılık bünyesinde, 2016 Ç&S değerlendirmesi, Fransa ağı içindeki kilit kurumsal müşterileri izlemekten sorumlu kuruluş tarafından incelenen 131 müşteri grubunu kapsamaktadır. Bu grupların %80'inden fazlası için hiçbir risk tespit edilmemiştir. Geri kalanlar ise, KSS uygulamalarının ve taahhütlerinin Bankanın uygulamaları ve taahhütleriyle ne kadar iyi uyduğunu netleştirmek için ayrıntılı bir Ç&S incelemesinden geçmiştir. Belirli durumlarda, bu inceleme müşteri gruplarıyla tartışmalara yol açmıştır. Değerlendirme süreci 2017'de de sürecek ve önemli müşteri portföylerinde hayata geçirilecektir.

Uluslararası Bireysel Bankacılık ağı içinde, kurumsal müşteriler için Ç&S değerlendirme sürecinin pilot aşaması, 2017'de ağı tüm işletmelerinde konuşturulması öncesinde halen hazırlık aşamasındadır. Bu pilot aşama sırasında, 2016'nın ikinci yarısında Ç&S riski sergilediği tespit edilen yaklaşık 30 müşteri IBFS'deki özel Ç&S ve Uyum ekipleri tarafından değerlendirilmiştir. Bazı spesifik durumlarda bu değerlendirme, iş ilişkisine kısıtlamalar getirilmesine, hatta bazı yeni ilişkilerin reddedilmesine yol açmıştır. Değerlendirme bir işlemle alakalı olduğunda, anlaşmalar Ç&S maddelerini içerecek şekilde değiştirilebilir.

Grup, müşterilerinin faaliyetlerinin hem negatif hem pozitif Ç&S etkilerini daha iyi anlamaya yönelik Ç&S değerlendirme yöntemlerini sürekli iyileştirmektedir.

POZİTİF ETKİ FİNANSMANI

Societe Generale, herhangi bir negatif etkinin uygun şekilde tespit edilip yönetilmesini temin ederken ekonomi, toplum veya çevre üzerinde doğrulanabilir bir pozitif etki meydana getiren herhangi bir faaliyetin finansmanını içeren Pozitif Etki Finansmanına öncülük eden bankalardan biridir.

Grubun Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı bölümü 2012'den beri yeni pozitif etki finansmanı işlemleri hakkında rapor vermekte ve vakaların sayısı istikrarlı bir şekilde artmaktadır. 2012-2016 boyunca pozitif etki finansmanı işlemlerinin sayısında 3,5 kat artış olmuştur. 2016'da pozitif etki finansmanı işlemleri 2.244 milyon EURO'ya ulaşmıştır (2015 yılında 1.856 milyon EURO) (bkz. Enerji dönüşümünün zorluklarına yönelik yenilikçi çözümler, s. 260).

Grup, Pozitif Etki Finansmanını geliştirme çalışmasına devam etmektedir ve UNEP-FI (Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finansal Girişimi) Bankacılık Komisyonu tarafından Ekim 2015'de uygulamaya konan "Pozitif Etki Manifestosu"nun öncülerinden biridir. Pozitif Etki Manifestosu, bankalara ve finans sektöründeki diğer aktörlere Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için gereken finansman ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yenilikçi finansal çözümler geliştirme çağrısı yapmaktadır. Bu Manifestoda belirtilen program uyarınca, Societe Generale artık "pozitif etki" işlemlerini desteklemeyi ve Paris'te 30 Ocak 2017'de uygulamaya konan Pozitif Etki İlkelerini tanımlamayı taahhüt etmektedir.

SOSYAL AÇIDAN SORUMLU YATIRIM (SSY)

Kasım 2016'da, Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı, kilit kurumsal müşterilerinden, kurumsal yatırımcılardan, piyasa araştırma ve analiz firmalarından, endeks sağlayıcılardan, özel bankalardan ve varlık yöneticilerinden 200'ü aşkın temsilciyi bu ürünleri ve piyasaları geliştirmek için Banka tarafından yapılan çalışmaları tartışmak ve vurgulamak için bir araya getiren, ESG ve SSY hakkında sektörler ötesi bir Avrupa konferansı düzenleyen ilk banka olmuştur. Bu konferans, yaklaşık 30 firmanın, katılımcı kurumsal yatırımcılara çalışma alanlarıyla yakından alakalı ESG konuları hakkında sunumlar yapması için bir fırsat sunmuştur.

SSY/ESG araştırması

Societe Generale, müşterilerine Çevresel, Sosyal ve Yönetişimle ilgili (veya ESG) konulara dair Extel Survey'in SSY ve Sürdürülebilirlik Araştırması kategorisinde birincilik ödülü alan hedefe yönelik bir araştırma hizmeti sunmaktadır. Bu dörtlü analistler ekibi, Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığının finansal araştırma bölümü bünyesinde görev yapmaktadır. Ekibin görevi, bu konuların finansal açıdan önemini ortaya koymak amacıyla sektör bazlı finansal analistlerle yakından çalışarak ESG kriterlerini yatırımlarına daha iyi entegre etmek için yatırımcılara ve varlık yöneticilerine yardım etmektir.

. Altı aylık analiz raporu "SSY: Entegrasyonun Ötesinde", araştırma departmanı tarafından izlenen tüm şirketlerin bütüncül ve pratik bir genel değerlendirmesini sunmak amacıyla, ESG değerlendirmelerini finansal analistlerin mali tavsiyeleriyle bir araya getiren çok değerli bir yayındır. Bu yayın, çok sayıda ulusal ve uluslararası yatırımcıya sunulan yaklaşık on adet çok sektörlü raporun yayımlanmasına ve sürdürülebilir kalkınma ve kurumsal sorumluluk konularını tartışmak üzere yatırımcıları ve borsaya kayıtlı şirketleri bir araya getiren ve diğerlerinin yanı sıra Paris ve Londra'da düzenlenen bazı konferanslara ve tanıtım gezilerine ilave niteliğindedir.

Son olarak SSY araştırması, ESG (kurumsal yönetim, yenilenebilir enerjiler vb.) ve/veya sürdürülebilir kalkınma ile ilgili finansal ürünlerin ihraç edilmesiyle neticelenen, borsaya kayıtlı hisselerin çeşitli endekslerini ve sepetlerini izlemek için kullanılır (ürünlerin ve metodolojilerin bir listesi www.sgbourse.fr adresinde yer almaktadır).

Profesyonel yatırımcılara yönelik SSY ürünleri

2016'da Yatırım Bankacılığı bünyesinde sayısız SSY ürünü geliştirilmiştir:

- 2016'nın sonlarında portföy, özellikle ESG temelli menkul kıymetler sunan Societe Generale Endeksi (SGI) franchise'ı aracılığıyla olmak üzere, piyasa faaliyetleri ile üretilen SSY varlıklarındaki 1,5 milyar EURO meblağını içermektedir. Yılın başarılarından biri, bir ESG filtresini finansal filtrelerle birleştiren, FINVEX sponsorluğundaki bir endeksi içermektedir (2016 sonunda yönetim altındaki varlıklar 950 milyon EURO'dur). Bu teklif, Societe Generale'in, ömrü süresince ürünün tüm taahhütlerine eş değerde pozitif etki varlıklarını bilançosunda tutmayı kabul ettiği borç menkul kıymetlerini de içine alacak şekilde genişletilmiştir.
- Lyxor Asset Management, ESG kriterlerinin fon aralıklarına entegrasyonunu giderek artırmaktadır. 2016 sonunda Hissedar Taahhüdü kriterleri doğrultusunda yönetilen varlık tutarı 13 milyar EURO'dur ve 759 milyon EURO istisna listeleriyle, 492 milyon EURO çevresel konularla, 23 milyon EURO ESG entegrasyonu ve 6 milyon EURO ESG seçimi ile ilgilidir. Lyxor aynı zamanda PRI imzacılarından biridir.

Bireysel yatırımcılara yönelik SSY ürünleri

SSY FONLARI

Societe Generale, özellikle bu üç ESG kriterine dayanarak en gelişmiş şirketleri bir arada toplayan dört yatırım fonu aracılığıyla, çeşitli türlerde SSY ürünleri (hisse senetleri, tahviller ve para piyasası ürünleri) sunarak yatırımcı talebini karşılamayı taahhüt etmektedir. Kasım 2016'nın sonunda, Societe Generale bu dört fonda SSY varlıklarında 134 milyon EURO meblağını yönetmektedir.

Ayrıca Credit du Nord bünyesindeki Etoile Développement Durable, Kasım 2016'nın sonunda 4.7 milyon EURO'luk kısmı Credit du Nord'da bulunan Etoile Gestion'daki 9,7 milyon EURO tutarında yönetilen varlıklarla tek sertifikalı fondur (FR0010502088).

Amundi veya Etoile Gestion tarafından geliştirilen tüm aktif olarak yönetilen fonlar (endeks fonları ve ETF'ler hariç) finans dışı ESG kriterlerine, özellikle de zayıf dereceli şirketlerdeki menkul kıymetlere ilişkin bir istisna politikasına dayanarak yönetilmektedir. Yönetim şirketlerinin ilgili web siteleri Amundi tarafından yönetilen fonlar ve doğrudan Etoile Gestion tarafından yönetilen fonlar hakkında ayrıntılı bilgiler içermektedir.

ÖZEL BANKACILIK İÇİN SSY TEKLİFİ

Özel Bankacılık, kapsamlı bir SSY teklifi oluşturma sürecindedir.

Bu teklif, müşterilerine sunduğu tüm yönetim hizmetlerini ve ürünlerini kapsayacaktır. Bu teklif, MSCI endeksi (Societe Generale Özel Bankacılığın ve onun yönetim şirketlerinin 18 Ağustos 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Fransa Yeşil Büyüme için Enerji Dönüşümü Yasası'nın 173. Maddesine uymasına olanak verecektir) tarafından yapılan ESG araştırmasına dayalı olacak ve Societe Generale SSY analistleri dâhil olmak üzere çeşitli araçlar tarafından üretilen ESG araştırmasını tamamlayacaktır.

SSY mevcut durumda isteğe bağlı portföy yönetimini, yapılandırılmış ürünleri, SSY ve dayanışma fonlarını ve diğer tüm dayanışma fonlarını etkilemektedir. Yöneticiler artık SSY portföylerinin bileşimini açıklamaya, müşteri portföylerini yönetirken özelleştirilmiş ESG entegrasyonu sunmaya ve portföyleri için SSY raporları ve/veya karbon ayak izi raporları oluşturmaya dikkate etmektedirler. 2016 sonunda, Societe Generale Özel Bankacılık biriminin çeşitli işletmeleri, ESG kriterlerini dâhil etmek isteyen müşterilerden almış olduğu yaklaşık 20 yönetim talimatını elinde bulundurmakta olup, bunlar 152 milyon EURO tutarında yönetilen varlıklara tekabül etmektedir (2015'de 108 milyon EURO).

Birim halen, Özel Bankacılığın tamamı için görevi SSY yönetim çerçevesini ve raporlama yükümlülüklerini tesis etmek olacak olan merkezi bir SSY Yönetim Komitesiyle gerekli yönetim yapısını kurmaktadır. Bu yapı, Özel Bankacılığın Grubun Pozitif Etki Finansmanındaki uzmanlığından faydalanmaya karar verdiği birtakım yapılandırılmış ürünlere ilave niteliğindedir (bkz. Pozitif Etki Finansmanı, s. 254). Bu nedenle yapılandırılmış ürünün likiditesi pozitif etki varlıklarını (yenilenebilir enerji projeleri, altyapılar vb.) finanse etmek veya yeniden finanse etmek için kullanılır. Bu pozitif etkiler Vigeo Eiris tarafından değerlendirilir. Bu yapıyı kullanmaya ilişkin ilk ihraca Ekim 2016'da iştirak edilmiştir. 2016 yılının sonuna kadar yönetilen varlıklar 5,1 milyon EURO tutarındadır ve 2017 hedefi çok daha iddialıdır. Bu pozitif etki ürünleri, yapılandırılmış ürünler segmenti için gerçek bir yeniliği temsil etmektedir.

Aralık 2016 sonunda Özel Bankacılık tarafından yönetilen SSY ürünlerinin toplam değeri 495 milyon EURO tutarındadır (2015'e kıyasla +%57).

SSY HAYAT SİGORTASI

Sosyal açıdan sorumlu bir şekilde çeşitlendirme ve yatırım yapmak isteyen tasarruf sahiplerinin ihtiyaçlarını karşılamak için, Sogécap ve Oradéa Vie'nin yatırım destekli hayat sigortası poliçeleri, müşterinin arzu ettiği yatırım ufkuna ve risk iştahına bağlı olarak para piyasası, tahvil veya özkaynak SSY araçları sunmaktadır.

Sogécap ve Oradéa'nın yönetimi altındaki SSY varlıkları 31 Aralık 2016 itibarıyla 54 araç genelinde 59,74 milyon EURO tutarındadır.

Bu rakam, 2015 sonuna kıyasla yönetilen varlıklarda yaklaşık %50 büyümeye tekabül etmektedir ve ayrıca ürün sunumu da 13 yeni SSY aracını içerecek şekilde genişletilmiştir.

SOCIETE GENERALE ÇALIŞANLARINA YÖNELİK SSY SERTİFİKALI TASARRUFLAR

Societe Generale, çalışanlarına, CIES (Fransa Çalışan Tasarruflarına Yönelik Birliklerarası Kurul) tarafından SSY sertifikası verilmiş çeşitli şirket yatırım fonlarına⁽¹⁾ (FCPE) yatırım imkânı veren tasarruf planları sunmaktadır.

31 Aralık 2016 itibarıyla, Grubun Fransa'da bulunan tasarruf planlarındaki (çeşitli Şirket Tasarruf Planları, Grup Tasarruf Planları ve Toplu Emeklilik Tasarruf Planları) SSY'ye yatırılan tüm SSY fonları, yönetilen varlıklarda 452 milyon EURO tutarına tekabül etmektedir ve 2015'e kıyasla %11 artış sergilemiştir.

(1) Societe Generale için: SG Obligations ISR, SG Diversifié ISR, Arcancia monétaire, Amundi label actions solidaires; Credit du Nord için: Amundi Label Équilibre Solidaire, Amundi Label Obligataire et Solidaire, Arcancia Éthique & Solidaire, Étoile Sélection Développement Durable.

SOCIETE GENERALE KAYNAK BULMA POLİTİKASININ BİR PARÇASI OLARAK Ç&S TAAHHÜTLERİ: 2018 POZİTİF KAYNAK BULMA PROGRAMI

Sorumlu bir kaynak bulma politikasının yürütülmesi, Societe Generale'in ekonomik ve sosyal gelişime katkıda bulunma ve çevresel etkisini sınırlandırma taahhütlerini yerine getirmesine olanak verir.

Grubun toplam satın alımları 2016'da tahminen 6,6 milyar EURO tutmuş olup, bu durum Kaynak Bulma fonksiyonunu Grubun KSS stratejisinde kilit bir aktör haline getirmektedir.

Grup tarafından yapılan sorumlu satın alma taahhütleri:

- 2007: KOBİ Paktını imzalayan ilk banka;
- 2010: Önemli kurumsal imzacılar ile tedarikçileri arasında dengeli ve sürdürülebilir bir ilişki geliştirilmesine katkıda bulunan on taahhüdün belirleyen "Sorumlu Tedarikçi İlişkileri" Sözleşmesinin imzalanması. Bunun ardından bir kurum içi ombudsman (Grup Kurumsal Sekreteri) tayin edilmiş ve tüm sözleşmelere bir arabuluculuk maddesi eklenmiştir;
- 2012: Societe Generale SA (Fransa), Médiation Inter-entreprises, Médiation des Marchés publics ve Compagnie des dirigeants et acheteurs de France (CDAF) tarafından verilen "Sorumlu Tedarikçi İlişkileri" sertifikasına layık görülmüştür. Bağımsız bir denetçinin yerinde denetim uygulamalarını takiben verilen bu sertifika, Grubun organizasyon ve yönetim uygulamalarının sertifikasyonun referans çerçevesinde tanımlanan hedeflere ve taahhütlere uyuma dair makul bir güvence sağladığını teyit etmektedir. Societe Generale'in sertifikası 2015 sonunda üç yıl için daha yenilenmiştir;
- 2014: "İletişim Ajansı – Reklamcı" ihale çağrılarına ilişkin "La Belle Compétition" Sözleşmesinin imzalanması;
- Belirli kaynak bulma türleri için diğer taahhütler: Grup, Fransa İçişleri Bakanlığı'nın himayesi altında oluşturulan Özel Güvenlik Hizmetlerinin (güvenlik, fonların taşınması, uzaktan izleme) Tedarikinde En İyi Uygulamalar Sözleşmesinin kurucu üyelerinden biridir.

Yeni bir sorumlu kaynak bulma eylem planı: 2018 Pozitif Kaynak Bulma Programı

Grubun sorumlu kaynak bulma konusunda örnek olmaya devam etmesini sağlamak için yeni bir 2016-2018 eylem planı başlatılmıştır. 700'ü aşkın ortak ve tedarikçiden alınan geribildirimle dayalı olarak geliştirilen bu dördüncü eylem planı, Grubun on yıllık geçmiş performansından yararlanmaktadır.

Grubun değerlerini destekleyen ve Çevresel ve Sosyal taahhütlerini yansıtan 2018 Pozitif Kaynak Bulma Programı etik kaynak bulma uygulamalarına dayalı olup, 2018 hedeflerinin gerçekleştirilmesi için bu programa uyulması bir ön koşul teşkil etmektedir. Bu program iki bileşeni esas almaktadır:

- kaynak bulma süreci sırasında KSS risk yönetimini iyileştirme;
- Grubun bölgesel ve çevresel ayak izinin iyileştirilmesine yardımcı olmak suretiyle kaynak bulma uygulamalarını çeşitlendirme.

Pozitif Kaynak Bulma Programı, önce Fransa'da, ardından uluslararası alanda hayata geçirilecektir. Bu plan, Haziran 2015'de UNİ Küresel Sendikalar Birliği ile imzalanan, Grubun planı tüm kuruluşlarında uygulama niyetini ortaya koyan Temel Haklar Küresel Sözleşmesine eklenen "Sorumlu Kaynak Kullanımı Uygulamaları" hakkındaki iç talimatları uygulamaya koymaya yönelik çalışmasının devamıdır.

KAYNAK BULMA SÜRECİ SİRASINDA KSS RISK YÖNETİMİNİ İYİLEŞTİRME

Grubun temel etik uygulamaları aşağıdaki alanlarda güçlendirilip konsolide edilir:

TEDARİKÇİLERİN FINANS DIŞI PERFORMANSININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Grubun sözleşmelerinde yer verilen sürdürülebilir kalkınma maddesine ek olarak, Banka, her tedarikçinin her bir satın alma operasyonu öncesinde KSS değerlendirmesinden geçmesini şart koşar. Bağımsız uzman Ecovadis tarafından gerçekleştirilen bu değerlendirme, Societe Generale'in çevresel ve sosyal konular, iş etiği ve alt sözleşmeler bakımından sağlayıcıların performansını ölçmesine olanak verir. Grup, verimlilik gagesiyle 2017'de bu sistemi geliştirmeyi umut etmektedir. Birinci adım, Tedarikçini Tanı (KYS) sürecin uygulamaya konmasıyla Temmuz 2016'da başlatılmıştır. KYS süreci kapsamında, Societe Generale, herhangi bir ihale çağrısına katılmaya davet edilen her tedarikçiyi araştırır. Bu analiz, başta insan haklarıyla ilgili olanlar olmak üzere tartışmalı çevresel ve sosyal konuları tespit etmek için bir itibar riski analizini içermektedir.

ZORUNLU ÇEVRESEL VE SOSYAL KRİTERLERİN İHALE ÇAĞRILARINA ENTEGRE EDİLMESİ

2006'da Grup, satın alma kategorilerinden her biri için bir çevresel ve sosyal (Ç&S) risk haritası hazırlamıştır. Bu harita düzenli olarak güncellenmekte ve her bir kategoriye ilişkin için KSS risklerini değerlendirmek için kullanılmaktadır. Societe Generale için KSS riski açısından duyarlılık oranı yüksek 31 kategori bulunmaktadır. Bu duyarlı kategorilerden ürünler veya hizmetler temin ederken tüm riskleri asgariye indirmek ve yönetmek için, Grup, Ç&S kriterlerini ilgili durumlarda tüm ihale çağrılarında standart olarak ekleme niyetindedir. 2016'da ihale çağrılarında KSS performansı için asgari %3 oranında bir ağırlıklandırma dâhil edilmiştir. 2017'den itibaren bu ağırlıklandırma, her bir satın alma kategorisinin KSS riski duyarlılığı esas alınarak artırılacaktır.

TEDARİKÇİLERLE VE YERİNDE DENETİMLERLE İYİLEŞTİRME PLANLARININ UYGULANMASI

Societe Generale, tedarikçilerin KSS performanslarını iyileştirmesine yardımcı olmak için, 2015'den beri hedefe yönelik KSS denetimleri ve tedarikçi eylem planlarını yönetmeye ve izlemeye yönelik bir süreç uygulamaktadır. 2016'da yedi KSS denetimi ve üç eylem planı gerçekleştirilmiştir. Tüm bu eylemler Pozitif Kaynak Bulma Programı çerçevesine girmektedir.

İDDIALI "30 GÜNDE ÖDEME" PROJESİYLE TEDARİKÇİLER İÇİN ÖDEME SÜRELERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ

2014'te Societe Generale, herhangi bir yönetmelikte uygulanandan çok daha katı bir kural olarak, tüm tedarikçilere 30 günden kısa sürede ödeme yapmayı taahhüt etme yönünde radikal bir karar almıştır. Bu iddialı hedefe ulaşmak için, Societe Generale fatura onayı prosedürlerini ciddi ölçüde basitleştirmiş ve kâğıtsız faturalama gibi yenilikçi çözümlere dayanarak, faturanın muhasebe departmanına ulaşması için gereken süreyi azaltmıştır. 2016 için hedef, faturaların %75'inin 30 gün içinde ödenmesi olmuştur.

Banka, Ekim 2016 sonunda ortalama fatura ödeme süresini 34 güne (değere göre ağırlıklandırılmış) indirmeyi başarmıştır (Ekim 2015 sonunda 36 gün).

Societe Generale, Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'ın himayesinde ve Ekonomi, Sanayi ve Dijital Teknolojiler Bakanı Emmanuel Macron'ın sponsorluğunda Haziran 2016'da düzenlenen üçüncü Assises et Prix des Délais de Paiement töreninde ödeme süreleri kategorisinde Prix Grand Groupe ödülüne layık görülmüştür.

SATIN ALMA EKİBİNİN 2018 POZİTİF KAYNAK BULMA PROGRAMI HAKKINDA EĞİTİLMESİ

Satın alma ekibinin her yeni üyesine verilen kurum içi eğitime özel bir "Sorumlu Kaynak Kullanımı" dersi eklenmiştir. 2016 sonunda, Satın Alma Bölümündeki tüm satın alma görevlilerinin yaklaşık %80'i bu eğitimi almıştı.

Ayrıca, Satın Alma departmanındaki tüm ekip yöneticilerine ve satın alma görevlilerinin çoğunluğuna bir kişisel KSS hedefi tahsis edilmiştir.

GRUBUN BÖLGESEL VE ÇEVRESEL AYAK İZİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YARDIMCI OLURKEN KAYNAK BULMA UYGULAMALARININ ÇEŞİTLENDİRİLMESİ

2018 Pozitif Kaynak Bulma Programının bir parçası olarak ve Grubun KSS stratejisi doğrultusunda, Societe Generale, izlenecek ve belgelendirilecek üç öncelik tanımlamıştır:

1. ÖNCELİK: ÇKI (ÇOK KÜÇÜK İŞLETME) VE KOBİ (KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETME) BÜYÜMESİNE KATKIDA BULUNMA

KOBİ'ler Fransa ekonomisi için büyük önem taşımaktadır. Societe Generale bu şirketlerin Grubun sözleşmelerine erişimini kolaylaştırır ve tüm tedarikçileriyle karşılıklı güveni pekiştirir.

. 2018 sonu için hedef, ÇKI/KOBİ'lerden satın alma hacmini 2015'e kıyasla %20 artırmaktır.

Grup, başta yetenekli kişilere yönelik çağrılar (KOBİ Paketi açık yenilik platformu: <http://innovation.pactepme.org> üzerinden), akıl hocalığı, faydalı ortaklıklar ve tedarikçi memnuniyet anketi olmak üzere yenilikçi KOBİ'lere yönelik birtakım eylemler yürütmektedir. Tedarikçi memnuniyet anketi, Societe Generale'in KOBİ tedarikçileri ile ilişkilerinin kalitesinin bir yıllık değerlendirmesidir. 2016 Tedarikçi Anketinde ÇKI/KOBİ memnuniyet skoru %83 olup (2015'de %76), bu oran Grubu Bankacılık ve Sigorta sektörü için ortalamanın üzerine yerleştirmektedir.

2015'de Grubun satın alma harcamalarının %32'si ÇKI/KOBİ'ler ile yapılmıştır.

2. ÖNCELİK: SOSYAL VE DAYANIŞMA EKONOMİSİNDE (SDE) TERCİH EDİLEN ORTAK OLARAK YERİNİ SAĞLAMLAŞTIRMA

2018 sonu için amaç, 2015'de SSE yapılarından yapılan satın almaların hacmini ikiye katlayarak yılda 10 milyon EURO düzeyine çıkarmaktır.

Grubun Mission Handicap ekibiyle yakın işbirliği sayesinde, Pozitif Kaynak Bulma Programı engelli işçiler sektöründen kaynak bulma oranını artırmayı ummaktadır. Ayrıca kaynak bulma uygulamasını, işe geri dönüş planlarını ve diğer SSE aktörlerini içerecek şekilde genişletmektedir.

2015'de Grubun satın alma harcamalarından 4,9 milyon EURO SSE yapılarına gitmiştir.

3. ÖNCELİK: GRUBUN İKLİM 2020 GİRİŞİMİNİ DESTEKLEME

Grup, 2014 ile 2020 arasında CO₂ emisyonlarını %20 kısmayı taahhüt etmektedir. Satın Alma Birimi bünyesinde, bu taahhüt, özellikle Yeşil BT'nin geliştirilmesini, bina enerji verimliliğinin artırılmasını ve Grup tarafından satın alınan ürün ve hizmetlerin çevresel performansının iyileştirilmesini kapsamaktadır.

Amaç, çevresel etkilerinin (CO₂ emisyonları ve çevresel performans) nicel analizine dayalı olarak, sistematik biçimde yüksek çevresel katma değere sahip yenilikçi ürünleri ve hizmetleri bulmaya gayret etmektir.

3. SOCIETE GENERALE İKLİM İÇİN HAREKETE GEÇİYOR

İKLİM: STRATEJİ VE YÖNETİM

İklim değişikliği ve ekolojik değişim karşısında, çevresel dengelerin korunması gerçek bir mücadele hâline gelmektedir. 2015'de COP21 iklim değişikliği konferansından önce, Societe Generale 2020'ye kadar finansman portföyünü Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından belirlenen 2°C senaryosunu (2DS) öngören küresel ısınma rotasına uydurmayı taahhüt etmiştir.

2016'da Societe Generale iki stratejik öncelik etrafında kurulu iklim stratejisini geliştirmiştir:

- iklim riski yönetiminin uygulanması;
- düşük karbonlu yatırımlarda müşterilerini desteklemek için enerji dönüşüm finansmanının geliştirilmesi.

Societe Generale, iklim stratejisinin bir parçası olarak yönetim araçlarını giderek geliştirmektedir. Bu araçlar, Bankanın hem finansman (dolaylı emisyonlar) hem de elde tutulan varlıklar (bankanın kendi adına gerçekleştirdiği faaliyetler) üzerindeki etkisini yönetmek için bir genel çerçeve sağlar. Bu çerçeve esas alınarak, spesifik eylemler veya prosedürler uygulanır ya da güçlendirilir.

Fransa Yeşil Büyüme için Enerji Dönüşümü Yasası'nın 173. Maddesi, şirket işlerinin, özellikle ürettiği malların ve hizmetlerin kullanımının yarattığı sera gazı emisyonlarının önemli bilanço kalemleri vasıtasıyla raporlanmasını öngörmektedir. Kurumsal finansman faaliyeti (dolaylı emisyonlar) ile bağlantılı olarak, en yüksek karbon seviyelerine⁽²⁾ sahip sektörlerin tespit edilmesini mümkün kılmak için Societe Generale'de Bankanın bilanço taahhütleri⁽¹⁾ ile ilgili sera gazı emisyonlarını değerlendirmek üzere Grup genelinde bir yöntem uygulamaya konmuştur. Bu yöntem, Birleşmiş Milletler ve OECD gibi uluslararası örgütlerden gelen resmî verileri kullanan küresel bir yaklaşım benimser ve makro sektörlerin (örn. taşımacılık, enerji, sanayi vb.) karşı karşıya olduğu iklim zorluklarına dayanarak Bankanın üstlendiği taahhütlere karşılık gelen emisyonların oranını belirleyebilmesini sağlar.

Banka, makro sektörleri karbon yoğunluklarına göre sıralayarak, öncelikli sektörlerinin daha detaylı bir analizini gerçekleştirmek suretiyle iklim eylemine öncelik verir ve daha odaklı izleme geliştirir. Makro sektörlerle ilişkin 2016 bilanço taahhütleri ile ilgili sera gazı emisyonlarının dökümü şöyledir:

. Taşımacılık sektörü için %39, enerji sektörü için %37, imalat sanayii için %15, işleme sanayii için %7, diğerleri %2. Bugüne kadar Banka, henüz gerçek kişiler için finansmanla alakalı sera gazı emisyonlarını değerlendirmeye yönelik bir yaklaşım geliştirmemiştir.

Dolayısıyla, taşımacılık ve enerji sektörlerinin en önem makro sektörler (%76) olduğu görülebilir. Enerji sektörü için eylemler gerçekleştirilmiştir (sektör politikası, karbon ve kömür santrali projeleri için finansmanı durdurma, yenilenebilir enerjiler için fonlamayı geliştirme taahhüdü vb.). Elektrik sektöründe Societe Generale, IEA'nın 2DS projesi ile uyumlu 2°C küresel ısınma projeksiyonu ile aynı çizgiye getirmek amacıyla, özel işlemlerin enerji karmasını ve kurumsal kredilendirmeyi izlemek için bir sistem geliştirmiştir.

Bankanın kendi hesabına yürüttüğü faaliyetler (işletme emisyonları) bağlamında, Grup, binalarında ve BT altyapısındaki (barındırılan veri merkezleri dâhil) enerji tüketimi, iş gezileri, mal taşımacılığı (posta, şirket alışverişleri, fonların taşınması vb.), kâğıt tüketimi (ofis kullanımı ve müşteri yazışmaları için kâğıt), üretilen atık ve su tüketimi ile ilgili tüm çevresel verileri toplamak için yıllık bir kampanya yürütmektedir. Atık ve su tüketimi hâlihazırda Grubun karbon ayak izinde dikkate alınmamış, ancak 2014-2020 karbon azaltma programına dâhil edilmiştir.

İzleme göstergesi, kişi başına ton CO₂ eşdeğeri cinsinden sera gazı emisyonlarıdır. Grubun kendi hesabına yürüttüğü faaliyetlerdeki karbon ayak izinin %72'sine tekabül eden enerji tüketimi kişi başına veya m² başına kW/h cinsinden de izlenmektedir.

Taahhütleri doğrultusunda, Societe Generale, diğer 25 büyük uluslararası finans kurumu ile birlikte, Aralık 2015'den beri İklim Eyleminin Yaygınlaştırılmasına İlişkin Gönüllü İlkeleri desteklemiştir (bkz. s. 242, Grup taahhütleri).

Grup aynı zamanda dünyanın her yerinde 822 finans kurumunu bir araya getiren ve bu alanlardaki çevre girişimleri hakkında yıllık raporlar düzenleyen CDP İklim Değişikliği, Su, Ormanlar ve Karbon Eylem programlarını da imzalamıştır.

(1) Basel 2 modeli kapsamında EAD (temerrüt tutarı) bazında dökümü yapılan şirketler portföyü ("Kredi riskine ilişkin EAD değerlendirmesi", bkz. s. 195, Kredi risk tutarı).

(2) Bu yöntem, P9XCA yöntemidir. Societe Generale, değişkenlerini, özellikle de coğrafi ve sektöre göre dağılımı güncellemiş ve düzeltmiştir.

FINANSMAN VE DİĞER HİZMETLERLE İLİŞKİLİ İKLİM DEĞİŞİKLİK KONULARINA DİKKAT

İklim değişikliği risklerini yönetmeye yönelik bir sistem

İklim değişikliği ile ilgili riskler (fiziksel riskler ve dönüşüm riskleri) yeni bir kategori olmaktan ziyade, risk yönetimi planında bulunan risk türleri için (özellikle kredi ve operasyon riskleri ve sigorta faaliyetleriyle ilgili riskler) ağırlaştırıcı bir faktördür. Çevresel ve sosyal (Ç&S) risk yönetimi çerçevesini oluşturan sektör politikaları –özellikle Grubun karbon sektörü politikası– dönüşüm riskinin yönetilmesine katkıda bulunur.

Standart kredi riski yönetiminde, makro ekonomik ve makro sektör analizi ile en büyük risk teşkil eden ülkeler ve sektörler için münferit kredi riski analizleri, fiziksel riskleri ve geçiş risklerini dikkate alır. KSS Departmanının işbirliğiyle 2016'da Risk Bölümü tarafından ayrıntılı bir analiz gerçekleştirilmiş ve 2017'nin başlarında Risk Kuruluna sunulmuştur. Bu risklere duyarlılığın gelişiminin, kredi analistlerinin bu risklerin gelişimi hakkında bilinçlendirilmesi gibi süregelen çalışmaları ve spesifik eylemleri vasıtasıyla bu risk faktörünün daha güçlü bir şekilde ele alınmasını isteyen Risk Kurulu tarafından izlenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

İklim değişikliğinin kalbindeki enerji sektörü

Harekete geçmek üzere, risk yönetimi araçlarıyla ve Risk Bölümü tarafından belirlenecek önceliklere göre, Bankanın finansman portföyü ve diğer hizmetlerle desteklediği tüm iş sektörlerinde 2°C küresel ısınma rotası taahhüdü kademeli olarak uygulanacaktır.

Enerji sektörü, ciddi sera gazı emisyonları üretimi ve ekonominin kalbindeki konumu nedeniyle merkezi bir rol oynamaktadır. Societe Generale, ilk çabalarını iklim stratejisini açıklamaya ve kömür sektörü içinde uygulamaya odaklanmıştır. Kömürün ucuz bir kaynak olarak hâlâ küresel ekonomide önemli bir yeri olsa da, Aralık 2015 tarihli Paris Anlaşması'na uygun olarak, CO₂ ve ince partiküller açısından etkisi göz önüne alındığında sağladığı katkı azalmaktadır.

2016'da Societe Generale, kömür santrali projelerinin ve ilişkili altyapıların fonlanmasına 1 Ocak 2017'den itibaren küresel ölçekte son verdiğini duyumuştur. Buna ek olarak Grup, 2015'den bu yana kömür madenlerinin ve ilişkili altyapıların geliştirilmesine ilişkin proje fonlamasında yer almamıştır (bkz. s. 252, Sektör ve sektörler ötesi Ç&S politikaları).

Societe Generale ayrıca, IEA'nın 2020 için 2DS planı taahhüdünü uygulamak amacıyla kömür sektörüne ilişkin kredi riski tutarını izlemek için bir metodoloji geliştirmiştir. Birincil enerji üretimi ile ilgili senaryolar ve elektrik üretimi için kurulu kapasite, enerji karması büyük oranda karbona dayalı olan Çin'i içermeyen tutucu bir yaklaşım esas alınarak Bankanın hedeflerini belirlemek için kullanılmıştır.

Bu temelde, Banka, kendine aşağıdaki hedefleri belirlemiştir:

- kömür madencilği ile ilgili ödenmemiş kredileri (risk tutarı) 2016 ile 2020 arasında %14 azaltmak;
- Banka tarafından finanse edilen enerji karmasındaki kömür santralleri için kurulu kapasite oranını 2020'ye kadar %19 ile sınırlamak.

Grubun enerji karmasına, hem tanımlanmış bir enerji kaynağından elektrik üretimine ayrılmış işlemler hem de elektrik üretimi sektöründe aktif olmayan müşterilere ayrılmamış olan krediler (ödenmemiş krediler) dikkate alınarak ulaşılmıştır.

Küresel ısınma mücadelesinde önemi bir zorluk: Ormansızlaşma

Sürdürülebilir yönetimle ormanların korunması ve başlıca ormanların muhafazası, hem iklim değişikliğini hafifletmeye hem de biyoçeşitliliği korumaya yardımcı olur.

2015 sonunda Societe Generale, Bankacılık Çevre Girişiminin ve Tüketici Malları Forumunun 2020'ye kadar tropikal yağmur ormanlarında net sıfır ormansızlaşmayı sağlamayı amaçlayan Soft Emtia Sözleşmesini kabul ederek, ormanları koruma taahhüdünü güçlendirmiştir (bkz. s. 242, Grup taahhütleri).

DÜŞÜK KARBONLU YATIRIMLARINDA MÜŞTERİLERİ DESTEKLEME

Societe Generale, daha düşük bir karbon ekonomisine geçişte ekonomik aktörlerin oynadığı rolün farkındadır ve enerji dönüşümünde kilit bir oyuncu olmak niyetindedir.

Yeşil fonlama

67 ülkedeki varlığıyla güçlenen Grup, faaliyet gösterdiği birçok piyasanın gelişimine aktif olarak katkıda bulunmaktadır. Aşağıdakileri hedef alarak, düşük karbonlu bir ekonomiye geçişe yönelik resmi ve özel sektör çabalarını desteklemektedir:

- yenilenebilir enerji sektöründe artırılmış fonlama ile enerji üretim kaynaklarının çeşitlendirilmesi;
- müşterilerinin enerji tüketiminin düşürülmesi;
- başta Afrika olmak üzere, Societe Generale'in güçlü varlığa sahip olduğu gelişmekte olan ülkelerde enerji dönüşümü ve iklim değişikliğine adaptasyon çabalarının artırılması ve bu projelere yatırımcıların çekilmesi.

Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı çevre ve yenilenebilir enerji sektöründe engin bir deneyime sahiptir. Banka, dünya genelindeki varlığı ve kabul görmüş sektör deneyimi (enerji, petrol ve gaz, rezerv bazlı finans vb. alanlarda) ile, müşterilerini bu alanların gelişiminde on yıldan uzun süredir kesintisiz olarak desteklemektedir.

Societe Generale yenilenebilir enerji sektöründe (güneş, rüzgar ve biyokütle enerjisi vb.), hem yenilenebilir enerji sektörü projelerinin finansmanını ikiye katlamayı hem de 2020'ye kadar 10 milyar EURO tutarında bir özel fon sağlamayı amaçlayan proaktif bir politika yürütmektedir. 2016'da Grup, yenilenebilir enerji projeleri için 1,26 milyar EURO civarında fon sağlamıştır. Ayrıca Societe Generale, kıyı ötesi rüzgar enerjisi sektöründe aşağıdakileri de içeren beş büyük işlem için düzenleme yapmıştır:

- Almanya'daki en büyük rüzgar çiftliği projesi olan, Partners Group, InfraRed Capital Partners, DEME ve GE'den oluşan bir konsorsiyumun sahipliğindeki "396 MW Merkur" projesinin finansmanı; bu proje, 1,24 milyar EURO tutarındaki bir finansman karşılığında yaklaşık 500.000 haneye temiz enerji verilebilmesini sağlayacaktır;
- Birleşik Krallık'ta Norfolk sahilinin açığında yer alan, dünyanın en büyük rüzgar çiftliği olan Dudgeon'un finansmanı. 2017'nin sonuna kadar tamamlanması beklenen proje, 410.000 İngiliz hanesi için elektrik üretecek ve yılda 893.000 ton CO₂'in yerini alacaktır. Bu işlem, Societe Generale'in hem danışman hem de kreditor olarak hareket ettiği, böylece rüzgar çiftliklerinin finansmanında Avrupa lideri rolünü teyit ettiği ilk kıyı ötesi rüzgar işlemidir.

Sektörde yurt dışındaki Grup iştirakleri de varlık göstermektedir. Uluslararası bazda, Societe Generale yerel ekosistemi korurken yerel mercilerin, özel bireylerin ve şirketlerin gelişmesine yardımcı olmaktadır. Uluslararası finansman işlemlerinin çoğu, uluslararası finans kurumları (IF'lar) ile imzalanan ortaklık anlaşmaları sayesinde garantilerden ve avantajlı koşullardan ve enerji verimliliğine veya yenilenebilir enerjilere tahsis edilmiş yeniden finansman kanallarından faydalanmaktadır.

Örneğin, 2016'da:

- Komerční Banka (Çek Cumhuriyeti), yerli sakinlere daha iyi su kaynağı ve daha iyi atık su yönetimi sunan altyapı ve tesislerin finansmanına 8 milyar EURO katkıda bulunmuştur;
- Birleşik Krallık'ta, SG Equipment Finance (SGEF) 2010'dan beri çok sayıda temiz ve yenilenebilir enerji sistemleri için finansman çözümleri sağlamaktadır: okullar ve sanayi binaları için güneş panelleri, depolar için LED aydınlatma, okullar ve hastaneler, kamu kurumları için biyokütle kazanları ve pek çok çiftlik binası ile kamusal ve özel sektörde ana enerji merkezleri için birleşik üretim sistemleri. 2016'da SGEF UK, fotovoltaik sistemler, biyokütle kazanları ve LED aydınlatma için 5,3 milyon EURO civarında finansman sağlamıştır.
- Çek Cumhuriyeti'nde SGEF, 2016'da 20,5 milyon EURO kredi vererek, toplu taşımayı iyileştirmek için otobüs alımını finanse etmeye devam etmiştir;

- Fidelity (İtalya), güneş enerjisinden elektrik üretimi ile ilgili sistemler ve tesisatlar için 23,3 milyon EURO'ya ulaşan kredilerle fotovoltaik sektörünün finansmanını desteklemeye devam etmiştir;
- Bulgaristan'da, SG Express Bank, Bulgaristan Enerji Bakanlığı ve EBRD tarafından desteklenen Desiree Gas programına 170.000 EURO'yu aşkın katkıda bulunarak, gaz dağıtımçıların müşterileri olan ve dizel, kömür veya odunu doğalgazla ikame etmeyi seçen gerçek kişilere sübvansiyonlar verilmesine imkân vermiştir;
- Societe Generale'in Rusya'daki tüketici kredisi iştiraki olan Rusfinance, tamamen Uluslararası Finans Kuruluşu'nun özel kredi imkânı kapsamında olmak üzere, Societe Generale Grubundan bir garantiyle gerçek kişilerin temiz araçlar satın alması için 46 milyon EURO kredi sağlamıştır.

2016 boyunca Societe Generale tarafından özel ve kamusal sektör taahhütlerine (enerji altyapıları, her türlü yenilenebilir enerji üretimi, atık ve geri dönüşüm, toplu taşıma projeleri, alternatif yakıtlar, temiz araçlar, yeşil gayrimenkul) sağlanan yeşil fonlama toplamda yaklaşık 3,12 milyar EURO'ya ulaşmıştır (SOGEPROM'un yeşil gayrimenkul için ilk defa katkı sağladığı 595 milyon EURO ile birlikte).

Enerji dönüşümünün zorluklarına karşı yenilikçi çözümler

Grup, kurumsal müşterilerini memnun etmek için, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda projelerin ve iktisapların finansmanını mümkün kılan "yeşil tahviller" geliştirilmesine katkıda bulunmaya, böylece ESG yönetimindeki köklü deneyimiyle birlikte, Grubun yapılandırma ve tahvil dağıtım çözümlerini sunmak suretiyle iklim değişikliğiyle mücadelede dahil olmaya isteklidir. 2016'da Societe Generale, toplamda 6 milyar EURO tutarında sekiz adet yeşil tahvilin ihracına katkıda bulunmuş ve örneğin Çin otomotiv sektöründe Zhejiang Geely için ilk büyük kıyı ötesi yeşil tahvil ihracına katılmıştır. Bu ihraç, Grubun İngiliz bağlı şirketi London Taxi Company tarafından sıfır emisyonlu araçlar için tasarım, geliştirme ve üretim projelerini finanse etme veya yeniden finanse etme amacı taşımaktadır.

Banka, özellikle UNEP-FI (Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finansman Girişimi) himayesinde pozitif etki finansmanının geliştirilmesi yoluyla yatırımcıların aradığı enerji dönüşümü kriterlerini karşılayan yenilikçi çözümler sunmak için mali yapılandırma ve dağıtım alanındaki uzmanlığını da sunmaktadır (bkz. s. 254, Pozitif Etki Finansmanı). 2016'da bu yaklaşım, 5 yıl vadeli 500 milyon EURO tutarlı sabit oranlı kıdemli senet için ikinci bir pozitif etki tahvil ihracıyla devam etmiştir. Toplanan fonlar yenilenebilir enerji projelerinin finanse edilmesinde kullanılacaktır.

Banka, karbon piyasasında köklü bir aktör olup, Avrupa ETS'de (Emisyon Ticareti Sistemi) Enerji Riski itibarıyla 2. sırada ve 2016'da konu hakkındaki araştırması için 1. sırada yer almaktadır.

Çevresel bankacılık teklifi

Societe Generale, Fransa bankacılık ağlarında enerji verimliliğine yönelik finansmanı da teşvik etmektedir. Grup, Fransa'da uygulamaya konmalarından bu yana, birlikte 435 milyon EURO tutarından fazlasına tekabül eden 27.500'den fazla faizsiz eko-kredi, sürdürülebilir kalkınma kredisi ve Espresso sürdürülebilir kalkınma kredisi dağıtmıştır. 31 Aralık 2016 itibarıyla, Sürdürülebilir Kalkınma Tasarruflarındaki mevduatlar 8 milyar EURO'ya ulaşmıştır.

Çevresel bankacılık teklifinin bir parçası olarak, Banka, Fransa Ormancılık Komisyonu (ONF) ile işbirliği içinde kurumsal müşteriler için bir çevresel işletme kredi kartı dahil olmak üzere, bir yeşil ürünler ve hizmetler yelpazesi teklif etmektedir. Societe Generale 2017'nin sonuna kadar iki orman parkının (Hautes-Alpes ve Loire Atlantique départements) geliştirilmesini fonlama taahhüdünü yinelemiştir. 2016'da, 2015'e kıyasla %19 artışla, ONF'ye 151.261 EURO tutarının biraz üzerinde bir ödeme yapılmıştır.

Eylül 2012'den beri, Espresso kredisi aracılığıyla yeni veya ikinci el elektrikli veya hibrid araçların satın alınmasını finanse etmek isteyen müşteriler için tercihli bir "temiz araç" ölçeği ayrılmıştır. 2016'da bu plan kapsamında toplam 40,9 milyon EURO tutarında 3.300 Espresso kredisi verilmiştir. Uygulamaya konduğu tarihten beri, toplam 128,4 milyon EURO tutarında 10.000'e yakın "temiz araç" Espresso kredisi alınmıştır.

Societe Generale'in sigorta iştiraki olan Sogessur, seçilen pakete bakılmaksızın emisyonu 120 gram CO₂/km'den az olan araçlara sahip poliçe sahipleri için ("temiz araç" poliçesi) sigorta primleri üzerinden daimi bir %5 indirim ve yılda 6.000 km'den az mesafe yapan poliçe sahipleri için ("seyrek araç kullanan sürücü" poliçesi) sigorta primleri üzerinden %10 indirim uygulamıştır. 2016'nın sonunda "seyrek araç kullanan sürücü" poliçeleri 2015'e kıyasla 2 puan artışla Sogessur'un portföyünün %23'üne karşılık gelmekte, "temiz araç" poliçeleri ise 2015'e kıyasla 3 puan artışla %18'e karşılık gelmektedir. 2016'nın başlarında Sogessur, hem eğitici hem eğlenceli olan ve kullanıcıların sürüş ipuçları sayesinde sürüş becerilerini iyileştirmesine imkân veren ve aynı zamanda çevre dostu bir yazılım uygulaması olan "Star Drive"ı piyasaya sürmüştür. Bugüne kadar 8.000 kişi uygulamayı indirmiş ve kullanıcıların sürüş performansı üzerinde yararlı etkileri kaydedilmiştir.

Societe Generale'in uluslararası ağı aynı zamanda bir çevresel bankacılık ürünleri ve hizmetleri yelpazesi sunmaktadır. Örneğin Ekim 2016'da COP22 iklim değişikliği konferansının hemen öncesinde Societe Generale biyobozunur bitki bazlı plastikten yapılmış C'BIO banka kartını piyasaya sürmüştür ve çevreyi koruma doğrultusunda çalışan, kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olan Mawarid'e ("Kaynaklar") sabit oranlı bağış yapmaktadır. 2016 sonu itibarıyla 188 C'BIO kartı dağıtılmıştır.

Spesifik hizmetler yelpazesi

Grubun otomotiv kiralama iştiraki olan ALD Automotive, teknolojinin uygulamalarda değişiklik getirdiği düşük karbonlu çözümleri ve operasyonel kiralama sektöründe yeni mobilite biçimlerini destekleme stratejisini sürdürmektedir. ALD, özel otomobil veya otomobil paylaşma, kısa vadeli kiralamaya karşı uzun vadeli kiralama, çok yönlü çözümlerin geliştirilmesi gibi yeni kurumsal hareketlilik iş modellerini test etmektedir. Grubun Amsterdam'daki Hollanda iştirakinde kurulan Mobilite Deneyim Merkezi, bu yeni uygulamalarla ilgili bilinçlendirme ve testler için öncü bir merkezdir; "ALD newmobility" programına entegre edilen son yeniliklerin örnekleri arasında "ALD choice" galerisi, "ALD free" platformu, 20'den fazla ülkede hayata geçirilen "My ALD" uygulaması ve WayzUp işbirliğiyle "ALD Community" işe gidiş-dönüş için ortak otomobil kullanımı gibi esnek mobilite çözümleri yer almaktadır.

Eylül 2016 sonu itibarıyla 9.132 elektrikli otomobilden oluşan filoyla (dünya genelindeki 1,3 milyon araçlık filo içinde), ALD Automotive'in elektrikli seçenekler yelpazesi aşağıdakiler gibi yeni çözümlerle genişlemektedir:

- ALD experienze: çalışanlara elektrikli araçlar hakkında bilgi alma şansı veren, kurumsal müşteri sahalarında düzenlenen bir keşif günü;
- ALD rent electric: kurumsal müşteriler için, uzun vadede ve büyük esneklikle değişken bir elektrikli araçlar seçkisinin test sürüşüyle, otomobil filolarına elektrikli araçların katılmasını gerçek koşullarda değerlendirme fırsatı;
- ALD electric: şirket filolarına elektrikli araçların katılmasını teşvik etmeye yönelik, müşteri sahasında altyapıların kurulması dâhil, ihtiyaçlar analizi yapmaktan araçların servisi ve onarımına kadar danışmanlık ve kapsamlı destek.

Bu paketler yelpazesi, ALD'nin müşterilerine araçları için uygun enerji yönetimi ve akıllı şarj çözümleri sunmasına imkân veren elektrikli araç şarj altyapıları alanındaki uzmanlarla (Hollanda'da Eneco ve Fransa'da G2 Mobility) 2016'da kurulan ortaklıklar sayesinde büyümektedir.

DÜŞÜK KARBONLU* GELİŞME POLİTİKALARINI DESTEKLEMeye YÖNELİK ORTAKLIKLAR

Grubun düşük karbonlu gelişimi finanse etme politikalarını desteklemek ve bu konuda müşterilerine yardımcı olmak için, Grup, temiz enerji veya enerji verimliliği projelerinin finansmana tahsis edilmiş kanallar veya programlar sunan IFI'lar ile ortaklıklar kurmaya çalışmaktadır. Bu özel finansman kanalları, kurumsal finansmanın başlıca kaynağı olan bankaları mevcut müşterilerinin daha sürdürülebilir bir enerji modeline geçişini finanse etmeye veya bu alanda yenilikçi bir yaklaşım benimseyen şirketler tarafından teklif edilen "yeşil" projeleri finanse etme fırsatlarından faydalanmaya teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Gerçekleştirilen ortaklıklar arasında 2015'de Fransa Kalkınma Ajansı (AFD) ile Senegal'deki SGBS ve Fildişi Sahili'ndeki SGBCI iştirakleri arasında imzalanan Sunfer (Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve enerji finansmanı) bulunmaktadır. Bu ortaklıklar bağlamında, AFD ve yerel banka, Sunref yeniden finansman planını izlemek için kurulmuş komiteler ve ayrıca iki tarafın her birince belirlenmiş projeler hakkında düzenli bilgi alışverişleri vasıtasıyla proje çalışmalarını koordine etmektedir. Projelerin uygunluğunu değerlendirdikten sonra karar verirler. .

Fildişi Sahili'nde, 2016 sonu itibarıyla, incelenen on bir proje ve şirketten dördü Sunref programına dâhil edilmek için uygun kabul edilmiştir; diğer beş başvuru ise hâlihazırda işleme alınmaktadır. Bu ortaklığın başarısının anahtarı kısmen, AFD tarafından, 17 Kasım 2016'da düzenlenen seminer gibi bilgilendirme seminerlerine davet edilen Bankanın satış ekiplerinin ("Sunref refleksi"ni tetiklemek için) ve şirketlerin ve meslek örgütlerinin farkındalığının artırılmasıdır.

Avrupa şubeleri ile EBRD arasında enerji verimliliği projeleri için finansman imkânlarını düzenleyen şu finansman sözleşmeleri de imzalanmıştır: Moldova'da ülkeye özgü MoREEFF ve MoSEFF programları için 8 milyon EURO, Romanya'da iki kredi limiti için toplam 8,1 milyon EURO ve Sırbistan'da.

Fransa'da, 2014 ile 2016 arasında ülke genelinde yenilenebilir enerjilere yatırımı (750 milyon EUR) teşvik etmek için "France Énergies Renouvelables" programıyla bağlantılı olarak EIB ile bir anlaşma yürürlüktedir.

GRUBUN KARBON AYAK İZİNİN AZALTILMASI

Grubun karbon planı

Banka, iş faaliyetleriyle çevresel etkiler de üretmektedir. Bu konudaki sorumluluğunun farkında olan Societe Generale, çevre politikasını kendi faaliyetleriyle ilgili olarak uygulamayı sürdürmektedir; bu politika, çeşitli paydaşlara ilişkin olarak çevre üzerindeki doğrudan etkisinin kontrolünü ve iyileştirilmesini kapsar.

Societe Generale, 2014-2020 karbon azaltma programının bir parçası olarak, CO₂ emisyonlarını %20 azaltmaya ve 2017'den itibaren atıklarını Grubun karbon ayak izine dâhil etmeye karar vermiştir. 2016'da Grubun karbon ayak izi 2,13 ton CO₂/kişidir, dolayısıyla referans yıl 2014'e kıyasla %11,8 azalma vardır.

Bir yönetim aracı olarak kurum içi karbon vergisi

Bu hedefe ulaşmak için, Banka, kurum içi karbon vergisi teşvik planını genişletmektedir. Bu vergi, Grup işletmesi emisyonlarına (10 EURO/ton CO₂) dayanarak tarh edilir ve ardından Çevre Verimliliği Ödüllerinin düzenlenmesi yoluyla kurum içi çevre verimliliği girişimlerini finanse etmek için yeniden dağıtılır. Bu plan, çevresel tedbirlerin Banka için değer yaratma ve yenilik fırsatları da teşkil ettiğini göstermektedir.

Dört yıl boyunca, kurum içi karbon vergisi gelirleri 4 kıtada 23 katılımcı ülkedeki 185 girişime tahsis edilerek aşağıdakiler elde edilmiştir:

- yıllık ortalama 3,1 milyon EURO hibe;
- genel giderlerde yıllık 26 milyon EURO mükerrer tasarruf;

- yıllık yaklaşık 11.000 ton CO₂'nin önlenmesi (yani Grubun emisyonlarının %3,3'ü);
- yıllık 58 GWh enerji tasarrufu (yani Grubun toplam yıllık enerji tüketiminin %6,8'i).

Kaynak Bulma Departmanı Grubun KSS stratejisinde önemli bir rol oynamaktadır ve Bankanın tedariklerinin çevresel ayak izini azaltmayı taahhüt etmiştir (bkz. s. 256, Kaynak bulma sürecinde KSS riski yönetimini iyileştirme).

Bu, çalışanların gerçekten motive olmasını sağlamıştır ve Banka, programı emsalleriyle ve ilgili olduğu organizasyonlarla paylaşmaya isteklidir.

Çevre verimliliğinin artırılmasına yönelik önlemler

GAYRİMENKUL

ENERJİ TÜKETİMİNDE AZALMA

2016'da toplam 3,9 milyon m² zemin alanıyla, Grup, bina stoku için bir çevre stratejisi uygulayarak binalarının enerji performansını sürekli artırma taahhüdünde bulunmuştur. Bu amaçla, koymuş olduğu hedeflerden biri, merkezi binalarının (şubeler ve iştirakler hariç) enerji verimliliğini 2020'ye kadar 2014'e kıyasla %20 artırmaktır, bu da 2007'den bu yana uygulanan enerji tüketimini azaltma çabalarına ciddi katkıda bulunacaktır.

* Enerji dönüşümünün finansmanı ile ilgili.

Bu hedefi yakalamak için bazı araçlar kullanıma sunulmuştur:

- bina stokunun çevre performansını değerlendirmek için, ülke ve kuruluş seviyesinde tutarlı ve etkili eylem planlarının hayata geçirilmesini ve genel olarak bina stokunun enerji verimliliğinin iyileştirilmesini kolaylaştıran bir çevresel teşhis aracı (EDT) geliştirilmiştir;
- Ile-de-France bölgesinde ISO 50001 belgesine sahip 19 binada enerji verimliliğini yönetmek ve enerji yönetimini izlemek amacıyla, Fransa'daki ana merkezi binalarda belli bir binanın enerji ve su tüketimini ve atık yönetimini gerçek zamanlı olarak izlemeye olanak veren bir yönetim aracı (GREEN) hayata geçirilmiştir. Bu belge, Grubun binalarında enerji tüketimini azaltma taahhüdünün açık bir göstergesidir ve Societe Generale, bu kapsamda Avrupa'da belge sahibi olan ilk bankadır. Uluslararası düzeyde, ABD'de (New York'ta bir adet bina), Hindistan'da (Bangalore ve Chennai) ve Lüksemburg'da başarıyla hayata geçirildikten sonra, GREEN aracı şimdi Asya ve Birleşik Krallık'ta uygulamaya konmuştur.

Bu hedefe ek ve 19 merkezi bina için ISO 50001 belgesinin bir parçası olarak, bir "enerji politikası" tanımlanmış ve uygulanmıştır. Bu politikanın amaçları şunlardır:

- binalara ilişkin yasal ve düzenleyici şartları karşılamak;
- Grubun binalarının sakinlerinin konforunu temin etmeye yönelik süregelen çabalarının bir parçası olarak Societe Generale'in sahip olduğu binaların enerji ve çevre performansını optimize etmek;
- şirketin temel iş kolu değerlerinin (güvenilirlik, iş sürekliliği) gelişimine ve konfor, sağlık, erişilebilirlik ve hizmetler açısından sakinlerin beklentilerine en uygun binaları kullanmak için gayrimenkul piyasa fırsatlarından ve mevcut ortamdaki faydalanmak.

2016 ile ilgili olarak bu çabaların sonucunda merkezi binaların enerji tüketiminde 2015'e kıyasla %4 azalma olmuştur. Societe Generale'in Fransa ağıının 189 şubesinde tüketim verilerini ölçmek için bir uzaktan ölçüm sistemi kurulmuş olması da kayda değerdir.

2016 ayrıca, DUNES (Paris'in doğusunda, 5.500 kişi için 89.000 m² zemin alanlı) ve Ampère E+ (La Défense'te, yaklaşık 1.300 kişi için 15.000 m²) gibi en son teknolojiye sahip enerji verimli binaların yapımına tanıklık etmiştir. Bu binalar aşağıdaki belgelere layık görülmüştür: DUNES için HQE Construction ve LEED, Ampère E+ binası için HQE (Mükemmel) ve BREEAM (Çok İyi) ile Effinergie Rénovation etiketi.

Societe Generale, Çad'daki genel merkezine iki eklenti inşa etmiştir; bunlar çevresel nitelikleri bakımından örnek teşkil etmektedir (Avrupa standartlarına uygun yalıtım, çift dış duvar, güneş panelleriyle elektrik üretimi ve LED aydınlatma). Societe Generale'in Burkina Faso'daki iştiraki, özellikle sık elektrik kesintilerine maruz kalan uzak bölgelerde 22 adet güneş enerjili ATM kurmuştur.

Aynı zamanda, özellikle binalarımızda yenilenebilir enerji üretimi (güneş panelleri ve bazı şirket kafeteryalarında metanizasyon) ve yeşil sertifikalar alınması sayesinde yenilenebilir enerji kullanımı 2016'da 2015'e kıyasla %19 artmıştır.

Grubun gayrimenkul geliştirme iştiraki Sogeprom, bir yandan gayrimenkul varlıklarının değerini artırırken diğer yandan kullanıcı binalarının (konfor, hava kalitesi, bağlanabilirlik, biyoçeşitlilik, bahçe, vb.) merkezine koyarak gayrimenkulün geleceğini geliştirmektedir. Bina için eko-tasarımdan kullanım ömrünün sonu hususlarına ve yapı malzemelerine kadar binanın tüm ömrünü dikkate alarak geleceğin gayrimenkul geliştirme işini yeniden tasarlamaktadır. Dolayısıyla Sogeprom'un genel merkezi olan, yakında Sogeprom çalışanlarını, ardından Societe Generale'in gayrimenkul bölümü çalışanlarını ağırlayacak olan yeni Ampère E+ binası, projenin ekolojik ayak izini önemli ölçüde azaltmak için yerinde inovasyon vasıtasıyla ve yeni faaliyete giren şirketlerle ve yenilikçi şirketlerle ortaklık içinde inşa edilmiştir (verilerin LiFi aydınlatma teknolojisiyle iletimi, "ikinci yaşam" bataryaları kullanarak elektrik depolama çözümü (B4B sistemi), kapalı mekân havasını arıtmaya yönelik yeşil duvar, çatıda yenilebilir yabancı bitki bahçesi ve geleneksel bakır BT ağı yerine fiber optik kablolama).

SU TÜKETİMİNDE AZALMA

Grubun su tüketimi 2016'da 1,92 milyon m³ olup, 2015'e kıyasla hafif bir azalma olmuştur.

Grubun binalarında su yönetimi enerji yönetimi ile birlikte ele alınmaktadır. Tüketimi kısıcı tedbirlerle (hareket dedektörleri, buharlaşmalı iklimlendirme ünitelerinin değiştirilmesi vb.) tamamlanmaktadır.

TOPLU YEMEK HİZMETİ

Ile-de-France'teki Societe Generale ana binalarında yemek hizmeti sağlayıcıları (ortalama günde 11.000 kişilik yemek servisi yapmaktadırlar) ile işbirliği içinde çevreye ve gıda israfıyla mücadelede özel önem verilmektedir. Dolayısıyla yemek hizmetlerinin çoğu yerinde ve tam zamanında esasına göre sağlanmakla birlikte, giderek artan bir oranda self-servis esasına göre sunulmaktadır, böylece tüketiciler porsiyon büyüklüklerini kendileri ayarlayabilirler. Hazır ürünlerin son kullanma tarihlerinin yönetimi de optimize edilmiştir. Kafeteryaların çoğunluğunda kalan atıklar tasnif edilerek metanizasyona tabi tutulur (aşağıya bakınız).

ATIK YÖNETİMİ

Societe Generale, atıkları geri dönüştürerek çevre üzerindeki doğrudan etkisini asgariye düşürmeye gayret etmektedir. Grup düzeyinde, atık üretimi 2016'da 18.000 ton civarı olarak tahmin edilmiştir. Atık üretimindeki hafif artış (2015'e kıyasla %11,4 yüksek) 2016'da kapsamın genişletilmesinden kaynaklanmaktadır.

2014-2020 karbon azaltma programının hedefini tutturmak için, Grup bünyesinde atık yönetimini iyileştirmeye yönelik bir dizi tedbir mevcuttur. Engelli işçiler sektörünün yer aldığı atık toplama, geri dönüştürme ve işleme çabaları, işlenen yaklaşık 130 ton atıkla, 2016'da devam etmiştir. Gıda atıklarının dehidrasyonu ve sanitizasyonu yerinde gerçekleştirilerek (Credit du Nord), taşınmasının çevresel etkisi azaltılmaktadır.

BT ALTYAPISI

Societe Generale'in BT Birimi, Grubun taahhüdü doğrultusunda BT stokunun enerji tüketimini yılda %4 azaltmayı kendine hedef olarak belirlemiştir. 2016 girişimleri enerjide yıllık 9,4 GWh tasarruf edilmesine, dolayısıyla CO₂ emisyonlarının %4,7 düşürülmesine yardımcı olmuştur.

Çevresel meseleler için görevlendirilmiş bir iletişim yetkilisinin her projenin merkezinde yer aldığı bir sistem uygulamaya konmuştur; bunun yanında proje sahipleriyle çevresel konulara ilişkin büyük çaplı bir farkındalık yaratma kampanyası yürütülmüştür.

Genel olarak, elektrik tüketimine, Satın Alma Departmanı ile işbirliğine ve projeler ve uluslararası gelişme için Yeşil BT kriterlerinin yönetimine özel önem verilmiştir.

Grubun BT stokunun karbon ayak izini azaltma çabaları, bulut çözümlerinin hayata geçirilmesi, çekerek yazdırmanın daha geniş kullanımı ve eski ekipmanların daha verimli ve daha az enerji tüketen ekipmanlarla değiştirilmesi ile 2016'da devam etmiştir.

ULAŞIM

Societe Generale, uzun zamandan beri kişisel seyahatin ve iş seyahatinin yanı sıra malların taşınmasının çevresel etkisini azaltmaya yönelik tedbirler uygulamaktadır.

İŞ SEYAHATI

Grup çalışanları 2016 yılında tren, uçak ve otomobille 514 milyon km seyahat etmiş olup, bu da kişi başına 3,412 km'ye karşılık gelmektedir. Bu durum, otomobille kat edilen kilometre sayısında azalma ve uçak veya tren ile kat edilen mesafede hafif bir artışla birlikte, Grupta kişi başına seyahatte 2015'e kıyasla hafif bir artışı (%0,5) göstermektedir.

Beş yıldır Grubun Satın Alma Bölümü Fransa'daki Grup kuruluşlarıyla işbirliği içinde Grubun ayak izini piyasadaki en düşük emisyonlara sahip araçları referans vererek düşürmeye çalışmaktadır. Çabalarını hızlandırmak ve kararlı CO₂ emisyon azaltma hedefine ulaşmak için, Grubun otomobil havuzunda %5 oranında elektrikli araç sunma amacıyla 2015'de "EdisOn" projesi başlatılmıştır. 2015'deki 27 elektrik araca kıyasla, 2016 sonu itibarıyla Grubun filosunda 52 elektrikli araç bulunmaktaydı ve yıl içinde on şarj istasyonu daha kurulmuştur.

İŞE GİDİŞ-GELİŞ VE EVDEN ÇALIŞMA

Araçların bireysel kullanımına alternatif çözümleri teşvik etmek için hedefe yönelik tedbirler uygulamaya konmuştur. Genel merkezde bir otomobil havuzu platformu ve bir otomobil paylaşımı planı uygulanmaktadır. İştiraklerde de tedbirler uygulanmaktadır: özellikle, CGI ve ALD International, gidiş-gelişler ve belli iş gezileri için kullanılmak üzere bisikletler ve e-bisikletleri çalışanlarının kullanımına sunmuştur. 2016 sonunda CGI, yıl içinde toplamda yaklaşık 40.000 kilometre yol kat eden 24 bisikletten oluşan bir filoya sahipti ve ortak otomobil kullananlar (car-poolers) ve elektrikli araçlar için on park yeri ayrılmıştı.

Ayrıca üç yıllık denemeden sonra Societe Generale evden çalışmayı kayda değer ölçüde geliştirmektedir. 2016 sonunda Grubun dünya genelinde evden çalışan 10.000 çalışanı bulunuyordu, bu da 520 ton karbondioksitin engellenmesi demektir. Fransa'daki Societe Generale SA bu yeni çalışma şeklini benimsemiştir (bkz. s. 280, Yeni çalışma şekillerinin ve organizasyonel modellerin geliştirilmesi).

KÂĞIT

Hizmet işletmeleri tarafından en çok kullanılan sarf malzemesi olan kâğıt ciddi bir ekonomik sorunu temsil etmektedir ve hassas bir çevresel konudur (atık yönetimi, iklim değişikliği ve kirlilikle mücadele).

Bu Grubun her zaman üzerinde durduğu bir konudur ve 2016'da 13.216 ton (2015'e kıyasla %26 düşük) olan toplam tüketimi makul bir seviyeye getirmek için giderek artan sayıda girişimler uygulanmaktadır. Kâğıt tüketiminde 2007'de başlayan aşağı yönlü eğilim devam etmiştir: 2016'da kâğıt tüketimi kişi başına 86 kg olarak gerçekleşmiştir, yani 2015'e kıyasla %25 daha azdır.

Kullanılan kâğıdın yarısından fazlası (%52,4) artık geri dönüştürülmüş kaynaklardan gelmekte olup, bu değer 2015'e kıyasla %10 yüksektir.

Kaydedilen ilerleme, yazıcıların kullanımı, kâğıt materyallerin dijital materyallere dönüştürülmesi ve geri dönüştürülmüş kâğıt kullanımı gibi Grup genelinde uygulanan çeşitli tedbirlerin sonucudur. Societe Generale, çevresel taahhütleri kapsamında, 2012'den beri ekonomiyi teşvik eden bir ekolojik örgüt olan Ecofolio'nun Yönetim Kurulu'nda da sandalye sahibidir.

ÇEVRESEL VERİLER

ÇEVRESEL BİLGİLER	Birimler	2016 Konsolide	2015 Konsolide	Ref. Yıl 2014 Konsolide
Genel çevre politikası				
Toplam Grup çalışanı sayısı	Çalışanlar	145.672	145.703	146.793
Raporlama kapsamındaki toplam kişi sayısı ⁽¹⁾	Kişiler	154.280	152.020	150.933
Veri toplama kapsamı	%	%100	%100	%99
Sayılan toplam yüzey alanı	m ²	3.866.481	3.998.770	4.019.694
Kirlilik ve atık yönetimi				
Atıklar	Ton	18.174	16.075	16.345
Kapsam ⁽²⁾	%	%91	%90	%86
İş seyahati	Milyon km	514	510	506
Kapsam ⁽²⁾	%	%98	%98	%98
Uçak	Milyon km	261	239	247
Tren	Milyon km	54	51	52
Otomobil	Milyon km	199	219	206
Kişi başı iş seyahati	Km	3.412	3.443	3.405
Kaynakların sürdürülebilir kullanımı				
Su tüketimi	Milyon m³	1,92	2,08	1,99
Kapsam ⁽²⁾	%	%98	%98	%94
Toplam kâğıt tüketimi⁽³⁾	Ton	13.216	16.411	17.561
Kapsam ⁽²⁾	%	%98	%100	%100
Kişi başı kâğıt tüketimi	kg	86	109	117
Ofis kâğıt tüketimi	Ton	6.984	8.241	8.750
Kapsam ⁽²⁾	%	%98	%100	%100
Geri dönüştürülmüş ofis kâğıdı	%	%52	%48	%38
Toplam enerji tüketimi	GWh	813	848	896
Kapsam ⁽²⁾	%	%100	%100	%100
Kişi başı toplam tüketim	KWh	5.289	5.632	5.920
Toplam elektrik tüketimi	GWh	589	610	629
Kişi başı toplam elektrik tüketimi	KWh	3.831	4.054	4.153
Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimi	MWh	1.776	1.432	417
Veri merkezlerinin enerji tüketimi ⁽⁴⁾	GWh	92	99	111
İklim değişikliği				
GHG emisyonları⁽⁵⁾	Ton CO2 e	320.495	322.157	352.543
Kapsam ⁽²⁾	%	%97	%98	%98
Kişi başı GHG emisyonları	Ton CO2 eşdeğeri	2,13	2,20	2,40
KAPSAM 1 ⁽⁶⁾	Ton CO2 eşdeğeri	31.805	30.248	32.520
KAPSAM 2 ⁽⁷⁾	Ton CO2 eşdeğeri	196.490	198.602	214.542
KAPSAM 3 ⁽⁸⁾	Ton CO2 eşdeğeri	92.199	93.308	105.481

(1) Kişi sayısı, Societe Generale Grubu'nun personeli (geçici görevli personel, taşeronlar, geçici işçiler, işe yerleştirilen stajyerler, "çalış ve oku" programlarındaki kişiler dâhil) olup olmadığına bakılmaksızın, yerleşkede çalışan ve yerleşkede varlığından veya faaliyetinden dolayı enerji, kâğıt, iş gezileri, atık vb. tüketen/kullanan/yapan/üreten herhangi bir kişiyi temsil eder.

(2) Kapsam, iş gücüyle orantılı olarak veri sağlamış kuruluşları temsil eder (FTE – tam zamanlı çalışan).

(3) Ofis kâğıtlarını, müşteri belgelerini, zarfları, hesap özetlerini ve diğer kâğıt türlerini içerir.

(4) Fransa'da bulunan kendi veri merkezlerini içerir. Toplam elektrığe yalnızca kendi veri merkezlerinin enerji tüketimi dâhil edilir.

(5) Sera gazları (GHG).

(6) Enerji tüketimine ilişkin doğrudan emisyonları ve florlanmış gaz emisyonlarını içerir.

(7) Enerji tüketimine ilişkin dolaylı emisyonları içerir.

(8) Genel kâğıt tüketimine, iş seyahatlerine, malların taşınmasına ve Fransa'daki veri merkezlerinin enerji tüketimine ilişkin GHG emisyonlarını içerir.

4. SOCIETE GENERALE DAYANIŞMAYI VE BAĞLILIĞI SAVUNUR

İNSAN HAKLARINA SAYGI

Grup, operasyonlarında ve insan kaynakları yönetiminde, tedarik zincirinde ve ürün ve hizmetlerinde insan haklarına saygı gösterilmesini temin edecek sistemleri ve süreçleri sürdürmeyi ve iyileştirmeyi taahhüt etmiştir.

Societe Generale'in insan hakları taahhütleri aşağıdaki sözleşmeleri, standartları ve girişimleri temel almaktadır:

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Medenî ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme;
- özellikle zorla çalıştırmanın ve çocuk işçiliğinin, istihdamda ayrımcılığın ortadan kaldırılmasının yanı sıra örgütlenme özgürlüğünü ve toplu pazarlık hakkının etkin bir biçimde tanınmasını kapsayan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Temel Sözleşmeleri;
- Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri;
- Çok Uluslu Şirketlere Yönelik OECD Yönergeleri;
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi.

Banka, tüm faaliyetlerinde dürüstlük ve yürürlükteki kanunlara uyum içinde hareket etmeye kararlıdır. Grup düzeyinde geliştirilen bazı politikalar, insan haklarını doğrudan veya dolaylı olarak savunan hükümler içermektedir. Kayda değer bir örnek, Societe Generale'in insan haklarına saygı göstermeyi ve ILO tarafından konmuş kurallara uymayı taahhüt ettiği Davranış Tüzüğüdür (bkz. s. 247, Davranış Tüzüğü).

Aynı husus, Societe Generale tarafından kara para aklama, terörün finansmanı ve yolsuzlukla mücadele yükümlülükleriyle bağlantılı olarak geliştirilen politikalar ve süreçler için de geçerlidir.

İnsan kaynakları yönetiminde insan haklarına saygı

TEMEL HAKLAR KÜRESEL ANLAŞMASI (İNSAN HAKLARI VE SENDİKAL HAKLAR)

Haziran 2015'de Societe Generale ve UNI Küresel Sendikalar Birliği, temel haklar ve örgütlenme özgürlüğü hakkında küresel bir anlaşma imzalamış, böylece Societe Generale bu tür bir anlaşmayı imzalayan ilk Fransız bankası olmuştur. Bu anlaşma tüm Grup şirketlerine uygulanır. Anlaşma, istihdam ve çalışma koşullarının adil olmasını temin ederek, iş ilişkilerinde sıfır ayrımcılık politikası benimseyerek ve tüm sağlık ve güvenlik yönetmeliklerine uyarak, Societe Generale'in Davranış Tüzüğünde yer alan insan haklarına saygı ve iş yerinde temel hakları tanıma taahhütlerini pekiştirir.

. Örgütlenme özgürlüğü ile ilgili olarak, Societe Generale, tüm çalışanların sendika kurma ve sendikaya üye olma, sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkına saygı göstermeyi taahhüt etmiştir. Ayrıca, UNI'ya bağlı sendikaların çalışanlara kendilerini tanıtmaları için çalışanlarla şirket yerleşkesinde buluşmasına izin veren hükümler içermektedir. Anlaşma aynı zamanda, ekte yer alan sorumlu kaynak bulma hakkındaki Grup talimatı vasıtasıyla iş ortaklarıyla olan ilişkileri kapsamaktadır (bkz. s. 256, 2018 Pozitif Kaynak Bulma Programı). Bu anlaşma, etkin olarak uygulanmasını sağlayarak, harici, bağımsız bir bakış açısı getiren UNI Küresel Sendikalar Birliği ile birlikte düzenli olarak izlenmektedir (bkz. s. 282, Yapıcı ve yapılandırılmış uluslararası sosyal diyalog).

AYRIMCILIKLA MÜCADELE VE ÇEŞİTLİLİĞİ TEŞVİK ETME

Grubun çeşitlilik politikası önyargılara karşı mücadele etmeyi ve kapsayıcı bir kültür yaratmayı amaçlamaktadır (bkz. s. 286, Ekip çeşitliliğini teşvik etme).

Özellikle işe alımlarda ayrımcılığa karşı önlem alınması 2013'ten beri Grup içinde sürekli izlemeye tabi tutulan hususlardan biridir. Bu doğrultuda, iş ilanlarının ayrımcı şartlar içermediğinden, adayların doldurulacak pozisyonlara uyumlu objektif kriterlere dayanarak değerlendirildiğinden ve ret mektuplarının ayrımcı öğeler içermediğinden emin olmak için örneklem kontrolleri yapılmaktadır. Fransa'da Çalışma Bakanlığı büyük şirketler için işe alım sürecinde Kuzey Afrika kökenli adayların karşılaştığı ayrımcılığı ölçmek için 2016 baharında bir çalışma gerçekleştirmiştir. Societe Generale için, gözlemlenen örnekleme göre anlamlı bir ayrımcılık riski saptanmamış olup, bu durum ekiplere gönderilen iletiler yoluyla bu konuda yürütülen çabaları ve özgeçmiş seçiminden sorumlu çalışanlara (ve hizmet sağlayıcılara) verilen eğitim ve rehberliği yansıtmaktadır.

Ayrıca Grubun ayrımcılık yapmama taahhüdü iki iç sözleşmenin imzalanmasıyla 2016'da uygulamada ortaya konmuştur:

- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin himayesinde, gerek şirket içinde gerekse şirketin etki alanı dahilinde iş yerinde eşitliği teşvik eden Kadını Güçlendirme İlkeleri (bkz. s. 286, İş kolu zorluklarının merkezinde yer alan çeşitlilik);
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün himayesinde, engellilerin iş dünyasına dâhil edilmesini teşvik eden Küresel İş Dünyası ve Engelliler Sözleşmesi (bkz. s. 286, İş kolu zorluklarının merkezinde yer alan çeşitlilik).

SAĞLIK, GÜVENLİK VE ÇALIŞMA KOŞULLARI

Grup, dünyanın her yerinde personelinin sağlığını ve güvenliğini etkileyebilecek muhtemel riskleri devamlı surette izlemektedir. Etkilenen grupların ihtiyaçlarına ve endişelerine pratik yanıtlar sunmak için yerel seviyede kampanyalar yürütmekte ve eylemde bulunmaktadır. Psikososyal risklere (bkz. s. 285, Psikososyal risklerin önlenmesine odaklanma) ve daha genel olarak İş Yerinde Yaşam programı aracılığıyla çalışma koşullarına (bkz. s. 284, İş Yerinde çalışanların refahına önem verme) özel dikkat gösterilmektedir.

DİSİPLİN TEDBİRLERİ

2015'den bu yana Grubun disiplin ilkeleri Societe Generale SA'nın çeşitli yönetim komitelerine, Risk Bölümlerine, Küresel İşlem ve Ödeme Hizmetleri (GTPS), Fransa Bireysel Bankacılık BT Departmanı, Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri (IBFS), Fransa Bireysel Bankacılık ile Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri (GBIS) kuruluşlarına sunulmaktadır. Bu ilkeler Kültür ve Davranış Programı (bkz. s. 280, Ortak değerlere dayalı bir ilişki bankacılığı kültürü geliştirme) ve 2016'da güncellenen yeni Davranış Tüzüğü (bkz. s. 247, Davranış Tüzüğü) kapsamında uygulamaya geçirilecektir.

Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri bünyesinde, bu ilkeler dünya geneline yayılmış ve bu kapsamda mevcut durumun bir envanteri çıkarılmıştır. 2016'da, yine GBIS bünyesinde, tüm Grup kuruluşlarında hayata geçirilecek Kültür ve Davranış Programına dâhil edilmesi düşüncesiyle bir gölge raporlama alıştırması yapılmıştır.

Tedarik zincirinde insan haklarına saygı

Grup, 2015'de sorumlu kaynak bulma hakkında bir talimat ve kaynak bulmaya ilişkin etik kurallar benimsemiştir. Bu talimat temel insan hakları ve sendikal haklar Küresel Anlaşmasına eklenmiştir (bkz. s. 256, 2018 Pozitif Kaynak Bulma Programı).

Mevcut durumda uygulama süreçleri temel olarak Fransa'dan yapılan kaynak bulmayla ilgilidir ve aşağıdakileri kapsamaktadır:

- her bir kaynak bulma kategorisi için potansiyel çevresel ve sosyal risklerin (insan haklarıyla ilgili olanlar dâhil) tespiti. Ç&S risk haritalama sonuçları <https://www.societegenerale.com/sites/default/files/documents/Cat%C3%A9gorie%20des%20Risques%20EN.pdf> adresindeki Grup web sitesinde yer almaktadır;
- Temmuz 2016'dan beri uygulamada olan Tedarikçini Tanı (KYS) süreci;
- tedarikçilerin finans dışı değerlendirmesi;
- ürünlere ve hizmetlere ilişkin şartnamelere zorunlu Ç&S kriterlerin kademeli olarak dâhil edilmesi.

Banka, KYS sürecinin bir parçası olarak, potansiyel insan hakları ihlali tespit ettiği veya bundan haberdar edildiği herhangi bir durumu düzeltmek için tedbirler uygulamayı taahhüt etmiştir.

Sorumlu kaynak bulmayla ilgili bilgilere çevrimiçi olarak şu adresten ulaşılabilir: <https://www.societegenerale.com/en/measuring-our-performance/responsible-sourcing>

Değer zincirinde insan haklarına saygı

İnsan hakları üzerindeki etki, sorumlu finansman taahhütlerinde göz önüne alınan Ç&S etkisinin ayrılmaz bir parçasıdır (bkz. s. 247, Sorumlu finansman uygulama). İnsan hakları ile ilgili olarak, Genel Ç&S Yönergeleri, Societe Generale'in uymayı taahhüt ettiği ve müşterilerinin Ç&S değerlendirmesi için en önemli saydığı standartları ve girişimleri sıralamaktadır.

Ekvator İlkeleri (bkz. s. 252, Ekvator İlkeleri), işçilerin haklarını, nüfusun yer değiştirmesi ve yeniden yerleşimini, yerli nüfusların önceden bilgilendirilerek özgür rızasının alınmasını ve güvenlik personelinin yönetimini ele alan, Uluslararası Finans Kurulu'sunun (Dünya Bankası Grubu) performans standartları vasıtasıyla insan hakları konusunu kapsamaktadır.

Grubun kurumsal müşterilerinden beklenen çerçeve olarak Ç&S politikalarında atıfta bulunulan birçok sektör bazlı girişim de insan haklarını kapsamaktadır.

Societe Generale, 2015 Modern Kölelik Yasası'nın 54. bölümü kapsamındaki yükümlülüklerini karşılamak için web sitesinde kölelik ve insan kaçakçılığı hakkında bir beyanname yayımlamıştır (dokümana <https://www.societegenerale.com/sites/default/files/documents/Document%20RSE/Modern%20Slavery%20Act.pdf>) adresinden ulaşılabilir.

GÜVENCESİZLİKLE MÜCADELE VE SAVUNMASIZ GRUPLARI KORUMA

Mali kapsayıcılık

FRANSA'DA HERKESE BANKACILIK HİZMETLERİNE ERİŞİM İMKANI VEREN TEDBİRLER

Banka hesabı sahibi olmaya ilişkin Fransa Para ve Finans Kanunu'nun L. 312-1 Maddesi uyarınca, Societe Generale ve Credit du Nord, bu hakka sahip olan müşterilere kanunla tanımlanmış ücretsiz "temel bankacılık hizmetleri" sunmaktadır. Dolayısıyla bu iki kuruluş, bu hakkın etkinliğini pekiştiren (daha kısa hesap açılış süreleri ve sosyal hizmet paydaşlarının lehtarın adına hesap sahibi olma hakkının kullanılması dâhil) Moscovici Yasası'na (bankacılık faaliyetlerinin ayrılması ve düzenlenmesi hakkında 2013-672 ve 26 Temmuz 2013 tarihli Fransa Yasası) uymaktadırlar. Aralık 2016 sonu itibarıyla 10.672 kişi Societe Generale ve 840 kişi Credit du Nord tarafından sunulan bankacılık hizmetlerine erişim sağlamıştır.

2005'den beri Societe Generale ve Credit du Nord, çek defteri olmayan müşteriler için çekler yerine bir dizi alternatif ödeme yöntemi (APM) sunarak herkes için "bankacılığı kolaylaştırma" arayışındadır. 2014'te Moscovici Yasası'nın ve uygulama mevzuatının yürürlüğe girişi, bütün finans sektörü için finansal olarak kırılan durumlardaki müşterilerle ilgili olarak 2005'den bu yana üstlenilen taahhütleri önemli ölçüde güçlendirmiştir.

Buna göre, Societe Generale ve Credit du Nord, Fransa Para ve Finans Kanunu'nun R. 312-4-3 Maddesiyle tanımlanan yasal yükümlülükleri gereğince, mali sıkıntı kriterlerini karşılayan müşteriler için, iç uyarı mekanizmalarını ve KYC istihbaratını bir araya getiren bir tespit ve izleme sistemi uygulamaya koymuştur. Bu sistem, bu müşterilere sistematik olarak yazı yazılmasına ve kendilerine bir beklenmedik olay durumunda masrafları kısmaya yönelik özel bir fırsat sunmak için ilk fırsatta danışmanlarıyla bir toplantı (mali açıdan sıkıntı yaşayan müşteriler için yılda en az bir defa ve yeni bir mali sıkıntı tespit edildiğinde herhangi bir zamanda) önerilmesine imkân verir.

İlimli bir aylık ücret karşılığında kullanılabilen Générís, mali sıkıntı içindeki müşterilere, özellikle ihtiyaçlarına uyarlanmış ödeme yöntemleriyle ve beklenmedik bir olay hâlinde üst sınır uygulanan masraflarla hesaplarını yönetmelerine yardımcı olmak için tasarlanmıştır. 2016 sonu itibarıyla, 44.483 Societe Generale müşterisi Générís için ve 1.550 Credit du Nord müşterisi muadil bir hizmet için kayıt yaptırmıştır.

Boursorama Banque, Eylül 2016'da gelir seviyesi veya asgari mevduat üzerinde herhangi bir kısıtlama olmadan 18 yaş üzerindeki herkese açık geniş kapsamlı bir günlük bankacılık paketi olan Welcome'ı piyasaya sürmüştür. Boursorama Banque'in bu paketi müşterileri idari kısıtlardan kurtarmakta ve kendilerine diğerlerinin yanı sıra hesap işletim ücreti olmayan bir cari hesap, ücretsiz günlük bankacılık işlemleri, aylık sadece 1,5 EURO karşılığında bir Visa Classic banka kartı sunmaktadır. Bu paket Şubat 2016'da Le Monde / Choisir-ma-banque.com tarafından yapılan son sıralamaları desteklemektedir, bu sıralamalarda Boursorama Banque yine çevrimiçi bankacılık bakımından dört uygun profil ("25 yaş altı aktif nüfus", "orta düzey yöneticiler", "üst düzey yöneticiler" ve "çalışanlar") için en ucuz banka şeklinde derecelendirilmiştir. Bu derecelendirme Boursorama'nın son sekiz yıldır elinde tuttuğu en ucuz banka pozisyonunu teyit etmektedir.

Müşteri kredilerinde uzmanlaşmış bir Grup iştiraki olan Franfinance, özel olarak geçici işçilere yönelik bir kredi ürünü sunmaktadır. Bu yenilikçi ürün, özel bir istihdam danışmanının bulunduğu, tamamen ücretsiz bir işe geri dönüş yardım planıyla birleştirilmiştir. 2016'da Franfinance, geçici sözleşmeli müşteriler için bu türden 111 kredi başvurusunu finanse etmiştir.

YURT DIŞI

Societe Generale, geleneksel bankacılığı müşterilerine sunma ve geleneksel bankacılık modeline ek olarak mali kapsayıcılığı ve alternatif bankacılık modelleri aracılığıyla bankacılık hizmetlerine erişimi teşvik etme amaçlarıyla, pan-Afrika Mobil Bankacılık ve Mobil Ödeme çözümleri yelpazesini 2015'den beri genişletmektedir (bkz. Bölüm 2.4, Önemli yeni ürünler ve hizmetler).

Bu politika ile uyumlu olarak ve Sahra Altı Afrika'daki müşterilerinin mali kapsama dahil edilmesi ve memnuniyeti için, Societe Generale bölgede bir Acente Bankacılığı modelini hayata geçirmeye karar vermiştir. Bu modelin amacı, çok çeşitli günlük işlemleri (transferler, fatura ödemesi, maaşlar vb.) gerçekleştirmek için kullanılabilecek bir elektronik cüzdana dayalı, bağımsız ortak acenteler ağı üzerinden dağıtımı yapılan bir "erişilebilir bankacılık" çözümüyle mevcut çözümler yelpazesini desteklemektir. Hem bireylere hem kişilere açık olan teklif Ocak 2017'den itibaren Fildişi Sahili'nde başlatılacak ve kademeli olarak diğer hedef ülkelerde (Senegal, Gana vb.) hayata geçirilecektir.

Yakınlık da bankacılığın kapsayıcılık bakımından iyileştirilmesinde bir faktördür: 2016'nın başında müşterilerin daha iyi erişilebilirlik talebini karşılamak için, SGBG Gine (Société Générale de Banques en Guinée), hizmet istasyonları, mağazalar ve iş parkları gibi stratejik yerlerde, geliştirilmiş hizmetlere ve uzatılmış hizmet verme sürelerine sahip "money POP" banka şubelerinin kurulmasıyla karasal ağını güçlendirmiştir. Planın ilk yılı olan 2016'da beş konsept mağaza money POP noktası açılmıştır (dördü Conakry'de ve biri Manéah'da).

Nisan 2015'de Burkina Faso'da başlatılan, uzaktaki nüfuslara ulaşmak için ülkeyi gezen mobil şubeler konsepti, 2016'da, Ouagadougou şehrinin her yerini gezen, bankanın renklerini taşıyan on scooter'dan oluşan bir filonun eklenmesiyle kök salmaktadır; gezici şube konsepti Mayıs 2016'dan beri Fildişi Sahili'nde de uygulanmaktadır.

Bankacılığa erişim noktalarının bu şekilde çeşitlendirilmesi, bankacılık hizmetlerini yerel nüfuslara mümkün olduğunca yakınlaştırmakta ve yeni hesapların açılmasını kolaylaştırmaktadır.

Buna ilaveten, Senegal'de, Societe Generale'in tamamına sahip olduğu bir iştiraki ve mali kapsayıcılık destekçisi olan Manko yayılımına devam etmektedir ve 2013'ten beri bankası olmayan veya yetersiz olan, geleneksel bankacılık sistemine erişimi bulunmayan nüfuslara bankacılık ürünleri ve hizmetleri sunmaktadır. Manko'nun modeli yalın bir yapıya, scooter'lar ve tabletler ile donatılmış bir mobil satış ekibine ve artık tamamen dijitalleşmiş olan süreçlere dayanmaktadır. Üç şube, 70 çalışan ve 8.500 aktif müşterisiyle Manko, sunulan hizmetlerden (süreçlerin basitleştirilmesi, fiyatlandırma, yakınlık ve personelin uzmanlığı) oldukça memnun olduklarını belirten müşterilerinden övgü almaktadır. 2016'da Manko toplam 15,9 milyon EURO (10,46 milyar CFA) tutarında 5.500'den fazla kredi vermiştir.

SAĞLIĞI CİDDİ RİSK ALTINDA OLAN VEYA BAĞIMLI KİŞİLER

Societe Generale, her bireyin ihtiyaçlarına uygun ürün ve hizmetler geliştirmektedir.

2007'de Fransa'da bankacılık ve sigorta sektörlerindeki uzmanlar tarafından imzalanan ve daha sonra 2011'de ve yine 2015'te tadil edilen, ciddi sağlık riski olan kişilere sigorta ve kredi erişimi sağlayan AERAS sözleşmesinin (artan sağlık riski halinde bireyler için sigorta ve krediler) şartları tahtında, Societe Generale ve Crédit du Nord söz konusu kişilerin kredi almasını (konut ya da tüketici) kolaylaştırmakta olup, en düşük gelir aralığındaki müşteriler için bazı ek prim masraflarını paylaşmaya yönelik bir plan sunar.

Ekim 2016'da Fransa Ulusal Bakıcılar Günü vesilesiyle Societe Generale, içlerinden biri bakıcıların karşılaştığı sorunlardan birini teminat altına almak için özel olarak tasarlanmış olan yeni bağımlılık çözümlerinin getirilmesiyle kişisel sigorta poliçeleri yelpazesini takviye etmiştir. Garantie Autonomie Aidant poliçesi, bir teminat paketidir ve bağımlı ileri yaşı bir akraba için günlük bakım sağlayan kişilere yönelik tazminatları destekler. Bu teklifi tamamlamak için Societe Generale, bakıcılar topluluğu için özel bir çevrimiçi platform geliştiren ve işleten kâr amacı gütmeyen La Compagnie des Aidants örgütü ile bir ortaklık kurmuştur. Societe Generale, Ultralert uygulamasının ve bir akıllı izleme programları seti olan Silver Mother'ın yer aldığı bir web portalından oluşan yenilikçi bir pakette bu çözümleri takviye etmiştir. Bu destek çözümleri Profideo Yenilik Ödülünü almıştır.

Yurt dışında yerel girişimler de geliştirilmektedir. Özellikle:

- Moldova'da yerleşik bir Societe Generale iştiraki olan Mobiasbanca, Temmuz 2016'da, tıp sektörünün ekonomik gelişimini destekleme ve ülkedeki tıp hizmetlerini iyileştirme gayesiyle münhasıran kamusal ve özel tıp kurumlarına tahsis edilecek ilk program olan MobiSanté'yi piyasaya sürmüştür;
- Haziran 2016'da Societe Generale Cezayir, bir beşeri insülin tesisini finanse etmek için kullanılacak Biocare Biotech'in yararına 25 milyon EURO tutarında bir kredi alımını sonuçlandırmıştır. Bu proje, iki milyondan fazla diyabetlinin teşhis edilmiş olduğu Cezayir'de büyük bir halk sağlığı sorununu ele almaktadır.

Aşırı borçluluğa odaklanma

2004'ten itibaren Societe Generale Fransa ağı, kendilerine sorumlu bir çözüm önerebilmek amacıyla aşırı borçlu müşterileri belirlemek için gerekli kaynaklara sahip olmuştur.

Kasım 2010'da yürürlüğe giren, tüketici kredilerini düzenleyen Fransa kanunu, Societe Generale'de mevcut sistemi köklü bir şekilde etkilemeksizin yasal çerçeveyi değiştirmiş ve bu bakımdan öncü olmuştur.

AŞIRI BORÇLULUĞU YÖNETMEYE TAHSİS EDİLMİŞ BİR SÜREÇ

Societe Generale, aşırı borçlu müşterilerin sorumlu yönetimini sağlamak için 2004'te tahsis edilmiş bir süreç getirmiştir.

Özel durumlar hariç, gelir getiren banka hesaplarına ilişkin hizmetleri sürdürmekte ve aşırı borçlu müşterileri çeklere alternatif ödeme yöntemleri konusunda bilgilendirmektedir. Borçlular tanınmış limit aşımalarından faydalanmaya devam eder. Müşteri ilişkileri yönetimi tamamlayıcı bir sistem esasına dayanır:

- hesap yöneticileri hesabın günlük olarak izlenmesini sağlar;
- arka ofis operatörleri başvuruların kabulünden önce ödenmemiş krediyi izler ve onaylandıktan sonra geri ödeme planlarını yönetirler. Bu prosedür sayesinde Banka, günlük kişisel takiplerin yapılmasını sağlamanın yanı sıra, aşırı borçlu müşterilerin kredilerinde artıştan kaçınabilmektedir.

Bu şekilde, daha fazla krediye erişemeyen aşırı borçlu kişilerin sosyal hayatlarını sürdürebilmelerini sağlayan uygun banka hesabı hizmetleri ve ödeme yöntemleri sunulur. Beklenmedik bir olay hâlinde bu kişiler, maliyetleri sınırlamaya yönelik uyarlanmış tekliften faydalanabilirler (bkz. s. 268, Fransa'da herkese bankacılık hizmetlerine erişim imkanı veren tedbirler).

AŞIRI BORÇLULUĞUN ÖNLENMESİ İÇİN HASSAS MÜŞTERİLERE YÖNELİK DESTEK

Özel programlar aracılığıyla uygulanan, hassas müşterilere yönelik destek planı, 2013'ün ortalarından beri Fransa'da bütün şubeler ağında işler durumdadır. Bu plan aşağıdakileri esas almaktadır:

- belirli hassasiyet kriterlerine (onaylanmış açık kredileri ve uzun vadeli diğer limitleri aşma, vadesi geçmiş kredi geri ödemeleri, vb.) uyan tüm müşterilerin tespiti;
- bu müşterilerin, iş ilişkisini şubeden geçici olarak devralan bir uzman danışmanlar platformuna devredilmesi;
- mümkün olduğunda dava açma yerine sağlıklı bir finansal duruma geri dönüşe giden bir yolu tercih ederek, söz konusu müşteriyle birlikte, ödenmemiş borçların aşamalı olarak kapatılması için çözümlerin araştırılması;
- geri ödeme döneminin sonunda müşteri ilişkisinin yeniden başlatılması.

Aralık 2016 sonu itibarıyla, dostane müzakere platformları 28.000'den fazla müşteriye destek vermiştir. Bunların %70'i sağlam bir finansal duruma geri dönmüş ve Societe Generale şubeleri ile olan bankacılık ilişkileri yeniden başlamıştır.

Tüketici kredilerinde uzmanlaşmış bir Grup iştiraki olan Franfinance de aşırı borçluluğu önlemek için çeşitli tedbirler getirmiştir. 2015 sonundan beri eylem planını hassas müşterileri kapsayacak şekilde genişletmiştir. Şimdi zorlukları daha erken bir aşamada önlemek üzere uygulanan bir izleme sisteminde faydalanmaktadır.

Bunun yanında, 2010'dan beri, Franfinance ve CGI'nın 1992'de kurulan, aşırı veya kötü yapılandırılmış borcu olan kişilere yardımcı olan bir kâr amacı gütmeyen örgütler ağı olan Crésus ile bir ortaklık anlaşmaları bulunmaktadır. Bu anlaşma kapsamında Grubun tüketici kredilerinde uzmanlaşmış iki Fransız iştiraki, mali açıdan kırılganlık belirtileri gösteren müşterilere yerel Crésus birliği ile iletişime geçmelerini tavsiye etmektedirler. Birlik ile müşteri arasında bir destek sözleşmesinin imzalanmasının (gönüllü olarak) ardından, bir bütçe değerlendirmesi ve sosyal değerlendirme yapılmasını takiben, müşterinin finansal dengesini korumaya yönelik yerel destek sağlanır.

DESTEK PROGRAMLARI

Fransa'da Societe Generale ve Crésus, beceriler sponsorluğu girişiminin bir parçası olarak yürütülen bir finansal eğitim programını ortaklaşa başlatmışlardır. Buna ilaveten yurt dışında birçok girişim uygulanmaktadır (bkz. s. 290, Finansal eğitim).

FİNANSAL EĞİTİME DESTEK ARAÇLARI

Şeffaflık ve eğitim adına, Societe Generale, çevrimiçi olarak veya ortak uygulamaları vasıtasıyla çok sayıda simülasyon ve finansal hesaplama aracını müşterilerinin ve ortaklarının kullanımına sunmaktadır.

DAYANIŞMA BANKACILIĞI FAALİYETLERİ

Gerçek kişiler için dayanışma bankacılığı teklifi

FRANSA

Bir dayanışma bankacılığı ürünleri yelpazesi geliştiren ilk bankalardan biri olarak Societe Generale, müşteriler ile sosyal girişimciler arasında daha yakın bağlar oluşturmada ve seçilmiş hayır kurumlarını ve kâr amacı gütmeyen birlikleri desteklemelerine yardımcı olmaktadır. 2016'da Banka ortak birliklerinin sayısını artırmaya ve tüm müşterilerine – gerçek kişiler, profesyoneller ve şirketler – açık ürünler ve hizmetler yelpazesini geliştirerek söz konusu tarafların uzun bir genel ve kamu yararına çalışan birlikler listesine katkıda bulunmalarına imkan vermiştir. Genel olarak, Societe Generale 2016'da 49 ortak birliğe toplam 1,8 milyon EURO üzerinde bağlı (Çevresel İşletme Kartı aracılığıyla yapılanlar dâhil) yapmıştır.

HAYAT SİGORTASI: ÉRABLE ESSENTIEL VE SG SOLIDARITÉ

Kasım 2015'de başlatılan Érable Essentiel, poliçe sahiplerinin ayda 25 EURO tasarruf etmesine ve Finansol tarafından sertifikalandırılmış, dayanışmaya ve paylaşıma dayalı bir araç olan SG Solidarité fonuna yatırım yapmasına (başlatıldığı andan beri 106.979 iştirak) olanak veren bir hayat sigortasıdır:

- paylaşıma dayalıdır, çünkü %5 ila 10'luk bir pay, güçlü bir sosyal-fayda bileşeni sunan dayanışma teşebbüslerine yatırılmaktadır ve bu da ülkenin sosyal ve ekonomik gelişimine katkıda bulunmaktadır;
- paylaşıma dayalıdır, çünkü yıllık gelirin %50'si dört birlikten birine bağışlanmaktadır. Bu şekilde desteklenen, aynı zamanda diğer Sogécap hayat sigortası hesaplarıyla desteklenen dört kâr amacı gütmeyen birlik (Restaurants du cœur, Habitat et Humanisme, Fondation pour la recherche médicale ve CCFD Terre solidaire), 31 Aralık 2016 itibarıyla toplam 2,4 milyon EURO tutarında bağış almıştır.

Fransa'da da Societe Generale 6-11 yaşındakilere özel bir finansal eğitim web sitesi sunmak üzere Playbac Grubu ile işbirliği yapmıştır. abcbanque.fr adresli bu web sitesi oyunlar, videolar, haberler ve çocukların eğlenirken öğrenmesine imkân veren diğer çeşitli araçlar aracılığıyla eğitim içeriği sunmaktadır. Bu site, ebeveynlerin çocuklarına bu öğrenme sürecinde en iyi desteği sunabilmeleri için, tavsiyelerin ve üzerinde düşünülecek konuların bulunduğu bir Ebeveyn Köşesi içermektedir. Tüm bunlar, yeni bir ilişkinin başlangıcında sunulan bir ticari rehber ek olarak bir eğitim rehberiyle tamamlanmaktadır.

Yurt dışında, son yıllarda bağlı şirketler tarafından başlatılan programlar (Polonya'da "EUROBANK ile ev bütçesi" ve Money.pl platformu, SG Fas'ın yer aldığı bankacılık erişim ve finansal eğitim programı, Çek Bilimler Akademisi ile ortaklığı ve NEZkreslená vëda projesi kapsamında KB tarafından finansal eğitimin desteklenmesi, kamu yararına yürütülen, 12 ile 16 yaş arası genç çocukları kişisel bütçe yönetimi hakkında daha bilinçli hâle getirme ve finansal bilgisizlikle mücadele amacını taşıyan Rusfinance programı vb.) devam etmektedir ve BRD tarafından Romanya Milli Bankası ve Romanya Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliğiyle başlatılan, ilkökul öğrencilerini bilinçlendirmeyi amaçlayan program (2016'da 145 şehirdeki 220.000 öğrenci ve öğretmenler 105 gönüllü eğitmen sayesinde bu bilinçlendirmeden faydalanmıştır) gibi yeni girişimler de geliştirilmektedir.

Bazı bilgilendirme kampanyaları Societe Generale'in müşterilerini kâr amacı gütmeyen birliklere yardım etmek ve dayanışma teşebbüslerine yatırım yapmak suretiyle tasarruflarına anlam katmaya yönelik bu fırsat hakkında daha bilinçli hâle getirmiştir.

DAYANIŞMA TASARRUFLARI SERVİSİ

Finansol tarafından Ekim 2015'den itibaren sertifikalı olan Dayanışma Tasarrufları Hizmetleri, müşterilerin tasarruf hesap cüzdanları (Livret A, Livret Développement Durable, Livret Jeune, CSL, Livret Épargne Plus, Livret BFM Avenir) üzerinden gelen faizin tamamını veya bir kısmını (%25, 50, 75 veya 100) insani veya toplumsal bir amacı destekleyen ya da sağlık ve çevre alanlarında çalışan bir veya daha fazla hayır kurumuna veya vakfa bağışlamasına olanak vermektedir. Societe Generale ilave bir bağışta bulunur.

Dayanışma Tasarrufları Servisi 38 hayır kurumu ortağa fayda sağlar.

2016'nın sonlarında Dayanışma Tasarrufları Hizmetlerine kayıt olmuş 47.639 hesap bulunmaktadır (Societe Generale + Banque Française Mutualiste – BFM) (%7,6 artışa denk) ve ortak birliklere toplam 282.576 EURO tutarında (2015'e kıyasla %3,5 yüksek) faiz bağışlanmış olup, bunların dökümü aşağıdaki gibidir:

- Müşteri bağışlarında 234.059 EURO (BFM müşterilerinden 34.292 EURO dâhil);
- İlave bağışlarda 23.408 EURO (BFM'nin 3.432 EURO ilave bağışı dâhil);
- Societe Generale bağışlarında 25.100 EURO.

HAYIR KURUMU VE GİRİŞİMCİ BANKA KARTLARI

Societe Generale, müşteriler nezdinden gittikçe popüler hâle gelen bir "Hayır Kurumu Tahsilatı" banka kartları yelpazesi sunmaktadır. Bu kartlar, faydalananların sayısındaki artış sayesinde değerli gördükleri amaçları destekleyebilmelerini ve 29 ortak birlikten birine somut yardımda bulunabilmelerini sağlar. Bu kartlardan biriyle yapılan her bir ödeme için, Societe Generale ilgili hayır kuruma 0,05 EURO bağışlar. Kâr amacı gütmeyen kuruluş Apprentis d'Auteuil için 2016'da yeni bir Hayır Kurumu Tahsilat kartı piyasaya sürülmüştür.

Mayıs 2008'de bu kartların piyasa sürülmesinden beri ortak hayır kurumlarına 4.839.894 EURO bağışlanmış olup bunun 882.762 EURO kadarı 2016'da gerçekleşmiştir (2015'e kıyasla %4,3 yüksek).

FILIGRANE PROGRAMI

2014'ün başından beri, JAZZ bankacılık paketinin bir parçası olan Filigrane Sadakat Programı müşterilere Secours Populaire Français'i (bir insani örgüt) ve Fransa Kızıl Haçını destekleme fırsatı sunmaktadır.

İkramiyeli satışları düzenleyen yönetmelikler kapsamında, Societe Generale, her bir ikramiye hediye emri için müşteriler tarafından yapılan 0,25 EURO tutarındaki finansal katkıyı bu iki hayır kurumuna eşit olarak bölüşümek üzere bağışlamaya karar vermiştir. Sonuç olarak bu iki kurum 2016'da toplam 103.470 EURO almışlardır.

Bu sadakat programının üyeleri sadakat puanlarını kendi takdirlerince bu iki örgütten birine yönelik bağışa dönüştürme seçeneğine de sahip olup, Societe Generale her bir bağışa aynı tutarda katkıda bulunacaktır. 2016'da bu iki hayır kurumuna yönelik toplam bağışlar 371.981 EURO tutmuştur. Toplamda, Filigrane 2016'da 475.451 EURO, yani 2015'e kıyasla %13 fazla bağış toplamıştır.

SPEAR ORTAKLIĞI

Haziran 2012'de, bir dayanışma amaçlı kitlesel fonlama platformu olan SPEAR (Société pour une épargne activement responsable – Aktif Olarak Tasarruflardan Sorumlu Şirket) ile bir ortaklık anlaşması imzalanmıştır. SPEAR, tasarruflarına anlam katmak isteyen tasarruf sahipleri sayesinde banka kredisi almak için bir dayanışma projesi gerçekleştirmek isteyen şirketlere veya hayır kurumlarına izin veren, Finansol tarafından sertifikalandırılmış bir kooperatiftir. Kooperatif, paralarının yararlı bir amaç için kullanıldığını görmek isteyen gerçek kişilerden gerekli sermayeyi toplayarak avantajlı koşullar altında finansman sağlamalarına imkan vermek için sosyal, çevresel veya kültürel konuları ele alan projelere ev sahipliği yapmaktadır.

Özel tahsis edilmiş çevrimiçi platformu (www.spear.fr) vasıtasıyla, SPEAR, kendini dayanışma tasarrufları ve etik yatırım için güçlü bir çözüm sağlayan erişimi kolay bir araç olarak konumlandırmaktadır. Societe Generale, 2012'den bu yana, sosyal ve çevresel katma değere sahip beş projeyi yaklaşık 620.000 EURO ile finanse etmiştir.

Özel Bankacılık, SPEAR'yi 2016'nın ikinci çeyreğinde SSY ve hayırseverlik hizmetine dâhil ederek 430.000 EURO iştirak elde etmiştir.

YENİLİKÇİ ORTAK DENEYİM: BANKACILIK DIŞI FAALİYETLERE AÇIK ŞUBELER

Fransa'da türünün ilk örneği olan bu deney, müşteri olsun veya olmasın dileyen herkese Societe Generale şubelerinin ofislerine gidip çalışma imkânı sunar. Aralık 2016'nın başından beri Nouvelle Aquitaine'de on bir ve Midi-Pyrénées'de bir bölgesel bölüm, ofislerini ve toplantı odalarını base10 yazılım uygulaması aracılığıyla sunarak iş yerlerini herkese açık gerçek işbirliği alanlarına dönüştürmek için plana dahil olmuştur. Bu şekilde, girişimciler, gezici çalışanlar, evden çalışanlar, eğitmenler, öğrenciler, iş arayanlar ve zaman zaman iş yerine ihtiyaç duyan herkes base10 üzerinde sadece birkaç tıklamayla bir iş yeri ayırtabilir. İki iş yeri türüne tek fiyatlandırma modeli altında yarım gün esasına göre ulaşılabilecektir: başına ofis fiyatı 15 EURO (KDV hariç) ve mevcut alan başına toplantı odası 3 EURO (KDV hariç).

Societe Generale çalışanları tarafından gönüllü olarak yapılan bu deney Societe Generale için gelir üretme amacı taşımamaktadır: mekanların kullanıma sunulmasıyla bağlantılı olarak toplanan fonlar tamamen Bordeaux'daki Apprentis d'Auteuil birliğine bağışlanacaktır.

YURT DIŞI

"Mali kapsayıcılığın" hâlâ nispeten düşük olduğu ülkelerde yabancı ağırlar bankacılığa erişim sürecine katkıda bulunmaktadır. Bunlar çoğunlukla kendi yurt içi piyasalarının yeniliklerini getirirler.

FAS'TA DAYANIŞMA ÜRÜNLERİ VE HİZMETLERİ

Fransa'da sunulan kartlar üzerinde modellenen Societe Generale Fas (SGMA), SOS Villages d'Enfants hayır kurumu banka kartını hayata geçirmeye, böylece dezavantajlı çevrelerden gelen çocukların okullarına fonlama yönünde çalışan aynı isimli birliği desteklemektedir. 2016 sonu itibarıyla, SGMA bünyesinde 1.820 kart verilmiş ve böylece hayır kurumuna yaklaşık 10.000 EURO (109.200 MAD) bağışlanmıştır.

2016'nın ortalarında Çek Cumhuriyeti'nde de bir dayanışma teklifi başlatılmıştır.

Mikrofinans

Societe Generale, işler ve bölgesel kalkınma açısından etkisinin dışında, uzun yıllardır varlık gösterdiği toplulukların ve bölgelerin sosyal kaynaşmasına katkıda bulunan araçlar ve ürünler geliştirmektedir.

YURT DIŞI

MİKROFİNANS KURUMLARININ YENİDEN FİNANSMANI

Profesyonel bütünleşmeyi ve girişimcilerle yeni faaliyete giren şirketlere ihtiyaç duydukları tüm desteği sağlamayı taahhüt eden Societe Generale, yurt dışı ağırları vasıtasıyla, mikrofinans alanında bankacılığı ulaşılabilir kılmaya ve yerel ekonomik dokuyu geliştirmeye yardımcı olan önemli bir aktördür.

Grup mikrofinans faaliyetlerinde, bir evrensel banka olarak varlık gösterdiği ülkelere odaklanmayı tercih etmiştir. 2003'ten beri iştirakleri vasıtasıyla mikrofinans sektörüne iki şekilde destek vermektedir: MFI'lara (mikrofinans kurumları) yerel para birimleriyle yeniden finansman sağlama ve MFI'larda azınlık payları edinme. Bu strateji, sosyal ve yerel girişimcilere verilen desteğin temelinde yatmaktadır ve MFI'ların kur riskine maruz kalmadan gelişmelerini temin etmek için özellikle yerel para biriminde yerel finansman kaynakları bulma ihtiyacını karşılamaktadır.

MFI ortakları bankacılık imkânlarına erişimi olmayan topluluklar için krediye erişimi kolaylaştırmakta ve bunu yaparken yerel ekonomileri beslemektedirler. 2016 sonu itibarıyla Societe Generale yurt dışında, Sahra Altı Afrika'da (Benin, Gana, Senegal, Fildişi Sahili, Burkina Faso, Kamerun vb.), Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da (Ürdün, Fas, Tunus), Doğu Avrupa'da (Sırbistan, Moldova ve Arnavutluk), yurt dışındaki departmanlarda ve bölgelerde (Polonezya, Fransız Batı Hint Adaları, Yeni Kaledonya) ve Asya'da (Hindistan) olmak üzere yurt dışında bulunan 37 MFI'ya 110 milyon EURO (2015'de 95,8 milyon EURO; yani önceki yıla göre %15 artış) sağlamıştır. Bu gelişme, özellikle yeni MFI'lar ile işbirlikleri ve Advans için daha büyük destek sonucunda taahhütlerin pratikte iki katına çıktığı Sahra Altı Afrika'da onaylardaki artıştan ileri gelmektedir.

Örneğin, Advans MFI'ları ile işbirliğiyle, Societe Generale'in iştiraklerinde ortak markalı kartların geliştirilmesiyle elektronik ödemeler alanında çeşitli ortaklarla sinerji geliştirilmiştir. Bu kartlar MFI müşterileri için ATM'lere ve Societe Generale iştirakleri ağındaki şubelere erişim sağlamaktadır. Bu plan Eylül 2013 sonundan bu yana Kamerun'da ve 2014 sonundan bu yana Fildişi Sahili'nde uygulamadadır.

Haziran 2015'den beri ve Fildişi Sahili bankacılık çevresinde ilk kez bir MFI (Advans CI) ve bir banka (bir Advans CI hissedarı olan SGBCI) aynı şubeyi paylaşmaktadır. SGBCI ve Advans CI, müşterilerine hizmet etme amacına ek olarak, bu yeniliği finansal çözümler açısından tamamlayıcılıklarını geliştirme fırsatı olarak görmektedirler.

KOBİ'LERİ, İŞ YARATMAYI VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN KALKINMASINI DESTEKLEME

Yeni faaliyete giren şirketler ve KOBİ'ler için destek

FRANSA

Societe Generale kurumsal şirketler, çok küçük işletmeler ve girişimciler için kilit bir oyuncudur. Müşteri tabanı 85.000'den fazla büyük ve orta ölçekli şirketten ve 240.000 çok küçük işletme ve profesyonel müşteriden oluşmaktadır. Grup, esnaflara, girişimcilere ve her büyüklükteki teşebbüse ömürleri ve iş çevrimi boyunca bölgesel destek sağlamayı taahhüt etmektedir.

MİKROFİNANS KURUMLARINDAKİ ÖZKAYNAKLARIN İKTİSABI

Societe Generale ayrıca, Afrika'daki iştirakleri vasıtasıyla – azınlık fakat aktif hissedarlıklar şeklinde – uluslararası ölçekte tanınmış mikrofinans gruplarının iştirakleri olan beş MFI'da (Advans Cameroon, Advans Ghana, Advans Côte d'Ivoire, Accès Banque Madagascar ve ACEP Burkina) paya sahiptir. 2016'nın sonunda SG Gana'nın Advans International ile olan, Advans'in finansal ihtiyaçlarından bazılarını karşılamaya yönelik çözümler sunmayı ve yeni yerel operasyonel sinerji geliştirmeyi amaçlayan güçlendirilmiş ortaklığının bir parçası olarak Advans Ghana'daki payını artırdığını vurgulamak gerekir.

FRANSA

ADIE İÇİN DESTEK⁽¹⁾

Societe Generale 2006'dan beri Adie'nin aktif bir destekçisi olup, merkez ülke Fransa'daki ve denizaşırı departman ve bölgelerdeki mikrofinans faaliyeti için yeniden finansman limitleri sunmuş ve destek faaliyetlerinin finansmanına katkıda bulunmuştur.

2016'da Aide'ye sağlanan fon limiti 9,6 milyon EURO tutarında olup, bu rakama Yeni Kaledonya, Polinezya ve Fransız Batı Hint Adalarına yönelik 2,1 milyon EURO tutarı dahildir. Banka, Adie'nin 2016'da 2.326 mikro krediye ve 2.405 işin yaratılmasına/sürdürülmesine karşılık gelen yaklaşık 9 milyon EURO tutarında krediyi finanse etmesini mümkün kılmıştır. Ortalama mikro kredi 3.178 EURO tutarındadır.

Finansman limitlerine ek olarak, Societe Generale Adie'ye yıllık bir işletme hibesi vererek, girişimcilere yardım etmeye yönelik eylemlerini güçlendirmiştir.

Adie'nin "Mikro Kredi Haftası" ile alakalı olarak, Societe Generale, Şubat 2016'da La Défense'teki mahallerinde "şirket kurucuları pazarı"na ev sahipliği yapmıştır. Bu girişim 2017'de tekrarlanacaktır. Ekim 2016'da Societe Generale, Asnières centre 2017 mezunları için Adie CréaJeunes jürisine de ev sahipliği yapmıştır. Adie tarafından 2007'de uygulamaya konan Adie CréaJeunes programı, 18-32 yaş arası gençler için ücretsiz iş kurma eğitimi sunmaktadır.

YEREL VARLIK

Banka, yerel ağırlar ve iş uzmanlığı açısından şirketlere yönelik desteğini önemli ölçüde artırmıştır. 2016'da KOBİ'ler arasında Societe Generale'den genel memnuniyet son birkaç yılda üretilen ivmeyi doğrulamıştır. Bu pozitif sonuçlar, evrensel bir bankanın gücü ve uzmanlığı ile birlikte güçlü yerel köklere sahip ulusal bir ağına yakınlığına dayanarak, Bankanın programının uygunluğunu vurgulamaktadır. Kanıt olarak, on kurumsal müşteriden dokuzu Societe Generale'in kurumsal müşterilerini "yetkin ve bilgili" olarak değerlendirmiştir⁽²⁾ ve aynı sayıda müşteri kişiselleştirilmiş bir ilişki deneyimi yaşadığını düşünmektedir⁽³⁾.

(1) Adie: Association pour le droit à l'initiative économique – Fransa Ekonomik Girişim Hakkı Birliği.

(2) 2016 rekabetçi memnuniyet anketi. CSA Institute tarafından KOBİ'ler bünyesinde 3.000 bankacılık ilişkisi yöneticisi arasında yapılan anket.

(3) 2016 Societe Generale müşteri memnuniyeti anketi. GN Research tarafından Societe Generale'in 5.000 üzeri müşterisi (102 büyük ölçekli şirket dâhil) arasında yapılan anket.

GİRİŞİMCİLER İÇİN KAPSAMLI HİZMET PAKETİ

Yakınlığı ve uzmanlığı bir araya getirme isteği doğrultusunda, KOBİ'ler ve orta ölçekli şirketler ile ilgilenen tüm birimler, Societe Generale'i girişimciler için referans banka yapma hedefiyle yeni "Societe Generale Girişimcileri" satış stratejisini yaratmak için güçlerini birleştirmişlerdir. Banka bu teklifle, Bireysel Bankacılığın, Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığının, Özel Bankacılığın ve Gayrimenkul Bölümünün uzmanlığını bir havuzda toplayıp bölgesel mükemmeliyet merkezlerinde (200 iş merkezinde 1.000 uzman) tek çatı altında kullanıma sunarak şirket sahiplerine-yöneticilere stratejik konuları ele almak için özellikle uyarlanmış bir hizmetler ve ürünler yelpazesi sağlamaktadır. Bu kapsamlı ve entegre paket, girişimcilerin işletmelerinin gelişiminin ve mülkiyet devrinin tüm kilit aşamalarında daha iyi destek alabilmelerini sağlamaktadır.

YENİ FAALİYETE GİREN ŞİRKETLER İÇİN DESTEK

Kasım 2016 sonunda, Societe Generale, Kasım 2015'e kıyasla %9 artışla, son 12 ay içinde Fransa'da kurulmuş 19.341 şirkete ilişkilere girmiştir; Fransa'da yeni faaliyete giren şirketler ise 2016'da toplamda sadece %6 artmıştır (kaynak: Insee Première). Bu şirketlere tutarı 101 milyon EURO civarında olan 1.430 orta/uzun vadeli kredi vermiştir. Bu yeni ilişkilerin eklenmesi, Societe Generale'in halen 20.533'ü bir yıldan kısa süredir faaliyet gösteren toplam 56.938 yeni şirkete (üç yaşından küçük) desteklediği anlamına gelmektedir.

Banka, ulusal Initiative France birliğinin bir üyesi ve yerel platformlarından 106'sının ortağıdır. Bu platformlar, birinci yılları içinde 21.071 doğrudan iş imkanı yaratan veya sürdüren 8.446 şirketin faaliyete girişine veya devrine imkân vermiştir. 227 Initiative France platformu tarafından verilen güvене dayalı kredilere (faizsiz, teminatsız krediler) ek olarak, Banka, 2015'de birlik tarafından onaylanmış girişimcilere 57,3 milyon EURO tutarında 857 kredi vermiştir (rakamlar Initiative France tarafından 2016'da faaliyet raporunda bildirilmiştir).

Kredi garantisi kurumları ile, örneğin Mart 2014'te SIAGI⁽¹⁾ ve Haziran 2015'te Bpifrance ile ortaklıkların yenilenmesiyle, Societe Generale, şirket kuran veya devralan girişimciler için krediye erişimi de kolaylaştırmaktadır.

Profesyonellere, esnaflara ve tacirlere olan taahhütlerini göz önünde tutarak, Societe Generale, yeni projelerin doğuşunu kolaylaştırma ve yeniliği ve yerel ekonomiyi destekleme ortak gayesiyle, bir kitlesel fonlama platformu olan Bulb in Town⁽²⁾ ile güçlerini birleştirmiştir. Bölgede girişimciliği teşvik etmek ve geliştirmek adına, "ödüle dayalı" (hediye karşılığında hediye), "eve yakın" esasına göre projeler için finansal destek yaratmak için çalışmalar başlatılmaktadır.

Son olarak, Ocak 2016'da, dayanışmaya dayalı şirketlerin öncü finansörleri olan Societe Generale ve France Active, çok küçük işletmeler ve dayanışmaya dayalı teşekküller için banka finansmanına erişimi kolaylaştırma hakkında bir anlaşma imzalamışlardır. France Active ağıının metropoliten Fransa çapında dağıtılmış 42 bölgesel fonunun desteğiyle, girişimciler projelerinde başarı şanslarını optimize etmektedirler. Projenin doğuşundan geliştirilmesine kadar, Societe Generale ve France Active ekipler girişimcilere finansal problemlerinde yardımcı olmakta ve kendilerine ihtiyaçları için en uygun finansmanı sağlamaktadırlar.

İŞLETMELERİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN DESTEK

Grup, Fransa'da yatırımı teşvik etmek için, Societe Generale ve Credit du Nord ağıları aracılığıyla, özel kredi teklifini (Eylül 2014'te piyasaya sürülmüştür) yalnızca ülkedeki KOBİ'lere, çok küçük işletmelere ve profesyonellere açık tutarak, Fransa ve Avrupa ekonomilerini canlandırmaya yönelik toplu çabaları desteklemek üzere işletmelerin gelişmesini destekleme ve kaynaklarını seferber etme taahhüdünü yinelemiştir. Bu teklif, Avrupa Merkez Bankası'nın başlattığı çeşitli ekonomik destek tedbirlerinden faydalanmaktadır.

İşletmeleri uluslararası ölçekte finanse etmeyi ve desteklemeyi taahhüt eden Societe Generale, 100'den fazla ülkede kurumsal müşterilerini desteklemek için kendi uzmanlığı, uluslararası ağı ve muhabir bankalar ağından yararlanmaktadır.

Tüketici kredilerinde uzmanlaşmış Franfinance, ağırlıklı olarak çok küçük işletmelerden, profesyonellerden ve KOBİ'lerden oluşan kurumsal müşteri tabanının ekonomik gelişiminde kilit bir rol oynamaktadır. Bu rol, EIF⁽⁴⁾ ortaklığında COSME programının⁽³⁾ başlatılmasıyla 2016'da pekiştirilmiştir. Bu anlaşmanın amacı, mikro-teşekküller, çok küçük işletmeler ve KOBİ'ler için finansmana erişimi kolaylaştırarak, yatırım projelerini gerçeğe dönüştürebilmelerini sağlamaktır. Franfinance, bu program dâhilinde, daha riskli sayılan ve olağan finansman kaynaklarına erişimi daha kısıtlı olan işletme kategorilerine olan ilgisini önemli ölçüde artırmayı taahhüt etmektedir. Bunun karşılığında EIF, kendisine bu müşteriler karşısında üstlenmiş olduğu riskleri kısmen karşılamaya dair bir garanti vermektedir. Nisan 2016'dan beri bu anlaşma Franfinance'in 50 milyon EURO tutarında, COSME garantisi ile birlikte 1.450 fon sağlamasını ve böylece, finanse edilmesi geleneksel olarak daha zor olan bir müşteri tabanı için yeni çözümler önererek, kendini finansman satışlarında bir kilit ortak olarak konumlandırmasını sağlamıştır.

Societe Generale aynı zamanda profesyonel müşterilerinin ulusal sınırlarının ötesine geçmelerine yardım etmektedir; uluslararası genişleme genel olarak bu tip bir müşterinin ve özel olarak esnafların ve çok küçük işletmelerin yaşamında kritik bir zamanı teşkil etmektedir. Fransa'da ihracatçıların %30'u⁽³⁾ esnaf işletmeleri olup, tüm Fransız ihracatçıların %10'una, yani yılda 4 milyar EURO⁽⁵⁾ tutarına karşılık gelmektedir.

YURT DIŞI

İŞLETMELERİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN DESTEK

Fas'ta, "öz girişimciler"i (özel bir hukukî rejime tabi tek üyeli işletmeler) tescil etmek için ticari bankalara açık olan seçenek kapsamında, 16 Mart 2016'da Societe Generale Fas, öz girişimciler yararına Faslı posta servisi Barid Al Maghrib ile bir çerçeve ortaklık anlaşması imzalamıştır; bu anlaşma, Societe Generale Fas'ın şubeler ağını öz girişimcilere açık hâle getirerek ulusal öz girişimci ağında tescile ilişkin prosedürleri kolaylaştıracak ve bu yeni müşteriler kategorisine vergi avantajları sunulabilmesini sağlayacaktır.

(1) Ticaret ve Esnaf Odaları tarafından 1966 yılında kurulan SIAGI esnafılık ve yerel faaliyet sektörleri ile ilgilenmektedir. Piyasadaki tüm bankacılık kurumları tarafından verilen kredi imkânlarını garantiye almaktadır.

(2) Bulb in Town, bağlı toplayarak, ürünler ve hizmetler ile yatırım karşılığında projeleri destekleyen bir kitlesel fonlama platformudur.

(3) COSME: 2014-2020 İşletme ve KOBİ Rekabetçilik Programı.

(4) EIF: Avrupa Yatırım Bankası'nın bir iştiraki olan Yatırım Fonu.

(5) Kaynak: Fransa Ticaret ve Esnaf Odaları Daimi Meclisi (APCMA).

Societe Generale Equipment Finance (SGEF), KOBİ piyasasıyla derinden bağlantılıdır. Yılın KOBİ Şampiyonu ödülü (2016 Leasing Life Konferansı'nda sunulmuştur) ile üst üste beşinci yıldır takdir edilen bu köklü felsefe iş kolunun sonuçlarına da yansımaktadır. Eylül 2016 sonunda, SGEF tarafından verilen finansmanın %68'inden fazlası KOBİ'ler/KOS'ler (küçük ve orta ölçekli sanayiler) içindir. Bu dinamik, SGEF bağlı şirketlerinin uluslararası finans kurumları (IFI'lar) ile olan, KOBİ/KOS müşterilerin kiralama ekipmanlarını finanse etmeye ilişkin cazip koşullardan yararlanmasına imkân veren işbirliği ile de güçlendirilmektedir; 2016'da SGEF'nin faaliyeti için IFI'lar ile kurulan yeni finansman kanalları toplam 1 milyar EURO tutarındadır.

EIB, 2012'den beri harici finansman kaynaklarını çeşitlendirmek için SGEF'nin stratejisini desteklemektedir. İştirakin 560 milyon EURO'yu aşkın meblağdaki yeni finansman imkânlarını onaylamasıyla, 2016, olağanüstü verimli bir yıl olmuştur.

Örnek olarak, SGEF Norveç ve Nordic Investment Bank (NIB), Norveç KOBİ'leri için kiralama ekipmanlarını finanse etmeye tahsis edilmiş 150 milyon EURO tutarında kredi imkânı sağlamıştır. Bu teklif, çevre, yenilenebilir enerjiler, yeni makinelere yatırımlar, imalat veya hizmet tesisleri, bilgi ve haberleşme teknolojileri ve Ar-Ge ile ilgili projelere yöneliktir.

KALKINMA POLİTİKALARININ UYGULANMASINDA FINANS KURUMLARI VE KALKINMA AJANSLARI İÇİN DESTEK

Grup, küresel stratejisi doğrultusunda, faaliyet gösterdiği diğer ülkelerde, yerel teşebbüslerin ve ekonomik oyuncuların ihtiyaçlarını karşılayan müşterek finansman çözümleri ve kalkınma yardımları (ortak finansman, garantiler, risk paylaşımı vb.) sunmak için ortaklıklar oluşturmaya ve sürdürmeye çalışmaktadır.

2016'da çoğu SG Equipment Finance iştirakleri, ancak bazı durumlarda yurt dışındaki bankalarımız olmak üzere IFI'lar ile 1,32 milyar EURO değerinde 21 yeni ortaklık anlaşması imzalanmıştır.

Bu ortaklıklar kapsamında, IFI'lar KOBİ'lerin gelişimi veya enerji dönüşümünü ve yenilenebilir enerjileri desteklemek için özellikle tahsis edilen veya kullanılan programlar ve finansman kanalları teklif etmektedir (bkz. s. 258, Societe Generale iklim için eyleme geçiyor).

EIB (Avrupa Yatırım Bankası) ile ilişkiler, toplam 733 milyon EURO değerinde, çoğu KOBİ'lere ve orta ölçekli şirketlere tahsis edilmiş, finansmana yönelik 11 sözleşmenin imzalanmasıyla 2016'da daha da güçlendirilmiştir.

Afrika'da önemli bir oyuncu olarak, Societe Generale bu hızlı büyüyen kıtanın kalkınmasını desteklemektedir. Grup 18 ülkede varlık göstermekte olup, 50.000 işletme dâhil 3,4 milyon müşteri ile kıtadaki en köklü uluslararası bankalardan biridir. Societe Generale ile IFI'lar ve özellikle Fransa Kalkınma Ajansı (AFD) arasındaki ortaklıklar, Afrika kıtasının ekonomik kalkınmasının arkasında durma taahhüdünü vurgulamaktadır. 2016'da, Societe Generale ile AFD'nin bir iştiraki olan Proparco, Societe Generale Benin'e verilen 15 milyon EURO, Societe Generale Kamerun'a verilen 20 milyon EURO ve Societe Generale Burkina Faso'ya verilen 15 milyon EURO tutarında kredi limitleri için, Afrika'daki ekonomik kalkınma yararına yeni anlaşmalar imzalamıştır.

. Bu yeni limitlerin amacı, yerel KOBİ'lerin yatırım ve kalkınma programlarının finansmanını desteklemektir.

Bunun paralelinde, Societe Generale ile AFD arasında 2009'da akdedilen, AFD tarafından münferit garantilerin verildiği ARIZ'nin risk paylaşımı planına ilişkin anlaşma, çok küçük, küçük ve orta ölçekli şirketlere yatırım kredileri verilmesini kolaylaştırmaya yönelik çözümler yelpazesini tamamlar. Anlaşmanın yakın geçmişte Gine Konakri, Kongo, Mozambik ve Tunus'u içerecek şekilde genişletilmesiyle, Afrika'daki 13 Grup iştiraki şimdi bu ARIZ garantilerinden faydalanmakta, bu durum Societe Generale'i ARIZ planının lider ortağı yapmaktadır.

Societe Generale'in Afrika'nın ekonomik kalkınmasını güçlendirme taahhüdünün bir diğer örneği, Orange ve Proparco'nun yanı sıra, Kasım 2016'da Bamako'daki Afrika-Fransa Zirvesi münasebetiyle Bpifrance ve AfricInvest tarafından başlatılan 77 milyon EURO değerindeki Fransa-Afrika Fonuna (FAF) iştirakidir.

Devletlere ve yerel makamlara yönelik finansman

Societe Generale, 30 yılı aşkın bir süredir kamusal ve yarı kamusal sektörlerde krediler sağlayarak, özellikle Kamu Ekonomisi aktörleri (yerel makamlar, sosyal konutlandırma, kamu kurumları, kentsel planlama) arasında olmak üzere kamu yararına yönelik yatırımları finanse etmektedir. 31 Aralık 2016 itibarıyla, Grubun bu piyasalardaki kısa, orta ve uzun vadeli ödenmemiş kredileri 16,5 milyar EURO tutarındadır.

2016'da Societe Generale işlerini toplu konut ve kentsel planlama ile geliştirmiş olup, bu eğilimin 2017'de devam etmesi beklenmektedir.

Grup, Fransa'da ve yurt dışında kamu makamlarıyla olan işlemlerinde Gissler Sözleşmesi (bankacılık kurumları ile yerel makamlar arasında uygun davranış hakkında bir sözleşme) ilkelerini gözetmektedir.

Fransa'daki kâr amacı gütmeyen sektörün finansmanı

Kâr amacı gütmeyen birlikler, belli sektörlerde sağlanan hizmetlerden (engellilerin ihtiyaçlarının karşılanması, işe geri dönüş programları ve eğitim girişimleri) ve bu hizmetlerin ürettiği işlerden dolayı Fransa ekonomisinde kilit oyuncularındır.

Uzun yıllardır Societe Generale ülke genelinde kâr amacı gütmeyen sektörle yakın ilişkiler geliştirmiştir. Banka, toplam %10 pazar payı ve 100.000'den fazla kâr amacı gütmeyen müşteriyle, projelerini finanse ederek, varlıklarını yönetmelerine yardım ederek ve günlük yönetimlerinde onları destekleyerek, know-how'ını bu müşterilerin hizmetine sunmuştur.

Bu taahhütlerin yanı sıra, Societe Generale, hukuk firması Fidal ile işbirliğiyle, kâr amacı gütmeyen birliklerin karşılaştığı sorunlar hakkında uzman görüşü bildirmek ve böylece gönüllü ve maaşlı yöneticilerin bilgilendirilmesine yardımcı olmak için, mevcut yasal ve vergiyle ilgili konulara ilişkin yaklaşık elli bilgilendirme toplantısı düzenlemiştir.

5. SOCIETE GENERALE ÇALIŞANLARINI GÜNÜ GÜNÜNE DESTEKLER

SORUMLU BİR İŞVEREN

Societe Generale, Grubun İnsan Kaynakları politikasını şekillendiren bir arzu olarak, ilişki bankacılığına ilişkin standardı belirlemeyi amaçlamaktadır. İş kollarının zorluklarının ve çevredeki değişikliklerin mümkün olan en iyi şekilde anlaşılabilmesi için, İK'nın stratejik öncelikleri şunlardır:

- Grubun hızla değişen işletmelerini destekleme. Bankacılık çevresi büyük değişiklik yaşamaktadır: müşteri ve paydaş beklentilerinin değişikliği, yeni teknolojilerin ortaya çıkması ve yasal çerçeve societe Generale'in işletmelerini ve bunlarda çalışmak için gerekli becerileri dönüştürmektedir. Grup, işletmelerinin orta ve uzun vadede ihtiyaç duyacağı becerileri öngörmeli ve artık önem arz etmeyen işletmeleri tespit etmelidir. Ayrıca, büyümekte olan ve yeni doğan işletmeler için mümkün olan en iyi profilleri işe alırken, eğitim ve açık kariyer yollarının formüle edilmesi yoluyla çalışanların istihdam edilebilirliklerini geliştirmelerine olanak vermemelidir. Son olarak, dijital dönüşüm hem yeni çalışma şekillerinin hem de kurum içinde ve müşterilerle yeni etkileşimlerin önünü açmaktadır. Societe Generale için bu, çalışanlarını artırmaya ve geliştirmeye yönelik söz konusu fırsatı yakalamak anlamına gelir. .

Becerilerini ve çalışma şekillerini uyarlama kabiliyetleri işletmelerin sürdürülebilirliği için kritiktir.

- Ortak değerlere dayalı bir ilişki bankacılığı kültürü geliştirme. Societe Generale'in kurumsal kültürü, müşterilerine en iyi şekilde hizmet etmek için teşvik ettiği değerlere (ekip ruhu, yenilik, sorumluluk ve bağlılık), esin kaynağı oldukları davranış ve becerilere ve bu işletmelerde çalışanların izleyeceği davranışlara dayanmaktadır. Bu kültür, 150 yıldan uzun süredir müşterilerine sunduğu hizmetle şekillenmiştir. Odak noktası müşteridir ve tüm çalışanlara Grubun temel değerleri rehberlik eder. Societe Generale Grubu'nu emsalsiz kılan bu kurum kültürü olup, grubun tüm paydaşlarının beklentilerini uygun şekilde karşılamasına olanak tanır.
- Çalışan bağlılığını güçlendirme. İnsan Kaynakları Bölümü, ekip performansını iyileştiren çalışan bağlılığına özellikle büyük itina gösterir. Her bireyin Grubun uzun vadeli performansına katkısının takdiri, işte refahın sağlanması ve ekiplerin çeşitliliğinden yararlanılması, çalışanların şirkette bağlarını sürdürmek ve verimliliği iyileştirmek için esastır.

2016 sonunda Societe Generale Grubunun ekipleri

Societe Generale, 2015'e kıyasla daha istikrarlı bir çalışan sayısı ile, 2016'nın sonu itibarıyla 145.672 kişi⁽¹⁾ istihdam etmektedir. Bu, 130.727 tam zamanlı çalışana (FTE)⁽²⁾ karşılık gelmektedir.

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Grubun çalışan sayısı (dönem sonunda, geçici personel hariç):	145.672	145.703	148.322	147.682	154.009	159.616

COĞRAFI DÖKÜM

Societe Generale'in 145.672 çalışanı 65 ülkede yer almakta olup, aralarında aşağıdakiler yer almaktadır:

- Anakara Fransa (%40,1 veya 43.432'si Societe Generale SA'da olan 58.415 kişi);
- Rusya (%13,7);
- Çek Cumhuriyeti (%6,7);
- Romanya (%6,4)

Societe Generale'in faaliyet gösterdiği ülkelerin karması:

- İş gücünün %11,6'sı düşük gelirli veya düşük-orta gelirli ülkelerdedir⁽³⁾;
- %24,7'si üst orta gelirli ülkelerdedir⁽⁴⁾.

(1) İşe gelip gelmediklerine bakılmaksızın, çalış-oku sözleşmeleri dâhil olmak üzere belirsiz süreli ya da belirli süreli sözleşmelere sahip çalışanların toplam sayısı.

(2) Bölüm 2, sayfa 64'de açıklandığı gibi

(3) Dünya Bankası'nın tanımına göre; özellikle Fildişi Sahili, Gana, Hindistan, Madagaskar, Fas ve Senegal'de.

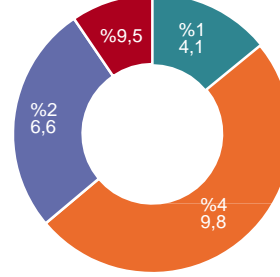
(4) Dünya Bankası'nın tanımına göre; özellikle Macaristan, Romanya, Rusya, Sırbistan ve Tunus'ta.

TEMEL İŞ KOLLARI BAZINDA DAĞILIM

2016'da çalışan sayısındaki en önemli değişiklikler Grubun yeniden yapılanmalarına ve çevreye uyum sağlamalarına yansımıştır. Bunlar her bir temel işletmeyi farklı etkilemişlerdir:

- Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri için, farklı çevrelere ve piyasalara göre sürekli ayarlamalar çalışan sayısında %1'lik küçük bir azalmaya yol açmıştır. En önemli gelişme, Gürcistan'taki Bank Republic'in satışı olmuştur (yaklaşık 1.000 çalışan);
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri için, çalışan sayısındaki %5,5'lik azalma, çeşitli yeniden yapılanma planlarından (destek fonksiyonlarının kurumsal bölümlere devri dâhil) ve bazı işletmelerde ve ülkelerde çalışan sayısına küçük ayarlamalardan kaynaklanmış olup, bu durum Birleşik Krallık'ta Kleinwort Benson özel bankasının iktisabıyla (yaklaşık 400 ilave personel) kısmen dengelenmiştir⁽¹⁾;
- Fransa Bireysel Bankacılık için, çalışan sayısındaki %1,3'lük azalma, 2016'nın başlarında duyurulan yeniden yapılanma planının bir parçası olarak Societe Generale ağından ayrılan (iç hareketlilik dâhil) ve yerleri doldurulmayan çalışanlara ve destek fonksiyonlarının Kurumsal Bölümlere devrine atfedilebilir;
- Grubun Kurumsal Bölümleri için, çalışan sayısındaki %20,7'lik artış, önceden farklı bölümlerde barındırılan iletişim ve finans fonksiyonlarının merkezileştirilmesinden ve Grubun teknolojik gelişmelere ve yasal gerekliliklere uyumunu desteklemek için BT ve uyum ekiplerinin sayısının artırılmasından kaynaklanmaktadır.

TEMEL İŞ KOLLARI BAZINDA PERSONEL DAĞILIMI*

- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri (20.512 kişi)
- Fransa Bireysel Bankacılık (38.758 kişi)
- Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri (72.550 kişi)
- Kurumsal Bölümler (13.852 kişi)

* Dönem sonunda geçici personel hariç çalışan sayısı

STATÜ BAZINDA İŞGÜCÜ DAĞILIMI

	2016	2015
31 Aralık tarihinde toplam belirsiz süreli sözleşmeye sahip çalışan sayısı	135.511	135.050
31 Aralık tarihinde toplam belirli süreli sözleşmeye sahip çalışan sayısı (çalış-oku katılımcıları dâhil)	10.161	10.653
Geçici personel	11.338	10.891
Harici yükleniciler*	7.535	6.850

* Fransa'daki Societe Generale SA için 2016 aylık ortalaması. Harici yüklenicilerin kullanılması, esasen BT ve danışmanlık gibi uzmanlık faaliyetlerinin taşeronla verilmesiyle ilgilidir.

Değişen mesleklerin desteklenmesi

Bankacılık mesleği, derin ekonomik, yasal ve teknolojik değişikliklere uğramaktadır. Grubun İnsan Kaynakları politikası bu dönüşümü desteklemektedir, böylece, uzun vadede çalışanlarının istihdam edilebilirliğini geliştirmeye olanak verirken, Grubun işletmeleri müşterilerine hizmet etmek için gereken becerilere sahip olmaktadır.

İŞLETMELERDEKİ DEĞİŞİKLİKLERİN ÖNGÖRÜLMESİ VE DESTEKLENMESİ

KİLİT BİR ARAÇ OLARAK STRATEJİK İŞGÜCÜ PLANLAMASI

2013'ten beri uygulamada olan stratejik işgücü planlaması, Grup işletmelerinin bugünkü ve gelecekteki gelişimini desteklemeye yönelik kilit bir araçtır. Bu planlama Gruba iş kollarının orta ve uzun vadede ihtiyaç duyacakları becerileri veren stratejik bir yaklaşıma tekabül etmektedir.

(1) 31 Aralık 2016 itibarıyla, raporlama kapsamında yer alan yeni Kleinwort Hambros kuruluşu bünyesindeki çalışan sayısına yaklaşık 150 çalışan dâhil edilmiştir. Entegrasyon 2017'nin ikinci çeyreğine kadar devam edecektir.

Üç yıllık ileriye dönük makro vizyon, Grubun stratejik planına ve piyasa çevresine dayanmaktadır ve değişen mesleklerdeki önemli nitel eğilimleri öngörmeyi amaçlamaktadır. Bu vizyon, Grubun bütün yıl için mobilite ve istihdam planlarının yanı sıra her bir çalışan için bireysel yönetim süreci ile alakalı bir gelişim planı tanzim etmesine imkân vermektedir. Ayrıca kilit yetkinlikleri ve Bankanın meslekleri arasındaki bağlantıları tespit etmeyi de amaçlamaktadır. Bu yaklaşım, özellikle eğitim ve açık pozisyonların doldurulmasıyla ilgili olarak, doğru İK politikalarının uygulanmasına dayanmaktadır. Kuruluşun yeni gereksinimleri ışığında, çalışanlara kendi motivasyonlarını ve amaçlarını incelemeleri için kaynaklar sunmaktadır. Ayrıca, 2013'te tesis edilen iş eğilimleri gözlem birimi aracılığıyla, Societe Generale; şube gözlem birimi Association Française des Banques (AFB – Fransa bankacılık birliği) ile, dijital dönüşümün bankacılık meslekleri üzerindeki etkisinin incelenmesi de dâhil olmak üzere birtakım çalışmalara dâhil olmuştur.

GRUBUN DEĞİŞİKLİKLERİNE YANIT VEREN İSTİHDAM DİNAMİĞİ

PERSONEL DEĞİŞİMİ: İŞE GİRİŞLER VE İŞTEN AYRILMALAR

	2016	2015
Belirsiz süreli sözleşmeye dayalı yeni alımlar	16.283	15.155
Belirli süreli sözleşmeye dayalı yeni alımlar (çalış-oku katılımcıları dâhil)	10.458	9.627
Belirsiz süreli sözleşmeli çalışanların işten ayrılması	16.714	19.402

İşe alım: Grubun ihtiyaç duyduğu yeteneklerin çekilmesi

2016 mali yılında Grubun işe alımlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

- 16.283 belirsiz süreli sözleşme, %56,9 kadın dâhil;
- 10.458 belirli süreli sözleşme, %68,7 kadın dâhil; Fransa'da

Societe Generale, aşağıda belirtilen sayıdaki personeli işe almıştır:

- 4.151 belirsiz süreli sözleşme (2.831'i Fransa'daki Societe Generale SA için);
- 4.656 belirli süreli sözleşmeli çalışan (çalış-oku sözleşmeleri dâhil).

İşe alım ve yetenekleri çekme politikası, her bir iş kolunun, faaliyetin ve bölgenin özel niteliklerine uygun hâle getirilmiştir.

Adaylarla başlıca arayüz olan careers.societegenerale.com sitesi, Grup için 20 ülkede yeknesak bir işe alım süreci sunmaktadır. 2016'da, 3,4 milyona yakın ziyaret alan Bakıcılar sitesi üzerinden yaklaşık 300.000 başvuru gönderilmiştir

İşten ayrılmalar ve personel değişimleri

Belirsiz süreli sözleşmeli çalışanlar için gönüllü personel değişim oranı (yalnız istifalar nedeniyle) %7,3 olmuştur.

Bu oran, Rus şirketleri (bu şirketlerde önemli yapısal ayarlamalara ek olarak personel değişim oranları geleneksel olarak yüksektir) hariç %5,5 olarak gerçekleşmiş olup, Fransa (%3,5) ve Çek Cumhuriyeti (%4,9) gibi kilit ülkelerde bilhassa düşüktür.

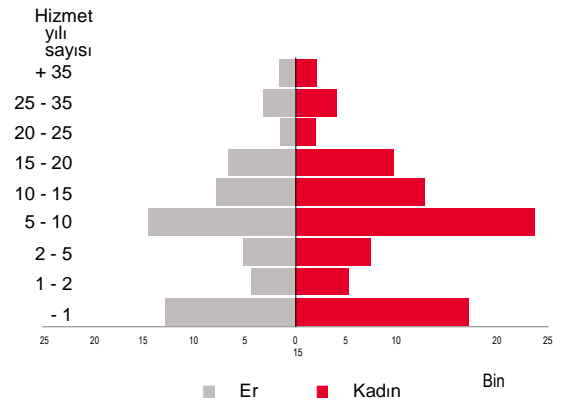
Ancak gönüllü personel değişim oranı işletmeye ve coğrafi bölgeye göre değişim göstermiştir. Yüksek derecede rekabetçi finansal piyasalar (özellikle Asya'da) ve dinamik bir emek piyasasına sahip ülkeler Grup kuruluşlarının çoğundan daha yüksek personel değişim oranlarına sahiptir. En iyi yeteneği elde tutmak amacıyla spesifik, hedefe yönelik eylemler gerçekleştirilmiştir.

#MONJOB2020 GİRİŞİMİNE ODAKLANMA

MonJob2020, 2015 sonunda duyurulan Fransa Bireysel Bankacılık dönüşüm programının bir parçası olarak 2016'da uygulamaya konmuştur (bkz. sayfa 10). Gelecekte müşterilerin beklentilerini karşılamak için ihtiyaç duyulacak işleri ve becerileri tanımlamayı amaçlamaktadır. Bu toplu çabalar, Fransa genelinde düzenlenen çalıştaylar için ağ yöneticilerini ve çalışanları, iş kollarını, İK ve sendikaları bir araya getirmektedir. Projenin ilk zorluğu, işin yürütülme şekli üzerindeki etkileri (müşteri deneyimindeki farklı katılımcılar arasındaki etkileşimler, araçlar, uygulanacak davranışsal ve kişiler arası yaklaşımlar) tespit etmek için müşterilerin değişen beklentilerini ve eğilimleri (yasal, rekabet, dijitalleşme vb.) anlamak olmuştur. 2016'da toplam 300'den fazla kişi bu girişime katılmıştır. 2017'den itibaren, çalıştaylar sırasında tasavvur edilen araçlar ve yöntemler üzerinde saha testleri yapılacaktır.

Toplamda belirsiz süreli sözleşmeli 16.714 çalışan, yukarıda bahsedilen istifalar, emeklilik (1.601) ve işten çıkarılma (4.657, 2.097'si ekonomik sebeplerle) nedeniyle Gruptan ayrılmıştır.

HİZMET SÜRESİ BAZINDA PERSONEL DAĞILIMI⁽¹⁾

(1) Grubun %97'si için 31 Aralık 2016 itibarıyla veriler.

Grup bünyesinde ortalama hizmet süresi 9,5 yıldır.

Özellikle genç personel alımına odaklanma

Societe Generale'in İK zorluklarından biri, en iyi yetenekleri çekmek, işe almak ve elde tutmaktır. Grup, becerileri ihtiyaçları karşılayan genç mezunların işe alınmasına öncelik vermeye devam etmektedir. Bu nedenle banka, gençlerin profesyonel entegrasyonuna yönelik proaktif bir yaklaşımı taahhüt etmiştir. 2016'da tüm kuruluşlarda Grup, işgücüne aşağıdakileri katmıştır:

- 5.188 çalış-oku katılımcısı (yasal gereklilik doğrultusunda, 2.150'si 2016'nın sonunda Fransa'daki Societe Generale SA bünyesinde görevlendirilmiştir);
- 10.471 stajyer. Fransa tek başına (bağlı şirketler dâhil) 3.951 stajyeri barındırmaktadır. Mezuniyet için zorunlu olan bu staj uygulamalarının çoğu, öğrencilerin iş dünyasına girerek, staj gözetmenlerinin desteğinden ve rehberliğinden yararlanmalarına olanak vermektedir.

Societe Generale'in eski stajyerleri, VIE'ler (uluslararası deneyim gönüllüleri) ve çalış-oku katılımcıları, yeni mezunlar için öncelikli bir işe alım zeminini temsil etmektedirler. En iyi adayları cezbetmek ve bu yetenek havuzunu oluşturan yeni mezunların sadakatini sağlamak amacıyla, Societe Generale örneğin:

- dünya genelindeki bazı okullarla ve yüksek öğrenim kurumlarıyla işbirliği yapmıştır. Örneğin Fransa ve Avrupa'da Grup, 40'a yakın okul ve yüksek öğrenim kurumu ile işbirliği yapmıştır;
- toplam 6 milyon EURO üzeri taahhütle, 11 sandalye vasıtasıyla eğitim programlarını ve araştırmaları finlamıştır (örn. HEC'de Enerji ve Finans Sandalyesi, École Polytechnique, UPMC ve École Nationale des Ponts et Chaussées'de Finansal Risk Sandalyesi);
- Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri biriminin GenerationNext (stajyerler, VIE'ler ve çıkraklar) vems, VIEs and apprentices) ve Junior Programme (yeni mezunlar) destek ve gelişim programlarını kurmuş olup, bunlar kurum içi atış rampası işlevi görmektedir (mesleki ağın gelişimi, mentorluk, işletmelere derinlemesine giriş, eğitim seminerleri vs.). Bu programların her birinin dünya genelinde 1.500'den fazla üyesi vardır.

Bu girişimler, şirketle ilk temastan itibaren yeteneklerin bankacılık sektörünün zorlukları ve sorumlulukları ile sektörün profesyonel gerçeklikleri hakkındaki farkındalıklarını artırarak Grubun yetenekleri çekme ve işe alma konusundaki kararlılığını ortaya koymaktadır.

BİR DÖNÜŞÜM VEKTÖRÜ OLARAK KURUM İÇİ HAREKETLİLİK

2016'da Grup içi hareketlilik aşağıdaki gibidir:

- Grup içi hareketlilik oranı: %17;
- 22.711 kişi dünya genelinde hareket etmektedir;
- Sürekli pozisyonların %58'i iç hareketlilik aracılığıyla doldurulmuştur (Fransa'daki Societe Generale SA için %76).

Societe Generale, istihdam edilebilirliği geliştirerek sosyal taahhüdünü vurgularken, çalışan becerilerinin ekonomik, yasal ve teknolojik çevreye sürekli uyumunu artıran aktif ve etkili bir iç hareketlilik politikası geliştirmektedir. Bu hareketlilik politikası, ilerleme için kurum içi fırsatlar sunarak, Gruba köklü bağlarla bağlanan çalışanlar arasında sadakati de teşvik eder: 2015 Çalışan Memnuniyet Anketi, Societe Generale Grubuna ait olmaktan duyulan gurur seviyesini %84 olarak ölçmüştür (2013'e kıyasla altı puan yüksek). İç hareketliliği teşvik etmek için birtakım tedbirler yürürlüğe konmuştur:

- Job@SG: hem iç hareketlilik hem de dış işe alım için 2016'da hayata geçirilen bir yeni araç. 22 ülkedeki açık pozisyonları listelemektedir ve süresiz veya belirli süreli sözleşmeli tüm çalışanların, çalış-oku katılımcılarının, stajyerlerin ve VIE'lerin başvurmasına olanak vermektedir. Bu kişiler profillerini önceden doldurarak başvuru süreçlerini kolaylaştırabilir;
- harıtsalama ve "iş" intraneti: 2013'ten beri tüm işletmeler genelinde yapılan ve düzenli olarak genişletilip güncellenen harıtsalama, farklı meslekler arasındaki olası bağlantıları tespit etmeye yardımcı olmuştur. Bir "iş" intraneti, çalışanların deneyimlerine bağlı olarak çeşitli olası kariyerlere yönelmesine olanak verir;
- izleme: Fransa'da, özellikle "Campus Métiers Mobilité"⁽¹⁾ (İş Hareketlilik Kampüsü) ile, yaklaşık 9.200 çalışan 2016'da Societe Generale SA'da dâhili olarak transfer edilmiştir (2015'de 8.700) ve hareketlilik oranı %23 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca şirketin kültürlerarası boyutunu desteklemek amacıyla uluslararası hareketlilik de teşvik edilmektedir. 2016 sonunda, Grup, yaklaşık 1.000 uluslararası hareketlilik çalışanına sahipti (tüm köken ve varış ülkeleri birlikte). Bu arada Banka, uluslararası ekiplerdeki çalışanlar için, birkaç ay süren kısa süreli uluslararası görevlendirmeler geliştirmiştir. Bu görevlendirmeler bir yabancı ülkeye gönderme sözleşmesinden daha esnek ve sinerjileri artırabilir ve çok kültürlü ekiplerde ilişkileri kolaylaştırabilir. 2016'da 200'den fazla bu tür görevlendirme gerçekleştirilmiştir.

ÇALIŞANLARIN BECERİLERİNİN VE İSTİHDAM EDİLEBİLİRLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ**MEVCUT İŞLETME VE MÜŞTERİ GEREKSİNİMLERİNİ KARŞILAMAK İÇİN EĞİTİM POLİTİKASINI UYARLAMA**

2016'da eğitim

2016'da Grup çalışanlarının %84'ü, toplamda 3,8 milyon saat olmak üzere en az bir eğitim programını bitirmiş olup, bu eğitimlerin %26'sı uzaktan gerçekleştirilmiştir (e-öğrenme, sanal sınıflar vb.). Bu, 2015'deki 25,2 rakamına kıyasla çalışan başına ortalama 26,2 saate tekabül etmektedir. Toplam 92,3 milyon EURO eğitim giderlerine tahsis edilmiştir (2015'e kıyasla %1,2 fazla⁽²⁾).

Bu kontrollü bütçesel çabalar Grubun yasal gerekliliklere uymak için gerekli yatırımı tamamlarken eğitim araçlarını dijitalleştirilmesini sağlamıştır. Verilen eğitimlerin çoğu, teknik becerilere odaklı olarak işletmeye özgü deneyimle ilgilidir. Geri kalanı risk yönetimi, yasal, yönetsel, davranışsal ve kişisel gelişim bileşenleri dâhil olmak üzere Grubun işletme ötesi dersleriyle alakalıdır.

(1) "Campus Métiers Mobilité", yapısı ve coğrafi dağılımı nedeniyle merkezi olmayan bir şekilde yönetilen Fransa Bireysel Bankacılık bünyesindeki iç hareketler hariç, Kurumsal Bölümler ve temel iş kolları için doldurulacak pozisyonları tek merkezde toplamaktadır.

(2) 2016 Tescil Belgesinde yayımlanan verilere ilişkin yeniden beyan edilen rakam.

İş kolu zorluklarını karşılamak için gereken beceriler

Eğitim, müşterilerin ihtiyaçlarını ve çalışanların gelecekteki gelişimlerini dikkate alarak, istihdam edilebilirliklerini geliştirmelerine yardımcı olmanın anahtarıdır. 2016'da iş kolu sorunları daha çok değişen müşteri ilişkisi, dijital dönüşümün sergilediği zorluklar ve artan yasal kısıtlarla ilgili olmuştur.

Stratejik eğitim girişimleri, İcra Kurulunun ve Yönetim Komitesinin üyelerinden oluşan Öğrenme Kurulu tarafından analiz edilmiştir. 2016'da aşağıdaki hususların üzerinde durulmuştur:

- gerek satış know-how'ı gerekse müşteri ilişkileri ve memnuniyeti bakımından olsun müşteri odaklılık;
- bilhassa dijital teknolojilerin her işletme ve destek fonksiyonu üzerindeki etkisini hedef alarak, dijital konularda tüm çalışanların uzmanlığının artırılması;
- esas olarak 17 fonksiyonlar ötesi yasal eğitim (herkes için zorunlu olan beş dersten oluşan bir temel müfredatı içermektedir) ve Grubun farklı işletmelerine uyarlanmış yaklaşık 100 yasal eğitim aracılığıyla, daha güçlü risk yönetimi ve uyum konularında farkındalık;
- yönetim eğitimlerinin tümü Liderlik Modelini daha iyi kapsayacak şekilde tamamen revize edildiği için (bkz. sayfa 280), yönetsel yaklaşım emsaller arasında tartışmayı desteklemektedir ve bu eğitimlerin müteakip etkisini ölçmektedir.

Bunun yanında, Eğitim birimi, öğrenme yöntemlerini değiştirerek Grubun dijital dönüşümünü desteklemektedir (bkz. sağ taraftaki Eğitimin dijitalleşmesi bölümü).

Fonksiyonlara ve öğrenme süreçlerine ilişkin profesyonel eğitim

Bireysel eğitim seanslarına ek olarak, Banka, birkaç yıl harcayarak spesifik nüfusları hedef alan öğrenme toplulukları ve modülleri geliştirmiştir.

Buna göre, gelişim programları, Grup bünyesindeki her bir işletmeye veya fonksiyona özgü "akademi" hâlinde gruplanır (örn. büyük kurumsal danışmanlık, bireysel bankacılık satış görevlileri, insan kaynakları, denetim vb.). Bu akademi ileri düzeyde destek sağlar ve hangi kuruluş olduğuna bakılmaksızın yurt dışındaki uygulamaları uyumlaştırmaya yardımcı olur.

Ayrıca Fransa'da, "Cursus Cadre" (idari veya "cadre" statüsü almak) ve "Passerell'E" (Fransa'nın E Seviyesi bankacılık sınıflandırmasını elde etmek) olarak bilinen eğitim programları da istihdam edilebilirlik ve iç terfi için köklü etmenler olmayı sürdürmektedir.

. 2016'da Fransa'daki Societe Generale SA'nın 462 çalışanı bu programları başarıyla tamamlamışlardır.

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ DESTEKLEME

Teknolojik gelişmeler uygulamaları daha canlı hâle getirmiştir ve etkileşim için yeni yollar yaratmıştır. BT personeli alımına yönelik özel çabalarla desteklenen bu eğilimler, mevcut ve olası müşteriler ile ilişkilerin ve etkileşimin geliştirilmesi, ürünlerin ve hizmetlerin dönüştürülmesi ve çalışanlar için operasyonel modellerin ve çalışma ortamının dönüştürülmesi dâhil olmak üzere Grubun işletmeleri üzerinde doğrudan etkiye sahiptir.

2016'da Societe Generale Grubu, Les Échos Business ve Gilles Babinet tarafından düzenlenen 2016 eCAC40 ödülleri dijital olgunluk bakımından şirket olarak üçüncü ve banka olarak birinci olmuştur. Bu sıralama, aşağıdakilerle birlikte Societe Generale'in son iki yılda geçirmiş olduğu derin dönüşümü teyit etmektedir:

- bütün şirketi, tüm işletmelerini ve bölgeleri içeren hızlandırılmış bir dijital dönüşüm;
- dünya ekosistemleriyle orijinal bir açık-yenilik stratejisi (bkz. Yeni çalışma yöntemlerini deneme, s. 280);
- Grubun tüm seviyelerindeki tüm çalışanları için dijital farkındalık.

Dijital farkındalık

2014'te Societe Generale, herkesi dijital araçları benimsemeye ve bu dönüşümün zorlukları hakkında farkındalık geliştirmeye teşvik ederek tüm çalışanları Bankanın dijital dönüşümünü hızlandırmaya dâhil etme amacıyla "Herkes için Dijital" programını başlatmıştır. Bu program sayesinde, çoğu çalışan artık dijital araçlara erişmektedir ve tabletleri, işbirliğine dayalı araçları ve kurumsal sosyal ağdaki çalışma topluluklarını, ayrıca bu seçeneği isteyen çalışanlar için kişisel cihazlar (akıllı telefonlar veya tabletler) üzerinde BYOD⁽¹⁾ aracılığıyla erişilebilir uygulamaları benimseyerek çalışma şekillerini gittikçe değiştirmektedir.

Eğitimin dijitalleşmesi

Societe Generale, dijital çağda eğitimi yeniden düşünmeye ilişkin kararlı bir strateji yürütmektedir. Yeni öğrenme yöntemleri çalışanlara kendi seçtikleri alanda, kendi tempolarıyla ve kendilerine en uygun yerde (örneğin mobil araçlar kullanarak veya bir sanal ofisten) büyüme fırsatını vermektedir.

Artık çalışanların aşağıdakilere erişimi vardır:

- Kendi kendine testler, videolar ve öğrenme topluluklarıyla etkileşimler aracılığıyla farklı konuları derinlemesine araştırmalarına yardımcı olan 7 MOOC⁽²⁾.
- 2015'de piyasaya sürülen dijital MOOC ("Beni dijital yap"), 2016 sonu itibarıyla dünya genelinde 3.000'e yakın katılımcıya sahiptir.
- Stratejik olarak Fransa ve yurt dışındaki Societe Generale uzmanlarının spesifik ihtiyaçlarına cevap veren tasarlanmış, 2012'den beri Grup genelinde uygulanan bir çözüm kullanan 300'den fazla Hızlı Öğrenme modülü⁽³⁾;
- İntranette 200'den fazla kendi kendine çalışma videosu (genel ekonomi ve bankacılık kültürü, veri koruma, çalışan tasarrufları, yönetim kontrolü vb.) dâhil, çeşitli tamamlayıcı medya kaynakları vasıtasıyla hedefe yönelik uzmanlık edinmeye yardımcı olan özel içeriği olan, uzunluğu üç dakikadan az 450 mikro öğrenme modülleri. Bu modüllerin bir çoğu doğrudan çalışanlar tarafından geliştirilmiştir.

(1) BYOD: Bring Your Own Device (Kendi Cihazını Kendin Getir)

(2) Kitle Açık Çevrimiçi Ders.

(3) İş kolu uzmanları tarafından dâhili olarak tasarlanmış 15-20 dakikalık e-öğrenme modülleri.

YENİ ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ VE ORGANİZASYONEL MODELLER GELİŞTİRME

Evden çalışma ve çalışma alanının yeniden tanımlanması

Evden çalışma iki amaca hizmet eder: (i) dijital çağda yenilikçi işletim prosedürleri geliştirmek ve (ii) çalışanların daha iyi bir iş-özel hayat dengesine ulaşmasına yardımcı olmak. Bu nedenle motive edici bir faktör, bir yetkilendirme kaynağı ve bir performans kaldırıcısıdır. Nisan 2016'da Fransa'da, Societe Generale'in yöneticilerinin %96'sı, departmanlarında evden çalışmanın uygulanmasından sonra performans seviyelerinin iyileştiğini veya korunduğunu görmüşlerdir. Artan sayıda Grup kuruluşu, yerel çevrelerine uygun mekanizmalarla evden çalışmayı denemektedir. 2016 sonunda evden çalışanların sayısı dünya genelinde 2015'e kıyasla iki katına çıkarak neredeyse 10.000'e ulaşmıştır. En çok evden çalışanın olduğu ülkeler Fransa (yaklaşık 5.600), Birleşik Krallık (yaklaşık 1.600), Çek Cumhuriyeti (yaklaşık 900) ve Romanya (400'den fazla) olmuştur. Fransa'daki Societe Generale SA için, 2014'te başlayan test aşaması, 2016'da evden çalışmayı kalıcılaştırmaya ilişkin bir anlaşma yapılmasıyla sonuçlanmıştır. Evden çalışmaya uygun olan merkezi departmanlar içinde, belirsiz süreli sözleşmeli çalışanların yaklaşık %27'si artık ev-ofisten çalışmakta olup, bu durum Societe Generale'i bu alandaki en gelişmiş CAC 40 şirketleri arasına sokmaktadır.

Grup aynı zamanda, daha açık, daha modüler ve daha az resmî olan ve yeni dijital araçlar kullanan çalışma alanlarında, hareketliliği, etkileşimi ve işbirliğini teşvik eden yeni yaklaşımları denemektedir. Bu, örneğin Lüksemburg, Hong Kong, Londra ve New York'un yanı sıra, Fransa'da, yeni Boursorama genel merkezinde ve yeni doğu Paris gayrimenkul kompleksi "Les Dunes"da söz konusudur. Çalışanların Les Dune için tasarım sürecine dâhil edilmesi, 2016 güzünde oraya taşınan 5.000 kişinin alanı kendilerine uygun hale getirmelerini kolaylaştırmanın anahtarı olmuştur. Tasarım, daha yatay bir yönetim stiline, daha fazla ekip çalışmasına ve işte refahın artmasına olanak vermektedir. Birlikte ele alındığında, bu durum inovasyona açık bir çalışma ortamı yaratmaktadır. Les Dunes'da uygulanan FlexWork yaklaşımı, çalışanların işbirliği yapmaları gereken iş arkadaşlarına bağlı olarak o gün nereye oturacaklarını seçebilmeleri anlamına gelmektedir. Bu doğu Paris teknoloji parkına taşınmış olan çalışanların memnuniyet oranı 2016 sonunda %88 ile oldukça yüksekti.

Yeni çalışma yöntemlerini deneme

Grup tarafından 2015'den beri gerçekleştirilen açık inovasyon girişimi, proje geliştirme süreçlerinin yaratıcılığını, canlılığını ve hızını artırmak için ekiplere dış inovasyon ekosistemi (yeni faaliyete giren şirketler, FinTech ve uzmanlar) ile işbirliği yapma şansını vermektedir. Alternatif çalışma yöntemlerinin ("pizza ekipleri", Test Et ve Öğren yöntemiyle veya kullanıcı deneyimiyle sürekli iyileştirme) teşvik edilmesine ek olarak, Grup, ekipleri fikirlerini bu ekosistemdeki uzmanlarla paylaşmak üzere yenilikçi topluluklara girmeye teşvik etmektedir. Fransa'nın yanı sıra Hindistan, Dakar ve Londra'da, ortaklıkların amacı iş kolu zorluklarını yerel ekosistemlere açmak ve tüm Grup kuruluşlarında yeniliği desteklemektir. Bu girişimler Grubun 2016 güzünde yeni Les Dunes gayrimenkul kompleksinin kalbinde yer alan Le Plateau'yu açmasına imkân vermiştir. Amacı, aksamaya yol açan yenilikçi projeler üzerinde çalışan yeni faaliyete giren iç ve dış şirketlere ev sahipliği yapmak ve faydalı keşifleri desteklemek için farklı paydaşlar arasında işbirliğini teşvik etmektir.

Ortak değerlere dayalı bir ilişki bankacılığı kültürü geliştirme

EKİPLERİN GRUPLARIN DEĞERLERİNE DÂHİL EDİLMESİ

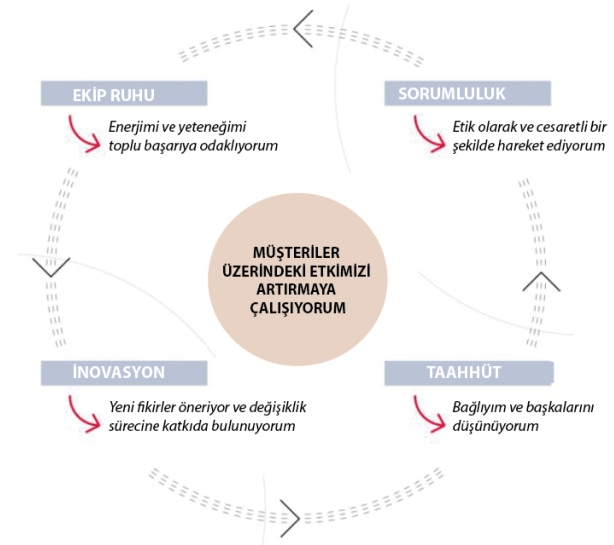
Societe Generale, ilişki bankacılığına ilişkin standardı belirlemeyi, müşterilerine yakın olmayı ve ekiplerinin kalitesi ve bağlılığı için tercih edilmeyi amaçlamaktadır. Bu arzuyu gerçeğe dönüştürmek için, çalışanlar Grup bünyesindeki işlerine bakılmaksızın tek bir ortak hedef etrafında birlikte çalışmalıdırlar: müşteri.

Bu hedefe ulaşmak için, Societe Generale, 2014'te bu temel değerleri yeniden tanımlamış (köklü yenilik ve ekip ruhu değerlerine taahhüt ve sorumluluk değerleri eklenmiştir) ve ardından müşteri hizmetlerini iyileştirmek için tüm çalışanların sergileyeceği ve temel değerlerin yansıtılacağı davranışlar ve beceriler vurgulanmıştır. Societe Generale'in yeni Liderlik Modeline ilişkin görüşmeler Grup üst yönetimi (İcra Komitesi ve Yönetim Komitesi) ile yaklaşık 300 yönetici arasında gerçekleştirilmiştir. Bunlar işleri büyütme amacıyla (inovasyon/müşteri) bireysel ve toplu mükemmeliyet (sırasıyla bağlılık ve ekip ruhu) ve aynı zamanda etik kurallara önem vermeyi ve kurallara uymayı (sorumluluk) birleştiren kurumsal kültürün güçlenmesine yardımcı olmuştur.

Bu değerler kurumsal kültürü müşteri odaklılıkla güçlendirmektedir. 2016'da getirilen Kültür ve Davranış programı aracılığıyla şirketin en yüksek seviyesinde özel yönetim tesis edilmiştir (bkz. Taahhütler, zorluklar ve kararlılık, s. 242).

DEĞERLERİ DAVRANIŞA DÖNÜŞTÜRME

Societe Generale'in Liderlik Modeli, müşteri odaklılığı ve şirketin dört değerinden her birini gerekli becerilere dönüştürür. Bunlar şirket bünyesinde üç ana sorumluluk seviyesinde kategorize edilmektedir: üst yönetim, yöneticiler ve çalışanlar; böylece herkese Grup'taki başarılarının anahtarını veren bir ortak dil sunulmaktadır. Örneğin, çalışanlar için, beş odak alan aşağıdaki davranışsal becerilere yansıtılmaktadır:

Bunu takiben, Liderlik Modelinden kaynaklanan yetkinlik rehberi, bu becerilerin her birinden doğan ve gözlemlenebilir ve dolayısıyla ölçülebilir olan davranışların somut ve pratik örneklerini sağlar.

Bu rehberle paralel olarak, bir öz değerlendirme intranet aracı, katılımcıların 20 soruyu yanıtladıktan sonra beklenen davranışla ilgili olarak kendilerini konumlandırmalarına imkân verir. Ardından katılımcılar gerekli olabilecek alanlarda iyileşme için sağlanan gelişim araçlarını kullanabilirler.

2015'de tüm Grup ekiplerinin ve işletmelerinin farkındalığını artırdıktan sonra, Liderlik Modeli, değerlendirme, gelişim, terfi prosedürü ve yönetim eğitimi dâhil olmak üzere tüm İK süreçlerine kademeli olarak dâhil edilmiştir. Örnekler aşağıda görülebilir. Bkz. ayrıca: Hissedar onayına tabi olarak CEO'ların ücretlerini düzenleyen politika, s. 96.

DAVRANIŞI DEĞERLENDİRME

İŞE ALMA SIRASINDA DEĞERLENDİRME

Her bir yeni çalışana verilen görevler, tanımlanmış ve Liderlik Modeli ile uyumlu olan spesifik davranışsal beceriler gerektirir. Bu beceriler açıkça detaylandırılır ve işe alma görüşmeleri sırasında ortak bir matris kullanarak adaylarda olup olmadığı belirlenir. 2015'deki bir test aşamasından sonra, bu yaklaşım artık şirkette doldurulacak her pozisyon için kullanılmaktadır. Bu doğrultuda, Liderlik Modeline göre değerlendirilmiş adayların işe alınması uzun vadede kurumsal kültürü değiştirmeye yönelik çözümlerden biri olduğu için, işe alım sorumluları yeni Liderlik Modeline ilişkin eğitim bakımından öncelikli hedef olmuştur.

PERFORMANS DEĞERLENDİRME VE YÖNETİM

Bu Liderlik Modelinin her çalışanın günlük profesyonel çalışmalarına sağlam bir şekilde yerleşmesini sağlamak için artık performans yönetimi sürecine dâhil edilmiştir. Yıllık değerlendirmenin Liderlik Modeli ile uyumlu hâle getirilmesi dönüşümün kilit unsuru olarak görülmektedir. Bu süreç, yalnızca operasyonel sonuçlara ulaşılmasını değil, aynı zamanda bu sonuçlara ne şekilde ulaşıldığını da değerlendirmektedir. Bir-iki gelişim hedefinin yeni Grup becerileri rehberinde sunulan somut ve ölçülebilir örneklerden yararlanarak Liderlik Modelinin odak alanlarıyla alakalı olması gerekmektedir (bkz. Değerleri davranışa dönüştürme, s. 280).

2016'da toplam yaklaşık 116.700 Grup çalışanı, yani belirsiz süreli sözleşmeli iş gücünün %93'ü değerlendirmeden geçmiştir.

YENİ NESİL YÖNETİCİLERİ BELİRLERKEN DEĞERLENDİRME

Societe Generale'in Liderlik Modeli kapsamına girmesi gereken ilk kişiler Grubun şimdiki ve gelecekteki üst yöneticileridir. Buna göre, bu model artık geleceğin liderlerini belirleme, eğitime ve terfi ettirmeye yönelik bazı kilit girişimler için çok önemlidir.

Tespit ve destek

Stratejik Yetenek yaklaşımı, yeni kuşak yöneticileri hazırlamak amacıyla yüksek potansiyelli çalışanları tespit etmek, geliştirmek ve bunların sadakatini sağlamaktadır. Stratejik Yetenek, Grubun değerlerini (ve dolayısıyla Liderlik Modelini) benimseyen, uzun vadede iyi performans gösteren ve ilerleme için sağlam potansiyele sahip olan bir çalışan olarak tanımlanır. Stratejik Yetenek politikası, sistematik yaklaşımla, dünya genelindeki bireyleri Liderlik Modeliyle tanımlanan objektif bir esasa göre belirler, onlara potansiyellerini geliştirmek için aynı fırsatları verir ve Grup içinde ilerleyebilmelerini sağlar. Yaratılan yetenek havuzu, Grubun iş gücünün %2,6'sını temsil etmektedir.

Kurumsal Üniversite, en üst düzey yöneticilerin ve Grubun kıdemli liderlerinin niteliklerini geliştirmekten sorumludur. Sunduğu modüller, üst düzey yöneticiler için uyarlanan Liderlik Modelini içeren programlar aracılığıyla davranışsal becerilerin gelişimine odaklanmaktadır. 2016'da Kurumsal Üniversite programlarına yaklaşık 650 Grup çalışanı katılmıştır.

Yedekleme planları

Societe Generale, hem Fransa'da hem de yurt dışında Grubun çeşitli faaliyet konuları için mevcut yedekleme planlarıyla yeni kuşak yöneticilerin önünü açmaktadır. 300 kilit Grup pozisyonuna ilişkin planlar Genel Müdürlük tarafından izlenmektedir. 1.500 stratejik Grup pozisyonuna ilişkin planlar onaylanmıştır ve temel iş kolları ve Kurumsal Bölümler tarafından izlenmektedir. Potansiyel halef olarak belirlenen kişilerin davranışları ve kişiler arası becerileri, yeni çalışanların işe alınmasında kullanılabilecek bir matrise dayanarak Grubun Liderlik Modeliyle ilgili olarak analiz edilir (bkz. İşe alma sırasında değerlendirme, solda). Bir kilit Grup pozisyonu için potansiyel halefleri belirlemede kullanılan kriterlerden biri bu davranışın Liderlik Modeli ile uyumlu olup olmadığıdır.

DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİ

ÇALIŞANLARIN ŞİRKET HAKKINDAKİ ALGISI

Çalışan Memnuniyeti Anketi, Grup genelinde her iki yılda bir yapılan kapsamlı ve anonim bir kurum içi ankettir. Her anketin sonuçları iyileştirme eylem planlarını geliştirmek için kullanılmaktadır. 2015'de anket soruları Liderlik Modeli dikkate alınarak revize edilmiş ve her sorunun Grubun dört değerinden biriyle ilişkilendirilebilmesini sağlamak için daha verimli bir soru formu geliştirilmiştir. Anketin sonuçları, çalışanların duygularının ve deneyimlerinin kurumsal değerlerle ilişkili uygulamalar ve davranışlarla nasıl uyumunu göstermektedir. Bunlar, ayrıca ileriki anketlere dayalı olarak zaman içinde kurumsal kültürdeki ileriye dönük hareket ve değişimi ölçmek için de kullanılacaktır.

%68 yanıt oranına ulaşan 2015 Çalışan Memnuniyeti Anketinin sonuçları Sorumluluk (%79) ve Ekip Ruhu (%76) değerlerine güçlü bağlılığı vurgulamıştır. "İnovasyon" değeri (%72) ilerlemeye açık görünse de, Bağlılıkta önemli bir iyileşme görülmektedir (%70, 2013'e kıyasla beş puan daha yüksek). Farklı faaliyet konularından ekipler, yöneticiler ve İK tarafından 1.600'den fazla ortak iyileştirme eylemi geliştirilmiştir. Bu eylemler Grubun tüm değerlerini kapsamaktadır ve 2016 boyunca uygulanmıştır.

ÜST YÖNETİCİLER HAKKINDAKİ 360° ALGI

2015'den beri, Grubun dünya genelindeki 300 üst yöneticisi (İcra Komitesinin ve Yönetim Komitesinin üyeleri ve kilit Grup pozisyonlarının sahipleri) ve Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerindeki yaklaşık 1.000 yönetim direktörünü değerlendirmek için Liderlik Modeline dayalı bir 360° anketi kullanılmaktadır. Yıllık değerlendirme, kilit yöneticilerin günlük eylemlerinin ve davranışlarının çalışanlar, emsaller ve denetçiler tarafından nasıl algılandığını analiz etmek için kullanılır. Aynı zamanda anket deneklerine iş arkadaşları üzerindeki etkisine dair bir fikir vermektedir ve kendilerine Liderlik Modelinin beklentileri bakımından nerede durduklarını göstermektedir. Bireysel olarak, bu değerlendirmelerin sonuçları performans yönetimi sürecine daha fazla açıklık getirmiştir, diğer taraftan konsolide sonuçlar zaman içinde yönetim uygulamalarındaki değişiklikleri ölçmek için bir yöntem sunar.

MÜŞTERİLERİN ŞİRKET HAKKINDAKİ ALGISI

Societe Generale'in Liderlik Modeli müşteriye odak noktasına koymaktadır. Müşteri memnuniyeti birinci önceliklidir ve bu sebeple Banka işletmelerinden her biri için düzenli olarak analiz edilmektedir. Bu, genellikle, Grubun en yüksek seviyesinde kullanılan bir yaklaşım olan net promoter puanı (2015'den itibaren kademeli olarak hayata geçirilmiştir) aracılığıyla yapılmaktadır. Bkz. ayrıca: Müşteri memnuniyeti, s. 248.

İLİŞKİ BANKACILIĞININ ÇALIŞANLARIN GÜNLÜK YAŞAMINA ENTEGRE EDİLMESİ

DAHA YAKIN EKİP İLİŞKİLERİ

Kültürel dönüşümün gerekçesi, her şeyden önce müşterilerle daha yakın ilişkiler kurmak ve Societe Generale'in beyan edilen "İlişki Bankacılığı" kararlılığını pekiştirmektir. Ancak müşteri memnuniyetinde mükemmelliği yakalamak için, çalışanlarla olan ve çalışanlar arasındaki ilişkiye aynı özen gösterilmelidir. Bir ekip içinde ve kişinin yöneticisiyle güven ilişkileri geliştirilmesi, kişinin müşterileriyle aynı ilişkiyi geliştirmesi için hayati önem taşımaktadır.

2012'de başlatılan "dikkat simetrisi" girişiminin bütün Grubu kapsayacak şekilde kademeli olarak gerçekleştirilmesinin nedeni budur. Çalışan ilişkilerinin müşteri memnuniyetini yansıttığı bu program, yönetici erişilebilirliğini, doğrudan iletişimi ve çalışan yetkilendirmeyi amaçlamakta ve organizasyonun her seviyesinde bir dinleme kültürünü desteklemektedir.

Bu doğrultuda 2016 sonunda hayata geçirilen girişimler, özellikle Fransa'daki Societe Generale ağındaki ekipleri içinde olmak üzere, iş içeriğini ve çalışmanın hangi koşullar altında yapıldığını kapsayan diyalog forumlarının oluşturulmasını içermektedir. Bazıları Yönetim Komitesine sunulmuş olan 200'den fazla fikir ve çözüm ileri sürülmüştür. Bu, çalışanlara şirketin operasyon prosedürleri ve müşterilerin algısı üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olma fırsatı vermektedir.

KALİTELİ BİR SOSYAL DİYALOGUN TEŞVİK EDİLMESİ

Yapıcı veya yapılandırılmış sosyal diyalog

Grupa devam eden tüm yapısal ve kültürel dönüşümler, Grup genelinde kaliteli ve yapıcı bir sosyal diyalogu gerektirmektedir.

Societe Generale, yasal yükümlülüklerine ek olarak, kurumsal stratejiyle ilgilenmek için 2013'ten beri diyalog ve istişare organları kurmuştur. 2016'da aşağıdakiler vasıtasıyla sendika liderlerine şirketin stratejik ve ekonomik talimatlarının üzerinde görünürlük sağlanmıştır:

- Avrupa Grup İşler Konseyi toplantısında CEO ile iki toplantı;
- diyalog ve istişare organlarının İcra Komitesi üyelerinin katıldığı, değerlendirme aşamasındaki projelere ilişkin stratejinin ve dayanağın tartışılmasına yönelik beş toplantısı;
- Merkezi İşler Konseyi toplantılarında CEO ile beş toplantı;
- "MonJob2020" girişiminin (bkz. sayfa 277) bir parçası olarak BT fonksiyonunun stratejik iş gücü planlama girişimi hakkında, yöneticiler, İK, çalışanlar ve sendika temsilcileri arasında dört müşterek çalıştay.

Grup genelinde, Societe Generale, 2015'de UNI Küresel Sendikalar federasyonu ile imzalanmış bir temel insan hakları ve örgütlenme özgürlüğü anlaşmasını uygulamaktadır (bkz. İnsan haklarına saygı, s. 266). Üst yöneticilere ve İK'ye yönelik bir küresel iletişim ve farkındalık kampanyasından ve anlaşmanın çalışanlar arasında geniş çaplı kurum içi dağıtımından sonra, 2016'da uluslararası ölçekte sosyal diyalogu teşvik etmek için hedefe yönelik girişimler yürütülmüştür. Özellikle de Uluslararası Bireysel Bankacılığın Afrika ve Orta Doğu bölgesi için bir yönetim semineri, sosyal diyalogu kurma ve kolaylaştırma hakkında spesifik çalıştaylara sevk etmiştir. Buna ek olarak, Societe Generale, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından, sosyal diyalogun geliştirilmesi ve tedarik zincirinde temel haklara saygı ile ilgili kurumsal uygulamalar hakkında düzenlenen uluslararası konferanslara katılmıştır.

Anlaşma hakkındaki müteakip ilk toplantı UNI Küresel Sendikalar Birliğinin temsilcileri, yurt dışındaki bazı Societe Generale sendika temsilcileri ve Grubun İnsan Kaynakları Bölümü arasında 2016'da yapılmıştır. Orada Avrupa ve Afrika'daki sosyal diyalogun bir özeti sunulmuştur. Bu toplantı, diyalogun Fransa'da ve uluslararası ölçekte bir gerçeklik olduğunu ve Bankanın iş yerinde temel haklara saygı taahhüdünü yerine getirdiğini göstermiştir.

Toplu pazarlığın genel değerlendirmesi ve etkisi

2016'da Grup içinde 217 anlaşma imzalanmıştır (Fransa'daki Societe Generale SA için 14 anlaşma dâhil). Bu anlaşmaların hemen hemen yarısında tazminat ve çalışan hakları yer almıştır. Belirlenen ana temalar arasında çalışma koşulları, sosyal diyalog prosedürleri ve çeşitlilik de yer almaktadır.

15 sözleşme spesifik olarak sağlık ve güvenlik odaklıdır.

Fransa'daki Societe Generale SA için 2016'da imzalanan 14 anlaşmanın beklenen etkisi aşağıda açıklanmıştır:

İMZALANAN ANLAŞMALAR	EKONOMİK PERFORMANS VE ÇALIŞMA KOŞULLARI ÜZERİNDEKİ ETKİLER
<p>İstihdam ve iş desteği</p> <ul style="list-style-type: none"> Değişen meslekler, beceriler ve istihdam hakkında çerçeve anlaşma. Çeşitli banka faaliyet konularında dönüşümü desteklemeye dair dört anlaşma. 	<p>İstihdama ilişkin üç yıllık çerçeve anlaşma; strateji, stratejik iş gücü planlaması, hareketlilik ve kuşaklar arası etkileşim hakkındaki sosyal diyalog politikası için bir yapı ve istihdam koruma planları için çerçeve tedbirler sağlamaktadır.</p> <p>Bu tedbirler, istihdam edilebilirliği geliştirmeye ve şirketin sürdürülebilirliği için kritik olan, işletmelerin dönüşümü aracılığıyla çalışanlara rehberlik etmeye yönelik somut eylemleri öngören dört spesifik anlaşmada tanımlanmıştır. Bu, Grubun sosyal açıdan sorumlu bir işveren olarak taahhüdü uyarınca çalışanlarına sürekli destek verme taahhüdünü ortaya koymaktadır. Bu anlaşmalar çalışanların ilgili kriterlere sahip olduğu sosyal destek tedbirlerinin seviyesi ve içeriği üzerinde görünürlük ve güvenlik de sağlamaktadır.</p>
<p>Sosyal konular, çeşitlilik, çalışma koşulları ve çalışan hakları</p> <ul style="list-style-type: none"> Ev ofis anlaşması. Ağır hasta çocukları olan çalışanlara ücretli izin günleri verilmesi hakkında anlaşma (ve "RTT" (azaltılmış çalışma süresi) anlaşmasına tadil). Engellilerin istihdamı hakkında anlaşma. Emeklilik tasarrufları hakkında iki teknik tadilat. 	<p>Bu anlaşmalar çalışanların çalışma koşullarını iyileştirmekte (ev-ofis ve engellilik), şirket içindeki sosyal ve dayanışmayla ilgili zorlukları ele almakta (bağış günleri, engellilik) ve çalışanların şirketin finansal performansına ortak olmasına olanak vermektedir (emeklilik tasarrufları).</p> <p>İş-özel yaşam dengesini korumaya ve şirket içinde çeşitliliği ve eşit fırsatı teşvik etmeye yönelik tedbirleri uygulayan bu anlaşmalar, Grubun sorumluluk ve yenilik değerlerini teşvik ederken, çalışan katılımı ve esnekliği için birer araç teşkil eder. Bu unsurlar şirketin operasyonel performansı için gereklidir.</p>
<p>Personel Temsilci Organlarının organizasyonu</p> <ul style="list-style-type: none"> Merkezi departmanlardaki personel temsilci organları hakkında üç anlaşma. 	<p>Bu anlaşmalar, şirketin ekonomik performansı için gerekli olan sosyal diyalogun organizasyonunu ve gerçekleştirilmesini kolaylaştırmaktadır.</p>

Çalışan bağlılığını artırma HER BİR ÇALIŞANIN ŞİRKETİN PERFORMANSINA KATKISININ TANINMASI

CAZİP VE ÖDÜLENDİRİCİ BİR ÜCRETLENDİRME POLİTİKASI

Maddi ücretlendirme, gerekli becerileri kullanarak bir pozisyonda yeterli bir şekilde çalışma yeteneğini ödüllendiren ve piyasa uygulamaları ile tutarlı bir şekilde belirlenen bir sabit bir maaşı kapsar. Ayrıca, yerine göre, toplu ve bireysel performansı takdir etmeyi amaçlayan değişken ücretlendirmeyi kapsar. Değişken ücretlendirme, çevreye, sonuçlara ve sonuçların nasıl elde edildiğine dayalı olarak yılın başında belirlenen operasyonel ve davranışsal hedeflere bağlıdır (bkz. Performans değerlendirmesi ve yönetimi, s. 281). Özellikle 2016'dan beri kilit Grup pozisyonlarının 360° değerlendirmesi

(bkz. sayfa 281) ve Liderlik Modeliyle uyumları değişken bileşenin hesaplanmasında dikkate alınmaktadır. Son olarak, 2014'te Fransa'daki Fransa Bireysel Bankacılık ve Özel Bankacılık satış ekibi için bireysel komisyon sistemi kaldırılmış olup, bunun yerini brüt yıllık ücret ve değişken bileşen almıştır.

Grubun parasal ücretlendirme politikası, tüm ülkelerde uygulanan Grup genelindeki ilkelere dayanmaktadır ve yerel piyasaların ekonomik, sosyal ve rekabetçi ortamının yanı sıra yürürlükteki yasal ve düzenleyici yükümlülüklerle göre ayarlanmaktadır. Mümkün olduğunda, Grubun farklı faaliyetleri arasında tutarlı, objektif ücret seviyelerini temin etmek ve işletme ötesi işbirliğini kolaylaştırmak için fonksiyonlar ile iş kolları arasında işletme ötesi gözden geçirme yapılmaktadır.

2016 mali yılı için, Grubun personel giderlerinin toplamı 9.455 milyon EURO olmuştur (bkz. sayfa 384, Not 5.1). Fransa'daki Societe Generale SA için, ortalama yıllık brüt ücret⁽¹⁾, 2015'e kıyasla %1,30 artışla 54.068 EURO olup, bu rakam ücrette ılımlı bir büyümeyi göstermektedir.

(1) Ortalama toplam ücret, sabit ve değişken bileşenlerin yanı sıra finansal ücret (işveren katkısı ve kâr paylaşımı) ve işveren eş katkılarını hariç olmak üzere ikramiyeleri içermektedir. Ortalama, düzenlemeye (profesyonel faaliyetleri Grubun risk profili üzerinde ciddi etkiye sahip olanlar) ve aynı zamanda izlemeye ve açıklamaya tabi olanlar hariç olmak üzere tüm çalışanlar için hesaplanır (bkz. Şeffaflık ve İletişim, s. 284).

ŞEFFAFLIK VE İLETİŞİM

2013/36/AB sayılı Avrupa Sermaye Gereksinimleri Direktifi (CRD4) uyarınca, başta profesyonel faaliyetleri Grubun risk profili üzerinde ciddiye etkiye sahip olan personel kategorileri olmak üzere Grubun ücret politikasını düzenleyen ilkeler ücret politikasında ve ilkeler raporunda detaylandırılmıştır. Her yıl olduğu gibi Genel Kuruldan önce yayımlanacak ve 575/2013 sayılı AB Yönetmeliğinin hükümleri uyarınca ACPR'ye iletilecektir⁽¹⁾. Grubun risk profili üzerinde önemli bir etkisi olabilecek söz konusu kişiler hakkında detaylı nicel bilgiler ACPR'ye de gönderilmektedir.

Çalışanların kendileri için, Fransa'daki Societe Generale SA'daki belirsiz süreli sözleşmeli personele ve çalış ve oku katılımcılara her yıl bir interaktif Toplam Ödül Beyannamesi elektronik ortamda gönderilmektedir. Bu kişiselleştirilmiş İK bilgilendirme dokümanı çalışanlara önceki yıla ait toplam ücretlerinin bileşenlerine dair tam bir fikir verir ve söz konusu bileşenleri daha iyi anlayabilmelerini sağlar. Credit du Nord ve yurt dışındaki diğer bazı Societe Generale şubeleri dâhil olmak üzere Diğer Grup kuruluşları da ekiplerine benzer bir doküman sunmuştur.

ÇALIŞAN HİSSE MÜLKİYETİ

2016 sonunda Societe Generale'in yaklaşık 86.000 kişiye tekabül eden mevcut ve eski çalışanları Şirket ve Grup Tasarruf Planları kapsamında hisse sermayesinin toplam %6,61'ine ve oy haklarının %11,98'ine sahiptir. Bu yüksek çalışan hisse mülkiyeti, devam eden iş gücü taahhüdünü ortaya koymaktadır.

Bedelsiz hisse planı

Her bir çalışanı Grubun kazançlarına ve geleceğine yakından dâhil etmek amacıyla "tüm çalışanlara verilen bedelsiz hisse planı" 2010'da uygulanmıştır. Tüm çalışanlara Grup bünyesinde istihdamlarının devamına, performans koşullarına ve müşteri memnuniyetinde artışa tabi olarak 40 hisse verilmiştir. Bu hisseler, vergi bakımından Fransa mukimi olan çalışanlar için iki taksit hâlinde teslim edilmiştir (2013 ve 2014'te). Vergi bakımından Fransa mukimi olmayanlar için, ilk taksit Mart 2015'in sonunda ve ikincisi Mart 2016'nın sonunda teslim edilmiştir.

Zorunlu işveren katkıları, gönüllü kâr paylaşımı ve şirket tasarrufları planı

Fransa'da çalışanlar kâr paylaşımı ve/veya işveren katkı planları vasıtasıyla Grubun uzun vadeli gelişimine dâhil olmaktadır. Bu planlar çalışanların projeleri finansa edebilmelerini veya ek gelir elde edebilmelerini sağlamaktadır. Bunlar Şirketin toplam performansı (finansal ve finans dışı) ile bağlantılıdır ve her üç yılda bir sendikalar ile imzalanan Societe Generale sözleşmeleriyle düzenlenmektedir. Fransa'daki Societe Generale SA için, 2015 mali yılı zorunlu işveren katkılarının ve gönüllü kâr paylaşımının toplam tutarı 95 milyon EURO olup, önceki yıla kıyasla %21,8 artış vardır. Bu tutarın dökümü, finansal performans için %11 artışla 76 milyon EURO, temettü dağıtımı bileşeni için %69 artışla 16 milyon EURO ve KSS (kurumsal sosyal sorumluluk) amaçları ile ilgili hisse için 3 milyon EURO şeklindedir.

Şirket tasarrufları planı, çeşitlendirilmiş bir yatırım teminatları portföyünün özel yönetimi yoluyla çalışanlara imtiyazlı mali koşullar⁽²⁾ altında varlıklar ve vergi oranları oluşturma fırsatını sağlayan orta ve uzun vadeli tasarruflar sunmaktadır. Çalışan hisse mülkiyeti fonu (Fonds E) dâhil olmak üzere yedi fondan oluşan çeşitlendirilmiş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Finansal ücretler (işveren katkısından ve kâr paylaşımından oluşur⁽³⁾) şirketin tasarruf planına yatırılabilir. Bkz. ayrıca: Societe Generale çalışanlarına yönelik SSY sertifikalı tasarruflar, sayfa 255.

"Société Générale Actionariat (Fonds E)" adlı Societe Generale çalışan hisse mülkiyeti fonu hakkındaki bilgiler

Societe Generale'in ortak fonunu düzenleyen kurallar kapsamında, Societe Generale'in Fon varlıkları kapsamında bulunan hisselerine ilişkin oy hakları, sahip oldukları hisseler oranında fon birimi sahiplerine aittir. Eşit sayıda fon birimi sahibi çalışan temsilcisinden ve Yönetim temsilcisinden oluşan Fon Denetim Kurulu, kısmi hisselerin oy hakları ile fon birimi sahipleri tarafından kullanılmayan oy haklarını kullanır.

Kamuya açık satın alma veya takas teklifi hâlinde, Denetim Kurulu, verilen oyların nisbi çoğunluğuna dayanarak hisseleri teklife sunup sunmama kararı verir. Nisbi çoğunluk mevcut değilse, karar nisbi oy çoğunluğuna göre karar veren birim sahiplerinin oyuna sunulur.

ÇALIŞANLARIN İŞ YERİNDE REFAHINA ÖNEM VERME

ÇALIŞANLARIN İŞ YERİNDE REFAHI

Societe Generale, çalışanların sağlığı ve daha geniş manada refahının, performansın uzun vadeli bir etmeni ve kendisinin çekiciliği, etkinliği ve sürdürülebilirliği için son derece önemli olduğunu kabul etmektedir. Grup, iş yerinde refah ile işin kalitesi arasında güçlü bir bağ olduğundan emindir. Bu nedenle iş yerinde refah hakkında kararlı bir projeyi resmîyete dökmüştür ve 2015'de altı spesifik temaya odaklanan "İş Yerinde Yaşam" programını başlatmıştır:

- bireysel ve toplu verimlilik (verimli çalışma yöntemlerinin teşviki);
- sağlık ve önleme (Grubun işletmelerin doğasına özgü risklerle ilgili);
- evden çalışma ve yeni organizasyonel modeller (bkz. sayfa 280);
- çalışma ortamı (bkz. sayfa 280);
- önemli yaşam olayları sırasında destek (iş-özel yaşam dengesini kolaylaştıran hizmetler);
- yönetsel kültürde değişiklik (Liderlik Modeliyle bağlantılı olarak eğitim ve farkındalık girişimleri).

(1) Grubun ücret politikası ve ilkelerine ilişkin 2015 yılı raporu ACPR'ye Nisan 2016'da gönderilmiş ve Societe Generale'in web sitesinde yayımlanmıştır.

(2) Tescilli sermaye artırımı sırasında Societe Generale hissesi üzerinde işveren eş katkısı ve indirimi.

(3) 2016 yılında ödenen finansal ücret tutarları Not 4.1'de (sayfa 461) detaylı olarak açıklanan Fransa'daki Societe Generale SA'ya ek olarak, Şirketin Tasarruf Planlarına tabi olan Fransa'daki iştiraklerin çoğu, bir işveren katkı ve/veya kâr paylaşım anlaşmasına tabidir.

Fransa'daki Societe Generale için, bu program çalışanlarla ve onların temsilcileriyle yapılan görüşmelerle bağlantılı olarak başlatılmıştır. 2015'de imzalanan, çalışma koşulları hakkındaki bir anlaşma, operasyon prosedürlerini yeniden düşünmeye ilişkin bir çerçeve tanımlamıştır. Ayrıca sahadaki yeni girişimleri teşvik ederek en iyi uygulamaların yayılmasını ve bu uygulamaları paylaşmanın ve test etmenin yollarını da desteklemiştir (bkz. Daha yakın ekip ilişkileri, s. 282). Bu anlaşma, 2016'da BT ekiplerinin doğu Paris'e taşınmasında olduğu gibi, iş yerinde refahın ekipler üzerinde yüksek etkisi olan organizasyon ve yeniden organizasyon projelerine entegre edilmesini de öngörmüştür (bkz. Evden çalışma ve çalışma alanının yeniden tanımlanması, s. 280). İş Yerinde Refah Gözlem Birimi (yönetimin ve sendikaların temsilcilerinden oluşan ortak tartışma forumu) tarafından, esasen yıllık bir çalışma koşulları anketiyle belirlenen nicel ve nitel göstergeler yardımıyla düzenli olarak izlenmektedir (bkz. sağda yer alan Psikososyal risklerin önlenmesine odaklanma).

BİREYSEL VE TOPLU VERİMLİLİK

2014 sonunda Societe Generale İcra Kurulu "İş-Özel Yaşam Dengesi için 15 Taahhüt" Sözleşmesini imzalamıştır. Fransa Sosyal İşler, Sağlık ve Kadın Hakları Bakanlığı ve Fransa İş-Özel Yaşam Dengesi ve Kurumsal Ebeveynlik Gözlem Birimi tarafından uygulamaya konan bu sözleşme, imzacı şirketlerin çalışanların iş-özel yaşam dengesini iyileştirme yönünde çalışmalarını önermektedir. Bu Sözleşme kapsamında uygulanan girişimler arasında toplantı programları hakkında yüksek farkındalık ve çalışma saatleri dışında e-posta kullanımı ile çalışanları günü gününe desteklemeye yönelik girişimler (konferanslar, kişisel hizmetlere erişim, tahsis edilmiş intranet vb.) yer almaktadır.

Bu sözleşme Fransa dışında aşağıdaki girişimlerle de yankı bulmaktadır:

- bazı Grup kuruluşlarında esnek zaman politikası (Almanya, Belçika, İspanya, İtalya, Lüksemburg, Portekiz, Birleşik Krallık, İskandinavya, Çek Cumhuriyeti, Sırbistan, Hong Kong, Hindistan, Tayvan ve Kanada);
- özellikle iş-özel yaşam dengesi konusunda bireysel koçluk girişimleriyle, yöneticilerin çalışanların iş yüküne daha fazla dikkat etmesi gerekliliği (bazı Asya-Pasifik kuruluşlarında ve ABD'de).

SAĞLIK VE ÖNLEME

Sosyal koruma

Societe Generale, sağlık, emeklilik ve ölüm, iş görememe ve engelli hakları açısından tüm çalışanların sosyal açıdan korunmasına aktif bir şekilde katkı sağlayarak sosyal sorumluluğunu yerine getirmektedir.

Her ülkedeki zorunlu sosyal yardım planları mevzuat ve yönetmeliklere göre farklılık gösterdiğinden, Grup kuruluşlarının her biri en az yerel piyasa uygulamaları ile kıyaslanabilir bir asgari seviye sunabilmek için banka tarafından tanımlanan amaç uyarınca gerek duyulan ek yerel teminatın tanımlanmasından sorumludur. Grup kuruluşları, yasal yetkilerine uygun olarak (ve imkân dâhilinde aynı ülkedeki diğer Societe Generale kuruluşları ile birlikte) çalışarak, çalışan teminatını tanımlarken gelişim stratejilerinde ücretlendirme politikalarını ve finansal durumlarını da hesaba katmalıdırlar.

Uluslararası Bireysel Bankacılık, Afrika dâhil olmak üzere iştiraklerinde sosyal koruma programlarına özellikle yakın ilgi göstermektedir. Dolayısıyla tüm Afrika iştirakleri çalışanlarına ve onların lehtarlarına sağlık teminatı, çoğu durumda, çalışanın ölümü hâlinde lehtarlara kişisel koruma sigortası ve belli durumlarda tamamlayıcı emeklilik planları sunmaktadır. 2016 sonunda Akdeniz Havası ve Sahra Altı Afrika'daki tüm çalışanlar bakıma daha kolay erişebiliyor ve şirketin sağlık giderlerine katkı payından yararlanıyordu.

Fransa'da Societe Generale Grubu sağlık planı yaklaşık 120.500 kişiyi (katılan üyeler ve lehtarlar) kapsamaktaydı.

Psikososyal risklerin önlenmesine odaklanma

Fransa'daki ve yurt dışındaki 85 Grup iştirakinde ve şubesinde stres önleme testleri yapılmakta olup, toplamda Grup iş gücünün %76'sını kapsamaktadır. Testlerin amacı psikososyal risklerin faktörleri olan durumlarla karşılaşması muhtemel çalışanları bilgilendirmek, eğitmek ve desteklemektir. Bu, farklı ülkelerde farklı şekillerde yansımaktadır:

- çalışanların bir harici uzman ile serbestçe konuşmasına olanak veren, sağlık veya sigorta sektörü uzmanlarıyla işbirliği içinde tesis edilmiş ücretsiz yardım programları (Almanya, Fransa, Birleşik Krallık, İsviçre, Romanya, Avustralya, Kore, Hindistan, Singapur ve ABD);
- iş sağlığı ofisi veya harici uzmanlar tarafından psikososyal riskler hakkında eğitim ve/veya farkındalık yaratma (İspanya, Fransa, İtalya, Lüksemburg, Birleşik Krallık, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Romanya, Rusya, Sırbistan, Çin, Kore, Hong Kong, Burkina Faso, Gana, Fas, Tunus ve Türkiye);
- stres anketleri ve değerlendirmeleri (Almanya, Avusturya, Danimarka, İspanya, Fransa, İtalya, Monako, Birleşik Krallık, İskandinavya ve Japonya);
- gezi ve dinlenme faaliyetleri (Fransa, Karadağ, Romanya, Rusya, Sırbistan, Hong Kong, Hindistan, Singapur, Tayvan ve Fas).

Fransa'da Societe Generale, tüm kurumsal aktörlerle ve psikososyal risklerin önlenmesi ve yönetiminde uzmanlaşmış harici paydaşların desteğiyle 2008'den beri çabalarını sürdürmüştür. İki öncelik belirlenmiştir: iç risklerin (stres, taciz) ve dış risklerin (saldırganlık, silahlı saldırı) önlenmesi.

- Stres ve taciz: 2009'dan beri hayata geçirilen (ve 2015 ile 2016'da güncellenen) eğitim ve farkındalık modülleri psikososyal risk yönetimi konusunda 8.000'den fazla çalışanı (İK, yöneticiler ve üst yönetim dâhil) eğitmek için kullanılmıştır. 2016'dan beri Stres Gözlem Biriminin yerini bir çalışma koşulları anketi almıştır. İlk anket belirsiz süreli sözleşmeli 37.000'den fazla çalışan arasında yapılmış olup %62 yanıt oranına ulaşmıştır. Bu anket her bir kapsama ilişkin psikososyal risk faktörlerinin yanı sıra memnuniyet kaynaklarını tespit etmek için kullanılmıştır. Sonuçlar, anket yapılan ekiplerin çalışma koşullarını iyileştirmek için hedefe yönelik eylem planları geliştirilmesine yardımcı olacaktır. Son olarak, 2005'den beri bir cinsel ve psikolojik taciz ve özel bir prosedür (dinleme, aracılık, soruşturma ve gerekirse disiplin işlemi) uygulamaktadır.
- Saldırganlığın önlenmesi ve yönetimi: 2008'de imzalanan şirket anlaşması kapsamında, ihtilaf durumlarına ilişkin zorunlu eğitim (bütün ağ çalışanları tarafından alınır) ve silahlı saldırı veya saldırıya uğradıysa olmuş çalışanlar için özel psikolojik destek (Institut National d'Aide aux Victimes et de Médiation - Ulusal Mağdur Destek ve Aracılık Enstitüsü, INAVEM) uygulanmıştır.

Çalışma saatlerinin düzenlenmesi

Çalışma saatlerinin düzenlenmesi, Grubun faaliyette bulunduğu ülkelerde yürürlükte bulunan düzenlemelere ve çalışanların fonksiyonlarına bağlıdır. Sonuç olarak uygulamalar önemli farklar göstermektedir (çalışma süresi ve saatleri, organizasyon vb.):

- ortalama yıllık çalışma saatleri⁽¹⁾: 1.738 saat;
- yarı zamanlı çalışanların sayısı: 8.789 (veya iş gücünün %6'sı), bunun 6.287'i Fransa'da;
- toplam fazla mesai saati⁽²⁾: 83.851 saat (veya her bir çalışan için ortalama 1,4 saat).

Fransa'daki Societe Generale SA için:

- saat ücretli personel (teknik çalışanlar ve idareciler) için tam zamanlı: 1.607 saat/yıl⁽³⁾;
- maaşlı yöneticiler için tam zamanlı: 209 gün (veya anlaşmanın yürürlüğe girdiği 2000 yılında hizmet süresine ve çalışan yaşına bağlı olarak 206 gün)⁽³⁾;
- yarı zamanlı çalışanlar, çalışma saatlerini %90, %80, %70, %60 veya %50'ye düşüren planlara uygun olabilirler⁽⁴⁾.

Sağlık ve güvenlik göstergeleri

- İş yeri kazalarının sayısı: 821 (2015'de 945);
- Kaza sıklık oranı⁽⁵⁾: 3,5 (2015'de 4,0);
- Toplam işe gelmeme oranı⁽⁶⁾: %3,5 (2015'de %3,5);
- Hastalık izni nedeniyle işe gelmeme oranı: %1,9 (2015'de %1,9);
- Doğum izni nedeniyle işe gelmeme oranı: %1,3 (2015'de %1,3).

EKİP ÇEŞİTLİLİĞİNİN TEŞVİK EDİLMESİ

İŞ KOLU ZORLUKLARININ KALBİNDE ÇEŞİTLİLİK

Etik sorumluluklara ek olarak, Societe Generale'in çalışanlarının çeşitliliği ve kapsamlı kültürü bir performans zorluğuna da parmak basmaktadır. Profillerin çeşitliliği ve beceri kombinasyonları çok çeşitli fikirler üretebilir ve Bankanın tüm piyasalardaki müşterilerini daha iyi anlamasına ve onlara daha iyi hizmet vermesine yardımcı olabilir.

Çeşitlilik açısından, Grup, kadınları ve uluslararası profilleri Bankanın yönetim organlarındaki sorumluluk pozisyonlarına ve koltuklarına terfi ettirmeyi öncelik hâline getirmiştir. Bu strateji farklı kuruluşlar için uyarlanmış olup, her kuruluş Grubun hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak için uygun eylem planları uygulamaktadır. İcra Komitesi ve Yönetim Komitesi üyelerinden oluşan bir Çeşitlilik Kurulu bu konu hakkındaki ilerlemeyi izler.

Bazı İK süreçleri cinsiyet dengesi ve uluslararasılaşmadaki ilerlemenin kilit etmenleri olup, aralarında aşağıdakiler yer almaktadır:

- kadınları ve uluslararası profilleri içeren yedekleme planları (bkz. sayfa 281);
- farklı Stratejik Yetenek profilleri (bkz. sayfa 281): halen %40 kadın ve %40 uluslararası (Fransız olmayan).

Bu önceliklere ilaveten, Societe Generale, kuşaklar arası etkileşim, sosyal kapsayıcılık ve engellilik gibi çeşitliliğin farklı boyutlarında taahhütlerde bulunmuştur. Farklı ülkelerdeki ve temel iş kollarındaki zorluklara ve yönetmeliklere bağlı olarak yerel ölçekte çeşitli girişimler uygulanmaktadır (bkz. ayrıca: Ayrımcılıkla mücadele ve çeşitliliği teşvik etme, s. 266).

(1) Şirketlerin iş gücünün büyüklüğüne dayalı olarak zaman ağırlıklı.

(2) Fazla mesai tanımı Fransız hukukundan alınmıştır, dolayısıyla bu gösterge için raporlama kapsamı Fransa (Societe Generale SA ve bağlı şirketleri) ile sınırlıdır.

(3) 12 Ekim 2000 tarihli, çalışma saatlerinin düzenlenmesine ilişkin anlaşma ve tadilleri uyarınca.

(4) 2 Haziran 2004 tarihli anlaşma ve tadilleri uyarınca.

(5) Bkz. Metodoloji hakkında not, s. 292. Grubun faaliyetlerinin mahiyeti göz önüne alındığında, kaza ciddiyeti oranı izlenen bir gösterge değildir.

(6) Yüzde olarak, işe gelmeyen gün sayısı/ücret ödenen gün sayısı.

CİNSİYET DENGESİ

Kadınların oranı

	2016	2015
Grup	%59,1	%59,1
Yöneticiler	%44,2	%43,3
Üst düzey yönetim (ilk 1.000)	%22,2	%21,2
Yönetim Komitesi (61 üye) ⁽¹⁾	%21,3	%20,0
İcra Komitesi (13 üye)	%23,1	%15,4
Yönetim Kurulu (13 üye) ⁽²⁾	%53,8	%50,0
İdareciler (Fransa'daki Societe Generale SA için)	%45,7	%45,2

(1) Yönetim Komitesi, İcra Komitesinin üyelerini içermektedir. 16 Ocak 2017 itibarıyla 13 kadın yer almaktadır (2014 başında 11, 2011 başında sekiz ve 2010 başında altı kadın).

(2) Yönetim Kurulu: yedi kadın (personel tarafından seçilen ikisi dâhil).

Cinsiyet dengesi, şirketin ön yargı ve kültürel filtreler olmaksızın herhangi bir pozisyona becerileri en uygun kişiyi tayin etme ve terfi ettirme kabiliyetini yansıtmaktadır. Societe Generale, tüm çalışanlarının ekipleri içinde bu dengeyi desteklemesini teşvik etmektedir ve şirketin en yüksek seviyesinde bu yaklaşımı benimsemektedir.

Buna göre, 2016'da Frédéric Oudéa Grup genelinde uygulanan, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin Kadını Güçlendirme İlkelerini imzalamıştır. Bu ilkeler, imza sahiplerini iş yerinde, ekonomik ekosistemde ve topluluk içinde cinsiyet eşitliğini destekleme konusunda ilerleme kaydetmeye sevk etmektedir. Bu sözleşme, bu Grup taahhüdünü yerel ortakları arasında sağlamlaştırmak için Societe Generale Dubai tarafından da imzalanmıştır.

Bu alanda aşağıdaki örnekler de dâhil olmak üzere Grup genelinde çok sayıda girişim gerçekleştirilmiştir.

Eğitim, gelişim ve destek

Kadın Stratejik Yetenekler için tasarlanmış Liderlikte Kadınlar (WILL) gelişim kursu, şirket içi etkinliklere katılım (JUMP forumu, EVE programı) çeşitli bağlı şirketlerde ve şubelerde (örn. Almanya, İtalya, Çek Cumhuriyeti, ABD, Hindistan ve Dubai'de) farkındalık girişimleri ve eğitim ve akıl hocalığı programları gibi, çeşitli Grup kapsamlarında gelişim girişimleri devam etmektedir.

Grup cinsiyet dengesini aktif ve bağımsız olarak teşvik etmeye yardımcı olan, grup içerisinde tesis edilmiş kadın ağlarını ve karma ağları desteklemektedir. Bu ağların şimdi Fransa, ABD, Singapur, Hindistan, Lüksemburg, Çek Cumhuriyeti, Senegal, Tunus, Kamerun, Birleşik Krallık, Kore, Çin vb. dâhil olmak üzere dünya genelinde 2.400'den fazla üyesi vardır.

İş yerinde cinsiyet eşitliği

Grubun cinsiyet politikası, spesifik tedbirler ve toplu anlaşmalar vasıtasıyla yerel olarak uygulanır. Örneğin:

- Fransa'daki Societe Generale SA: iş yerinde eşitlik hakkındaki 2015 anlaşması, eğitim, kariyer gelişimi, ücretlendirme ve iş-özel yaşam dengesi olmak üzere dört öncelikli eylem alanındaki taahhütleri öngörmektedir. .

2018 sonuna kadar %46 kadın idareci hedefi (2016 sonunda %45,7 idi), işletmelerdeki dönüşümlere ayak uydurmak için kadın çalışanlara doğum, evlat edinme veya ebeveyn izni verilmesine ilişkin tedbirler, ücret açıklarını kapama metodolojisi gibi, somut ve ölçülebilir hedefler tanımlanmaktadır. 2008'den bu yana eşdeğer işleri yapan ya da şirket içinde eşdeğer yönetim veya kıdem seviyelerinde olan erkekler ile kadınlar arasındaki haksız ücret boşluklarını ortadan kaldırmak için 12,7 milyon EURO tahsis edilmiştir. Bu fonlar yaklaşık 7.500 münferit durumu düzeltmek için kullanılmıştır. 2017'de aynı amaçla 1,7 milyon EURO daha tahsis edilecektir;

- Çek Cumhuriyetinde, Grubun bağlı şirketleri doğum izninden sonra işe dönüşü kolaylaştıran tedbirler (şirket ile temasta olmayı devam ettirerek, aşamalı dönüş yaparak ve yarı zamanlı işle başlayarak, beceri yükseltmesinden faydalanarak vb.) tesis edilmesine odaklanmaktadır. Komerční Banka'daki "Annelik Programı", doğum izninden sonra geri dönen kadınların oranını %45'ten (2008'de) %65 (2016'da) düzeyine yükseltmeye yardımcı olmuştur;
- Lüksemburg'da, Lüksemburg Eşit Fırsatlar Bakanlığı tarafından onaylanıp desteklenen "Opportunités égales pour hommes et femmes" (Erkek ve Kadın için Eşit Fırsatlar) projesi üç konu başlığına odaklanmaktadır: erkekler ve kadınlar arasında eşit muamele, karar verme süreçlerinde cinsiyet eşitliği ve iş-özel yaşam dengesinin sağlanması.

COĞRAFİ KÖKENLER

Çalışanların farklı coğrafi kökenleri, işletmelerin, müşterilerin, Grubun faaliyet gösterdiği ülkelerin ve toplumların çeşitliliğini mümkün olduğunca yakın yansıtmaktadır.

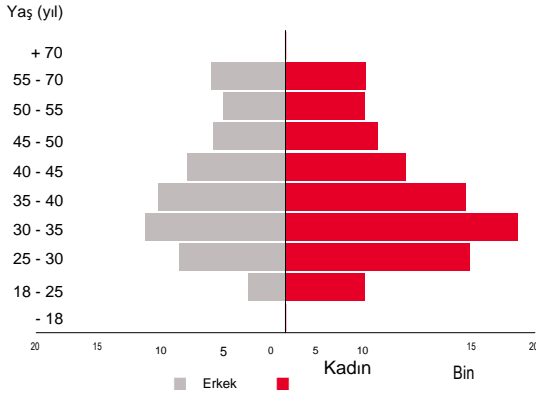
Grup aşağıdakilere sahiptir:

- 123 farklı milliyet;
- %58 Fransız olmayan çalışan.

Yönetim Komitesi içinde, 10 milliyet temsil edilmektedir ve üyelerin %23'ü Fransız değildir.

KUŞAK DENGESİ

YAŞ ARALIĞI İTİBARIYLA PERSONEL DAĞILIMI⁽¹⁾

(1) Grubun %97'si için 31 Aralık 2016 itibarıyla veriler.

Grup bünyesinde:

- Çalışanların %23'ü 30 yaşın altındadır;
- Çalışanların %26'sı 45 yaşın üzerindedir;
- ortalama yaş 37,7'dir.

Kuşaklar arası işbirliği

Grup, temel olarak aşağıdaki yollarla farklı kuşaklar arasında işbirliğini iyileştirmek için çalışmaktadır:

- ortağı olduğu, şirketler arası OCTAVE programı;
- kıdemli çalışanların kıdemli çalışanlara bilgi iletmeleri (örn. tersine akıl hocalığı) için fırsatlar sunan dijital dönüşüm.

Ayrıca gençlerin profesyonel entegrasyonuna ilişkin çabalara odaklanmakta ve bir yandan da daha yaşlı çalışanlarının devam eden istihdamını izlemekte ve emekliliklerine doğru kendilerine eşlik etmektedir. Fransa'da "kuşak sözleşmesi"ni uyarlama çabalarının bir parçası olarak tüm Grup işbirlikleri bu hedefleri yansıtacak spesifik anlaşmalar ve/veya özel eylem planları tesis etmiştir, örneğin:

- Societe Generale SA, gençlerin belirsiz süreli sözleşmelerle iş alınması için yıllık bir hedef koymuştur. 2016'da bu hedef 500'dür (yerine getirilen ve aşılacak bir hedef: yıl boyunca 26 yaş altı 921 genç işe alınmıştır). 2016'da imzalanan kuşak sözleşmesi ve istihdam anlaşması (bkz. sayfa 283), eğitim, sağlık ve önleme, çalışma saatlerinde ayarlama ve kariyer sonu beceri aktarımı gibi alanlarda kıdemli çalışanları desteklemek için somut tedbirler getirmiştir (örneğin bir demek/hayır kurumu aracılığıyla yürütülen yarı zamanlı dayanışma faaliyeti için %70 üzerinden ücretlendirme);
- Credit du Nord, işe alma tarihi de dâhil olmak üzere dengeli bir yaş ve deneyim piramidi sağlamak için, Kıdemli çalışan eylem planları sürecinde 45 yaş üzeri kişiler için %5 (Kasım 2013 - Kasım 2016 — bu dönemin sonunda oran %7,5 olmuştur) işe alma hedefi koymuştur.

ENGELLİLERİN ENTEGRASYONU

Societe Generale, engellilerin istihdamını artırmayı taahhüt etmiştir. 2016'da Frédéric Oudéa Uluslararası Çalışma Örgütü'nün İş Dünyası ve Engelliler Sözleşmesini imzalayarak bu taahhüde uluslararası bir boyut kazandırmıştır. Bu durum, Societe Generale'i engellilerin iş yerine dahil edilmesi hakkındaki bilgilerin ve en iyi uygulamaların paylaşımını kolaylaştırmayı amaçlayan bir ağı üyesi haline getirmektedir.

2016'nın sonunda Societe Generale dünya genelinde (başta Fransa, İtalya ve Almanya'da) toplam çalışan sayısının %1,6'sına karşılık gelen, 1.684'ü Fransa'da olmak üzere 2.365 engelli personel (yerel olarak tanımlanan) istihdam etmektedir. Fransa'daki Societe Generale SA'nın 2016'daki başlıca başarıları şunlardır:

- 520 uzun vadeli istihdam girişimi (2007'den beri iş istasyonlarına toplam yaklaşık 3.000 ayarlama yapılmıştır);
- 40 engelli çalışanın istihdamı;
- çalışanlar, yöneticiler ve sosyal ortaklar arasında farkındalığı artırmaya yönelik daha güçlü girişimler (Paris'te birinci Salon Handicap, Emploi & Achats Responsables (engelliler için bir istihdam ve sorumlu kaynak bulma fuarı), Avrupa Engelli İstihdam Haftası ile birlikte yerel etkinlikler, çalıştaylar ve eğitim);
- engellilerin iş yerine entegrasyonunu artırmaya yönelik beceriler için spesifik mekanizmalar (örn. HandiFormaBanques çalış ve oku programı);
- sektörü profesyonelleştirmeye yönelik pekiştirilmiş bir yaklaşımla, korumalı ve adapte edilmiş sektörün geliştirilmesi (Kaynak bulma uygulamalarını çeşitlendirme, s. 257);
- "Mission Handicap"ın kaynaklarını ve çalışan desteğini güçlendiren yeni bir üç yıllık (2017-2019) anlaşmanın imzalanması.

Sırbistan'da Societe Generale Sırbistan'dan gönüllü çalışanların öncülüğündeki "Inclusive Academy" programı gençlere iş piyasasına girmelerinde yardımcı olmaktadır. Program 2011'den beri 60 gence yardım etmiştir. Yarı deneyimlerini Bankada veya dışarda uzun vadeli istihdama dönüştürmüşlerdir.

Romanya, Çek Cumhuriyeti, Almanya, İspanya, Cezayir, Ekvator Ginesi ve Japonya'da, engellilerin işe alınmasını artırmak için işe alma, farkındalık yaratma, itibak ve destek programları uygulanmıştır.

Societe Generale, ayrıca hizmetlerinin engelli müşteriler tarafından erişilebilir olmasını sağlar. Örneğin, Fransa'da:

- Societe Generale'in ve Credit du Nord'un ATM'lerinin neredeyse tamamı ses sentez ve dokunma sensörleriyle donatılmıştır ve yeni tesisler engellilerin ya da hareketi kısıtlı kişilerin erişilebilirlik standartlarına uygundur;
- Societe Generale'in mobil uygulaması görme engelliler için erişilebilirdir;
- kısaltılmış bir telefon numarası görme engelli müşterileri bir müşteri çağrı hattıyla doğrudan iletişime geçirmektedir ve 2016'da yaklaşık 700 müşteri banka özetlerini Braille alfabesiyle yazılmış olarak almışlardır.
- 2016 sonunda Societe Generale şubelerinin %70'inin ve Credit du Nord Grubu şubelerinin %75'inin engelliler için erişilebilir olduğu bildirilmiştir. Amaç, 2021'e gelindiğinde tam kapsamı gerçekleştirmektir (tarihi miras binaları hariç).

SOSYAL KAPSAYICILIK

Societe Generale Vakfı'nın (bkz. aşağıda) uyguladığı girişimlerden başka, Fransa'daki Societe Generale SA, faaliyette bulunduğu imkânları kısıtlı mahalleler için bir sosyal kapsayıcılık politikası yürütmektedir. 2013'te Banka, Fransa Şehircilik Bakanlığı ile "Entreprises et Quartiers" (İşletmeler ve Mahalleler) Sözleşmesini ilk imzalayan şirketlerden biri olmuştur. Bu çerçeve, şehrin imkânları kısıtlı mahallelerinden gelen gençlerin istihdamı, eğitimi ve profesyonel entegrasyonunu kapsayan birtakım girişimleri devam ettirmeyi ve desteklemeyi amaçlayan daha eski bir politikayı temel almaktadır. Örneğin:

- 2008'den beri akademik vasıfları az olan veya olmayan 200 gencin bu yana çıraklık sözleşmeleriyle (yaklaşık %70'i belirsiz süreli sözleşmelere dönüştürülmüştür) bireysel bankacılık ağına katılmalarına yardımcı olan "Coup de Pouce" (Yardım Eli) programı;

■ .

2015'de Hauts-de-Seine'de başlatılan, tarama sürecinin her aşamasında istihdam edilebilirliği iyileştiren ve bireysel bankacılık ve ALD Automotive bünyesindeki mesleklerin teşvik edilmesiyle iş arama süresince kişiselleştirilmiş destek sağlayan kapsayıcı "Nouvelle Chance" (İkinci Şans) programı;

- Grubun hedef okullarında ve sertifika eğitimine erişim ve sonunda Bankada iş imkânı sağlayan spesifik kapsayıcı programlar (Institut Villebon Georges-Charpak vb.) için destek ve finansman yoluyla, eşit fırsatların teşvik edilmesi.
- yerel birlikler içinde sübvansiyonlu sözleşmeleri fonlamak için yaklaşık 200.000 EURO.

Ayrıca 2016'da Societe Generale Grande École du Numérique (dijital dönüşüm konusunda eğitim için şemsiye örgüt) Kamu Yararı Grubunun kurucu üyesi olmuştur. Kısaca, vasıflandırıcı eğitim kurslarına ilişkin bu sertifikasyon halkın (iş bulmada sıkıntı yaşayan gençler, kariyer gelişimi planları olan çalışanlar vb.) şirketlerin dijital dönüşümün üstesinden gelmek için gelecekte ihtiyaç duyacağı becerileri hızla kazanmasına olanak verir.

TAAHHÜT: SPONSORLUK VE ORTAKLIKLAR

Societe Generale, kendini sivil topluma adanmıştır ve üç ayrı kuruluş vasıtasıyla vatandaşlık, spor ve kültür olmak üzere üç stratejik önceliği temel alan bir kurumsal taahhüt politikası yürütmektedir. Gerek ekipler içinde, gerek müşteriler arasında gerekse de üçüncü taraf lehtarlarla olsun, her gün bu öncelikli alanlar Grup tarafından teşvik edilen dört temel değer olan ekip ruhu, yenilik, sorumluluk ve bağlılığı tetiklemektedir.

Vatandaşlık

Grubun dayanışma politikası özellikle 2006'da kurulan Societe Generale Kurumsal Dayanışma Vakfı ve Grubun dört temel değerini yansıtan, çalışanlara yönelik sivil katılım girişimlerinin uygulanması ile sergilenmektedir. Societe Generale Grubu, spor ve kültür faaliyetleri aracılığıyla mesleki entegrasyon ve sosyal katılım alanlarında oldukça proaktif.

Çalışan katılımı programları toplum hayatında şirket eylemlerini tamamlayan ve bu eylemlerin sonucunda doğan sosyal eylem etmenleri olup, çalışanların gittikçe artan bir talebine yanıt vermektedir. Aynı zamanda Bankanın temel değerleri ve sosyal sorumluluk etrafında merkezlenmiş mobilizasyon ve taahhüt için, işveren olarak imajını güçlendiren ve çalışanlar arasındaki ilişkileri geliştirip ekiplere katma değer getirerek iç kaynaşmayı sağlamlaştıran güçlü etmenlerdir.

Societe Generale Kurumsal Dayanışma Vakfı

Societe Generale Kurumsal Dayanışma Vakfı'nın amacı, kamu yararına ve toplumdaki dayanışmanın gelişimini pekiştirmeye yönelik eylemleri yürütmek ve desteklemektir. 2006'da kurulmasından bu yana, özellikle gençlerin çalışmalara katılmasına ve bilgisizlikle mücadele etmeye ilişkin projeleri destekleyerek, mesleki eğitimi teşvik etmeye çalışmaktadır. Vakıf 2015'den beri müdahale kapsamını eğitimi içerecek şekilde genişleterek, sıkıntı içindeki kişiler için eğitimi ve/veya sosyal kapsayıcılığı desteklemenin bir yolu olarak spor ve kültür faaliyetlerinden faydalanmak suretiyle kâr amacı gütmeyen projeleri desteklemeyi seçmiştir.

2006'daki kuruluşundan beri Societe Generale Kurumsal Dayanışma Vakfı aracılığıyla 29 ülkede 867 kâr amacı gütmeyen proje 21,2 milyon EURO'yu aşkın bir tutarla desteklenmiştir.

2016'da Vakfın onuncu yıldönümü, Societe Generale'in ve çalışanlarının yıl boyunca düzenlenen girişimler, etkinlikler ve konuşmalar aracılığıyla dayanışma taahhüdünü kutlaması ve tanıtması için vesile olmuştur.

Vakıf, hem Fransa'daki hem de Grubun varlık gösterdiği diğer ülkelerdeki girişimlerde doğrudan yer almaktadır. Şimdi her zamankinden daha fazla sıkıntılı olan bir ekonomik ortamda Vakıf 3 milyon EURO tutarında yıllık bağışla yüz civarında projeyi desteklemektedir.

Societe Generale Kurumsal Dayanışma Vakfı, Grubun dayanışmaya dayalı yapılarının destek verilen kâr amacı gütmeyen örgütlere yaptığı finansal katkıları düzenli olarak artırmaktadır. Bu şekilde, hem sinerji yaratmak hem de Societe Generale'in dayanışmaya dayalı yapıları ile Vakıf arasındaki bağlantıları güçlendirme fırsatlarını belirleme amacı taşımaktadır. Örnekler arasında Brezilya ve Fas'taki vakıflar, Birleşik Krallık'taki dayanışma odaklı eylemler, Talents & Partage (Grubun çalışanlarının ve emeklilerinin bir derneği) ve Fondation 29 Haussmann (Özel Bankacılık müşterileri için bir vakıf) yer almaktadır.

2016'da Societe Generale dayanışma sponsorluğuna 10 milyon EURO'yu aşkın katkıda bulunmuştur.

Çalışan katılımı

Vakıf tarafından verilen finansal desteğin paralelinde, Grup Vatandaşlık Politikasının hedeflerinden biri, Societe Generale çalışanlarına çalışma saatleri içinde becerilerini Grubun ortak birliklerinin yararına kullanma fırsatını sunarak yurttaş olarak bağlılıklarını desteklemektir. Bu planlar sadece sosyal eylem etmenleri değil, aynı zamanda çalışanların dayanışmaya dayalı ve beceri sponsorluğu girişimlerine katılmaya dair artan talebine yanıt veren mobilizasyon ve taahhüt etmenleridir. 2016'da Grup genelindeki 12.600'dan fazla çalışan şirketin önerdiği bir dayanışma eyleminde yer almıştır. Sonuç olarak bu çalışanlar söz konusu eylemlere 5.000'den fazla gün ayırmışlardır.

VATANDAŞ BAĞLILIĞI

Societe Generale Grubunun vatandaşlık programının öne çıkan bir bileşeni de, dünya genelinde çalışan bağlılığının faydalarını desteklemek ve artırmak için her yıl düzenlenen Yurttaş Bağlılık Zamanı girişimidir. Bu plan kapsamında, çalışanlar para toplamak için spor yarışmalarına katılabilir, spor ve/veya kültür faaliyetleri aracılığıyla eğitimi ve sosyal kapsamayı desteklemeye yönelik çalışan Vakfın ortak demeklerini desteklemek için beceri sponsorluğu, akıl hocalığı ve gönüllü çalışmaya bir gün ayrılabilir.

2016'da Societe Generale'in varlık gösterdiği 43 ülkeden (Paris ve tüm Fransız bölgeleri dâhil) yaklaşık 12.000 çalışan, Yurttaş Bağlılık Zamanı girişiminin bir parçası olarak dayanışmayla ilgili çok çeşitli faaliyetlere katılmıştır. Bu çalışanların çabaları sayesinde şirket spor ve kültür faaliyetleri yoluyla sosyal kapsayıcılık ile ilgili kâr amacı gütmeyen projelere yaklaşık 600.000 EURO katkı sağlamıştır.

BECERİ SPONSORLUĞU

Beceri sponsorluğu Vakfın ortağı olan ya da Societe Generale tarafından desteklenen kâr amacı gütmeyen derneklere, çalışanların mesai saatleri boyunca geçici ve ücretsiz olarak hizmet sunmalarını sağlama aracıdır.

KAMU YARARINA HİZMET SUNMA GÜNLERİ

Bu Kamu Yararına Hizmet girişimlerinin amacı, Grubun vatandaşlık stratejisiyle uyumlu olarak seçilen bir kâr amacı gütmeyen derneğe bir günlük destek sunmaktır. Bu şekilde çalışanlar derneğin açıkça tanımlanmış bir ihtiyacını (iletişim, pazarlama, İK, finans, BT vb.) ele alan yüksek katma değerli uzmanlıklarını uyguladılar. Beceri sponsorluğu katılan çalışanların uzmanlığını vurgulamaya da hizmet eder. 2012'den beri 346 çalışan katıldığı ve 39 topluluk yararına 2.600'den fazla Kamu Yararına Hizmet saatine karşılık gelen 49 Kamu Yararına Hizmet Günü düzenlenmiştir.

Yurt dışında beceri sponsorluğu, Societe Generale çalışanlarının çalışma saatleri içinde kâr amacı gütmeyen kurumlara veya okullara yardım etmesi biçimindedir.

AKIL HOCALIĞI

Akıl hocalığı, şirketin bir çalışanının deneyimlerini ve tavsiyelerini paylaşarak sosyal olarak dışlanmış veya emek piyasasından uzaklaştırılmış bir kişiye eğitimi, oryantasyonu veya iş arayışı bağlamında destek sağlamasını ifade eder. 2016'da Fransa'daki yaklaşık 300 Societe Generale çalışanı Vakfın ortak demeklerinin altısında (Proximité, Nos Quartiers ont des Talents, Solidarités Nouvelles face au Chômage, Frateli, Mozaik RH ve Capital Filles) akıl hocası olarak görev yaptılar.

Sivil toplumdaki rolünün ve şirket ile gençler arasındaki bağları güçlendirmenin önemini farkında olan Grup, çalışanları dünya genelindeki gençlere akıl hocalığı yapmaya veya destek sağlamaya yönelik çok farklı etkinliklere katılmaya teşvik etmektedir. 2016'da 750'den fazla gönüllü çalışan gençlerin iş dünyası için hazırlanmasına yardımcı olmak için 3.800 saatten fazla zaman ayırmıştır.

FİNANSAL EĞİTİM

Bankacılık ürünlerinin ve hizmetlerinin duyarlı kullanımının finansal eğitime dayandığı kanaatinde olan Societe Generale, çalışanlarının becerilerinden yararlanarak gençlerin ve sıkıntı içindeki kişilerin bütçelerini daha etkili bir şekilde yönetmelerine yönelik araçları hayata geçirmektedir.

Fransa'da Societe Generale ve kâr amacı gütmeyen Crésus, beceri sponsorluğu çerçevesinde aktarılan bir bütçe eğitimi programını tasarlayıp uygulamışlardır. 2013'ten beri finansal eğitim projesi, Fransız Çırac Eğitim Merkezleri (CFA) ve topluluklar (İkinci Şans Okulları (E2C), Capital Filles, Chantiers d'Insertion vb.) bünyesindeki ortak etkinlikler aracılığıyla, 16-25 yaş arası gençler ve iyi bütçe yönetimiyle ilgili konularda sıkıntı yaşayan kişiler arasında farkındalığı artırmayı amaçlamaktadır.

. Programın başlatılmasından bu yana, 3.500 CFA çırağı ve kâr amacı gütmeyen hizmet yararlanıcıları 250'den fazla çalışanın adanmışlığı sayesinde kurstan yararlanmışlardır.

Societe Generale uluslararası ölçekte (Polonya, Fas, Arnavutluk, Çek Cumhuriyeti, İspanya, ABD, Benin, Senegal vb. dâhil) finansal eğitim programları geliştirmek suretiyle çalışanlarına profesyonel becerilerini sergileme olanağını da vermektedir.

Örneğin Polonya'da 2015'den itibaren bir finansal eğitim programı geliştirmiştir. Bir topluluk ve orta dereceli okullar ile işbirliği içinde yürütülen bu program, orta dereceli okul öğrencilerine bütçe yönetimi açısından daha iyi bir anlayış kazandırmayı ve iyi alışkanlıklar aşılamayı amaçlamaktadır.

ENGELLİ SPORLARI

Societe Generale, günbegün engellilerin çalışanları arasına, uluslararası etkinliklere, komitelere ve kulüplere katılmalarını teşvik etmektedir. Grup, 2003'ten beri Paralimpik hareketi ile çalışmakta ve değerlerini engellilere yönelik spora vakfedilmiş iki Fransız federasyonu olan Fransız Engelli Sporları Federasyonu (Fédération Française d'Handisport – FFH) ve Fransız Uyarlanmış Sporlar Federasyonu (Fédération Française du Sport Adapté – FFSA) ile paylaşılmaktadır.

Bu ortaklık aynı zamanda örneğin Cezayir, Benin, Çek Cumhuriyeti, Birleşik Krallık, Singapur vb.'de Grup bağlı şirketlerinin taahhüdü sayesinde yurt dışında da yankı bulmaktadır. Societe Generale Macaristan (SGA), son 11 yıldır Cezayir Engelli Sporları Federasyonu'nun ortağıdır ve 2016'da desteğini yenilemiştir. Aynı iştirak Rio 2016 Paralimpik Oyunları'nda altın, gümüş ve bronz madalya sahiplerine verilen ödülleri de finanse etmiştir.

Grup, 2016 Paralimpik Oyunları sıralarında "Societe Generale Fransa'nın 2016 Paralimpik Takımını mümkün olduğunca yakından destekliyor" teması üzerinden sıra dışı bir iletişim kampanyası yürütmüştür. Societe Generale'in desteği sayesinde, kâr amacı gütmeyen Gol de Letra derneği tarafından desteklenen Rio gecekondu mahallerinden bir grup genç, Brezilya'daki bazı uluslararası etkinliklere katılmış ve Brezilya'daki Societe Generale çalışanlarıyla birlikte Paralimpik sporcuları ile buluşmuştur.

Şirket değerlerini yansıtan bir taahhüt olarak kültür

Societe Generale'in çağdaş sanata ve klasik müziğe katkısı on yıllardır sürmektedir. Bunlar uzun vadeli taahhütlerdir ve Grup bağlı şirketleri tarafından merkezi ya da yerel olarak uygulanmaktadır.

MODERN VE ÇAĞDAŞ SANAT

FRANSA

Fransa'da Societe Generale'in çağdaş sanat koleksiyonu Grubun La Défense, Paris'in merkezindeki boulevard Haussmann ve Val de Fontenay'deki yerleşkelerinde sergilenen 1.000'i aşkın eseri içermektedir. Koleksiyona dayalı projeler, özellikle sosyal ağlar üzerinden hem çalışanları hem de halkı kapsamaktadır.

Societe Generale Koleksiyonu gençler ve daha geniş halk kesimleri arasındaki arabuluculuk faaliyetlerini bir adım ileri taşımaktadır; özellikle, 2016'da öğrencilerle ziyaretler ve projeler programını genişletmiştir.

2013'ten bu yana sanat hamiliği Paris I-Panthéon Sorbonne öğrencileriyle çalışmayı içermiştir ve mevcut projede Sorbonne üniversitesinde taahhüt teması hakkında bir sergi yer almaktadır.

Grubun kültürel organizasyonlara yönelik sanat hamiliği taahhüdü, Fransa'da ve yurt dışında (Lizbon Şehir Müzesi) eserlerin ödünç verilmesi ve daha geniş bir izleyici kitlesine yönelik Arles'deki Van Gogh Vakfı'nın projesi, Dunkirk'deki LAAC ve 500. yıldönümü için Le Havre şehri gibi sanat projelerine destek vermek yoluyla sürdürülmektedir.

YURT DIŞI

Yurt dışında Societe Generale, özellikle Kuzey Afrika'da Fas'taki 1.000'den fazla eserden oluşan tarihi koleksiyonunun yanı sıra Tunus ve Cezayir'deki ve aynı zamanda Romanya ve Bulgaristan'daki daha yeni koleksiyonları aracılığıyla çağdaş kreasyonu doğrudan desteklemektedir. Bunun yanında, yıllık bir sanat etkinliği ve sanat okulu öğrencilerine açık bir yarışma olan Artagon projesine sponsorluk etmektedir.

Grup ayrıca 2016 ve 2017'deki sergileri (Botticelli Reimagined ve Opera) için Victoria & Albert Müzesine ilaveten Moskova'daki Pushkin Müzesinin ve Prag'daki Ulusal Galeri'nin baş ortağıdır. Uzun yıllardır Hong Kong'daki French May'i de desteklemektedir.

KLASİK MÜZİK

Societe Generale Grubu, özellikle 1987'de kurulan Mecenat Musical Societe Generale derneğinin hamiliği aracılığıyla klasik müzikteki kilit aktörlerden biri olmuştur.

MECENAT MUSICAL SOCIETE GENERALE DERNEĞİ

Mecenat Musical Societe Generale tarafından desteklenen müzik topluluklarının sayısı 2016'da 23'e ulaşmıştır. Dernek, Philharmonie de Paris gibi prestijli konser salonlarına destek vermeye devam etmektedir ve Paris'teki Théâtre des Bouffes du Nord ve Collège des Bernardin'un ve Grenoble Müzesinin konser sezonları olan Paris Sonbahar Festivali ile işbirliğini sürdürmektedir.

Özellikle kariyerlerinin başındaki yetenekli genç müzisyenlerin ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanan dernek, Paris ve Lyon ulusal konservatuvarlarının öğrencilerine her yıl hibeler vermektedir – 2016-2017 için 42 hibe verilmiştir. Mecenat Musical Societe Generale ayrıca müzikal uygulama ve arabuluculuk faaliyetlerini destekleyerek gençler için klasik müziğe erişimi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Dernek bu amaçla Fransa genelinde 2016'da 26 orkestrayla yürütülen Démos Projesinin (sosyal boyutu olan bir müzikal ve orkestral girişim) ve 5.000 müzikal atölye ve konser düzenleyen, kâr amacı gütmeyen bir dernek olan Concerts de Poche'un kurucu hamisidir. Klasik müzik dünyasındaki örgütlere finansal destek verme politikasına ek olarak, Mecenat Musical konserler düzenlemeye (43 etkinlikte) devam ederek, genç müzisyenlerin ve toplulukların düzenli olarak sahne almasına imkân vermiştir.

Mecenat Musical Societe Generale 2017'de 30. yıldönümünü kutlayacaktır.

FRANSA VE YURT DIŞINDAKİ PRESTİJLİ ORTAKLAR

Fransa'da, Grup, Opéra Royal du Château de Versailles, Grand Théâtre de Bordeaux, Dominicains de Haute Alsace, Volcan au Havre ve Opéra Grand Avignon gibi bazı önemli kurumların ortağıdır ve Flâneries Musicales de Reims ile Festival Pablo Casals de Prades gibi meşhur festivalleri de desteklemektedir. Buna ilaveten, Grup aynı zamanda Orchestre National de Lille, Orchestre des Pays de Savoie ve Orchestre de la Suisse Romande gibi bazı üst düzey orkestralara da ortaklar.

Societe Generale, Glyndebourne ve Royal Albert Hall (Büyük Britanya), Philharmonie de Luxembourg ve Prag Ulusal Tiyatrosu (Çek Cumhuriyeti) gibi prestijli mekânları desteklemeye devam etmektedir.

İŞ DÜNYASINDA EŞSİZ BİR GİRİŞİM, PHILHARMONIE DE PARIS İÇİN ÇALMAK

2013 ve 2014'teki "Salle Pleyel için Çalma" etkinliklerini ve 2016'daki "Philharmonie de Paris için Çalma" etkinliklerini takiben (Les Siècles ile birlikte gösteri yapan Societe Generale çalışanlarından oluşan bir koro ve senfoni orkestrası), Societe Generale iş dünyasında eşsiz olan bu girişimi Londra'ya ihraç etmeye karar vermiştir.

Dolayısıyla yaklaşık 50'si Kamerun ve Fas'tan olan, Kasım 2016'da Philharmonie de Paris'te gösteri yapan 300 çalışan, Londra'da yerleşik yaklaşık 30 çalışanın da katılımıyla 22 Nisan 2017'de Royal Festival Hall, Southbank Centre'daki "Playing for London" konseri için François-Xavier Roth'un şefliğinde bir araya geleceklerdir.

SPOR, HER ZAMANKİNDEN DAHA YAKIN

Societe Generale, dünya genelindeki faaliyetlerinin gelişimini desteklemek için spor ortaklıkları oluşturma politikası yürütmektedir. Uluslararası yarışmalar sırasında şampiyonlara sponsorluk eden ve genç atletlere ulaşan Societe Generale, ragbi ve golf odaklı desteğiyle, ulusal ligler ve federasyonlar gibi yerel kulüplerin tercih edilen ortağıdır.

RAGBİ: SOCIETE GENERALE FRANSIZ RAGBİ FEDERASYONU'NA OLAN TAAHHÜDÜNÜ 2016'DA ALTI YIL İÇİN YENİLEMİŞTİR

Societe Generale 1987'den beri amatör seviyeden en üst seviyeye kadar Fransa'da yerel ve ulusal ragbinin sadık bir ortağı olmuştur. 450'den fazla kulüp ile ilgilenen Societe Generale, profesyonel ragbinin ve Fransa ulusal takımının önemli bir ortağıdır. 2016'da Fransız Ragbi Federasyonu ile ortaklığının altı yıl için yenilenmesi, Societe Generale'in ragbiye yönelik her seviyedeki ve uzun vadeli taahhüdünü teyit etmektedir.

Grup, bağlı şirketleri ve teşekkülleri aracılığıyla Lüksemburg, Çin, Senegal ve Sırbistan dâhil olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde de ragbiyi desteklemektedir. 2016, hem kadınlar hem erkekler ulusal takımlarıyla, fakat aynı zamanda World Rugby'nin ragbiyi okullarda daha da yaygınlaştırmayı amaçlayan "Get into Rugby" programına yönelik taahhüdü sayesinde yerel düzeyde olmak üzere Societe Generale'in Hindistan'a olan ilgisinin başlamasıyla dikkat çekmiştir. Uluslararası düzeyde, Societe Generale, 2007'den beri her dört yılda bir destek verdiği Ragbi Dünya Kupasının kilit bir ortağıdır.

2001'den beri Societe Generale tarafından desteklenen ve 2016'dan beri bir Olimpik spor olan Ragbi sevens, Grubun ragbiyi yeni okul çocukları ve öğrenci topluluklarına getirdiği bir diğer yoldur. 2014'ten beri Societe Generale Fransız üniversite ragbi sevens şampiyonası finali olan SG Sevens'i düzenlemektedir.

GOLF: İLİŞKİLER KURMAK İÇİ BİR ARAÇ

Societe Generale 2001 yılından beri Fransız Golf Federasyonunun bir ortağıdır. Spor faaliyetlerinin mümkün olduğunca fazla insan için erişilebilir olması gerektiği kanaatine uygun olarak, Societe Generale, engelliler için golfu teşvik eden bir kâr amacı gütmeyen dernek olan Handigolf'u da desteklemektedir.

Grup, artan uluslararası ilgi doğrultusunda, 2008'den beri, kıta Avrupası'nda düzenlenen tek önemli kadınlar turnuvası olan Evian Şampiyonası'nın bir ortağıdır.

6.EKLER

METODOLOJİYE İLİŞKİN NOT

Bu notun amacı, Societe Generale tarafından kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) ile ilgili konular için kullanılan raporlama metodolojisini açıklamaktır. Bu metodoloji Grubun talep üzerine ulaşılabilecek raporlama protokolünde ayrıntılı olarak ifade edilmiştir.

Raporlama protokolü

Tescil Belgesinde, KSS web sitesinde, Societe Generale'in diğer iletişim ortamlarında ve Grubun faaliyet ve sürdürülebilir kalkınma raporunda yer alan bilgiler, gerek 2016 mali yılına gerekse önceki yıllara ait olsun, Grubun iç KSS yetkilileri ağında gelen katkılar esas alınarak ve Grubun KSS raporlama protokolü ve KSS girişimleri programına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca çeşitli girişimleri takip etmek için kullanılan göstergelerin standart derlemesi için kullanılan "Planethic Reporting" aracından elde edilen verilere dayalı olarak hazırlanmıştır. Tüm raporlama, Grup Kurumsal Sekreterine bağlı olan Grup KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Departmanı tarafından koordine edilmektedir (bkz. s 244, Organizasyon ve yönetim).

Katkıda bulunanları ve yönetim kurulundaki yöneticileri bir araya getirmek ve onlara raporlama protokolü ve artan veri güvenilirliğine ilişkin araç hakkında bilgilendirmek için belirli aralıklarla çalışmalar yapılır.

Bu raporlama protokolü düzenli aralıklarla güncellenmektedir.

Raporlama dönemleri

SOSYAL, SPONSORLUK VE İŞ VERİLERİ

Nicel göstergeler, 1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016 arasındaki dönem (12 ay) için, 31 Aralık 2016'da alınan verilere dayalı olarak hesaplanmıştır.

ÇEVRESEL VERİLER

Nicel göstergeler, 1 Ekim 2015 - 30 Eylül 2016 arasındaki dönem (12 ay) için, 30 Eylül 2016'da alınan verilere dayalı olarak hesaplanmıştır.

KSS konsolidasyon kapsamı

Raporlama kapsamında yer alan kuruluşlar aşağıdaki kriterlerin en az birini karşılamaktadır:

- ana şirket Societe Generale SA'nın (SGSA) doğrudan veya dolaylı olarak %50 üzerinde çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar. Şubeler, hissedarları olmadığından, tanım gereği yüzde yüz iştiraktır;
- Societe Generale Grubunda tamamen konsolide olmuş ve 50'den fazla çalışanı olan kuruluşlar.

KSS konsolidasyonu, 31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun konsolidasyon kapsamı içinde 150 şirket içermektedir.

Veri toplama

Yukarıda tanımlanan kapsam için aşağıdaki veri toplama yöntemleri kullanılır:

- sosyal, çevresel, iş ve kurumsal sponsorluk verileri için, nicel göstergelerin çoğu, her bir Grup kuruluşu tarafından, "Planethic Reporting" aracı ile toplanır; toplayıcılar verileri bağlı şirketleri seviyesinde girerler; bu veriler doğrulayıcılar, idareciler ve merkezi idareciler tarafından doğrulanır, doğrulayıcılar girdi verilerini onaylamadan önce kuruluşları seviyesinde kontrol edip doğrularlar ve merkezi idareciler (Grup KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Departmanı) ise konsolidasyon öncesinde Grup seviyesinde son kontrolleri yaparlar;
- diğer veriler Grup KSS ve Sürdürülebilir Kalkınma Departmanı tarafından doğrudan temel işletmelerin KSS yetkililerinden veya ilgili departmanlardan (Satın Alma Departmanı, Risk Bölümü, İnsan Kaynakları Departmanı) toplanır.

Göstergeler

Resmî bir iletişim kampanyası süresince, tüm katılımcılara veri toplama programı, bir Grup talimatı ve her bir gösterge kategorisine ilişkin rapor konusunda bilgi verilmiştir. Bu protokol gösterge tanımlarının ve uygulama kriterlerinin hatırlatıcısı işlevi görür.

2016 göstergeleri özellikle "Grenelle II" Kanunu (Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 225-102-1 Maddesi uyarınca) kapsamındaki bilgi gereklilikleri ile ilgili olarak ve Grup KSS stratejisi ve temel bir kararlılığı GRI-G4 ile mümkün olduğunca uyumlu hâle getirme kararlılığı ışığında seçilmiştir.

Göstergeler genellikle küresel bir kapsam için raporlanmaktadır. Ancak bazı göstergeler küresel bir kapsama tutarlı bir şekilde uygulanamaz. Bu durumlarda, göstergeler Fransa ya da Fransa'daki Societe Generale SA (iştirakler hariç) kapsamı için analiz edilmiştir.

Sosyal göstergelerin hesaplanmasına ilişkin kapsam ve kurallar

Tüm sosyal göstergelerde dikkate alınan iş gücü (aksi açıkça belirtilmedikçe) işe gelip gelmediklerine bakılmaksızın, çalış ve oku sözleşmeleri dâhil olmak üzere belirsiz süreli ya da belirli süreli sözleşmelere sahip çalışanların toplam sayısına karşılık gelir.

İş yerindeki kaza sıklığı oranı, iş yerindeki kaza sayısının (yerel yönetmeliklerle tanımlandığı şekliyle) toplam çalışan saate (belirsiz süreli veya belirli süreli sözleşme esasına göre işe gelen iş gücünün yıllık çalışma saati sayısı ile çarpımı) oranının 1.000.000 ile çarpımıdır.

İşe gelmeme oranı, ücret ödenen raporlanan işe gelmeyen gün sayısının toplam ücret ödenen gün sayısına yüzde olarak oranıdır. Takvim günü olarak sayılır ve toplam çalışan sayısına dayanarak hesaplanır (işe gelen iş gücünün 365 ile çarpımı).

"Yaş aralığı itibarıyla personel dağılımı" (sayfa 288) ve "Hizmet süresi bazında personel dağılımı" (sayfa 277) grafiklerinin kapsamı, kendileri için bu bilgilerin dikkate alınmadığı, Almanya'daki (GEFA, PEMA GmbH, On Vista, SGSS GmbH), Fas'taki (Sogelease) ve Tunus'taki (UIB) şirketlerin çalışan sayısı hariç olmak üzere, yukarıda tanımlanan KSS konsolidasyon kapsamıdır.

Çevresel göstergelerin kapsamı ve ana yönetim kuralları

Kapsam, yukarıda tanımlanan KSS konsolidasyon kapsamıdır. Toplam veri toplama kapsamına ulaşılması veri toplama kampanyasına katılan tüm şirketlerin bordrolu çalışan sayısının Societe Generale'in toplam bordrolu çalışan sayısına oranına karşılık gelir. 145.672 çalışan hakkında toplanan verilerle, Societe Generale, toplam veri toplama kapsamının, yani en azından kullanıcılar ve yüzey alanı hakkındaki verilerin hesaba katılmasının, iş gücünün yaklaşık %97'sini kapsadığını tahmin etmektedir.

Tarihsel verilerin yeniden beyanı

Verilerin aktarımının şeffaflığını ve karşılaştırılabilirliğini temin etmek için, referans yıllara ve 2014-2016'ya ait emisyonlar emisyon tablosunda sunulmuştur.

Benzer şekilde CO₂ emisyonlarının hesabına dâhil edilmiş yeni göstergeler tarihsel verilere de dâhil edilmiştir.

Bu yeniden beyanlar kuruluşların kendi içlerindeki faaliyet artışı veya azalışı ile ilgili değişimleri düzeltmez.

Çevresel veriler: genel kurallar

Çevresel veriler faturalara, doğrudan okumalara, tedarikçilerden alınan bilgilere ve tahminlere dayalı olarak hesaplanır. Raporlanan verileri yönetmek için aşağıdaki kontroller ve oranlar kullanılır:

- önceki yıla kıyasla değişim hakkındaki kontroller tüm çevresel göstergeler için gerçekleştirilmiştir. Katkıda bulunanlar, değişim %30'dan büyük olduğu takdirde kendilerinden kayıtlı verileri kontrol etmelerini isteyen alarmlar almışlardır;
- enerji, ofis kâğıdı ve nakliye hakkında toplanan veriler, kuruluş tarafından bildirilen kullanıcılar bakımından ifade edilmiştir;

- enerji tüketimi de (elektrik, buhar, soğutulmuş su, petrol, gaz) yüzey alanı bakımından ifade edilmiştir (m² başına);
- verilerin güvenilirliğini sürekli olarak iyileştirme gayesiyle, nitel sorular (yazılı yorumlar vasıtasıyla beklenen cevaplar) verilerin ve en iyi uygulamaların farklı kapsamalarını tespit etmek ve yıldan yıla değişimleri anlamak için kullanılır.

Mümkün olduğu durumlarda, kapsam dahilindeki kullanıcı sayısı, raporlama dönemi boyunca sahada çalışan Societe Generale çalışanlarının ve taşeronların ortalama sayısına ya da bunun söz konusu olmaması hâlinde 30 Eylül 2016 itibarıyla kullanıcı sayısına karşılık gelir.

Her bir gösterge bakımından veri toplama kapsamının tüm göstergelyi dolduran tüm şirketlerin bordrolu çalışan sayısının Societe Generale'in toplam bordrolu çalışan sayısına oranına karşılık gelir.

2016'da yeni göstergeler eklenmiş ya da değiştirilmiştir:

- atık önleme ve yönetimi hakkındaki yönetmelikleri uyarlayan ve basitleştiren hükümleri öngören 10 Mart 2016 tarihli ve 2016-288 sayılı Dördüncü Karamamenin şartlarını karşılamak için atığa ilişkin yeni göstergeler eklenmiştir. Cam, metal, plastik ve ahşap için göstergeler de eklenmiştir;
- Societe Generale Fransa ağı hariç olmak üzere, çoğu iştirak verilerini Grubun raporlama aracında konsolide etmektedir. Fransa'ya ilişkin nakliye ve kâğıt tüketimi verileri, Satın Alma Departmanından alınan verilere dayalı olarak Sürdürülebilir Kalkınma Departmanı tarafından merkezi olarak raporlanmaktadır.

CO₂ emisyonlarının hesaplanması

Grubun CO₂ emisyonlarının hesaplanması üç kategoriye ayrılmıştır:

- Kapsam 1, merkezi departmanlar tarafından enerji tüketimine ilişkin doğrudan emisyonları ve florlanmış gazların kaçak emisyonlarını içerir;
- Kapsam 2, enerji tüketimine ilişkin dolaylı emisyonları içerir (harici elektrik, buhar ve soğutulmuş su);
- Kapsam 3, 2012'den beri ofis kâğıdı tüketiminden ve iş seyahatinden kaynaklanan GHG emisyonlarını içerir. Kapsam, genel kâğıt tüketimini, malların taşınmasını ve Fransa'daki veri merkezlerinin enerji tüketimini içerecek şekilde genişletilmiştir.

CO₂ emisyonları GHG Protokolü yöntemine göre hesaplanır.

BAĞIMSIZ DOĞRULAYICININ YÖNETİM RAPORUNDA SUNULAN KONSOLİDE TOPLUMSAL, ÇEVRESEL VE SOSYAL BİLGİLERE İLİŞKİN RAPORU

Bu, Fransızca dilinde düzenlenen orijinal raporun bağımsız bir çevirisidir ve yalnızca İngilizce konuşan kullanıcıların kolaylığı için sunulmuştur. Bu rapor Fransız kanunları ve Fransa'da geçerli olan meslek standartları ile birlikte okunmalı ve bunlara göre yorumlanmalıdır.

Societe Generale – 31 Aralık 2016 itibariyle biten mali yıl

Hissedarlara,

COFRAC⁽¹⁾ tarafından 3-1050 numarasıyla akredite edilmiş bir bağımsız doğrulayıcı ve Societe Generale'in yasal denetçilerinden birinin ağına bir üyesi olarak, Fransa Ticaret Kanunu'nun (Code de commerce) L.225-102-1 Maddesi uyarınca, yönetim raporunun 5. bölümünde sunulan, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren mali yıl için belirlenmiş konsolide, sosyal, çevresel ve toplumsal bilgiler hakkındaki, "KSS Bilgileri" olarak anılacak raporumuzu sunmaktayız.

ŞİRKETİN SORUMLULUĞU

Yönetim Kurulu, şirket tarafından kullanılan protokollere (bundan sonra "Kriterler" olarak anılacaktır) uygun olarak, Fransa Ticaret Kanunu'nun R. 225-105-1 Maddesinde bahsi geçen KSS Bilgilerini içeren, özeti bu Referans Dokümanda yer alan ve şirketin genel merkezinden temin edilebilecek bir yönetim raporu hazırlamaktan sorumludur.

BAĞIMSIZLIĞIMIZ VE KALİTE KONTROL

Bağımsızlığımız yönetmelikler, mesleğimizin Etik Kuralları ve Fransa Ticaret Kanunu'nun L.822-11 Maddesinde yer alan hükümlerle tanımlanmaktadır. Ayrıca, etik standartlara, mesleki standartlara ve yürürlükteki kanunlara ve yönetmeliklere uygunluğu sağlamak amacıyla belgelendirilmiş politikalar ve prosedürler dâhil olmak üzere kapsamlı bir kalite kontrol sistemi uyguladık.

BAĞIMSIZ DOĞRULAYICININ SORUMLULUĞU

Çalışmamıza göre, görevimiz:

- Fransa Ticaret Kanunu'nun R. 225-105 Maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, gerekli KSS Bilgilerinin yönetim raporunda bulunup bulunmadığını ya da bilgilerin atlanması hâlinde, uygun bir açıklamanın sunulmuş olduğunu tasdik etmek (KSS Bilgilerinin Varlığının Onayı);
- KSS bilgilerinin genel manada Kriterler uyarınca tüm önemli açılardan adil bir şekilde sunulmuş olduğuna dair sınırlı bir güvenceyi ifade etmektedir (KSS Bilgileri hakkında Sınırlı Güvence).

Doğrulama çalışmamız, Eylül 2016 ile Şubat 2017 arasında tahmini on beş haftalık bir sürede altı kişilik bir ekip tarafından gerçekleştirilmiştir.

Aşağıda açıklanan çalışmayı Fransa'da yürürlükte olan profesyonel standartlara ve bir bağımsız üçüncü taraf doğrulayıcının görevini yerine getirme koşullarını belirleyen 13 Mayıs 2013 tarihli Emir uyarınca ve KSS Bilgileri hakkındaki Sınırlı Güvence bakımından uluslararası ISAE 3000⁽²⁾ standardı uyarınca yürüttük.

(1) Akreditasyon kapsamına www.cofrac.fr adresinden ulaşılabilir.

(2) ISAE 3000 – Denetim ya da tarihsel finansal verilerin incelenmesi çalışmaları dışındaki güvence uygulamaları.

1. KSS bilgilerinin varlığının tasdiki

ÇALIŞMANIN NİTELİĞİ VE KAPSAMI

İlgili departmanların yönetimleri ile yapılan mülakatlar, şirketin faaliyetleri ile bağlantılı sosyal ve çevresel sonuçlara dayalı olarak şirketin sürdürülebilir kalkınma stratejisi hakkında bir sunum ve toplumsal taahhütleri ile, uygun olduğu durumlarda, ortaya çıkan eylemler ve programları esas alarak Şirketin KSS konuları konusunda bir fikir edindik.

Yönetim raporunda sunulan KSS Bilgilerini Fransa Ticaret Kanunu'nun R. 225-105-1 Maddesinde verilen liste ile karşılaştırdık.

Belirli konsolide bilgilerin yokluğunda, açıklamaların Fransa Ticaret Kanununun R. 225-105 Maddesinin 3. fıkrası hükümleri uyarınca sunulduğunu doğruladık.

KSS Bilgilerinin konsolide kapsamı, yani bu Tescil Belgesinin 5. Bölümündeki metodolojiye ilişkin Notta belirtilen sınırlamalarla kuruluşu ve Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 233-1 Maddesi çerçevesinde iştiraklerini ve aynı kanunun L. 233-3 Maddesi çerçevesinde kontrol ettiği şirketleri kapsamaktadır.

SONUÇ

Bu çalışma esas alınarak ve yukarıda belirtilen limitler göz önünde bulundurulduğunda, gerekli KSS bilgilerinin yönetim raporunda yer aldığını teyit ederiz.

2. KSS BİLGİLERİ HAKKINDA SINIRLI GÜVENCE

ÇALIŞMANIN NİTELİĞİ VE KAPSAMI

Aşağıdaki amaçlarla, veri toplama süreciyle görevli departmanlarda KSS Bilgilerinin hazırlanmasından sorumlu kişilerle ve yerine göre iç kontrol süreçlerinden ve risk yönetiminden sorumlu kişilerle yaklaşık 30 görüşme yaptık:

- Kriterlerin raporlama için uygunluğunu ilgili, tam, güvenilir, tarafsız ve anlaşılır olmaları bakımından, uygun durumlarda, endüstri standartlarını dikkate alarak değerlendirmek;
- KSS Bilgilerinin tamlığı ve tutarlılığına ilişkin toplama, derleme ve kontrol yönlerinden sürecin uygulandığını doğrulamak ve CSR bilgilerinin hazırlanmasına ilişkin kurum içi kontrol ve risk yönetimi prosedürlerini tanımlamak.

Testlerimizin ve denetimlerimizin mahiyetini ve kapsamını şirketin karakteristik özellikleri, sosyal ve çevresel sorunları ve sürdürülebilir kalkınma ve endüstri en iyi uygulamalarına ilişkin stratejisi ile ilgili KSS bilgilerinin mahiyet ve önemini esas alarak belirledik.

En önemli saydığımız KSS bilgileri için⁽¹⁾:

- konsolide kuruluş ve iş kolları seviyesinde, kantitatif bilgileri (organizasyon, politikalar, eylemler, vs.) pekiştirmek için belgesel kaynaklara danıştık ve mülakatlar yaptık, kantitatif bilgiler üzerinde analitik prosedürler uyguladık ve, test esasına göre, hesaplamaların ve verilerin konsolidasyonunun doğrulamasını yaptık ve ayrıca bunun yönetim raporunda sunulan diğer bilgilerle uygun ve tutarlı olduğunu doğruladık;
- seçmiş olduğumuz temsili şirket örnekleme seviyesinde⁽²⁾, söz konusu yerlerin faaliyetleri, konsolide göstergelere katkıları, konumları ve bir risk analizi esasına göre, prosedürlerin doğru uygulandığını doğrulamak için mülakatlar yaptık ve örnekler esasına göre, yapılan hesaplamaları doğrulayan ve bu hesaplamalar ile destekleyici dokümanlar arasında bağlantı kuran detaylı testler gerçekleştirdik. Bu şekilde seçilen şirketler örnekleme, sosyal veriler bakımından toplam iş gücünün %25'ini, çevresel veriler bakımından enerji tüketiminin %26'sını ve iş kolu verileri bakımından konsolide net bankacılık gelirinin %16'sını temsil etmektedir.

Konsolide edilen diğer KSS bilgilerinin tutarlılığını şirket hakkında sahip olduğumuz bilgiye istinaden değerlendirdik.

Son olarak, uygun hâllerde, belirli bilgilerin kısmen ya da tamamen yokluğu ışığında açıklamaların uygunluğunu değerlendirdik.

Kendi mesleki yargımızı kullanarak dikkate aldığımız örnekleme metodlarının ve örnek büyüklüklerinin sınırlı bir güvence ifade etmemize olanak tanımasını göz önünde bulunduruyoruz; daha yüksek seviyede bir güvence daha kapsamlı bir doğrulama çalışması gerektirecektir. Örnekleme tekniklerinin ve herhangi bir bilgi ve kurum içi kontrol sisteminin işleyişinin doğasında olan diğer sınırlandırmaların gerekli kullanımı nedeniyle, KSS bilgisinde önemli bir anormalliğin tespit edilememesi riski tamamen ortadan kaldırılamaz.

SONUÇ

Çalışmamıza istinaden, bir bütün olarak değerlendirilen KSS Bilgilerini Kriterler gereğince dürüstçe sunulmamış olduğuna inanmamıza neden olacak herhangi önemli bir yanlış beyan tespit etmedik.

GÖZLEM

Yukarıda belirtmiş olduğumuz sonucu etkilememekle birlikte, aşağıdaki hususlara dikkatinizi çekmek isteriz:

Sektörel politikalar ve Societe Generale'in gönüllü taahhütleri olan çevresel ve sosyal müşteri değerlendirmesi belirli Grup iş kolları ve coğrafi bölgeler dahilinde yeterince uygulanmamaktadır.

Paris La Défense, 7 Mart 2017 Bağımsız

Doğrulayıcı

ERNST & YOUNG et Associés

Caroline Delerable

Ortak, Sürdürülebilir Kalkınma Fransa

Hassan Baaj

Ortak

(1) Toplumsal bilgiler ve işletme bilgileri:

Göstergeler (nicel bilgiler): Grup tarafından 2016'da imzalanan ve Ç&S değerlendirmesi kapsamında gözden geçirilen özel işlemlerin sayısı ve tutarı (Ekvator ilkeleri kapsamının yanı sıra Societe Generale'in gönüllü genişletilmiş kapsamı çerçevesinde), yeni pozitif etki finansmanı, kurumsal müşterilere yeşil finansman, mikrofinans kurumlarına verilen finansal yetki tutarları.

Nitel bilgiler: bölgesel, ekonomik ve sosyal etkiler (KOB'ler için destek, Fransa'daki ve uluslararası dayanışma ürünleri ve hizmetleri yelpazesi, Fransa'da finansal kapsayıcılık, Pozitif Etki Finansmanı girişimi), müşterilerin sağlığı ve güvenliği yararına alınan tedbirler (dijital güvenlik ve veri koruma), Grubun işlerini yürütürken çevresel ve sosyal taahhütlerini uygulaması (ESG sorunlarının risk yönetimi konularına, sektör politikalarına, Ekvator İlkelerine, işlemlerin ve müşterilerin Ç&S değerlendirmelerine entegrasyonu), kaynak bulma politikasında sosyal ve çevresel konuların dikkate alınması.

Çevresel bilgiler:

Göstergeler (nicel bilgiler): kullanıcı başına CO₂ emisyonları.

Nitel bilgiler: genel çevre politikası, bankanın 2020'ye kadar IEA'nın 2DS senaryosuna uyum sağlama taahhüdünü uygulamak için kömür sektöründeki çözülmemiş sorunları izlemeye yönelik metodoloji dâhil olmak üzere, iklim stratejine ilişkin yönetim araçları.

Sosyal bilgiler:

Göstergeler (nicel bilgiler): toplam çalışan sayısı, yeni işe alımlar, işten çıkarmalar dâhil ayrılımlar, eğitim politikaları, toplam eğitim saati ve çalışan başına ortalama sayı.

Nitel bilgiler: Yönetim ve becerilerde uygulanan Genel Politika (#MonJob2020) ve UNI Küresel Sendika ile imzalanan temel haklar ve sendikal haklar anlaşmasının uygulanması.

(2) Seçilen kuruluşlar şunlardır:

- Toplumsal / işle ilgili, çevresel ve sosyal veriler: Credit du Nord Group (Fransa), Rosbank (Rusya), Komerçni Banka (Çek Cumhuriyeti),
- Toplumsal / işle ilgili ve sosyal veriler: Rusfinance (Rusya),
- Toplumsal / işle ilgili veriler: Société Générale Hong Kong (Çin).

7. ÇAPRAZ BAŞVURU TABLOSU

KSS UYGUNLAŞTIRMA TABLOSU (MADDE 225 – GRENELLE II)

GÖSTERGELER	NEREDE BULABİLİRİM?
1. Sosyal bilgiler	Sayfa
a) İstihdam	
Toplam çalışan sayısı ve cinsiyete, yaşa ve coğrafi bölgeye göre dağılım	275
Yeni işe alınanlar ve işten çıkarılanlar	277
Ücret, ücret değişiklikleri	283
b) Çalışmanın düzenlenmesi	
Çalışma saatlerinin süresinin düzenlenmesi	286
İşe gelmeme	286
c) İş ilişkileri	
Başta personeli bilgilendirme, danışmanlık ve müzakere için kullanılan prosedürler olmak üzere iş yönetimi diyalogunun organizasyonu	282
Toplu sözleşmelerin özeti	282
d) Sağlık ve güvenlik	284
İş sağlığı ve güvenliği koşulları (Stres + Sağlık + Refah)	284
İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak sendikalar veya personel temsilcileri ile imzalanan sözleşmeler	282
Sıklığı ve ciddiyeti dâhil iş kazaları	286
e) Eğitim (Beceri geliştirme)	
Uygulanan eğitim politikaları	278
Toplam eğitim saati sayısı	278
f) Eşit muamele	
Cinsiyet eşitliğini teşvik etmek için alınan önlemler	287
Engellilerin istihdamının ve entegrasyonunun teşvik edilmesi için alınan önlemler	288
Ayrımcılık yapmama politikası	266, 286
g) Uluslararası Çalışma Örgütü'nün temel sözleşmelerinin tanıtımı ve bu sözleşmelere uyum:	
- örgütlenme özgürlüğünün ve toplu pazarlık hakkının korunması	266,282
- istihdamda ve meslekte ayrımcılığın ortadan kaldırılması	266
- zorla ve zorunlu çalışmanın ortadan kaldırılması	266
- çocuk işçiliğinin yasaklanması	266

GÖSTERGELER

NEREDE BULABİLİRİM?

2. Çevresel bilgiler

Sayfa

a) Genel çevre politikası

Çevre sorunlarını ele alan şirket politikası ve yerine göre çevre performansını değerlendirmek veya çevre sertifikası almak için atılan adımlar

252, 258, 262

Çalışanların eğitimi ve çevrenin korunması hakkında farkındalık yaratılması

244, 262

Çevre risklerini ve kirliliğini önlemek için uygulanan kaynaklar

253, 258, 259

Söz konusu bilgilerin Şirketin devam etmekte olan yasal ihtilaflarına ilişkin menfaatlerine zarar verme ihtimali olmaması şartıyla karşılıkların ve çevresel risk garantilerinin tutarı

Karşılık yok

b) Kirlilik

Çevre üzerinde büyük etkisi olan hava, su ve toprak emisyonlarını önlemeye, azaltmaya veya dengelemeye yönelik tedbirler

252, 253, 262

Ses kirliliği ve diğer işle ilgili kirlilik biçimleri

Şirketin faaliyeti için önemli değil

c) Dairesel ekonomi

i) Atık önleme ve yönetimi

Önleme, geri dönüşüm, yeniden kullanım tedbirleri, diğer geri kazanım ve atık imha biçimleri

263, 264, 265

Gıda atığını azaltma eylemleri

263

ii) Kaynakların sürdürülebilir kullanımı

Su tüketimi ve yerel kısıtlamalara dayalı su tedariki

263, 265

Emtia tüketimi ve daha verimli kullanılmalarını teşvik etmek için atılan adımlar

Bir hizmet sektörü şirketi olan Societe Generale herhangi bir fiziksel üretim faaliyetinde bulunmamaktadır. Bu nedenle emtia tüketim anlamlı boyutta değildir

252, 264, 265

Enerji tüketimi, enerji verimliliğinin artırılması için atılan adımlar ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı

254, 258, 262, 265

Arazi kullanımı

Şirketin faaliyeti için önemli değil

d) İklim değişikliği

Özellikle ürettiği malların ve hizmetlerin kullanımıyla şirketin faaliyetlerinin ürettiği önemli sera gazı emisyonu kaynakları

258, 259, 262

İklim değişikliğinin sonuçlarına uyum sağlama

Operasyonel risklerin yönetimi çerçevemizde, iklim değişikliklerinin faaliyetlerimize etkisi dikkate alınmaktadır.

259.

e) Biyoçeşitliliği korumak ve geliştirmek için alınan önlemler

252, 253

3. KSS taahhütleri hakkında bilgiler

a) Şirketin faaliyetlerinin bölgesel, ekonomik ve sosyal etkileri

İşler ve bölgesel gelişme ile ilgili

254, 272, 274

Çevredeki ve yerel topluluklar ile ilgili

242, 253, 254, 268, 271

b) Şirketin faaliyetleri ile ilgili olan kişiler veya kuruluşlarla ilişkiler

Bu kişiler veya örgütler ile diyalogun koşulları

245, 246, 248, 249

Ortaklıklar ve kurumsal sponsorluk

261, 270, 289

c) Taşeronlar ve tedarikçiler

KSS kriterlerinin kaynak bulma politikasına dâhil edilmesi

256

Dış kaynak sağlamanın ve tedarikçilere ve taşeronlara ilişkin olarak KSS kriterlerinin uygulanmasının önemi

256

d) Uygulamaların bağlılığı

Yolsuzlukla mücadele girişimleri

247, 232

Tüketici sağlığına ve güvenliğine ilişkin önlemler

249, 250, 268

e) Diğer insan hakları girişimleri

252, 256, 266, 288

6

FİNANSAL BİLGİLER

1. Konsolide finansal tablolar	302
2. Konsolide finansal tablolara ilişkin notlar	309
3. .Konsolide finansal tablolar hakkında Kanuni Denetçi raporu	427
4. Societe Generale yönetim raporu.....	430
5. Finansal tablolar	436
6. .Ana şirket finansal tablolarına ilişkin notlar.....	438
7. .Finansal tablolar hakkında kanuni denetçi raporu	488

Konsolide finansal tabloların içerikleri

1. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

KONSOLİDE BİLANÇO - AKTİFLER	302
KONSOLİDE BİLANÇO - PASİFLER	303
KONSOLİDE GELİR TABLOSU	304
NET GELİR VE GERÇEKLEŞMEMİŞ VEYA ERTELENMİŞ KÂR VE ZARAR TABLOSU	305
ÖZKAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİKLİKLER	306
NAKİT AKIŞ TABLOSU	308

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

NOT 1 - ÖNEMLİ MUHASEBE İLKELERİ	309
NOT 2 - KONSOLİDASYON	317
NOT 2.1 - KONSOLİDASYON KAPSAMI	320
NOT 2.2 - ŞEREFİYE	321
NOT 2.3 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİNİ KULLANMAK İÇİN HESABA KATILAN KONSOLİDE KURULUŞLARA VE YATIRIMLARA İLİŞKİN EK AÇIKLAMALAR	325
NOT 2.4 - KONSOLİDE EDİLMEMİŞ, YAPILANDIRILMIŞ KURULUŞLAR	328
NOT 2.5 - SATILMAYA HAZIR DURAN VARLIKLAR VE İLGİLİ BORÇ	330
NOT 3 - FİNANSAL ARAÇLAR	331
NOT 3.1 - GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN FİNANSAL VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER	334
NOT 3.2 - FİNANSAL TÜREV ARAÇLAR	337
NOT 3.3 - SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR	342
NOT 3.4 - GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ	344
NOT 3.5 - KREDİLER VE ALACAKLAR	353
NOT 3.6 - BORÇLAR	355
NOT 3.7 - FAİZ GELİRİ VE GİDERİ	357
NOT 3.8 - DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ VE KARŞILIKLAR	359
NOT 3.9 - İTFA EDİLMİŞ MALİYET ÜZERİNDEN DEĞERLENMİŞ FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ	365
NOT 3.10 - TAAHHÜTLER VE REHİN VERİLEN VEYA TEMİNAT OLARAK ALINAN VARLIKLAR	367
NOT 3.11 - DEVREDİLMİŞ FİNANSAL VARLIKLAR	369
NOT 3.12 - FİNANSAL VARLIKLARIN VE FİNANSAL BORÇLARIN DENKLEŞTİRİLMESİ	371
NOT 3.13 - FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLERİN SÖZLEŞMESEL VADELERİ	373
NOT 4 - DİĞER FAALİYETLER	374
NOT 4.1 - ÜCRET GELİRİ VE GİDERİ	374
NOT 4.2 - DİĞER FAALİYETLERDEN GELİR VE GİDER	375
NOT 4.3 - SİGORTA FAALİYETLERİ	376
NOT 4.4 - DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER	380
NOT 5 - PERSONEL GİDERLERİ VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR	381
NOT 5.1 - PERSONEL GİDERLERİ VE İLGİLİ TARAF İŞLEMLERİ	382
NOT 5.2 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR	384
NOT 5.3 - HİSSE BAZLI ÖDEME PLANLARI	389
NOT 6 - GELİR VERGİSİ	390
NOT 7 - ÖZKAYNAKLAR	393
NOT 7.1 - GRUP TARAFINDAN İHRAÇ EDİLEN HAZİNE HİSSELERİ VE ÖZ KAYNAKLAR	393
NOT 7.2 - HİSSE BAŞINA KAZANÇ VE TEMETTÜLER	396
NOT 8 - EK AÇIKLAMALAR	397
NOT 8.1 - SEGMENT RAPORLAMASI	397
NOT 8.2 - DİĞER FAALİYET GİDERLERİ	401
NOT 8.3 - KARŞILIKLAR	402
NOT 8.4 - MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	403
NOT 8.5 - DÖVİZ İŞLEMLERİ	405
NOT 8.6 - KONSOLİDASYON KAPSAMINA DÂHİL EDİLEN ŞİRKETLER	406
NOT 8.7 - KANUNİ DENETÇİLERE ÖDENMİŞ ÜCRETLER	422
NOT 9 - RİSKLER VE DAVALAR HAKKINDAKİ BİLGİLER	423

Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IFRS uyarınca gerekli olan, risk topolojisi, finansal araçlarla bağlantılı risk yönetimi ve sermaye yönetimine ve yasal oranlara uyuma ilişkin bilgiler bu Tescil Belgesinin 4. Bölümünde (Risk ve sermaye yeterliliği) açıklanmıştır.

Societe Generale hisse senedi opsiyon planlarının ve ücretsiz hisse planlarının temel özellikleri bu Tescil Belgesinin 3. Bölümünde (Kurumsal yönetim) açıklanmıştır.

Bu bilgiler konsolide finansal tablolara ilişkin notlara kapsamında olup, kanuni denetçiler tarafından denetlenmiştir; bu Tescil Belgesinin 3. ve 4. Bölümlerinde belirtildiği gibidir.

1.KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

KONSOLİDE BİLANÇO - AKTİFLER

(milyon EURO)		31.12.2016	31.12.2015
Kasa, merkez bankalarından alacaklar		96.186	78.565
Kâr veya zarar üzerinden rayiç değerle gösterilen finansal varlıklar	Not 3.1, 3.2 ve 3.4	514.715	519.600
Riskten koruma türevleri	Not 3.2	18.100	16.538
Satılmaya hazır finansal varlıklar	Not 3.3 ve 3.4	139.404	134.187
Bankalardan alacaklar	Not 3.5 ve 3.9	59.502	71.682
Müşteri kredileri	Not 3.5 ve 3.9	426.501	405.252
Faiz oranı riskine karşı korunmaya konu olan portföylerin yeniden değerlendirme farkları		1.078	2.723
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	Not 3.9	3.912	4.044
Vergi varlıkları	Not 6	6.421	7.367
Diğer varlıklar*	Not 4.4	84.756	69.131
Satılmaya hazır duran varlıklar	Not 2.5	4.252	171
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar		1.096	1.352
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	Not 8.4	21.783	19.421
Şerefiye	Not 2.2	4.535	4.358
Toplam		1.382.241	1.334.391

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'de yayımlanan finansal tablolarla ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

KONSOLİDE BİLANÇO - PASİFLER

(milyon EURO)		31.12.2016	31.12.2015
Merkez bankalarına borçlar		5.238	6.951
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler	Not 3.1, 3.2 ve 3.4	455.620	454.981
Riskten koruma türevleri	Not 3.2	9.594	9.533
Bankalara borçlar	Not 3.6 ve 3.9	82.584	95.452
Müşteri mevduatları	Not 3.6 ve 3.9	421.002	379.631
İhraç edilen borçlanma senetleri	Not 3.6 ve 3.9	102.202	106.412
Faiz oranı riskine karşı korunmaya konu olan portföylerin yeniden değerlendirme farkları		8.460	8.055
Vergi borçları	Not 6	1.444	1.571
Diğer yükümlülükler	Not 4.4	94.212	83.083
Satılmaya hazır duran yükümlülükler	Not 2.5	3.612	526
Sigorta şirketlerinin teknik karşılıkları	Not 4.3	112.777	107.257
Karşılıklar	Not 8.3	5.687	5.218
İkincil borçlar		14.103	13.046
Pasif toplamı		1.316.535	1.271.716
ÖZKAYNAKLAR			
Özkaynaklar, Grup payı			
İhraç edilen adi hisse senetleri, özkaynak araçları ve sermaye yedekleri		30.596	29.537
Dağıtılmamış kârlar		25.813	23.905
Net gelir		3.874	4.001
Ara toplam		60.283	57.443
Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş sermaye kârları ve zararları		1.670	1.594
Özkaynaklar ara toplamı, Grup payı		61.953	59.037
Azınlık payları	Not 2.3	3.753	3.638
Özkaynak toplamı		65.706	62.675
Toplam		1.382.241	1.334.391

KONSOLİDE GELİR TABLOSU

(milyon EURO)		2016	2015
Faiz ve benzeri gelir	Not 3.7	24.660	25.431
Faiz ve benzeri giderler	Not 3.7	(15.193)	(16.125)
Ücret geliri	Not 4.1	10.116	10.144
Ücret gideri	Not 4.1	(3.417)	(3.466)
Finansal işlemlerden net kâr ve zarar		7.143	7.906
<i>kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal araçlara ilişkin net kârlar ve zararlar*</i>	Not 3.1	5.759	6.957
<i>satışa hazır finansal varlıklara ilişkin net kârlar ve zararlar</i>	Not 3.3	1.384	949
Diğer faaliyetlerden gelirler*	Not 4.2	20.780	19.749
Diğer faaliyetlerden giderler*	Not 4.2	(18.791)	(18.000)
Net bankacılık geliri		25.298	25.639
Personel giderleri	Not 5	(9.455)	(9.476)
Diğer işletme giderleri	Not 8.2	(6.423)	(6.477)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların amortismanı, aşınma payı ve değer düşüklüğü		(939)	(940)
Brüt faaliyet geliri		8.481	8.746
Risk maliyeti	Not 3.8	(2.091)	(3.065)
Faaliyet geliri		6.390	5.681
Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilen yatırımlardan net gelir	Not 2.3	129	231
Diğer varlıklardan net gelir/gider		(212)	197
Şerefiye değer düşüklüğü zararı	Not 2.2	-	-
Vergi öncesi kazanç		6.307	6.109
Gelir vergisi	Not 6	(1.969)	(1.714)
Konsolide net gelir		4.338	4.395
Azınlık payları	Not 2.3	464	394
Net gelir, Grup payı		3.874	4.001
Adi hisse başına kazanç	Not 7.2	4,26	4,49
Adi hisse başına seyreltilmiş kazanç	Not 7.2	4,26	4,49

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'de yayımlanan finansal tablolara ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

NET GELİR VE GERÇEKLEŞMEMİŞ VEYA ERTELENMİŞ KÂR VE ZARARLAR TABLOSU

(milyon EURO)	2016	2015
Net gelir	4.338	4.395
Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılacak gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	50	1.059
Çevrim farkları ⁽¹⁾	389	797
Satılmaya hazır finansal varlıklar	(321)	425
Yeniden değerlendirme farkları	661	703
Gelir altında yeniden sınıflandırılanlar	(982)	(278)
Riskten koruma türevleri	(6)	(174)
Yeniden değerlendirme farkları	1	(171)
Gelir altında yeniden sınıflandırılanlar	(7)	(3)
Özkaynak yöntemi kullanılarak hesaplanmış ve daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılacak olan gerçekleşmemiş kuruluş kârları ve zararları	-	(117)
Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılacak kalemlere ilişkin vergi	(12)	128
Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılmayacak olan gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	(64)	80
İstihdam sonrası tanımlı hak planlarına ilişkin aktüeryal kâr ve zararlar	(54)	125
Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılmayacak kalemlere ilişkin vergi	(10)	(45)
Toplam gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	(14)	1.139
Net gelir ve gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	4.324	5.534
Grup payı	3.891	5.148
Azınlık payları	433	386

(1) Çeviri farklarındaki değişim 389 milyon EURO tutarındadır ve aşağıdakilerden oluşmaktadır:

- Temel olarak Euro'nun Amerikan doları (+412 milyon EURO) ve Rus rublesi (+129 milyon EURO) karşısında değer kaybetmesinden kaynaklanan +385 milyon EURO tutarındaki Grup çevrim farkları, Euro'nun Sterlin (-329 milyon EURO) karşısında değer kazanmasıyla kısmen dengelenmiştir;
- Azınlık paylarına atfedilebilir çevrim farklarında +4 milyon EURO değişim.

ÖZKAYNAKLARDA DEĞİŞİKLİKLER

	Sermaye ve ilgili yedekler					Dağıtıl mamış kârlar	Net gelir, Grup Payı
(milyon EUR)	İhra ç edilen adi hisse senetle ri	İhraç primi ve sermaye yedekle ri	Hazine hisselerin in tasfiye edilmesi	Diğer öz kaynak araçları	Topla m		
1 Ocak 2015 itibarıyla özkaynaklar	1.007	20.141	(731)	9.069	29.486	25.216	-
Adi hisse senetlerinde artış	1	4	-	-	5	(1)	-
Hazine hisselerinin tasfiye edilmesi	-	-	282	-	282	151	-
Özkaynak araçlarının ihracı / itfası	-	-	-	(297)	(297)	229	-
Hisseye dayalı ödeme planlarının özkaynak kalemi	-	61	-	-	61	-	-
2015 yılında ödenen temettümler	-	-	-	-	-	(1.658)	-
İktisapların ve elden çıkarmaların azınlık payları üzerindeki etkisi	-	-	-	-	-	(95)	-
Hissedarlarla ilişkilerle bağlantılı değişikliklerin ara toplamı	1	65	282	(297)	51	(1.374)	-
Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	-	-	-	-	-	80	-
Diğer değişiklikler	-	-	-	-	-	(17)	-
2015 Dönem net geliri	-	-	-	-	-	-	4.001
Ara toplam	-	-	-	-	-	63	4.001
Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen ortakların ve ortak girişimlerin özkaynağındaki değişiklik	-	-	-	-	-	-	-
31 Aralık 2015 itibarıyla özkaynaklar	1.008	20.206	(449)	8.772	29.537	23.905	4.001
Net gelir tahsisi	-	-	-	-	-	4.001	(4.001)
1 Ocak 2016 itibarıyla özkaynaklar	1.008	20.206	(449)	8.772	29.537	27.906	-
Adi hisse senetlerinde artış (bkz. Not 7.1)	2	6	-	-	8	(2)	-
Hazine hisselerinin tasfiye edilmesi (bkz. Not 7.1)	-	-	78	-	78	(20)	-
Özkaynak araçlarının ihracı / itfası (Bkz. Not 7,1)	-	-	-	908	908	251	-
Hisseye dayalı ödeme planlarının özkaynak kalemi (bkz. Not 5.3)	-	65	-	-	65	-	-
2016 Ödenen temettümler (bkz. Not 7.2)	-	-	-	-	-	(2.289)	-
İktisapların ve elden çıkarmaların azınlık payları üzerindeki etkisi	-	-	-	-	-	23	-
Hissedarlarla ilişkilerle bağlantılı değişikliklerin ara toplamı	2	71	78	908	1.059	(2.037)	-
Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	-	-	-	-	-	(59)	-
Diğer değişiklikler	-	-	-	-	-	3	-
2016 Dönem net geliri	-	-	-	-	-	-	3.874
Ara toplam	-	-	-	-	-	(56)	3.874
Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilen ortakların ve ortak girişimlerin özkaynağındaki değişiklik	-	-	-	-	-	-	-
31 Aralık 2016 itibarıyla özkaynaklar	1.010	20.277	(371)	9.680	30.596	25.813	3.874

Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılacak gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar (vergiden arı)

Çevrim yedekleri	Satışa hazır varlıkların gerçeğe uygun değerindeki net değişiklik	Riskten korunma türüleri gerçeğe uygun değerindeki değişiklik	Toplam	Özkaynaklar, Grup payı	Sermaye ve Yedekler	İştirakler tarafından ihraç edilen diğer özkaynak araçları	Azınlık payları Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar	Toplam	Toplam konsolide özkaynak
(757)	1.027	257	527	55.229		2.778	800	67	58.874
-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
-	-	-	-	433	-	-	-	-	433
-	-	-	-	(68)	-	-	-	-	(68)
-	-	-	-	61	-	-	-	-	61
-	-	-	-	(1.658)	(233)	-	-	(233)	(1.891)
-	-	-	-	(95)	(168)	-	-	(168)	(263)
-	-	-	-	(1.323)	(401)	-	-	(401)	(1.724)
769	556	(170)	1.155	1.235	-	-	(8)	(8)	1.227
-	-	-	-	(17)	8	-	-	8	(9)
-	-	-	-	4.001	394	-	-	394	4.395
769	556	(170)	1.155	5.219	402	-	(8)	394	5.613
-	(88)	-	(88)	(88)	-	-	-	-	(88)
12	1.495	87	1.594	59.037	2.779	800	59	3.638	62.675
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	1.495	87	1.594	59.037	2.779	800	59	3.638	62.675
-	-	-	-	6	-	-	-	-	6
-	-	-	-	58	-	-	-	-	58
-	-	-	-	1.159	-	-	-	-	1,159
-	-	-	-	65	-	-	-	-	65
-	-	-	-	(2.289)	(291)	-	-	(291)	(2.580)
-	-	-	-	23	(31)	-	-	(31)	(8)
-	-	-	-	(978)	(322)	-	-	(322)	(1.300)
385	(297)	(12)	76	17	(5)	-	(26)	(31)	(14)
-	-	-	-	3	4	-	-	4	7
-	-	-	-	3,874	464	-	-	464	4.338
385	(297)	(12)	76	3.894	463	-	(26)	437	4.331
-	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
397	1.199	74	1.670	61.953	2.920	800	33	3.753	65.706

NAKİT AKIŞI TABLOSU

(milyon EURO)	2016	2015
Net gelir (I)	4.338	4.395
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar amortisman gideri (operasyonel kiralama dâhil)	3.876	3.597
Amortisman ve karşılıklara net tahsisat	4.238	4.507
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardan doğan net gelir/zarar	(129)	(231)
Ertelenmiş vergilerdeki değişiklik	655	651
Uzun vadeli satılmaya hazır varlıklar ve iştiraklerin satışlarından net gelir	(716)	(337)
Diğer değişiklikler	3.201	4.455
Net gelire ve diğer düzeltmelere dâhil edilen nakit olmayan kalemler, kâr – zarar aracılığıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal araçların gelirleri dâhil değildir (II)	11.125	12.642
Kâr – zarar aracılığıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal araçların gelirleri	(5.760)	(6.957)
Bankalar arası işlemler	(1.020)	14.659
Müşteri işlemleri	20.672	(5.724)
Diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklerle ilişkin işlemler	(4.247)	(2.126)
Diğer finansal olmayan varlıklara ve yükümlülüklerle ilişkin işlemler	(2.378)	4.226
İşletme varlıkları ve yükümlülüklerine bağlı nakitte net artış / azalma (III)	7.267	4.078
ESAS FAALİYETLERE İLİŞKİN NET NAKİT GİRİŞİ (ÇIKIŞI) (A) = (I) + (II) + (III)	22.730	21.115
Finansal varlıklar ve uzun vadeli yatırımların iktisap edilmesi ve satışına ilişkin net nakit girişi (çıkışı)	1.294	1.997
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin net nakit girişi (çıkışı)	(5.531)	(4.502)
YATIRIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NET NAKİT GİRİŞİ (ÇIKIŞI) (B)	(4.237)	(2.505)
Hissedarlardan/hissedarlara nakit akışı	(1.357)	(1.522)
Finansman faaliyetlerinden doğan diğer net nakit akışları	1.306	4.404
FINANSMAN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NET NAKİT GİRİŞİ (ÇIKIŞI) (C)	(51)	2.882
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ CİNSİNDEN NET GİRİŞ (ÇIKIŞ) (A) + (B) + (C)	18.442	21.492
Kasa, merkez bankalarından alacaklar (varlıklar)	78.565	57.065
Merkez bankalarına borçlar (yükümlülükler)	(6.951)	(4.607)
Bankalardaki cari hesaplar (bkz. Not 3.5)	26.113	23.625
Bankalardaki vadesiz mevduatlar ve cari hesaplar (bkz. Not 3.6)	(14.920)	(14.767)
DÖNEM BAŞINDA NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	82.808	61.316
Kasa, merkez bankalarından alacaklar (varlıklar)	96.186	78.565
Merkez bankalarına borçlar (yükümlülükler)	(5.238)	(6.951)
Bankalardaki cari hesaplar (bkz. Not 3.5)	24.639	26.113
Bankalardaki vadesiz mevduatlar ve cari hesaplar (bkz. Not 3.6)	(14.337)	(14.920)
DÖNEM SONUNDA NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	101.250	82.808
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ CİNSİNDEN NET GİRİŞ (ÇIKIŞ)	18.442	21.492

2. KONSOLİDE MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

Konsolide mali tablolar Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde onaylanmıştır.

NOT 1 - ÖNEMLİ MUHASEBE İLKELERİ

1. GİRİŞ

MUHASEBE STANDARTLARI

Uluslararası Muhasebe Standartlarının uygulanmasına dair 19 Temmuz 2002 tarihli 1606/2002 sayılı Avrupa Düzenlemesi gereğince Societe Generale Group ("Grup") 31 Aralık 2016 itibarıyla sona eren yıla ait konsolide mali tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen ve bu tarih itibarıyla yürürlükte olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına (IFRS) uygun bir şekilde hazırlamıştır.

Bu standartlar Avrupa Komisyonu internet sitesinde mevcuttur: http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/standards-interpretations/index_en.htm

Grup ayrıca makro gerçeğe uygun değer finansal riskten korunma muhasebesi (IAS 39 "genişletilmiş") uygulanması için Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IAS 39 hükümlerini kullanmaya devam etmiştir.

MALİ TABLOLARIN SUNUMU

IFRS muhasebe çerçevesi standart bir model belirtmediği için mali tablolar için kullanılan format Fransa Muhasebecilik Standartları Kurulu CNC, tarafından önerilen 7 Kasım 2013 tarihli 2013-04 sayılı Tavsiye kapsamındaki formattır.

Konsolide mali tablolara ilişkin notlarda sunulan açıklamalar, Societe Generale Grubu'nun mali tabloları, faaliyetleri ve ilgili dönem boyunca faaliyetlerini gerçekleştirdiği durumlar bakımından hem ilgili hem de önemli bilgilere odaklanmaktadır.

SUNUM PARA BİRİMİ

Konsolide mali tabloların sunulmasına ilişkin para birimi Euro'dur.

Yabancı para birimi cinsinden raporlama yapan konsolide şirketlerin bilanço kalemleri kapanış tarihinde geçerli olan resmi döviz kurları üzerinden Euro'ya çevrilir. Bu şirketlerin gelir tablosu kalemleri ortalama ay sonu döviz kurları üzerinden Euro'ya çevrilir.

Mali tablolarda ve notlarda sunulan rakamlar aksi belirtilmedikçe milyon EURO cinsinden ifade edilmiştir. Yuvarlama etkisi, mali tablolarda sunulan rakamlarla ve notlarda sunulan rakamlar arasında farka neden olabilir.

2. GRUP TARAFINDAN 1 OCAK 2016 İTİBARIYLA UYGULANAN YENİ MUHASEBE STANDARTLARI

IAS 19 "Kesinleşmiş Tazminat Planları: Çalışan Katkı Payları" Tadilleri

Yıllık IFRS iyileştirmeleri (2010-2012)

IFRS 11 "Ortak İşlemlerde Payların İktisaplarına İlişkin Muhasebeleştirme" Tadilleri

IAS 16 ve IAS 38 "Kabul edilebilir itfa ve amortisman yöntemlerinin açıklanması" Tadilleri Yıllık IFRS iyileştirmeleri (2012-2014)

IAS 1 "Açıklama Girişimi" Tadilleri

Bu tadil ve iyileştirmelerin ileride uygulanmasının Grubun net geliri ve özkaynağı üzerinde önemli etkiye sahip olması beklenmez.

IAS 19 "KESİNLEŞMİŞ TAZMİNAT PLANLARI: ÇALIŞAN KATKI PAYLARI" TADİLLERİ

Bu tadiller çalışanların kesinleşmiş tazminat planlarına katkı payları için geçerlidir. Bu tadillerin amacı çalışan hizmetinin yıl sayısından bağımsız olan katkı payları muhasebesini basitleştirmektir.

IFRS İYİLEŞTİRMELERİ (2010-2012 VE 2012-2014)

Yıllık Uluslararası Finansal Raporlama Standartları İyileştirmelerinin bir parçası olarak IASB bazı muhasebe standartları için değişiklik yayınlamıştır.

IFRS 11 "ORTAK İŞLEMLERDE PAYLARIN İKTİSAPLARINA İLİŞKİN MUHASEBELEŞTİRME" TADİLLERİ

Bu tadiller, işlem IFRS 3'te "İşletme Birleşmeleri"nde tanımlandığı şekliyle bir işletmeyi teşkil ettiğinde bir ortak işlemde bir payın iktisaplarına ilişkin muhasebeleştirmeyle açıklayacaktır. Bu, bir hissenin iktisabına tüm IFRS 3 ilkelerinin uygulanmasını gerektirir.

IAS 16 VE IAS 38 "KABUL EDİLEBİLİR İTFA VE AMORTİSMAN YÖNTEMLERİNİN AÇIKLANMASI" TADİLLERİ

IASB bir varlığın itfa ve amortismanını hesaplamak için gelire dayalı bir yöntemin kullanımının birkaç istisna ile uygun olmadığını açıklamaktadır.

IAS 1 "AÇIKLAMA GİRİŞİMİ" TADİLLERİ

Bu tadiller, şirketleri mali tablolarında açıklayacakları bilgilerin belirlenmesinde profesyonel hükmü uygulamaya daha fazla teşvik etmek üzere tasarlanmıştır. IASB, önemliliğin mali tabloların bütününe uygulandığını ve önemsiz bilgilerin dâhil edilmesinin mali tabloların faydasını engelleyebileceğini açıklar.

3. GRUP TARAFINDAN GELECEKTE UYGULANACAK MUHASEBE STANDARTLARI, TADİLLERİ VE YORUMLARI

31 Aralık 2016 itibarıyla IASB tarafından yayınlanmış muhasebe standartları, tadilleri ve yorumlarının tümü Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Bunların en erken 1 Ocak 2017 tarihinde başlayan yıllık dönemlerden itibaren veya Avrupa Birliği tarafından kabul edildikleri tarihten itibaren uygulanmaları gerekmektedir. Bu nedenle, Grup bunları 31 Aralık 2016 itibarıyla uygulamamıştır.

Bu standartların aşağıdaki programa göre uygulanmaları beklenir:

2017

- IAS 12 "Bir Yatırımcı ile Ortağı ya da Ortak Teşebbüsü arasında ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi" Tadilleri
- IAS 7 "Açıklama Girişimi" Tadilleri
- Yıllık IFRS 12 İyileştirmeleri (2014-2016)

2018

- IFRS 9 "Finansal Araçlar" [AB tarafından kabul edildi]
- IFRS 15 "Müşterilerle Sözleşmelerden doğan Gelir" [AB tarafından kabul edildi]
- IFRS 15 "Müşterilerle Sözleşmelerden doğan Gelir" Açıklamaları
- IFRS 2 "Hisseye dayalı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırması ve Ölçümü" Tadilleri
- IFRS 4: IFRS 4 "Sigorta Sözleşmeleri" ile birlikte IFRS 9 "Finansal Araçlar"ın Uygulanmasına İlişkin Tadiller
- IAS 40 "Yatırım amaçlı Gayrimenkul Devirleri" Tadilleri
- IFRIC 22 "Döviz İşlemleri ve Avans Bedeli"

2019

- IFRS 16 "Kiralamalar"

AVRUPA BİRLİĞİ TARAFINDAN KABUL EDİLEN MUHASEBE STANDARTLARI, TADİLLER VEYA YORUMLAR

IFRS 9 FİNANSAL ARAÇLAR

22 Kasım 2016 tarihinde kabul edilmiş olup, 1 Ocak 2018 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir

Bu standart IAS 39'un yerine geçmeyi amaçlar. IFRS 9, IASB'nin şu anda ayrı bir projede sahip olduğu makro finansal riskten koruma için muhasebeleştirme hariç olmak kaydıyla finansal varlıklar ve finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümüne, finansal varlıklar için yeni kredi riski değer düşüklüğü metodolojisine ve finansal riskten koruma muhasebesi uygulamasına ilişkin yeni gereklilikleri belirler.

Aşağıdaki muameleler 1 Ocak 2018 tarihinde ya da daha sonra başlayan hesap dönemlerine uygulanacak olup, şu anda finansal araçlar için uygulanan ve Not 3'te belirtilen muhasebe ilkelerinin yerine geçecektir.

Sınıflandırma ve ölçüm

Sözleşmeye dayalı nakit akışlarının özelliklerine ve içinde tutuldukları işletme modeline dayalı olarak finansal varlıklar için tek bir yaklaşım.

Kredi riski

Beklenen kredi zararlarına dayalı olarak daha uygun zamanlı bir amortisman modeli.

Finansal riskten korunma muhasebesi (genel model)

Risk yönetimiyle daha uyumlu iyileştirilmiş bir model; ama aynı zamanda IAS 39'un finansal riskten korunma gerekliliklerini uygulamaya devam etmek için Grup tarafından bir politikanın seçimi.

Makro finansal riskten korunma

IFRS 9 kapsamından çıkarılmıştır (özel araştırma projesi)

■ Sınıflandırma ve ölçüm

Finansal varlıkların uygulanan ölçüm yöntemleri doğrultusunda üç kategoride sınıflandırılması gerekir (itfa edilmiş masraf, kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer ve diğer kapsamlı gelir vasıtasıyla gerçeğe uygun değer) Sınıflandırma ise araçların sözleşmeye dayalı nakit akışı özelliklerine ve kuruluşun finansal araçlarını yönetmeye yönelik iş modeline bağlı olacaktır.

Hükmen, finansal varlıklar daha sonra kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmüş olarak sınıflandırılacaktır.

Borç araçları (krediler, alacaklar ve tahviller) ancak kuruluşun amacının (iş modeli) sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etmek olması ve bu nakit akışlarının yalnızca anapara ve faiz ödemeleri olması hâlinde itfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülür. Kuruluşun hedefi (iş modeli) sözleşmeye dayalı nakit akışları tahsil etmek ya da bu araçları satmak olduğu takdirde ve bu sözleşmeye dayalı nakit akışları münferiden anapara ve faiz ödemelerinden oluşuyorsa, borç araçları diğer kapsamlı gelir vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülecektir (bu araçlar bilanço dışı bırakıldığında kâr veya zarar altında yeniden sınıflandırılmış kümülatif kazanç veya zarar ile).

Yalnızca ana para ödemeleri ve ödenmemiş ana para tutarı üzerinden faizler olan sözleşmeye dayalı nakit akışları temel kredi ile uyumludur. Bir temel kredi düzenlemesinde, faiz, esas olarak paranın zaman değeri ve kredi riski için karşılıktır. Böyle bir temel kredi düzenlemesi ile ilgili olmayan riske veya nakit akışların dalgalanmasına maruziyete (örneğin hisse senedi fiyatlarındaki veya bir borsa endeksindeki değişikliklere veya bir kaldıraç etkisi getirilmesine maruziyet) yol açabilecek bir sözleşme maddesi, akışlar üzerinde yalnızca asgari bir etki olmadığı sürece, ana para ve ödenmemiş ana para tutarı üzerinden faiz ödemeleri niteliğindeki sözleşmeye dayalı nakit akışlarına neden olmaz.

Sözleşmeye dayalı nakit akışlarının analizi, faize dâhil olan paranın zaman değeri bileşeni finansal aracın sözleşme maddelerinden dolayı değişikliğe tabi ise, bir kıyaslama aracının nakit akışları ile karşılaştırmayı da gerektirebilir.

Bu, örneğin finansal aracın faiz oranının periyodik olarak revize edildiği, fakat revizyonların sıklığının faiz oranının tanımlanmış olduğu süreyle uyuşmadığı (örneğin yıllık bir orana göre aylık olarak revize edilen bir faiz oranı) veya finansal aracın faiz oranının kısa vadeli ve uzun vadeli faiz oranlarının ortalamasına göre periyodik olarak revize edildiği durumlarda söz konusudur.

Gömülü türevler asal sözleşmeleri finansal varlık olduğunda ayrıca muhasebeleştirilmez, karma araç tamamıyla kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür.

Özkaynak araçları diğer kapsamlı gelir vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçüm için ilk muhasebeleştirmede yapılan gayri kabili rücu seçim durumları haricinde daha sonra gelir altında yeniden muhasebeleştirme olmaksızın kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür (bu finansal varlıkların alım-satım amacıyla elde tutulmaması ve kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmüş finansal varlıklarda olduğu gibi sınıflandırılmaması kaydıyla).

IAS 39 kapsamındaki finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili şartlar, kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden tanımlanan finansal yükümlülükler (gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanılarak) hariç olmak üzere herhangi bir değişiklik yapılmadan IFRS 9 kapsamına dâhil edilmiştir. Bu finansal yükümlülükler bakımından, kredi riskindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilir gerçeğe uygun değerdeki değişiklik tutarı, daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırma olmaksızın kapsamlı gelirden muhasebeleştirilecektir.

Finansal varlıklar ve yükümlülüklerle ilişkin bilanço dışı bırakma kuralları, üzerlerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan IAS 39'dan IFRS 9'a alınmıştır.

IFRS 9 Avrupa Birliği tarafından 22 Kasım 2016 tarihinde kabule edilmiş olup, 1 Ocak 2018 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerli olacaktır. IFRS 9, kâr veya zarar yoluyla (gerçeğe uygun değer seçeneğini kullanarak) ölçülmesine karar verilmiş finansal yükümlülüklerle ilişkin kredi riski değişimlerinden kaynaklanan herhangi bir değer değişikliğinin özkaynağa doğrudan kaydının erken uygulanmasına olanak verir. 31 Aralık 2016 itibarıyla Grup bu işlemin uygulanmasını öngörmemiştir.

■ Kredi riski

İfta edilmiş masraf üzerinden veya diğer kapsamlı gelir vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal varlıklar olarak sınıflandırılan tüm borç araçları ve aynı zamanda kira alacakları, kredi taahhütleri ve düzenlenmiş finansal garanti sözleşmeleri sistematik olarak bir değer düşüklüğüne veya ilk muhasebeleştirilmesinden buyana öngörülen kredi zararları için bir karşılığa tabi olacaktır.

Ana değişiklik, krediler üzerindeki değer kaybının değer düşüklüğünün, değer düşüklüğüne ilişkin nesnel bir kanıtın ortaya çıkmasını beklemeden kredi verilir verilmez veya tahviller iktisap edilir edilmez kaydedilmesini gerektirir.

Böylece, söz konusu finansal araçlar ilk muhasebeleştirmelerinden itibaren kredi risklerinin kademeli olarak gerilemesine göre üç kategoriye ayrılacaktır ve bu kategorilerden her birine aşağıdaki şekilde bir değer düşüklüğü kaydedilecektir.

Aşama 1

- İlgili tüm finansal varlıklar başlangıçta bu kategoride muhasebeleştirilir.
- 12 aylık öngörülen kredi zararlarına eşdeğer tutarda bir zarar karşılığı kaydedilecektir.
- Faiz geliri, varlığın değer düşüklüğünden önceki brüt defter değerine uygulanan cari piyasa faiz oranı kullanılarak gelir tablosunda muhasebeleştirilecektir.

Aşama 2

- Finansal varlık üzerindeki kredi riski ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren büyük ölçüde artarsa, varlık bu kategoriye aktarılacaktır.
- Daha sonra finansal varlığa ilişkin zarar karşılığı ömür boyu öngörülen kredi zararları seviyesine çıkarılacaktır.
- Faiz geliri, varlığın değer düşüklüğünden önceki brüt defter değerine uygulanan cari piyasa faiz oranı kullanılarak gelir tablosunda muhasebeleştirilecektir.

Aşama 3

- Kredi düşüklüğüne maruz kalmış olarak tanımlanan finansal varlıklar bu kategoriye aktarılacaktır.
- Kredi riskine ilişkin zarar karşılığı ömür boyu öngörülen kredi zararlarına eşdeğer bir tutarda ölçülmeye devam edecektir ve gerektiğinde kredi riskinin ek gerilemesini hesaba katacak şekilde düzeltilcektir.
- Daha sonra, faiz geliri, varlığın değer düşüklüğünden sonraki net defter değerine uygulanan cari piyasa faiz oranı kullanılarak gelir tablosunda muhasebeleştirilecektir.

Kredi riskinin önemli artışı bir araç-arazı esasına göre değerlendirilecektir, ancak bireysel değerlendirmenin ilgili olmadığı görüldüğü durumlarda, bu benzer varlıkların tutarlı portföyleri esas alınarak değerlendirilebilir. Ayrıca, benzer sonuçlar verdiği takdirde, bir karşı tarafa dayalı yaklaşım (varsayılan etkilene ilkesini tüm ödenmemiş karşı taraf kredilerine uygulamak suretiyle) da mümkün olacaktır.

Grubun tüm geçmiş ve ileriye dönük bilgileri ve aynı zamanda bir portföy seviyesinde makro ekonomik faktörlerdeki değişikliğin potansiyel neticelerini dikkate alması gerekecektir, böylece bir finansal varlık üzerindeki kredi riskindeki herhangi bir önemli artış mümkün olduğunca erken değerlendirilebilir.

Bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin bu varlığa ilişkin sözleşmeye dayalı ödemelerin vadesinin 30 gün geçmesi hâlinde büyük ölçüde artış göstereceği yönünde aksi kanıtlanabilir bir varsayım bulunmaktadır. Ancak 30 günlük gecikme süresi kesin bir göstergedir. Kuruluş, sözleşmeye dayalı ödemeler vadeyi 30 günü aşkın süreyle geçmeden önce kredi riskinde önemli artışlar olup olmadığını değerlendirmek için mevcut tüm bilgileri (davranış skorları "kredi/değer oranı" tipi göstergeler, vb.) kullanmalı ve ileriye dönük bir bakış açısı uygulamalıdır.

IFRS 9'un uygulanması şu anda bir finansal varlığın değer düşüklüğüne ilişkin nesnel kanıt olup olmadığını belirlemek için kullanılan temerrüt tanımını değiştirmeyecektir. Bir ya da daha fazla sözleşmeye dayalı ödemenin vadesi 90 günden fazla geçtiği takdirde bir varlığın temerrüt hâlinde varsayılacaktır.

Beklenen kredi zararları geçmiş olayları ve aynı zamanda mevcut durumu ve ayrıca ileri ekonomik koşulların makul tahminlerini dikkate alarak ölçülecektir. Böylece, bu zararlar dönem boyunca gözlemlenen ortalama verilere göre hesaplanmaz ve bu durumda amortisman giderlerine bir miktar dönemsel niteliklilik katabilir.

Ömür boyu öngörülen kredi zararları, geçmiş olaylar ve aynı zamanda mevcut durum, gelecekteki ekonomik koşulların makul tahminleri ve sözleşme süresinin sonuna kadarki ilgili makro-ekonomik faktörler dikkate alınarak ölçülecektir.

■ Finansal riskten korunma muhasebesi (makro finansal riskten korunmalar hariç)

Bu yeni standart, finansal riskten korunma muhasebesini finansal ve finansal olmayan risklerinden korunurken şirketler tarafından taahhüt edilen risk yönetimi faaliyetleri ile daha uyumlu hâle getirecektir. Söz konusu standart finansal riskten korunma aracı olarak değerlendirilebilecek türev olmayan finansal araçların kapsamını genişletmektedir. Benzer şekilde, finansal riskten korunmaya konu kalemler olarak değerlendirilebilecek kalemlerin kapsamı finansal olmayan kalemlerin unsurlarını içerecek şekilde genişletilir. Bu standart, ayrıca, finansal riskten korunmanın etkinliğine yönelik yaklaşımı tadil eder.

Bununla birlikte, IFRS 9 geçiş tavsiyesi, şirketlerin finansal riskten korunma muhasebesinde IAS 39'un hükümlerini uygulamaya devam etmesine olanak tanır, bu durumda bunlar tüm finansal riskten koruma işlemlerine uygulanmalıdır.

Finansal riskten korunma muhasebesinin mali tablolar ve şirketin risk yönetimi stratejisi üzerindeki etkisini açıklamak için ek açıklamalar gerekecektir.

IFRS 9'UN UYGULANMASININ ORGANİZASYONU

2013'te, Grup ileriki IFRS 9 standardının potansiyel neticelerini belirlemeyi amaçlayan ön değerlendirmeleri başlatmıştır. Bu amaçla, Finans Bölümü tarafından bir proje yapısı oluşturulmuştur ve kredi riski ile ilgilenen standardın kısımlarını gözden geçirmek amacıyla Risk Bölümü ile Finans Bölümü arasında bir ortak program başlatılmıştır.

IFRS 9 Temmuz 2014'te yayınlanır yayınlanmaz, Grup Risk ve Finans birimleri yeni standardı uygulamak amacıyla gerçekleştirilecek işleri organize etmek için bir özel yapı kurmuş olup, 1 Ocak 2018'de uygulanmaya hazır olacaktır.

Bu amaçla kurulan yönetim organlarının himayesinde, Grup standardın (bankacılık sonuçları) analizlerini gerçekleştirmiş ve bu bilgi sistemlerinin ve süreçlerinin adaptasyonuna ilişkin bir planlama çalışması yapmıştır.

■ Sınıflandırma ve ölçüm

Grubun finansal varlıklar portföyü sözleşmeye dayalı nakit akışlarının özelliklerine ve nasıl yönetildiklerine (iş modelleri) dayalı olarak IFRS 9 kapsamında ileriki muhasebe uygulamalarını belirlemek üzere gözden geçirildi. Bu değerlendirmenin diğer bir amacı ise bilgi sistemlerinin ve muhasebe konsolidasyon araçlarının en önemli etkilerini belirlemektir.

Bu değerlendirme, IFRS 9'un uygulanmasıyla sınıflandırması ve ölçümü değiştirilecek olan finansal varlıkların kapsamını belirlemek için 2016'da gerçekleştirildi. Özellikle faize ilişkin parasal zaman değeri bileşeninin, aracın sözleşme maddelerine göre değişikliğe tabi olduğu durumlarda finansal varlıkların sözleşmeye dayalı akışlarını bir kıyaslama aracıyla karşılaştırılabilirlik amacıyla, söz konusu akışları analiz etmek için süreçler geliştirilmiştir.

Bir yandan kuruluşların bilgi sistemlerini uyarlamak için gerekli şartnamelerin hazırlanması ve öte yandan konsolidasyon süreçleri ve raporlama programları 2016 boyunca da devam etmiştir. Finansal varlıklar için kalifikasyon kriterleri belirlemek, muhasebeleştirme yöntemlerini güncellemek ve notlarda açıklanacak ek bilgileri toplamak için bilgi sistemlerini geliştirme çalışması başlatılmıştır. Grup ayrıca, yeni sistemi bütünüyle test etmek için, sırasıyla 2017'nin ikinci ve üçüncü çeyreği için planlanmış bir deneme alıştırması ve genel prova için hazırlıklara başlamıştır.

Ayrıca IASB, sözleşme şartları, kredi alanın elinde bulunan bir erken ödeme opsiyonu içeren kredilerin sınıflandırmasıyla ilgili bir başvuru almıştır; bu opsiyona göre kredi veren bir negatif erken ödeme tazminatı içeren bir geri ödeme ya da kredinin erken ödeme tarihindeki gerçeğe uygun değerine eşit bir geri ödeme alabilir. IASB, bu konuda IFRS 9'a sınırlı bir tadilat önermeye karar vermiştir; Grup, IFRS 9 kapsamındaki finansal varlıklarının gelecekteki muhasebe sınıflandırması üzerindeki potansiyel neticelerini değerlendirmek için çalışmaları ve önerileri yakından takip edecektir.

■ Kredi riski

2015'ten bu yana, Grup kredi riski düşüşünü değerlendirmeye ve 12 aylık ve ömür boyu öngörülen kredi zararlarını değerlendirmeye, kredi döngüsünü yansıtan makroekonomik tahminlere faktoring uygulamaya yönelik kuralları tanımlayan bir çerçeve oluşturmuştur. Bu çerçeve 2016'da özellikle aşağıdaki alanlarda kalibre edilmeye ve onay için incelenmeye başlamıştır:

- Tüm kuruluşlarda metodolojik çerçevenin uygulanması;
- 2017'nin başı itibarıyla test dönemine başlamak için BT geliştirmelerinin başlatılması;
- Operasyonel yönetim dâhil olmak üzere organizasyonel süreçlerin ilk tarafı.

Gerçekleştirilen adımlar sayesinde, grubun amacı hâlâ genel provaya geçmek için programın ana kısmını 2017'in üçüncü çeyreğinin sonunda tamamlamaktır.

Yeni IFRS 9 karşılık ayırma modellerini mümkün olduğunca anlayabilmek için 2017'de kalibrasyon akımı ve metodolojik çerçevenin doğrulanması gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalar hem normatif hem de işle ilgili kriterleri karşılayan birtelliikleri belirlemek için farklı yönetim kurallarının ve farklı kalibrasyon kurallarının (Basel kuralları ile mümkün olduğunca uyumlu) simüle edilmesini gerektirir. Bu temalara ek olarak, geriye dönük testlerin tanımlanması, IFRS 9 modellerinin içsel dönemsel nitelikliliğini daha iyi anlamaya yönelik anketler ve muhasebe kapanış dönemiyle uyum içinde modelleri ve ağırlıklı makro-ekonomik senaryoları güncellemeye ilişkin yönetişimin tanımlanması gibi diğer akımlar da başlatılacaktır.

2016 içinde genel uygulama ilkeleri kararlaştırılmış olup aşağıdaki gibi uygulanacaktır:

- Kuruluşların özgün özelliklerini dikkate alınarak uygulansalar dahi karşılık ayırma modellerinin merkezileştirilmesi;
- Varlıkların önemli kısmı için ortak bir hesaplayıcı kullanılması;
- Karşılıkların hesabıyla alakalı tüm iletişim, açıklama ve raporlama zorluklarına karşı koymak için varlıkların ve karşılıklarının tek merkezde toplanması.

■ Finansal riskten korunma

Grup, IFRS 9 tarafından finansal riskten korunma muhasebesine ilişkin geçiş tavsiyesinde sunulan çeşitli seçenekleri analiz etmiş ve IFRS 9'da müsaade edildiği üzere, Avrupa Birliği'nde kabul edilmiş IAS 39 uyarınca hâlihazırda uygulanan finansal riskten korunma yöntemlerini değiştirmeye karar vermiştir. Grup, makro finansal riskten korunma operasyonlarına ilişkin muhasebe yöntemleri hakkındaki IASB araştırmasını takip etmeye devam edecektir.

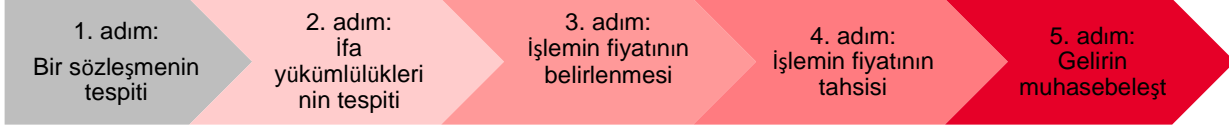
IFRS 9 uygulama sürecinin bu noktasında Grup mali tablolarına uygulanmasının neticeleri makul bir şekilde tahmin edilemez.

IFRS 15 "MÜŞTERİLERLE SÖZLEŞMELERDEN DOĞAN GELİR"

22 Eylül 2016 tarihinde kabul edilmiş olup, 1 Ocak 2018 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir

Bu standart; kiralama sözleşmeler, sigorta sözleşmeleri, finansal araçlar ve teminatlar hariç olmak üzere, tüm müşterilerle yapılan sözleşmeler için geçerli geliri muhasebeleştirme gerekliliklerini öngörür.

Geliri muhasebeleştirmek için, bir sözleşmenin tespiti ile bir ifa yükümlülüğü yerine getirildiğinde gelirin muhasebeleştirilmesi arasında beş adım uygulamak gerekecektir:

Grup şu anda bu standardın kendi net geliri ve özkaynağı üzerindeki etkisini analiz etmektedir. Standardın kapsamı göz önüne alındığında, bu analizin en ilgili olması beklendiği sözleşmeler ücret gelirinin (sadakat paketleri, varlık yönetimiyle veya kredi sendikasyonu ile ilgili ücretler vb.) muhasebeleştirilmesine neden olan hizmet sözleşmeleridir. Grup, standardın uygulanmasından dolayı herhangi bir önemli etki beklememektedir.

31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA AVRUPA BİRLİĞİ TARAFINDAN HENÜZ KABUL EDİLMEMİŞ OLAN TADİLLER, MUHASEBE STANDARTLARI VEYA YORUMLAR

IAS 12 "GERÇEKLEŞMEMİŞ ZARARLAR İÇİN ERTELENMİŞ VERGİ VARLIKLARININ MUHASEBELEŞTİRİLMESİ" TADİLLERİ

19 Ocak 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu tadiller, gerçeğe uygun değerle ölçülen borç araçlarına ilişkin gerçekleşmemiş zararlarla ilgili ertelenmiş varlıklarının nasıl muhasebeleştirileceğini izah etmektedir.

IAS 7 "AÇIKLAMA GİRİŞİMİ" TADİLLERİ

29 Ocak 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu tadiller, hem nakdi hem de nakdi olmayan değişiklikler dâhil olmak üzere, finansman faaliyetlerinden doğan yükümlülüklerdeki değişikliklere ilişkin bilgileri pekiştirecektir.

IFRS 2 "HİSSEYE DAYALI ÖDEME İŞLEMLERİNİN SINIFLANDIRILMASI VE ÖLÇÜMÜ" TADİLLERİ

20 Haziran 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu tadiller, hisseye dayalı ödeme işlemlerinin belli türlerinin nasıl muhasebeleştirileceğini izah etmektedir: mahsup yöntemine bakılmaksızın hak ediş koşullarının modellenmesi, vergi stopajlarının hisseye dayalı ödeme işlemleri üzerindeki etkileri, hisseye dayalı ödeme işlemlerinin sınıflandırmasını değiştiren değişiklikleri muhasebeleştirme yöntemi.

IFRS 4: "SİGORTA SÖZLEŞMELERİ" İLE BİRLİKTE IFRS 9 "FİNANSAL ARAÇLAR"IN UYGULANMASI TADİLLERİ

12 Eylül 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu tadiller, IFRS 4 "Sigorta sözleşmeleri" ikame standardını uygulamadan önce yeni finansal araçlar standardı IFRS 9'un uygulanmasından doğacak kâr veya zarardaki dalgalanmayı ele almaya yönelik çözümler önermektedir. Sigorta sözleşmeleri düzenleyen tüm şirketlere IFRS 9 uygulandığında ve yeni sigorta sözleşmeleri standardı yürürlüğe girmeden önce doğabilecek dalgalanmayı kâr veya zarar yerine diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirme seçeneği vermektedir.

. Ayrıca faaliyetleri daha çok sigorta ile bağlantılı olan şirketlere 2021'e kadar IFRS 9'un uygulanmasından isteğe bağlı bir muafiyet de sağlamaktadır. Bu kuruluşlar mevcut finansal araçlar standardı IAS 39'u uygulamaya devam edecektir.

YILLIK IFRS 12 VE IAS 28 İYİLEŞTİRMELERİ (2014-2016)

8 Aralık 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Yıllık Uluslararası Finansal Raporlama Standartları iyileştirmelerinin bir parçası olarak IASB bazı muhasebe standartları için değişiklik yayınlamıştır.

IAS 40 "YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKUL DEĞERLERİ" TADİLLERİ

8 Aralık 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu tadiller, kuruluşun bir gayrimenkulü Yatırım amaçlı gayrimenkul kategorisine ekleme veya bu kategoriden çıkarma ilkelerini güçlendirmektedir. Böyle bir transfer ancak ve ancak gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılaması veya artık karşılamaması hâlinde ve yönetimin gayrimenkulü kullanma niyetlerinde bir değişikliğe ilişkin kanıt olması hâlinde gerçekleşecektir.

IFRIC 22 "DÖVİZ İŞLEMLERİ VE AVANS BEDELİ"

8 Aralık 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu yorum, döviz işlemleri (ödemeler ve erken ödemeler) için muhasebeleştirmeyi açıklamaktadır. İşlem, bir yabancı para cinsinden ifade edilen veya fiyatlandırılan bir bedel sağlayacaktır. Bu işlemten önce bir erken ödeme varlığı veya ertelenmiş bir gelir yükümlülüğü parasal olmayan bir kalem olarak muhasebeleştirilecek ve değerlendirilecektir. İşlemin tarihi, döviz kurunun belirlenmesi amacı doğrultusunda, parasal olmayan varlığın veya yükümlülüğün ilk muhasebeleştirme tarihidir, ancak birden çok avans ödemesi veya tahsilatı varsa, bu durumda işlemin tarihi her bir ödeme veya tahsilat için belirlenecektir.

IFRS 16 "KİRALAMALAR"

13 Ocak 2016 tarihinde IASB tarafından yayımlanmıştır

Bu yeni standart mevcut IAS 17 standardının yerini almakta ve kiralyanlar için çok az etkiyle, özellikle kiracıların mali tabloları bakımından kiralamalara ilişkin muhasebe gerekliliklerini değiştirmektedir.

Tüm kiralama anlaşmaları için, kiracının kiralanan dayanak varlığı kullanma hakkını temsil eden bir kullanma hakkı varlığını ve kira ödemeleri yapma yükümlülüğünü temsil eden bir kiralama yükümlülüğünü muhasebeleştirmesi gerekmektedir. Kiracı gelir tablosunda kullanma hakkı varlıklarının amortismanını ve kiralama yükümlülüklerine ilişkin faiz giderini ayrı ayrı muhasebeleştirecektir:

	Gelir tablosu	Duran varlıklar	Yükümlülükler	Bilanço dışı haklar ve yükümlülükler
IAS 17	Diğer faaliyet giderlerindeki kira ödemeleri	---	---	 € € €
IFRS 16	NBG'deki faiz gideri + İtfa gideri		€ € €	---

Kiracı için kira sözleşmelerinin bu yeni muhasebeleştirme yöntemi kısa vadeli kiralamalara (kirayı uzatma opsiyonu dâhil olmak üzere on iki aydan kısa süreli) ve dayanak varlığın düşük değeri olduğu kiralamalara uygulanmaz.

Standart ayrıca, hizmetlere ilişkin bir sözleşmeye uygulanan muhasebeleştirme yönteminden ayırt etmek üzere bir kira sözleşmesinin tespit rehberini değiştirmektedir.

Bu yeni standardın bir ön etki analizinden sonra, Grup, 2016'nın 4. çeyreğinde bilgi sistemlerinde ve süreçlerinde geçiş döneminin uygulanması ve bu yeni standardın kapsamına dâhil edilecek kira sözleşmelerinin tanımları için bir çerçeve proje başlatmıştır. Gayrimenkul kiralamaları şimdiki değerlendirmeye tespit edilen ana sözleşmelerdir.

4. TAHMİNLERİN KULLANIMI VE HÜKÜM

Yönetim, Grubun konsolide mali tablolarının hazırlanması amacıyla aşağıdaki notlarda açıklanan muhasebe ilkeleri uygulanırken, gelir tablosuna kaydedilen rakamlar, bilançoda aktifler ve pasiflerin değerlendirilmesi ve konsolide mali tabloların notlarında açıklanan bilgiler üzerinde etkisi olabilecek varsayımlar ve tahminlerde bulunur.

Varsayım ve tahminlerde bulunmak için Yönetim mali tablonun hazırlandığı tarihte mevcut olan bilgileri kullanır ve hüküm verebilir. Mahiyeti itibarıyla tahminlere dayalı değerlemeler gelecekte meydana gelişlerine ilişkin riskler ve belirsizlikleri içerir. Netice itibarıyla, gelecekteki gerçek sonuçlar bu tahminlerden farklılık arz edebilir ve daha sonra mali tablolar üzerinde önemli etki yapabilir.

Tahmin kullanımı genellikle aşağıdaki değerlemeleri ilgilendirir:

- Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar veya yükümlülükler, Finansal riskten korunma türevleri veya Satılmaya hazır finansal varlıklar (Not 3.1, 3.2, 3.3 ve 3.4'te açıklanmıştır) olarak sınıflandırılan ve bir aktif piyasada kote olmayan finansal araçların bilançodaki gerçeğe uygun değeri ve itfa edilmiş maliyetle ölçülen ve bu bilginin mali tabloların notlarında (bkz. Not 3.9) açıklanması zorunlu olan araçların gerçeğe uygun değeri;
- finansal varlıkların (Krediler ve alacaklar, Satılmaya hazır finansal varlıklar, Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar), maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ve şerefiyenin değer düşüklüğü meblağı (bkz. Not 2.2, 3.8 ve 8.4);

- yükümlülükler altında muhasebeleştirilen karşılıklar (özellikle karmaşık bir yasal ortamda anlaşmazlıklara ilişkin karşılıklar ve çalışanlara sağlanan haklar için karşılıklar), Sigorta şirketlerinin aracılık yedekleri dâhil (bkz. Not 3.8, 4.3 ve 5.2);
- bilançoda muhasebeleştirilmiş ertelenmiş vergi varlıkları miktarı (bkz. Not 6);
- daha çok yapılandırılmış kuruluşlar söz konusu olduğunda konsolidasyon kapsamını güncellerken, Grubun bir kuruluş üzerindeki kontrolünün değerlendirilmesi (bkz. Not 2);
- her bir işletme birleşmesi için tespit edilen şerefiyenin ilk değeri (bkz. Not 2.1 ve 2.2);
- konsolide edilen bir iştirakin kontrolünün kaybı hâlinde, Grup tarafından bu kuruluşta muhtemelen tutulan kısmın yeniden ölçülmesi için kullanılan gerçeğe uygun değer (bkz. Not 2).

Birleşik Krallık 23 Haziran 2016 tarihinde Britanya vatandaşlarının çoğunluğunun Avrupa Birliği'nden ayrılma (Brexit) yönünde oy kullandığı bir referandum düzenledi. Bu kararın ardından, Birleşik Krallık ile Avrupa Birliği arasındaki ekonomik ilişkileri yeniden tanımlamak için uzun bir müzakereler dönemi başlamıştır. Grup, tartışmaların seyrini ve kısa, orta ve uzun vadedeki neticelerini yakından takip etmektedir. Grup, konsolide mali tablolarını hazırlamak için varsayımlar ve tahminler yaparken gerekirse bu neticeleri dikkate alır.

NOT 2 - KONSOLİDASYON

 <p>BASİTLEŞTİRME</p>	<p>Societe Generale Grubunun Fransa'daki ve yurt dışındaki çeşitli faaliyetleri, Ana Şirket olan Societe Generale (Societe Generale yurt dışı şubelerini içerir) ve doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği (iştirakler ve müşterek düzenlemeler) ya da üzerinde önemli nüfuza sahip olduğu (ortaklar) tüm kuruluşlar tarafından yürütülür. Tüm bu kuruluşlar Grup konsolidasyonunun kapsamını oluşturur.</p> <p>Konsolidasyon, Ana Şirket Societe Generale'in ve iştiraklerinin, müşterek düzenlemelerin ve ortakların hesaplarının tek bir kuruluş gibi sunulan toplu bir sunumunu vermek için standart bir muhasebe süreci kullanır.</p> <p>Bunun için, Grubu oluşturan kuruluşların münferit hesapları, konsolide mali tablolarda tutarlı bilgiler sunabilmek adına, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IFRS'ye uygun olmaları için yeniden beyan edilir.</p> <p>Bunun yanında, Grup kuruluşları arasındaki işlemlerin ürettiği muhasebe bakiyeleri (varlıklar, yükümlülükler, gelir ve gider) konsolidasyon süreciyle elenir, böylece konsolide mali tablolar yalnızca Grup dışındaki üçüncü taraflarla yürütülen işlemleri ve karşılık gelen sonuçları sunar.</p>
---	---

MUHASEBE İLKELERİ

Societe Generale'in konsolide mali tabloları ana şirketin ve aynı zamanda Grubun üzerinde kontrole, ortak kontrole veya önemli nüfuza sahip olduğu ana Fransız ve yurt dışı şirketler ile yurt dışı şubelerin mali tablolarını içermektedir.

KONSOLİDE KURULUŞLAR

■ İştirakler

İştirakler, Grubun üzerinde münhasır kontrole sahip olduğu kuruluşlardır. Grup ancak aşağıdaki koşulların karşılanması kaydıyla bir kuruluşu kontrol eder:

- Grup oy haklarının ya da diğer hakların elde tutulması aracılığıyla ilgili kuruluş üzerinde yetkiye (ilgili faaliyetlerini- bir diğer ifadeyle kuruluş gelirlerini büyük ölçüde etkileyen faaliyetler-yönetme kabiliyeti) sahip olmalıdır ve
- Grup ilgili kuruluşa katılmasından elde edilen değişken gelirlere maruziyet ya da ilgili haklara sahip olmalıdır ve
- Grup, Grubun gelirlerinin tutarını etkilemek için ilgili kuruluş üzerindeki yetkisini kullanma kabiliyetine sahip olmalıdır.

Yetki

Grubun bir kuruluş üzerindeki kontrol derecesinin tespit edilmesi amacıyla oy verme hakları ve uygun konsolidasyon yöntemleri belirlenirken, potansiyel oy verme hakları değerlendirilmenin yapıldığı tarihte serbestçe kullanılabildiği takdirde veya en geç ilgili faaliyetlerin yönlendirilmesine ilişkin kararların alınması gerektiğinde dikkate alınır.

. Potansiyel oy verme hakları piyasadaki ödenmemiş adi hisse senetleri üzerinde alım opsiyonu veya tahvillerin yeni adi hisse senetlerine dönüştürülme hakkı gibi araçlardır.

Oy verme hakları Grubun bir kuruluşu kontrol edip etmediğinin belirlenmesi için uygun olmadığında, bu kontrolün değerlendirmesinde bir ya da daha fazla sözleşmeye bağlı düzenlemenin varlığı dâhil olmak üzere tüm olaylar ve durumlar dikkate alınacaktır. Bir yatırım yapılan şirket üzerinde yetki ancak yatırım yapan kendisine hiçbir engel olmaksızın ilgili faaliyetleri yönetmek üzere mevcut kabiliyet veren temel haklara sahip olduğu takdirde bulunur.

Bazı haklar, ilgili tarafa bu hakların ilişkili olduğu yatırım yapılan şirket üzerinde yetki vermeksizin hak sahiplerinin menfaatlerini korumak (koruyucu haklar) üzere tasarlanır.

Birkaç yatırımcının her biri kendilerine farklı ilgili faaliyetleri yönetmek üzere tek taraflı kabiliyet veren temel haklara sahip olduğu takdirde, yatırım yapılan şirketin değişken gelirlerini en fazla etkileyen faaliyetleri yönetmek üzere mevcut kabiliyete sahip yatırımcının ilgili yatırım yapılan şirket üzerinde yetkiye sahip olacağı varsayılmaktadır.

Değişken gelirlere maruziyet

Sadece Grup ilgili kuruluşa yatırımla ya da katılmasıyla oluşan değişken gelirlerin değişkenliğine büyük ölçüde maruz kaldığı takdirde kontrol mevcut olur. Temettüleri, faiz, ücretler vs. olabilecek bu gelirler sadece pozitif, sadece negatif veya hem pozitif hem de negatif olabilir.

Yetki ve gelirler arasındaki bağlantı

Söz konusu yetki ilgili kuruluşa katılmasından doğan gelirleri etkilemesine olanak tanımadığı takdirde, ilgili faaliyetler üzerindeki yetki Gruba kontrol hakkı vermez. Grup üçüncü şahıslar (vekalet verenler) adına ve lehine kullandığı karar alma haklarını devretmişse, bu vekalet verenler adına temsilci olarak hareket ettiği farz edilir ve bu nedenle karar alma yetkisini kullanırken ilgili kuruluş kontrol edilmez. Varlık yönetimi faaliyetlerinde, bir fonun net varlıklarının yönetimi esnasında varlık yöneticisinin vekil ya da vekalet veren olarak hareket ettiğini belirlemek amacıyla bir analiz gerçekleştirilecektir; varlık yöneticisi vekalet veren olarak görüldüğü takdirde fonun varlık yöneticisi tarafından kontrol edileceği varsayılacaktır.

Yapılandırılmış kuruluşların özel durumu

Yapılandırılmış bir kuruluş, oy veya benzeri hakların işletmeyi kimin kontrol ettiği konusunda ana etken teşkil etmeyeceği şekilde tasarlanmış bir işletmedir. Örneğin oy hakları yalnızca idari görevlerle alakalı olduğunda ve ilgili faaliyetler sözleşmeye bağlı düzenlemelerle yönetildiğinde bu durum söz konusudur.

Bir yapılandırılmış kuruluş genellikle sınırlı ticari faaliyet, belirli ve dikkatli bir şekilde tanımlanmış amaç ya da ikinci dereceden finansman kullanmaksızın faaliyetlerine fon sağlamak için yetersiz sermaye gibi belirli özellikleri temsil eder. Yapılandırılmış kuruluşlar farklı yasal şekillere bürünebilir: anonim şirketler, ortaklıklar, menkul kıymetleştirme araçları, yatırım fonları, tüzel kişilik kazanmamış kuruluşlar vs.

Bir yapılandırılmış kuruluş üzerinde kontrolün varlığını değerlendirirken, tüm olaylar ve durumlar dikkate alınacaktır, bunlar:

- kuruluşun amacı ve tasarımı;
- kuruluşun yapısı;
- kuruluşun tasarımı ile maruz kaldığı riskler ve Grubun bu risklerin bazılarını ya da tümüne maruziyeti;
- Grup için potansiyel gelirler ve faydalar.

Konsolide edilmemiş, yapılandırılmış kuruluşlar Grup tarafından münhasıran kontrol edilmeyenlerdir.

■ Müşterek anlaşmalar

İlgili faaliyetlerin yönetimi hakkındaki kararlar ilgili kuruluşu müştereken kontrol eden tarafların oy birliğiyle onayını gerektirdiği takdirde, bir müşterek anlaşma (bir müşterek işlem ya da ortak girişim) vasıtasıyla Grup bir kuruluş üzerinde müşterek kontrol kullanır. Müşterek kontrolün değerlendirilmesi tüm tarafların hak ve yükümlülüklerinin analizini gerektirir. Bir müşterek işlem hâlinde, anlaşmanın taraflarının varlıklara ilişkin hakları ve yükümlülüklerle ilişkin borçları vardır.

Bir ortak girişim hâlinde, taraflar kuruluşun net varlıklarına ilişkin haklara sahiptir.

■ Ortaklar

Ortaklar, Grubun üzerlerinde önemli nüfuza sahip olduğu ve Grubun konsolide mali tablolarında özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilen şirketlerdir. Önemli nüfuz, kontrol uygulamaksızın bir kuruluşun finansal ve işletme politikalarına iştirak etme yetkisidir. Özellikle, Societe Generale'in yönetim kurulunda veya Denetim Kurulunda temsil edilmesinden, stratejik kararlara dâhil olmasından önemli şirketler arası işlemlerin mevcudiyetinden, yönetim personeli teatisinden veya şirketin Societe Generale'e teknik olarak bağlılığından önemli nüfuz doğabilir. Grubun bir kuruluşun oy kullanma haklarının en az %20'sine doğrudan veya dolaylı olarak sahip olduğu zaman bu kuruluşun finansal ve işletme politikaları üzerinde önemli nüfuza sahip olduğu varsayılır.

KONSOLİDASYON KURALLARI VE YÖNTEMLERİ

Konsolide mali tablolar, konsolidasyon kapsamında yer alan kuruluşların mali tablolarından oluşur. Mali yılları Societe Generale'in mali yılından üç ay önce veya sonra sona eren şirketler 31 Aralık tarihinde sona eren on iki aylık dönem için fiktif bilanço hazırlar. Grup şirketleri arasındaki bütün önemli bakiyeler, kârlar ve işlemler ortadan kaldırılır.

Yeni iktisap edilen iştiraklerin sonuçları konsolide mali tablolara iktisabın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dâhil edilir ve mali yıl içinde satılan iştiraklerin sonuçları Grubun kontrolü terk ettiği tarihe kadar dâhil edilir.

■ Konsolidasyon yöntemleri

Grubun üzerinde münhasır kontrole sahip olduğu yapılandırılmış kuruluşları da içerebilecek olan iştirakler tamamen konsolide edilir.

Konsolide bilançoda, tam konsolidasyon Grubun elinde bulunan iştirake ait özkaynak senetlerinin değerinin Grup şirketin kontrolünü ele geçirdiğinde muhasebeleştirilen şerefiyenin yanı sıra her bir iştirakin varlıkları ve yükümlülükleri ile değiştirilmesinden oluşur (bkz. Not 2.2). Gelir tablosunda ve net gelir ve gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş kazanç ve zararlar tablosunda, iştirakin gider ve gelir kalemleri Grubun ilgili kalemleri ile birleştirilir.

İştirakteki azınlık hisselerinin payı konsolide bilançoda ve gelir tablosunda ayrıca sunulmaktadır. Grup tarafından kontrol edilen yapılandırılmış işletmelerin konsolide edilmesinde, ilgili işletmenin Grubun elinde olmayan hisseleri bilançoda *Borç* olarak muhasebeleştirilir.

Bir ortak işlem hâlinde, Grup konsolide mali tablolarda varlıklar ve yükümlülüklerdeki payını ve aynı zamanda ilgili gelir ve zarardaki payını ayrıntı edici şekilde muhasebeleştirir.

Ortaklar ve ortak girişimler Grubun konsolide mali tablolarında özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. Özkaynak yöntemi kapsamında, ilk muhasebeleştirmede bir ortağa yapılan yatırım şerefiye dâhil olmak üzere Grubun ilgili ortak girişim ya da ortağa yaptığı yatırım maliyeti üzerinden Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiş yatırımlar hesabında muhasebeleştirilir ve iktisap tarihinden sonra mukayyet değeri yatırımcının yatırım yapılan şirketin net varlık değerindeki payına ilişkin değişiklikleri muhasebeleştirmek için artırılır ya da azaltılır.

Nesnel değer düşüklüğü kanıtları varsa, bu yatırımlar değer düşüklüğü bakımından test edilir. Yatırımın geri kazanılabilir tutarı (kullanım değeri ya da satış masraflarından sonraki net piyasa değeri-hangisi yüksekse) ilgili mukayyet değerinden daha düşüktür; bilançoda yatırımın mukayyet değeri üzerinden bir değer düşüklüğü zararı kaydedilir. Değer düşüklüğü karşılıkları ve iptaller Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiş yatırımlardan doğan net gelir hesabında kaydedilir.

Grubun ilgili kuruluşun net gelirindeki ve gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş kazanç ve zararlarındaki payı konsolide gelir tablosunda ve konsolide net gelir ve gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş kazançlar ve zararlar tablosunda ayrı satırlarda sunulur. Grubun özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiş bir şirketin zararlarındaki payı şirketteki sermaye payından daha fazla ya da bununla eşdeğer hâle geldiği takdirde, yasal ya da zımni yükümlülükler uyarınca yapılması öngörülmedikçe-bu durumda ilgili zararlar için bir karşılık kaydedilir-ileriki zararlar bakımından payını muhasebeleştirmeyi sonlandırır. Özkaynak yönetimi kullanılarak muhasebeleştirilen şirketlerin elden çıkarılmasından elde edilen sermaye kazançları ve zararları, Diğer varlıklardan net gelir /gider hesabına kaydedilir.

■ Yabancı kuruluş mali tablolarının çevrilmesi

Yabancı para birimi cinsinden raporlama yapan konsolide şirketlerin bilanço kalemleri kapanış tarihinde geçerli olan resmî döviz kurları üzerinden Euro'ya çevrilir. Bu şirketlerin gelir tablosu kalemleri ortalama ay sonu döviz kurları üzerinden Euro'ya çevrilir. Sermayenin, yedeklerinin, geçmiş yıl kârlarının ve gelirin çevriminden doğan kazançlar ve zararlar Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazançlar veya zararlar-Çevrim farkları kaleminde muhasebeleştirilir. Grup bankalarının yurtdışı şubelerinin sermaye artırımının çevrilmesinden doğan kazançlar ve zararlar da aynı başlık altında konsolide özkaynaklarda değişim kapsamına dâhil edilir.

IFRS 1 çerçevesinde izin verilen opsiyona uygun bir şekilde Grup, 1 Ocak 2004 tarihindeki yabancı kuruluş mali tablolarının çevrilmesinden doğan bütün farkları konsolide yedeklere tahsis etmiştir. Sonuç olarak, bu kuruluşların herhangi biri satılırsa satış hâsılatı yalnızca 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren doğan çevrim farklarına ilişkin yeniden girişleri içerecektir.

■ Grubun bir konsolide kuruluştaki sermaye payına ilişkin değişimler

Grubun hâlihazırda kontrol ettiği bir iştirakteki sermaye payında artış olması hâlinde, ilave pay için ödenen bedel ile iktisap edilen net varlıkların oranının belirlenen gerçeğe uygun değeri arasındaki fark Konsolide yedekler, Grup payı altına kaydedilir.

Ayrıca, Grubun kontrol ettiği bir kuruluştaki payının azalması hâlinde satış fiyatı ve satılan hisselerin mukayyet değeri arasındaki fark, Konsolide yedekler, Grup payı hesabı altında muhasebeleştirilir.

Bu işlemlerle ilgili maliyet doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Grubun konsolide bir iştirak üzerindeki kontrolünü kaybettiği tarihte, eski iştirakte bulunan her türlü yatırım kâr veya zarar olarak gerçek değerinden yeniden ölçülür ve aynı zamanda sermaye kaybı veya kazancı konsolide gelir tablosundaki Diğer varlıklardan gelen net gelir/gider altına kaydedilir. Elden çıkarmadan kaynaklanan kâr ya da zarar, ilgili iştirakin ait olduğu nakit getiren birimlere daha önce tahsis edilmiş şerefiye payını içerir. Bu pay, satılmış iştirake tahsis edilmiş normatif sermayeye ve nakit getiren birimin elde tutulduğu orana dayalı bir oransal yaklaşım kullanılarak belirlenir.

TAM KONSOLİDE EDİLMİŞ BAĞLI ŞİRKETLERDEKİ AZINLIK HİSSEDARLARININ TAMAMINI SATIN ALMA TAAHHÜTLERİ

Grup bazı tam konsolide edilmiş grup iştiraklerindeki azınlık hissedarlarına paylarını satın alma taahhüdünde bulunmuştur. Grup için bu satın alma taahhütleri satış opsiyonlarıdır. Bu opsiyonların kullanma bedeli gelecekteki performansını dikkate alan iştirakin hisselerinin iktisap edildiği esnada kararlaştırılan bir formül kullanılarak belirlenebilir. Ayrıca opsiyonların kullanım tarihinde bu hisselerin gerçeğe uygun değeri olarak belirlenebilir.

Taahhütler aşağıdaki şekilde kaydedilir:

- IAS 32 uyarınca, Grup üzerinde tek kontrole sahip olduğu iştiraklerin azınlık hissedarlarına verilen satış opsiyonları için bir finansal yükümlülük kaydetmiştir. Bu yükümlülük başlangıçta Diğer Yükümlülükler altında satış opsiyonlarının tahmini kullanım bedelinin mevcut değeri üzerinden muhasebeleştirilir;
- satış opsiyonları kullanılmamış olsa dahi bir borcu muhasebeleştirme mecburiyeti tutarlı olmak adına Grubun Azınlık payları üzerindeki işlemlere uygulanan aynı muhasebe yöntemini takip etmiş olduğu anlamına gelmektedir. Sonuç olarak, bu borcun mukabili opsiyonların temelini teşkil eden azınlık paylarının değerinde kayıttan düşmektir, kalan bakiye Dağıtılmamış kârlar, Grup payı'ndan düşülür;
- opsiyonların tahmini kullanım fiyatındaki değişikliklere bağlı olan bu yükümlülükte meydana gelen müteakip değişiklikler ve Azınlık paylarının mukayyet değeri Dağıtılmamış kârlar, Grup payı'nda eksiksiz olarak kaydedilir;
- satın alma gerçekleşirse, yükümlülük söz konusu iştirakteki azınlık paylarının iktisap edilmesine bağlı olan nakit ödemesi ile tasfiye edilir. Ancak taahhüdün vadesi dolduğunda satın alma meydana gelmezse yükümlülük Azınlık payları ve Dağıtılmamış kârlar, Grup payı karşısında ilgili oranları bakımından silinir;
- opsiyonlar kullanılmadığında satış opsiyonlu Azınlık paylarına bağlı olan sonuçlar Grubun konsolide gelir tablosunda Azınlık payları altına kaydedilir.

NOT 2.1 - KONSOLİDASYON KAPSAMI

Konsolidasyon kapsamı Not 8.6'da konum bazında sunulmaktadır.

Konsolidasyon kapsamı, iştirakleri ve Grubun münhasır kontrolü altındaki kuruluşları, müşterek anlaşmaları (ortak girişimler ve ortak işlemler) ve mali tabloları büyük ölçüde Grubun konsolide mali tablolarıyla ilgili olan ortakları-başlıca Grup konsolide toplam varlıkları ve brüt işletme geliri bakımından içerir.

31 Aralık 2015 tarihli kapanıştaki kapsamla karşılaştırıldığında, 31 Aralık 2016 tarihinde konsolidasyon kapsamındaki başlıca değişiklikler şöyledir:

PARCOURS

3 Mayıs 2016 tarihinde ALD Automotive, Wendel'in Avrupa'da ve daha çok Fransa'da yerleşik olan iştiraki Parcours Grubunu iktisap etti. Bu iktisap KOBİ ve çok küçük işletmeler segmentinde ALD Automotive'i güçlendirmiş olup Fransa uzun vadeli kiralama piyasasında hızlı büyümeye imkân vermektedir.

Grup bilançosu Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar altındaki varlıklarda 0,8 milyar Euro ve Bankalara borçlar altında 0,7 milyar Euro ile 0,9 milyar Euro artış gösterdi.

KLEINWORT BENSON

6 Haziran 2016 tarihinde Societe Generale Hambros Ltd., Kleinwort Benson Bank Limited ve Kleinwort Benson Channel Islands Holdings Limited'i iktisap etti. İki kuruluş, ilişki odaklı bir banka olarak referans banka olma arzusuna uygun olarak, Özel Bankacılık için Grubun temel piyasa geliştirme stratejisi kapsamında iktisap edildi.

Grubun bilançosu başta Müşteri kredileri altında 0,8 milyar Euro, Satılmaya hazır finansal varlıklar altında 0,7 milyar Euro ve Bankalardan alacaklar altında 0,6 milyar Euro değerinde varlıklarla ve Müşteri mevduatları altında 2,3 milyar Euro'luk yükümlülüklerle 2,4 milyar Euro artış göstermiştir.

BANK REPUBLIC

20 Ekim 2016 tarihinde, Grup, Gürcü iştiraki Bank Republic'teki çoğunluk hissesini (%93,64) Gürcistan bankacılık sektöründeki ikinci en büyük aktör olan TBC Bank Group PLC'ye sattı. Societe Generale halihazırda TBC Bank Group PLC'de sınırlı bir azınlık payına sahiptir. İşlem gelir tablosunda Diğer varlıklardan net gelir/gider kalemi altında toplam 17 milyon Euro'luk gider meydana getirdi.

Satış, başta Müşteri kredileri altında 0,5 milyar Euro'luk varlıklarla ve Müşteri mevduatları altında 0,3 milyar Euro'luk yükümlülüklerle Grubun bilançosunu 0,7 milyar Euro düşürdü.

KAPANIŞ SONRASI GELİŞMELER

25 Şubat 2015 tarihinde, Grup, Antarius ortak girişimine istinaden Aviva France ile Credit du Nord arasındaki Hissedarlık Anlaşması kapsamında alım opsiyonunu uyguladı. Operasyonel geçiş için gereken dönemi takiben, Aviva France ve Sogecap 8 Şubat 2017 tarihinde daha önce Aviva France'in elinde bulunan %50 payın Sogecap tarafından iktisap koşullarını tanımlayan bir anlaşma imzaladılar. Hisselerin devri 1 Nisan 2017 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu durumda Antarius'un %100 mülkiyeti, Sogecap ve Credit du Nord ile müştereken Gruba ait olacak ve tamamen konsolide olacaktır.

NOT 2,2 - ŞEREFIYE

 <p>BASİTLEŞTİRME</p>	<p>Grup bir şirketi iktisap ettiğinde, yeni iştirakin tüm varlıklarını ve yükümlülüklerini münferiden iktisap edilmişler gibi gerçeğe uygun değerleriyle kendi konsolide bilançosuna entegre eder.</p> <p>Ancak bir şirketin iktisap fiyatı genellikle varlıklarının ve yükümlülüklerinin net yeniden değerlendirilmiş tutarından daha yüksektir. Şerefiye olarak adlandırılan fazla değer, şirketin toplam değerine katkıda bulunan maddi olmayan sermayesinin (itibar, personel kalitesi, pazar payları vb.) veya Grubun yeni iştiraki mevcut faaliyetlerine entegre ederek geliştirmeyi umduğu gelecek sinerjilerin değerinin bir parçasına tekabül edebilir.</p> <p>Konsolide bilançoda şerefiye, faydalı ömrü sınırsız farz edilen bir maddi olmayan varlık olarak muhasebeleştirilir; itfa edilmez ve bu sebeple Grubun gelecek sonuçlarında mükerrer gider meydana getirmez.</p> <p>Ancak her yıl Grup şerefiyesinin değerinin düşüp düşmediğini değerlendirir. Varsa, ters çevrilemez bir gider derhal Grubun sonuçlarında muhasebeleştirilir; bu durum, iktisap edilen kuruluşun maddi olmayan sermayesinin kârlılığının ilk beklentilerden düşük olduğunu veya öngörülen sinerjilerin gerçekleşmemiş olduğunu gösterir.</p>
--	---

MUHASEBE İLKELERİ

Grup işletme birleşmelerini kaydetmek için satın alma yöntemini kullanır.

İktisap tarihinde IFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" hükümleri çerçevesinde belirlenebilen iktisap edilmiş kuruluşların bütün varlıkları, yükümlülükleri, bilanço dışı kalemleri ve şarta bağlı yükümlülükleri amaçlarına bakılmaksızın gerçeğe uygun değerleri üzerinden münferiden ölçülür. Bu ilk değerlendirme için gereken analiz ve profesyonel kıymet takdirleri iktisap tarihinden itibaren 12 ay içinde yapılmalıdır, iktisap tarihinde mevcut olaylara ve durumlara ilişkin yeni bilgilere dayanan değer düzeltmeleri de aynı süre içinde yapılmalıdır. Aynı zamanda, Azınlık payları iktisap edilen şirketin tanımlanan varlıkları ve yükümlülüklerinin gerçek değerinin payına göre kıymetlenir. Ancak Grup her işletme birleşmesinde Azınlık paylarını ilk olarak gerçek değerinden ölçmeyi tercih edebilir ve bu durumda belli bir şerefiye payı ayrılır.

İktisap maliyeti iktisap tarihinde verilen bütün varlıkların, üstlenilen veya maruz kalınan yükümlülüklerin ve ihraç edilen özkaynak araçlarının toplam gerçeğe uygun değeri olarak hesaplanır. İşletme birleşmeleriyle doğrudan ilgili olan maliyetler, özkaynak araçlarının ihracına ilişkin olanlar hariç olmak kaydıyla ilgili döneme ait gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Şarta bağlı yükümlülükler gerçekleşmesi muhtemel bile olsa iktisap tarihindeki gerçek değeri üzerinden iktisap maliyetine dâhil edilir. Ödeme alternatiflerine bağlı olarak bilançoda özkaynaklar veya bilanço kapsamında muhasebeleştirilir; borç olarak muhasebeleştirildiği takdirde, sonraki düzeltmeler IAS 39 uyarınca ve diğer borçlarla ilgili standartlar kapsamında finansal yükümlülüklerle ilgili gelirle kapsamında kaydedilir. Özkaynak araçları olarak daha sonra yapılan bu düzeltmeler muhasebeleştirilmez. İktisap edilen net varlıklar oranının belirlenmiş gerçeğe uygun değeri üzerinden ödenen bedelin fazla kısmı konsolide bilançonun varlıklar tarafında Şerefiye altında kaydedilir. Açıklar derhal gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Grubun alınan şirkette sahip olduğu hisse, iktisap tarihinde kâr veya zarar üzerinden gerçek değerinde yeniden ölçülür. Aşamalı iktisap işlemlerinde şerefiye iktisap tarihindeki gerçek değere göre tespit edilir.

İktisap tarihinde her bir şerefiye kalemi iktisaptan fayda elde etmesi beklenen nakit yaratan birimlerin bir veya birkaçına tahsis edilir. Grup raporlama yapısını bir ya da daha fazla nakit getiren birimin oluşumunu değiştirecek bir şekilde yeniden düzenlediğinde, daha önce değiştirilmiş birimlere tahsis edilen şerefiye etkilenen birimlere (yeni ya da mevcut) yeniden tahsis eder. Bu yeniden tahsis genellikle etkilenen her bir nakit getiren birimin normatif sermaye gereksinimlerine dayalı bir oransal yaklaşım kullanılarak gerçekleştirilir.

Şerefiye, Grup tarafından düzenli bir şekilde gözden geçirilir ve değerinin azalmış olduğuna dair herhangi bir gösterge olduğunda ve yılda en az bir kez değer düşüklüğüne karşı analiz edilir. Şerefiye değer düşüklüğü ilgili nakit yaratan birim veya birimlerin geri alınabilir değerine istinaden hesaplanır.

Nakit üreten birimlerin geri kazanılabilir meblağı, mukayyet değerlerinden düşükse, konsolide gelir tablosuna dönem için Şerefiye değer düşüklüğü zararı altına kesin değer düşüklüğü kaydedilir.

Aşağıdaki tablo 2016'da Nakit Üreten Birimler (CGU'lar) tarafından kaydedilen şerefiyenin net değerlerindeki değişiklikleri göstermektedir.

(milyon EURO)	31.12.2015 tarihli net defter değeri	İktisaplar ve diğer artışlar	Satışlar ve diğer azalışlar	Değer düşüklüğü	31.12.2016 tarihli net defter değeri
Fransa Bireysel Bankacılık	815	-	-	-	815
Societe Generale Ağı	304				304
Credit du Nord	511				511
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	2.676	203	(123)	-	2.756
Avrupa	1.910		(123)		1.787
Rusya	-				-
Afrika, Asya, Akdeniz Havzası ve Denizaşırı	231				231
Sigorta	10				10
Ekipman ve Satıcı Finansmanı	335				335
Araç Kiralama Finansal Hizmetleri	190	203			393
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	867	99	(2)	-	964
Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri	501				501
Finansman ve Danışmanlık	39				39
Varlık ve Servet Yönetimi	327	99	(2)		424
TOPLAM	4.358	302	(125)	-	4.535

Belirli CGU'ların kapsamı 2016 içinde değişmiş olup, başlıcaları şunlardır:

- Mayıs 2016'da Parcour's Grubunun iktisabını takiben, Araç Kiralama Finansal Hizmetleri,
- Haziran 2016'da Kleinwort Benson Bank Limited ve Kleinwort Benson Channel Islands Holding Limited'in iktisabını takiben, Varlık ve Servet Yönetimi;

- 2016 sonunda Gürcistan'daki bireysel işlemler bankasının (Bank Republic) satışını ve Hırvatistan'daki bireysel işlemler bankasının (Splitska Banka) Satış için elde tutulan duran varlıklar ve ilgili borç altında yeniden sınıflandırılmasını takiben, Avrupa (bkz. Not 2.5).

31 Aralık 2016 itibarıyla, 11 CGU tarafından kaydedilen şerefiyenin dökümü aşağıdaki gibidir:

İşletme	Faaliyetler
Fransa Bireysel Bankacılık	
Societe Generale Ağı	Societe Generale'in bireysel bankacılık ağı, online bankacılık faaliyetleri (Boursorama), Fransa'daki tüketici ve ekipman finansmanı ve işlem ve ödeme yönetim hizmetleri
Credit Du Nord	Credit du Nord'un bireysel bankacılık ağı ve 7 bölgesel bankası
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	
Avrupa	Özellikle Almanya'da (Hanseatic Bank, BDK), İtalya'da (Fiditalia), Çek Cumhuriyeti'nde (KB Essox), Romanya'da (BRD) ve Polonya'da (Eurobank) olmak üzere Avrupa'daki bireysel bankacılık ve tüketici finansmanı hizmetleri.
Rusya	Rosbank ve iştirakleri DeltaCredit ve Rusfinance dâhil olmak üzere entegre bankacılık grubu
Afrika, Asya, Akdeniz Havzası ve Denizaşırı	Fas (SGMA), Cezayir (SGA), Tunus (UIB), Kamerun (SGBC), Fildişi Sahili (SGBCI) ve Senegal (SGBS) dâhil olmak üzere Afrika, Asya, Akdeniz Havzasında ve Denizaşırı bireysel bankacılık ve tüketici finansmanı
Sigorta	Fransa'da ve yurt dışında (Sogecap, Sogessur ve Oradéa Vie) hayat sigortası ve hayat dışı sigorta
Ekipman ve Satıcı Finansmanı	Societe Generale Ekipman Finansmanı tarafından satışların ve profesyonel ekipmanın finansmanı
Araç Kiralama Finansal Hizmetleri	Operasyonel araç kiralama ve filo yönetimi hizmetleri (ALD Automotive)
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	
Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri	İşletmeler, finans kurumları, kamu sektörü, aile ofisleri için piyasa çözümleri ve çok çeşitli menkul kıymet hizmetleri, kliring hizmetleri, icra, ana aracılık ve saklama
Finansman ve Danışmanlık	Şirketler, finans kurumları ve kamu sektörü için danışmanlık ve finansman hizmetleri
Varlık ve Servet Yönetimi	Fransa'da ve yurt dışında Varlık ve Servet Yönetimi Çözümleri

Grup 31 Aralık 2016 tarihinde şerefiye tahsis edilen her CGU için yıllık bir değer düşüklüğü testi uygulanmıştır. Bir CGU Grubun diğer varlıklarından ya da varlık gruplarından doğan nakit girişlerinden büyük ölçüde bağımsız nakit girişleri oluşturan, en küçük tanımlanabilir varlık grupları olarak tanımlanır. Değer düşüklüğü testleri, her bir CGU'nun geri kazanılabilir değerinin tespitini ve bunun CGU'nun mukayyet değeri ile karşılaştırılmasını içerir. Şerefiye dâhil bir CGU'nun mukayyet değeri geri kazanılabilir değerini aştığı takdirde gelir tablosunda ters çevrilemez bir değer düşüklüğü kaydedilir. Bu zarar bilhassa şerefiye değer düşüklüğüne kaydedilir.

Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı, en uygun yöntemle ve genellikle de tüm nakit üreten birime uygulanan iskontolu nakit akış (DCF) yöntemi kullanılarak hesaplanır. Bu hesaplamada kullanılan nakit akışları, her bir CGU'ya tahsis edilmiş Grubun hedef özkaynağı hesaba katılarak nakit üreten birimde yer alan tüm şirketler tarafından oluşturulan dağıtılmaya hazır geliri temsil eder.

Tarihsel olarak dokuz yıllık işletme planına dayanarak belirlenen nakit akışları, bu yıl, 2022 yılı nihai değeri hesaplamak için kullanılan bir "normatif" yıla karşılık gelen, iki yıllık bir dönem (2021-2022) üzerinden tahmin edilen ileriye dönük dört yıllık bütçelerle (2017'den 2020'ye), daha kısa olan altı yıllık bir dönem üzerinden belirlenmiştir.

- 31 Aralık 2016 itibarıyla tahsis edilmiş özkaynak, risk ağırlıklı varlıkların %11'ine karşılık gelmektedir, yalnız Credit du Nord için, tahsis edilmiş özkaynak, kuruluşun yönetim yönergeleri uyarınca %10,5'e karşılık gelmektedir.
- iskonto oranı CGU'nun dayanak faaliyetlerine dayalı bir risk primi ile brütleştirilen, risksiz bir oran kullanılarak hesaplanır. Her bir faaliyete özgü bu risk primi SG Çapraz Varlık Araştırma tarafından yayınlanmış özkaynak risk primleri dizisine ve bunun spesifik tahmini volatilitesine (beta) dayalı olarak hesaplanır. Uygun olduğunda, risksiz oran da parasal tahsis bölgesinde (başlıca ABD doları bölgesi veya Euro bölgesi) mevcut olan risksiz oran ile bazı ülkeleri (başlıca ABD doları bölgesi veya Euro bölgesi) kapsayan CGUlar için risk ağırlıklı varlıklarla orantılı olarak ihraç edilmiş likit uzun vadeli hazine bonolarında gözlenen faiz oranı arasındaki farkı temsil eden bir bağımsız risk primi ile brütleştirilir,
- vade değerini hesaplamak için kullanılan büyüme oranları uzun vadeli ekonomik büyümeye ve sürdürülebilir enflasyona ilişkin tahminler kullanılarak belirlenir. Bu oranlar, Uluslararası Para Fonu ve 2020-2021 tahminlerini sağlayan SG Çapraz Varlık Araştırma birimi tarafından üretilen ekonomik analizler olmak üzere iki ana kaynak kullanılarak tahmin edilir.

Yıllık CGU değer düşüklüğü testinin sonucunda 31 Aralık 2016'da hiçbir şerefiye değer düşüklüğü kaydedilmemiştir.

Aşağıdaki tabloda Grubun üç temel iş kolunun CGU'larına özgü iskonto oranları ve uzun vadeli büyüme oranları gösterilmektedir:

31 Aralık 2016 İtibarıyla Varsayımlar	İskonto oranı	Uzun vadede büyüme oranı
Fransa Bireysel Bankacılık		
Societe Generale Ağı ve Credit du Nord	%8	%2
Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri		
Bireysel Bankacılık ve Tüketici Finansmanı	%10,2 - %15,4	%3 - %3,5
Sigorta	%9,1	%2,5
Ekipman ve Satıcı Finansmanı ve Araç Kiralama Finansal Hizmetleri	%9,7	%2
Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri		
Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri	%11,3	%2
Finansman ve Danışmanlık	%10	%2
Varlık ve Servet Yönetimi	%9,8	%2

Bütçe tahminleri aşağıdaki temel iş kolu varsayımlarına ve makroekonomik varsayımlara dayalıdır:

Fransa Bireysel Bankacılık

Societe Generale Ağı ve Cr�dit du Nord	Zorlu bir ortamda (yasal kısıtlamalar, düşük enflasyon, tarihsel olarak düşük oranlar), Societe Generale ve Cr�dit du Nord'da operasyonları ve ilişki bankacılığını dijital bir modele geçirmeye yönelik devam eden çabalar
	Boursorama'nın müşteri edinme planının teyidi Dönüşümü
	desteklemeye yönelik ilave yatırımlar

Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri

Avrupa	Bölgede büyüme potansiyeli yakalamak ve faaliyetlerimizin rekabetçi konumlarını konsolide etmek amacıyla modellerimizin sürekli uyarlanması
	İşletme giderlerine uygulanan sıkı disiplin ve risk maliyetinin normalleştirilmesi
Rusya	<u>Bireysel bankacılık kolunun, bilgi sistemlerinin, müşteri hizmetleri kalitesinin ve kaynak havuzları oluşturulmasının verimliliğine odaklanarak Rosbank'ın ekonomik koşulları stabilize etme doğrultusunda sürekli dönüşümü</u>
	İşletme giderlerine ve risk maliyetine uygulanan sıkı disiplin
Afrika, Asya, Akdeniz Havzası ve Denizaşını	<u>Mobil bankacılık teklifi</u> aracılığıyla Societe Generale'in satış ağının geliştirilmesi ve hizmetlerin yaygınlaştırılması
	İşletme verimliliğine odaklanmaya devam edilmesi
Sigorta	Sağlanan dinamik büyüme ve bankanın sigorta modelinin, <u>bireysel bankacılık ağı, �zel Bankacılık ve işletmelere yönelik finansal hizmetlerle</u> sinerji içerisinde uluslararası platformda geliştirilmesi
	Bu kurumsal finansman işletmelerinde liderliğin konsolidasyonu
Ekipman ve Satıcı Finansmanı	En iyi risk/getiri oranına sahip faaliyetlere odaklanmaya devam ederek kârlılığın konsolidasyonu
Araç Kiralama Finansal Hizmetleri	Son derece rekabetçi uluslararası ortamda güçlü ivme Küresel Bankacılık ve
Yatırımcı ��z�mleri	
Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri	Ek ticari ve düzenleyici yatırımlarla birlikte piyasa faaliyetlerinin rekabetçi ortama uyarlanması
	<u>�zkaynaklardaki pazar lideri franchise'ların konsolidasyonu</u>
	<u>Bilgi sistemlerindeki tedbirlerin ve yatırımların optimizasyonuna devam edilmesi</u>
	Finansman faaliyetlerinin koşunluğunun devam ettirilmesi
Finansman ve Danışmanlık	Emtia ve yapılandırılmış finansman alanındaki pazar lideri franchise'ların konsolidasyonu Zorlu
	ekonomik koşullara rağmen risk maliyetinin yönetimi
Varlık ve Servet Yönetimi	Hem Fransa'da hem yurt dışında bireysel bankacılık ağlarıyla ve kurumsal bankacılık ve yatırım bankacılığı ile sinerji geliştirilmesi
	Kleinwort Benson tarafından SG Hambros'un iktisabı takiben Birleşik Krallık'ta konsolidasyon

Değişimin belli varsayımlarda her bir CGU'nun geri kazanılabilir değeri üzerindeki etkisini ölçmek için duyarlılık testleri gerçekleştirilir. 31 Aralık 2016 itibarıyla, mevcut ortamda (piyasa istikrarsızlığı, yasal belirsizlikler) ticari faaliyetlerle ilgili riskler işiğında iskonto oranındaki değişimlere, uzun vadede büyümeye ve yasal değişikliklere duyarlılıklar  l lm şt r.

Bu testlerin sonuçlarına göre:

- yukarıdaki tabloda açıklanan CGU'ların tüm iskonto oranlarına uygulanan 50 baz puanlık bir artış geri kazanılabilir değerde %6,9 oranında bir azalmaya neden olacak ve ek bir değer düşüklüğü yaratmayacaktır;

- benzer şekilde, uzun vadede büyüme oranlarına uygulanan 50 baz puanlık bir düşüş geri kazanılabilir değerde %2,4 oranında bir düşüşe yol a acak ek bir değer düşüklüğü yaratmayacaktır.

- son olarak, yasal kısıtlamaların (Basel 4, IFRS 16 ve IFRS 9 muhasebe standartları) mevcut hükümleri kapsamında dikkate alınması ek bir değer düşüklüğü yaratmayacaktır.

NOT 2.3 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİ KULLANILARAK MUHASEBELEŞTİRİLMİŞ KONSOLİDE ŞİRKETLERE VE YATIRIMLARA İLİŞKİN EK AÇIKLAMALAR

Bu Not konsolidasyon kapsamında yer alan kuruluşlar için ek açıklamalar sunmaktadır.

Bu açıklamalar söz konusu şirketlerin Grubun konsolide mali tabloları üzerinde önemli etkiye sahip olması kaydıyla, Societe Generale'in üzerlerinde münhasır kontrol, müşterek kontrol veya önemli nüfuz uyguladığı şirketleri ilgilendirmektedir. Bu etkinin önemi, özellikle Grubun konsolide toplam varlıklarına ve brüt işletme gelirine ilişkin olarak değerlendirilir.

1. KONSOLİDE YAPILANDIRILMIŞ ŞİRKETLER

Konsolide yapılandırılmış şirketler aşağıda belirtilenleri içerir:

- SICAV'lar (değişken sermayeli yatırım fonları) ve Grubun varlık yönetimi iştirakleri tarafından yönetilen yatırım fonları gibi kolektif yatırım araçları;
- yatırımcılar tarafından taahhüt edilebilecek olan ve bir maruziyet ya da dilimlere bölünebilecek maruziyetler grubuna özgü kredi risklerine yol açan finansal araçları ihraç eden menkul kıymetleştirme fonları ve aracı kuruluşlar ve
- varlık finansman kurumları (uçak, demiryolu, sevkiyat ya da gayrimenkul finansman olanakları).

Grup kapanış dönemi için bu kuruluşlara herhangi bir sözleşme çerçevesi dışında finansal destek sağlamamıştır ve 31 Aralık 2016 itibarıyla bu kuruluşları finansal olarak destekleme niyetinde değildir.

Grup, bazı yapılandırılmış kuruluşlarla bu kuruluşlara kredi riski, piyasa riski veya likidite riski bakımından finansal destek sağlamayı gerektirebilecek sözleşmeye dayalı düzenlemeler yapmıştır.

İhraççı kurumlarca ihraç edilen yapılandırılmış borçlanma senetleri, vadelerinde ödemeyi temin etmek üzere Societe Generale tarafından verilen koşulsuz gayrikabili rücu bir teminatın kapsamındadır. Bu ihraççı kurumlar, sözleşmeye dayalı para çıkışlarını finansal riskten korumak için Societe Generale ile finansal riskten korunma işlemlerine de girmişlerdir. 31 Aralık 2016 itibarıyla ödenmemiş teminat tutarı 54,1 milyar Euro'dur.

Societe Generale, müşteriler ve yatırımcılar adına menkul kıymetleştirme işlemleri gerçekleştirerek iki ABCP (Varlığa Dayalı Ticari Senet) aracı kuruluşuna 31 Aralık 2016 tarihinde toplam 16,8 milyar Euro tutarında likidite olanakları sağlamıştır.

2. AZINLIK PAYLARI

Azınlık payları doğrudan ya da dolaylı olarak Gruba atfedilmeyen tam konsolide iştiraklere ilişkin özkaynaklardır. Bu kapsamda ilgili iştirakler tarafından ihraç edilmiş olan ve Grubun mülkiyetinde olmayan özkaynak araçlarını ve aynı zamanda gelir payının ve birikmiş yedeklerin ve bu araçların sahiplerine atfedilebilir gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazançlar ve zararların payını içerir.

Azınlık payları 31 Aralık 2016 itibarıyla 3.753 milyon Euro tutarına ulaşmış (31 Aralık 2015'de 3.638 milyon Euro) ve 31 Aralık 2016 itibarıyla Grubun özkaynaklarının %6'sını temsil etmiştir (31 Aralık 2015'de %6).

Grubun konsolide bilançosundaki özkaynaklara katkı anlamında önemli tutarda olan Azınlık payları aşağıdakilerle bağlantılıdır:

- kote edilmiş iştirakler olan Komerční Banka A.S, BRD - Groupe Societe Generale SA ve SG Marocaine de Banques;
- Aralık 2014'te ihraç edilmiş ikincil borç senetlerine sahip olan, tamamına sahip olunan Sogecap.

	31.12.2016				
(milyon EURO)	Grup oy payı	Grup sermaye payı	Azınlık payına atfedilebilir gelir	Toplam azınlık payı	Yıl içinde azınlık payı sahiplerine ödenen temettüleri
KOMERČNÍ BANKA A.S	%60,73	%60,73	190	1.228	(162)
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	%60,17	%60,17	77	589	(19)
SG MAROCAINE DE BANQUES	%57,46	%57,46	21	400	(4)
SOGECAP	%100,00	%100,00	33	829	(33)
Diğer kuruluşlar	-	-	143	707	(73)
Toplam	-	-	464	3.753	(291)

31.12.2015

(milyon EURO)	Grup oy payı	Grup sermaye payı	Azınlık payına atfedilebilir net gelir	Toplam azınlık payı	Yıl içinde azınlık payı sahiplerine ödenen temettüleri
KOMERCNI BANKA A.S	%60,73	%60,73	184	1.222	(163)
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	%60,17	%60,17	45	542	-
SG MAROCAINE DE BANQUES	%57,01	%57,01	16	380	(10)
SOGECAP	%100,00	%100,00	33	829	(6)
Diğer kuruluşlar	-	-	116	665	(54)
Toplam	-	-	394	3.638	(233)

ANA AZINLIK PAYLARINA İLİŞKİN ÖZET FİNANSAL BİLGİLER

Aşağıdaki bilgiler %100 üzerinden ve grup içi faaliyetlere son verilmesinden önce alınmış kuruluşlara veya alt gruplara (Sogecap hariç) ait verilerdir.

31.12.2016

(milyon EURO)	Net bankacılık geliri	Net gelir	Net gelir ve gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazanç ve zararlar	Bilanço toplamı
KOMERCNI BANKA A.S	1.131	505	797	33.655
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	596	196	139	11.349
SG MAROCAINE DE BANQUES	339	53	81	7.968

31.12.2015

(milyon EURO)	Net bankacılık geliri	Net gelir	Net gelir ve gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazanç ve zararlar	Bilanço toplamı
KOMERCNI BANKA A.S	1.094	482	821	32.587
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	569	116	80	11.020
SG MAROCAINE DE BANQUES	346	40	62	7.757

3. ÖZKAYNAK YÖNTEMİ KULLANILARAK MUHASEBELEŞTİRİLEN YATIRIMLAR (ORTAKLAR VE ORTAK TEŞEBBÜSLER)**ORTAK TEŞEBBÜSLERE VE ORTAKLARA İLİŞKİN ÖZET
FİNANSAL BİLGİLER**

	Ortak teşebbüsler		Ortaklar		Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiş toplam yatırımlar
(milyon EURO)	2015	2016	2015	2016	2015
Grup hissesi: 2016					
Net gelir	72	72	57	159	231
Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazanç ve zararlar (vergi sonrası net)	-	-	-	(88)	(88)
Net gelir ve gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazanç ve zararlar	72	72	57	71	143

Ortak girişimlerin faaliyetleri, başlıca gayrimenkul geliştirme, varlık ve servet yönetimi ve sigortayı içerebilir.

İLİŞKİLİ TARAFLARA TAAHHÜTLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Verilen kredi taahhütleri	-	-
Verilen garanti taahhütleri	17	33
Vadeli finansal araç taahhütleri	90	279

4. KISITLAMALAR**GRUBUN VARLIKLARINA ERİŞME VEYA VARLIKLARI
KULLANMA KABİLİYETİ ÜZERİNDEKİ ÖNEMLİ
KISITLAMALAR**

Hukukî, yasal, kanuni veya sözleşmeye dayalı kısıtlamalar veya gereklilikler, Grubun varlıkları Grup bünyesindeki şirketlere veya bu şirketler dışına serbestçe transfer etme kabiliyetini kısıtlayabilir.

Konsolide şirketlerin temettü dağıtma veya Grup bünyesindeki şirketlere krediler ve avanslar verme veya bunları geri ödeme kabiliyeti, diğer unsurların yanı sıra yasal gerekliliklere, kanuni yedeklere ve finansal ve işletme performansına bağlıdır. Yerel yasal gereklilikler, yasal sermaye, döviz kontrolleri ve yerel para biriminin çevrilemezliği (Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği'ne veya Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu'na ait ülkelerde olduğu gibi), likidite oranları (Amerika Birleşik Devletleri'nde olduğu gibi) veya Grup ile ilgili olarak şirketin risk maruziyetini sınırlamayı amaçlayan büyük risk maruziyeti oranları (Doğu ve Orta Avrupa, Magrip ve Sahra Altı Afrikası'ndaki ülkelerin çoğunda yerine getirilmesi gereken bir yasal gereklilik) ile ilgili olabilir.

Grubun varlıkları kullanma kabiliyeti aşağıdaki durumlarda da kısıtlanabilir:

- özellikle merkez bankalarına sağlanan teminatlar olmak üzere yükümlülükler için teminat olarak ipotek edilen varlıklar veya başta takas odalarındaki teminat mevduatları aracılığıyla olmak üzere finansal araçlarda yapılan işlemler için teminat olarak ipotek edilen varlıklar;
- geri alım anlaşmaları uyarınca satılan veya ödünç verilen menkul kıymetler;
- hayat sigortası poliçesi hamillerindeki birime bağlı yükümlülükleri temsilen sigorta iştirakleri tarafından elde tutulan varlıklar;
- kuruluş tarafından ihraç edilmiş senetleri veya menkul kıymetleri satın almış olan üçüncü taraf yatırımcıların yararına konsolide yapılandırılmış kuruluşlar tarafından elde tutulan varlıklar;
- merkez bankalarına yatırılmış zorunlu mevduatlar.

NOT 2.4 - KONSOLİDE EDİLMEMİŞ YAPILANDIRILMIŞ ŞİRKETLER

Aşağıda sunulan bilgiler Grup tarafından yapılandırılmış, ancak onun kontrol etmediği şirketlere ilişkindir. Bu bilgiler, Finansman faaliyetleri, Varlık yönetimi ve Diğerleri (Menkul Kıymetleştirme kurumları ve ihracı kurumlar dâhil) gibi başlıca benzer türdeki şirketlere göre gruplandırılır.

Varlık finansmanı, kiralama finansmanı ortaklıklarını ve uçak, demiryolu, sevkiyat veya gayrimenkul finansmanı olanakları sağlayan benzer kurumları içerir. Varlık yönetimi Grubun varlık yönetimi iştirakleri tarafından yönetilen yatırım fonlarını kapsar.

Menkul kıymetleştirme ise, menkul kıymetleştirme fonlarını veya yatırımcılar tarafından taahhüt edilebilecek olan ve bir risk maruziyetine ya da dilimlere bölünebilecek bir risk maruziyetleri grubuna özgü kredi risklerine yol açan finansal araçları ihraç eden benzer kurumları içerir.

Grubun üçüncü şahıslar tarafından yapılandırılmış, konsolide olmayan şirketlerdeki hisseleri konsolide bilançoda mahiyetlerine göre (Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar veya Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden Yükümlülükler, Satılmaya hazır finansal varlıklar, Krediler ve Mevduatlar, Borçlar, vb.) finansal araçlar arasında sınıflandırılır.

1. KONSOLİDE OLMAYAN YAPILANDIRILMIŞ ŞİRKETLERDEKİ HİSSELER

Grubun konsolide olmayan bir yapılandırılmış şirketteki hissesi Grubu bu yapılandırılmış şirketin performansından elde edilen gelirlerin değişkenliğine maruz bırakan sözleşmeye dayalı ve sözleşmeye dayalı olmayan ilişkilere atıfta bulunur.

Söz konusu hisseler aşağıda belirtilenlerle kanıtlanabilir:

- özkaynak ya da borç araçlarının (subordinasyon derecelerine bakılmaksızın) elde tutulması;
- diğer finansman (krediler, nakit olanakları, kredi taahhütleri, likidite olanakları);

- kredi derecesinin artırılması (teminatlar, ikinci dereceden araçlar, kredi türevleri vb.);
- teminatların ihracı (teminat taahhütleri);
- Kredi Temerrüt Swap'ları (CDS) ve Grup tarafından satın alınmış opsiyonlar hariç kalmak kaydıyla söz konusu yapılandırılmış şirketin gelirlerinin değişkenliği riskinin tümünü ya da bir kısmını karşılayan türevler;
- yapılandırılmış şirketin performansına endeksli ücretlerle ücretlendirilen sözleşmeler;
- vergi konsolidasyonu sözleşmeleri.

(milyon EURO)	Varlık finansmanı		Varlık Yönetimi		Diğerleri	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Şirketin toplam bilançosu ⁽¹⁾	8.730	8.748	90.537	70.292	19.204	14.544
Grubun konsolide olmayan, yapılandırılmış şirketlerdeki hisselerinin net mukayyet değeri						
Varlıklar:	3.915	4.480	10.274	10.104	6.654	3.986
Kâr veya zarar yoluyla rayiç değer üzerinden finansal varlıklar	522	586	9.836	9.278	2.633	425
Satılmaya hazır finansal varlıklar	67	117	17	24	613	3
Banka ve müşteri kredileri ve alacaklar	3.318	3.768	419	802	3.403	3.553
Diğerleri	8	9	2	-	5	5
Yükümlülükler:	1.803	1.853	10.893	9.457	5.048	1.580
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler	255	188	9.235	8.081	3.414	662
Bankalara borçlar ve müşteri mevduatları	1.513	1.593	1.631	1.371	1.587	909
Diğerleri	35	72	27	5	47	9

(1) Varlık yönetimi için, fonların NAV'ı (Net Varlık Değeri).

Grup bu şirketlere herhangi bir bağlayıcı sözleşmeye dayalı düzenleme dışında finansal destek sağlamamıştır ve 31 Aralık 2016 itibarıyla böyle bir destek sağlama niyetinde değildir.

Konsolide olmayan, yapılandırılmış şirketlerdeki hisselerle ilişkin maksimum zarar riski aşağıdaki şekilde ölçülür:

- itfa edilmiş maliyet şeklinde ya da bilançoda nasıl ölçüldüklerine bağlı olarak yapılandırılmış şirkete kaydedilen türev dışı finansal varlıklar bakımından gerçeğe uygun değer⁽¹⁾ üzerinden;
- bilançoda muhasebeleştirilmiş türev finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri⁽¹⁾;
- yazılı Kredi Temerrüt Swap'larının farazi tutarı (maksimum ödenecek tutar) olarak;
- verilen kredi taahhütlerinin veya garanti taahhütlerinin farazi tutarı olarak.

(1) Sonraki dönemlerde dalgalanma gösterebilecek olan, kapanış tarihindeki gerçeğe uygun değer.

(milyon EURO)	Varlık finansmanı		Varlık yönetimi		Diğerleri	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Yapılandırılmış şirkete kaydedilen türev dışı finansal varlıkların itfa edilmiş maliyeti ya da gerçeğe uygun değeri ⁽¹⁾ (finansal aracın ölçümüne göre)	3.714	3.849	6.798	5.173	1.718	1.236
Bilançoda muhasebeleştirilmiş türev finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri ⁽¹⁾	357	412	4.926	4.124	2.436	526
Satılan CDS'nin farazi tutarı (ödenecek maksimum tutar)	-	-	2	-	-	-
Verilen kredi veya garanti taahhütlerinin farazi tutarı	562	663	1.468	1.780	1.049	1.256
Maksimum zarar riski tutarı	4.633	4.924	13.194	11.077	5.203	3.018

(1) Sonraki dönemlerde dalgalanma gösterebilecek olan, kapanış tarihindeki gerçeğe uygun değer.

Maksimum zarar riski tutarı aşağıda belirtilenlerle asgariye indirilebilir:

- alınan garanti taahhütlerinin farazi tutarı;
- alınan ek teminatın gerçeğe uygun değeri⁽¹⁾;
- alınan teminat depozitolarının mukayyet değeri.

Bu hafifletici tutarlara, gerçekleşebilir ya da geri kazanılabilir tutarlarının yasal ya da sözleşmeye dayalı olarak sınırlandırılması hâlinde tavan limiti uygulanmalıdır. Bunlar, 3.198 milyon Euro tutarında olup, başlıca Varlık finansmanına ilişkindir.

2. GRUP TARAFINDAN FİNANSE EDİLEN, KONSOLİDE OLMAYAN, YAPILANDIRILMIŞ ŞİRKETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

Grup bir yapılandırılmış şirkette sermaye payına sahip olmayabilir, ancak yine de aşağıdaki şekilde hareket ediyorsa ya da etmişse bu yapılandırılmış şirketin finansörü olarak değerlendirilir:

- bir yapılandırıcı;
- potansiyel yatırımcılar için kaynak sağlayan;
- bir varlık yöneticisi;
- şirketin performansının zımni ya da aleni garantörü (özellikle sermaye ya da yatırım fonu birimi hamillerine verilen gelir garantileri vasıtasıyla) olarak.

Ayrıca, bir yapılandırılmış şirket, unvanı Grubun unvanını ya da iştiraklerinden birinin unvanını içerdigi takdirde Grup tarafından finanse ediliyor olarak değerlendirilir.

Bunun aksine, Grup tarafından bir ya da daha fazla müşteri ya da yatırımcı tarafından açıklanan belirli gereksinimlere göre yapılandırılmış şirketler ilgili müşteriler ya da yatırımcılar tarafından finanse ediliyor olarak değerlendirilir.

Grup tarafından finanse edilen ve Grubun hisse sahibi olmayabileceği bu konsolide olmayan, yapılandırılmış şirketlerin bilançosunun toplam tutarı 8.444 milyon EURO'dur (Diğer yapılar için 6.015 milyon EURO dâhil).

Bu yapılandırılmış şirketlerden doğan gelir tutarı (başlıca Varlık finansmanı) 0,2 milyon Euro olup ve yapılandırılmış şirketlerdeki hisselerin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazançlardan elde edilmiştir.

(1) Sonraki dönemlerde dalgalanma gösterebilecek olan, kapanış tarihindeki gerçeğe uygun değer.

NOT 2.5 - SATIŞ İÇİN ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE İLGİLİ BORÇ

MUHASEBE İLKELERİ

Bir duran varlığın veya varlık ve yükümlülük grubunun mukayyet değeri sürekli kullanımı yoluyla değil esasen satış yoluyla geri kazanılırsa "satış amacıyla tutulduğu" addedilir. Bu sınıflandırmanın geçerli olması için satışın on iki ay içinde gerçekleşebilmesi adına varlık ya da varlıklar veya yükümlülükler grubu mevcut durumuyla derhal satılmaya hazır olmalı ve satış olasılığı yüksek olmalıdır.

Bu durumda Grup varlığın satışıyla ilgili bir plan uygulamalı (veya varlık veya yükümlülük grubunun elden çıkartılması) ve bir alıcı aramaya aktif olarak başlamış olmalıdır. Ayrıca, bir varlık veya varlık veya yükümlülük grubu cari değeri açısından makul bir fiyattan satışa konmalıdır.

Bu kategoriye giren varlıklar ve yükümlülükler Satış amacıyla tutulan duran varlıklar ve netleştirme olmadan Satış amacıyla tutulan duran yükümlülükler olarak yeniden sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer eksi Satış amacıyla tutulan duran varlıkların veya varlıklar veya yükümlülükler gruplarının satış maliyetleri net mukayyet değerinden az ise, kârda veya zararda bir defter düşüklüğü muhasebeleştirilir. Ayrıca, Satılmaya hazır duran varlıklar bundan sonra itfa edilmez veya amorti edilmez.

31.12.2016

31.12.2015

(milyon EURO)

Varlıklar	4.252	171
Duran varlıklar ve Şerefiye	124	27
Finansal varlıklar	666	6
Alacaklar:	3.447	104
bankalardan alacaklar	746	90
müşteri kredileri	2.127	14
diğerleri	574	-
Diğer varlıklar	15	34
Yükümlülükler	3.612	526
Karşılıklar	18	163
Finansal yükümlülükler	1	-
Borçlar	3.528	346
bankalara borçlar	763	-
müşteri mevduatları	2.748	346
diğerleri	17	-
Diğer yükümlülükler	65	17

Satış amacıyla tutulan varlıklar ve ilgili borç özellikle Hırvatistan'daki bireysel işlemler bankasının (Splitska Banka ve iştirakleri) varlıkları ve yükümlülüklerini ve Almanya'daki aracılık ve finansal bilgi açıklama faaliyetlerini içerir.

Hırvat bireysel işlemler bankası satılmaya hazır varlıklar üzerinden gerçekleşmemiş zararları göstermek için, Diğer varlıklardan net gelir/gider altında -235 milyon Euro değer düşüklüğü zararı kaydedilmiştir.

NOT 3 - FİNANSAL ARAÇLAR

 <p>BASİTLEŞTİRME</p>	<p>Grubun bankacılık faaliyetleri genellikle krediler, yatırım portföyleri (hisse senetleri, tahviller vb.) mevduatlar, düzenlenmiş tasarruf hesapları, ihraç edilmiş borçlanma senetleri ve türev araçlar (swap'lar, opsiyonlar, vadeli sözleşmeler, kredi türevleri vb.) gibi geniş bir varlıklar ve yükümlülükler yelpazesini kapsayan finansal araçlar biçimindedir. Bu finansal araçlar nakit veya diğer finansal varlıkları almaya veya ödemeye dair hakları veya yükümlülükleri temsil eder.</p> <p>Finansal tablolarda finansal varlıkların ve yükümlülüklerin sınıflandırılması ve değerlemesi bu varlıkların ve yükümlülüklerin mahiyetine ve elde tutulma nedenlerine bağlıdır.</p> <p>Ancak bu ayırım, amaçları ne olursa olsun (piyasa faaliyetleri veya finansal riskten korunma işlemleri) her zaman bilançodaki gerçeğe uygun değerle ölçülen türev araçlar için geçerli değildir.</p>
--	--

MUHASEBE İLKELERİ

FİNANSAL ARAÇLARIN SINIFLANDIRILMASI

İlk olarak muhasebeleştirildiklerinde, finansal araçlar bilançoda muhasebe uygulamalarını ve müteakip değerlendirme yöntemlerini belirleyen kategorilere kaydedilir. Bu sınıflandırma finansal aracın türüne ve işlemin amacına bağlıdır.

Finansal varlıklar aşağıdaki dört kategoriden birine kaydedilir:

- Kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar: bunlar varsayılan olarak finansal riskten korunma araçları niteliği taşımayan türev finansal araçları ve ilk muhasebeleştirilmeleri üzerine Grup tarafından gerçeğe uygun değer opsiyonu uyarınca kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden aktarılması belirlenen türev dışı finansal varlıkları içeren, alım-satım amaçlı olarak elde tutulan finansal varlıklardır;
- Krediler ve alacaklar: bunlar aktif piyasada kote edilmemiş olan ve alım satım amaçlı olarak elde tutulmayan, oluşturuldukları ya da satın alındıkları tarih itibarıyla satışa hazır olmayan ve ilk muhasebeleştirilmeleri üzerine (gerçeğe uygun değer opsiyonu uyarınca) kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinde aktarılması beklenmeyen, sabit ya da belirlenebilir ödemeli, türev dışı finansal varlıkları içerir. Bunlar bağımsız ve toplu esasa göre belirlenmiş, itfa edilmiş masraf üzerinden değerlendirilir ve uygulanabildiğinde kaydedilebilir;
- Vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar: Bunlar sabit veya saptanabilir ödemeleri ve sabit bir vadesi olan, aktif bir piyasada kote olan ve Grubun vadeye kadar elde tutma niyet ve kabiliyetine sahip olduğu türevsel olmayan finansal varlıklardır. İtfa edilmiş masraf üzerinden değerlendirilir ve varsa değer düşüklüğüne tabi olabilirler. İtfa edilmiş masraf primleri ve iskontoları ayrıca işlem masraflarını içerir.
- Satılmaya hazır finansal varlıklar: bunlar Grubun her zaman satabileceği belirsiz bir süreyle elde tutulan türevsel olmayan finansal varlıklardır. Tanım gereği bunlar yukarıdaki üç kategoriden hiçbirine girmeyen bütün varlıklardır. Bu araçlar Gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş kazançlar ve zararlar karşısında gerçeğe uygun değer üzerinden değerlendirilir. Borç senetlerine ilişkin tahakkuk etmiş ya da ödenmiş faiz gelir tablosunda cari piyasa faiz oranı yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir, diğer taraftan özkaynak senetlerine ilişkin olarak kazanılan temettü geliri gelir tablosunda Satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin net kazançlar ve zararlar kalemi altında kaydedilir.

Finansal yükümlülükler aşağıdaki iki kategoriden birine kaydedilir:

- Kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler: bunlar varsayılan olarak finansal riskten korunma araçları niteliği taşımayan türev finansal yükümlülükleri ve ilk muhasebeleştirilmeleri üzerine Grup tarafından gerçeğe uygun değer opsiyonu uyarınca kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden aktarılması belirlenen türev dışı finansal yükümlülükleri içeren, alım satım amaçlı olarak elde tutulan finansal yükümlülüklerdir;
- Borçlar: bunlar, diğer türev dışı finansal yükümlülükleri içerir ve itfa edilmiş maliyet üzerinden değerlendirilir.

Finansal riskten korunma araçları niteliği taşıyan türev finansal varlıklar ve yükümlülükler bilançonun farklı satırlarına aktarılır (bkz. Not 3.2).

FINANSAL VARLIKLARIN YENİDEN SINIFLANDIRILMASI

İlk muhasebeleştirmeden sonra, finansal varlıklar daha sonra *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar* altında yeniden sınıflandırılmaz.

İlk olarak *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar* adı altında muhasebeleştirilen bir türevsel olmayan finansal varlık aşağıdaki koşulları yerine getirdiğinde kategorisi dışında yeniden sınıflandırılabilir:

- sabit veya saptanabilir ödemesi olan, başlangıçta alım satım amaçlarıyla elde tutulan bir finansal varlık iktisap edildikten sonra aktif bir piyasada artık kote edilebilir değilse ve Grup onu öngörülebilir gelecek boyunca veya vadesine kadar elde tutma niyet ve kabiliyetine sahipse bu finansal varlık Krediler ve alacaklar kategorisinde yeniden sınıflandırılabilir, ancak bu kategori için uygunluk kriterleri ilgili devir tarihinde karşılanmış olmalıdır;
- nadir durumlar başlangıçta alım-satım amacıyla elde tutulan türev dışı finansal varlıkların tutulma amacıyla bir değişikliğe neden olursa, bu varlıklar Satılmaya hazır finansal varlıklar veya Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar altında yeniden sınıflandırılabilir, ancak söz konusu kategoriye uygunluk kriterleri devir tarihi itibarıyla karşılanmış olmalıdır.

Her halükârda gerçeğe uygun değer seçeneği kullanılarak ölçülen finansal türevler ve finansal varlıklar *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar* altında yeniden sınıflandırılmaz. Başlangıçta Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilen bir finansal varlık, bu kategori için uygunluk kriterleri karşılanmış olmak şartıyla, Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak yeniden sınıflandırılabilir. Ayrıca, sabit veya saptanabilir ödemesi olan, başlangıçta Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilen bir finansal varlık daha sonra aktif bir piyasada artık kote edilebilir değilse ve Grup onu öngörülebilir gelecek boyunca veya vadesine kadar elde tutma niyet ve kabiliyetine sahipse bu finansal varlık Krediler ve alacaklar kategorisinde yeniden sınıflandırılabilir, ancak devir tarihinde bu kategori için uygunluk kriterleri karşılanmış olmalıdır.

Bu yeniden sınıflandırılmış finansal varlıklar yeni kategorilerine yeniden sınıflandırma tarihindeki gerçeğe uygun değerleri üzerinden devredilir ve daha sonra yeni kategori için geçerli olan kurallara göre ölçülür. *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar* veya Satılmaya hazır finansal varlıklardan Krediler ve alacaklara yeniden sınıflandırılan bu finansal varlıkların itfa edilmiş masrafları ve *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar*'dan Satılmaya hazır finansal varlıklar'a yeniden sınıflandırılan finansal varlıkların itfa edilmiş masrafları yeniden sınıflandırma tarihinde ölçülen tahmini gelecekteki nakit akımlarına istinaden tespit edilir. Tahmini gelecekteki nakit akımları her kapanış tarihinde gözden geçirilmelidir. Geri kazanılabilirliklerinin artışı sonucu tahmini gelecekteki nakit akımlarının artması durumunda piyasa faiz oranı geleceğe yönelik olarak düzeltilir. Buna karşılık, yeniden sınıflandırma yapıldıktan sonra meydana gelen bir olayın sonucu olarak finansal varlığın değerinin düştüğüne dair nesnel kanıt varsa ve bu kayıp olayı finansal varlığın tahmini gelecekteki nakit akımları üzerinde olumsuz bir etkiye sahipse bu finansal varlığın değer düşüklüğü gelir tablosunda Risk maliyeti altında muhasebeleştirilir.

GERÇEĞE UYGUN DEĞER

Gerçeğe uygun değer, ölçüm tarihinde piyasa katılımcıları arasındaki kurallara uygun bir işlemde bir varlığın satılması üzerine alınacak veya bir yükümlülüğün devrinde ödenecek olan fiyattır. Grup tarafından finansal araçların gerçeğe uygun değerini belirlemek için kullanılan yöntemler Not 3.4'te ayrıntılı olarak yer almaktadır.

İLK MUHASEBELEŞTİRME

Kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar, Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ve Satılmaya hazır finansal varlıklar hesaplarına kaydedilen finansal varlıkların satın alımları ve satışları bilançoda teslim-ödeme tarihinde muhasebeleştirilir. Ticari işlem ile ödeme tarihleri arasında gerçeğe uygun değerdeki değişiklikler ilgili finansal varlıkların muhasebe kategorisine bağlı olarak gelir tablosuna veya özkaynaklara kaydedilir. Krediler ve alacaklar bilançoya ödendikleri tarihte veya fatura edilen hizmetlerin vade tarihinde kaydedilir.

İlk kez muhasebeleştirildiğinde, finansal varlıklar ve yükümlülükler doğrudan iktisaplarıyla ve ihraçlarıyla ilişkilendirilebilir işlem masrafları dâhil olmak üzere gerçeğe uygun değer üzerinden değerlendirilir, ancak bu masrafların doğrudan gelir tablosuna kaydedildiği *kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer* üzerinden muhasebeleştirilen finansal araçlar hariçtir.

Başlangıçtaki gerçeğe uygun değer gözlemlenebilir piyasa verilerine dayalıdır; gerçeğe uygun değer ile işlem fiyatı arasında fark-bir diğer ifadeyle satış marjı- hemen gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Ancak, değerlendirme girdileri gözlemlenebilir değilse veya değerlendirme modelleri piyasa tarafından kabul edilmezse finansal aracın başlangıçtaki gerçeğe uygun değerinin işlem fiyatı olduğu addedilir ve satış marjı genel olarak gelir tablosunda aracın ömrü boyunca muhasebeleştirilir. Bazı araçlar için, karmaşıklıklarından dolayı bu marj vade tarihlerinde veya erken satış durumunda muhasebeleştirilir. Değerleme girdileri gözlemlenebilir hâle geldiğinde henüz kaydedilmemiş olan satış marjı kısımları bu esnadaki gelir tablosunda muhasebeleştirilir (bkz. Not 3.4.7).

FİNANSAL VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLERİN BİLANÇO DIŞINDA BIRAKILMASI

Grup varlık üzerindeki nakit akımları için sözleşmeden doğan haklar sona erdiğinde veya grup nakit akımlarını ve varlığın mülkiyetine bağlı olan bütün riskleri ve getirileri almak için sözleşmeden doğan haklarını devrettiğinde Grup bir finansal varlığı (veya benzer varlıklardan oluşan bir grubu) tamamen veya kısmen bilanço dışında bırakır.

Grup, ayrıca üzerinde ilişkili nakit akışları bakımından sözleşmeye dayalı hakları elinde tuttuğu finansal varlıkları bilanço dışı bırakmaktadır, ancak sözleşmeye dayalı olarak aynı nakit akışlarını bir üçüncü şahsa aktarmakla ("ödeme aktarma anlaşması") yükümlüdür ve bunun için tüm riskleri ve getirileri büyük ölçüde devretmiştir.

Grup bir finansal varlığın nakit akımlarını devrettiğinde ancak mülkiyetinin bütün risklerini ve getirilerini ne devrettiğinde ne de muhafaza ettiğinde finansal varlığın kontrolünü etkin olarak elinde tutmadığında bu varlığı bilanço dışında bırakır ve gerektiği zaman varlığın devredilmesinin sonucu olarak oluşan veya elde tutulan bütün hakları ve yükümlülükleri kapsamak için ayrı bir varlık veya yükümlülük kaydeder. Grup varlığın kontrolünü elinde tutarsa varlıkla devam eden ilişkisi kapsamında varlığı bilançoda muhasebeleştirmeye devam eder.

Bir finansal varlık tamamen bilanço dışı bırakıldığında elden çıkarma kazancı veya zararı gelir tablosuna varlığın mukayyet değeri ile onun için alınan ödeme arasındaki fark olarak kaydedilir, gerekli olması hâlinde özkaynakta önceden doğrudan muhasebeleştirilen gerçekleşmemiş kazanç veya zarar için ve herhangi bir hizmet sunma varlığı ya da hizmet sunma yükümlülüğünün değeri için düzeltme yapılır. Kredilerinin erken ödenmesi sonrasında kredi alanlara faturalanan tazminatlar erken ödeme tarihindeki gelir tablosunda Faiz ve benzeri gelir içinde kaydedilir.

Grup finansal yükümlülükleri kısmen veya tamamen ancak itfa ettikten sonra bilanço dışı bırakır, yani sözleşmede belirtilen yükümlülük ödendiği, iptal edildiği veya geçerliliğini yitirdiği zaman.

Ayrıca, sözleşme koşullarına ilişkin önemli bir tadil hâlinde ya da kredi verenle sözleşme koşulları büyük ölçüde farklı bir araçla takas yapıldığında, bir finansal yükümlülük de bilanço dışı bırakılabilir.

Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IFRS uyarınca gerekli olan, risk topolojisi, finansal araçlarla bağlantılı risk yönetimi ve sermaye yönetimine ve yasal oranlara uyuma ilişkin bilgiler bu Tescil Belgesinin 4. Bölümünde (Risk ve sermaye yeterliliği) açıklanmıştır.

Bu bilgiler konsolide mali tablolara ilişkin nota aittir ve yasal denetçiler tarafından denetlenmiştir; bu Tescil Belgesinin 3. ve 4. Bölümlerinde bu şekilde tanımlanmıştır.

NOT 3.1- KÂR VEYA ZARAR VASİTASIYLA GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN FİNANSAL VARLIKLAR VEYA YÜKÜMLÜLÜKLER

	31.12.2016		31.12.2015	
(milyon EURO)	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Alım-satım portföyü*	450.593	389.508	463.042	400.931
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal araçlar	64.122	66.112	56.558	54.050
Toplam	514.715	455.620	519.600	454.981
yeniden satış/yeniden satın alma sözleşmeleri kapsamında satın alınan/satılan menkul kıymetler	152.803	126.436	136.157	141.265

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'de yayımlanan mali tablolarla ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

1. ALIM-SATIM PORTFÖYÜ

MUHASEBE İLKELERİ

Alım-satım portföyü ilk muhasebeleştirilmeleri üzerine aşağıdaki nitelikleri taşıyan finansal varlıkları ve yükümlülükleri içerir:

- kısa vadede satılmak ya da yeniden satın almak niyetiyle iktisap edilmiş ya da maruz kalmış olan veya
- pazar oluşturma amacıyla elde tutulan; ya da
- türev finansal araçlar, menkul kıymetler veya birlikte yönetilen ve ilgili kısa vadeli kâr elde etmeye yönelik bir güncel model kanıtı bulunan diğer finansal araçlar dâhil olmak üzere bir alım-satım portföyünün uzmanlaşmış yönetimi amacıyla iktisap edilen maruz kalınan.

Bu portföy, Diğer alım-satım varlıkları arasında Grubun emtia türev araçlarına ilişkin piyasa yapıcı faaliyetinin bir parçası olarak elinde tuttuğu fiziksel emtialardır.

Varsayılan olarak, türev finansal araçlar finansal risken korunma araçları niteliği taşımadıkça (bkz. Not 3.2) alım satım portföyüne kaydedilir.

Alım-satım portföyüne kaydedilmiş finansal araçlar bilanço tarihinde gerçeğe uygun değer üzerinden değerlendirilir ve bilançoda Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar ve yükümlülükler altında muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişiklikler gelir tablosuna Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerlerde finansal araçların net kazançları veya zararları olarak kaydedilir.

VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	41.430	54.628
Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	69.549	79.297
Alım-satım türevleri ⁽¹⁾	182.504	188.329
Diğer alım-satım varlıkları*	157.110	140.788
Toplam	450.593	463.042
ödünç verilen menkul kıymetler	13.332	15.766

(1) Bkz. Not 3.2 Finansal türevler.

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'de yayımlanan mali tablolarla ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
İhraç edilen borçlanma senetleri	16.314	15.524
Ödünç alınmış menkul kıymetler için ödenecek meblağlar	44.655	37.271
Açığa satılan tahviller ve diğer borç senetleri	11.592	14.142
Açığa satılan hisseler ve diğer özkaynak araçları	1.958	1.407
Alım-satım türevleri ⁽¹⁾	188.638	190.228
Diğer alım-satım yükümlülükleri	126.351	142.359
Toplam	389.508	400.931

(1) Bkz. Not 3.2 Finansal türevler.

2. GERÇEĞE UYGUN DEĞER OPSİYONU KULLANILARAK KÂR VEYA ZARAR VASİTASIYLA GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN FİNANSAL ARAÇLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar ve yükümlülükler, ayrıca ilk muhasebeleştirilmesinden sonra gerçeğe uygun değer opsiyonu uyarınca kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden aktarılabilecek olan, Grup tarafından adlandırılan türev dışı finansal varlıklar ve yükümlülükleri kapsar. Bu kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerinde finansal araçların net kazançları veya zararları hesabı altında kâr veya zarar vasıtasıyla muhasebeleştirilir.

Bu opsiyon sadece aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- belirli finansal varlıklar ve yükümlülüklerin muhasebe işlemlerindeki ilişkileri ortadan kaldırdığında ya da büyük ölçüde azalttığında;
- aksi takdirde ayrı bir muhasebeleştirilmeye tabi tutulacak bir ya da daha fazla gömülü türev araç içeren bir karma araca uygulanabilir olduğunda;
- bir grup finansal varlık ve/veya yükümlülük yönetildiğinde ve performansı gerçeğe uygun değer esasına göre ölçüldüğünde.

Böylece, Grup, Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri işletmesi tarafından kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ihraç ettiği bazı yapılandırılmış tahvilleri muhasebeleştirir. Bu ihraçlar tamamen ticaridir ve ilişkili riskler alım-satım portföylerinde yönetilen finansal araçlar kullanılarak piyasada koruma altına alınır. Gerçeğe uygun değer opsiyonunu kullanarak, Grup bu bonoların ve gerçeğe uygun değer üzerinden gösterilmesi gereken ilişkili piyasa risklerini koruma altına alan türevlerin muhasebe işlemleri arasında tutarlılık sağlayabilir.

Grup, ayrıca bunların muhasebe işleminin ilgili sigorta yükümlülüklerine ilişkin işlemlerle eşleşmesini sağlamak amacıyla kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden hayat sigortası iştiraklerinin birime endeksli poliçelerini teminat altına almak için elde tutulacak finansal varlıkları muhasebeleştirir. IFRS 4 çerçevesinde, sigorta yükümlülükleri yerel muhasebe ilkelerine göre muhasebeleştirilmelidir. Poliçelerine dayanak olan finansal varlıkların yeniden değerlemelerine direkt olarak bağlı olan birime bağlı poliçeler üzerindeki yüklenim yedeklerinin yeniden değerlemeleri gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Bunun sonucunda gerçeğe uygun değer opsiyonu Grubun finansal varlıklarının gerçeğe uygun değerlerindeki değişiklikleri gelir tablosu aracılığıyla kaydetmesine imkân verir, böylece bu değişiklikler bu birime bağlı poliçelerle ilişkili olan sigorta yükümlülüklerinin değerinde meydana gelen dalgalanmaları karşılar.

Ayrıca, gömülü türev araçların ayrı muhasebeleştirilmesinden kaçınmak suretiyle muhasebe işlemlerini basitleştirmek amacıyla, Grup gerçeğe uygun değer opsiyonunu alım-satım işlemi olarak elde tutulmuş ve ayrılmaz tahvillerle uygulamaktadır.

VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	23.238	20.704
Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	18.921	18.537
Müşteri kredileri	19.604	17.026
Diğer finansal varlıklar	1.803	1
Çalışan tazminat planlarına yönelik ayrı varlıklar	556	290
Toplam	64.122	56.558

YÜKÜMLÜLÜKLER

Gerçeğe uygun değer opsiyonu uyarınca kâr veya zarar vasıtasıyla değerlendirilmiş finansal yükümlülükler çoğunlukla Societe Generale Grubu tarafından ihraç edilmiş, yapılandırılmış tahvillerden oluşur. Grubun kendi kredi riski ile ilişkilendirilebilir gerçeğe uygun değer değişimi 31 Aralık 2016 itibarıyla 354 milyon EURO tutarında bir maliyet oluşturmuştur. Grubun ihraççı kredi riski ile ilişkilendirilebilir yeniden değerlendirme farkları Societe Generale Grubunun piyasadaki gerçek finansman şart ve koşulları ve ilgili yükümlülüklerin geriye kalan vade tarihinin dikkate alındığı değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenir.

31 Aralık 2016 itibarıyla, kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanarak değerlendirilmiş finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri (31 Aralık 2015'deki 54.050 milyon Euro'ya kıyasla 66.112 milyon Euro) ile vadesinde geri ödenebilir tutar (31 Aralık 2015'deki 53.769 milyon Euro'ya kıyasla 65.837 milyon Euro) arasındaki fark 275 milyon Euro (31 Aralık 2015'de 281 milyon Euro) olarak gerçekleşmiştir.

3. KÂR VEYA ZARAR VASİTASIYLA GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN FİNANSAL ARAÇLARDAN NET KÂRLAR VE ZARARLAR

(milyon EURO)	2016	2015
Alım-satım portföyü net kazancı/zararı*	(2.276)	394
Gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanılarak değerlendirilen finansal araçlar net kazanç/zararı	16	1.879
Türev araçları net kazancı/zararı	7.857	3.421
Finansal riskten korunma işlemlerinden net kazanç/zarar	89	244
Gerçeğe uygun değer finansal riskten korunma türev araçlarından net kazanç/zarar	998	(2.004)
Finansal riske karşı korunan risklere atfedilebilir finansal riskten korunmaya konu kalemlerin yeniden	(911)	2.248
Döviz işlemlerinden net kazanç/zarar	75	1.019
Toplam ⁽¹⁾	5.759	6.957

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'te yayımlanan mali tablolara ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

(1) Gelir tablosuna kaydedilen gelir ve giderler amaç yerine araç türüne göre sınıflandırıldığı kadarıyla K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal araçlar üzerinde yapılan faaliyetlerle üretilen net gelir bir bütün olarak değerlendirilmelidir. Burada gösterilen gelirin faiz gideri ve faiz geliri arasında gösterilen bu finansal araçların yeniden finansman maliyetini içermediği not edilmelidir.

NOT 3.2 - FİNANSAL TÜREVLER

 <p>BASİTLE ŞTİRME</p>	<p>Türev araçlar, değeri bir temel kaleme göre değişen ve bir kaldıraç etkisinin eşlik edebileceği finansal araçlardır. Bu araçların temelindeki kalemler, biçimleri (vadeli sözleşmeler, swap'lar, alım-satımlar vb.) gibi çeşitlidir (faiz oranları, döviz kurları, özkaynak, endeksler, emtialar, kredi notu vb.).</p> <p>Grup, bu türev araçları müşterilerine risk yönetimi ve hasılat optimizasyon ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çözümler sağlamak üzere piyasa faaliyetleri için kullanabilir. Bu durumda alım-satım türevleri olarak muhasebeleştirilir.</p> <p>Grup ayrıca türev araçları kendi risklerini yönetmek ve bu risklerden korunmak için kullanabilir, bu durumda finansal riskten korunma türevleri olarak nitelendirilir. Finansal riskten korunma işlemleri münferit kalemler veya işlemler (mikro finansal riskten korunma ilişkileri) veya bir yapısal faiz oranı riski oluşturabilecek finansal varlık ve yükümlülük portföyleri (makro finansal riskten korunma ilişkileri) ile ilgili olabilir.</p> <p>Diğer finansal araçların aksine, türev araçlar amaçları ne olursa olsun (piyasa faaliyetleri veya finansal riskten korunma işlemleri) her zaman bilançodaki gerçeğe uygun değerle ölçülür. Alım-satım türevlerinin gerçeğe uygun değer düzeltmeleri doğrudan gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Ancak finansal riskten korunma işlemleri hakkında kullanılan muhasebe yöntemi, finansal riskten korunma etkili olduğu sürece, finansal riskten korunma türevlerinin yeniden değerlemesinin etkilerini gelir tablosunda nötrleştirmeyi amaçlamaktadır.</p>
--	---

MUHASEBE İLKELERİ

Türev araçlar, aşağıdaki üç kriteri karşılayan finansal araçlardır:

- değerleri belirtilmiş faiz oranındaki, kambiyo kurundaki, hisse bedeli, fiyatlar endeksi, emtia fiyatı, kredi derecesindeki vs. değişikliğe yanıt olarak değişir;
- az başlangıç yatırımı gerektirir ya da hiç gerektirmez;
- ileriki bir tarihte ödenirler.

Bütün finansal türevler bilançoda finansal varlık veya finansal yükümlülük olarak gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Bunlar, muhasebe amaçları için finansal riskten korunma aracı olarak adlandırılmadıkça varsayılan olarak ticari türev araçlar olarak kabul edilirler.

ÖZEL DURUM-DAYANAK ARAÇ OLARAK SOCIETE GENERALE HİSSELERİNE SAHİP FİNANSAL TÜREV ARAÇLAR

Dayanak araç olarak Societe Generale hisselerine ya da Grup iştiraklerindeki hisselerine sahip olan ve tasfiye edilmesi belirli sayıda Societe Generale hisselerine (türevler hariç) karşı nakden (veya başka bir finansal varlık) cinsinden sabit meblağ ödenmesini gerektiren finansal türev araçlar özkaynak araçlarıdır. Bu araçlar ve ödenen veya alınan ilgili primler doğrudan özsermayede muhasebeleştirilir ve bu türevlerin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler kaydedilmez. Societe Generale hisselerine ilişkin satış opsiyonlarının satışı için, bir borç düzeltme maddesi olarak işlem fiyatının bugünkü değeri bakımından muhasebeleştirilir.

Dayanak araç olarak Societe Generale hisseleri olan diğer finansal türevler bilançoaya diğer altta yatan araçları olan türevlerle aynı şekilde rayiç değer üzerinden kaydedilir.

GÖMÜLÜ TÜREVLER

Gömülü türevler karma araçların bir bileşenidir. Bu karma araç kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmezse faaliyetin başlangıcında türevin ekonomik özellikleri ve riskleri asal sözleşmenin ekonomik özelliklerine ve risk profiline yakından benzemezse ve türevin tanımını ayrıca karşılarsa Grup gömülü türevi asal sözleşmesinden ayırır. Türev ayrıldıktan sonra bilançoda gerçeğe uygun değer üzerinden Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar ve yükümlülükler altında muhasebeleştirilir ve yukarıdaki gibi açıklanır. Asal sözleşme ilgili muhasebe kategorisine göre sınıflandırılır ve ölçülür.

1. ALIM-SATIM TÜREVLERİ

MUHASEBE İLKELERİ

Alım-satım türev araçları bilançoda Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar ve yükümlülükler altına kaydedilir. Gerçeğe uygun değerdeki değişiklikler gelir tablosuna Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerde finansal araçların net kazançları veya zararları olarak kaydedilir.

Daha sonra temerrüde düşen karşı tarafları içeren finansal türevlerin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler bu araçların fesih tarihine kadar Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerle finansal araçların net kazançları veya zararları olarak kaydedilir. Bu fesih tarihinde bu karşı tarafların alacakları ve borçları bilançoda gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilir. Bu alacakların müteakip

ALIM-SATIM TÜREV ARAÇLARININ DAĞILIMI

	31.12.2016		31.12.2015	
(milyon EURO)	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Faiz oranı araçları	125.801	125.848	126.002	124.931
Döviz araçları	27.140	28.325	23.713	24.725
Özkaynak ve endeks araçları	18.987	22.878	18.589	20.727
Emtia araçları	6.485	6.494	12.604	11.690
Kredi türevleri	3.902	4.179	7.108	7.265
Diğer vadeli finansal araçlar	189	914	313	890
Toplam	182.504	188.638	188.329	190.228

Grup, kredi türevlerini kurumsal kredi portföyünün yönetilmesinde kullanır. Bunlar temelde şahıs, sektör ve coğrafi yoğunlaşmaların azaltılması ve proaktif bir risk ve sermaye yönetimi uygulanması amacıyla hizmet eder. .

Bütün kredi türevleri amaçlarına bakılmaksızın gerçeğe uygun değer üzerinden kâr veya zarar vasıtasıyla muhasebeleştirilir veya muhasebe için finansal riskten korunma araçları olarak nitelendirilemez. Dolayısıyla, bunlar gerçeğe uygun değer üzerinden alım satım türev araçları arasında muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL RİSKTEN KORUMA TÜREVLERİ

MUHASEBE İLKELERİ

Belirli piyasa risklerinden korunmak amacıyla, Grup finansal riskten korunma türev araçları oluşturur. Muhasebe açısından, Grup finansal riskten korunma işlemini riske ve korunan araçlara bağlı olarak bir gerçeğe uygun değer korunma işlemi, nakit akışı korunması ya da bir yurtdışı faaliyete net yatırımın korunması olarak adlandırır.

Bir aracın türev finansal riskten korunma türev aracı olarak adlandırılması için Grup riskten korunma ilişkisini koruma amaçlı işlemin başlangıcında ayrıntılı olarak belgelemelidir. Bu dokümantasyon koruma altına alınan varlık, yükümlülük veya vadeli işlemi, koruma yapılacak riski ve ilişkili risk yönetimi stratejisini, kullanılan finansal türevin türünü ve etkinliğini ölçmek için kullanılacak değerlendirme yöntemini belirtir.

Riskten korunma aracı olarak adlandırılan türev, gerçeğe uygun değer değişimlerini veya koruma altına alınan riskten doğan nakit akımlarını telafi etmekte çok etkin olmalıdır. Bu etkinlik koruma altına alınan aracın gerçeğe uygun değerindeki veya nakit akımlarındaki değişiklikler finansal riskten korunma aracının gerçeğe uygun değerindeki veya nakit akımlarındaki değişiklikler tarafından neredeyse tamamen dengelendiğinde doğrulanır - gerçeğe uygun değerdeki iki değişiklik arasındaki beklenen oran %80-%125 aralığındadır. Etkinlik hem korunma işlemi ilk olarak oluşturulduğunda hem de ömrü boyunca değerlendirilecektir. Etkinlik, her çeyrekte ileriye dönük olarak (gelecek dönemler boyunca öngörülen etkinlik) ve geriye dönük olarak (geçmiş dönemlerde ölçülen etkinlik) ölçülür. Etkinlik yukarıda belirtilen aralığın dışında ise finansal riskten korunma muhasebesi durdurulur.

Finansal riskten korunma türevleri bilançoda *Finansal riskten korunma türevleri* altında muhasebeleştirilir.

GERÇEĞE UYGUN DEĞER FİNANSAL KORUMASI

Bu koruma işlemlerinin amacı, araç bilanço dışı bırakıldığında kâr ya da zararı etkileyebilecek olan bir aracın gerçeğe uygun değerindeki olumsuz dalgalanma karşısında Grubu korumaktır.

Finansal riskten korunma türevinin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler gelir tablosunda Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal araçlara ilişkin net kazançlar ve zararlar hesabında kaydedilir; ancak faiz oranı türevleri için türeve tahakkuk etmiş faiz geliri ve giderleri gelir tablosunda Faiz gelir ve gideri – Finansal riskten korunma türevleri altında koruma altına alınan kaleme ilişkin tahakkuk etmiş faiz geliri ve gideri ile aynı zamanda kaydedilir.

Bilançoda, koruma altına alınan kalemin mukayyet değeri gelir beyanında Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerinde finansal araçların net kazançları veya zararları altında rapor edilen koruma altına alınmış riske isnat edilebilir kazançlar veya zararlar için düzeltilir. Finansal riskten korunma son derece geçerli olduğu ölçüde, koruma altına alınan kalemin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler ve finansal riskten korunma türevi aracın gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler kâr veya zarar, bir geçersizlik zararı ya da karına karşılık gelen fark vasıtasıyla doğru olarak mahsup edilir.

Geleceğe yönelik etkinlik olası piyasa trendlerine dayalı olan bir duyarlılık analizi ile veya finansal olarak korunan aracın ve koruyan aracın belirli unsurları arasında istatistiksel ilişki (korelasyon) regresyon analizi yoluyla değerlendirilir. Geriye yönelik etkinlik, koruma amaçlı kalemin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin koruma altına alınan aracın gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerle karşılaştırılması yoluyla değerlendirilir.

Türevin finansal riskten korunma muhasebesi için etkinlik kriterlerini karşılama durumunun sona erdiği ortaya çıkarsa veya türev feshedilir veya satılırsa finansal riskten korunma muhasebesi geleceğe yönelik olarak durdurulur. Daha sonra, korunma altına alınan varlık veya borcun mukayyet değerinin korunan riskle ilişkilendirilebilir gerçeğe uygun değer değişiklikleri bakımından düzeltilmesi sona erer ve daha önceden finansal riskten korunma muhasebesi altında muhasebeleştirilmekte olan kümülatif düzeltmeler geriye kalan ömürü boyunca itfa edilir. Finansal riskten korunmaya konu kalem vadesinden önce satılırsa veya erken ödenirse finansal riskten korunma muhasebesi de sonlandırılır.

NAKİT AKIŞI FİNANSAL KORUMASI

Faiz oranı nakit akışı finansal korumalarının amacı bilançodaki bir finansal araçla (krediler, menkul kıymetler ya da değişken faizli tahviller) veya son derece olası bir gelecek işlemle (ileriki sabit oranlar, ileriki fiyatlar vs.) ilişkili olarak ileriki nakit akışlarında gözlenecek değişikliklere karşı korumaktır. Bu koruma amaçlı işlemlerin amacı, Grubu kâr ya da zararı etkileyebilecek olan bir araç ya da işlemin ileriki nakit akışlarındaki olumsuz dalgalanmalar karşısında korumaktır.

Korunmaya konu türev araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin etkin kısmı Gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş kazançlar ve zararlar hesabında muhasebeleştirilir, diğer taraftan etkin olmayan kısım gelir tablosunda Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerinde finansal araçların net kazançları veya zararları olarak muhasebeleştirilir. Faiz oranı türevlerine istinaden, türeve tahakkuk eden faiz geliri ve giderleri gelir tablosuna Faiz gelir ve gideri – Finansal riskten korunma türevleri altına koruma altına alınan kaleme ilişkin tahakkuk etmiş faiz geliri ve gideri ile aynı zamanda kaydedilir.

Koruma amaçlı işlemin etkinliği, i) koruma altına alınan aracın aynı özelliklerini taşıyan varsayımsal bir türevin oluşturulmasını içeren varsayımsal türev yöntemi kullanılarak (farazi şartlarla, oranların sıfırlandığı tarih bakımından, oranlar bakımından, vs.) -ancak tersine işler ve koruma amaçlı işlem yapıldığında gerçeğe uygun değeri sıfırdır-daha sonra ii) kuramsal türevin gerçeğe uygun değerindeki beklenen değişiklikler koruma amaçlı aracın gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerle karşılaştırılarak (duyarlılık analizi) veya koruma amaçlı işlemin geleceğe yönelik etkinliği hakkında bir regresyon analizi yapılarak değerlendirilir. Burada yalnızca "aşırı-koruma" etkisiz addedilir.

Nakit akımı finansal koruma türevlerinin yeniden değerlemesiyle ilgili olarak doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilen meblağlar nakit akışlarına finansal koruma uygulanmasıyla aynı zamanda gelir tablosunda Faiz geliri ve gideri olarak yeniden sınıflandırılır.

Finansal korunma türevleri finansal riskten korunma muhasebesi için etkinlik kriterlerini karşılayamadığında veya feshedildiğinde veya satıldığında finansal riskten korunma muhasebesi geleceğe yönelik olarak durdurulur. Daha önce doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen meblağlar faiz gelirinin Finansal riskten korunmaya konu kalemden doğan nakit akışları tarafından etkilendiği dönemler boyunca gelir tablosunda *Faiz gelir ve giderleri* altında yeniden sınıflandırılır. Finansal riskten korunmaya konu kalem beklenenden daha erken satılır veya finansal riskten korunan tahmin işleminin olasılığı azalırsa özkaynaklara kaydedilen gerçekleşmemiş kazançlar ve zararlar derhal gelir tablosunda yeniden sınıflandırılır.

YABANCI BİR İŞLETMEDEKİ NET YATIRIMIN FİNANSAL RİSKTEN KORUNMASI

Yabancı bir şirketteki net yatırım üzerindeki finansal riske karşı korumanın amacı döviz kuru riskine karşı korumaktır.

Koruma altına alınan kalem, para birimi Grubun işlevsel para biriminden farklı olan bir ülkedeki yatırımdır. Bu sebeple koruma işlemi yabancı bir iştirakin ya da şubenin net pozisyonunu kuruluşun işlevsel para birimine bağlı döviz kuru riskine karşı korumaya yaramaktadır.

Muhasebe amaçlarıyla net bir yatırımın korunmaya alınması olarak adlandırılan finansal riskten korunma türevinin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin etkin kısmı özkaynaklarda Gerçekleşmemiş ya da ertelenmiş kazançlar ve zararlar altında muhasebeleştirilir, buna karşın etkin olmayan kısım gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

MAKRO GERÇEĞE UYGUN DEĞER FİNANSAL KORUMALARI

Bu tür finansal riskten korumada faiz oranı türevleri genellikle Perakende Bankacılık faaliyetlerinden doğan yapısal faiz oranı risklerine karşı küresel olarak finansal riskten korunma için kullanılır. Bu işlemler için hesap tutulurken Grup Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IAS 39 "genişletilmiş" standardı uygular, bu standart aşağıdaki hususları kolaylaştırır:

- finansal risklere karşı korunmakta olan sabit oran pozisyonlu müşteri vadesiz mevduatları dâhil olmak üzere varlık-yükümlülük yönetimi için kullanılan makro-koruma amaçlı işlemlere gerçeğe uygun değer finansal riskten korunma muhasebesi uygulanması;
- Avrupa Birliği'nin kabul ettiği IAS 39 tarafından şart koşulan etkinlik testlerinin gerçekleştirilmesi

Makro-gerçeğe uygun değer finansal koruması olarak adlandırılan finansal türevler için muhasebe işlemleri diğer gerçeğe uygun değer finansal riskten korunma araçların muhasebe işlemlerine benzerdir. Makro-finance riskten korunma finansal riskten korunmaya konu araçların portföyünün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler bilançoda ayrı bir satırda Kâr veya zarar vasıtasıyla faiz oranı riskine karşı korunmaya konu olan portföylerin yeniden değerlendirme farkları altında rapor edilir.

FİNANSAL RİSKE KARŞI KORUMA TÜREVLERİNİN DAĞILIMI

(milyon EURO)	31.12.2016		31.12.2015	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Gerçeğe uygun değer finansal koruması				
Faiz oranı araçları	17.365	9.289	15.448	9.199
Döviz araçları	45	4	79	4
Özkaynak ve endeks araçları	1	-	5	-
Nakit akımı finansal koruması				
Faiz oranı araçları	584	121	589	135
Döviz araçları	72	179	384	183
Diğer finansal araçlar	33	1	33	12
Toplam	18.100	9.594	16.538	9.533

Grup, sabit oranlı finansal varlıklarını ve yükümlülüklerini (öncelikle krediler/borçlanmalar, ihraç edilmiş menkul kıymetler ve sabit oranlı menkul kıymetler) uzun vadeli faiz oranlarındaki değişiklikler karşısında korumak amacıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal riskten korunma işlemleri şeklinde hesaplama amaçları için muhasebeleştirilmiş finansal riskten korunma ilişkileri kurar. Kullanılan finansal riskten korunma araçları, başlıca faiz oranı swap'larından oluşur.

Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümlerinin faaliyetlerinin bazılarında dolayı Grup finansal riskten korumaya konu nakit akışlarıyla aynı zamanda gelir tablosunda Faiz geliri ve gideri kalemindeki gelecek nakit akışı değişikliklerine maruzdur.

X Son derece olası fonlama gereksinimleri her bir faaliyet için oluşturulmuş geçmiş veriler ve bilanço bakiyelerinin temsili örneği kullanılarak belirlenir. Bu veriler yönetim yöntemlerindeki değişikliklerle artırılabilir ya da azaltılabilir.

Aşağıdaki tabloda (öngörülen vade tarihine göre kırılımı verilen) nakit akışı koruma ilişkisine tabi olan nakit akış meblağı ve son derece olası finansal korunmaya konu tahmini işlemlerin meblağı gösterilmektedir.

(milyon EURO)	3 aydan az	3 aydan 1 yıla kadar	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	31.12.2016
Koruma altına alınmış dalgali nakit akışı (oranlar vb.)	174	505	862	5.270	6.811
Olasılığı yüksek tahmin işlemleri	44	95	115	109	363
Diğer (Forex vb.)	13	-	3	-	16
Korunan nakit akışı kapsamındaki toplam akış	231	600	980	5.379	7.190

(milyon EURO)	3 aydan az	3 aydan 1 yıla kadar	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	31.12.2015
Koruma altına alınmış dalgali nakit akışı (oranlar vb.)	368	890	744	911	2.913
Olasılığı yüksek tahmin işlemleri	2	164	178	110	454
Diğer (Forex vb.)	1	2	-	-	3
Korunan nakit akışı kapsamındaki toplam akış	371	1.056	922	1.021	3.370

3. VADELİ FİNANSAL ARAÇ TAAHHÜTLERİ (FARAZİ MEBLAĞLAR)

	31.12.2016		31.12.2015	
(milyon EURO)	Alım-satım	Finansal risken	Alım-satım	Finansal
Faiz oranı araçları				
Kesin araçlar				
Swap'lar	7.659.277	425.723	946.657	388.205
FRA'lar	1.643.107	372	1.401.505	291
Opsiyonlar	2.508.569	2.238	2.519.669	542
Döviz araçları				
Kesin araçlar	2.406.365	12.713	2.429.059	9.635
Opsiyonlar	899.930	-	612.156	-
Özkaynak ve endeks araçları				
Kesin araçlar	81.292	-	85.632	-
Opsiyonlar	1.803.498	-	1.806.733	35
Emtia araçları				
Kesin araçlar	151.588	-	183.023	-
Opsiyonlar	49.075	-	57.682	-
Kredi türevleri	485.505	-	675.181	-
Diğer vadeli finansal araçlar	32.041	226	33.260	342
TOPLAM	17.720.247	441.272	19.268.557	399.050

4. FİNANSAL TÜREV ARAÇLARIN VADELERİ (FARAZİ MEBLAĞLAR)

Bu kalemler finansal araçların sözleşme vadesine göre sunulmuştur.

(milyon EURO)	3 aydan az	3 aydan 1 yıla kadar	1 - 5 yıl arası	5 yıldan fazla	31.12.2016
Faiz oranı araçları	1.290.563	3.086.161	4.613.613	3.248.949	12.239.286
Döviz araçları	1.583.635	823.150	651.781	260.442	3.319.008
Özkaynak ve endeks araçları	295.416	1.283.202	262.229	43.943	1.884.790
Emtia araçları	106.211	58.646	29.572	6.234	200.663
Kredi türevleri	38.052	134.167	287.752	25.534	485.505
Diğer vadeli finansal araçlar	4.772	12.596	14.787	112	32.267
Toplam	3.318.649	5.397.922	5.859.734	3.585.214	18.161.519

NOT 3.3 – SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Satılmaya hazır finansal varlıklar, Grubun her zaman satabileceği belirsiz bir süreyle elde tutulan türev dışı finansal varlıklardır. Hükmen, bunlar Krediler ve alacaklar, Kâr veya zarar yoluyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar ve Vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar hesabı altında sınıflandırılmayan finansal varlıklardır.

Sabit gelirli menkul kıymetler için tahakkuk eden veya ödenen faiz gelir tablosunda geçerli faiz oranı yöntemi kullanılarak *Faiz ve benzeri gelir – Finansal araçlar üzerindeki işlemler* altında muhasebeleştirilir. Bu menkul kıymetlerden kazanılan temettü geliri gelir tablosuna *Satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin net kazançlar ve zararlar* altında kaydedilir.

Bilanço tarihi itibarıyla satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerle ölçülür ve gelir hariç gerçeğe uygun değerdeki değişiklikler, gelir tablosuna alınan döviz parasal varlıkları üzerinden döviz zararları ve kazançları hariç olmak üzere Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş sermaye kârları ve zararları hesabına kaydedilir.

Bu parasal varlıklar satıldığı takdirde, özkaynaklara kaydedilmiş olan gerçekleşmemiş kazançlar ve zararlar Satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin net kazançlar ve zararlar olarak yeniden sınıflandırılır.

Bilanço tarihinde, ilk muhasebeleştirilmesini müteakiben bir ya da daha fazla olaydan kaynaklanan satılmaya hazır finansal varlığın değer düşüklüğüne ilişkin nesnel kanıt olduğu takdirde, daha önce özkaynaklarda birikmiş gerçekleşmemiş zarar borç senetleri bakımından Risk maliyeti altında ve özkaynak araçları için Satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin net kazançlar ve zararlar altında yeniden sınıflandırılır. Grup tarafından uygulanan değer düşüklüğü kuralları Not 3.8'de açıklanmaktadır.

1. SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

	31.12.2016		31.12.2015	
(milyon EURO)	Net	değer düşüklüğü karşılıkları	Net	değer düşüklüğü karşılıkları
Borçlanma araçları	124.747	(257)	119.467	(266)
Özkaynağa dayalı araçlar ⁽¹⁾	12.447	(567)	12.091	(363)
Uzun vadeli özsermaye yatırımları	2.210	(518)	2.629	(510)
Toplam	139.404	(1.342)	134.187	(1.139)
ödünc verilen menkul kıymetler	2	-	1	-

(1) UCITS dâhil.

SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLARDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

(milyon EURO)	2016
1 Ocak 2016 tarihli bakiye	134.187
İktisaplar	55.665
Satışlar / itfalar ⁽¹⁾	(49.564)
Kapsamdaki değişiklik ve diğer	(1.294)
Dönem boyunca doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değerdeki değişikliklerden kazanç ve zararlar	926
K&Z tablosunda muhasebeleştirilen borç senetlerinin değer düşüklüğü değişiklikleri	9
artış	(7)
yeniden girişler	10
diğerleri	5
K&Z tablosunda muhasebeleştirilen özkaynak araçlarına ilişkin değer düşüklüğü zararları	(285)
Bağlı alacaklarda değişiklik	(113)
Çevrim farkları	(127)
31 Aralık 2016 tarihli bakiye	139.404

(1) Satışlar ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlendirilmektedir.

2. SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR NET KAZANÇLARI VE ZARARLARI

(milyon EURO)	2016	2015
Temettü geliri	460	722
Borç senetlerinin satışından kaynaklanan kazançlar ve zararlar ⁽¹⁾	182	133
Özkaynak araçlarının satışına ilişkin kazanç ve zararlar ⁽²⁾	(54)	995
Özkaynak araçlarına ilişkin değer düşüklüğü zararları ⁽³⁾	(254)	(102)
Sigorta şirketlerinin satılmaya hazır finansal varlıklarının kâr paylaşımı	315	(893)
Uzun vadeli özkaynak araçlarının satışına ilişkin kazanç ve zararlar	766	118
Uzun vadeli özkaynak araçlarına ilişkin değer düşüklüğü zararları ⁽⁴⁾	(31)	(24)
Satılmaya hazır varlıklara ilişkin toplam net kazançlar ve zararlar	1.384	949
Satılmaya hazır varlıklara ilişkin faiz geliri	2.496	2.811

(1) bunun 5 milyon Euro'su 2016'daki Sigorta faaliyetleri içindir.

(2) bunun -63 milyon Euro'su 2016'daki Sigorta faaliyetleri içindir.

(3) bunun -248 milyon Euro'su 2016'daki Sigorta faaliyetleri içindir.

(4) bunun -1 milyon Euro'su 2016'daki Sigorta faaliyetleri içindir.

3. DOĞRUDAN ÖZKAYNAKLARDA MUHASEBELEŞTİRİLEN GERÇEKLEŞMEMİŞ KAZANÇLARIN VE ZARARLARIN KIRILIMI

(milyon EURO)	2016		
	Gerçekleşmemiş kazançlar	Gerçekleşmemiş zararlar	Net yeniden değerlendirme
Satılmaya hazır özkaynak araçlarına ilişkin gerçekleşmemiş kazanç ve zararlar	586	(40)	546
Satılmaya hazır borç araçlarına ilişkin gerçekleşmemiş kazanç ve zararlar	867	(377)	490
Sigorta şirketlerinin gerçekleşmemiş kazançları ve zararları	698	(198)	500
Toplam	2.151	(615)	1.536

(milyon EURO)	2015		
	Gerçekleşmemiş kazançlar	Gerçekleşmemiş zararlar	Net yeniden değerlendirme
Satılmaya hazır özkaynak araçlarına ilişkin gerçekleşmemiş kazanç ve zararlar	1.119	(62)	1.057
Satılmaya hazır borç araçlarına ilişkin gerçekleşmemiş kazanç ve zararlar	1.047	(679)	368
Sigorta şirketlerinin gerçekleşmemiş kazançları ve zararları	550	(119)	431
Toplam	2.716	(860)	1.856

VISA HİSSELERİNİN SATIŞI

Uygun Avrupa mercileri tarafından onaylandıktan sonra, 2 Kasım 2015 tarihinde mutabık kalınan, Visa Inc. şirketinin Grubun elinde bulunan ve Satılmaya hazır varlıklar altında kayıtlı kote olmamış Visa Avrupa hisselerini iktisabı 21 Haziran 2016 tarihinde sonuçlandırılmıştır. Visa Avrupa hisseleri üç parçalı bir ödeme karşılığında satılmıştır: bir peşin nakit bedel, bir ertelenmiş nakit ödeme ve Visa Inc. imtiyazlı hisseleri.

İmtiyazlı hisseler koşullu şartlara tabi olarak 4 ila 12 yıllık bir süre içinde adi hisselerle çevrilebilecektir; kote olmamışlardır ve sınırlı devredilebilirliğe tabidir.

İmtiyazlı hisselerin değerini tespit etmek için, Grup, 31 Aralık 2015 tarihinde Visa Avrupa hisselerinin değerlemesi için yapılanlara benzer tahmin ve varsayımları kullanarak, bu hisselerin likit olmama niteliğini adi Visa hisselerine çevrimin kesin oranını belirlemek için kullanılacak etmenlere ilişkin belirsizliklere dâhil etmiştir. Bu satışın sonucunda 31 Aralık 2015 tarihinde Satılmaya hazır özkaynak araçları net kazançları ve zararları hesabına kaydedilen vergi öncesi 552 milyon Euro gelire geri dönüştürülmüş ve 725 milyon Euro'luk toplam sermaye kazancı Satılmaya hazır finansal varlıklar net kazançları ve zararları altında kaydedilmiştir.

NOT 3.4 - GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ

 <p>BASİTLEŞTİRME</p>	<p>Grup bilançosunda muhasebeleştirilen finansal varlıklar ve yükümlülükler gerçeğe uygun değer üzerinden ya da itfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülür. İtfa edilmiş maliyet üzerinden ölçme hâlinde, araçların gerçeğe uygun değeri notlarda açıklanır (bkz. Not 3.9).</p> <p>Aktif piyasada bir araç kote edilirse gerçeğe uygun değeri piyasa fiyatına eşittir.</p> <p>Ancak birçok finansal araç kote edilmemiştir (örneğin çoğu müşteri kredisi ve mevduatı, bankalar arası borçlar ve talepler vb.) veya yalnızca likit olmayan piyasalarda ya da tezgâh üstü piyasalarda ciro edilebilir (birçok türev araç için söz konusu olduğu üzere).</p> <p>Böyle durumlarda araçların gerçeğe uygun değeri ölçüm teknikleri ya da değerlendirme modelleri kullanılarak hesaplanır. Piyasa parametreleri bu modellere dâhil edilmiştir ve gözlemlenebilir olmalıdır; aksi hâlde tahminlere dayanarak belirlenir. Kullanılan modeller ve parametreler bağımsız doğrulamalara ve iç kontrollere tabidir.</p>
--	---

MUHASEBE İLKELERİ

GERÇEĞE UYGUN DEĞER TANIMI

Gerçeğe uygun değer, ölçüm tarihinde piyasa katılımcıları arasındaki kurallara uygun bir işlemde bir varlığın satılmasında alınacak veya bir yükümlülüğün devrinde ödenecek olan fiyattır.

Özdeş varlıklar ve yükümlülükler için gözlemlenebilir fiyatlar bulunmaması hâlinde, finansal araçların gerçeğe uygun değeri söz konusu aracın fiyatını belirlemek için piyasa operatörlerinin kullanacağı varsayımlara dayalı gözlemlenebilir piyasa girdisinin kullanımını azamiye çıkaran başka bir ölçüm tekniği kullanılarak belirlenir.

GERÇEĞE UYGUN DEĞER HİYERARŞİSİ

Bilgilendirme amacıyla, konsolide mali tablolara ilişkin notlarda, finansal araçların gerçeğe uygun değeri aşağıdaki seviyelere göre kullanılan girdilerin önemini yansıtan bir gerçeğe uygun değer hiyerarşisi kullanılarak sınıflandırılır:

Seviye 1 (L1): benzer varlıklar veya yükümlülükler için aktif piyasalarda teklif edilen fiyatlara (düzeltilmemiş) istinaden değer biçilen araçlar.

Seviye 1 bilanço ya da gerçeğe uygun değeri üzerinden aktarılan araçlar özellikle aktif borsada kote edilen hisseleri, doğrudan dış simsarlar/aracılar tarafından fiyatlandırılan devlet ya da şirket tahvillerini, örgütlenmiş piyasada işlem gören türevleri (vadeli işlemler, opsiyonlar) ve net varlık değeri bilanço tarihinde mevcut olan fon birimlerini (UCITS dâhil) içerir.

Bir finansal araç teklif edilen fiyatlar bir borsadan, simsardan, aracıdan, endüstri grubundan, fiyatlandırma servisinden veya düzenleyici bir kurumdan kolay ve düzenli bir şekilde alınabiliyorsa ve emsallerine uygun bir esasta fiili ve düzenli piyasa işlemlerini yansıtıyorsa aktif bir borsada kote edilmiş olarak kabul edilir.

Bir borsanın aktif olup olmadığının tespit edilmesi borsanın alım satım hacminde ve faaliyet seviyesinde keskin bir düşüş olup olmadığı, zamanla ve yukarıda anılan muhtelif piyasa katılımcıları arasında fiyatlarda keskin bir farklılık olup olmadığına veya emsallerine uygun esasta yapılan en son işlemlerin yeterince kısa süre önce olmadığı durumu gibi göstergelerin kullanılmasını gerektirir.

Bir finansal araç Grubun anında erişebildiği muhtelif pazarlarda işlem gördüğünde, gerçeğe uygun değeri söz konusu araç için miktarlar ve faaliyet seviyelerinin en yüksek olduğu piyasa fiyatı ile temsil edilir.

Zorunlu tasfiye veya haciz satışlarından kaynaklanan işlemler genellikle piyasa fiyatı tespit edilirken hesaba katılmaz.

Seviye 2 (L2): doğrudan (yani fiyat olarak) veya dolaylı (yani fiyatlardan elde edilen) olarak varlık veya yükümlülük için gözlenebilir olan Seviye 1 dâhilinde bulunan teklif edilmiş fiyatlar dışında girdiler kullanılarak değer biçilen finansal araçlar.

Yeterli bir likit piyasada kote edilen araçlar ve borsa dışı işlem gören araçlar bu seviyeye aittir. Benzer araçların değerlendirilmesinden elde edilerek dış kaynaklar tarafından yayınlanan fiyatlar, fiyatlardan elde edilen bilgiler şeklinde değerlendirilir.

Seviye 2 araçlar özellikle doğrudan kote edilmeyen, bilançoaya gerçek değeri üzerinden aktarılan menkul kıymetleri (örneğin şirket tahvilleri, ipotek teminatlı menkul kıymetler, fon birimleri) ve aşağıdaki borsa dışı işlem gören firma türev araçları ve opsiyonlarını içerir: faiz oranı swap'ları, tavan fiyatlar, taban fiyatlar, swap opsiyonları, hisse senedi opsiyonları, indeksli opsiyonlar, döviz opsiyonları, emtia opsiyonları ve kredi türevleri. Bu araçların vadeleri piyasada genel olarak işlem yapılan vade aralıkları ile bağlantılıdır ve bu araçlar basit olabilir ya da daha karmaşık bir ücretlendirme profili sunabilir (örneğin sınır opsiyonları, çok sayıda dayanak araçları bulunan ürünler); ancak söz konusu karmaşıklık sınırlıdır. Bu kategoride kullanılan değerlendirme teknikleri ana piyasa katılımcıları tarafından paylaşımlı olarak kullanılan ortak yöntemlere dayalıdır.

Bu kategori ayrıca kredilerin ve karşı taraflara verilmiş olan, kredi riski Kredi Temerrüt Swapı aracılığıyla kote edilen, itfa edilmiş maliyet üzerinden alacakları da içerir (bkz. Not 3.9).

Seviye 3 (L3): gözlenebilir piyasa verilerine (gözlenmeyen girdiler olarak anılır) dayanmayan girdiler kullanılarak değer biçilen araçlar.

Bilançoaya gerçeğe uygun değeri üzerinden aktarılan Seviye 3 araçları esas olarak satış marjının derhal kâr veya zararda muhasebeleştirilemediği araçlardır (bkz. Not 3.4.7).

Bu doğrultuda, Seviye 3 finansal araçları genel olarak işlem gören araçlardan daha uzun vadeli olan ve/veya özel olarak ayarlanmış getiri profillerine sahip olan türevleri içerir. Aynı şekilde, gerçeğe uygun değer üzerinden hesaplanan borç da Seviye 3 olarak sınıflandırılır ve burada ilgili saklı türev ürünlerin değerlemesi de gözlemlenemeyen girdilere dayalıdır.

Başlıca L3 karmaşık türev araçlar:

- Hisse senedi türevleri: uzun vadeli olan ve/veya ısmarlama ücretlendirme mekanizmaları içeren opsiyonlar. Bu araçlar piyasa girdilerine (volatilité, temettü oranları, korelasyonlar vs.) duyarlıdır. Piyasa derinliğinin ve belirli aralıklarla izlenen fiyatlarla mümkün olan nesnel bir yaklaşımın yokluğunda, bunların değerlemesi kişisel yöntemlere (örneğin gözlemlenebilir verilerden dış değerlendirme, geçmiş analizi) dayalıdır. Melez özkaynak araçları (örneğin en az bir özkaynak dışı dayanak araç içeren) da farklı dayanaklar arasında genellikle gözlemlenemeyen korelasyon nedeniyle L3 olarak sınıflandırılır,
- Faiz oranı türevleri: uzun vadeli ve/veya egzotik opsiyonlar, farklı faiz oranları arasındaki korelasyona duyarlı ürünler, farklı faiz oranları, farklı döviz kurları arasındaki ve faiz oranları ile döviz kurları arasındaki ya da quanto ürünleri arasındaki korelasyon (örneğin bu kapsamda araç dayanak para biriminden farklı bir para biriminde mahsup edilir); korelasyon çiftinin likiditesi ve işlemlerin bakiye vadesi nedeniyle değerlendirme girdileri gözlenemez olduğu için bunlar L3 olarak sınıflandırılır (örneğin döviz kuru korelasyonları USD/JPY için gözlenemez olarak değerlendirilir).
- Kredi türevleri: L3 kredi türevleri başlıca vade-temerrüt korelasyonuna maruz araçların bileşimini (korunma amaçlı işlem alıcısının N'inci temerrüt itibarıyla tazmin edildiği, bileşimi oluşturan ihraççıların kredi kalitesi ve bunların korelasyonuna maruz olan "N-temerrüt" ürünleri ya da bir yatırımcılar grubu için özel olarak oluşturulan ve onların gereksinimlerine göre yapılandırılan Teminata Dayalı Borç Yükümlülükleri olan CDO ısmarlama ürünler) ve aynı zamanda kredi marjı volatilitésine tabi ürünleri içerir.
- Emtia türevleri: bu kategori gözlenemeyen volatilité ya da korelasyon girdileri içeren ürünleri kapsar (emtia swaplarına dayalı opsiyonlar, dayanak araçlar bileşimi dâhil).

1. GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016				31.12.2015			
	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Alım-satım portföyü	104.225	163.469	395	268.089	119.627	154.499	587	274.713
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	38.161	3.253	16	41.430	46.383	8.021	224	54.628
Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	65.790	3.758	1	69.549	72.975	6.322	-	79.297
Diğer alım-satım varlıkları ^{(1)*}	274	156.458	378	157.110	269	140.156	363	140.788
K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanılarak ölçülen finansal varlıklar	39.621	23.184	1.317	64.122	37.710	16.444	2.404	56.558
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	22.926	126	186	23.238	20.291	228	185	20.704
Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	16.695	2.153	73	18.921	17.419	975	143	18.537
Diğer finansal varlıklar	-	20.349	1.058	21.407	-	14.951	2.076	17.027
Çalışan yan hak planlarına yönelik ayrı varlıklar	-	556	-	556	-	290	-	290
Alım-satım türevleri	162	179.344	2.998	182.504	413	184.065	3.851	188.329
Faiz oranı araçları	46	123.862	1.893	125.801	38	123.411	2.553	126.002
Döviz araçları	98	26.842	200	27.140	298	23.142	273	23.713
Özkaynak ve endeks araçları	-	18.488	499	18.987	-	18.107	482	18.589
Emtia araçları	-	6.423	62	6.485	-	12.361	243	12.604
Kredi türevleri	-	3.724	178	3.902	-	6.855	253	7.108
Diğer vadeli finansal araçlar	18	5	166	189	77	189	47	313
Finansal riskten koruma türevleri	-	18.100	-	18.100	-	16.538	-	16.538
Faiz oranı araçları	-	17.949	-	17.949	-	16.037	-	16.037
Döviz araçları	-	117	-	117	-	463	-	463
Özkaynak ve endeks araçları	-	1	-	1	-	5	-	5
Diğer vadeli finansal araçlar	-	33	-	33	-	33	-	33
Satılmaya hazır finansal varlıklar	128.861	8.526	2.017	139.404	123.718	8.200	2.269	134.187
Borçlanma senetleri	118.429	6.115	203	124.747	113.374	5.983	110	119.467
Özkaynak senetleri	10.251	2.160	36	12.447	10.153	1.827	111	12.091
Uzun vadeli özsermaye yatırımları	181	251	1.778	2.210	191	390	2.048	2.629
Gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar toplamı	272.869	392.623	6.727	672.219	281.468	379.746	9.111	670.325

(1) Bunun 151.001 milyon Euro'su 31 Aralık 2015 itibarıyla 136.158 milyon Euro tutarı karşısında 31 Aralık 2016 itibarıyla yeniden satış sözleşmeleri çerçevesinde satın alınan menkul kıymetleri temsil eder.

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'de yayımlanan mali tablolarda ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

2. GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	31.12.2016				31.12.2015			
	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Alım-satım portföyü	13.518	180.408	6.944	200.870	15.564	189.175	5.964	210.703
İhraç edilen borçlanma senetleri	-	9.567	6.747	16.314	-	9.728	5.796	15.524
Ödünç alınmış menkul kıymetler için ödenecek meblağlar	13	44.642	-	44.655	52	37.219	-	37.271
Açığa satılan tahviller ve diğer borç senetleri	11.547	45	-	11.592	14.105	36	1	14.142
Açığa satılan hisseler ve diğer özkaynak araçları	1.958	-	-	1.958	1.407	-	-	1.407
Diğer alım-satım yükümlülükleri ⁽¹⁾	-	126.154	197	126.351	-	142.192	167	142.359
K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanılarak ölçülen finansal yükümlülükler	325	37.499	28.288	66.112	306	32.570	21.174	54.050
Alım-satım türevleri	96	184.491	4.051	188.638	279	185.884	4.065	190.228
Faiz oranı araçları	22	123.199	2.627	125.848	42	122.334	2.555	124.931
Döviz araçları	69	28.224	32	28.325	221	24.470	34	24.725
Özkaynak ve endeks araçları	-	22.082	796	22.878	-	19.991	736	20.727
Emtia araçları	-	6.428	66	6.494	-	11.436	254	11.690
Kredi türevleri	-	3.649	530	4.179	-	6.780	485	7.265
Diğer vadeli finansal araçlar	5	909	-	914	16	873	1	890
Finansal riskten koruma türevleri	-	9.594	-	9.594	-	9.533	-	9.533
Faiz oranı araçları	-	9.410	-	9.410	-	9.334	-	9.334
Döviz araçları	-	183	-	183	-	187	-	187
Özkaynak ve endeks araçları	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer finansal araçlar	-	1	-	1	-	12	-	12
Gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler toplamı	13.939	411.992	39.283	465.214	16.149	417.162	31.203	464.514

(1) Bunun 125.146 milyon Euro'su 31 Aralık 2015 itibarıyla 141.166 milyon Euro tutarı karşısında 31 Aralık 2016 itibarıyla yeniden satış sözleşmeleri çerçevesinde satılan menkul kıymetleri temsil eder.

3. SEVİYE 3 FİNANSAL ARAÇLARINDAKİ DEĞİŞİM

GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN FİNANSAL VARLIKLAR

(milyon EURO)	01.01.2016 tarihli bakiye	İktisaplar	Satışlar / İtfalar	Seviye 2'ye aktarma	Seviye 2'den aktarma	Kazançlar ve zararlar	Çevrim farkları	Kapsamdaki değişiklik ve diğer	31.12.2016 tarihli bakiye
Alım-satım portföyü	587	140	(227)	(173)	69	(16)	15	-	395
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	224	120	(151)	(171)	-	(6)	-	-	16
Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	-	20	(76)	-	69	(15)	3	-	1
Diğer alım-satım varlıkları	363	-	-	(2)	-	5	12	-	378
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal varlıklar	2.404	775	(358)	(1.438)	-	(96)	30	-	1.317
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	185	2	(2)	(1)	-	2	-	-	186
Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	143	1	(52)	-	-	(19)	-	-	73
Diğer finansal varlıklar	2.076	772	(304)	(1.437)	-	(79)	30	-	1.058
Çalışan tazminat planlarına yönelik ayrı varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alım-satım türevleri	3.851	50	(22)	(1.055)	391	(312)	95	-	2.998
Faiz oranı araçları	2.553	-	(20)	(673)	91	(123)	65	-	1.893
Döviz araçları	273	7	-	(6)	75	(159)	10	-	200
Özkaynak ve endeks araçları	482	37	(2)	(147)	23	95	11	-	499
Emtia araçları	243	6	-	(217)	-	30	-	-	62
Kredi türevleri	253	-	-	(12)	28	(94)	3	-	178
Diğer vadeli finansal araçlar	47	-	-	-	174	(61)	6	-	166
Finansal riskten koruma türevleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Satılmaya hazır finansal varlıklar	2.269	493	(378)	(399)	-	175	(13)	(130)	2.017
Borçlanma senetleri	110	169	(65)	(7)	-	-	(2)	(2)	203
Özkaynak senetleri	111	14	(35)	-	-	2	(7)	(49)	36
Uzun vadeli özsermaye yatırımları	2.048	310	(278)	(392)	-	173	(4)	(79)	1.778
Gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar toplamı	9.111	1.458	(985)	(3.065)	460	(249)	127	(130)	6.727

GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	01.01.2016 tarihli bakiye	İhraçlar	İktisaplar / satışlar	İtfalar	Devir Seviye 2'ye aktarma	Seviye 2'den aktarma	Kazanç ar ve zararlar	Çevrim farkları	31.12.2016 tarihli bakiye
Alım-satım portföyü	5.964	2.426	(1)	(1.781)	(310)	426	66	154	6.944
İhraç edilen borçlanma senetleri	5.796	2.426	-	(1.777)	(200)	247	107	148	6.747
Ödünç alınmış menkul kıymetler için ödenecek meblağlar	-	---	-	-	-	-	-	-	-
Açığa satılan tahviller ve diğer borç senetleri	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-
1									
Açığa satılan hisseler ve diğer özkaynak araçları	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer alım-satım yükümlülükleri	167	-	-	(4)	(110)	179	(41)	6	197
K&Z vasıtasıyla gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanarak ölçülen finansal yükümlülükler	21.174	11.201	-	(5.285)	(2.898)	3.631	207	258	28.288
Alım-satım türevleri	4.065	575	(9)	(303)	(760)	223	220	40	4.051
Faiz oranı araçları	2.555	13	(9)	-	(405)	181	269	23	2.627
Döviz araçları	34	8	-	-	(17)	1	4	2	32
Özkaynak ve endeks araçları	736	549	-	(301)	(210)	21	(12)	13	796
Emtia araçları	254	5	-	(1)	(70)	-	(121)	(1)	66
Kredi türevleri	485	-	-	-	(58)	20	80	3	530
Diğer vadeli finansal araçlar	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-
Finansal riskten koruma türevleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler toplamı	31.203	14.202	(10)	(7.369)	(3.968)	4.280	493	452	39.283

4. BİLANÇODA GERÇEĞE UYGUN DEĞER ÜZERİNDEN GÖSTERİLEN FİNANSAL ARAÇLARIN DEĞERLEME YÖNTEMLERİ

Bilançoda gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilen finansal araçlar için gerçeğe uygun değer aktif bir piyasada teklif edilen fiyatlara istinaden tespit edilir. Bilanço tarihinde hiçbir bilgi yoksa veya takas değeri işlem fiyatlarını yansıtmıyorsa bu fiyatlar düzeltilebilir.

Ancak, finansal piyasalarda borsa dışı menkul değerler ticareti yapılan türevlerin değişken özelliklerinden dolayı Grup tarafından işlenen çok sayıda finansal ürünün piyasalarda teklif edilmiş fiyatı yoktur.

Bu ürünler için gerçeğe uygun değer piyasa katılımcıları tarafından finansal araçların ölçülmesi için yaygın şekilde kullanılan değerlendirme tekniklerine istinaden değerlendirme modelleri kullanılarak tespit edilir. Örneğin swap'lar için gelecekteki iskontolu nakit akışları veya belli opsiyonlar için Black & Schools formülü ve bilanço tarihi itibarıyla cari piyasa koşullarını yansıtan değerlendirme parametreleri kullanılır. Bu değerlendirme yöntemleri Grup Risk Bölümünün Piyasa Riski Departmanından uzmanlar tarafından bağımsız olarak doğrulanır.

Ayrıca, değerlendirme modellerinde kullanılan girdiler gözlenebilir piyasa verilerinden elde edilmiş olsun olmasın Piyasa Riski Departmanı tarafından tanımlanan metodolojiler uyarınca GBIS (Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri) Finans Bölümü tarafından kontrol edilir.

Gerekirse, bu değerlemeler mevcut bilgilerin analizinden sonra makul olarak ve uygun şekilde belirlenen ek karşılıklarla (alım satım fiyatları farkı ve likidite gibi) ile tamamlanır.

Türevler ve güvenlik finansmanı işlemleri Kredi Değerleme Düzeltmesine (CVA) veya Borç Değerleme Düzeltmesine (DVA) tabidir. Grup bu düzeltmeye tüm müşterileri ve takas odalarını dâhil eder, bu ayrıca her bir karşı taraf için mevcut mahsuplaşma anlaşmalarını yansıtır.

CVA, Grup işletmesinin karşı tarafa, karşı tarafın temerrüde düşme olasılığına (işletmenin temerrüde düşmemesi şartına bağlı olarak) ve temerrüt hâlinde zarara karşı olumlu beklenen riski esas alınarak belirlenir. DVA ise olumsuz beklenen risk esas alınmak suretiyle simetrik olarak belirlenir. Bu hesaplamalar ilgili ve gözlenebilir piyasa verilerinin kullanımı odaklı olarak potansiyel risk süresi boyunca gerçekleştirilir.

Aynı şekilde, söz konusu işlemlerin finansmanı ile bağlantılı maliyetler ya da kârları dikkate almak için yapılan düzeltme (FVA, "Fonlama Değeri Düzeltmesi") de gerçekleştirilir.

Gözlenebilir veriler bağımsız, mevcut, kamuya açık şekilde dağıtılan, dar fikir birliğine dayalı ve/veya işlem fiyatlarıyla desteklenmiş olmalıdır.

Örneğin, harici karşı taraflar tarafından verilen konsensüs verileri altta yatan piyasa likit ise ve verilen fiyatlar fiili işlemlerle teyit ediliyorsa gözlenebilir olarak addedilecektir. Yüksek vadeler için, bu konsensüs verileri gözlenebilir değildir. Beş yıldan fazla vadeye sahip hisse senedi opsiyonlarını değerlemek için kullanılan zımnî volatilité için durum böyledir. Ancak, aracın bakiye vadesi beş yıldan az ise gerçeğe uygun değeri gözlenebilir girdilere duyarlı hâle gelir.

Finansal araçların ölçülmesi için mutad referans verilerinde eksiklik olmasına neden olan piyasalarda gerginlik olması hâlinde Risk Bölümü münasip mevcut verilere göre diğer piyasa oyuncularından kullanılan yöntemlere benzer yeni bir model uygulayabilir.

HİSSELER VE DİĞER ÖZKAYNAK SENETLERİ

Kote hisseler için gerçeğe uygun değer bilanço tarihinde teklif edilen fiyat olarak alınacaktır. Kote olmayan hisseler için gerçeğe uygun değer finansal aracın türüne bağlı olarak ve aşağıdaki yöntemlerden birine göre tespit edilecektir:

- ihraç eden şirketin dâhil olduğu yakın geçmişteki bir işleme dayalı değerlendirme (ihraççı şirket sermayesine üçüncü şahıs alımı, profesyonel bir muhammin tarafından yapılan değer takdiri, vs.);
- şirketle aynı sektörde yakın geçmişte yapılan bir işleme dayalı değerlendirme (gelir katı, varlık katları, vs.);
- elde tutulan net varlık değeri.

Grubun önemli varlığa sahip olduğu kote olmayan menkul kıymetler için, yukarıdaki yöntemlere dayalı değerlemeler benzer şirketlerin iş planlarına veya değerlendirme katlarına istinaden iskontolu gelecek nakit akış değerlemeleri ile desteklenir.

PORTFÖYDE TUTULAN BORÇLANMA ARAÇLARI, GERÇEĞE UYGUN DEĞERDEN ÖLÇÜLEN YAPILANDIRILMIŞ MENKUL KIYMET İHRAÇLARI VE FİNANSAL TÜREVLER

Bu finansal araçların gerçeğe uygun değeri bilanço tarihinde teklif edilen fiyata veya varsa aynı tarihte brokerler tarafından verilen fiyatlara istinaden tespit edilir. Kote olmayan finansal araçlar için gerçeğe uygun değer değerlendirme teknikleri ile tespit edilir. Gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen yükümlülüklerle ilgili olarak, bilançodaki meblağlar Grubun ihraç eden kredi riskindeki değişiklikleri içerir.

DİĞER BORÇLAR

Borsada kote olan finansal araçlar için gerçeğe uygun değer bilanço tarihindeki kapanış teklif fiyatı olarak alınır. Kote olmayan finansal araçlar için rayiç değer gelecek nakit akışlarını piyasa oranları üzerinden bugünkü değere iskonto etmek suretiyle tespit edilir (karşı taraf riskleri, ademi ifa ve likidite riskleri dâhildir).

5. GÖZLENEMEZ ANA GİRDİLERE İLİŞKİN TAHMİNLER

Aşağıdaki tabloda bilançodaki Seviye 3 araçlarının değerlemesi ve ana ürün türüne göre en önemli gözlenemez girdilerin değer aralığı yer almaktadır.

(milyon EURO)	Bilançodaki değer					
Nakit araçları ve türev araçlar (1)	Varlıklar	Yükümlülükler	Ana ürünler	Kullanılan değerlendirme teknikleri	Önemli gözlenemez girdiler	Minimum ve maksimum girdi aralığı
Özkaynaklar/fonlar	1.993	25.643	Basit ve karmaşık araçlar ya da fonlara dayalı türevler, hisse senetleri ya da hisse senedi bileşimleri.	Fonlara dayalı muhtelif opsiyon modelleri, hisse senetleri ya da hisse senedi bileşimleri.	Özkaynak volatiliteleri	%2,5; %97,9
					Özkaynak kârlılıkları	%0,0; %32,2
					Korelasyonlar	-%99; %100
					Koruma fonu volatiliteleri	%8,5; %11,9
					Yatırım fonu volatiliteleri	%1,7; %24,5
Kurlar ve Döviz	2.694	13.044	Melez döviz / faiz oranı veya kredi / faiz oranı türevleri	Melez döviz faiz oranı veya kredi faiz oranı opsiyonu fiyatlandırma modelleri	Korelasyonlar	-%47,1; %90
			Döviz türevleri	Döviz opsiyonu fiyatlandırma modelleri	Döviz volatiliteleri	%1; %28,1
			Farazi tutarı Avrupa ek teminat havuzlarındaki ön ödeme davranışına endekslenmiş faiz oranı türevleri.	Peşin ödeme modellemesi	Sabit peşin ödeme oranları	%0; %45
			Enflasyon araçları ve türev araçlar	Enflasyon fiyatlandırma modelleri	Korelasyonlar	%64,4; %93
			Teminata Dayalı Borç Yükümlülükleri ve endeks dilimleri	Geri kazanma ve temel korelasyon tahmin modelleri	Temerrüde kalan zaman korelasyonları	%0; %100
Kredi	201	530	Diğer kredi türevleri	Kredi temerrüt modelleri	Tek imzalı dayanaklar için geri kazanma oranı değişimi	%0; %100
					Süre-temerrüt korelasyonları	%0; %100
					Quanto korelasyonları	-%50; 40%
					Kredi marjları	0 bps; 1.000 bps
					Emtialara ait korelasyonlar	-%0,9; %98,5
Emtialar	62	66	Emtia bileşimlerine dayalı türevler	Emtialara dayalı opsiyon modelleri	Emtialara ait korelasyonlar	-%0,9; %98,5
Uzun vadeli özkaynak yatırımları	1.778	-	Stratejik amaçlı elde tutulan varlıklar	Çeşitli menkul kıymet değerlendirme modelleri (Iskontolu Nakit Akışları – DCF, Net Değer Değeri)	Büyüme oranı (DCF)	%1; %3
					Özkaynak Maliyeti (DCF)	%8; %10
TOPLAM	6.728	39.283				

(1) Melez araçların dağılımı ana gözlenemez girdilere göre verilmiştir.

6. SEVİYE 3 ARAÇLARI İÇİN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİN DUYARLILIĞI

Gözlenemeyen girdiler özellikle sürekli belirsiz ekonomik ortam ve piyasa kapsamında dikkatli şekilde değerlendirilmiştir. Bununla beraber, doğaları itibarıyla, gözlenemeyen girdiler Seviye 3 araçların değerlemelerinde bir belirsizlik derecesi içerirler.

Bunun miktarını belirlemek için, gerçeğe uygun değer duyarlılığı 31 Aralık 2016 itibarıyla değerlendirilmiştir. Bu tahmin şunlara dayalıdır: bir net pozisyonundaki her bir girdi için hesaplanan gözlenemeyen girdilerdeki "standartlaştırılmış" değişimi ya da söz konusu finansal araçlar için ek değerlendirme düzeltmesi politikası ile paralel varsayımlar.

"Standartlaştırılmış" değişim şudur:

- gözlenemez olarak değerlendirilen girdiyi ölçmek için kullanılan mutabakat fiyatlarının standart sapması (TOTEM vs.) veya
- girdiyi tahmin etmek için kullanılan tarihsel verilerin standart sapması.

SEVİYE 3 GERÇEĞE UYGUN DEĞERİNİN GÖZLENEMEYEN GİRDİLERDE MAKUL BİR DEĞİŞİME DUYARLILIĞI

	31.12.2016	
(milyon EURO)	Olumsuz etki	Olumlu etki
Hisseler ve diğer özkaynak araçları ve türevler	(20)	94
Özkaynak volatiliteleri	0	17
Temettüleri	(1)	5
Korelasyonlar	(19)	59
Koruma Fonu volatilitesi	0	8
Yatırım Fonu volatilitesi	0	5
Kurlar ve/veya Döviz araçları ve türev araçlar	(5)	49
Döviz kurları ve/veya faiz oranları arasındaki korelasyonlar	(3)	42
Döviz volatiliteleri	(2)	5
Sabit peşin ödeme oranları	0	0
Enflasyon/enflasyon korelasyonları	(1)	3
Kredi araçları ve türev araçlar	(8)	16
Süre-temerrüt korelasyonları	(1)	1
Tek imzalı dayanaklar için geri kazanma oranı değişimi	(7)	7
Quanto korelasyonları	0	8
Kredi marjları	(1)	1
Emtia türev araçları	0	2
Emtialara ait korelasyonlar	0	2
İç modeller kullanılarak değerlendirilen uzun vadeli menkul kıymetler	(15)	27
Büyüme oranı ve özkaynak maliyeti	(15)	27

Zaten mevcut konservatif değerlendirme seviyelerine göre bu duyarlılığın sonuçlar üzerinde olumsuzdan ziyade olumlu bir etki yaratması daha olasıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen tutarlar girdilerdeki makul bir değişime dayalı olarak hesaplama tarihi itibarıyla değerlemenin belirsizliğini göstermektedir.

. Gerçeğe uygun değerdeki ileriki değişimler ya da olağanüstü piyasa koşullarının sonuçları bu tahminlerden anlaşılamaz ya da öngörülemez.

7. GÖZLENEMEYEN ANA GİRDİLERE İLİŞKİN ERTELENMİŞ MARJ

Gelir tablosuna kaydedilecek olan, işlem fiyatı ile bu tarihte değerlendirme teknikleri kullanılarak tespit edilecek olan meblağ arasındaki fark tutarından ilk muhasebeleştirme sonrası gelir tablosuna kaydedilen tutarın düşülmesiyle elde edilen meblağ aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

. Bu meblağ, gelir tablosuna zaman içinde veya girdiler gözlemlenebilir hâle geldiğinde kaydedilir.

(milyon EURO)	2016	2015
1 Ocak tarihli ertelenmiş kâr payı	1.029	1.031
Dönem içinde yeni işlemler üzerinden ertelenmiş kâr payı	779	634
Dönem içinde gelir tablosuna kaydedilen kâr payı	(666)	(636)
itfa	(290)	(251)
gözlemlenebilir girdilere geçiş	(90)	(79)
elden çıkarılan, sona eren ya da feshedilen	(285)	(307)
çevrim farkları	-	1
31 Aralık tarihli ertelenmiş kâr payı	1.142	1.029

NOT 3.5 - KREDİLER VE ALACAKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Krediler ve alacaklar, aktif piyasada kote edilmemiş olan ve alım satım amaçlı olarak elde tutulmayan, oluşturuldukları ya da satın alındıkları tarih itibarıyla satışa hazır olmayan ve ilk muhasebeleştirilmeleri üzerine (gerçeğe uygun değer opsiyonu uyarınca) kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinde ölçülmesi Grup tarafından belirlenmeyen, sabit ya da belirlenebilir ödemeli, türev dışı finansal varlıkları içerir.

Krediler ve alacaklar bilançoda karşı tarafın türüne bağlı olarak Bankalardan alacaklar veya Müşteri kredileri altında muhasebeleştirilir. İlk muhasebeleştirme sonrasında, bunlar bağımsız ve toplu esasa göre belirlenmiş cari piyasa faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş masraf üzerinden değerlendirir ve uygulanabildiğinde kaydedilebilir (bkz. Not 3.8).

Krediler ve alacaklar, kredi alan müşterinin finansal sıkıntılar çekmemesi ve ödeme aczinde olmaması kaydıyla ticari yeniden müzakerelere tabi olabilir. Bu tür işlemler, yürürlükteki kredi onay prosedürleri uyarınca ve herhangi bir ana paradan veya tahakkuk etmiş faizden vazgeçmeden ticari ilişkiyi sürdürmek veya geliştirmek amacıyla Grubun borçlarını yeniden müzakere etmek istediği müşterileri ilgilendirir. Yeniden müzakere edilen krediler ve alacaklar, yeniden müzakere tarihinde bilanço dışı bırakılır ve yeniden müzakere edilmiş koşullar çerçevesinde alınan ve aynı tarihte bilançoya kaydedilen yeni kredilerle değiştirilir. Bu yeni krediler daha sonra yeni sözleşme şartları ile oluşan efektif faiz oranına dayanarak ve müşteriye faturalanan yeniden müzakere edilen ücretler dikkate alınarak itfa edilmiş maliyet üzerinden hesaplanır.

Müşteri kredileri finansal kiralama olarak sınıflandırılan kiralama alacaklarını içerir. Grup tarafından yapılan kiralama, kiralanan varlığın mülkiyetine özgü risk ve getirilerin büyük ölçüde kiracıya devredilmesi halinde finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Aksi hâlde işletme kiralama olarak sınıflandırılırlar (bkz. Not 4.2 ve 8.4).

Bu finansal kiralama alacakları, zımnen belirtilen faiz oranı iskontosuyla kiracıdan alınacak olan minimum ödemelerin bugünkü değeri artı garanti edilmemiş bakiye değer olarak hesaplanan Grubun kiralamadaki net yatırımını temsil eder. Kiralayanın finans kiralamasındaki yatırımın hesaplanması için kullanılan tahmini garanti edilmemiş bakiye değerinde sonradan azalma olmuşsa, bu azalmanın bugünkü değeri gelir tablosunda Diğer faaliyetlerden giderler altında zarar olarak kaydedilir ve bilançonun varlıklar tarafında kiralama finansmanı altında alacaklarda azalma olarak kaydedilir.

1. BANKALARDAN ALACAKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Cari hesaplar	24.639	26.113
Mevduatlar ve krediler ⁽¹⁾	21.675	21.291
İkincil krediler ve sendikasyon kredileri	157	458
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler	12.890	23.699
Bağlı alacaklar	141	122
Değer düşüklüğü öncesi bankalardan alacaklar	59.502	71.683
Münferiden tahsili şüpheli kredilerin değer düşüklüğü	(35)	(37)
Finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlerin yeniden değerlemesi	35	36
Bankalardan net alacaklar	59.502	71.682

(1) 31 Aralık 2016 itibarıyla kredi riskine maruz alacakların meblağı 31 Aralık 2015 tarihindeki 82 milyon EURO'ya kıyasla 97 milyon EURO olarak gerçekleşti.

2. MÜŞTERİ KREDİLERİ

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Açık krediler	25.880	22.653
Diğer müşteri kredileri ⁽¹⁾	360.389	348.619
Kiralama finansmanı anlaşmaları ⁽¹⁾	29.562	27.972
Bağlı alacaklar	1.611	1.661
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler	23.432	19.131
Değer düşüklüğü öncesi müşteri kredileri	440.874	420.036
Münferiden tahsili şüpheli kredilerin değer düşüklüğü	(13.281)	(13.978)
Homojen alacak gruplarına ilişkin değer düşüklüğü	(1.534)	(1.388)
Finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlerin yeniden değerlemesi	442	582
Net müşteri kredileri	426.501	405.252

(1) 31 Aralık 2016 itibarıyla kredi riskine maruz alacakların meblağı 31 Aralık 2015 tarihindeki 24.411 milyon EURO'ya kıyasla 23.639 milyon EURO olarak gerçekleşti.

DİĞER MÜŞTERİ KREDİLERİNİN DAĞILIMI

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Ticari senetler	10.289	9.582
Kısa vadeli krediler	108.575	101.926
İhracat kredileri	11.718	11.499
Ekipman kredileri	51.671	51.938
Konut kredileri	119.547	115.689
Senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan krediler	139	140
Diğer krediler	58.450	57.845
Diğer müşteri kredileri	360.389	348.619

KİRALAMA FİNANSMANI VE BENZERİ ANLAŞMALAR HAKKINDA EK BİLGİLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Brüt yatırımlar	32.230	30.645
1 yıldan az	8.294	8.200
1-5 yıl	18.042	16.414
5 yıldan fazla	5.894	6.031
Minimum alacak ödemelerinin bugünkü değeri	28.151	26.510
1 yıldan az	7.600	7.501
1-5 yıl	16.006	14.450
5 yıldan fazla	4.545	4.559
Kazanılmamış finansal gelir	2.584	2.617
Kiralayan tarafından alınacak garanti edilmemiş bakiye değerler	1.495	1.518

NOT 3.6 - BORÇLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Borçlar, kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmeyen türev dışı finansal yükümlülükleri içerir.

Bilançada Bankalara borçlar, Müşteri mevduatları, İhraç edilen borçlanma senetleri ve İkincil borçlar altında muhasebeleştirilir.

İkincil borçlar varlığa dayalı borç şeklinde olsun olmasın bütün vadeli veya vadesiz borçlanmaları içerir. Kredi alan şirketin tasfiye edilmesi hâlinde bu borçlar ancak diğer tüm alacaklıların ödemesi yapıldıktan sonra ödenecektir.

Borçlar ilk olarak, işlem ücretleri düşülmüş borç alınan meblağın gerçeğe uygun değeri olarak ölçülen maliyet üzerinden muhasebeleştirilir. Bu yükümlülükler dönem sonunda, efektif faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet üzerinden hesaplanır. Sonuç olarak, tahviller üzerinden ihraç veya itfa primleri, söz konusu aracın ömrü boyunca aktüeryal yöntem kullanılarak itfa edilir.

Grubun ipotek tasarruf hesaplarından ve planlarından doğan yükümlülükleri Müşteri mevduatları – Düzenlenmiş tasarruf hesapları altında kaydedilir. CEL ipotek tasarruf hesapları ve PEL ipotek tasarruf planları ile ilgili olarak bir karşılık kaydedilebilir (bkz. Not 3.8).

1. BANKALARA BORÇLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Vadesiz mevduatlar ve cari hesaplar	14.337	14.920
Gecelik mevduatlar ve borçlanmalar ve diğerleri	2.157	4.807
Vadeli mevduatlar	60.625	63.418
Bağlı borçlar	86	101
Finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlerin yeniden değerlemesi	235	158
Yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymetler	5.144	12.048
Toplam	82.584	95.452

2. MÜŞTERİ MEVDUATLARI

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Düzenlenmiş tasarruf hesapları	87.253	83.745
Vadesiz	62.091	59.923
Vadeli	25.162	23.822
Diğer vadesiz mevduatlar ⁽¹⁾	211.228	184.853
Diğer vadeli mevduatlar ⁽¹⁾	98.102	90.591
Bağlı borçlar	451	528
Finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlerin yeniden değerlemesi	321	370
Toplam müşteri mevduatları	397.355	360.087
Senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	2	91
Yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde müşterilere satılan menkul kıymetler	23.645	19.453
Toplam	421.002	379.631

(1) Hükümetlere ve merkezî idarelere bağlı mevduatlar dâhil.

MÜŞTERİ TÜRÜ İTİBARIYLA DAĞILIM

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Diğer vadesiz mevduatlar		
Şirketler ve tek malikler	87.923	76.774
Bireysel müşteriler	64.071	56.448
Finansal müşteriler	41.942	38.478
Diğer ⁽¹⁾	17.292	13.153
Toplam	211.228	184.853

(1) Hükümetlere ve merkezî idarelere bağlı mevduatlar dâhil.

3. İHRAÇ EDİLMİŞ BORÇ SENETLERİ

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Vadeli tasarruf sertifikaları	577	850
Tahvil borçlanmaları	20.910	23.350
Bankalar arası sertifikalar ve ciro edilebilir borç araçları	78.287	79.256
Bağlı borçlar	808	897
Ara Toplam	100.582	104.353
Finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlerin yeniden değerlemesi	1.620	2.059
Toplam	102.202	106.412
<i>değişken faizli menkul kıymetler</i>	<i>26.146</i>	<i>30.235</i>

NOT 3.7 - FAİZ GELİR VE GİDERLERİ

	<p>Faiz, bir borç verenin mutabık kalınmış bir süre için bir borç alana belli bir miktar nakit sağlamasını içeren bir finansal hizmet bedelidir. Bu şekilde tazmin edilen finansman düzenlemeleri krediler, mevduatlar veya menkul kıymetler (tahviller, ciro edilebilir borç senetleri vb.) olabilir.</p>
BASİTLEŞTİRME	<p>Bu faiz bedeli, tamamı finansman anlaşmasının süresi boyunca borç veren tarafından karşılanan, paranın zaman değerini ve ilaveten kredi riskini, likidite riskini ve idari maliyetleri temsil eder. Faiz ayrıca borç veren banka tarafından, ihtiyaç yönetmeliği gereğince kendi ödeme gücünü teminat altına almak için, verilen finansman tutarı ile ilgili olarak ihraç edilmesi gereken özkaynak araçlarını (adi hisse senetleri gibi) ücretlendirmek için kullanılan bir marjı da içerebilir.</p> <p>Faiz, verilen veya alınan finansman hizmetinin ömrü boyunca, ödenmemiş ana para tutarıyla orantılı olarak gider veya gelir şeklinde muhasebeleştirilir.</p>

MUHASEBE İLKELERİ

Faiz gelirleri ve giderleri gelir tablosunda efektif faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet üzerinden hesaplanan tüm finansal araçlar için (krediler ve alacaklar, borçlar, vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar) ve Satılmaya hazır finansal varlıklar için, Faiz ve benzeri gelirler ve Faiz ve benzeri giderler hesaplarında izlenir.

Efektif faiz oranı finansal varlık veya yükümlülüğün defter değerini tespit etmek amacıyla aracın beklenen ömrü boyunca gelecekteki nakit giriş ve çıkışlarını iskonto eden oran olarak alınır. Bu oranın hesaplanmasında gelecekteki muhtemel kredi zararları hesaba katılmaksızın finansal aracın sözleşmeye dayalı karşılıklarına dayanarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları dikkate alınır ve ayrıca bu hesaplama bunların faiz, doğrudan ilgili işlem masraflarına asimile edilebileceği durumlarda taraflar arasında alınan veya ödenen komisyonları ve her türlü prim ve iskontoları içerir.

Bir finansal varlık veya benzer finansal varlıklardan oluşan bir grup değer düşüklüğünün akabinde değer düşüklüğüne uğrarsa müteakip faiz geliri, değer kaybı ölçülürken gelecekteki nakit akışlarını iskonto etmek için kullanılan geçerli faiz oranına dayalı olarak kaydedilir.

Ayrıca, çalışan sosyal haklarına ilişkin olanlar hariç olmak üzere, bilanço yükümlülükleri olarak kaydedilen karşılıklar faiz giderleri üretir, bu giderler beklenen kaynak çıkışını iskonto etmek için kullanılan faiz oranının aynısı kullanılarak hesaplanır.

(milyon EURO)	2016			2015		
	Gelir	Gider	Net	Gelir	Gider	Net
Bankalarla işlemler	1.550	(1.161)	389	1.349	(1.678)	(329)
Vadesiz mevduatlar ve bankalar arası krediler	1.127	(1.107)	20	1.102	(1.600)	(498)
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler ve senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	423	(54)	369	247	(78)	169
Müşterilerle işlemler	11.957	(4.769)	7.188	12.860	(5.721)	7.139
Ticari senetler	531	-	531	583	-	583
Diğer müşteri kredileri	10.638	(2)	10.636	11.562	(2)	11.560
Vadesiz mevduatlar ve cari hesaplar	705	-	705	678	-	678
Düzenlenmiş tasarruf hesapları	-	(875)	(875)	-	(1.061)	(1.061)
Açık krediler	13	(3.861)	(3.848)	-	(4.629)	(4.629)
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler ve senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	70	(31)	39	37	(29)	8
Finansal araç işlemleri	9.976	(9.263)	713	10.020	(8.726)	1.294
Satılmaya hazır finansal varlıklar	2.496	-	2.496	2.811	-	2.811
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	260	-	260	188	-	188
İhraç edilen borçlanma senetleri	-	(2.033)	(2.033)	-	(1.992)	(1.992)
İkincil ve dönüştürülebilir borçlar	-	(557)	(557)	-	(487)	(487)
Menkul kıymet ödünç verme/borçlanma	9	(25)	(16)	15	(21)	(6)
Finansal riskten koruma türevleri	7.211	(6.648)	563	7.006	(6.226)	780
Kiralama finansmanı anlaşmaları	1.177	-	1.177	1.202	-	1.202
Gayrimenkul finansal kiralama anlaşmaları	225	-	225	236	-	236
Gayrimenkul dışı finansal kiralama anlaşmaları	952	-	952	966	-	966
Toplam faiz geliri ve gideri	24.660	(15.193)	9.467	25.431	(16.125)	9.306
Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklardan faiz geliri dâhil	373	-	-	436	-	-

Bu faiz giderleri, kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen finansal araçların yeniden finansman maliyetini içerir; bu sonuçlar söz konusu araçlara ilişkin net kazanç ya da zararlar olarak sınıflandırılır (bkz. Not 3.1).

Gelir tablosuna kaydedilen gelir ve giderlerin amaç yerine araç türüne göre sınıflandırıldığı dikkate alındığında, kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal araçlar üzerinde yapılan faaliyetlerle üretilen net gelir bir bütün olarak değerlendirilmelidir.

DİĞER MÜŞTERİ KREDİSİ GELİRLERİNİN DÖKÜMÜ:

(milyon EURO)	2016	2015
Kısa vadeli krediler	3.928	4.116
İhracat kredileri	280	278
Ekipman kredileri	1.843	1.856
Konut kredileri	3.602	4.018
Diğer müşteri kredileri	985	1.294
Toplam	10.638	11.562

NOT 3.8 - DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ VE KARŞILIKLAR

 <p>BASİTLEŞTİRME</p>	<p>Bazı finansal varlıklar (krediler, borç senetleri), borç alanın, karşı tarafın veya menkul kıymet ihraççısının finansal taahhütlerini yerine getiremeyecek olması durumunda Grubu potansiyel bir zarara maruz bırakan kredi riski içerir.</p> <p>Kâr ve zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen finansal varlıklara (özellikle piyasa faaliyetlerinin bir parçası olarak elde tutulan araçlar) ilişkin kredi riskindeki dalgalanmalar, araçların yeniden değerlendirilmesine doğrudan dahil edilir ve dolayısıyla bir temerrüdün vuku bulmasını beklemeden kâr veya zarar olarak kaydedilir.</p> <p>Buna karşın Grubun diğer finansal varlıklar (krediler ve alacaklar, satılmaya hazır menkul kıymetler, vadeye kadar tutulacak yatırımlar) üzerinden maruz kaldığı kredi riski, bir zarar hadisesinin (vadesi geçmiş ödemeler, iflas, borç alanın finansal durumunda ciddi bozulma vb.) vukuunu takiben bir kredi zararı ortaya çıkana kadar bir gider kaydedilmesine neden olmaz.</p> <p>Maruz kalınan kredi zararının kanıtları öncelikle her finansal varlık için ayrıca değerlendirilir ve ardından finansal araçların homojen portföyleri seviyesinde tekrar değerlendirilir.</p> <p>Varlıkların değer düşüklüğü, bu varlıkların bilançodaki defter değerlerini düşürür ve karşı tarafın kredi riskinde iyileşme olması durumunda daha sonra tersine çevrilebilir.</p>
--	--

1. FİNANSAL VARLIKLARIN DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

MUHASEBE İLKELERİ

İTFA EDİLMİŞ MALİYET ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR

Her bilanço tarihinde Grup finansal varlık veya finansal varlık gruplarının ilk olarak muhasebeleştirildiklerinden beri meydana gelen bir veya daha fazla hadisenin sonucu olarak değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadıkları konusunda nesnel kanıt olup olmadığını ("zarar hadisesi") ve bu zarar hadisesinin (veya hadiseslerinin) finansal varlık veya finansal varlıklar grubunun tahmini gelecekteki nakit akımları üzerinde güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir bir etkisi olup olmadığını değerlendirir.

Grup öncelikle münferit olarak önemli finansal varlıklar için münferiden ve münferiden önemli olmayan finansal varlıklar için münferiden veya müştereken değer düşüklüğü nesnel kanıtı olup olmadığını değerlendirir. Teminat bulunup bulunmamasına bakılmaksızın, kredi riskinin nesnel kanıtlarını değerlendirmek için kullanılan kriterler aşağıdaki koşulları içerir:

- karşı tarafın finansal durumunda önemli bir bozulma söz konusu karşı tarafın genel taahhütlerini (kredi yükümlülüklerini) yerine getirme ihtimalini yüksek olasılıkla engeller, böylece banka için zarar riski doğar;
- kredi alanın finansal sıkıntıları göz önüne alınarak, kredi anlaşmasının maddelerine diğer durumlarda tanınmayacak imtiyazlar tanınır;
- vadesi 90 günü geçmiş bir veya daha fazla ödeme kaydedilir (yapılmayan ilk ödemede temerrütte farz edilen koşullu olarak yeniden yapılandırılmış krediler hariç) ve/veya bir tahsilat prosedürü başlatılır veya
- herhangi bir vadesi geçmiş ödemenin kaydedilip edilmediğine bakılmaksızın, değer düşüklüğüne dair nesnel kanıtlar vardır veya yasal işlemler başlatılmıştır (iflas, yasal çözüm, zorunlu tasfiye).

Grup, temerrüde düşen bir karşı tarafın tüm ödenmemiş kredileri için değer düşüklüğü bulaşma ilkesini uygular. Borçlunun bir gruba ait olması hâlinde, söz konusu grubun tüm ödenmemiş kredileri de genellikle değer düşüklüğüne uğramaktadır.

Kredilerin veya diğer alacakların veya Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflandırılan finansal varlıkların değer düşüklüğü olduğuna dair nesnel kanıt varsa, garantiler hesaba katılarak tahmini gelecekteki geri kazanılabilir nakit akımlarının mukayyet değeri ile cari değeri arasındaki fark için amortisman kaydedilir ve bu iskonto finansal varlıkların başlangıçtaki efektif faiz oranı kullanılarak hesaplanır. Bu değer düşüklüğü, değer düşüklüğüne konu finansal varlığın mukayyet değerinden düşülür. Amortismanlara yapılan tahsisler ile iptaller gelir tablosunda Risk maliyeti altına kaydedilir. Tahsili şüpheli krediler veya alacaklar muhasebe amaçları için bugünkü değere kadar iskontonun zamanla iptal edilmesi ile ödenir, bu durum gelir tablosunda Faiz ve benzeri gelir altında kaydedilir.

Münferiden ele alınan bir finansal varlıkta değer düşüklüğü zararı olduğuna dair nesnel kanıt yoksa önemli olsun olmasın Grup bu finansal varlığı kredi riski bakımından benzer özelliklere sahip olan finansal varlıklar grubuna dâhil eder ve bütün grubu değer düşüklüğü bakımından teste tabi tutar. Homojen bir portföyde bir finansal araç grubunda kredi riski meydana gelir gelmez riskin bir veya daha fazla alacağı münferiden etkilemesi beklenmeksizin amortisman muhasebeleştirilir.

Bu şekilde değer düşüklüğüne uğrayan homojen portföyler şunları içerebilir:

- ferdi seviyede henüz tespit edilmemiş, herhangi bir nesnel değer düşüklüğü kanıtı olmaksızın alacakların ilk olarak muhasebeleştirildiğinden beri finansal zorluklarla karşı karşıya kalmış karşı taraflardaki alacaklar (duyarlı meblağlar) veya
- zarar hadiselerinin meydana gelmesinden dolayı krizde olduğu düşünülen ekonomik sektörlerle bağlı olan karşı taraflardaki alacaklar veya
- kredi riski bozulması değerlendirmesi yapılan coğrafi bölgeler veya ülkelerdeki alacaklar.

Bir homojen varlıklar grubu üzerinden değer düşüklüğünün miktarı temerrüt oranları ve temerrüt hâlinde zarar hakkındaki varsayımlara veya gerekirse özel amaçlı çalışmalara dayanarak hesaplanır. Bu varsayımlar özel nitelikleri, ekonomik ortama olan duyarlılıkları ve geçmiş veriler temelinde her bir homojen gruba göre kalibre edilir. Risk Bölümü tarafından periyodik olarak gözden geçirilip daha sonra ilgili cari ekonomik koşulları yansıtacak şekilde düzeltilir. Değer düşüklüğüne yapılan tahsisler ile iptaller Risk maliyeti altına kaydedilir.

KREDİLERİN VE ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

Krediler ve alacaklar altında kayıtlı bir varlık yeniden yapılandırıldığında, borç alanın finansal sıkıntılarından veya ödeme güçlüğünden dolayı (ödeme güçlüğüne vuku bulmuş olmasına veya borç yeniden yapılandırılmadığı takdirde kesinlikle vuku bulacak olmasına bakılmaksızın), Grup tarafından onaylanmış ilk işlemin tutarında, süresinde veya finansal şartlarında sözleşmeye dayalı değişiklikler yapılır; bu değişiklikler diğer durumlarda göz önüne alınmaz.

Yeniden yapılandırılmış finansal varlıklar değer düşüklüğüne uğramış olarak sınıflandırılır ve borç alanlar temerrütte farz edilir. Bu sınıflandırmalar en az bir yıl boyunca ve Grup açısından borç alanların taahhütlerini karşılayıp karşılayamayacakları belirsizliğini sürdürdükçe muhafaza edilir.

Yeniden yapılandırma tarihinde, yeniden yapılandırılan finansal varlığın mukayyet tutarı, ilk efektif faiz oranı kullanılarak iskonto edilen tahmini yeni gelecekteki geri kazanılabilir nakit akışlarının şimdiki tutarına düşürülür. Bu zarar Risk maliyeti altında kâr veya zarar olarak muhasebeleştirilir.

Yeniden yapılandırılmış finansal varlıklar, ticari yeniden müzakerelere tabi olan ve yürürlükteki kredi onay prosedürleri uyarınca ve herhangi bir ana paradan veya tahakkuk etmiş faizden vazgeçmeden ticari ilişkiyi sürdürmek veya geliştirmek amacıyla Grubun borçlarını yeniden müzakere etmek istediği müşterileri ilgilendiren kredileri ve alacakları içermez.

SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

Bir satılmaya hazır finansal varlık, bu varlığın ilk defa muhasebeleştirilmesinden sonra meydana gelen bir veya daha fazla olayın sonucu olarak değer düşüklüğünün nesnel kanıtı varsa değer düşüklüğüne maruz kalır.

Kote edilmiş özkaynak araçları için iktisap edilme maliyetleri altında önemli veya uzun süreli bir fiyat düşüşü değer düşüklüğünün nesnel bir kanıtıdır. Bu amaçla, Grup bilanço tarihinde iktisap fiyatının %50'sinden fazla gerçekleşmemiş zarar gösteren kote edilmiş hisseleri ve kote edilmiş fiyatları bilanço tarihinden önce en az son 24 ay süreyle her alım-satım gününde iktisap fiyatının altında olan kote edilmiş hisseleri değeri düşmüş olarak kabul eder. İhraççının finansal durumu veya gelişme olasılığı gibi diğer faktörler Grubu yukarıda anılan kriterler karşılanmasa dahi yatırımının maliyetinin geri alınamayacağını düşünmeye yönlendirebilir. Bilanço tarihinde menkul kıymetin son kote edilmiş fiyatı ile iktisap fiyatı arasındaki farka eşit bir değer düşüklüğü kaybı kâr veya zarar vasıtasıyla kaydedilir.

Kote olmayan özkaynak araçları için, değer düşüklüğünün tespit edilmesine yönelik kriterler yukarıdakiler ile aynıdır. Bu araçların bilanço tarihindeki değeri Not 3'te açıklanan değerlendirme yöntemleri ile belirlenir.

Borç araçlarının değer düşüklüğü kriterleri itfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülen finansal varlıkların değer düşüklükleri için olan kriterlere benzerdir. .

Satılmaya hazır bir varlığın gerçeğe uygun değerindeki bir düşüş doğrudan özkaynaklarda Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kârlar ve zararlar altında muhasebeleştirilmiş olması ve sonradan nesnel bir değer düşüklüğü kanıtı ortaya çıkması durumunda, Grup daha önce özkaynaklara kaydedilmiş olan toplam geçmiş yıllar gerçekleşmemiş zararını gelir tablosunda Borç araçları için risk maliyeti altında ve özkaynak araçları için Satılmaya hazır finansal varlıklar net kazançları veya zararları altında muhasebeleştirir.

Bu kümülatif zarar iktisap etme maliyeti (anapara geri ödemeleri ve amortisman düşülmeden) ve cari gerçeğe uygun değer arasındaki fark eksi kâr veya zarar vasıtasıyla daha önce kaydedilmiş finansal varlığın değerindeki kayıplar olmak üzere ölçülür.

Satılmaya hazır olarak sınıflandırılan Özkaynak araçlarında kâr veya zarar aracılığıyla muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararları araç satıldığında yalnızca kâr veya zarar vasıtasıyla iptal edilir. Bir özkaynak aracı değeri düşmüş olarak muhasebeleştirildiğinde müteakip değer kayıpları ek değer düşüklüğü zararı olarak kaydedilir. Ancak, borç araçları için bir değer düşüklüğü zararı daha sonra ihraç edenin kredi riskindeki bir iyileşmeyi takiben değerlerini yeniden kazanmaları hâlinde kâr veya zarar vasıtasıyla iptal edilir.

VARLIK DEĞER DÜŞÜKLÜKLERİNİN DÖKÜMÜ

(milyon EURO)	31.12. 2015 tarihindeki varlık değer düşüklükleri	Tahsisler	Mevcut yeniden girişler	Net değer düşüklüğü zararları	Kullanılan iptaller	Döviz ve kapsam etkileri	31.12. 2016 tarihindeki varlık değer düşüklükleri
Bankalar	37	1	(5)	(4)	-	2	35
Müşteri kredileri	13.158	4.592	(3.246)	1.346	(2.087)	118	12.535
Kiralama finansmanı ve benzeri anlaşmalar	820	364	(317)	47	(121)	-	746
Homojen varlık grupları	1.388	572	(439)	133	-	13	1.534
Satılmaya hazır varlıklar(1)(2)	1.139	292	(148)	144	(8)	68	1.343
Diğer(1)	540	380	(122)	258	(48)	14	764
Toplam	17.082	6.201	(4.277)	1.924	(2.264)	215	16.957

(1) Karşı taraf riskleri için 51 milyon EURO tutarında net ödenek dâhil

(2) Sigorta faaliyetleri hariç özkaynak menkul kıymetlere yazılan 40 milyon EURO'nun dökümü aşağıdaki gibidir:

- 31 Aralık 2015 itibarıyla kaydedilmemiş olan menkul kıymetler değer düşüklüğü zararı: 14 milyon EURO;
- 31 Aralık 2015 itibarıyla kaydedilmemiş olan menkul kıymetler ek değer düşüklüğü zararı: 26 milyon EURO;

2. KARŞILIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Karşılıklar, Grup tarafından üçüncü şahıslara verilen bilanço dışı kredi ve teminat taahhütleriyle ilgili kredi riski karşılıklarını, PEL/CEL taahhütleriyle ilgili karşılıkları ve zamanlaması ve miktarı kesin olarak belirlenemeyen yükümlülükleri (başta yasal ihtilâflar ve yeniden yapılandırma) temsil eden karşılıkları içerir.

Karşılıklar:

- üçüncü şahıslara taahhütlere binaen Grubun karşılığında en azından eşit değer almadan bu üçüncü şahsa kaynak çıkışına uğramasının olası veya kesin olduğu durumlarda;
- ve olası kaynak çıkışlarının miktarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebildiği durumlarda kaydedilebilir.

Beklenen çıkışlar bu iskontonun önemli etkisi olan yerlerde karşılık meblağını tespit etmek için bugünkü değere iskonto edilir. Karşılık tahsisleri ve iptalleri kâr veya zarar altında gelecekte yapılacak masraflara karşılık gelen kalemler altına kaydedilir. Grubun bilanço dışı kredi ve teminat taahhütlerine ilişkin kredi riski ile ilgili nesnel kanıtları belirlerken uğradığı olası zararlar gelir tablosunda Risk maliyeti altında, yükümlülükler ayrılan bir karşılık karşısında kaydedilir.

Grup, söz konusu açıklamanın karşılığın konusuna ilişkin olarak diğer taraflarla olan ihtilâflarında sahip olduğu pozisyonu ciddi şekilde tehlikeye atacağını düşünmesi hâlinde ilişkili risklerin niteliği ve miktarı hakkında açıklama yapmaz.

KARŞILIKLARIN DÖKÜMÜ

(milyon EURO)	31.12.2015 tarihindeki karşılıklar	Tahsisler	Mevcut yeniden girişler	Net tahsis	Kullanılan yeniden girişler	Döviz ve kapsam etkileri	31.12.2016 tarihindeki karşılıklar
Bankalara bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları	15	-	(8)	(8)	-	(1)	6
Müşterilere bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları	353	423	(359)	64	(1)	26	442
İhtilâflar için karşılıklar	1.869	369	(68)	301	(63)	125	2.232
Diğer karşılıklar(1)	911	254	(234)	20	(50)	28	909
Finansal araçlara ve ihtilâflara ilişkin karşılıklar	3.148	1.046	(669)	377	(114)	178	3.589

(1) 31 Aralık 2016 itibarıyla PEL/CEL karşılıkları kalemindeki -63 milyon EURO tutarında bir net yeniden giriş dâhil (bkz. Not 3.8.3).

BİLANÇO DİŞİ TAAHHÜTLERİN KARŞILIKLARI

Bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları, Grubun türev araç sayılmayan ya da kâr veya zarar vasıtasıyla finansal varlık olarak tayin edilmemiş bir bilanço dışı finansman veya teminat taahhüdü üzerinden kanıtlanmış bir kredi riskinin tespitini takiben uğradığı olası zararlarını temsil eder.

İHTİLÂFLARIN KARŞILIKLARI

Grup faaliyette bulunduğu ülkelerde kapsamlı bir yasal ve düzenleme çerçevesine tabidir. Bu karmaşık yasal ortamda, Grup ve eski ve mevcut temsilcilerinden bazıları, hukukî, idari veya cezai kovuşturmalar dâhil olmak üzere çeşitli davaların kapsamında yer alabilir. Bu kovuşturmaların büyük çoğunluğu Grubun mevcut işlerinin bir parçasıdır. Son yıllarda yatırımcılarla davalar ve bankalar ve yatırım danışmanları gibi finansal araçların yer aldığı ihtilâfların sayısı kısmen zorlu bir finansal ortamdan ötürü artış göstermiştir.

Özellikle çeşitli şikâyetçi kategorileri tarafından başlatılmışlarsa, tazminat taleplerinin tutarı belirtilmemişse ya da kovuşturmaların emsali yoksa, ihtilâfların, düzenleme konusundaki ihtilâfların ve Grup kuruluşlarının yer aldığı fiillerin sonuçlarını öngörmek doğası itibarıyla zordur.

Grup, mali tablolarını hazırlarken dâhil olduğu yasal, düzenlemeye ilişkin veya tahkim kovuşturmalarının neticelerini değerlendirir. Bu kovuşturmalardan kaynaklanan zararlar olası hâle geldiğinde ve miktar güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olduğunda bir karşılık ayrılır.

Zararların olasılığını ve bu zararların miktarını değerlendirmek ve böylece ayrılacak karşılıkların miktarını belirlemek için tahminler yapılması önemlidir.

. Yönetim, muhakemesini kullanarak ve mali tabloların hazırlanması sırasında mevcut olan tüm bilgileri dikkate alarak kestirimlerde bulunur. Grup bilhassa ihtilâfın niteliğini, altta yatan olguları, devam eden kovuşturmaları ve verilmiş mahkeme kararlarını, ayrıca kendi deneyimini ve benzer davalarla uğraşan diğer şirketlerin deneyimlerini (Grubun bunlardan haberi olduğu varsayımıyla) ve uygun hâllerde uzmanların ve bağımsız hukuk müşavirlerinin görüşleri ve raporlarını dikkate alır.

Grup, her üç ayda bir önemli risk teşkil eden derdest ihtilâfların ayrıntılı bir incelemesini gerçekleştirir. Bu davaların açıklaması Not 9 - "Riskler ve davalar hakkındaki bilgiler"de sunulmuştur.

Amerikan mercileri (Yurtdışı Varlıklar Kontrol Ofisi gibi) ve Avrupa mercileri nezdinde soruşturmaların ve kovuşturmaların devam ettiği kamu hukuku davalarıyla ve "précompte" (stopaj) hakkındaki ihtilâflarla ilgili yasal risklerdeki değişiklikleri dikkate almak için, Grup, yükümlülükleri arasında, ihtilâflara ilişkin Karşılıklar altında bir karşılık muhasebeleştirmiştir; bu karşılık Risk maliyeti altında kaydedilen 350 milyon Euro'luk bir ek tahsisle düzeltilmiş ve bu düzeltme ile 2016'da toplam 2.050 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

DİĞER KARŞILIKLAR

Diğer karşılıklar arasında yeniden yapılandırma karşılıkları, ticari dava karşılıkları, müşteri finansmanı işlemleriyle bağlantılı olarak fonların gelecek geri ödeme karşılıkları ve PEL/CEL hesaplarına bağlı taahhütler için karşılıklar yer almaktadır (bkz. Not 3.8.3).

3. İPOTEK TASARRUF ANLAŞMALARI ÇERÇEVESİNDEKİ TAAHHÜTLER

MUHASEBE İLKELERİ

Fransa'da Comptes d'épargne-logement (CEL veya ipotek tasarruf hesapları) ve Plans d'épargne-logement (PEL veya ipotek tasarruf planları) 10 Temmuz 1965 tarihli 65-554 sayılı Fransız Kanunu tarafından idare edilen münferit müşteriler için özel tasarruf programlarıdır. Bu ürünler faiz getiren bir tasarruf hesabı şeklinde bir ilk mevduat aşamasını ve onu takiben mevduatların ipotek kredisi vermek için kullanıldığı istikraz aşamasını bir araya getirmektedir. İstikraz aşaması önceden tasarruf aşamasının mevcut olmasına tabidir ve bu sebeple ondan ayrılamaz. Tahsil edilen tasarruf mevduatları ve verilen krediler itfa edilmiş maliyet üzerinden hesaplanır.

Bu araçlar Grup için iki tür taahhüt oluşturur: ipotek tasarruf anlaşmasının başlangıcında tespit edilen bir faiz oranıyla belirsiz gelecekteki bir süre için müşteri tasarrufları üzerinden faiz ödeme yükümlülüğü ve daha sonra müşteriye gene tasarruf anlaşmasının başlangıcında tespit edilmiş olan bir faiz oranı üzerinden kredi verme yükümlülüğü.

PEL/CEL anlaşmaları çerçevesindeki taahhütlerin Grup için olumsuz neticeleri olacağı aşikârsa bilançonun yükümlülük tarafına karşılık kaydedilir. Bu karşılıklardaki değişiklikler net faiz geliri altına Net bankacılık geliri olarak kaydedilir. Bu karşılıklar yalnızca hesaplama tarihinde mevcut olan PEL/CEL anlaşmalarından doğan taahhütlere ilişkindir.

Karşılıklar bütün ipotek tasarruf planları (PEL) kuşakları için farklı PEL kuşakları arasında ve tek bir kuşak oluşturan bütün ipotek tasarruf hesapları (CEL) için netleştirme yapılmadan hesaplanır.

Mevduat aşamasında karşılık ayrılacak meblağı tespit etmek için kullanılan temel teşkil eden taahhüt ortalama beklenen mevduat meblağı ile minimum beklenen meblağ arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu iki meblağ geçmiş müşteri davranışı gözlemleri esas alınarak istatistiksel olarak tespit edilir.

Kredi verme aşamasında karşılık ayrılacak temel teşkil eden taahhüt önceden verilmiş ancak hesaplama tarihinde henüz kullanılmamış kredileri ve hesaplama tarihinde bilançoda muhasebeleştirilmekte olan mevduatlara ve geçmiş müşteri davranışı gözlemlerine davranışlarına istinaden istatistiksel olarak muhtemel olarak kabul edilen gelecekteki kredileri içerir.

Belirli bir PEL/CEL kuşağının beklenen gelecekteki kazançlarının iskonto edilmiş değeri eksi ise karşılık kaydedilir. Kazançlar eşdeğer tasarruflar ve benzer tahmini ömrü ve başlangıç tarihi olan kredi ürünleri için münferit müşterilerin yararlanabileceği faiz oranlarına istinaden tahmin edilir.

PEL/CEL HESAPLARINDA ÖDENMEMİŞ MEVDUATLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
PEL hesapları	19.318	18.079
4 yıldan az	7.869	7.874
4 - 10 yıl arası	6.483	5.292
10 yıldan fazla	4.966	4.913
CEL hesapları	1.396	1.442
Toplam	20.714	19.521

PEL/CEL HESAPLARINA İLİŞKİN OLARAK VERİLEN ÖDENMEMİŞ KONUT KREDİLERİ

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
4 yıldan az	9	31
4 - 10 yıl arası	265	82
10 yıldan fazla	6	8
Toplam	280	121

PEL/CEL HESAPLARINA BAĞLI TAAHHÜTLER İÇİN KARŞILIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2015	Tahsisler	İptaller	31.12.2016
PEL hesapları	286	15	(79)	222
4 yıldan az	6	15	(1)	20
4 - 10 yıl arası	28		(7)	21
10 yıldan fazla	252		(71)	181
CEL hesapları	2	2	(1)	3
Toplam	288	17	(80)	225

Karşılıkların seviyesi, uzun vadeli faiz oranlarına duyarlıdır. Uzun vade oranları 2016 boyunca düşük olduğu için PEL ve CEL ipotek tasarruf hesapları karşılıkları ağırlıklı olarak mevduatlar üzerinden faiz ödeme taahhütlerine ilişkin risklere bağlı idi. PEL/CEL tasarrufları için karşılıklar 31 Aralık 2016'da toplam ödenmemiş borçların %1,09'u oranında gerçekleşmiştir.

KARŞILIK DEĞERLEME GİRDİLERİNİ BELİRLEMEK İÇİN KULLANILAN YÖNTEMLER

Müşterilerin gelecekteki davranışının tahmin edilmesi için kullanılan girdiler uzun bir dönem boyunca (10 yıldan fazla) müşteri davranış şablonlarının geçmişe dönük olarak gözlenmesinden elde edilmiştir.

Bu girdilerin değerleri yönetmeliklere gelecekteki müşteri davranışının bir göstergesi olarak geçmiş verilerin etkinliğine zarar verebilecek değişiklikler yapıldığında düzeltilebilir.

Kullanılan farklı piyasa girdilerinin özellikle faiz oranları ve marjların değerleri gözlemlenebilir verilere istinaden hesaplanır ve değerlendirme tarihinde Bireysel Bankacılık bölümünün faiz oranı risk yönetimi politikasına uygun bir şekilde ilgili dönem için bu unsurların gelecekteki değerinin en iyi tahminini teşkil eder.

Kullanılan iskonto oranları, 12 aylık bir sürede ortalaması alınan değerlendirme tarihindeki sıfır kupon swap / Euribor getiri eğrisinden elde edilir.

4. RİSK MALİYETİ

MUHASEBE İLKELERİ

Risk maliyeti hesabı iptaller düşülmeksizin karşılıklara, kredi riski değer düşüklüğüne, tahsil edilemeyen kredi miktarına ve önceden iptal edilen krediler üzerindeki geri kazanılan tutara yönelik tahsisleri ve ayrıca diğer risk karşılıklarının tahsislerini ve iptallerini içermektedir.

(milyon EURO)	2016	2015
Karşı taraf riski		
Değer düşüklüğü zararlarına net tahsis	(1.629)	(2.232)
Kapsanmayan zararlar	(299)	(293)
batık kredilerden	(255)	(245)
diğer risklerden	(44)	(48)
Geri kazanılan meblağlar	164	164
batık kredilerden	161	161
diğer risklerden	3	3
Diğer riskler		
Diğer karşılıklara net tahsis	(327)	(704)
Toplam	(2.091)	(3.065)

NOT 3.9 - İTFA EDİLMİŞ MALİYET ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ

MUHASEBE İLKELERİ

GERÇEĞE UYGUN DEĞER TANIMI

Gerçeğe uygun değer, ölçüm tarihinde piyasa katılımcıları arasındaki kurallara uygun bir işlemde bir varlığın satılmasında alınacak veya bir yükümlülüğün devrinde ödenecek olan fiyattır.

Özdeş varlıklar ve yükümlülükler için gözlemlenebilir fiyatlar bulunmaması hâlinde, finansal araçların gerçeğe uygun değeri söz konusu aracın fiyatını belirlemek için piyasa operatörlerinin kullanacağı varsayımlara dayalı gözlemlenebilir piyasa girdilerinin kullanımını azamiye çıkaran başka bir ölçüm tekniği kullanılarak belirlenir.

Bilançada gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilmeyen finansal araçlar için, bütün bu finansal araçlar derhal tasfiye edilecekse bu notta açıklanan ve Not 3.4'te açıklandığı şekliyle gerçeğe uygun değer hiyerarşisi uyarınca dökümü verilen rakamlar, gerçekleşecek olan meblağın tahmini olarak alınmamalıdır.

Finansal araçların gerçeğe uygun değerleri tahakkuk eden faizleri içerir.

1. İTFA EDİLMİŞ MALİYET ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016				
	Mukayyet değer	Gerçeğe uygun değer	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Bankalardan alacaklar	59.502	60.777	-	51.877	8.900
Müşteri kredileri	426.501	431.366	-	157.991	273.375
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	3.912	4.114	4.033	81	-
İtfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülen toplam finansal varlıklar	489.915	496.257	4.033	209.949	282.275

(milyon EURO)	31.12.2015				
	Mukayyet değer	Gerçeğe uygun değer	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Bankalardan alacaklar	71.682	72.357	-	60.528	11.829
Müşteri kredileri	405.252	406.975	-	142.999	263.976
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar	4.044	4.268	4.139	95	34
İtfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülen toplam finansal varlıklar	480.978	483.600	4.139	203.622	275.839

2. İTFA EDİLMİŞ MALİYET ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	31.12.2016				
	Mukayyet değer	Gerçeğe uygun değer	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Bankalara borçlar	82.584	82.907	566	79.322	3.019
Müşteri mevduatları	421.002	421.326	-	414.062	7.264
İhraç edilen borçlanma senetleri	102.202	103.630	21.899	80.934	797
İkincil borçlar	14.103	14.711	-	14.711	-
İtfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülen toplam finansal yükümlülükler	619.891	622.574	22.465	589.029	11.080

(milyon EURO)	31.12.2015				
	Mukayyet değer	Gerçeğe uygun değer	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Bankalara borçlar	95.452	95.739	139	91.667	3.933
Müşteri mevduatları	379.631	380.263	-	370.918	9.345
İhraç edilen borçlanma senetleri	106.412	109.227	22.546	85.649	1.032
İkincil borçlar	13.046	14.040	-	14.040	-
İtfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülen toplam finansal yükümlülükler	594.541	599.269	22.685	562.274	14.310

3. İTFA EDİLMİŞ MALİYET ÜZERİNDEN ÖLÇÜLEN FİNANSAL ARAÇLARIN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ

KREDİLER, ALACAKLAR VE KİRALAMA FİNANSMANI ANLAŞMALARI

Büyük şirketlerin ve bankaların kredilerinin, alacaklarının ve kiralama finansmanı işlemlerinin gerçeğe uygun değeri bu krediler için aktif şekilde alınıp satılan piyasa olmayışı durumunda bilanço tarihinde şartları ve vadeleri büyük benzerlik gösteren krediler için piyasa oranlarına istinaden beklenen nakit akışlarını bugünkü değere iskonto etmek suretiyle hesaplanır (Banque de France tarafından yayınlanan net getiri ölçütü ve sıfır kupon getirisi). Bu iskonto oranları kredi alanın kredi riski için ayarlanır.

Başlıca bireylerden ve küçük veya orta ölçekli işletmelerden oluşan bireysel bankacılık müşterileri için kredilerin, alacakların ve kiralama finansmanı işlemlerinin rayiç değeri bu krediler için aktif şekilde alınıp satılan piyasa yokluğunda beklenen ilişkili nakit akışlarını bugünkü değere bilanço kapanış tarihinde yürürlükte olan piyasa oranları için benzer tipte krediler ve benzer vadeler için yürürlükte olan piyasa oranları üzerinden iskonto etmek suretiyle tespit edilir.

Bütün değişken faizli krediler, alacaklar ve kiralama finansmanı işlemleri ve başlangıç vadesi bir yıldan az olan sabit faizli krediler için gerçeğe uygun değer, değer düşüklüğü hariç net defter değeri olarak alınır, ilgili karşı tarafların kredi faiz farkları bilançoda muhasebeleştirildiği için bunlarda önemli değişiklik olmadığı varsayılır.

BORÇLAR

Bu yükümlülükler için aktif şekilde alınıp satılan piyasa yokluğunda borçların gerçeğe uygun değeri bilanço tarihinde geçerli olan piyasa oranları üzerinden bugünkü değere iskonto edilen gelecekteki nakit akışlarının değeri olarak alınır.

Borç kote bir araç olduğunda, gerçeğe uygun değeri piyasa değeridir.

Değişken faizli mevduatlar, vadesiz mevduatlar ve başlangıçtaki vadesi bir yıldan az veya bir yıla eşit olan borçlanmalar için gerçeğe uygun değer defter değeri olarak alınır. Aynı şekilde, vadesiz mevduat hesaplarının münferit gerçeğe uygun değeri defter değerine eşittir.

NOT 3.10 - TAAHHÜTLER VE REHİN VERİLEN VEYA TEMİNAT OLARAK ALINAN VARLIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

KREDİ TAAHHÜTLERİ

Finansal türev olarak kabul edilmeyen kredi taahhütleri ilk olarak gerçeğe değer üzerinden muhasebeleştirilir. Daha sonra ticari amaçlarla verilmiş veya alınmış olmamaları ve dolayısıyla kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmemeleri kaydıyla, Karşılıklar için muhasebe ilkeleri uyarınca bunlara karşılık ayrılır (bkz. Not 3.8).

GARANTİ TAAHHÜTLERİ

Finansal türev olmayan araçlar olarak mülhaza edildiklerinde Grup tarafından ihraç edilen finansal garantiler başlangıçta bilançoda gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilir. Daha sonra yükümlülük meblağı veya başlangıçta muhasebeleştirilen meblağ (hangisi daha yüksek ise) eksi garanti komisyonunun kümülatif amortismanının üzerinden ölçülür. Değer düşüklüğüne dair nesnel kanıt varsa verilen finansal garantilerin karşılığı bilançonun yükümlülükler tarafına kaydedilir (bkz. Not 3.8).

MENKUL KIYMET TAAHHÜTLERİ

Kâr ya da zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar, Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ve Satılmaya hazır finansal varlıklar hesaplarına kaydedilen satın alınan veya satılan menkul kıymetler bilançoda ödeme-teslim tarihinde muhasebeleştirilir. Alım-satım tarihi ile ödeme-teslim tarihi arasında teslim alınması veya teslim edilmesi gereken menkul kıymetler bilançoda muhasebeleştirilmez. Alım-satım tarihi ile ödeme-teslim tarihi arasında kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinde ölçülen menkul kıymetlerin ve satılmaya hazır menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişiklikler, söz konusu menkul kıymetlerin muhasebe sınıflandırmasına bağlı olarak kâr veya zarar veya özkaynak hesabına kaydedilir.

1. TAAHHÜTLER

VERİLEN TAAHHÜTLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Kredi taahhütleri		
Bankalara*	23.438	27.998
Müşterilere*	159.382	164.809
İhraç olanakları	-	-
Teyitli kredi limitleri	155.859	161.404
Diğerleri	3.523	3.405
Garanti taahhütleri		
Bankalar adına	9.290	9.349
Müşteriler adına(1)	59.614	54.855
Menkul kıymet taahhütleri		
Teslim edilecek menkul kıymetler	31.063	30.015

(1) Grup kuruluşları tarafından yönetilen UCITS sahiplerine verilen sermaye ve kesin teminat garantileri dâhildir.

* 2015'de yayımlanan mali tablolara göre yeniden beyan edilen tutarlar:

ALINAN TAAHHÜTLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Kredi taahhütleri		
Bankalardan*	73.141	82.818
Garanti taahhütleri		
Bankalardan	108.647	92.439
Diğer taahhütler(1)	112.500	103.133
Menkul kıymet taahhütleri		
Teslim alınacak menkul kıymetler	34.478	30.332

(1) 31 Aralık 2015 itibarıyla 44.878 milyon EURO tutarına kıyasla 31 Aralık 2016 itibarıyla 47.642 EURO tutarında olan, hükümet ve resmî kuruluşlar tarafından verilen garantiler ve müşteriler tarafından verilen diğer garantiler dâhil.

* 2015'de yayımlanan mali tablolara göre yeniden beyan edilen tutarlar:

2. TEMİNAT OLARAK REHNEDİLEN VE ALINAN FİNANSAL VARLIKLAR

REHNEDİLEN FİNANSAL VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Borçlar için teminat olarak rehnedilen varlıkların defter değeri(1)	252.338	235.130
Finansal araçlarda yapılan işlemler için teminat olarak rehnedilen varlıkların defter değeri(2)	57.149	38.302
Bilanço dışı taahhütler için teminat olarak ipotek edilen varlıkların defter değeri	783	763
Toplam	310.270	274.195

(1) Borçlar için teminat olarak rehnedilen varlıklar esas olarak yükümlülükler karşılığında garanti olarak verilen kredileri içerir (özellikle merkez bankalarına verilen garantiler).

(2) Finansal araçlarda yapılan işlemler için teminat olarak ipotek edilen varlıklar esasen kefalet depozitolarını içerir.

TEMİNAT OLARAK ALINAN VE KURULUŞ İÇİN GEÇERLİ OLAN FİNANSAL VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetlerin gerçeğe uygun	189.144	178.937

Grup genellikle menkul kıymetleri yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde normal piyasa kayıt ve şartları çerçevesinde satın alır. Yeniden satış anlaşması çerçevesinde alınan menkul kıymetleri, bunları doğrudan satarak, yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satarak veya bu veya muadil menkul kıymetleri yeniden satış anlaşmasının karşı tarafına vadesinde iade etmek kaydıyla teminat olarak rehnederek yeniden kullanabilir. Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler bilançoda muhasebeleştirilmez. Gerçeğe uygun değerleri yukarıda gösterildiği gibi teminat olarak satılan veya rehnedilen menkul kıymetleri içerir.

NOT 3.11 - DEVREDİLMİŞ FİNANSAL VARLIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Bilanço dışı bırakılmamış olan devredilen finansal varlıklar, menkul kıymetlerin borç verilmesi işlemleri ve yeniden satın alma sözleşmelerini ve aynı zamanda konsolide menkul kıymetleştirme araçlarına devredilen belirli kredileri içerir.

Aşağıdaki tablolarda sadece bilançonun varlıklar bölümünde muhasebeleştirilmiş menkul kıymetlere ilişkin olan menkul kıymet borç verilmesi ve yeniden satın alma sözleşmeleri yer almaktadır.

Yeniden satın alma anlaşması veya menkul kıymet borç verme işlemi kapsamındaki menkul kıymetler Grup bilançosu varlıklar bölümündeki asıl konumlarında tutulur. Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar altına kaydedilmesi gereken ticari faaliyetler kapsamında başlatılan işlemler hariç olmak üzere, yeniden satın alma anlaşmalarında yatırılan tutarı iade yükümlülüğü bilançonun yükümlülükler kısmındaki Yükümlülükler bölümü altına kaydedilir.

Ters repo anlaşması veya menkul kıymet borç alma işlemine dâhil olan menkul kıymetler Grup bilançosuna kaydedilmezler. Ancak borç alınan menkul kıymetlerin daha sonra satılması hâlinde, bu menkul kıymetlerin borç verene iadesini gösteren borç Grup bilançosunun yükümlülükler tarafında Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler altına kaydedilir. Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar altına kaydedilen ticari faaliyetler kapsamında başlatılan işlemler hariç olmak üzere, bir ters repo anlaşması kapsamında alınan menkul kıymetlerde, Grup tarafından verilen tutarları tahsil etme hakkı bilançonun varlıklar bölümünde Krediler ve alacaklar kısmına kaydedilir.

Nakitle birebir eşleşen menkul kıymet verme ve alma işlemleri repo ve ters repo anlaşmalarına benzer ve bilançoda da bu özellikleri dikkate alınarak kaydedilir ve muhasebeleştirilir.

Menkul kıymet borç verilmesi ve yeniden satın alma sözleşmeleri ile, Grup ihraççı temerrüdü riskine (kredi riski) ve menkul kıymet değerinin artması veya azalması riskine (piyasa riski) maruz kalır. Dayanak menkul kıymetler eş zamanlı olarak diğer işlemlerde karşı teminat olarak kullanılamaz.

1. DEVREDİLEN ANCAK BİLANÇO DIŞI BIRAKILMAYAN FİNANSAL VARLIKLAR

YENİDEN SATIN ALMA SÖZLEŞMELERİ

(milyon EURO)	31.12.2016		31.12.2015	
	Devredilen varlıkların mukayyet değeri	Bağlı yükümlülüklerin mukayyet değeri	Devredilen varlıkların mukayyet değeri	Bağlı yükümlülüklerin mukayyet değeri
Satışa hazır menkul kıymetler	16.224	13.742	16.106	12.249
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden menkul kıymetler	20.148	17.892	43.009	33.174
Toplam	36.372	31.634	59.115	45.423

MENKUL KIYMETLERİN BORÇ VERİLMESİ

(milyon EURO)	31.12.2016		31.12.2015	
	Devredilen varlıkların mukayyet değeri	Bağlı yükümlülüklerin mukayyet değeri	Devredilen varlıkların mukayyet değeri	Bağlı yükümlülüklerin mukayyet değeri
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden menkul kıymetler	5.521	3	5.832	180
Toplam	5.521	3	5.832	180

BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLERİN KARŞI TARAFLARININ SADECE DEVREDİLEN VARLIKLARA RÜCU HAKKINA SAHİP OLDUĞU MENKUL KIYMETLEŞTİRME VARLIKLARI

	31.12.2016	31.12.2015
Müşteri kredileri (milyar EURO)		
Devredilen varlıkların mukayyet değeri	1.558	1.062
Bağlı yükümlülüklerin mukayyet değeri	1.385	946
Devredilen varlıkların gerçeğe uygun değeri (A)	1.562	1.060
Bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri (B)	1.389	944
Net pozisyon (A-B)	173	116

2016'da, bir müşteri kredileri menkul kıymetleştirme işlemi dış yatırımcılarla kısmen yeniden finanse edilmiştir. Bu kredilere dayanak oluşturan kurumlar Grup tarafından konsolide edilmiştir.

Grup, bu alacaklarla bağlantılı risk ve ödüllerin büyük kısmına maruz kalmaya devam etmektedir; ayrıca bu alacaklar, başka işlemlerde teminat olarak kullanılamaz veya doğrudan satılamaz.

2. DEVREDİLEN, KISMEN YA DA TAMAMEN BİLANÇO DIŞI BIRAKILMIŞ FİNANSAL VARLIKLAR

31 Aralık 2016 itibarıyla Grup finansal varlıkların kısmen veya tamamen bilançodan çıkarılmasıyla sonuçlanarak Grubu söz konusu varlıklarla bağını devam ettiren hiçbir önemli işlem gerçekleştirilmemiştir.

NOT 3.12 - FİNANSAL VARLIKLARIN VE FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLERİN MAHSUPLAŞTIRILMASI

MUHASEBE İLKELERİ

Grup muhasebeleştirilmiş tutarları mahsup etmek üzere kanunen geçerli hakka sahip olduğunda ve net esasına dayalı olarak varlığın veya yükümlülüğün ödemesini yapmak ya da varlığı paraya çevirmeyi ve eşzamanlı olarak borcu ödemeyi planladığında, bir finansal varlık ve finansal yükümlülük mahsup edilir ve bilançoda net tutar sunulur. Mahsup edilmiş tutarların mahsup edilmesine ilişkin yasal hak tüm durumlarda- hem işlerin normal seyrinde hem de karşı tarafların birinin temerrüdü hâlinde- uygulanabilir olmalıdır. Bu bakımdan, Grup, günlük bir nakit ihtiyat akçesi yatırma işlemi vasıtasıyla net ödemeyi gerçekleştirdikleri takdirde ya da brüt ödeme sistemleri önemsiz kredi ve likidite riskini ortadan kaldıran ya da buna yol açan özelliklere sahip olduğunda ve alacakları ve borçları tek bir ödeme işleminde ya da döngüsünde işleme aldığı anda, bilançosunda belirli takas odalarıyla işlem gören türev finansal araçların net tutarını muhasebeleştirir.

Aşağıdaki tablolar, Grubun konsolide bilançosunda mahsup edilmiş finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin tutarlarını sunmaktadır. Bu finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin brüt ödenmemiş tutarları, bu çeşitli araçlar için bilançoda mahsup edilen tutarlar (mahsup edilen tutarlar) belirtildikten sonra ve bir Ana Netleştirme Sözleşmesine veya benzer bir sözleşmeye tabi olmayan diğer finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin ödenmemiş tutarları (mahsuplaştırmaya uygun olmayan varlıkların ve yükümlülüklerin tutarı) ile toplandıktan sonra, bilançoda sunulan konsolide ödenmemiş tutarlar (net bilanço tutarları) ile eşleştirilir.

Bu tablolar ayrıca, bir Ana Netleştirme Sözleşmesine veya benzer bir sözleşmeye tabi oldukları için mahsup edilebilecek fakat nitelikleri konsolide mali tablolarda IFRS kapsamında mahsup etmeye uygun olmayan tutarları da belirtmektedir.

. Bu bilgi US GAAP kapsamında uygulanan muhasebeleştirme yöntemiyle kıyaslanarak verilmiştir. Bu, özellikle yalnızca karşı taraflardan birinin temerrüdü, ödeme aczi veya iflâsı hâlinde mahsup edilebilecek finansal araçları ve nakit veya menkul kıymet ek teminatları olarak rehnedilen araçları etkiler. Bu araçlar daha çok tezgâh üstü faiz oranı opsiyonlarını, faiz oranı swap'larını ve yeniden satış/yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde satın alınan/satılan menkul kıymetleri içerir.

Bu çeşitli mahsuplardan doğan net pozisyonlar, karşı taraf risk yönetimi mahsuplaştırma ve teminat anlaşmalarının yanı sıra diğer risk azaltma stratejilerini kullandığı sürece Grubun finansal araçlar vasıtasıyla fiili karşı taraf riskini temsil etmez.

1. 31 ARALIK 2016 İTİBARIYLA

VARLIKLAR

(milyon EURO)	Mahsuplaştırmanın bilanço üzerindeki etkisi			Ana Netleştirme Sözleşmelerinin (MNA) ve benzer sözleşmelerin etkisi(1)				Net tutar
	Mahsuplaştırmaya tabi olmayan varlıkların tutarı	Brüt tutar	Mahsup edilen tutar	Bilançoda sunulan net tutar	Bilançoda muhasebeleştirilmiş finansal araçlar	Alınan nakit ek teminat	Ek teminat olarak alınan finansal araçlar	
Türev finansal araçlar (bkz. Not 3.2)	33.378	263.657	(96.431)	200.604	(136.394)	(16.780)	(12)	47.418
Ödünç verilen menkul kıymetler (Not 3.1 ve 3.3)	2.913	10.421	-	13.334	(6.298)	(10)	-	7.026
Yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satın alınan menkul kıymetler (bkz. Not 3.1 ve 3.5)	39.979	180.216	(31.070)	189.125	(42.884)	(473)	(94.911)	50.857
Rehnedilen garanti mevduatları (bkz. Not 4.4)	31.728	17.017	-	48.745	-	(17.017)	-	31.728
Mahsuplaştırmaya tabi olmayan diğer varlıklar	930.433	-	-	930.433	-	-	-	930.433
Varlıklar toplamı	1.038.431	471.311	(127.501)	1.382.241	(185.576)	(34.280)	(94.923)	1.067.462

YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	Mahsuplaştırmanın bilanço üzerindeki etkisi			Ana Netleştirme Sözleşmelerinin (MNA) ve benzer sözleşmelerin etkisi(1)				Net tutar
	Mahsuplaştırmaya tabi olmayan yükümlülüklerin tutarı	Brüt tutar	Mahsup edilen tutar	Bilançoda sunulan net tutar	Bilançoda muhasebeleştirilmiş finansal araçlar	Rehnedilmiş nakit ek teminat	Ek teminat olarak rehnedilmiş finansal araçlar	
Türev finansal araçlar (bkz. Not 3.2)	31.866	262.797	(96.431)	198.232	(136.394)	(16.952)	(446)	44.440
Ödünç alınmış menkul kıymetler için ödenecek tutar (bkz. Not 3.1)	29.085	15.570	-	44.655	(6.298)	-	(2)	38.355
Yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satılan menkul kıymetler (bkz. No 3.1 ve 3.6)	49.850	136.445	(31.070)	155.225	(42.884)	(65)	(42.603)	69.673
Alınan garanti mevduatları (bkz. Not 4.4)	33.115	17.263	-	50.378	-	(17.263)	-	33.115
Mahsuplaştırmaya tabi olmayan diğer yükümlülükler	868.045	-	-	868.045	-	-	-	868.045
Yükümlülükler toplamı	1.011.961	432.075	(127.501)	1.316.535	(185.576)	(34.280)	(43.051)	1.053.628

(1) Aşkın teminatlandırma etkisinden kaçınmak amacıyla bilanço risk tutarının net defter değeri tavan limitli finansal araçların ve ek teminatın gerçeğe uygun değeri.

2. 31 ARALIK 2015 İTİBARIYLA

VARLIKLAR

(milyon EURO)	Mahsuplaştırmanın bilanço üzerindeki etkisi			Bilançoda sunulan net tutar	Ana Netleştirme Sözleşmelerinin (MNA) ve benzer sözleşmelerin etkisi(1)			Net tutar
	Mahsuplaş tırmaya tabi olmayan varlıkların tutarı	Brüt tutar	Mahsup edilen tutar		Bilançoda muhasebeleştirilmiş finansal araçlar	Alına nakdi ek teminat	Ek teminat olarak alınan finansal araçlar	
Türev finansal araçlar (bkz. Not 3.2)	30.149	271.252	(96.534)	204.867	(142.350)	(16.311)	(158)	46.048
Ödünç verilen menkul kıymetler (bkz. Not 3.1 ve 3.3)	1.724	13.947	-	15.671	(12.631)	-	(659)	2.381
Yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satın alınan menkul kıymetler (bkz. Not 3.1 ve 3.5)	45.413	173.089	(39.515)	178.987	(49.829)	(587)	(78.783)	49.788
Rehnedilen garanti mevduatları (bkz. Not 4.4)	22.967	16.132	-	39.099	-	16.132	-	22.967
Mahsuplaştırmaya tabi olmayan diğer varlıklar	895.767	-	-	895.767	-	-	-	895.767
Varlıklar toplamı	996.020	474.420	(136.049)	1.334.391	(204.810)	(33.030)	(79.600)	1016951

YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	Mahsuplaştırmanın bilanço üzerindeki etkisi			Bilançoda sunulan net tutar	Ana Netleştirme Sözleşmelerinin (MNA) ve benzer sözleşmelerin etkisi(1)			Net tutar
	Mahsuplaş tırmaya tabi olmayan yükümlülüklerin tutarı	Brüt tutar	Mahsup edilen tutar		Bilançoda muhasebeleştirilmiş finansal araçlar	Rehn edilmiş nakit ek teminat	Ek teminat olarak rehnedilmiş finansal araçlar	
Türev finansal araçlar (bkz. Not 3.2)	29.946	266.349	(96.534)	199.761	(142.350)	(16.102)	-	41.309
Ödünç alınmış menkul kıymetler için ödenecek tutar (bkz. Not 3.1)	11.921	25.350	-	37.271	(12.631)	-	(15.947)	8.693
Yeniden satış sözleşmeleri kapsamında satılan menkul kıymetler (bkz. No 3.1 ve 3.6)	61.191	151.090	(39.515)	172.766	(49.829)	(30)	(51.417)	71.490
Alınan garanti mevduatları (bkz. Not 4.4)	27.590	16.898	-	44.488	-	(16.898)	-	27.590
Mahsuplaştırmaya tabi olmayan diğer yükümlülükler	817.430	-	-	817.430	-	-	-	817.430
Yükümlülükler toplamı	948.078	459.687	(136.049)	1.271.716	(204.810)	(33.030)	(67.364)	966.512

(1) Aşkın teminatlandırma etkisinden kaçınmak amacıyla bilanço risk tutarının net defter değeri tavan limitli finansal araçların ve ek teminatın gerçeğe uygun değeri.

NOT 3.13 - FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLERİN SÖZLEŞMEYE DAYALI VADELERİ

Gösterilen tutarlar, geçici faiz hariç sözleşmeye dayalı tutarlardır.

(milyon EURO)	3 aydan az	3 aydan 1 yıla kadar	1 ila 5 Yıl	5 yıldan fazla	31.12.2016
Merkez bankalarına borçlar	5.235	2	1	-	5.238
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal yükümlülükler	400.291	13.829	13.446	28.055	455.620
Bankalara borçlar	50.595	9.697	20.224	2.068	82.584
Müşteri mevduatları	336.689	29.867	29.134	25.312	421.002
İhraç edilen borçlanma senetleri	31.005	21.063	35.437	14.697	102.202
İkincil borçlar	296	90	2.302	11.415	14.103
Diğer Yükümlülükler	80.596	6.314	4.785	2.516	94.212
Yükümlülükler toplamı	904.708	80.863	105.328	84.063	1.174.961
Verilen kredi taahhütleri	63.041	23.801	85.634	10.344	182.820
Verilen garanti taahhütleri	17.843	10.688	20.780	19.591	68.903
Toplam verilen taahhütler	80.885	34.490	106.414	29.935	251.723

Bu notta sunulan akışlar sözleşmeye dayalı vadelere dayanmaktadır. Ancak bilançodaki belli unsurlar için varsayımlar uygulanabilir.

Sözleşmeye dayalı unsurların yokluğunda veya alım-satım hesaplarıyla ilgili finansal araçlar (örn. türevler) söz konusu olduğunda, vadeler ilk dilime girer (3 aydan az).

Verilen garanti taahhütleri varsayılan olarak birinci taksitte bir vade ile (3 aydan az) elden çıkarmanın en iyi olası tahminine dayanarak planlanır.

NOT 4 - DİĞER FAALİYETLER

NOT 4.1 - ÜCRET GELİRİ VE GİDERİ

MUHASEBE İLKELERİ

Ücret geliri ve Ücret gideri sunulan ve alınan hizmetlerle ilgili komisyonları bir araya getirir. Taahhütlerin faize dâhil edilemeyen komisyonları da bunlara dâhildir. Faize dâhil edilebilen ücretler, ilgili finansal aracın efektif faiz oranına entegre edilir ve Faiz ve benzeri gelirler ve Faiz ve benzeri giderler hesaplarına kaydedilir (bkz. Not 3.7).

Grup, alınan ve verilen hizmetler için ücret gelir ve giderini hizmet türüne bağlı olarak farklı şekillerde muhasebeleştirir.

- Bazı ödeme hizmetleri, emanet ücretleri veya dijital hizmet abonelikleri gibi sürekli hizmetlerin ücretleri hizmetin ömrü boyunca gelir olarak kaydedilir.
- Fon hareketleri, alınan aracı komisyonu, arbitraj ücretleri veya ödeme hadiselerini üzerine cezalar gibi bir defaya mahsus hizmetlerin ücretleri hizmet verildiğinde gelir olarak muhasebeleştirilir.

Sendikasyon anlaşmalarında, taahhüt ücretleri ve verildiği yerin hissesine orantılı olarak katılım ücretleri Ücret gelirleri hesabına sendikasyon süresinin sonunda kaydedilir, şu şartla ki Grubun bilançosunda muhafaza edilen ihraç hissesi için geçerli faiz oranı sendikasyonun diğer üyeleri için geçerli olan oranla karşılaştırılabilir olmalıdır. Düzenleme ücretleri gelir tablosuna plasmanları yasal olarak tamamlandığında kaydedilir.

(milyon EURO)	2016			2015		
	Gelir	Gider	Net	Gelir	Gider	Net
Bankalarla işlemler	128	(120)	8	138	(128)	10
Müşterilerle işlemler	2.661	-	2.661	2.611	-	2.611
Finansal araç operasyonları	2.412	(2.139)	273	2.364	(2.148)	216
Menkul kıymet işlemleri	601	(814)	(213)	680	(1.006)	(326)
Birincil piyasa işlemleri	227	-	227	280	-	280
Döviz işlemleri ve finansal türevler	1.584	(1.325)	259	1.404	(1.142)	262
Kredi ve garanti taahhütleri	745	(79)	666	768	(91)	677
Hizmetler	3.886	-	3.886	3.963	-	3.963
Diğerleri	284	(1.079)	(795)	300	(1.099)	(799)
Toplam	10.116	(3.417)	6.699	10.144	(3.466)	6.678

ÜCRET GELİR VE GİDERLERİNİN DAĞILIMI

(milyon EURO)	2016	2015
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden kaydedilmeyen finansal araçlara bağlı efektif faiz oranı hariç ücret geliri	3.752	3.789
Yeddiemin faaliyetlerine veya benzerlerine bağlı olan ücret geliri	2.033	1.976
Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden kaydedilmeyen finansal araçlara bağlı efektif faiz oranı hariç ücret gideri	(79)	(91)
Yeddiemin faaliyetlerine veya benzerlerine bağlı olan ücret gideri	(1.189)	(1.432)

NOT 4.2 - DİĞER FAALİYETLERDEN GELİR VE GİDER

MUHASEBE İLKELERİ

KİRALAMA FAALİYETLERİ

Grup tarafından yapılan, kiralanan varlığın mülkiyetine özgü bütün riskleri ve getirilerin büyük bir kısmının kiracıya devredilmediği kiralama işlemleri işletme kiralamaları olarak sınıflandırılır.

Yatırım amaçlı gayrimenkul dâhil olmak üzere işletme kiralamaları altında tutulan varlıklar bilançoda Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar altında iktisap maliyetleri eksi amortisman ve değer düşüklüğü üzerinden kaydedilir (bkz. Not 8.4).

Kiralanmış varlıklar, kiralama ömrü boyunca artık değer hariç olmak üzere amorti edilir. Kira ödemeleri kiralamanın süresi boyunca doğrusal yöntemle göre gelir olarak muhasebeleştirilir. Bu arada işletme kiralaması faaliyetleriyle ilgili bakım hizmetlerine ilişkin olarak faturalanan geliri muhasebeleştirme yönteminin amacı, bu gelir ile hizmet sözleşmesinin süresi boyunca hizmetin sunumu esnasında maruz kalınan giderler arasındaki sabit bir marjı yansıtmaktır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller ve kiralanmış varlıklar üzerinden gelirler ve giderler ile sermaye kazançları ve zararları, Gayrimenkul kiralama ve Ekipman kiralama satışlarında Diğer faaliyetlerden gelirler ve giderler altında ve işletme kiralaması faaliyetleriyle alakalı bakım hizmetleri üzerinden gelir ve gider olarak kaydedilir.

Bu satışlar finansal kiralama işlemlerinin garanti edilmemiş artık değerindeki bir düşme hâlinde maruz kalınan zararı ve kiralama finansmanı anlaşmaları feshedildiğinde kiralanmamış varlıkların elden çıkarılmasından elde edilen sermaye kazançlarını ve zararlarını da içerir.

DİĞER FAALİYETLER

Grup tarafından sigorta faaliyetlerine uygulanan muhasebe ilkeleri Not 4.3'te sunulmuştur.

(milyon EURO)	2016			2015		
	Gelir	Gider	Net	Gelir	Gider	Net
Gayrimenkul geliştirme	96	(3)	93	76	(4)	72
Gayrimenkul kiralama	83	(59)	24	47	(66)	(19)
Ekipman kiralama	8.309	(5.770)	2.539	7.496	(5.130)	2.366
Diğer faaliyetler	12.292	(12.959)	(667)	12.130	(12.800)	(670)
<i>Sigorta faaliyetleri</i>	11.685	(11.391)	294	11.556	(11.344)	212
Toplam	20.780	(18.791)	1.989	19.749	(18.000)	1.749

Grup, emtia türevlerinde piyasa yapıcılığı faaliyetlerinin bir parçası olarak gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen fiziksel emtiaları elinde tutabilir. Bu faaliyetlerin daha uygun bir görüntüsünü sunmak ve konsolide mali tabloların netliğini iyileştirmek için, daha önce Diğer varlıklar arasında raporlanan bu alım-satım portföyü varlıkları Kâr veya zarar vasıtasıyla rayiç değer üzerinden finansal varlıklar altında yeniden sınıflandırılmıştır (bkz. Not 3.1).

Daha önce Diğer faaliyetlerden gelirler ve giderler arasında raporlanan bu emtialarla alakalı gelirler ve giderler artık Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerde finansal araçların net kârları ve zararları altında sınıflandırılmaktadır (bkz. Not 3.1.3).

2015 karşılaştırmalı verileri üzerindeki etki aşağıdaki gibidir:

(milyon EURO)	31.12.2015 Yeniden sınıflandırma öncesinde	31.12.2015 Yeniden sınıflandırma sonrasında	Yeniden sınıflandırma etkileri
Bilanço - Varlıklar			
Kâr veya zarar yoluyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal varlıklar	519.333	519.600	267
Diğer varlıklar	69.398	69.131	(267)
Gelir tablosu			
Finansal işlemlerden net kazançlar ve zararlar			
<i>Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal araçlardan net kazançlar ve zararlar</i>	7.275	6.957	(318)
Diğer faaliyetlerden gelirler	53.324	19.749	(33.575)
Diğer faaliyetlerden giderler	(51.893)	(18.000)	33.893

NOT 4.3 - SİGORTA FAALİYETLERİ

 <p>BASİTLE ŞTİRME</p>	<p>Sigorta faaliyetleri (hayat sigortası, kişisel koruma ve hayat dışı sigorta) Grup tüketicilerine sunulan bankacılık hizmetlerinde yer alan ürünler yelpazesine eklenmiştir.</p> <p>Bu faaliyetler, sigorta sektörüne özgü yönetmeliklere tabi olarak özel tayin edilmiş iştiraklerce yürütülür.</p> <p>Sigorta sözleşmeleriyle ilişkili risklerin muhasebeleştirilmesine ve ölçümüne ilişkin kurallar, söz konusu faaliyet sektörüne ve ayrıca Grubun bu notta açıklanan ve işlevleri esas alınarak sınıflandırılan sigorta faaliyetleri gelir ve giderlerinin sunumuna özgüdür.</p>
--	---

MUHASEBE İLKELERİ

FİNANSAL VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Grubun sigortacılık şirketlerinin finansal varlıkları ve yükümlülükleri Not 3'te açıklanan finansal araçları idare eden kurallara göre muhasebeleştirilir ve ölçülür.

SİGORTA ŞİRKETLERİNİN YÜKLENİM YEDEKLERİ

Yüklenim yedekleri poliçe sahipleri ve poliçelerin lehtarları bakımından sigorta şirketlerinin taahhütlerine karşılık gelir.

Sigorta poliçelerine dair IFRS 4 uyarınca, hayat ve hayat dışı yüklenim yedekleri aynı yerel düzenlemeler çerçevesinde ölçülmeye devam edecektir.

Hayat sigortası poliçeleri teminatı altındaki risklerin başlıcaları ölüm, maluliyet ve iş göremezliktir. Hayat sigortası yüklenim yedekleri genellikle aktüeryal yedeklerden oluşur, bu ihtiyatlar sigortacı ve sigortalı kişiler tarafından yapılan taahhütlerin cari değeri arasındaki farka ve muallak hasar yedeklerine karşılık gelmektedir.

Kâr paylaşımı veya diğer önemli özellikleri (ölüm haddi, geçersizlik vs.) olan birime bağlı hayat sigortası poliçeleri için yüklenim yedekleri bilanço tarihinde bu poliçelerin temelini teşkil eden varlıkların piyasa değerine istinaden değerlendirilir.

Hayat dışı sigorta poliçeleri teminatı altındaki riskler çoğunlukla ev, araç ve kaza koruma garantileri ile bağlantılıdır. Yüklenim yedekleri kazanılmamış primler karşılıklarından (müteakip finansal yıllara ilişkin prim geliri payı) ve muallak hasarlardan oluşmaktadır.

IFRS 4'te tanımlanan ilkeler ve ilgili lokal yönetmelikler çerçevesinde ihtiyari kâr paylaşımı sağlayan hayat sigortası poliçeleri "yansıtma muhasebesi"ne tabidir, burada poliçe hamillerini etkilemesi muhtemel olan finansal varlık değeri değişiklikleri Ertelenmiş kâr paylaşımı hesabına kaydedilir. Bu yedek akçe, gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülen finansal araçların gerçekleşmemiş sermaye kazançlarında poliçe hamillerinin potansiyel haklarını veya gerçekleşmemiş zararlar için potansiyel yükümlülüklerini yansıtmak için hesaplanır.

Gerçekleşmemiş bir net zarar durumunda ertelenmiş kâr paylaşım varlığının tazmin edilebilirliğini göstermek için iki yaklaşım Grup tarafından doğrulanmıştır, böylece gerçekleşmemiş zararlar olması hâlinde olumsuz bir ekonomik ortamın sebep olduğu likidite gereksinimlerinin varlıkların satılmasını gerektirmeyeceği gösterilmektedir:

- birincisi deterministik stres senaryolarının ("standartlaştırılmış" veya aşırı) taklit edilmesini içermektedir. Bu senaryolarda test edilen senaryolar için bilanço tarihinde mevcut olan varlıklarda hiçbir önemli zararın gerçekleşmeyeceğini göstermek için kullanılmaktadır;
- ikinci yaklaşımın amacı uzun veya orta vadede likidite ihtiyaçlarının karşılanması için varlık satışının önemli hiçbir zarar üretmeyeceğinden emin olmaktır. Yaklaşım aşırı senaryolara istinaden projeksiyonlar için doğrulanır.
- ayrıca yükümlülük yeterlilik testi üç ayda bir MCEV (Piyasa Uyumlu Gerçeğe uygun değer) için kullanılanlarla tutarlı parametre kuramına dayalı stokastik model ile gerçekleştirilir. Bu test idare giderleri, ücretler ve poliçe opsiyonları ve garantiler dâhil olmak üzere poliçelerden gelecekte olacak bütün nakit akışlarını hesaba katar.

GELİR VE GİDERLER

Grup sigorta şirketleri tarafından düzenlenen sigorta poliçeleriyle ilgili gelir ve giderler gelir tablosunda Diğer faaliyetlerden gelirler ve giderler altında muhasebeleştirilir. Diğer gelirler ve giderler ilgili başlıklar altında kaydedilir. Ertelenmiş kâr paylaşımı karşılıklarındaki değişiklikler gelir tablosuna veya Gerçekleşmemiş ertelenmiş kazançlar veya zararlar kalemine, ilişkili dayanak varlıklar için ayrılmış başlıklar altına kaydedilir.

1. SİGORTA ŞİRKETLERİNİN YÜKLENİM YEDEKLERİ

YÜKLENİM YEDEKLERİ

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Birime bağlı poliçeler için yüklenim yedekleri	22.449	20.043
Hayat sigortası yüklenim yedekleri	79.705	78.316
Hayat dışındaki sigortalardan yüklenim yedekleri	1.262	1.175
Yükümlülükler kaydedilen ertelenmiş kâr paylaşımı	9.361	7.723
Toplam	112.777	107.257
Reasürörlere isnat edilebilir	(274)	(293)
Reasürörlere isnat edilebilir pay düşüldükten sonra sigorta şirketlerinin yüklenim yedekleri (ertelenmiş kâr paylaşımı karşılıkları dâhil)	112.503	106.964

YÜKLENİM YEDEKLERİNDEKİ DEĞİŞİM TABLOSU

(milyon EURO)	Birime bağlı poliçeler için yüklenim yedekleri	Hayat sigortası yüklenim yedekleri	Hayat dışındaki sigortalardan yüklenim yedekleri
1 Ocak 2016 tarihindeki yedekler (ertelenmiş kâr paylaşımı karşılıkları hariç)	20.043	78.316	1.175
Sigorta yedeklerine tahsisat	1.618	572	82
Birime bağlı poliçelerin yeniden değerlemesi	431	-	-
Birime bağlı poliçelerden düşülen ücretler	(125)	-	-
Devirler ve tahsisat düzeltilmesi	382	(384)	-
Yeni müşteriler	1	-	-
Kâr paylaşımı	99	1.188	-
Diğerleri	-	13	5
31 Aralık 2016 tarihindeki yedekler (ertelenmiş kâr paylaşımı karşılıkları hariç)	22.449	79.705	1.262

IFRS 4 kurallarına ve Grup muhasebe standartlarına göre, Yükümlülük Yeterlilik Testi (LAT) 31 Aralık 2016 itibarıyla yapılmıştır. Bu test sigorta poliçeleri kapsamındaki gelecekteki nakit akışlarının mevcut tahminlerine bakarak muhasebeleştirilen sigorta yükümlülüklerinin yeterli olup olmadığını değerlendirir.

Varlık/yükümlülük yönetimi için kullanılanlara benzer stokastik modeller temelinde gerçekleştirilir. Testin sonucu 31 Aralık 2016 itibarıyla nihaidir.

KALAN VADEYE GÖRE YÜKLENİM YEDEKLERİ

(milyon EURO)	3 aydan az	3 aydan 1 yıla kadar	1 ila 5 yıl	5 yıldan fazla	31.12.2016
Sigorta şirketi yüklenim yedekleri	13.158	7.970	30.276	61.373	112.777

2. SİGORTA ŞİRKETLERİNİN NET YATIRIMLARI

(Şirketler arası işlemlerin çıkarılmasından önce milyon EURO olarak)	31.12.2016	31.12.2015
Kâr veya zarar yoluyla rayiç değer üzerinden finansal varlıklar	44.906	41.930
Borçlanma araçları	26.016	23.451
Özkaynağa dayalı araçlar	18.890	18.479
Bankalardan alacaklar	9.738	9.890
Satılmaya hazır finansal varlıklar	77.758	74.873
Borçlanma araçları	65.554	63.130
Özkaynağa dayalı araçlar	12.204	11.743
Yatırım amaçlı gayrimenkul	576	591
Toplam ⁽¹⁾	132.978	127.284

(1) Birime bağlı yükümlülükler istinaden diğer Grup şirketlerine yapılan yatırımlar herhangi bir önemli etki doğurmaksızın Grubun konsolide bilançosunda tutulmaktadır.

3. SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLARA DAİR GERÇEKLEŞMEMİŞ KAZANÇ VE ZARARLARIN DÖKÜMÜ

(milyon EURO)	31.12.2016		
	Gerçekleşmemiş kazançlar	Gerçekleşmemiş zararlar	Net yeniden değerlendirme
Sigorta iştiraklerinin gerçekleşmemiş kazançları ve zararları	698	(198)	500
Satılmaya hazır özkaynak araçları üzerinden	1.177	(147)	1.030
Krediler ve alacaklar olarak yeniden sınıflandırılan satılmaya hazır borç araçları ve varlıkları üzerinden	8.582	(405)	8.177
- Ertelenmiş kâr paylaşımı	(9.061)	354	(8.707)

(milyon EURO)	31.12.2015		
	Gerçekleşmemiş kazançlar	Gerçekleşmemiş zararlar	Net yeniden değerlendirme
Sigorta iştiraklerinin gerçekleşmemiş kazançları ve zararları	550	(119)	431
Satılmaya hazır özkaynak araçları üzerinden	928	(568)	360
Krediler ve alacaklar olarak yeniden sınıflandırılan satılmaya hazır borç araçları ve varlıkları üzerinden	7.908	(521)	7.387
- Ertelenmiş kâr paylaşımı	(8.286)	970	(7.316)

4. SİGORTA ŞİRKETLERİNİN SİGORTALAMA GELİRİ

(milyon EURO)	2016	2015
Yazılı primler	11.292	11.271
Yan hakların maliyeti (yedeklerdeki değişimler dâhil)	(10.438)	(11.233)
Net yatırım geliri	3.153	4.535
Diğer net teknik gelir (gider)	(3.179)	(3.853)
Şirketler arası işlemler çıkarılmadan önce faaliyet gelirine katkı	828	720
Şirketler arası işlemlerin çıkarılması(1)	326	404
Şirketler arası işlemler çıkarıldıktan sonra faaliyet gelirine katkı	1.154	1.124

(1) Bu durum esasında sigorta şirketleri tarafından dağıtım ağlarına ödenen komisyonların çıkarılmasını ve diğer Grup şirketlerine yapılan yatırımların finansal gelirinin çıkarılmasını ilgilendirir.

5. NET ÜCRET GELİRİ

(Şirketler arası işlemlerin çıkarılmasından önce milyon EURO olarak)	2016	2015
Alınan ücretler		
İktisap ücretleri	603	737
Yönetim ücretleri	785	702
Diğerleri	37	38
Ödenen ücretler		
İktisap ücretleri	(549)	(585)
Yönetim ücretleri	(396)	(394)
Diğerleri	(30)	(61)
Toplam Ücretler	450	437

6. SİGORTA RİSKLERİNİN YÖNETİMİ

Başlıca iki tür sigorta riski vardır:

- sigortalama riskleri, başlıca fiyatlandırma riskleri ve talep deneyimindeki toplam dalgalanma farklılıkları riskleri: hayat dışı sigorta ve ferdi kişisel korunmada, kârlar fiyat tarifesinin belirlendiği tarihte öngörülen talep oranlarına kıyasla gözlenen talep oranlarında bozulma risklerine maruz kalır. Tutarlılıklar poliçe sahibinin davranışındaki değişiklikler (kusurlar), makroekonomik ortamda değişiklikler, salgın hastalıklar, doğal afetler, ölüm, hastalık, yaşam süresi vb. gibi çoklu karmaşık faktörlere bağlı olabilir.
- finans piyasalarına ve ALM'ye bağlı riskler: hayat sigortasında, sigorta şirketleri finans piyasalarındaki dengesizliklere maruz kalmaktadır (faiz oranlarında değişiklikler ve borsa dalgalanmaları) bu durum poliçe hamillerinin davranışı ile daha da kötüleşebilmektedir.

Bu risklerin yönetimi sigortacılık iş kolunun en önemli önceliklerinden biridir. Risk yönetimi, büyük, ısmarlama iş yapan bilişim teknolojisi kaynaklarıyla kalifiye ve deneyimli ekipler tarafından yapılmaktadır. Düzenli olarak izlenen riskler hem ilgili kuruluşların hem de iş kollarının Genel Yönetimine rapor edilir.

Fiyatlandırma riskleri ve toplam hasar deneyimindeki tutarsızlık riskleri alanında bir dizi kural uygulanmaktadır:

- fiyat tarifesinin en baştan poliçe sahibinin risk profiline uymasını sağlama amacıyla risk kabul süreci için arttırılmış teminat. Bu prosedürlerin gereği gibi uygulanması Kalite Denetimleri ve birkaç yılda bir yapılan Dâhili Denetimlerle doğrulanır. Bu prosesler ISO belgelidir;
- zarar oranlarının hadise yılı başına geliştirilen istatistiklere istinaden belirli aralıklarla izlenmesi. Bu analiz (portföy genişletmesi, maruz kalan ancak rapor edilmeyen hasarlar için karşılık seviyesi) müteakip mali yıllar için fiyatlandırma ayarlamalarının yapılmasına imkân verir;
- Grubu büyük/seri taleplerden korumak için bir reasürans planının uygulanması.

Finansal piyasalara bağlı olan risklerin yönetimi maksimum performans arayışı olduğu kadar yatırım stratejisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu iki unsurun en uygun hâle getirilmesi varlık/yükümlülük dengesi tarafından büyük ölçüde etkilenmektedir. Yükümlülük taahhütleri (müşterilere teklif edilen garantiler, poliçe vadeleri) ile bilançoda büyük kalemler (özkaynaklar, gelir, karşılıklar, yedekler, vs.) altında kaydedilen meblağlar sigorta iş kolu Finans ve Risk Departmanları tarafından analiz edilmektedir. Societe Generale'in genel varlık ve yükümlülük yönetim politikası Grubun Genel Yönetimi tarafından altı ayda bir yapılan ALM komitesi toplantılarında tasdik edilir.

Risk yönetim ve analizi aşağıdaki anahtar ilkelere dayanmaktadır:

- varlık/yükümlülük risk yönetimi:
  - uzun vadeli nakit akışlarının izlenmesi: bir borcun süresi bir varlığın süresine göre eşleştirilir ve nakit akış pikleri likidite risklerinin asgariye indirilmesi için sıkı bir şekilde kontrol edilir;
  - geri ödeme akışlarının ve stres senaryoları simülasyonlarının yakından izlenmesi;
  - hisse senedi piyasalarının ve stres senaryoları simülasyonlarının yakından izlenmesi;
  - döviz kuru risklerinin (piyasalardaki artış ve düşüşlerde) finansal araçlar kullanılarak finansal riske karşı korunması;
- limit tespit edilmesi yoluyla finansal risk yönetimi:
  - karşı taraf limitleri (örn. ihraççının ikamet ettiği ülkeye, bağımsız ihraççılar ve özel ihraççılar arasındaki ayrıma göre limitler);
  - ihraççının derecelendirme limitleri;
  - varlık tipine göre limitler (örn. özkaynaklar, özel sermaye).

Bütün bu stratejiler stres testleri ve stokastik modelleme kullanılarak finans piyasası davranışlarının muhtelif senaryolarının ve poliçe hamili davranışlarının simülasyonu ile değerlendirilmektedir.

NOT 4.4 - DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

1. DİĞER VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Ödenen garanti mevduatları(1)	48.745	39.099
Menkul kıymet işlemlerinde tasfiye hesapları	8.353	6.557
Peşin ödenmiş giderler	775	569
Muhtelif alacaklar(2)*	27.137	23.140
Brüt tutar	85.010	69.365
Değer düşüklüğü	(254)	(234)
Net tutar	84.756	69.131

* Fiziksel emtiaların sunumunda yapılan bir değişikliğin ardından 31 Aralık 2015'de yayımlanan mali tablolara ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar (bkz. Not 4.2).

(1) Temel olarak finansal araçlar üzerinden ödenen garanti mevduatlarıyla ilgilidir, gerçeğe uygun değerleri maruz kalınan kredi riski için amortisman düşülmüş olarak defter değerleriyle aynı alınmıştır.

(2) Muhtelif alacaklar, bilançoda kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal araçlar veya finansal riskten koruma türevleri arasında gerçeğe uygun değerle de ölçülen taksit opsiyonları üzerinden alınacak primlerin yanı sıra sigorta faaliyetleriyle ilgili alacakları içerir.

2. DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Alınan garanti depozitoları(1)	50.378	44.488
Menkul kıymet işlemlerinde tasfiye hesapları	7.357	6.938
Diğer menkul kıymetler işlemleri	2	21
Çalışan hakları için ödenen masraflar	2.560	2.818
Ertelenmiş gelir	1.642	1.605
Muhtelif borçlar(2)	32.273	27.213
Toplam	94.212	83.083

(1) Temel olarak finansal araçlar üzerinden alınan garanti mevduatlarıyla ilgilidir, gerçeğe uygun değerleri defter değerleriyle aynı alınmıştır.

(2) Muhtelif borçlar; bilançoda kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden finansal araçlar veya finansal riskten koruma türevleri arasında gerçeğe uygun değerle de ölçülen taksit opsiyonları üzerinden ödenecek primlerin yanı sıra sigorta faaliyetleriyle ilgili borçları içerir.

NOT 5 - PERSONEL GİDERLERİ VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR

 BASİTLE ŞTİRME	<p>Çalışan hakları Grup tarafından çalışanlarına yıllık raporlama dönemi boyunca yapılan çalışmalar karşılığında verilen tazminata karşılık gelir.</p> <p>Yapılan çalışmalar için tüm tazminat biçimleri giderlerde kaydedilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ister çalışanlara isterse harici sosyal güvenlik kurumlarına ödeniyor olsun; - ister yıllık raporlama dönemi boyunca ödeniyor isterse Grup tarafından gelecekte çalışanlara istihkaklar (emeklilik planları, işten ayrılma sonrası yan haklar vb.) şekline ödenecek olsun; - ister nakden isterse Societe Generale hisseleri (bedelsiz hisse planları, hisse senedi opsiyonları) şeklinde ödeniyor olsun.
--	---

MUHASEBE İLKELERİ

Çalışanlara sağlanan haklar dört kategoriye ayrılır:

- Çalışanların ilgili hizmeti sağladıkları yıllık raporlama döneminin bitiminden itibaren on iki ay içerisinde tamamen ödenmesi beklenen, sabit ve değişken ücret, yıllık izin, vergi ve sosyal güvenlik katkıları, kâr paylaşımı ve teşvikler gibi çalışanlara sağlanan kısa vadeli haklar;
- Tanımlanmış katkı payı planları ve kesinleşmiş tazminat planları dâhil olmak üzere, emeklilik planları ve emeklilik ikramiyeleri gibi işten ayrılma sonrası sağlanan haklar;
- On iki aydan önce tamamen yerine getirilmesi beklenmeyen, nakden ödenen ve Societe Generale hissesine endeksli olmayan ertelenmiş değişken tazminat, uzun süreli hizmet ödülleri ve vadeli tasarruf hesapları gibi çalışanlara sağlanan uzun vadeli haklar;
- İşten çıkarma tazminatları.

NOT 5.1 - PERSONEL GİDERLERİ VE İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ

MUHASEBE İLKELERİ

Personel giderleri Societe Generale hisselerine dayalı ödemelerle ilgili çalışan hakları ve giderleri dâhil olmak üzere personelle alakalı tüm giderleri içerir.

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli haklar dönem içerisinde, çalışan tarafından sağlanan hizmetlere göre Personel giderleri altında kaydedilir.

İstihdam sonrası haklar ve uzun vadeli haklar ile alakalı muhasebe ilkeleri Not 5.2'de açıklanmıştır. Hisseye dayalı ödemelerle alakalı olanlar ise Not 5.3'te açıklanmıştır.

1. PERSONEL GİDERLERİ

(milyon EURO)	2016	2015
Çalışan tazminatları	(6.812)	(6.817)
Sosyal güvenlik mükellefiyetleri ve bordro vergileri	(1.567)	(1.604)
Net emeklilik giderleri - tanımlanmış katkı payı planları	(705)	(679)
Net emeklilik giderleri - tanımlanmış hak planları	(97)	(128)
Çalışan kâr paylaşımı ve teşvikler	(274)	(248)
Toplam	(9.455)	(9.476)

2. İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ

MUHASEBE İLKELERİ

Personel giderleri IAS 24 çerçevesinde ilişkili taraf işlemlerini içerir.

Grubun ilişkili tarafları Yönetim Kurulu üyeleri, şirket yöneticileri (Başkan ve İcra Kurulu Başkanı ve iki İcra Kurulu Başkan Yardımcısı), onların eşleri ve aile evinde ikamet eden çocukları ve Societe Generale'in üzerlerinde önemli etkiye sahip olduğu, münhasıran veya müştereken Grup tarafından kontrol edilen aşağıdaki iştirakleri içerir.

GRUP YÖNETİCİLERİNİN MAAŞLARI

Bu başlık Grup tarafından müdürlere ve kurumsal yetkililere maaş olarak ödenen meblağları (işveren katkıları dâhil) ve aşağıda gösterilen şekilde IAS 24 - paragraf 17 - altında gösterilen diğer yan hakları içerir.

(milyon EURO)	2016	2015
Kısa vadeli haklar	14.2	15.6
İstihdam sonrası haklar	0.6	0.5
Uzun vadeli haklar	-	-
İşten çıkarma tazminatları	-	-
Hisseye dayalı ödemeler	2.1	1.5
Toplam	16.9	17.6

İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ

Yönetim kurulu üyeleriyle, İcra Kurulu Başkanlarıyla ve bu nota dâhil edilen aile üyeleriyle işlemler sadece 31 Aralık 2016'da ödenmemiş olan toplam 2.9 milyon EURO tutarındaki kredi ve garantileri içerir. Bu kişilerle yapılan diğer bütün işlemler önemsizdir.

SOCIETE GENERALE GRUBU TARAFINDAN EMEKLİ MAAŞLARININ VE DİĞER HAKLARIN ÖDENMESİ İÇİN KARŞILIK AYRILAN VEYA KAYDEDİLEN TOPLAM MEBLAĞLAR

IAS 19 kapsamında 31 Aralık 2016 tarihinde karşılık ayrılmış ve deftere kaydedilmiş ve Societe Generale'in İcra Kurulu Başkanlarına (Bay Cabannes ve Bay Sanchez Incera ve personel tarafından seçilmiş iki yönetim kurulu üyesi) emeklilik maaşı ve diğer yan hakların ödenmesi için yeniden beyan edilmiş olan toplam meblağ 6.1 milyon Euro'dur.

NOT 5.2 - ÇALIŞAN HAKLARI

Grup şirketleri Fransa'da ve yurt dışında çalışanlarına şunları sağlayabilir:

- emeklilik planları veya emeklilik ikramiyesi gibi istihdam sonrası faydalar;

- ertelenmiş ikramiyeler, uzun hizmet ödülü veya Compte Epargne Temps (CET) esnek çalışma karşılıkları gibi uzun vadeli haklar;
- işten çıkarma tazminatları.

ÇALIŞAN YAN HAKLARINA İLİŞKİN KARŞILIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2015 tarihindeki karşılıklar	Tahsisler	Mevcut yeniden girişler	Net tahsis	Kullanı lan yenide n girişler	Aktüeryel kazançlar ve zararlar	Döviz ve kapsam etkileri	31.12.2016 tarihindeki karşılıklar
Çalışan yan haklarına ilişkin karşılıklar	1.784	370	(392)	(22)	-	96	(8)	1.850

1. İSTİHDAM SONRASI HAKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

İstihdam sonrası haklar iki kategoriye ayrılabilir: tanımlı katkı payına dayalı emeklilik planları veya tanımlı faydaya dayalı emeklilik planları.

TANIMLI KATKI PLANLARI

Tanımlı katkı planları Grubun plana ödenen katkı yükümlülüklerini sınırlar ancak Grubu gelecekteki faydaların spesifik bir seviyesi için ilzam etmez. Ödenen katkı payları cari yıl için gider olarak kaydedilir.

TANIMLI FAYDA PLANLARI

Kesinleşmiş tazminat planları Grubu resmen veya konstrüktif olarak gelecekteki hakların belli bir meblağını veya seviyesini ödemesi için ilzam eder ve bundan dolayı orta veya uzun vadeli risk taşır.

Karşılıklar bilançonun yükümlülük tarafına bu emeklilik yükümlülüklerinin tamamını kapsamak amacıyla Karşılıklar altına kaydedilir. Bu karşılıklar düzenli olarak öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak bağımsız aktüerler tarafından değerlendirilir. Bu değerlendirme tekniği demografi, erken emeklilik, maaş zammı ve iskonto ve enflasyon oranları hakkında varsayımları içerir.

Bu planlar plan varlıkları olarak sınıflandırılan dış kaynaklardan finanse edildiğinde bu fonların gerçeğe uygun değeri yükümlülükleri teminat altına almak için karşılıktan çıkarılır.

Hesaplama yöntemlerindeki değişikliklerden doğan farklar (erken emeklilik, iskonto oranları, vs.) veya aktüeryel varsayımlar ve gerçek performans arasındaki farklar aktüeryel kazanç veya zarar olarak kaydedilir. Aktüeryel kazançlar ve zararlar ve aynı zamanda net tanımlı fayda yükümlülüğüne (veya varlığına) uygulanan net faiz olarak gider kaydedilen tutarlar hariç olmak kaydıyla sosyal güvenlik planı yatırım getirisi ve varlık tavan değeri etkisi net tanımlı fayda yükümlülüğünü (veya varlığını) yeniden ölçmek için kullanılan unsurlardır. Bu unsurlar derhal ve tamamen özkaynaklarda Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazançlar ve zararlar arasında muhasebeleştirilir ve sonradan gelir olarak yeniden sınıflandırılmaz.

Grup konsolide mali tablolarında, daha sonra gelir olarak yeniden sınıflandırılmayacak olan bu kalemler net gelir Tablosunda ve gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazançlar ve zararlar altında ayrı olarak gösterilir; ancak derhal özkaynaklardaki değişim tablosunda birikmiş kazançlara aktarılır ve böylece Konsolide bilançoda yükümlülükler tarafında Dağıtılmamış kârlar altında sunulur.

Yeni ya da tadil edilmiş bir plan yürürlüğe girdiğinde, geçmiş hizmet maliyeti derhal kâr ya da zarar kaleminde muhasebeleştirilir.

Aşağıdaki hususlardan oluşan yıllık bir ücret tanımlı fayda planları için Personel giderleri altına kaydedilir:

- her bir çalışan tarafından hak edilen ek haklar (cari hizmet maliyeti);
- bir plan tadili ya da bir azaltmadan kaynaklanan geçmiş hizmet maliyeti;
- sosyal güvenlik planı yatırımları (net tanımlı fayda yükümlülüğü ya da varlığı üzerindeki net faiz) üzerindeki iskonto oranı ve faiz gelirinden kaynaklanan finansal gider;
- plan ödemerli.

TANIMLI KATKI PLANLARI

Grubun çalışanlarına sağlanan başlıca Tanımlı Katkı Planları Fransa'da, Birleşik Krallık'ta ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunmaktadır.

Fransa'da bunlar Devlet emeklilik planlarını ve ARRCO ve AGIRC gibi diğer ulusal emeklilik planlarını ve Grubun bazı kuruluşları tarafından uygulamaya konulan tek taahhüdün yıllık katkı payı ödemesi olduğu (PERCO) emeklilik programlarını içerir.

Birleşik Krallık'ta işveren çalışanların yaşına göre katkı payları öder (maaşın %2,5 ile 10'u) ve isteğe bağlı ilave çalışan katkı payları için %4,5'e kadar ekstra katkılar yapabilir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde çalışanlar 10.000 USD sınırı dâhilinde çalışan katkı paylarının ilk %8'ini tamamen karşılarlar.

İSTİHDAM SONRASI TANIMLI FAYDA PLANLARI

İstihdam sonrası emeklilik planları arasında yıllık tahsisatlar sunan planlar, emeklilik ikramiyeleri sunan planlar ve karma planlar (nakit bakiye) yer alır. Yıllık tahsisatlar hâlinde ödenen yan haklar zorunlu temel planlarla ödenen emeklilik aylıklarını destekler.

Başlıca tanımlı fayda planları Fransa'da, İsviçre'de, Birleşik Krallık'ta ve Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunmaktadır.

Fransa'da üst yöneticiler için 1991'de kurulmuş bir destekleyici emeklilik planı "Kurumsal Yönetişim" bölümünde açıklandığı gibi Societe Generale'in kapsamındaki lehtarlar için yıllık bir ödenek tahsis eder.

. Bu ödenek özellikle Societe Generale bünyesinde kıdeme ve sabit maaşın AGIRC'nin "B Dilimi"ni aşan oranına bağlıdır.

İsviçre'de plan, işveren ve çalışan temsilcilerinden oluşan bir kişisel koruma sigortası kurumu (Vakıf) tarafından yönetilmektedir. İşveren ve çalışanlar Vakfa katkı payları öderler. Emeklilik hakları garantili bir getiri oranıyla yeniden değerlendirir ve yine garantili bir çevrim oranıyla yıllık tahsisatlara (veya götürü ödemeye) çevrilir (nakit bakiye planı). Bu asgari garantili getiriden ötürü plan bir tanımlı bir fayda planına benzer sayılmaktadır.

Son yıllarda Societe Generale Grubu tanımlı fayda planlarını tanımlı katkı planlarına dönüştürme yönünde aktif olarak bir politika uygulamıştır.

Birleşik Krallık'ta tanımlı fayda planı yaklaşık 20 yıldır yeni çalışanlara kapalıdır ve son lehtarların hakları 2015'de dondurulmuştur. Plan bir bağımsız kurum (Mutemet) tarafından yönetilmektedir.

Benzer biçimde Amerika Birleşik Devletleri'nde tanımlı fayda planları 2015'te yeni çalışanlara kapanmış ve yeni hakların verilmesi dondurulmuştur.

■ 1.1. BİLANÇODA KAYITLI OLAN VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİN MUTABAKATI

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
A - Finanse edilmiş, tanımlanmış yan hak yükümlülüklerinin bugünkü değeri	3.041	2.961
B - Emeklilik fon yatırımları ve ayrı varlıkların gerçeğe uygun değeri	(2.695)	(2.385)
C = A + B Açık (Fazla)	346	576
D - Finanse edilmemiş, tanımlı fayda yükümlülüklerinin bugünkü değeri	427	419
E - Varlık tavanında değişim	2	47
C + D + E = Bilanço'ya kaydedilen net bakiye	775	1.042

■ 1.2. TANIMLI FAYDALARIN MALİYET UNSURLARI

(milyon EURO)	2016	2015
Sosyal güvenlik katkılarını içeren cari hizmet maliyeti	110	110
Çalışan katkı payları	(6)	(6)
Geçmiş hizmet maliyeti/kısaltmalar	(39)	-
Ödemeler	(4)	(1)
Net faiz	19	19
Muhasebeleştirilmemiş varlıkların devri	3	3
A - Gelir tablosunda muhasebeleştirilmiş unsurlar	83	125
Emeklilik fon yatırımlarından beklenen getiri(1)	(180)	18
Demografik varsayımlardaki değişikliklerden kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	7	36
Ekonomik ve finansal varsayımlardaki değişikliklerden kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	301	(192)
Deneyimden kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	(31)	(33)
Varlık tavanında değişim	1	46
B - Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazanç ve zararlarda muhasebeleştirilen unsurlar	98	(125)
C = A + B Tanımlı faydaların maliyetinin toplam unsurları	181	-

(1) Net faiz maliyetine dâhil edilmiş emeklilik fon yatırımlarından beklenen getiri düşüldükten sonraki emeklilik fon yatırımlarından getiri.

1.3 BİLÂNÇOYA KAYDEDİLEN İSTİHDAM SONRASI HAKLARLA İLGİLİ PLANLARIN NET YÜKÜMLÜLÜKLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

■ 1.3.1 Tanımlı fayda yükümlülüklerinin bugünkü değerindeki değişiklikler

(milyon EURO)	2016	2015
1 Ocak tarihli bakiye	3.380	3.447
Sosyal güvenlik katkılarını içeren cari hizmet maliyeti	110	110
Geçmiş hizmet maliyeti/kısaltmalar	(39)	-
Ödemeler	(29)	(15)
Net faiz	81	81
Demografik varsayımlardaki değişikliklerden kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	7	36
Ekonomik ve finansal varsayımlardaki değişikliklerden kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	301	(192)
Deneyimden kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	(31)	(33)
Döviz kuru düzeltmesi	(120)	116
Hak ödemeleri	(177)	(175)
Konsolidasyon kapsamındaki değişiklik	4	3
Devirler ve diğerleri	(19)	2
31 Aralık tarihli bakiye	3.468	3.380

■ 1.3.2 Emeklilik fon yatırımları ve ayrı varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler

(milyon EURO)	2016	2015
1 Ocak tarihli bakiye	2.385	2.357
Emeklilik fon yatırımlarından beklenen getiri	59	60
Ayrı varlıklardan beklenen getiri	3	3
Varlıklardan kaynaklanan aktüeryal kazançlar ve zararlar	180	(18)
Döviz kuru düzeltmesi	(129)	101
Çalışan katkı payları	6	6
Emeklilik fon yatırımlarına işveren katkıları	350	27
Hak ödemeleri	(134)	(140)
Konsolidasyon kapsamındaki değişiklik	(1)	3
Devirler ve diğerleri	(24)	(14)
31 Aralık tarihli bakiye(1)	2.695	2.385

(1) 31 Aralık 2016 itibarıyla ayrı varlıklardaki 399 milyon EURO dâhil (31 Aralık 2015 itibarıyla 142 milyon EURO).

■ 1.4 FON VARLIKLARINA İLİŞKİN BİLGİLER

■ 1.4.1 Fon varlıklarına ilişkin genel bilgiler (tüm yan haklar ve ileriki katkılar için)

Fon varlıkları, ülkeye göre oranlar değişmekle birlikte, Grup borçlarının yaklaşık %75'ini temsil etmektedir.

Dolayısıyla Birleşik Krallık'taki tanımlı fayda planı borçları tamamen finansal riske karşı korumalıdır ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki planların %85'i, Fransa'da ise yalnızca %76'sı finansal riske karşı korumalıdır, ancak Almanya'da fonlanmamaktadır.

Emeklilik fon yatırımlarının gerçeğe uygun değerinin dökümü şöyledir: %53 tahvil, %32 hisse senetleri, %1 nakit araçlar ve %13 diğerleri. Societe Generale'in doğrudan sahip olduğu kendi finansal araçları önemli bir meblağ teşkil etmez.

Emeklilik fon yatırımlarının gerçeğe uygun değerinin tanımlı fayda yükümlülüklerinden fazla olduğu emeklilik fonları için emeklilik fon yatırımlarının toplamı 61 milyon EURO'dur.

2017 yılı için işten ayrılma sonrası tanımlı fayda planlarına ödenecek olan işveren katkı paylarının 18 milyon EURO olduğu tahmin edilmektedir.

Planın finansal riskten koruma stratejileri şirketlerin Finans ve İnsan Kaynakları departmanları ile bağlantılı olarak, gerektiğinde özel yapılar tarafından (Mutemetler, Vakıflar, Müşterek Teşebbüsler vb.) yerel olarak tanımlanır. Bunun yanında, yükümlülük yatırımı ya da finansman stratejileri Grup düzeyinde bir küresel yönetim sistemi vasıtasıyla izlenir. İnsan Kaynakları Departmanı, Finans Departmanı ve Risk Bölümünden temsilcilerin katılımı ile gerçekleştirilen komite toplantıları, kararları onaylamak ve Grup için ilişkili riskleri takip etmek için çalışan hakları yatırımı ve yönetimi bakımından Grup yatırım ve yönetim yönergelerini tanımlamak amacıyla organize edilir.

Her bir planın süresine ve yerel yönetmeliklere bağlı olarak, fon varlıkları teminatlı olsun ya da olmasın özkaynaklara ve/veya sabit gelirdi ürünlerine yatırılır.

1.4.2 Fon varlıklarından fiili getiri

Emeklilik fon yatırımlarından ve ayrı varlıklardan fiili getirilerin dökümü aşağıdaki gibi verilebilir:

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Emeklilik fon yatırımları	232	40
Ayrı varlıklar	9	4

1.5 COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE DETAYI VERİLEN ANA VARSAYIMLAR

	31.12.2016	31.12.2015
İskonto oranı		
Avrupa	%1,73	%2,46
Kuzey, Güney, Orta Amerika	%4,04	%4,26
Asya-Okyanusya-Afrika	%1,81	%2,12
Uzun vadeli enflasyon		
Avrupa	%2,05	%2,19
Kuzey, Güney, Orta Amerika	Yok	%2,00
Asya-Okyanusya-Afrika	%1,48	%1,77
Gelecekteki maaş artışları		
Avrupa	%0,75	%0,58
Kuzey, Güney, Orta Amerika	Yok	Yok
Asya-Okyanusya-Afrika	%2,37	%2,07
Çalışanların ortalama geriye kalan çalışma ömrü (yıl)		
Avrupa	9,59	9,43
Kuzey, Güney, Orta Amerika	8,38	8,53
Asya-Okyanusya-Afrika	14,43	13,40
Süre (yıl)		
Avrupa	15,94	15,19
Kuzey, Güney, Orta Amerika	17,75	18,45
Asya-Okyanusya-Afrika	11,11	9,94

Coğrafi bölgeye göre varsayımlar tanımlı fayda planlarına (DBO) göre ağırlıklı ortalamadır.

Kullanılan iskonto getiri eğrileri ABD Doları, İngiliz Sterlini ve EURO için Ekim sonunda gözlemlenen AA kurumsal tahvilleri getiri eğrileridir (kaynak: Merrill Lynch) ve bunlar Ekim sonu itibarıyla indirim oranlarındaki düşüş ciddi bir etkiye sebep olduğunda düzeltilmiştir.

Kullanılan enflasyon oranları yukarıdaki ABD Doları ve İngiliz sterlini para bölgelerindeki merkez bankalarının uzun vadeli hedefleridir. Enflasyon swap'lar oranlar eğrisi EURO para bölgesinin Grup referansidir.

Çalışanların ortalama geriye kalan ömrü devir varsayımlarına istinaden hesaplanmaktadır.

Yukarıda açıklanan varsayımlar istihdam sonrası fayda planlarına uygulanmıştır.

1.6 TANIMLI FAYDA YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN ANA VARSAYIM ARALIKLARINA KARŞI DUYARLILIKLARI

(Ölçülen kalem yüzdesi)	31.12.2016	31.12.2015
İskonto oranında %+1 değişim		
Tanımlı fayda yükümlülüklerinin 31 Aralık tarihindeki değeri üzerindeki etki N	%-14	%-14
Uzun vadeli enflasyonda %+1 değişim		
Tanımlı fayda yükümlülüklerinin 31 Aralık tarihindeki değeri üzerindeki etki N	%11	%9
Gelecekteki maaş artışları üzerinde %+1 değişim		
Tanımlı fayda yükümlülüklerinin 31 Aralık tarihindeki değeri üzerindeki etki N	%5	%5

Açıklanan duyarlılıklar, tanımlı fayda yükümlülüklerinin bugünkü değeriyle ağırlıklandırılmış ortalamalardır.

2. UZUN VADELİ HAKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Uzun vadeli çalışan hakları, ilgili hizmetleri sundukları yıllık dönemin sonundan itibaren on iki aydan uzun süre çalışanlara ödenen istihdam sonrası ve işten çıkarma tazminatları dışındaki haklardır.

Uzun vadeli haklar derhal kâr veya zarar olarak muhasebeleştirilen aktüeryal kazançlar ve zararlar haricinde istihdam sonrası haklarla aynı şekilde ölçülür.

Bu haklar uzun vadeli değişken ücret, CET (Comptes Épargne Temps) esnek çalışma karşılıklarını ve uzun süreli hizmet ödülleri gibi nakden ödenen ve Societe Generale hissesine endeksli olmayan ertelenmiş yan hak programlarını içerir.

31 Aralık 2016 itibarıyla uzun vadeli hakların net bakiyesi 502 milyon Euro'dur.

Uzun vadeli hakların toplam maliyeti 2016 için 143 milyon Euro'dur.

NOTE 5.3 - HİSSE BAZLI ÖDEME PLANLARI**MUHASEBE İLKELERİ**

Hisseye dayalı ödemeler şunları içerir:

- özkaynak cinsinden finansal araçlar verilerek yapılan ödemeler;
- tutarı özkaynak cinsinden finansal araçların performansına bağlı olan nakdi ödemeler

Hisse bazlı ödemeler, çalışanlara tahsis edilen hisse bazlı ödemeler tutarında ve ödeme koşulları uyarınca Personel giderleri olarak kaydedilen faaliyet gideridir.

Özkaynak ödemeli hisseye dayalı ödemeler için (ücretsiz hisseler, hisse satın alma veya taahhüt opsiyonları) bu opsiyonların verilmiş tarihinde ölçülen gerçeğe uygun değeri dönem boyunca yayılır ve özkaynaklar altında İhraç primi ve sermaye yedekleri altında kaydedilir. Her bir hesaplama tarihinde, performans ve hizmet şartlarını ve ilk olarak tespit edilen planın genel maliyetini dikkate almak üzere araçların sayısı revize edilir. Planın başlangıcında Personel giderlerine kaydedilen giderler daha sonra buna göre düzeltilir.

Nakdi ödemeli hisseye dayalı ödemeler için (kote olmayan şirketler tarafından verilen hisse opsiyonları veya Societe Generale hisselerine endekslenen karşılık) ödenecek tutarların gerçeğe uygun değeri bilançoda Diğer borçlar - Çalışan hakları için ödenen masraflar altında kayıtlı muadil yükümlülükler kaydına hak ediş dönemi boyunca Personel giderleri olarak kaydedilir. Bu borç kalemi daha sonra performansına, varlık koşullarına ve dayanak hisse senetlerinin değerindeki değişikliklere göre yeniden hesaplanır. Gider kalemi hisse senedine dayalı bir türev araç ile finansal korumaya tabi tutulduysa, bu aracın gerçeğe uygun değerindeki değişimin efektif kısmı Personel giderleri altında kar ya da zarar olarak kaydedilir.

Grup çalışanlarından bazılarının hisse satın alma veya taahhüt etme opsiyonları, bedelsiz hisse veya Societe Generale hisse fiyatına endeksli olarak gelecekteki nakdi ödemelerde hak verebilir.

Opsiyonlar ödülün karşılanmasını tetikleyen koşullar beklenmeksizin ve lehdarların opsiyonlarını kullanmaları beklenmeksizin çalışanlara ilk defa bilgi verildiği zamandaki gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

Grup hisse senedi opsiyonu planları, Grup opsiyon lehtarlarının davranışını dikkate almak için yeterli istatistiklere sahip olduğu zaman iki terimli bir formül kullanılarak ölçümlenir. Bu veriler mevcut olmadığında Black & Scholes modeli veya Monte Carlo modeli kullanılır. Değerlemeler bağımsız aktüerler tarafından yapılır.

GELİR TABLOSUNA KAYDEDİLEN GİDERLER

	2016			2015		
	Nakit ödemeli planlar	Hisse ödemeli planlar	Toplam planlar	Nakit ödemeli planlar	Hisse ödemeli planlar	Toplam planlar
(Milyon EURO)						
Satın alma planlarından, hisse senedi opsiyonu ve bedelsiz hisse planlarından net giderler	124	65	189	174	60	234

Bu notu tamamlayıcı nitelikte olan Societe Generale hisse opsiyon planları ve ücretsiz hisse planlarına dair açıklamalar Tescil Belgesinin 3. Bölümünde, 116. sayfada (Tablo 8) ve 117. sayfada (Tablo 10) yer almaktadır.

Bu bilgiler mali tablolara ilişkin notlar kapsamında olup, kanuni denetçiler tarafından denetlenmiştir; işbu Tescil Belgesinin 3. Bölümünde belirtildiği gibidir.

NOT 6 - GELİR VERGİSİ

 <p>BASİTLEŞTİRME RME</p>	<p>Gelir vergisi giderleri <i>Diğer faaliyet giderleri</i> altında gösterilen diğer vergilerden ayrı olarak gösterilmiştir. Konsolide edilen her bir işletmenin bulunduğu ülkede geçerli olan oranlar ve vergi mevzuatına göre hesaplanmışlardır.</p> <p>Gelir tablosunda gösterilen gelir vergisine cari vergiler ve ertelenmiş vergiler dahildir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cari vergiler, raporlama döneminin vergi matrahı üzerinden hesaplanan ödenecek (veya iade olacak) vergilerdir; - Ertelenmiş vergiler, geçmiş işlemlerden kaynaklanan ve ilerideki raporlama dönemlerinde ödenecek (veya iade olacak) vergilerdir.
---	--

MUHASEBE İLKELERİ

CARİ VERGİLER

Cari vergiler her bir konsolide vergilendirilebilir kuruluşun vergilendirilebilir karlarına dayalıdır ve gelir vergilerinin ödeneceği lokal vergi mercileri tarafından tespit edilen kurallara göre belirlenmektedir. Bu vergi gideri aynı zamanda gelir vergisi ile ilgili vergi düzeltmelerinden kaynaklanan net tutarları da içerir.

Kredilerden faiz ve menkul kıymetlerden gelir bakımından doğan vergi kredileri yıla ait gelir vergilerinin ödenmesine uygulandıkları şekilde ilgili faiz hesabına kaydedilirler. İlgili vergi konsolide gelir tablosuna *Gelir vergisi* altında dahil edilir.

ERTELENMİŞ VERGİLER

Grup, bilanço aktifleri ve pasiflerinin defter değeri ve vergi değeri arasında gelecekteki vergi ödemelerini etkileyebilecek geçici farkı tespit ettiği zaman ertelenmiş vergiler muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükler her bir konsolide vergilendirilebilir kuruluşta gelir vergilerinin ödeneceği lokal vergi mercileri tarafından tespit edilen kurallara göre ölçülür.

Bu meblağ varlık tahakkuk ettirildiğinde veya borç ödendiğinde uygulanması beklenen konulmuş vergi oranına istinaden belirlenir. Bu ertelenmiş vergiler vergi oranlarında değişiklik olması durumunda ayarlanır. Bu meblağ bugünkü değere iskonto edilmez.

Ertelenmiş vergi varlıkları düşülebilir geçici farklardan veya vergi zararlarının yekûn aktarılmasından kaynaklanabilir. Bu ertelenmiş vergi varlıkları sadece ilgili kuruluşun bu varlıkları belirlenmiş bir zaman içinde kurtarmasının söz konusu olması halinde kaydedilir. Bu geçici farklar veya vergi zararlarının yekûn aktarımı ayrıca gelecekteki vergilendirilebilir kâra karşı kullanılabilir. Vergi zararlarının yekûn aktarımı, her bir ilgili işletmenin tabi olduğu vergi sistemi, kurumların vergi gelir veya giderleri ile işlerin seyrinin dikkate alındığı bir yıllık denetimden geçer: Önceden muhasebeleştirilmemiş ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekteki vergilendirilebilir gelirler ertelenmiş vergi varlığının geri alınmasına olanak sağladığında bilançoya kaydedilir; ancak, bilançoda zaten muhasebeleştirilmiş olan ertelenmiş vergi varlıklarının net defter değeri, tam veya kısmi geri alamama riski ortaya çıktığında düşülür.

Cari ve ertelenmiş vergiler konsolide gelir tablosuna *Gelir vergisi* altında kaydedilir. Ancak *Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazançlar veya zararlar* altında kaydedilen kazanç veya zararlara ilişkin ertelenmiş vergiler de özkaynaklarda aynı başlık altına kaydedilir.

1. GELİR VERGİSİ

(Milyon EURO)	2016	2015
Cari vergiler	(1.313)	(1.064)
Ertelenmiş vergiler	(656)	(650)
Toplam	(1.969)	(1.714)

GRUBUN STANDART VERGİ ORANI VE EFEKTİF VERGİ ORANI ARASINDAKİ FARKIN MUTABAKATI

(Milyon EUR)	2016	2015
Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir ve şerefiye değer düşüklüğü zararları hariç vergi öncesi gelir	6.178	5.878
Fransız şirketleri için geçerli olan normal vergi oranı (%3,3 ulusal katkı dâhil)	%34,43	%34,43
Daimi farklar ⁽¹⁾	%7,15	%5,15
Vergi muafiyeti olan ya da azaltılmış oranda vergilendirilen menkul kıymetler farkı	(%1,93)	(%1,05)
Fransa dışında vergilendirilen kârlar üzerindeki vergi oranı farkı	(%6,83)	(%6,65)
Düşülemeyen zararlar ve devreden vergi zararları kullanımının etkisi	(%0,96)	(%2,71)
Grup efektif vergi oranı	%31,86	%29,17

(1) 31 Aralık 2016 tarihinde asıl etki Fransa vergi oranındaki değişiklikten (+%9,81) ve ABD'deki geçmiş yıl zararlarının aktivasyonundan (-%5,18) kaynaklanmaktadır.

Fransa'da standart kurumlar gelir vergisi oranı %33,33'tür. 2000 yılında vergi öncesi kazançlar üzerinden hesaplanmak üzere %3,3 oranında ulusal katkı (contribution sociale) getirilmiştir (temel vergiye tabi kazançlardan EUR.0,76 milyon düşüldükten sonra). Grup aynı zamanda 2015 yılında %10,7 oranında bir ek katkıya tabi olmuştur. Bu katkı 31 Aralık 2016 itibarıyla mali raporlama dönemini kapatan şirketlere artık uygulanmayacaktır.

Ücretlerin ve masrafların bir kısmının tam yasal vergi oranı üzerinden vergilendirilmesine tabi olarak, özkaynak yatırımları üzerindeki uzun vadeli sermaye kazançları muaf tutulur. 2013 Fransa Mali Kanunu uyarınca, ücret ve masrafların söz konusu kısmı brüt sermaye kazançlarının %12'sidir.

Ayrıca, ana şirket-iştirak rejimi çerçevesinde, ücret ve masrafların bir kısmının tam yasal vergi oranından vergilendirilmesine tabi olarak, Societe Generale'nin özkaynak payının en az %5 olduğu şirketlerden alınan temettüleri vergiden muafıdır.

20 Aralık 2016'da kabul edilen 2017 Fransa Mali Kanunu, Fransa vergi oranında kademeli bir azalma getirmektedir. Bugünden 2020'ye kadar, %33,33 olan standart Kurumlar Vergisi oranı %28'e düşecek, mevcut ulusal katkı oranı olan %3,3 muhafaza edilecektir.

Fransa şirketlerinin ertelenmiş vergisi, geçici fark tersine döndüğünde vergi oranı uygulanarak belirlenir. Örneğin,

- normal vergi oranından vergilendirilen kazançlar için oran %34,43 veya %28,92'dir.
- indirimli vergi oranından vergilendirilen kazançlar için oran %4,13 veya %3,47'dir.

2. VERGİ DÜZELTMELERİNE İLİŞKİN KARŞILIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Karşılıklar vadesi veya tutan kesin olarak belirlenemeyen yükümlülükleri temsil ederler.

Karşılıklar:

■ Grubun, üçüncü şahıslara verilen taahhütlere binaen karşılığında en azından muadili bir değer almadan bu üçüncü şahıslara yönelik kaynak çıkışı yapmasının olası veya kesin olduğu durumlarda ve

■ kaynak çıkış tutarı makul bir biçimde tahmin edilebilir olduğunda kaydedilebilir.

Beklenen çıkışlar bu iskontonun önemli etkisi olan yerlerde karşılık meblağını tespit etmek için bugünkü değere iskonto edilir. Vergi düzeltmeleri için ayrılacak karşılıklar ve bunların ters kayıtları gelir tablosunda Gelir vergisi altına Cari vergilere kaydedilir.

Grup, söz konusu açıklamanın karşılığın konusuna ilişkin olarak diğer taraflarla olan ihtilaflarında sahip olduğu pozisyonu ciddi şekilde tehlikeye atacağını düşünmesi halinde ilişkili risklerin niteliği ve miktarı hakkında açıklama yapmaz.

(Milyon EURO)	Karşılıklar- 31.12.2015	Amortisman	Mevcut Yeniden Girişler	Net	Kullanılan yeniden girişler	Çevrim ve konsolidasyon kapsamındaki değişiklikler	Karşılıklar- 31.12.2016
Vergi düzeltmeleri	286	112 (88)	24 (75)	13			248

3. VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ**VERGİ VARLIKLARI**

(Milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Cari vergi varlıkları	1.091	1.439
Ertelenmiş vergi varlıkları	5.330	5.928
Vergi zararlarının sonraki yıla aktarılmasından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları	3.083	3.413
Geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları	2.247	2.515
Toplam	6.421	7.367

VERGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

(Milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Cari vergi yükümlülükleri	984	1.108
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri	460	463
Toplam	1.444	1.571

4. GERÇEKLEŞMEMİŞ VEYA ERTELENMİŞ KAZANÇ VE ZARARLARA İLİŞKİN ERTELENMİŞ VERGİLER

(Milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılacak kalemler üzerindeki vergi etkisi	(292)	(279)
Satılmaya hazır finansal varlıklar	(265)	(261)
Finansal riskten koruma türevleri	(19)	(11)
Özkaynak yöntemiyle hesaplanmış ve daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılacak olan gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazançlar ve zararlar	(8)	(7)
Daha sonra gelir altında yeniden sınıflandırılmayacak kalemler üzerindeki vergi etkisi	215	225
İstihdam sonrası haklara ilişkin aktüeryal kazanç/(zarar)	215	225
Toplam	(77)	(54)

5. VERGİ ZARARLARININ SONRAKİ YILA AKTARILMASI NEDENİYLE TAHAKKUK ETMİŞ ERTELENMİŞ VERGİ VARLIKLARI

31 Aralık 2016 itibarıyla, her bir şirketin vergi sistemine ve onların vergiye tabi gelirinin gerçekçi tahminine dayalı olarak, ertelenmiş vergi varlığının geri kazanımı için tahmin edilen dönem aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

(Milyon EURO)	31.12.2016	Sonraki yıla aktarılan kalemlere ilişkin yasal zaman sınırlaması	Öngörülen geri kazanım süresi
Sonraki yıla aktarılan vergi zararına ilişkin olarak toplam ertelenmiş vergi varlıkları	3.083	-	-
Fransız vergi grubu	2.320	Sınırsız ⁽¹⁾	10 yıl
ABD vergi grubu	626	20 yıl	7 yıl
diğer	137	-	-

(1) 2013 Fransa Mali Kanununa göre, önceki yıllar zararlarının indirilmesi 1 milyon Euro artı ilgili mali yılda bu eşiği aşan vergiye tabi kazancın %50'si ile sınırlıdır. Zararların indirilemeyen kısmı ilerideki mali yıllara aynı koşullarda ve zaman sınırı olmaksızın taşınabilir.

31 Aralık 2016 itibarıyla 739 milyon Euro tahakkuk etmemiş ertelenmiş vergi varlığı bulunmaktadır (31 Aralık 2015'de 988 milyon Euro). Bunların büyük bölümü, 702 milyon Euro ile ABD vergi grubu ile ilişkilidir (31 Aralık 2015'de 988 milyon Euro).

Societe Generale Grubu, Jerome Kerviel aleyhindeki yasal süreç hakkında Versay Temyiz Mahkemesi'nin 23 Eylül 2016'da verdiği kararın şirketin vergi pozisyonu açısından bir etkisi olmayacağı kanaatindedir. Ancak, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı tarafından belirtildiği üzere, Fransa vergi idaresi Jerome Kerviel'in dolandırıcılık faaliyetleri sebebiyle bankanın uğradığı 4,9 milyar Euro tutarındaki zararın vergisel sonuçlarını değerlendirmektedir. Bu konudaki bir ihtilafın yetkili mahkemeler nezdinde görülmesi ihtimali mevcuttur.

NOT 7 - ÖZKAYNAKLAR

 <p>BASİTLEŞTİRME</p>	<p>Özkaynaklar, Gruba harici hissedarlar tarafından sermaye olarak verilen kaynaklar ve ayrıca kümülatif ve dağıtılmamış kârlardır. Aynı zamanda, finansal araç ihraç edildiğinde elde edilen kaynaklar, eğer ihraççı bu finansal araçları elinde tutarlara bir ödeme yapmak zorunda değilse (daimi sermaye benzeri borç senetleri gibi) bu kaleme takip edilir.</p> <p>Özkaynakların akdi bir vadesi bulunmaz, hissedarlara veya diğer özkaynak araçlarının hamillerine bir ödeme yapıldığında gelir tablosunu etkilemez, ancak özkaynaklar içindeki dağıtılmamış kârlar kalemini doğrudan azaltır.</p> <p>"Özkaynaklardaki Değişiklikler" tablosu, raporlama dönemi boyunca özkaynakların bileşenlerini etkileyen çeşitli değişiklikleri gösterir.</p>
---	--

NOT 7.1 - GRUP TARAFINDAN İHRAÇ EDİLMİŞ HAZİNE HİSSELERİ VE ÖZKAYNAKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

HAZİNE HİSSELERİ

Grubun elinde bulunan Societe Generale hisseleri elde tutulma amaçlarına bakılmaksızın konsolide özkaynaklardan düşülür. Bu hisselerden elde edilen gelir konsolide gelir tablosundan çıkarılır.

Grup iştirakleri tarafından ihraç edilen ve Grup tarafından alınıp satılan hisse senetlerinin muhasebeleştirilmesi Not 2'de açıklanmıştır.

GRUP TARAFINDAN İHRAÇ EDİLEN ÖZKAYNAKLAR

Grup tarafından ihraç edilen finansal araçlar, ihraççıyı sözleşmeye dayalı olarak menkul kıymetin sahiplerine nakden ödeme yapmaya mecbur edip etmemesine bağlı olarak kısmen veya tamamen borç veya özkaynaklar kısmına kaydedilir.

Özkaynak olarak sınıflandırıldıklarında, Societe Generale tarafından ihraç edilmiş menkul kıymetler *Diğer özkaynak araçları* altına kaydedilir. Grup iştirakleri tarafından ihraç edildiklerinde bu menkul kıymetler *Azinlık payları* altında muhasebeleştirilir. Özkaynak araçlarının ihracıyla ilişkili harici maliyetler, vergi sonrası tutarları üzerinden doğrudan özkaynaklardan indirilirler.

Borçlanma araçları olarak sınıflandırıldıklarında, Grup tarafından ihraç edilmiş menkul kıymetler özelliklerine bağlı olarak *İhraç edilen borçlanma senetleri* altında ya da *Sermaye benzeri borçlar* altında kaydedilirler. İfa edilmiş maliyetler üzerinden değerlendirilen diğer finansal yükümlülükler ile aynı şekilde muhasebeleştirilirler (Bknz. Not 3.6).

1. SOCIETE GENERALE S.A. TARAFINDAN İHRAÇ EDİLEN ADİ HİSSE SENETLERİ

(Hisse adedi)	2016	2015
Adi hisse senetleri	807.713.534	806.239.713
Oy hakkı olan hazine hisseleri dâhil ⁽¹⁾	8.251.751	9.513.568
Çalışanların sahip olduğu hisseler dâhil	55.769.100	57.400.407

(1) Alım satım amaçları için veya likidite sözleşmesi gereğince elde tutulan Societe Generale hisseleri hariç.

31 Aralık 2016 itibarıyla Societe Generale S.A.'nın sermayesi 1.009.641.917,5 EURO tutarında olup, nominal değeri 1,25 EURO olan 807.713.534 adet hisseden oluşmaktadır.

2016'nın ilk yarısı boyunca ve ücretsiz ve şarta bağlı hisse tahsis planı uyarınca, Societe Generale S.A yedeklerin dahil edilmesi vasıtasıyla 1 milyon EURO sermaye artışı gerçekleştirmiştir.

2016'nın ikinci yarısında Societe Generale 2009 ve 2010 yıllarında verilen hisse opsiyonlarının kullanılması neticesinde ilave 6 milyon EURO ödenmiş sermayenin yanı sıra toplamda 0,3 milyon EURO sermaye artırımını yapmıştır.

2. HAZİNE HİSSELERİ

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup, Societe Generale S.A. sermayesinin %1,4'ünü temsil eden kendi hisselerinin 11.296.403 adedini hazine senedi olarak alım satım amaçlı veya özkaynakların aktif yönetimi amacıyla elinde bulundurmaktaydı.

Grup tarafından hazine hisseleri (ve ilgili türev araçlar) için özkaynaklardan indirilen meblağ alım satım amacıyla elde tutulan hisseler için 75 milyon EURO dâhil olmak üzere 371 milyon EURO'ya ulaşmıştı.

31 Aralık 2016 itibarıyla likidite sözleşmesi uyarınca elde tutulan Societe Generale hisse senedi bulunmamaktadır. Societe Generale hisse senetlerinde işlem yapma amacı taşıyan söz konusu sözleşmelerin tutarı 51 milyon EURO'dur.

2016 YILINDA HAZİNE HİSSE SENETLERİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMİN DÖKÜMÜ AŞAĞIDAKİ GİBİDİR:

(Milyon EUR)	Likidite sözleşmesi	Hazine hisse senetleri ve özkaynakların aktif yönetimi	Alım-Satım Faaliyetleri	Toplam
Alımlar hariç satışlar	-	50	28	78
Özkaynaklar altında kaydedilen hazine senetleri ve hazine senedi türevlerine tarh edilen vergi düşüldükten sonra sermaye kazançları	-	(3)	(17)	(20)

3. İHRAÇ EDİLEN ÖZKAYNAK ARAÇLARI

DAİMİ SERMAYE BENZERİ BORÇ SENETLERİ

Faiz ödenmesini öngören bazı ihtiyari özelliklerle Grup tarafından ihraç edilen daimi sermaye benzeri borç senetleri özkaynak olarak sınıflandırılmıştır.

Grup tarafından ihraç edilen ve Grup özkaynakları altında *Diğer özkaynak araçları* hesabında muhasebeleştirilen daimi sermaye benzeri borç senetleri 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla toplam 244 milyon EURO olarak gerçekleşmiştir.

Bu tutar Aralık 1996'da ihraç edilen 10,000 milyon JPY tutarındaki sermaye benzeri borç senetlerinin nominal değer üzerinden itfasiyla birlikte değişmiştir.

İhraç Tarihi	31.12.2015 itibarıyla yerel para birimi cinsinden tutarlar	2016'daki yeniden satın alımlar ve itfalar	31.12.2016 itibarıyla yerel para birimi cinsinden tutarlar	Tarihi oran üzerinden milyon Euro tutar	Ücret
1 Temmuz 1985	62 Milyon Euro		62 Milyon Euro	62	Her bir vade tarihinden önce 1 Haziran'dan 31 Mayıs'a kadarki dönem için % -0.25 tutarının BAR'ı (Tahvil Ortalama Oranı)
24 Kasım 1986	248 Milyon USD		248 Milyon USD	182	Referans bankalar tarafından iletilen Ortalama 6 aylık Euro/Dolar mevduat oranları + %0,075
30 Aralık 1996	10,000 Milyon JPY	10,000 Milyon JPY	-	71	Eylül 2016'ya kadar %3,936 ve sonraki vade tarihleri için: aşağıdaki gibi tanımlanan sabit oran ve değişken bir oran + fark için daha olumlu bir oran: JPY 5 yıllık Mid Swap Oranı + %2,0

DAİMİ DERİNLEMESİNE SERMAYE BENZERİ BORÇ SENETLERİ

Hissedarlara temettü ödeme kararının isteğe bağlı olması dikkate alındığında, daimi sermaye benzeri borç senetleri özkaynak olarak sınıflandırılmış ve *Diğer özkaynak araçları* olarak kaydedilmiştir.

Grup tarafından ihraç edilen ve Grup özkaynakları altında *diğer özkaynaklar* hesabında muhasebeleştirilen daimi derinlemesine sermaye benzeri borç senetleri 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla toplam 9.435 milyon EURO olarak gerçekleşmiştir.

Daimi derinlemesine sermaye benzeri borç senetlerinin tutarındaki değişim, yıl içinde yapılan bir adet yeni ihracı ve itfa edilen bir adet borç senedini yansıtmaktadır.

İhraç Tarihi	31.12.2015 itibariyle yerel para birimi cinsinden tutar	2016 içindeki yeniden satın alımlar ve itfalar	31.12.2016 itibariyle yerel para birimi cinsinden tutar .	Tarihi oran üzerinden milyon Euro tutar	Ücret
5 Nisan 2007	63 Milyon USD	-	63 Milyon USD	47	3-aylık USD Libor + yılda %0,75, 2017'den itibaren 3 ay vadeli USD Libor + yılda %1,75
5 Nisan 2007	808 Milyon USD	-	808 Milyon USD	604	%5,922, 2017'den itibaren 3 ay vadeli USD Libor + yılda %1,75
19Aralık2007	463 Milyon EURO	-	463 Milyon EURO	463	%6,999, 2018'den itibaren 3 aylık Euribor + yılda %3,35
16 Haziran 2008	506 Milyon GBP	-	506 Milyon GBP	642	%8.875, 2018'den itibaren 3 ay vadeli GBP Libor + yılda %3.4
27 Şubat 2009	450 Milyon USD	450 Milyon USD	-	356	%9,5045, 2016'dan itibaren 3 aylık USD Libor + yılda %6,77
4 Eylül 2009	905 Milyon EURO	-	905 Milyon EURO	905	%9,375, 2019'dan itibaren 3 ay vadeli Euribor + yılda %8,901
6 Eylül 2013	1.250 Milyon USD	-	1.250 Milyon USD	953	%8.25, 29 Kasım 2018 itibariyle USD 5 yıllık Mid Swap Oranı + %6.394
18Aralık2013	1.750 Milyon USD	-	1.750 Milyon USD	1.273	%7.875, 18 Aralık 2023 itibariyle USD 5 yıllık Mid Swap Oranı + %4.979
25 Haziran 2014	1.500 Milyon USD	-	1.500 Milyon USD	1.102	%6, 27 Ocak 2020 itibariyle USD 5 yıllık Mid Swap Oranı + %4,067
7 Nisan 2014	1.000 Milyon EURO	-	1.000 Milyon EURO	1.000	%6.75, 7 Nisan 2021 itibariyle EURO 5 yıllık Mid Swap Oranı + %5,538
29 Eylül 2015	1.250 Milyon USD	-	1.250 Milyon USD	1.111	%8.00, 29 Eylül 2025 itibariyle USD 5 yıllık Mid Swap Oranı + %5.873
13 Eylül 2016	-	-	1.500 Milyon USD	1.335	%7.375, 13 Eylül 2021 itibariyle USD 5 yıllık Mid Swap Oranı + %6.238

İŞTİRAKLER TARAFINDAN İHRAÇ EDİLMİŞ DİĞER ÖZKAYNAK ARAÇLARI

Hissedarlara temettü ödeme kararının isteğe bağlı olması dikkate alındığında, Grubun iştirakleri tarafından ihraç edilen daimi sermaye benzeri borç senetleri özkaynak olarak sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2016 itibariyle Grubun iştirakleri tarafından ihraç edilen ve *Azınlık payları* altında muhasebeleştirilen diğer özkaynak araçları 800 milyon EURO olarak gerçekleşmiştir.

İhraç Tarihi	Tutar	Ücret
18 Aralık 2014 (12 yıl sonraki yükseltme klotu)	800 Milyon EURO	% 4,125, 2026 itibariyle 5 yıllık Mid-Swap oranı + yıllık % 4,150

İHRAÇ EDİLMİŞ ÖZKAYNAK ARAÇLARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN ÖZETİ

Geçmiş yıl karları, Grup payı içinde yer alan daimi sermaye benzeri borç senetleri ve derinlemesine sermaye benzeri borç senetlerine ilişkin değişiklikler aşağıda belirtilmiştir:

	31.12.2016		
(milyon EURO)	Derinlemesine sermaye benzeri borç senetleri	Daimi sermaye benzeri borç senetleri	Toplam
Temettüler altına kaydedilen ödemeler (2016 ödenen temettüler satırı)	(686)	(7)	(693)
2016'da nominal değer değişiklikleri	979	(71)	908
Hissedarlara yapılacak ve yedekler altına kaydedilecek ödemelere ilişkin vergi tasarrufları	245	13	258
2016'da ihraç edilmiş sermaye benzeri borçlara ilişkin vergi sonrası net ihraç maliyetleri	(7)	-	(7)

NOT 7.2 - HİSSE BAŞINA KAZANÇ VE TEMETTÜLER**MUHASEBE İLKELERİ**

Hisse başına kazanç, adi hisse sahiplerine isnat edilebilir net gelirin hazine hisseleri dışında dönem boyunca dolaşımda bulunan hisselerin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi suretiyle ölçülür. Adi hisse senedi sahiplerine isnat edilebilir net kazanç, özkaynak olarak sınıflandırılan imtiyazlı hisse senetleri, sermaye benzeri borçlar veya derinlemesine sermaye benzeri borçların sahipleri gibi imtiyazlı hissedarların temettü haklarını hesaba katar.

Hisse başına seyreltilmiş kazanç, kâr azaltma etkisi bulunan araçların (hisse senedi opsiyonları veya bedelsiz hisse senedi planları) adi hisse senetlerine çevrilmesi halinde hissedarların paylarının potansiyel olarak azalacak olmasını dikkate alır. Bu seyreltici etki hisse geri satın alımı yöntemi kullanılarak tespit edilir.

1. HİSSE BAŞINA KAZANÇ

	2016	2015
(milyon EURO)		
Net gelir, Grup payı	3.874	4.001
Sermaye benzeri borç senetlerine ve derinlemesine sermaye benzeri borç senetlerine atfedilebilir net gelir	(465)	(435)
Sermaye benzeri borç senetleri ve derinlemesine sermaye benzeri borç senetleri ile ilişkili ihraç ücretleri	(7)	(7)
Adi hisse senedi sahibi hissedarlara atfedilebilir net gelir	3.402	3.559
Tedavüldeki adi hisselerin ağırlıklı ortalama sayısı ⁽¹⁾	798.767.869	792.503.322
Adi hisse başına kazanç (euro cinsinden)	4,26	4,49
Sulandırma hesaplaması için kullanılan adi hisselerin ortalama sayısı ⁽²⁾	19.154	100.457
Hisse başına net kazanç sulandırma hesaplaması için kullanılan adi hisselerin ağırlıklı ortalama sayısı	798.787.023	792.603.779
Adi hisse başına sulandırılmış kazanç (euro cinsinden)	4,26	4,49

(1) Hazine hisseleri hariç.

(2) Sulandırma hesaplamasında kullanılan hisse adedi "hisse geri alım" yöntemi ile hesaplanmakta, ücretsiz hisseler ve hisse opsiyon planları da dikkate alınmaktadır.

Hisse opsiyon planlarının sulandırma etkisi Societe Generale hisse senedi fiyatına göre değişir. Bu fiyat 31 Aralık 2016'da 34,50 Euro'dur. Buna göre, 31 Aralık 2016 itibarıyla sadece 2009 hisse opsiyon planındaki performans koşulu bulunmayan bedelsiz hisse senetleri sulandırıcı olarak dikkate alınmıştır.

2. ÖDENEN TEMETTÜ

Grup tarafından 2016 yılında ödenen temettüler 2.580 milyon EURO'dur ve detayları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	2016			2015		
(milyon EURO)	Azınlık hisseleri			Azınlık hisseleri		
	Grup hissesi	Toplam		Grup hissesi	Toplam	
Adi hisse senetleri	(1.596)	(258)	(1.854)	(943)	(227)	(1.170)
Hisse senedi olarak ödenen	-	-	-	-	-	-
Nakit olarak ödenen	(1.596)	(258)	(1.854)	(943)	(227)	(1.170)
Diğer özkaynak araçları	(693)	(33)	(726)	(715)	(6)	(721)
Toplam	(2.289)	(291)	(2.580)	(1.658)	(233)	(1.891)

NOT 8 - EK AÇIKLAMALAR

NOT 8.1 - SEGMENT RAPORLAMASI

1. SEGMENT RAPORLAMA TANIMI

Grup, farklı iş kollarını ve faaliyetlerinin coğrafi dökümünü hesaba katan bir matris esasında yönetilmektedir. Bu sebeple segment raporlama bilgileri her iki kriter altında da sunulmaktadır.

Grup, her bir altbölümünün sonuçlarına onun faaliyetlerine doğrudan ilişkin olan bütün işletme gelir ve giderlerini dâhil etmektedir. Şirket merkezi hariç olmak üzere her bir alt-bölümün geliri aynı zamanda Grup sermayesi üzerinden tahmini getiri oranına dayalı olarak kendisine tahsis edilen sermaye üzerinden getiriyi içermektedir. Alt-bölümün kayıtlı sermayesinin getirisi sonradan Kurumsal Merkeze yazılmaktadır. Alt-bölümler arasındaki işlemler Grup dışı Müşteriler için geçerli olan şartlar ve hükümlerle aynı şartlar altında gerçekleştirilmektedir.

Grubun temel iş kolları üç stratejik dayanak vasıtasıyla yönetilir:

- Societe Generale, Crédit du Nord ve Boursorama domestik ağlarını içeren Fransa Bireysel Bankacılık;
- aşağıda belirtilenlerden oluşan Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri:
  - Tüketici finansmanı faaliyetleri dahil Uluslararası Bireysel Bankacılık,
  - Kuruluşlara sunulan Finans Hizmetleri (operasyonel araç kiralama ve filo yönetimi, ekipman ve satıcı finansmanı),
  - Sigorta faaliyetleri;

- aşağıda belirtilenlerden oluşan Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri:

- Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri
- Finansman ve Danışmanlık,
- Varlık ve Servet Yönetimi.

Stratejik dayanakların yanı sıra, Kurumsal Merkez Grubun merkezi fonlama departmanı olarak hareket etmektedir. Bu sıfatla iştiraklerdeki özkaynak yatırımlarının taşıma maliyetini ve ilgili temettü ödemelerini ve ayrıca Grubun Aktif ve Pasif Yönetiminden (ALM) kaynaklanan gelir ve giderleri ve Grubun aktiflerini yönetiminden kaynaklanan geliri (endüstriyel ve banka özkaynaklar portföyünün ve taşınmaz aktiflerinin yönetimi) muhasebeleştirir. Ayrıca, temel iş alanlarının faaliyetleriyle doğrudan bağlantılı olmayan gelirler veya giderler Kurumsal Merkeze tahsis edilmektedir.

Segment geliri grup içi işlemleri dikkate alır, ancak bu işlemler segment varlık ve yükümlülüklerinden eksiltir. Her bir iş koluna tarh edilen vergi oranı bölümün kâr elde ettiği her bir ülkede geçerli olan standart vergi oranına istinaden hesaplanır. Grubun vergi oranına ilişkin farklar Şirket Merkezine tahsis edilir.

Coğrafi bölgeler itibarıyla bölümlere göre raporlama amacı için, bölüm karı veya zararı ve aktifler ve pasifler kayıt kuruluşlarının yerlerine istinaden sunulur.

2. BÖLÜMLERE VE ALT-BÖLÜMLERE GÖRE SEGMENT RAPORLAMASI

Bölümlere ve alt bölümlere göre tutarlar Grup faaliyetlerinin yeni organizasyonel yapısını göstermektedir.

	Societe Generale Grubu		Fransa Bireysel Bankacılık		Kurumsal Merkez ⁽²⁾	
(milyon EURO)	2016	2015	2016	2015*	2016	2015*
Net bankacılık geliri	25.298	25.639	8.403	8.588	14	167
Faaliyet Giderleri(1)	(16.817)	(16.893)	(5.522)	(5.486)	(135)	(160)
Brüt faaliyet geliri	8.481	8.746	2.881	3.102	(121)	7
Risk maliyeti	(2.091)	(3.065)	(704)	(824)	(340)	(591)
Faaliyet geliri	6.390	5.681	2.177	2.278	(461)	(584)
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	129	231	51	42	11	23
Diğer varlıklardan net gelir/gider	(212)	197	(12)	(26)	(282)	163
Vergi öncesi kazanç	6.307	6.109	2.216	2.294	(732)	(398)
Gelir vergisi	(1.969)	(1.714)	(730)	(853)	(156)	123
Azınlık paylarından önce net gelir	4.338	4.395	1.486	1.441	(888)	(275)
Azınlık hisseleri	464	394	-	-	158	126
Net gelir, Grup payı	3.874	4.001	1.486	1.441	(1.046)	(401)

Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri

(milyon EURO)	Uluslararası Bireysel Bankacılık		Kurumlara Yönelik Finansal Hizmetler				Toplam	
	2016	2015*	2016	2015*	Sigorta		2016	2015*
Net bankacılık geliri	5.012	5.042	1.677	1.515	883	825	7.572	7.382
Faaliyet Giderleri(1)	(3.109)	(3.206)	(825)	(774)	(339)	(327)	(4.273)	(4.307)
Brüt faaliyet geliri	1.903	1.836	852	741	544	498	3.299	3.075
Risk maliyeti	(721)	(1.127)	(58)	(119)	-	-	(779)	(1.246)
Faaliyet geliri	1.182	709	794	622	544	498	2.520	1.829
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	18	16	19	55	-	-	37	71
Diğer varlıklardan net gelir/gider	58	(36)	-	-	-	(1)	58	(37)
Vergi öncesi kazanç	1.258	689	813	677	544	497	2.615	1.863
Gelir verisi	(293)	(148)	(230)	(195)	(174)	(159)	(697)	(502)
Azınlık paylarından önce net gelir	965	541	583	482	370	338	1.918	1.361
Azınlık hisseleri	280	247	5	2	2	1	287	250
Net gelir, Grup payı	685	294	578	480	368	337	1.631	1.111

Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri

(milyon EURO)	Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri		Finansman ve Danışmanlık		Varlık ve Servet Yönetimi		Toplam	
	2016	2015*	2016	2015*	2016	2015*	2016	2015*
Net bankacılık geliri	5.936	6.003	2.372	2.415	1.001	1.084	9.309	9.502
Faaliyet giderleri(1)	(4.390)	(4.566)	(1.539)	(1.533)	(958)	(841)	(6.887)	(6.940)
Brüt faaliyet geliri	1.546	1.437	833	882	43	243	2.422	2.562
Risk maliyeti	(4)	(66)	(247)	(312)	(17)	(26)	(268)	(404)
Faaliyet geliri	1.542	1.371	586	570	26	217	2.154	2.158
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen şirketlerden net gelir	4	6	(2)	(6)	28	95	30	95
Diğer varlıklardan net gelir/gider	-	-	28	98	(4)	(1)	24	97
Vergi öncesi kazanç	1.546	1.377	612	662	50	311	2.208	2.350
Gelir verisi	(327)	(361)	(53)	(58)	(6)	(63)	(386)	(482)
Azınlık paylarından önce net gelir	1.219	1.016	559	604	44	248	1.822	1.868
Azınlık hisseleri	14	14	3	3	2	1	19	18
Net gelir, Grup payı	1.205	1.002	556	601	42	247	1.803	1.850

* İş kolları dahilinde normatif sermaye hesaplama yöntemine ilişkin düzeltmeler sebebiyle 31 Aralık 2015 tarihinde yayımlanan mali tablolara ilgili olarak yeniden beyan edilen tutarlar.

(1) Bu tutarlar *Personel giderlerini*, *Diğer faaliyet giderlerini* ve *Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların amortisman, itfa ve değer düşüklüğünü* içerir.

(2) İş kollarının faaliyetleriyle doğrudan ilgili olmayan gelir ve giderler Kurumsal Merkezin gelirleri altına kaydedilmiştir. Böylece, kendi kredi riskine bağlı borç yeniden değerlendirme farklılıkları (31 Aralık 2016 itibarıyla -354 milyon EURO) Kurumsal Merkeze tahsis edilir. Kurumsal Merkezin 2016 *Net Bankacılık Geliri*, Visa Europe hisselerinin satışından gelen 725 milyon Euro tutarındaki sermaye kazancını da içermektedir. Ayrıca, Hırvatistan'daki bireysel bankanın satışı için elde tutulan varlıklardaki gerçekleşmemiş zararları kaydetmek için, Kurumsal Merkez 235 milyon Euro değer düşüklüğü zararını *Diğer varlıklardan net gelir/gider* hesabına kaydetmiştir.

Societe Generale Grubu Fransa Bireysel Bankacılık Kurumsal Merkez ⁽²⁾

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Segment varlıkları	1.382.241	1.334.391	217.971	219.420	129.635	120.221
Segment yükümlülükleri ⁽¹⁾	1.316.535	1.271.716	224.222	210.926	97.495	93.692

Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri

	Uluslararası Bireysel Bankacılık		Kurumlara Yönelik Finansal Hizmetler				Toplam	
			Sigorta					
(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Segment varlıkları	115.844	109.039	35.455	31.481	126.271	120.371	277.570	260.891
Segment yükümlülükleri ⁽³⁾	88.616	83.912	11.057	10.125	119.311	113.483	218.984	207.520

Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri

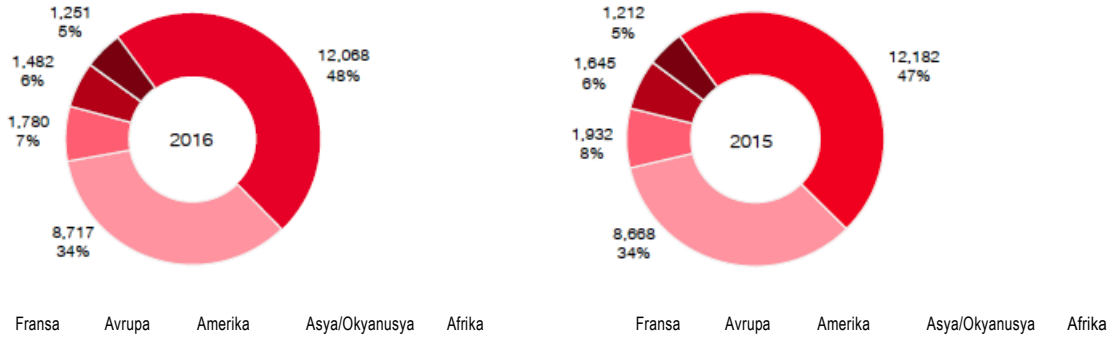
	Küresel Piyasalar ve Yatırımcı Hizmetleri ve Finansman ve Danışmanlık				Varlık ve Servet Yönetimi		Toplam	
(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Segment varlıkları	614.228	603.471	102.613	96.157	40.224	34.231	757.065	733.859
Segment yükümlülükleri ⁽³⁾	714.244	702.901	30.468	28.393	31.122	28.284	775.834	759.578

(1) Segment pasifleri borçlara tekabül eder (yani özkaynaklar hariç toplam pasifler).

(2) İş kollarının faaliyetleriyle doğrudan ilgili olmayan gelir ve giderler Kurumsal Merkezın kâr/zararı altına kaydedilir. Böylece, bankanın kendi kredi riski ile ilişkili borç yeniden değerlendirme farkları ve kredi ve alacak portföyünü finansal rishten koruyan kredi türev araçlarının yeniden değerlendirme farkları Kurumsal Merkeze tahsis edilir.

3. COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE SEGMENT RAPORLAMASI

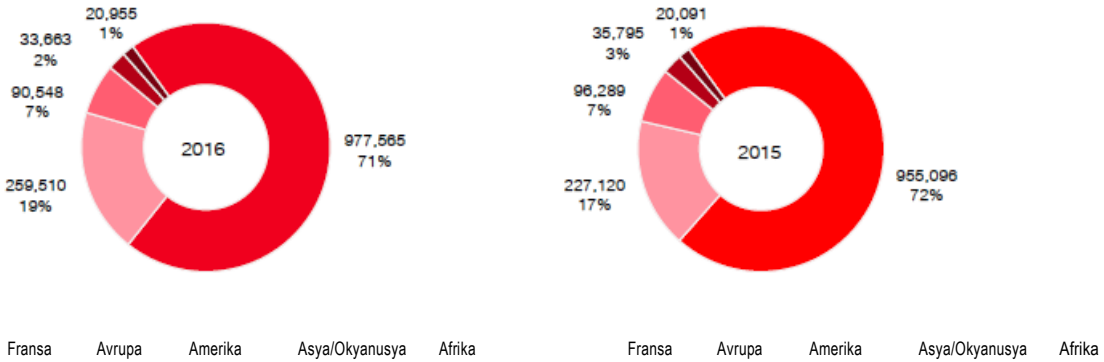
NET BANKACILIK GELİRİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ

31 Aralık 2016 itibarıyla net bankacılık geliri 31 Aralık 2015 tarihindeki 25.639 milyon EURO'ya kıyasla 25.298 milyon EURO olarak gerçekleşti.

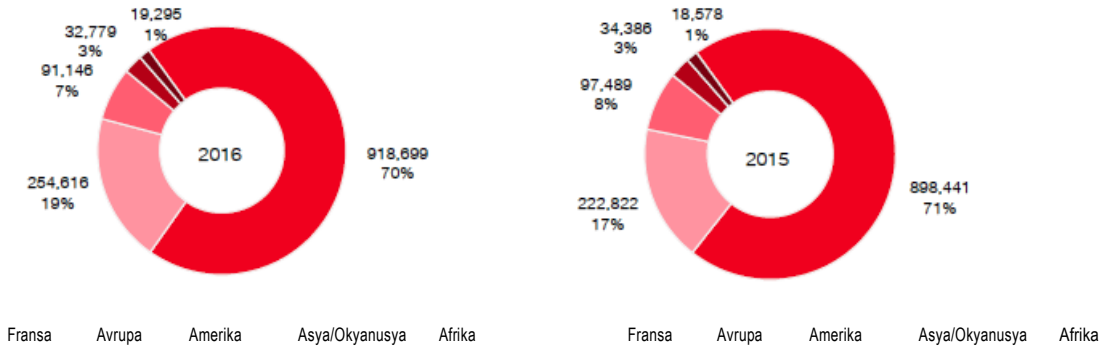
BİLANÇO KALEMLERİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ

VARLIKLAR

31 Aralık 2016 itibarıyla varlıkların tutarı 31 Aralık 2015 tarihindeki 1.334.391 milyon EURO'ya kıyasla 1.382.241 milyon EURO olarak gerçekleşti.

YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2016 itibarıyla yükümlülüklerin tutarı (öz kaynaklar hariç) 31 Aralık 2015 tarihindeki 1.271.716 milyon EURO'ya kıyasla 1.316.535 milyon EURO olarak gerçekleşti.

Segment pasifleri borçlara tekabül eder (yani öz kaynaklar hariç toplam pasifler).

NOT 8.2 – DİĞER FAALİYET GİDERLERİ**MUHASEBE İLKELERİ**

Grup faaliyet giderlerini, ilgili oldukları hizmet türüne ve bu hizmetlerin kullanım oranına göre giderler altına kaydetmektedir.

Kira ödemeleri arasında gayrimenkul ve ekipman (çoğunlukla bilgi işlem ile ilgili) kiralama giderleri yer alır. Bunlar kiralama dönemi boyunca, doğrusal yöntem kullanılarak kaydedilir.

Vergi ve harçlar kanunlarda öngörülen vergiye/harca konu olay gerçekleştiğinde kaydedilir. Vergi ödeme yükümlülüğü bir faaliyetin kademeli olarak gerçekleştirilmesinden kaynaklanıyorsa, gider ilgili dönemlere yayılmalıdır. Eğer ödeme yükümlülüğü bir eşiğe ulaşıldığında ortaya çıkıyorsa, gider ancak bu eşiğe ulaşıldığında kaydedilir.

Vergi ve harçlar kamu makamları tarafından uygulanan tüm katkılar olup, Tek Çözüm Fonuna ve Mevduat Sigortası Çözüm Fonuna yapılan ödemeler, sistematik risk vergisi ve ACPR kontrol maliyetlerine ilişkin katkıları içermektedir ve mali yıl başlangıcında gelir tablosunda tahakkuk ettirilir. Önceki mali yıl gelirine dayalı şirket sosyal dayanışma katkısı (C3S) cari mali yılın 1 Ocak tarihinde gelir tablosunda tamamen muhasebeleştirilir.

Diğer kalemi genellikle bina bakım masraflarını ve diğer masrafları, seyahat ve iş masraflarını ve reklam giderlerini kapsar.

(milyon EURO)	2016	2015
Kira ödemeleri	(1.102)	(1.106)
Vergi ve harçlar	(802)	(724)
BT ve telekom (kira ödemeleri hariç)	(2.126)	(2.069)
Danışmanlık ücretleri (BT ve telekom hariç)	(1.294)	(1.283)
Diğer(1)	(1.099)	(1.295)
Toplam	(6.423)	(6.477)

(1) (1) 2016 yılında, Avrupa Komisyonu Euribor ile ilişkili olarak Societe Generale'e 2013 yılında kesilen cezayı azaltmıştır. 218 milyon Euro tutarı, "Diğer faaliyet giderleri" ("Diğer" altında) hesabına ekli yazılmıştır.

BANKA ÇÖZÜM MEKANİZMALARINA KATILIM

Finansal istikrarı sağlamaya yönelik Avrupa mevzuatı çerçevesi, mevduat garanti planları hakkındaki 16 Nisan 2014 tarih ve 2014/49/AB sayılı Direktif ve kredi ve yatırım kurumlarının kurtarılması ve çözülmesi hakkındaki 15 Mayıs 2014 tarih ve 2014/59/AB sayılı Direktif (Banka Kurtarma ve Çözüm Direktifi) ile güncellenmiştir.

Ardından, 15 Temmuz 2014 tarihli ve 806/2014/AB sayılı Avrupa Yönetmeliği, bir Tek Çözüm Fonu'nun (SRF) kurulması vasıtasıyla Avrupa Bankacılık Birliği bünyesindeki çözüm mekanizmalarının finansman yöntemini belirlemiştir.

Katılımcı Avrupa finans kurumları Ocak 2016'da kurulan bu Fona yıllık katkı ödemesi yapacaktır. 2023 sonu itibarıyla fonun mevcut finansal imkanları, katılımcı tüm finans kurumlarının kapsam dahilindeki mevduatlarının en az %1'ine erişecektir. Yıllık katkının bir bölümü gayrikabili rücu ödeme taahhütleri ile temin edilebilir.

2016 yılında Grubun SRF'ye yaptığı katkılar aşağıdaki gibidir:

- 245 milyon Euro tutarında nakdi katkı (%85) (2015'de 137 milyon Euro). Bu katkı Fransa'da vergiden düşülememektedir ve gelir tablosuna Vergi ve harçlar altına kaydedilmiştir;
- 35 milyon Euro (2015'de 46 milyon Euro) tutarında nakit ek teminatla desteklenen gayrikabili rücu ödeme taahhüdü (%15). Bu taahhüt bilançoda *Diğer* varlıklar altına kaydedilmiştir.

NOT 8.3 - KARŞILIKLAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Bilanço yükümlülüklerinin altında, *Karşılıklar* finansal araçlara, ihtilaflara, çalışanlara sağlanan haklara ve vergi düzeltmelerine ilişkin karşılıklardan oluşur.

KARŞILIKLARIN DÖKÜMÜ*(milyon EURO)*

	31.12.2016	31.12.2015
Finansal araçlar ve ihtilaflara ilişkin karşılıklar (bkz. Not 3.8)	3.589	3.148
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (bkz. Not 5.2)	1.850	1.784
Vergi düzeltmelerine ilişkin karşılıklar (bkz. Not 6)	248	286
Toplam	5.687	5.218

NOT 8.4 - MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar, işletme aktiflerini ve yatırım amaçlı varlıkları içerir. Operasyonel kiralama amaçları için tutulan ekipman varlıkları, işletme maddi duran varlıklarına, kiralama amaçları için tutulan binalar ise yatırım amaçlı gayrimenkullere dahildir.

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar, amortisman, itfa ve değer düşüklüğü indirilerek satın alma fiyatları üzerinden bilançonun aktif tarafına kaydedilir.

Duran varlıkların satın alma fiyatı, duran varlıkların uzun süreli inşaatı süresince üstlenilen borçlanma maliyetlerini ve doğrudan atfedilebilir diğer giderleri içerir. Alınan yatırım teşvikleri ilgili varlıkların maliyetinden düşülür. Şirket içinde geliştirilen yazılımlar bilançonun aktif tarafına geliştirme için yapılan direkt masraf meblağında kaydedilir.

Duran varlıklar kullanıma uygun hale gelir gelmez bileşen bazlı yaklaşım kullanılarak amorti edilir. Her bir bileşen kullanım ömrü boyunca amorti edilir. Grup bu yaklaşımı işletme varlıklarına uygulamakta, bunları 10 ila 50 yıllık amortisman süreleri ile bileşenlerine ayırmaktadır. Binalar dışındaki duran varlıkların amortisman süreleri faydalı ömürlerine bağlıdır, bu ömürler genellikle 3-20 yıl arasındadır.

Varlığın bakiye değeri varsa amortisman tabi tutardan düşülür. Bu ilk bakiye değerinin sonradan azalması veya artması halinde varlığın itfa edilebilir meblağı itfa programının olası bir modifikasyonuna yol açacak şekilde düzeltilir.

İtfa ve amortisman, gelir tablosuna *Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların amortisman, itfa ve değer düşüklüğü* altında kaydedilir.

Gelir üreten birimler olarak gruplandırılan duran varlıklar, değerlerinin azaldığına dair bir göstergenin mevcut olduğu her zaman değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Değer düşüklüğü karşılıkları ve bunların ters kayıtları gelir tablosuna *Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların amortisman, itfa ve değer düşüklüğü* altında kaydedilir.

İşletme duran varlıklarına ilişkin gerçekleşmiş sermaye kazançları ve zararları *Diğer varlıklardan net gelir* altında muhasebeleştirilir.

Yatırım amaçlı varlıklara bileşen bazlı yöntem ile amortisman uygulanır. Ekonomik ömrü boyunca her bir bileşene 10 ila 50 yıl arasında değişen amortisman süreleri uygulanır.

İşletme kira varlıklarına ve yatırım amaçlı varlıklara ilişkin kâr ve zararlar, *Diğer faaliyetlerden gelirler* ve *Diğer faaliyetlerden giderler* altına kaydedilir (bkz. Not 4.2).

MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

(EUR milyon)	Brüt defter değeri (31.12.2015)	Alışlar	Satışlar	Dönüştürme, konsolidasyon kapsamı ve yeniden sınıflandırmalarda değişiklikler	Brüt defter değeri (31.12.2016)	Varlıkları n amortisman ve tükenme payları (31.12.2015)	Amortisman ve tükenme payı karşılıkları (2016)	Varlıkların değer düşüklüğü (2016)	Tükenme payı ve amortismanların yeniden yazımı (2016)	Dönüştürme, konsolidasyon kapsamı ve yeniden sınıflandırmalarda değişiklikler	Net defter değeri (31.12.2016)	Net defter değeri (31.12.2015)
Maddi olmayan varlıklar	5.306	553	(45)	(140)	5.674	(3.684)	(417)	(8)	36	116	1.717	1.622
İşletme maddi duran varlıklar	10.693	588	(412)	(165)	10.704	(5.608)	(511)	(13)	260	187	5.019	5.085
Uzmanlaşmış finans şirketlerini n kira varlıkları	17.305	7.971	(6.042)	996	20.230	(5.247)	(2.930)	(14)	2.617	(239)	14.417	12.058
Yatırım amaçlı gayrimenkul	782	18	(2)	(27)	771	(126)	(18)	(3)	7	(1)	630	656
Toplam maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	34.086	9.130	(6.501)	664	37.379	(14.665)	(3.876)	(38)	2.920	63	21.783	19.421

OPERASYONEL KİRALAMA VARLIKLARINDAN GELECEK ASGARİ ÖDEMELERİN DÖKÜMÜ

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Asgari alacak ödemelerinin dökümü		
bir yıldan az sürede ödenecek	3.374	3.356
1-5 yılda ödenecek	7.557	5.118
beş yıldan fazla sürede ödenecek	40	22
Toplam minimum gelecek alacak ödemeleri	10.971	8.496

NOT 8.5 - DÖVİZ İŞLEMLERİ**MUHASEBE İLKELERİ**

Dönem sonunda döviz cinsinden gösterilen parasal aktifler ve pasifler spot kur üzerinden kurumun işlevsel para birimine çevrilir. Gerçekleşen veya gerçekleşmeyen döviz işlem kazanç ve zararları gelir tablosuna *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerde finansal araçların net kazançları veya zararları* olarak kaydedilir (bkz. Not 3.1).

Geleceğe yönelik kambiyo işlemleri geriye kalan vade için vadeli döviz kuruna istinaden gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilir. Spot kambiyo pozisyonları dönem sonunda geçerli olan resmi spot kurlar kullanılarak değerlendirilir. Gerçekleşmeyen kazanç ve zararlar, bir nakit akışı finansal koruma işlemi için veya bir yurt dışı işletmesine yapılan bir net yatırım için finansal koruma muhasebesinin uygulandığı durumlar haricinde, gelir tablosuna *Kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerde finansal araçlara ilişkin net kârlar veya zararlar* altında kaydedilir (bkz. Not 3.1)(bkz. Not 3.2).

Kar veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer kullanılarak hesaplanmayan hisse senetleri ve diğer özkaynak araçları da dâhil olmak üzere, döviz cinsinden gösterilen parasal olmayan finansal varlıklar dönem sonunda geçerli olan döviz kuru üzerinden kurumun geçerli para birimine çevrilir.

Bu finansal varlıklardan doğan döviz işlem farkları özkaynaklarda *Gerçekleşmemiş veya ertelenmiş kazanç ve zararlar* altına kaydedilir ve gelir tablosuna ancak satıldıklarında veya değerleri düştüğünde veya kur riski gerçeğe uygun değer korumalı olduğu zaman kaydedilir. Özellikle, parasal olmayan bir varlığın aynı para birimi cinsinden bir yükümlülük ile finanse edildiği ve bu iki finansal araç arasında kur riskine karşı kurulmuş bir gerçeğe uygun değer finansal koruma ilişkisinin mevcut olduğu durumlarda, varlık dönem sonundaki cari kurdan çevrilir, döviz kuru dalgalanmalarının etkisi gelir yazılır.

	31.12.2016				31.12.2015			
	Aktifler	Pasifler	Satın alınan, henüz teslim alınmamış	Satılan, henüz teslim edilmemiş	Aktifler	Pasifler	Satın alınan, henüz teslim alınmamış	Satılan, henüz teslim edilmemiş
(EUR m)								
EUR	807.284	797.058	28.389	24.501	760.374	746.574	20.811	19.937
USD	340.616	317.153	40.313	48.248	324.591	324.715	43.752	49.152
GBP	54.739	36.134	10.664	7.388	69.513	58.518	7.836	12.791
JPY	34.354	79.722	21.104	17.180	41.084	64.231	21.168	17.611
AUD	8.122	8.043	3.700	5.730	6.122	5.712	3.640	4.923
CZK	29.456	31.296	502	575	29.046	30.656	270	130
RUB	11.780	9.126	91	111	9.843	6.789	21	43
RON	7.453	7.690	124	235	6.595	7.256	47	189
Diğer para birimleri	88.437	96.019	24.162	17.287	87.223	89.941	18.256	15.131
Toplam	1.382.241	1.382.241	129.049	121.256	1.334.391	1.334.391	115.802	119.906

NOT 8.6 - KONSOLİDASYON KAPSAMINA DAHİL EDİLEN ŞİRKETLER

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2016	31.12.2015'de	31.12.2016'da	31.12.2015'de
Güney Afrika						
(1)	SG JOHANNESBURG	Banka	TAM	100	100	100
Arnavutluk						
	BANKA SOCIETE GENERALE ALBANIA SH.A.	Banka	TAM	88,64	88,64	88,64
Cezayir						
	ALD AUTOMOTIVE ALGERIE SPA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	99,99
	SOCIETE GENERALE ALGERIE	Banka	TAM	100	100	100
Almanya						
(6)	AKRUN EINS GRUNDSTUCKS-VERMIETUNGSGESELLSCHAFT MBH & CO. <u>OBJEKT SEREN 1 KG</u>	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	-	100	
	ALD AUTOLEASING D GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ALD INTERNATIONAL GROUP HOLDINGS GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ALD INTERNATIONAL SAS & CO. KG	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ALD LEASE FINANZ GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	BANK DEUTSCHES KRAFTFAHRZEUGGEWERBE GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,9	99,86	51
	BDK LEASING UND SERVICE GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	CAR PROFESSIONAL FUHRPARKMANAGEMENT UND BERATUNGSGESELLSCHAFT MBH & CO. <u>KG</u>	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	CARPOOL GMBH	Aracılık	TAM	100	100	100
	EUOPARC DREILINDEN GMBH	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	EUOPARC GMBH	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	EUOPARC KERPEN GMBH	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	GEFA BANK GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(5)	GEFA LEASING GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM		100	100
	GEFA VERSICHERUNGSDIENST GMBH	Sigorta	EFS	100	100	100
	HANSEATIC BANK GMBH & CO KG	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	75	75	75
	HANSEATIC GESELLSCHAFT FÜR BANKBETEILIGUNGEN MBH	Portföy Yönetimi	TAM	75	100	100
	HSCE HANSEATIC SERVICE CENTER GMBH	Hizmetler	TAM	75	100	100
	INTERLEASING DELLO HAMBURG GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ONVISTA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	ONVISTA BANK	Aracı	TAM	100	100	100
	ONVISTA MEDIA GMBH	Hizmetler	TAM	100	100	100
	PEMA GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	PODES DREI GRUNDSTUCKS-VERMIETUNGSGESELLSCHAFT MBH & CO <u>OBJEKTE WEL 4 KG</u>	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	-	-	100
	PODES GRUNDSTUCKS - VERMIETUNGSGESELLSCHAFT MBH & CO <u>OBJEKTE WEL 3 KG</u>	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	-	-	100
	PODES ZWEI GRUNDSTUCKS-VERMIETUNGSGESELLSCHAFT MBH & CO <u>OBJEKTE WEL 3 KG</u>	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	-	-	100
	RED & BLACK AUTO GERMANY 2 UG (HAFTUNGSBESCHRANKT)	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	RED & BLACK AUTO GERMANY 3 UG (HAFTUNGSBESCHRANKT)	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	RED & BLACK AUTO GERMANY 4 UG (HAFTUNGSBESCHRANKT)	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
(6)	RED & BLACK AUTO LEASE GERMANY 2 SA	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	RED & BLACK CAR SALES 1UG	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
(9)	RED & BLACK TME GERMANY 1 UG	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	SG EQUIPMENT FINANCE INTERNATIONAL GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE SA & CO KG	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	SG FRANCFORT	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE EFFEKTEN GMBH	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	SOGECAP DEUTSCHE NIEDERLASSUNG	Sigorta	TAM	100	100	100
(1)	SOGECAP RISQUES DIVERS DEUTSCHE NIEDERLASSUNG	Sigorta	TAM	100	100	100
Avustralya						
	SOCIETE GENERALE SECURITIES AUSTRALIA PTY LTD	Aracı	TAM	100	100	100
Avusturya						
	ALD AUTOMOTIVE FUHRPARKMANAGEMENT UND LEASING GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG EQUIPMENT LEASING AUSTRIA GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
(1)	SG VIENNE	Banka	TAM	100	100	100

Ülke		Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
				Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
Bahamalar	(4)	SG PRIVATE BANKING (BAHAMAS) LTD.	Banka		100		100
Belçika		AXUS FINANCE SPRL	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		AXUS SA/NV	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		BASTION EUROPEAN INVESTMENTS S.A.	Finans Şirketi	TAM	60,74	60,74	100
		MILFORD	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(6)	PARCOURS BELGIUM	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		PEMA TRUCK TRAILER VERHUUR	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(1)	SG BRUXELLES	Banka	TAM	100	100	100
	(1)	SG EQUIPMENT FINANCE BENELUX B.V. BELÇİKA ŞUBESİ	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE IMMOBEL	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE PRIVATE BANKING NV/SA	Banka	TAM	100	100	100
Benin		SOCIETE GENERALE BENIN	Banka	TAM	88,34	83,19	89,01
Bermuda		CATALYST RE INTERNATIONAL LTD.	Sigorta	TAM	100	100	100
	(2)	CATALYST RE LTD.	Sigorta	TAM	100	100	100
Brezilya		ALD AUTOMOTIVE S.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		BANCO CACIQUE S.A.	Banka	TAM	100	100	100
		BANCO PECUNIA S.A.	Banka	TAM	100	100	100
		BANCO SOCIETE GENERALE BRASIL S.A.	Banka	TAM	100	100	100
		CACIQUE PROMOTORA DE VENDAS LTDA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		COBRACRED COBRANCA ESPECIALIZADA LTDA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
		CREDIAL EMPREENDIMENTOS E SERVICOS LTDA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		MORDENO SOCIEDADES ANONIMAS	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
		NEWEDGE REPRESENTACOES LTDA (NEWEDGE BRAZIL)	Aracı	TAM	100	100	100
		SG EQUIPMENT FINANCE S.A. ARRENDAMENTO MERCANTIL	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(2)	SG SD FUNDO DE INVESTIMENTO MULTIMERCADO - INVESTIMENTO NO EXTERIOR	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE S.A. CORRETORA DE CAMBIO, TITULOS E VALORES MOBILIARIOS	Aracı	TAM	100	100	100
Bulgaristan		REGIONAL URBAN DEVELOPMENT FUND	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	51,86	51,86	52
		SG EXPRESS BANK	Banka	TAM	99,74	99,74	99,74
		SOCIETE GENERALE FACTORING	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,74	99,74	100
		SOGELEASE BULGARİSTAN	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,74	99,74	100
Burkina Faso		SOCIETE GENERALE BURKINA FASO	Banka	TAM	51,27	51,27	52,61
Kamerun		SOCIETE GENERALE KAMERUN	Banka	TAM	58,08	58,08	58,08
Kanada		KLEINWORT BENSON INTERNATIONAL TRUSTEES LIMITED	Banka	TAM	100	100	100
	(6)	SG CONSTELLATION CANADA LTD.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(9)	SG HAMBROS TRUST COMPANY (KANADA) INC	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(1)	SOCIETE GENERALE (KANADA ŞUBESİ)	Banka	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE (KANADA)	Banka	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE CAPITAL CANADA INC	Aracı	TAM	100	100	100
Çin		ALD FORTUNE AUTO LEASING & RENTING SHANGHAI CO. LTD	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	50	50	50
		FORTUNE SG FUND MANAGEMENT CO. , LTD.	Finans Şirketi	EJV	49	49	49
		SOCIETE GENERALE (CHINA) LIMITED	Banka	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE LEASING AND RENTING CO. LTD	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
Kıbrıs	(3)	VPRG LIMITED	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,49	99,49	100
Güney Kore		SG SECURITIES KOREA, LTD	Aracı	TAM	100	100	100
	(1)	SG SEOUL	Banka	TAM	100	100	100
Fildişi Sahili		SG DE BANQUES EN COTE D'IVOIRE	Banka	TAM	73,25	73,25	73,25
		SOGEBOURSE EN COTE D'IVOIRE	Portföy Yönetimi	TAM	71,27	71,27	100
Hırvatistan		ALD AUTOMOTIVE D.O.O. ZA. OPERATIVNI I FINANCIJSKI LEASING	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
	(6)	S.B.ZGRADA	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
		SG LEASING D.O.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
		SOCIETE GENERALE-SPLITSKA BANKA D.D.	Banka	TAM	100	100	100

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
Kurasao	SGA SOCIETE GENERALE ACCEPTANCE N.V	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
Danimarka	ALD AUTOMOTIVE A/S	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	NF FLEET A/S	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80	80	80
	PEMA LAST OG- TRAILERUDLEJNING A/S	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	SG FINANS AS DANISH BRANCH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
Birleşik Arap Emirlikleri	(1) SOCIETE GENERALE DUBAI	Banka	TAM	100	100	100
İspanya	ALD AUTOMOTIVE S.A.U	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ALTURA MARKETS, SOCIEDAD DE VALORES, SA	Aracı	EJV	50	50	50
(1)	GENEFIM SUCURSAL EN ESPANA	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
(6)	PARCOURS IBERIA SA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SELF TRADE BANK SA	Aracı	TAM	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE IBERIA, E.F.C, S.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOCGEN INVERSIONES FINANCIERAS SA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(1)	SOCIETE GENERALE SUCCURSAL EN ESPANA	Banka	TAM	100	100	100
	SODEPROM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
Estonya	ALD AUTOMOTIVE EESTI AS	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	75,01	75,01	75,01
Amerika Birleşik Devletleri	AEGIS HOLDINGS (ONSHORE) INC.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(9)	CGI FINANCE INC	Finans Şirketi	TAM	99,89	99,89	100
	CGI NORTH AMERICA INC.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,89	99,89	100
(9)	CLASSIC YACHT DOCUMENTATION, INC.	Hizmetler	TAM	99,89	99,89	100
	LYXOR ASSET MANAGEMENT HOLDING CORP.	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	LYXOR ASSET MANAGEMENT INC.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(5)	NEWEDGE FACILITIES MANAGEMENT INC	Hizmetler	TAM	100	100	100
	SG AMERICAS EQUITIES CORP.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG AMERICAS OPERATIONAL SERVICES, INC.	Hizmetler	TAM	100	100	100
	SG AMERICAS SECURITIES HOLDINGS, LLC	Banka	TAM	100	100	100
	SG AMERICAS SECURITIES, LLC	Aracı	TAM	100	100	100
	SG AMERICAS, INC.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG CONSTELLATION, INC.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE USA CORP.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG MORTGAGE FINANCE CORP.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(6)	SG MORTGAGE SECURITIES, LLC	Portföy Yönetimi	TAM	-	100	100
	SG REINSURANCE INTERMEDIARY BROKERAGE, LLC	Sigorta	TAM	100	100	100
	SG STRUCTURED PRODUCTS, INC.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SGAIF, LLC	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SGAIH, INC.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(9)	SGB FINANCE NORTH AMERICA INC.	Finans Şirketi	TAM	50,94	50,94	100
(1)	SOCIETE GENERALE (NEW YORK)	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE ENERGY LLC	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE FINANCIAL CORPORATION	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE INVESTMENT CORPORATION	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE LIQUIDITY FUNDING, LLC	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	TENDER OPTION BOND PROGRAM	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
Finlandiya	AXUS FINLAND OY	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	EASY KM OY	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	NF FLEET OY	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80	80	80
Fransa	9 RUE DES BIENVENUS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	95,5	86,5	100
	AIR BAIL	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	AIX - BORD DU LAC - 3	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
(6)	AIX - BORD DU LAC - 4	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	ALBIGNY AVORAU	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	95,5	86,5	100
	ALD AUTOMOTIVE RUSSIE SAS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ALD INTERNATIONAL	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	ALPRIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	60	100
	ANTALIS SA	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	ANTARIUS	Sigorta	EJV	50	50	50
	ANTARIUS FONDS ACTIONS PLUS	Finans Şirketi	EJV	-	-	100

Ülke

	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih	Tarih	Tarih	Tarih
			31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
ANTARIUS FONDS OBLIGATAIRE	Finans Şirketi	EJV	-	-	99,5	99,95
ANTARIUS OBLI 1-3 ANS	Finans Şirketi	EJV	-	-	100	100
ANTARIUS ROTATION SECTORIELLE	Finans Şirketi	EJV	-	-	97,27	97,29
AQPRIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	55	55	55	55
AVIVA INVESTORS RESERVE EUROPE	Finans Şirketi	EJV	-	-	62,89	58,58
BANQUE COURTOIS	Banka	TAM	100	100	100	100
BANQUE FRANÇAISE COMMERCIALE OCEAN INDIEN	Banka	TAM	50	50	50	50
BANQUE KOLB	Banka	TAM	99,87	99,87	99,87	99,87
BANQUE LAYDERNIER	Banka	TAM	100	100	100	100
BANQUE NUGER	Banka	TAM	100	100	100	100
BANQUE POUYANNE	Banka	ESI	35	35	35	35
BANQUE RHONE ALPES	Banka	TAM	99,99	99,99	99,99	99,99
BANQUE TARNEAUD	Banka	TAM	100	100	100	100
BOURSORAMA INVESTISSEMENT	Hizmetler	TAM	100	100	100	100
BOURSORAMA SA	Aracı	TAM	100	100	100	100
BREMANY LEASE SAS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
CAEN - RUE BASSE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
CAEN - RUE DU GENERAL MOULIN	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
CARBURATO	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	EJV	50	50	50	50
CARRERA	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	EJV	50	50	50	50
CENTRE IMMO PROMOTION	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	60	60	60	60
CHARTREUX LOT A1	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
CHEMIN DES COMBES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	95,5	86,5	100	100
COEUR EUROPE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50	50
COMPAGNIE FINANCIERE DE BOURBON	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	100	100
COMPAGNIE FONCIERE DE LA MEDITERRANEE (CFM)	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100	100
COMPAGNIE GENERALE D'AFFACTURAGE	Hizmetler	TAM	100	100	100	100
COMPAGNIE GENERALE DE LOCATION D'EQUIPEMENTS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,89	99,89	99,89	99,89
CONTE	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	EJV	50	50	50	50
CREDINORD CIDIZE	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
CREDIT DU NORD	Banka	TAM	100	100	100	100
DARWIN DIVERSIFIE 0-20	Portföy Yönetimi	TAM	-	-	88,67	88,67
DARWIN DIVERSIFIE 40-60	Portföy Yönetimi	TAM	-	-	79,98	79,98
DARWIN DIVERSIFIE 80-100	Portföy Yönetimi	TAM	-	-	78,1	78,1
DESCARTES TRADING	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
DEVILLE AV LECLERC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
DISPONIS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	100	100
ESNI - COMPARTIMENT SG-CREDIT CLAIMS -1	Finans Şirketi	TAM	-	-	100	100
ETOILE CLIQUET 90	Finans Şirketi	EJV	-	-	70,05	66,29
(6) ETOILE GARANTI AVRIL 2018	Finans Şirketi	EJV	-	-	50,85	
ETOILE GARANTI FEVRIER 2020	Finans Şirketi	EJV	-	-	86,74	86,15
ETOILE GARANTI JUILLET 2018	Finans Şirketi	EJV	-	-	56,64	53,61
ETOILE ID	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
(6) ETOILE MULTI GESTION ACTIFS	Finans Şirketi	EJV	-	-	51,83	
(6) ETOILE MULTI GESTION ACTIFS PLUS	Finans Şirketi	EJV	-	-	55,5	
(6) ETOILE MULTI GESTION CROISSANCE	Finans Şirketi	EJV	-	-	52,04	
(6) ETOILE MULTI GESTION FRANCE	Finans Şirketi	EJV	-	-	56,47	
ETOILE PATRIMOINE 50	Finans Şirketi	EJV	-	-	62,55	58,64
(6) ETOILE USA 500	Finans Şirketi	EJV	-	-	55,76	
(6) F.E.P. INVESTISSEMENTS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80		100	
FCC ALBATROS	Portföy Yönetimi	TAM	-	-	51	51
FCT CODA	Finans Şirketi	TAM	-	-	100	100
FCT COMPARTIMENT SOGECAP SG 1	Finans Şirketi	TAM	-	-	100	100
(2) FCT MALZIEU	Finans Şirketi	TAM	-	-	100	100
FCT R&B BDDF PPI	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100	100
(2) FCT WATER DRAGON	Finans Şirketi	TAM	-	-	100	
FEEDER LYXOR CAC 40	Finans Şirketi	TAM	-	-	99,77	99,77
FEEDER LYXOR STOXX 50	Finans Şirketi	TAM	-	-	99,56	99,56
FENWICK LEASE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	100	100
FIDUCEO	Hizmetler	TAM	100	100	100	100
(6) FINANCIERE PARCOURS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100	
FINANCIERE UC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100

Ülke

	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih	31.12.2015'de	31.12.2016'da	31.12.2015'de
	FINASSURANCE SNC	Aracı	TAM	98,89	98,89	99
	FRANFINANCE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	99,99
	FRANFINANCE LOCATION	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	100
	GALYBET	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	GENEBANQUE	Banka	TAM	100	100	100
	GENECAL FRANCE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	GENECAR - SOCIETE GENERALE DE COURTAGE D'ASSURANCE ET DE REASSURANCE	Sigorta	TAM	100	100	100
	GENECOMI	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,64	99,64	99,64
	GENEFIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	GENEFIMMO HOLDING	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	GENEFINANCE	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	GENEGIS I	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	GENEGIS II	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
(5)	GENEVAL	Portföy Yönetimi	TAM		100	100
	GENEVALMY	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
(5)	GENINFO	Portföy Yönetimi	TAM		100	100
	IMAPRIM AMENAGEMENT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	70	70	70
(6)	IMMOBILIER BORDEAUX	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
(1)	INORA LIFE FRANCE	Sigorta	TAM	100	100	100
	INTER EUROPE CONSEIL	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	INVESTIR IMMOBILIER - MAROMME	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100
	INVESTIR IMMOBILIER NORMANDIE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80	80	80
(6)	INVESTISSEMENT 81	Finans Şirketi	TAM	-		100
(3)	ISSY 11-3 GALLIENI	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV		50	50
	KOLB INVESTISSEMENT	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	LA BANQUE POSTALE FINANCEMENT	Uzmanlaşmış Finansman	ESI	35	35	35
	LA CROIX BOISEE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100
	LA FONCIERE DE LA DEFENSE	Portföy Yönetimi	TAM	99,99	99,99	100
(6)	LES HAUTS DE LA HAIE VIGNE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	49		50
	LES MESANGES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	44	40	55
	LYXOR ASSET MANAGEMENT	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	LYXOR INTERNATIONAL ASSET MANAGEMENT	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(6)	MEDITERRANEE GRAND ARC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43		50
(5)	NICE BROCC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM		100	100
(5)	NICE CARROS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM		100	100
	NOAHO	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	85	55	85
	NORBAIL IMMOBILIER	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	NORBAIL SOFERGIE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	NORIMMO	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	ONYX	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	EJV	50	50	50
	OPCI SOGECAPIMMO	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	-	-	100
	OPERA 72	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,99	99,99	100
	ORADEA VIE	Sigorta	TAM	100	100	100
	ORPAVIMOB	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	PACTIMO	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	86	86	86
(6)	PANORAMIK	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	49		50
(6)	PARCOURS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
(6)	PARCOURS ANNECY	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
(6)	PARCOURS IMMOBILIER	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
(6)	PARCOURS NANTES	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
(6)	PARCOURS STRASBOURG	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
	PAREL	Hizmetler	TAM	100	100	100
(5)	PARTICIPATIONS IMMOBILIERES RHONE ALPES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM		100	100
	PHILIPS MEDICAL CAPITAL FRANCE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	60	60	60
	PRAGMA	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	86	86	100
	PRIMAXIA	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	81,74	79,74	86
	PRIORIS	Finans Şirketi	TAM	94,89	94,89	95

Ülke

	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
PROJECTIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	60	60	60	60
RED & BLACK CONSUMER FRANCE 2013	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
RIVAPRIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80	60	80	60
S.C.I. DU DOMAINE DE STONEHAM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50	50
SAGEMCOM LEASE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,99	99,99	100	100
SAINT CLAIR	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	40	40	50	50
SAINT-MARTIN 3	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50	50
SARL ALPRIM HABITAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100	
(6) SARL D'AMENAGEMENT DU MARTINET	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43		50	
(6) SARL DT 6 NANTES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	70	50	100	50
SARL SEINE CLICHY	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
(6) SAS AMIENS - AVENUE DU GENERAL FOY	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80		100	
(3) SAS ANTONY - DOMAINE DE TOURVOIE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	JO		50		50
(3) SAS COPRIM RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
(3) SAS DE LA RUE DORA MAAR	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV		50		50
(6) SAS ECULLY SO'IN	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	52,5		52,5	
SAS LOIRE ATLANTIQUE TERTIAIRE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	70	50	100	50
SAS NOAHO AMENAGEMENT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	95,5	86,5	100	100
SAS NORMANDIE HABITAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	86	86	100	100
SAS NORMANDIE RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	98	98	100	100
SAS PARNASSE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
SAS SOGEPROM TERTIAIRE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
SAS TOUR D2	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	JO	50	50	50	50
SC ALICANTE 2000	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100	100
SC CHASSAGNE 2000	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100	100
(6) SCCV 282 MONTOLIVET 12	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	43,86		51	
SCCV 29 ET 31 AVENUE CHARLES DE GAULLE A LA TESTE DE BUCH	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	39,52	100	51
SCCV 3 CHATEAUX	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43	43	50	50
SCCV BALMA ENTREPRISE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50	50
SCCV BASSENS LES MONTS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	70	70	70	70
SCCV BLAINVILLE LEMARCHAND	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
(6) SCCV BOIS-GUILAUME PARC DE HALLEY	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	40		50	
SCCV CAEN CHARITE - ILOT 3	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
SCCV CHARITE - REHABILITATION	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
(6) SCCV CHARTREUX LOT C	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	40		50	
SCCV CHARTREUX LOT E	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
SCCV CHARTREUX LOTS B-D	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
(6) SCCV CLICHY BRC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50		50	
(6) SCCV ESPACES DE DEMAIN	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50		50	
SCCV ETERVILLE RUE DU VILLAGE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80,18	80,18	100	100
(6) SCCV EURONANTES 1E	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	70		100	
(6) SCCV JDA OUISTREHAM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	49		50	
(6) SCCV LA PORTE DU CANAL	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50		50	
(6) SCCV LACASSAGNE BRICKS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	ESI	49		49	
(6) SCCV LE TEICH COEUR DE VILLE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	68,5		100	

Ülke

	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
	SCCV LES ECRIVAINS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	86,5	86,5	100
	SCCV LES PATIOS D'OR DE FLEURY LES AUBRAIS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	64	64	80
	SCCV LES SUCRES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	47,75	43,25	50
	SCCV MARCQ PROJECTIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	64	64	80
	SCCV MARQUET PROJECTIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	68	68	85
	SCCV MONTREUIL ACACIA	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80	80	
(6)	SCCV PARIS ALBERT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	
(6)	SCCV POURCIEUX-BARONNES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM		60	60
(4)	SCCV PRADES BLEU HORIZON	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43	50	
(6)	SCCV QUAI DE SEINE A ALFORTVILLE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	
(6)	SCCV RIVER GREEN	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	99,6	99,6	100
(6)	SCCV ROUEN 27 ANGLAIS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	97,82	100	
(6)	SCCV SWING RIVE GAUCHE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43	50	
(6)	SCCV TALENCE PUR	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	97,75	100	
(6)	SCCV VAULX PABLO PICASSO	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	47,75	50	
(6)	SCCV VERNAISON - RAZAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	47,75	43,25	50
(4)	SCDM PARTICIPATIONS	Portföy Yönetimi	ESI		-	100
(6)	SCI 1134, AVENUE DE L'EUROPE A CASTELNAU LE LEZ	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43	50	
(3)	SCI AIX BORD DU LAC-1	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV		50	50
	SCI AIX-BORD DU LAC-2	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SCI AQPRIM PROMOTION	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	77,5	77,5	100
	SCI ASC LA BERGEONNERIE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	42	42	50
	SCI AVARICUM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	99	99	99
(2)	SCI BRAILLE/HOTEL DE VILLE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV		49,96	50
	SCI CAP COURROUZE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	65	65	65
	SCI CENTRE IMMO PROMOTION RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80	80	100
	SCI CHARITE - GIRANDIERE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	40	40	50
	SCI CHELLES AULNOY MENDES FRANCE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
(6)	SCI DELATOUR	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	68	75	
(6)	SCI DIAGONALE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	68	75	
	SCI DREUX LA ROTULE NORD	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80	80	100
	SCI DU 84 RUE DU BAC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SCI ETAMPES NOTRE-DAME	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SCI ETRECHY SAINT NICOLAS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SCI EUROPARC HAUTE BORNE 1	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	51	51	51
	SCI EUROPARC ST MARTIN DU TOUCH 2002	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
(6)	SCI GRANIER MONTPELLIER	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	43	50	
	SCI HEGEL PROJECTIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	68	68	85
	SCI LA MANTILLA COMMERCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	93	93	100
	SCI LA MARQUEILLE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SCI LAVOISIER	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80	80	80
	SCI LE HAMEAU DES GRANDS PRES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	47	40	40

Ülke

	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
(9)	SCI LE PARC DE BORDEROUGE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	60	60	60	60
	SCI LES JARDINS D'IRIS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	60	60	60	60
	SCI LES PORTES DU LEMAN	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	80	80	80	80
	SCI LES RESIDENCES GENEVOISES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	90	90	90	90
	SCI LIEUSAINTE RUE DE PARIS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	50	50	50	50
	SCI LINAS COEUR DE VILLE 1	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	70	70	70	70
	SCI L'OREE DES LACS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	70	70	70	70
	SCI LYON JOANNES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	47,8	43,4	50	50
	SCI MARCOUSSIS BELLEJAME	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı		50		50
(3)						
	SCI MARSEILLE LE ZEPHYR	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	55,9		65	
(6)						
	SCI MONTPELLIER JACQUES COEUR	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	43		50	
(6)						
	SCI NOAHO RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	95,5	86,5	100	100
	SCI NYMPHEAS BATIMENT C	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	43		50	
(6)						
	SCI PARCOURS TOURS	Uzmanlaşmış Finansman	100		100	
(6)						
	SCI PARIS 182 CHATEAU DES RENTIERES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	63,5	60	60	60
	SCI PATRIS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	25,8		30	
(6)						
	SCI PROJECTIM HABITAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	80	80	100	100
	SCI PROJECTIM HELLEMES SEGUIN	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	64	64	80	80
	SCI PROJECTIM MARCQ COEUR DE VILLE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	48	48	60	60
	SCI PRONY	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	33,33	33,33	33,33	33,33
	SCI QUINTESSANCE-VALESCURE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	48	46	50	50
	SCI REIMS GARE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	100	100	100	100
	SCI RESIDENCE DU DONJON	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	47	40	40	40
	SCI RHIN ET MOSELLE 1	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	100	92	100	100
	SCI RHIN ET MOSELLE 2	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	100		100	
(6)						
	SCI RIVAPRIM HABITAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	92	84	100	100
	SCI RIVAPRIM RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	96	92	100	100
	SCI SAINT OVEN L'AUMONE - L'OISE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	46,75	38	38	38
	SCI SAINT-DENIS WILSON	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	67	60	60	60
	SCI SAINT-PIERRE-DES-CORPS/CAP 55	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	80	80	100	100
	SCI SCS IMMOBILIER D'ENTREPRISES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	52,8	52,8	66	66
	SCI SOGEADI TERTIAIRE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı		50		50
(2)						
	SCI SOGECIP	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	80	80	100	100
	SCI SOGECTIM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	80	80	100	100
	SCI SOGEPROM ATLANTIQUE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	88	80	100	80
	SCI SOGEPROM CIP CENTRE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	92	92	100	100
	SCI TERRES NOUVELLES FRANCILIENNES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	87	80	80	80
	SCI TOULOUSE CENTREDA 3	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	100	100	100	100
	SCI VALENCE-CHAMPS DE MARS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	50	50	50	50
	SCI VELRI	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	50	50	50	50
	SCI-LUCE-LE CARRE D'OR-LOT E	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	92	92	100	100
	SEFIA	Finans Şirketi	50,94	50,94	51	51
	SERVIPAR	Uzmanlaşmış Finansman	100		100	
(6)						
	SG 29 HAUSSMANN	Finans Şirketi	100	100	100	100
	SG 29 REAL ESTATE	Hizmetler		100		100
(5)						
	SG ACTIONS EURO SELECTION	Finans Şirketi	-	-	58,24	58,24

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih	Tarih	Tarih	Tarih
			31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
	SG CAPITAL DEVELOPPEMENT	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SG CONSUMER FINANCE	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SG EURO CT	Aracı	TAM	100	100	100
	SG EUROPEAN MORTGAGE INVESTMENTS	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG FINANCIAL SERVICES HOLDING	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
(6)	SG LYXOR GOVERNMENT BOND FUND	Portföy Yönetimi	TAM	-	100	
	SG LYXOR LCR FUND	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SG MONETAIRE PLUS E	Finans Şirketi	TAM	-	38,45	38,45
	SG OPTION EUROPE	Aracı	TAM	100	100	100
(5)	SG SECURITIES (PARIS) SAS	Aracı	TAM	100		100
	SG SERVICES	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG VALOR ALPHA ACTIONS FRANCE	Finans Şirketi	TAM	-	75,34	75,34
	SGB FINANCE S.A.	Finans Şirketi	TAM	50,94	51	51
	SGI HOLDING SIS	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	
(6)	SNC BON PUIITS 1	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SNC BON PUIITS 2	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SNC COPRIM RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SNC D'AMENAGEMENT FORUM SEINE ISSY LES MOULINEAUX	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	33,33	33,33	33,33
	SNC DU 10 RUE MICHELET	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SNC ISSY FORUM 10	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	33,33	33,33	33,33
	SNC ISSY FORUM 11	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	33,33	33,33	33,33
	SNC PROMOSEINE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	33,33	33,33	33,33
	SOCIETE ANONYME DE CREDIT A L'INDUSTRIE FRANCAISE (CALIF)	Banka	TAM	100	100	100
(5)	SOCIETE CIVILE DE CONSTRUCTION-VENTE ANNA PURNA	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100
	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE DES COMBEAUX DE TIGERY	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	99,99	99,99	100
(2)	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE DOMION	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80		80
	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE FONTENAY - ESTIENNES D'ORVES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE NAXOU	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE TOULDI	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE VOGRE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	99,9	99,9	99,9
(3)	SOCIETE CIVILE IMMOBILIERE VOLTAIRE PHALSBURG	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	80		80
	SOCIETE DE BOURSE GILBERT DUPONT	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE DE LA RUE EDOUARD VII	Portföy Yönetimi	TAM	99,91	99,91	99,91
	SOCIETE DES TERRAINS ET IMMEUBLES PARISIENS (STIP)	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,98	99,98	100
	SOCIETE EN NOM COLLECTIF PARNASSE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOCIETE FINANCIERE D' ANALYSE ET DE GESTION	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE CAPITAL PARTENAIRES	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE DE BANQUE AUX ANTILLES	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE EQUIPMENT FINANCE S.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	99,99	99,99
	SOCIETE GENERALE PARTICIPATIONS INDUSTRIELLES	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE POUR LE DEVELOPPEMENT DES OPERATIONS DE CREDIT-BAIL IMMOBILIER "SOGEBAIL"	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE SCF	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(5)	SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES FRANCE	Finans Şirketi	TAM	100		100
	SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES HOLDING	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
(5)	SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES NET ASSET VALUE	Hizmetler	TAM	100		100
	SOCIETE GENERALE SFH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOCIETE IMMOBILIERE DU 29 BOULEVARD HAUSSMANN	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE IMMOBILIERE URBI ET ORBI	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOCIETE LES "PINSONS"	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50	50	50
	SOCIETE MARSEILLAISE DE CREDIT	Banka	TAM	100	100	100
	SOGE BEAUJOIRE	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,99	99,99	100
	SOGE PERIVAL I	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
	SOGÉ PERIVAL II	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	SOGÉ PERIVAL III	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	SOGÉ PERIVAL IV	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	SOGECAMPUS	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	SOGECAP	Sigorta	TAM	100	100	100
(6)	SOGECAP - DIVERSIFIED LOANS FUND	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100
	SOGECAP ACTIONS	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	SOGECAP LONG TERME N°1	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	SOGEFIM HOLDING	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SOGEFIMUR	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOGEFINANCEMENT	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOGEFINERG SG POUR LE FINANCEMENT DES INVESTISSEMENTS ECONOMISANT L'ENERGIE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOGEFONTENAY	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
	SOGELEASE FRANCE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOGEMARCHE	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
(3)	SOGEPALM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	EJV	50		50
	SOGEPARTICIPATIONS	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SOGEPROM	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
(6)	SOGEPROM ALPES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100
(6)	SOGEPROM ALPES HABITAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100
(6)	SOGEPROM CENTRE-VAL DE LOIRE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100
(6)	SOGEPROM CVL SERVICES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100
	SOGEPROM ENTREPRISES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOGEPROM ENTREPRISES REGIONS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOGEPROM HABITAT	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
(7)	SOGEPROM ME	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	ESI	20	20	20
	SOGEPROM PARTENAIRES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOGEPROM RESIDENCES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	SOGEPROM SERVICES	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
(6)	SOGEPROM SUD REALISATIONS	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	90,9		100
	SOGESSUR	Sigorta	TAM	100	100	100
	SOGEVIMMO	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	-	-	100
	SOGINFO – SOCIETE DE GESTION ET D'INVESTISSEMENTS FONCIERS	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
(5)	SOPHIA-BAIL	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100		100
	STAR LEASE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	TEMSYS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	URBANISME ET COMMERCE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	99,96	99,92	99,96
	URBANISME ET COMMERCE PROMOTION	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	VALMINVEST	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	100	100	100
Gürcistan						
(4)	BANK REPUBLIC	Banka	TAM	93,64		93,64
(4)	GEORGIAN MILL COMPANY LLC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	93,64		100
(4)	MERTSKHALI PIRVELI	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	93,64		100
Gana						
	SOCIETE GENERALE GHANA LIMITED	Banka	TAM	56,67	52,24	56,67
Cebelitarık						
	HAMBROS (GIBRALTAR NOMINEES) LIMITED	Hizmetler	TAM	100	100	100
	SG HAMBROS BANK (GIBRALTAR) LIMITED	Banka	TAM	100	100	100
Yunanistan						
	ALD AUTOMOTIVE S.A. LEASE OF CARS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	SOGECAP GREECE	Sigorta	TAM	100	100	100
Guernsey						
	ARAMIS II SECURITIES CO, LTD	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	CDS INTERNATIONAL LIMITED	Hizmetler	TAM	100	100	100
(6)	GRANGE NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100
(6)	GUERNSEY FINANCIAL ADVISORY SERVICES LIMITED	Banka	TAM	100		100
(6)	GUERNSEY NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100
	HAMBROS (GUERNSEY NOMINEES) LTD	Hizmetler	TAM	100	100	100
	HTG LIMITED	Hizmetler	TAM	100	100	100

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih	31.12.2015'de	31.12.2016'da	31.12.2015'de
			31.12.2015			
(6)	KBII PCC LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	KLEINWORT BENSON (CHANNEL ISLANDS) INVESTMENT MANAGEMENT LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	KLEINWORT BENSON (CHANNEL ISLANDS) LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	KLEINWORT BENSON (GUERNSEY) LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	KLEINWORT BENSON (GUERNSEY) SERVICES LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	KLEINWORT BENSON CHANNEL ISLANDS HOLDINGS LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	MISON NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(1)	SG HAMBROS BANK (CHANNEL ISLANDS) LTD GUERNSEY BRANCH	Banka	TAM	100	100	100
Gine						
	SG DE BANQUES EN GUINEE	Banka	TAM	57,94	57,94	57,94
Ekvator Ginesi						
	SG DE BANQUES EN GUINEE EQUATORIALE	Banka	TAM	52,44	52,44	57,23
Hong Kong						
(1)	DESCARTES TRADING HONG KONG BRANCH	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	NEWEDGE BROKER HONG KONG LTD	Aracı	TAM	100	100	100
	NEWEDGE FINANCIAL HONG KONG LTD	Aracı	TAM	100	100	100
	SG FINANCE (HONG KONG) LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(1)	SG HONG KONG	Banka	TAM	100	100	100
	SG SECURITIES (HK) NOMINEES LTD	Aracı	TAM	100	100	100
	SG SECURITIES (HONG-KONG) LTD	Aracı	TAM	100	100	100
	SG SECURITIES ASIA INTERNATIONAL HOLDINGS LTD (HONG-KONG)	Aracı	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE ASIA LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(1)	SOCIETE GENERALE BANK AND TRUST HONG KONG BRANCH	Banka	TAM	100	100	100
(2)	TH INVESTMENTS (HONG KONG) 1 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	TH INVESTMENTS (HONG KONG) 2 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	TH INVESTMENTS (HONG KONG) 3 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
(6)	TH INVESTMENTS (HONG KONG) 5 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	-	100	
Macaristan						
	ALD AUTOMOTIVE MAGYARORSZAG KFT	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE HUNGARY ZRT	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
	SG EQUIPMENT LEASING HUNGARY LTD	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
Man Adası						
(6)	KBTIOM LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(6)	KBBIOM LIMITED	Banka	TAM	100	100	
Cayman Adaları						
	AEGIS HOLDINGS (OFFSHORE) LTD.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	BRIDGEVIEW II LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE (NORTH PACIFIC) LTD	Banka	TAM	100	100	100
British Virgin Islands						
(6)	TSG HOLDINGS LTD	Hizmetler	TAM	100	100	
(6)	TSG MANAGEMENT LTD	Hizmetler	TAM	100	100	
(6)	TSG SERVICES LTD	Hizmetler	TAM	100	100	
Hindistan						
	ALD AUTOMOTIVE PRIVATE LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
(9)	NEWEDGE BROKER INDIA PTE LTD	Aracı	TAM	100	100	100
(1)	SG MUMBAI	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE GLOBAL SOLUTION CENTRE PRIVATE	Hizmetler	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE SECURITIES INDIA PRIVATE LIMITED	Aracı	TAM	100	100	100
İrlanda						
	ALD RE DESIGNATED ACTIVITY COMPANY	Sigorta	TAM	100	100	100
	INORA LIFE LTD	Sigorta	TAM	100	100	100
	IRIS II SPV LIMITED	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
(6)	KLEINWORT BENSON PRIVATE INVESTMENT OFFICE SERVICES LIMITED	Banka	TAM	100	100	
(2)	RED & BLACK PRIME RUSSIA MBS	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
(1)	SG DUBLIN	Banka	TAM	100	100	100
	SGBT FINANCE IRELAND DESIGNATED ACTIVITY COMPANY	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SGSS (IRELAND) LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE HEDGING LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
İtalya						
	ALD AUTOMOTIVE ITALIA S.R.L.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	FIDITALIA S.P.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
	FRAER LEASING SPA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	73,85	73,85	73,85
	SG EQUIPMENT FINANCE ITALY S.P.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG FACTORING SPA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING SPA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(1) SG MILAN	Banka	TAM	100	100	100
	(1) SOCECAP SA RAPPRESENTANZA GENERALE PER L'ITALIA	Sigorta	TAM	100	100	100
	(1) SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES S.P.A.	Banka	TAM	100	100	100
	(1) SOGESSUR SA	Sigorta	TAM	100	100	100
	Japonya					
	LYXOR ASSET MANAGEMENT JAPAN CO LTD	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	(1) SG TOKYO	Banka	TAM	100	100	100
	(1) SOCIETE GENERALE SECURITIES (NORTH PACIFIC) LTD, TOKYO BRANCH	Banka	TAM	100	100	100
	(1) SOCIETE GENERALE SECURITIES JAPAN LIMITED	Aracı	TAM	100	100	100
	Jersey					
	ELMFORD LIMITED	Hizmetler	TAM	100	100	100
	HANOM I LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	HANOM II LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	HANOM III LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	JD CORPORATE SERVICES LIMITED	Hizmetler	TAM	100	100	100
	(6) K.B. (C.I.) NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100	100	100
	(6) KLEINWORT BENSON (JERSEY) SERVICES LIMITED	Banka	TAM	100	100	100
	(6) KLEINWORT BENSON CUSTODIAN SERVICES LIMITED	Banka	TAM	100	100	100
	(8) LYXOR MASTER FUND	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	NEWMED TRUSTEES LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG HAMBROS (FOUNDATIONS) LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG HAMBROS BANK (CHANNEL ISLANDS) LTD	Banka	TAM	100	100	100
	SG HAMBROS FUND MANAGERS (JERSEY) LTD	Portföy Yönetimi	TAM	100	100	100
	SG HAMBROS NOMINEES (JERSEY) LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG HAMBROS PROPERTIES (JERSEY) LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG KLEINWORT HAMBROS TRUST COMPANY (CI) LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SGKH TRUSTEES (CI) LIMITED	Hizmetler	TAM	100	100	100
	SOLENTIS INVESTMENT SOLUTIONS PCC	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	Letonya					
	ALD AUTOMOTIVE SIA	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	75	75	75
	Lübnan					
	SG DE BANQUE AU LIBAN	Banka	ESI	16,8	16,8	16,8
	Litvanya					
	UAB ALD AUTOMOTIVE	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	75	75	75
	Lüksemburg					
	(6) ALD INTERNATIONAL SERVICES S.A.	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100
	(6) AXA IM FIIS US SH.DUR.HIGH YIELD A DIS H	Uzmanlaşmış Finansman	ESI	38	38	38
	AXUS LUXEMBOURG SA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	BARTON CAPITAL SA	Finans Şirketi	TAM	-	-	100
	CHABON SA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	CODEIS SECURITIES S.A.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	COVALBA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	IVEFI S.A.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	LX FINANZ S.A.R.L.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	PIONEER INVESTMENTS DIVERSIFIED LOANS FUND	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(6) RED & BLACK AUTO LEASE GERMANY 1 SA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	-	-	100
	(2) SG ISSUER	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SGBT ASSET BASED FUNDING SA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SGBTCI	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE BANK & TRUST	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE CAPITAL MARKET FINANCE	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE FINANCING AND DISTRIBUTION	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE LDG	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE LIFE INSURANCE BROKER SA	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE PRIVATE WEALTH MANAGEMENT S.A.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE RE SA	Sigorta	TAM	100	100	100
	SOGE LIFE	Sigorta	TAM	100	100	100
	Makedonya					
	OHRIDSKA BANKA AD SKOPJE	Banka	TAM	70,02	70,02	71,33
	Madagaskar					
	BANKY FAMPANDROSOANA VAROTRA SG	Banka	TAM	70	70	70

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı		
			Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	
Malta							
	LNG MALTA INVESTMENT 1 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	LNG MALTA INVESTMENT 2 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
Fas							
	ALD AUTOMOTIVE SA MAROC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	43,62	43,55	50	50
	ATHENA COURTAGE	Sigorta	TAM	58,35	57,91	99,93	99,93
	FONCIMMO	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	57,46	57,01	100	100
	LA MAROCAINE VIE	Sigorta	TAM	89	88,88	99,98	99,98
	SG MAROCAINE DE BANQUES	Banka	TAM	57,46	57,01	57,46	57,01
	SOCIETE D' EQUIPEMENT DOMESTIQUE ET MENAGER "EQDOM"	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	45,73	45,65	53,72	53,72
	SOCIETE GENERALE DE LEASING AU MAROC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	57,46	57,01	100	100
	SOCIETE GENERALE TANGER OFFSHORE	Finans Şirketi	TAM	57,39	56,94	99,88	99,88
	SOGECAPITAL GESTION	Finans Şirketi	TAM	57,43	56,98	99,94	99,94
	SOGEFINANCEMENT MAROC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	57,46	57,01	100	100
Moritüsus							
	SG SECURITIES BROKING (M) LIMITED	Aracı	TAM	100	100	100	100
Meksika							
	ALD AUTOMOTIVE S.A. DE C.V.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	ALD FLEET SA DE CV SOFOM ENR	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SGFP MEXICO, S. DE R.L. DE C.V.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
Moldova							
	MOBIASBANCA GROUPE SOCIETE GENERALE	Banka	TAM	79,93	79,93	87,9	87,9
Monako							
(1)	CREDIT DU NORD - MONACO	Banka	TAM	100	100	100	100
(1)	SMC MONACO	Banka	TAM	100	100	100	100
(1)	SOCIÉTÉ GÉNÉRALE (SUCCURSALE MONACO)	Banka	TAM	100	100	100	100
	SOCIETE GENERALE PRIVATE BANKING (MONACO)	Banka	TAM	100	100	100	100
Karadağ							
	SOCIETE GENERALE BANKA MONTENEGRO A.D.	Banka	TAM	90,56	90,56	90,56	90,56
Norvec							
	ALD AUTOMOTIVE AS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	NF FLEET AS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80	80	80	80
	SG FINANS AS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
Yeni Kaledonya							
	CREDICAL	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	87,07	87,07	96,64	96,64
	SOCIETE GENERALE CALEDONNIENNE DE BANQUE	Banka	TAM	90,1	90,1	90,1	90,1
Yeni Zelanda							
(2)	SG HAMBROS TRUST COMPANY (NEW ZEALAND) LIMITED	Finans Şirketi	TAM		100100100100100100		100
Hollanda							
	ALVARENGA INVESTMENTS B.V.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	AXUS FINANCE NL B.V.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	-	-	100	100
	AXUS NEDERLAND BV	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	BRIGANTIA INVESTMENTS B.V.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	HERFSTTAFEL INVESTMENTS B.V.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	HORDLE FINANCE B.V.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	MONTALIS INVESTMENT BV	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
(1)	SG AMSTERDAM	Banka	TAM	100	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE BENELUX BV	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SOGLEASE B.V.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SOGLEASE FILMS	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	TYNEVOR B.V.	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
Filipinler							
(1)	SOCIETE GENERALE MANILA OFFSHORE BRANCH	Banka	TAM	100	100	100	100
(9)							
Polonya							
	ALD AUTOMOTIVE POLSKA SP Z O.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	EURO BANK S.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,97	99,52	99,97	99,52
	PEMA POLSKA SP Z O.O.	Hizmetler	TAM	100	100	100	100
	SG EQUIPMENT LEASING POLSKA SP Z O.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
(1)	SOCIETE GENERALE S.A. ODDZIAL W POLSCE	Banka	TAM	100	100	100	100
(1)	SOGECAP RISQUES DIVERS SPOLKA AKCYJNA ODDZIAL W POLSCE	Sigorta	TAM	100	100	100	100
(1)	SOGECAP SPOLKA AKCYJNA ODDZIAL W POLSCE	Sigorta	TAM	100	100	100	100
Fransız Polinezya							
	BANQUE DE POLYNESIE	Banka	TAM	72,1	72,1	72,1	72,1
	SOGLEASE BDP "SAS"	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	72,1	72,1	100	100
Portekiz							
(6)	PARCOURS PORTUGAL SA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100	
	SGALD AUTOMOTIVE SOCIEDADE GERAL DE COMERCIO E ALUGUER DE BENZ SA	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı		
			Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015	
Çek Cumhuriyeti							
	ALD AUTOMOTIVE SRO	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	CATAPS	Hizmetler	ESI	12,15	60,73	20	100
	ESSEX SRO	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80	80	100	100
	FACTORING KB	Finans Şirketi	TAM	60,73	60,73	100	100
	KB PENZIJNI SPOLECNOST, A.S.	Finans Şirketi	TAM	60,73	60,73	100	100
	KB REAL ESTATE	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	60,73	60,73	100	100
	KOMERCNI BANKA A.S	Banka	TAM	60,73	60,73	60,73	60,73
	KOMERCNI POJISTOVNA A.S	Sigorta	TAM	80,76	80,76	100	100
	MODRA PYRAMIDA STAVEBNÍ SPORITELNA AS	Finans Şirketi	TAM	60,73	60,73	100	100
	NP 33	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	60,73	60,73	100	100
	PEMA PRAHA SPOL. S.R.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	PROTOS	Finans Şirketi	TAM	60,73	60,73	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE CZECH REPUBLIC S.R.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80,33	80,33	100	100
	SOGEPROM CESKA REPUBLIKA S.R.O.	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
	SOGEPROM MICHLE S.R.O.	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
	VN 42	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	60,73	60,73	100	100
Romanya							
	ALD AUTOMOTIVE SRL	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	92,03	92,03	100	100
	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	Banka	TAM	60,17	60,17	60,17	60,17
	BRD ASSET MANAGEMENT SAI SA	Portföy Yönetimi	TAM	60,15	60,15	99,97	99,97
	BRD FINANCE IFN S.A.	Finans Şirketi	TAM	80,48	80,48	100	100
	S.C. BRD SOGELEASE IFN S.A.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	60,17	60,17	100	100
	S.C. ROGARIU IMOBILIARE S.R.L.	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	75	75	75	75
	SOCIETE GENERALE EUROPEAN BUSINESS SERVICES S.A.	Hizmetler	TAM	99,99	99,99	100	100
	SOGEPROM ROMANIA SRL	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	100	100	100	100
Birleşik Krallık							
	ACR	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	ALD AUTOMOTIVE GROUP PLC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	ALD AUTOMOTIVE LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	ALD FUNDING LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	-	-	100	100
(1)	BRIDGEVIEW II LIMITED (UK BRANCH)	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
(1)	BRIGANTIA INVESTMENTS B.V. (UK BRANCH)	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
(1)	DESCARTES TRADING LONDON BRANCH	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
(6)	FENCHURCH NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	FRANK NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	HOLMES DROLLED LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(1)	HORDLE FINANCE B.V. (UK BRANCH)	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	JWB LEASE HOLDINGS LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	JWB LEASING LIMITED PARTNERSHIP	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
(6)	KBIM STANDBY NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	KBPB NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	KLEINWORT BENSON BANK LIMITED	Banka	TAM	100		100	
	KLEINWORT BENSON FARMLAND TRUST (MANAGERS) LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	KLEINWORT BENSON UNIT TRUSTS LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	LANGBOURN NOMINEES LIMITED	Banka	TAM	100		100	
	LNG INVESTMENT 1 LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	LNG INVESTMENT 2 LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	LYXOR ASSET MANAGEMENT UK LLP	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
(6)	MAGPIE ROSE LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	PARCOURS UK LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100		100	
(6)	PICO WESTWOOD LIMITED	Banka	TAM	100		100	
	ROBERT BENSON, LONSDALE & CO (CANADA) LIMITED	Banka	TAM	100		100	
(6)	SAINT MELROSE LIMITED	Banka	TAM	100		100	
	SG EQUIPMENT FINANCE (DECEMBER) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE LEASING LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE OPERATING LEASING LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SG EQUIPMENT FINANCE RENTAL LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100	100
	SG FINANCIAL SERVICES LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	SG HAMBROS (LONDON) NOMINEES LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100
	SG HAMBROS BANK LIMITED	Banka	TAM	100	100	100	100
	SG HAMBROS LIMITED (HOLDING)	Banka	TAM	100	100	100	100
	SG HAMBROS TRUST COMPANY LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100	100

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
Rusya Federasyonu	SG HEALTHCARE BENEFITS TRUSTEE COMPANY LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SG INVESTMENT LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(6) SG KLEINWORT HAMBROS TRUST COMPANY (UK) LIMITED	Banka	TAM	100	100	
	SG LEASING (ASSETS) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING (CENTRAL 1) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING (CENTRAL 3) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING (DECEMBER) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(6) SG LEASING (GEMS) LIMITED	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	-	100	
	SG LEASING (JUNE) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING (MARCH) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING (USD) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING (UTILITIES) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SG LEASING IX	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(9) SG LEASING XII	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(1) SG LONDRES	Banka	TAM	100	100	100
	SGFLD LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCGEN NOMINEES (UK) LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE EQUIPMENT FINANCE LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE INTERNATIONAL LIMITED	Aracı	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE INVESTMENTS (U.K.) LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(9) SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES UK LIMITED	Aracı	TAM	100	100	100
	STRABUL NOMINEES LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(9) TALOS HOLDING LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(9) TALOS SECURITIES LTD	Aracı	TAM	100	100	100
	(1) TH INVESTMENTS (HONG KONG) 2 LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(9) TH LEASING (JUNE) LIMITED	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(9) TH STRUCTURED ASSET FINANCE LIMITED	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	THE EIFFEL LIMITED PARTNERSHIP	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	THE FENCHURCH PARTNERSHIP	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(2) THE MARS MARITIME LIMITED PARTNERSHIP	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(2) THE SATURN MARITIME LIMITED PARTNERSHIP	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
	(1) TYNEVOR B.V. (UK BRANCH)	Finans Şirketi	TAM	100	100	100
Senegal	ALD AUTOMOTIVE OOO	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	(2) AVTO LCC	Hizmetler	TAM	99,49	100	100
	CLOSED JOINT STOCK COMPANY SG FINANCE	Finans Şirketi	EFS	100	100	100
	COMMERCIAL BANK DELTACREDIT JOINT STOCK COMPANY	Banka	TAM	99,95	100	100
	CREDIT INSTITUTION OBYEDINYONNAYA RASCHOTNAYA SISTEMA	Finans Şirketi	TAM	99,95	100	100
	(6) JSC TELSICOM	Hizmetler	TAM	99,95	100	
	LLC RUSFINANCE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,95	100	100
	LLC RUSFINANCE BANK	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,95	100	100
	PJSC ROSBANK	Banka	TAM	99,95	99,95	99,49
	PROEKTINVEST LLC	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,95	100	100
	(9) RB FACTORING LLC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,95	100	100
	RB LEASING LLC	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,95	100	100
	RB SERVICE LLC	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,95	100	100
	RB SPECIALIZED DEPOSITARY LLC	Finans Şirketi	TAM	99,95	100	100
	(3) REAL INVEST LLC	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Finansmanı	TAM	99,49	100	100
	SG STRAKHOVANIE LLC	Sigorta	TAM	99,99	100	100
	SOCIETE GENERALE STRAKHOVANIE ZHIZNI LLC	Sigorta	TAM	99,99	100	100
	SOSNOVKA LLC	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,95	100	100
	VALMONT LLC	Grup Gayrimenkul Yönetim Şirketi	TAM	99,95	100	100
Sırbistan	SG DE BANQUES AU SENEGAL	Banka	TAM	64,45	64,87	64,87
	ALD AUTOMOTIVE D.O.O BEOGRAD	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
Singapur	SOCIETE GENERALE BANKA SRBIJA	Banka	TAM	100	100	100
	(6) SOGELEASE SRBIJA D.O.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	
Singapur	SG MARKETS (SEA) PTE. LTD.	Aracı	TAM	100	100	100
	SG SECURITIES (SINGAPORE) PTE. LTD.	Aracı	TAM	100	100	100
	(1) SG SINGAPOUR	Banka	TAM	100	100	100
	(6) SG TRUST (ASIA) LTD	Finans Şirketi	TAM	100	100	
	(1) SOCIETE GENERALE BANK & TRUST SINGAPORE BRANCH	Banka	TAM	100	100	100
	(2)					

Ülke	Faaliyet	Yöntem*	Grup sermaye payı		Grup oy verme payı	
			Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2015	Tarih 31.12.2016	Tarih 31.12.2015
Slovakya						
	ALD AUTOMOTIVE SLOVAKIA S.R.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	KOMERCNI BANKA BRATISLAVA	Banka	TAM	60,73	60,73	100
	PEMA SLOVAKIA SPOL.S.R.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	SG EQUIPMENT FINANCE CZECH REPUBLIC S.R.O. ORGANIZACNA ZLOZKA (SLOVAKYA)	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80,33	80,33	100
Slovenya						
	ALD AUTOMOTIVE OPERATIONAL LEASING DOO	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(6)	BPF FINANCIRANJE	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,73	100	100
	SKB LEASING D.O.O.	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	99,73	99,73	100
	SKB BANKA	Banka	TAM	99,73	99,73	99,73
İsveç						
	ALD AUTOMOTIVE AB	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	NF FLEET AB	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	80	80	80
	PEMA TRUCK- OCH TRAILERUTHYRNING AB	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(1)	SG FINANS AS SWEDISH BRANCH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
İsviçre						
	ALD AUTOMOTIVE AG	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
	PEMA TRUCK- UND TRAILERVERMIETUNG GMBH	Uzmanlaşmış Finansman	TAM	100	100	100
(9)	ROSBANK (SWITZERLAND)	Banka	TAM	99,95	99,49	100
	SG EQUIPMENT FINANCE SCHWEIZ AG	Specialist Financing	TAM	100	100	100
(1)	SG ZÜRICH	Banka	TAM	100	100	100
(2)	SOCIETE GENERALE PRIVATE BANKING (LUGANO-SVIZZERA) SA	Banka	TAM	100	100	100
	SOCIETE GENERALE PRIVATE BANKING (SUISSE) S.A.	Banka	TAM	100	100	100
Tayvan						
(1)	SG SECURITIES (HONG KONG) LIMITED	Aracı	TAM	100	100	100
(1)	SG TAIPEI	Banka	TAM	100	100	100
Çad						
	SOCIETE GENERALE TCHAD	Banka	TAM	55,19	66,16	66,16
Tayland						
(1)	SG BANGKOK	Banka	TAM	100	100	100
(2)						
Togo						
(1)	SOCIETE GENERALE TOGO	Banka	TAM	88,34	83,19	100
Tunus						
	UNION INTERNATIONALE DE BANQUES	Banka	TAM	55,1	55,1	52,34
Türkiye						
	ALD AUTOMOTIVE TURİZM TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100
(1)	SG İSTANBUL	Banka	TAM	100	100	100
Ukrayna						
	FIRST LEASE LTD.	Uzmanlaşmış Finansman	EFS	100	100	100

* TAM: Tam konsolidasyon - JO: Müşterek Operasyon - EJv: Özkaynak (Ortak Teşebbüs) - ESI: Özkaynak (önemli etki) - EFS: Sadeleştirme için Özkaynak (Grup tarafından kontrol edilen, ancak önemsiz büyüklükte olduklarından sadeleştirme amaçları için özkaynak yöntemiyle konsolide edilen işletmeler).

(1) Şubeler

(2) 2016'da tasfiye edilen kuruluşlar.

(3) 2016'da kapsamdan çıkanlar

(4) 2016'da satılan kuruluşlar.

(5) 2016'da birleşenler.

(6) 2016'da henüz konsolide olanlar

(7) Önemsiz sayılarak özkaynak yöntemi ile konsolide edilen 114 Fransa holding şirketi (SCI'lar) dahil.

(8) 137 fon dahil

(9) Tasfiye sürecinde olanlar

NOT 8.7 - KANUNİ DENETÇİLERE ÖDENMİŞ ÜCRETLER

Societe Generale konsolide finansal tabloları müştereken Sn. Isabelle Santenac tarafından temsil edilen Ernst & Young et Autres, ve Sn. Jose-Luis Garcia tarafından temsil edilen Deloitte et Associés tarafından tasdik edilmiştir.

Yönetim Kurulunun teklifiyle, 22 Mayıs 2012 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısında Ernst & Young et Autres atanmış ve Deloitte et Associés'nin görev süresi altı yılına uzatılmıştır.

Denetim reformu hakkındaki Avrupa mevzuatının yayımlanmasından sonra, kanuni denetçilerin ve dahil oldukları ağıın denetim dışında kalan hizmetlerinin Denetim komitesi tarafından doğrulanmadan önce yeni mevzuata uygunluğunu belirlemek için 2016'da yeni bir onay mekanizması oluşturulmuştur.

Kanuni Denetçiler ağına yapılan atamaların türüne göre ödenen ücretleri ayrıntılı olarak içeren bir rapor, yılda bir kez Denetim ve İç Kontrol Komitesine sunulmaktadır.

Ayrıca, denetçiler ve Yönetim arasında olması gerekenden daha yakın bir ilişkinin engellenmesi ve Grup kurumlarının hesaplarına yeni bir açıdan bakılabilmesi için denetim bölümlerinin yeni dağılımı oluşturuldu. 1 Ocak 2015 itibarıyla farklı denetim fonksiyonlarından sorumlu olan şirketler arasında rotasyon uygulandı.

Son olarak, kurumların ve iş bölümlerinin Finans Departmanları, Deloitte ve Ernst & Young tarafından gerçekleştirilen denetimin kalitesini yıllık bazda değerlendirmektedir. Bu çalışmanın sonuçları Denetim ve İç Kontrol Komitesine sunulmaktadır.

GELİR TABLOSUNDA SUNULAN KANUNİ DENETÇİ ÜCRETLERİ

		Ernst & Young et Autres		Deloitte et Associés		TOPLAM	
		2016	2015	2016	2015	2016	2015
(Milyon EURO, KDV hariç)							
Kanuni denetim, tasdik, ana şirket ve konsolide hesapların incelenmesi	İhraççı	4	4	6	6	10	10
	Tam konsolide bağlı şirketler	14	14	11	12	25	26
Denetim Hizmetleri ve İlgili Görevler	İhraççı	2	1	1	2	3	3
	Tam konsolide iştirakler	1	1	1	1	2	2
Denetim Alt Toplam		21	20	19	21	40	41
%		%95	%95	%95	%100	%95	%98
Ağların tam konsolide iştiraklere verdiği diğer hizmetler	Hukuk, vergi, sosyal hizmetler	0	0	0	0	0	0
	Diğer	1	1	1	0	2	1
Toplam		22	21	20	21	42	42

NOT 9 - RİSKLER VE HUKUK DAVALARI HAKKINDA BİLGİLER

Üçer aylık dönemler itibarıyla, Grup önemli risk oluşturan ihtilafları gözden geçirmektedir. Eğer Grubun üçüncü bir taraf lehine, karşılığında muadili bir değer almaksızın bir kaynak çıkışı yapma ihtimali varsa veya kesin olarak böyle bir çıkış yapacaksa, bu ihtilaflar bir karşılık kaydedilmesi ile sonuçlanabilir.

Açıklama yapılması söz konusu ihtilafların sonucunu ciddi ölçüde etkileyebileceğinden, bu bölümde açıklanan ihtilaflar hakkında karşılık ayrılp ayrılmadığı veya ayrıldıysa bunun tutarı hakkında ayrıntılı bilgi verilememektedir.

Ayrıca, ABD (örneğin Yabancı Varlıklar Kontrol Bürosu gibi) ve Avrupa makamları nezdinde devam eden bazı adli soruşturma ve kovuşturmalara ilgili küresel bir fon çıkışının ve aynı zamanda Fransa "precompte" konusundaki ihtilafların etkisini dikkate almak üzere, Grup yükümlülükleri arasında bu ihtilaflar için karşılıklara yer vermiş olup, finansal tabloların 3.8 no'lu notunda açıklanmıştır.

- 2006'dan itibaren, ABD Gelir İdaresi, Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC), Adalet Bakanlığı'nın Antitröst Birimi, çok sayıda diğer banka, finansal kuruluş ve aracı kuruluşlardan olduğu gibi Societe Generale'den de bilgi talebinde bulunmuştur. Bu bilgi talepleri, vergiden muaf belediye tahvillerinin ihracıyla bağlantılı olarak resmi makamlara Garantili Yatırım Sözleşmeleri ("GIC") ve ilgili başka ürünler temin edilmesi sırasında çeşitli kanun ve yönetmeliklere aykırı hareket edilmiş olma iddialarına odaklanmaktadır. Societe Generale, ABDli makamlarla işbirliği yapmaktadır.
- 24 Ekim 2012'de Paris Temyiz Mahkemesi 5 Ekim 2010 tarihinde açıklanan ilk kararı teyit ederek Jerome Kerviel'i emniyeti suistimal, bilgisayar sistemine hileli veri girme, sahtecilik ve sahte evrak kullanımından suçlu bulmuştur. Jérôme Kerviel beş yıl hapis cezasına çarptırılmış olup, bunun iki yılı ertelenmiş, aynı zamanda zararları karşılığında Bankaya 4,9 milyar Euro ödemesine hükmedilmiştir. Yüksek Mahkeme, 19 Mart 2014'te Jerome Kerviel'in cezai sorumluluğunu onaylamıştır. Bu karar cezai kovuşturmalara bir son vermiştir. Medeni hukuk tarafında, Yüksek Mahkeme ceza davası konusu suçlardan dolayı mallarına zarar gelenlerin tazmin edilmesi şeklindeki geleneksel çizgisinden ayrılarak, davayı zararlar için bir karar verilmek üzere Versay Temyiz Mahkemesine götürmüştür. 23 Eylül 2016'da Versay Temyiz Mahkemesi, Jerome Kerviel'in Societe Generale'in zararlarının bilirkşi tarafından tespit edilmesi şeklindeki talebini reddederek, söz konusu suçtan dolayı bankanın zararının 4,9 milyar Euro olduğunu teyit etmiştir. Aynı zamanda, Societe Generale'in uğradığı zararda Jerome Kerviel'i kısmen kusurlu bulmuş ve Societe Generale'e 1 milyon Euro ödemeye mahkum etmiştir Societe Generale ve Jérôme Kerviel Yüksek Mahkeme'ye başvuramamışlardır. Societe Generale bu kararın vergi bakımından bir etkisi olmayacağını düşünmekle birlikte, Jerome Kerviel'in dolandırıcılık faaliyetlerinin yol açtığı 4,9 milyar Euro tutarındaki zararın vergi muamelesi Fransa vergi idaresi tarafından henüz kesin olarak doğrulanmamış ve dolayısıyla bu hususla ilgili olarak yetkili mahkemeler nezdinde bir ihtilaf çıkma ihtimali hâlâ mevcuttur.
- 2003 ve 2008 yılları arasında, Societe Generale Türkiye'den Goldaş Grubu ile bir altın sevkıyat hattı oluşturmuştur. Societe Generale Şubat 2008'de, Goldaş tarafından muhafaza edilen altın rezervleriyle ilgili bir dolandırıcılık ve zimmete geçirme durumundan şüphelenmiştir. Goldaş'ın 466,4 milyon Euro değerindeki altın bedelini ödeyememesi veya iade edememesi bu şüpheleri teyit etmiştir.

Societe Generale sigorta şirketlerine ve bazı Goldaş grup şirketlerine karşı hukuk davaları açmıştır. Goldaş da Türkiye ve Birleşik Krallık'ta Societe Generale aleyhine hukuk davaları açmıştır. Societe Generale'in Fransa'daki sigorta şirketleri aleyhine açtığı dava süreci halen devam etmektedir.

- Societe Generale Cezayir (SGA) ve birçok şube yöneticisi, kambyo kontrolleri ve diğer ülkelere sermaye transferi ile ilgili Cezayir kanunlarını ihlal ettikleri için cezai takibata uğramıştır. Davalılar, SGA müşterileri tarafından yapılan ihracat veya ithalatlarla ilgili sermaye transferi ile ilgili olarak Bank of Algeria'ya tam veya eksiksiz şekilde bildirmemekle suçlanmaktadır. Bu olaylar, daha sonra ceza mahkemesi nezdinde hukuk davası açan Bank of Algeria'nın soruşturmaları sırasında ortaya çıkmıştır. Temyiz mahkemesi, bazı davalarda SGA ve çalışanlarına ceza vermiş, bazı davalarda ise suçlamalardan vazgeçilmiştir. Bugüne kadar 12 dava SGA lehine sonuçlanmıştır. 9 adet dava devam etmekte olup, bunların sekiz adedi Yüksek Mahkemededir.
- Fransa bankacılık sektörü, 2000li yılların başlarında, çeklerin takası işlemlerini etkinleştirmek üzere yeni bir dijital sisteme geçmeye karar vermiştir.

Çeklerin ödeme güvenliğinin iyileştirilmesine ve sahtekarlıkla mücadele konusuna katkı sağlayan bu reformun (EIC – Echange d'Images Chèques olarak bilinmektedir) desteklenmesi amacıyla, bankalar, bazı bankalar arası ücretleri (2007'de yürürlükten kaldırılan CEIC dahil) uygulamaya koymuşlardır. Bu ücretler, bankacılık sektörü denetim makamlarının himayesi altında ve kamu makamlarının bilgisi dâhilinde uygulanmaktaydı.

Uzun yıllar süren soruşturmaların ardından 20 Eylül 2010'da, Fransa rekabet kurulu, CEIC ve "ilgili hizmetlerle" ilgili ilave iki ücretin birlikte uygulanmasının ve mahsup edilmesinin rekabet yasasına aykırı olduğuna karar vermiştir. Söz konusu makamlar, bu anlaşmaya taraf olan tüm taraflara (Banque de France dâhil), toplam yaklaşık 385 milyon Euro ceza kesmişlerdir. Bu kapsamda Societe Generale ve iştiraki Crédit du Nord'a kesilen cezaların tutarı sırasıyla 53,5 milyon Euro ve 7 milyon Euro olmuştur.

Ancak, Banque de France dışındaki tüm bankaların başvurusu üzerine Fransa Temyiz Mahkemesi 23 Şubat 2012 tarihli kararı ile rekabet yasasına aykırı bir durum olmadığına hükmetmiş ve bankaların ödedikleri cezayı geri talep etmelerine olanak sağlamıştır. 14 Nisan 2015'de, Yüksek Mahkeme Temyiz Mahkemesi'nin muamelelere gönüllü olarak müdahil olan iki üçüncü şahsın iddialarını incelemeyeceği gerekçesiyle Temyiz Mahkemesi'nin kararını bozarak iptal etmiştir. Dava 3 ve 4 Kasım 2016 tarihlerinde Paris Temyiz Mahkemesi'nde tekrar görülmüştür. 11 Mayıs 2017 tarihinde karar verilmesi beklenmektedir.

- Societe Generale Private Bank (İsviçre), diğer bazı finansal kuruluşlarla birlikte, ABD Kuzey Teksas Bölge Mahkemesinde görülmekte olan bir toplu davada davalı sıfatıyla yer almaktadır. Davacılar, Stanford International Bank Ltd.'nin (SIBL) bu bankada mevduatı bulunan ve/veya bu banka tarafından 16 Şubat 2009'da çıkarılmış olan Mevduat Sertifikalarını elinde bulunduran müşterilerini temsil ettiklerini belirtmişlerdir. Davacılar, SIBL ve Stanford Grubu veya ilişkili kuruluşlarında gerçekleşen dolandırıcılık faaliyetleri nedeniyle zarara uğradıklarını ve bu zararın gerçekleşmesinde davalıların sorumluluğu bulunduğunu iddia etmektedir.

Davacılar ayrıca, düzmece transferler yapıldığı iddiasıyla, SIBL veya ilişkili kuruluşlarının nam ve hesabına davalılar üzerinden veya davalılara yapılmış olan ödemelerin tazmin edilmesini istemişlerdir. Resmi Stanford Yatırımcılar Komitesi'nin ("OSIC") müdahil olmasına izin verilmiş ve komite Societe Generale Private Banking (İsviçre) ve benzer kanun yoluna başvuran diğer davalılar aleyhine bir dava dilekçesi sunmuştur.

Societe Generale Private Banking'in (İsviçre) bu taleplerin görevsizlik gerekçesiyle reddedilmesine ilişkin dilekçesi 5 Haziran 2014 tarihli mahkeme kararıyla reddedilmiştir. Societe Generale Private Banking (İsviçre) Mahkemenin yargı kararının yeniden değerlendirilmesi için başvurmuş olup, bu başvuru nihai olarak Mahkeme tarafından reddedilmiştir. 21 Nisan 2015'de, Mahkeme, davacılar ve OSIC tarafından açılan davaların büyük çoğunluğunun devam etmesine izin vermiştir.

Mayıs 2015'de, davacılar Societe Generale Private Banking'in (İsviçre) itiraz ettiği toplu dava onayı için talepte bulunmuştur. Söz konusu talep halen karar için beklemektedir.

22 Aralık 2015'te, OSIC söz konusu işlemin Teksas eyaleti kanunu tahtında hileli havale olarak iptal edilebilir olduğu gerekçesiyle Aralık 2008'de (Stanford'un ödeme aczine düşmesinden önce) Societe Generale Private Banking'e (İsviçre) yapılmış olan, 95 milyon ABD Doları tutarındaki havalenin iadesi talebiyle kısmi duruşmasız karar talebi için mahkemeye başvurmuştur. Bu dilekçeye ilişkin brifing devam etmektedir.

ABD Adalet Bakanlığı, bu toplu davada ileri sürülen hususlarla ilgili olarak Societe Generale Private Banking (İsviçre) ve Societe Generale'den de bazı belge ve bilgiler talep etmiş bulunmaktadır. Societe Generale Private Bank (İsviçre) ve Societe Generale, ABD makamları ile işbirliği yapmaktadır.

- Başka finans kuruluşlarının yanı sıra, Societe Generale ,belli Londra Bankalararası Faiz Oranlarının ("Libor") ayarlanması için İngiltere Bankerler Birliğine yapılan teklifler ve Euro Bankalararası Faiz Oranının ("Euribor") ayarlanması için Avrupa Bankacılık Federasyonuna (şu anda EBF-FBE) yapılan tekliflerle ve ayrıca farklı gösterge farklı oranlarına endekslenmiş türevlerin ticareti ile ilgili soruşturmalara bağlantılı olarak Avrupa, ABD ve Asya'da çeşitli makamlardan resmi bilgi talepleri almıştır. Societe Generale, soruşturmayı yürüten makamlarla işbirliği içindedir.

Societe Generale, diğer finans kuruluşlarıyla birlikte, yine ABD Doları Libor oranlarının belirlenmesine ve Libor'a endeksli türev araçların alım satımına dahil olmasıyla bağlantılı olarak beş mefruz toplu davada ve birkaç bireysel ("toplu olmayan") davada davalı olarak anılmaktadır. Söz konusu davalar belirli döviz bazlı türev araç sözleşmelerinin, borsa dışı türev araç sözleşmelerinin, tahvillerin, özkaynak senetlerinin ve ipoteklerin alıcıları tarafından açılmış olup, ABD Manhattan Bölge Mahkemesi'nde tek bir hakim huzurunda görülmektedir. Bu davalar farklı olarak diğerlerinin yanı sıra ABD antitröst kanunlarına, ABD Emtia Borsası Kanunu'na ("CEA") ve çok sayıda devlet kanununa yönelik ihlaller yapıldığını iddia etmektedir. 23 Haziran 2014'te, mahkeme belirli borsa dışı türev araç sözleşmelerinin alıcıları ve belirli döviz bazlı türev araç sözleşmelerinin alıcıları tarafından açılan, mefruz toplu davalarda Societe Generale aleyhine talepleri reddetmiştir. 5 Mart 2015'te, Societe Generale Libor'a bağlı, düzeltilebilir oranlı ipoteklerin alıcıları tarafından açılan üçüncü mefruz toplu davadan ihtiyari olarak reddedilmiştir. Diğer iki mefruz toplu dava geçerli olarak aşağıda açıklanan temyiz kararını beklemektedir. 20 Ekim 2015'te, mahkeme bazı başarısız kredi birliklerinin tasfiye temsilcisi tarafından açılan bireysel bir davada Societe Generale aleyhine talepleri reddetmiştir.

4 Ağustos 2015 tarihinde, mahkeme bireysel davacılar tarafından öne sürülen talepleri reddetmiş, ancak devlet hukukuna dayalı bazı taleplerin sınırlı durumlarda davalılar aleyhine ilerlemesine izin vermiştir. 23 Mayıs 2016'da İkinci Daire, Bölge Mahkemesi'nin davacıların antitröst iddialarını reddetme kararını iptal etmiş ve davanın devam etmesi taleplerini de bu mahkemeye geri göndermiştir. 19 Ağustos 2016'da Societe Generale ve diğer davalıların, davacıların antitröst taleplerinin içerik ve yargı yetki alanı bakımlarından reddine dair Bölge Mahkemesi'ne tekrar verdikleri dilekçelerin değerlendirilmesi tamamlanmıştır. 20 Aralık 2016'da, mahkeme yargı yetki alanını gerekçe göstererek davacıların Societe Generale aleyhindeki antitröst taleplerini reddetmiştir. Bu karar ve Bölge Mahkemesi'nin önceki kararlarına istinaden, Societe Generale aleyhindeki tüm talepler reddedilmiştir. Bölge Mahkemesi henüz bu taleplerin reddine dair kararını ilan etmemiştir.

Diğer yandan, Societe Generale başka finansal kurumlar ile birlikte, ABD Manhattan Bölge Mahkemesi'nde açılan iki toplu davada davalı konumundadır. Bu davalar Chicago Emtia Borsası'nda (CME) işlem gören Euroyen türev sözleşmelerinin alıcı ve satıcıları ve türev araçları tezgah üstünden satın alan alıcılar tarafından açılmıştır. Söz konusu iddia, söz konusu sözleşmelerin Yen LIBOR ve Euroyen TIBOR oranlarının manipüle edilmiş olması sonucunda yapay fiyat seviyelerinden işlem gördüğü şeklindedir. Bu davalarda, diğerlerinin yanı sıra ABD antitröst kanunlarına, CEA, Baskıyla Şantaj ve Rüşvet Örgütleri ("RICO") Yasası ve devlet kanunlarına yönelik ihlallerde bulunduğu iddia edilmektedir. 28 Mart 2014'te mahkeme diğer taleplerin yanı sıra döviz bazlı davacıların antitröst taleplerini reddetmiş, ancak belirli CEA talepleriyle ilgili davanın görülmesine izin vermiştir. 31 Mart 2015 tarihinde, mahkeme CEA, RICO ve devlet hukukuna dayalı talepleri öne sürmeyi amaçlayan, döviz bazlı davacıların bir RICO talebi ve ek grup temsilcileri eklemek amacıyla ayrılma başvurularını reddetmiştir.

8 Ekim 2015'de, mahkeme California Kamu Öğretmenleri Emeklilik Sistemi'nin ("CalSTRS") döviz bazlı davaya davacı olarak müdahil olma talebini reddetmiştir. CalSTRS bu kararı ABD Temyiz Mahkemesi İkinci Dairesinde temyiz etmiş ve temyiz talebini kendi isteğiyle 8 Haziran 2016'da geri çekmiştir. 29 Şubat 2016'da, döviz bazlı davacılar Tadil Edilmiş Üçüncü Şikayetlerini sunmuş, CEA taleplerini de ekleyerek tüm davalılar aleyhinde yeni bir toplu dava dönemini başlatmışlardır. 16 Mayıs 2016'da Societe, Generale döviz bazlı toplu davada yapılan Tadil Edilmiş Üçüncü Şikayet için savunmasını sunmuş ve diğer finansal kurumlar ile birlikte bu şikayetteki ek CEA taleplerinin reddedilmesini talep etmiştir. 29 Eylül 2016'da, Societe Generale ve iki diğer finansal kurum döviz bazlı davada Bölge Mahkemesi'nin Kasım 2014 tarihli kararından muaf tutulmak için başvuruda bulunmuştur. Bu karar şikayetin yargı yetki alanı gerekçelerine dayanılarak reddedilmesine veya alternatif olarak, bu kararın temyiz edilebilmesi için ilan edilmesine dair bir dilekçe vermelerine engel olmaktadır. Tezgah üstü işlemler ile ilgili davacıların taleplerinin reddedilmesine dair dilekçeler dosyaya girilmiş ve bu dilekçeler üzerine sözlü tartışmalar 5 Mayıs 2016 tarihinde gerçekleşmiştir.

Societe Generale, diğer finans kuruluşları ile birlikte, ayrıca iddia edilen Euribor oranlarının manipülasyonu nedeniyle araçlarının yapay seviyelerde işlem gördüğünü ya da bu şekilde işlem yaptıklarını iddia eden, LIFFE borsasındaki vadeli işlemlerin, CME'deki Euro para birimi cinsinden vadeli işlem sözleşmelerinin, Euro faiz oranı swap'larının ya da Euro vadeli döviz işlemlerinin alıcıları ya da satıcıları adına açılan, ABD Manhattan Bölge Mahkemesi nezdindeki bir varsayılan toplu davada davalı olarak anılmıştır. Dava başka bazı kanunların yanı sıra, ABD antitröst kanununun, aynı zamanda söz konusu endeks Euro endeksi olduğundan CEA'nın ihlal edildiği iddiaları ile açılmıştır. Reddedilmesine ilişkin talepte bulunulmuştur.

Societe Generale, diğer finansal kuruluşlarla birlikte, ABD Doları Libor oranına bağlı faiz ödemesi yapan devlet tahvillerinin veya diğer araçların sahibi olan Arjantinli tüketiciler adına tüketici demeği tarafından Arjantin'de açılan bir davada davalı olarak anılmaktadır. Bu iddialar, iddia edilen ABD Doları Libor oranının manipülasyonuna ilişkin olarak Arjantin tüketiciyi koruma kanununa yönelik ihlaller hakkındadır. 25 Ağustos 2016'da, Arjantin Temiz Mahkemesi çeşitli finansal kurumlar aleyhine açılmış olan davaların (Societe Generale aleyhine olan da dahil) birleştirilerek tek yargıç tarafından görülmesine karar vermiştir. Societe Generale'e bu konuda henüz herhangi bir şikayet tebliği ulaşmamıştır.

4 Aralık 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu, Mart 2006 ve Mayıs 2008 tarihleri arasında gerçekleşen olaylarla ilgili olarak Societe Generale tarafından 445.9 milyon AVRO ödenmesini öngören, EURIBOR oranı soruşturmasına yönelik bir karar çıkarmıştır. Societe Generale, cezanın hesaplanmasına temel teşkil eden satışların değerinin belirlenmesi için kullanılan yöntemle ilişkin olarak, Lüksemburg Mahkemesi'ne temiz başvurusunda bulunmuştur. Bu başvurusunu geri çektikten sonra, 6 Nisan 2016'da Societe Generale cezada 218 milyon Euro indirim almıştır. Böylece ceza 445,9 milyon Euro'dan 227,72 milyon Euro'ya inmiştir. Societe Generale indirim tutarının yanı sıra bu indirim üzerinden Komisyon tarafından hesaplanacak faize de hak kazanmıştır.

5 Aralık 2016'da İsviçre rekabet kurumu (COMCO), Mart 2006 ve Mayıs 2008 arasındaki olaylar ile ilişkili olarak sürdürdüğü soruşturmasını sona erdirmiş, aralarında Societe Generale'in de olduğu dört banka ile dostane bir çözüm üzerinde anlaşmıştır. Bu anlaşmaya göre, Societe Generale'e 3,254 milyon CHF, yaklaşık 3 milyon Euro ceza kesilmiştir.

- 10 Aralık 2012'de Fransa Yüksek İdare Mahkemesi (*Conseil d'Etat*) Fransa'da anonim şirketlere uygulanan "precompte" vergisinin AB kanunlarına uymadığı yönünde iki karar almış ve vergi idarelerinin tahsil ettiği vergilerin iadesi için iade yöntemi de belirlemiştir. Ancak söz konusu yöntem iade tutarını önemli ölçüde azaltmaktadır. 2005 yılında Societe Generale iki şirketin (Rhodia ve Suez, şimdi ENGIE) "precompte" vergi alacaklarını satın almış, bu işlemde satan şirketlere rücu hakkı sınırlandırılmıştır. Yukarıda belirtilen Fransa Yüksek İdare Mahkemesi kararlarından biri Rhodia ile ilişkilidir. Societe Generale Fransa idari mahkemelerinde konu ile ilgili dava açmıştır. Verilen son mahkeme kararı, 1 Şubat 2016'da Fransa İdari Yüksek Mahkemesi tarafından ENGIE ve Societe Generale tarafından yapılan başvurunun reddedilmesidir.

Bazı Fransız şirketleri, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın 15 Eylül 2011, C-310/09 sayılı kararının uygulanmasına dair Fransa Yüksek İdari Mahkemesi'nin 10 Aralık 2012 tarihli kararının Avrupa Kanunlarının bazı ilkelerini ihlal ettiği gerekçesi ile Avrupa Komisyonu'na başvurmuşlardır. Avrupa Komisyonu bunun üzerine Kasım 2014'te Fransa Cumhuriyeti aleyhine ihlal davası açmış ve o zamandan beri 29 Nisan 2016'da gerekçeli görüşünü yayımlayarak ve 8 Aralık 2016'da konuyu Avrupa Birliği Adalet Divanı'na havale ederek konu hakkındaki duruşunu teyit etmiştir.

Societe Generale, ABD makamları tarafından uygulanan ekonomik yaptırımlara konu olan ülkelerde yerleşik işletmeler adına Societe Generale tarafından gerçekleştirilen ABD Doları transferleriyle ilgili olarak, ABD Yabancı Varlıklar Kontrol Dairesi, ABD Adalet Bakanlığı, New York İlçesi Bölge Savcılığı, Federal Rezerv Kurulu ve New York Eyaleti Finansal Hizmetler Departmanı ile görüşmeler yapmaktadır. Bu görüşmelerle ilgili olarak Societe Generale bir kurumiçi inceleme başlatmış olup ABD makamlarıyla işbirliği halindedir.

- 22 Mayıs 2013 tarihinde ACPR, "bir banka hesabına yönelik hak" ("droit au compte") ile ilgili yasal gereklilikler çerçevesinde kullanılan kaynaklar ve prosedürlere ilişkin olarak, Societe Generale aleyhine disiplin soruşturması başlatmıştır. 11 Nisan 2014'te ACPR yaptırımlar komisyonu, Societe Generale'e 2 milyon Euro para cezası, kınama ve bu kararın yayımlanması yaptırımlarının uygulanmasına karar vermiştir. Mayıs 2014'te Societe Generale bu kararı Fransa Yüksek İdari Mahkemesine (*Conseil d'Etat*) götürmüştür. 14 Ekim 2015'te verilen bir karar uyarınca, Fransa Yüksek İdari Mahkemesi ACPR'nin 11 Nisan 2014 tarihli cezasını iptal etmiştir. 9 Kasım 2015 tarihli bir yazı ile, ACPR Societe Generale'e yaptırımlar komisyonu nezdinde muameleleri yeniden başlatacağını bildirmiştir. Kurul temsilcisi 18 Aralık 2015'de brifingini sunmuştur. Duruşma ACPR yaptırımlar komisyonu huzurunda 2 Mayıs 2016'da yapılmıştır. 19 Mayıs 2016'da ACPR yaptırımlar komisyonu Societe Generale'e 800.000 Euro para cezası kesmiş ve kınama cezası vermiştir. Bu konu böylece kapanmıştır.

7 Mart 2014'te Libya Yatırım Dairesi (LIA), LIA'nın Societe Generale Grubu ile gerçekleştirdiği bazı yatırımlara dair koşullarla ilgili olarak İngiltere Yüksek Mahkemesi'nde Societe Generale aleyhine yasal işlemler başlatmıştır. LIA, yatırımların gerçekleştirilme sürecinde yer alan Societe Generale ve diğer tarafların yolsuzluk faaliyetlerinde bulunduğunu iddia etmektedir. Societe Generale, bu iddiaları ve söz konusu yatırımların yasalara uygunluğunu sorgulayan tüm talepleri kesin bir şekilde reddetmektedir. İngiliz Mahkemesi, duruşmanın Nisan 2017'de yapılmasına karar vermiştir. Buna ek olarak, 8 Nisan 2014'te ABD Adalet Bakanlığı Societe Generale'e LIA dahil çeşitli Libya şirketleri ve gerçek kişileri ile işlemlere ilişkin dokümanların temin edilmesini talep eden bir celp göndermiştir. 4 Ekim 2016'da, Menkul Kıymetler ve Borsalar Komisyonu aynı konu ile ilgili olarak Societe Generale'e bir celp tebliği etmiştir. Societe Generale, ABD makamları ile işbirliği yapmaktadır.

- Başka bazı finansal kurumlar ile birlikte, Societe Generale, London Gold Market Fixing'e dahil olmasıyla bağlantılı olarak ABD antitröst kanunlarını ve CEA'yı ihlal ettiği iddiaları ile açılan bir mefruz toplu davada davalı olarak anılmaktadır. Bu dava fiziksel altın satan, CME'de işlem gören altın vadeli işlem sözleşmelerini satan, altın ETFlerinde hisse satan, CME'de işlem gören altın satın alma opsiyonlarını satan, CME'de işlem gören altın satış opsiyonlarını satın almış, borsa dışı altın peşin muamele sözleşmeleri ya da vadeli işlem sözleşmelerini ya da altın satın alma opsiyonlarını satmış ya da borsa dışı altın satış opsiyonlarını satın almış kişiler ya da şirketler adına açılmıştır. Bu dava ABD Manhattan Bölge Mahkemesi nezdinde derdest durumdadır. Davanın reddine dair talepler 4 Ekim 2016'da reddedilmiş olup, keşif yapılacaktır. Societe Generale ve belirli iştirakleri, diğer finans kuruluşları ile birlikte, Kanada'da (Toronto'da bulunan Ontario Yüksek Mahkemesi) benzeri talepler içeren, varsayılan toplu davada davalılar olarak anılmıştır.

- 30 Ocak 2015'de ABD Emtia Türev İşlemleri Komisyonu Societe Generale'e bir tebligat göndererek 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yapılmış olan kıymetli maden alım satım işlemlerinin bilgi ve belgelerini talep etmiştir. Societe Generale, ilgili makamlarla işbirliği yapmaktadır.

- Societe Generale Americas Securities, LLC ("SGAS"), diğer finans kuruluşları ile birlikte, ABD Ana Bayisi olarak faaliyetlerine, ABD Hazine kağıtlarının satın alınması ve satışına ilişkin olarak ABD anti-tröst kanunlarının ve CEA'nın ihlal edildiğini iddia eden birkaç mefruz toplu davada davalı olarak anılmaktadır. Bu davalar, ABD Manhattan Bölge Mahkemesi nezdinde birleştirilmiştir. SGAS'ın dava dilekçelerine yanıt verme süresi henüz belirlenmemiştir.
- Societe Generale, başka bazı finans kuruluşları ile birlikte, döviz alım satım spot ve türev işlemleri ile ilişkili olarak ABD anti-tröst kanunlarının ve CEA'nın ihlallerini iddia eden bir mefruz toplu davada davalı olarak anılmaktadır. Bu dava belirli borsa dışı ve borsada işlem gören döviz araçlarında işlem yapan kişiler ya da kuruluşlar tarafından açılmıştır. Bu dava şu anda Manhattan'da bulunan ABD Bölge Mahkemesi nezdinde derdest durumdadır. Davanın reddine dair talepler reddedilmiş olup, keşif yapılacaktır. 26 Eylül 2016'da bir borsa yatırım fonunu satın almış yatırımcılar tarafından ayrı bir toplu dava açılmıştır. 23 Ocak 2017'de davanın reddi talep edilmiştir. Societe Generale ve belirli iştirakleri, diğer finans kuruluşları ile birlikte, Kanada'da (Toronto'da bulunan Ontario Yüksek Mahkemesi ve Quebec City'de bulunan Quebec Yüksek Mahkemesi) benzer talepler içeren iki mefruz toplu davada davalı olarak anılmaktadır.
- 31 Mayıs 2016'da, Societe Generale ve ABD'de yerleşik bazı bağlı kuruluşlarına New York Doğu Bölgesi ("USAO") ABD Temsilcilik Bürosunun Sivil Departmanı tarafından bir tebligat gönderilerek New York'ta Societe Generale bağlı şirketleri tarafından ihraç edilen konut ipotekine dayalı teminatlı menkul kıymetler ("RMBS") hakkında bilgi ve belgeler talep edilmiştir. 19 Eylül 2016'da USAO ek bir tebligat göndererek, New York'taki Societe Generale bağlı şirketleri tarafından ihraç edilmiş ve teminatı RMBS menkul kıymetleri olan teminatlı borç yükümlülükleri hakkında bilgi ve belgeler talep etmiştir. Societe Generale DOJ ile uzlaşmaya vararak 50 milyon USD ceza ödemeyi kabul etmiştir.
- 8 Eylül - 1 Aralık 2015 tarihleri arasında Societe Generale'in ofislerinde gerçekleştirilen Grubun şüpheli işlemleri raporlama politika ve prosedürlerinin gözden geçirilmesine ilişkin incelemenin devamı olarak, ACPR 26 Temmuz 2016'da Societe Generale aleyhine icra takibi başlatıldığını bildirmiştir. İcra komisyonunda yapılacak duruşmanın 2017'nin ikinci yarısında gerçekleşmesi beklenmektedir.

3. KONSOLİDE MALİ TABLOLARA DAİR KANUNİ DENETÇİ RAPORU

Bu, Fransızca hazırlanmış konsolide mali tablolara dair kanuni denetçi raporunun İngilizceye yapılmış serbest bir tercümesidir ve verilmesinin yegâne amacı İngilizce konuşan okuyuculara kolaylık sağlanmasıdır.

Bu Kanuni Denetçi raporu değiştirilmiş olsun ya da olmasın özellikle Fransız kanunlarının gerektirdiği bilgileri içerir. Aşağıdaki bilgilerde konsolide mali tablolara ilişkin denetim görüşleri ve ayrıca önemli muhasebe ve denetim konularında denetçilerin değerlendirmelerini ele alan açıklayıcı paragraflar sunulmaktadır. Bu değerlendirmeler bir bütün olarak alınan konsolide mali tablolar hakkında bir kanaat bildirilmesi amacıyla değerlendirilmiş olup münferit hesap bakiyeleri, işlemler ve açıklamalar hakkında ayrıca güvence vermez.

Rapor aynı zamanda Grubun yönetim raporunda ve hissedarlara sunulan belgelerdeki bilgilerin özellikle doğrulanmasına ilişkin bilgiler içerir.

Bu rapor Fransız kanunları ve Fransa'da geçerli olan mesleki denetim standartları ile birlikte okunmalı ve bunlara göre yorumlanmalıdır.

DELOITTE & ASSOCIES
185, avenue Charles de Gaulle
92524Neuilly-sur-Seine Cedex
S.A. sermayesi 1.723.040€

ERNST & YOUNG et Autres
1/2, place des Saisons
92400 Courbevoie - Paris-La Défense 1
S.A.S. değişken sermaye

Commissaire aux Comptes Membre de la compagnie régionale de Versailles

Commissaire aux Comptes Membre de la compagnie régionale de Versailles

SOCIETE GENERALE – 31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YIL

Konsolide mali tablolara dair Kanuni Denetçi raporu

Hissedarlara,

Genel Kurulunuzun bize tevdi ettiği göreve uygun bir şekilde, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl için aşağıdaki hususlarda size rapor veriyoruz:

- Societe Generale şirketinin ilişkitedeki konsolide mali tablolarının denetimi;
- değerlendirmelerimizin gerekçesi;
- kanunlara göre belirli doğrulama.

Bu konsolide mali tablolar Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Görevimiz denetimimize istinaden bu mali tablolar hakkındaki kanaatimizi ifade etmektir.

I. KONSOLİDE MALİ TABLOLAR HAKKINDAKİ KANAAT

Denetimimizi Fransa'da geçerli olan mesleki standartlara uygun bir şekilde yaptık; Bu standartlar konsolide mali tabloların esaslı gerçeğe aykırı beyandan ari olup olmadığı hakkında makul güvence elde edecek şekilde denetimi planlamamızı ve icra etmemizi gerektirmektedir. Denetimler denetim örneklemesi veya diğer seçmeli sınama girişimleri, konsolide mali tablolardaki meblağları ve açıklamaları destekleyen kanıtlar ile doğrulama yapılmasını içerir. Denetimler ayrıca kullanılan muhasebe politikalarının, yapılan muhasebe tahminlerinin gerçekliğinin ve genel konsolide mali tablo sunumunun değerlendirilmesini içerir. Kanaatimizi oluşturmak amacıyla topladığımız kanıtların yeterli ve konuyla ilgili olduğuna inanıyoruz.

Bize göre konsolide mali tablolar Avrupa Birliği tarafından kabul edilen IFRS çerçevesinde geçerli olan ilkelere göre 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grubun aktiflerinin, pasiflerinin, mali durumunun ve faaliyet sonuçlarının yıl sonu itibarıyla gerçek ve doğru görünümünü vermektedir.

Kanaatimize halel gelmeksizin, şu notlara dikkatinizi çekmek isteriz: Not 3.1 "Kar veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal varlık ve yükümlülükler - 3. Kar veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden ölçülen finansal araçlardan net kazanç ve zararlar", Not 4.2 "Diğer faaliyetlerden gelir ve giderler". Bu notlar, emtia türevlerindeki piyasa yapıcılık fonksiyonu nedeniyle tutulan fiziki emtia stokları ile ilişkili kar ve zararın ve bilanço rakamlarının sunumunda yapılan muhasebeleştirme yöntemindeki değişikliği açıklamaktadır.

II. DEĞERLENDİRMELERİN GEREKÇESİ

Fransız Ticaret Kanununun değerlendirmelerimizin gerekçelendirilmesine ilişkin L. 823-9 numaralı maddesine göre aşağıdaki hususları dikkatinize sunarız:

- Konsolide finansal tabloların hazırlanması amacıyla, Grubunuz faaliyetlerinden kaynaklanan kredi riski için değer düşüklüğü kaydı yapmaktadır. Ayrıca, şerefiyenin değerlemesi, ertelenmiş vergi varlıklarının, ihtilaflar için ayrılan karşılıkların değerlendirilmesi için önemli muhasebe tahminleri yapılmaktadır. Bunlar konsolide mali tablolara ait notlarda şu şekilde açıklanmıştır: 1. "Önemli muhasebe kuralları — 4. Tahminlerin kullanılması ve karar alma", 2.2. "Şerefiye", 6 "Gelir vergisi" ve 3.8. "Değer düşüklüğü ve karşılıklar". Yönetim tarafından uygulanan prosedürleri, alta yatan varsayımları ve değerlendirme parametrelerini gözden geçirdik, test ettik ve bu muhasebe tahminlerinin konsolide mali tablolara ilişkin yukarıda belirtilen notlarda açıklanan muhasebe politikalarıyla tutarlı belgelenmiş prosedürlere dayanıp dayanmadığını değerlendirdik.

- Konsolide finansal tablolarda yer alan "Gerçeğe uygun değerden hesaplanan finansal araçların gerçeğe uygun değeri" başlıklı Not 3.4'te belirtildiği üzere, grubunuz gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan finansal araçların ölçümünde dahili modeller kullanmaktadır. Prosedürlerimiz kullanılan modellerin kontrol prosedürlerinin incelenmesini, dayanak veri ve varsayımların değerlendirilmesini ve genel olarak piyasalardan beklenen risklerin hesaba katılıp katılmadığının doğrulanmasını içermektedir.
- "Kar veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden hesaplanan finansal varlıklar" başlıklı Not 3.1'in 2. bendi olan, "Kar ve zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değerden hesaplanan finansal araçlarda gerçeğe uygun değer" seçeneğinde belirtildiği gibi, ayrıca "Gerçeğe uygun değerden hesaplanan finansal araçların gerçeğe uygun değeri" başlıklı Not 3.4'te belirtildiği gibi, grubunuz kendi kredi riskindeki değişikliklerin etkisini kâr veya zarar vasıtasıyla gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen belli finansal yükümlülüklerin değerlendirilmesi bakımından değerlendirmiştir. Bu amaçla kullanılan verilerin uygunluğunu doğruladık.

Bu değerlendirmeler bir bütün olarak alınan konsolide mali tabloları denetim yaklaşımımızın bir kısmı olarak icra edilmiştir ve bu sebeple bu raporun birinci bölümünde ifade edilen denetim kanaatine katkıda bulunmuştur.

III. BELİRLİ DOĞRULAMA

Ayrıca yasa uyarınca Grup yönetim raporunda verilen bilgileri Fransa'da geçerli olan mesleki standartlara göre kanunen zorunlu tutulan şekilde doğruladık.

Gerçeğe uygun sunumuna ve konsolide mali tablolara uygunluğuna ilişkin bildirecek herhangi bir husus yoktur.

Neuilly-sur-Seine and Paris-La Défense, 7 Mart 2017

Kanuni Denetçiler

DELOITTE & ASSOCIES
José-Luis Garcia

ERNST & YOUNG et Autres
Isabelle Santenac

Societe Generale yönetim raporunun içindekiler

4. SOCIETE GENERALE YÖNETİM RAPORU

SOCIETE GENERALE ÖZET BİLANÇOSU.....	430
SOCIETE GENERALE ÖZET GELİR TABLOSU.....	432
TİCARİ BORÇLARI ÖDEME PLANI.....	433
SOCIETE GENERALE'İN BEŞ YILLIK MALİ ÖZETİ.....	434
2016 YILINDA YATIRIM PORTFÖYÜNDE MEYDANA GELEN BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLER.....	434
FRANSA PARA VE MALİ KANUNUNUN L. 511-4-2 MADDESİNE İSTİNADEN GEREKEN SOCIETE GENERALE BİLGİLERİ.....	435
PASİF BANKA HESAPLARINA İLİŞKİN YAYIN.....	435

5. MALİ TABLOLAR

ANA ŞİRKET BİLANÇOSU.....	436
GELİR TABLOSU.....	437

6. ANA ŞİRKET MALİ TABLOLARINA AİT NOTLAR

NOT 1 - ÖNEMLİ MUHASEBE İLKELERİ.....	438
NOT 2 - FİNANSAL ARAÇLAR.....	440
NOT 2.1 MENKUL KIYMETLER PORTFÖYÜ.....	440
NOT 2.2 - VADELİ FİNANSAL ARAÇLAR ÜZERİNDEKİ FAALİYETLER.....	446
NOT 2.3 - KREDİLER VE BORÇLANMALAR.....	448
NOT 2.4 - BORÇLAR.....	450
NOT 2.5 - FAİZ GELİR VE GİDERLERİ.....	452
NOT 2.6 AMORTİSMANLAR VE KARŞILIKLAR.....	453
NOT 3 - DİĞER FAALİYETLER.....	458
NOT 3.1 - HİZMETLER İÇİN NET ÜCRETLER.....	458
NOT 3.2 - TAHAKKUKLAR, DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	459
NOT 4 - GİDERLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR.....	460
NOT 4.1 - PERSONEL GİDERLERİ, YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE İCRA KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ.....	460
NOT 4.2 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR.....	461
NOT 4.3 — BEDELSİZ HİSSE PLANLARI.....	464
NOT 5 - VERGİLER.....	465
NOT 6 - ÖZKAYNAKLAR.....	467
NOT 6.1 - ÖZKAYNAKLARDA DEĞİŞİKLİK.....	467
NOT 6.2 - SERMAYE BENZERİ BORÇLAR.....	468
NOT 7 - DİĞER BİLGİLER.....	470
NOT 7.1. - NET BANKACILIK GELİRİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ.....	470
NOT 7.2 - MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....	471
NOT 7.3 - AKTİF VE PASİFLERİN VADEYE GÖRE DÖKÜMÜ.....	473
NOT 7.4 - YABANCI PARA CİNSİNDEN İŞLEMLER.....	474
NOT 7.5 - İŞBİRLİĞİ YAPMAYAN DEVLETLERDE VEYA BÖLGELERDEKİ FAALİYETLER.....	475
NOT 7.6 - İŞTİRAKLER VE BAĞLI ŞİRKETLER TABLOSU.....	476
NOT 7.7 - KARŞILIKLAR.....	487

4. SOCIETE GENERALE YÖNETİM RAPORU

SOCIETE GENERALE ÖZET BİLANÇOSU

(milyar EURO)	31.12.2016	31.12.2015	Değişim
Bankalar arası ve para piyasası varlıkları	182	167	15
Müşteri kredileri	265	244	21
Menkul kıymet işlemleri	535	549	(14)
- yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler	215	204	11
Diğer varlıklar	210	190	20
- opsiyon primleri	93	92	1
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	2	2	0
Toplam varlıklar	1.194	1.152	42

(milyar EURO)	31.12.2016	31.12.2015	Değişim
Bankalar arası ve parasal yükümlülükler (1)	229	233	(4)
Müşteri mevduatları	353	335	18
Tahviller ve sermaye benzeri borçlar (2)	32	30	2
Menkul kıymet işlemleri	338	336	2
- yeniden satın alma anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymetler	180	196	(16)
Diğer yükümlülükler ve karşılıklar	205	184	21
- opsiyon primleri	98	96	2
Özkaynak	36	34	2
Toplam yükümlülükler	1.194	1.152	42

(1) Ciro edilebilir borç araçları dâhil.

(2) Vadesiz sermaye benzeri borçlar dahil

Societe Generale'in bilançosu 31 Aralık 2015'e kıyasla 42 milyar EURO artarak toplam 1.194 milyar EURO olarak gerçekleşmiştir.

Çin ve diğer gelişmekte olan ülke ekonomileri, Brexit, Kasım 2016'daki Amerikan seçimleri, ayrıca AMB tarafından dayatılan faiz oranlarındaki genel düşüş gibi hususların getirdiği bir belirsizlik ortamında, Societe Generale yavaş seyreden bir ekonomide çok sayıda yasal kısıtlamaya rağmen mali yapısının sağlamlığını göstermiştir.

Bankalar arası ve para piyasası varlıklarında görülen 15 milyar Euro'luk artış, özellikle Euro için yüksek likiditenin çok düşük ve negatif oranlarda erişilebilir olduğu bir ortamda gerçekleşmiştir. Banque de France nezdinde tutulan mevduatlara ilişkin likidite gereklilikleri, özellikle NSFR (Net İstikrarlı Fonlama Oranı) olmak üzere yasal gereklilikleri karşılamakta, bir yandan da Grubun mali yapısının güçlendirilmesine ihtiyacına hizmet etmektedir.

Ödenmemiş müşteri kredileri +21 milyar Euro artış göstermiş olup, bunun 13,5 milyar Euro'su grup içi işlemleri ilgilendirmektedir.

+4,2 milyar (i) kredili mevduat hesaplarından, (ii) Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri müşterilerinin kredilerinden oluşmaktadır (bunun +2,9 milyar Euro'su sermaye kredileridir). Müşteri kredileri bakımından elverişli olmayan durgun ekonomik ortama rağmen, Fransa ağı 2016'da iyi bir ticari performans göstermiş, yüksek kalitedeki müşteri tabanını korumuştur. Kurumsal segmentte, profesyonellere yönelik "espaces Pro" (pro noktalar) uygulamasının oluşturulması sayesinde yeni müşteri sayısında keskin bir artış kaydedilmiştir (%11,2). İpotek teminatlı kredi üretimi bu yıl yavaşlamış, yıl sonuna doğru yeniden yapılandırmalar artış göstermiştir.

Rekabetçi bir ortamda, 2016 yılında Bireysel Bankacılık vadesiz mevduatlarda sürdürülebilir büyüme sağlamıştır. Mevzuata tabi tasarruf hesaplarının bilanço tutarı 2,6 milyar Euro artarken, bireyler ve kurumlar için ise bu artış 8,2 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir.

2016'nın son çeyreğinde bazı hisse senedi piyasa endekslerinde rekor seviyelerde artışlar görülmesine rağmen, hisse senedi portföyündeki aşağı yönlü eğilim (-11,8 milyar Euro) siyasi ve ekonomik gerilimleri, özellikle Çin'de hisse senedi piyasasının çöküşünü, petrol fiyatlarındaki düşüşü (20 USD altı) ve Brexit oylamasını yansıtmaktadır. Tahvillerde de 16,1 milyar Euro'luk azalma görülmüştür. Faiz oranlarında yakın zamandaki artışlar ve Amerika para politikasındaki sıkılaştırma tahviller için destekleyici olmamıştır. Yükümlülükler altındaki ödünç alınan menkul kıymetler tutarı artışı (16 milyar Euro), teminatlı mevduatlardaki azalma (16 milyar Euro) ile dengelenmiştir.

Bilançonun her iki tarafından mahiyeti gereği değişken olan diğer finansal hesaplardaki değişiklikler türevlerin değerlemesi ve piyasa işlemleri bakımından ödenen ve tahsil edilen teminat depozitolarındaki artış ile bağlantılıdır.

Societe Generale çeşitlendirilmiş finansman kaynaklarına ve kanallara sahiptir:

- özkaynak ve sermaye benzeri borçlardan oluşan sabit kaynaklar (68 milyar EURO);

- toplam bilanço kaynaklarının büyük bir bölümünü oluşturan (%30) müşteri mevduatları;
- bankalar arası mevduatlar ve borçlanmalar şeklindeki kaynaklar (155 milyar EURO);
- farklı türden borçların (teminatlı ve teminatsız tahviller v.b.), ihraç araçlarının (EMTN'ler, Mevduat Sertifikaları), dövizlerin ve yatırım havuzlarının (69 milyar EURO) kullanıldığı proaktif bir çeşitlendirme politikasıyla piyasada gerçekleştirilen sermaye artışı.
- geri alım sözleşmeleri kapsamında müşterilere ve bankalara satılan menkul kıymetlerden gelen kaynaklar (180 milyar Euro).

Grubun finansman yapısı tüm iş kollarındaki önemli mevduat akışlarına ve finansman kaynaklarının genişlemesine dayalı olup, bu da Societe Generale'in son yıllarda bilançosunun yapısını güçlendirme çabalarını yansıtmaktadır.

SOCIETE GENERALE ÖZET GELİR TABLOSU

	2016						2015		
	16/15		16/15		16/15				
(milyon EURO)	Fransa	Değişim ⁽¹⁾	Uluslararası	Değişim ⁽¹⁾	Societe Generale	Değişim ⁽¹⁾	Fransa	Uluslararası	Societe Generale
Net Bankacılık Geliri	10.617	0,96	3.607	1,18	14.224	1,01	11.041	3.059	14.100
Toplam faaliyet giderleri	(6.789)	1,01	(2.428)	1,27	(9.217)	1,07	(6.713)	(1.908)	(8.621)
Brüt faaliyet geliri	3.828	0,88	1.179	1,02	5.007	0,91	4.328	1.151	5.479
Risk maliyeti	(731)	0,64	(253)	1,16	(984)	0,72	(1.140)	(219)	(1.359)
Faaliyet geliri	3.097	0,97	926	0,99	4.023	0,98	3.188	932	4.120
Uzun vadeli yatırımlardan net gelir	444	-0,14	2	0,33	446	-0,14	(3.275)	6	(3.269)
Vergi öncesi faaliyet geliri	3.541	-40,70	928	0,99	4.469	5,25	(87)	938	851
Gelir vergisi	(332)	-0,62	86	-0,27	(246)	-1,15	532	(318)	214
Zorunlu karşılıklara net tahsis		Yok		Yok		Yok	-	-	-
Net gelir	3.209	7,21	1.014	1,64	4.223	3,97	445	620	1.065

(1) Değişim oran olarak gösterilmiş olup, 2016 tutarı 2015 tutarına bölünerek hesaplanmıştır.

2016 yılında Societe Generale 5 milyon Euro brüt faaliyet geliri elde ederken, 2015'e göre 0,5 milyar Euro'luk küçük bir azalma olmuştur. Bunun sebebi faaliyet giderlerindeki 0,6 milyar Euro'luk artış olup, NBG 0,1 milyar Euro artış göstermiştir.

■ 2016'da rutin seyrin dışında aşağıdaki gelişmeler görülmüştür:

- 2016'nın ilk yarısında Societe Generale Visa Avrupa'daki hisselerini satmış, vergi öncesi 518 milyon Euro sermaye kazancı elde etmiştir.
- Bilhassa ABD ve Avrupa kurumları ile askıdaki adli soruşturmalar ve muameleler dahil olmak üzere bir çok yasal riske ilişkin gelişmeleri ve aynı zamanda Fransa İdari Yüksek Mahkemesi'nin (Conseil d'Etat) "précompte" denen eşitleme vergisine ilişkin hükmünü hesaba katmak amacıyla, Societe Generale, 350 milyon Euro artışla 2016'da 2 milyar Euro'ya ulaşan yükümlülükler kapsamındaki anlaşmazlıklar için bir karşılık kaydetmiştir.
- Societe Generale, Fransa Muhasebe Standartları Kurulu'nun 7 Kasım 2013 tarih, 2013-02 sayılı Tavsiyesinin ilk kez uygulanmasının emeklilik yükümlülükleri ve ilgili diğer yükümlülükler uygulanan muhasebeleştirme ve değerlendirme yöntemleri üzerindeki etkisini özkaynaklarda kaydetmiştir. Bu değişikliğin muhasebeleştirme yöntemi üzerindeki etkisi, 1 Ocak 2016 itibarıyla özkaynaklara kaydedilen vergi sonrası -0,3 milyar Euro olmuştur.
- Net bankacılık gelirleri küçük bir artışla 14,2 milyar Euro olmuştur (2015'de +14,1 milyar Euro). Durgun ekonomik ortama rağmen bu yıl tüm iş kollarında güçlü bir ticari ve operasyonel performans gösterilmiştir.

■ Fransa Bireysel Bankacılık kısmının net bankacılık gelirleri 2015'e kıyasla -0,2 milyar Euro ile hafif bir düşüş göstermiştir. Düşük faiz ortamında Fransa Bireysel Bankacılık Birimi ticari faaliyetlerini yoğunlaştırırken sinerjiler ve komisyon geliri üreten faaliyetler geliştirmeye de devam etmektedir.

■ Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri, 2016'nın ilk yarısındaki özellikle de Asya finansal krizinden kaynaklanan olumsuz piyasa koşullarına rağmen güçlü performans göstererek dayanıklılığını göstermiş (2015'e kıyasla +0,7 milyar Euro) ve 2016'nın son çeyreğinde ABD'de sığrama yapmıştır. Yıl boyunca, Sabit Gelir, Kredi, Döviz ve Emtia gelirlerinde artış kaydedilmiştir. Yapılandırılmış ürünler için oldukça canlı bir ortamda, faaliyetler sabit getirili ürünler ve emtialarda ciddi olarak artmıştır. Bu yükseliş özellikle volatilitenin ve işlem hacimlerinin arttığı son çeyrekte görülmüştür. Temel Hizmetlerden gelen net bankacılık gelirlerinde de 2015'e göre artış meydana gelmiştir. Bu faaliyetlerdeki ivme, Hisse Senetleri ve Menkul Kıymet gelirlerinde oldukça iyi geçen 2015'in ilk yarısına kıyasla kötü geçen 2016'nın ilk yarısında meydana gelen düşüşü dengelememizi sağlamıştır.

■ Grubun hisse senedi portföyünü de yöneten Kurumsal Merkez, alınan temettülerde düşüş kaydetmiştir (2015'e göre -0,4 milyar Euro). Bu düşüş 2015 yılında tamamı Societe Generale'e ait Inter Conseil iştirakindeki sermaye azaltımını müteakip yapılan ve 2015 yılında alınan temettülerin tutarını 4,9 milyar Euro'ya çıkaran 2,6 milyar Euro tutarındaki istisnai temettü ödemesinden kaynaklanmaktadır.

- İstihdam rekabetçilik vergisi (CICE) 2016'da 38 milyon Euro olmuş (2015'de 39 milyon Euro) ve mevzuata uygun şekilde kullanılmıştır. 2016'da bu vergi teknolojik yatırımların sürdürülmesini sağlamış, Societe Generale'in dijital geçiş sürecini desteklemiştir. Bu vergi aşağıdaki kalemlerde kullanılmak üzere tahsis edilmiştir:
  - İşlerimizde dijital geçişi sağlayarak ve müşterilerle etkileşimlerimizi canlı tutarak Bireysel Bankacılık faaliyetlerinin konumunun güçlendirilmesi (internet siteleri, mobil uygulamalar, müşteriler ve danışmanlar için tabletler, dijital süreçler);
  - Yatırım bankacılığının tarihi BT sistemlerinin dönüştürülerek daha dijital, daha müşteri odaklı ve daha esnek bir ara yüze kavuşturulmasına yönelik devam eden süreç;
  - Bilgi Teknolojisi hizmetlerinin "sürekli temininin" sağlanması;
  - Özellikle inovatif projelerde işe yeni başlayan şirketlerle olmak üzere, teknoloji alanında ortaklıklarını artırmak için teknolojinin takip edilmesi;
  - Araçların ve bunların kullanımının iyileştirilmesi (Bulut, Büyük Veri ve birlikte çalışma araçları);
  - Val de Fontenay'de bulunan, 5.000 kişinin çalıştığı Dunes binasının birlikte çalışmaya uygun, entegre ve mobil çözümlerle geliştirilmesi.
- Faaliyet giderleri ABD'de gerçekleşen tek seferlik bazı giderlerden dolayı 0,6 milyar Euro artmıştır.
- 2016 sonu itibarıyla net risk maliyeti 1 milyar Euro olup, önceki yıla göre 0,4 milyar Euro düşmüştür. Bu rakam özellikle, davalara konu işlemler için ayrılan 350 milyon Euro tutarındaki ilave bir kolektif karşılığı da içerir (bunun 600 milyonu 2015 yılına aittir). Societe Generale'in ticari riski düşmeye devam ederek kredi onay politikasının kalitesini kanıtlamıştır. Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri bölümünün risk maliyeti oldukça düşüktür.
- Tüm bu kalemlerin birleşimi faaliyet gelirlerini küçük bir miktarda, -0,1 milyar Euro artırmıştır.
- 2016 yılında Societe Generale uzun vadeli yatırımlardan 0,4 milyar Euro gelir kaydetmiştir (2015 yılında uzun vadeli yatırımlar -3,3 milyar Euro zarar kaydetmişti). Bu rakamın ana kalemleri, Visa Europe'daki hissenin satılması ile elde edilen 0,5 milyar Euro sermaye kazancı, ve SG Tüketici Finansmanı'ndaki hisselerin SGFSH'ye satılmasıyla ilgili -0,2 milyar Euro zarardır. Hatırlatma olarak, 2015'de uzun vadeli yatırımlardan gelen 3,3 milyar Euro zarar, özellikle bir sermaye azaltımı sonrası Inter Europe Conseil (-2,2 milyar Euro) ve Rosbank (-0,7 milyar Euro) olmak üzere aslen iştiraklerin sermaye yatırımlarına ilişkin karşılıklardan oluşmaktaydı.
- Gelir vergisi, 2015 yılındaki +0,2 milyar Euro tutarından -0,2 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bu değişiklik aslen Fransa'da vergi mevzuatında yapılan değişiklikler doğrultusunda ertelenmiş vergi varlıklarının yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanmıştır.
- 2015 sonundaki 1,1 milyar Euro'ya kıyasla 2016 sonunda vergi sonrası net kazanç 4,2 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

TİCARİ BORÇLARI ÖDEME PLANI

	31.12.2016					31.12.2015				
	Henüz vadesi gelmeyen borçlar				Toplam	Henüz vadesi gelmeyen borçlar				Toplam
(milyon EURO)	1-30 gün	31-60 gün	60 günden fazla	Ödenecek borçlar		1-30 gün	31-60 gün	60 günden fazla	Ödenecek borçlar	
Ticari borçlar	36	42	0	44	122	48	39	0	27	113

Vade tarihleri faturaların alınma tarihi itibarıyla 60 gün içinde ödenmesi koşuluna dayalıdır.

Societe Generale Fransa'nın satıcı faturalarının işlenmesi büyük ölçüde merkezileştirilmiştir. Bu işlemden sorumlu departman tüm Societe Generale Fransa kurumsal ve işletme bölümleri tarafından talep edilen hizmetlere ilişkin faturaları deftere işler ve öder. Ancak, Fransa'daki ağır şubeleri kendi faturalarını işlemekten geçirme ve ödeme işine ekipler tahsis etmiştir.

Grubun dâhili kontrol prosedürlerine uygun olarak, faturalar ancak hizmet alabilmek için imza atan departmanlar tarafından doğrulandıktan sonra ödenir. Doğrulama sonrası faturaların ödenmesinin ortalama süresi 3 ila 7 gündür.

SOCIETE GENERALE'İN BEŞ YILLIK MALİ ÖZETİ

(milyon EURO)	2016	2015	2014	2013	2012
Yıl sonunda mali durum					
Esas sermaye (milyon euro) ⁽¹⁾	1.010	1.008	1.007	998	975
İhraç edilen hisse adedi ⁽²⁾	807.713.534	806.239.713	805.207.646	798.716.162	780.273.227
Faaliyetlerin sonuçları (milyon Euro)					
Vergi hariç gelir ⁽³⁾	27.174	28.365	25.119	25.887	27.982
Vergi öncesi kazançlar, amortisman, itfa, karşılıklar, çalışan kar paylaşımı ve bankacılık riskleri için genel ihtiyatlar	5.884	5.809	2.823	3.901	1.210
Çalışan kâr paylaşımı	13	15	12	10	9
Gelir vergisi	246	(214)	99	(221)	(257)
Net gelir	4.223	1.065	996	2.714	1.283
Ödenen toplam temettü	1.777	1.612	966	799	351
Hisse başına kazanç (Euro)					
Vergi sonrası ancak amortisman, itfa ve karşılıklar öncesi kazançlar	6,96	7,45	3,37	5,15	1,87
Net gelir	5,23	1,32	1,24	3,40	1,64
Hisse başına ödenen temettü	2,20	2	1,20	1,00	0,45
Çalışanlar					
Ortalama kişi sayısı	46.445	46.390	45.450	45.606	46.114
Bordro toplamı (Milyon Euro)	3.696	3.653	3.472	3.459	3.862
Çalışanlara sağlanan faydalar (Sosyal Güvenlik ve diğer) (Milyon Euro)	1.468	1.452	1.423	1.407	1.404

- (1) 2016'da Societe Generale aşağıdaki belirtildiği gibi, 5,73 milyon Euro ek ödenmiş sermaye ile birlikte toplam 1,84 milyon Euro tutarında sermaye artırımını yapmıştır:
- karşılıklardan alınmış, bedelsiz ve şarta bağlı Societe Generale çalışan hisselerindeki 1,58 milyon Euro;
  - 5,73 milyon Euro ek ödenmiş sermaye ile birlikte, Yönetim Kurulu tarafından verilen hisse alım opsiyonlarının kullanılmasından sağlanan 0,26 milyon Euro.
- (2) 31 Aralık 2016 itibarıyla Societe Generale'in tamamı ödenmiş sermayesi 1.009.641.917,50 Euro olup, 1,25 Euro nominal değerinde 807.713.534 adet hissedenden oluşmuştur.
- (3) Gelir ise faiz gelirinden, temettü gelirinden, ücret gelirinden, finansal işlemler gelirlerinden ve diğer işletme gelirlerinden oluşmuştur.

2016 YILINDA YATIRIM PORTFÖYÜNDE MEYDANA GELEN BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLER

2016 yılında aşağıdaki işlemler Societe Generale'in yatırım portföyünü etkilemiştir:

Fransa dışında	Fransa'da
Olay	Olay
Pay iktisabı	Pay iktisabı
Visa Inc; TBC Bank Group Plc	İktisap SG Euro CT; SG Securities Services France; SG Securities Services NAV; SG Securities Paris
İktisap	Pay artışı
Pay artışı	Sermaye artırımına iştirak
Sermaye artırımına iştirak SG Securities Japan Ltd; SG Americas Securities Holding; SG Hambros Ltd (Holding); SG Capital Canada Inc	Sogecampus
Toplam payın elden çıkarılması	Toplam payın elden çıkarılması
Bank Republic	SG Tüketici Finansmanı
Pay azaltımı ⁽¹⁾	Pay azaltımı ⁽¹⁾
SG Americas Inc; SG (North Pacific) Ltd; SG Immo	Geneval; Geninfo; SG Securities Services France; SG Securities Services NAV; SG Securities Paris

(1) Sermaye azaltımları, varlıkların devri, nakde çevrilmesi, birleşme yoluyla tasfiyeler dahil.

Artış⁽¹⁾Azalış⁽¹⁾

Beyan eşiği	Şirketler	Sermaye %'si 31.12.2016	Sermaye %'si 31.12.2015	Beyan eşiği	Şirketler	Sermaye %'si 31.12.2016	Sermaye %'si 31.12.2015
%5	TBC Bank Group Plc	%5,383	%0	%5			
	Unigrains ⁽²⁾	%6,79	%4,85				
%10				%10			
%20				%20	SG Tüketici Finansmanı ⁽²⁾	%0	%25,365
%33,33				%33,33			
%50				%50			
%66,66	SG EURO CT ⁽²⁾	%100	%0	%66,66	Newedge Facilities Management	%0	%100
					Bank Republic	%0	%93,65
					Geneval ⁽²⁾	%0	%100
					Geninfo ⁽²⁾	%0	%100

(1) Societe Generale SA'nın doğrudan mülkiyetine ilişkin yüzde bazında yasal eşik aşımaları.

(2) Fransa Ticaret Kanunu Madde L.233.6 uyarınca elde tutulan hisseler.

SOCIETE GENERALE SA'YA İLİŞKİN FRANSA PARA VE FİNANS KANUNU'NUN L. 511-4-2 MADDESİ UYARINCA VERİLMESİ GEREKEN BİLGİLER

Emtia piyasalarındaki uzun süreli varlığı kapsamında, Societe Generale ticari müşterilerin (üreticiler, tüketiciler) risk yönetimi gereksinimleri ve yatırımcılar için emtia piyasaları riski (varlık yöneticileri, fonlar, sigorta şirketleri) dahil olmak üzere müşterilerinin çeşitli gereksinimlerini karşılamak için tarımsal emtia türevleri önermektedir.

Societe Generale'in teklifi yumuşak emtia türevlerini (şeker, kakao, kahve, pamuk, portakal suyu) ve tarla mahsullerini (mısır, buğday, soya fasulyesi, kolza tohumu, yulaf) ve diğer tarımsal kote edilmiş emtiaları (yağsız domuz eti, canlı sığır, besi sığırı, mandıra sütü, çeltik) kapsar. Societe Generale vanilya ürünlerinde (örneğin vadeli sözleşmeler), opsiyonlar ve opsiyon stratejilerinde ve ek karmaşıklığa sahip yapılandırılmış ürünlerde pazar oluşturur. Tarımsal emtiaların riski tek emtia ürünü vasıtasıyla ya da yatırımcılar tarafından daha çok kullanılan çoklu emtia ürünleri vasıtasıyla sağlanabilir.

Societe Generale, ilgili pozisyonlarla ilişkili riskleri OTC piyasasında emtia bayileriyle, emtia tüccarlarıyla, bankalarla, komisyoncularla işlemler gerçekleştirerek veya hut örgütlü piyasalarda yönetecektir:

- Kakao, mısır, buğday, kolza tohumu yağı, şeker ve kahve için NYSE LIFFE;
- Kakao, kahve, pamuk, portakal suyu, şeker ve buğday için ICE FUTURES US;
- Kanola için ICE FUTURES Kanada;
- Mısır, soya fasulyesi, soya yağı, yemeklik soya, buğday, yulaf, canlı sığır, yağsız domuz eti, besi sığırı, süt ve pirinç için CME Grubu;

- Buğday için Minneapolis Hububat Borsası;
- Kauçuk için SGX;
- Kauçuk için TOCOM.

Yukarıdaki liste sabit olmayıp, gelecekte geliştirilebilir.

Türev piyasalarına ilişkin olarak yukarıda açıklanan Societe Generale faaliyetlerinin sonucu olarak tarımsal emtiaların fiyatı üzerindeki herhangi bir maddi etkiyi önlemek veya saptamak üzere birçok önlem vardır:

- alım-satım faaliyeti onaylanmış limitlerle yönetilir ve borsa spekülâtorlerinden bağımsız risk izleme ekipleri tarafından izlenir;
- daha spesifik olarak, Societe Generale'in döviz sözleşmelerindeki alım-satım faaliyeti Societe Generale takas komisyoncusu tarafından belirlenmiş limitlere uyar;
- yıkıcı olarak değerlendirilebilecek davranışa önlemek amacıyla, Societe Generale borsa simsalarına alım-satım kuralları ve emirler verilmekte olup, bunlar ticari standartlar ve piyasa davranışı konusunda belirli aralıklarla eğitim alır;
- herhangi bir uygunsuz alım-satımı saptamak amacıyla günlük kontroller gerçekleştirilir. Bu kontroller CFTC'nin (ABD Emtia Vadeli İşlemleri Alım-Satım Komisyonu) ve pozisyon limitlerine ilişkin borsa gerekliliklerinin izlenmesini kapsar;
- bu önlemlerin tümü alım-satım faaliyetinin dayanak, ürün tipi ve vadeye göre denetlenmesine katkıda bulunur ve daha büyük pozisyonlar için raporlama yükümlülükleri getirir.

PASİF BANKA HESAPLARINA İLİŞKİN YAYIN

13 Haziran 2014 tarihli ve 2014-617 sayılı Fransa Kanunu'na dayalı Fransa Para ve Finans Kanunu'nun pasif banka hesapları ve talep edilmemiş hayat sigortası sözleşmeleri hakkındaki L. 312-19 ve L. 312-20 maddeleri (1 Ocak 2016'da yürürlüğe giren Eckert Kanunu), bankaların pasif banka hesaplarına ilişkin bilgileri yıllık olarak yayımlamasını zorunlu kılmaktadır.

2016'da 6.622 adet pasif banka hesabı kapatılmış ve *Caisse des depots et consignations*'a aktarılan mevduat tutarı 3.303.397,48 Euro olmuştur.

2016 yıl sonu itibarıyla 318.345 adet banka hesabı pasif olarak kaydedilmiş olup bunların tahmini tutarı 1.071.493.439 Euro'dur.

5. MALİ TABLOLAR

ANA ŞİRKET BİLÂNÇOSU

AKTİFLER

(milyon EURO)		31.12.2016	31.12.2015
Kasa, merkez bankalarından ve postane hesaplarından alacaklar		74.991	61.376
Bankalardan alacaklar	Not 2.3	197.211	214.628
Müşteri kredileri	Not 2.3	389.585	338.927
Kiralama finansmanı ve benzeri anlaşmalar		2	6
Hazine bonoları ve benzer menkul kıymetler	Not 2.1	107.886	97.603
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	Not 2.1	86.633	109.169
Hisse senetleri ve diğer özkaynak menkul kıymetleri	Not 2.1	97.666	109.311
Bağlı şirketler ve diğer uzun vadeli menkul kıymetler	Not 2.1	685	526
İştiraklerdeki yatırımlar	Not 2.1	27.033	28.102
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	Not 7.2	1.918	1.987
Hazine mevcudu	Not 2.1	296	319
Tahakkuklar, diğer alacak hesapları ve diğer varlıklar	Not 3.2	209.647	190.176
Toplam Varlıklar		1.193.553	1.152.130

BİLÂNÇO DIŞI KALEMLER

(milyon EURO)		31.12.2016	31.12.2015
Verilen kredi taahhütleri	Not 2.3	170.724	167.020
Verilen garanti taahhütleri	Not 2.3	195.433	231.327
Menkul kıymetler üzerinden yapılan taahhütler		21.481	18.651
Döviz işlemleri	Not 7.4	1.390.055	1.329.524
Vadeli finansal araç taahhütleri	Not 2.2	16.657.477	18.302.883

PASİFLER VE ÖZKAYNAKLAR

(milyon EURO)		31.12.2016	31.12.2015
Merkez bankalarına ve postane hesaplarına borçlar		5.235	6.692
Bankalara borçlar	Not 2.4	244.522	252.818
Müşteri mevduatları	Not 2.4	443.271	428.980
İhraç edilen menkul kıymetler şeklinde yükümlülükler	Not 2.4	75.251	82.102
Tahakkuklar, diğer borç hesapları ve diğer yükümlülükler	Not 3.2	339.635	305.703
Karşılıklar	Not 7.7	23.707	18.731
Uzun vadeli sermaye benzeri borçlar ve tahviller	Not 6.2	26.056	23.546
Özkaynaklar			
Adi hisse senetleri	Not 6.1	1.010	1.008
Ek ödenmiş sermaye	Not 6.1	20.429	20.420
Dağıtılmamış kâr	Not 6.1	10.214	11.065
Net gelir	Not 6.1	4.223	1.065
Ara toplam		35.876	33.558
Toplam Yükümlülükler		1.193.553	1.152.130

BİLÂNÇO DIŞI KALEMLER

(milyon EURO)		31.12.2016	31.12.2015
Alınan kredi taahhütleri	Not 2.4	69.720	81.480
Alınan garanti taahhütleri	Not 2.4	54.039	53.287
Menkul kıymetler üzerinden alınan taahhütler		27.066	23.887
Döviz işlemleri	Not 7.4	1.378.272	1.330.948

GELİR TABLOSU

(milyon EURO)		2016	2015
Faiz ve benzeri gelirler		14.926	14.645
Faiz ve benzeri giderler		(11.890)	(12.593)
Net faiz geliri	Not 2.5	3.036	2.052
Kiralama finansmanı ve benzeri anlaşmalardan net gelir		-	-
Temettü geliri	Not 2.1	4.524	4.874
Ücret geliri		4.058	4.543
Ücret giderleri		(1.220)	(1.893)
Net ücret geliri	Not 3.1	2.838	2.650
Alım satım portföyünden net gelir	Not 2.1	3.220	4.237
Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelir	Not 2.1	561	535
Diğer faaliyetlerden gelirler		22.774	33.755
Diğer faaliyetlerden giderler		(22.729)	(34.003)
Diğer faaliyetlerden net kazançlar veya zararlar		45	(248)
Net bankacılık geliri		14.224	14.100
Personel giderleri	Not 4.1	(5.132)	(5.116)
Diğer faaliyet giderleri ⁽¹⁾⁽²⁾		(3.686)	(3.096)
Amortisman ve tükenme payları		(399)	(409)
Toplam faaliyet giderleri		(9.217)	(8.621)
Brüt faaliyet kazançları		5.007	5.479
Risk maliyeti	Not 2.6	(984)	(1.359)
Faaliyet kazançları		4.023	4.120
Uzun vadeli yatırımlardan net gelir	Not 2.1 ve 7.2	446	(3.269)
Vergi öncesi faaliyet geliri		4.469	851
İstisnai kalemler			
Gelir vergisi	Not 5	(246)	214
Zorunlu karşılıklara net tahsis			
Net gelir		4.223	1.065
Adi hisse başına kazanç		5,29	1,34
Adi hisse başına seyreltilmiş kazanç		5,29	1,34

Kanuni denetçilere ödenen ücretlerle ilgili bilgiler Societe Generale Grubu konsolide mali tablolarının notlarında açıklanmıştır; bu nedenle bu bilgiler Societe Generale ana şirket mali tablolarının notlarında yer almamaktadır.

(1) Tek Çözüm Fonuna (SRF) 2016'da yapılan -224 milyon Euro'luk katkı dahil (2015'de -107 milyon Euro)

(2) Euribor davasından dolayı Avrupa Komisyonu tarafından Societe Generale'e 2013'te kesilen cezada 2016'da yapılan indirim Diğer faaliyet giderlerinden 218 milyon Euro indirim olarak gösterilmiştir.

6. ANA ŞİRKET MALİ TABLOLARINA AİT NOTLAR

Ana şirket mali tabloları Yönetim Kurulu tarafından 8 Şubat 2017 tarihinde onaylanmıştır.

NOT 1 - ÖNEMLİ MUHASEBE İLKELERİ

1. GİRİŞ

Societe Generale için ana şirket mali tablolarının hazırlanması ve sunulması Fransız Muhasebe Standartları Kurulu olan ANC'nin 2014-07 sayılı Yönetmeliğinin bankacılık sektörü için yıllık mali tablolara ilişkin hükümlerine uygundur.

Yurtdışı şubelerin mali tabloları kendi ülkelerinde genel olarak kabul edilen muhasebe ilkeleri kullanılarak hazırlandıkları için bu mali tablolar daha sonra Fransa'da geçerli olan muhasebe ilkelerine uyacak şekilde düzeltilmiştir.

Ana şirket mali tablolarına ait notlarda sağlanan açıklamalar, Societe Generale'in mali tabloları, onun faaliyetleri ve dönem içerisinde faaliyetlerini yürüttüğü koşullarla hem ilgili hem de bunlar için önemli olan bilgiler üzerine odaklanmaktadır.

2. MUHASEBE POLİTİKALARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER VE HESAP KARŞILAŞTIRILABİLİRLİĞİ

1 Ocak 2016 tarihinden itibaren Societe Generale aşağıdakileri uygulamaktadır:

2013/04/AB sayılı Avrupa Direktifinin iç hukuka aktarılmasını takiben 2014-03 sayılı Yönetmeliği değiştiren 23 Kasım 2015 tarih, 2015-06 sayılı ANC Yönetmeliği. Değişiklikler esasen şerefiyenin tanımı, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların, şerefiye ve birleşme açığının hesaplanması ile ilgilidir.

Emeklilik yükümlülüklerinin muhasebeleştirilmesi hakkındaki 7 Kasım 2013 tarih ve 2013-02 sayılı ANC tavsiye kararı. Bu tavsiye kararı IAS 19'a yapılan değişiklikler ile uyumu sağlamaktadır. Bunun temel sonuçları, istihdam sonrası için tanımlanmış fayda planlarının aktüeryal kazanç ve zararlarının ve geçmiş hizmet maliyetlerinin planda değişiklik olduğu anda faydaların hak sahibine verilmiş olup olmadığına bakılmaksızın gelir tablosuna yansıtılmasıdır. Muhasebe politikasındaki bu değişikliğin 1 Ocak 2016 itibarıyla özkaynakların değeri üzerindeki etkisi vergi sonrası -318 milyon Euro olmuştur.

3. MUHASEBE POLİTİKALARI VE DEĞERLEME YÖNTEMLERİ

Fransız bankaları için geçerli olan muhasebe ilkelerine uygun bir şekilde işlemlerin çoğunluğu yapıma amaçlarını dikkate alan değerlendirme yöntemleri kullanılarak kaydedilmiştir.

Mali aracılık işlemlerinde aktifler ve pasifler genellikle tarihi maliyet üzerinden kaydedilmiş ve amortismanlar karşı taraf riskinin ortaya çıktığı yerde muhasebeleştirilmiştir. Bu işlemlerden kaynaklanan gelir ve giderler işlemin ömrü boyunca süre konseptine uygun bir şekilde kaydedilmiştir. Finansal riske karşı koruma amaçlarıyla veya bankanın genel faiz oranı riskini yönetmek için yapılan vadeli finansal araçlar işlemleri aynı ilkeler kullanılarak muhasebeleştirilmiştir.

Alım satım işlemleri nominal değer üzerinden kaydedilen krediler, borçlanmalar ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler hariç olmak üzere genellikle yıl sonunda piyasa rayıcı ile işlenmiştir (aşağıya bakınız). Finansal araçlar hareketli borsada kote edilmediğinde, kullanılan piyasa değeri ihtiyatlı olma maksadıyla azaltılır. Ayrıca, kullanılan modelin karmaşıklığına ve finansal aracın ömrüne göre tespit edilen şirket içi modellerin (Yedek Politikası) esasında tespit edilen değerlemeleri teminat altına almak için yedek kaydı yapılmıştır.

4. YABANCI PARA CİNSİNDEN MALİ TABLOLARIN ÇEVİRİMİ

Yabancı para cinsinden raporlama yapan şubelerin bilanço içi ve dışı kalemleri yılsonunda geçerli olan resmi döviz kuru üzerinden çevrilmiştir. Bu şubelerin gelir tablosu kalemleri ortalama ay sonu döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Yedeklerin, geçmiş yıl kârlarının ve net gelirin çevriminden doğan kazanç veya zararlar *Çevrim Farkları* altında özkaynaklara dâhil edilmektedir. Yurtdışı şubelerin sermaye artırımının çevrilmesinden doğan kazançlar ve zararlar da aynı başlık altında konsolide özkaynaklarda değişim kapsamına dahil edilir.

Yurtdışı şubelerin sermaye artırımının çevrilmesinden doğan kazançlar ve zararlar *Çevrim Farkları* altına kaydedilir. Euro bölgesindeki şubelere ilişkin çevrim farkları özkaynaklarda tutulmakta ve gelir tablosunda ancak bu kuruluşlar satıldığı zaman muhasebeleştirilmektedir.

5. TAHMİNLERİN KULLANIMI VE HÜKÜM

Yönetim, Societe Generale'nin ana şirket mali tablolarının hazırlanması amacıyla aşağıdaki notlarda açıklanan muhasebe ilkeleri uygulanırken, gelir tablosuna kaydedilen rakamlar, bilançoda aktifler ve pasiflerin değerlendirilmesi ve ana şirket mali tablolarına ait notlarda açıklanan bilgiler üzerinde etkisi olabilecek varsayımlar ve tahminlerde bulunur.

Varsayım ve tahminlerde bulunmak için, Yönetim ana şirket mali tablo notlarının hazırlandığı tarihte mevcut olan bilgileri kullanır ve hüküm verebilir. Mahiyeti itibarıyla tahminlere dayalı değerlemeler gelecekte meydana gelişlerine ilişkin riskler ve belirsizlikleri içerir. Netice itibarıyla, gelecekteki gerçek sonuçlar bu tahminlerden farklılık arz edebilir ve daha sonra mali tablolar üzerinde önemli etki yapabilir.

Tahmin kullanımı genellikle aşağıdaki değerlemeleri ilgilendirir:

- borsada işlem görmeyen finansal araçların (menkul kıymetler portföyü ve vadeli finansal araçlar) ve alım satım faaliyetleri için bulundurulmuş stokun (Not 2.1, 2.2 ve 3.2'de tanımlanan) bilançodaki adil değeri.

- mali varlıkların (bkz. Not 2.6), maddi ve maddi olmayan duran varlıkların (bkz. Not 7.2) değer düşüklüğü miktarı;
- çalışanlara sağlanan faydalar ve karmaşık bir hukuki ortam içinde oluşabilecek ihtilaflar için ayrılan karşılıklar dahil, yükümlülükler altında takip edilen karşılıklar (bkz. Not 2.6, 4.2 ve 7.7);
- bilançoda belirtilen ertelenmiş vergi varlıkları miktarı (bkz.: Not 5).

23 Haziran 2016'da Birleşik Krallık'ta vatandaşların çoğunluğunun Avrupa Birliği'nden ayrılma (Brexit) yönünde oy kullandığı bir referandum gerçekleşti. Bu kararı takiben, Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği arasındaki ekonomik ilişkileri yeniden tanımlamak için uzun bir müzakere süreci başlamıştır. Societe Generale bu müzakereleri ve kısa, orta ve uzun dönemdeki etkilerini yakından takip etmektedir. Gereken durumlarda Societe Generale ana şirket mali tablolarını hazırlarken kullanılan varsayım ve tahminlerinde bu etkileri dikkate almaktadır.

NOT 2 - FİNANSAL ARAÇLAR

NOT 2.1 MENKUL KIYMETLER PORTFÖYÜ

MUHASEBE İLKELERİ

Menkul kıymetler aşağıdaki hususlara göre sınıflandırılır:

- tipleri: kamu senetleri (Hazine bonoları ve benzeri menkul kıymetler), tahviller ve diğer borçlanma senetleri (ciro edilebilir borçlanma araçları, bankalar arası menkul kıymetler), hisseler ve diğer özkaynak senetleri;
- iktisap edilme amaçları: alım satım, kısa vadeli ve uzun vadeli yatırım, portföy faaliyeti için düşünülen hisseler, konsolide olmamış bağlı şirketler ve iştiraklerde yatırımlar ve diğer uzun vadeli hisse senedi yatırımları.

Menkul kıymetler alımları ve satışları bilançoaya tasfiye-teslimat tarihinde kaydedilir.

Her bir portföy kategorisi için uygulanan sınıflandırma ve değerlendirme kuralları aşağıda belirtilmiş olup, Grubun uyguladığı değer düşüklüğü kuralları Not 2.6'da açıklanmaktadır.

■ Alım satım amaçlı menkul kıymetler

Alım satım amaçlı menkul kıymetler yakın vadede satış veya yeniden satın alma amacıyla iktisap edilen veya satılan veya piyasa yapma amacıyla tutulan menkul kıymetlerdir. Bu menkul kıymetler aktif borsalarda alınıp satılır ve mevcut piyasa fiyatı normal rekabet şartları altında sık alım ve satımı yansıtır. Alım satım amaçlı menkul kıymetler organize veya asimile edilmiş bir piyasada yapılan arbitraj operasyonu bağlamında satış taahhütlerine bağlı olan menkul kıymetleri ve vadeli finansal araçlar, menkul kıymetler içeren bir alım satım portföyünün uzmanlaşmış yönetiminde alınan veya satılan menkul kıymetler ve birlikte yönetilen ve yakın zamanda kısa vadeli borsada kâr etme kanıtı olan diğer finansal araçları içerir.

Alım satım amaçlı menkul kıymetler bilançoada iktisap giderleri hariç maliyet üzerinden muhasebeleştirilir. Mali

dönemin sonunda piyasaya göre ayarlanırlar.

Gerçekleşmemiş net kazanç ve zararlar, satışlardan kaynaklanan net kazanç ve zararlar ile birlikte, gelir tablosunda *Alım satım portföyünden ve kısa vadeli yatırım menkul kıymetlerinden net kazanç* kalemi altında izlenir. Alım satım portföyündeki sabit gelirli menkul kıymetlerden alınan kupon ödemeleri gelir tablosunda *Tahviller ve diğer borçlanma senetlerinden net faiz geliri* altına kaydedilir.

Alım satım amaçlı tutulan menkul kıymetler artık kısa dönemde satılma amacı taşımıyorsa veya artık piyasa yapıcılık faaliyeti için bunlara ihtiyaç duyulmuyorsa veya bir alım satım portföyüne uygulanmaya başlanan uzmanlaşmış fon yönetimi uyarınca kısa vadede kar etme ihtimali görülüyorsa, bunlar aşağıdaki şartları karşılamaları kaydıyla *Kısa vadeli yatırım menkul kıymetleri* veya *Uzun vadeli yatırım menkul kıymetleri* kategorisinde sınıflandırılabilir:

- istisnai piyasa koşullarının elde tutma stratejisinde bir değişiklik meydana getirmesi; veya
- iktisap edilmelerinden sonra borçlanma senetlerinin artık aktif bir piyasada ciro edilebilir olmaması ve Societe Generale'in bunları öngörülebilir geleceğe veya vadelerine kadar tutma niyetinin ve kabiliyetinin olması.

Bu şekilde yeniden sınıflandırılan menkul kıymetler yeni kategorilerinde yeniden sınıflandırma tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilir.

■ Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler

Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler; alım satım amaçlı menkul kıymetler, uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler ve konsolide bağlı şirketler ve iştiraklerdeki yatırımlar olarak sınıflandırılmayan bütün menkul kıymetlerdir.

Hisseler ve diğer özkaynak senetleri

Özkaynak senetleri bilançoada iktisap giderleri hariç maliyet üzerinden veya iştirak değeri üzerinden kaydedilir. Yıl sonunda, maliyet gerçekleştirilebilir değerle karşılaştırılır. Gerçekleşmemiş sermaye kazançları hesaplarda muhasebeleştirilmez ancak gerçekleşmemiş sermaye zararlarını kapsamak için portföy menkul kıymetleri amortisman kaydı yapılır, bu amortisman gerçekleşmemiş sermaye kazançlarını telafi etmez. Bu menkul kıymetlerden elde edilen gelir *Temettü geliri* altına kaydedilir.

Tahviller ve diğer borçlanma senetleri

Bu menkul kıymetler iktisap giderleri hariç maliyet üzerinden ve bono durumunda, tahakkuk eden ve alım tarihinde muaccel olmayan faiz hariç olmak üzere kaydedilir. Maliyet ve geri ödeme değeri arasındaki artı veya eksi fark aktüeryel yöntem kullanılarak ilgili menkul kıymetlerin ömrü boyunca gelire amorti edilir. Bonolar ve diğer kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerin tahakkuk eden faizi ilgili alacaklar olarak gelir tablosunda *Tahviller ve diğer borçlanma senetlerinden net faiz geliri* altına kaydedilir.

Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler aşağıdaki durumlarda *Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler* kategorisine yeniden sınıflandırılabilir:

- istisnai piyasa koşullarının elde tutma stratejisinde bir değişiklik meydana getirmesi; veya
- iktisap edilmelerinden sonra borçlanma senetlerinin artık aktif bir piyasada ciro edilebilir olmaması ve Societe Generale'in bunları öngörülebilir geleceğe veya vadelerine kadar tutma niyetinin ve kabiliyetinin olması.

■ Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler

Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler Societe Generale'in gerçekleştirme finansal kapasitesine sahip olduğu ve bunu yapma niyetinin doğruluğunu sorgulayacak herhangi bir kanuni veya diğer tahdit şekline tabi olmadığı iktisap edilmiş borçlanma senetleri veya yeniden sınıflandırılmış kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerdir. Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler ayrıca yukarıda tarif edilen özel koşulların varlığı halinde Societe Generale tarafından yeniden sınıflandırılan alım satım amaçlı ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetleri içerir (istisnai piyasa koşullarıyla karşılaşılması veya borçlanma senetlerinin artık aktif bir piyasada ciro edilebilir olmaması).

Bu araçlar belirlenebilir kalemler veya benzer kalem gruplarının faiz oranı riskinin korunması için kullanılan vadeli finansal araçlar kullanılarak finansal riske karşı koruma işlemlerinde finansal riskten korunmaya konu kalemler olarak adlandırılabilir.

Uzun vadeli yatırımlar kısa vadeli yatırımlar ile aynı ilkeler ışığında kaydedilirler.

1. HAZİNE SENETLERİ, BONOLAR VE DİĞER BORÇ SENETLERİ, HİSSELER VE DİĞER ÖZKAYNAK SENETLERİ

31.12.2016

31.12.2015

(EUR m)	Hazine bonoları ve benzer menkul kıymetler	Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	Toplam	Hazine bonoları ve benzer menkul kıymetler	Hisseler ve diğer özkaynak senetleri	Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	Toplam
Alım satım amaçlı menkul kıymetler	82.989	97.226	53.976	234.191	71.737	109.063	79.195	259.995
Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler(1):								
Brüt defter değeri	24.831	412	11.536	36.779	25.481	184	11.536	37.201
Amortisman	(66)	(22)	(44)	(132)	(65)	(19)	(98)	(182)
Net defter değeri	24.765	390	11.492	36.647	25.416	165	11.438	37.019
Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler:								
Brüt defter değeri	23	-	21.135	21.158	48	-	18.474	18.522
Amortisman	-	-	(7)	(7)	-	-	(12)	(12)
Net defter değeri	23	-	21.127	21.150	48	-	18.462	18.510
Bağlı alacaklar	109	50	38	197	402	83	74	559
Toplam	107.886	97.666	86.633	292.185	97.603	109.311	109.169	316.083

(1) Bunun Bank of France yeniden finansmanına uygun menkul kıymetler kısmı: 25.556 milyon Euro.

MENKUL KIYMETLER HAKKINDA EK BİLGİLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerin tahmini piyasa değeri:		
Gerçekleşmemiş sermaye kazançları(1)	1.047	1.113
Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerin tahmini piyasa değeri:	-	-
Kısa vadeli ve uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlere ait primler ve iskontolar	134	178
Yatırım fonlarına yapılan yatırımlar:	-	-
-Fransız yatırım fonları	2.521	3.707
-Yabancı yatırım fonları	5.093	6.493
Bunlardan bütün gelirini yeniden yatırımda kullanan yatırım fonları	51	62
Kote edilmiş menkul kıymetler(2)	251.318	257.039
Menkul kıymetlerin kısa vadeliden uzun vadeli portföylere aktarılması	21.023	18.428
Sermaye benzeri menkul kıymetler	-	-
Ödünç verilen menkul kıymetler	42.384	47.528

(1) Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerin finansal riske karşı korunması için kullanılan finansal araçların gerçekleşmemiş kazançları veya zararları dâhil değildir.

(2) Kote alım satım amaçlı menkul kıymetleri, 31 Aralık 2015'deki 201.835 milyon EURO karşısında 31 Aralık 2016 tarihinde 193.571 milyon EURO tutarında gerçekleşmiştir.

2. MENKUL KIYMETLER, İŞTİRAKLERE VE BAĞLI ŞİRKETLERE YAPILAN YATIRIMLAR VE DİĞER UZUN VADELİ MENKUL KIYMETLER

MUHASEBE İLKELERİ

Bu menkul kıymetler kategorisi Societe Generale'in işleri için bu hisseleri uzun vadede tutmasının faydalı addedildiği zaman konsolide iştiraklerde ve bağlı şirketlerde sahip olunan yatırımları kapsar. Bu durum özellikle aşağıdaki kriterleri karşılayan yatırımlar için geçerlidir:

Societe Generale ile ortak yönetim kurulu üyesi veya üst düzey yöneticileri olan ve hisselerine sahip olunan şirket üzerinde etki uygulanabilen şirketler;

kişiler veya hükmi şahıslar tarafından kontrol edilen aynı gruba ait olan ve söz konusu kişiler veya kuruluşların bu grup üzerinde kontrole sahip olduğu ve kararların uyum içinde alınmasını sağlayan şirketlerdeki hisseler;

işletmesi Societe Generale'in işletmesine doğrudan bağlı olan bir banka veya şirket tarafından ihraç edilen, sermayede %10'dan fazla payı temsil eden hisseler.

Bu kategori aynı zamanda *Diğer uzun vadeli özkaynak yatırımlarını* içerir. Bunlar Societe Generale tarafından oy kullanma haklarının düşük oranı nedeniyle yönetimi üzerinde herhangi bir etki icra etmeksizin bir şirketle uzun vadede özel mesleki ilişkiler geliştirme amacıyla yapılan özkaynak yatırımlarıdır.

Konsolide iştirakler ve bağlı şirketlerdeki yatırımlar ve diğer uzun vadeli özsermaye yatırımları iktisap edilme maliyetleri düşüldükten sonra alım fiyatları üzerinden kaydedilir. Bu menkul kıymetlerden kazanılan temettü geliri gelir tablosuna *Temettü geliri* altında muhasebeleştirilir.

BAĞLI ŞİRKETLER VE DİĞER UZUN VADELİ MENKUL KIYMETLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Bankalar ⁽¹⁾	445	427
Diğer ⁽²⁾	341	222
Brüt defter değeri	786	649
Amortisman ⁽³⁾	(101)	(123)
Net defter değeri	685	526

(1) Başlıca değişiklikler arasında Caisse de refinancement de l'habitat hisselerinin +11 milyon EURO karşılığında iktisabı bulunmaktadır.

(2) Başlıca değişiklikler aşağıda belirtilenleri içerir:

- +88 milyon Euro'ya Visa INC hisselerinin alınması;
- +41 milyon Euro'ya TBC BANK GROUP PLC hisselerinin alınması;

(3) Ana değişiklik, SEABANK amortismanında yapılan +18 milyon Euro tutarındaki ters kayıttır.

İŞTİRAKLERDEKİ YATIRIMLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Bankalar	30.089	29.350
Kote	5.635	5.373
Kote olmayan	24.454	23.977
Diğerleri	5.090	7.853
Kote	-	-
Kote olmayan	5.090	7.853
Brüt defter değeri ⁽¹⁾	35.179	37.203
Amortisman ⁽²⁾	(8.146)	(9.101)
Net defter değeri	27.033	28.102

(1) 2016 yılına ait ana değişiklikler aşağıdakileri içerir:

- Societe Generale Japonya'nın sermaye artırımları: +468 milyon Euro;
- SG Hambros sermaye artırımları: +315 milyon Euro;
- Sogecampus sermaye artırımları: +145 milyon Euro;
- Bank Republic hisselerinin elden çıkarılması: -110 milyon Euro;
- Societe Generale North Pacific Ltd sermaye azaltımı: -273 milyon Euro;
- SG Tüketici Finansmanı hisselerinin elden çıkarılması: -527 milyon Euro;
- SG Immoel sermaye azaltımı: -600 milyon Euro;
- Geneva'nın birleşme suretiyle devralınması: -1.383 milyon Euro.

(2) Amortismanlardaki ana değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- Inter Europe Conseil amortismanı: -339 milyon Euro;
- Splitska Banka amortismanı: -139 milyon Euro;
- Banco Societe Generale Brasil ters kaydı: +102 milyon Euro;
- Hisselerin elden çıkarılmasını takiben SG Tüketici Finansmanı ters kaydı +213 milyon Euro;
- PJSC Rosbank ters kaydı: +290 milyon Euro;
- Birleşme suretiyle devralınmasını takiben Geneva ters kaydı +930 milyon Euro.

Tüm işlemler ilgili taraflarla normal piyasa şartlarında gerçekleştirilmiştir.

3. HAZİNE HİSSELERİ

MUHASEBE İLKELERİ

Yürürlükteki mevzuat hükümleri bağlamında çalışanlara tahsis edilmek üzere edinilmiş Societe Generale hisseleri Kısa Vadeli Yatırım amaçlı menkul kıymetler – Hazine payları olarak bilançonun Aktifler kısmına kaydedilir
CAC 40 endeksinde hisse fiyatını desteklemek veya arbitraj işlemlerinin bir parçası olarak edinilen Societe Generale hisseleri İşlem gören Menkul Kıymetler altında kaydedilir.

(milyon EURO)	31.12.2016			31.12.2015		
	Adet	Defter değeri(2)	Piyasa değeri	Adet	Defter değeri	Piyasa değeri
Alım satım amaçlı menkul kıymetler(1)			-			
Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler	8.251.751	296	386	9.513.568	319	407
Uzun vadeli özsermaye yatırımları	-					
Toplam	8.251.751	296	386	9.513.568	319	407

Nominal değer: 1,25 Euro

Hisse başına piyasa değeri: 31 Aralık 2016 itibarıyla 46,745 Euro.

(1) Societe Generale 22 Ağustos 2011 tarihinde Societe Generale hisseleri üzerinden işlem yapmak için 170 milyon EURO sağlanmasını öngören bir likidite anlaşması yaptı. 31

Aralık 2016 itibarıyla likidite sözleşmesi uyarınca tutulan Societe Generale hissesi bulunmamakta olup, Societe Generale hisse senetlerinde işlem yapma amacı taşıyan söz konusu sözleşmelerin tutarı 51 milyon Euro'dur.

(2) Defter değeri, Fransa Ulusal Muhasebe Kurulunun (CNC) 6 Kasım 2008 tarihli ve 2008-17 sayılı verilen hisse senedi opsiyonları ve bedelsiz hisse senetlerinin ihracı hakkındaki tebliğine göre hesaplanmıştır.

4. TEMETTÜ GELİRİ

(milyon EURO)	2016	2015
Hisselerden ve diğer özkaynak senetlerinden temettüler	11	11
Konsolide olmayan iştirakler ve bağlı şirketlerdeki yatırımlardan ve diğer uzun vadeli menkul kıymetlerden alınan temettüler	4.513	4.863
Toplam⁽¹⁾	4.524	4.874

(1) Alım satım portföyünde yer alan yatırımlardan alınan temettüler Alım satım portföyü ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelir hesabında sınıflandırılmıştır.

5. ALIM SATIM PORTFÖYÜ VE KISA VADELİ YATIRIM AMAÇLI MENKUL KIYMETLERDEN NET GELİR

(EUR m)	2016	2015
Alım satım portföyünden net gelir:		
Alım satım amaçlı menkul kıymet operasyonlarından net gelir	(2.674)	(2.612)
Vadeli finansal araçlardan net gelir	4.910	6.379
Döviz işlemlerinden net gelir	984	470
Ara toplam	3.220	4.237
Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelir:		
Satış kazançları	581	697
Satış zararları	(74)	(91)
Amortisman karşılıkları	(192)	(85)
Amortisman ters kayıtları	246	14
Ara toplam	561	535
Net toplam	3.781	4.772

6. UZUN VADELİ YATIRIMLARDAN NET GELİR**MUHASEBE İLKELERİ**

Bu kalem satışlardan elde edilen sermaye kazançlarını veya zararlarını ve konsolide iştirakler ve bağlı şirketlerdeki yatırımlar için net amortisman tahsisini ve diğer uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetleri kapsar.

(milyon EURO)	2016	2015
Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler:		
Satıştan net sermaye kazançları (veya zararları)	-	1
Amortismanlara net tahsis	5	8
Ara toplam	5	9
İştiraklere ve bağlı şirketlere yapılan yatırımlar:		
Satış kazançları (1)	579	122
Satış zararları (2)	(225)	(311)
Amortismanlara tahsis(3)	(641)	(3.489)
Amortisman ters kayıtları(3)	688	392
Bağlı şirketlere (iştiraklere) verilen destekler		
Ara toplam	401	(3.286)
Net Toplam ⁽⁴⁾	406	(3.277)

(1) Bunun 518 milyon Euro'su eldeki Visa Europe hisselerinin satışıyla ilgilidir.

(2) Bunun 215 milyon Euro'su eldeki SG Tüketici Finansmanı payının SGFSH'ye satışıyla ilgilidir.

(3) Bunun 603 milyon Euro'su bağlı şirketler için tahsis, 666 milyon Euro'su ise ters kayıtlardır (bkz. Not 2.1 — İştiraklerdeki yatırımlar).

(4) İşletme duran varlıklarından net gelir Not 7.2'de açıklanmıştır.

NOT 2.2 - VADELİ FİNANSAL ARAÇLAR ÜZERİNDEKİ FAALİYETLER**MUHASEBE İLKELERİ**

Faiz oranlarına, döviz ya da özkaynaklara ilişkin vadeli finansal araçlar alım-satım veya finansal riskten koruma amaçları için kullanılır.

Vadeli finansal araçların nominal taahhütleri ayrı bir bilanço dışı kalem olarak kaydedilir. Bu meblağ ödenmemiş işlemlerin hacmini temsil eder ve bu işlemlerin piyasa veya karşı taraf riskiyle ilişkili olan potansiyel kazanç veya zararı yansıtmaz. Piyasa değeri üzerinden değerlendirilmeyen finansal varlıkların kredi risklerinin finansal riske karşı korunması için satın alınan kredi türevleri alınan garanti taahhütleri olarak sınıflandırılır ve işlem görür.

Bu vadeli finansal araçların gelir veya giderlerinin muhasebeleştirme yöntemi bu işlemlerin yapılma amacına bağlıdır, şöyle ki:

■ Finansal riskten koruma işlemleri

Finansal risk koruması olarak kullanılan ve başından beri tanımlanabilir bir varlığa veya bir grup varlığa bağlanmış olan vadeli finansal araçlardan gelir ve giderler, gelir tablosunda diğer finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlere ilişkin gelir ve giderlerle aynı şekilde gösterilirler. Faiz oranı araçlarının gelir ve giderleri, finansal riske karşı korumaya konu olan kalemlerle aynı faiz geliri veya gideri hesabına *Net faiz geliri* olarak kaydedilir. Özkaynağa dayalı finansal araçlar, borsa endeksleri veya döviz gibi diğer araçların gelir ve giderleri *Vadeli finansal araçlardan net gelir* altına *Alım satım portföyünden ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelir* kaleminde muhasebeleştirilir.

Genel faiz oranı riskine karşı korunması veya bu riskin yönetilmesi için kullanılan vadeli finansal araçların gelir ve giderleri, gelir tablosunda aracın ömrü boyunca *Alım satım portföyünden ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelir* altına *Vadeli finansal araçlardan net gelir* olarak kaydedilir.

■ Alım satım işlemleri

Alım satım işlemleri, organize veya benzeri piyasalarda alım satımı yapılan araçları içerir. Örneğin kredi türevleri ve birleşik opsiyon ürünleri daha az likit tezgah üstü piyasalarda alınıp satılmalarına rağmen alım satım portföyünde yer alırlar. Aynı zamanda vadeli bir finansal araç türünde bir bileşeni bulunan borçlanma araçları da, sonuçlar ve ilişkili riskler en iyi burada yansıtıldığından bu portföy kapsamındadır. Bu işlemler bilanço tarihinde gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür. Finansal araçlar aktif bir piyasada kote edilmediğinde, bu değer genel olarak şirket içi modellere dayalı olarak belirlenir. Gerekliğinde bu değerlemeler ihtiyat gerekçesiyle bir iskonto uygulanarak düzeltilir (Yedek Politikası). Bu iskonto ilgili araçlara ve ilişkili risklere istinaden tespit edilir ve şu hususlar dikkate alınır:

- tekabül eden piyasanın likiditesine bakılmaksızın bu araçların tümünün ihtiyatlı bir değerlemesi;
- pozisyonun büyüklüğüne göre hesaplanan ve hisselerin büyüklüğü nedeniyle Societe Generale'in bir hamlede yatırımı tasfiye edememesi riskini teminat altına alması amaçlanan bir yedek;
- Karmaşık ürünler durumunda araçların azaltılmış likiditesi ve modelleme riskleri için düzeltme ile daha az likit piyasalardaki işlemler (kısa süre önce geliştirildikleri veya daha fazla uzmanlaştıkları için daha az likit).

Ayrıca, vadeli faiz oranı araçlarının borsa dışı işlemleri için piyasa değerinde karşı taraf riskleri ve gelecekteki yönetim masraflarının iskontolu değeri dikkate alınır.

Karşılık gelen kazançlar veya zararlar gerçekleşmiş olup olmadıklarına bakılmaksızın döneme ait gelirden direkt olarak muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda *Alım satım portföyünden ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelirler* altında kaydedilirler.

Borsa satış salonu tarafından yönetilen, özellikle nakit yönetim faaliyetleri kapsamında akdedilen sözleşmelere ait kazançlar veya zararlar faiz oranı dalgalanmalarından yararlanmak amacıyla tasfiye edildiklerinde aracın türüne bağlı olarak sözleşmenin süresi boyunca kaydedilirler. Gerçekleşmemiş zararlara yıl sonunda karşılık ayrılır ve tekabül eden meblağ *Alım satım portföyü ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelirler* altına kaydedilir.

1. VADELİ FİNANSAL ARAÇ TAAHHÜTLERİ

(milyon EURO)	Gerçeğe uygun değer alım satım işlemleri	Finansal riskten koruma işlemleri	Toplam	
			31.12.2016	31.12.2015
Kesin işlemler				
Borsalarda yapılan işlemler				
Faiz oranı vadeli işlemleri	556.987	-	556.987	581.175
Vadeli döviz işlemleri	126.091	-	126.091	108.960
Diğer vadeli işlem sözleşmeleri	701.406	232	701.638	931.810
OTC (tezgâh üstü piyasa) anlaşmaları				
Faiz oranı swapları	8.212.127	17.781	8.229.908	9.911.443
Döviz finansman swapları	876.734	1.064	877.798	934.114
Vadeli Oran/Kur Anlaşmaları (FRA)	1.070.387	-	1.070.387	789.434
Diğer	31.034	-	31.034	24.695
Opsiyon işlemleri				
Faiz oranı opsiyonları	2.425.201	-	2.425.201	2.420.708
Döviz opsiyonları	410.151	-	410.151	273.570
Borsa endeksi ve hisse senedi opsiyonları	2.135.723	-	2.135.723	2.216.841
Diğer opsiyonlar	92.559	-	92.559	110.133
Toplam	16.638.400	19.077	16.657.477	18.302.883

2. FİNANSAL RİSKE KARŞI KORUMA NİTELİĞİ TAŞIYAN İŞLEMLERİN GERÇEĞE UYGUN DEĞERİ

(milyon EURO)	31.12.2016
Kesin işlemler	
Borsalarda yapılan işlemler	
- Faiz oranı vadeli işlemler	-
- Vadeli döviz işlemleri	-
- Diğer vadeli işlem sözleşmeleri	20
OTC (tezgâh üstü piyasa) anlaşmaları	
- Faiz oranı swapları	6.935
- Döviz finansman swapları	9
- Vadeli Oran/Kur Anlaşmaları (FRA)	-
- Diğer	-
Opsiyon işlemleri	
- Faiz oranı opsiyonları	-
- Döviz opsiyonları	-
- Borsa endeksi ve hisse senedi opsiyonları	-
- Diğer opsiyonlar	-
Toplam	6.964

NOT 2.3 - KREDİLER VE BORÇLANMALAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Bankalardan alacaklar ve müşteri kredileri, başlangıçtaki süreleri ve türlerine göre sınıflandırılır: Bankalarla ilgili olarak vadesiz mevduatlar (cari hesaplar ve gecelik işlemler) ve vadeli mevduatlar ile ticari krediler, limit aşımaları ve müşterilere verilen diğer krediler. Bunlar aynı zamanda bankalardan ve müşterilerden yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetleri ve senetler ve menkul kıymetler ile teminat altına alınan kredileri içerir.

Sadece aşağıdaki kriterleri yerine getiren ödenmesi gereken tutarlar ve müşteri kredileri bilançoda mahsuplaştırılır: karşı tarafı, vadesi, para birimi ve muhasebe kuruluşu aynı olanlar ve şirketin hesapları birleştirmesine ve mahsup hakkını kullanmasına imkân veren karşı tarafa haklarında anlaşma mevcut olanlar.

Bu alacaklar için tahakkuk eden ancak vadesi gelmeyen faiz *lişkili alacaklar* olarak muhasebeleştirilir ve gelir tablosuna *faiz gelir ve giderleri* altında işlenir.

Kredi verilmesi ile ilgili olarak alınan ücretler ve ek işlem masrafları kredinin faizleriyle karşılaştırılabilir ve kredinin etkin ömrüne yayılır.

Bilanço dışı kaydedilen garantiler ve cirolar henüz nakit hareketine neden olmayan bankalara ve müşterilere sağlanan kredilerin çekilmemiş kısımları için gayrikabili rücu taahhütler veya onların adına verilen garantiler gibi nakit hareketine sebep olmayan işlemleri temsil eder.

Taahhütlerde Societe Generale'in sözleşmenin ilk şartlarına göre karşı tarafın taahhüdü çerçevesinde ödenecek meblağların tamamını veya bir kısmını geri alamamasını mümkün hale getiren bir kredi riski taşırsa garanti mevcudiyetine rağmen muadil geri ödenmemiş kredi şüpheli kredi olarak sınıflanır. Ayrıca, bir veya daha fazla geri ödemenin vadesi üç aydan fazla geçmişse (ipotek kredileri için altı ay ve mahalli idarelere verilen krediler için dokuz ay) veya ödemelerin aksatılıp aksatılmadığına bakılmaksızın tespit edilmiş risk olduğu varsayılırsa veya yasal işlem başlatılmışsa krediler şüpheli olarak sınıflandırılacaktır.

Belli bir kredi alıcısına verilen kredi şüpheli olarak sınıflandırılırsa, söz konusu kredi alanın bütün geri ödenmemiş kredileri veya taahhütleri garanti ile desteklenip desteklenmediklerine bakılmaksızın şüpheli olarak yeniden sınıflandırılır.

Gerçekleşmemiş zararlar ve şüpheli krediler için amortismanlar muhtemel zarar meblağına kaydedilir (bkz. Not 2.6).

1. BANKALARDAN ALACAKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Mevduatlar ve krediler		
<i>Vadesiz</i>		
Cari hesaplar	13.293	17.360
Gecelik mevduatlar ve krediler	134	1.185
Gecelik senetlerle teminat altına alınan krediler	-	-
<i>Vadeli</i>		
Vadeli mevduatlar ve krediler	88.596	81.458
Sermaye benzeri krediler ve sendikasyon kredileri	4.765	5.254
Senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan krediler	-	-
Bağlı alacaklar	198	180
Brüt tutar	106.986	105.437
Amortisman	(34)	(37)
Net tutar	106.952	105.400
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler	90.259	109.228
Toplam ⁽¹⁾⁽²⁾	197.211	214.628

(1) 31 Aralık 2016 tarihinde şüpheli krediler 96 milyon EURO olarak gerçekleşmiştir (bunun 33 milyon EURO'su geri ödenmeyen kredilerdir). Bu rakam 31 Aralık 2015'de 82 milyon

EURO idi (bunun 32 milyon EURO'su geri ödenmeyen kredilerdir).

(2) İştiraklerden alacakların tutarı dâhil: 31 Aralık 2016 tarihinde 91.306 milyon EURO (31 Aralık 2015'de 97.490 milyon EURO).

2. MÜŞTERİ KREDİLERİ

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Ticari senetlerin iskontosu	1.933	2.016
<i>Diğer krediler:</i>		
Kısa vadeli krediler	63.451	61.916
İhracat kredileri	10.843	10.314
Ekipman kredileri	38.886	39.086
İpotek kredileri	68.848	68.632
Diğer krediler	68.400	54.029
Ara toplam ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾	250.428	233.977
Açık krediler	14.973	10.703
Bağlı alacaklar	973	1.178
Brüt tutar	268.307	247.874
Amortisman	(3.893)	(3.830)
Net tutar	264.414	244.044
Senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan krediler	139	140
Yeniden satış anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler	125.032	94.743
Toplam ⁽⁴⁾	389.585	338.927

- (1) Teminatlı kredi dahil: Bunun 66.202 milyon EURO'su Bank of France ile yeniden finansman için uygun tutarlardır: 31 Aralık 2016 tarihinde 13.579 milyon EURO (31 Aralık 2015' de 11.915 milyon EURO).
- (2) Bunun sendikasyon kredileri kısmı: 31 Aralık 2016 tarihinde 2.390 milyon EURO (31 Aralık 2015' de 1.849 milyon EURO).
- (3) 31 Aralık 2016 tarihinde şüpheli krediler 8.654 milyon EURO olarak gerçekleşmiştir (bunun 5.155 milyon EURO'su geri ödenmeyen kredilerdir). Bu rakam 31 Aralık 2015' de 8.286 milyon EURO idi (bunun 5.035 milyon EURO'su geri ödenmeyen kredilerdir).
- (4) İştiraklerden alacakların tutarı: 31 Aralık 2016 tarihinde 99.314 milyon EURO (31 Aralık 2015' de 47.910 milyon EURO).

3. VERİLEN TAAHHÜTLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Verilen taahhütler ⁽¹⁾		
Kredi taahhütleri		
Bankalara	24.635	30.203
Müşterilere	146.089	136.817
Toplam	170.724	167.020
Garanti taahhütleri		
Bankalar adına	128.036	138.057
Müşteriler adına	67.397	93.270
Toplam	195.433	231.327

- (1) İştiraklere verilen taahhütler: 31 Aralık 2016 tarihinde 52.745 milyon EURO (31 Aralık 2015' de 35.831 milyon EURO).

NOT 2.4 - BORÇLAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Bankalara borçlar ve müşteri mevduatları başlangıçtaki süreleri ve türlerine göre sınıflandırılır: Bankalarla ilgili olarak vadesiz (vadesiz mevduat ve cari hesaplar) ve vadeli mevduatlar ve borçlanmalar ve müşteriler durumunda düzenlenmiş tasarruf hesapları ve diğer mevduatlar. Bunlar ayrıca geri alım anlaşmaları çerçevesinde bankalara ve müşterilere satılan menkul kıymetleri de içerir.

Bu mevduatlara tahakkuk eden faiz gelir tablosunda bir gider olarak ilgili borçlar olarak kaydedilir.

1. BANKALARA BORÇLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Vadesiz mevduatlar		
Vadesiz mevduatlar ve cari hesaplar	13.700	19.702
Gecelik senetlerle teminat altına alınan krediler	-	-
Ara Toplam	13.700	19.702
Vadeli mevduatlar		
Vadeli mevduatlar ve borçlanmalar	140.869	130.763
Senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	-	-
Ara Toplam	140.869	130.763
Bağlı borçlar	473	426
Toplam mevduatlar	155.042	150.891
Yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymetler	89.480	101.927
Toplam ⁽¹⁾	244.522	252.818

(1) İştiraklere borçlu olunan meblağlar dâhil: 31 Aralık 2016 tarihinde 79.158 milyon EURO (31 Aralık 2015¹ de 76.293 milyon EURO).

2. MÜŞTERİ MEVDUATLARI

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Düzenlenmiş tasarruf hesapları		
Vadesiz	39.308	37.865
Vadeli	18.139	16.953
Ara toplam	57.447	54.818
Diğer vadesiz mevduatlar		
Şirketler ve tek malikler	46.368	39.440
Bireysel müşteriler	28.482	26.158
Finansal müşteriler	24.925	21.540
Diğerleri	7.154	4.319
Ara toplam	106.929	91.457
Diğer vadeli mevduatlar		
Şirketler ve tek malikler	58.036	47.755
Bireysel müşteriler	484	568
Finansal müşteriler	116.298	123.350
Diğerleri	12.868	16.335
Ara toplam	187.686	188.008
Bağlı borçlar	499	936
Toplam müşteri mevduatları	352.561	335.219
Senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	-	91
Yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymetler	90.710	93.670
Toplam ⁽¹⁾	443.271	428.980

(1) İştiraklerin mevduatları dâhil: 31 Aralık 2016 tarihinde 120.634 milyon EURO (31 Aralık 2015¹ de 122.784 milyon EURO).

3. İHRAÇ EDİLMİŞ BORÇ SENETLERİ**MUHASEBE İLKELERİ**

Bu yükümlülükler menkul kıymet tipine göre sınıflandırılır: kredi notları, bankalar arası piyasa sertifikaları, ciro edilebilir borç araçları, tahviller ve sermaye benzeri borç senetleri altında sınıflandırılan sermaye benzeri borçlar hariç olmak üzere diğer borç senetleri.

Tahakkuk eden faiz gelir tablosuna bir gider olarak ilgili borçlar altına kaydedilir. Tahvil ihracı ve itfa primleri ilgili borçlanmaların ömrü boyunca eşit oranlı veya aktüeryel yöntem kullanılarak amorti edilir. Sonuçtaki gider, gelir tablosuna Tahviller ve diğer borç senetlerinden net gelir başlığı altına kaydedilir.

Dönem boyunca tahakkuk eden tahvil ihrac maliyetleri, gelir tablosuna Tahviller ve diğer borç senetlerinden net gelir başlığı altına gider kaydedilir.

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Vadeli tasarruf sertifikaları	-	-
Tahvil borçlanmaları	-	4
Bağlı borçlar	22	21
Ara toplam	22	25
Bankalar arası sertifikalar ve ciro edilebilir borç araçları	74.689	81.057
Bağlı borçlar	540	1.020
Toplam	75.251	82.102

4. ALINAN TAAHHÜTLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Alınan taahhütler(1)		
Bankalardan alınan kredi taahhütleri	69.720	81.480
Bankalardan alınan garanti taahhütleri	54.039	53.287
Toplam	123.759	134.767

(1) İştiraklerden alınan taahhütler: 31 Aralık 2016 tarihinde 11.623 milyon EURO (31 Aralık 2015¹ de 12.390 milyon EURO).

NOT 2.5 - FAİZ GELİR VE GİDERLERİ**MUHASEBE İLKELERİ**

Faiz gelir ve giderleri geçerli faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülen tüm finansal araçlar için gelir tablosunda *Faiz ve benzer gelirler* hesabında muhasebeleştirilir.

Geçerli faiz oranı finansal varlık veya yükümlülüğün defter değerini tespit etmek amacıyla aracın beklenen ömrü boyunca gelecekteki nakit giriş ve çıkışlarını iskonto eden oran olarak alınır. Oranın hesaplanmasında gelecekteki muhtemel kredi zararları hesaba katılmaksızın mali aracın akdi karşılıklarına dayanan gelecekteki nakit akışları dikkate alınır ve ayrıca bu hesaplama bunların faiz, doğrudan ilgili işlem masraflarına asimile edilebileceği durumlarda taraflar arasında alınan veya ödenen komisyonları ve her türlü prim ve iskontoları içerir.

Bir finansal varlık veya benzer finansal varlıklardan oluşan bir grup değer düşüklüğünün akabinde değer düşüklüğüne uğrarsa müteakip faiz geliri, değer kaybı ölçülürken gelecekteki nakit akışlarını iskonto etmek için kullanılan geçerli faiz oranına dayalı olarak kaydedilir.

Ayrıca, personel sosyal haklarına ilişkin olanlar hariç olmak üzere, bilanço pasifleri olarak kaydedilen karşılıklar faiz giderleri üretir, bu giderler beklenen kaynak çıkışını iskonto etmek için kullanılan faiz oranının aynısı kullanılarak hesaplanır.

(milyon EURO)	2016			2015		
	Gelir	Giderler	Net	Gelir	Giderler	Net
Bankalarla yapılan işlemlerden faiz geliri	2.432	(2.496)	(64)	1.940	(1.869)	71
Merkez bankaları, postane hesapları ve bankalarla işlemler	1.762	(2.063)	(301)	1.658	(1.669)	(11)
Yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymetler ve senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	670	(433)	237	282	(200)	82
Net primler ve iskontolar	-	-	-	-	-	-
Müşterilerle işlemler	8.607	(3.857)	4.750	8.335	(4.573)	3.762
Ticari senetler	67	-	67	92	-	92
Diğer müşteri kredileri(1)	7.669	-	7.669	7.710	-	7.710
Açık krediler	255	-	255	233	-	233
Özel tasarruf hesapları	-	(615)	(615)	-	(717)	(717)
Diğer mevduatlar	-	(2.625)	(2.625)	-	(3.522)	(3.522)
Yeniden alım anlaşmaları çerçevesinde satılan /alınan menkul kıymetler ve senetler ve menkul kıymetlerle teminat altına alınan borçlanmalar	616	(617)	(1)	300	(334)	(34)
Net primler ve iskontolar	-	-	-	-	-	-
Tahviller ve diğer borçlanma senetleri	2.610	(3.396)	(786)	3.053	(4.226)	(1.173)
Diğer faiz giderleri ve ilgili gelir	1.277	(2.141)	(864)	1.317	(1.925)	(608)
Toplam faiz gelirleri / giderleri	14.926	(11.890)	3.036	14.645	(12.593)	2.052

Diğer müşteri kredileri dökümü:

(milyon EURO)	2016	2015
Kısa vadeli krediler	1.283	1.111
İhracat kredileri	226	214
Ekipman kredileri	1.031	1.124
İpotek kredileri	1.911	2.193
Diğer krediler	3.218	3.068
Toplam	7.669	7.710

NOT 2.6 AMORTİSMANLAR VE KARŞILIKLAR

1. AMORTİSMAN

MUHASEBE İLKELERİ

Amortismanlar varlık amortismanlarını ve menkul kıymetler üzerindeki amortismanları içerir.

VARLIK AMORTİSMANLARI

Gerçekleşmemiş zararlar amortismanı varlığın defter meblağı ile tahmini gelecekteki geri kazanılabilir nakit akımlarının bugünkü değeri arasındaki farka eşittir. Finansal varlıkların ilk etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilen garantiler dikkate alınmaktadır. Ayrıca, bu amortisman şüpheli kredinin tahakkuk etmiş faizinin tam meblağından az olmayabilir. Amortisman, amortisman iptalleri, şüpheli alacak zararları ve tahsili şüpheli kredilerin geri kazanılması zamanın geçişine bağlı olan amortismanların yeniden girişleri ile birlikte *Risk maliyeti* altında muhasebeleştirilmektedir.

Homojen bir portföyde bir finansal araç grubunda kredi riski meydana gelir gelmez riskin bir veya daha fazla alacağı münferiden etkilemesi beklenmeksizin amortisman muhasebeleştirilir. Amortisman tutarı, kredi risk özellikleri portföyde yer alan varlıklara benzeyen varlıklara ilişkin temerrüt oranları ve maruz kalınan zararlar gibi durumlar hakkında elde bulunan tarihsel verilere göre belirlenir ve mevcut ekonomik koşulları yansıtmak için ve gerektiğinde uzman görüşlerine istinaden düzeltmeler yapılır. Bu şekilde hesaplanan değer düşüklüklerindeki değişimler *Risk maliyeti* altında muhasebeleştirilir.

Şüpheli krediler kredi riski kesin bir şekilde ortadan kaldırıldığında ve sözleşmenin ilk şartlarına göre düzenli geri ödemeler başladığında canlı krediler olarak yeniden sınıflandırılabilir. Benzer bir şekilde yeniden yapılandırılan şüpheli krediler canlı krediler olarak yeniden sınıflandırılabilir. Bir kredi yeniden yapılandırıldığında sözleşmenin ilk şartları çerçevesinde gelmesi beklenen nakit akımlarıyla gelecekteki sermaye akımlarının bugünkü değeri ve yeni şartlar çerçevesinde gelmesi beklenen ilk etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilen faiz arasındaki farklara iskonto uygulanır.

Düşülen meblağ *Risk maliyeti* altında muhasebeleştirilir. Yeniden yapılandırılan kredi daha sonra canlı kredi olarak yeniden sınıflandırılırsa kredinin geriye kalan süresi boyunca net faiz geliriyle yeniden birleştirilir.

Kredinin şüpheli olarak sınıflandırılmasının üzerinden makul bir süre geçtikten sonra borçlunun ödeme kabiliyetine bakıldığında kredinin tekrar canlı kredi olarak sınıflandırılabilirliği öngörülemiyorsa, kredi geri ödenmeyen kredi olarak belirlenir. Bir kredi, banka krediyi erken geri çağırırsa, sözleşme sona erdirilirse ve her halükârda şüpheli olarak sınıflandırıldıktan bir yıl sonra geri ödenmeyen kredi olarak kaydedilir. Sözleşme hükümlerine uyulması gereken durumlar ve kredinin teminat ile güvence altına alındığı durumlar hariçtir. Yeniden yapılandırılan veya kredi alıcısının yeni koşullara uymadığı krediler de ödenmeyen kredi olarak sınıflandırılır.

MENKUL KIYMETLERİN AMORTİSMANI

- Alım satım amaçlı menkul kıymetler
- Hisseler ve diğer özkaynak senetleri

Yıl sonunda, maliyet gerçekleştirilebilir değerle karşılaştırılır. Kote menkul kıymetler için, gerçekleştirilebilir değer en son piyasa fiyatı olarak tanımlanmaktadır. Gerçekleşmemiş sermaye kazançları hesaplarda muhasebeleştirilmez ancak gerçekleşmemiş sermaye zararlarını kapsamak için portföy menkul kıymetleri amortisman kaydı yapılır, bu amortisman gerçekleşmemiş sermaye kazançlarını telafi etmez.

- Tahviller ve diğer borçlanma senetleri

Yıl sonunda, maliyet gerçekleştirilebilir değerle ve kote menkul kıymetler durumunda en son piyasa fiyatıyla karşılaştırılır. Gerçekleşmemiş sermaye kazançları hesaplarda muhasebeleştirilmez ancak ilişkili finansal riske karşı koruma işlemlerinden yapılan kazançlar göz önünde tutulduktan sonra gerçekleşmemiş sermaye zararlarını kapsamak için portföy menkul kıymetlerinin amortismanı kaydedilir.

Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerin amortisman kayıtları ve bunların ters kayıtları, bu araçların alım satımlarından gelen kazanç ve zararlar ile birlikte *Alım satım portföyü ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelirler* altına kaydedilir.

- Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler

Yıl sonunda, menkul kıymetlerin yakın dönemde satılacağına dair kuvvetli bir olasılık yoksa veya ihraççının bunları ifta edemeyeceğine dair bir risk bulunmuyorsa, gerçekleşmeyen zararlar için amortisman ayrılmaz.

Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler zararları için amortisman tahsisleri ve iptalleri, bu menkul kıymetlerin satışlarının kazançları ve zararları ile birlikte gelir tablosunda *Uzun vadeli yatırımlardan net gelir* altına kaydedilir.

- Bağlı şirketler ve iştiraklere yatırım

Yıl sonunda, konsolide edilen iştiraklerdeki ve bağlı şirketlerdeki yatırımlar kullanım değeri üzerinden değerlendirilir, bir diğer deyişle şirketin yatırım amaçları ışığında bu yatırımları yeni baştan yapması söz konusu olsaydı ödemeyi kabul edeceği fiyat dikkate alınır. Bu değer özkaynaklar, kârlılık ve son üç aydaki ortalama hisse fiyatı gibi muhtelif kriterlere istinaden tahmin edilir. Gerçekleşmemiş sermaye kazançları hesaplarda muhasebeleştirilmez ancak gerçekleşmemiş sermaye zararlarını kapsamak için portföy menkul kıymetleri için amortisman kaydı yapılır.

Amortisman tahsisleri ve iptalleri ile bu menkul kıymetlerin arz edilmesi sırasında üretilen kâr veya zararlar dâhil olmak üzere bu menkul kıymetlerin satışından elde edilen sermaye kazançları veya zararları *Uzun vadeli yatırımlardan net gelir* altında muhasebeleştirilir.

(EUR m)	31.12.2016	31.12.2015
Varlık amortismanları:		
Bankalar	34	37
Müşteri kredileri	3.893	3.830
Kiralama finansmanı anlaşmaları	-	-
Diğer	81	72
Ara toplam (1)	4.008	3.939
Menkul kıymetlerin amortismanı ⁽²⁾	8.386	9.418
Toplam amortismanlar	12.394	13.357

(1) Geri ödenmeyen krediler amortismanı: 2.897 milyon Euro.

(2) Hazine senetleri hariç.

Amortismanlardaki değişimin (menkul kıymetler hariç) dökümü aşağıdaki gibidir:

(milyon EURO)	Net tahsisler		Diğer gelir tablosu	Kullanılan karşılıklar	Kapsamdaki değişiklik ve yeniden sınıflandırma	31.12.2016 itibariyle tutar
	31.12.2015 tutarı	Risk maliyeti				
Varlık amortismanları	3.939	439	10	(441)	61	4.008

2. KARŞILIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Karşılıklar şunları içerir:

■ taahhüt karşılıkları;

■ beklenmedik durum ve uyumsuzluk karşılıkları.

Beklenmedik durumların ve uyumsuzlukların açıklaması Risk Yönetim raporunda verilmiştir.

Beklenmedik durum ve uyumsuzluk karşılıkları tam tanımlanmış meblağı veya vade tarihi olmayan yükümlülükler olarak tanımlanmaktadır.

Bunlar yalnızca şirketin üçüncü şahıslara karşı fonların aktarılmasına muhtemelen veya zorunlu olarak neden olacak bir yükümlülüğü olması halinde kaydedilir. Bu üçüncü şahıstan en azından eşdeğer bir meblağ için telafi beklenemez.

Grup karşılığın konusuna ilişkin olarak diğer taraflarla olan ihtilaflarında sahip olduğu pozisyonu tehlikeye atacağını düşünmesi halinde risklerin niteliği ve miktarı hakkında açıklama yapmaz.

Karşılıklara net tahsisler gelir tablosunda karşılık gelen hesaplara risk türüne göre sınıflandırılır.

(milyon EURO)	Net tahsisler		Diğer gelir tablosu	Kullanılan karşılıklar	Kapsamdaki değişiklik ve yeniden sınıflandırma	31.12.2016 tutarı
	31.12.2015 tutarı	Net risk maliyeti				
Bankalara bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları	9	(6)	-	-	(1)	2
Müşterilere bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları	190	10	-	(1)	2	201
Sektörel karşılıklar ve diğer	945	74	-	-	10	1.029
Vadeli finansal araçlar karşılıkları	14.203	-	4.213	-	(143)	18.273
Diğer karşılıklar ⁽¹⁾	2.173	333	(167)	(36)	151	2.454
Toplam	17.520	411	4.046	(37)	19	21.959

(1) 2016'da PEL/CEL karşılıkları kalemindeki 39 milyon EURO tutarında bir net tahsis dahil (2015'de 44 milyon EURO) (bkz. Not 2.6.3).

Bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları

Bilanço dışı taahhütlerin karşılıkları, bilanço dışında izlenen bir finansman veya garanti taahhüdü ile ilgili bir kredi riski tespit edilmesine istinaden Grubun maruz kalacağı muhtemel zararlardır.

Risk ve taahhütler için diğer karşılıklar■ **İhtilaflar için karşılıklar**

Societe Generale faaliyette bulunduğu ülkelerde kapsamlı hukuki denetim ve düzenleme rejimlerine tabidir. Bu karmaşık hukuki bağlam içerisinde, Societe Generale ve şirketin eski ve mevcut temsilcileri çeşitli idari ve adli süreçlere maruz kalabilirler. Bu süreçlerin büyük çoğunluğu Societe Generale'in mevcut işlerinin bir parçasıdır. Son yıllarda yatırımcılarla davalar ve bankalar ve yatırım danışmanları gibi finansal aracılardan yer aldığı ihtilafların sayısı kısmen zorlu bir finansal ortamdan ötürü artış göstermiştir.

Özellikle çeşitli şikayetçi kategorileri tarafından başlatılmışlarsa, tazminat taleplerinin tutarı belirtilmemişse ya da kovuşturmaların emsali yoksa, ihtilafların, düzenleme konusundaki ihtilafların ve Grup kuruluşlarının yer aldığı fiillerin sonuçlarını öngörmek doğası itibarıyla zordur.

Mali tablolarını hazırlarken, Societe Generale içinde bulunduğu hukuki, idari veya tahkim süreçlerinin muhtemel sonuçlarını değerlendirmektedir. Bu süreçler sonucu uğranabilecek zarar muhtemel olduğunda ve tutarı tahmin edilebilir olduğunda karşılık kaydedilmektedir.

Zararların olasılık derecesini ve tutarlarını, dolayısıyla kaydedilecek karşılığın tutarını belirlemekte tahminler önemlidir. Yönetim kendi değerlendirmelerini ve mali tablolar hazırlanırken mevcut olan her türlü bilgiyi kullanarak bu tahminleri yapmaktadır. Özellikle, Societe Generale ihtilafların özelliklerini, ihtilafla ilgili somut bilgileri, süregelen süreçleri, halihazırda verilmiş mahkeme kararlarını, kendi tecrübelerini, benzeri meselelerin içinde olan başka kurumların tecrübelerini (bu bilgilerin erişilebilir olduğu varsayımıyla) dikkate almakta, gerektiğinde uzmanların ve bağımsız hukuki danışmanların fikirlerini de almaktadır.

Üçer aylık dönemler itibarıyla, Societe Generale önemli risk oluşturan ihtilafların detaylı bir incelemesini yapmaktadır. Amerikan mercileri (Yurtdışı Varlıklar Kontrol Ofisi gibi) ve Avrupa mercileri nezdinde soruşturmaların ve kovuşturmaların devam ettiği kamu hukuku davalarıyla ve "précompte" (stopaj) hakkındaki ihtilaflarla ilgili yasal risklerdeki değişiklikleri dikkate almak için, Grup, yükümlülükleri arasında, ihtilaflara ilişkin Karşılıklar altında bir karşılık muhasebeleştirmiştir; bu karşılık Risk maliyeti altında kaydedilen 350 milyon Euro'luk bir ek tahsisle düzeltilmiş ve bu düzeltme ile 2016'da toplam 2.050 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

■ **Diğer karşılıklar**

Diğer karşılıklar arasında yeniden yapılandırma karşılıkları, ticari dava karşılıkları, müşteri finansman işlemleri ile ilişkili olarak gelecekte yapılacak ödemeler için karşılıklar ve PEL/CEL hesapları ile ilişkili taahhütlerin karşılıkları bulunmaktadır (bkz. Not 2.6.3).

3. İPOTEK TASARRUF ANLAŞMALARI (PEL/CEL)**MUHASEBE İLKELERİ**

CEL veya ipotek tasarruf hesapları ve PEL veya ipotek tasarruf planları 10 Temmuz 1965 tarihli 65-554 sayılı Kanun tarafından idare edilen münferit müşteriler için özel tasarruf programlarıdır. Bu ürünler faiz getiren bir tasarruf hesabının mevduatların ipotek kredisi vermek için kullanıldığı istikraz aşamasını takip ettiği bir şekilde işler. Cari mevzuat çerçevesinde bu son aşama önceden tasarruf aşamasının mevcut olmasına tabidir ve bu sebeple ondan ayrılamaz. Tahsil edilen tasarruf mevduatları ve verilen krediler itfa edilen masraf kaleminde muhasebeleştirilir.

Bu araçlar Societe Generale için iki tür taahhüt oluşturur: ipotek tasarruf anlaşmasının başlangıcında tespit edilen bir faiz oranı üzerinden belirsiz gelecekteki bir süre için müşteri tasarruflarının karşılığının verilmesi yükümlülüğü ve daha sonra müşteriye gene tasarruf anlaşmasının başlangıcında tespit edilmiş olan bir faiz oranı üzerinden kredi verme yükümlülüğü.

PEL/CEL anlaşmaları çerçevesindeki taahhütlerin şirket için olumsuz neticeleri olacağı aşıkarsa bilançonun pasif tarafına karşılık kaydedilir. Bu karşılıklardaki değişiklikler *Net faiz geliri* altına *Net bankacılık geliri* olarak kaydedilir. Bu karşılıklar yalnızca hesaplama tarihinde mevcut olan PEL/CEL anlaşmalarından doğan taahhütlere ilişkindir.

Karşılıklar bütün ipotek tasarruf planları (PEL) kuşakları için farklı PEL kuşakları arasında ve tek bir kuşak oluşturan bütün ipotek tasarruf hesapları (CEL) için netleştirme yapılmadan hesaplanır.

Mevduat aşamasında karşılık ayrılacak meblağı tespit etmek için kullanılan temel teşkil eden taahhüt ortalama beklenen mevduat meblağı ile minimum beklenen meblağ arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu iki meblağ müşterilerin geçmiş davranışlarına göre gözlenen tarihi bilgilere istinaden istatistiksel olarak tespit edilir.

Kredi verme aşamasında karşılık ayrılacak temel teşkil eden taahhüt önceden verilmiş ancak hesaplama tarihinde henüz kullanılmamış kredileri ve hesaplama tarihinde mevduat bilançoları meblağına ve müşterilerin tarihi olarak gözlenmiş geçmişteki davranışlarına istinaden istatistiksel olarak muhtemel olarak kabul edilen gelecekteki kredileri içerir.

Belirli bir PEL/CEL kuşağının beklenen gelecekteki kazançlarının iskonto edilmiş değeri eksi ise karşılık kaydedilir. Kazançlar eşdeğer tasarruflar ve benzer tahmini ömrü ve başlangıç tarihi olan kredi ürünleri için münferit müşterilerin yararlanabileceği faiz oranlarına istinaden tahmin edilir.

İPOTEK TASARRUF ANLAŞMALARI KAPSAMINDAKİ ÖDENMEMİŞ MEVDUATLAR (PEL/CEL)

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
İpotek tasarruf planları (PEL)		
4 yıldan az	6.648	6.624
4 - 10 yıl arası	5.699	4.709
10 yıldan fazla	4.363	4.289
Ara toplam	16.710	15.622
İpotek tasarruf hesapları (CEL)	1.140	1.182
Toplam	17.850	16.804

İPOTEK TASARRUF ANLAŞMALARINA İLİŞKİN OLARAK VERİLEN ÖDENMEMİŞ KONUT KREDİLERİ (PEL/CEL)

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
4 yıldan az	7	25
4 - 10 yıl arası	60	73
10 yıldan fazla	6	8
Toplam	73	106

İPOTEK TASARRUF ANLAŞMALARINA BAĞLI TAAHHÜTLER İÇİN KARŞILIKLAR (PEL / CEL)

(milyon EURO)	31.12.2015	Tahsisler	İptaller	31.12.2016
İpotek tasarruf planları (PEL)				
4 yıldan az	1	15	-	16
4 - 10 yıl arası	24	-	(5)	19
10 yıldan fazla	210	-	(50)	160
Ara toplam	235	15	(55)	195
İpotek tasarruf hesapları (CEL)	2	2	(1)	3
Toplam	237	17	(56)	198

Karşılıkların seviyesi, uzun vadeli faiz oranlarına duyarlıdır. Uzun vade oranları 2016 boyunca düşük olduğu için PEL ve CEL ipotek tasarruflarının karşılıkları mevduatları ödeme taahhüdüne ilişkin risklere bağlıdır. PEL/CEL tasarrufları için karşılıklar 31 Aralık 2016 itibarıyla toplam ödenmemiş borçların %1.11'i oranında gerçekleşmiştir.

KARŞILIK DEĞERLEME PARAMETRELERİNİN TESPİTİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Müşterilerin gelecekteki davranışlarının tahmin edilmesi için kullanılan parametreler uzun bir dönem boyunca (10 yıldan fazla) müşteri davranış şablonlarının geçmişe dönük olarak gözlenmesinden elde edilmiştir. Bu parametrelerin değeri düzenlemelerde geçmiş verilerin gelecekteki müşteri davranışlarının göstergesi olarak etkinliğini sarsacak değişiklikler yapıldığında ayarlanabilir.

Kullanılan çeşitli piyasa parametrelerinin özellikle faiz oranları ve marjların değerleri gözlemlenebilir verilere istinaden hesaplanır ve değerlendirme tarihinde Bireysel Bankacılık bölümünün faiz oranı risk yönetimi politikasına uygun bir şekilde ilgili dönemler için bu unsurların gelecekteki değerinin en iyi tahminini teşkil eder.

Kullanılan iskonto oranları, 12 aylık bir sürede ortalaması alınan değerlendirme tarihindeki sıfır kupon swap / Euribor getiri eğrisinden elde edilir.

4. RİSK MALİYETİ

MUHASEBE İLKELERİ

Risk maliyeti hesabı iptaller düşülmeksizin karşılıkları, kredi riski amortismanını, tahsil edilemeyen kredi miktarını ve iptal edilen krediler üzerindeki geri kazanım tutarına yönelik tahsisleri ve ayrıca diğer risk karşılıklarının tahsislerini ve iptallerini içermektedir.

(milyon EURO)	2016	2015
Amortismanlara net tahsis ve belirlenen risklerin karşılıkları		
Tespit edilmiş riskler	(540)	(632)
Amortisman kapsamında olmayan zararlar ve zarar yazılan miktarlardan geri kazanılan meblağlar	(111)	(90)
Diğer riskler ve ihtilaflar	(333)	(637)
Ara Toplam	(984)	(1.359)
- Genel ülke riski yedeklerine net tahsis	-	-
Amortismanlara net tahsis ve alacaklar ve bilanço dışı taahhütler karşılıkları	(984)	(1.359)
Karşılıkların döviz finansal riskten koruma işlemlerinin yeniden değerlendirilmesinden kazanç veya zarar dâhil:		
Karşı taraf riski	(62)	(46)

NOT 3 - DİĞER FAALİYETLER

NOT 3.1 - HİZMETLER İÇİN NET ÜCRETLER

MUHASEBE İLKELERİ

Societe Generale, alınan ve verilen hizmetler için ücret gelir ve giderini hizmet türüne bağlı olarak farklı şekillerde muhasebeleştirir.

Bazı ödeme hizmetleri, emanet ücretleri veya internet hizmeti abonelikleri gibi sürekli hizmetlerin ücretleri hizmetin ömrü boyunca gelir olarak kaydedilir. Fon hareketleri, alınan aracı komisyonu, arbitraj ücretleri veya ödeme hadiselerini izleyen cezalar gibi bir defaya mahsus hizmetlerin ücretleri hizmet verildiğinde gelir olarak muhasebeleştirilir.

Sendikasyon anlaşmalarında, taahhüt ücretleri ve verildiği yerin hissesine orantılı olarak katılım ücretleri gelir tablosuna sendikasyon süresinin sonunda kaydedilir, şu şartla ki Societe Generale'in bilançosunda muhafaza edilen ihraç hissesi için geçerli faiz oranı sendikanın diğer üyeleri için geçerli olan oranla karşılaştırılabilir olmalıdır. Düzenleme ücretleri gelir tablosuna plasmanları yasal olarak tamamlandığında kaydedilir.

(milyon EURO)	2016			2015		
	Gelir	Giderler	Net	Gelir	Giderler	Net
Bankalarla işlemler	99	(63)	36	96	(61)	35
Müşterilerle işlemler	1.079	-	1.079	1.065	-	1.065
Menkul kıymet işlemleri	478	(656)	(178)	1.005	(723)	282
Birincil piyasa işlemleri	143	-	143	165	-	165
Döviz işlemleri ve finansal araç işlemleri	(2)	(307)	(309)	23	(301)	(278)
Kredi ve garanti taahhütleri	639	(59)	580	670	(125)	545
Hizmetler	1.622	-	1.622	1.519	-	1.519
Diğer	-	(135)	(135)	-	(683)	(683)
Net Toplam	4.058	(1.220)	2.838	4.543	(1.893)	2.650

NOT 3.2 - TAHAKKUKLAR, DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

1. TAHAKKUKLAR, DİĞER ALACAK HESAPLARI VE DİĞER VARLIKLAR

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Diğer varlıklar		
Ödenen garanti depozitoları(1)	44.553	33.101
Muhtelif alacaklar	15.836	12.753
Satın alınan opsiyonların primleri	92.691	91.681
Menkul kıymet işlemlerinde tasfiye hesapları	3.434	3.263
Diğer	389	367
Ara toplam	156.903	141.165
Tahakkuklar ve benzeri		
Peşin ödenmiş giderler	333	293
Ertelenmiş vergiler	4.367	4.715
Tahakkuk eden gelirler	2.076	2.336
Diğer(2)	46.049	41.739
Ara toplam	52.825	49.083
Brüt tutar	209.728	190.248
Amortisman	(81)	(72)
Net toplam	209.647	190.176

(1) Esas olarak finansal araçlar için ödenen garanti depozitolarına ilişkindir.

(2) 38.994 milyon EURO tutarında türev araçları değerlemesi dâhil (31 Aralık 2015 tarihinde 35.050 milyon EURO).

2. TAHAKKUKLAR, DİĞER BORÇ HESAPLARI VE DİĞER PASİFLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Menkul kıymet işlemleri		
Ödünç alınmış menkul kıymetler için ödenecek meblağlar	112.989	97.381
Menkul kıymetler için ödenecek diğer meblağlar	44.931	43.215
Ara toplam	157.920	140.596
Diğer yükümlülükler		
Ödenen garanti depozitoları(1)	30.212	29.639
Muhtelif borçlar	13.125	10.454
Satılan opsiyonların primleri	98.252	96.367
Menkul kıymet işlemlerinde tasfiye hesapları	4.036	3.516
Diğer menkul kıymetler işlemleri	-	-
Bağlı borçlar	209	135
Ara toplam	145.834	140.111
Tahakkuklar ve benzerleri		
Tahakkuk etmiş giderler	3.363	3.587
Ertelenmiş vergiler	2	8
Ertelenmiş gelir	2.339	1.929
Diğer(2)	30.176	19.472
Ara toplam	35.880	24.996
Toplam	339.635	305.703

(1) (1) Esas olarak finansal araçlar için alınan garanti depozitolarına ilişkindir.

(2) 18.525 milyon EURO tutarında türev araçları değerlemesi dâhil (31 Aralık 2015 tarihinde 13.611 milyon EURO).

NOT 4 - GİDERLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR**NOT 4.1 - PERSONEL GİDERLERİ VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN VE İCRA KURULU BAŞKANLARININ (CEO) ÜCRETİ****MUHASEBE İLKELERİ**

Personel giderleri hesabı, kanuni çalışan kâr paylaşımı, CICE'ye (rekabetçilik ve istihdam için vergi kredisi) ilişkin gelir ve yıla ait teşvik planlarının maliyeti ve aynı zamanda dâhili yeniden yapılanma faaliyetlerinin maliyeti başta olmak üzere personele ilişkin bütün masrafları içerir.

Çalışanlara sağlanan haklar dört kategoriye ayrılır:

- Çalışanlara sağlanan kısa vadeli haklar, çalışanların ilgili hizmeti sağladıkları yıllık raporlama döneminin bitiminden itibaren on iki ay içerisinde yerine getirilmesi beklenen, sabit ve değişken tazminat, yıllık izin, vergi ve sosyal güvenlik katkıları, ve kâr paylaşımı teşvikleri gibi çalışan haklarıdır;
- Tanımlı katkı planları ve tanımlı fayda planları dahil olmak üzere, emeklilik planları ve emeklilik ikramiyeleri gibi işten ayrılma sonrası sağlanan haklar;
- Çalışanlara sağlanan uzun dönemli haklar, nakit ödenen ertelenmiş değişken ücretler, endekslenmemiş kıdem ödülleri ve vadeli tasarruf hesapları gibi, on iki aylık bir süre içinde ödenmesi beklenmeyen haklardır.
- İşten çıkarma tazminatları.

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli haklar dönem içerisinde, çalışan tarafından sağlanan hizmetlere göre, *Personel giderlerinin* altında kaydedilir.

İşten ayrılma sonrası sağlanan haklar ve uzun vadeli haklar ile ilgili muhasebe ilkeleri Not 4.2'de, hisse bazlı ödemelerle ilgili olanlar ise Not 4.3'te tanımlanmıştır.

1. PERSONEL GİDERLERİ

(EUR m)	2016	2015
Çalışan ücretleri	3.505	3.425
Sosyal güvenlik hakları ve bordro vergileri	1.466	1.554
İşveren katkısı, kâr paylaşımı ve teşvikler	161	137
Toplam	5.132	5.116
Ortalama kişi sayısı	46.445	46.390
Fransa	40.925	40.772
Fransa dışında	5.520	5.618

Son beş yıl için personel giderlerinin dökümü:

(milyon EURO)	2016	2015	2014	2013	2012
Societe Generale					
Kâr paylaşımı	13	15	12	10	9
Teşvikler	99	79	90	58	55
İşveren katkısı	49	43	44	44	41
Ara toplam	161	137	146	112	105
Yurtdışı şubeler				2	1
Toplam	161	137	148	113	107

2. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN VE İCRA KURULU BAŞKANLARININ (CEO) ÜCRETİ

2016 yılında şirketin yönetim kurulu üyelerine toplam 1,43 milyon EURO huzur hakkı ödenmiştir. 2016 yılında üst yönetime (Yönetim Kurulu Başkanı, İcra Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Başkan Yardımcıları) ödenen ücret tutarı 9,1 milyon Euro'dur (2012-2015 yılları için 2,2 milyon Euro tutarındaki nakit veya hisse olarak ödenen değişken ücret ve 2011 için uzun dönemli teşvik olarak ödenen 3,1 milyon Euro dahil).

NOT 4.2 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR**ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR**

(milyon EURO)	31.12.2015 tutarı	Net tahsisler		Kullanılan karşılıklar	Kapsamdaki değişiklik ve yeniden sınıflandırma	31.12.2016 tutarı
		Risk maliyeti	Diğer gelir tablosu			
Çalışanlara sağlanan haklara ilişkin karşılıklar	1.084	-	(6)	-	454	1.532

1. İSTİHDAM SONRASI HAKLAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Emeklilik planları tanımlanmış fayda veya tanımlanmış katkı planı şeklinde olabilir.

TANIMLI KATKI PLANLARI

Tanımlı katkı planları Societe Generale'in plana ödenen katkı yükümlülüklerini sınırlar ancak şirketi gelecekteki faydaların spesifik bir seviyesi için ilzam etmez. Ödenen katkı payları söz konusu yıl için gider olarak kaydedilir.

TANIMLI FAYDA PLANLARI

Tanımlı fayda planları Societe Generale'i resmen veya konstrüktif olarak gelecekteki faydaların belli bir meblağını veya seviyesini ödemesi için ilzam eder ve böylece orta veya uzun vadeli risk taşır. Tanımlı fayda yükümlülüklerinin bugünkü değeri bağımsız kalifiye aktüerler tarafından değerlendirilir.

Karşılıklar bilançonun pasif tarafına bu emeklilik yükümlülüklerinin tamamını kapsamak amacıyla *Karşılıklar* altına kaydedilir. Bu durum düzenli olarak öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak bağımsız aktüerler tarafından değerlendirilir. Bu değerlendirme tekniği demografi, erken emeklilik, maaş zammı ve iskonto ve enflasyon oranları hakkında varsayımları içerir.

Bu planlar plan varlıkları olarak sınıflandırılan dış kaynaklardan finanse edildiğinde bu fonların gerçeğe uygun değeri yükümlülükleri teminat altına almak için karşılıktan çıkarılır.

Hesaplama yöntemlerindeki değişikliklerden doğan farklar (erken emeklilik, iskonto oranları, v.b.) veya aktüeryel varsayımlar ve gerçek performans (plan varlıklarının getirisi) arasındaki farklar aktüeryel kazanç veya zarar olarak muhasebeleştirilir. Gelir tablosuna anında ve tamamen kaydedilirler.

Yeni veya tadil edilmiş bir plan yürürlüğe girdiğinde geçmiş hizmetlerin maliyeti gelir tablosuna anında ve tamamen kaydedilir. Aşağıdaki hususlardan oluşan yıllık bir ücret tanımlı fayda planları için *Personel giderleri* altına kaydedilir:

- her bir çalışan tarafından hak edilen ek haklar (cari hizmet maliyeti)
- iskonto oranından kaynaklanan finansal gider;
- plan varlıklarının beklenen getirisi (brüt getirisi);
- aktüeryel kazançlar ve zararlar ile geçmiş hizmet maliyetleri;
- planların tasfiye edilmesi veya kısılması.

TANIMLI KATKI PLANLARI

Grubun çalışanlarına sağlanan başlıca Tanımlı Katkı Planları Fransa'da bulunmaktadır. Bunlar Devlet emeklilik planlarını ve ARRCO ve AGIRC gibi diğer ulusal emeklilik planlarını ve bazı Societe Generale şubeleri tarafından uygulamaya konulan tek taahhüdün yıllık katkı payı ödenmesi olduğu (PERCO) emeklilik programlarını içerir.

İSTİHDAM SONRASI FAYDA PLANLARI (TANIMLI FAYDA PLANLARI)

Emeklilik planları düzenli ödenen emeklilik ödemeleri ve çalışma hayatı bitiminde yapılan ödemelerden oluşur. Yıllık emekli maaşları devlet emekli maaşlarına ek olarak ödenir.

■ 1.1 BİLANÇODA KAYITLI OLAN VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİN MUTABAKATI

	31.12.2016	31.12.2015
(milyon EURO)		
Bilançoda kaydedilen net yükümlülükler	828	389
Bilançoda kaydedilen varlıklar	(59)	(92)
Net bakiye	769	297
Net bakiyenin dökümü		
Fonlanan tanımlı fayda yükümlülüklerinin bugünkü değeri	2.383	2.311
Plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri	(2.148)	(1.885)
A - Aktüeryel açık (net bakiye)	235	426
B - Finanse edilmemiş tanımlı fayda yükümlülüklerinin bugünkü değeri	135	114
Muhasebeleştirilmemiş kalemler		
Muhasebeleştirilmemiş geçmiş hizmet maliyeti	-	(9)
Muhasebeleştirilmemiş Net Aktüeryel (Kazanç)/Zarar	-	436
Ayrı varlıklar	(399)	(142)
Varlık tavanındaki değişiklikten etkilenen plan varlıkları	-	(42)
C - Toplam muhasebeleştirilmemiş kalemler	(399)	243
A + B - C = Net bakiye	769	297

Not: Emeklilik planları düzenli ödenen emeklilik ödemeleri ve çalışma hayatı bitiminde yapılan ödemelerden oluşur. Yıllık emekli maaşları devlet emekli maaşlarına ek olarak ödenir.

■ 1.2. FONLAMA VARLIKLARINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Plan varlıklarının gerçeğe uygun değerinin dökümü şöyledir: %52 tahvil, %34 hisse senedi, %4 para piyasası araçları ve %10 diğerleri. Societe Generale'in doğrudan sahip olduğu kendi finansal araçları önemli meblağda değildir.

Plan varlıklarının gerçeğe uygun değerinin tanımlanmış fayda yükümlülüklerinden fazla olduğu emeklilik planları için plan varlıkları toplamı 59 milyon EURO'dur.

2017 yılı için işten ayrılma sonrası tanımlanmış fayda planlarına ödenecek olan işveren katkı paylarının 3 milyon EURO olduğu tahmin edilmektedir.

■ 1.3. COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE DETAYI VERİLEN ANA VARSAYIMLAR

	31.12.2016	31.12.2015
(milyon EURO)		
İskonto oranı		
Avrupa	%1,88	%2,60
Kuzey, Güney, Orta Amerika	%3,90	%4,10
Asya-Okyanusya-Afrika	%2,98	%2,89
Uzun dönemli enflasyon		
Avrupa	%2,12	%2,39
Kuzey, Güney, Orta Amerika	YOK	%2,00
Asya-Okyanusya-Afrika	%2,00	%1,78
Enflasyon sonrası ilerideki maaş artışı		
Avrupa	%0,57	%0,53
Kuzey, Güney, Orta Amerika	YOK	YOK
Asya-Okyanusya-Afrika	%2,93	%2,48
Çalışanların ortalama geriye kalan çalışma ömrü (yıl)		
Avrupa	8,9	8,8
Kuzey, Güney, Orta Amerika	8,4	8,5
Asya-Okyanusya-Afrika	13,3	11,1
Süre (yıl)		
Avrupa	13,2	16,1
Kuzey, Güney, Orta Amerika	22,0	23
Asya-Okyanusya-Afrika	11,1	9,48

Notlar:

- (1) Coğrafi bölgelere göre yapılan tahminler, Tanımlı Fayda Yükümlülüklerinin (DBO) bugünkü değerine göre ağırlıklı ortalamalardır. Plan varlıklarının beklenen getirileri ise varlıkların gerçeğe uygun değerleri üzerinden ağırlıklı ortalamalardır.
- (2) Yükümlülüklerin iskonto edilmesi için kullanılan getiri eğrileri Ekim sonu USD, GBP ve EUR kurumsal AA getiri eğrileri (kaynak: Merrill Lynch) olup, Aralık sonunda iskonto oranlarındaki değişim önemli etki yaratacak şekilde değişmişse buna göre düzeltilmektedir. Kullanılan enflasyon oranları ABD ve GBP parasal alanlarının merkez bankalarının uzun dönemli tahminleridir. Grup, swap enflasyon oran eğrisini Euro bölgesi için referans almaktadır.
- (3) Çalışanların ortalama geriye kalan çalışma ömrü işe giriş/çıkış devir hızı varsayımlarına istinaden hesaplanmaktadır.
- (4) Yukarıdaki varsayımlar istihdam sonrası fayda planlarına uygulanmıştır.

2. DİĞER UZUN VADELİ HAKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Çalışanlara sağlanan uzun vadeli haklar, çalışanlara çalışması esnasında sağladığı hizmetler için ödenmesi kabul olan, ancak çalışanların ilgili hizmeti sağladıkları yıllık raporlama döneminin bitiminden itibaren on iki ay içerisinde yerine getirilmesi beklenmeyen çalışan haklarıdır. Uzun dönemli faydalar istihdam sonrası faydalar ile aynı şekilde hesaplanır.

Societe Generale, çalışanlarına uzun vadeli ertelenmiş değişken ücretler, vadeli tasarruf hesapları (Comptes Epargne Temps) veya uzun hizmet süresi ödülleri gibi uzun vadeli haklar verebilir. Bunlar, tamamı çalışanlar tarafından hizmetlerin sunulduğu mali yılı müteakiben on iki ay içinde ödenmesi gerekmeyen istihdam sonrası haklar ve işten çıkarma tazminatlarından farklıdır.

Uzun vadeli hakların net bakiye tutarı 621 milyon EURO'dur.

Uzun vadeli hakların toplam maliyeti 232 milyon EURO'dur.

NOT 4.3 – BEDELSİZ HİSSE PLANLARI**MUHASEBE İLKELERİ**

Hisse alım opsiyonları ve çalışanlara verilen bedelsiz hisse planları durumunda, kuruluş hazine hisselerini çalışanlara teslim ettiği zaman maruz kalınacak olan zarar için bir karşılık kaydedilmesi gerekmektedir.

Bu karşılık aşağıdakilerin arasındaki farka eşdeğer bir meblağ için *Personel giderleri* altına kaydedilir:

■ kuruluş kendi hazine hisselerini çalışanlarına vermek için önceden satın almamışsa bilanço kapanış tarihinde hazine hisselerinin teklif edilen fiyatı ile kullanım fiyatı (bedelsiz hisseler durumunda sıfır) arasındaki fark

■ kuruluş kendi hazine hisselerini çalışanlarına vermek için önceden satın almışsa sahip olunan hazine hisselerinin iktisap fiyatı ile kullanım fiyatı arasındaki fark (bedelsiz hisseler durumunda sıfır).

Çalışanların hisse almaya hak kazanmak için hizmet veya performans koşulları gibi hak ediş koşullarının yerine getirilmesi gerekirse, karşılık gideri hizmetler için hak ediş dönemi esnasında çalışanlar tarafından sunuldukça muhasebeleştirilecektir.

Hisse taahhüt planları durumunda, henüz ihraç edilmeyen hazine hisselerine ilişkin herhangi bir gider kaydedilmeyecektir.

1. BEDELSİZ HİSSE PLANININ TEMEL ÖZELLİKLERİ

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda çalışanlar için uygulanan planlar aşağıda kısaca açıklanmıştır:

İhraççı	Societe Generale
Verildiği yıl	2016
Plan tipi	performans hisseleri
Verilen ücretsiz hisse sayısı	1.960.953
Teslim edilen hisseler	-
31.12.16 itibarıyla hak kullanılmayarak kaybedilen hisseler	25.421
31.12.16 itibarıyla ödenmemiş hisseler	1.935.532
31.12.16 itibarıyla rezerve edilmiş hisse sayısı	1.935.532

Performans koşulları mevcut dokümanın “Kurumsal Yönetişim” kısmında tarif edilmektedir.

2. 2016 YILI PLANLARI İÇİN BİLANÇO'DA KAYDEDİLEN BORÇ TUTARI

2016 yılı planları için bilanço'da kaydedilen borç tutarı 40 milyon EURO'dur.

3. 2016 PLANLARI İÇİN ALINAN HAZİNE HİSSELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

2016 planları için alınan, 101 milyon EURO tutarında 1.935.532 adet hazine hissesi bulunmaktadır.

NOT 5 - VERGİLER

MUHASEBE İLKELERİ

CARİ VERGİLER

1989 mali yılında Societe Generale bir vergi konsolidasyon rejimi uygulamayı tercih etti. 31 Aralık 2016 itibarıyla 278 adet iştirak, Societe Generale ile vergi konsolidasyon sözleşmesi imzalamıştır. Buna göre, konsolide şirketlerin tümü mali tablolarına Societe Generale ile konsolide olmasalar da ödeyecekleri vergi giderini mali tablolarına kaydedeceklerdir.

ERTELENMİŞ VERGİLER

Societe Generale ertelenmiş vergileri yıllık mali tablolarında göstermesine imkân veren opsiyonu uygulamayı tercih etmiştir.

Societe Generale, bilanço aktifleri ve pasiflerinin defter değeri ve vergi değeri arasında geçici fark tespit ettiği zaman ertelenmiş vergiler muhasebeleştirilir. Yükümlülük yöntemi kullanılarak hesaplanırlar, bu yöntemde önceki yılların ertelenmiş vergileri vergi oranlarındaki değişimlere göre düzeltilir. Vergi oranlarındaki değişikliklerin etkisi gelir tablosunda *ertelenmiş vergiler* altına kaydedilir. Ertenilmiş net vergi varlıkları sadece ilgili kuruluşun onları belirli bir süre içinde kullanmasının söz konusu olması halinde kaydedilir.

Ertelenmiş vergiler her bir vergi mükellefi şirket için ayrı olarak belirlenir ve asla bugünkü değere iskonto edilmez.

1. GELİR VERGİSİ

(milyon EURO)	2016	2015
Cari vergiler	239	481
Ertelenmiş vergiler	(485)	(267)
Toplam ⁽¹⁾⁽²⁾	(246)	214

(1) 2016 gelir vergisi, 26,9 milyon Euro'luk bir konsolidasyon gelirini (2015'de 158,3 milyon Euro) içermektedir. Bu değişiklik aslen 1 Ocak 2016'dan itibaren geçerli olan ana şirket-iştirak rejimine istinaden temettü işlemlerindeki değişikliklerden kaynaklanmaktadır.

(2) 31 Aralık 2016 itibarıyla bu etki Fransa'daki vergi oranı değişikliğinden ve ABD'de önceden oluşmuş -305 milyon Euro zararın kaydedilmesinden kaynaklanmaktadır.

Fransa'da standart kurumlar gelir vergisi oranı %33.33'tür. 2000 yılında %3,3'e eşdeğer oranda bir *sosyal yardım vergisi* (vergi öncesi kazançlara dayanan ulusal katkı payı ödemesi) mükellefiyeti uygulanmaya başlanmıştır (0,76 milyon EURO temel vergilendirilebilir gelirden düşüldükten sonra). 2015 yılında Societe Generale'in fazladan %10,7 katkı ödemesi gerekmiştir. Bu katkı 31 Aralık 2016 itibarıyla mali raporlama dönemini kapatan şirketlere artık uygulanmayacaktır.

Ücretlerin ve masrafların bir kısmının tam yasal vergi oranı üzerinden vergilendirilmesine tabi olarak, özkaynak yatırımları üzerindeki uzun vadeli sermaye kazançları muaf tutulur. 2013 Fransa Mali Kanunu uyarınca, ücret ve masrafların söz konusu kısmı brüt sermaye kazançlarının %12'sidir.

Ayrıca, yürürlükte bulunan ana şirket-iştirak rejimi uyarınca, Societe Generale payının %5 ve üzerinde olduğu şirketlerden alınan temettü vergiden muaftır. Bu muafiyet ücret ve giderlerin bir bölümünün tam vergi oranından vergilendirilmesine bağlıdır.

20 Aralık 2016'da kabul edilen 2017 yılı Fransa Mali Kanunu vergi oranlarında kademeli bir azaltım getirmektedir. 2020 itibarıyla standart kurumlar gelir vergisi %28, artı %3,3 sosyal güvenlik katkısına azaltılmış olacaktır.

Fransa'da ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri geçici farkı terse çevirirken, yürürlükte olan vergi oranının uygulanması ile hesaplanır, örneğin:

- Tam vergi oranından vergilenen matrah için %34,43 veya %28,92.
- İndirimli vergi oranından vergilendirilen matrah için %4,13 veya %3,47.

2. VERGİ DÜZELTMELERİNE İLİŞKİN KARŞILIKLAR

MUHASEBE İLKELERİ

Karşılıklar vadesi veya tutarı kesin olarak belirlenemeyen yükümlülükleri temsil ederler. Karşılıklar, Grubun üçüncü şahıslara verilen taahhütlere binaen karşılığında en azından muadili bir değer almadan bu üçüncü şahıslara yönelik bir kaynak çıkışı yapmasının olası veya kesin olduğu durumlarda kaydedilir.

Beklenen çıkışlar bu iskontonun önemli etkisi olan yerlerde karşılık meblağını tespit etmek için bugünkü değere iskonto edilir. Vergi düzeltmeleri için ayrılacak karşılıklar ve bunların ters kayıtları gelir tablosunda Gelir vergisi altına Cari vergilere kaydedilir. Grup, söz konusu açıklamanın karşılığın konusuna ilişkin olarak diğer taraflarla olan ihtilaflarında sahip olduğu pozisyonu ciddi şekilde tehlikeye atacağını düşünmesi halinde ilişkili risklerin niteliği ve miktarı hakkında açıklama yapmaz.

(milyon EURO)	31.12.2015 tutarı	Net tahsisler		Kullanılan karşılıklar	Kapsamda değişiklik ve yeniden sınıflandırma	31.12.2016 tutarı
		Risk maliyeti	Diğer gelir tablosu			
Vergi düzeltmelerine ilişkin karşılıklar	84	-	101	(46)	-	139

3. ERTELENMİŞ VERGİLER

(milyon EURO)	31.12.2016	31.12.2015
Sonraki yıla aktarılan vergi zararları	2.951	3.233
Fransa'da vergi konsolidasyonuna dâhil olan şirketlere varlık satışlarından kazanç	(171)	(170)
Diğer (esasen diğer yedeklere ilişkin)	1.587	1.652
Toplam	4.367	4.715

4. VERGİ ZARARLARININ SONRAKİ YILA AKTARILMASINA İSTİNADEN TAHAKKUK ETTİRİLEN ERTELENMİŞ VERGİ VARLIKLARI

31 Aralık 2016 itibarıyla, her bir iştirakin tabi olduğu vergi sistemine ve bunların vergiye tabi gelirlerinin gerçekçi bir tahminine dayalı olarak, döneme ilişkin ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanım tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

(milyon EURO)	31.12.2016	Sonraki yıla aktarılan kalemlere ilişkin yasal	Öngörülen geri kazanım süresi
Sonraki yıla aktarılan vergi zararına ilişkin olarak toplam ertelenmiş vergi	2.951	-	-
. Fransız vergi grubu	2.320	Sınırsız ⁽¹⁾	10 yıl
. ABD vergi grubu	618	20 yıl	7 yıl
diğer	13	-	-

(1) 2013 Fransa Mali Kanununa göre, önceki yıllar zararlarının indirilmesi 1 milyon Euro artı ilgili mali yılda bu eşiği aşan vergiye tabi kazancın %50'si ile sınırlıdır. Zararların indirilemeyen kısmı sonraki mali yıllara zaman kısıtlaması olmadan ve aynı koşullarla taşınabilir.

Ayrıca, 31 Aralık 2016 itibarıyla bilançonun varlıklar tarafında gösterilmeyen ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri 696 milyon Euro ile aslen ABD'deki iştirakimizden kaynaklanmıştır (31 Aralık 2015'de 984 milyon Euro)

Societe Generale, 23 Eylül 2016 tarihinde Versay Temyiz Mahkemesi'nin Jerome Kerviel aleyhindeki hukuk davası hakkında verdiği kararın vergi pozisyonu üzerinde bir etkisi olmayacağı kanaatindedir. Yine de, Fransa Ekonomi ve Maliye Bakanı tarafından da belirtildiği gibi, vergi idaresi bankanın Jerome Kerviel'in dolandırıcılık faaliyetleri nedeniyle uğradığı 4,9 milyar Euro'luk zararın mali sonuçlarını incelemektedir. Bu husus hakkında yetkili mahkemeler nezdinde başka davalar da açılma ihtimali bulunmaktadır.

NOT 6 – ÖZKAYNAKLAR**NOT 6.1 - ÖZKAYNAKLARDA DEĞİŞİKLİK**

(EUR m)	Hisse senedi sermayesi	Ek ödenmiş sermaye	Yedekler, dağıtılmamış geçmiş yıl kârları	Özkaynaklar
31 Aralık 2014 tarihinde	1.006	20.417	12.023	33.446
Hisse senedi sermayesinde artış/azalış(1)	2	3	(3)	2
Dönem net kazancı	-	-	1.065	1.065
Ödenen temettüler(2)	-	-	(955)	(955)
Diğer hareketler	-	-	-	-
31 Aralık 2015 tarihinde(3)	1.008	20.420	12.130	33.558
Hisse senedi sermayesinde artış/azalış(4)	2	6	(2)	6
Dönem net geliri	-	-	4.223	4.223
Ödenen temettüler(5)	-	-	(1.596)	(1.596)
Diğer hareketler(6)	-	3	(318)	(315)
31 Aralık 2016 tarihinde(7)	1.010	20.429	14.437	35.876

(1) 31 Aralık 2015 itibarıyla Societe Generale'in tamamı ödenmiş sermayesi 1.007.799.641,25 EURO tutarında olup, 1,25 EURO nominal değerde 806.239.713 adet hissedenden oluşmuştur.

2015'de, Societe Generale aşağıda belirtildiği gibi 3,44 milyon EURO ihraç primli toplam 1,29 milyon EUR tutarında sermaye artırımları gerçekleştirmiştir:

- karşılıklardan alınmış, bedelsiz ve şarta bağlı Societe Generale çalışan hisselerindeki 1,12 milyon EURO;
- 3,44 milyon EURO ihraç primi ile birlikte Yönetim Kurulu tarafından verilen ve çalışanlar tarafından kullanılan hisse opsiyonlarından doğan 0,17 milyon EURO.

(2) 2015'de Societe Generale tarafından dağıtılan temettü tutarı 954,8 milyon Euro'dur. Bu tutar 11,5 milyon Euro hazine hisseleri temettüsü düşüldükten sonraki tutardır.

(3) 31 Aralık 2015 tarihinde Societe Generale'in yedeklerinin tutarı sonraki yıla aktarılan tutarlar hariç 3.634.639.435,71 Euro'dur. Bu rakamın dağılımı aşağıdaki gibidir:

- Kanuni yedekler için 100,65 milyon EURO;
- Uzun vadeli sermaye kazancı yedekleri 2.097,25 milyon EURO;
- Diğer yedekler için 1.436,74 milyon EURO.

(4) 31 Aralık 2016 itibarıyla Societe Generale'in tamamı ödenmiş sermayesi 1.009.641.917,50 EURO olup, 1,25 EURO nominal değerde 807.713.534 adet hissedenden oluşmuştur.

2016'te, Societe Generale aşağıda belirtildiği gibi 5,73 milyon EURO ihraç primli toplam 1,84 milyon EURO tutarında sermaye artırımları gerçekleştirmiştir:

- karşılıklardan alınmış, bedelsiz ve şarta bağlı Societe Generale çalışan hisselerindeki 1,58 milyon EURO;
- 5,73 milyon Euro ihraç primi ile birlikte Yönetim Kurulu tarafından verilen ve çalışanlar tarafından kullanılan hisse opsiyonlarından doğan 0,26 milyon Euro.

(5) 2016'da Societe Generale tarafından dağıtılan temettü tutarı 1.596,2 milyon Euro'dur. Bu tutar 16,6 milyon Euro hazine hisseleri temettüsü düşüldükten sonraki tutardır.

(6) Bu ödemelere aşağıdakiler dahildir:

- Fransa Muhasebe Standartları Kurulu'nun (ANC) 2013-02 sayılı tavsiye kararının uygulanmasından dolayı 318 milyon Euro (etkileri Not 1.2'de açıklanmıştır).
- SGSS Fransa birleşmesinden elde edilen kâra denk gelen 3,73 milyon Euro.

(7) 31 Aralık 2016 tarihinde Societe Generale'in yedeklerinin tutarı sonraki yıla aktarılan tutarlar hariç 3.632.721.445,25 Euro'dur. Bu rakamın dağılımı aşağıdaki gibidir:

- Kanuni yedekler için 100,78 milyon EURO;
- Uzun vadeli sermaye kazancı yedekleri 2.097,25 milyon EURO;
- Diğer yedekler için 1.434,69 milyon EURO.

NOT 6.2 - SERMAYE BENZERİ BORÇLAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Bu kalem varlığa dayalı borç şeklinde olsun olmasın bütün tarihli veya tarihsiz borçlanmaları içerir. Kredi alan şirketin tasfiye edilmesi halinde bu borçlar ancak diğer tüm alacaklıların ödemesi yapıldıktan sonra ödenecektir.

Varsa, uzun vadeli sermaye benzeri borçlar bakımından tahakkuk etmiş ve ödenecek faiz gelir tablosuna bir gider olarak ilgili borçlar altına kaydedilir.

(milyon EURO)

İhraç tarihi	Para birimi	İhraç edilen tutar	Vade tarihi	31.12.2016	31.12.2015
Tarihsiz sermaye benzeri borç senetleri					
1 Temmuz 1985	EUR	348	Tarihsiz	62	62
24 Kasım 1986	USD	500	Tarihsiz	235	228
30 Aralık 1996	JPY	10.000	Tarihsiz	-	76
5 Nisan 2007	USD	1.100	Tarihsiz	766	742
5 Nisan 2007	USD	200	Tarihsiz	60	58
19 Aralık 2007	EUR	600	Tarihsiz	468	468
16 Haziran 2008	GBP	700	Tarihsiz	590	689
7 Temmuz 2008	EUR	100	Tarihsiz	100	100
27 Şubat 2009	USD	450	Tarihsiz	-	413
4 Eylül 2009	EUR	1.000	Tarihsiz	1.000	1.000
6 Eylül 2013	USD	1.250	Tarihsiz	1.186	1.148
18 Aralık 2013	USD	1.750	Tarihsiz	1.660	1.607
7 Nisan 2014	EUR	1.000	Tarihsiz	1.000	1.000
25 Haziran 2014	USD	1.500	Tarihsiz	1.423	1.378
29 Eylül 2015	USD	1.250	Tarihsiz	1.186	1.148
13 Eylül 2016	USD	1.500	Tarihsiz	1.423	-
Ara toplam ⁽¹⁾				11.159	10.117
Sermaye benzeri uzun vadeli borçlar ve borç senetleri					
21 Temmuz 2000	EUR	78	31 Temmuz 2030	17	19
21 Aralık 2001	EUR	300	21 Aralık 2016	-	194
30 Ocak 2003	GBP	450	30 Ocak 2018	148	172
2 Haziran 2003	EUR	110	21 Aralık 2016	-	110
29 Aralık 2003	GBP	150	30 Ocak 2018	175	204
4 Şubat 2004	EUR	120	4 Şubat 2016	-	114
6 Mayıs 2004	EUR	120	6 Mayıs 2016	-	113
29 Ekim 2004	EUR	100	29 Ekim 2016	-	94
3 Şubat 2005	EUR	120	3 Şubat 2017	112	112
13 Mayıs 2005	EUR	100	13 Mayıs 2017	90	90
16 Ağustos 2005	EUR	226	18 Ağustos 2025	216	216
20 Nisan 2006	USD	1.000	20 Nisan 2016	-	477
15 Mayıs 2006	EUR	135	15 Mayıs 2018	125	125
26 Ekim 2006	EUR	120	26 Ekim 2018	111	111
9 Şubat 2007	EUR	124	11 Şubat 2019	116	116
16 Temmuz 2007	EUR	135	16 Temmuz 2019	130	130
30 Ekim 2007	EUR	134	30 Ekim 2019	129	129
14 Şubat 2008	EUR	225	14 Şubat 2018	225	225
26 Mart 2008	EUR	550	26 Mart 2018	331	331
7 Nisan 2008	EUR	250	6 Nisan 2023	155	155
15 Nisan 2008	EUR	321	15 Nisan 2023	321	321
28 Nisan 2008	EUR	50	6 Nisan 2023	50	50

(milyon EURO)

İhraç tarihi	Para birimi	İhraç edilen tutar	Vade tarihi	31.12.2016	31.12.2015
14 Mayıs 2008	EUR	150	6 Nisan 2023	150	150
14 Mayıs 2008	EUR	50	6 Nisan 2023	50	50
14 Mayıs 2008	EUR	90	6 Nisan 2023	90	90
30 Mayıs 2008	EUR	79	15 Nisan 2023	79	79
10 Haziran 2008	EUR	300	12 Haziran 2023	260	260
30 Haziran 2008	EUR	40	30 Haziran 2023	40	40
20 Ağustos 2008	EUR	1.000	20 Ağustos 2018	778	778
7 Haziran 2013	EUR	1.000	7 Haziran 2023	1.000	1.000
17 Ocak 2014	USD	1.000	17 Ocak 2024	949	919
16 Eylül 2014	EUR	1.000	16 Eylül 2026	1.000	1.000
27 Şubat 2015	EUR	1.250	27 Şubat 2025	1.250	1.250
15 Nisan 2015	EUR	150	7 Nisan 2025	150	150
14 Nisan 2015	USD	1.500	14 Nisan 2025	1.423	1.378
2 Haziran 2015	AUD	125	2 Haziran 2022	86	84
3 Haziran 2015	CNY	1.200	3 Haziran 2025	163	170
12 Haziran 2015	JPY	27.800	12 Haziran 2025	225	212
12 Haziran 2015	JPY	13.300	12 Haziran 2025	108	101
12 Haziran 2015	JPY	2.500	12 Haziran 2025	20	19
10 Haziran 2015	AUD	50	10 Haziran 2025	33	33
22 Temmuz 2015	USD	50	23 Temmuz 2035	47	46
30 Eylül 2015	JPY	20.000	30 Eylül 2025	162	152
21 Ekim 2015	EUR	70	21 Ekim 2026	70	70
24 Kasım 2015	USD	1.000	24 Kasım 2025	949	918
24 Kasım 2015	USD	500	24 Kasım 2045	474	459
19 Mayıs 2016	SGD	425	19 Mayıs 2026	279	-
3 Haziran 2016	JPY	15.000	3 Haziran 2026	122	-
3 Haziran 2016	JPY	27.700	3 Haziran 2026	224	-
27 Haziran 2016	USD	500	26 Haziran 2036	474	-
20 Temmuz 2016	AUD	325	20 Temmuz 2028	223	-
19 Ağustos 2016	USD	1.000	19 Ağustos 2026	949	-
13 Ekim 2016	AUD	150	13 Ekim 2026	103	-
16 Aralık 2016	JPY	10.000	16 Aralık 2026	81	-
Ara toplam ⁽¹⁾				14.461	13.016
Bağlı borçlar				435	413
Toplam ⁽²⁾				26.056	23.546

(1) Ana şirket mali tablolarının onaylanması için toplanan Olağan Genel Kurulun temettü ödenmemesine karar vermesi halinde, Yönetim Kurulu vadesiz sermaye benzeri borçlar için yapılan ödemeleri kısmen veya tamamen ertelemeye karar verebilir.

Societe Generale, imtiyazlı yatırım belgeleri için iktisap hakkı veren varantların ekli olduğu tarihsiz sermaye benzeri borç senetleri cinsinden 348 milyon EURO ihraç etmiştir. Bu senetlerin tamamı 1 Temmuz 1985 tarihinden itibaren kazanılan gelirden temettü alma hakkı vermektedir. Bu belgeler sadece şirket tasfiye olduğunda ve sermaye benzeri borçlar haricindeki borçlar ödendikten sonra ödenecektir.

Diğer menkul kıymetler ve borçlanmalarda onuncu yılda erken itfa hükmü bulunmakta olup, bu hak sadece Societe Generale tarafından kullanılabilir.

(2) Global olarak bankanın sermaye benzeri borç giderleri, vergiden ve geri alım etkisinden arındırılmış olarak, 2016'da 1.303 milyon Euro olmuştur (2015'de 1.214 milyon Euro).

NOT 7 - DİĞER BİLGİLER**NOT 7.1. - NET BANKACILIK GELİRİNİN COĞRAFİ DÖKÜMÜ(1)**

	Fransa		Avrupa		Amerika	
(milyon EURO)	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Net faiz ve benzeri gelir(2)	6.688	6.141	289	321	461	285
Net ücret geliri	2.262	2.074	391	362	134	159
Alım satım portföyünden ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelirler	1.645	3.101	1.173	1.170	636	257
Diğer net faaliyet geliri	32	(275)	18	22	(4)	4
Net bankacılık gelirleri	10.627	11.041	1.871	1.875	1.227	705

	Asya		Afrika		Toplam	
(milyon EURO)	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Net faiz ve benzeri gelir(2)	113	170	9	9	7.560	6.926
Net ücret geliri	47	51	4	4	2.838	2.650
Alım satım portföyünden ve kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetlerden net gelirler	328	243	(1)	1	3.781	4.772
Diğer net faaliyet geliri	(1)	1	-	-	45	(248)
Net bankacılık gelirleri	487	465	12	14	14.224	14.100

(1) Gelirin kaydedildiği ülke dikkate alınmıştır.

(2) Temettü geliri dahil.

NOT 7.2 - MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Tesisler, ekipman ve diğer duran varlıklar satın alma fiyatları üzerinden bilançonun aktif tarafına kaydedilir. Duran varlıklar için uzun süren bir inşaat sürecini finanse etmek için yapılan borçlanma masrafları diğer tüm direkt olarak isnat edilebilir masraflarla birlikte iktisap maliyetine dâhil edilir. Alınan yatırım teşvikleri ilgili varlıkların maliyetinden düşülür.

Şirket içinde geliştirilen yazılımlar geliştirme maliyeti üzerinden bilançonun varlıklar kısmına yazılır. Bu maliyetler içinde donanım ve hizmetler için dışarıya yapılan ödemeler ve yazılımın geliştirilmesi ve kullanıma hazırlanması ile doğrudan ilişkilendirilebilen personel giderleri yer alır.

Duran varlıklar kullanıma uygun hale gelir gelmez faydalı ömürleri boyunca amorti edilir. Varlığın bakiye değeri varsa amortisman tabi tutardan düşülür.

Amortisman ve tükenme payları gelir tablosunda *Amortisman ve tükenme payları* altına kaydedilir.

Bir duran varlığın bir veya birkaç bileşeni farklı amaçlar için veya bir bütün olarak düşünülen varlıktan farklı bir süreyle ekonomik fayda üretmek için kullanılırsa bu bileşenler kendi faydalı ömürleri boyunca amorti edilir.

Societe Generale bu yaklaşımı kendi işletme ve yatırım konusu maddi duran varlıklarına uygulamış, varlıklarını karşılık gelen amortisman süreleri ile aşağıdaki bileşenlere ayırmıştır:

Altyapı	Başlıca yapılar	50 yıl
	Kapı ve pencereler, çatı	20 yıl
	Cepheler	30 yıl
Teknik kurulumlar	Asansörler	
	Elektrik tesisatı	
	Elektrik jeneratörleri	
	Havalandırma, aspiratörler	10 - 30 yıl
	Kablo tesisatı	
	Güvenlik ve izleme kurulumları	
	Su tesisatı	
Döşemeler tesisatlar	Yangın emniyet ekipmanları	
	Yüzeyler, çevre düzenlemesi	10 yıl

Binalar dışındaki duran varlıkların amortisman süreleri faydalı ömürlerine bağlıdır, bu ömürler genellikle aşağıdaki aralıkta tahmin edilmektedir:

Fabrika ve teçhizat	5 yıl
Ulaştırma	4 yıl
Mobilya	10 - 20 yıl
Ofis ekipmanları	5 - 10 yıl
BT ekipmanları	3 - 5 yıl
Geliştirilmiş veya iktisap edilmiş yazılım	3 - 5 yıl
İmtiyazlar, patentler, lisanslar, vs.	5 - 20 yıl

1. MADDİ VE MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

(milyon EURO)	Brüt defter değeri 31.12.2015	İktisaplar	Elden çıkarmalar	Kapsam değişimi ve diğer hareketler	Brüt defter değeri 31.12.2016	Birikmiş amortisman ve tükenme payı 31.12.2016	Net defter değeri 31.12.2016
FAALİYET VARLIKLARI							
Maddi olmayan varlıklar	2.890	302	(17)	(62)	3.113	(2.061)	1.052
Maddi varlıklar	2.660	178	(265)	(23)	2.550	(1.687)	863
FAALİYETLERDE KULLANILMAYAN VARLIKLAR	-	-	-	-	-	-	-
Maddi varlıklar	11	-	(1)	-	10	(7)	3
Toplam	5.561	480	(283)	(85)	5.673	(3.755)	1.918

2. UZUN VADELİ YATIRIMLARDAN GELİR

MUHASEBE İLKELERİ

Bu kalem satışlardan gerçekleşen sermaye kazançlarını veya zararlarını ve işletme duran varlıklarındaki yatırımlar için net amortisman tahsisini kapsar. Ofisler hariç olmak üzere gayrimenkul geliri *Net bankacılık geliri* altına kaydedilir.

(milyon EURO)	2016	2015
İşletme duran varlıkları:		
Satışlardan kazançlar	40	8
Satışlardan zararlar	-	-
Toplam	40	8

NOT 7.3 - VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİN VADEYE KALAN ZAMANA GÖRE DÖKÜMÜ__

Bakiye 31.12.2016

Şirket içi çıkarmalar:
genel merkez/yurtdışı
şubeler

(milyon EURO)	3 aydan az	3 aydan 1 yıla kadar	1 ila 5 yıl	5 yıldan fazla		Toplam
AKTİFLER						
Bankalardan alacaklar	203.820	53.705	65.166	20.322	(145.802)	197.211
Müşteri kredileri (1)	124.932	51.681	133.123	79.860	(9)	389.587
Tahviller ve diğer borçlanma araçları:						
Alım satım amaçlı menkul kıymetler(2)	9.235	44.747	-	-	(6)	53.976
Kısa vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler(2)	4.419	6.984	82	-	-	11.485
Uzun vadeli yatırım amaçlı menkul kıymetler(2)	1	407	3.769	16.995	-	21.172
Toplam	342.407	157.524	202.140	117.177	(145.817)	673.431
PASİFLER						
Bankalara borçlar	193.835	52.837	95.385	49.079	(146.614)	244.522
Müşteri mevduatları	291.207	36.892	57.836	58.405	(1.069)	443.271
İhraç edilen menkul kıymetler şeklinde yükümlülükler	22.618	13.615	25.080	13.938	-	75.251
Toplam	507.660	103.344	178.301	121.422	(147.683)	763.044

(1) Kiralama finansmanı ve benzeri anlaşmalar dâhildir.

(2) İlişkili alacaklar dâhildir.

NOT 7.4 - YABANCI PARA CİNSİNDEN İŞLEMLER**MUHASEBE İLKELERİ**

Yabancı para cinsinden olağan faaliyetlerden doğan kazançlar ve zararlar gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Doğrudan vadeli döviz işlemleri ve diğer vadeli döviz işlemlerinin finansal riske karşı korunması için kullanılanlar geriye kalan vade için ilgili dövizin vadeli döviz kuru üzerinden değerlendirilir. Spot ve diğer vadeli döviz pozisyonları resmi ay sonu spot oranları kullanılarak aylık esasta yeniden değerlendirilir. Gerçekleşmemiş kazançlar ve zararlar gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Finansal riske karşı koruma altına alınmış vadeli döviz işlemlerinden kaynaklanan primler ve iskontolar bu işlemlerin vadelerine kadar kalan süre üzerinden eşit oranlı esasında gelire amorti edilir.

31.12.2016					31.12.2015			
(milyon EURO)	Aktifler	Pasifler	Satın alınan henüz teslim alınmamış dövizler	Satılan henüz teslim edilmemiş dövizler	Aktifler	Pasifler	Satın alınan henüz teslim alınmamış dövizler	Satılan henüz teslim edilmemiş dövizler
EUR	661.050	679.273	309.054	328.178	686.049	696.091	290.545	317.973
USD	319.802	301.708	638.757	560.706	284.733	305.031	602.884	555.379
GBP	51.516	52.310	107.168	100.271	52.836	65.367	131.966	116.083
JPY	83.850	82.549	80.448	117.392	62.632	40.911	86.445	97.145
Diğer para birimleri	77.335	77.713	254.628	271.725	65.880	44.730	217.684	244.368
Toplam	1.193.553	1.193.553	1.390.055	1.378.272	1.152.130	1.152.130	1.329.524	1.330.948

NOT 7.5 - İŞBİRLİĞİ YAPMAYAN ÜLKE VEYA BÖLGELERDEKİ FAALİYETLER

Societe Generale, OECD tarafından işbirliği yapmayan vergi cennetleri olarak nitelendirilen ülkelerde faaliyet geliştirilmesini önlemek için 2003 yılında katı dâhili kurallar tanımlamıştır. Bütün operasyonlara veya mevcut operasyonların parçası olarak faaliyet geliştirilmesine ancak Kurumsal Sekreteryâ ve Risk Bölümünün onayının ardından Genel Yönetim kararı ile izin verilebilir.

Societe Generale, 8 Nisan 2016 tarihli (10 Nisan 2016'da yayınlanan) Bakanlık Emri ile güncellenen ve Fransa tarafından işbirliği yapmayan Ülke ve Bölgeler olarak görülen yerlerdeki Grup faaliyetlerini 2010 yılından itibaren sona erdirmeye ve bu yönde gerekli adımları atmaya karar vermiştir.

2016'da Societe Generale artık söz konusu ülke ve bölgelerde doğrudan veya dolaylı faaliyette bulunmamıştır. Societe Generale'in Brunei için bir faaliyet lisansı bulunmakta, ancak bu lisans kullanılmamaktadır.

NOT 7.6 - İŞTİRAKLER VE BAĞLI ŞİRKETLER TABLOSU

		2016	2016	2016	2016		
Sahip olunan hisselerin defter değeri							
(Bin Euro veya yerel para birimi)							
Şirket/Şirket Merkezi veya Tesis	Faaliyet/Bölüm		Kayıtlı sermaye (Yerel para birimi) (1)	Sermaye harici özkaynaklar (Yerel para birimi) (1)	Sahip olunan sermaye payı (%)	Brüt (EURO)	Net (EURO)
I - DEFTER DEĞERİ SOCIETE GENERALE SERMAYESİNİN %1'İNİ AŞAN YATIRIMLAR HAKKINDA BİLGİ							
A) İştirakler (%50'sinden fazlası Societe Generale'e ait olan)							
SG FINANCIAL SERVICES HOLDING	Portföy yönetimi						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	2.662.976	270.554	100,00	3.157.285	3.157.285
SG AMERICAS SECURITIES HOLDINGS, LLC	Komisyonculuk						
C/O The Corporation Trust Company - 1209 Orange Street - 19801 Wilmington - Delaware - ABD	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	USD	1.430.976	1.150.759	100,00	3.004.415	3.004.415
INTER EUROPE CONSEIL	Kredi kurumu						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	764.983	30.964	100,00	3.852.866	1.287.603
GENEFINANCE	Portföy yönetimi						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	1.000.000	237.380	100,00	1.076.025	1.076.025
SG HAMBROS LIMITED (HOLDING)	Varlık yönetimi						
31 Norfolk House - St James's Square - London SW1Y 4JR - Birleşik Krallık	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	GBP	518.710	162.776	100,00	649.358	649.358
GENEFIMMO	Gayrimenkul ve gayrimenkul finansmanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Fransa Bireysel Bankacılık	EUR	347.264	42.216	100,00	606.656	606.656
SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES SPA	Kredi kurumu						
Via Benigno Crespi, 19 A - 20159 Milano - İtalya	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	111.309	203.596	100,00	745.062	725.062
SOCIETE GENERALE SECURITIES JAPAN LTD	Komisyonculuk						
New Pier Takeshiba North Tower - 11-1 - Kaigan 1-chome - Minato-ku - Tokyo - Japonya	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	JPY	35.765.000	31.326.000	100,00	621.641	547.987
SOGEMARCHE	Gayrimenkul						
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	500.000	(24.802)	100,00	500.000	500.000
SOCIETE GENERALE SPLITSKA BANKA	Uluslararası bireysel bankacılık						
Rudera Boskovic 16 - 21000 Split - Hırvatistan	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	HRK	991.426	2.660.417	100,00	1.059.042	468.188
SOCIETE GENERALE (CHINA) LIMITED	Uluslararası bireysel bankacılık						
2, Wudinghou Street, Xicheng District - 100140 Beijing - Çin	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	CNY	4.000.000	(292.041)	100,00	444.822	442.703
BANCO SOCIETE GENERALE BRASIL S/A	Yatırım bankacılığı						
Avenida Paulista, 2300 - Cerqueira Cesar - São Paulo - SP	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	BRL	2.956.929	(34.043)	100,00	990.932	312.811
CEP 01310-300 - Brezilya							
VALMINVEST	Ofis alanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	248.877	12.849	100,00	249.427	249.427
SOGECAMPUS	Gayrimenkul						
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	241.284	(5.393)	100,00	241.284	241.284
LYXOR ASSET MANAGEMENT	Alternatif varlık yönetimi						
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	161.106	99.192	100,00	217.348	217.348
GENEGIS I	Ofis alanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	192.900	20.545	100,00	196.061	196.061
FIDITALIA SPA	Tüketici finansmanı						
Via G. Ciardi, 9 - 20149 Milano - İtalya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	EUR	130.000	83.698	100,00	330.037	188.858

2016	2016	2016	2016	2016	2016
Şirket tarafından verilen geri ödenmemiş krediler ve avanslar (EURO)	Şirket tarafından verilen garantiler	Son mali yıla ait vergi hariç gelir (yerel para birimi)(1)(2)(3)	Son mali yıla ait net gelir (zarar) (yerel para birimi)(1) (3)	Şirket tarafından yıl içinde alınan temettüpler (EURO)	Açıklamalar Yeniden değerleme farkları
			590.399	742.830	
607.153		(8.870)	(23.795)	-	1 EUR = 1.0541 USD
5.223.528		649.308	216.761	433.649	
1.980.000		58.658	868.060	967.225	
1.543	350	149.131	26.243	-	1 EUR = 0.85618 GBP
61.369	1.888	17.307	22.584	11.482	
	230.000	154.026	24.424	32.264	
1.345.219	162	22.210.000	10.003.000	-	1 EUR = 123.4 JPY
50.000	2	24.097	(891)	-	
148.222	8.741	1.248.175	375.166	16.105	1 EUR = 7.5597 HRK
		413.639	28.641		1 EUR = 7.3202 CNY
829.868	37.806	312.813	118.242	-	1 EUR = 3.4305 BRL
53.300		654	2.615	950	
175.000		5.536	1.035	-	
		88.717	72.894	27.755	
45.000		212.164	4.227	1.517	
3.102.812		167.817	18.399	-	

		2016	2016	2016	2016		
Sahip olunan hisselerin defter değeri							
(Bin Euro veya yerel para birimi)							
Şirket/Şirket Merkezi veya Tesis	Faaliyet/Bölüm	Kayıtlı sermaye (Yerel para birimi) (1)	Sermaye dışında özkaynaklar (Yerel para birimi) (1)	Sahip olunan sermaye payı (%)	Brüt (EURO)	Net (EURO)	
SG SECURITIES KOREA (1-ga, Shinmun-ro), 14F 82, Saemun-ro, Jongno-gu - Seoul - Güney Kore	Ticari danışmanlık Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	KRW	205.500.000	44.233.028	100,00	161.319	161.319
COMPAGNIE FONCIERE DE LA MEDITERRANEE (CFM)	Ofis alanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	76.627	2.221	100,00	155.837	150.339
NEWEDGE FINANCIAL HONG KONG LTD Level 35 - Three Pacific Place - 1 Queen's Road - East Hong-Kong - Hong Kong	Komisyonculuk Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	HKD	1.888.582	(734.765)	100,00	259.683	125.021
SG AMERICAS, INC. C/O The Corporation Trust Company - 1209 Orange Street - 19801 Wilmington - Delaware - ABD	Yatırım bankacılığı Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	USD	-	492.196	100,00	1.612.723	118.921
SOCIETE GENERALE ALGERIE Résidence EL KERMA - 16105 Gué de Constantine - Wilaya d'Alger - Cezayir	Uluslararası Bireysel Bankacılık Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	DZD	10.000.000	22.030.610	100,00	110.524	110.524
SOCIETE GENERALE CAPITAL CANADA Inc 1501 Avenue McGill College - Suite 1800 H3A 3M8 - Montreal - Kanada	Komisyonculuk Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	CAD	150.000	54.040	100,00	103.505	103.505
ORPAVIMOB 17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Gayrimenkul ve gayrimenkul finansmanı Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	100.253	15.562	100,00	100.253	100.253
SI DU 29 BOULEVARD HAUSSMANN 29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Ofis alanı Kurumsal Merkez	EUR	90.030	24.168	100,00	89.992	89.992
SG SECURITIES SINGAPORE PTE LTD 8 Marina Boulevard - #12-01 - Marina Bay Financial Centre Tower 1 - 018981 - Singapur	Komisyonculuk Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	SGD	99.156	(6.082)	100,00	93.970	50.804
SG FACTORING SPA Via Trivulzio, 7 - 20146 Milano - İtalya	Faktoring Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	11.801	29.963	100,00	46.100	46.100
SG ASIA (HONG-KONG) LTD Level 38 - Three Pacific Place - 1 Queen's Road - East Hong-Kong - Hong Kong	Tacir banka Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	HKD	400.000	(2.149)	100,00	45.516	45.516
SOCIETE GENERALE (NORTH PACIFIC) LTD C/O M&C Corporation Services Limited Ug - County of New Castle - Box 309GT - George Town - Cayman Adaları	Menkul kıymetler komisyonculuğu Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	JPY	3.000	4.101.000	100,00	87.977	45.087
SOCIETE GENERALE SECURITIES AUSTRALIA PTY LTD Level 23 - 400 George Street - Sydney - NSW 2000 - Avustralya	Hisse senedi piyasalarında komisyonculuk Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	AUD	100.000	(29.618)	100,00	62.745	44.549
ELEAPARTS 29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Ofis alanı Fransa Bireysel Bankacılık	EUR	37.967	6.859	100,00	37.978	37.978
INORA LIFE LTD IFSC House - International Financial Services Centre - Dublin 1 - İrlanda	Hayat sigortası Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	36.500	(15.697)	100,00	36.500	22.355
SG AUSTRALIA HOLDINGS LTD Level 25, 1-7 Bligh Street - Sydney, NSW 2000 - Avustralya	Portföy yönetimi Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	AUD	19.500	2.343	100,00	13.053	13.053
SG SECURITIES ASIA INTERNATIONAL HOLDINGS LTD (HONG-KONG) Level 38 - Three Pacific Place - 1 Queen's Road - East Hong-Kong - Hong Kong	Yatırım bankacılığı Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	USD	154.991	144.312	100,00	146.513	146.513

2016	2016	2016	2016	2016	2016
Şirket tarafından verilen geri ödenmemiş krediler ve avanslar (EURO)		Son mali yıla ait vergi hariç gelir (yerel para birimi)(1)(2)(3)	Son mali yıla ait net gelir (zarar) (yerel para birimi)(1) (3)	Şirket tarafından yıl içinde alınan temettümler (EURO)	
Şirket tarafından verilen garantiler					Açıklamalar Yeniden değerlendirme farkları
-	-	109.700.249	42.915.893	13.769	1 EUR = 1269.36 KRW
-	-	740	2.029	1.660	
-	-	48.440	(16.872)	-	1 EUR = 8.1751 HKD
105	854	10.147	(45.394)	-	sermaye = 1 USD 1 EUR = 1.0541 USD
-	-	17.679.872	7.619.625	20.445	1 EUR = 116.42505 DZD
-	-	38.320	6.607	-	1 EUR = 1.4188 CAD
-	-	17.877	3.129	-	
-	-	7.323	3.065	3.076	
42.064	806.375	31.934	15.476	-	1 EUR = 1.5234 SGD
-	510.000	9.156	2.712	3.485	
28.712	-	74.635	37.237	-	1 EUR = 8.1751 HKD
158.023	-	7.925.000	1.538.000	204.818	1 EUR = 123.4 JPY
147.301	102.768	20.488	996	-	1 EUR = 1.4596 AUD
-	-	1.493	(64)	263	
-	2.127	2.961	(592)	-	
-	-	-	(6)	-	1 EUR = 1.4596 AUD
161.643	-	440.821	156.876	538.706	1 EUR = 1.0541 USD

		2016	2016	2016	2016		
Sahip olunan hisselerin defter değeri							
(Bin Euro veya yerel para birimi)							
Şirket/Şirket Merkezi veya Tesis	Faaliyet/Bölüm	Kayıtlı sermaye (Yerel para birimi) (1)	Sermaye dışında öz kaynaklar (Yerel para birimi) (1)	Sahip olunan sermaye payı (%)	Brüt (EURO)	Net (EURO)	
SOCIETE GENERALE IMMOBEL	Gayrimenkul						
11 Rue des Colonies - 1000 Bruxelles - Belçika	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	400.062	66.817	100,00	400.061	400.061
DESCARTES TRADING	Özsermaye ile yapılan alım satım						
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	377.000	(21.445)	100,00	376.987	355.036
SOCIETE GENERALE SFH	Kredi kurumu						
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	375.000	106.817	100,00	375.000	375.000
BOURSORAMA SA	Online Komisyonculuk						
18, Quai du Point du Jour - 92100 Boulogne-Billancourt - Fransa	Fransa Bireysel Bankacılık	EUR	35.548	500.468	100,00	783.843	783.843
SOCIETE GENERALE SCF	İpotekler						
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	150.000	72.621	100,00	150.000	150.000
SOCIETE GENERALE INTERNATIONAL LIMITED	Komisyonculuk ve takas						
10 Bishops Square - London E1 6EG - Birleşik Krallık	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	GBP	1.000.000	15.420	100,00	1.313.939	1.313.939
ALD INTERNATIONAL SA	Araç kiralama ve finansmanı						
15, allée de l'Europe - 92110 Clichy sur Seine - Fransa	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	EUR	606.155	430.364	100,00	1.335.250	1.335.250
CREDIT DU NORD	Fransa bireysel bankacılık						
28, place Rihour - 59800 Lille - Fransa	Fransa Bireysel Bankacılık	EUR	890.263	1.428.866	100,00	1.410.255	1.410.255
SOCIETE GENERALE BANKA SRBIJA	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Bulevar Zorana Djindjica 50 a/b - 11070 Novi Beograd - Sırbistan	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	RSD	23.724.275	15.761.322	100,00	251.951	251.951
SOCIETE GENERALE SECURITIES SERVICES HOLDING							
17, cours Valmy - 92800 Puteaux - Fransa	Portföy yönetimi Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	EUR	237.555	(207.413)	100,00	237.555	18.659
ROSBANK	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
34, Masha Poryvaeva Street 107078 - Moscow - Rusya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	RUB	17.586.914	94.480.491	99,95	3.882.939	2.059.794
SOCIETE DE LA RUE EDOUARD VII	Ofis alanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	11.396	12.375	99,91	59.612	21.646
SG EXPRESS BANK	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
92, Bld VI Varentchik - 9000 Varna - Bulgaristan	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	BGN	33.674	585.501	99,74	62.356	62.356
SOCIETE GENERALE INVESTMENTS (U.K.) LIMITED	Yatırım bankacılığı						
SG House - 41 Tower Hill - London EC3N 4SG - Birleşik Krallık	Küresel Bankacılık ve Yatırımcı Çözümleri	GBP	157.820	97.606	98,96	198.024	198.024
SKB BANKA	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Adjovscina, 4 - 1513 Ljubljana - Slovenya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	EUR	52.784	288.661	97,58	220.221	220.221
SOCIETE GENERALE MAURITANIE	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Ilot A, n°652 Nouakchott - Moritanya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	MRO	6.000.000	10.849.147	95,50	20.361	20.361
SOGINFO - SOCIETE DE GESTION ET D'INVESTISSEMENTS FONCIERS	Ofis alanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Fransa Bireysel Bankacılık	EUR	133.292	202.971	92,59	148.720	148.720

2016	2016	2016	2016	2016	2016
Şirket tarafından verilen geri ödenmemiş krediler ve avanslar (EURO)	Şirket tarafından verilen garantiler	Son mali yıla ait vergi hariç gelir (yerel para birimi)(1)(2)(3)	Son mali yıla ait net gelir (zarar) (yerel para birimi)(1) (3)	Şirket tarafından yıl içinde alınan temettüleri (EURO)	Açıklamalar Yeniden değerleme farkları
-	-	17.887	15.421	-	
62.000	-	1.819.258	3.474	-	
138.450	-	414.013	19.593	-	
467.247	460.000	153.645	(24.002)	-	
87	-	412.665	7.906	-	
370.249	-	244.783	90.518	-	1 EUR = 0.85618 GBP
1.555.000	315	87.250	306.977	249.518	
5.558.197	197.159	1.246.059	619.793	278.207	
89.601	11.051	12.908.225	4.704.404	-	1 EUR = 123.46 RSD
500	-	-	(17.655)	-	
614.929	-	35.601.252	5.662.098	-	1 EUR = 64.3 RUB
			124	33	
-	110.000	242.946	93.881	-	1 EUR = 1.9558 BGN
10.000	-	24.504	18.627	-	1 EUR = 0.85618 GBP
170.856	1.238	116.050	64.855	33.451	
-	-	9.576.894	501.794	-	1 EUR = 378.29665 MRO
30.000	-	31.162	7.508	-	

			2016	2016	2016	2016	
Sahip olunan hisselerin defter değeri							
(Bin Euro veya yerel para birimi)							
Şirket/Şirket Merkezi veya Tesis	Faaliyet/Bölüm		Kayıtlı sermaye (Yerel para birimi) (1)	Sermaye dışında öz kaynaklar (Yerel para birimi) (1)	Sahip olunan sermaye payı (%)	Brüt (EURO)	Net (EURO)
SOCIETE GENERALE BANKA MONTENEGRO A.D.	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Bulevar Revolucije 17 - 81000 Podgorica - Karadağ	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	EUR	24.731	33.138	90,56	28.819	28.819
BANKA SOCIETE GENERALE ALBANIA SH.A	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
BLV Deshmoret e Kombit Blu Towers - Tower 1, 9th floor - Tirana - Arnavutluk	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	ALL	6.740.900	1.777.800	88,64	70.024	59.549
BANQUE DE POLYNESIE	Bireysel bankacılık						
355 Bd Pomaré, BP 530, 98713 Papeete - Tahiti - Fransız Polinezyası	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	XPF	1.380.000	8.037.114	72,10	12.397	12.397
SG DE BANQUES EN COTE D'IVOIRE	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
5 & 7, avenue J. Anoma - 01 BP 1355 - Abidjan 01 - Fildişi Sahili	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	XOF	15.555.555	82.802.785	71,84	30.504	30.504
OHRIIDSKA BANKA	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Orce Nikolov Str. No.54, Skopje-Centar - Centar - Makedonya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	MKD	1.162.253	1.659.517	71,33	30.371	30.371
MOBIASBANCA GROUPE SOCIETE GENERALE	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Bd. Stefan cel Mare 81A - MD-2012 mun.-Chisinau - Moldova Cumhuriyeti	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	MDL	99.944	954.478	67,85	24.960	24.960
BANCO SOCIETE GENERALE MOÇAMBIQUE SA	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Av. Friedrich Engels no. 400 - Maputo - Mozambik	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	MZN	357.714	1.013.430	65,00	16.908	16.908
KOMERCNI BANKA A.S	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
Na Prikope 33 - Building Register number 969 - 114 07 Praha 1 - Çek Cumhuriyeti	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	CZK	19.004.926	56.967.554	60,35	1.286.212	1.286.212
BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
B-dul Ion Mihalache nr. 1-7 Sector 1 - Bucurest - Romanya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	RON	696.902	5.170.706	60,17	227.273	227.273
SOCIETE GENERALE CAMEROUN	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
78 Avenue Joss - BP 4042 - Douala - Kamerun	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	XAF	12.500.000	42.684.295	58,08	16.940	16.940
GENEFIM	Gayrimenkul kiralama finansmanı						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Fransa Bireysel Bankacılık	EUR	72.779	29.097	57,62	89.846	89.846
SG MAROCAINE DE BANQUES	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
55, boulevard Abdelmoumen - Casablanca - Fas	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	MAD	2.050.000	7.425.270	57,46	141.626	141.626
UNION INTERNATIONALE DE BANQUES	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
65, avenue Habib Bourguiba - 1000A Tunis - Tunus	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	TND	172.800	119.435	52,34	153.211	153.211

2016	2016	2016	2016	2016	2016
Şirket tarafından verilen geri ödenmemiş krediler ve avanslar (EURO)	Şirket tarafından verilen garantiler	Son mali yıla ait vergi hariç gelir (yerel para birimi)(1)(2)(3)	Son mali yıla ait net gelir (zarar) (yerel para birimi)(1) (3)	Şirket tarafından yıl içinde alınan temettüleri (EURO)	Açıklamalar Yeniden değerleme farkları
-	1.396	24.082	7.151	1.810	
-	25.679	3.504.779	909.659	1.795	1 EUR = 135.275 ALL
37.338	84.353	5.991.543	730.519	43	1 EUR = 119.33174 XPF
-	120.264	92.675.854	36.453.155	17.814	1 EUR = 655.957 XOF
14.000	2.980	1.529.229	468.188	453	1 EUR = 61.51 MKD
-	62.491	655.960	320.723	3.038	1 EUR = 21.0716 MDL
-	-	399.000	(371.100)	-	1 EUR = 74.74125 MZN
370.754	235.789	30.569.885	13.650.648	263.066	1 EUR = 27.021 CZK
135.624	199.273	2.679.010	883.093	29.763	1 EUR = 4.539 RON
-	9.858	50.883.830	7.018.433	6.497	1 EUR = 655.957 XAF
2.180.792	-	43.569	14.029	11.795	
66.870	305.649	3.680.244	584.053	5.509	1 EUR = 10.6603 MAD
32.977	-	251.210	64.886	4.015	1 EUR = 2.42595 TND

			2016	2016	2016	2016	
Sahip olunan hisselerin defter değeri							
(Bin Euro veya yerel para para birimi)							
Şirket/Şirket Merkezi veya Tesis	Faaliyet/Bölüm		Kayıtlı sermaye (Yerel para birimi) (1)	Sermaye dışında özkaynaklar (Yerel para birimi) (1)	Sahip olunan sermaye payı (%)	Brüt (EURO)	Net (EURO)
B) İştirakler (%10 ila %50 payı Societe Generale'e ait)							
SOGEPARTICIPATIONS	Portföy yönetimi						
29, boulevard Haussmann - 75009 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	411.267	71.253	24,58	234.000	234.000
SG CALEDONNIENNE DE BANQUE	Bireysel bankacılık						
44, rue de l'Alma - BP G2 98848 Nouméa cedex - Yeni Kaledonya	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	XPF	1.068.375	14.027.783	20,60	16.266	16.266
SOUTH EAST ASIA COMMERCIAL BANK	Uluslararası Bireysel Bankacılık						
25, Tran Hung Dao Street - Hoan Kiem Dist. - Hanoi - Vietnam	Uluslararası Bireysel Bankacılık ve Finans Hizmetleri	VND	5.465.881.000	303.035.000	20,00	92.188	17.592
CAISSE DE REFINANCEMENT DE L'HABITAT	Konut kredisi refinansmanı						
35, rue de la Boetie - 75008 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	539.995	25.329	14,94	83.999	83.999
CREDIT LOGEMENT	Kredi kurumu						
50, boulevard Sébastopol - 75003 Paris - Fransa	Kurumsal Merkez	EUR	1.259.850	489.306	13,50	171.037	171.037

(1) Yurt dışı iştirakler ve bağlı şirketler için, özkaynaklar grup konsolide mali tablolarına konsolide raporlama para birimi cinsinden kaydedilir.

(2) Bankacılık ve finans iştirakleri için, gelirler net bankacılık gelirini belirtir.

(3) Mali tablolar Fransız şirketler için henüz denetlenmemiştir.

2016	2016	2016	2016	2016	2016
Şirket tarafından verilen geri ödenmemiş krediler ve avanslar (EURO)	Şirket tarafından verilen garantiler	Son mali yıla ait vergi hariç gelir (yerel para birimi)(1)(2)(3)	Son mali yıla ait net gelir (zarar) (yerel para birimi)(1) (3)	Şirket tarafından yıl içinde alınan temettüler (EURO)	Açıklamalar Yeniden değerleme farkları
814.701	-	-	423.431	252.700	
13.750	74.770	9.177.555	2.798.231	4.310	1 EUR = 119.33174 XPF 31.12.2015 itibarıyla veriler
-	-	1.177.898.000	91.885.000		1 EUR = 24,024 VND
-	-	1.588.892	63	-	
307.193	-	274.871	107.795	-	

İŞTİRAKLER VE BAĞLI ŞİRKETLER TABLOSU (DEVAM)

Sahip olunan hisselerin defter değeri _____

(Bin Euro)	Brüt	Net	Şirket tarafından verilen geri ödenmemiş krediler ve avanslar	Şirket tarafından verilen garantiler	Yıl içinde alınan temettüpler	Açıklamalar
II — DİĞER İŞTİRAKLERE VE BAĞLI ŞİRKETLERE İLİŞKİN BİLGİLER						
A) 1. paragrafa dâhil edilmeyen iştirakler:						
1) Fransa'daki iştirakler	56.179	52.323	8.116.026	1.492.784	97.488	Yeniden değerlendirme farkı: -
2) Yabancı iştirakler	286.379	87.090	103.703	73.100	23.729	Yeniden değerlendirme farkı: 1.447
B) 1. paragrafa dâhil edilmeyen bağlı şirketler:						
1) Fransa'daki şirketler	5.604	4.922	200.000	-	507	Yeniden değerlendirme farkı: -
2) Yabancı şirketler	9.794	9.794	-	-	4.133	Yeniden değerlendirme farkı: -
	357.956	154.129	8.419.729	1.565.884	125.857	

NOT 7.7 - KARŞILIKLAR**MUHASEBE İLKELERİ**

Bilanço yükümlülüklerinin altında yer alan *Karşılıklar*, finansal araçlara, ihtilaflara, çalışanlara sağlanan haklara ve vergi düzeltmelerine ilişkin karşılıklardan oluşur.

	31.12.2016	31.12.2015
(milyon EURO)		
Finansal araç karşılıkları (bkz. Not 2.6)	21.959	17.520
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (bkz. Not 4.2)	1.532	1.084
Vergi düzeltmelerine ilişkin karşılıklar (bkz. Not 5)	139	84
Diğer karşılıklar	77	43
Toplam	23.707	18.731

7. MALİ TABLOLARA DAİR KANUNİ DENETÇİ RAPORU

Bu, Fransızca hazırlanmış konsolide mali tablolara dair kanuni denetçi raporunun İngilizceye yapılmış serbest bir tercümesidir ve verilmesinin yegâne amacı İngilizce konuşan okuyuculara kolaylık sağlanmasıdır.

Bu Kanuni Denetçi raporu değiştirilmiş olsun ya da olmasın özellikle Fransız kanunlarının gerektirdiği bilgileri içerir. Aşağıdaki bilgilerde mali tablolara ilişkin denetim görüşleri ve ayrıca önemli muhasebe ve denetim konularında denetçilerin değerlendirmelerini ele alan açıklayıcı bir paragraf sunulmaktadır. Bu değerlendirmeler bir bütün olarak alınan mali tablolar hakkında bir kanaat bildirilmesi amacıyla değerlendirilmiş olup münferit hesap bakiyeleri, işlemler ve açıklamalar hakkında ayrıca güvence vermez.

Rapor aynı zamanda yönetim raporunda ve hissedarlara sunulan belgelerdeki bilgilerin özellikle doğrulanmasına ilişkin bilgiler içerir.

Bu rapor Fransız kanunları ve Fransa'da geçerli olan mesleki denetim standartları ile birlikte okunmalı ve bunlara göre yorumlanmalıdır.

DELOITTE & ASSOCIES
185, avenue Charles de Gaulle
92524Neuilly-sur-Seine Cedex
S.A. sermayesi 1.723.040€

Commissaire aux Comptes
Membre de la compagnie régionale de Versailles

ERNST & YOUNG et Autres
1/2, place des Saisons
92400 Courbevoie - Paris-La Défense 1
S.A.S. değişken sermaye.

Commissaire aux Comptes
Membre de la compagnie régionale de Versailles

SOCIETE GENERALE 31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YIL

Mali tablolara dair Kanuni Denetçinin hissedarlara verdiği rapor

Genel Kurulunuzun bize tevdi ettiği göreve uygun bir şekilde, 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl için aşağıdaki hususlarda size rapor veriyoruz:

- Societe Generale şirketinin ilişkitedeki mali tablolarının denetimi;
- değerlendirmelerimizin gerekçesi;
- kanunların öngördüğü belirli doğrulamalar ve bilgilendirme.

Bu mali tablolar Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Görevimiz denetimimize istinaden bu mali tablolar hakkındaki kanaatimizi ifade etmektir.

I. MALİ TABLOLAR HAKKINDAKİ GÖRÜŞ

Denetimimizi Fransa'da geçerli olan mesleki standartlara uygun bir şekilde gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Bu standartlar, denetimin mali tabloların maddi hatalar içerip içermediği hakkında makul güvence elde edecek şekilde planlanmasını ve yürütülmesini gerektirmektedir. Denetimler denetim örneklemesi veya diğer seçmeli sinama girişimleri, mali tablolardaki meblağları ve açıklamaları destekleyen kanıtlar ile doğrulama yapılmasını içerir. Denetimler ayrıca kullanılan muhasebe politikalarının, yapılan muhasebe tahminlerinin gerçekliğinin ve genel mali tablo sunumunun değerlendirilmesini içerir. Kanaatimizi oluşturmak amacıyla topladığımız kanıtların yeterli ve konuyla ilgili olduğuna inanıyoruz.

Görüşümüze göre, mali tablolar Fransa muhasebe ilkelerine göre 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla şirketin aktiflerinin, pasiflerinin, mali durumunun ve faaliyet sonuçlarının yıl sonu itibarıyla gerçek ve doğru görünümünü vermektedir.

Kanaatimize halel gelmeksizin, şu notlara dikkatinizi çekmek isteriz: 1 "Önemli muhasebe ilkeleri - 2. Muhasebe ilkelerinde ve hesap karşılaştırmalarında yapılan değişiklikler". Mali tablolardaki bu değişiklikler şu konulardaki muhasebe politikalarında değişiklik getirmektedir:

- şerefiyenin tanımı, giriş tarihi ve birleşme zararı sonrası maddi ve maddi olmayan varlıkların ve şerefiyenin hesaplanması;
- emeklilik yükümlülüklerinin değerlendirilmesi ve kaydedilmesi.

II. DEĞERLENDİRMELERİN GEREKÇESİ

Fransız Ticaret Kanununun değerlendirmelerimizin gerekçelendirilmesine ilişkin L. 823-9 numaralı maddesine göre aşağıdaki hususları dikkatinize sunarız:

- Şirketiniz yıllık mali tabloların hazırlanması amacıyla faaliyetlerinin doğasında bulunan kredi risklerini teminat altına almak için amortisman ve karşılıkları kaydetmekte ve bağlı şirketlerdeki yatırımların ve menkul kıymetler portföyünün ve ayrıca ertelenmiş vergi varlıklarının değerlendirilmesine ve emeklilik planları ile diğer işten ayrılma sonrası hakların değerlendirilmesine ilişkin önemli muhasebe tahminlerini icra etmektedir. 1 "Önemli muhasebe kuralları — 5. Tahminlerin kullanımı ve değerlendirme", 2.1 "Menkul kıymet portföyü", 5 "Vergiler" ve 2.6 "Amortisman ve karşılıklar — 2. Karşılıklar". Yönetim tarafından uygulanan prosedürleri, altta yatan varsayımları ve değerlendirme parametrelerini gözden geçirdik, test ettik ve bu muhasebe tahminlerinin mali tablolara ilişkin yukarıdaki notta açıklanan muhasebe politikalarıyla tutarlı belgelenmiş prosedürlere dayanıp dayanmadığını değerlendirdik.

- "Önemli muhasebe ilkeleri" başlıklı Not 1 ve "Vadeli finansal araç işlemleri" başlıklı Not 2.2'de belirtildiği üzere, şirketiniz aktif piyasalarda kote olmayan finansal araçların değerini hesaplamak için dahili modeller kullanmaktadır. Prosedürlerimiz arasında, kullanılan modellerin kontrol prosedürlerinin gözden geçirilmesi, dayanak verilerin, varsayımların ve bunların izlenebilirliğinin değerlendirilmesi ve değerlendirme yapılırken piyasalardan genel olarak beklenebilecek risklerin dikkate alındığının doğrulanması yer almaktadır.

Bu değerlendirmeler bir bütün olarak alınan mali tabloları denetimimizin bir parçası olarak yapılmıştır ve bu sebeple bu raporun birinci bölümünde ifade edilen denetim kanaatine katkıda bulunmuştur.

III. SPESİFİK DOĞRULAMALAR VE BİLGİLER

Ayrıca, Fransada geçerli olan mesleki standartlara uygun bir şekilde Fransız kanunlarının zorunlu tuttuğu belirli doğrulamaları gerçekleştirdik.

Yönetim kurulu raporunda ve hissedarlara yönelik belgelerde mali durum ve mali tablolara ilişkin olarak verilen bilgilerin gerçeğe uygun sunumu ve mali tablolara uygunluğu hakkında rapor edecek herhangi bir husus yoktur.

Fransız ticaret kanununun yönetim kurulu üyelerine verilen ücret ve haklara ve diğer taahhütlere ilişkin L. 225-102-1 numaralı maddesinin şartlarına göre açıklanan bilgiler bakımından, mali tablolarla veya bu mali tabloların hazırlanmasında kullanılan temel bilgilerle ve varsa Şirketinizin kendisini kontrol eden veya kendisinin kontrol ettiği Şirketlerden aldığı bilgilerle tutarlı olduğunu doğruladık. Bu çalışmaya istinaden, bu bilgilerin doğru olduğunu ve gerçeğe uygun şekilde sunulduğunu tasdik ederiz.

Fransız kanunlarına göre, yönetim kurulu raporunda yatırımların ve çoğunluk hisselerinin satın alınmasına ve başlıca hissedarların veya oy verme hakkı sahiplerinin ve ortak hissedarların isimlerine ilişkin zorunlu bilgilerin gereği gibi açıklanmış olduğunu doğruladık.

Neuilly-sur-Seine and Paris-La Défense, 7th March 2017 Kanuni

Denetçiler

DELOITTE & ASSOCIES
José-Luis Garcia

ERNST & YOUNG et Autres
Isabelle Santenac

7

HİSSE SENETLERİ, SERMAYE VE HUKUKİ BİLGİLER

1. Societe Generale hisse senedi 492	4. Tüzükler 506
Borsa performansı 492	Şirket türü, unvanı, tescil edildiği adres, amacı 506
Hissedarlara toplam getiri 493	Sermaye - hisseler 506
Borsaya kotasyon 493	Yönetim Kurulu 507
Borsa endeksleri 493	Genel Yönetim 509
2016 temettü 494	Genel Kurul 509
Temettü tarihçesi 494	Özel toplantılar 510
2. Paylara bölünmüş sermayeye ilişkin bilgiler 495	Denetçiler 510
Sermaye hisseleri 495	Yıllık mali tablolar 510
Hisse geri alımları ve hazine senetleri 495	Mahkeme seçim maddesi 510
Sermaye ve oy kullanma haklarının 3 yıllık dağılımı 495	Tasfiye 510
Hisse geri alımları 496	5. Yönetim Kurulunun İç Kuralları 511
Paylara bölünmüş sermayedeki değişiklikler 498	6. Son 12 ayda yayınlanan düzenlenmiş bilgilerin listesi 518
Societe Generale ve hissedarları arasındaki mevcut sözleşmeler 499	
Fransa Ticaret Kanununun L.225-100-3 maddesi uyarınca gereken bilgi 499	
Verilen yetkiler ve bunların 2016 ve 2017 yılı başında kullanılmasına ilişkin liste (8 Şubat 2017 tarihine kadar) 500	
3. Ek bilgiler 504	
Genel bilgiler 504	
Kamuya açık belgeler 505	

1 .SOCIETE GENERALE HİSSESİ

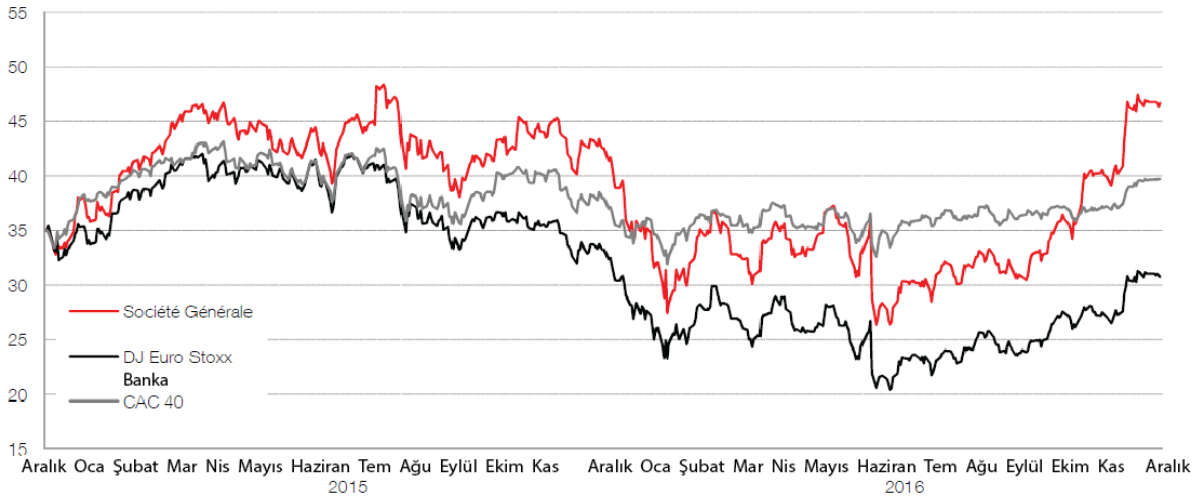
BORSA PERFORMANSI

Societe Generale hisse senedinin fiyatı 2016 yılında %9,8 oranında artarak 31 Aralık'ta 46.75 EURO'dan kapanmıştır. Bu performans aynı dönemde %8,0 düşen Eurozone banka endeksi (DJ EURO STOXX BANK) ve %4,9 artan CAC 40 endeksi ile karşılaştırılabilir.

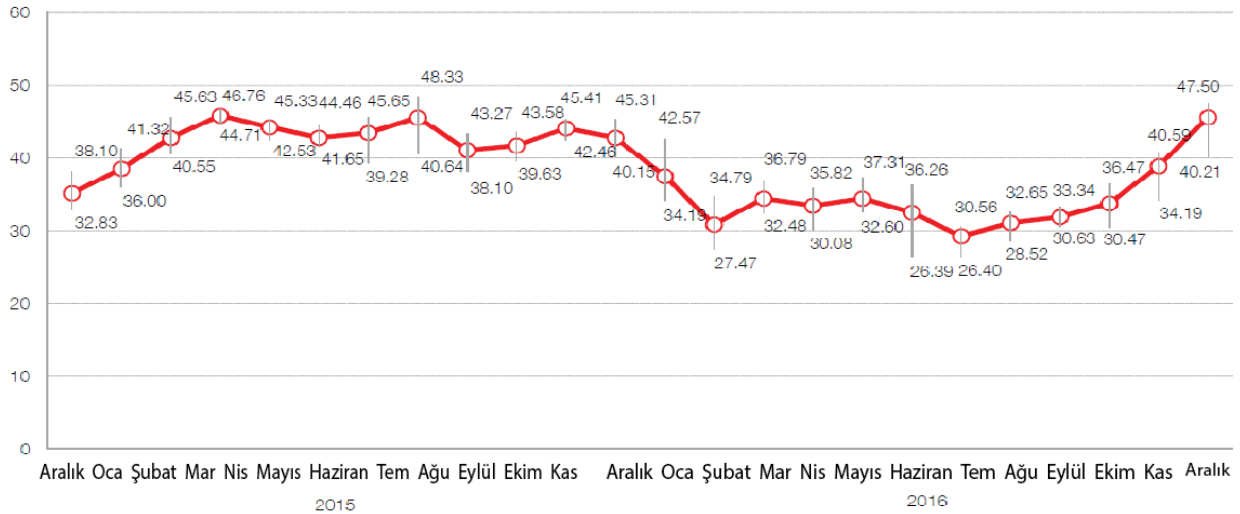
31 Aralık 2016 itibarıyla Societe Generale Grubunun piyasa değeri 37,8 milyar Euro olmuş, CAC 40 hisse senetleri arasında 13. (31 Aralık 2015'de 13.), serbest dolaşımdaki hisselerin değeri bakımından 12. (31 Aralık 2015'de 11.), ve Eurozone bankaları arasında 6. sırada yer almıştır (31 Aralık 2015'de 6. sıra).

Grubun hisse senedinin piyasası 2016'da oldukça likit olmuş, günlük işlem hacmi ortalama 165 milyon Euro olarak seyretmiştir. Bu rakam günlük %0,60 sermaye devir oranına denk gelmektedir (2015'de %0,54). Değer bazında, Societe Generale hisse senetleri CAC 40 endeksinde en yüksek işlem hacmine sahip 22. hisse senedir.

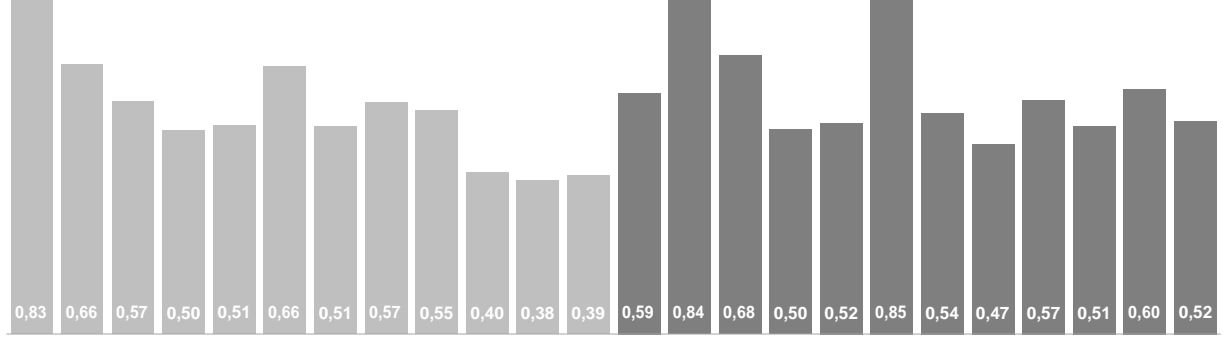
HİSSE SENEDİ PERFORMANSI (BAZ: 31 ARALIK 2014 İTİBARIYLA SOCIETE GENERALE HİSSE FİYATI)

HİSSE SENEDİ FİYATINDAKİ AYLIK DEĞİŞİM (EURO CİNSİNDEN ORTALAMA AYLIK FİYAT)

Kaynak: Datastream.

İŞLEM HACMİ (SERMAYENİN YÜZDESİ BAZINDA GÜNLÜK ORTALAMA İŞLEM HACMİ)

Oca. Şub. Mar. Nis. May. Haz. Tem. Ağu. Eyl. Eki. Kas. Ara. Oca. Şub. Mar. Nis. May. Haz. Tem. Ağu. Eyl. Eki. Kas. Ara.

Kaynak: Datastream.

HİSSEDARLAR İÇİN TOPLAM GETİRİ*

Aşağıdaki tabloda Societe Generale hissedarlarının 31 Aralık 2016 tarihine kadar farklı dönemlerde elde ettikleri kümülatif ve yıllık yüzde oranı üzerinden hesaplanan yatırım getirileri yer almaktadır.

Hissedarlık süresi	Tarih	Kümülatif toplam getiri *	Yıllık ortalama toplam getiri *
Özelleştirmeden bu yana	8 Temmuz 1987	%856,4	%8,0
15 yıl	31Aralık 2001	%36,0	%2,1
10 yıl	31Aralık 2006	-%47,7	-%6,3
5 yıl	31Aralık 2011	%205,8	%25,0
4 yıl	31Aralık 2012	%85,6	%16,7
3 yıl	31Aralık 2013	%22,8	%+7,1
2 yıl	31Aralık 2014	%44,8	%20,3
1 yıl	31Aralık 2015	%15,8	%15,7

Kaynak: Datastream.

* Toplam getiri = sermaye kazancı + hisse senetlerine yeniden yatırılan net temettüler.

BORSA KOTASYONU

Societe Generale hisse senetleri Paris Borsa'sına (gecikmeli teslim pazarı, sürekli alım-satım Grubu A, ISIN kodu FR0000130809) kotedir ve ayrıca American Depository Receipt (ADR-Amerikan Saklama Makbuzu) programı çerçevesinde Amerika Birleşik Devletleri'nde de işlem görmektedir.

BORSA ENDEKSLERİ

Societe Generale hisse senetleri CAC 40, STOXX Europe 100, EURO STOXX 50, Euronext 100, MSCI PAN EURO, FTSE4Good Global ve ASPI Eurozone endekslerinde sabit olarak yer alan bir hisse senedir.

2016 TEMETTÜ

- 8 Şubat 2017'de toplanan Societe Generale Yönetim Kurulu, 23 Mayıs 2017'de toplanacak olan Genel Kurula hisse başına 2,20 Euro temettü ödenmesinin önerilmesine karar vermiştir.
  - temettü ayrımı 31 Mayıs 2017 tarihinde gerçekleşecektir;
  - temettü ödemesi, 2 Haziran 2017 tarihinde yapılacaktır.

TEMETTÜ TARİHÇESİ

	2016*	2015	2014	2013	2012
Net temettü (EURO)	2,20	2,00	1,20	1,00	0,45 ⁽¹⁾
Ödeme oranı (%) ⁽²⁾	51,6	44,5	41,2	41,7	70,0
Net getiri (%) ⁽³⁾	4,7	4,7	3,4	2,4	1,6

*23 Mayıs 2017 tarihinde yapılacak Genel Kurula Yönetim Kurulunun önerdiği temettü.

(1) Yeni çıkarılan hisse senetlerinin ödeme opsiyonuna ilişkin temettü.

(2) Adi hisse senedi başına net temettü/sevreltilmiş kazanç oranı (bkz. 6. bölüm, sayfa 396, not 7.2) 2016'da temettü ödeme oranı net gelirin %48,4'ü olmuştur. Şirketin kendi finansal yükümlülüklerinin yeniden değerlendirilmesi ve DVA (Borç Kaydı Değerleme Düzeltmesi) hariçtir.

(3) Aralık ayı sonu itibarıyla net temettü/kapanış fiyatı.

Hisse senedi piyasa verisi	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Sermaye (tedavüldeki hisse senedi adedi)	807.713.534	806.239.713	805.207.646	798.716.162	780.273.227
Piyasa değeri (Milyar Euro)	37,8	34,3	28,2	33,7	22,1
Hisse başına kazanç (Euro)	4,26	4,49	2,90 ⁽³⁾	2,23 ⁽²⁾	0,66 ⁽¹⁾
Yıl sonu itibarıyla her bir hissenin defter değeri (Euro olarak)	63,7	61,6	58,0 ⁽³⁾	56,5 ⁽²⁾	56,2 ⁽¹⁾
Hisse senedi fiyatı (euro) yüksek	47,5	48,3	48,4	42,5	29,8
düşük	26,4	32,8	33,9	24,3	15,0
kapanış	46,8	42,6	35,0	42,2	28,3

(1) 2012 mali yıl tutarı, revize edilen IAS 19'un uygulanması nedeniyle yeniden belirlenmiş, bir önceki mali yıl için düzeltilmiş veri yayınlanmıştır.

(2) 2013 mali yıl tutarı revize edilen IFRS 11'in uygulanması nedeniyle yeniden belirlenmiş, bir önceki mali yıl için düzeltilmiş veri yayınlanmıştır.

(3) 2014 mali yıl tutarı revize edilen IFRIC 21'in uygulanması nedeniyle yeniden belirlenmiş, bir önceki mali yıl için düzeltilmiş veri yayınlanmıştır.

2 . HİSSE SERMAYESİ HAKKINDA BİLGİLER

SERMAYE

31 Aralık 2016 itibarıyla, Societe Generale'in ödenmiş hisse sermayesi 1.009.641.917,50 EURO'ya ulaşmıştır ve hisse başına 1,25 Euro nominal değeri 807.713.534 adet hisseden oluşmaktadır. Hisselerin tamamı 1 Ocak 2016'dan itibaren elde edilen gelir üzerinden ödenen temettülere hak kazanmıştır.

Grubun sermaye piyasası faaliyetleri kapsamında endeks işlemleri veya dayanak varlığı Societe Generale hisse senedi olan işlemler yapılabilmektedir. Bu işlemlerin Grubun gelecekteki sermayesi üzerinde bir etkisi yoktur.

2016'da 1.473.821 hisselik artış şunları içermiştir:

- çalışanlara sağlanan "Bedelsiz Hisse Planı" kapsamında, planın ikinci taksidi olarak Mart 2016'da hak ediş karşılık gelen 1.264.296 adet hisse senedinin ihraç edilmesi;
- Mart 2009'da verilen hisse senedi opsiyonlarının 1 Ocak - 31 Aralık 2016 tarihleri arasında kullanılmasını müteakip 146.818 adet yeni hisse senedinin ihraç edilmesi;
- Mart 2010'da verilen hisse senedi opsiyonlarının 1 Ocak - 31 Aralık 2016 tarihleri arasında kullanılmasını müteakip 62.707 adet yeni hisse senedinin ihraç edilmesi.

HİSSE SENEDİ GERİ ALIMLARI VE HAZİNE SENETLERİ

31 Aralık 2016'da Societe Generale hisse geri satın alım programı kapsamında sermayesinin %1,02'sini temsil eden 8.251.751 hisse bulunduyordu. Grup 2015'in ilk yarısında tüm hazine hisse senetlerini elden çıkardı.

SERMAYE VE OY KULLANMA HAKLARININ 3 YILLIK DAĞILIMI

	31.12.2016 ⁽¹⁾				31.12.2015 ⁽²⁾			31.12.2014 ⁽³⁾		
	Hisse adedi	Sermaye %'si	oy kullanma hakkı %'si ⁽⁴⁾	AG'de kullanılabilir oy kullanma haklarının %'si, ⁽⁴⁾	Hisse adedi	Sermaye %'si	oy kullanma hakkı %'si ⁽⁴⁾	Hisse adedi	Sermaye %'si	oy kullanma hakkı %'si ⁽⁴⁾
Grup Çalışanı Hisse Mülkiyet Planı	53.380.553	%6,61	%11,98	%12,09	55.092.330	%6,83	%11,52	59.714.957	%7,42	%12,07
Sermayenin ve oy kullanma haklarının %1,5'inden fazlasını ellerinde bulunduran hissedarlar	32.106.201	%3,97	%5,48	%5,53	31.914.497	%3,96	%5,52	31.914.497	%3,96	%5,55
CDC	21.036.889	%2,60	%3,00	%3,03	20.845.185	%2,59	%3,01	20.845.185	%2,59	%3,03
Meiji Yasuda Life Insurance Cy	11.069.312	%1,37	%2,48	%2,51	11.069.312	%1,37	%2,51	11.069.312	%1,37	%2,52
Halka açık hisseler	713.975.029	%88,39	%81,62	%82,38	709.719.318	%88,03	%81,88	693.136.270	%86,08	%80,05
Hisse senedi geri alımları	8.251.751	%1,02	%0,93	%0,00	9.513.568	%1,18	%1,08	11.454.906	%1,42	%1,31
Hazine hisseleri	0	%0,00		%0,00	0	%0,00	%0,00	8.987.016	%1,12	%1,02
Toplam		%100,00	%100,00	%100,00					%100,00	%100,00
Tedavüldeki toplam hisse senedi adedi		807.713.534	891.445.181	883.193.430		806.239.713	881.251.888		805.207.646	877.054.745

(1) 31 Aralık 2016 itibarıyla Avrupalı hissedarların sermaye payı %45 olarak tahmin edilmektedir.

(2) 31 Aralık 2015 itibarıyla Avrupalı hissedarların sermaye payı %44 olarak tahmin edilmektedir.

(3) 31 Aralık 2014 itibarıyla Avrupalı hissedarların sermaye payı %43 olarak tahmin edilmektedir.

(4) AMF Genel Yönetmeliğinin 223-11. maddesi uyarınca, toplam oy hakkının hesaplanmasında hisse geri alımları ve hazine hisselerinin oy hakları dahil edilmekte, ancak bu hisseler Genel Kurulda oy kullanma hakkı vermemektedir.

Ayrıca, 2016 mali yılı sırasında BlackRock, Inc. AMF'ye (Fransa Finansal Piyasalar Kurulu) Societe Generale sermayesinde ve oy haklarında %5 eşliğini geçtiğini (aşağı ve yukarı yönlü) bildirmiştir. 2016 mali yılında son olarak, müşterileri ve yönettiği fonlar adına hareket eden BlackRock, Inc. 14 Ekim 2016 tarihinde Societe Generale oy kullanma haklarının %5'ini aştığını, elinde aynı oranda oy hakkını temsil eden 45.032.378 adet Societe Generale hissesi bulunduğunu, yani paylara bölünmüş sermayenin %5,58'ine ve Societe Generale oy haklarının %5,04'üne sahip olduğunu duyurmuştur.

HİSSE SENEDİ GERİ ALIMLARI

18 Mayıs 2016 tarihinde yapılan Genel Kurulda Şirkete; geri alınan hisse senetlerini iptal etmek, hisse alım opsiyonları vermek ve icra edildiklerinde karşılamak, başka şekillerde hisse tahsisatı yapmak, çalışanlara, İcra Kurulu Başkanlarına tahsisat yapmak, dönüştürülebilir menkul kıymetlere istinaden hisse senedi talep edildiğinde bunları karşılamak, şirket alımlarında kendi hisse senetlerini ödeme yapmak için kullanmak, veya bir likidite sözleşmesini uygulamak amaçları ile kendi hisse senetlerini alıp satma yetkisi verilmiştir.

Societe Generale, likidite sözleşmesi hariç olmak üzere, 2016'da hisselerini geri satın almamıştır.

22 Ağustos 2011'de yürürlüğe giren likidite sözleşmesi kapsamında, Societe Generale 2016'da 8.860.566 adet hisseyi 309.476.131 Euro bedelle almış, 8.860.566 adet hisseyi 310.460.976 Euro bedelle satmıştır.

31 Aralık 2016 tarihinde likidite sözleşmesinde herhangi bir hisse senedi bulunmamaktadır.

Societe Generale, 1 Ocak 2017 - 8 Şubat 2017 tarihleri arasında likidite sözleşmesi haricinde piyasadan kendi hisse senetlerini geri satın almamıştır. 8 Şubat 2017 tarihinde likidite sözleşmesi hesabında 170.000 adet hisse bulunmaktadır.

1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016 arası

Satın alımlar				Devirler/Elden çıkarmalar				
	Adet		Alış fiyatı	Adet	Alış fiyatı		Elden çıkarma/devir fiyatı	
İptal	0	-	0,00					
İktisap	0	-	0,00					
Çalışanlara tahsis	0	-	0,00	1.261.817	22,05	27.819.125	0,00	0
Likidite sözleşmesi	8.860.566	34,93	309.476.131	8.860.566	34,93	309.507.537	35,04	310.460.976
Toplam	8.860.566	34,93	309.476.131	10.122.383	33,32	337.326.662	30,67	310.460.976

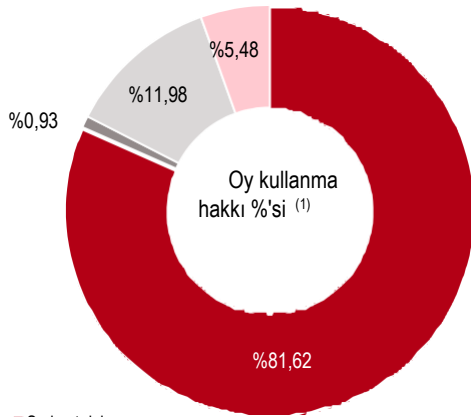
| 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA HAZİNE SENETLERİNİN VE GERİ SATIN ALINAN HİSSE SENETLERİNİN DEĞERİ

Doğrudan ya da dolaylı olarak elde tutulan sermaye oranı	%1,02
Son 24 ay içerisinde iptal edilen hisse senedi adedi	0
Doğrudan elde tutulan hisse senedi adedi	8.251.751
Doğrudan sahip olunan hisselerin defter değeri	296.037.482 EURO
Doğrudan elde tutulan hisse senetlerinin piyasa değeri ⁽¹⁾	376.048.011 EURO

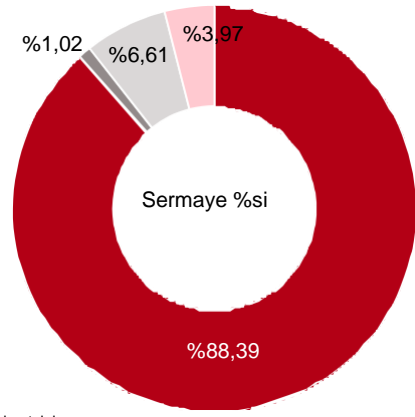
(1) Cari değer, kote menkul kıymetlerden satışı mümkün olanların son aydaki ortalama hisse senedi fiyatıdır.

31.12.2016	Hisse adedi	Nominal değer (EURO)	Defter değeri (EURO)
Societe Generale*	8.251.751	10.314.689	296.037.482
Toplam	8.251.751	10.314.689	296.037.482

* Likidite sözleşmesinden (0 hisse).

- Serbest dolaşım
- Hazine hissesi
- Grup Çalışan HisseMülkiyeti
- Sermayenin ve oy kullanma haklarının %1,5'inden fazlasını ellerinde bulunduran ana hissedarlar

- Serbest dolaşım
- Hazine hissesi
- Grup Çalışan HisseMülkiyeti
- Sermayenin ve oy kullanma haklarının %1,5'inden fazlasını ellerinde bulunduran ana hissedarlar

2006'dan itibaren, AMF Genel Yönetmeliğinin 223-11. maddesi uyarınca, toplam oy hakkının hesaplanmasında hisse geri alımları ve hazine hisselerinin oy hakları dahil edilmekte, ancak bu hisseler Genel Kurulda oy kullanma hakkı vermemektedir.

Not: Societe Generale tüzüğüne göre, hissedarlar sermaye veya oy hakları her bir ilave %0,5'i geçtiğinde, ayrıca sahip olunan sermaye payı veya oy hakları için %1,5 eşik değeri geçildiğinde şirketi bilgilendirmelidir. 2016 Aralık sonu itibarıyla sermaye veya oy hakkının %1,5'ine eriştiğini bildiren hissedar olmamıştır. Yatırım fonları ve finans kurumlarında sürdürülen alım satım faaliyetleri hariçtir.

SERMAYEDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

Operasyondan
doğan hisse
sermayesi
değişikliği (%)

Operasyon	Kayıt veya tamamlanma tarihi	Değişim	Hisse sayısı	Hisse sermayesi (EURO)	
İmtiyazlı hisse senedi ihracı (B hisseleri)	28.05.2009'da kaydedildi	+45,045,045 B hissesi	625.772.289 adet hisse, 580.727.244 A hissesi ve 45.045.045 B hissesi olarak bölünmüştür	782.215.361,25	+7,76
Hisse cinsinden temettü ödemesi için opsiyon kullanımından kaynaklanan artış 17.06.2009'da kaydedildi		+13.810.504 A hissesi	639.582.793 adet hisse, 594.537.748 A hissesi ve 45.045.045 B hissesi olarak bölünmüştür	799.478.491,25	+2,21
2009 Şirket Tasarruf Planından kaynaklanan artış	10.07.2009'da kaydedildi	+10,757,876 A hissesi	650.340.669 adet hisse, 605.295.624 A hissesi ve 45.045.045 B hissesi olarak bölünmüştür	812.925.836,25	+1,68
2009 hisse opsiyonlarının kullanımından kaynaklanan artış	15.10.2009'da kaydedildi	+411 A hissesi	650.341.080 adet hisse: 605.296.035 A hissesi	812.926.350,00	
5 Ekim 2009'da kararlaştırılan rüçhan haklarını kapsayan sermaye artışı 02.11.2009'da kaydedildi		+134.510.230 A hissesi	ve 45.045.045 B hissesi olarak bölünmüştür 784.851.310 adet hisse, 739.806.265 A hissesi ve 45.045.045 B hissesi olarak bölünmüştür	981.064.137,50	+20,68
		İmtiyazlı hisselerin iptali - 45.045.045		924.757.831,25	-5,74
(B hisseleri) 3 Kasım 2009'da kararlaştırıldı	23.12.2009'da kaydedildi	B hisseleri	739.806.265 A		
Hisse temettülerinin ödenmesi opsiyonunun kullanılması ile artış	21.06.2010'da kaydedildi	+2.323.887	742.130.152	927.662.690,00	+0,31
2010 şirket tasarruf planından kaynaklanan artış	16.07.2010'da kaydedildi	+4.291.479	746.421.631	933.027.038,75	+0,58
Hisse temettülerinin ödenmesi opsiyonunun kullanılması ile artış	21.06.2011'de kaydedildi	+23.901.432	770.323.063	962.903.828,75	+3,2
2011 şirket tasarruf planından kaynaklanan artış	13.07.2011'de kaydedildi	+5.756.928	776.079.991	970.099.988,75	+0,75
2012 şirket tasarruf planından kaynaklanan artış	26.06.2012'de kaydedildi	+4.191.357	780.271.348	975.339.185,00	+0,54
2012 hisse opsiyonlarının kullanılması	08.01.2013'te kaydedildi	+1.879	780.273.227	975.341.533,75	
Çalışanlara verilen ücretsiz hisse hakkı	02.04.2013'te kaydedildi	+884.912	781.158.139	976.447.673,75	+0,11
Hisse temettülerinin ödenmesi opsiyonunun kullanılması ile artış	19.06.2013'te kaydedildi	+8.835.256	789.993.395	987.491.743,75	+1,13
2013 şirket tasarruf planı ve 10 Temmuz 2013'e kadar hisse opsiyonlarının kullanılması ile artış	12.07.2013'te kaydedildi	+8.662.904 ⁽¹⁾	798.656.299	998.320.373,75	+1,10
11 Temmuz 2013 - 31 Aralık 2013 arası hisse opsiyonlarının kullanımı	08.01.2014'te kaydedildi	+59.863	798.716.162	998.395.202,50	
Çalışanlara ücretsiz verilen hisseler	31.03.2014'te kaydedildi	+1.303.272	800.019.434	1.000.024.292,50	+0,16
2014 şirket tasarruf planı ve 30 Haziran 2014'e kadar hisse opsiyonlarının kullanılması ile artış	11.07.2014'te kaydedildi	+5.172.260 ⁽²⁾	805.191.694	1.006.489.617,50	+0,65
1 Temmuz 2014 - 31 Aralık 2014 arası hisse opsiyonlarının kullanımı	08.01.2015'te kaydedildi	+15.952	805.207.646	1.006.509.557,50	
Çalışanlara verilen ücretsiz hisseler	31.03.2015'te kaydedildi	+892.416	806.100.062	1.007.625.077,50	+0,11
1 Ocak 2015 - 31 Aralık 2015 arası hisse opsiyonlarının kullanımı	08.01.2016'da kaydedildi	+139.651	806.239.713	1.007.799.641,25	+0,01
Çalışanlara verilen ücretsiz hisseler	31.03.2016'da kaydedildi	+1.264.296	807.504.009	1.009.380.011,25	+0,15
1 Ocak 2016 - 31 Aralık 2016 arası hisse opsiyonlarının kullanımı	09.01.2017'de kaydedildi	+209.525	807.713.534	1.009.641.917,50	+0,02

(1) 2013 yılında hisse opsiyonlarının kullanılmasından kaynaklanan 15.137 hisse dâhil.

(2) 2014 yılında hisse opsiyonlarının kullanılmasından kaynaklanan 55.292 hisse dâhil.

SOCIETE GENERALE İLE HİSSEDARLARI ARASINDAKİ MEVCUT ANLAŞMALAR

24 Temmuz 2000 tarihinde, Societe Generale ve Santander Central Hispano (şimdiki adıyla "Banco Santander") birbirlerinin çapraz varlıklarının yönetimine ilişkin olarak bir sözleşme imzalamışlardır. Bu sözleşmeye göre, Societe Generale ve Santander Central Hispano birbirlerine, birbirlerinin hisse sermayesinde doğrudan veya bir iştirak vasıtasıyla dolaylı olarak sahip oldukları paylar üzerinde rüçhan hakkı tanımaktadır. Ancak bu hak taraflardan birinin hisseleri için üçüncü bir tarafın kamuya açık bir teklif sunduğu durumlarda uygulanmaz.

Anlaşma imzalanmasından itibaren üç yıllık bir başlangıç dönemi için akdedilmiştir ve sonrasında ikişer yıllık dönemlerle yenilenebilir.

Rüçhan hakkı içeren bu hüküm Fransa Finansal Piyasalar Kurulunun (Conseil des Marchés Financiers) 30 Kasım 2001 tarih, 201C1417 sayılı kararı ile yayınlanmıştır. Bu sözleşme 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla halen geçerliliğini korumakta idi. Ancak, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Banco Santander Societe Generale, Societe Generale de Banco Santander hissesine sahip değildir.

FRANSA TİCARET KANUNU'NUN L.225-100-3 NO.LU MADDESİ UYARINCA AÇIKLANMASI ZORUNLU BİLGİLER

Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 225-100-3 no'lu maddesi uyarınca, Societe Generale, bir halka arz teklifi durumunda bunu açıklamalı ve geçerli durumlarda, bir etkiye sahip olmaları olasılık dahilinde ise aşağıda belirtilenler hakkında bilgi vermelidir.

Eldeki bilgilere dayanarak, Societe Generale'in bir halka arz olması durumunda etkili olabilecek herhangi bir spesifik tedbiri bulunmamaktadır. Ancak yine de, Fransa Ticaret Kanunu'nun L.225-100-3 no.lu maddesi uyarınca açıklanması zorunlu olan bilgiler, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla Tescil Belgesine dâhil edilmiş haliyle aşağıda sıralanmıştır:

1. Sermaye yapısı: bu bilgi bu bölümde (7. bölüm), 2. kısımda (paylara bölünmüş sermaye hakkında bilgiler), "3 yıllık sermaye ve oy haklarının dökümü" başlığı altında yer almaktadır.
2. Oy haklarının kullanımına ilişkin yasal gereklilikler: bu bilgi bu bölüm 7, kısım 4 "Tüzükler"de, daha belirgin olarak 6 ve 14'üncü Maddelerde yer almaktadır.
3. Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 233-7 ve L.233-12 nolu maddelerine göre Societe Generale'in bilgisi dahilinde olan, kendi hisselerine doğrudan ve dolaylı olarak sahip olanlar: bu bilgi bu bölümde (7. bölüm), 2. kısımda (paylara bölünmüş sermaye hakkında bilgiler), "3 yıllık sermaye ve oy haklarının dökümü" başlığı altında yer almaktadır.
4. Özel kontrol hakları veren menkul kıymet sahiplerinin listesi: imtiyazlı hisse senetlerinin iptal edildiği 23 Aralık 2009 tarihinden bu yana geçerli değildir.
5. Kontrol haklarının çalışanlar tarafından kullanılmadığı durumlarda, olası bir çalışanlara hisse edindirme planı kapsamında öngörülen kontrol mekanizmaları: bu bilgi 5. bölüm (Kurumsal Sosyal Sorumluluk), 5. kısım (Societe Generale çalışanlarının her zaman arkasındadır), "Zorunlu işveren katkıları, gönüllü kâr paylaşımı ve şirket tasarruf planı" başlığı altında yer almaktadır.

6. Hisselerin devrini ve oy haklarının kullanımını kısıtlayabilen ve Societe Generale'in haberdar olduğu hissedar sözleşmeleri: Yoktur.
7. Yönetim Kurulu üyelerinin atanmasına ve değiştirilmesine, aynı zamanda Şirketin Tüzüklerinde değişiklik yapılmasına dair kurallar. Bu bilgi bu bölüm 7, kısım 4 "Tüzükler" de, daha belirgin olarak 7 ve 14'üncü Maddelerde yer almaktadır.
8. Yönetim Kurulu'nun hisse ihraç etme ve geri alma yetkileri: Genel Kurul tarafından Yönetim Kurulu'na bu kapsamda verilen yetkiler bu bölümde (7. bölüm), 2. kısımda (Paylara Bölünmüş Sermaye hakkında bilgiler), "Mevcut yetkiler, bunların 2016'daki ve 2017 başındaki (8 Şubat 2017'ye kadar) kullanımı" başlığı altında yer almaktadır. Ayrıca, hisse geri alımları hakkında bilgi bu bölümde (7. bölüm) 2. kısımda (Paylara Bölünmüş Sermaye hakkında bilgiler), "Hisse geri alımları" başlığı altında yer almaktadır.
9. Societe Generale'in kontrolünde değişiklik olması halinde tadil edilen veya feshedilen sözleşmeler (açıklama yapmanın yasal zorunluluk olduğu haller dışında, bu bilgileri açıklamanın şirket menfaatlerine ciddi zarar vermemesi kaydıyla): yoktur.
10. Yönetim kurulu üyeleri ve çalışanların işten ayrılımları, işlerine gerçek veya ciddi gerekçeler bulunmaksızın son verilmesi veya bir hisse alım teklifi nedeniyle işlerine son verilmesi gibi durumlarda bu kişilerin tazminat haklarını düzenleyen sözleşmeler: bu bilgi 3. bölüm (Kurumsal Yönetişim), 3. kısımda "Grup üst yönetimine verilen ücretler" başlığı altında yer almaktadır.

MEVCUT YETKİLENDİRMELERİN LİSTESİ VE BUNLARIN KULLANIMI

Yetki türü	Yönetim Kuruluna verilen yetkinin amacı	Yetkilendirmenin geçerliliği
Hisse geri satın alımları	Societe Generale hisselerini satın almak	Dayanak: AGM'nin 19 Mayıs 2015 tarihli 13 no'lu kararı Süresi: 18 ay Başlangıç tarihi: 20 Mayıs 2015 Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 13 no'lu kararı Süresi: 18 ay Başlangıç tarihi: 19 Mayıs 2016 Bitiş tarihi: 18 Kasım 2017
Sermaye arttırımı	Hisse sermayesine erişim sağlayan adi hisselerin veya menkul kıymetlerin ihracı aracılığıyla rüçhan hakları veren hisse sermayesini arttırmak.	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 12 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 14 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
	Yedeklerin, karların, primlerin veya diğerlerinin dahil edilmesi aracılığıyla hisse sermayesini arttırmak.	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 12 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 14 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
	Hisse sermayesine erişim sağlayan adi hisselerin veya menkul kıymetlerin ihracı aracılığıyla rüçhan hakları veren hisse sermayesini arttırmak.	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 13 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 15 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
	Yönetim Kurulu kararı uyarınca rüçhan hakkı olsun ya da olmasın sermaye arttırımı sırasında çıkarılan sermayeden daha fazla talep gelirse tahsisatın artırılması.	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 14 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 20 Temmuz 2016
	Menkul kıymetlerden oluşan katkıları karşılamak için hisse sermayesini arttırmak	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 15 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 16 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018

2016'DA VE 2017 BAŞINDA (8 ŞUBAT 2017'YE KADAR)

Limit	2016 kullanımı	2017 kullanımı (8 Şubat 2017'ye kadar)
Alım tarihinde hisse sermayesinin % 5'i	Likidite Sözleşmesi hariç: yoktur 18 Mayıs 2016 tarihinde likidite anlaşması hesabında kayıtlı hisse yoktu.	YOK
Alımın tamamlandığı tarihte hisse sermayesinin % 5'i	Likidite Sözleşmesi hariç: yoktur 31 Aralık 2016 tarihinde likidite anlaşması hesabında kayıtlı hisse yoktu. (detaylar için 2017 Tescil Belgesi sayfa 496'ya bakınız)	Likidite Sözleşmesi hariç: yoktur 8 Şubat 2017 itibarıyla likidite sözleşmesi hesabında 170.000 adet hisse bulunmaktadır. (detaylar için 2017 Tescil Belgesi sayfa 496'ya bakın)
399 milyon Euro nominal değerde, yetkinin verildiği tarihte hisse sermayesinin %39,97'si oranında hisse senedi Hisse sermayesine erişim sağlayan 6 milyar EURO nominal değerde borç senetleri Not: Bu limitler AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 13-18 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşülecektir	Bulunmuyor.	YOK
403 milyon Euro nominal değerde, yetkinin verildiği tarihte hisse sermayesinin %39,99'u oranında hisse senedi Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarih, 15-20 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşülecektir Sermayeye erişim hakkı veren nominal 6 milyar Euro değerinde borçlanma araçları Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarih, 15-18 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşülecektir	Bulunmuyor.	Bulunmuyor.
Nominal 550 milyon EURO	Bulunmuyor.	YOK
Nominal 550 milyon EURO	Bulunmuyor.	Bulunmuyor.
99,839 milyon Euro nominal değerde, yetkinin verildiği tarihte hisse sermayesinin %10'u oranında hisse senedi Hisse sermayesine erişim sağlayan borç senetleri için nominal 6 milyar EURO Not: Bu limitler AGM'nin 20 Mayıs 2016 tarih, 12 sayılı kararından düşülecek olup, aynı zamanda 14-16 arası kararlarda belirtilen limitleri de kapsamaktadır	Bulunmuyor.	YOK
100,779 milyon Euro nominal değerde, yetkinin verildiği tarihte hisse sermayesinin %10'u oranında hisse senedi Hisse sermayesine erişim sağlayan 6 milyar EURO nominal değerde borç senetleri Not: Bu limitler AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarih, 14 sayılı kararından düşülecek olup, aynı zamanda 16-17 arası kararlarda belirtilen limitleri de kapsamaktadır	Bulunmuyor.	Bulunmuyor
İlk ihracın %15'i Not: Söz konusu işlem ilk ihraç ile aynı fiyattan ve AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 12 ve 13 sayılı kararlarının limitleri dahilinde yapılacaktır.	Bulunmuyor.	Bulunmuyor.
Sermayenin %10'u Not: Bu limit AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 12-13 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşülecektir	Bulunmuyor.	YOK
Sermayenin %10'u Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarih, 14-15 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşülecektir	Bulunmuyor.	Bulunmuyor.

Yetki türü	Yönetim Kuruluna verilen yetkinin amacı	Yetkilendirmenin geçerliliği
Sermaye benzeri borç senedi ihracı	Rüçhan hakkı bulunmaksızın koşullu dönüştürülebilir borç senedi ihracı	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 16 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 17 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
Çalışanların lehine işlemler	Bir Societe Generale'in şirketinin veya Grup Tasarruf Planının üyelerine ayrılmış, hisse sermayesine erişim veren adi hisselerin veya menkul kıymetlerin ihracı aracılığıyla hisse sermayesini arttırmak	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 17 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 18 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
Ücretsiz hisselerin tahsis edilmesi	Çalışanlara ve Yöneticilere mevcut veya ihraç edilecek hisseleri ücretsiz olarak tahsis etmek	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 18 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
	Mevzuata tabi ve asimile kişilere mevcut veya ihraç edilecek hisseleri ücretsiz olarak tahsis etmek	Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 19 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
	Mevzuata tabi ve asimile olanlar haricindeki çalışanlara mevcut veya ihraç edilecek hisseleri ücretsiz olarak tahsis etmek	Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 20 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018
Hisselerin iptali	Hisse geri alım programlarının bir parçası olarak satın alınan hisseleri iptal etmek	Dayanak: AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarihli 19 no'lu kararı Süresi: 26 ay Erken fesih: 18 Mayıs 2016
		Dayanak: AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarihli 21 no'lu kararı Süresi: 26 ay Son geçerlilik: 18 Temmuz 2018

Limit	2016'da Kullanım	2017'de Kullanım (8 Şubat'a kadar)
Sermayenin %10'u Not: Bu limit AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 12-13 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşecektir	Yoktur	Yoktur
Sermayenin %10'u Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarih, 14-15 arası kararlarında belirtilen limitlerden düşecektir	Yoktur	Yoktur
Yetkinin verildiği tarihte sermayenin %2'si oranında hisse Not: Bu limit AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 12 sayılı kararında belirtilen limitlerden düşecektir	Yoktur	Yoktur
Yetkinin verildiği tarihte sermayenin %1'i oranında hisse Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2014 tarih, 14 sayılı kararında belirtilen limitlerden düşecektir	Yoktur	Yoktur
Yetkinin verildiği tarihte sermayenin %2'si oranında hisse Not: Bu limit AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 12 sayılı kararında belirtilen limitlerden düşecektir düzenlenmiş kişiler için hisseli sermayenin %0,50'si Not: Bu limit AGM'nin 20 Mayıs 2014 tarih, 18 sayılı kararında belirtilen %2'lik limitten düşecektir	Yoktur	Yoktur
Yetkinin verildiği tarihte sermayenin %1,4'ü oranında hisse; ertelenmiş değişken ücretlerin ödemesi için 2 yıllık hak ediş süresinin sonuna kadar sermayenin azami %0,5'i için verilen hak dahildir. Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2014 tarih, 14 sayılı kararında belirtilen limitlerden düşecektir İcra Kurulu Başkanları için sermayenin %0,1'i Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2016 tarih, 19 sayılı kararında belirtilen %1,4 ve %0,5 oranındaki limitlerden düşecektir	31.12.2016 tarihinde 1.270.000 adet hisse tahsis, tahsis tarihinde sermayenin %0,16'sı	Bulunmuyor.
Yetkinin verildiği tarihte sermayenin %0,6'sı oranında hisse Not: Bu limit AGM'nin 18 Mayıs 2014 tarih, 14 sayılı kararında belirtilen limitlerden düşecektir	31.12.2016 tarihinde 1.215.000 adet hisse tahsis, tahsis tarihinde sermayenin %0,15'i	Bulunmuyor
24 aylık dönem başına toplam hisse sayısının %5'i	Yoktur	Yoktur
24 aylık dönem başına toplam hisse sayısının %5'i	Yoktur Yoktur	

3 .EK BİLGİLER

GENEL BİLGİLER

Adı

Societe Generale

Şirket merkezi

29, boulevard Haussmann, 75009 Paris (Fransa)

İdari ofis

17, Cours Valmy, 92972 Paris-La Defense (Fransa)

Posta adresi: Société Générale, Tours Société Générale, 75886 Paris cedex 18 (Fransa)

Telefon numarası: +33 (0)1 42 14 20 00 İnternet

Sitesi: www.societegenerale.com

Yasal yapı

Societe Generale Fransız kanunları altında kurulmuş ve banka statüsünde olan halka açık bir şirkettir (societe anonyme).

Tabi olunan kanun

Kredi kuruluşlarına ilişkin yasal ve düzenleyici hükümlere, özellikle de Fransa Para ve Finans Kanunu'nun bunlar için geçerli olan maddelerine maruz olarak, Societe Generale, Fransız ticari kanunlarına, özellikle de Fransa Ticaret Kanununun L.210-1 no.lu ve bunu izleyen maddelerine ve ayrıca kendi mevcut Tüzüklerine tabidir.

Societe Generale bir Banka olarak lisans verilmiş bir kredi kuruluşudur. Bu şekilde, tüm bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilir. Ayrıca, çok taraflı bir alım satım platformu işletmek haricinde, Fransa Para ve Finans Kanununun L.321-1 ve L.321-2 no.lu maddelerinde sıralandığı üzere, yatırıma ilişkin her türlü hizmeti veya ilgili hizmetleri sunabilir. Societe Generale bir yatırım hizmetleri sağlayıcısı olarak, yukarıda sayılanlar için geçerli olan yönetmeliklere tabidir. Özellikle bir dizi basiretli kurallara uymalıdır ve Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve Fransız İhtiyatı Denetim ve Çözüm Kurumu (Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution-ACPR) tarafından yürütülen kontrollere tabidir. Yönetimi ve çalışanları, mesleki gizliliği düzenleyen kurallara tabi olup, bunların ihlali ceza kanunu uyarınca yasaktır. Societe Generale ayrıca sigorta komisyoncusu olarak hareket eder.

Kuruluş tarihi ve süresi

Societe Generale, 4 Mayıs 1864 tarihli Karamame ile onaylanan bir senet ile kurulmuştur Süresi uzatılmadıkça veya Şirket o tarihten önce tasfiye edilmedikçe, Societe Generale'nin süresi 31 Aralık 2047'de sona erecektir.

Kurumsal amaç

Kuruluş iç tüzüğünün 3. maddesi kuruluşun kurumsal amacını açıklamaktadır. Societe Generale'in amacı, kanunlar tarafından belirlenen şartlar ve kredi kuruluşlarına uygulanabilir yönetmelikler çerçevesinde, Fransa ve yurtdışındaki bireylerle ve tüzel kuruluşlarla aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmektir:

- bütün bankacılık işlemleri;
- bankacılık işlemleri ile ilgili olan tüm operasyonlar, yatırım hizmetleri ve Fransa Para ve Mali Kanunu'nun L. 321-1 ve L. 321-2. maddelerinde belirtilen hizmetler dahil
- diğer şirketlerde pay iktisap edilmesi.

Societe Generale aynı zamanda sigorta komisyonculuğu başta olmak üzere, Fransız Bankacılık Düzenleme Komitesi (Comité de la réglementation bancaire et financière) tarafından konulan koşullarda tanımlandığı şekilde yukarıda anılanlar dışında işlerle düzenli şekilde meşgul olabilir.

Genel olarak, Societe Generale kendi adına, üçüncü taraf adına veya müştereken, yukarıda sayılan faaliyetlerle doğrudan veya dolaylı ilişkili olan veya söz konusu faaliyetlerin sonuçlandırılmasını kolaylaştıracak olan tüm finansal, ticari, sınai, tarımsal, menkul kıymet veya mülk işlemlerini gerçekleştirebilir.

Kimlik tespiti

552 120 222 RCS PARIS

ISIN kodu (Uluslararası Menkul Kıymet Tanımlama Numarası):FR 0000130809

NAF (ticaret sektörü) kodu: 6419Z

LEI (Tüzel Kişi Kimlik Numarası): O2RNE8IBXP4R0TD8PU41

Kurumsal dokümanlar

Şirket ve özellikle onun Tüzükleri, hesapları, Yönetim Kurulu veya Kanuni denetçiler tarafından Genel Kuruluna sunulan raporları ile ilgili dokümanlara Tours Société Générale, 17, cours Valmy, 92972 Paris-La Défense cedex (Fransa) adresinden erişilebilir.

Societe Generale'in Tüzükleri "Thibierge, Pône, Fremeaux, Palud, Sarazin, Sagaut et Chaput" in Paris (Fransa) noter dairesine tevdi edilmiştir.

Mali yıl

Her yıllık 1 Ocak tarihinden 31 Aralık tarihine kadar.

Hisse kategorileri ve bağlı haklar

Şirket iç tüzüğünün 4. maddesi çerçevesinde, sermaye nominal değeri hisse başına 1,25 EUR olan 807.713.534 adet tamamen ödenmiş hisseye bölünmüştür.

Çift oy hakkı

Şirket iç tüzüğünün 14. maddesine göre, çift oy hakkı kullanılabilen hisseler: Tamamen ödenmiş olmalı, 1 Ocak 1993'ten itibaren üst üste iki yıl aynı hissedar adına kayıtlı bulunmalı, aynı zamanda yedekler, karlar ve primlerden dolayı sermaye artırım yapılmış ise ve bunun sonucunda bu hisseler bedelsiz hisse tahsis edilmiş ise, bu hisseler de aynı isme kayıtlı bulunmalıdır.

Kanuna göre, hisseler hamiline şekline dönüştürülürse veya hisselerin mülkiyeti devredilirse çift oy hakkı geçersiz olur. Ancak, miras yoluyla edinim, evlilik varlıklarının paylaşılması, eşler veya miras hakkı bulunan yakın akrabalar arasında sağlar arası bağış gibi işlemler hakların yitirilmesine neden olmaz, asgari iki yıllık bekleme süresini etkilemez. Aynı kural, Şirketin iç tüzükte aksi belirtilmediği sürece, bir hissedar kuruluşunun birleşmesini veya bölünmesini takiben yapılan bir devir olması durumunda da geçerlidir.

Oy haklarının sınırlandırılması

Şirket iç tüzüğünün 14. maddesi uyarınca, bir hissedar tarafından Genel Kurullarda şahsen veya vekâleten kullanılacak oy sayısı, Genel kurul tarihindeki toplam oy haklarının %15'ini geçemez. Bu %15 limiti, Başkana veya diğer her türlü vekile, şahsen ve vekil sıfatıyla ellerinde bulundurdıkları toplam oy haklarına ilişkin olarak, her vekilin %15 kuralına uyması kaydıyla, uygulanmaz. Bu %15 limitinin uygulanmasının amaçları bakımından, tek bir hissedarın sahip olduğu hisseler hesaplanırken dolaylı ve müşterek olarak tutulan hisseler de dikkate alınır, bu yapılırken Fransa Ticaret Kanunu'nun L.233-7 ve takip eden maddelerindeki koşullara uyulur. Bu limit, bir hissedar bir halka arzı müteakiben Şirketin oy kullanma haklarının %50.01'inden daha fazlasını doğrudan veya dolaylı veya başka bir hissedarla müştereken sahip olduğunda geçerli değildir.

Yasal eşiklerin aşıldığının açıklanması

Şirket iç tüzüğünün 6.2. maddesi uyarınca, kendi başına veya başkaları ile birlikte hareket eden bir hissedar oy hakları itibarıyla sermayenin %1,5'una sahip olduğunda bunu şirkete bildirmelidir. Bildirim eşik aşıldıktan sonra on beş gün içinde yapılmalı, bildirimin içinde sahip olunan kıymet adedi yer almalıdır. Yatırım fonu yönetim şirketleri bu bilgileri, yönettikleri fonların Şirkette sahip oldukları tüm hisseler için vermelidir. %1,5'un dışında, hisseli sermayenin veya oy haklarının her bir ilave %0.5 eşığının aşılması, Şirket Tüzüğünün 6.2 Maddesinde öngörüldüğü şekilde Şirkete bildirilmelidir.

Bu yükümlülüğe uyulmaması durumun tespit edilmesine ve yürürlükteki kanunlar gereğince ceza alınmasına neden olacaktır.

Söz konusu tespit, Genel Kurulda sermayenin veya oy haklarının en az %5'ine sahip hissedarlar tarafından Genel Kurul tutanaklarına geçirilerek yapılabilir.

Kendi başına veya müştereken hareket eden her hissedar, ayrıca, sahip olduğu hisseli sermaye veya oy hakkı yüzdesi Şirket Tüzüğünün 6.2 no.lu maddesinde açıklanan limitlerin altına düştüğü takdirde, bunu on beş gün içinde Şirkete bildirmek zorundadır.

Genel Kurul Toplantılarının toplanma şekli ve kuralları

Şirket Tüzüğünün 14'üncü Maddesinin hükmü altında, Genel Kurul Toplantıları yürürlükteki kanun ve yönetmeliklerde ortaya konulan şartlara uygun olarak toplanır ve müzakere edilir. Merkez ofislerde veya toplantı duyurusunda belirtildiği üzere, Fransa'nın büyük şehirlerinden birinde herhangi bir başka yerde toplanırlar. Toplantıların başkanlığını Yönetim Kurulu Başkanı veya onun yokluğunda bu amaçla Yönetim Kurulu Başkanı tarafından tayin edilen bir Yönetim Kurulu Üyesi yapar.

Sahip olunan hisse adedine bakılmaksızın, hisseleri bir tebliğ uyarınca ve bir tarih itibarıyla tescil edilmiş olan hissedarlar kimliklerini kanıtlayarak Genel Kurula katılabilir. Yürürlükteki kanun ve yönetmeliklere göre, bir hissedar Genel Kurul Toplantılarına asaleten katılabilir, uzaktan oy verebilir veya vekil tayin edebilir. Hissedarlar adına kaydedilen vekil Genel Kurul toplantılarına yürürlükteki kanun ve yönetmeliklerde öngörülen şekilde katılabilir.

Oyların sayılabilmesi için, toplantı bildiriminde daha kısa bir süre belirtilmedikçe veya yürürlükteki yönetmelikler tarafından öngörülmedikçe, oylar Şirket tarafından Toplantı yapılmadan en az iki gün önceden alınmış olmalıdır.

Hissedarlar, Toplantı Duyurusunda öngörüldüğü takdirde ve söz konusu duyurudaki şartlara tabi olarak, Genel Kurul toplantılarına video konferans yoluyla veya başka bir telekomünikasyon yöntemiyle katılabilirler.

Genel Kurullar, Yönetim Kurulunun onayına ve onun tarafından konulan şartlara tabi olarak elektronik iletişim araçlarıyla alenen yayınlanabilir. Buna ilişkin bilgi, Toplantı Duyurusunda ve/veya toplanma duyurusunda yer alacaktır.

Bütün Genel Kurul toplantılarında intifa hakkına sahip hisselerle ilgili olan oy kullanma hakları intifa hakkı sahibi tarafından kullanılır.

Tanımlanabilir hamiline yazılı senetler

Şirket iç tüzüğünün 6.3. maddesine göre, Societe Generale herhangi bir zamanda, yürürlükteki mevzuat dahilinde menkul kıymet takas işlemlerinden sorumlu olan kurumdan en yakın zamandaki veya gelecekteki bir Genel Kurulda oy hakkı veren hisseler hakkında, ve bu hisselerin sahipleri hakkında bilgi talep edebilir.

KAMUYA AÇIK BELGELER

Societe Generale İç tüzükleri, mevcut Tescil Belgesinde yer almaktadır.

İhraççının talebi üzerine uzmanlar tarafından hazırlanan ve bu belgede kısmen yer alan veya atıfta bulunulan raporlar, yazılar, diğer bilgiler, tarihsel mali bilgiler, değerlendirmeler ve beyanlar, aynı zamanda iştirakler de dahil olmak üzere mali bilgiler, bu belgenin yayın tarihinden iki mali yıl öncesini kapsayacak şekilde, Societe Generale Grubu internet sitesinde veya idari ofisinde bulunmaktadır.

4 . İÇ TÜZÜKLER

31 Aralık 2016 itibarıyla tutarlar

ŞİRKET TÜRÜ - UNVAN – KAYITLI MERKEZ - KONU

Madde 1

Societe Generale unvanlı Şirket 4 Mayıs 1864 tarihli kararname ile onaylanan bir vesika ile kurulan halka açık bir limited şirkettir (société anonyme) ve banka olarak onaylanmıştır.

Societe Generale'in önceden 1 Ocak 1899 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 50 yıl olarak belirlenen süresi 1 Ocak 1949 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 99 yıl süreyle temdit edilmiştir.

Kredi kurumları ile ilgili yasal mevzuat hükümleri uyarınca, özellikle de Fransa Para ve Mali Kanunu'nun bu tür kurumlar için geçerli olan hükümleri uyarınca, Şirket, ticaret kanunlarına, özellikle Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 210-1 ve takip eden maddelerine ve bu iç tüzüğe tabidir.

Madde 2

Societe Generale'in kayıtlı merkezi 29, boulevard Haussmann, Paris (9. bölge) adresinde bulunmaktadır.

Cari kanun koyucu ve düzenleyici hükümlere göre adres başka herhangi bir yere taşınabilir.

Madde 3

Societe Generale'in konusu, kredi kurumları için geçerli olan kanunlar ve yönetmelikler tarafından tespit edilen koşullar çerçevesinde Fransada ve yurt dışında bireylerle veya hükmi şahıslarla aşağıdaki işlemleri yapmaktır:

- bütün bankacılık işlemleri;
- Fransız Para ve Finans Kanununun L. 321-1 ve L. 321-2 sayılı maddelerinde sıralanan bütün yatırımlara ilişkin hizmetler veya yardımcı hizmetler dâhil olmak üzere bankacılıkla ilişkili bütün işlemler;
- diğer şirketlerde pay iktisap edilmesi.

Societe Generale aynı zamanda sigorta komisyonculuğu başta olmak üzere Fransız Bankacılık Düzenleme Komitesi tarafından konulan koşullarda tanımlandığı şekilde yukarıda anılanlar dışında işlerle düzenli şekilde meşgul olabilir.

Genel olarak, Societe Generale kendi adına, üçüncü bir kişi adına veya üçüncü bir kişi ile birlikte, her türden mali, sanayi, tarım, güvenlik ve taşınır/taşınmaz mal işlemini, yukarıda belirtilen işlemler ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkilendirerek bunların yerine getirilmesine yardımcı olmak amacıyla yapabilir.

SERMAYE - HİSSELER

Madde 4

4.1 SERMAYE

Hisselere bölünmüş sermaye, 1.009.641.917,50 EUROdur. Bu tutar, beherinin nominal değeri 1,25 EUR olan ve tamamen ödenmiş 807.713.534 hisseye ayrılmıştır.

4.2 SERMAYE ARTIŞI VE AZALTIMI

Sermaye yetkili Genel Kurul Toplantısı veya Toplantılarının kararı ile artırılabilir veya azaltılabilir.

Zarar nedeniyle yapılan sermaye azaltmaları hissedarlar arasında sermaye paylarıyla orantılı olarak bölünür.

Madde 5

Mevzuat ve düzenleyici hükümler aksini öngörmedikçe bütün hisseler aynı haklara sahiptir.

Hisselere bölünmüş sermayeyi teşkil eden veya teşkil edecek olan bütün hisseler vergilerle ilgili olarak eşit derece verilir. Bunun sonucu olarak, herhangi bir sebepten dolayı sermaye ile ilişkili bir vergi ödenmesi gerekirse, bu Şirket faaliyetleri sırasında veya tasfiye sırasında olabilir, bu vergi sermayeyi oluşturan tüm hisselerle eşit olarak bölüştürülecektir. Böylece hisselerin nominal değerleri, değer artış kazanç/kayıplarının yansıtılmamış halleri ve içerdikleri haklar bir yana, hisseler sahiplerine aynı avantajları ve aynı net tutarı elde etme hakkı sağlamaktadır.

Hak kullanmak için belli sayıda hisseye sahip olunmasının gerektiği durumlarda gerekli olan toplam sayıdan az hisseye sahip olan hissedarlar gerekli sayıda hisseyi bir araya getirmekle yükümlüdür.

Madde 6

6.1. HİSSELERİN YAPISI VE DEVRİ

Hisseler, hissedarların talepleri doğrultusunda, nama yazılı veya hamiline yazılı hisseler şeklinde olabilir ve kanunlarda aksi belirtilmedikçe, serbest bir şekilde devredilebilir.

6.2. KANUNİ EŞİKLER

Kendi başına veya başkaları ile birlikte hareket eden bir hissedar oy hakları itibarıyla sermayenin %1,5'una doğrudan veya dolaylı olarak sahip olduğunda bunu şirkete bildirmelidir. Bildirim eşik aşıldıktan sonra on beş gün içinde yapılmalı, bildirimin içinde sahip olunan hisse adedi yer almalıdır. Yatırım fonu yönetim şirketleri bu bilgileri yönettikleri fonlar itibarıyla şirkette sahip oldukları hisselerin toplam sayısına dayanarak vermemelidir. İlk %1,5in üzerinde, hissedarlar sahip oldukları sermaye veya oy kullanma hakları ilave %0,50 arttığında yukarıda anılan koşullar altında şirkete bildirim yapmaya mecburdur.

Bu şartta uyulmaması Şirketin sermayesinde veya oy kullanma haklarında en az %5 hissesi olan bir veya daha fazla hissedarın talebi üzerine bu husustaki kanuni hükümlere göre cezalandırılacaktır. Anılan talep Genel Kurul toplantı tutanaklarına usulüne uygun bir şekilde kaydedilecektir.

Kendi adına veya müştereken hareket eden hissedarlar ayrıca sermaye veya oy kullanma haklarının yüzdesi, bu maddede tarif edilen eşiklerin altına düştüğünde on beş gün içinde şirkete bildirmek zorundadır.

6.3. HİSSEDARLARIN KİMLİK BİLGİLERİNİN BELİRLENMESİ

Şirket herhangi bir zamanda, yürürlükteki mevzuat dahilinde menkul kıymet takas işlemlerinden sorumlu olan kurumdan en yakın zamandaki veya gelecekteki bir Genel Kurulda oy hakkı veren hisseler hakkında ve bu hisselerin sahipleri hakkında bilgi talep edebilir.

6.4. HİSSEDARLARIN HAKLARI

Hissedarların hakları mevcut Tüzük hükümlerine tabi olarak ilgili kanun koyucu ve düzenleyici hükümlere uygun olacaktır.

YÖNETİM KURULU

Madde 7

I – YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Şirket, iki kategoride Yönetim Kurulu Üyelerinden teşkil olan bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilir:

1. HİSSEDARLAR OLAĞAN GENEL KURULU TARAFINDAN TAYİN EDİLEN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Bu yönetim kurulu üyelerinin asgari sayısı dokuz ve azami sayısı on üçtür.

Hissedarlar Olağan Genel Kurulu tarafından tayin edilen yönetim kurulu üyelerinin görev süresi cari maddenin onaylanmasından dört yıl sonra sona erer. Bu hüküm bu onay esnasında görevde bulunan Yönetim Kurulu Üyeleri için geçerli değildir.

Cari kanun koyucu ve düzenleyici hükümler uygulanırken bir Yönetim Kurulu Üyesi bir başkasının yerini alması için tayin edilirse bahis konusu yönetim kurulu üyesinin görev süresi selefinin geriye kalan görev süresini aşmayacaktır.

Her bir Yönetim Kurulu Üyesi en az altı yüz hisse senedine sahip olmalıdır.

2. ÇALIŞANLAR TARAFINDAN SEÇİLEN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Bu Yönetim Kurulu Üyelerini seçme statüsü ve yöntemleri Fransız Ticaret Kanununun L. 225-27 ile L. 225-34 sayılı maddeleriyle ve bu tüzük ile belirlenmiştir.

İki yönetim kurulu üyesi vardır, bir tanesi yöneticileri ve diğeri diğer bütün Şirket çalışanlarını temsil etmektedir.

Her halükarda, bu üyelerin sayısı Genel Kurul tarafından tayin edilen Yönetim kurulu üyelerinin üçte birini aşamaz.

Görev süreleri üç yıldır.

Tayin usulü ne olursa olsun yönetim kurulu üyelerinin görevi bir önceki mali yılın mali tablolarının onaylanması için toplantıya çağrılan ve görev süresinin sona erdiği yıl içinde yapılan Olağan Genel Kurulun sonunda biter.

Yönetim Kurulu Üyeleri yaşla ilgili olan başta olmak üzere kanuni hükümleri karşıladıkları sürece yeniden seçilebilir.

II - ÇALIŞANLAR TARAFINDAN SEÇİLEN YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİ SEÇME YÖNTEMLERİ

Doldurulacak olan her bir koltuk için oylama usulü kanun tarafından belirtilen usuldür.

Çalışanlar tarafından seçilen ilk yönetim kurulu üyeleri ilk seçimlerin tam sonuçlarının yayınlanmasından sonra yapılan Yönetim Kurulu Toplantısı sırasında görev sürelerine başlar.

Müteakip Yönetim Kurulu Üyeleri ayrılan Yönetim Kurulu Üyelerinin görev sürelerinin dolması üzerine çalışmaya başlar.

Herhangi bir koşuldan ve herhangi bir sebepten dolayı yönetim kurulunun görev süresinden önce yasal olarak bulunması gereken üye adedinden daha az üye kalırsa, görev süresi sona erene kadar boş koltuklar bu şekilde kalır ve yönetim kurulu görev süresi sonuna dek toplanarak karar almaya devam eder.

Seçimler üç yılda bir, ayrılan Yönetim Kurulu Üyelerinin normal görev süresi sonundan en az on beş gün önce ikinci bir oylama yapılabilecek şekilde organize edilecektir.

Hem birinci hem de ikinci oylama için aşağıdaki terminlere uyulmalıdır:

- seçim tarihinin oy verme tarihinden en az sekiz hafta önce ilan edilmesi;
- seçmen listelerinin oy verme tarihinden en az altı hafta önce ilan edilmesi;
- adayların oy verme tarihinden en az beş hafta önce kaydedilmesi;
- aday listelerinin oy verme tarihinden en az dört hafta önce ilan edilmesi;
- postayla oy kullanma için gerekli olan dokümanların oy verme tarihinden en az üç hafta önce gönderilmesi.

Temsilci bir sendika tarafından kaydedilenler dışındaki adaylıkların veya adaylık listelerinin yanında adayları takdim eden yüz çalışanın isimlerini ve imzalarını içeren bir doküman bulunmalıdır.

Oylama aynı gün iş yerinde ve mesai saatleri içinde yapılır. Ancak, aşağıdakiler postayla oy kullanabilir:

- oylama gününde hazır bulunmayan çalışanlar;
- yurt dışında çalışanlar;
- oy verme istasyonu olmayan bir departmanın veya ofisin veya Fransa'daki bir bağlı şirketin tali kuruluşunun çalışanları veya başka bir ofiste oy kullanamayacak olanlar.

Oy verme istasyonları üç seçilmiş üyeden teşkil olunacak, Başkan üyeler arasındaki en yaşlı kişi olacaktır. Başkan oylama faaliyetinin doğru bir şekilde devam etmesini sağlamaktan sorumludur.

Oylar, oy verme işleminin bitmesinden hemen sonra oy verme istasyonlarında sayılır, sayım tamamlanır tamamlanmaz rapor hazırlanır.

Sonuçlar derhal Societe Generale Genel Merkezine gönderilir. Burada özet raporun oluşturulması ve sonuçların duyurulması işlemleri yapmak üzere bir sonuç merkezi kurulmuş olmalıdır.

Fransız Ticaret Kanununun L. 225-27' ile L. 225-34 sayılı maddelerinde veya bu tüzükte belirtilmeyen oy verme yöntemleri temsilci sendikalarla istişare yapıldıktan sonra Genel Yönetim tarafından karara bağlanır.

Bu yöntemler elektronik oy verilmesini içerebilir, elektronik oylama organizasyonu burada tarif edilen seçimin uygulamalı organizasyonundan sapma gösterebilir.

III– OY KULLANMAYAN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Başkanın önerisi üzerine Yönetim Kurulu bir veya iki tane Oy Vermeyen Yönetim Kurulu Üyesi tayin edebilir.

Oy Vermeyen Yönetim Kurulu Üyeleri danışman sıfatıyla toplanırlar ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılırlar.

Dört yılı aşmayan bir süre için atanırlar ve Yönetim Kurulu herhangi bir zamanda görev sürelerini yenileyebilir ya da feshedebilir.

Oy vermeyen yönetim kurulu üyeleri, hissedarlar arasından veya hissedar olmayanlardan seçilebilir ve Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen yıllık bir ücret alırlar.

Madde 8

Yönetim Kurulu Şirketin stratejisini tespit eder ve uygulanmasını sağlar. Genel Kurula sarıh bir şekilde verilen yetkilere tabi olarak ve şirket konusunda öngörülen kapsam dâhilinde Şirketin faaliyetlerini etkileyen bütün meseleleri mülahaza eder ve kendisini ilgilendiren konularda karar verir.

Uygun gördüğü bütün kontrolleri ve doğrulamaları yapar. Başkan veya İcra Kurulu Başkanının her yöneticiye görevlerini icra etmeleri için gerekli olan bütün dokümanları vermesi gerekir.

Madde 9

Yönetim Kurulu gerçek kişi üyeleri arasından bir Başkan seçer, Başkanın ücretini ve görev süresini belirler. Bu süre üye olarak mevcut olan görev süresini geçemez.

70 yaşında veya daha yaşlı kişiler Başkan tayin edilemez. Başkan görev başındayken 70 yaşına ulaşırsa bir önceki mali yılın mali tablolarının onaylanması için çağrılan bir sonraki Olağan Genel Kurul toplantısından sonra görevleri sona erer.

Başkan Yönetim Kurulunu organize eder ve çalışmalarını idare eder. Faaliyetleri hakkında Genel Kurula rapor verir. Şirketin birimlerinin doğru bir şekilde faaliyet göstermesini ve özellikle Yönetim Kurulu Üyelerinin görevlerini yerine getirebilmelerini sağlar.

Madde 10

Yönetim Kurulu şirket çıkarlarının gerektirdiği sıklıkta, Başkanın daveti ile toplanır. Toplantı yeri şirket merkezi veya toplantı davetinde belirtilen başka bir yer olabilir. Yönetim Kurulu gündemdeki konuları görüşür.

Yönetim kurulu üyelerinin en az üçte biri veya İcra Kurulu Başkanı belirli bir gündemle toplantı yapmak için yönetim kurulu başkanına talepte bulunduğu toplanır.

Başkan toplantıya katılamayacaksa Yönetim Kurulu üyelerin en az üçte biri ile diğer herhangi bir vasıta ile çağrılır. Her halükarda, üyelerinin tamamı hazır bulunuyor veya temsil ediliyorsa Kurul geçerli bir şekilde her zaman müzakerelerde bulunabilir.

Madde 11

Yönetim Kurulu toplantılarına Yönetim Kurulu Başkanı veya onun yokluğunda bu amaçla toplantı başında tayin edilen bir Yönetim Kurulu Üyesi başkanlık eder.

Bütün Yönetim Kurulu Üyeleri başka bir Üyeye vekâletname verebilir ancak bir Yönetim Kurulu Üyesi yalnızca başka bir üye için vekil olarak hareket edebilir ve bir vekâletname ancak Kurulun belli bir toplantısı için verilebilir.

Her halükarda, ancak Yönetim Kurulu Üyelerinin en az yarısının hazır bulunması halinde Kurul müzakereleri geçerlidir.

İcra Kurulu Başkanı Yönetim Kurulu Toplantılarına katılır.

Merkezi İşler Konseyinin bir veya daha fazla delegesi Yönetim Kurulu Toplantılarına yürürlükteki mevzuat tarafından konulan koşullar altında iştirak eder.

Yönetim Kurulu Başkanının talebi üzerine, Genel Yönetim üyeleri, Kanuni Denetçiler veya gündemdeki konular hakkında uzmanlığı bulunan Şirket dışından başka kişiler Yönetim kurulu toplantılarının tamamına veya bir kısmına katılabilir.

Kararlar hazır bulunan veya temsil edilen Yönetim Kurulu Üyelerinin çoğunluk oyuyla kabul edilir. Oyların eşit olması halinde Başkanın oyu belirleyici olur.

Başkan tarafından seçilen bir yönetim personeli Kurul Sekreteri olarak görev yapar.

Tutanakların hazırlanması ve kopyaların veya hülâsaların onaylanması ve yayınlanması kanunlara göre yapılır

Madde 12

Yönetim Kurulu Üyelerine Genel Kurul tarafından küresel bazda belirlenen ve Yönetim Kurulu tarafından uygun gördüğü şekilde dağıtılan bir Yönetim Kurulu Üyesi ücreti verilebilir.

GENEL YÖNETİM

Madde 13

Şirketin genel olarak yönetiminin sorumluluğu Yönetim Kurulu Başkanına, veya Yönetim Kurulu tarafından atanan İcra Kurulu Başkanına aittir.

Yönetim Kurulu iki genel yönetim yapısı arasında seçim yapabilir, kararı ancak aşağıdaki durumlarda geçerlidir:

- içinde bu maddenin yer aldığı toplantı gündemi üyelere toplantıdan en az 15 gün önce gönderilmelidir;
- yönetim kurulu üyelerinin en az üçte ikisi asaleten hazır bulunmalı veya temsil edilmelidir

Hissedarlar ve üçüncü şahıslar bu karar hakkında yürürlükteki yönetmeliklere uygun bir şekilde bilgilendirilecektir.

Yönetim Kurulu Başkanı Şirketin genel yönetiminin sorumluluğunu üzerine alırsa aşağıda bulunan ve İcra Kurulu Başkanına ilişkin olan hükümler onun için geçerli olacaktır.

İcra Kurulu Başkanına her konuda Şirket adına hareket etmesi için geniş yetkiler verilecektir. Bu yetkileri Şirketin konusu kapsamında ve hissedarlar toplantılarına ve Yönetim Kuruluna kanunen sarıh bir şekilde verilen yetkilere tabi olarak kullanacaktır. İcra kurulu başkanı şirketi üçüncü şahıslara karşı temsil edecektir.

Yönetim Kurulu, İcra Kurulu Başkanının ücretini ve görev süresini belirler. İcra Kurulu Başkanının görev fonksiyonları ve görev süresi Yönetim Kurulu Başkanından fazla olamaz.

70 yaşında veya daha yaşlı kişiler İcra Kurulu Başkanı olarak tayin edilemez. CEO görev başındayken 70 yaşına ulaşırsa bir önceki mali yılın mali tablolarının onaylanması için çağrılan bir sonraki Olağan Genel Kurul toplantısından sonra görevleri sona erer.

İcra Kurulu Başkanının tavsiyelerine istinaden, Yönetim Kurulu beş kişiye kadar İcra Kurulu Başkan Yardımcısı atayabilir.

İcra Kurulu Başkanı ile mutabık olarak Yönetim Kurulu İcra Kurulu Başkan Yardımcılarına verilen yetkilerin kapsamını ve süresini tespit eder. Yönetim Kurulu onların ücretini belirler. Üçüncü taraflar bakımından, İcra Kurulu Başkan Yardımcıları İcra Kurulu Başkanı ile aynı yetkilere sahiptir.

HİSSEDARLAR GENEL KURULU

Madde 14

Genel Kurul, bütün hissedarlardan oluşur.

Genel Kurullar yürürlükteki kanuni ve düzenleyici hükümlerde öngörülen şekilde toplantıya çağrılır ve müzakerelerde bulunur.

Şirketin merkezinde veya Genel Kurul toplantı davetiyesinde belirtilen Fransa anakarasında bulunan başka bir yerde toplanır.

Toplantıların başkanlığını Yönetim Kurulu Başkanı veya onun yokluğunda bu amaçla Yönetim Kurulu Başkanı tarafından tayin edilen bir Yönetim Kurulu Üyesi yapar.

Sahip olunan hisse adedine bakılmaksızın, bir tebliğe istinaden ve bu tebliğin belirttiği tarihlere göre bu sıfatı haiz olan hissedarlar kimliklerini belgelemek kaydıyla Genel Kurula katılma hakkına sahiptir. Yürürlükteki kanuni ve düzenleyici hükümlere göre, Toplantılara asaleten katılabilirler, oylarını postayla gönderebilirler veya vekil tayin edebilirler.

Hissedarlar adına kaydedilen vekil Genel Kurul toplantılarına yürürlükteki kanuni ve düzenleyici hükümlerde öngörülen şekilde katılabilir.

Oyların sayılabilmesi için, toplantı bildiriminde daha kısa bir süre belirtilmedikçe veya yürürlükteki yönetmelikler tarafından öngörülmedikçe, oylar Şirket tarafından Toplantı yapılmadan en az iki gün önceden alınmış olmalıdır.

Hissedarlar, Toplantı Duyurusunda öngörüldüğü takdirde ve söz konusu duyurudaki şartlara tabi olarak, Genel Kurul toplantılarına video konferans yoluyla veya başka bir telekomünikasyon yöntemiyle katılabilirler

Genel Kurullar, Yönetim Kurulunun onayına ve onun tarafından konulan şartlara tabi olarak elektronik iletişim araçlarıyla alenen yayınlanabilir. Buna ilişkin bilgi, geçici Toplantı Duyurusu'nda ve/veya toplantıya katılım için yayınlanacak bir duyuruda yer alacaktır.

1 Ocak 1993 tarihi itibarıyla, tamamen ödenmiş ve aynı hissedar adına iki yıldan beri kayıtlı olan bütün hisselerle temsil ettikleri ana sermaye payıyla ilgili olarak çift oy kullanma hakkı verilmiştir. Yedekler, karlar veya yeni ödenmiş sermaye getirilerek sermaye artırımı yapılıyorsa, bu sermaye artırımı sonucu çift oy hakkına sahip olan bir hissedara verilen ücretsiz hisseler de çift oy hakkına sahiptir.

Genel Kurullarda bir hissedarın doğrudan veya vekalet vererek kullanacağı oy, toplantı tarihindeki toplam oy haklarının %15'ini geçemez.

Bu %15 limiti Yönetim Kurulu Başkanına ve başkanlarından aldıkları vekaletnamelere istinaden oy kullanacaklara uygulanmaz, ancak vekalet verenlerin her biri ayrı ayrı %15 sınırına uyuyor olmalıdır.

Bu limitin uygulanması amacıyla, her bir hissedar tarafından elde tutulan hisseler Fransa Ticaret Kanununun L.233-7 no.lu ve bunu izleyen maddelerinde açıklanan şartlara uygun olarak, dolaylı veya müstereken elde tutulan hisseleri içerir.

Bir hissedar doğrudan veya dolaylı veya birlikte hareket ettiği başka bir paydaş ile birlikte şirketin oy haklarının %50,01'inden fazlasını kullanabilecek şekilde hisse için teklifte bulunur ve bu hisseleri edinirse, bu limit uygulanmaz.

Bütün Genel Kurul toplantılarında intifa hakkı intaç eden hisselerle bağlı olan oy kullanma hakları intifa hakkı sahibi tarafından kullanılır.

ÖZEL TOPLANTILAR

Madde 15

Farklı kategoriden hisse senetleri mevcut olduğu hallerde, bu kategorilere ait hisse senetlerini ellerinde bulunduran Hissedarların katılacakları Özel Toplantılar, yasama ve düzenlemeye ilişkin hükümlere ve işbu Madde 14e göre yapılacaktır.

DENETÇİLER

Madde 16

Kanuni Denetçiler ilgili kanun koyucu ve düzenleyici hükümlere göre tayin edilip görevlerini yerine getirirler.

YILLIK MALİ TABLOLAR

Madde 17

Mali yıl 1 Ocak tarihinde başlar ve 31 Aralık tarihinde sona erer.

Yönetim Kurulu döneme ait mali tabloları ilgili kanun ve yönetmelikler tarafından tespit edilen koşullar çerçevesinde hazırlar.

İlgili kanun ve yönetmeliklerin öngördüğü diğer bütün dokümanlar da hazırlanır.

Madde 18

Döneme ait sonuçlar ilgili kanun koyucu ve düzenleyici hükümlere uygun bir şekilde tespit edilir.

Döneme ait karın en az %5i, eksi önceki zararlar kanunen yedek akçe sermayenin %10una ulaşınca kadar ayrılmalıdır.

Nakli yekûn yapılan net gelirle arttırılan, bu kesintiden sonra mevcut olan net gelir nakli yekûn yapılacak dağıtım veya Yönetim Kurulunun tavsiyesi ile Genel Kurulun faydalı göreceği meblağlarda olağan, olağanüstü veya özel yedek akçelere tahsis edilecek mevcut geliri teşkil eder.

Bakiye daha sonra Hissedarlara hisselerine bölünmüş sermayedeki payları ile orantılı olarak tahsis edilir.

Genel Kurul ayrıca mevcut yedeklerden dağıtım yapma hakkında karar alabilir.

Yıllık mali tabloları onaylayan Genel Kurul, yürürlükteki kanunlar çerçevesinde, temettü veya ara dönem temettüsü hissedarlara ödenirken, ödemenin kısmen veya tamamen, nakit veya hisse olarak yapılması için hissedarlara seçim hakkı tanıyabilir. Bu opsiyonu kullanan bir hissedar, bu işlemi hisselerine bağlı olan bütün temettüler veya ara temettüler için yapmak durumundadır.

Sermaye azaltımı durumları hariç olmak üzere, Şirketin özkaynakları kanun uyarınca veya şirket iç tüzüğü uyarınca bulunması gereken asgari sermaye ve yedeklerin altına düşerse, hissedarlara dağıtım yapılamaz.

YARGI YERİ SEÇİM MADDESİ

Madde 19

Şirketin faaliyetleri süresince veya tasfiyesi sırasında şirket ve hissedarları arasında veya hissedarların kendi aralarında ortaya çıkabilecek şirket meseleleri ile ilgili ihtilaflar Şirket merkezinin bulunduğu yerdeki yetkili mahkemelere götürülmelidir.

TASFİYE

Madde 20

Societe Generale'in tasfiye edilmesi halinde ve kanunen aksi öngörülmedikçe, Genel Kurul tasfiye yöntemini tespit eder, Yönetim Kurulunun önerisi ile tasfiye memurlarını tayin eder ve anılan tasfiye boyunca tasfiyenin tamamlanmasına kadar kendisine verilmiş yetkileri kullanmaya devam eder.

Hisselerin itibari değerinin geri ödenmesinden sonra geriye kalan net varlıklar hissedarlara sermaye paylarıyla orantılı olarak dağıtılır.

5. YÖNETİM KURULUNUN İÇ KURALLARI (1)

(13 Ocak 2017'de güncellenmiştir)

Önsöz

Yönetim Kurulu bütün hissedarları temsil eder ve Şirketin menfaatleri doğrultusunda hareket eder. Yönetim kurulunun tüm üyeleri, atanma şekli dikkate alınmaksızın, her koşulda şirketin kurumsal çıkarları doğrultusunda hareket etmelidir.

Societe Generale, Borsada işlem gören şirketler için AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetim Kurallarını uygular. Societe Generale, bir kredi kuruluşu olarak Fransız Ticaret Kanununa, Fransız Para ve Finans Kanununa ve daha genel olarak bankacılık sektörüne ilişkin mevzuat metinlerine tabidir.

İşbu İç Kuralların amacı, Yönetim Kurulunun organizasyonunu ve çalışma prosedürlerini belirlemek ve üyelerinin hak ve yükümlülüklerini belirlemektir.

Yönetim Kurulu, Societe Generale'in sağlam bir Yönetim sistemine sahip olmasını sağlar. Bunun için, organizasyon açık ve net olmalı, sorumluluklar ve sorumlulukların paylaşımı iyi tanımlanmalı ve şeffaf olmalı, şirketin maruz kalabileceği riskler etkin bir şekilde izleniyor, tespit ediliyor ve raporlanıyor olmalı, yeterli düzeyde bir iç kontrol sistemi bulunmalı, sağlam idari ve muhasebe prosedürleri, ücretlendirme politikaları ve uygulamaları bulunmalıdır. Bunların hepsi etkin risk yönetimi uygulanmasına hizmet etmektedir.

Madde 1: Yönetim Kurulunun Yetkileri:

1.1 - Yönetim Kurulu yasal mevzuat gereği yetki alanına düşen her meseleyi ele almalı ve görevlerini yerine getirmek için yeterli zamanı ayırmalıdır.

1.2 - Yönetim kurulu yetkin olup, aşağıdaki alanlarda üye sayısının fazla olduğu düşünülmemelidir:

a) Stratejik yönlendirmeler ve operasyonlar

Yönetim Kurulu::

- grubun stratejik yönünü onaylar, uygulanmasını sağlar ve yılda en az bir kez gözden geçirir; bu yön Grubun değerlerini ve iş yapma tarzını, bir yandan da sosyal ve çevre ile ilgili sorumluluk politikalarını, insan kaynakları, bilgi sistemleri ve örgütsel politikalarını içerir.
- stratejik operasyon planlarını onaylar, özellikle de Grubun risk profili, bilanço yapısı ve kazançları üzerinde önemli etkileri olabilecek hisse alım ve satımlarını onaylar.

Bu ön onay süreci aşağıdaki hususları ilgilendirir:

- değeri 250 milyon Euro'dan fazla olan organik büyüme işlemleri, eğer halihazırda yıllık bütçe veya stratejik planın bir bölümü olarak onaylanmamışsa;
- haricen büyüme işlemleri, Grubun konsolide özkaynaklarının %3'ünü aşıyorsa, veya bu işlemler stratejik planda onaylanan öncelikler içinde yer almıyorsa, Grubun konsolide özkaynaklarının %1,5'ini aşıyorsa;
- birim meblağı Grubun konsolide Özkaynaklarının %1,50'ini aşan satışlar;
- Grubun konsolide özkaynaklarının %1,5'ini aşan ortaklık işlemleri
- Grubun risk profilini ciddi olarak düşüren işlemler

Başkan yukarıda anılan koşullar kapsamına girmeyen işlemler hakkında görüşme yapması için Kurulun toplanmasının uygunluğunu vaka bazında değerlendirecektir.

Yönetim Kurulu'nun her toplantısında, son toplantıdan beri yapılan işlemler hakkında, süregelen büyük projeler hakkında, bir sonraki toplantıya kadar tamamlanması beklenen işler hakkında bilgilendirme yapılır.

b) Mali tablolar ve iletişim

Yönetim Kurulu::

- yıllık ve konsolide hesapların doğruluğunu, gerçeğe uygunluğunu ve hissedarlara ve piyasalara verilen bilgilerin iyi kalitede olmasını sağlar.
- yayın ve iletişim sürecini, yayınlanan ve duyurulan bilgilerin kalite ve güvenilirliğini kontrol eder.

c) Risk yönetimi

Yönetim Kurulu:

- her türden riskler için global strateji ve risk iştahı seviyesini onaylar, bunların uygulanmasını kontrol eder. Bu bağlamda, şirketin maruz kalabileceği risklerin alınması, yönetilmesi, izlenmesi ve azaltılmasına yönelik strateji ve politikaları onaylar ve düzenli olarak gözden geçirir. Söz konusu riskler arasında ekonomik ortamın oluşturduğu riskler de bulunmaktadır. Özellikle, risk yönetim sistemlerinin uygunluğunu ve etkinliğini sağlar, faaliyetlerden dolayı maruz kalınan riskleri kontrol eder, genel risk limitlerini onaylar, temerrüt hallerinde alınacak düzeltici eylemlerin etkinliğini sağlar;
- Yönetim Kurulunun ön izni olmadan görevden alınamayan Grup Risk Direktörünün görevden alınmasına ilişkin kararları verir.

Bu doküman Societe Generale'in tüzüğüne bir parçasını oluşturmaz.

d) Yönetişim

Yönetim Kurulu:

- Yönetim Kurulu Başkanını, İcra Kurulu Başkanını ve İcra Kurulu Başkanı önerisine istinaden İcra Kurulu Başkan Yardımcısını/Yardımcılarını atar, İcra Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Başkan Yardımcısı/Yardımcılarının yetkilerine sınırlamalar getirir.
- Yönetişim sistemini gözden geçirir, düzenli olarak etkinliğini değerlendirerek potansiyel eksikliklerin düzeltilmesini sağlar, özellikle iç kontrol bakımından bankacılık mevzuatına uyulmasını sağlar;
- izleme ve denetim sistemlerinin Etkin Üst Düzey Yöneticileri(1) ile birlikte uygulamanın yönlendirilmesini ve kontrol edilmesini gerçekleştirir, kurumun tedbirli ve etkin biçimde yönetilmesini sağlar, çıkar çatışmalarını engeller;
- Grubun yönetim yapılarında yapılacak değişiklikler hakkında uygulanmalarından önce müzakere yapacak ve organizasyonda yapılacak büyük değişiklikler hakkında bilgilendirilecektir;
- en az yılda bir kez faaliyetleri, Komiteleri ve düzenli yaptığı değerlendirmelerin sonuçları hakkında rapor verir;
- Tescil Belgesinin "Kurumsal Yönetişim" bölümünü onaylar, bu bölümde Yönetim Kurulu Başkanı'nın kurumsal Yönetim, iç kontrol, risk yönetim prosedürleri, icra kurulu başkanlarına (*dirigeants mandataires sociaux*) verilen ücretler hakkındaki politika ve diğer mevzuata tabi kişilere verilen ücretler hakkındaki bilgileri içeren bir raporu bulunur.

e) Maaş ve ücret politikası

Yönetim Kurulu:

- İç Kurallar Madde 15 uyarınca huzur hakkı ücretini dağıtacaktır;
- başta Grubun risk profili üzerinde önemli etkileri bulunan personel kategorileri olmak üzere, Grup'ta uygulanacak ücret politika ilkelerini belirler, iç kontrol sistemlerinin bu ilkelerin mevzuata ve profesyonel standartlara uyduğunun, risk kontrol amaçları ile de tutarlı olduğunun doğrulanabilmesi için yeterli olmasını sağlar;
- icra kurulu başkanlarının (*dirigeants mandataires sociaux*) sabit ve değişken ücretlerini belirler, yine bu kişilere sağlanacak aynı faydaları, hisse opsiyon tahsislerini, performansına bağlı hisseleri, istihdam sonrası sağlanacak faydaları belirler;
- yılda bir kere, Şirketin profesyoneller ve erkek ve kadın çalışanlar arasındaki ücret eşitliği ile ilgili politikasını gözden geçirecektir;

f) Önleyici kurtarma planı.

Yönetim Kurulu:

- Avrupa Merkez Bankasına bildirilmiş olan önleyici iyileştirme planını tesis eder ve yabancı denetim mercileri tarafından talep edilen her türlü benzer planı müzakere eder;

Madde 2: Yönetim Kurulu üyelerinin becerileri/yetenekleri

2.1 - Yönetim Kurulu üyeleri görevlerini yerine getirebilmek için gerekli olan itibar, bilgi, beceri ve deneyime sahip olmalıdır, ayrıca bir grup olarak Şirketin faaliyetlerini ve maruz kaldığı temel riskleri anlamaları için gerekli olan bilgi, beceri ve deneyime sahip olmalıdırlar.

2.2 - Tüm üyeler, Şirkete ve faaliyette bulunduğu sektöre dair bilgilerini sürekli olarak artırmalıdır.

Madde 3: Yönetim Kurulu üyelerinin uygunluk durumu

3.1 - Yönetim Kurulu üyeleri, görevlerini yerine getirmek için yeterli süre ayırmalıdırlar.

Yürürlükteki mevzuat uyarınca, herhangi bir tüzel kişilikte tek bir icrai üyelik ve iki icrai olmayan üyelik veya dört icrai olmayan üyelik görevine sahip olabilirler. Bu kuralın uygulanması bakımından, aynı grup bünyesindeki yönetim kurulu üyelikleri bir yönetim kurulu üyeliği olarak sayılır. Avrupa Merkez Bankası, Yönetim Kurulunun bir üyesine fazladan bir icrai olmayan üyelik pozisyonu kabul etme izni verebilir.

3.2 - Grupta görev yapan icracı yönetim kurulu üyeleri borsada işlem gören bir şirkette bir görev kabul etmeden önce Yönetim Kurulu'nun görüşünü almalıdır; söz konusu üye "Çıkar Çatışmaları" başlıklı 14. maddede belirtilen prosedüre uymalıdır.

3.3 - Her bir Yönetim Kurulu Üyesi, Yönetim Kuruluna bağlı herhangi bir komiteye üye olarak katılımı da dahil olmak üzere, sahip olduğu yönetim kurulu üyeliği sayısındaki değişiklikleri ve mesleki sorumluluğuna ilişkin değişiklikleri derhal Yönetim Kurulu Başkanına bildirecektir.

Aldığı görevlerde veya profesyonel sorumluluklarının kapsamında önemli bir değişiklik olduğunda, mevcut yönetim kurulu üyeliğinin devam edip etmeyeceğine Yönetim Kurulu'nun karar vereceğini peşinen kabul etmektedir.

Yönetim kurulu üyeliğini ve/veya komite üyeliklerini layıkıyla yerine getiremeyeceği kanaatinde olması halinde görevinden ayrılacağını peşinen taahhüt etmektedir.

3.4 - Tescil Belgesi, Yönetim Kurulu Üyelerinin Yönetim Kurulu ve Komite toplantılarına düzenli olarak katılım durumunu raporlamaktadır.

3.5 — Yönetim kurulu üyeleri Hissedarlar Genel Kurul toplantısına katılırlar.

(1) Bankacılık yönetmelikleri uyarınca Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve Fransa İhtiyati Denetim ve Çözüm Kurulu (ACPR) nezdinde bu sıfatı taşıyan kişiler. Societe Generale için bunlar İcra Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Başkan Yardımcılarıdır.

Madde 4: Yönetim Kurulu üyelerinin etik davranışları

4.1 - Yönetim kurulu üyesi her koşul altında analiz, yargı, karar ve eylemlerinde bağımsızlığını koruyacaktır.

Bağımsızlığından kuşku duyulmasına neden olabilecek herhangi bir menfaat peşinde koşmamalı ve kabul etmemelidir.

4.2 - Tüm Yönetim Kurulu üyeleri piyasanın kötüye kullanılması hakkındaki 16 Nisan 2014 tarihli ve 596/2014 sayılı AB mevzuatına ve bunun tamamlayıcısı olan ve teknik standartları tanımlayan uygulama yönetmeliklerine, Fransa Para ve Mali Kanunu, Genel Mevzuata, Fransa Mali Piyasalar Kurulu'nun tavsiye ve talimatlarına uymakla yükümlüdür. Özellikle de finansal araçlar ile ilgili içeriden öğrenilen bilgiler ve bunların iletişimde kullanılması hususuna hassasiyet göstermelidirler. Finansal araçlar arasında Societe Generale hisse senetleri, borçlanma araçları, türev araçlar ve diğer araçlar (buradan sonra, Finansal Araçlar) bulunmaktadır. Aynı zamanda, Societe Generale'deki yönetim kurulu üyeliğinden dolayı finansal araçları etkileyebilecek, iştirakler ve kote yatırımlar hakkında içeriden bilgi elde ederse, yine yukarıdaki aynı kurallara uymalıdır.

4.3 - Yönetim Kurulu Üyeleri, Societe Generale Finansal Araçlarının işlem gördüğü piyasalarda işlem yaptıktan, Societe Generale 3 aylık, 6 aylık ve yıllık mali sonuçlarının yayınlanmasından önceki 30 takvim günü öncesinden itibaren ve bunların yayınlandığı günde kaçınmalıdır.

Societe Generale Finansal Araçlarında veya Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 233-3 maddesi bağlamına göre doğrudan veya dolaylı olarak Societe Generale tarafından kontrol edilen kote bir şirketin finansal araçlarında spekülasyon veya kaldıraçlı işlemler yaptıktan kaçınmalıdırlar.

Yukarıda belirtilenleri uygulamakta zorluk çekerlerse, yönetim kurulu sekreterini bilgilendirmelidirler.

4.4 - Yürürlükteki mevzuat uyarınca, yönetim kurulu üyeleri ve bunlar ile yakın ilişkide bulunanlar Societe Generale finansal araçlarında yaptıkları işlemleri Fransa Mali Piyasalar Kurulu'na (AMF) bildirmelidir.

Bu beyanın bir kopyası Yönetim Kurulu Sekreterine gönderilir.

4.5 - Bu İç Kuralların 16. maddesinin getirdiği yükümlülükler tahtında yönetim kurulu üyelerinin sahip olduğu Societe Generale hisse senetleri tescilli formda olmalıdır.

Madde 5: Yönetim Kurulu Başkanı:

5.1 - Başkan Yönetim Kurulunu toplantıya çağırır ve toplantılara başkanlık eder. Toplantıların zaman çizelgesini ve gündemini belirler. Yönetim kurulunun işlerini organize edip yönetir ve faaliyetleri hakkında Genel Kurula rapor verir. Hissedarlar Genel Kurullarına başkanlık eder.

5.2 - Yönetim Kurulu Başkanı şirketin organlarının düzgün işlemlerini, iyi kurumsal yönetim uygulamalarının benimsenmesini sağlar. Bu kapsamda sürdürülen komite çalışmalarına oy hakkı bulunmaksızın katılabilir. Bu komitelere yanıtlanması için sorular sorabilir. Kurumsal yönetim, iç kontrol ve risk yönetim raporlarından sorumludur.

5.3 - Görevleri ile ilgili her türlü bilgiyi edinir. Grubun işleri ile ilgili önemli olaylar hakkında İcra Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Başkan Yardımcıları tarafından düzenli olarak bilgilendirilir. Yönetim Kurulunu ilgilendirebilecek herhangi bir bilginin veya belgenin açıklanmasını isteyebilir. Aynı amaçla, Kanuni Denetçilerle ve İcra Kurulu Başkanı bilgilendirdikten sonra Grup üst yöneticileri ile görüşebilir.

5.4 - Yönetim Kurulu Üyelerinin işlerini yapmalarını kolaylaştırır, gerektiği şekilde bilgilendirilmelerini sağlar.

5.5 - Yönetim Kurulu adına konuşmaya yetkili olan tek kişidir. Ancak istisnai durumlarda veya belirli bir konuda kendilerine yetki verilmiş ise diğer yönetim kurulu üyeleri konuşabilir.

5.6 - Her koşulda şirketin değerlerini ve imajını desteklemek için elinden geleni yapar. Şirket Genel Yönetimine danışarak, Grubun kurduğu önemli ilişkilerde, örneğin yerli veya yabancı başlıca müşteriler, düzenleyici kurumlar, başlıca hissedarlar ve kamu kurumları nezdinde Grubu temsil edebilir.

5.7 - Görevlerini yapmak için gerekli olan maddi kaynaklara sahiptir.

5.8 - Yönetim kurulu başkanının icra sorumluluğu bulunmaz. Bunlar şirketin genel yönetimi tarafından yerine getirilir. Genel yönetim, kanunla öngörülen limitler dahilinde ve Yönetim Kurulu tarafından belirlenen kurumsal yönetim kural ve yönlendirmelerine uygun olarak şirket stratejisini önerir ve uygular.

Madde 6: Yönetim Kurulunun Toplantıları:

6.1 - Yönetim kurulu yılda en az sekiz kez toplanır.

6.2 - Yönetim kurulu toplantısına video konferans veya kimliklerinin doğrulanabileceği şekilde telekomünikasyon yöntemleri ile katılan yönetim kurulu üyeleri varsa, bunlar toplantı nisabı ve çoğunluk oylarının hesaplanmasında mevcut kabul edilir. Bu bağlamda, seçilen iletişim aracı katılımcıların en azından sesini iletmeli, iletişim aracının teknik özellikleri iletişimi sürekli ve eş zamanlı kılacak şekilde olmalıdır.

Yönetim kurulu yıllık konsolide mali raporları ve yönetim raporunu görüşmek için toplandığında yukarıda belirtilen diğer yöntemler kullanılamaz.

6.3 — Yönetim kurulu sekreteri tarafından gönderilen toplantı davetleri mektup, faks, e-posta, diğer başka yollar ile ve sözlü olarak da iletilir.

6.4 - Yönetim kurulu başkanının kararı ile, icra kurulu başkan yardımcıları, üst düzey yöneticiler, gerektiğinde şirket dışından kişiler, katılımları faydalı görülüyorsa toplantıların tamamı veya bir bölümüne katılabilirler.

Madde 7: Yönetim Kurulu Üyelerine Verilen Bilgiler

7.1 - Yönetim kurulu başkanı veya icra kurulu başkanı, yönetim kurulu üyelerine görevlerini yerine getirmeleri için gerekli olan bilgi ve belgeleri verirler. Yönetim kurulu üyelerinin bunlara erişmek için teknik olanakları mevcuttur.

7.2 - Etkin Üst Düzey Yöneticiler, Yönetim Kurulu'na kayda değer riskler, risk yönetim politikaları ve bu politikalarda yapılan değişiklikler hakkında bilgi verecektir.

7.3 - Gerekli olması halinde, şirketin maruz kaldığı risklerde bir değişiklik olduğunda veya olma ihtimali yüksek olduğunda, Grup Risk Direktörü bunu doğrudan Yönetim Kuruluna bildirebilir.

7.4 - Konunun gizlilik durumu müsaade ediyorsa, yönetim kurulu toplantılarında ve komitelerde görülecek konular önceden duyurularak konular hakkında analiz yapılması ve etraflıca düşünülmesine olanak sağlar.

Ayrıca, yönetim kurulu üyeleri bir toplantıdan diğerine kadar geçen zaman arasında da şirketi etkileyen önemli olaylar hakkında bilgilendirilmelidir. Özellikle, üyeler Şirket tarafından düzenlenen bütün basın açıklamalarının kopyalarını alır.

Madde 8: Yönetim kurulu üyelerinin eğitimi

8.1 - Şirket, yönetim kurulu üyelerinin, özellikle de çalışanları temsil eden yönetim kurulu üyelerinin eğitimi için maddi kaynakları ve insan kaynağını sağlamaktadır.

8.2 - Her yıl bankacılık faaliyeti eğitimleri verilmektedir.

Bütün yönetim kurulu üyeleri, atandıktan sonra veya görevleri sürmekte iken, görevlerini yerine getirmeleri için faydalı olduğunu düşündükleri eğitimlere katılabilirler.

8.3 - Bu eğitim programlarını şirket organize eder ve masraflarını karşılar.

Madde 9: Yönetim Kurulunun Komiteleri:

9.1 - Bazı alanlarda, Yönetim Kurulu çalışmaları Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan ve Yönetim Kurulu tarafından atanan uzmanlaşmış komiteler vasıtasıyla yapılır. Komiteler konuları inceler ve yönetim kuruluna fikir ve önerilerini sunar.

9.2 - Bu komiteler, şirkette icra görevi olmayan ve komitenin çalışma konusu hakkında bilgili olan Yönetim Kurulu üyelerinden oluşur

Komiteler toplantılarına oy hakları bulunmaksızın diğer Yönetim Kurulu üyelerini davet edebilirler.

9.3 - Komiteler, kendilerine verilen görevleri yerine getirmek için gerekli imkanlara sahiptirler ve Yönetim Kurulu'na bağlı olarak faaliyet gösterirler.

9.4 - Görevlerini ifa ederken, komiteler bilgi isteyebilir, icra kurulu başkanı, icra kurulu başkan yardımcısı, diğer üst düzey yöneticiler ile görüşebilirler, yönetim kurulu başkanını bilgilendirdikten sonra masrafları şirket tarafından karşılanmak üzere şirket dışında teknik çalışmalar yaptırabilirler. Elde edilen bilgiler ve toplanan fikirler hakkında rapor verirler.

9.5 - Dört daimi Komite mevcuttur:

- Denetim ve İç Kontrol Komitesi;
- Risk Komitesi;
- Ücret Komitesi ve
- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi.

9.6 - İlgili komitelerin başkanlarının kararı ile, komiteler çalışma konularından kesişenler hakkında ortak toplantılar yapabilir. Bu toplantılara komite başkanları tarafından eş başkanlık edilir.

9.7 - Yönetim kurulu bir veya daha fazla amaca özel komite kurabilir.

9.8 - Risk Komitesi, Ücret Komitesi ve Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi, Grup şirketleri için görevlerini konsolide veya alt konsolide bazda yerine getirebilirler.

9.9 - Her bir komite Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi tarafından yapılacak bir öneriye istinaden Yönetim Kurulu tarafından tayin edilecek bir Başkan başkanlığı yapar.

Komitelerin sekreteryası işleri yönetim kurulu sekreteri tarafından belirlenen kişiler tarafından yürütülür.

9.10 - Her Komitenin Başkanı, Komite çalışmaları hakkında Yönetim Kuruluna rapor verir. Komite çalışmalarını gösteren yazılı raporlar yönetim kuruluna düzenli olarak sunulmalıdır.

Her komite yıllık çalışma programını yönetim kuruluna sunmalıdır.

9.11 - Her komite, tescil belgesinde yer alan kendi çalışma alanı ile ilgili kısımlar için görüşünü Yönetim Kuruluna vermeli ve tescil belgesine eklenmek üzere kendi yıllık faaliyet raporunu hazırlayarak yönetim kurulu onayına sunmalıdır.

Madde 10: Denetim ve İç Kontrol Komitesi;

10.1 - Denetim ve İç Kontrol Komitesinin görevi muhasebe ve mali bilgilerin hazırlanması ve kontrolüne dair meseleleri takip etmek, aynı zamanda iç kontrol, değerlendirme, izleme ve risk kontrol sistemlerini takip etmektir.

10.2 - Komite, özellikle aşağıdaki hususlarda sorumludur:

- a) finansal bilgilerin oluşturulma sürecinin izlenmesini sağlamak, mevcut sistemleri kalite ve güvenilirlik bakımlarından gözden geçirmek, iyileştirme önerileri sunmak, süreçte aksaklık tespit edilirse bunun düzeltilmesini sağlamak;
- b) yönetim kuruluna sunulan taslak halindeki hesapları analiz etmek, verilen bilgileri açık ve seçik olmak bakımından incelemek, yıllık konsolide hesaplar hazırlanırken kullanılan muhasebe yöntemlerinin tutarlılığını ve geçerliliğini değerlendirmek;

- c) kanuni denetçi seçim sürecini idare etmek, bu konuda Yönetim Kuruluna görüş vermek, denetçilerin atanması, değiştirilmesi ve ücretleri hakkındaki 16 Nisan 2004 tarih ve 537/2014 sayılı AB mevzuatının 16. maddesini dikkate almak;
- d) yürürlükteki mevzuat gereğince kanuni denetçilerin bağımsız kalmalarını sağlamak;
- e) Fransa Ticaret Kanunu'nun L. 822-11-2 maddesi ve yönetim kurulu tarafından kabul edilen politika uyarınca, kanuni denetçilerin bağımsızlığını değerlendirmek, bu husustaki riskleri ve denetçilerin aldıkları önlemleri analiz etmek, denetçilerden alınacak diğer hizmetleri (mali tablolara görüş verilmesi haricinde) onaylamak;
- f) kanuni denetçilerin iş programını gözden geçirmek, daha genel olarak, kanuni denetçilerin yaptıkları işi mevzuat çerçevesinde takip etmek;
- g) iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin finansal tabloların hazırlanması ve işlenmesi bakımından etkinliğini değerlendirmek. Bu amaçla Komite özellikle aşağıdaki hususlarda sorumludur:
  - İş segmentlerinin, bölümlerin ve ana iştiraklerin iç kontrol ve risk kontrol çalışmalarının gözden geçirilmesi,
  - Grubun periyodik izleme programının gözden geçirilmesi, iç kontrol birimlerinin işleyişi ve organizasyonu hakkında görüş verilmesi;
  - bankacılık ve mali piyasaları düzenleyen kurumlardan gelen yazıların incelenmesi, bunlara verilecek yanıtlar için ilk taslağın oluşturulması;
- h) iç kontrol kapsamında mevzuata uyum için hazırlanan raporların incelenmesi.

10.3 - denetim ve iç kontrol komitesi yerine getirdiği görevler hakkında Yönetim Kuruluna düzenli olarak raporlama yapar. Bu raporlarda yerine getirilen görevlerin finansal bilgilerin bütünlüğüne ve sunumuna nasıl katkıda bulunduğu belirtilir. Karşılaştığı her türlü zorlukta Yönetim Kurulunu derhal bilgilendirir.

10.4 - Kanuni Denetçiler Komite aksi yönde karar almadıkça Denetim ve İç Kontrol Komitesi toplantılarına davet edilebilir. Toplantılar haricinde de kendilerine danışılabilir.

10.5 - Denetim ve İç Kontrol Komitesi veya komitenin başkanı iç kontrol işlevlerinden (risk, uyum, iç denetim) üst düzeyde sorumlu yöneticiler, Mali İşler Direktörü (CFO) ve ayrıca muhasebe kayıtlarını oluşturan birimler, iç kontrol, risk, uyum, periyodik kontrol işlevlerinden sorumlu olan yöneticiler ile görüşür.

10.6 - Denetim ve İç Kontrol Komitesi, Yönetim Kurulu tarafından atanan en az üç yönetim kurulu üyesinden oluşur. Bunlar finans, muhasebe, denetim veya iç kontrol alanlarında uygun becerilere sahip olmalıdır. Komite üyelerinin en az üçte ikisi AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kuralları bağlamında bağımsız olmalıdır.

Madde 11: Risk Komitesi

11.1 - Risk Komitesi, mevcut ve gelecekteki her türlü riske ilişkin genel strateji ve risk iştahı hakkında Yönetim Kuruluna görüş sunar ve bu stratejinin uygulanmasının kontrolünde Yönetim Kuruluna yardım eder.

11.2 - Komite, özellikle aşağıdaki hususlarda sorumludur:

- a) kabul edilecek risklere dair Yönetim Kurulunda yapılacak görüşmeler için hazırlık yapmak;
- b) risk kontrol prosedürlerini gözden geçirmek, genel risk seviyelerinin belirlenmesine danışmanlık yapmak;
- c) likidite riskinin tespit edilmesi, yönetilmesi ve izlenmesinde kullanılan strateji, politika, prosedür ve sistemleri düzenli olarak gözden geçirmek ve sonuçlarını Yönetim Kuruluna bildirmek;
- d) grubun karşılık politikasının global olarak şekillendirilmesi için görüş sunmak, önemli tutarlardaki karşılıklar için somut öneriler sunmak;
- e) risklerin yönetilmesini düzenleyen bankacılık mevzuatına uyum raporlarını incelemek;
- f) finans birimi, risk birimi ve kanuni denetçiler tarafından hazırlanan raporlar ışığında bilanço dışı taahhütlerin ve risklerin takip edilmesi için hazırlanan politikaları gözden geçirmek;
- g) görevinin bir parçası olarak, Fransa Para ve Finans Kanunu'nun II ve III nolu bölümlerinde belirtilen ürün ve hizmetlerin fiyatlarının şirketin risk stratejisi ile uyumlu olup olmadığına bakmak. Bu fiyatlar üstlenilen riskleri doğru olarak yansıtmıyorsa, Yönetim Kuruluna bu şekilde bilgi vermek ve yapılması gerekenler hakkında kendi görüşünü bildirmek.
- h) Ücret Komitesinin görevleri ile bir çatışma yaratmaksızın, ücretlendirme politikasının ve uygulamalarının şirketin maruz kaldığı riskler ile, sermayesi ve likit kaynakları ile tutarlı olup olmadığını, aynı zamanda çalışanlara sağlanan faydaların olasılık ve zamanlamalarını incelemek;
- i) şirketin Amerika Birleşik Devletleri'nde(1) yürüttüğü faaliyetler ile ilgili olarak işletme risk yönetimini incelemek.

(1) ABD Merkez Bankası'nın Artırılmış Tedbirler ve Standartları'na göre, Risk Komitesi şirketin ABD'deki faaliyetlerini değerlendirmek üzere üç ayda bir toplanır. Risk Komitesinin bu bağlamdaki yükümlülüğü şirketin ABD'de yürüttüğü faaliyetler ile ilgili işletme risk yönetimini gözden geçirmektir. Buna göre, Risk Komitesi:

- (a) Şirketin ABD'deki Risk Sorumlusundan düzenli rapor almalıdır;
- (b) Şirketin ABD genelinde yürüttüğü faaliyetlerin risk yönetim sistemini incelemelidir;
- (c) Şirketin ABD'deki likidite riskini takip etmelidir.

11.3 - Şirketin risk durumu hakkında tüm bilgilere sahiptir. Risk Yönetiminden Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi veya harici uzmanlardan hizmet alabilir.

11.4 - Kanuni Denetçiler, Komite aksi yönde karar almadıkça Risk Komitesi toplantılarına davet edilir. Bu toplantılar dışında da görüşlerine başvurulabilir.

Risk Komitesi veya Başkanı ayrıca iç kontrol fonksiyonlarının (risk, uyum, iç denetim) başkanlarını ve ayrıca Mali İşler Direktörünü ve gerekmesi halinde hesapların hazırlanmasından, iç kontrolden, risk kontrolünden, uyum kontrolünden ve periyodik kontrolden sorumlu yöneticileri dinler.

11.5 - Risk Komitesi, Yönetim Kurulu tarafından atanan ve risklerle ilgili gerekli bilgi, beceri ve uzmanlığa sahip en az üç Yönetim Kurulu üyesinden oluşur. Komite üyelerinin en az üçte ikisi AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kuralları bağlamında bağımsız olmalıdır.

Madde 12: Ücret Komitesi

12.1 - Ücret Komitesi, başta icra kurulu üyelerinin (*dirigeants mandataires sociaux*) ücretleri ve ayrıca riskler ve Şirketin riskleri ve risklerin yönetimi üzerinde etkisi olabilecek ücretler olmak üzere Yönetim Kurulunun ücretlerle ilgili kabul ettiği kararları hazırlar.

12.2 - Komite, aşağıdaki konularda yıllık bir değerlendirme hazırlar:

- a) Şirketin ücret politikası ilkeleri;
- b) Şirketin icra kurulu üyelerine (*mandataires sociaux*) ve ayrıca farklı olmaları halinde Etkili Kıdemli Yöneticilere sağlanan ücret, ödenekler ve aynı haklar;
- c) bankacılık yönetmelikleri kapsamında tanımlanan düzenlemelere tabi kişilerin ücret politikası.

12.3 - Risk Müdürünün ve Uyum Müdürünün ücretlerini kontrol eder.

12.4 - Görevini ifa etmesi için gerekli olan ve özellikle Avrupa Merkez Bankası'na gönderilen yıllık raporla ilgili bilgileri alır.

12.5 - İç kontrol hizmetleri veya harici uzmanlardan yardım alabilir.

12.6 - Komite, özellikle:

- a) kredi kuruluşlarıyla ilgili düzenlemelere uygun olarak, AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kuralları tarafından sağlanan ilkeleri ve profesyonel standartları, İcra Kurulu Başkanlarına (*dirigeants mandataires sociaux*) yönelik ücret politikasının ilkelerini ve özellikle de ödenekler ve aynı yardımlar, sigorta veya emeklilik yardımları ve bütün Grup şirketlerinden alınan her tür yardım da dahil olmak üzere bu ücretin yapısını ve tutarını belirlemeye yönelik kriterleri Yönetim Kuruluna sunar ve uygulanmalarını sağlar;
- b) icra kurulu başkanlarının yıllık performans değerlendirmelerini hazırlar;

- c) performansa dayalı hisselerin ve hisse senedi opsiyonlarının tahsisine ilişkin politika hakkında Yönetim Kuruluna öneri sunar ve lehtar listesi hakkında kanaat belirtir;

- d) çalışan tasarruf planına ilişkin Kurul kararlarını hazırlar;

12.7 - En az üç Yönetim Kurulu Üyesinden oluşur ve bir üyesi çalışanlar tarafından seçilen bir Yönetim Kurulu Üyesidir. Komite üyelerinin en az üçte ikisi AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kuralları(1) bağlamında bağımsız olmalıdır. Komitenin oluşumu, şirketin risklerinin yönetimi, sermayesi ve likidite pozisyonu bakımından ücretlendirme konusunda yetkin ve bağımsız değerlendirmeler yapabilecek şekilde olmalıdır.

Madde 13: Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi

13.1 - Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi:

- a) Yönetim Kurulu üyelerinin ve Komite üyelerinin atanması ve ayrıca, özellikle bir pozisyonun beklenmedik bir şekilde münhal hale gelmesi durumunda icra kurulu üyelerinin (*mandataires sociaux*) yerine geçecek kişiler hakkında gerekli araştırmaları yaptıktan sonra Yönetim Kuruluna teklifler sunmaktan sorumludur. Bu bağlamda, seçim kriterlerini hazırlar ve Yönetim Kuruluna sunar, Yönetim Kurulunda erkek ve kadınların sayısının dengeli olmasına dikkat eder, bunun için yapılması gerekenleri Yönetim Kuruluna sunar(2);
- b) Yönetim Kurulunun üye adedini, kompozisyonunu, çalışmalarının etkinliğini düzenli olarak takip eder, Yönetim Kurulu ve üyeleri için yapılacak yıllık değerlendirmeye yardımcı olabilecek bulgularını Yönetim Kuruluna sunar.
- c) Yönetim Kurulunun Etkin Üst Düzey Yöneticileri, İcra Kurulu Başkan Yardımcılarını, Grup Risk Direktörünü seçme ve atama yöntemlerini düzenli olarak gözden geçirir ve Yönetim Kuruluna bu hususlarda öneriler sunar;
- d) daha genel olarak, Yönetim Kurulunun kurumsal yönetim meselelerini incelemesi için gereken hazırlık işlerini yerine getirir. Tescil Belgesinde yer alacak Yönetim Kurulu sunumunun taslağını ve bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin listesini hazırlayarak Yönetim Kurulu onayına sunar.
- e) Grup İcra Kurulu üyelerinin ve bu kurulun üyesi olmayan kurumsal departman başkanlarının tayin edilmesinden önce bilgilendirilir. Bu kıdemli memurlara (*dirigeants*) ilişkin yedekleme planları hakkında bilgilendirilir.

13.2 - En az üç Yönetim Kurulu Üyesinden oluşur. Komite üyelerinin en az üçte ikisi AFEP-MEDEF Kurumsal Yönetişim Kuralları bağlamında bağımsız olmalıdır. Gerektiğinde komite çalışmalarına İcra Kurulu Başkanı da katılır.

(1) AFEP-MEDEF Kuralları, komitelerde bulunan bağımsız üyelerin sayısı hesaplanırken çalışanları dikkate almaz.

(2) Kredi kurumlarının amaç ve politikaları ve bunları uygulama kuralları 26 Haziran 2013 tarihli ve 575/2013 sayılı AB mevzuatının 435. maddesi, 2(c) bendi uyarınca kamuya açıklanmalıdır.

Madde 14: Çıkar Çatışmaları

14.1 -Yönetim kurulu üyesi doğrudan veya dolaylı olarak, mevcut durumda içinde bulunduğu veya gelecekte içinde bulunabileceği çıkar çatışmalarını Yönetim Kurulu Sekreterine bildirmelidir. İlgili konulardaki görüşmelere ve karar verme süreçlerine katılmamalıdır.

14.2 - Başkan, Yönetim Kurulu Üyelerini ilgilendiren çıkar çatışmalarının yönetimi ile görevlidir. Uygun olan durumlarda, sorunu Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesine iletir. Kendisini kişisel olarak etkileyen bir çıkar çatışması durumu söz konusu ise, konuyu Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Başkanına iletir.

Gerekli durumlarda Yönetim Kurulu Başkanı çıkar çatışması içinde olan Yönetim Kurulu üyesinin toplantıya katılmamasını isteyebilir.

14.3 - Eğer bir Yönetim Kurulu üyesinin, yöneticisi olduğu gruba ait olmayan kote bir şirketin bir komitesinde bir görev alması söz konusu ise, bu husus kendisi tarafından Yönetim Kurulu Başkanına ve Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Başkanına bildirilir. Bu kişiler durumu değerlendirerek alınacak yeni görevin Societe Generale'deki görev ile çatışıp çatışmadığına karar verir.

14.4 — Yönetim kurulu üyesi, suistimal nedeniyle hüküm giyme, her türden suç ile itham edilme, yasaklı olma, yöneticilik işi yapmasına engel herhangi bir kısıtlama getirilme gibi durumlar, ayrıca maruz kaldığı iflas, haciz veya tasfiye süreçleri bulunması halinde Yönetim Kurulu Başkanını bilgilendirmelidir.

14.5 - Bütün Yönetim Kurulu üyeleri 14.1 ve 14.3'de belirtilen durumlar hakkında yeminli beyan verirler. Bu yeminli beyan, i) göreve başlarken, ii) her yıl, Yönetim Kurulu Sekreterinin Tescil Belgesinin hazırlanması çerçevesindeki talebine istinaden, iii) Yönetim Kurulu Sekreterinin talep edeceği herhangi bir zamanda, iv) verilen beyandaki bilgilerin değişmesi durumunda 10 iş günü içinde verilir.

Madde 15: Huzur hakları

15.1 - Huzur haklarının toplam meblağı Genel Kurul toplantılarında tespit edilir. Yönetim Kurulu bunun sadece bir kısmını almaya karar verebilir.

15.2 - Yönetim Kurulu Başkanı ve aynı zamanda Yönetim Kurulu üyesi ise İcra Kurulu Başkanı huzur hakkı almazlar.

15.3 - 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren tahsis edilen huzur hakkı tutarı toplamdan 130.000 Euro indirilmiştir. İndirim Denetim ve İç Kontrol Komitesi Başkanı ve Risk Komitesi Başkanı arasında dağıtılmıştır.

15.4 - Bakiye %50 sabit, %50 değişken olarak bölünmüştür. Yönetim kurulu üyesi başına düşen sabit kısım adedi 6'dır. Fazladan sabit kısımlar şu şekilde tahsis edilmiştir:

- Denetim ve İç Kontrol Komitesi Başkanı veya Risk Komitesi Başkanı: 4 kısım;

- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Başkanı veya Ücret Komitesi Başkanı: 3 kısım;

- Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi Üyesi veya Ücret Komitesi Üyesi: 0,5 kısım;

- Denetim ve İç Kontrol Komitesi Üyesi veya Risk Komitesi Üyesi: 1 kısım.

15.5 - Huzur hakkının değişken kısmı yıl sonunda Yönetim Kurulu üyelerinin katıldıkları Yönetim Kurulu toplantıları ve komite toplantıları dikkate alınarak hesaplanır. Ancak, aynı gün içerisinde yapılan Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi ve Ücret Komitesi toplantıları, eğer bir üye ikisinde de görevli ise tek toplantı sayılır. Aynı durum Denetim ve İç Kontrol Komitesi ve Risk Komitesi arasında da uygulanır.

Madde 16: Şahsen sahip olunan hisseler

16.1 - Genel kurul tarafından atanan her bir Yönetim Kurulu üyesi (gerek kendi adına, gerekse bir tüzel kişiyi temsilen olsun), en az 1.000 adet hisseye sahip olmalıdır. Yönetim Kurulu Üyelerinin İç Tüzük ile verilen 600 hisseyi elde tutmak için 6 aylık süresi ve bunu 1.000 hisseye artırmak için de ayrıca bir 6 aylık süresi bulunur.

16.2 -- Her bir Yönetim Kurulu Üyesi hisselerini finansal riskten korumaktan kaçınılmalıdır.

Madde 17: Masrafların geri ödenmesi

17.1 - Yönetim Kurulu Üyelerinin Yönetim Kurulu, Komite, Genel Kurul veya görevlerinin gerektirdiği başka toplantıları ile ilgili seyahat, konaklama, yemek ve görev masrafları fatura ibrazına istinaden Societe Generale tarafından ödenir.

En az yılda bir kez Aday Gösterme ve Kurumsal Yönetişim Komitesi bunları gözden geçirir ve gerekirse önerilerde bulunur.

17.2 -- Yönetim Kurulu Başkanının görevi ile ilgili masrafları da şirket tarafından ödenir.

17.3 - Masraf belgelerini almak, doğrulamak ve ödemelerin yapılmasını sağlamak Yönetim Kurulu Sekreterinin görevleridir.

Madde 18: Sır Tutma

18.1 - Yönetim Kurulu üyelerinin görevlerini yaparken edindikleri gizli bilgileri başkalarına açıklamama ve sır tutma yükümlülüğü bulunmaktadır. Kamuya açıklanmadıkları sürece alınan kararlar ve karalar alınırken ifade edilen görüşler de bu kapsamdadır.

18.2 - Bu hususta Yönetim Kurulu üyesi itina ile hareket etmelidir.

6. SON 12 AYDA YAYINLANAN MEVZUAT İLE DÜZENLENMİŞ BİLGİ LİSTESİ*

DÜZENLENMİŞ BİLGİLER KAPSAMINDA YAYIMLANAN BASIN AÇIKLAMALARI

- 05.04.2016 — Proforma 2015 üçer aylık seri
- 08.04.2016 — Euribor davasında Societe Generale'in ödediği cezanın Avrupa Komisyonu tarafından incelenmesi
- 14.04.2016 — Societe Generale 2015 ödemeler ve uygulamalar raporu
- 18.05.2016 — Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Toplantısı
- 29.07.2016 — EBA, 2016 Avrupa Stres Testi sonuçlarını yayınladı
- 01.12.2016 — 1 Ocak 2017'den itibaren geçerli olacak yeni sermaye yeterlilik düzenlemesi açıklandı
- 16.01.2017 — Societe Generale genel yönetim ekibini büyütüyor

TESCİL BELGELERİ VE GÜNCELLEMELER - YILLIK MALİ RAPOR

- 07.03.2016 — 2016 Tescil Belgesi
- 07.03.2016 — 2016 Tescil Belgesinin hazır olması
- 07.03.2016 — Yıllık mali raporun hazır olması
- 04.05.2016 — 2016 Tescil Belgesine yapılan ilk güncellemenin hazır olması
- 04.05.2016 — 2016 Tescil Belgesine yapılan ilk güncelleme, 4 Mayıs 2016'da tescil edildi
- 04.08.2016 — 2016 Tescil Belgesine yapılan ikinci güncellemenin hazır olması
- 04.08.2016 — 2016 Tescil Belgesine yapılan ikinci güncelleme, 4 Ağustos 2016'da tescil edildi
- 04.11.2016 — 2016 Tescil Belgesine yapılan üçüncü güncellemenin hazır olması
- 04.11.2016 — 2016 Tescil Belgesine yapılan üçüncü güncelleme, 4 Kasım 2016'da tescil edildi

YARI YILA İLİŞKİN MALİ RAPOR

- 04.08.2016 — 2016 yarı yıl mali raporunun hazır olması
- 04.08.2016 — Yarı yıl mali raporu

ÜÇ AYLIK MALİ BİLGİLER

- 04.05.2016 — 2016 1. Çeyrek Sonuçları
- 03.08.2016 — 2016 2. Çeyrek Sonuçları
- 03.11.2016 — 2016 3. Çeyrek Sonuçları
- 09.02.2016 — 2016 4. Çeyrek ve 2016 Yılı Sonuçları

OY KULLANMA HAKLARININ VE HİSSELERİN TOPLAM SAYISINA İLİŞKİN AYLIK AÇIKLAMA

- 12 adet açıklama formu

GERİ SATIN ALMA PROGRAMLARININ TANIMLANMASI VE LİKİDİTE ANLAŞMASI HAKKINDA BEYAN

- 10.05.2016 — Geri satın alma programının açıklanması
- 04.07.2016 — Likidite sözleşmesine ilişkin yarı yıl beyanı
- 03.01.2016 — Likidite sözleşmesine ilişkin yarı yıl beyanı

KURUMSAL YÖNETİME VE İÇ KONTROL VE RİSK YÖNETİMİ PROSEDÜRLERİNE İLİŞKİN RAPORLAR

- 07.03.2016 — Kurumsal yönetim, iç kontrol ve risk yönetimi raporunun hazır olması

KANUNİ DENETÇİLERİN ÜCRETLERİ

- 07.03.2016 — Kanuni denetçilerin ücretleri

HİSSEDARLAR GENEL KURUL TOPLANTISI HAKKINDAKİ BİLGİLER HAKKINDA BASIN DUYURUSU

- 15.04.2016 — 18 Mayıs 2016 tarihli Genel Kurul toplantısı hakkındaki bilgilerin hazır olması

* Tüm bilgiler www.societegenerale.com adresinde "Düzenlenen bilgiler" başlığı altında bulunabilir.

8

TESCİL BELGESİNDEN SORUMLU KİŞİ

1. Tescil belgesinden sorumlu kişi	520
2. Tescil belgesinden ve yıllık mali rapordan sorumlu kişinin beyanı	520
3. Mali tabloların denetiminden sorumlu olan kişi	521
Kanuni Denetçiler	521
Yedek kanuni denetçiler	521

1 TESCİL BELGESİNDEN SORUMLU KİŞİ

Sayın Frédéric Oudéa

Societe Generale İcra Kurulu Başkanı.

2 . TESCİL BELGESİNDEN VE YILLIK MALİ RAPORDAN SORUMLU KİŞİNİN BEYANI

Bu amaçla bütün makul tedbirleri aldıktan sonra, bu Tescil Belgesinde bulunan bilgilerin bildiğim kadarıyla gerçeklere uygun olduğunu ve anlamını etkileme ihtimali olan herhangi bir eksikliği olmadığını beyan ederim.

Bildiğim kadarıyla, hesapların geçerli muhasebe standartlarına uygun bir şekilde hazırlanmış olduğunu, Şirketin varlıklarının, yükümlülüklerinin, mali durumunun ve kar veya zararının gerçek ve doğru görünümünü sunduğunu, konsolidasyon kapsamında ve Yönetim Raporunda (söz konusu raporun içeriği, Bölüm 9'te yer alan çapraz referans tablosunda verilmektedir) bulunan bütün taahhütlerin Şirketin iş ve mali konumunun gelişme ve performansının ve konsolidasyon kapsamına dâhil edilen bütün taahhütlerin gerçek ve doğru incelemesini ve maruz kaldıkları ana riskler ve belirsizliklerin açıklamalarını sunduğunu onaylarım.

Kanuni Denetçilerden bu Tescil Belgesinde bulunan, Şirketin mali durumu ve hesapları hakkında iş burada bulunan bilgileri denetlemiş olduklarını ve bu Tescil Belgesini tamamen okumuş olduklarını belirten bir tamamlama mektubu aldım.

Paris, 7 Mart 2017

İcra Kurulu Başkanı:

Frédéric Oudéa

3. MALİ TABLOLARIN DENETLENMESİNDEN SORUMLU OLAN KİŞİ

KANUNI DENETÇİLER

Adı: Ernst & Young et Autres
Temsil Eden: Isabelle SANTENAC
Adres: 1/2 place des Saisons,
92400 Courbevoie — Paris-La Défense 1
Görevlendirilme tarihi: 22nd Mayıs 2012

Görev süresi: altı mali yıl

Mevcut görev süresinin sonu: 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait mali tabloları onaylayacak olan Olağan Genel Kurul toplantısının kapanışında.

Adı: Deloitte & Associés
Temsil eden: José-Luis Garcia
Adres: 185 avenue Charles-de-Gaulle,
92524 Neuilly-sur-Seine Cedex
İlk görevlendirilme tarihi: 18^{Nisan} 2003

Görevlendirme yenileme tarihi: 22nd Mayıs 2012

Görev süresi: altı mali yıl

Mevcut görev süresinin sonu: 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait mali tabloları onaylayacak olan Olağan Genel Kurul toplantısının kapanışında.

YEDEK KANUNI DENETÇİLER

Adı: Société Picarle et Associés
Adres: 1/2 place des Saisons,
92400 Courbevoie — Paris-La Défense 1
Görevlendirilme tarihi: 22nd Mayıs 2012

Görev süresi: altı mali yıl

Adı: Société BEAS
Adres: 195 avenue Charles-de-Gaulle,
92524 Neuilly-sur-Seine Cedex
Görevlendirilme tarihi: 22nd Mayıs 2012

Görev süresi: altı mali yıl

Ernst & Young et Autres ve Deloitte et Associés şirketleri, Compagnie régionale des Commissaires aux comptes de Versailles (Versay Resmi Denetçiler Bölgesel Şirketi) kurumuna Kanuni Denetçiler olarak kayıtlıdır.

9

ÇAPRAZ REFERANS TABLOLARI

Tescil Belgesi çapraz referans tablosu.....	524
Yıllık Mali Rapor çapraz referans tablosu.....	526

TESCİL BELGESİ ÇAPRAZ REFERANS TABLOSU

Konu	PTescil Belgesindeki Sayfa numaraları
1. SORUMLU KİŞİLER	520
2. KANUNİ DENETÇİLER	521
3. SEÇİLMİŞ MALİ BİLGİLER	
3.1. Her bir mali yıl için ihraççı hakkında seçilmiş tarihi finansal bilgiler	Önemli Rakamlar s.9
3.2. Ara dönemler için seçilmiş finansal bilgiler	Yok
4. RISK FAKTÖRLERİ	132-151; 154-240
5. İHRAÇCI HAKKINDA BİLGİLER	
5.1. Şirketin tarihçesi ve gelişimi	8; 504
5.2. Yatırımlar	62
6. FAALİYETLERE GENEL BAKIŞ	28-29
6.1. Başlıca faaliyetler	9; 50-55
6.2. Başlıca piyasalar	9-12; 14-24; 28-29; 397-400
6.3. İstisnai olaylar	Yok
6.4. İhraççının patentlere, lisanslara, sınai, ticari veya finansal sözleşmelere veya yeni üretim süreçlerine bağımlılığı	Yok
6.5. İhraççı tarafından rekabetçi pozisyonu hakkında yapılan beyanlar için dayanak	İçindekiler
7. ORGANİZASYON YAPISI	
7.1. Grubun kısaca tanımlanması	9; 28-29
7.2. Önemli bağlı şirketlerin listesi	32-49; 406-421; 476-486
8. GAYRİMENKULLER, TESİS VE EKİPMAN	
8.1. Önemli maddi duran varlıklar (mevcut veya planlanmış)	63; 403-404
8.2. İhraççının maddi duran varlıklarını kullanmasını etkileyebilecek çevresel hususlar	242-297
9. FAALİYETLERİN VE MALİ DURUMUN İNCELEMESİ	
9.1. Mali durum	56-61
9.2. Faaliyet sonuçları	30-49
10. SERMAYE KAYNAKLARI	
10.1. İhraççının sermaye kaynakları hakkında bilgi	302-307; 393-395
10.2. İhraççının nakit akımının kaynakları ve meblağları	308
10.3. İhraççının borçlanma gereksinimleri ve finansman yapısı hakkında bilgi	58-61
10.4. İhraççının faaliyetlerini esaslı bir şekilde etkilemiş veya esaslı bir şekilde etkileyebilecek sermaye kaynaklarının kullanımına dair kısıtlamalar hakkında bilgiler	505
10.5. 5.2.3 ve 8.1 numaralı kalemlerde atıf yapılan taahhütlerin yerine getirilmesi için gerek duyulan beklenen finansman kaynakları hakkında bilgi	59-61; 63
11. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME, PATENTLER VE LİSANSLAR	Yok
12. TREND BİLGİLERİ	13
13. KAR TAHMİNLERİ VEYA BEKLENTİLERİ	Yok
14. İDARİ, YÖNETİM VE DENETLEYİCİ ORGANLAR VE ÜST YÖNETİM	
14.1. Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim	68-95
14.2. Yönetim, idare ve denetim organlarının parçası olduğu çıkar çatışmaları	78
15. ÜCRET VE FAYDALAR	
15.1. Ödenen ücret meblağı ve aynı faydalar	96-127
15.2. İhraççı tarafından emekli maaşı, emeklilik veya benzeri faydalar sağlamak için ayrılan veya tahakkuk eden toplam meblağlar	383

Konu	Tescil Belgesindeki Sayfa numaraları
16. YÖNETİM KURULU VE YÖNETİM UYGULAMALARI	
16.1. Cari görev süresinin sona erme tarihi	69-75
16.2. İdari kurumların üyelerinin İhraççı ile hizmet sözleşmeleri	Yok
16.3. İhraççının Denetim Komitesi ve Ücret Komitesi hakkında bilgi	89-90; 92
16.4. İhraççının kurumsal yönetim rejimine uyup uymadığı hakkında beyan	81
17. ÇALIŞANLAR	
17.1. Çalışan Sayısı	275-289
17.2. Yönetim kurulu üyelerine verilen hissedarlıklar ve hisse senedi opsiyonları	69-75; 96-127
17.3. Çalışanların ihraççının sermayesine dâhil edilmesi için yapılan düzenlemeler	284
18. BÜYÜK HİSSEDARLAR	
18.1. Sermaye veya oy verme haklarının %5'inden fazlasına sahip olan hissedarlar	495; 497
18.2. Büyük hissedarların sahip olduğu farklı oy verme hakları	495; 497; 505
18.3. İhraççının kontrolü	495; 497; 499
18.4. Yapılması müteakip bir tarihte ihraççının kontrolünde değişimle sonuçlanabilecek ihraççı tarafından bilinen düzenlemeler	Yok
19. İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ	128-131; 382-383; 476-486
20. İHRAÇÇININ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ, MALİ DURUMU VE KAR VE ZARARINA DAİR MALİ BİLGİLER	
20.1. Tarihsel mali bilgiler	116-117; 158-159; 169; 179; 181; 183-187; 195-198; 201-206; 208-210; 221-222; 224-226; 301-426; 429-487, 525
20.2. Proforma mali bilgiler	Yok
20.3. Mali tablolar	116-117; 158-159; 169; 179; 181; 183-187; 195-198; 201-206; 208-210; 221-222; 224-226; 301-426; 429-487
20.4. Yıllık tarihsel mali bilgilerin doğrulaması	152-153; 427-428; 488-489
20.5. En yeni mali bilgilerin tarihi	302; 430
20.6. Ara dönem mali bilgileri	Yok
20.7. Temettü politikası	493-494
20.8. Kanuni ve tahkim muameleleri	237; 423-426
20.9. Mali ve ticari durumdaki önemli değişiklikler	62
21. EK BİLGİLER	
21.1. Paylara bölünmüş sermaye	495-505
21.2. Memorandum ve Ana Sözleşme	506-510
22. ÖNEMLİ SÖZLEŞMELER	63
23. ÜÇÜNCÜ ŞAHIS BİLGİLERİ VE BİLİRKİŞİ BEYANLARI VE MENFAAT BEYANLARI	Yok
24. KAMUYA AÇIK BELGELER	505
25. HİSSE MENFAATLERİ HAKKINDA BİLGİLER	28-29; 406-421; 476-486

29 Nisan 2004 tarihli 809/2004 sayılı AB yönetmeliğinin 28. Maddesinin şartları gereği, aşağıdaki unsurlar atf yapmak suretiyle bu Tescil Belgesine dâhil edilmiştir:

- 31 Aralık 2015 itibarıyla sona eren yıla ilişkin ana şirket ve konsolide hesapları, ilgili Kanuni Denetçi raporu ve Grup Yönetim Raporu, 7 Mart 2016 tarihinde AMF'ye sunulan D. 16-0115 sayılı Tescil Belgesinin **sırasıyla** 390-449, 138-139, 148, 156, 158-164, 169-176, 178-179, 188-194, 268-385, 450-451, 386-387 ve 21-59. sayfalarında sunulmuştur.
- 31 Aralık 2014 itibarıyla sona eren yıla ilişkin ana şirket ve konsolide hesapları, ilgili Kanuni Denetçi raporu ve Grup Yönetim Raporu, 4 Mart 2015 tarihinde AMF'ye sunulan D. 15-0104 sayılı Tescil Belgesinin sırasıyla 464-517, 346-459, 518-519, 460-461 ve 22-56 sayfalarında sunulmuştur.

D.15-0104 ve D.16-0115 numaralı Tescil Belgelerinin yukarıda anılmayan bölümleri yatırımcılarla ilgili değildir veya işbu dokümanın başka bir bölümünde ihtiva edilmiştir.

Yukarıda değinilen her iki tescil belgesine erişim adresleri; şirketin internet sitesi olan www.societegenerale.com ve AMF'nin (Fransa Mali Piyasalar Kurulu) internet sitesi olan www.amf-france.org.

YILLIK MALİ RAPOR VE YÖNETİM RAPORU ÇAPRAZ BAŞVURU TABLOSU

Fransız Mali Piyasalar Yönetim Otoritesi Genel Yönetmeliğinin 222-3 sayılı Maddesine göre, Fransız Para ve Finans Kanununun 451-1-2 sayılı Maddesinin I fıkrasında atıf yapılan yıllık mali rapor aşağıdaki sayfalarında açıklanan bilgileri içerir:

Yıllık mali rapor	Sayfa No.
Tescil Belgesinden sorumlu olan kişinin beyanı	520
Yönetim raporu	
■ Sonuçların, mali durumun, ana şirket ve konsolide Grubun risklerinin analizi, sermaye artırım yetkilerinin listesi, Fransa Ticaret Kanunu'nun I. 225-100 ve L. 225-100-2 maddeleri)	9-24; 30-49; 56-57; 63; 154-240; 275-278; 338-341; 500-503
■ Fransız Ticaret Kanununun halka arzların sonuçlarını etkilemesi olası olan faktörlere ilişkin L. 225-100-3 sayılı Maddesinin gerektirdiği bilgiler	499
■ Hisse geri satın alımları hakkında bilgi (Fransız Ticaret Kanunu Madde L. 225-211, paragraf 2)	429-497
■ Coğrafi bölgelere ve faaliyetlere ilişkin bilgiler (Fransız Para ve Finans Kanununun 511-45 Maddeleri)	64-66
Mali Tablolar	
■ Yıllık hesaplar	429-487
■ Hesaplara yönelik Kanuni Denetçi Raporu	488-489
■ Konsolide hesaplar	116-117; 158-159; 169; 179; 181; 183-187; 195-198; 201-206; 208-210; 221-222; 224-226; 301-426
■ Konsolide hesaplara yönelik Kanuni Denetçi Raporu	427-428

BAŞLICA TEKNİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ

KISALTMALAR TABLOSU

Kısaltma	Tanım	Sözlük
ABS	Asset-Backed Securities (Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler)	Bkz: Menkul kıymetleştirme
CDS	Credit Default Swap (Kredi Temerrüt Swapı)	Bkz: Menkul kıymetleştirme
CDO	Collateralised Debt Obligation (Teminatlı Borç Yükümlülükleri)	Bkz: Menkul kıymetleştirme
CLO	Collateralised Loan Obligation (Teminatlı Kredi Yükümlülüğü)	Bkz: Menkul kıymetleştirme
CMBS	Commercial Mortgage Backed Securities (Ticari İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler)	Bkz: Menkul kıymetleştirme
CRD	Capital Requirement Directive (Sermaye Gereklikleri Direktifi)	
CVaR	Credit Value at Risk (Riske Maruz Kredi Değeri)	
EAD	Exposure at default (Temerrüt tutarı)	
EL	Expected Loss (Beklenen Zarar)	
GSIB	Global Systemically Important Banks (Global Olarak Sistemik Öneme Sahip Bankalar)	Bkz: SIFI
LCR	Liquidity Coverage Ratio (Likidite Karşılama Oranı)	
LGD	Loss Given Default (Temerrüt Halinde Zarar)	
NSFR	Net Stable Funding Ratio (Net İstikrarlı Fonlama Oranı)	
PD	Probability of Default (Temerrüt Olasılığı)	
RMBS	Residential Mortgage Backed Securities (Konut İpoteğine Dayalı Menkul Kıymetler)	Bkz: Menkul kıymetleştirme
RWA	Risk Weighted Assets (Risk Ağırlıklı Varlıklar)	
SVaR	Stressed Value at Risk (Stres Altında Riske Maruz Değer)	
VaR	Value at Risk (Riske Maruz Değer)	

Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler (ABS): bkz. menkul kıymetleştirme.

Basel 1 (Anlaşmalar): bankaların sermaye tabanlarına yönelik uluslararası bir asgari ve standart limitin oluşturulması suretiyle ödeme gücünün ve istikrarın sağlanması için, 1988 yılında Basel Komitesi tarafından geliştirilen ihtiyati çerçevedir. Özellikle, %8'den yüksek olması gereken bir asgari sermaye oranı (bankalar tarafından alınan toplam risklerin oranı) belirler. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

Basel 2 (Accords): bankaların risklerinin daha iyi değerlendirilmesi ve sınırlandırılması için kullanılan ihtiyati çerçevedir. Banka kredisi, piyasa ve operasyon risklerine odaklanmıştır. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

Basel 3 (Accords): tedbirli bankacılık standartlarında yapılan, bankaların sermaye yeterliliğinin nicelik ve niteliğini iyileştirerek Basel 2 kurallarını tamamlayan değişiklikler. Aynı zamanda likidite riskinin yönetimi (nicel oranlar) açısından asgari gereklilikleri uygular, mali sistemin dönemsel nitelikliliğini sınırlandıran önlemleri belirler (ekonomik döngüye göre değişen sermaye tamponları) ve sistemik açıdan öneme sahip bankalarla ilgili gereklilikleri güçlendirir. (Kaynak: Bank of France Terimler Sözlüğü

- Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012). Basel 3 anlaşmaları, 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren yürürlükte olan 2013/36/EU ("CRD4") sayılı Avrupa Direktifinde ve 575/2013 ("CRR") sayılı Yönetmelikte tanımlanmaktadır.

Tahvil: ticarete konu olan ve (belirli bir ihraçta) ihraççıya (şirket, kamu kurumu veya devlet olabilir) ihracın itibari değerine göre haklar veren, menkul kıymet şeklinde ihraç edilmiş bir kredi kesridir.

Gelir Üreten Birim (CGU): IAS 36 muhasebe standartlarına göre diğer varlıklar veya varlık grupları tarafından üretilen nakit akışından genellikle bağımsız olan nakit akışını üreten, tanımlanabilir en küçük varlıklar grubu. "IFRS standartlarına göre, bir şirket kendisini oluşturan en çok sayıda nakit üreten birimleri (CGU) belirlemelidir; bu CGU'lar genel olarak faaliyetler açısından birbirinden bağımsız olmalıdır ve şirket bu CGU'ların her birine varlıklar tahsis etmiş olmalıdır. CGU seviyesinde periyodik olarak (eğer bunların değerinin düştüğüne inanmak için sebepler varsa) veya yıllık olarak (eğer bunlar şerefiye içeriyorsa) değer düşüklüğü testi yapılmalıdır". (Kaynak: Les Echos.fr, aktaran Vemimmen).

Ek teminat: borçlunun ödeme yükümlülüklerini karşılayamaması halinde, kredinin geri ödenmesi için ipotek olarak kullanılan devredilebilir varlığı veya teminatı ifade eder. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

Teminatlı Borç Yükümlülüğü (CDO): bkz. menkul kıymetleştirme. Teminatlı Kredi Yükümlülüğü (CLO): bkz. menkul kıymetleştirme.

Ticari İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler: bkz. menkul kıymetleştirme.

Ortak Özkaynaklar Tier 1 sermayesi: temel olarak hisselerle bölünmüş sermayeyi, ilişkili hisse senedi prim ve karşılıklarını, eksi ihtiyat kesintilerini içerir.

Ortak Özsermaye Tier1 oranı: CRD4/CRR kurallarına göre, ortak Özkaynak Tier 1 sermayesi ile risk ağırlıklı varlıklar arasındaki orandır. Ortak Özkaynak Tier 1 sermayesi, daha önceki CRD3 Direktifi'ne (Basel 2) nazaran daha sınırlı bir şekilde tanımlanmaktadır.

Kapsamlı Risk Ölçümü (CRM): krediye ilişkin ilave Risk Yükümlülüğüne (IRC) ek sermaye bedeli + özel fiyat risklerine karşılık gelen faaliyet korelasyonu portföyü (yayılım, korelasyon, toplanma, vb.) CRM, en olumsuz olayların %0.1'inin ortadan kaldırılmasının ardından elde edilen en yüksek riski ifade eden %99.9 risk faktörüdür.

Ana Tier 1 oranı: Basel 2 kurallarına ve Basel 2.5 olarak bilinen değişikliklere göre Ana Tier-1 sermayesi ile risk ağırlıklı varlıklar arasındaki orandır.

Maliyet/gelir oranı: şirketin işletme maliyetlerini ifade etmek için kullanılan Net Bankacılık Geliri payını gösteren orandır. İşletme ücretleri NBG'ye bölünerek hesaplanır.

Baz puan cinsinden risk maliyeti: baz puan cinsinden risk maliyeti, ticari riskin net maliyetinin, dönem başındaki geri ödenmemiş kredilere oranı kullanılarak hesaplanır.

Net risk maliyeti, bilanço içi ve bilanço dışı maruz kalan risk tutarının maliyetidir, örneğin Amortisman ve ters kayıtlar (kullanılmış veya kullanılmamış) + Tahsil edilemeyen alacaklardan zararlar - tahsili şüpheli kredilerin geri kazanılması. Hukuki süreçler nedeniyle ayrılan karşılıklar ve bunların ters kayıtları bu hesaplama katılmamaktadır.

CRD3: Özellikle pazar riski açısından Basel 2 ve 2.5 olarak bilinen hükümlerin yer aldığı sermaye gereksinimlerine ilişkin Avrupa Direktifi: alım-satım hesaplarındaki varlıklara (dilimli ve dilimsiz varlıklar) ilişkin temerrüt riskinin veya kredi değerliliğindeki değişim riskinin dahil edilmesinde iyileşme ve Riske Maruz Değerin dönemsel nitelikliliğinde azalma (bkz. tanım).

CRD4/CRR (Sermaye Gereksinimi Yönetmeliği): 2013/36/ EU ("CRD4") sayılı Direktif ve 575/2013 ("CRR") sayılı Yönetmelik, Avrupa'da Basel 3'ü oluşturan metinlerin temelini teşkil eder. Bu nedenle, ödeme gücü oranı, büyük riskler, kaldırıcı ve likidite oranları ile ilgili Avrupa yönetmeliklerini tanımlamakta olup, Avrupa Bankacılık Kurumu'nun ("EBA") teknik standartları ile tamamlanmaktadır.

Kredi ve karşı taraf riski: Grubun müşterilerinin, ihraççıların veya diğer tarafların finansal taahhütlerini yerine getirememelerinden kaynaklanan zarar riskidir. Kredi riski ayrıca piyasa işlemlerine bağlı olan karşı taraf riskini ve bankanın menkul kıymetleştirme faaliyetlerinden doğan riskleri de içerir.

Kredi Temerrüt Swapı (CDS): kredi olayının olması (iflas, ödeme temerrüdü, moratoryum, yeniden yapılandırma) durumunda, referans varlıklara (devlet, banka veya özel sektör tahvil) ilişkin zararlar açısından alıcının tazmin edilmesine yönelik teminat karşılığında, koruma alıcısının satıcıya periyodik olarak ödeme yaptığı iki taraflı finansal sözleşme şeklindeki kredi riskine karşı sigorta mekanizmasıdır. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

Riske Maruz Kredi Riski (CVaR): bireysel olarak karşı tarafların risk limitlerinin belirlenmesinde kullanılan ve en kötü olasılıkların ilk %1'i saf dışı bırakıldıktan sonra maruz kalılabilecek olan en büyük zarar.

Türev: değeri, finansal (özkaynaklar, tahviller, dövizler, vb.) olan veya finansal olmayabilen (emtia, zirai emtia, vb.) dayanak varlığın değerine göre değişen bir finansal varlığı veya finansal sözleşmeyi ifade eder. Koşullara bağlı olarak, bu değişikliğe kaldırıcı etkisi de eşlik edebilir. Türevler, menkul kıymet (teminatlar, senetler, yapılandırılmış EMTN'ler, vb.) veya sözleşme (vadeli işlemler, opsiyonlar, swaplar, vb.) şeklini alabilir. Türev sözleşmelerinden kote olmuş olanlar vadeli işlem (Futures) olarak adlandırılır.

Şüpheli kredi karşılama oranı: portföy karşılığı ve amortismanı ile şüpheli ödenmemişler (müşteri kredileri ve alacakları, kredi kurumlarıyla krediler ve alacaklar, finans kiralamaları ve temel kiralamalar) arasındaki orandır.

Beklenen Zarar (EL) bir işlemin yapılandırılma niteliği ve ek teminat gibi, riskin azaltılması için alınan tüm önlemler açısından gerçekleştirilecek zararlarıdır.

Temerrüt tutarı (EAD) Grubun bir karşı taraf nedeniyle maruz kaldığı temerrüt riski tutarı EAD, bilanço içi ve bilanço dışı risk tutarlarını içerir. Bilanço dışı riskler, içsel veya yasal dönüştürme çarpanları kullanılarak bilanço içi karşılıklarına dönüştürülür (kredi kullandırma varsayımı).

Gerçeğe uygun değer: normal piyasa koşullarında, istekli taraflar arasında bir varlığın takas edilebileceği veya bir borcun tasfiye edilebileceği meblağdır.

Şüpheli ödenmemişlerin brüt oranı: şüpheli ödenmemişler (müşteri kredileri ve alacakları, kredi kurumlarıyla krediler ve alacaklar, finans kiralamaları ve temel kiralamalar) ile brüt kayıtlı ödenmemiş krediler arasındaki orandır.

İskonto: stres (karşı taraf veya piyasa stresi riski) bağlamındaki değerlerinin yansıtılması için, menkul kıymetlerin piyasa değerinin düşürüldüğü yüzdeyi ifade eder. Düşüşün boyutu, algılanan riski yansıtmaktadır.

Değer düşüklüğü: bir varlıktaki olası zararın kaydedilmesi. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

İlave Risk Yükümlülüğü (IRC): alım-satım hesaplarındaki borçlanma araçlarına (tahviller ve CDS) ilişkin olarak, bir yıllık bir süre içinde kredi değerliliğindeki değişim riski ve ihraççıların temerrüt riskinden kaynaklanan sermaye maliyeti. CRM, en olumsuz olayların %0.1'inin elimine edilmesinin ardından elde edilen en yüksek riski ifade eden %99.9 risk faktörüdür.

Sigorta riski: varlık/borç riski yönetimine (faiz oranı, değerlendirme, karşı taraf veya kur riski) ek olarak, bunlara sigortalama riski, ölüm riski ile hayat sigortası ve salgınlar, kazalar, felaketler (depremler, fırtınalar, sınıai felaketler, terörizm veya savaş gibi) hayat sigortası dışındaki sigorta faaliyetlerinin yapısal riski dahildir.

İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci (ICAAP): Basel Anlaşması Pillar 2'de belirtilen, Grubun maruz kalan tüm risklerle ilgili sermaye yeterliliğini onaylarken yararlandığı süreci ifade eder. Yatırım sınıfı: harici derecelendirme kurumları tarafından verilen ve karşı taraf veya dayanak ihraç için AAA/Aaa ile BBB-/Baa3 arasında değişen uzun vadeli puanı ifade eder. BB+/Ba1 veya daha düşük bir derecelendirme, Yatırım Yapılamaz bir aracı ifade eder.

Kaldırıcı oranı: Kaldırıcı oranı, bankaların bilanço büyüklüğünü sınırlandırma amacına yönelik basit bir orandır. Kaldırıcı oranında, Tier 1 sermayesi ile belirli kalemlerin yeniden beyanı sonrası bilanço içi ve bilanço dışı hesaplar karşılaştırılır. CRR'nin uygulanması çerçevesinde, yeni bir kaldırıcı oranı tanımlanmıştır.

Likidite: bir banka için, kısa vadeli borçlarını kapatma kapasitesidir. Bir varlık için ise, söz konusu varlığın satın alınıp piyasada sınırlı bir indirimle kısa sürede satılabilme potansiyelini ifade eder. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

Likide Karşılama Oranı (LCR): bu oran, bir bankanın likidite riski profilinin kısa vadedeki esnekliğini artırmayı amaçlar. LCR, bankaların, otuz günlük bir kriz döneminde, merkez bankasının desteği olmaksızın, girişlerden arındırılmış çıkışlar için gereken ödemelerin karşılanması amacıyla piyasalarda kolaylıkla likide edilebilecek olan risksiz varlıkları elde tutmalarını öngörür (kaynak:Aralık 2010 Basel belgesi).

Temerrüt Halinde Kayıp (LGD): bir karşı tarafın temerrüde düşme riskinden kaynaklanan zarar ile temerrüt halinde gerçekleşen risk tutarı arasındaki oran.

Piyasa riski: piyasa parametrelerindeki değişiklik, bu parametrelerdeki dalgalanma ve bunlar arasındaki korelasyon nedeniyle finansal araçların değerinin düşme riskidir. Bu parametreler, bunlarla sınırlı olmamak üzere döviz kurları, faiz oranları ile menkul kıymetlerin (özkaynaklar, bonolar), emtiaların, türev araçlarının ve gayrimenkul varlıkları da dâhil olmak üzere diğer varlıkların fiyatlarını içermektedir.

Piyasa stres testleri: piyasa risklerinin değerlendirilmesi için, dahili VaR ve SVaR modelinin yanı sıra Grup, olağanüstü piyasa çalkantılarını dikkate almak amacıyla risklerini, 26 tarihi ve sekiz kuramsal senaryoya dayalı piyasa stres testi simülasyonlarından yararlanarak ölçmektedir.

Ara Finansman: özkaynak ile borç arasındaki finansman şeklidir. Derecelendirme açısından, ara finansman borcu kıdemli borca göre alt seviyede olmakla birlikte, özkaynakların üzerindedir.

Asgari özkaynak ve nitelikli borç gereklilikleri (MREL): AB Banka Kurtarma ve Çözüm Direktifi (BRRD), asgari bir "otofinansman-bail in" borcu oranının sağlanmasını zorunlu tutmaktadır. Bu borç, bankanın tasfiyesi sırasında kullanılacaktır. MREL yükümlülüğü her bankanın kendi durumuna göre belirlenir.

Monoline sigortacı: bir kredi değerliliğinin artırılması işlemine katılan ve ihraçların kredi notunu yükseltmek için bono ihraçlarını garanti eden (öm; menkul kıymetleştirme işlemi) sigorta şirkettir.

Hisse başına net gelirler: tedavüldeki hisse senetlerinin ağırlıklı sayısına bölünen şirket net gelirleri (özsermaye araçlarına kaydedilen melez menkul kıymetler için düzenlenmiştir).

Net İstikrarlı Fonlama Oranı (NSFR): bu oran, bankalara faaliyetlerini daha sabit fonlama kaynakları ile finanse edebilmeleri için ek teşvikler yaratarak uzun vadede dayanıklılığın artırılmasını amaçlar. Bu yapısal oran bir yıllık bir döneme yönelik olup, varlıklar ve borçlar için sürdürülebilir bir vade yapısı oluşturmak üzere geliştirilmiştir (kaynak:Aralık 2010 Basel belgesi).

Netleştirme anlaşması: vadeli finansal bir aracın, menkul kıymetlerin borç verilmesi veya yeniden satış sözleşmesinin iki tarafı arasında yapılan, özellikle temerrüt veya fesih halinde, bu sözleşmelerden doğan karşılıklı taleplerin, net bakiye üzerinden karşılanmak suretiyle dengelenmesinin kabul edildiği anlaşmadır. Ana netleştirme sözleşmesi, bu mekanizmanın, ana sözleşme çerçevesindeki çeşitli çerçeve sözleşmeleri uyarınca farklı türdeki işlemlere uygulanabilmesini sağlar.

Operasyonel risk (muhasabe ve çevre riski dahil): özellikle prosedür ve dahili sistem eksiklikleri, insan hataları veya harici olaylar vb. nedeniyle ortaya çıkan zarar veya yaptırım riskidir.

Bankanın kendi hisseleri: özellikle Hisse Geri Alım programının bir parçası olarak şirketin elinde bulunan hisselerdir. Bu hisseler oy kullanma hakkından muaf olup, likidite sözleşmesinin bir parçası olan hisseler hariç olmak üzere, hisse başına kazanç hesabına dahil edilmez.

Kişisel taahhüt: teminat, bağımsız kefalet veya niyet mektubu ile sunulmaktadır. Herhangi bir borca kefil olanlar, söz konusu borcun borçlu tarafından ödenmemesi durumunda, ilgili borcu alacaklıya ödemekle yükümlü olurlar. Bağımsız bir garanti, kefilin, üçüncü şahsın borcuyla ilgili olarak, söz konusu borcu ilk talepte veya kabul edilen şartlar çerçevesinde ödeme taahhüdüdür. Niyet mektubu, borçluya borcunu ödemesi konusunda destek olunup olunmayacağına yönelik taahhüttür.

Fiziki Teminat: maddi ve maddi olmayan varlıklar dahil varlıklardan ve emtialar, değerli metallere, nakit para, finansal araçlar ve sigorta sözleşmeleri dahil menkul kıymetlerden oluşan teminatlardır.

Birincil Aracılık: serbest yatırım fonlarına sağlanan, tüm faaliyetlerini desteklemeyi amaçlayan hizmet paketi. Finansal piyasalardaki standart aracılık işlemlerinin (müşteri adına alım ve satım) gerçekleştirilmesinin yanı sıra, birincil aracı menkul kıymet borç verme ve borç alma, ve özellikle serbest yatırım fonlarına uyarlanmış finansman hizmetleri sunar.

Temerrüt Olasılığı (PD): bankanın bir karşı tarafının bir yıl içinde temerrüde düşme olasılığıdır.

Derecelendirme: bir ihraççının finansal ödeme gücü riskinin (şirket, devlet veya başka bir kamu kurumu) veya belirli bir işlemin bir derecelendirme kurumu (Moody's, Fitch Ratings, Standard&Poor's, vb.) tarafından değerlendirilmesidir. Bu derecelendirme, sermaye artırımının maliyeti üzerinde doğrudan etkilidir. (Kaynak: Bank of France Glossary - Documents et Débats - No. 4 - Mayıs 2012).

Yeniden menkul kıymetleştirme: dayanaklarla bağlantılı riskin dilimlere bölündüğü menkul kıymetleştirilmiş bir riskin menkul kıymetleştirilmesini ifade eder, bu durumda temel risklerden en az biri menkul kıymetleştirilmiş bir risktir.

Konut İpoteki Teminatlı Menkul Kıymetler (RMBS): bkz. menkul kıymetleştirme.

Özkaynak Getirisi (ROE): Özkaynak araçları kapsamında kaydedilen melez menkul kıymetler faizi için yeniden beyan edilen net gelir ile sermaye getirisinin ölçülebilmesini sağlayan yeniden beyan edilen defterdeki özkaynak (özellikle melez menkul kıymetler) arasındaki orandır.

Risk iştahı: tipe ve iş koluna göre, stratejik hedefleri doğrultusunda Grubun almaya hazır olduğu riskin seviyesidir. Risk iştahı hem nicel hem de nitel kriterlerle belirlenir. Risk iştahı uygulaması, Grubun karar organlarında mevcut olan stratejik yönlendirme araçlarıdır.

Risk ağırlığı: ilgili risk ağırlıklı varlığın belirlenmesi için belirli bir riske uygulanan risklerin ağırlık yüzdesidir.

Riske Göre Ağırlıklandırılmış Varlıklar (RWA): bir bankanın varlıklarının ve risklerinin riske göre ağırlıklandırılmış değerleri.

Menkul kıymetleştirme: kredi riskinin (kredi borçları), ilgili amaca yönelik olarak, yatırımcıların iştirak ettiği ticarete konu olan menkul kıymetler ihraç eden bir kuruma devredilmesi işlemidir. Bu işlem borçların (fiziksel menkul kıymetleştirme) veya yalnızca riskin (kredi türevleri) devrini içerebilir. Menkul kıymetleştirme işlemleri, mümkün olması durumunda, menkul kıymetlerin kademelendirilmesine (dilimler) olanak verir.

Aşağıdaki ürünler menkul kıymetleştirme olarak kabul edilir:

ABS: Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler

CDO: Teminatlı Borç Yükümlülüğü, varlık portföyü (banka kredileri (konut) veya şirket tahvilleri) ile desteklenen bir borç senedini ifade eder. Faiz ve anapara ödemesi kademelendirilebilir (dilim oluşturma);

CLO: Teminatlı Kredi Yükümlülüğü, kredi borçları varlık portföyü ile desteklenen bir CDO'dur.

CMBS: Ticari İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler, ipoteye neden olan kurumsal konut kredilerinin varlık portföyü ile desteklenen bir borç senedir.

RMBS: Konut İpoteğine Dayalı Menkul Kıymetler, konut ipoteki kredilerinin varlık portföyü ile desteklenen borç senetleridir.

Hisse: bir şirket tarafından hisse senedi şeklinde ihraç edilmiş olup, mülkiyet hissesini gösteren ve sahibine, Hissedarlar Genel Kurulunda oy kullanma hakkının yanı sıra, kar veya net varlıkların dağıtımında oransal hisse hakkı tesis eden özsermaye hissesini ifade eder.

Stres Altında Riske Maruz Değer (SVaR): VaR yaklaşımında olduğu gibi, hesaplama yöntemi "bir günlük" şokların yer aldığı bir "tarihsel simülasyondan" ve %99 güven aralığından oluşur. Her yıl günlük değişiklikler gösteren 260 senaryonun kullanıldığı VaR yaklaşımından farklı olarak, stresli VaR'de, önemli finansal gerilmelerin tarihsel dönemine karşılık gelen sabit bir yıllık pencere kullanılmaktadır.

Yapısal faiz oranı ve kur riski: faiz veya kurlardaki değişikliklerden kaynaklanan Grubun varlıklarındaki zarar veya gider kaydetme riski. Yapısal faiz oranına ve kur risklerine, ticari faaliyetlerde ve kişiye özel işlemlerde maruz kalmaktadır.

Yapılandırılmış ihraç veya yapılandırılmış ürün: her türlü varlığa (özkaynaklar, dövizler, faiz oranları, emtialar) maruziyet sağlayarak, bir tahvil ürünü ile aracı (örneğin bir opsiyon) birbirine bağlayan finansal araçtır. Araçlar, yatırılan sermaye açısından tam veya kısmi garantiyi kapsayabilir. "Yapılandırılmış ürün" veya "yapılandırılmış ihraç" aynı zamanda, hamillerin derecelendirme hiyerarşisine tabi olduğu menkul kıymetleştirme işlemlerinden kaynaklanan menkul kıymetleri de ifade eder.

SIFI (Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluş): Finansal İstikrar Kurulu (FSB), sistemik açıdan öneme sahip kuruluşların ve Global Olarak Sistemik Öneme Sahip Finansal Kuruluşların (G-SIFI) küresel mali sistemde yol açtığı manevi tehlike ve risklerin azaltılmasına yönelik tüm önlemleri koordine eder. Bu bankalar, "Küresel Açıdan Sistemik Öneme Sahip Bankalar: Değerlendirme metodolojisi ve ilave zarar karşılama gereksinimleri" başlıklı ve Kasım 2011'de bir liste olarak yayınlanmış olan dokümana dahil edilen Basel Komitesi kurallarında tanımlanan kriterleri karşılamaktadır. Bu liste her Kasım ayında FSB tarafından güncellenmektedir (hali hazırda 29 banka).

Tier-1 sermayesi: Ortak Özkaynak Tier 1 sermayesinden ve Ek Tier 1 sermayesinden oluşur. Ek Tier 1 sermayesi, geri alma teşviki bulunmayan daimi borçlanma araçları ekli ihtiyat kesintilerini ifade eder.

Tier-2 sermayesi: temel olarak sermaye benzeri borç senetleri ekli ihtiyat kesintilerinden oluşan katkı sermayedir.

Tier 1 oranı: Tier 1 sermayesi ile risk ağırlıklı varlıklar arasındaki oran.

Toplam sermaye oranı veya Borçlarını karşılayabilme oranı: toplam sermaye (Tier 1 ve Tier 2) ile risk ağırlıklı varlıklar arasındaki oran.

Toplam Zarar Karşılama Kapasitesi (TLAC): 10 Kasım 2014 tarihinde Mali İstikrar Kurulu (FSB), tasfiye durumunda zararları karşılama kapasitesine yönelik olarak "1. dayanak" tipinde bir gerekliliği öneren bir ön protokolü kamuoyunun görüşüne sunmuştur. Bu yeni gereklilik sadece G-SIB'ler (Global Olarak Sistemik Öneme Sahip Bankalar) için uygulanacaktır. Bu gereklilik, tasfiye halinde otopansman (bail-in) işleminde kullanılabileceği düşünülen yükümlülüklerin oranı olup, ağırlıklandırılmış riskler veya kaldırılacak oranının paydası dikkate alınarak hesaplanır. (Kaynak: *Revue de l'ACPR* No. 25).

Dönüşüm riski: varlıkların farklı vadelere sahip kaynaklarla finanse edilmesiyle ortaya çıkar. Kısa vadeli kaynakların daha uzun vadeli varlıklara dönüştürülmesi yönündeki geleneksel uygulamaları nedeniyle, bankalar, genellikle likiditeye ve faiz oranı riskine neden olan dönüşüm riskine maruz kalmaktadır. Dönüşüm, varlıkların vadesinin borçların vadesinden uzun olması durumunda, ters dönüşüm ise, varlıkların daha uzun vadeli kaynaklarla finanse edilmesi durumunda gerçekleşir.

Hazine hisseleri: bir şirketin, doğrudan veya dolaylı olarak kontrol hissesinin bulunduğu bir veya birkaç aracı şirket vasıtasıyla özsermayede sahip olduğu payları ifade eder. Hazine hisseleri oy kullanma haklarından muaf olup, hisse başı kazanımların hesabına dahil edilmez.

Riske Maruz Değer (VaR): özellikle ticari faaliyetler açısından, Grubun günlük piyasa riskine açıklığının izlenmesi için kullanılan bileşik göstergedir (içsel düzenleyici model çerçevesinde, %99 VaR). Bir yıllık dönemde gözlenen en olumsuz olayların ilk %1'i saf dışı bırakıldıktan sonra hesaplanan en büyük riske karşılık gelmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi gözlemlenen ikinci ve üçüncü en büyük riskin ortalamasına karşılık gelmektedir.

INTERNET: **WWW.SOCIETEGENERALE.COM**

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ VE MALİ BİLGİLER

Tel: 33 (0) 1 42 14 47 72

investor.relations@socgen.com

BASINLA İLİŞKİLER

Tel: 33 (0) 1 42 14 67 02

İLETİŞİM DEPARTMANI

Posta adresi:

Tours Société Générale 75886

— Paris Cedex 18

SOCIETE GENERALE

Şirket merkezi: 29, Bd Haussmann — 75009 Paris Tel: 33 (0) 1 42 14 20 00

1864 yılında kurulan bir Fransız limited şirketi Sermayesi:

1.007.799.641,25 EURO

552 120 222 RCS Paris

Bu doküman, Fransa'da sertifikalı sürdürülebilir ormanlardan elde edilen kâğıt üzerine basılmıştır.

Yazım ve üretim
Societe Generale
DFIN/INV/Shape

Bu etiket, Yıllık Şeffaflık Sıralaması kriterlerine göre en şeffaf Tescil Belgelerini göstermektedir.

TRANSPARENCE LABEL OR

|